
22101088639

CORPVS MEDICORVM GRAECORVM

AVSPICIIS ACADEMIARVM ASSOCIATARVM

EDIDERVNT

ACADEMIAE BEROLINENSIS HAVNIENSIS LIPSIENSIS

IX 1

PAVLVS AEGINETA

EDIDIT

I. L. HEIBERG

PARS PRIOR · LIBRI I—IV

LIPSIAE ET BEROLINI IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMXXI

PAVLVS AEGINETA

EDIDIT

I. L. HEIBERG

PARS PRIOR

LIBRI I—IV

LIPSIAE ET BEROLINI IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMXXI

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

PRAEFATIO

Ex codicibus plus quam sexaginta (praeter excerpta paucorum vel singulorum capitum), quibus traditum est opus Pauli Aeginetae vel totum vel partes maiores, hi ad verba eius constituenda et facere et sufficere mihi visi sunt:

A — cod. Paris. Gr. 2205 membran. saec. XI; u. Omont, Inventaire II p. 214. fol. 9—12 (I p. 16, 18—29, 8) manu recentiore saec. XIV—XV suppleta sunt; inter foll. 24 et 25 excidit unum folium (I p. 48, 10 -μνάcια — p. 49, 24 δὲ). pauca correxerunt manus posteriores $A^2 A^3$. contuli Parisiis et Hauniae.

B — cod. Paris. Gr. 2206 membran. saec. XI; u. Omont, Inv. II p. 214. foll. 246—252 alia sed satis antiqua manu suppleta sunt, quae exemplari codicis C adfini usa est. in fine unum minimum folium deest (fol. 314 *des.* τὸν τοῦ ἐ-). fol. 302 transpositum est; collocari debuit post fol. 308. librarius ipse totum codicem ad aliud exemplar correxit, et alio atramento similes correctiones factae sunt (B^2), ipsae quoque a manu prima. praeterea manus recens (B^3) nonnulla mutavit vel addidit, quae plerumque neglexi. contuli Parisiis et Hauniae.

C — cod. Paris. Gr. 2207 bombyc., scr. Michael Lulludes a. 1299. foll. 1—23 (I p. 3—54, 9 δριμέα καὶ μα-) supplevit manus recens saec. XV. nonnulla correxerunt Lulludes et manus recens (C^2) et recentissima (C^3). inde ab I p. 54, 9 e G descriptus est. contuli Parisiis et Hauniae.

D — cod. Paris. Gr. 2208 bombyc. saec. XIV, fol. 1—383ʳ; u. Omont, Inv. II p. 214. sequuntur fol. 383ᵛ—390 alia metrologica et medica; foll. 384—385, chartacea, manu recenti habent repetitionem libri VII cap. 26 et folii 383ᵛ iam tum detriti. manus posterior (D^2) pauca in mg. addidit, recentissima (D^3) nonnulla mutavit et, quae evanuerant, renovavit. contuli Parisiis et Hauniae.

E — codd. Pariss. Gr. 2216 + 2217 membran. saec. XI; u. Omont, Inv. II p. 215. idem codex in duos divisus, in fine et initio mutilus; 2216 foll. 1—37 (I p. 3—102, 17 πυρέττουcι) et 2217 fol. 237—285 supplevit manus saeculi XVI e cod. Paris. 2047, qui e cod. D descriptus est. manus posterior (E^2) nonnulla correxit. contuli Parisiis.

F — cod. Paris. Gr. 2292 bombyc. saec. XIV; u. Omont, Inv. II p. 231. incipit I p. 8, in fine mutilus, folia nonnulla, initio maxime, laesa, quorum lacunas manus recens (F^3) in schedulis chartaceis adglutinatis explevit. contuli Parisiis et Hauniae.

G — cod. monasterii S. Johannis Patmi 208 membran. saec. XI. in fine et initio mutilus (inc. I p. 33, 1 τὸ, des. p. 388, 10 ὕδωρ κα-). nonnulla correxit manus posterior (G^2). contuli Hauniae lucis ope expressum (I p. 56, 6—59, 16 et folia ultima legi vix possunt).

H — cod. Laurent. Gr. LXXIV 29 + Magliab. XV 160 membran. saec. XI; u. Bandini III p. 131 et Olivieri Stud. Ital. di filol. class. V p. 409. Laurentianus continet foll. 1—216ʳ libros I p. 4, 14—IV, foll. 216ᵛ—217 fragmenta libri V ordine perverso; Magliabecchianus duo folia avulsa continet, quae inter foll. 191—192 et foll. 195—196 pertinent. codicem scripserunt atramento diverso duo librarii eiusdem temporis et loci. correctus est manu posteriore (H^2) et recentissima (H^3), quae litteras detritas renovavit. contuli Florentiae.

J — cod. Laurentianus Gr. LXXIV 2 membran. saec. XI; u. Bandini III p. 46 sqq. foll. 1—379ᵛ Paulum continent; foll. 35, 153, 207—208 folia proxime praecedentia repetunt, fol. 188 initium libri V. sequuntur foll. 379ᵛ—383 alia metrologica et medica. liber VII interpolatione prorsus deformatus est. et librarius et complures manus recentiores ($J^2 J^3$) multa correxerunt. descriptus est ex E nondum mutilato. contuli Florentiae.

K — cod. Athous Vatopedi 535 membran. saec. X. fol. 263 (ultimum) detritum. nonnulla correxit manus posterior (K^2). contuli Hauniae lucis ope expressum.

L — fragmenta Mosquensia, quinque folia eiusdem codicis Athoi membran. saec. IX in tribus codicibus Bibliothecae Synodalis Mosquensis inserta (125 fol. 314 I p. 239, 8—244, 5; 379 fol. 1 I p. 283, 30—288, 30; fol. 3 I p. 307, 13—312, 5; 387 fol. 1—2 fragmentum libri VI). contulit A. Bäckström Journal des Ministeriums für Volksaufklärung 1898, klass. Abt. Sept.—Okt. p. 66 sqq.

M — cod. Athous Laurae 330 Γ 90 membran. saec. XI. in fine et initio mutilus (inc. I p. 102, 27 δεῖται). nonnulla correxerunt duae manus posteriores ($M^2 M^3$). contuli Hauniae lucis ope expressum.

N — cod. Matritensis Bibl. Nation. 4581 (ol. N 45) membran. saec. XI—XII; u. Iriarte I p. 159. in fine et initio mutilus (inc. I p. 385, 11 καὶ κηρωτὴν δὲ). prima folia contuli Hauniae lucis ope expressa; nonnulla descripsit Maximilianus Wellmann.

O — cod. Marcianus Gr. 292 chartac.; scripsit Michael Lulludes a. 1306 Cretae (cf. C). charta, nunc humiditate laesa, iam cum scriberetur codex haud integra fuit. folii 34 pars inferior abscissa. Paulus incipit fol. 5 ab I p. 6 (cum titulo, u. I p. 3, 1), desinit fol. 319ʳ; sequuntur fol. 319ᵛ—327 botanica (manu recentiore) et theologica. ex exemplari lacunoso descriptus est. contuli I p. 41, 18—182, 4 et partem libri VI Venetiis, alia descripsit M. Wellmann.

P — cod. Laurent. Gr. LXXIV 17 membran. saec. XII; u. Bandini III p. 118 sq. habet fol. 105ᵛ excerpta ex libro VII Pauli, fol. 106ᵛ—111ʳ I p. 4, 20—5, 17; 8, 1—22, 14 et praeterea in libro VI Synopseos

Oribasii inserta Pauli II capp. 1—10, 12, 25, 27, 32, 36—37. descripsit Johannes Raeder.

Q — cod. Coislin. Gr. 8 membran. saec. X; u. Omont, Inv. III p. 140, Montfaucon, Bibl. Coislin. p. 199. Athous est Laurae S. Athanasii et foll. 2—282 vetus Testamentum continet, sed foll. 1 et 283 e codice Pauli saec. IX, eodem fortasse, unde L, avulsa continent I p. 150, 3 -λιν — 153, 31 κω- et p. 137, 20 -δρόταται — 142, 6 ἡμικρανικῶν. contuli Parisiis.

X — cod. Laurent. LXXIV 7 membran. saec. IX; u. Bandini III p. 53 sqq., H. Schöne, Apollonius von Kitium p. V sqq. habet foll. 240^{v}—263^{r} Pauli libri VI capp. 89—122, 42, 76 et post VI 92 insertum I p. 192, 6—15. contuli Florentiae.

a — interpretatio Latina libri III saeculo fere X in Italia inferiore facta, quam edidi Lipsiae 1912.

raro adhibui *ed*(itionem) *Basil*(eensem) a. 1538 fol., quae a codice B derivata est.

Scripturas codicum ABEGHKLMQX omnes adtuli, nisi quod monstra orthographica, quibus scatent, imprimis HLQ, et errores manifestos in uno tantum codice obvios plerumque omisi. interpolationes codicis F saepe neglexi et idem, initio maxime, in codice D feci, id quod siglis eorum parenthesi inclusis significavi; ne codicum OP quidem omnes scripturas recepi. in *a* quoque neglexi, quae ignorantiae auctoris debentur male intellecta. codicem C inde ab I p. 258, 20 abieci, codicem J a p. 102, 17, nisi quod hic illic J^2J^3 respexi. ubicunque codex aliquis adhiberi desiit aut novus adcessit, in capite adparatus critici sigla codicum adhibitorum repetivi.

In littera ν mobili vel ponenda vel omittenda plerumque codices antiquissimos tacite secutus sum, sed initio speciminis causa ceterorum quoque codicum scripturas notavi; similiter egi in formis οὕτωϲ — οὕτω, γιγν — γιν, in elisione, in numeris vocabulisque metrologicis vel notis vel omnibus litteris exprimendis. de orthographia omnino difficilis est quaestio, quia in plerisque codicibus corruptissima est et eo magis, quo antiquiores sunt. ubi de erroribus agitur propter itacismum ortis vel in consonantibus geminandis aut non geminandis, non dubitavi veram formam etiam contra auctoritatem codicum omnium vel plerorumque restituere. in nominibus medicamentorum aliquantum auxilii ex ordine alphabetico, quem servavit libri VII cap. 3, peti potest. sed in opere ex multis fontibus hausto constantia requirenda non est, neque formas verborum plebeias, velut ἀφόνιτρον, contra codices fide dignos eliminare ausus sum. quin etiam periculum est, ne constantia diligentiaque nimis severe exactis vestigia originis diversae deleantur.

De codicum cognatione auctoritateque et de codicibus non adhibitis uberius agam altero volumine absoluto. nunc summam tantum

eius disputationis dabo. codices nostri in duas classes discedunt: ABEHM*a* — CFG; D magis ad alteram adcedit sed sui generis est, K medium locum obtinet priori tamen propior. prior classis rursus in duas divisa est: AE*a* — BHM. sed inde ab extrema parte libri IV haec ratio sensim mutatur; A et E inter se discedunt, KM inter se adpropinquant, F melior fit. in libro VI maxime DF soli contra ABCEKM stant. sed de ea re et de codicibus, qui in posteriore parte adcedunt, in praefatione voluminis II agendum erit.

totum scribendi genus, quale fragmenta antiquissima LQ repraesentant compendiis suspensionibusque repleta et quod ad orthographiam pertinet incredibiliter corrupta errores codicum saecc. X—XII satis explicat, qui a librariis mercenariis scribendi peritissimis sed rerum imperitis confecti sunt. et magna copia codicum vetustorum et scholiorum farrago, quam editione ipsa finita editurus sum, testimonio est, Pauli opus a medicis Byzantinis in arte exercenda studiose adhibitum esse, quae causa fuit interpolationum in compluribus codicibus obviarum. etiam Constantinopoli possessoribus legitimis restituta saeculo XIII Paulus in manibus medicorum eruditiorum mansit nec prorsus prae compendiis exilibus neglegebatur. sed genus codicum saec. XIV, quos bombycinos vocare solemus, h. e. in charta orientali sine filigrano scriptorum, aliud est. plerique ab hominibus artis rerumque peritis nec a litteris humanioribus alienis suum in usum scribebantur sicut minus eleganter ita orthographia emendatiore et maiore sententiae cura. verum ipsa rerum peritia eos invitabat non modo ad orthographiam emendandam, quod sane necessarium erat, sed etiam ad verba scriptoris suo arbitrio mutanda et interpolanda, sive oratio humilis sensui politiori displicebat sive sententiam magis perspicuam reddere sibi videbantur, et id eo minus facere dubitabant, quod de opere ad usum vitae, non ad delectationem destinato agebatur. quin etiam hic illic ad auctores Pauli redierunt et inde emendationes additamentaque petiverunt vel etiam ad complura exemplaria verba eius recensuerunt. eius generis ex nostris codicibus sunt DFO, qui quam caute utendi sint, satis adparet. rursus autem abiici minime possunt; nam librarii, quales significavi, pro peritia sua dedita opera exemplaria bona et antiqua conquirebant, ita ut codices ab iis confecti saepe scripturas genuinas servaverint. unde summa recensendi difficultas oritur, nec semper pro certo diiudicari potest, utrum veram scripturam an emendationem speciosam praebeant. equidem in iis admittendis cautior esse malui quam credulus. omnino semper memini, me non auctores Pauli edere, sed Paulum ipsum, qui in excerpendo interdum neglegentior esse et errare potuerit. quamquam in universum eos codices sequendos esse duxi, qui cum auctoribus Pauli consentiunt.

Auctores Pauli, quos quidem indagare potuerim, in singulis capitibus infra indicavi. citantur in Galeno editio Kühniana aut cum titulo

operis numeroque capitis aut, ubi titulus non additur, cum numero voluminis et paginae, in Oribasio eodem modo editio Bussemakeri et Darembergii, in quo tamen memoria tenendum est, me editionem ab Johanne Raeder praeparatam et ex parte perpolitam adhibere potuisse, id quod ob numeros capitum mutatos, maxime in libris ad Eunapium sive Euporistorum, moneo. in Dioscoride et Philumeno editionibus Maximiliani Wellmann usus sum, in Alexandro Tralliano Theodori Puschmann, in Aëtii libris I—VIII editione Aldina, Venet. 1534 (in libro VII veros numeros capitum tacite restitui), in libris IX—XVI interpretatione Cornarii, Basil. 1542.

In auctoribus Pauli conquirendis auxilio Iohannis Raeder et Maximiliani Wellmann plurimum debeo; hic vero, qua est peritia medicinae antiquae, aliis quoque in rebus magno opere huic editioni profuit.

Scr. Hauniae mense Martio MDCCCCXXI.

I. L. Heiberg.

CORRIGENDA ET ADDENDA

p. 2 in conspectu codicum addendum:
X — cod. Laurent. Gr. LXXIV 7, membr. saec. X—XI.
p. 10, 21 pro προcαιονήcαντας scribendum προαιονήcαντας
— 22, 20 — ἄργα — ἀργὰ
— 60, 17 — ἀλεκτροpίδων — ἀλεκτορίδων
In apparatu critico:
ad p. 3, 1 addendum: 1 προοίμιον *om.* B
pro C² reponendum B² et deinde ter B pro C
— — 6, 4 scribendum: κατὰ] AJO: καὶ BCHK:
— — 8, 7 addendum: περιccαίνειν B
— — 10, 21 addendum: προαιονήcαντας] *Or.*: προcαιο (vel -εω-) νήcαντας ABC FHJK: προαιωνίcαντα O: προκαταιονήcαντας D
— — 13 pro 18 scribendum 19, pro DF reponendum DJ
— — 16, 8 pro ABH scribendum: AB
— — 23, 18 pro DJB³ scribendum: DJ: καὶ τὰ B: καὶ κατὰ B³
— — 23, 18 pro εἶναι F scribendum: ἔχειν F
— — 30, 18 addendum: χρῖε] ἔγχριε D
— — 34, 9 pro DG scribendum: DF
— — 35, 15 addendum: κατὰ . . . μετρίως] *mg.* D
— — 36, 22 pro *alt.* scribendum: *tert.*
— — 37, 13 pro ἡθιcμὸν ABH: ἰcθμὸν F scribendum: τὸν ἡθιcμὸν ABH: τὸν ἰcθμὸν F
— — 38, 6 pro *om.* F³ scribendum: *om.* DF³
— — 38, 11 pro FG scribendum: CFG
— — 40, 26 addendum: ψιλὸν] ψιλῶν A: καὶ ψιλὸν τριχῶν *mg.* A²
τριχῶν — 27 ταῖς] *mg.* A (γρ.)
— — 41, 20 scribendum: ἀγαθῆς OA² *Or*
— — 44, 12 addendum: ἄμετρον . . . δὲ] ἄμετρος ἡ (*ras. 4—5 litt.*) θερμαcία ὅθεν τὰ εὔπεπτα διαφθείρουcιν οἷον ἰχθύας ἁπαλοcάρκους καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ βόεια ῥᾷον πέττουcιν (-ιν *comp.* in *ras.*). ἐπὶ δὲ τῶν *ins. in ras. minore* D
δὲ] δὲ τῶν O
— — 45, 1 pro καὶ] scribendum: καὶ *(pr.)*]
— — 48, 10—49, 24 A ubique delendum
— — 54, 6 pro τὰ] scribendum: τὰ *(pr.)*]
— — 68, 10 pro οἶδε δὲ C scribendum: οἶδε C
— — 78, 28 pro κρίcεcι scribendum: κρίcεcιν
— — 104 pro 3 scribendum: 2
— — 110 pro 23 scribendum: 33
— — 111, 4 pro χρὴ D scribendum: χρὴ DO *Or*
— — 112, 5 pro πονοίη . . . CF scribendum: ὅτε καὶ πονοίη ADEGHKMO: ὅτε καὶ πονοίει B: ὅτε καὶ πονείη CF
— — 127, 38 pro D scribendum: C
— — 244, 10 pro DEM: *om.* ABCFGHK*a* scribendum: DM: *om.* ABCEFGHK*a*
— — 252, 5 pro τε A scribendum: τε AE
— — 256, 2 addendum: φθάcειεν ABE: φθάcοιεν F
— — 286, 12 addendum: μετὰ cυγκριτικοῦ E

PAVLVS AEGINETA

EDIDIT

I. L. HEIBERG

LIBB. I—IV

CONSPECTVS CODICVM

A = *cod. Paris. Gr. 2205, membr. s. XI*
B = *cod. Paris. Gr. 2206, membr. s. XI*
  B[2] *eiusdem manus secunda*
  B[3] *eiusdem manus recens*
  et similiter in ceteris
C = *cod. Paris. Gr. 2207, bombyc., scr. a. 1299 Michael Lulludes*
D = *cod. Paris. Gr. 2208, bombyc. s. XIV*
E = *codd. Pariss. Gr. 2216 + 2217 membr. s. XI*
F = *cod. Paris. Gr. 2292, bombyc. s. XIV*
G = *cod. Patmiacus 208, membr. s. XI*
H = *codd. Laurent. Gr. LXXIV 29 + Florent. Bibl. national. 44 (Magliab. XV 160), membr. s. XI*
J = *cod. Laurent. Gr. LXXIV 2, membr. s. XI*
K = *cod. Athous Vatop. 535, membr. s. X*
L = *Fragmenta Mosquensia codd. Biblioth. S. Synodi 125, 379, 387, membr. s. IX*
M = *cod. Athous Lawr.* Γ *90, membr. s. XI*
N = *cod. Matrit. Bibl. nat. 4581* (N *45), membr. s. XII*
O = *cod. Marcianus Gr. 292, bombyc., scr. a. 1306 Michael Lulludes*
P = *cod. Laurent. Gr. LXXIV 17, membr. s. XII*
Q = *cod. Coislinianus Gr. 8, membr. s. X*

a = *Pauli Aeginetae libri tertii interpretatio Latina antiqua, ed. Heiberg, Lipsiae 1912*
Or. = *Oribasius. Diosc.* = *Dioscurides*

Codicum, quorum potiores tantum scripturas adtuli, sigla uncis ( ) inclusa sunt. orthographica omnino neglexi.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Οὐχ ὡς τῶν παλαιοτέρων ἐν τοῖς κατὰ τὴν τέχνην τι παραλελοιπότων τήνδε τὴν πραγματείαν ἐποιηςάμην, ἀλλὰ ςυντόμου χάριν διδαςκαλίας· τοὐναντίον γὰρ ἐκείνοις μὲν ὀρθῶς τε καὶ ἀνελλιπῶς ἅπαντα πεφιλοπόνηται, οἱ δὲ νεώτεροι πρὸς τῷ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐπιχειρεῖν ἐντυγχάνειν αὐτοῖς ἔτι μὴν καὶ ἀδολεςχίαν αὐτῶν κατηγοροῦςιν. ὅθεν ἐπὶ τὸ παρὸν ἥκω ςύνταγμα τοῖς μέν, ὡς εἰκός, ἔχειν αὐτὸ βουλομένοις ὑπόμνημα γενηςόμενον, ἐμοὶ δὲ γυμνάςιον. ἄτοπον γὰρ τοὺς μὲν ῥήτορας τοῖς ςυντόμοις τε καὶ ςυνεκδήμοις ὑπ᾽ αὐτῶν ὀνομαζομένοις χρῆςθαι δικανικοῖς ςυντάγμαςιν, ἐν οἷς ἁπάντων ἐμφέρεται τῶν νόμων τὰ κεφάλαια πρὸς τὸ τῆς χρείας ἕτοιμον, ἡμᾶς δὲ τούτων καταμελεῖν, καίπερ ἐκείνων μὲν οὐ πρὸς ὀλίγον μόνον ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ςυχνὸν ὑπερτίθεςθαι χρόνον πρὸς ἐπίςκεψιν δυναμένων, ἡμῶν δὲ μηδαμῶς ἢ πάνυ γε ςπανίως τὴν τοιαύτην ἐχόντων ἐξουςίαν· τὰ γάρ τοι τῆς χρείας ἐπί τινων νοςημάτων ἀπαραίτητον πολλάκις ἔχει τὴν ἀγωνίαν· διόπερ ὀρθῶς Ἱπποκράτης ὀξὺν ἀπεφήνατο τὸν καιρόν. ἐκείνους μὲν γὰρ ἐν μόναις ςχεδὸν ταῖς πόλεςι κατεπείγει τῶν πραγμάτων τὸ χρήςιμον, ἔνθα καὶ τῶν βιβλίων ἄφθονός ἐςτιν εὐπορία, τοῖς δὲ ἰατροῖς οὐκ ἐν πόλεςι μόνον ἢ ἀγροῖς ἢ καί τιςιν ἐρήμοις χωρίοις ἀλλ᾽ ἤδη καὶ κατὰ θάλατταν πολλάκις ἐν αὐταῖς ταῖς ναυςὶν ἐξαιφνίδιος νοςημάτων ἀνάγκη προςπίπτει, ἐφ᾽ ὧν ἡ ἀναβολὴ θάνατον ἢ πάντως γε κίνδυνον ἔςχατον ἀπεργάζεται. πάςας δὲ τὰς ἰατρικὰς μεθόδους ἢ τὴν κατὰ μέρος πᾶςαν ὕλην διὰ μνήμης ἔχειν τῶν χαλεπωτάτων ἢ καὶ παντάπαςιν ἀδυνάτων ἐςτίν· διόπερ τήνδε τὴν ἐπίτομον ἐκ τῶν ἀρχαίων ἐνεςτηςάμην ςυναγωγήν. οὔτε γὰρ ἐμὰ παρεθέμην ἐν αὐτῇ γεν-

16 *Hippocrates, Aphorism.* I 1

ABCDJK(O).

1 Παύλου Αἰγινήτου περιοδευτοῦ K: Παύλου Αἰγινίτου (η *supra*) περιοδευτοῦ προοίμιον C: Παύλου Αἰγινίτου A: Παύλου πόνον με γνῶθι τοῦ γῆς τὸ πλέον διαδραμόντος (ἀνα *supra add.* C[2]) φύντος ἐκ τῆς (γῆς C) Αἰγίνης (αἰγένης C) CJ: Παῦλος ἰητρὸς ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων ἀνδράςιν ἠδὲ γυναιξὶ νούςων εὕρετο παῦλαν ⟨Αἴγινα⟩ δ᾽ αὐτὸν ἔνεικε βαβαὶ πόςον ἄνδρα τοςήδε D (*evan.*): οὔνομά μοι Παῦλος πατρὶς Αἴγινα πολλὰ μογήςας πᾶςαν ἀκεςτορίην βίβλον ἔτευξα μίην O   8 γινόμενον C   10 ἐκφέρεται J   11 τὸ *om.* J   11. 12 ἀμελεῖν D, *corr.* D[3]   14 τὰ] τὸ J *et e corr.* A   16 ἐκείνοις C   17 μὲν] ςχεδὸν μὲν AJ   ἐν *om.* J, *postea ins.* C   ςχεδὸν *om.* AJ   17. 18 τὸ χρήςιμον τῶν πραγμάτων J   19 καί] ἄλλοις A   ἐρήμοις] ἀγρίοις C, *mrg. abscis.*   20 ταῖς *om.* C   αἰφνίδιος C   21 περιπίπτει C   23 πᾶςαν] ἅπαςαν D   25 ςυνεςτηςάμην D   ἀγωγήν D, *corr.* D[3]

νήματα πλὴν ὀλίγων δή τινων, ὅςαπερ ἐν τοῖς τῆς τέχνης ἔργοις εἶδόν τε καὶ ἐπείραςα· πλείοςι δὲ τῶν ἐνδόξων ἐντετυχηκὼς καὶ μᾶλλον Ὀριβαςίῳ καὶ αὐτῷ πᾶςαν ἀπανθίςαντι βίβλον, ἐν ᾧ πᾶςαν τὴν ὑγιεινὴν διήλθομεν ὑποτύπωςιν (τῶν γὰρ μετὰ Γαληνὸν καὶ ἔτι νεωτέρων ἐγένετο), τὰ κάλλιςτα τούτων ἐπελεξάμην μηδὲν ὡς οἷόν τε νόςημα παραδραμών. ἡ μὲν γὰρ ἑβδομηκοντάβιβλος αὐτοῦ τοῦ Ὀριβαςίου πᾶςαν ἐν ἑαυτῇ περιέχει τῆς τέχνης ὑπόθεςιν, ἀλλ᾿ οὐκ εὐπόριςτος ἅπαςιν ἡ πραγματεία πολύςτιχος ὑπάρχουςα· ἡ δὲ ταύτης ἐπιτομὴ πρὸς Εὐςτάθιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γραφεῖςα πολλῶν εἰς τὸ παντελὲς λειπομένη νοςημάτων ἀτελῆ τὴν τῶν λοιπῶν περιέχει θεωρίαν πῆ μὲν αἰτιῶν πῆ δὲ διαγνώςεων ἐνίοτε δὲ καὶ τῆς αὐτάρκους ἐςτερημένη θεραπείας, ὥςπερ οὖν ἑτέρων εἰς μνήμην μόνον ἐληλυθότων. τὸ δὲ παρὸν ςύγγραμμα διαγνώςεις τε καὶ αἰτίας καὶ θεραπείας ἁπάντων περιέχει τῶν νοςημάτων, ὁμοιομερῶν, ὀργανικῶν, ἐν λύςει ςυνεχείας θεωρουμένων, οὐ κεφαλαιωδῶς μόνον ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν πλάτος. πρὸ δέ γε τούτων τὴν ὑγιεινὴν ἅπαςαν ἐξεθέμεθα δίαιταν, ἔςχατον δὲ τὸν περὶ τῶν ἁπλῶν τε καὶ ςυνθέτων φαρμάκων ἐποιηςάμεθα λόγον.

Τίνες οἱ ςκοποὶ τῶν ἑπτὰ τῆς ὅλης πραγματείας βιβλίων τῆς ςυμπάςης πραγματείας εἰς ἑπτὰ διῃρημένης βιβλία.

Ἐν τῷ πρώτῳ τὴν ὑγιεινὴν ἅπαςαν εὑρήςεις ὑπόθεςιν καὶ τὴν τῶν οἰκείων ταῖς ἡλικίαις τε καὶ ὥραις καὶ κράςεςι καὶ ἑτέροις τιςὶ παθημάτων προφυλακήν τε καὶ διόρθωςιν καὶ τὰς ἐν ταῖς τροφαῖς ἁπάςαις δυνάμεις τε καὶ χρήςεις, ὡς ἐν τοῖς κεφαλαίοις ἐξεθέμεθα.

Ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν πυρετῶν ἁπάντων ἐςτὶν ἡ διδαςκαλία προτεταγμένων μὲν αὐτῆς τῶν ςυντελούντων εἰς αὐτήν, οἷον τῆς τε ἐκ περιττωμάτων καὶ τῶν κριςίμων ἡμερῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ςημείων ἐπιςκέψεως, ὑποτεταγμένων δὲ τῶν ἑπομένων τοῖς πυρετοῖς ςυμπτωμάτων.

Ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τῶν κατὰ τόπους ςυνιςταμένων παθῶν ἀπ᾿ ἄκρας κεφαλῆς ἀρξαμένων ἡμῶν, εἰς ἄκρους δὲ καταντηςάντων τοὺς πόδας ἄχρις ὀνύχων.

Ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ςώματος καὶ οἷον ἐν φανερῷ ςυνιςταμένων παθῶν οὐκ ἐν ὡριςμένοις ἀλλ᾿ ἐν πλείοςι μορίοις ὁ λόγος ἐςτίν, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἑλμίνθων καὶ δρακοντίων λέγεται.

14 ὁμοιομερῶν *inc.* H

1 τῆς *om.* J: *postea ins.* C εἶδον] ἐφεῦρον J 3 ἐν] ὑφ᾿ D 4 διῆλθεν J τῶν] ἃ C 5 νοςημάτων J 7 ἐν] μὲν ἐν D τῆς] τὴν τῆς J εὔπορος C, *corr. mrg.* ἅπαςιν] τε ἅπαςιν C 9 λειπομένην J 11 ἐςτερημένην K: ἐςτερημένη *mut. in* ἐςτερημένης *m. rec.* D θεραπείας] θεωρίας A 12 ὥςπερ οὖν] ὡς D ἑτέροις D εἰς μνήμην ἑτέρων A εἰς] οὐδὲ εἰς J μόνον] K: *om.* ABCDJ 15 κατὰ] K: καὶ κατὰ ABCDHJ γε *om.* J 16 τὸν *om.* D: τῶν K 18 βιβλίων . . . πραγματείας *(19) om.* AD τῆς *(alt.)* . . . βιβλία *(19) om.* J 19 ἁπάςης K 22 προφυλακτικὴν H, *sed corr.* 24 ἐςτιν ἁπάντων D 25 μὲν *om.* D αὐτῆς] αὐτοῖς K *(e corr.)* τῆς] τῶν C τε *om.* J 26 τῶν *(alt.) om.* J ςημειώςεων D 27 ἐπιςκέψεως] K: διαγνώςεως J: *om.* ABCDH δὲ] τε AH ἐςομένων A 30 εἰς] καὶ εἰς C 34 λέγεται *om.* D

Ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τῶν ἰοβόλων πληγῶν τε καὶ δηγμάτων, ἐν ᾧ καὶ περὶ λυϲϲοδήκτων καὶ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθουϲ λέγεται τῶν τε ὑπὸ μὴ λυττῶντοϲ κυνὸϲ δηχθέντων καὶ περὶ ἀνθρωποδήκτων· ἐφ᾽ οἷϲ περὶ δηλητηρίων τε καὶ ἀλεξιφαρμάκων.

Ἐν τῷ ἕκτῳ τὰ κατὰ χειρουργίαν ἅπαντα λέγεται τήν τε κατὰ ϲάρκα, ἔνθα καὶ βελουργικά, καὶ τὴν τῶν ὀϲτῶν, ἐν οἷϲ ὁ περὶ καταγμάτων τε καὶ ἐξαρθρημάτων περιέχεται λόγοϲ.

Ἐν τῷ ἑβδόμῳ πάντων τῶν φαρμάκων αἱ δυνάμειϲ περιέχονται, πρῶτον μὲν τῶν ἁπλῶν, ἐπ᾽ αὐτοῖϲ δὲ καὶ τῶν ϲυνθέτων, καὶ μᾶλλον ὁπόϲων ἐν τῇ τῶν ἄλλων ἐξ βιβλίων ἐμνήϲθημεν διεξόδῳ, μάλιϲτα τῶν μειζόνων τε καὶ οἱονεὶ κατωνομαϲμένων ϲκευαϲιῶν· οὐ γὰρ ϲυνείδομεν ἐκεῖϲε τάττειν ἁπάϲαϲ ϲποράδην διά τε τὸ τῆϲ διδαϲκαλίαϲ ἀνενόχλητον, καὶ ἵνα ζητῶν τιϲ μίαν τινὰ ἢ καὶ πλείοναϲ τῶν γνωρίμων ϲκευαϲιῶν ῥᾳδίωϲ εὑρίϲκοι. πρὸϲ δὲ τῷ τέλει καί τινα ϲυμβαλλόμενα πρὸϲ τὰϲ ϲυνθέϲειϲ τῶν φαρμάκων καὶ περὶ τῶν ἀντεμβαλλομένων εἰδῶν λέγεται, ὥϲτε τὸν ὅλον ἀπαρτίζειν λόγον εἰϲ τὴν περὶ ϲταθμῶν τε καὶ μέτρων διδαϲκαλίαν.

ἀρξώμεθα οὖν ἤδη τοῦ πρώτου γράμματοϲ.

6 βελουργικά] ABCHK, *mrg.* D: βελουλκικά DJA^2 ὀϲτέων K ὁ *om.* C 9 ἐπ᾽ αὐτοῖϲ] ἑαυτοῖϲ *corr. ex* αἰαυτοῖϲ H: *corr. ex* ἐπ᾽ αὐτοὺϲ C 10 ἄλλων] ἁπλῶν D: *mrg.* γρ. ἐν τῇ τῶν ἄλλων ἐξ D^2 12 ἁπάϲαϲ *corr. ex* ἁπάϲαιϲ C τε] K: *om.* ABCDHJ 13 ἀνενόχλητον] K: ἀόχλητον ABCDHJ ζητῶ$^{\nu}$ K τινὰ *om.* C ἢ καὶ] CDK: *corr. ex* ἢ B: ἢ AHJ 14 ῥάδιον D εὑρίϲκει K 18 γοῦν J ϲυγγράμματοϲ D

Α′

Πρῶτον τῆς ὅλης πραγματείας ὑπάρχει τὸ παρὸν βιβλίον, ἐν ᾧ πᾶσαν τὴν ὑγιεινὴν διήλθομεν ὑποτύπωσιν, ὡς ἤδη τε λέλεκται κατὰ τὸ προοίμιον καὶ αὖθις ῥηθήσεται κατὰ τὰ κεφάλαια, τοσοῦτον μόνον προειπόντων ἡμῶν, ὡς ἔν τε τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ γράμματι τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν Ὀριβασίου μετηγάγομεν· οὐ γὰρ οἰκείαν βουλόμεθα πραγματεύσασθαι δόξαν ἀλλ᾽ ἐξ ἁπάντων ἔχειν τὸ χρήσιμον· ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς πέντε βιβλίοις ἐλάχιστα μόνον ἐκ τῶν ἐκείνου τέτακται.

Κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου.

α′. Περὶ τῶν συμβαινόντων ταῖς κυούσαις, καὶ πῶς αὐτὰς διαιτητέον.
β′. Περὶ τιτθῆς.
γ′. Περὶ τοῦ τῆς τροφοῦ γάλακτος.
δ′. Πῶς διορθωτέον τὰς κακίας τοῦ γάλακτος.
ε′. Κομιδὴ παιδίου.
ς′. Περὶ τῶν γινομένων ἐξανθημάτων τῷ παιδίῳ.
ζ′. Περὶ βηχὸς παιδίου καὶ κορύζης.
η′. Περὶ ὀδαξησμοῦ.
θ′. Περὶ ὀδοντοφυίας.
ι′. Πρὸς ἄφθας.
ια′. Πρὸς τὰ τῶν μηρῶν παρατρίμματα.
ιβ′. Πρὸς τὰς τῶν ὤτων ὑγρότητας.
ιγ′. Περὶ σειριάσεως.
ιδ′. Δίαιτα νηπίων καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡλικιῶν ἄχρι τῶν παρακμαζόντων.
ιε′. Περὶ τρίψεως παρασκευαστικῆς.
ις′. Περὶ γυμνασίων.
ιζ′. Περὶ τῶν εἰδῶν τοῦ γυμνασίου.
ιη′. Περὶ τῆς ἰδίως τρίψεως.
ιθ′. Περὶ ἀναφωνήσεως.
κ′. Περὶ κόπων τῶν ἐπὶ γυμνασίοις.
κα′. Περὶ στεγνώσεως δέρματος.
κβ′. Περὶ τῶν αὐτομάτων κόπων.
κγ′. Δίαιτα γερόντων.
κδ′. Πρὸς ἐρρυτιδωμένον σῶμα.
κε′. Ὥστε ἡδὺ πνεῖν σῶμα.
κς′. Ὥστε ἀναθερμαίνειν τὴν ἕξιν.
κζ′. Πρὸς ἄχροιαν.
κη′. Πρὸς τὰ πελιώματα.
κθ′. Ὀδόντων προφυλακτικά.
λ′. Ὥστε μὴ βαρυηκοεῖν.
λα′. Πρὸς τὴν ἀχλὺν τῶν ὀμμάτων.
λβ′. Περὶ πλησμονῆς.
λγ′. Περὶ μέθης.
λδ′. Περὶ τῶν διαφθειρόντων τὰ σιτία.
λε′. Περὶ ἀφροδισίων.
λς′. Πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους συνουσιάζειν.
λζ′. Περὶ τῶν ἀμέτρως ἀφροδισιασάντων.
λη′. Περὶ πλεονασμοῦ σπέρματος.

3 λέλεκται] *p. 4, 20 sqq.; cf. p. 4, 3*

1 Α′] *om.* ABCK: κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου DH: ἀρχὴ τοῦ πρώτου βιβλίου J 2 τὸ βιβλίον τὸ παρὸν J 3 διήλθομεν] *e corr.* J²: ἐξεθέμεθα D 4 κατὰ] BJO: καὶ ACHK: *om.* D τὰ κεφάλαια *om.* D 5 συγγράμματι D 7 ἔχειν] συναγαγεῖν D 9 Κεφάλαια . . . βιβλίου] DJ: *om.* CHK: α̅ B: πίναξ σὺν θω̅ τοῦ πρώτου βιβλίου A 14. 15 *mrg. inf.* C (περὶ τοῦ πῶς κτλ.) 16 περὶ κομιδῆς (-ῆς *e corr.*) νηπίου J 18 τοῖς παιδίοις J 19 *om.* H 20 *postea ins.* J 22 Πρὸς] περὶ J 30. 31 *permut.* CH 31 τῆς ἰδίως] AK: τῆς ἰδίας BCHJ: τῶν εἰδῶν τῆς D 33 ἐπὶ] ἐν BH: ἐπὶ *mrg.* B² γυμνασίοις] CDK: τοῖς γυμνασίοις ABHJ 35 Περὶ τῶν] BCDH: περὶ AJK 36 δίαιται B 38 πνέειν D 42 προφυλακτικαί A 43 βαρυηκοεῖν] ADHK: -η- *del.* AC: βαρυκοεῖν J 44 ὀμμάτων] ὀφθαλμῶν D

2 ἐκκεκαυμένων CH, *corr. ex* ἐγκ. B: ἐκκεκομμένων D 5 εὐκόλως] -ως *e corr.* H: εὔκολα J 6 ὑπατικῶν J *et cum lac. post* α D: ὑποτακτικῶν C οὐρητικῶν K 8 κλύσεων AJ 11 τε *om.* A ἐρίνων H: ῥινῶν K 12 διαχρισμάτων CD 18 τῶν] ABCDHJ: *om.* K 19 τὰς ὥρας H 21 τυγχάνουσιν] διάγουσιν K 24. 25 *permut.* D 26 δεῖ] H, *corr. ex* δὴ C: χρὴ ABDJK 28 ἰάσαιτο] ἰάσαιτο τὰ B 31 τῶν *om.* AJ 33 Περὶ *om.* J 34 Ἐγκεφάλου] Περὶ ἐγκεφάλου A 38 ἥπατος] Περὶ ἥπατος D διάγνωσις] AJ: *om.* BCDHK 39 Τῆς τῶν] BCHK: *om.* J: περὶ τῆς τῶν AD διάγνωσις *om.* D 41 δυσκρασιῶν] οαʹ (*corr. in* οʹ) περὶ δυσκρασιῶν A 43 ψυχρῶν] ξηρῶν C 46 εὐθὺς] ἔνθα D τῶν] περὶ τῶν D 47 τῶν] τῆς D ταῖς *supra scr.* B δυνάμεως D 53 τῶν *om.* C 56 τῶν *(alt.) om.* AJ 57 τῶν *om.* CD 62. 63 καὶ . . . αἵματος *om.* D 68 Περὶ] JK: περὶ τῶν ABCDH 70 *om.* K 71 ϙδʹ] ϙγʹ K, *deinde* ϙδʹ περὶ μαλακίων 73 καὶ μελικράτου *om.* H 74 ὕπνων H 77 Διοκλέως J

α′. Περὶ τῶν cυμβαινόντων ταῖc κυούcαιc, καὶ πῶc αὐτὰc διαιτητέον.

Τῶν cυμπιπτόντων ταῖc κυούcαιc ἐπειδὴ ταῦτα μάλιcτα ἐνοχλεῖ, τὸ περιcαίνειν καὶ cυνεχῶc ἐμεῖν καὶ πτυελίζειν καὶ καρδιώccειν καὶ ἀcιτεῖν, οὐ χεῖρον πρὸc αὐτὰc ὑποθήκαc γράψαι. περίπατοι, cιτία μὴ ἄγαν γλυκέα καὶ οἶνοι κιρροὶ καὶ εὔοcμοι, πενταετεῖc μάλιcτα, ἁρμόττουcι καὶ τὸ μέτριον ποτόν. ταῦτα πάντα τοῦ περιcαίνειν καὶ τοῦ ἐμεῖν ἰάματά ἐcτιν· ὡc δὲ φάρμακον πολυγόνου μὲν τὴν πόαν ὕδατι ἑφθὴν πίνειν καὶ ἄνηθον ὡcαύτωc καὶ τῆc Ποντικῆc ῥίζηc· καλεῖται δὲ ἐπιχωρίωc ῥᾶ· τοῦτο καὶ ἐπὶ τῷ cίτῳ καὶ πρὸ τοῦ cίτου λαμβάνειν. ἔξωθεν δὲ οἰνάνθην καὶ βαλαύcτιον καὶ κυτίcου καὶ cμυρνίου κόμην καὶ μαράθρου cπέρμα, κοινῇ τε καὶ ὡc ἂν μίcγειν ἐθέλῃ, μετὰ φοινίκων καὶ οἴνου παλαιοῦ καταπλάccειν τὸ προκάρδιον. τοὺc δὲ καρδιωγμοὺc ἐπικουφίζειν θερμοῦ ὕδατοc πόcει καὶ τῷ ἡcυχῇ περιπατῆcαι καὶ τῷ cκεπάζειν τὸ ὑποχόνδριον ἐρίῳ μαλακῷ. τὰc δὲ ἀποcίτουc προτρέποι ἂν ἐcθίειν τά τε ποικίλα cιτία καὶ τὰ πρὸc ἡδονὴν καὶ ἄμυλον ξηρόν· μᾶλλον δ' ἂν τοῦτο cυνενέγκαι ταῖc ἐπιθυμούcαιc γῆν ἐcθίειν, ὡc ἐν τῇ καλουμένῃ κίττῃ, ἥτιc περὶ τὸν τρίτον μῆνα τῆc κυήcεωc μάλιcτα γίνεται διὰ τὸ μὴ δύναcθαι τέωc τὸ κύημα πᾶν τὸ φερόμενον ἐν τῇ μήτρᾳ λόγῳ τροφῆc δαπανᾶν ὡc ἀcθενέcτερον πλεοναζόντων ἐξ αὐτοῦ ποικίλων περιττωμάτων ἐν τῷ cτομάχῳ· ὅθεν καὶ ποικίλων τε καὶ ἀλλοκότων ὀρέγονται, οἷον ἀνθράκων ἐcβεcμένων καὶ Κιμωλίαc καὶ ἑτέρων πλειόνων. τούτου γὰρ ἕνεκα καὶ τὴν ὀνομαcίαν ταύτην τὸ πάθοc ἐκτήcατο διὰ τὸ ποικίλον τοῦ ζῴου τῆc κίττηc ἢ

α′ *Oribasius, Synops. V 1*   18—p. 9, 3 *cf. Aëtius XVI 10*

Hinc ABHJK(CDFO).

1. 2 *om.* J   1 αὐταῖc B, *sed corr.*   3 cυμβαινόντων H: *mrg. add.* τῶ cυμβαίν' D   4 περιccεύειν O   περιcαίνειν καὶ *om.* D   καρδιώττειν D   5 πρὸc] πρὸc τὰc K   αὐτὰc] *fort.* αὐτὰ   6 κιρροὶ] D *Or.*, *mrg.* B: λευκοὶ AB *et supra add.* κιρροὶ H: λεπτοὶ F: λευκοὶ κιρροὶ (κ- *corr. ex comp.* καὶ *in scr.*) K: κιρροὶ λευκοὶ CJ   7 ταῦτα] ταῦτα δὲ C   περιccεύειν O   περιcαίνειν καὶ τοῦ *om.* D   8 τὴν *om.* D   9 πίνειν] DF *Or.*: πιεῖν AK *et corr. ex* πίνειν BJ, *ex* πειην H: ποιεῖν C   10 ῥᾶ] ῥᾱ ABDFH, *e corr.* J: ῥά C: καὶ ῥέον ποντικὸν K   τοῦτο] F *Or.*: τούτῳ O: ταῦτα ABCDHJK   11 καὶ κυτίcου *om.* K   12 μίcγειν] *corr. ex* cμίγειν B, *mrg.* μίcγειν: cμίγειν F   ἐθέλοιc D *et e corr.* J: ἐθέλειc F   13 καταπλάccειν] DF: *corr. ex* καταπλάcειν J: καταπλάccειc A: καταπλάcειc BHK: πλάccειc C   περικάρδιον J   δὲ *supra scr.* B²   14 θερμοῦ . . . cκεπάζειν *(15) mrg.* J³   ὕδατοc θερμοῦ D   τῷ] τὸ CJ³K   15 τῷ] τὸ CFJ³K   16 προτρέποι] προτρέποιc BJ²: προτρέπειν F   21 καὶ *om.* K   22 τε *om.* CF   ὀρέγεται C   24 τῆc κίττηc *mrg.* J³

ὅτι κἀκεῖνο τῷ πάθει τούτῳ πολλάκις ἁλίσκεται. εὔσιτοι δὲ καὶ οἱ πόνοι καὶ αἱ μακρότεραι ἀποδημίαι· ἥτις δὲ εἴθισεν ἀταλαιπώρως διαιτᾶσθαι, κύουσα αὕτη οὐ χρηστῶς ἤνεγκεν τὰς ἐξαπιναίους κινήσεις. καὶ τὸ δριμέων δέ ποτε γεύεσθαι, καὶ μάλιστα νάπυος, ἐπιτήδειον τῇ ἀποσίτῳ. πρὸς δὲ τὰ οἰδήματα τῶν ποδῶν ἐξαίρετα ἀνθήλην ἐν ὄξει βεβρεγμένην ἐπιδεῖν καὶ φύλλα κράμβης πλατέως ἐπιτιθέναι καὶ τὴν Κιμωλίαν μετ᾽ ὄξους ἐπιχρίειν καὶ στυπτηρίαν ὡσαύτως μετ᾽ ὄξους. ἀγαθὸν δὲ καὶ τῶν Μηδικῶν καλουμένων μήλων, ἃ δὴ καὶ κιτρία καλοῦσιν, ἑψήσασαν ἐν ὕδατι κατανίζειν τοὺς πόδας.

β΄. Περὶ τιτθῆς.

Αἱρεῖσθαι οὖν χρὴ τιτθὴν μηδ᾽ ὁτιοῦν νόσημα ἔχουσαν καὶ μήτε ἄγαν πρεσβυτέραν μήτε νεωτέραν, ἔστω δὲ ἡ μὲν νεωτάτη ἐτῶν κε̅, ἡ δὲ πρεσβυτάτη ἐτῶν λε̅· καὶ στῆθος μέγα ἐχέτω καὶ τιτθοὺς μεγάλους καὶ θηλὰς μήτε μεμυκυίας μήτε ἀπεστραμμένας, ἔστω δὲ τὸ ἄλλο σῶμα μήτε πῖον ἰσχυρῶς μήτε ὑπέρλεπτον. μέγα δέ ἐστι τῷ παιδίῳ καὶ τὸ τὴν τιτθὴν μὴ πάλαι τετοκυῖαν εἶναι, καὶ ἄρρεν μᾶλλον. φυλάσσεσθαι δὲ καὶ τὰ πάνυ ξηραίνοντα καὶ τὰ ἁλυκὰ καὶ δριμέα καὶ στρυφνὰ καὶ ὀξέα καὶ πικρὰ καὶ ἰσχυρῶς θερμαίνοντα καὶ τὰ πάνυ δύσοσμα καὶ τὰς ἐπισήμους εὐωδίας τε καὶ ἀρτύσεις καὶ τὰ ἄλλα τὰ δριμέα. ἀπεχέσθω δὲ ἡ τιτθὴ καὶ λαγνειῶν καὶ πονείτω διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ὤμων καὶ ἀλείτω καὶ ὑφαινέτω καὶ ἐπὶ τῆς ἀγκάλης ἔχουσα τὸ παιδίον περιαγέτω· φέρειν δὲ ἐπ᾽ ἀγκάλης τρίμηνα καὶ τετράμηνα.

γ΄. Περὶ τοῦ τῆς τροφοῦ γάλακτος.

Γάλα δὲ βέλτιστόν ἐστιν τὸ σύμμετρον πάχει καὶ πλήθει, χρόᾳ, ὀσμῇ, γεύσει. χρήσιμον δέ ἐστι καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ ὄνυχος ἐπισταζόμενον τοῦ μεγάλου δακτύλου ὑπὸ τὴν αὐγὴν θεωρούμενον, ὅταν ἐν τῷ κάμπτειν τὸν ὄνυχα μήτε ταχέως μήτε βραδέως ἀπορρέῃ, χρήσιμον. δοκιμάζειν δὲ καὶ οὕτως· ἐγχέοντα τοῦ γάλακτος εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον ἐμ-

β΄ *Oribasius, Synops. V 2; cf. Aëtius IV 4. 6*
γ΄ *Oribasius, Synops. V 3; cf. Aëtius IV 5*

1 κἀκείνῳ F   τοῦτο FK   καὶ *om.* F: *eras.* K   2 ἥτις] *mut. in* εἴ τις H²: εἴ τις K   εἴθισεν] ACFJK: ἤθισεν BH: εἴθισται D   4 δὲ] τε K   ποτε] πότων DF   6 πλατέως] DJ, *supra add.* -ειας D²: πλατέως τε ABCFHK: πλατέα *Or.*   9 ἑψήσασαν] K, *sed* -αν *evan.*: ἑψήσας ABCHJ: ἑψηθέντων DF   κατανίζειν] BCHJ *Or.*: καταννίζειν A: καταιονᾶν D: κατεονίζειν F: κατεωνίζειν K   11 μήτε] DF³K: μὴ ABCHJ   12 μήτε νεωτέραν] FK²: μήτε πάνυ νεωτέραν D: *om.* ABCHJ   κ̅ς̅ J   14 μεμηκυίας DK   ἔστω C *et corr. ex* ἔστι B: *mrg.* ἐστιν B²   17 τὰ *(alt.) om.* K   δριμέα] τὰ δριμέα DK   στρυφνὰ] τὰ στρυφνὰ D   18 ἡδύοσμα DF   19 τὰ *(alt.) om.* D   21 καὶ ἀλείτω *om.* D   ἔχουσα τὸ παιδίον *om.* D   22 ἐπ᾽] ἐπὶ D: ἐν J   ἀγκάλης] DK: ἀγκάλαις ABCFHJ   24 καὶ] K *Or.*: *om.* ABCDFHJ   26 ἐν] D: δὲ ἐν ABCFHJK   27 χρήσιμον] ABCFHJK *Or.*: *om.* D   28 ἐγχέαντας D   ἐμβαλεῖν DF

βάλλειν ταμίσου τὸ σύμμετρον καὶ διαθλῖψαι τοῖς δακτύλοις, εἶτα ἐάσαντας, ἕως οὗ παγῇ, θεωρεῖν, εἰ ἔλαττον τὸ τυρῶδες τοῦ ὀρώδους· τὸ γὰρ τοιοῦτον γάλα ἄχρηστον, τὸ δὲ ἐναντίον δύσπεπτον, ἄριστον δὲ τὸ σύμμετρα ἔχον ἀμφότερα.

δ'. Πῶς διορθωτέον τὰς κακίας τοῦ γάλακτος.

Τὰς δὲ τοῦ γάλακτος κακίας διορθοῦν χρὴ ὧδε. εἰ μὲν τύχοι παχύτερον, ἐμέτοις ἐξελεῖν δεῖ τοῦ φλέγματος· ἄριστοι δὲ οἱ ἐπὶ τῷ ὀξυμέλιτι. δεῖ δὲ καὶ τοῖς πόνοις λεπτῦναι τοῖς πρὸ τῶν σιτίων· ἐνταῦθα δήπου καὶ ὀρίγανον καὶ ὕσσωπον καὶ ἡ θύμβρα καὶ ὁ σκάνδιξ καὶ ὁ θύμος ἐπιτήδεια καὶ ῥαφανὶς ὀλίγη καὶ τάριχος παλαιὸν μετ' ὀξυμέλιτος. εἰ δέ που γένοιτο δριμύτερόν τε καὶ λεπτότερον, ἐνταῦθα τῶν μὲν πόνων κουφίζειν τῶν πολλῶν, εὐωχεῖν δὲ τὴν τιτθὴν ῥοφήμασί τε καὶ κρέασι χοίρων καὶ σίραιον διδόναι πίνειν καὶ οἶνον γλυκύν. εἰ δὲ ἧσσον γένηται, τῶν τε ῥοφημάτων προσφέρειν καὶ δαψιλέστερον διαιτᾶν καὶ οἶνον διδόναι πίνειν γλυκὺν καὶ ἀνατρίβειν στῆθος καὶ τιτθούς, ταῖς δ' ἂν καὶ σικύα προσβαλλομένη παράσχοι τὰ δέοντα. φάρμακα δὲ πρὸς γάλακτος γένεσιν ὅτι μὲν ἀνύει τι, οἶδα, οὐ μὴν συνεχῶς χρῆσθαι αὐτοῖς κελεύω· συντήκει γὰρ βιαιότερον. ἔστι δὲ μαράθρου τε ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς ἡψημένα πτισάνῃ κυτίσου τε φύλλα ἐν οἴνῳ μέλανι ἢ πτισάνῃ καὶ μελάνθιον γλυκὺ καὶ ἄνηθον καὶ σταφυλίνου ῥίζα καὶ ὁ καρπός· χρὴ δὲ θερμῷ προσαιονήσαντας οὕτω προσφέρειν. πᾶν μέντοι τὸ πονηρὸν γάλα, καὶ εἰ παχὺ εἴη ἢ δριμὺ καὶ δυσῶδες, προαμέλξασαν οὕτω προστίθεσθαι τὸ παιδίον τό τε δριμὺ μηδέποτε ἀσίτῳ διδόναι. τὰς δὲ δυσωδίας κἂν οἶνος εὐώδης καὶ σιτίον ἡδὺ διορθοῦν δύναιτο. περὶ τοῦ τετυρωμένου γάλακτος ἐν τῷ περὶ μασθῶν κατὰ τὸ τρίτον βιβλίον λεχθήσεται.

ε'. Κομιδὴ παιδίου.

Πρώτην τροφὴν εἰσφέρειν δεῖ τῷ νεογενεῖ παιδίῳ τοῦ μέλιτος, μετὰ δὲ τοῦ γάλακτος διδόναι δὶς τῆς ἡμέρας ἢ τρὶς τὸ πλεῖστον.

δ' *Oribasius, Synops. V 4; cf. Aëtius IV 6* 26 τρίτον βιβλίον] *cap. 35*
ε' *Oribasius, Synops. V 5*

1 ταμίσου τὸ] *om.* D: *mrg.* γρ. πυτίας K[2] διαθλίψας F: διαθλῖψε K ἐάσαντας] DFK: ἐάσαντα C: ἐάσαντες ABHJ 4 σύμμετρον K: συμμέτρως D: συμμετρίαν C ἔχειν C 5 Πῶς] περὶ τοῦ πῶς C 6 κακίας τοῦ γάλακτος K 9 ὕσωπον FH θρύμβα CK, *corr. in* θύμβρα B: θρύβα (μ *supra*) F 12 τὴν] *om.* B: καὶ C: *add.* τὴν C[2] 13 κρέας K χοίρων] K: χοιρείων ABFHJ: χοιρίοις C: χοιρείοις D 14 εἰ . . . γλυκὺν *(15) om.* DHF[2] (*Or. cod.* P) 16 ταῖς] τισὶ C: ταύταις *mrg.* B[3] προβαλλομένη BC, *sed corr.* 19 τε *(pr.)*] FK: *om.* ABCHJ: ἡ D ἡψημένα . . . καρπός *(21) om.* D κυτίσου] ἢ κυτίσου F τε] *om.* C: τὰ F 23 προστίθεσθαι] DKO: προστιθέναι ABCFHJ τε] δὲ J[3] 24 κἂν] K: καὶ κἂν A: καὶ BCDFHJ 25 δύναιτ' ἂν D: δύναται F περὶ] περὶ δὲ F: δὲ *supra add.* J 26 μαστῶν D, *mrg.* C: παθῶν C λέγεται DK 28 προσφέρειν D τοῦ μέλιτος] τὴν τοῦ μέλιτος D: μέλι K 29 μετὰ δὲ τοῦ] *mut. in* τοῦ δὲ C: μετὰ δὲ τὴν τοῦ D: μετὰ K δὶς] δὲ δὶς DK

ὅταν δὲ αὐτό τε πρόθυμον ᾖ λαμβάνειν καὶ ἐλπίδας παρέχῃ ἐκπέψειν, τηνικαῦτα ἤδη καὶ σιτίον διδόναι μὴ ἐμπιπλᾶσαν. εἰ δέ που λαθόντα πληρωθείη, ὑπνωδέστερά τε εὐθὺς γίνεται καὶ νωθρότερα, καὶ ὄγκος ἐν γαστρὶ ἔνεστι καὶ φῦσα, καὶ οὐρεῖ ὑδατωδέστερα· οἷς χρὴ τεκμαιρομένην μηδὲν διδόναι, ἔστ' ἂν καταναλωθῇ. ἀρκεῖ δὲ ἔτη δύο τρέφειν τῷ γάλακτι, τὸ δὲ ἐντεῦθεν μεταβάλλειν πρὸς σιτία.

ϛ'. Περὶ τῶν γινομένων ἐξανθημάτων τῷ παιδίῳ.

Ὅσα δὲ τῷ παιδίῳ ἐξανθεῖ κατὰ τὸ δέρμα, χρὴ τὸ μὲν αὐτίκα ἀσμένην δέχεσθαι, ὅταν δὲ ἀπανθήσῃ καλῶς, τηνικαῦτα ἤδη θεραπεύειν τοῖς μὲν λουτροῖς προσεμβάλλουσαν μυρσίνης ἢ σχίνου ἢ ῥόδων, εἶτα ῥοδίνῳ ἢ σχινίνῳ χρωμένην καὶ κηρωτῇ σὺν ψιμυθίῳ, καὶ ῥύπτειν δέ που τοῖς νίτροις μαλακώτερον· οὐ γὰρ οἴσει τὰ ἰσχυρότερα. κάλλιστον δὲ καὶ τὴν τιτθὴν διαιτᾶσθαι τῷ γλυκυτέρῳ τρόπῳ, κάλλιστον δὲ καὶ τὸ παιδίον αὐτὸ διαιτῆσαι μήτε ἐμπιπλάντας μήτε αὖ σφόδρα ἐνδεῶς. ἐὰν δὲ ἐφιστῆται ἡ κοιλία τοῦ παιδίου, τότε μέλιτος ἐγχέοντας συνέψειν τῇ τροφῇ. ἐὰν δὲ μηδὲ οὕτως ὑπακούῃ, τῆς τερεβινθίνης παρεμβάλλειν ὅσον ἐρέβινθον. παρυγραινομένης δὲ τῆς κοιλίας κέγχρον μάλιστα προσφέρειν.

ζ'. Περὶ βηχὸς παιδίου καὶ κορύζης.

Εἰ δέ ποτε βὴξ ἢ κόρυζα συμβαίη τῷ παιδίῳ, τοὺς μελιτισμοὺς καλουμένους παραληπτέον. χρὴ τοίνυν λούσασαν αὐτὸ πολλῷ θερμῷ καὶ κατὰ κεφαλῆς χρῖσαι μέλιτι πολλῷ, κἄπειτα τῷ δακτύλῳ τὴν γλῶτταν πρᾴως πιέσαι· ἐμεῖ γὰρ φλέγμα πολύ.

η'. Περὶ ὀδαξησμοῦ.

Εἰ δέ τις ὀδαξησμὸς παρείη τῷ παιδίῳ, πυρίᾳ χρηστέον καὶ ἀφθόνῳ ἀλείμματι δι' ἐλαίου ἀπέφθου συντακέντος ὀλίγου [τοῦ] κηροῦ.

θ'. Περὶ ὀδοντοφυίας.

Ὀδοντοφυίαι γίνονται μὲν περὶ ἕβδομον μῆνα, συμβαίνουσι δὲ τότε φλεγμοναὶ τῶν οὔλων καὶ σιαγόνων καὶ τενόντων καί ποτε

ϛ' *Oribasius, Synops. V 6; cf. Aëtius IV 21* ζ' *Oribasius, Synops. V 7; cf. Aëtius IV 18* η' *Oribasius, Synops. V 8* θ' *Oribasius, Synops. V 9; Aëtius IV 9*

1 ᾖ] DO: *om.* ABCFHJK ἐλπίδα DF ἐκπέμψειν ABCJ: *corr.* BCJ ἐκπέψειν παρέχειν F 2 σιτίων DFJK: *corr.* K ἐμπιμπλᾶσαν A 3 τε] D: δὲ HK (*Or. cod.* P): *del.* BC: *om.* AFJ 4 φυσᾷ ABK 5 ἀναλωθῇ J, *sed corr.*: ἀναλωθείη F 10 σχοίνου CFK εἶτα] ἢ DF: ἢ τῷ C 11 δὴ DF 13 τῷ] D *Or.*: *om.* ABCFHJK 14 ἐμπιμπλάντας A: ἐμπιπλᾶσαν *e corr.* J μήτε αὖ] AK: *mut. in* μήτε H: μήτε DF: μήτ' αὖ BCJ 15 ἐγχέαντας D: ἐκχέοντας H 16 μηδὲ] JK: μήδ' ABCDH: μὴ F 17. 18 προσφέρειν μάλιστα K 20 συμβαίνει *corr. ex* συμβαίνῃ H: συμβένει F 21 θερμῷ πολλῷ K 22 καὶ *om.* D: *supra scr.* J 26 τοῦ] καὶ D: *om. Or.* 28 μὲν γίνονται K 29 ποτε] ποτε καὶ DF

σπασμοί. χρὴ οὖν τηνικαῦτα μηδὲν διδόναι τῷ παιδίῳ μασήσεως δεόμενον, τῷ δακτύλῳ δὲ συνεχῶς παρὰ τὸ λουτρὸν τὰ οὖλα ψηλαφᾶν καὶ μαλάσσειν ὀρνιθείῳ στέατι ἢ ἐγκεφάλῳ λαγωοῦ· τῶν δὲ ὀδόντων ἤδη παρακυψάντων χρῆσθαι τρυφερῶν ἐρίων καθαρῶν ἐπιβολῇ τραχήλου καὶ κεφαλῆς καὶ σιαγόνων ἐμβροχῇ τε τῶν αὐτῶν δι᾽ ἐλαίου γλυκέος καὶ θερμοῦ παρασταζομένου καὶ τοῖς ἀκουστικοῖς πόροις. χρὴ δὲ τηνικαῦτα τὸ παιδίον εὐθαλέστερον διαιτᾶν καὶ λούειν θερμῷ. καὶ εἰ μὲν διαρροίας ἔχοι, πειρᾶσθαι συνάγειν τὴν γαστέρα τοῖς ἐπιθέμασιν, ὅσα μάλιστα ἵστησι, τὸ κύμινον ἐμπάσσοντας ἐρίῳ ἢ τὸ ἄνηθον ἢ τὸ σέλινον· ἀγαθὸν δὲ καὶ σπέρμα ῥόδων προσμίσγειν καὶ τὸ ὅλως θερμὸν ξηραίνειν. εἰ δὲ μηδὲν ὑπίοι κάτω, ἐρεθίζειν πράως τῷ μέλιτι πλάσσοντας ὡς βαλάνιον ἢ καλαμίνθῃ τετριμμένῃ μετὰ μέλιτος χρίειν. δοκεῖ δὲ κάλλιστα βοηθεῖν τοῖς σπασμοῖς τῶν παιδίων ἡλιοτρόπιον ἑψόμενον ὕδατι, εἰ λούοιτο ἐν τούτῳ τὸ παιδίον. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἰρίνῳ χρῖσαι ἢ κυπρίνῳ καὶ τῷ Σικυωνίῳ καὶ τὸ σύμπαν θερμαίνειν. ἐπεὶ δὲ ἀνατελλόντων τῶν ὀδόντων δάκνει τοὺς δακτύλους καὶ τιτρώσκει, καλῶς ἂν ἔχοι κατέχειν ἴρεως ῥίζαν ἐξεσμένην καὶ μὴ πάνυ ξηράν. τοῦτο καὶ τοῖς ἕλκεσι προσβοηθεῖ, καὶ τὸ βούτυρον μετὰ μέλιτος διαχριόμενον ὀνίνησιν. τοὺς δὲ ὀδαξησμοὺς τῶν οὔλων σὰρξ ταρίχου παλαιοῦ ὀνίνησιν.

ι′. Πρὸς ἄφθας.

Γίγνεται δὲ τῷ παιδίῳ καὶ ἕλκος τὸ καλούμενον ἄφθα, τὸ μὲν ὑπόλευκον, τὸ δὲ ὑπέρυθρον, τὸ δ᾽ αὖ μέλαν οἷον ἐσχάρα· κάκιστον δὲ τὸ μέλαν καὶ θανατωδέστατον. βοηθεῖ δὲ ἶρις μετὰ μέλιτος, καὶ εἰ ξηρὰν ἐμφυσᾶν ἐθέλοις, καὶ ῥόδων φύλλα κεκομμένα καὶ τὸ ἄνθος τῶν ῥόδων καὶ κρόκος καὶ ὀλίγον σμύρνης καὶ ἡ κηκὶς καὶ ὁ λιβανωτὸς καὶ ὁ φλοιὸς τοῦ λιβάνου, ὁμοῦ τε καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον, μέλιτι δευόμενα, ἐπὶ τούτοις μελίκρατόν τε καὶ ῥοιᾶς γλυκείας ὁ χυλός.

ια′. Πρὸς τὰ τῶν μηρῶν παρατρίμματα.

Τὰ δὲ κατὰ τοὺς μηροὺς παρατρίμματα μυρσίνῃ ξηρᾷ διαπάσσειν καὶ κυπέρῳ καὶ ῥόδοις.

ι′ *Oribasius, Synops. V 10* 19 *Oribasius vol. III 193*
ια′ *Oribasius, Synops. V 11; Aëtius IV 24*

4 τραχήλων K: κατὰ τραχήλου D 6 δὲ *om.* C 7 διαιτᾶν] D: καὶ διαιτᾶν ABCFHJK: καὶ *eras.* K 8 ἔχει DFJK 9 ἐμπάσσοντας] DJ: ἐμπά(σ)σοντα ABCFK: ἐμπά^{c}σαντα H ἢ *(prius) om.* FK 10 τὸ *om.* DF: *del.* C θερμὸν] CH: θερμοῖς C^2: θερμῷ F: θερμῶς ABJK: θερμαίνειν καὶ D 11 ὑπίει A 12 πλάσσοντας] F *Or.*: πλάσσοντα ACK: πλάσοντα J: πλάσαντα BH: πλάττονται D ὡς] εἰς C 14 ὕδατι] F: ἐν ὕδατι ABCDHJK, ἐν *in ras.* D 16 ὀδόντων] DH: ὀδόντων καὶ τιτρώντων ABFJK: ὀδόντων καὶ τιτρωσκόντων C καὶ τιτρώσκει] DF^3K: *om.* ABCHJ 19 τοὺς . . . ὀνίνησιν *mrg.* C^2 ταρίχους C^2D 21 γίνεται DFJ 24 ἐθέλεις K 26 μελιτοδευόμενα K 29 τοὺς] CD: *om.* ABFHJK

ιβʹ. Πρὸς τὰς τῶν ὤτων ὑγρότητας.

Τὰς δὲ τῶν ὤτων ὑγρότητας ξηραίνειν ἔριον ἀπὸ στυπτηρίας ἐντιθεῖσαν ἢ οἰνόμελι ἢ οἶνον παλαιὸν ἐνστάζουσαν ἢ κρόκον μετὰ οἴνου τρίψασαν.

ιγʹ. Περὶ σειριάσεως.

Σειρίασίς ἐστι φλεγμονὴ τῶν περὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ μήνιγγας μερῶν· παρακολουθεῖ δὲ τοῦ βρέγματος κοιλότης καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μετ᾽ ὠχριάσεως καὶ ξηρότητος τοῦ σώματος. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ᾠοῦ τὸ ἐρυθρὸν μετὰ ῥοδίνου τιθέμενον ἐπὶ τοῦ βρέγματος ἐν τρόπῳ πτύγματος συνεχῶς ἀλλασσόμενον.

Ἄλλο πρὸς σειριάσεις. κατὰ τοῦ βρέγματος ἐπιτιθέναι χρὴ ἡλιοτροπίου τοῦ σκορπιούρου καλουμένου φύλλα, κολοκύνθης ξέσματα, σικύου πέπονος τὸ περικείμενον τῇ σαρκὶ δέρμα ἢ στρύχνου κηπαίου τὸν χυλὸν μετὰ ῥοδίνου.

ιδʹ. Δίαιτα νηπίων καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡλικιῶν ἄχρι τῶν παρακμαζόντων.

Τοὺς νηπίους καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος γεγονότας ἐν ἀνέσει τε ἐᾶν καὶ ἱλαρότητι, γυμνάσια δὲ καὶ τροφὰς αὐτοῖς προσφέρειν ἐλαφρῶς. ἀπὸ δὲ τῶν ἓξ καὶ ἑπτὰ ἐτῶν τούς τε παῖδας καὶ τὰς κόρας γραμματισταῖς παραδιδόναι πραέσι καὶ φιλανθρώποις· οὗτοι γὰρ μετὰ ἀνέσεως καὶ χαρᾶς διδάσκουσιν, ἡ δὲ ἄνεσις τῆς ψυχῆς πρὸς εὐτροφίαν σώματος μεγάλα συμβάλλεται. τοὺς δὲ δωδεκαετεῖς τῶν παίδων πρός τε γραμματικοὺς φοιτᾶν ἤδη καὶ γεωμέτρας καὶ τὸ σῶμα γυμνάζειν ἀναγκαῖον. ἀπὸ δὲ τῶν τεσσαρακαίδεκα ἐτῶν μέχρι τριῶν ἑβδομάδων ἁρμόσει μαθημάτων ἄσκησις καὶ φιλοσόφων λόγων κατήχησις καὶ γυμνάσια πλείονα παραλαμβάνειν διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ σώματος, ὅπως καὶ ψυχῇ καὶ σώματι πονοῦντες ταῖς ὁρμαῖς κωλύωνται χρῆσθαι ταῖς εἰς ἀφροδίσια· συναιρετέον δὲ καὶ τὸν οἶνον ἐπὶ τούτων. τοῖς δὲ ἀκμάζουσιν ἁρμόζει δίαιτα τελεία καὶ ψυχῆς καὶ σώματος· διὸ γυμνασίοις χρηστέον πᾶσι, μάλιστα δέ, οἷς ἕκαστος εἴθισται, καὶ τροφαῖς ἱκαναῖς τε καὶ εὐτρόφοις. τοῖς δὲ παρακμάζουσιν ἁρμόζει δίαιτα ὑφισταμένη καὶ

ιβʹ *Oribasius, Synops.* V 12; *cf. Aëtius* IV 12 ιγʹ *Oribasius, Synops.* V 13; *Aëtius* IV 13 11—14 *Oribasius, Synops.* VIII 22 ιδʹ *Oribasius, Synops.* V 14; *Aëtius* IV 29

3 οἰνόμελι] D *et e corr.* J: οἰνομέλιτι ABCFHJK 6 τῶν *supra scr.* BC[2] τὸν] τῶν AJ, *corr.* A 7 μορίων BDK 11 πρὸς σειριάσεις] πρὸς σιριάσεις CK: περὶ σιριάσεως D: *om.* FJ: πρὸς τὰς σιριάσεις ABH 12 τοῦ σκορπιούρου] O *Or.*: τοῦ καὶ ῥοῦ D: ῥοῦ K: τοῦ ABCFHJ ξύσμα F 13 κηπαίου] *Or.*: κηπέου K: κηπευτοῦ ABCDFHJ 18 δὲ] *supra scr.* A: τε DF 20 παραδιδόναι] DF: παραδοῦναι ABCHJK 24 τεσσαρισκαίδεκα BDFHK: ῑδ C τριῶν] τῶν τριῶν KO 28 δὲ *(prius)*] τε K 31 ἁρμόζει δίαιτα] DKO: δίαιτα ἁρμόζει ABCFHJ

ψυχῆς καὶ σώματος· τά τε γὰρ γυμνάσια, ὁποῖά ποτ᾽ ἂν ᾖ, κατὰ λόγον τούτων ὑφαιρετέον καὶ τὰς τροφὰς ἐκ προσαγωγῆς συσταλτέον τῆς ἕξεως αὐτῶν ἀρχὴν ψύξεως λαμβανούσης.

ιε΄. Περὶ τρίψεως παρασκευαστικῆς.

Πρὸ τῶν γυμνασίων θερμαίνειν τὸ σῶμα μετρίως χρὴ τρίψει χρωμένους τῇ διὰ σινδόνων, κἄπειτα δι᾽ ἐλαίου τρίβειν γυμναῖς ταῖς χερσίν, ἄχρις ἂν θερμανθῇ καλῶς καὶ μαλαχθῇ τὸ σῶμα, ἐπανθήσῃ τε ἔρευθος εὐανθές, καὶ εἰς ὄγκον ἀχθῇ.

ιϛ΄. Περὶ γυμνασίων.

Κίνησίς ἐστι σφοδρὰ τὸ γυμνάσιον, ὅρος δὲ τῆς σφοδρότητος ἡ τῆς ἀναπνοῆς ἐπὶ τὸ δασύτερον ἀλλοίωσις. τὰ δὲ γυμνάσια δυσπαθῆ τε παρασκευάζει τὰ ὀργανικὰ μόρια καὶ εὔτονα πρὸς τὰς ἐνεργείας τήν τε ὁλκὴν ἰσχυροτέραν τῆς τροφῆς καὶ τὴν ἀλλοίωσιν ἑτοιμοτέραν καὶ τὴν θρέψιν βελτίονα ἐργάζεται διὰ τὴν γινομένην θερμότητα. ἐκκαθαίρει δὲ καὶ τοὺς πόρους καὶ κενοῖ τὰ περιττώματα διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἰσχυρὰν κίνησιν. ἐπειδὴ οὖν τῇ ἀναδόσει συνεργεῖ, [τὸ] μήτε πλῆθος ὠμῶν καὶ ἀπέπτων μήτε σιτίων μήτε χυμῶν ἢ κατὰ τὴν κοιλίαν ἢ ἐν τοῖς ἐντέροις περιέχεσθαι· κίνδυνος γὰρ αὐτοῖς ἑλχθῆναι πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ ζῴου μόρια, πρὶν χρηστοῖς γενέσθαι πεφθεῖσιν. δῆλον οὖν, ὡς [καὶ] πρὸ τῶν σιτίων αὐτὰ παραλαμβάνεσθαι χρή. γνωρίσματα δὲ τῆς εὐκαιρίας τῶν οὔρων ἡ χρόα· τὸ μὲν γὰρ ὑδατῶδες ἄπεπτον ἔτι σημαίνει τὸν ἐκ τῆς γαστρὸς ἀναδοθέντα χυμόν, τὸ δὲ πυρρὸν καὶ χολῶδες ἐκ πολλοῦ κατειργάσθαι, τὸ δὲ μετρίως ὠχρὸν ἄρτι πέψεως γεγενημένης σημεῖόν ἐστιν· τηνικαῦτα οὖν ἄγειν ἐπὶ τὰ γυμνάσια προαποθέμενον τά τε ἐν τῇ κύστει καὶ ἐν τῇ γαστρὶ περιττώματα.

ιζ΄. Περὶ τῶν εἰδῶν τοῦ γυμνασίου.

Τὸ μὲν δὴ κοινὸν ἁπάντων γυμνασίων ἐστὶ θερμότητος αὔξησιν ἐξ ἑαυτῶν τοῖς ζῴοις ἐργάσασθαι· τὸ δὲ διὰ τῶν καθ᾽ ἕκαστα τὸ μὲν εὔτονον γυμνάσιον, τουτέστι τὸ βίαιον, πρὸς εὐτονίαν παρασκευάζει

ιε΄ *Oribasius, Synops. I 1; cf. Coll. VI 13. Aëtius III 1* ιϛ΄ *Oribasius, Synops. I 2; cf. Coll. VI 11—12. Aëtius III 2* ιζ΄ *Oribasius, Synops. I 3; cf. Coll. VI 14—15. Aëtius III 3*

1 κατ᾽ ὀλίγον O 2 τοῦτον C: τούτοις J² 5 μετρίως χρὴ τὸ σῶμα θερμαίνειν F χρὴ μετρίως CJ, *corr.* C 7 θερμανθείη ABCDFHJK μαλαχθῇ] K: μαλαχθείη ABCDFHJ ἐπανθήσῃ] AJ, *e corr.* H: ἐπανθήσει BCFK: ἐπανθήσοι D 8 ἀχθείη ABCDFHJK 14 βελτίονα] KJ³: βελτίον (α suprascr.) D: βελτίω C: βέλτιον ABFHJ 15 καὶ *(prius) om.* C 16 τὸ] *eras.* K: δεῖ B³ μήτε] μὴ DF 17 ὠμῶν] ὠμῶν τε A: ὠμῶν περιττωμάτων F *post* ἀπέπτων *ins.* σιτίων *mrg.* D σιτίων] περιττωμάτων DF 20 οὖν *om.* D καὶ *om.* D 21 χροιά DFK 22 ἔτι] εἶναι K 23 κατείργασται K 29 τὸ] τῶν B: *mrg.* ἐν ἄλλῳ τὸ δὲ ἴδιον τῶν B³

τούς τε μῦς καὶ τὰ νεῦρα· τοιαῦτα δέ ἐστι τό τε σκάπτειν καὶ τὸ φορτίον ἀράμενον μέγιστον ἢ μένειν κατὰ χώραν ἢ προβαίνειν μικρά· καὶ οἱ ἀνάντεις δὲ περίπατοι τούτου τοῦ γένους εἰσὶν καὶ τὸ ἀναρριχᾶσθαι διὰ σχοινίου καὶ πλεῖστα ἄλλα ὁμοιότροπα. τὰ δὲ ταχέα χωρὶς εὐτονίας καὶ βίας ἐστί· δρόμοι δέ εἰσι ταῦτα καὶ σκιαμαχίαι καὶ ἀκροχειρισμοὶ καὶ τὸ διὰ τοῦ κωρύκου τε καὶ τῆς μικρᾶς σφαίρας γυμνάσιον. σύνθετον δὲ ἔστιν ἐξ εὐτόνου καὶ ταχέος· ὅσα γὰρ εὔτονα τῶν γυμνασίων ἐστί, τούτοις ὡς σφοδροῖς ἄν τις χρῷτο κινήσεις ταχείας προστιθείς. ἔτι τῶν γυμνασίων τὰ μὲν ὀσφὺν μᾶλλον ἢ χεῖρας ἢ σκέλη διαπονεῖ, τὰ δὲ τὴν ῥάχιν ἢ τὸν θώρακα μόνον ἢ τὸν πνεύμονα. γυμνάζεσθαι δὲ χρή, μέχρις ἂν εἰς ὄγκον αἴρηται τὸ σῶμα καὶ εὐανθὲς ὑπάρχῃ, καὶ αἱ κινήσεις εὔτονοί τε καὶ ὁμαλεῖς καὶ ῥᾴθυμοι γίνωνται. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἱδρῶτα θεάσῃ θερμὸν ἀτμῷ συμμιγῆ. παύεσθαι δὲ τηνικαῦτα πρῶτον, ἐπειδὰν ἕν τι τῶν εἰρημένων ἀλλοιωθῇ· οἷον εἰ φανείη συστελλόμενος ὁ τοῦ σώματος ὄγκος, αὐτίκα παύειν, ὡσαύτως δὲ καί, εἰ τὸ τῆς χρόας εὐανθὲς μαραίνοιτο, παύεσθαι· καὶ μὲν δὴ καὶ τὸ τῶν κινήσεων ἐπειδὰν ἐνδιδόναι που φαίνηται, καταπαύειν αὐτίκα, καὶ εἰ περὶ τὸν ἱδρῶτα γίγνοιτό τις ἢ κατὰ τὸ πλῆθος ἢ κατὰ τὴν ποιότητα μεταβολή· ἐὰν γὰρ ἐλάττων ἢ ψυχρότερος γίγνηται, καταπαύειν περιχέαντα τὸ ἔλαιον, ἀποθεραπεύειν δὲ τοὐντεῦθεν, εἶθ᾿ ἑξῆς τῇ ἀποθεραπευτικῇ τρίψει χρῆσθαι, ὡς εἰώθασιν οἱ παιδοτρίβαι ποιεῖν.

ιη΄. Περὶ τῆς ἰδίως τρίψεως.

Τῶν τρίψεων ἡ μὲν σκληρὰ δύναται δεῖν, ἡ μαλακὴ δὲ λύειν. ὥστε, ὅσα μὲν ἐκλέλυται πέρα τοῦ μετρίου σώματα, σκληρῶς ἀνατριπτέον, ὅσα δὲ ἔσφιγκται, μαλακῶς, εἰ δέ τι συμμέτρως ἔχει, τοῦτο εὔδηλον ὡς οὔτε μαλακῶς οὔτε σκληρῶς, ἀλλ᾿ ὅσον οἷόν τε τὰς ὑπερβολὰς ἑκατέρας φυλαττόμενον. ἡ μὲν γὰρ πολλὴ τρῖψις καὶ σκληρὰ τὸν ὄγκον καταστέλλει τοῦ σώματος, ἡ δὲ ὀλίγη καὶ μαλθακὴ τὸ ἀνάπαλιν εἰς ὄγκον ἐπαίρει. αἱ δὲ τρεῖς διαφοραὶ τῶν κατὰ ποσότητα

ιη΄ *Oribasius, Synops. I 4; cf. Coll. VI 17. Aëtius III 4*

2 μικρά] DF: ἢ μικρά ABCHJK 3 οἱ ἀνάντεις δὲ] *Or.*: οἷα ἄν τις δύναιτο D *et e corr.* B: οἷον ἄν τις δύναιτο ABCFHJK περίπατοι] ABH: περιπατεῖν CDFJK εἰσὶν] ABH: εἰσὶ CJK *et e corr.* B: ἐστι DF 6 τοῦ *om.* F *Or.* 7 ἐξ] τὸ ἐξ D ταχείας H *et e corr.* J 8 ὡς] ὠ H: *om.* D σφοδροῖς] F, *e corr.* K: σφοδρῶς ABCDHJ 9 διαπονεῖν HK, -ν *eras.* K
12 εὔτονοί] CH: ἄτονοί ABDFJK ὁμαλεῖς] ADH, *mrg.* B²: ὁμαλοὶ *e corr.* JK, ἀν- *supra add.* K: ὁμαλαὶ C: ἀμελεῖς *e corr.* B: *mrg.* ἐν ἄλλῳ εὔτονοι καὶ ὁμαλεῖς B²: ἀμβλεῖς F γένωνται D 15 δὲ *om.* C 16 τὸ] D: ἀπὸ C: εἰ τὸ JK *et e corr.* AB: εἰς τὸ FH ἐπειδὰν] DFO: ἐπίπαν ABCHJ *et mut. in* ἐπὶ τὸν K 19 ψυχρότερος] DB²: ψυχροτέρα ACFHJK γένηται D
περιχέοντα C: περιχέοντας F: τε καὶ περιχέοντας D τὸ *om.* DF
20 δὲ] C: *om.* DF: τε ABHJK τῇ *om.* D 22 τῆς ἰδίως] AFHJK: τῶν εἰδῶν τῆς CD, τῆς *mut. in* τῶν C: τῆς ἰδίας *e corr.* B: ἐν ἄλλῳ περὶ τῶν εἰδῶν τῆς τρίψεως *mrg.* B³ τρίψεων *in ras.* C 24 σώματος CKF³: τοῦ σώματος D 25 τι] *corr. ex* τις H: τις DF τοῦτο] FKO: τούτων D: τούτου ABCHJ 28 μαλθακὴ καὶ ὀλίγη D μαλακὴ JK

τρίψεων ταῖς τρισὶ διαφοραῖς ταῖς κατὰ ποιότητα ἐπιπλεκόμεναι συζυγίας ἀποτελοῦσιν ἐννέα, ὡς ὑποτέτακται· ἡ μὲν γὰρ μία κατὰ ποσότητα, οἷον ἡ πολλή, ταῖς τρισὶ ταῖς κατὰ ποιότητα συμπλεκομένη, τῇ σκληρᾷ λέγω καὶ τῇ μαλακῇ καὶ τῇ συμμέτρῳ κατὰ σκληρότητα, ποιεῖ τρεῖς διαφοράς, ἡ δὲ ὀλίγη πάλιν ταῖς αὐταῖς τρισὶν ἑτέρας τρεῖς, ἡ δὲ σύμμετρος κατὰ ποιότητα ταῖς αὐταῖς τρισὶ συμπλεκομένη τρεῖς ἄλλας, ὡς ὑποτέτακται·

ποσότης		ποιότης
πολλὴ	καὶ	σκληρά
πολλὴ	καὶ	μαλακή
πολλὴ	καὶ	σύμμετρος
ὀλίγη	καὶ	σκληρά
ὀλίγη	καὶ	μαλακή
ὀλίγη	καὶ	σύμμετρος
σύμμετρος	καὶ	σκληρά
σύμμετρος	καὶ	μαλακή
σύμμετρος	καὶ	σύμμετρος.

ιθ′. Περὶ ἀναφωνήσεως.

Ἐν ταῖς ἀναφωνήσεσιν ἡ μὲν εὐμέλεια καὶ χρηστοφωνία οὐδὲν ἂν συμβάλλοιτο πρὸς ὑγίειαν, ὁ δὲ τῶν βαρυτέρων φθόγγων ἦχος χρήσιμος· ὥστε τοῦτον ἀσκητέον. οὕτω γὰρ πλεῖστος ἀὴρ εἰς τὸ σῶμα κατ᾽ ἀναπνοὴν ἑλκόμενος διαστέλλει τόν τε θώρακα καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς καθ᾽ ὅλον τὸ σῶμα πόρους ἀνευρύνει καὶ διίστησι· διόπερ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀναγνώσεσι τῶν πλεοναζόντων ὑγρῶν ποιεῖται τὰς ἐκκρίσεις, τοῖς μὲν συντονώτερον ἀναγινώσκουσι μᾶλλον καὶ δι᾽ ἱδρώτων, τοῖς δὲ ἐπιεικέστερον ἐντεινομένοις διὰ τῆς ἀδήλου γινομένης ἀποφορᾶς καθ᾽ ὅλον τὸν ὄγκον. συμβαίνει γὰρ διὰ τὸν λεπτυσμὸν πολλῶν περιττωμάτων ἀναχρεμπτομένων καὶ πτυέλων καὶ μύξης καὶ φλέγματος ἔκκρισιν γίνεσθαι καὶ ἀπανάλωσιν. τοῖς γε μὴν ἀναθερμασίας δεομένοις διὰ ψυχρότητα τίς ἂν ἄλλη προσφορωτέρα γένοιτο βοήθεια τῆς κατὰ τὴν ἀναπνοὴν ἐνεργείας; δεῖ τοίνυν ἀναγινώσκειν πολλάκις ἀνιέντας τὸ σῶμα πᾶν καὶ κεχυμένης τῆς σαρκὸς εἰς ἀραίωσιν διιστάντας ἐπίτηδες τήν τε ἀρτηρίαν καὶ τὰς ἄλλας διεξόδους τοῦ πνεύματος κατὰ τὰς βαρυτάτας φθέγγεσθαι τῆς φωνῆς ἐνεργείας οὔτε εἰκῇ οὔτε ἀπερι-

ιθ′ *Oribasius, Synops. I 5; cf. Coll. VI 10. Aëtius III 5*

7 ὑποτέτακται] ABHJK: ὑπογέγραπται CD, *mrg.* B[2]: ὑπογέγραπται ποιεῖ F 8 *In schemate ordinando secutus sum* ABH: *ceteri varie disponunt* 19 εὐμελία K: εὐμελὴς AO: ἐμμέλεια D καὶ] DF: *supra add.* JK: *om.* ABCHO οὐδὲν] DK, *e corr.* B: οὐδενὶ ACFHJ 20 συμβάλοιτο A φθόγγων ἦχος] KO: φθόγγος ἤχων D: ἤχων φθόγγος ABCFHJ 21 ἀὴρ] ὁ ἀὴρ K εἰς τὸ σῶμα *om.* A 22 κατ᾽ ἀναπνοὴν] κατὰ ἀναπνοὴν CF: κατὰ πνοὴν K 25 συντονώτερον] K: συντομώτερον D: συντεμότερον F[3]: οὖν τονώτερον ABCHJ 31 ἀνιέντας] ADFJ: ἀνιέντα BCHK 32 κεχαυνωμένης K 34 βαρυτάτας] ABFHJK: βαρυτέρας C: ἄλλας βαρυτῆτας D τῆς *om.* K ἐνεργείας *om.* D οὔτε *(prius)*] μήτε D οὔτε *(alt.)*] μήτε DF

ϲκέπτωϲ, ἀλλὰ μήτε φαύλων καὶ διεφθαρμένων μεϲτοὺϲ ὄνταϲ ὑγρῶν μήτε ἐπὶ μεγάλαιϲ τοῦ ϲτομάχου καὶ φανεραῖϲ ἀπεψίαιϲ πρὸϲ τὴν διὰ τῆϲ φωνῆϲ γυμναϲίαν ἀφικνεῖϲθαι, ὅπωϲ ἂν μὴ πλείων ἀνάδοϲιϲ τῶν διεφθαρμένων ἀτμῶν εἰϲ τὸ ϲῶμα γένηται.

κʹ. Περὶ κόπων τῶν ἐπὶ γυμναϲίοιϲ.

Ὁ ἑλκώδηϲ κόποϲ ἐπὶ πλήθει γίνεται περιττωμάτων λεπτῶν τε ἅμα καὶ δριμέων. ὁ δὲ τονώδηϲ περίττωμα μὲν οὐδὲν ὅτι καὶ ἄξιον λόγου ἐγκεῖϲθαι τοῖϲ ϲώμαϲιν ἐνδείκνυται, κατὰ δὲ τοὺϲ μῦϲ καὶ τὰ νεῦρα διάθεϲίϲ τιϲ ἐγγίνεται, καθ᾽ ἣν τείνεϲθαι δοκοῦϲιν. ὁ δὲ φλεγμονώδηϲ, καθ᾽ ὃν ὥϲπερ τεθλαϲμένων ἢ φλεγμαινόντων αἰϲθανόμεθα τῶν μορίων, τηνικαῦτα ϲυμπίπτειν εἴωθεν, ὅταν ἐκθερμανθέντεϲ ἱκανῶϲ ἐπιϲπάϲωνταί τι τῶν περικεχυμένων ἑαυτοῖϲ περιττωμάτων. ἔϲτι δὲ καὶ ἄλλη διάθεϲιϲ τετάρτη, ἧϲ ἡ μὲν γένεϲιϲ ἐν τῷ ξηρανθῆναι τοὺϲ μῦϲ περαιτέρω τοῦ προϲήκοντοϲ, ὥϲτε ἀποδύντων αὐχμηρὸν καὶ προϲεϲταλμένον φαίνεϲθαι τὸ ϲῶμα καὶ πρὸϲ τὰϲ κινήϲειϲ ὀκνεῖν. τὴν δὲ ἴαϲιν ὁ μὲν ἑλκώδηϲ κόποϲ ἔχει τὴν διαχώρηϲιν τῶν περιττωμάτων διὰ τρίψεώϲ τε πολλῆϲ καὶ μαλακῆϲ ϲὺν ἐλαίῳ πολλῷ μηδεμίαν ἔχοντι ϲτῦψιν. ὁ δὲ ἕτεροϲ ὁ τονώδηϲ τὸν ϲκοπὸν τῆϲ ἰάϲεωϲ ἔχει τὴν χάλαϲιν· χαλᾶται δὲ τὸ ϲυντεταμένον τρίψει μὲν ὀλίγῃ τε ἅμα καὶ μαλακῇ δι᾽ ἐλαίου γλυκέοϲ εἰληθεροῦϲ ἀναπαύϲει τε πάϲῃ καὶ ἡϲυχίᾳ καὶ λουτροῖϲ εὐκράτοιϲ καὶ διατριβῇ πλείονι κατὰ τὸ θερμὸν ὕδωρ· ὥϲτε, εἰ καὶ δὶϲ καὶ τρὶϲ αὐτὸν λούοιϲ, ὀνήϲειϲ μειζόνωϲ. ὁ δὲ δὴ τρίτοϲ τῶν κόπων ὁ φλεγμονώδηϲ τῆϲ ἰάϲεωϲ τρεῖϲ ἔχει ϲκοπούϲ, κένωϲιν τοῦ περιττοῦ καὶ ἄνεϲιν τοῦ ϲυντεταμένου καὶ ἀνάψυξιν τοῦ φλογώδουϲ. ἔλαιόν τε οὖν πολὺ χλιαρὸν αἵ τε τρίψειϲ μαλακώταται καὶ ἐν τοῖϲ εὐκράτοιϲ ὕδαϲι διατριβὴ πολυχρονιωτάτη τοὺϲ τοιούτουϲ ἰᾶται κόπουϲ, οὕτω δὲ καὶ ἡϲυχία πολλὴ καὶ μάλιϲτα ϲυνεχήϲ. ἡ δὲ τετάρτη διάθεϲιϲ δεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν οὐδενὸϲ ἐξηλλαγμένου παρὰ τὸ πρόϲθεν ὅτι μὴ θερμοτέρου τοῦ ὕδατοϲ, ὡϲ ϲυνάγειν ἀτρέμα, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἀποθεραπευτικοῦ γυμναϲίου· ἐκπηδάτωϲαν εὐθέωϲ ἐν τοῖϲ λουτροῖϲ [ὡϲ] ἐκ τῆϲ ψυχρᾶϲ δεξαμενῆϲ. εὐθὺϲ δὲ ἅπαντεϲ οἱ κεκοπωμένοι δέονται τροφῆϲ.

κʹ *Oribasius, Synops.* V 15; *cfr. Aëtius* IV 35—39

2 διὰ *om.* A 8 καὶ] τε καὶ AB[2] 9 τείνεϲθαι] ADC[2], *e corr.* BJ: τίνεϲθαι FK: γίνεϲθαι C: γίγνεϲθαι H 11 ἱκανῶϲ οἱ μύεϲ *Or.* 16 διαχώρηϲιν] CDFHKB[2]: διαφόρηϲιν AJC[2], *in ras.* B 18 τὸν *om.* ADF 19 ϲυντεταμμένον FJ: ϲυντεταγμένον HB[3] μὲν] τε DH τε *om.* D 20 γλυκέοϲ] DJKF[3]: τε ABCH εἰληθεροῦϲ] BCH: *om.* D: ἡλιϲεροῦϲ? A: ἡλιθεροῦϲ J: ἡλίου θέρουϲ K: ῥοῦϲ F 21 εἰ *om.* C, *ins. ante* λούοιϲ C[2] 22 λούοιϲ] *corr. ex* λούϲειϲ J: λούειϲ F δὴ] D: *om.* ABCHJK (F[3] *pro* δὲ *hab.* δὴ) 25 τρίψειϲ] τρίψειϲ αἱ D τοῖϲ *om.* A 26 εὐκρατωτάτοιϲ K 27 οὕτω] D: οὕτ^ω A: οὕτωϲ BCFHJK μάλιϲτα καὶ D 30 εὐθέωϲ] C *Or*: δὲ εὐθέωϲ ABDFHK *et in ras.* J 31 ὡϲ *om.* *Or.* εὐθὺϲ] -ὺ- *e corr.* J: εὐθέωϲ F ἅπαντεϲ] ἐκβάντεϲ D

κα′. Περὶ στεγνώσεως δέρματος.

Ἡ δὲ στέγνωσις γίνεται μὲν δι᾽ ἔμφραξιν ἢ πύκνωσιν τῶν πόρων, καὶ ἡ μὲν ἔμφραξις διὰ πλῆθος ἢ πάχος ὠμῶν καὶ ἀπέπτων χυμῶν, ἡ δὲ πύκνωσις ἢ διὰ τὰ ψύχοντα ἢ τὰ στύφοντα ἢ τὰ ξηραίνοντα. διαγινώσκεται δὲ εὐθὺς μὲν ἀποδύντων ἀχροίᾳ τε λευκῇ ἅμα καὶ σκληρότητι καὶ πυκνώσει τοῦ δέρματος, κατὰ δὲ τὸ γυμνάζεσθαι τῷ δυσεκθερμάντῳ. ἡ δὲ ἴασις τῆς τοιαύτης διαθέσεως θέρμανσίς ἐστι. συντονωτέροις οὖν γυμνασίοις χρηστέον καὶ βαλανείοις θερμοτέροις, ἡ δὲ ἐν τῇ ψυχρᾷ κολυμβήθρᾳ διατριβὴ μὴ πολυχρόνιος γινέσθω, μηδὲ αὐτὸ τὸ ὕδωρ ἄγαν ἔστω ψυχρόν· ἐνδύεσθαι δὲ μέλλοντες ἀλειφέσθωσάν τινι τῶν μετρίως θαλπόντων ἐλαίῳ τῷ γλυκεῖ καὶ λεπτομερεῖ. τὰς πυκνώσεις δὲ τοῦ δέρματος ἱκανῶς ἰᾶται καὶ τὸ ἀνήθινον ἔλαιον, καὶ μάλιστα, εἰ χλωρὸν εἴη τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ αἰγείρινον ἔλαιον.

κβ′. Περὶ τῶν αὐτομάτων κόπων.

Ἐπεὶ διὰ κακοχυμίαν γίνεται δριμέων περιττωμάτων ὁ ἑλκώδης κόπος, εἰ μὲν ὀλίγη παντάπασιν ἡ κακοχυμία εἴη, γυμνάσιον ἀρκέσει τὸ ἀποθεραπευτικόν, εἰ δὲ μείζων καὶ διὰ βάθους, οὐκέτι τὸν τοιοῦτον οὔτε ἐπὶ γυμνάσιον ἄξομεν οὔτ᾽ ἐπὶ κίνησιν ὅλως οὐδεμίαν, ἡσυχάσαι δὲ καὶ ὑπνῶσαι κελεύσαντες ἐν ἀσιτίᾳ φυλάξομεν ὅλην τὴν ἡμέραν, εἶτα εἰς ἑσπέραν ἀλείψαντες λιπαρῶς καὶ λούσαντες εὐκράτῳ θερμῷ τροφὴν εὔχυμόν τε καὶ ῥοφηματώδη δώσομεν ὀλίγην, οὐκ ἀφέξομεν δὲ αὐτοὺς οὐδὲ οἴνου· πέττει γὰρ τοὺς ἡμιπέπτους χυμούς, εἴπερ τι ἄλλο, καὶ οἶνος. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις κατασταίη τὸ σύμπτωμα, πρὸς τὰ συνήθη κατὰ λόγον ἐπανάγειν τὸν ἄνθρωπον· εἰ δὲ κατὰ τὴν ἑξῆς ἡμέραν ἔτι παραμένοι, σκεπτέον ἤδη περὶ βοηθήματος ἰσχυροτέρου· σὺν μὲν γὰρ ἰσχυρᾷ τῇ δυνάμει δυοῖν θάτερον ἢ φλεβοτομεῖν ἢ καθαίρειν προσήκει διορισάμενον, ὁποτέρου δεῖ μᾶλλον, σὺν ἀσθενεῖ δὲ φλεβοτομεῖν μὲν οὐδ᾽ ὅλως, ὑποκαθαίρειν δὲ μετρίως, εἰ δὲ ὠμοὶ χυμοὶ πάμπολλοι τύχοιεν ὄντες, μήτε φλεβοτομεῖν μήτε καθαίρειν μήτε γυμνάζειν, ἀλλὰ μηδὲ κινεῖν ὅλως μήτε λούειν· φυλακτέον δὲ αὐτοὺς ἐν ἡσυχίᾳ πάσῃ καὶ δοτέον ἐδέσματά τε καὶ πόματα καὶ φάρμακα λεπτύνοντά τε καὶ τέμνοντα ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς. διαιτᾶν οὖν αὐτοὺς ἐπ᾽ ὀξυ-

κα′ *Oribasius, Synops. V 16; cfr. Aëtius IV 46* κβ′ *Oribasius, Synops. V 17; cfr. Aetius IV 41—44*

2 γίγνεται BCD 5 καὶ] CHK: *om.* ABDFJ 6 τῷ δυσεκθερμάντῳ] AD: τὸ δυσεκθέρμαντον BFHJK: τὸ δυσεκθέρματον C 7 συντομωτέροις CJK, *corr.* C: -νω- *in ras.* B 8 οὖν] BJ: τε οὖν ACDFHKB²J² καὶ] CDF: ἐστὶ(ν) καὶ ABHJK 9 γιγνέσθω D: γενέσθω C μηδὲ] DK: μηδ᾽ ABCFHJ 14 τῶν] CDFK: *om.* ABHJ 15 ἐπειδὴ F³ γίνεται] AFJK: γίγνεται BCDH ἑλκώδης] αὐτόματος A, *mrg.* C² 17 μεῖζον BK, *corr.* B 18 οὔτ᾽ ἐπὶ] D: οὔτε τὴν K: οὔτε ABCFHJ 22 τι] τι καὶ C, καὶ *supra scr.* B 23 καὶ] ὁ K 24 δὲ] ADF: δὲ καὶ BCHK, καὶ *supra add.* J 25 παραμένει AF 27 σὺν] σὺν δυνάμει γὰρ ἰσχυρᾷ φλεβοτομεῖν σὺν A 27. 28 οὐδ᾽ ὅλως μὲν φλεβοτομεῖν A 29 ἀλλὰ *om.* A 30 μηδὲ] μήτε K 32 ἐπ᾽] CFK: *om.* ABDHJ

μέλιτι βραχύ τι καὶ πτιcάνηc, ἐνίοτε δὲ καὶ μελικράτου, διδόντα. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἅπαcι τοῖc τοιούτοιc ἐπῆρταί τε καὶ ἐμπεφύcηται, καὶ ῥᾳδίωc, ὅ, τι περ ἂν προcάρωνται, πνευματοῦνται, βέλτιον ἂν εἴη διδόναι τι cὺν τῇ τροφῇ πεπέρεωc, ἄμεινον δὲ καὶ τῷ Διοcπολιτικῷ χρῆcθαι φαρμάκῳ καὶ τῷ διὰ τριῶν πεπέρεων τῷ ἁπλῷ· καὶ ὀξύμελι δὲ χρηcιμώτατον αὐτοῖc ἐcτι. ποτῷ δὲ χρήcθωcαν ἀπομέλιτοc καὶ μάλιcτα, ὅταν ἀποξυνθῇ, καὶ τῶν οἴνων τοῖc ὠξυcμένοιc ἀτρέμα καὶ τῶν ἐδεcμάτων τοῖc λεπτύνουcιν ἄνευ τοῦ θερμαίνειν, οἷαπέρ ἐcτι καὶ ἡ κάππαριc, εἰ δι᾽ ὀξυμέλιτοc ἢ δι᾽ ὀξελαίου λαμβάνοιτο. ὁ δὲ τονώδηc κόποc, ὅταν ἄνευ γυμναcίων cυνιcτῆται, πλῆθοc ἐνδείκνυται διατεῖνον τὰ cτερεὰ τοῦ ζῴου μόρια· δῆλον δέ, ὅταν αἵματοc πλῆθοc ᾖ, ἄριcτον ἤτοι φλέβα τέμνειν ἢ ἀποcχάζειν τὰ cφυρά. ὁ δὲ φλεγμονώδηc αὐτόματοc κόποc οὐδὲ ὡρῶν ὀλίγων μήτι γε δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ἀνέχεται βραδυτῆτοc· αὐτίκα γὰρ πυρετὸν ἐπάγει cφοδρότατον, ἢν μή τιc φθάcαc ἀποχέῃ τοῦ αἵματοc· κάλλιον δέ, εἰ ἐγχωροίη, δὶc ἀφαιρεῖν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, τὸ μὲν πρότερον οὕτω κενοῦνταc, ὡc μὴ λειποθυμῆcαι τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ δεύτερον οὐδὲ τὴν λειποθυμίαν φοβεῖcθαι προcήκει· μὴ φλεβοτομηθέντεc δὲ οἱ οὕτωc διακείμενοι τύχηc ἀγαθῆc εἰc τὸ cωθῆναι δέονται.

κγʹ. Δίαιτα γερόντων.

Τὸ γῆραc ἔcτι μὲν ξηρὸν καὶ ψυχρόν, ἐπανόρθωcιc δὲ αὐτοῦ διὰ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων ἅμα τοῖc θερμαίνουcι· χρὴ δὲ καὶ ἀνατρίβεcθαι χωρὶc κόπου. τροφὴν δὲ διδόναι τοῖc ἀcθενεcτέροιc τρίτον, περὶ μὲν τρίτην ὥραν ἄρτου βραχὺ μετὰ μέλιτοc Ἀττικοῦ καὶ μετὰ ταῦτα ἑβδόμην ὥραν τριψαμένοιc καὶ γυμναcαμένοιc τὰ πρέποντα γυμνάcια γέρουcι καὶ λουcαμένοιc πρῶτα μέν, ὅcα λαπάττει γαcτέρα, προcφέρειν, ἐφεξῆc δὲ ἰχθύων ἢ ὀρνίθων, κἄπειτα ἐπὶ τῷ δείπνῳ τῶν εὐχυμοτάτων καὶ δυcφθάρτων. οὐ κωλύω δὲ οὐδὲ τοῖc cκευαζομένοιc

κγʹ *Oribasius, Synops. V 18; cfr. Ad Eunap. I 11. Aëtius IV 30*

1 δὲ] D: *om.* ABCFHJK διδόνταc DJ 2 ἐπῆρταί τε] *in ras.* J: ἐπήρτηται CDK, -τη- *expunx.* C 4 τι *om.* D, *in ras.* B τῇ] CDK: *om.* ABFHJ 5 κεχρῆcθαι K τῷ ἁπλῷ *om.* D: καὶ τῷ ἁπλῷ K καὶ ὀξύμελι δὲ] ὀξυμέλιτι K 6 ἀπομέλιτοc] ἀπὸ μέλιτοc DF: ἀπομέλιτι ABCHJK 9 εἰ] *in ras.* B: ἢ H: ἡ K ἢ δι᾽] ἢ K λαμβάνοντεc KJ^{3}: λαμβάνοντι F^{3} δὲ *supra scr.* K^{2} 10 ὅταν ἄνευ] DF: ὅτἄν᾽ εὐ B: ὅ^{ε}τ ἄνευ A: ὅcτιc ἄνευ CJ^{3}: ὅτ᾽ ἄνευ H: ὅταν K *supra add.* μὴ K^{2} cυνίcταται ACJ^{3} (*non* J) διατείνων DK, *corr.* D 11 δὲ] δὲ ὡc DF^{3} ᾖ] ADFC^{2}: *om.* BHJK 14 *ante* αὐτίκα *supra add.* ἀλλ᾽ H γὰρ] ADF, *supra scr.* $C^{2}K^{2}$: *om.* BHJ ἢν] ἂν C: εἰ AF 15 ἀποχέῃ] *in ras.* B, *e corr.* K: ἀποχέει FK 16 ὡc μὴ] D$B^{3}F^{3}$: ὡc ABCHJ *Or*: ἢ K, *mrg.* πρὶν K^{2} 18 φλεβοτομηθένταc HK, *corr.* K^{3}: -τεc *in ras.* B οἱ] DO, *supra scr.* K: *om.* ABCFHJ οὕτωc διακείμενοι τύχηc ἀγαθῆc] CDK$F^{3}J^{3}$: τύχηc ἀγαθῆc οὕτωc διακείμενοι ABHJ 21 ψυχρὸν καὶ ξηρὸν AFJ 22 τε *om.* AFK ἅμα τοῖc θερμαίνουcι *om.* AD 24 ἄρτου] C: ἄρτου τι D: ἄρτου τε FK: ἄρτου τὸ ABHJ 25 τριψαμένουc BCH 26 γαcτέρα] πρὸc τὴν γαcτέρα B, πρὸc *del.* B^{3} 27 κἄπειτ᾽ ABFK ἐπὶ] ἐν A 28 καὶ] τε καὶ D

διὰ μέλιτος οἴνοις χρῆcθαι, καὶ μάλιστα, ὅσοις ὑποψία τις τῶν γερόντων ἐστὶν ἐν νεφροῖς λίθων γενέσεως ἢ καὶ ποδάγρας, ἐπεμβάλλειν δὲ αὐτῷ τηνικαῦτα πετροσελίνου. εἰ δέ ποτε φλέγματος ἐν γαστρὶ γεννηθέντος ἐξ ἀνάγκης ἑλοίμεθά τινα τῶν τεμνόντων αὐτό, μετιέναι χρὴ ταχέως ἐπὶ τὴν ὑγραίνουσαν δίαιταν· διδόναι δὲ αὐτοῖς καὶ πέπειρα σῦκα πρὸ τῆς ἄλλης τροφῆς, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὰς ἰσχάδας, μηδενὸς συμπτώματος αἰσθανομένοις κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον. ἐπεὶ δὲ τὰ ὀρώδη καὶ φλεγματώδη περιττώματα κατὰ τὸ τῶν πρεσβυτέρων ἀθροίζεται σῶμα, τὴν οὔρησιν ἐφ᾽ ἡμέραν προτρέπειν χρὴ ὑπάγειν τε τὴν γαστέρα μάλιστα δι᾽ ἐλαίου καταρροφοῦντας αὐτὸ πρὸ τῶν σιτίων. εὔδηλον δέ, ὅτι τὰ λαχανώδη πάντα πρὸ τῶν σιτίων ἐσθίειν χρὴ δι᾽ ἐλαίου τε καὶ γάρου καὶ τῶν ἁλμάδων ἐλαιῶν καὶ Δαμασκηνῶν. ἐπὶ πλέον δὲ ἐπισχεθείσης τῆς γαστρὸς καὶ λινόζωστις αὐτάρκης ἐστὶ καὶ κνῆκος· ποιεῖ δὲ καὶ τερεβινθίνη, λαμβάνειν δὲ αὐτῆς ἐνίοτε μὲν καρύου Ποντικοῦ τὸ μέγεθος, ἐνίοτε δὲ δυοῖν ἢ τριῶν. ἔστι δὲ καὶ ἔλαιον διὰ κλυσμοῦ τοῖς ἐπεχομένοις χρησιμώτατον.

κδʹ. Πρὸς ἐρρυτιδωμένον σῶμα.

Ἀρυτίδωτον δὲ ποιεῖ σῶμα καὶ ἄλευρα ὀρόβων ἀμπέλῳ μιχθέντα τῇ λευκῇ.

Ἄλλο σμῆγμα συνεχῶς σμηχόμενον. σῦκα πίονα ἅμα βρυωνίᾳ κόπτεται καὶ ἄλευρα ὀρόβων κεκαυμένα καὶ σηπίας ὄστρακα μέλιτος ἐπισταζομένου βραχέος.

κεʹ. Ὥστε ἡδὺ πνεῖν σῶμα.

Ὅπως δὲ πνέῃ τὸ σῶμα ἡδύ, τῇ αὐτῇ ἀλοιφῇ καταμίσγειν κόμην κυπαρίσσου ξηρὰν κόψαντας ἢ πίτυος φλοιόν· μεμνῆσθαι δέ, ὅπως τοῦ ὄρθρου μετὰ τὴν στολὴν μικρὸν ἀπογεύωνται κασσίας ἢ βράθυος.

κϛʹ. Ὥστε ἀναθερμαίνειν τὴν ἕξιν.

Ἐπειδὴ δὲ δεῖ καὶ τῇ ἕξει ἀμῦναι, τρίμματι λουόμενος πυροῦντι χρήσθω, ἐχέτω δὲ καλαμίνθην καὶ σάμψυχον καὶ ὕσσωπον καὶ δαφνίδας

κδʹ *Oribasius, Synops. V 20* 20—22 *Oribasius, Synops. III 168; Aëtius VIII 6* κεʹ *Oribasius, Synops. V 21* κϛʹ *Oribasius, Synops. V 22*

1 μάλιστα] DK: μάλιστα θ᾽ F: μάλισθ᾽ ABCHJ 2 καὶ *om.* A 6 δὲ *om.* F τὰς *om.* D 8 πρεσβυτέρων] DHJ[3]: πρεσβυτάτων F: πρεσβυτικῶν C: πρεσβυτῶν ABK 9 ἐφ᾽] καθ᾽ D τε] δὲ C 14 κνίκος ACJK δὲ *om.* DF καὶ] D: καὶ ἡ ABCFHJK 17 πρὸς] *in ras.* B: *corr. ex* περὶ J: περὶ F[3] ἐρυτιδωμένον HJK: ἐριτιδωμένον F 18 ἀρυτίδωτον] CJK, *e corr.* BH: ἀρρυτίδωτον A ἀμπελίνῳ K, *sed corr.* 21 καὶ *(alt.)*] DF[3]: *om.* ABCHJK σηπίας] σηπίας τε A: σηπέας K: σηπυίας C 23 πνεῖν] πνεῖν τὸ C: πνέειν D: πνε″ F 24 πνέῃ] AF[3]: πνέοι D: ἡδὺ πνέῃ BCHJK ἡδὺ] ADF: *om.* BCHJK αὐτῇ *om.* D ἀλοιφῇ] ADFJ: ἀλειφῇ BCK, *e corr.* H 25 κόψαντος FK 26 ἀπογεύονται FHK: ἀπογεύοιντο D κασσίας] BCDK: κασίας AFHJ 28 δὲ δεῖ καὶ] D, *corr. ex* δὲ καὶ O: δέδεικται ABCFHJK

καὶ λιβανωτίδα καὶ λίθον πυρίτην καὶ ἅλας καὶ τρύγα τὴν κεκαυμένην καὶ νίτρον καὶ κίσηριν τὸ κατὰ λόγον ἑκάστου καὶ βραχὺ νάπυος καὶ ἀγρίας σταφίδος καὶ κόκκου Κνιδίου, ἀπὸ δὲ τοῦ λουτροῦ ἀκόπως χρήσθω θερμαίνοντι· καὶ πινέτω κιρρὸν οἶνον παλαιὸν καὶ πρόπομα δι' οἰνομέλιτος καὶ πεπέρεως καὶ πηγάνου καὶ τῶν παραπλησίων.

κζ'. Πρὸς ἄχροιαν.

Τὴν δὲ τοῦ σώματος ἄχροιαν μειοῖ βίος εὐφρόσυνος καὶ ἡ προσηνὴς βρῶσις, καταμιγνύειν δὲ ῥαφανῖδας καὶ πράσα καὶ τὸν χλωρὸν ἐρέβινθον. εὔχροιαν δὲ ἐργάζεται καὶ τῆς γλυκείας ῥοιᾶς ὁ χυλὸς ῥοφούμενος. καλὸν δέ ἐστι καὶ ἔλαιον ἑψηθείσης ἐπὶ μακρὸν αὐτῷ βρυωνίας ῥίζης· τοῦτο καὶ τετανὸν ἐργάζεται τὸ σῶμα. τοῖς δὲ ῥύμμασι μιγνύειν κόλλικας γεγονότας ἔκ τινος τῶν ῥυπτόντων, ἀλεύρου καὶ βολβοῦ τῆς ναρκίσσου καὶ βρυωνίας ῥίζης. εὖ δὲ χρώζει, ὅτῳ ἐστὶν εὐπορία, ῥίζα τε τῆς πικρᾶς ἀμυγδαλῆς καὶ ὁ καρπὸς ἐν ὕδατι ἑψηθέντα, ᾧ χρῆται λουτρῷ.

κη'. Πρὸς τὰ πελιώματα.

Κωλύειν μὲν συνίστασθαι πελιώματα τοῖς γέρουσι παχεῖαν ἐργαζομένους τὴν δορὰν καὶ δυσπαθῆ καὶ τὴν ἕξιν εὖ μάλα θερμήν. ὅπως δὲ θᾶττον ἀπογένηται, ἁλσὶ μὲν χρῆσθαι ἐν τοῖς βαλανείοις κατὰ τὸ μελανθέν, καὶ ταῦτα δὲ πυριᾶν σπόγγοις δευθεῖσιν εἰς ἀφέψημα τῆς ῥαφάνου ἢ τοῦ ἀψινθίου.

κθ'. Ὀδόντων προφυλακτικά.

Οἱ ὀδόντες οὐκ ἀπογενήσονται, ἤν τις ταῦτα ποιῇ· φυλάσσεσθαι πρῶτον διαφθορὰς σιτίων, φυλάσσεσθαι δὲ καὶ συνεχῶς ἐμεῖν, ὑφορᾶσθαι δὲ καὶ ἐδωδάς, ὅσαι μὴ σύμφοροι ὀδοῦσι, σῦκα ξηρὰ καὶ μέλι ἑφθὸν τῷ σκληρὸν ἄγαν εἶναι καὶ φοίνικας, ὅσοι δύσθρυπτοι, καὶ πάντα, ὅσα

4—5 ? κζ' *Oribasius, Synops. V 23* κη' *Oribasius, Synops. V 24* κθ' *Oribasius, Synops. V 25*

1 πυρῖτιν D τὴν *om.* D 2 κίσηριν] K: κίσσηριν ABCDFHJ 3 ἀκόπως] BCK: ἀκόπῳ ADFH, *e corr.* J 7 δὲ *om.* C 8 τῶν χλωρῶν ἐρεβίνθων DFH 10 ἔλαιον] ἔλαιον ἐπιβάλλειν D αὐτῷ ἐπὶ μακρὸν A ἐπὶ μακρὸν] *corr. ex* ἐπιβάλλων C: ἐν D: μετὰ μακρῷ F 11 καὶ] γὰρ καὶ D ῥύμμασι] D: ῥύμμασιν BJ³, γρ. ῥυφήμασι *mrg.* B²: ῥοφήμασι AC: ῥοφήμασιν FHK 12 ἀλεύρου] οἷον ἀλεύρου D καὶ βολβοῦ . . . ῥίζης *(13) mrg.* C² βολβοῦ *om.* D 16 τὰ *om.* A πελιώματα] πελιώματα καὶ ἀμαυρώματα D, *mrg.* B² 17 κωλύει A 19. 20 τὸ μελανθέν] *mut. in* τῶν μελανθέντων D: τῶ^ν μελανθέντων F 20 τῆς *om.* DF³ 21 ῥαφάνου] ACD, *e corr.* H: ῥεφάνου BFJK τοῦ *om.* D: τῆς J 22 φυλακτικά K 23 ποιῇ] ADK, *e corr.* H: ποιεῖ BCJF³ φυλάττεσθαι CDF³ 24 πρῶτον] δεῖ πρῶτον D φυλάττεσθαι D: *om.* F δὲ *om.* F ὑποφορᾶσθαι K 25 δὲ *eras.* K συμφέρουσιν DF: συμφέρει K 26 τῷ] BO: τὸ ACFHJKB³: *om.* D σκληρὸν *om.* D ἄγαν εἶναι] KO: *om.* AD: ἄγαν B²: ἀγαγεῖν BCFHJ³, *del.* C δύσθρυπτοι] A: δύστρυπτοι *mrg.* B²: δύστριπτοι BCDHJKF³

τῆς κόλλης ἔχει, καὶ τὰ καταγνύμενα μόλις, ὥςτε κινεῖν ὀδόντας, καὶ τὰ αἱμωδίαν ἐμποιοῦντα καὶ τὰ κατάψυχρα καὶ τὰ cαπρὰ πάντα. δεῖ δὲ καὶ μετὰ δεῖπνα διακαθαίρειν τοὺς ὀδόντας.

λʹ. Ὥςτε μὴ βαρυηκοεῖν.

Πρὸς δὲ τὸ μὴ ἀκούειν βαρὺ πρῶτον ἐκκαθαίρειν τὰ ῥύπη τὰ ἐν τῷ πόρῳ, παρὰ χρόνον δὲ καθιέναι λίνον εἰς αὐτὸν καταβαφὲς δρώπακι καὶ προςπιεςθὲν ἐξέλκειν· ἄκρα γὰρ τοῦ πόρου ἐκκάθαρςις γίνεται καὶ ἅμα τῆς ἀκοῆς πρόκληςις. μετὰ δὲ ταῦτα οἷον ὀρόβου μέγεθος περιςχεθὲν βῦςαι τὸν πόρον ἐφ᾽ ἡμέραν κἄπειτα ἐξελόμενον χρίειν ἐφ᾽ ἡμέρας ε̅ ἐλαίῳ ἀμυγδαλίνῳ ἢ ναρδίνῳ ἢ χαμαιμηλίνῳ ἢ λίπους χηνῶν καὶ ὀλίγης χολῆς βοείας, πάλιν δὲ μετὰ χρόνον νᾶπυ καὶ cῦκα τρίψας πεποιημένον ἐκ τούτου κολλούριον ἐντιθέναι ἐπὶ ὥρας δύο κἄπειτα ἐξελέςθαι μὲν τοῦτο, ἐγχέαι δὲ ἔλαιον ἀπεζεςμένον ἐν κοιλώματι ἀςφοδέλου ῥίζης.

λαʹ. Πρὸς τὴν ἀχλὺν τῶν ὀμμάτων.

Ὅπως δὲ μὴ cχῇ ἀχλὺν τὰ ὄμματα, ὅτε δύνουςι καθ᾽ ὕδατος τοῦ ψυχροῦ, μικρὸν ἀναβλέπειν· προςδίδοται γὰρ ἔνθεν ἰςχὺς τῇ ὁράςει· μὴ λείπεςθαι δὲ μηδὲ ἀναγνώςεως τόνδε. φυλαςςέςθωςαν δὲ οἶνον τὸν παχὺν καὶ γλυκὺν καὶ τροφάς, ὅςαι ἄνω πολὺ μένουςι καὶ ὅςαι δύςπεπτοι καὶ ὑγρὰ γεννῶςιν ἄργα καὶ παχέα, καὶ τὰ εὔζωμα καὶ τὰ πράςα καὶ πάντα, ὧν ἡ δριμύτης ἄνω αἴρεται. φυλάςςεςθαι δὲ καὶ κατάκλιςιν ὑπτίαν ἐπὶ μακρὸν καὶ κρύος καὶ ἀνέμους τοὺς ἐναντίους καὶ καπνὸν καὶ κόνιν, ἐγχεῖν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἑκάςτης ἡμέρας πεποιημένον ὕδωρ ἐπὶ μῆνα καὶ ἡμέραν· μάραθρα βάλλειν χλωρὰ εἴς ἄγγος κεραμεοῦν ἔξωθεν πίςςῃ κεχριςμένον καὶ ὕδωρ ὄμβριον, ἔπειτα ἀποκείμενον ἔχειν ἐξελόμενον τὰ μάραθρα.

λʹ *Oribasius, Synops. V 26* λαʹ *Oribasius, Synops. V 27*

3 δεῖπνα] AH: τὰ δεῖπνα BCJK: τὸ δεῖπνον D: δεῖπνον F ἀνακαθαίρειν F 4 βαρυηκοεῖν] ADK: βαρυκοεῖν BCFHJ 6 παρὰ χρόνον] περιχρόνιον C, *mrg.* J^3: χρονίζοντος D καθιέναι] CDOF^3: κατιέναι ABHJK κατάβαφον F: καταβαφέντα J 7 προςπιεςθὲν] AHJK: προπιεςθὲν CDF, *e corr.* B 9 βῦςαι] ABDHJKC^2: μῦςαι CFJ^3 ἡμέρας J 10 ε̅] πέντε *Or, om.* ABCDFHJK νάρδῳ K λίπει DJ 11 καὶ *(prius)*] μετὰ J^3 ὀλίγῃ χολῇ βοείᾳ D βοείας χολῆς C 12 ἐπὶ] F: ἐφ᾽ ABCDHJK 13 ἐπεζεςμένον F ἐν] DFK: *om.* ABCHJ 16 τοῦ *om.* DF 17 μικρὸν] ADFC^2: μακρὸν BCHJK τῇ ὁράςει] τοῖς ὄμμαςι J 18 μηδὲ] FK: αὐτοὺς μηδὲ D: μὴ ABH: *om.* CJ τόνδε *om.* O: τὸν δὲ ἔμπειρον *Or* δὲ] τε D 19 πολὺ] ἐπὶ πολὺ D 21 πάντα] CDFHJ: πάντα τὰ K: πάντων AB φέρεται D δὲ] DKO: δεῖ AF: δὲ δεῖ BCHJ 23 ἐγχέειν DF: ἔχειν H ἑκάςτης ἡμέρας *om.* D: ἑκάςτης C 24 καὶ] BJO, *mrg.* καθημέραν B^3: καθ᾽ ACDFHK, γρ. ἐπὶ μῆνα καὶ ἡμέραν *mrg.* K ἡμέραν] ἡμέραν, οὕτω δὲ χρὴ ποιεῖν D: ἡμέραν τόδε F βάλλειν] βαλεῖν D: λαβὼν F^3: βαλόντα J: βάλλε K 26 ἐξελόμενον ἔχειν K

λβ'. Περὶ πληcμονῆc.

Μέγιcτον ἐν cιτίοιc ἁμαρτάνεται περὶ πληcμονήν· εἰ γάρ τινι καὶ πέψοι χρηcτῶc ἡ κοιλία, ἀλλ' αἱ φλέβεc ὑπερεμπιπλάμεναι πονοῦcί τε καὶ διατείνονται καὶ ῥήγνυνται καὶ ἀποφράττονται καὶ πνεύματοc μεcταὶ γίνονται· καὶ πάνυ πείθου τὰ κάκιcτα τῶν νοcημάτων πληcμονὴν εἶναι. τὸ δὲ τῆc γαcτρὸc πλήρωμα ἔcτιν ὅτε καὶ ἐκένωcεν ἄνω τὸ ὑπερβάλλον καὶ κάτω διαχωρῆcαν· ὅλωc τε ἀcθενέcτερον τοῦ κατὰ τὰc φλέβαc ἐcτίν. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο αἱρετέον, ἀλλ' ἤν τιc πλείω προcενέγκηται, αὐτίκα χρὴ ἐμέcαι· κίνδυνοc γὰρ πέψαντι ἐμπλῆcαι τὰc φλέβαc, καὶ μᾶλλον, εἰ cυνεχῶc τιc περὶ τὴν προcφορὰν ἀκολαcταίνων μηδεμίαν κένωcιν ἐξευρίcκοι. ἐμεῖν μὲν οὖν δεῖ, πρὶν διαφθαρῆναι τὰ cιτία· εἰ δέ τινα κωλύματα εἴη πρὸc τὸν ἔμετον, εἰ μὲν ῥυῇ ἡ γαcτήρ, πολλάκιc ὠφέληcεν, εἰ δὲ μή, ἀλλὰ κοιμηθῆναί γε ἐπὶ πλεῖον καὶ ποτὸν ὕδωρ θερμὸν πιεῖν πυκνά, πέψαντα δὲ ἱκανῶc, μάλιcτα εἰ καὶ διαχωρήcαι, λούεcθαι καὶ πυριᾶcθαι καὶ τάριχον ἐcθίειν ὀλίγον καὶ πόμα ὑδαρὲc πίνειν· εἰ δὲ μήτε διαχωρήcαι τι μήτε πέψαι ταχύ, πρὸc δὲ καὶ τὸ ἄλλο cῶμα βαρὺ καὶ δυcκίνητον καὶ ὑπνῶδεc εἴη, καί τινεc παράλογοι ὄκνοι τὴν γνώμην ἔχοιεν, ταῦτα cημαίνει καὶ τὰc φλέβαc πληcμονεῖν. ὅcοι δὲ κοπώδειc ἐπὶ τούτοιc γίνονται, μέχρι μὲν τὰ ἐν τῇ γαcτρὶ ἐκπέψωcιν, ἀτρεμεῖν cυμφέρει, μετὰ δὲ πόνοιc κενοῦν.

λγ'. Περὶ μέθηc.

Τοῖc μέθῃ κατεcχημένοιc ἔμετοc ἁρμόcει παραχρῆμα γινόμενοc· δεῖ δὲ καὶ δαψιλὲc ὕδωρ ἐπιπίνονταc καὶ μελίκρατον ἐμεῖν, ὡc πλεῖcτά τε ἀπορρίψωcι καὶ τὰc δήξειc ἀμβλύνωcι, μετὰ δὲ τοὺc ἐμέτουc ἐμβάcει τε χρήcαcθαι καὶ cὺν ἀλείμματι δαψιλεῖ, τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον ἡcυχάζειν ἐν cκέπῃ κοιμωμένουc ἐπὶ πλεῖcτον χρόνον, ἕωc ἂν ἐξοινήcωcιν.

λδ'. Περὶ τῶν διαφθειρόντων τὰ cιτία.

Διαφθορᾶc τῶν cιτίων ἐν τῇ γαcτρὶ γενομένηc, οἷc μὲν ὑπέρχεται τὰ διεφθαρμένα, μέγιcτον ἐφόδιον εἰc ὑγείαν ἔχουcιν, οἷc δὲ οὐχ

λβ' *Oribasius, Synops. V 28* λγ' *Oribasius, Synops. V 34*
λδ' *Oribasius, Synops. V 30*

2 περὶ πληcμονήν] -ν *eras.* K: *corr. ex* περὶ πληcμονῆc C^2: τὸ τῆc πληcμονῆc D: ἡ πληcμονή F 3 πέψει DF 5 γίγνονται BDFH πληcμονὴν] BCFHJK: ἐκ πληcμονῆc ADC^2 6 τὸ] DF: τε ABCHJK καὶ] ἢ καὶ D 7 τὰc] DF: *om.* ABCHJK 8 αἱρετέον] F: αἱρετόν ABCDHJK 11 ἐξευρίcκει F πρὶν] ADFJ: πρὶν ἢ BCHK, ἢ *supra add.* A 12 ῥύει FH 13 πλεῖον] DK: πλέον ABCFHJ 14 μάλιcτα] καὶ μάλιcτα FK καὶ *om.* FK λούεcθαι] τι λούεcθαί τε D 15 τάριχον] AH: τάριχοc D: εἰ τάριχον CJK *et e corr.* B: ἢ τάριχον F 16 ἄλλο] ὅλον D 18 cημαίνει] DJK, *comp.* A: cημαίνοι BCH: cημαίνειν F καὶ] κατὰ DJB^3 πληcμονεῖν] AC: πληcμονήν BDHJK: γρ. καὶ τὰc φλέβαc πληcμονεῖν *mrg.* B^3: πληcμονὴν εἶναι F 20 πόνοιc] ταῦτα A: πόνουc *e corr.* H: *ante* πόνοιc *ins.* ταῦτα C^2 22 γενόμενοc K 24 ἀπορρύψωcι D 25 τε *om.* F χρῆcθαι K καὶ *om.* AF, *del.* B^3 δαψιλέc K 26 ἕωc] DF: ὡc ABCHJK 28 γινομένηc BD, *corr.* B^3 29 ὑγίαν C: ὑγίειαν ABDK

ὑπέρχεται, διὰ τῶν ἀλύπως ὑπαγόντων ἐρεθιστέον. τοῖς δὲ οὕτω διακειμένοις συμφέρουσι καὶ πρὸ τροφῆς ἔμετοι δι᾽ οἴνου πόσεως καὶ γλυκέος γινόμενοι· συμβουλεύειν δὲ αὐτοῖς χρὴ μηδὲν κνισῶδες ἢ βρωμῶδες ἢ ὅλως εὔφθαρτον σιτίον προσφέρεσθαι, τὰ εὔχυμα δὲ ἐκλέγεσθαι. τοῖς δὲ οὕτως ἔχουσιν ἐκ διαλειμμάτων χρόνου συμμέτρου τῆς γαστρὸς ὑπαγωγαὶ συμφέρουσι διὰ τῶν μετρίως καθαιρόντων.

λε΄. Περὶ ἀφροδισίων.

Ἐξ ἀφροδισίων ὠφέλειαί εἰσιν αἵδε· πλησμονὴν κενῶσαι καὶ ἐλαφρὸν παρασχεῖν τὸ σῶμα καὶ εἰς αὔξησιν προτρέψασθαι καὶ ἀνδρωδέστερον ἀποφῆναι, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν συνεστηκότα τε λογισμὸν διαλύει καὶ ὀργῆς ἀκρατοῦς ἐπανίησι· διὸ καὶ τῷ μελαγχολικῷ ὥς τι καὶ ἕτερον ἴαμα ἐπιτηδειότατον μίσγεσθαι. καθίστησι δὲ εἰς τὸ ἐμφρονέστερον καὶ τοὺς τὸν ἄλλον τρόπον ἐκμανέντας καὶ τοῖς ἀπὸ φλέγματος νοσήμασι κράτιστόν ἐστιν· οἱ δὲ καὶ εὐσιτότεροι ἀντὶ ἀσίτων ἐγένοντο, οἱ δὲ καὶ ὀνειρωγμῶν συνεχῶν ἀπηλλάγησαν. φύσεις δὲ ἐπιτήδειοι πρὸς ἀφροδίσια αἱ θερμότεραι καὶ ὑγρότεραι καὶ πλέον τῶν ἄλλων εἰς λαγνείαν εὔφοροι, ἥκιστα δὲ δίαιτα μὲν ἡ ξηραίνουσα καὶ ψύχουσα, ἡλικία δὲ ἡ τοῦ γέροντος, ὥρα δὲ ἡ τοῦ φθινοπώρου. χρὴ τοίνυν τὴν δίαιταν ὑγρὰν καὶ θερμὴν παρέχειν· εἴη δ᾽ ἂν πόνων τε μετριότης καὶ σιτίων. ὥσπερ δὲ οἱ μέτριοι πόνοι ἁρμόζουσιν, οὕτω καὶ οἱ αὐτῶν τῶν ἀφροδισίων· προτρέπουσί τε γὰρ εἰς τὸ ἔργον καί τινα ῥαστώνην τῷ ἐθισμῷ παρέχουσι. δεῖ δὲ εἴπερ τινὸς ἄλλου καὶ τροφῆς περιουσίας· ὥστε τὰ πολύτροφα τῶν ἐδεσμάτων εἴη ἂν ἐπιτήδεια, ἰχθύων δὲ οἱ πολύποδες (καὶ γὰρ καὶ ἄλλως πεπίστευνται ἐρεθίζειν), καὶ ὅσα μαλάκια, λαχάνων δὲ τὸ ὅρμινον καὶ τὸ ἐρύσιμον καὶ τὸ εὔζωμον καὶ ἡ γογγυλίς (καὶ ταῦτα δὲ ὡς φάρμακα), ὀσπρίων δὲ κύαμοί τε καὶ ἐρέβινθοι καὶ ὦχροι καὶ δολιχοὶ καὶ πίσοι πνεύματος ὑποπιμπλάντες καὶ τῷ ἀφθόνῳ τῆς τροφῆς. καὶ τὸ πήγανον τοίνυν, ὅτι πνεῦμα συμπέσσει καὶ ἀφανίζει, διὰ τοῦτο καὶ τὰς μίξεις ἀμβλύνει. μεγάλως δὲ ἐπαινῶ τοὺς βότρυς· ὑγραίνουσί τε γὰρ καὶ πνεύματος ἐμπιπλᾶσι τὸ αἷμα, ὃ δὴ ἐξορμᾷ πρὸς ἀφροδίσια. μέλλοντι δὲ ἀφροδισιάζειν πλησμονάς τε φυλακτέον καὶ

λε΄ *Oribasius, Synops. I 6; cf. Coll. VI 38; Ad Eunap. I 13. Aëtius III 8*

4 δ᾽ εὔχυμα A δὲ] DFK, *supra scr.* B: *om.* CHJ 5 ἔχουσιν] ἔχουσι F: ἔχουσιν καὶ HK *et -ν eras.* B: ἔχουσι καὶ ACDJ σύμμετροι D 9 προτρέψασθαι] D: προτρέπεσθαι ABCFHJK 10 τὴν] F: *om.* ABCDHJK τε] τὸν F λογισμόν τε F 11 ὥς τι] ACD: ὥστε BFHJK καὶ *om.* D 12 σωφρονέστερον D 13 νοσήσασιν H: δὲ νοσήμασι D 15 δὲ] ACD: δὲ δὴ BJK: δὲ δεῖ *e corr.* H 20 οὕτω] D *et e corr.* B: οὕτ^ω A: οὕτως CFHJK αὐτοὶ K 21 γὰρ] καὶ F τινα *om.* K: τὴν F 24 καὶ ἄλλως] ἄλλως J: καλῶς τὸ ζῷον D πεπίστευνται] BHJ: πεπίστευται ACDFK 26 τε *om.* A 27 πίστοι DF ὑποπιπλάντες DF καὶ . . . τροφῆς *om.* D 28 πνεῦμα] AF: πνεύματα BCDHK, *comp.* J συμπέσσει] AD: συμπέττει KJ³: συμπέσει BCH: πέττει F 29 μίξεις] *corr. ex* μείξεις K 30 τε *om.* CJ γὰρ *om.* F αἷμα] σῶμα DF³ 31 μέλλοντι] D: μέλλοντα ABJ: μέλοντα FH: μέλλοντας C: μέλλοντο *seq. 3 litt. del.* K

ἀπεψίας· καὶ κόπους δὲ φυλακτέον καὶ ἐμέτους γεγενημένους καὶ καθάρσεις ὡσαύτως καὶ διάρροιαν ἐξαπιναίαν· τὴν γὰρ κεχρονισμένην ἐπιξηραίνουσι. καὶ τὰς σφοδρὰς ἐπιθυμίας οὐκ ἐπαινῶ, ἀλλὰ κελεύω τότε δὴ πλέον ἀντέχειν, καὶ μάλιστα, οἷς νόσημά τί ἐστιν. κάλλιστον οὖν ἐπὶ γυμνασίοις τε καὶ λουτροῖς καὶ μετρίῳ σίτῳ μίσγεσθαι· καὶ γὰρ καὶ πρὸς τὴν ἰσχὺν συμφέρει, καὶ ψύξεις αἱ ἐπιγιγνόμεναι ἧσσον γίνονται. καιρὸς δὲ ἐπιτήδειος μίξεως μετὰ τροφήν, ὡς ἔφην, πρὸ τῶν ὕπνων· καθυπνοῦντι γὰρ εὐθὺς καθίσταται ὁ κόπος. οὗτος δὲ καιρὸς καὶ εἰς παιδοποιίας διά τε τἆλλα, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ κατακοιμηθεῖσα μᾶλλον κατέχει τὴν γονήν.

λς′. Πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους συνουσιάζειν.

Χρίειν δεῖ λίπει συνεχῶς τὰ αἰδοῖα μῖγμα ἔχοντι τῆς τοῦ ναρκίσσου ῥίζης μέρος βραχὺ ἢ κόκκου τοῦ Κνιδίου ἢ πυρέθρου ἢ σταφίδος ἀγρίας ἢ σπέρματος τῆς κνίδης ἢ τῆς ἄγνου, προποτίζειν δὲ πέπερι ἢ σατύριον ἢ εὔζωμον ἢ κνήκου ἢ πάντων ἅμα, κατεσθίειν δὲ πρὸ τῆς τροφῆς ὠπτημένους βολβοὺς τοὺς ἐρυθροὺς τοὺς μικροὺς σὺν ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ ἢ σκίλλης βραχὺ μεμαρασμένης. καὶ τοῖς πρὸς ταῦτα δὲ συνθέτοις βοηθήμασιν ἀναγεγραμμένοις χρηστέον· καὶ ἀκόλαστα δὲ πολλάκις ἀναγινωσκέτωσαν.

λζ′. Περὶ τῶν ἀμέτρως ἀφροδισιασάντων.

Ἐπεὶ δὲ ἐξ ἀφροδισίων πλειόνων ἀραιότερον καὶ ψυχρότερον καὶ ξηρότερον καὶ ἀσθενέστερον γίνεται τὸ σῶμα, τὰ πυκνοῦντα δηλονότι καὶ θερμαίνοντα καὶ ὑγραίνοντα καὶ ῥωννύντα δεῖ προσάγεσθαι. τοῖς οὖν ἀμέτρως πεπλησιακόσιν ἁρμόσει σκέπη, ἀλέα, ἡσυχία, ὕπνοι ἱκανοί, ἕως ἂν ἐκ μὲν τῆς συντονίας ἄνεσιν λάβῃ τὸ σῶμα, ἐκ δὲ τῆς ἀτονίας ἀνακτήσωνται ἑαυτούς.

λς′ *Oribasius, Synops. V 19; cf. Aëtius XI 35* λζ′ *Oribasius, Ad Eunap. I 13; Synops. V 35. Aëtius IV 40*

4 πλέον] μᾶλλον A 5 οὖν] *seq. spat. 4 litt.* H: μὲν οὖν DK τε *om.* F σιτίῳ DH 5. 6 γὰρ καὶ] DK: γὰρ ABCFHJ 6 τὴν *om.* K ψύξεις] DK, *e corr.* J: ψῦξις ABCF, *e corr.* H αἱ] D, *in ras.* J: καὶ ABCHK: *om.* F ἐπιγιγνόμεναι] BCDHJ³: ἐπιγινόμεναι AK: ἐπιγιγνομένη F γίνονται] AK: γίγνονται BCFHJ: γίγνοιντ᾽ ἂν D 7 μετὰ] ὁ μετὰ *Or* 8 οὕτως K καιρὸς] καιρὸς καλὸς F 9 εἰς *om.* D τὰ ἄλλα CD κοιμηθεῖσα D 12 λίπει *om.* CF μῖγμα] λίπει μῖγμα C: λίπει σμῖγμα F: σμῆγμα D τῆς *om.* F 14 σπέρματος τῆς] σπέρμα τῆς K: σπέρματος ABCDFHJ ἀγόνου F δὲ] τε CK: δὲ καὶ D: δὲ *seq. ras.* B 15 εὔζωμον] εὐζώμου μέρος D κνήκου] BD: κνίκου ACHK: κνίκον FJ δὲ] τε CD 17 συνθέτοις *om.* A βοηθήμασιν] βοηθήμασι τοῖς D 18 καὶ *om.* F: καὶ τὰ J δὲ] δὴ C: *om.* J 20 ἀφροδισιασάντων] CDJ: ἀφροδισιαζόντων F: συνουσιασάντων ABHK 21 ἐπεὶ δὲ] AHJKB³: ἐπὶ δὲ D, *mrg.* γρ. ὑπὸ δὲ: ἐπειδὴ BF: ἐπειδὴ δὲ C ἐξ *om.* D 22 τὰ] DF, *postea ins.* J: *om.* ABCHK δηλονότι] οὖν δηλονότι D 23 προσάγειν F 24 ὕπνος ἱκανός F: καὶ ὕπνος ἱκανός D

λη΄. Περὶ πλεοναcμοῦ cπέρματοc.

Τινὲc δὲ cπέρμα πολὺ θερμὸν ἀθροίζοντεc, εἶτα ἐπιγινόμενοι πρὸc ἀφροδίcια καὶ ἀποκρίνοντεc αὐτὸ τό τε cῶμα ἀcθενὲc ἔχουcι καὶ τὸν cτόμαχον ἔκλυτον καὶ λεπτύνονταί τε καὶ ξηραίνονται, ἀποcχόμενοι δὲ αὖθιc διὰ ταῦτα ἀφροδιcίων κεφαλήν τε βαροῦνται καὶ ἀcώδειc γίνονται, κἄπειτα εὐθὺc ὀνειρώξαντεc πάcχουcι τὰ αὐτά. δεῖ τοίνυν τῶν μὲν πολυcπέρμων μηδὲν προcφέρεcθαι, τῶν δὲ φθειρόντων αὐτὸ καὶ τροφῶν καὶ φαρμάκων λαμβάνειν, καὶ μετὰ λουτρὸν ἀλείφεcθαι τὴν ὀcφὺν ῥοδίνῳ τε ἐλαίῳ καὶ μηλίνῳ καὶ ὀμφακίνῳ· βέλτιον δὲ αὐτὰ παχύτερα ποιοῦνταc χρίειν κηροῦ μιγνύνταc καὶ χυλοῦ τινοc τῶν ψυχόντων, ἀειζῴου φημὶ καὶ cτρύχνου καὶ κοτυληδόνοc καὶ ψυλλίου. κατὰ μὲν τὸ θέροc τούτων, κατὰ δὲ τὰc ἄλλαc ὥραc ἄλλων τε καὶ τοῦ τῆc θριδακίνηc χυλοῦ καὶ τοῦ λινοcπέρμου ἑψηθέντοc ὕδατι· ψύχοντα γὰρ καὶ τοῦτο ποιεῖ χυλόν. καὶ λεπὶc δὲ μολυβδίνη ταῖc ψόαιc ὑποτιθεμένη κωλύει τοὺc ὀνειρωγμούc· καὶ βοτάναι δὲ ὑποcτρωννύμεναι τῶν ψυχουcῶν μετὰ πηγάνου καὶ τῶν ἄκρων τοῦ ἄγνου τῶν ἁπαλῶν τὸ αὐτὸ ποιοῦcι καὶ cπέρμα τοῦ λίνου καὶ πηγάνου ἐcθιόμενα. φυλάττεcθαι δὲ δεῖ cφοδρῶc ψύχειν τὰc ψόαc, ὅπωc ἂν μὴ βλαβεῖεν οἱ νεφροί.

λθ΄. Περὶ τῶν κατεψυγμένων.

Καταψύξεωc δὲ ἱκανῆc γενομένηc κατακλίνειν ἐν τόποιc θερμοῖc αὐτοὺc cυναλείφονταc κυπρίνῳ ἢ ἰρίνῳ, μετὰ δὲ ταῦτα μικρὸν ἀναθερμανθέντων διδόναι πέπερι καὶ cμύρναν μετὰ οἴνου γλυκέοc εὐώδουc παλαιοῦ ἢ ὀπὸν Κυρηναϊκὸν μετὰ οἴνου ἢ ὄξουc ἢ πύρεθρον ἢ καcτόριον μετὰ ὄξουc, τροφὴν δὲ προcφέρειν θερμοτέραν.

μ΄. Περὶ τῶν ἐγκεκαυμένων.

Ἐγκαύcεωc δὲ γενομένηc κατακλίνεcθαι μὲν ἐν τόποιc εὐπνόοιc, προcκλύζεcθαι δὲ τό τε πρόcωπον καὶ τὰc χεῖραc καὶ τὰ cκέλη ψυχροῖc ὕδαcι. προcδίψουc δὲ γεγονόταc πίνειν ψυχρὸν ὕδωρ, οἷc cύνηθεc·

λη΄ *Oribasius, Ad Eunap. I 13* λθ΄ *Oribasius, Synops. V 36; cf. Aëtius IV 45* μ΄ *Oribasius, Synops. V 37; cf. Aëtius IV 47*

2 ἐπιγινόμενοι] D: ἐπιγενόμενοι ABCFHJK 3 ἔχουcι] D: ἴcχουcι ABCF^{3}JK: ἴcχουcιν H 4 τε *om.* DK ἀπεχόμενοι DF^{3} 5 βαρύνονται HJ νοcώδειc *e corr.* H: ναυτιώδειc DF^{3} 8 μετὰ] μετὰ τὸ CH 9 δὲ] τε K 11 φημὶ] τε φημὶ D 12 ἄλλων] DF: ἀλῶν ABCHJK 13 ἑψηθέντοc] D: δ' ἑψηθέντοc K: δὲ ἑψηθέντοc ABCFHJ 14 ψοίαιc FK, *corr.* K 15 ἐπιτιθεμένη A, *e corr.* J, *supra scr.* ὑπο H 17 τοῦ *om.* D ἐcθιόμεναι K 18 δὲ *om.* FH, *supra scr.* C^{2} δεῖ *om.* D: δεῖ τὸ A: δεῖ ἀεὶ F ψοίαc K: θόαc *corr. ex* θώαc F ὅπωc] ὡc A βλαβεῖεν] *corr. ex* λάβοιεν C^{2}: λάβοcιν F 22 cυναλείφονταc] cυναλείφειν τε A: ἀλείφονταc F ἢ] *supra scr.* J, *corr. ex* ι BH 24 πυρέθρου F καcτορίου F 26 ἐκκεκαυμένων CDF 27 ἐκκαύcεωc CD ἐν] DFK, *supra scr.* J: *om.* ABCH 29 οἷc] ὡc D: οἷον F

ταῦτα δὲ ποιεῖν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον καὶ μὴ ἀθρόως. τροφὴν δὲ λαμβάνειν ὀλίγην, εὐδιοίκητον, ὑγροτέραν μᾶλλον ἢ σιτωδεστέραν.

μα'. Περὶ φλέγματος ἐν τῇ ἄνω γαστρὶ πλεονάσαντος.

Εἴ τινι περιτετύχηκάς ποτε τὰς μὲν τῶν τροφίμων σιτίων προσφορὰς ἀποστρεφομένῳ καὶ δεινῶς ἀποσίτῳ καί, εἰ βιάζοιτο προσφέρεσθαι, ναυτιώδει γινομένῳ, μόνα δέ, εἴπερ ἄρα, τὰ δριμύτερα προσιεμένῳ, χαίροντι δὲ μηδὲ ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐμφυσωμένῳ καὶ διατεινομένῳ τὴν γαστέρα καὶ ναυτιῶντι καὶ βραχὺ ταῖς ἐρυγαῖς μόναις ἐπικουφιζομένῳ, διαφθείροντι δὲ ἔστιν ὅτε καὶ αὐτὰ τὰ λαμβανόμενα σιτία, καὶ μάλιστα τὴν εἰς ὀξύτητα διαφθοράν, πάντως γίνωσκε τὰ βοηθήματα κεφάλαιον ἔχοντα τῆς ἰάσεως ἀπορρύψαι τῆς γαστρὸς τὸ φλέγμα. ἐγὼ γοῦν οἶδά ποτε τῶν οὕτω διακειμένων ἐπὶ ταῖς δι' ὀξυμέλιτος ῥαφανῖσι πλῆθος μὲν ἄπιστόν τι παχυτάτου φλέγματος ἐμέσαντα, παραχρῆμα δὲ ὑγιάναντα τελέως.

μβ'. Πῶς ἂν τις εὐκόλως ἐμοίη.

Ἐπειδὴ δὲ τοῖς συντόνως ἐμοῦσι πολλὰ ἄτοπα παρακολουθεῖν εἴωθε, καλῶς ἔχει τρόπους εἰπεῖν, καθ' οὓς ἔνεστιν εὐπετῶς ἐμεῖν· καὶ γὰρ φλέγμα κενοῖ καὶ κεφαλὴν ἐπικουφίζει, καί ποτε καὶ προθυμότερον φαγόντα ἀπεπτῆσαι καὶ οἴνου πλείονος λαβόντα βλαβῆναι κωλύει. ἔστω δὴ τὰ προσφερόμενα μὴ στρυφνὰ καὶ ξηρά, ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ γλυκυτέρου τρόπου καὶ ὑγροτέρου, τὰ δὲ τοῦ δριμυτέρου· δοκεῖ δὲ ἐν τούτοις ῥάφανος εὐδοκιμεῖν καὶ εὔζωμον καὶ τάριχος παλαιὸν καὶ ὀρίγανος χλωρὰ καὶ κρομύου ὀλίγον καὶ πράσου. συνεργεῖ δὲ τοῖς ἐμέτοις καὶ τῶν ὀσπρίων αἵ τε πτισάναι μέλιτος ἔχουσαι καὶ τὰ ἀπὸ τῶν κυάμων ἔτνη καὶ τὰ πίονα τῶν κρεῶν. ἀλλ' ὅπως μὴ μόνον τοὺς χυλοὺς αὐτῶν λαμβάνοις, ἀλλ' ὅλους τοὺς ὄγκους καταπίνειν· μὴ τοί-

μα' *Oribasius, Synops. V 38* μβ' *Oribasius, Synops. I 18; Coll. VIII 21. Aëtius III 119*

1 κατὰ λόγον BK 2 σιτωδεστέραν] σκληροτέραν D 3 πλεονάσαντος] ABCHJ: πλεονάζοντος DFK 5 ἀποστρεφομένῳ] ὑγρὰ στρεφομένῳ *mut. in* ὑγρὰς ἀποστρεφομένῳ K² καὶ δεινῶς] A, *mrg.* C²: *om.* BCDFHJK, καὶ *supra add.* K² καὶ *(alt.)*] δὲ μένοντι καὶ D βιάζοιτο] A, βιάζοιο BCDFHJK 6 δριμέα A 7 δὲ] D: *om.* ABCFHJK καὶ διατεινομένῳ] DK: *om.* ABCFHJ 8 τὴν] τε τὴν A 11 ἀπορρύψαι] AD: ἀπορύψαι BCHJK: ἀπορίψαι F 12 τῶν] BCDFHJK: τινα τῶν AB³C² ἐπὶ] τινα ἐπὶ D 13 ῥαφανῖσιν FH: ῥεφανῖσι *seq. ras. 1 litt.* B, *mut. in* ῥεφανῖσι K² τι] *supra scr.* J: τὴν F παχυτάτου] DJK: παχυτάτου τοῦ ABCH, τοῦ *del.* H: παχύτητα F 14 τελείως AF 16 δὲ *om.* F συντόνως] *in ras.* J³: μὴ συντόμως F: συντόμως K, *supra add.* μὴ K² 18 γὰρ] γὰρ καὶ DK κενοῦν D ἐπικουφίζειν DH, -ν *eras.* H 19 ἐμφαγόντα F: φαγόντα μὴ D βλαβῆναι] μὴ βλαβῆναι D 20 κωλύει *om.* D δὴ] ADJK, *e corr.* H: δὲ BCF 21 καὶ ὑγροτέρου τρόπου F καὶ ὑγροτέρου] *supra scr.* C² 22 παλαιὸν] AD: παλαιὸς BCFHJK 23 κρομμύου BC ὀλίγου DFH 24 *post* μέλιτος *ins.* τι B³ 25 καὶ . . . κρεῶν *om.* F τῶν κρεῶν τὰ πίονα C ἀλλ'] ἀλλὰ καὶ F 26 καταπίνοις D

νυν μηδὲ περὶ τὴν μάcηcιν ἱκανῶc διάτριβε μέλλων ἐμεῖν, τῇ δὲ ἑψήcει μαλακὰ πάντα ἔcτω. δῆλον δέ που, ὅτι καὶ τῶν οἴνων ὡc ὅτι τοὺc γλυκυτέρουc αἱρετέον (οὗτοι γὰρ ἐπιπολαcτικώτεροι), καὶ χλιαρωτέρῳ χρῆcθαι τῷ ποτῷ. χρὴ δὲ καὶ ἀμύγδαλα εἰc μέλι βάπτοντα ἐcθίειν καὶ πλακοῦντοc γεύεcθαι τηνικαῦτα καὶ πέπονοc καὶ cικύου τὸ cπέρμα βρέξαντα καὶ λεάναντα μετὰ μέλιτοc προcφέρεcθαι· ποιεῖ δὲ καὶ ἡ ῥίζα τοῦ cικύου τετριμμένη μετὰ μέλιτοc. οἱ δὲ ἰcχυροτέροιc βουλόμενοι χρῆcθαι ναρκίccου βολβὸν ἑψήcαντεc ἐν ὕδατι τούτῳ κεραννύουcι τὸν οἶνον. προτρέπει δὲ ἐμεῖν καὶ ἴρινον μύρον, εἴ τιc διαχρίcαc τοὺc δακτύλουc ἐρεθίζοι. ἐμετικὸν δὲ καὶ τὸ μὴ ἀνιέναι καὶ διαλείπειν. ἐπὶ τοῖc ἐμέτοιc τό τε cτόμα διακλύζειν καὶ τὴν ὄψιν ἀπονίπτειν ὀξυκράτῳ ἢ ὕδατι· καὶ γὰρ τοῖc ὀδοῦcι cυμφέρει καὶ διακουφίζει τὴν κεφαλήν.

μγ΄. Περὶ ὑπακτικῶν γαcτρὸc καὶ διουρητικῶν τοῖc ὑγιαίνουcιν.

Τῶν παλαιῶν ἐξαρκεῖν ἐδόκει τιcὶ πρὸc ὑγίειαν ἐφήμερα κενοῦcθαι διὰ γαcτρὸc καὶ οὔρων ἀμέμπτωc καὶ ἱκανῶc πρὸc τὸ πλῆθοc τῶν ἐcθιομένων καὶ πινομένων, καὶ γινομένων μὲν τῶν κενώcεων κατὰ λόγον ἐπῄνουν, μὴ γινομένων δὲ cυνήργουν τῇ μὲν οὐρήcει διὰ cκάνδικοc καὶ cελίνου καὶ ἀcπαράγου πετροcελίνου τε καὶ ἀνίcου καὶ καλαμίνθηc καὶ ὀριγάνου καὶ ἀψινθίου ἀγρώcτεώc τε καὶ cκολύμου ῥίζηc καὶ κυτίcου καὶ ἀδιάντου ἐν ὕδατι ἑψηθέντων, ὥcτε πίνειν μετ᾿ οἴνου τὸ ἀφέψημα· καθαίρει γὰρ δι᾿ οὔρων ταῦτα τὸ αἷμα καὶ ἔcτιν οὐ cμικρὸν ὄφελοc. τῇ δὲ κοιλίᾳ cυνεργητέον τερεβινθίνηc διδόνταc ἐλαίαc μέγεθοc καταπίνειν εἰc ὕπνον τρεπομένοιc· μᾶλλον δὲ ὑπάγειν βουλόμενοι νίτρον βραχὺ καταμίξομεν. ἐπιτήδεια δὲ πρὸc ὑπαγωγὴν γαcτρὸc καὶ ᾠὰ ῥοφητὰ καὶ λαχάνων τεῦτλα καὶ μαλάχαι καὶ τῶν κοχλίων ὁ ζωμόc. καὶ ἴcωc ἐξαρκέcει ταῦτα· μείζονα δὲ δύναται λινόζωcτιc ἐν ὕδατι μετὰ ἁλῶν ἑψηθεῖcα καὶ ἐcθιομένη καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆc πινό-

μγ΄ *Oribasius, Ad Eunap.* I 9

1 ἱκανῶc] ἀκριβῶc A 2 που] που ὡc A ὡc ὅτι *om.* AF: ὡc ὅτι καὶ K 3 γλυκυτάτουc F 4 καὶ *om.* F βάπτονταc DKF³ 5 τὸ *om.* J 6 βρέξανταc DF³ λεάναντα] AF: λεάνανταc D: λειάναντα JH³: λιάναντα BCK ποιεῖ δὲ] D: *om.* ABCFHJK ἡ] *mut. in* τὴν *in scrib.* A 7 ῥίζαν A τετριμμένην A ἰcχυροτέρωc D 9 προτρέπειν F: προτρέπει *seq. ras. 1 litt.* K 10 ἐπὶ] ἐν F 11 τε] D: δὲ ABCFHJK ἀπονίπτειν] D: ἀπονίζειν ABCFHJK 12 γὰρ] γὰρ καὶ D 14 περὶ] *comp.* K: *om.* FJ ὑπακτικῶν] *pr.* κ *in ras.* K²: ὑπατικὰ F: ὑπακτικὰ *corr. ex* ὑπακτικῶν J διουρητικὰ F, *e corr.* J 16 τῶν παλαιῶν] *mut. in* τοῖc παλαιοῖc K² ἐξαρκεῖν *om.* H τιcιν ἐδόκει F τιcὶ] τιc K πρὸc ὑγίειάν τιcι A 18. 19 κατὰ λόγον τῶν κενώcεων F 19 μὲν *om.* D: μὲν οὖν F 20 τε] DK: *om.* ABCFHJ ἀνίcου] ἀννίcου B, *supra add.* η B³: ἀνήcου J: ἀcπαράγου K 23 δι᾿] καὶ δι᾿ F ταῦτα δι᾿ οὔρων K 26 νίτρον] F: ῥοῦ ABCHJK: καὶ ῥοῦ πρὸc D 27 καὶ *(prius)*] AHC²: *om.* BCDFJK 28 μείζων K 29 ἑψηθεῖcα μετὰ ἁλῶν τε καὶ F

μενον καὶ τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα παραπλησίως· καὶ τοῦ πολυποδίου τῆς ῥίζης ὅσον ∠ β̄ ἐπιπάσσειν ταρίχει ἢ καὶ ἐν πτισάνῃ ῥοφεῖν· καὶ ὀρὸς δὲ γάλακτος σὺν ἁλσὶν ἢ μέλι πλῆθος κοτυλῶν γ̄ ἢ δ̄ καὶ τοῦ παλαιοῦ ἀλεκτρυόνος ὁ ζωμὸς καθ' αὑτόν τε καὶ σὺν κνήκου δραχμαῖς δυοῖν· καί ποτε καὶ ἀλόης ἐπὶ τῷ δείπνῳ λαμβάνειν ὅσον ἐρεβίνθων γ̄ τὸ μέγεθος. κάλλιστον δὲ καὶ ἐπίθυμος ἐν οἴνῳ πινόμενος μετὰ τὸ συμμέτρως δειπνῆσαι· ὁ δὲ σφοδρότερον κενοῦσθαι δεόμενος ἕωθεν ἐπιθύμου πινέτω δραχμὴν ἐν ὀξυμέλιτι ἦρος ὥρᾳ.

μδ'. Περὶ κλυσμῶν.

Ἐπὶ δὲ τῶν φύσει δυσκοιλίων, ἐφ' ὧν ἀσθενὴς ὢν ὁ στόμαχος οὐκ ἐπιδέχεται τὰ διὰ στόματος ὑπακτικά, τοῖς κλύσμασι χρηστέον, φλέγματος μὲν ἐγκειμένου τῷ ἐντέρῳ τοῖς δι' ἀφεψήματος ἰσχάδων καὶ τεύτλων καὶ νίτρου καὶ ἀγρίου σικύου ῥίζης καὶ μέλιτος καὶ ἐλαίου χαμαιμηλίνου ἢ ἀνηθίνου, ξηρότητος δὲ μᾶλλον ἐνούσης τοῖς δι' ἀλθαίας τε καὶ τήλεως καὶ χαμαιμήλων καὶ ἐλαίου καὶ μέλιτος βραχέος· καί ποτε καὶ ἔλαιον καθ' αὑτὸ πλῆθος ἡμικοτυλίου ἐνιέμενον τὸ δέον ἐξανύει· μηδὲ τοῦτο δὲ συνεχῶς, ἵνα μὴ τούτοις ἡ φύσις ἐθιζομένη τῆς αὐτομάτου ἐκκρίσεως ἐκλάθηται.

με'. Περὶ βαλάνων.

Χρώμεθα καὶ βαλάνοις πολλάκις σκυβάλων χάριν ἐκκρίσεως, καὶ ἐφ' ὧν τὸ ἐνεθὲν διὰ κλυστῆρος οὐκ ἐκκρίνεται. πλάσσεται δὲ βαλάνια ἐξ ἁλὸς ὀπτοῦ καὶ μέλιτος καὶ νίτρου· καὶ θύμος δὲ τῷ ἀπέφθῳ μέλιτι μίσγεται. πλάσσεται δὲ καὶ ἐκ ῥητίνης τερεβινθίνης καὶ νίτρου καί ποτε καὶ κόκκου Κνιδίου συμμέτρου· δήξεις δὲ ἐγείρει, διὸ χριστέον τὰ μέρη ἐλαίῳ. ἔτι δὲ καὶ πύρεθρον ἢ πέπερι παραπλέκεται· καὶ ἁρμόζει παραλυτικοῖς καὶ ταῖς ὑπὸ ψύξεως ἐμπνευματώσεσι. κενταύριον δὲ παραπλέκεται πίσσῃ καὶ κηρωτῇ· καί ἐστιν ἐπιτήδειον παρέσεσιν αἰδοίου. ἐπὶ δὲ τῶν νηπίων καὶ χόνδρος ἁλὸς ἐντίθεται. ἀναπλάσσεται δὲ καὶ σῦκον μετὰ νίτρου.

μδ' *cf. Oribasius, Synops. I 19* με' *Oribasius, Synops. I 20; cf. Aëtius III 160*

3 δὲ *om.* F πλῆθος] DK: *om.* ABCFHJ 4 αὑτὸ BH: ἑαυτὸν C δραγμαῖς ABH, *comp.* D δυεῖν HJ 5 καί ποτε] ποιεῖ ποτὲ δὲ D λαμβάνειν ἐπὶ τῷ δείπνῳ F 6 κάλλιστος K ἐπίθυμον CF πινόμενον CF 7 κενῶσαι D: κενοῦν F 8 δραγμὴν AH: δραγμὴ K: ∟ ᾱ D 9 κλυσμῶν] BDFKH[3]: κλυσμοῦ C: κλύσεων AHJ 10 ἐφ'] CDKB[3], *e corr.* J: ἀφ' B: ὑφ' AFH 11 ὑπακτικά] *corr. ex* ὑπατικά B[2]D[2]J[2] 12 ἰσχάδων ἀφεψήματος F 13 σεύτλων C: σεύτλου F καὶ μέλιτος *om.* A 13. 14 χαμαιμηλίνου ἐλαίου F 14 ἢ] καὶ D ἀλθαίας] CDK: ἀλθέας ABFHJ 15 τε *om.* D 16 ἑαυτὸ D ἐνιέμενον] JB[2]C[2]: ἐνούμενον ABCDFHK 17 δὲ] BDHK, *supra scr.* J: *om.* ACF ἐρεθιζομένη D 20 καὶ] δὲ καὶ CK 25 καὶ *(prius)*] D: καὶ τῷ F: τὸ ABCHJK πυρέθρῳ F περιπλέκεται DFK 26 ἀπὸ F 27 δὲ] CK: τε D: *om.* ABFHJ περιπλέκεται C παραίσεσιν BK 28 ἀναπλάσσεται . . . νίτρου *(29) om.* F 29 μετὰ] CDKB[3]: καὶ μετὰ ABHJ

μϛʹ. Περὶ τῶν κενωτικῶν τῆς κεφαλῆς ἀποφλεγματισμῶν τε καὶ ἐρρίνων καὶ διαχρισμῶν.

Τοὺς ἐν τῇ κεφαλῇ χυμοὺς διὰ τῶν πτυσμάτων κενοῦμεν, εἰ μὲν ἐπὶ βραχὺ τοῦτο πρᾶξαι βουληθείημεν, ἀναμιγνύντες μαστίχῃ πέπερι, πλέον δὲ κενῶσαι βουλόμενοι πύρεθρον ἢ σταφίδα τὴν ἀγρίαν μασᾶσθαι κελεύοντες. καὶ ἀνεμώνης δὲ πάσης ῥίζα διαμασωμένη φλέγμα προκαλεῖται καὶ καππάρεως τῆς ῥίζης ὁ φλοιός. τὸ μὲν οὖν ὀρῶδες περίττωμα διὰ τῶν τοιούτων κενοῦται, τὸ δὲ παχὺ καὶ φλεγματῶδες ἀνακογχυλιζόμενον νᾶπυ μετ᾽ ὀξυμέλιτος ἢ σίραιον ὀρίγανον ἢ ὕσσωπον ἀφηψημένον ἔχον· ἐγὼ δὲ μίγνυμι τοῦτο τῷ μετ᾽ ὀξυμέλιτος νάπυι. εἰ δὲ καὶ ἀπὸ μύξης ἐκκαθαίρεσθαι δέοι τὸν ἐγκέφαλον, προτρέψομεν αὐτὴν ἐρεθίζοντες φαρμάκοις δριμέσιν, ὧν ἔνια καὶ πταρμὸν κινεῖ. καθαίρει μὲν οὖν διὰ ῥινὸς ἀναγαλλίδος ἑκατέρας ὁ χυλός, ἀνεμώνης τε πάσης καὶ τεύτλου καὶ σικύου ἀγρίου φύλλων ὁ χυλὸς ἐγχεῖται ταῖς ῥισὶν αὐτός τε καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ μετὰ τεύτλων ἀφεψήματος ἢ χυλοῦ. πταρμὸς δὲ ἐπὶ τοῖς ὠμοῖς χυμοῖς τοῖς κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα καὶ κεφαλὴν μέρεσι περιεχομένοις οὐ συμφέρει. διάχριστον δὲ στόματός ἐστι τοιόνδε· σάπωνα διεὶς τεύτλου χυλῷ χρῖε τὰ κατὰ τὸν οὐρανίσκον καὶ τὸν κίονα· καλῶς ποιεῖ. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἔρρινόν ἐστιν. εὐπορίστῳ δὲ πολλάκις ἐχρησάμην ἐγχριομένῳ τῇ ῥινὶ μελανθίῳ ποτὲ μὲν ὄξει δριμεῖ διαβρέχων πρὸ μιᾶς ἡμέρας, εἶτα τῇ ὑστεραίᾳ σὺν ὄξει πάλιν λειῶν καὶ ἐγχέων εἰς τὴν ῥῖνα, ἐνίοτε δὲ ἐλαίῳ παλαιῷ τὸ αὐτὸ μελάνθιον λειῶ καὶ ὁμοίως χρῶμαι. οὕτω μὲν οὖν αὐτῷ χρῆται καὶ Ἀρχιγένης ἐπὶ ἐμφράξει μυκτήρων, τῷ δὲ προτέρῳ τῷ διὰ τοῦ ὄξους ὁ Κρίτων ἐπὶ τῶν ἰκτερικῶν.

μϛʹ *Oribasius, Synops. I 21* 11 *sqq. cf. Aëtius III 140*

1 τε καὶ] ABHK: καὶ CDFJ 2 καὶ *om.* F διαχρισμῶν] HJK, *e corr.* B: διαχριστῶν ADFJ³, *corr. ex* διαχρισμάτων C 4 τοῦτο πρᾶξαι] D: πρᾶξαι AC, τοῦτο *add. mrg.* A: πρᾶξαι τοῦτο BFHJK μαστίχῃ πέπερι] K: τῇ μαστίχῃ πε πε D: πέπερι τῇ μαστίχῃ ABCFHJ 6 δὲ *om.* K διαμασωμένη] FK: μασωμένη ABCDHJ 7 τῆς *om.* K οὖν *om.* K 8 καὶ] D: *om.* ABCFHJK φλέγμα F ἀνακογχυλιαζόμενον K 9 σίραιον] ABH, *mut. in* σιραίου K: σίρεον CJ: σίραιον ἢ D: σίρεον ἢ καὶ F 10 ἀφηψημένον] D: ἀφεψημένον ABCHJK: ἀφέψημα F³ τούτῳ DF τῷ] τὸ D: *om.* FH νᾶπυ DF 11 ἀπὸ] J²: ὑπὸ ABCDFHJK προτρέψομεν] DK: προτρέπομεν ABCFHJ 13 ἑκατέρας *om.* D: ἑκάτερος F ὁ *om.* D 14 σεύτλου D συκίου FJ 15 σεύτλου D, -ου *e corr.* 16 χυμοῖς *om.* F 17 περιεχομένοις μέρεσι C, *e corr.* B 18 σάπωνα] σάπονα B: σινήπυ J διεὶς] DF, *corr. ex* διὴς K: εἰς ABCH: μετὰ J χυλῷ] DFK: χυλοῦ ABCHJ 19 καλῶς] καλῶς γὰρ D 20 ποτὲ . . . μελάνθιον *(22) om.* D 21 διαβραχὲν H: διὰ βραχέων K 22 δὲ] δὲ πάλιν F: καὶ C²: *om.* ABCHJK 23 ὁμοίως] ὁμοίως ἔτι D 24 τῷ *(alt.)*] τοῦ AB 25 ὁ Κρίτων] ὁ κρείττον F, -εί- *corr. ex* ί: ἄκριτον K

μζ′. Ὅcα ἐμμήνων ἀγωγά.

Τὰ διουρητικὰ πάντα, κράμβηc ῥίζηc τὸ ἀφέψημα πινόμενον, περcέαc ῥίζα καὶ πήγανον καὶ χρυcάνθεμον καὶ δίκταμνον καὶ εὐζώμου cπέρμα. κινεῖ δὲ καὶ προcθετὰ τῷ cτόματι τῆc ὑcτέραc προcαγόμενα, ὥcπερ πήγανον λεῖον μετὰ μέλιτοc ἢ πράcου χυλὸc ἢ cκόροδον λεῖον προcτιθέμενον ἢ cμύρνα λεία ἐν οἴνῳ ἢ λαγωοῦ πυτία.

μη′. Ἱδρωτικά.

Τῶν ἱδρωτικῶν ἐcτι χαμαίμηλον ξηρὸν λεῖον ἐπιπαccόμενον ἐλαίῳ τῆc ἐπιφανείαc εὐτόνωc ἀνατριβομένηc, cέcελι, πύρεθρον, κάχρυ, ἄνιcον ὁμοίωc ἐμπαccόμενα ἐλαίῳ, νίτρον ὀπτὸν [καὶ] μὴ πάνυ λεπτὸν cὺν τῷ ἐλαίῳ, ἁλὸc ἄνθοc cυγκιρνώμενον ἐλαίῳ, ὀπὸc Κυρηναϊκὸc ὕδατι διειμένοc εἰc ἀνάτριψιν τοῦ cώματοc παραλαμβανόμενοc καὶ πινόμενοc μέγεθοc ὅcον ἐρεβίνθου· ὁμοίωc καὶ καλαμίνθη πινομένη τε μετὰ μελικράτου καὶ ἔξωθεν cὺν ἐλαίῳ τριβομένη.

μθ′. Περὶ ἀέρων.

Ἄριcτοc ἀήρ ἐcτιν ὁ ἀκριβῶc καθαρόc· εἴη δ᾽ ἂν οὗτοc ὁ μὴ ἐκ λιμνῶν ἢ ἑλῶν ἀναθυμιάcεωc ἐπιθολούμενοc μήτε ἔκ τινοc βαράθρου δηλητήριον αὔραν ἀναπέμποντοc. οὕτω δὲ καί, ὅcτιc ἔκ τινοc ὀχετοῦ τῶν ἐκκαθαιρόντων μεγάλην πόλιν ἐπιθολοῦται, μοχθηρόc ἐcτι, καὶ μὴν καί, ὅcτιc ὁμιχλώδηc ἐcτίν, οὐκ ἀγαθόc, ὥcπερ γε καὶ ὅcτιc ἂν ἐν κοίλῳ χωρίῳ πανταχόθεν ὄρεcιν ὑψηλοῖc περιεχόμενοc μηδεμίαν αὔραν δέχηται. οἱ μὲν οὖν οὕτωc μοχθηροὶ πᾶcαν ἡλικίαν ὁμοίωc βλάπτουcι καὶ πᾶcαν κρᾶcιν, ὥcπερ οἱ ἄριcτοι ὠφελοῦcιν· ἡ δὲ κατὰ ποιότητα, θερμότητα λέγω καὶ ψυχρότητα καὶ ξηρότητα καὶ ὑγρότητα, διαφορὰ τῶν ἀέρων οὐχ ὁμοίωc ἔχει πρὸc ἅπανταc· τοῖc μὲν γὰρ εὐκράτοιc cώμαcιν ὁ εὔκρατοc ἀὴρ ὠφέλιμοc, τοῖc δὲ δυcκράτοιc ὁ τὴν ἐναντίαν ἔχων κρᾶcιν.

μζ′ *Oribasius, Synops. I 22; Coll. VIII 16. cf. Aëtius III 154* μη′ *Oribasius, Synops. I 23; Coll. VIII 17. cf. Aëtius III 157* μθ′ *Oribasius, Synops. I 24; Ad Eunap. I 15; Coll. IX 1. cf. Aëtius III 162*

2 πάντα] πάντα καὶ ἐμμήνων ἀγωγά ἐcτιν οἷον D: καταμηνίων ἀγωγὰ οἷον *add. mrg.* B^{3} 3 πηγάνου FK δίκταμνον] ACDK: δίκταμον BFHJC^{2} 5 πήγανον] J: τὸ πήγανον ABCDFHK, τὸ *supra add.* J cκόροδον λεῖον] DF: cκόρδου λείου ABCHJK 6 προcτιθέμενον] DF: προcτιθεμένου ABCHJK 9 κέγχροc C 10 ἐμπαccόμενα] D, *post* π *ras. 1 litt.*: ἐμπλαccόμενα ABCFHJK: ἐπιπαccόμενα *Or* ἐλαίῳ *om.* D καὶ *om.* F^{3} καὶ . . . τῷ *(11)*] cὺν D μὴ *om.* K, *supra scr.* B 11 cυγκιρνόμενον BC: cυγκρινόμενον H 13 μέγεθοc *om.* FH ἐρεβίνθου] ἐρεβίνθου μέγεθοc F καὶ] καὶ ἡ F τε] *ras. 2 litt.* B 16 ἀκριβὴc FK, *corr.* K καθαρῶc AD, *corr.* D: ὁ καθαρόc F 17 ἑλωδῶν DF^{3} ἀναθυμιάcεων DF^{3} μήτε] μὴ δὲ D 19 τῶν] K^{2}: καὶ ABCDFHJK, *del.* B ἐκκαθαίροντοc D, *e corr.* B 20 ἐcτίν *om.* D 21 ὑψηλῶν K περιεχομένῳ C 22 οὕτω BF 23 ἡ] *corr. ex* οἱ K: οἱ *in ras.* J 24 καὶ ψυχρότητα *om.* F 26 ὁ *(prius) om.* D

ν΄. Περὶ ὑδάτων.

Δεῖ δὲ καὶ τῆς τῶν ὑδάτων ἀρετῆς τε καὶ κακίας ἐμπείρους εἶναι· πολύχρηστα γὰρ τὰ ὕδατα σχεδὸν ἁπάντων μᾶλλόν ἐστιν εἰς ἅπασαν τὴν δίαιταν. εἰδέναι χρὴ τοίνυν τὸ ἄριστον ὕδωρ ἀποιότατον εἶναι καὶ κατὰ γεῦσιν καὶ κατ᾽ ὀσμήν· εὐθὺς δὲ τοῦτο καὶ ἥδιστον ὑπάρχει τοῖς πίνουσι καὶ ὀφθῆναι καθαρόν. ὅταν δὲ καὶ ὑποχωρῇ τῶν ὑποχονδρίων ταχέως, μηδὲ ζητεῖν ἕτερον ἄμεινον· τὰ γὰρ ἐν τοῖς ὑποχονδρίοις χρονίζοντα καὶ τὴν γαστέρα πλήττοντα καὶ ἐμφυσῶντα καὶ βαρύνοντα μοχθηρὰ νομιστέον. οὔτε δὲ θερμαίνεται ταχέως οὔτε ψύχεται τὰ τοιαῦτα τῶν ὑδάτων, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἑψόμενα βραδύτατα καὶ κάκιον ἕψεται. βέλτιον μὲν οὖν τῇ πείρᾳ κρίνειν τὸ τοιοῦτον ὕδωρ· ὁ βουλόμενος δὲ καὶ διὰ γνωρισμάτων διαγινώσκειν τοῖς ῥηθησομένοις κρινέτω. τὰ μὲν γὰρ πρὸς ἄρκτους ἐστραμμένα καὶ τὸν ἥλιον ἀποστραφέντα βραδύπορά τέ ἐστι καὶ ἀτέραμνα καὶ θερμαίνεται καὶ ψύχεται βραδέως· τὰ δὲ πρὸς ἀνατολὰς διὰ πώρου τινὸς ἢ γῆς ἠθούμενα τάχιστα θερμαίνεται καὶ τάχιστα ψύχεται. ταῦτα ἐλπίζειν εἶναι κάλλιστα· καλὰ δὲ καί, ὅσα θέρους μὲν ψυχρότερα, χειμῶνος δὲ θερμότερα. τινὲς δὲ καὶ τῷ σταθμῷ δοκιμάζουσι τὰ κοῦφα νομίζοντες εἶναι κρείττω· τοῦτο δέ, εἰ μὲν πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει τοῖς εἰρημένοις, ἐπαινεῖται, μόνον δὲ οὐκ ἐξαρκεῖ τεκμήριον εἶναι τῶν ἀγαθῶν. κουφότατα δέ, ὥς φησιν Ἱπποκράτης, τὰ ὄμβρια καὶ γλυκύτατα καὶ λαμπρότατα καὶ λεπτότατα, διότι ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὸ κουφότατον ἕλκεται καὶ λεπτότατον· ἀνάγει δὲ οὐκ ἐκ μόνων τῶν ἄλλων ὑδάτων ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς θαλάττης κἀκ τῶν σωμάτων αὐτῶν· διὸ καὶ εὐσηπτότατά εἰσι πάντων ὡς ἂν ἀπὸ διαφόρων ποιοτήτων συνιστάμενα. μή τις δὲ ὑπολάβῃ κάκιστον εἶναι τὸ εὔσηπτον ὕδωρ· τὸ γὰρ εὐαλλοίωτον πρὸς ἀρετῆς μᾶλλόν ἐστιν ἢ κακίας, ὥστε, ὅταν ἔχον τὰ γνωρίσματα τῶν ἀρίστων ὑδάτων εὔσηπτον ὑπάρχῃ, κάλλιστον ὑποληπτέον αὐτό· τρέπεσθαι μὴν ἀρχόμενον τοῖς πιοῦσιν αἴτιον βράγχων τε καὶ βηχῶν καὶ βαρυφωνίας καθίσταται. αὐτῶν δὲ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων τὸ θερινὸν

ν΄ *Oribasius, Synops. IV 41; Ad Eunap. I 14; cf. Coll. V 1. Aëtius III 165*
21 Ἱπποκράτης] Περὶ ἀέρων ὑδάτων τόπων 8

2 ἀρετῆς τε] καὶ ἀρετῆς F 4 τὴν *om.* D 5 καὶ *(pr.) om.* F 7 μηδὲ] *mut. in* μηδὲν J: μὴ D ἐν] DFK: ἐπὶ ABCHJ 9 δὲ *om.* B 11 μὲν *om.* A κρίνειν *om.* A 12 ὁ *om.* K γινώσκειν F: γιγνώσκειν ABH τοῖς] καὶ τοῖς F 14 ἀποστρεφόμενα D ἀτέρεμνα CH, *corr.* C² 15 πρὸς] πρὸς τὰς KO πόρου CHJK ἠθούμενα] BCFHK, *e corr.* J: ὠθούμενα ADF³J 16 τάχιστα *(pr.)*] JK: τάχιστά τε ABCDFH ταῦτα] H: ταῦτα οὖν D: ταῦτ᾽ ABCFJK 17 κάλλιστα] τὰ κάλλιστα D 19 δέ] DFHK: μέν ABCJ ὑπάρχοι ABH 23 ἀνάγει . . . μόνων] οὐ μόνον ἐκ D 24 κἀκ] καὶ ἐκ D: καὶ ἀπὸ F αὐτῶν] DK: *om.* ABCFHJ 25 μή τις] FKO: μηδεὶς ABCDHJ ὑπολάβῃ] *Or*: ὑπολάβοι CF *et seq. ras. 1 litt.* BJ: ὑπολάβοι καὶ ADHK 27 ἀρετὴν DF ἐστιν μᾶλλον H κακίαν DF ὥστε] F: ὥσθ᾽ ABCDHJK 28 ὑπάρχῃ] D: ὑπάρχει F: ὑπαρ^{χ} C: ὑπάρχοι ABHJK 29 πίνουσιν D

τοῦ λαιλαπώδους ἄμεινόν ἐστι καὶ τὸ βροντιαῖον. τὰ δὲ ἀπὸ κρυστάλλων καὶ χιόνος πονηρότατα· κατὰ γὰρ τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος πᾶν τὸ λεπτομερέστερον ἐκθλίβεται. καλῶς δ' ἂν ἔχοι τά τε ἰλυώδη καὶ δυσώδη καὶ τὰ ποιότητας ἀτόπους ἔχοντα ταῖς ἑψήσεσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέποντας οὕτω πίνειν καὶ κεραννύντας οἴνῳ, τὰ μὲν στύφοντα τῷ γλυκυτέρῳ, τὰ ἄλλα δὲ τῷ στρυφνοτέρῳ· τινὰ δὲ καὶ ἠθεῖν συμφέρει, τὰ ἰλυώδη δὲ καὶ ἅλυκὰ καὶ ἀλφίτοις ἠθεῖν. τὰ δὲ ἄγαν ψυχρὰ μετὰ τροφὴν πίνειν καὶ μηδὲ ἀθρόως. τινὲς δὲ ἐξευρήκασι βρώματα καὶ ποτὰ πρὸς τὰς τῶν ὑδάτων κακίας, καὶ οἱ μὲν ἐρεβίνθων ἀφεψήματα προπίνουσιν ἢ καὶ αὐτῶν ἐσθίουσιν, οἱ δὲ καυκαλίδας ὡσαύτως μετά τινος ἰχθυδίου ἑφθοῦ καὶ μάραθρα ὁμοίως, οἱ δὲ καὶ τεῦτλα καὶ κολοκύνθας προεσθίουσι μετὰ ἁλῶν σὺν οἴνῳ κεκραμένῳ.

να'. Περὶ λουτρῶν.

Ἐπαινῶ μὲν τὴν ψυχρολουσίαν, οὔ φημι δὲ συμφέρειν αὐτὴν τοῖς κατὰ τὸ προστυχὸν διαιτωμένοις, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἀκριβῶς βιοῦσι καὶ πόνοις καὶ σιτίοις κατὰ τὸ ἁρμόττον χρωμένοις· ἀρκεῖ δὲ τοῖς πολλοῖς δεομένοις ποτὲ ψυχθῆναι μειζόνως ἐννήξασθαι θέρους ὥρᾳ νέους ὄντας καὶ εὐσάρκους προεκθερμανθέντας τρίψεσιν. ἔστωσαν δὲ μήτε ἐξ ἀφροδισίων μήτε ἄλλως κοπώδεις μήτε ἄπεπτοι καὶ ἐμεμηκότες ἢ κατὰ γαστέρα κεκενωμένοι μήτε ἠγρυπνηκότες· σφαλερὸν γάρ, εἰ ἁπλῶς τις χρῷτο. τὸ δὲ θερμὸν λουτρὸν κράτιστόν ἐστι καὶ ἀσφαλέστερον κόπους λύον καὶ πληθώρας διαφοροῦν καὶ ἐκθερμαῖνον παρηγοροῦν τε καὶ μαλάσσον καὶ πνεύματα διαχέον, ἔνθα ἂν στηριχθῇ, καὶ ὑπνοποιὸν καὶ εὐσαρκίαν παρέχον· ἔστι δὲ καὶ εὐμεταχείριστον παντὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ καὶ παιδίῳ καὶ πρεσβύτῃ καὶ ἰδιώτῃ.

να' *Oribasius, Synops. I 27; Ad Eunap. I 16. Aëtius III 168*

ABCDFGHJK(O)

1 τὸ *om.* CD, *inc.* G   βροντιαίου D: βρόντιον K   τὰ] *corr. ex* τὸ K: τὸ F   2 πονηρότατον F   τὴν] CDGKB²: *om.* AFHJ   3 λεπτομερέστατον DF   δ' ἂν ἔχοι] οὖν ἔχει D   τά τε] DK: καὶ τὰ ABCFGHJ   ἰλυώδη] CDGK, *e corr.* J: ὑλώδη ABFH: ἑλώδη B³H²   4 τὰ] B, *e corr.* C: τὰς ACDFGHJK   5 καὶ *om.* D   6 τὰ ἄλλα] DK: τἄλλα ABCFGHJ   τὰ *(alt.)*] τὰ δὲ C   7 δὲ *(pr.)*] DFK: *om.* ABCGHJ   ἀλφίτοις ἠθεῖν] ἀσφαλτώδη διηθεῖν *e corr.* J, *mrg.* γρ. καὶ ἀλφίτοις διηθεῖν J³   8 πόματα DFHK

11 ἑφθοῦ] DF³: ἑφθὰς ABCGHJK   μάλαθρα D, *mrg.* γρ. μάραθ̄: μάραθρα ἑφθὰ K: μαράθρου F³   σεῦτλα D   κολοκύνθας] DFK: κολοκύντας ABCGHJ

12 κεκραμένῳ] AD: κεκρα^{μ}μένῳ G: κεκραμμένῳ CHJK, *postea add.* B: κεκραμμένα F   15 μόνō *corr. ex* μόνῳ K   17 ἐνήξασθαι BF: ἐννίψασθαι K   θέρους] D: ποτε θέρους ABCFGHJK, ποτε *eras.* J   19 καὶ] ἢ F: μήτε D   ἐμεμηκότες] K, *corr. ex* ἐμημεκότες C²: ἠμεμηκότες AGH, *e corr.* BJ: ἄλλως προεμέσαντες D: ἐμελικότες? F   ἢ] μήτε D   21 ἀσφαλέστερον] K: ἀσφαλέστατον ABCDFGHJ   23 ἔνθα ἂν στηριχθῇ] FK: *om.* ABCGHJ: ἔνθα ἂν στηριχθεῖεν D   ὑπνοποιὸν] CDG, *corr. ex* ὑπνοιὸν K: ὑπνοποιὸν ὂν ABFHJ

νβ'. Περὶ τῶν αὐτοφυῶν λουτρῶν.

Τῶν αὐτοφυῶν λουτρῶν τὰ μέν ἐστι νιτρώδη, τὰ δὲ ἁλμυρά, τὰ δὲ στυπτηριώδη, τὰ δὲ θειώδη, τὰ δὲ ἀσφαλτώδη, τὰ δὲ χαλκανθώδη, τὰ δὲ σιδηρίζοντα, τὰ δὲ σύνθετα ἐκ τούτων. πάντων μὲν οὖν τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων ἡ δύναμίς ἐστι ξηραντικὴ καὶ θερμαντικὴ ἐπίπαν καὶ μάλιστα ἁρμόζει τοῖς καθύγροις καὶ ψυχροῖς. ἤδη δὲ τὰ μὲν νιτρώδη καὶ ἅλας ἔχοντα κεφαλῇ κατάλληλα καὶ θώρακι ῥευματιζομένῳ καὶ στομάχῳ καθύγρῳ καὶ ὑδρωπικοῖς οἰδήμασί τε τοῖς ἐκ νόσων καὶ τοῖς φλεγματικοῖς· τὰ δὲ στυπτηριώδη αἵματός τε ἀναγωγαῖς καὶ ἐμετικῷ στομάχῳ καὶ γυναιξὶν ἀτάκτως καθαιρομέναις καὶ συνεχῶς ἐκτιτρωσκούσαις· τὰ θειώδη δὲ νεύρων μαλακτικὰ καὶ θερμαντικὰ καὶ πόνων παρηγορικά, στόμαχον δὲ ἐκθηλύνει καὶ ἀνατρέπει· τὰ δὲ ἀσφαλτώδη κεφαλήν τε συμπληροῖ καὶ τὰ αἰσθητήρια κακοῖ, θερμαίνει δὲ ἐμμόνως καὶ μαλάσσει σὺν χρόνῳ· τὰ δὲ χαλκανθίζοντα στόματι καὶ παρισθμίοις καὶ σταφυλῇ καὶ ὄμμασι διαφερόντως ἐπιτήδεια· τὰ δὲ σιδηρίζοντα στομάχῳ καὶ σπληνὶ χρήσιμα. δεῖ δὲ τὰς εἰς τὸ ὕδωρ ἐμβάσεις ἀθορύβως ποιεῖσθαι, ὅπως ἡ δύναμις ἀνειμένῳ τῷ σώματι προσιοῦσα ἐγκαταδύηται.

νγ'. Περὶ τῆς ταῖς ὥραις ἁρμοττούσης διαίτης.

Καλῶς ἔχει καὶ πρὸς τὰς ὥρας ἀφορῶντας διαιτᾶσθαι καὶ χειμῶνος μὲν πλείοσι τοῖς πόνοις χρῆσθαι καὶ ἐσθίειν πλείονα, μάλιστα ὅταν ἡ κατάστασις ᾖ βορεία· νοτίας γὰρ οὔσης πονεῖν μὲν ὁμοίως, ἐλάττονα δὲ σιτία καὶ ποτὰ προσφέρεσθαι, καὶ ὅλως τὸ σῶμα ξηρὸν ποιεῖν ἐν ὑγρᾷ τῇ ὥρᾳ παντοίως, ὥσπερ ἐν τῇ ψυχρᾷ θερμότερον, ἐσθίειν δὲ κρεῶν θερμῶν καὶ λαχάνων καὶ οἶνον πίνειν πλείονα. εἰσβάλλοντος δὲ τοῦ ἦρος ὁ μέν τις δι' ἐμέτων ὁ δὲ διὰ γαστρὸς κενούσθω, καὶ ἄλλος φλέβα τέμνων ἀφαιρείτω τοῦ αἵματος, ὅπως ἂν ἕκαστος ἔθους καὶ προθυμίας ἔχων τυγχάνῃ. κατὰ δὲ τὸ θέρος ἀνάπαυσις συμφέρει καὶ τῶν πόνων καὶ τῶν τροφῶν ἐλάττωσις, καὶ εἴδους εἶναι ψυχροτέρου τὰς τροφάς, τῷ τε ποτῷ δαψιλεῖ χρῆσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν τὰ εἰς ἀνάψυξίν τε καὶ εἰς ὑγρότητα συντελοῦντα. κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον, ἐπειδὴ παντοίως ἐστὶν ἀνώμαλον καὶ ἄτακτον καὶ παντοδαπὰς ἐπιφέρον νόσους, πάνυ πεφυλαγμένως χρὴ διαιτᾶσθαι μήτε περὶ τὰς

νβ' *Oribasius, Synops. I 29; Coll. X 3. Aëtius III 167* νγ' *Oribasius, Ad Eunap. I 10*

1 τῶν *om.* AG 3 χαλκαντώδη AB: γρ. χαλκώδη *mrg.* B[2] 3. 4 τὰ δὲ σιδηρίζοντα τὰ δὲ χαλκανθώδη K *(item mrg., ubi octo genera balnearum enumerantur numeris additis)* 5 ἐπίπαν] ὡς ἐπίπαν DG 7 κεφαλῆς G 9 τοῖς *om.* DG 11 δὲ θειώδη DFK 12 παρηγορητικά F 14 χαλκανθίζοντα] D: χαλκανθώδη F: χαλκίζοντα ABCGHJK 17 ἀθορύβους DF[3] 18 ἐγκαταδύηται] D: ἐγκαταδύνηται ABCFGHJ: ἐνκαταδύνηται K 21 ὅταν] ὁπηνίκα F 22 ᾖ] εἴη F 26 δὲ *(alt.)*] DF: δέ τις ABCGHJK 28 ἔχων *om.* F, *supra scr.* H ἀναπαύειν K 29 καὶ *(tert.)*] δεῖ δὲ καὶ D 31 εἰς *(alt.)* *om.* A 33 ἐπιφέρον] *corr. ex* ἐπιφέρων GJB[2] πάνυ *om.* F μήτε] DO: μὴ ABCFGHJK

ψύξεις ἐξαμαρτάνοντα καὶ ἀφροδισίων καὶ ψυχροῦ πόματος ἐγκρατέστατον γινόμενον καὶ τὸ μὲν κατὰ τὴν ἕω ψυχρὸν τοῦ ἀέρος κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν καυσῶδες ἐκκλίνοντα, καὶ ὀπωρῶν δὲ μὴ ὑπερεμπίπλασθαι· λυπηρὰ γὰρ οὐ τῷ πλήθει μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ κακοχυμίᾳ καὶ τῷ φῦσαν ἐμποιεῖν. καὶ γὰρ οὖν καὶ αἱ κράτισται τῶν ὀπωρῶν, σῦκα καὶ βότρυς, πνεῦμα τίκτουσιν, εἰ μή τις αὐτῶν λαμβάνοι πρὸ τῶν ἄλλων σιτίων, καὶ φθείρουσι τὰς τροφάς· προλαμβανόμεναι δὲ οὔτε φυσῶσιν οὔτε συνδιαφθείρουσιν. ψυχροτέρου δὲ γενομένου τοῦ ἀέρος κατὰ λόγον θερμαίνειν τὸ σῶμα καὶ πάντα ποιεῖν ὡς προσάγοντος τοῦ χειμῶνος. καλῶς δ᾽ ἂν ἔχοι μετὰ τὴν ἰσημερίαν καὶ κενώσει τινὶ χρῆσθαι τῶν εἰρημένων, ὅπως μηδὲν περιττὸν κατασχεθὲν ἐν τῷ χειμῶνι γένηται λυπηρόν.

νδʹ. Δίαιτα τοῖς ἐν ἀσχόλῳ βίῳ τυγχάνουσιν.

Τὸν ἐν ἀσχόλῳ βίῳ τυγχάνοντα χρὴ σκοπεῖν, εἴτε γυμνάζεσθαι κατὰ τὸν ἔμπροσθεν βίον ἔθος εἶχεν εἴτε μὴ γυμναζόμενος μετρίως φέρει τὸ τοιοῦτον ἔθος, ὡς μὴ νοσεῖν συνεχῶς, εὐδιάπνευστος ὤν· τὴν γὰρ τοιαύτην φύσιν τοῦ σώματος οὐ χρὴ μετάγειν ἐφ᾽ ἕτερον ἔθος, οὐδὲ ὅλως ὅσοι διὰ πολλοῦ νοσοῦσιν. εἰ δὲ συνεχῶς τις φαίνοιτο νοσῶν, εἰ μὲν πληθωρικός, σκοπὸς ἔστω σοι παρ᾽ ὅλην τὴν ὑγιεινὴν δίαιταν, ὅπως ἀεὶ συμμέτρους ἕξει τοὺς χυμούς, εἰ δὲ διὰ κακοχυμίαν, ὅπως ἀρίστους. τῶν μὲν οὖν πληθώραν ἀθροιζόντων τοὺς μὲν ἄντικρυς εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσιόντας ἔπειτα τρίψει τε χρῆσθαι καί τι βραχὺ κινεῖσθαι πρότερον· ὅσοι δὲ ἔφθανον τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἐπ᾽ ὀλίγον μὲν αὐξῆσαι καὶ αὐτὰ ταῦτα συμβουλεύσομεν, ἀφελεῖν δέ τι καὶ τῶν τροφῶν καὶ τὰς ὀλιγοτρόφους προσφέρεσθαι. τῶν δὲ κακοχυμίαν ἀθροιζόντων οὐχ εἷς ἐστιν ὁ σκοπός, ὅτι μηδὲ τῆς κακοχυμίας ἰδέα μία· τινὲς μὲν γὰρ ψυχροτέραν καὶ φλεγματικωτέραν ἀθροίζουσι, τινὲς δὲ θερμοτέραν τε καὶ χολωδεστέραν, ὥσπερ ἄλλοι μελαγχολικωτέραν. ἀφεκτέον οὖν ἑκάστῳ σιτίων τε καὶ ποτῶν, ὅσα πέφυκε γεννᾶν ἑτοίμως τὸν ἀθροιζόμενον αὐτοῖς χυμόν. ἐπὶ πάντων δὲ τούτων βοήθημα κοινὸν γαστρὸς ὑπαγωγή.

νδʹ *Oribasius, Synops. V 29. Aëtius IV 31*

1 ψύξεις] πέψεις *Or* ἐξαμαρτάνοντα] DK: ἁμαρτάνοντα ABCFGHJ καὶ *(alt.)*] τε καὶ D ἐγκρατέστερον C 2 γινόμενον] JK: γινομένοις F: γιγνόμενον ABCDGH κατὰ μὲν D 3 τὴν *om.* F ὑπερεμπίμπλασθαι A: ὑπερεμπλήσασθαι B 5 τῷ] ABDH: τὸ CFGJK οὖν *om.* F 6 πνεύματα ABH λαμβάνει FH 7 καὶ φθείρουσι] φθείρουσι γὰρ F τροφάς] τροφὰς καὶ K 8 γινομένου DHK 10 μετὰ] περὶ F 15 μὴ] B²: καὶ D: *om.* ABCFGHJK μετρίως *om.* F: ῥᾳδίως D 16 φέρει] CJ: φέροι ABDGHK: φέρειν ῥᾳδίως F 20 ἀεὶ] DFK: *om.* ABCGHJ σύμμετρος F: συμμέτρως G 22 τε τρίψει K καί τι] κελεύσομεν καί τι καὶ D: καί τι καὶ F: καίτοι K 23 πρότερον *om.* D δὲ *om.* K τὰ] πρότερον τὰ D ἐπ᾽] τούτοις ἐπ᾽ D 24 συμβουλεύσωμεν ABCFHK 26 ἰδέα] ABH, *e corr.* J: ἡ ἰδέα DFGK: μία ἰδέα C μία *om.* C 27 δὲ] δὲ καὶ F 28 τε *om.* C 29 τε *om.* F πέφυκεν ἑτοίμως γεννᾶν G

νε΄. Ὁδοιποροῦcι δίαιτα.

Πρὸc τὰc πορείαc ῥᾷcτα ἂν τιc ἀπαλλάττοι λιπαρὸc ὢν καὶ μὴ cυντόνωc πορευόμενοc, ἔτι δὲ τοῦ μὲν θέρουc ταινίᾳ μαλακῇ πλάτοc ἓξ ἢ ἑπτὰ δακτύλουc ἐχούcῃ μῆκοc δὲ μὴ ἔλαττον πέντε πηχῶν κατειλημένοc τὴν ὀcφὺν ἄχρι τῶν λαγόνων. καὶ ἡ βακτηρία δὲ χρηcίμη γίνεται παρὰ τὰc πορείαc· ἐν μὲν γὰρ τοῖc κατάντεcι προβαλλόμενοc ἴcχει τὸ cῶμα προπετὲc γινόμενον καθάπερ τινὶ κοντῷ, ἐν δὲ τοῖc ἀνάντεcιν ἐπερειδόμενοc ῥᾷον ποιεῖ τὴν εἰc τὸ πρόcαντεc κίνηcιν τοῦ cώματοc. διαναπαύcεωc μὲν οὖν γινομένηc ἐν ταῖc πορείαιc ἄλειμμα καὶ μικρὰ cίτου προcφορὰ τῶν θερινῶν τινοc καὶ πόμα μέτριον ἁρμόττει ταύτην τὴν ὥραν καὶ μετὰ τὸ ἄριcτον ἀνάπαυcιc πρὸ τοῦ πορεύεcθαι, cυνείρειν δὲ ἀναγκαζομένῳ καὶ διψῶντι λεπτὸν ἄλφιτον ἐφ᾽ ὕδατι μεθ᾽ ἁλὸc μετρίου πίνειν. τὰ δὲ καύματα καὶ τοὺc ἡλίουc εὐλαβεῖcθαι δεῖ μηδὲ γυμνὸν ἡλιούμενον τὸ cῶμα ἀλλὰ cκεπαcάμενον, ὅπωc μὴ cκληρύνηται ξηραινόμενον παρὰ τὴν πορείαν· οὕτω γὰρ ἂν ὅ τε κόποc ἧττον cυμβαίνοι, καὶ τῶν εἰρημένων παθῶν οὐδὲν ἂν γένοιτο ὁμοίωc. τοῦ δὲ χειμῶνοc ψυχροῦ ὄντοc πρὸ τῆc πορείαc λαπαχθέντα καὶ ἀλειψάμενον cιτίων τῶν χειμερινῶν τι πολὺ καὶ πόμα μικρὸν ἁρμόττει λαβεῖν καὶ εἰλίξαcθαι ταινίᾳ μακροτέρᾳ μὴ μόνον τὴν ὀcφὺν ἀλλὰ καὶ τὴν ῥάχιν καὶ τὸ cτῆθοc εὖ καὶ καλῶc. διαναπαυόμενοc δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ παρηγορίᾳ γινομένου ψύχουc ἱκανοῦ μήτε ἀλείφεcθαι μήτε cιτίον μήτε πόμα λαμβάνειν βέλτιόν ἐcτι μήτε ἄλλην τινὰ παρηγορίαν, εἰ μὴ μέλλοι τιc αὐτοῦ καταμένειν. μετὰ δὲ τὰc πορείαc τὰc μακρὰc καὶ τοὺc ἄλλουc πόνουc τοὺc ἰcχυρούc, κἂν μὴ κοπιᾷ τιc, δεῖ θεραπεύειν αὐτὸν καθάπερ τοὺc κοπιῶνταc· ἧττον γὰρ ἂν οὕτωc ἀποβαίνοι τι δυcχερέc.

νϛ΄. Πλοϊζομένοιc δίαιτα.

Πρὸc τοὺc cυμβαίνονταc ἐμέτουc τοῖc πλοϊζομένοιc. τοῖc μὲν πρώτοιc γινομένοιc οὔτε ῥᾴδιον οὔτε χρήcιμον ἀντιτάccεcθαι· πάντα γὰρ ὡc ἐπὶ τὸ πολὺ εἴωθεν ὠφελεῖν. δεῖ δὲ μετὰ τὸν ἔμετον μὴ πολλὰ

νε΄ *Oribasius, Synops. V 31* νϛ΄ *Oribasius, Synops. V 33*

2 λαπαρὸc *Or* 3 πλάτοc *om.* K 4 δακτύλων F *Or* μὴ] CDFK: μηδὲ BGH: μηδὲν AJ κατειλημένοc] CH: κατειλημμένοc A B C^{2} D F G J K 5 λαγόνων] γονάτων K 6 προβαλλομένοιc DG 7 κοντῷ] *supra scr.* C^{2}: κοντῷ ὑποcτηριζόμενον D: cτηριζομένη F^{3} 8 ἐπερειδομένοιc D ποιεῖν K 9 διαναπαύcεωc] δῆλον διαναπαύcεωc F: ἀναπαύcεωc D: δῆλον ἀναπαύcεωc ABCGHJK γιγνομένηc ABCFGH 10 μικροῦ cιτίου DF ἁρμόζει F: ἁρμόττει κατὰ D 12 cυνείρειν] D: cυναιρεῖν ABCFGHJK ἐφ᾽] ἐν D 13 μετὰ D 14 ἐcκεπαcμένον K: cκεπαcμένον FH 16 γίνοιτο D 18 cιτίον CG, *e corr.* DJ πολὺ *om.* D ἁρμόττει] DK: ἁρμόζει ABCFGHJ 19 ἑλίξαcθαι D: ἡλίξαcθαι K 21 γινομένου] K: γενομένου D: γιγνομένου ABCFGHJ 22 μήτε *(alt.)*] μηδὲ K 23 μὴ] *Or*: *om.* ABCDFGHJK 25 ἂν] DK: *om.* ABCFGHJ ἀποβαίνει F 26 τι] D: τὸ ABCFGHJK 27 πλωιζομένοιc D 28 πλωιζομένοιc D 29 γινομένοιc] D: γιγνομένοιc ABCFGHJK πάνταc CO 30 τὸ *om.* CO

μηδὲ τὰ τυχόντα βρώματα προςφέρεςθαι, ἀλλ' ἢ τῷ φακῷ χρῆςθαι ξηρῷ καὶ κατέφθῳ γληχοῦς μικρὸν ἔχοντι ἢ ἄρτῳ κατατεθρυμμένῳ ἐν οἴνῳ ὑδαρεῖ καὶ εὐώδει, τῷ δὲ ποτῷ χρῆςθαι βραχεῖ καὶ τούτῳ ἢ οἰναρίῳ παντελῶς ὑδαρεῖ ἢ ὀξειδίῳ τῷ ἀπὸ τοῦ μέλιτος. τοὺς δὲ φακοὺς ἑψῆςαι δεήςει κἄπειθ', ὅταν μαλακοὶ γένωνται, τρίβειν λείους, εἶτα ξηρᾶναι κἄπειθ' οὕτως ςυνθεῖναι εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον. ἐπὶ πλείω δὲ χρόνον πλειόνων γενομένων ἐμέτων τῇ ὑποςτολῇ τῆς τροφῆς ςφοδροτέρᾳ χρηςτέον καὶ τῷ ποτῷ βραχεῖ, ἢ τῷ ὀξειδίῳ τῷ ἀπὸ τοῦ μέλιτος μεθ' ὕδατος θύμου ἐν αὐτῷ ἀποβεβρεγμένου ἢ γλήχωνι καὶ ὕδατι μετὰ ἀλφίτου πάλης ἢ τῷ οἰναρίῳ τῷ εὐώδει μετὰ πάλης, ὑδαρεῖ ὡςαύτως. πρὸς δὲ τὰς δυςχερεῖς ὀςμὰς τὰς ἐν τοῖς πλοίοις ἢ μῆλα δέοι ἂν ὀςφραίνεςθαι τὰ κυδώνια ἢ τὸν θύμον ἢ τὸν γλήχωνα. δεῖ δὲ καὶ βλέπειν ὅτι ἥκιςτα εἰς τὴν θάλαςςαν, ἕως εἰς τὸν εἰθιςμὸν ἔλθῃ τῆς ἐν τῷ πλοίῳ διατριβῆς· καὶ τοῖς ὕδαςι δὲ προςέχειν, ὅπως μήτε θολερὰ μήτε δυςώδη μήτε ἁλυκὰ ἔςται.

νζ'. Περὶ ςαρκῶν καθαιρέςεως.

Ὅταν εἰς πολυςαρκίαν ἄμετρον ἐκτραπῇ τὸ ςῶμα, τήκειν αὐτὸ καὶ καθαιρεῖν χρή. δέδεικται δὲ ἡ θερμοτέρα κρᾶςις ἰςχνὸν ἐργαζομένη τὸ ςῶμα· τοιαύτην οὖν ςοι ποιητέον ἐςτὶ τὴν τῶν παχέων, εἰ μέλλοι γενήςεςθαι ςύμμετρος. μεμάθηκας δέ, ὡς ὀξέα γυμνάςια καὶ δίαιτα λεπτύνουςα καὶ φάρμακα τοιαῦτα καὶ τῆς ψυχῆς αἱ φροντίδες ἀποφαίνουςι τήν τε κρᾶςιν ὅλην ξηροτέραν καὶ δι' αὐτὴν τὸ ςῶμα λεπτότερον. τὰ μὲν οὖν τῆς λεπτυνούςης διαίτης πρόδηλα· φάρμακα δὲ τὰ ςφοδρότερα πηγάνου τὸ ςπέρμα, καὶ μάλιςτα τοῦ ἀγρίου, ςὺν τοῖς κορύμβοις καὶ ἀριςτολοχία ςτρογγύλη καὶ τὸ λεπτὸν κενταύριον ἥ τε γεντιανὴ καὶ τὸ πόλιον, ὅςα τε τῶν οὐρητικῶν ἰςχυρότερα, καθάπερ τὸ πετροςέλινον· ἕκαςτον γὰρ τῶν τοιούτων καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ ςὺν ἀλλήλοις πάντα λεπτῦναί τε τοὺς χυμοὺς ἱκανὰ καὶ κενῶςαι. ἀλλὰ

νζ' *Oribasius, Synops. V 40. Aëtius IV 32*

1 μηδὲ τὰ] μήτε D 2 ξηρῷ] ὀξηρῷ *Or* γληχοῦς] AB: γλίχους FG: γλήχονος HJ, *e corr.* K: γλήχωνος D, *in ras.* C² ςμικρὸν *post ras.* C κατατεθρυμμένῳ] K: κατατεθριμμένῳ O: κατατετριμμένῳ ABCFGHJ: τετριμμένῳ D 3 βραχὺ K 4 οἴνῳ D παντελῶς] O *Or*: *om.* D: παντελεῖ ABCFGHJ: παντελεῖ ἢ K ὑδαρεῖ] ὑδαρεῖ καὶ εὐώδει D ὀξιδίῳ CDHK: ὀξυδίῳ *in ras.* J: ὀξ/δίῳ G 6 κἄπειθ' οὕτως ςυνθεῖναι] DKO (οὕτω D): *om.* ABCFGHJ ἀγγεῖον κεραμεοῦν D 7 γινομένων DK: γεγονότων C τῆς τροφῆς] *Or*: τροφῇ ABCDFGHJK: τροφῆς OC² 8 τῷ *(pr.) om.* D ὀξιδίῳ CHK: ὀξυδίῳ *in ras.* J: ὄξει D 10 παιπάλης DFJC² οἴνῳ D παιπάλης DC²J³ 11 δὲ] D: *om.* ABCFGHJK δυςχερεῖς] ἰςχυρὰς D 12 ἂν] ἂν διδόναι D τὰ] ἢ τὰ K: καὶ τὰ F³ θύμον ἢ τὸν *om.* A, *supra scr.* J³ (τὸν *om.*) 13 ἕως] ἕως ἂν D τὸν εἰθιςμὸν] CJKO, *e corr.* G: τὸ εἰθιςμένον D: ἠθιςμὸν ABH: ἰςθμὸν F 14 δὲ] δὲ δεῖ *seq. ras.* D προςέχειν] προςέχειν τοῖς πινομένοις D 17 ἄμετρον *om.* D 19 τὴν *om.* B μέλλει F
22 κρᾶςιν ὅλην] KO: ὅλην κρᾶςιν D: κρᾶςιν ABCGHJ (F *ante* ἀποφαίνουςι *add.* ὅλην θερμοτέραν τε) 23 φαρμάκων K δὲ] δὲ ποιεῖ D 24 πηγάνου τὸ] οἷον πηγάνου τε D 25 καὶ *(pr.)*] CDFG: *om.* ABHJK 26 διουρητικῶν D 28 τε *om.* K

καὶ οἱ διὰ τῶν κεκαυμένων ἐχιδνῶν ἅλες ἱκανῶς λεπτύνουσι, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ θηριακή. διαφορεῖ δὲ καὶ λεπτύνει συγχριόμενον ἔλαιον ἐνηψημένης σικύου ἀγρίου ῥίζης καὶ ἀλθαίας καὶ γεντιανῆς πάνακός τε ῥίζης καὶ ἀριστολοχίας, καὶ τὸ πόλιον δὲ καὶ τὸ κενταύριον. δεῖ δὲ καὶ τὴν τροφὴν οὐκ εὐθὺς ἐπὶ λουτροῖς διδόναι, ἀλλὰ καὶ κοιμᾶσθαι πρότερον ἐπιτρέπειν· κάλλιον δὲ εἶναι καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ λουτρῷ τῶν διαφορητικῶν, εἰ μὲν αὐτοφυὲς ἔχοιμεν, οἷόν ἐστι τὸ ἐν τῇ Μιτυλήνῃ, εἰ δὲ μή, ἁλὸς ἄνθος θαλασσίῳ ὕδατι μιγνύειν· καὶ οἴνοις χρῆσθαι τοῖς λεπτοῖς καὶ λευκοῖς. καὶ ἡ ξηροτριβία δὲ δι᾽ ἐκμαγείων παχυτέρων λεπτύνειν ἱκανή. δεῖ δὲ πρὸς λόγον τῶν γυμνασίων ἐλάττω προσφέρειν τὰς τροφάς. ὠφελεῖ καὶ ἡλίωσις τοὺς κατασάρκους. χρὴ δὲ μήτε προπίνειν αὐτούς, καὶ μονοσιτεῖν δὲ ἄμεινον· καὶ ἀνατρίβειν δὲ τὸ σῶμα νίτρῳ καὶ ἁλσὶ τραχυτέροις. τὸ μὲν οὖν πολὺ νίτρον ἐν λουτροῖς λεπτύνει, τὸ δὲ ὀλίγον ἐρεθισμός ἐστιν εἰς εὐτροφίαν. λεπτύνει δὲ καὶ τὸ οὕτω μεμιγμένον· πεπέρεως καὶ πετροσελίνου διπλοῦν, ἀσάρου δὲ καὶ ἀνίσου ἥμισυ· τοῦτο δὲ καὶ οὐρηθῆναι ἀγαθὸν καὶ εἰς διαχώρησιν.

νη'. Πῶς ἀνατρέφειν δεῖ τοὺς κατισχνωθέντας.

Ὅσους δὲ ἀνατρέφειν βουλόμεθα καταλελεπτυσμένους, οἶνον μὲν δώσομεν τὸν παχύν, ἐδέσματα δὲ παχύχυμα, καὶ γυμνάσια δὲ τὰ βραδέα καὶ τρῖψιν μετρίαν καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἅπαντα τοῖς προειρημένοις τὰ ἐναντία. ἐπιτήδειον δέ ἐστιν αὐτοῖς καὶ τὸ πιττοῦσθαι δι᾽ ἡμερῶν τριῶν ἢ τεττάρων. εἰ δὲ νῆστις λούοιτο, πρὸ τοῦ λουτροῦ χρὴ σινδόσιν ἀνατρίβειν τὸ σῶμα, μέχρις ἂν φοινιχθῇ, κἄπειτα σκληρίᾳ μὴ πολλῇ πιλοῦντα τὸ δέρμα πυκνὸν καὶ σκληρὸν ἐργάζεσθαι. δεῖ δὲ καὶ ὀξυθυμίας ἐμποιεῖν τοῖς ἀχροοῦσί τε καὶ ἀτροφοῦσι καὶ συγκινήσεις ψυχικάς.

νη' *Oribasius, Synops. V 41. Aëtius IV 33*

2 δὲ] AHJK: *om.* DF: τε CG, *in ras.* B λεπτύνει] λεπτύνει ὥς δὲ καὶ DF[3] 3 ἀγρίου] DF: τοῦ ἀγρίου ABCGHJK τε] D: *om.* ABCFGHJK 4 τὸ *(pr.)*] εἰ τὸ DF[3] δὲ *(pr.)*] τε G: ἔχοι DF[3] καὶ *(ult.)*] K: *om.* ABCDFGHJ 5 διδόναι] DKOF[3]: δοῦναι ABCGHJ 6 κάλλιον *om.* D δὲ] GKF[3]: *om.* D: δ' ABCHJ εἶναι *om.* F[3] ὕδωρ] ὕδωρ δὲ D 7 εἰ] ἐστιν εἰ D τῇ *om.* D 8 θαλαττίου D 9 λεπτοῖς] λευκοῖς CH λευκοῖς] *e corr.* B: λεπτοῖς CH ἡ] ABCHJ: *om.* DFGK 10 πρὸ λόγων F ἔλαττον K 11 καὶ] δὲ καὶ FG μήτε] μή τι *Or* 12 δὲ τὸ] τὸ DF 13 παχυτέροις FK 15 ἀσάρου δὲ] ἄσαρός τε D 16 ἀνίσου] CD: ἀνήσου AFHJK: ἀννήσου BG ἥμισυ] τὸ ἥμισυ D οὐρηθῆναι] πρὸς οὔρησιν D 17 δεῖ] ACF: χρὴ BDGHJK 19 δώσομεν] *Or*: *om.* ABCD FGHJK δὲ τὰ *om.* D 20 τρῖψιν] τρῖψιν δὲ A ἅπαντα *om.* F τοῖς . . . ἐναντία *(21)*] τἀναντία τούτοις πρέπει D 23 μέχρις] μέχριπερ DKO: μέχρι ἢ F σκληρίᾳ] D: σκληρὰ ABFGHJK: σκληρὸν *corr. ex* σκηρὸν C πολλῇ] K: πάνυ πολλῇ D: πολὺ ABCFGHJ 24 πιλοῦντα] D: πιλοῦντας KO: πιλοῦντες ABCFGHJ ὀξυχυμίας K

νθ'. Πῶς ἂν τις ἰάσαιτο κατισχνωθέντα μόρια.

Τῶν δὲ γιγνομένων ἐν μέρεσί τισιν ἰσχνοτήτων αἱ πλεῖσται διὰ πολυχρόνιον ἡσυχίαν αὐτῶν ἢ καταγματικὸν ἐπιδέσεως τρόπον εἰς τὸ πάθημα τοῦτο ἔρχονται. χρὴ οὖν ῥωννύναι μὲν τὴν ἐν τῷ μορίῳ δύναμιν, ἐπισπᾶσθαι δὲ αἷμα δαψιλὲς τρίψεσί τε χρωμένους μετρίαις ἐπιτηδείαις τε κινήσεσι καὶ καταχύσει θερμοῦ ὕδατος μετρίᾳ. ταῦτα δὲ ποιεῖν, μέχρις ἂν ἐρυθρὸν γενόμενον μετεωρισθῇ, καί, πρὶν συμπέσῃ, παύεσθαι. δεῖ δὲ καί τῳ τῶν πιττωτῶν χρῆσθαι κατὰ τοὺς εἰρημένους σκοπούς. ὅταν δὲ αἴσθησις ᾖ ψυχροτέρου τοῦ μορίου, σινδόσι τε ἀνατρίβειν αὐτὸ καί τινι φαρμάκῳ θερμαίνοντι· ἐχρησάμην δὲ ἐνίοτε καὶ θαψίᾳ, ποτὲ μὲν μέλιτος ἐπιχρίων, ἔστι δὲ ὅτε καὶ διὰ κηρωτῆς.

ξ'. Διάγνωσις ἀρίστης κράσεως.

Εὐκρατότατός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ὅταν τῷ σώματι φαίνηται μέσος ἀκριβῶς ἁπάντων τῶν ἄκρων, ἰσχνότητος καὶ παχύτητος, μαλακότητός τε καὶ σκληρότητος καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος καὶ ὑγρότητος καὶ ξηρότητος, καὶ συνελόντι φάναι τάς τε φυσικὰς ἐνεργείας καὶ τὰς ψυχικὰς ἀμέμπτους ἔχῃ, μέσος δέ ἐστι καὶ ψιλοῦ τριχῶν καὶ δασέος καὶ μέλανος καὶ λευκοῦ τὴν χροιὰν καὶ τρίχας ἔχῃ παῖς μὲν ὢν πυρροτέρας μᾶλλον ἢ μελαντέρας, ἀκμάζων δὲ ἔμπαλιν.

ξα'. Διάγνωσις τῶν δυσκράτων σωμάτων.

Ὅσα δὲ σώματα τοῦ συμμέτρου θερμότερα τυγχάνει, τούς τε ὀδόντας φύσει θᾶττον καὶ αὐξηθήσεται ὁμοίως. φανεῖται δὲ δήπου καὶ

νθ' *Oribasius, Synops. V 42. Aëtius IV 34* ξ' *Oribasius, Synops. V 43; cf. Coll. XXI 5. Aëtius IV 53* ξα' *Oribasius, Synops. V 44; cf. Coll. XXI 6. Aëtius IV 54—62*

1 ἰάσαιτο] CFG: ἰάσαιτο τὰ ADHK, *e corr.* BJ 2 γινομένων F ἰσχνοτήτων] ACB²: ἰσχνότητα A²: ἰσχνά^ν^σεων D: ἰσχνάνσεων O: ἰσχνούντων FGHK: ἰσχνῶν *e corr.* J 3 πολυχρόνιον] πολὺν χρόνον K: τὴν ἐπὶ πολὺν χρόνον D ἢ] ἢ διὰ DO καταγματικῶν G 5 ἐπισπᾶσθαι] BDF: ἐπισπάσασθαι ACGHO, *e corr.* JK δὲ] DF: τε ABCGHJKO τε] ταῖς K 6 καὶ *om.* K καταχύσεσι D: κατάχυσις *corr. ex* κατάχυσιν K μετρίου DF³ 7 μέχρι A γινόμενον K 8 δὲ *om.* F τῳ] *Or*: *om.* ABCDFGHJK: τὸ A² πιττωτῶν] *Or*: πιττοτῶν A²: πιττόντων B: πιττούντων τι O: πεττόντων CFGHJK: πεττόντων τισὶ D χρίεσθαι BHJO *post* χρῆσθαι *add.* φαρμάκῳ *mrg.* A² 9 αἴσθησις ᾖ] KO: αἰσθήσῃ ACDFHJ: αἰσθήσει BG τε] δεῖ K 10 *post* θερμαίνοντι *add.* χρῆσθαι *mrg.* D 11 μὲν] μὲν μετὰ A³ *Or* 13 εὐκρατώτατος JK: εὐκρατέστατος F ὁ] FGK: *om.* ABCDHJ 14 πάντων D 15 καὶ *(sec.) om.* CD καὶ *(quart.) om.* D 16 φάναι] φάναι ὅταν D τὰς *(alt.) om.* KO 17 ἔχῃ] *e corr.* J: ἔχει DFK, *corr.* DK: ἔχην H ἔστω D 18 ἔχῃ] ABG: ἔχει CFHJK: ἐχέτω *e corr.* D 19 μᾶλλον ἢ μελαντέρας *om.* FG μελαντέρας] KO: μελανοτέρας ABDHJ: μελανωτέρας C 20 τῶν] DKO: *om.* ABCFGHJ 22 καὶ *(pr.)*] D: *om.* ABCFGHJK *ante* ὁμοίως *ins.* τε K² φανεῖται] CDFG, *e corr.* J: φαίνεται ABHK δήπου καὶ] CDFGK: εἴ που ABHJ

ἁπτομένοις θερμότερα καὶ πιμελῆς ἧττον ἔχοντα, τῇ δὲ χροιᾷ ἐξέρυθρα καὶ μελανότριχα καὶ μετρίως δασέα καὶ εὐρείας ἔχοντα τὰς φλέβας· εἰ δ᾽ ἅμα τις εἴη πιμελώδης τε καὶ παχὺς καὶ τὰς φλέβας εὐρείας ἔχοι, δι᾽ ἔθος οὗτος, οὐ φύσει, πιμελώδης ἐγένετο. ψυχροτέρας δὲ κράσεως σημεῖα τὸ ψυχρὸν ἁπτομένοις, τὸ ἄτριχον, τὸ πιμελῶδες· ἡ χροιὰ δὲ τοῖς τοιούτοις ἅμα ταῖς θριξὶ πυρροτέρα, πολλῆς δὲ τῆς ψύξεως οὔσης πελιδνή πώς ἐστι καὶ μολιβδόχρους, καὶ στενὰς δὲ ἔχουσι τὰς φλέβας· ἰσχνὸς δὲ ὑπάρχων οὐδὲ οὗτος ἐξ ἀνάγκης τοιοῦτος, ἀλλὰ διὰ ἔθος, ἐγένετο. ἡ δὲ ξηρὰ σκληροτέρα τέ ἐστι καὶ ἰσχνοτέρα τῆς εὐκράτου καὶ δασεῖα. ἡ μὲν οὖν σκληρότης ἀχώριστός ἐστι τελέως τῆς ξηρᾶς κράσεως, ἡ δὲ ἰσχνότης οὐ μόνον ἕπεται ταῖς συμφύτοις κράσεσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἐπικτήτοις ἐξ ἔθους μακροῦ γινομέναις. σημεῖον δὲ τῆς ξηρότητος καὶ τὸ δυσκίνητον καὶ ξηρὸν καὶ αὐχμηρὸν ὑπὸ τῶν ξηραινόντων γίνεσθαι τὸ σῶμα. ἡ ὑγρὰ δὲ τὰ μὲν ἄλλα παραπλησιός ἐστι τῇ εὐκράτῳ, μαλακωτέρα δὲ καὶ πολυσαρκοτέρα· καὶ ταύτης ἀχώριστός ἐστιν ἡ μαλακότης, ὥσπερ γε καὶ ἡ παχύτης, οὐ τῇ συμφύτῳ μόνον ἑπομένη κράσει, ἀλλὰ κἂν ἐξ ἔθους τινὸς μακροῦ λάβῃ τὴν σύστασιν. ἴδιον δέ ἐστιν ὑγρότητος καὶ τὸ βαρύνεσθαι τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν ὑγροτέρων. ἡ δὲ θερμὴ καὶ ξηρὰ δασεῖα μὲν ἐσχάτως ἐστί, τὰς δὲ τῆς κεφαλῆς τρίχας εὐαυξεστάτας καὶ μελαίνας καὶ πολλὰς ἔχει κατὰ τὴν νέαν ἡλικίαν, ἐπὶ δὲ προιόντι τῷ χρόνῳ καὶ φαλάκρωσις ἀκολουθεῖ. καὶ αἱ φλέβες δὲ εὐρεῖαι τυγχάνουσιν, ὥσπερ γε καὶ αἱ ἀρτηρίαι μεγάλαι τέ εἰσιν ἅμα καὶ σφοδρότατα σφύζουσι, καὶ δὴ καὶ σύντονον καὶ διηρθρωμένον καὶ μυῶδες καὶ ἀπίμελον ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὸ δέρμα σκληρόν τε καὶ μελάντερον. ψυχρᾶς δὲ οὔσης καὶ ὑγρᾶς ὁ μὲν θώραξ στενός ἐστι, καθάπερ οὖν καὶ πᾶν τὸ σῶμα ψιλὸν τριχῶν, ἁπαλὸν καὶ λευκὸν τὸ δέρμα καὶ ὑπόπυρρον ταῖς θριξί, καὶ μάλιστα ἐν νεότητι, καὶ οὐ φαλακροῦνται γηρῶντες. εὐθὺς δὲ καὶ δειλοὶ καὶ ἄτολμοι καὶ

1 ἁπτόμενος F: ἁπτομένης K 3 δ᾽ ἅμα] δὲ ἄμυος D 5 ψυχρὸν] ψυχρὸν καὶ B, *corr.* B^3 7 ἔχουσι] ἔχουσιν K: ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι D 8 ἰσχυρὸς D οὗτος] DO: τις ABCFGHJK 9 *ante* ξηρὰ *del.* σκληρὰ ξηροτέρα K ξηρὰ] σκληρὰ FO: ξηρὰ καὶ C σκληροτέρα] *corr. ex* σκηροτέρα C^2: ξηροτέρα FO τέ] δέ C 10 δασεῖα] ABHJK: δασείας CDFG 11 τοῖς C ἐμφύτοις D 12 τοῖς F μακροῦ] ABJ, *mut. in* μικροῦ C: σμικροῦ D: μικροῦ FGHK γινομέναις] B^3C^2, *mut. in* γινόμεναι K: γιγνομέναις D: γενομέναις F: γινόμεναι ABCGHJ 13 ξηρότητος] DO: κληρότητος H: σκληρότητος ABFGHJK, *corr. ex* σκηρότητος C^2 καὶ *(pr.) om.* D 14 τὸ] CDFGKJ^3: *om.* ABHJ 15 τῇ] D: τῷ ABCFGHJK μαλακωτέρα] D: ἀλλὰ μαλακωτέρα ABCFGHJK δὲ *om.* FG 16 ἡ *(alt.)*] FK: *om.* ABCDGHJ συμφύτῳ] KO: ἐμφύτῳ ABCDFGHJ 17 ἀλλ᾽ D κἂν] εἰ καὶ DF^3: καὶ G *et corr. ex* κἂν J μικροῦ D 19 δασεῖα] δυσκρασίας D: δυσκρασία *supra add.* F^3 ἐσχάτης D 20 εὐαξεστάτας AF^3G καὶ *(pr.)*] BCF^3G: τε καὶ ADHJK μέλανας FK 21 ἐπὶ δὲ] *om.* DF^3: ἐπεὶ δὲ GK: ἐπὶ δὲ καὶ C *sed* καὶ *del.* προιόντι] *corr. ex* προσιόντι C: *mut. in* προιόντι δὲ D, *in* προίκοντι K 22 αἱ *(pr.) om.* K δὲ *om.* C γε] DO: γὰρ K: *om.* ABCFGHJ αἱ *(alt.)*] D: *om.* ABCFGHJK 23 καὶ δὴ] καὶ μὲν δὴ D: εἰ δὲ FG 24 διορθωμένον F 25 σκληρόν] σκηρόν C: σκηρότερον C^2 26 ἐστι] *post ras. 2 litt.* B: τέ ἐστι K καθάπερ οὖν] καθόλου *Or* τὸ πᾶν σῶμα D 27 ὑπόπυρον BFGHJ

ὀκνηρότεροι καὶ ἀδήλους ἔχοντες τὰς φλέβας καὶ παχεῖς καὶ πιμελώδεις καὶ μηροῖς καὶ μυσὶν ἀόριστοι καὶ ἀδιάρθρωτοι καὶ βλαισοὶ γίνονται. τῆς ψυχρότητος δὲ καὶ τῆς ὑγρότητος ἐπὶ πλέον αὐξηθείσης ἡ χροιὰ ἅμα ταῖς θριξὶ πυρρά, κἂν ἐπὶ πλεῖστον αὐξηθῶσι, πελιδνή. ἡ δὲ θερμὴ καὶ ὑγρὰ κρᾶσις μαλακωτέρα καὶ πολυσαρκοτέρα τῆς ἀρίστης κράσεώς ἐστιν· ἐπὶ πλεῖστον δὲ αὐξηθεῖσα τοῖς σηπεδονώδεσιν ἑτοίμως ἁλίσκεται νοσήμασιν. εἰ δὲ ὀλίγῳ μὲν ὑγροτέρα, παμπόλλῳ δὲ εἴη θερμοτέρα, μαλακώτεροι μὲν ὀλίγῳ τῶν συμμέτρων οἱ τοιοῦτοι καὶ σαρκωδέστεροι, λασιώτεροι δὲ οὐκ ὀλίγῳ καὶ μὲν δὴ καὶ ἁπτομένοις οὐκ ὀλίγῳ θερμότεροι. εἰ δὲ τὸ ψυχρὸν ἅμα τῷ ξηρῷ κατ᾽ ἴσον αὐξηθείη, φύσει σκληρὸν καὶ ἰσχνὸν ἔχουσι τὸ σῶμα καὶ λευκόν, ἄμυόν τε καὶ ἄναρθρον καὶ ἄτριχον ἁπτομένοις τε ψυχρόν, ἡ πιμέλη δὲ ὁμοίως αὐτοῖς καίτοι ἰσχνοῖς οὖσι παρέσπαρται τῇ σαρκί· τὰ δὲ τῶν τριχῶν τῆς χροιᾶς ἀνάλογον τῷ μέτρῳ τῆς ψυχρότητος, τὸ δὲ τῆς ψυχῆς ἦθος ἄτολμον καὶ δειλὸν καὶ δύσθυμον. συλλήβδην δὲ εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν κατὰ συζυγίαν κράσεων ἀεὶ τῆς ἐπικρατούσης ποιότητος ἐπικρατήσει τὰ γνωρίσματα.

ξβ′. Περὶ διαπλάσεως τῆς κεφαλῆς.

Ἡ μὲν μικρὰ κεφαλὴ μοχθηρᾶς ἐγκεφάλου κατασκευῆς ἴδιον σημεῖον, ἡ μεγάλη δὲ οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἀγαθή· εἰ μὲν γὰρ διὰ ῥώμην ἐγένετο τῆς ἐγχωρίου δυνάμεως ὕλην χρηστήν τε καὶ πολλὴν δημιουργούσης, ἀγαθὸν σημεῖον, εἰ δὲ διὰ μόνης τῆς ὕλης πλῆθος, οὐκ ἀγαθόν. διοριστέον οὖν ἐστιν αὐτὰ τῷ σχήματι καὶ τοῖς ἀπ᾽ αὐτῆς πεφυκόσι, τῷ σχήματι μέν, εἰ εὔρυθμος· ἀεὶ γὰρ ἀγαθὸν τοῦτο σημεῖον· τοῖς δὲ ἀπ᾽ αὐτῆς πεφυκόσιν, εἰ ἄριστα διάκειται, καὶ εἰ τὸ νευρῶδες αὐτῶν σύμπαν εὐτραφές τέ ἐστι καὶ εὔτονον, καὶ εἰ δριμὺ δεδορκότες εἶεν οἱ ὀφθαλμοί. αἱ δὲ φοξαὶ ἐλλείπουσαν ἔχουσι τὴν κατ᾽ ἰνίον ἢ

ξβ′ *Oribasius, Synops. V 45. Aëtius IV 63*

1 καὶ *(pr.)*] εἰσι καὶ D ἔχουσι D 2 ἀόριστοι] ἀ- *e corr.* K: ἄριστοι F: ἄρρωστοι DA² ἀδιόρθωτοι K βλαισοὶ] K: βλεσοὶ H: ισσοι *post spat. 3 litt.* F (ε *rubr. praemisso sed in* π *mut.* F³): βλεσσοὶ ABCDGJ 3 ψυχρότητος] DKO: ὑγρότητος ABCFGHJ δὲ] τε FGK τῆς *om.* D ὑγρότητος] DKO: ψυχρότητος ABCFGHJ πλέον] CDK: πλεῖον ABFGHJ 4 χρόα D κἂν] ἐστι κἂν D πελιδνή] πελιδνὴ δέ G: πελιδνοὶ δέ F: πελιδνοῦνται D 5 δὲ θερμὴ] ψυχρὰ δὲ D καὶ *(alt.)*] τε καὶ DFG 6 ταῖς FG 7 εἰ] *e corr.* J: ἡ AH ὀλίγον H: ὀλίγων G 10 τῷ ξηρῷ] καὶ τὸ ξηρὸν D 11 φύσις F σκιρρὸν G: κιρρὸν F 12 τε] DK: δὲ ABCFGHJ δὲ] τε D ὁμοίως] CDFG: ὅμως ABHJKC² 13 παρέπεται F³ 13. 14 τά τε τῆς χροιᾶς τῶν τριχῶν D 14 δὲ] τε D 18 περὶ *om.* J τῆς *om.* DF 20 ἀγαθῆς *Or* γὰρ *om.* AF³ 21 *ante* δημιουργούσης *ins.* τῆς φύσεως C³: τῆς A³ *supra scripto* ἤγουν φύσεως 22 μόνης] μόνον τὸ D ὕλης] ὕλης τὸ K 23 ἐστιν *om.* F αὐτὰ] αὐτῷ τε D σχήματι] σχήματι τῆς κεφαλῆς D ἀπ᾽] CDGKB³F³: ὑπ᾽ ABHJ αὐτοῖς GF³ 25 ἀπ᾽] CDFGKB³: ὑπ᾽ ABHJ αὐτοῖς FG εἰ *(alt.)*] εἰς F, *corr. ex* εἰς BCJ αὐτῶν] *Or*, αὐτῷ BGHK: αὐτὸ ACFJ: αὐτῇ D: *ante* αὐτὸ *ins.* γένος A³ 26 σύντονον AD, *deinde add.* τὸ σῶμα A³

μέτωπον ἐξοχὴν ἢ ὑπερτέρω τοῦ προςήκοντος ηὐξημένην· ὡς τὸ πολὺ μὲν οὖν ὥςπερ τὴν μεγάλην οὕτω καὶ ταύτας εὑρήσομεν μεμπτάς, ἐν δὲ τῷ ςπανίῳ καὶ τούτων γίνονταί τινες ἀγαθαὶ τῆς διαπλαττούςης δυνάμεως ἰςχυρᾶς ὑπαρχούςης.

ξγ΄. Ἐγκεφάλου κράςεως γνωρίςματα.

Ὁ μὲν εὔκρατος ἐγκέφαλος μετρίως ἔχει ταῖς ψυχικαῖς ἐνεργείαις καὶ τοῖς περιττώμαςιν ἥκιστά τε βλαβήςεται πρὸς ἁπάντων τῶν ἔξωθεν. τοῖς τοιούτοις αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς βρέφεςι μὲν οὖςιν ὑπόπυρροι, παιςὶ δὲ ὑπόξανθοι, τελειουμένοις δὲ γίνονται ξανθαὶ μεταξὺ πως οὖςαι τῶν τε ἀκριβῶς οὔλων καὶ τῶν ἁπλῶν· οὐ μὴν οὐδὲ φαλακροῦνται ῥᾳδίως: εἰ δὲ θερμότερος εἴη τοῦ ςυμμέτρου, ἐρυθρότερα καὶ θερμότερα τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἔςται ςύμπαντα, καὶ αἰςθηταὶ μὲν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αἱ φλέβες, αἱ τρίχες δὲ τούτοις γεννηθεῖςι ταχέως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φύονται, πολλῷ μὲν οὖςι θερμοτέροις μέλαιναι καὶ ἰςχυραὶ καὶ οὖλαι, μὴ πολλῷ δὲ ὑπόξανθοι μὲν τὸ πρῶτον, εἶτα μελαίνονται· προιούςης δὲ τῆς ἡλικίας φαλακροῦνται. περιττώματα δὲ τούτοις ἔςτιν ὅτε βραχέα ἀμέμπτως ὑγιαίνουςι, πληροῦνται δὲ καὶ βαρύνονται τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῶν θερμαινόντων ἐδεςμάτων τε καὶ πομάτων καὶ ὀςμῶν καὶ τῶν ἔξωθεν προςπιπτόντων. βραχέςιν ὕπνοις αἱ τοιαῦται κράςεις ἀρκοῦνται πρὸς τῷ μηδὲ βαθεῖς αὐτοὺς γίνεςθαι. ψυχροτέρου δέ, ἣ προςῆκεν, ἐγκεφάλου γνωρίςματα περιττώματα πλείω κατὰ τὰς οἰκείας ἐκροὰς καὶ τρίχες εὐθεῖαί τε καὶ πυρραὶ καὶ μόνιμοι· καὶ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν ψυχρῶν αἰτιῶν βλάπτονται καὶ κατάρροις καὶ κορύζαις ςυνεχῶς ἁλίςκονται, καὶ αἱ τῶν ὀφθαλμῶν φλέβες ἀόρατοι, καὶ ὑπνωδέςτεροί πώς εἰςιν. ξηροτέρου δὲ ἐγκεφάλου γνωρίςματα τὸ ἀπέριττον ἐν ταῖς ἐκροαῖς καὶ τὸ τῶν αἰςθήςεων ἀκριβές, ἀγρυπνητικοί τέ εἰςι καὶ τρίχας ἰςχυροτάτας μὲν καὶ τάχιςτα φύουςι γεννηθέντες οὔλας μᾶλλον, φαλακροῦνται δὲ ἐν τάχει. ὑγροτέρου δὲ αἱ τρίχες ἁπλαῖ, καὶ οὐδὲ ὅλως φαλακροῦνται, καὶ αἱ αἰςθήςεις ἀχλυώδεις εἰςί, καὶ περιττωμάτων πλῆθος καὶ ὕπνοι πολλοὶ καὶ βαθεῖς. θερμοῦ δὲ καὶ ξηροῦ τυγχάνοντος ἀπέριττοί τέ εἰςι καὶ ἀκριβεῖς ταῖς αἰςθήςεςι καὶ ἀγρυπνητικώτατοι καὶ

ξγ΄ *Oribasius, Synops. V 46. Aëtius IV 64—72*

1 ἢ] ABHC², *in ras.* J: *om.* CDFGK ὑπὲρ τὸ προςῆκον D 2 οὕτως K 3 ςπανίως FG τούτῳ B 6 μὲν] F: μὲν οὖν ABCDGHJK 7 τε] δὲ J 8 μὲν] μὲν οὖν K 10 φαλακροῦται K 11 ἐρυθρότερα καὶ θερμότερα] K: καὶ θερμότερα καὶ ἐρυθρότερα ABCDFGHJ 12 ἐν] *Or*: *om.* ABCDFGJK: ους *del.* H 13 αἱ *(pr.)*] CDFG: *om.* ABHJK 16 δὲ *(alt.)* *eras.* A 17 ὅτε *om.* H βραχέα] βραχέα καὶ B: βραχέως C: βραχεῖα K δὲ *om.* K 18 τε καὶ πομάτων *om.* D 20 τῷ] D: τὸ ABCFGHJK μηδὲ] *corr. ex* μὴ J: μὴ A ἢ] *in ras.* B: *om.* FG 21 περίττωμά τε K πλείω *om.* K 22 καὶ τρίχες] CDFGK: τρίχες ABH: τρίχες δὲ A³: τρίχες δ' J 24 αἱ *om.* D φλέβες] αἱ φλέβες D: *om.* F ὑπνωδέςτεροί] DK: ὑπνωδέςτατοί ABCFGHJ 25 τὸ] καὶ τὸ C 27 καὶ] ὡς D 28 αἱ *om.* D ἁπαλαὶ C οὐδὲ] D, *corr. ex* οὐ δι' H: οὐδ' ABCFGJK 29 αἱ] *Or*: *om.* ABCDFGHJK 31 ἀγρυπνικώτατοι AFJ, *corr.* J²

φαλακροῦνται ῥᾳδίως, ἡ πρώτη μέντοι γένεσις αὐτοῖς τῶν τριχῶν ταχίστη τέ ἐστι καὶ εὐτραφεστάτη, μελανότριχές τέ εἰσι καὶ θερμοὶ ψαυόντων τῆς κεφαλῆς ἐρυθροί τε μέχρι τῶν τῆς ἀκμῆς χρόνων. εἰ δὲ ὑγρότης προσείη τῇ θερμότητι, βραχὺ μὲν ὑπερβαλλουσῶν ἀμφοῖν τὸ σύμμετρον εὔχροια καὶ θερμότης καὶ [αἱ] ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φλέβες μεγάλαι, περιττώματα πλείω μετρίως πεπεμμένα καὶ τρίχες εὐθεῖαι καὶ ὑπόξανθοι· καὶ οὐ φαλακροῦνται ῥᾳδίως, πληροῦνται δὲ καὶ βαρύνονται τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων· ὅταν δὲ ἐπὶ πλέον ὑγρότητος καὶ θερμότητος ἥκωσι, νοσώδης ἡ κεφαλὴ γίνεται καὶ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων βλαπτομένη· οὐ μὴν οὐδὲ ἐγρηγορέναι δύνανται μέχρι πλείονος, ὑπνώσαντες δὲ φαντασιώδεις τοῖς ὀνείρασίν εἰσι, καὶ ἡ ὄψις ἀχλυώδης, καὶ αἱ αἰσθήσεις οὐκ ἀκριβεῖς. αἱ ψυχραὶ δὲ ἅμα καὶ ξηραὶ κράσεις ἐγκεφάλου ψυχρὰν καὶ ἄχρουν ἀποτελοῦσι τὴν κεφαλήν, εἰσὶ δὲ καὶ ἄφλεβοι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὑπὸ τῶν ψυχρῶν αἰτιῶν ἑτοίμως βλάπτονται· διὸ καὶ ἀνωμάλως ὑγιαίνουσιν. αἱ δὲ αἰσθήσεις αὐτοῖς ἐν νεότητι μὲν ἀκριβεῖς εἰσι καὶ ἄμεμπτοι, προιοῦσι δὲ ἀπομαραίνονται ταχέως, καὶ συλλήβδην εἰπεῖν ταχύγηροι τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἅπαντά εἰσιν. αἱ τρίχες δὲ αὐτοῖς γεννηθεῖσι μὲν ἀνέρχονται μόγις, ἄτροφοι δὲ καὶ πυρραί. αἱ δὲ ὑγραὶ καὶ ψυχραὶ κράσεις ἐγκεφάλου κωματώδεις ἐργάζονται καὶ ὑπνηλοὺς καὶ φαύλους ταῖς αἰσθήσεσι καὶ περιττωματικοὺς εὐψύκτους τε καὶ εὐπληρώτους τὴν κεφαλὴν καὶ εὐαλώτους κατάρροις καὶ κορύζαις· οὐ μὴν φαλακροῦνταί γε οἱ τοιοῦτοι.

ξδʹ. Γαστρὸς κράσεως γνωρίσματα.

Γαστρὸς δὲ γνωρίσματα τῆς μὲν φύσει ξηροτέρας, εἰ ταχέως διψώδεις γίγνοιντο, καὶ ὀλίγον αὐτοῖς ἀρκοίη ποτόν, καὶ βαρύνοιντο τῷ πλείονι καὶ κλύδωνας ἴσχοιεν, εἰ ἐπιπολάζοι τὸ περιττεῦον αὐτοῖς, ἐδέσμασί τε χαίροιεν ξηροτέροις· ὑγροτέρας δέ, εἰ μήτε διψώδεις γίγνοιντο καὶ τὸ πλέον ὑγρὸν ἀλύπως φέροιεν ἐδέσμασί τε χαίροιεν ὑγροτέροις. ἡ δὲ θερμοτέρα φύσει γαστὴρ πέττει μὲν ἄμεινον ἢ ὀρέγεται, καὶ μᾶλ-

ξδʹ *Oribasius, Synops. V 47. Aëtius IV 73—76*

1 ῥᾳδίως] ῥ- *et* -δι- *in ras.* K: ταχέος *(del.)* ῥᾳδίως H: ταχέως *Or* γέννεσις F: γένησις K 2 τέ *(alt.) om.* K ψαυόντων] προσεγγιζόντων K: ψαύοντι *corr. ex* ψαυον C² 4 βραχεῖ K ὑπερβαλουσῶν FHJ, *e corr.* B 5 καὶ *(pr.)*] τε καὶ CFGJ αἱ *om.* DFK ἐν *om.* F 6 καὶ *(pr.)*] καὶ αἱ K 8 τε καὶ ὑγραινόντων *om.* FG 12 αἱ *om.* ACJK 13 ξηραὶ δὲ ἅμα καὶ ψυχραὶ D 14 τοῖς ὀφθαλμοῖς FG *et corr. ex* τοῖς κεφαλῆς C 15 γρ. σιτίων *mrg.* B 18 δὲ] DK: *om.* ABCFGHJ 19 μὲν *om.* K, *del.* D μόλις D δὲ *(pr.)*] τε D 20 ψυχραὶ καὶ ὑγραὶ D ἐγκεφάλου] K: τοῦ ἐγκεφάλου ABCDFGHJ 21 τε *om.* AJ 25 δὲ] μὲν K ταχέως] ταχέως τε DK 26 ἀρκοίη] D: ἀρκεῖ ABCFGHJK ποτόν] τῷ ποτῷ K βαρύνονται A 27 εἰ] K: ἢ ABCDFGHJ 28 μήται H: μήτι B γίγνοιντο] -ιν- *in ras.* J: γίγνοιτο F: γίγνυτο H 30 πέττει . . . ὑπὸ *(p. 44, 2) om.* F καὶ *om.* H

λον ὅcα cκληρὰ καὶ δυcαλλοίωτα, χαίρει δὲ τοῖc πολλοῖc ἐδέcμαcί τε καὶ πόμαcιν οὐδὲ ὑπὸ τῶν ψυχρῶν οὐδὲν βλάπτεται κατά γε τὴν ἔμμετρον χρῆcιν. ἡ δὲ ψυχροτέρα φύcει γαcτὴρ ὀρεχθῆναι μὲν ἀγαθή, πέψαι δὲ οὐκ ἀγαθή, καὶ μάλιcτα ὅcα δυcαλλοίωτα καὶ ψυχρὰ τῶν ἐδεcμάτων ἐcτίν· ὀξύνεται γοῦν ἑτοίμωc ἐν αὐτῇ· καὶ χαίρει μὲν τοῖc ψυχροῖc, βλάπτεται δὲ ῥᾳδίωc ἀμετρότερον χρηcαμένων. αἱ μέντοι διὰ νόcον ἐν τῇ γαcτρὶ δυcκραcίαι ταύτῃ διαφέρουcι τῶν ἐμφύτων, ᾗ τῶν ἐναντίων ἐπιθυμοῦcιν, οὐ τῶν ὁμοίων. εἰ μὲν οὖν πέττει καλῶc ἡ γαcτήρ, εὔκρατοc, εἰ δὲ οὐ πέττει, δύcκρατοc· ἀλλ᾽ εἰ μὲν κνιcώδειc ἐργάζοιτο τὰc ἐρυγάc, ἄμετρον αὐτῇ καὶ πυρῶδεc τὸ θερμόν, εἰ δὲ ὀξώδειc, τοὐναντίον, καὶ τῶν μὲν καὶ τὰ δυcκατέργαcτα καλῶc πεττόντων ἄμετρον, ἀcθενὲc δὲ ταῦτα μὲν ἀπεπτούντων, ἰχθῦc δὲ πεττόντων. ἐπιcκέπτεcθαι δὲ χρή, μὴ διά τινα χυμὸν ἑτέρωθεν ἐπιρρέοντα τὸ cύμπτωμα γίνεται· τοῖc μὲν γὰρ φλεγματώδεcιν ὀξυρεγμίαι γίνονται, τοῖc δὲ χολώδεcι κνιcώδειc καὶ βρωμώδειc ἤ τινεc ἀλλόκοτοι ποιότητεc. κοινὰ δὲ cυμπτώματα ναυτίαι· ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἐμπλέοιεν οἱ μοχθηροὶ χυμοὶ τῷ κύτει τῆc γαcτρόc, ἐπιπολάζουcιν ἐμούμενοι, cπαράττουcι δὲ μάτην ἐπὶ κεναῖc ἐμέτων ναυτίαιc οἱ τῷ cώματι τῆc γαcτρὸc περιεχόμενοι κατὰ τοὺc χιτῶναc αὐτῆc.

ξε′. Πνεύμονοc διάγνωcιc.

Οὐ μόνον ἡ κοιλία διψώδειc τε καὶ ἀδίψουc ἐργάζεται καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ πόματοc ὀρεκτικούc, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὸν θώρακα cπλάγχνα, καρδία τε καὶ πνεύμων καὶ ἧπαρ. καὶ μὲν δὴ καὶ πίνοντεc οὐκ αὐτίκα παύονται, καὶ τὸ ψυχρὸν ποτὸν ἵcτηcιν αὐτῶν μᾶλλον τὸ δίψοc ἤπερ τὸ πολὺ θερμόν. ἀναψύχει δὲ αὐτοὺc καὶ ὁ ψυχρὸc ἀὴρ εἰcπνεόμενοc οὐδὲν ἐπικουφίζων τοὺc ἐκ γαcτρὸc διψώδειc· οὕτω δὲ καὶ οἱ ἐναντίωc ἔχοντεc ὑπὸ τῆc ψυχρᾶc εἰcπνοῆc αἰcθητῶc ἀνιῶνται, καὶ μέγιcτόν ἐcτι γνώριcμα τοῦτο τῆc ἐν πνεύμονι ψυχρότητοc· ἀλλὰ καὶ φλέγμα ἀναχρεμπτόμενοι μετὰ βηχὸc ἀναπτύουcιν. αἱ ξηρότητεc δὲ τοῦ πνεύμονοc ἀπέριττοί τέ εἰcι καὶ καθαραὶ τῷ φθέγματι, καθάπερ αἱ

ξε′ *Oribasius, Synops.* *V 48.* *Aëtius IV 77.*

1 πολλοῖc] θερμοῖc *Or* τε *om.* D 2. 3 cύμμετρον χρείαν D 5 ἐcτίν] K: εἰcίν ABCDFGHJ ἐν αὐτῇ] ὑπ᾽ αὐτῶν D 6 δὲ *om.* F χρηcαμένων] ABCDFJ, -ν *eras.* K: χρηcαμένῳ H: χρηcαμένη B^{2}C^{3}G^2 μέντοι] CDFGK: μὲν BCHJ 7 νόcων ACHJ 10 ἐργάζοιτο] DHK: ἐργάζοιντο BCF, -ν- *del.* GJ: ἐργάζονται A ἐρυγάc] *seq. ras. 7 litt.* K αὐτῆc *Or* πυρῶδεc] *post ras. 4 litt.* K: πυρρῶδεc HG 11 ὀξώδειc] DFJ: ὀξώδηc K: ὀξῶδεc ABCGH 12 ἰχθῦc] *mut. in* εὐθὺc K: εὐθὺc *e corr.* GJ: ἰχθῦc *supra add.* J^2 14 γίνεται] JK: γίνηται D: γίνεcθαι F: γίγνεται ABCGH γὰρ] οὖν D 15 ἢ *om.* F^3 17 ἐπιπολάζοντεc ἐμοῦνται D 18 cτόματι D 22 τὸν] DFGJ^2: *om.* ABCHJK 24 τὸ *(pr.)* *om.* D ποτὸν] ὀλίγον ποτὸν D 25 ἀὴρ . . . γαcτρὸc *(26)* *om.* F 26 οὐδὲν] DK: μηδὲν ABCGHJ δὲ *om.* FJ 30 φθέγματι] ABHK: φλέγματι CDFGJ

ὑγρότητεϲ περιττωματικαὶ καὶ ἀλαμπῆ μὲν ἐργάζονται καὶ βραγχώδη τὴν φωνήν, ἐντρέχει δὲ αὐτοῖϲ περιττώματα μεῖζόν τε καὶ ὀξύτερον φθέγξαϲθαι προελομένοιϲ.

ξϛʹ. Καρδίαϲ γνωρίϲματα.

Καρδίαϲ δὲ τῆϲ μὲν θερμοτέραϲ ϲημεῖα μέγεθοϲ ἀναπνοῆϲ καὶ ϲφυγμοῦ τάχοϲ καὶ πυκνότηϲ ἐϲτὶν εὐτολμία τε καὶ μανιώδηϲ θραϲύτηϲ· ἔϲτι δὲ καὶ λάϲιοϲ αὐτοῖϲ ὁ θώραξ καὶ μάλιϲτα τὰ ϲτέρνα καὶ τῶν καθ᾿ ὑποχόνδριον ὅϲα τούτοιϲ πληϲίον, ὡϲ ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ καὶ τὸ ϲύμπαν ϲῶμα θερμόν, πλὴν εἰ μὴ μεγάλωϲ ἀντιπράττοι τὸ ἧπαρ· καὶ μέν γε καὶ ἡ τοῦ θώρακοϲ εὐρύτηϲ θερμότητοϲ γνώριϲμα, πλὴν εἰ μὴ κἀνταῦθα μεγάλωϲ ὁ ἐγκέφαλοϲ ἀντιπράξειεν. ἡ δὲ ψυχροτέρα καρδία ϲφυγμοὺϲ ἔχει μικροτέρουϲ τῶν ϲυμμέτρων, δειλοί τέ εἰϲι τὴν φύϲιν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἄτολμοι, καὶ μάλιϲτα εἰ ψιλὸν αὐτοῖϲ τὸ ϲτέρνον εἴη. ἡ δὲ ξηροτέρα καρδία τοὺϲ ϲφυγμοὺϲ ἐργάζεται ϲκληροὺϲ καὶ τὸν θυμὸν οὐχ ἕτοιμον, ἄγριον δὲ καὶ δύϲπαυϲτον, ὡϲ τὰ πολλὰ δὲ καὶ ὅλον τὸ ϲῶμα ξηρότερον, εἰ μὴ τὰ καθ᾿ ἧπαρ ἀντιπράττοι. ὑγροτέραϲ δὲ ϲημεῖα ϲφυγμοὶ μαλακοὶ καὶ τὸ ἦθοϲ εὐκίνητόν τε πρὸϲ ὀργὴν καὶ εὐκατάπαυϲτον καὶ τὸ ϲύμπαν ὑγρότερον ϲῶμα, πλὴν εἰ μὴ τὰ καθ᾿ ἧπαρ ἀντιπράττοι. θερμῆϲ δὲ καὶ ξηρᾶϲ οἱ ϲφυγμοὶ ϲκληροὶ καὶ μεγάλοι καὶ ταχεῖϲ καὶ πυκνοὶ καὶ αἱ ἀναπνοαὶ μεγάλαι τε καὶ ταχεῖαι καὶ πυκναί· καὶ πάντων οὗτοι λαϲιώτατοι κατὰ τὸ ϲτέρνον εἰϲὶ καὶ τὸ ὑποχόνδριον, εἰϲ δὲ τὰϲ πράξειϲ ἄοκνοι καὶ θυμικοὶ καὶ θραϲεῖϲ καὶ τυραννικοὶ τοῖϲ ἤθεϲι· καὶ γὰρ ὀξύθυμοι καὶ δυϲκατάπαυϲτοι. εἰ δὲ ὑγρότηϲ ἐπικρατήϲειεν ἅμα θερμότητι, λάϲιοι μὲν ἧττον οὗτοι τῶν προειρημένων, ἕτοιμοι δὲ εἰϲ τὰϲ πράξειϲ, οὐ μὴν ἄγριόϲ γε ὁ θυμόϲ, ἀλλ᾿ εἰϲ ὀργὴν μόνον ἕτοιμοι· καὶ οἱ ϲφυγμοὶ δὲ μεγάλοι καὶ μαλακοὶ καὶ ταχεῖϲ καὶ πυκνοί. ὑγροτέραϲ δὲ οὔϲηϲ καὶ ψυχροτέραϲ οἱ μὲν ϲφυγμοὶ μαλακοί, τὸ δὲ ἦθοϲ ἄτολμόν τε καὶ δειλὸν καὶ ὀκνηρόν· εἰϲὶ δὲ καὶ ψιλοὶ τριχῶν οὗτοι τὰ ϲτέρνα καὶ ἥκιϲτα μηνιῶϲιν, ὥϲπερ γε καὶ εἰϲ ὀργὴν οὐχ ἕτοιμοι. ἡ ψυχρὰ δὲ καὶ ξηρὰ καρδία τοὺϲ μὲν ϲφυγμοὺϲ ϲκληροτέρουϲ

ξϛʹ *Oribasius, Synops. V 49. Aëtius IV 78—85*

1 περιττώματι G καὶ] DG: *om.* ABCFHJK 2 τε] δὲ K 3 προελόμενα K 6 πυκνότηϲ] -τηϲ *in ras.* J: πυκνότητεϲ F: πυκνότητοϲ G ἐϲτὶν] CK, *seq. ras. 3 litt.* B: ἔϲτιν ὅτε AHC²: ἔϲθ᾿ ὅτε *in ras.* J: *om.* DFG τε] δὲ C 8 ὑποχόνδριον] -ον *e corr.* J: ὑποχόνδρια D: ὑποχονδρίων GK τὸ *(pr.) om.* AF³, *supra scr.* BJ³ 9 ϲύμπαν] DK: πᾶν ABCFGHJ 11 ἀντιπράξειεν] DK: ἀντιπράξοι ABCGHJ: ἀντιπράττοι F 13 καὶ *(alt.)*] καὶ εἰ G εἰ] εἴ γε D: *ras. 2 litt.* G 15 οὐκ K ἕτοιμον] ἕτοιμον μὲν DFG 17 τε] τε καὶ K καὶ *(alt.) eras.* K, *om.* F³ 19 δὲ] DK: τε ABCFGHJ οἱ] οἱ μὲν CFG, μὲν *supra add.* B³J² ϲκληροὶ] ϲκληροί τε FG 20 αἱ *om.* CHK τε *om.* F 21 καὶ πάντων] πάντων οὖν F 23 δυϲκατάπαυϲτοι] CFGJ²: δύϲπαυϲτοι ABDHJK 24 ἧττον *om.* FG, *supra scr.* C² οὗτοι] οἱ τοιοῦτοι CFG: αὐτοὶ K: οὕτω H 25 μόνον] μᾶλλον F 26 ἕτοιμοϲ D 27 δὲ *(alt.) om.* ABH, *supra scr.* J³ 29 μηνίουϲιν D

ἐργάζεται καὶ μικρούς· ἀοργητότατοι πάντων οὗτοι, ὀργισθέντες δὲ φυλάττουσι τὴν μῆνιν· εἰσὶ δὲ καὶ ἄτριχοι τὰ στέρνα μάλιστα πάντων.

ξζʹ. Ἥπατος κράσεως διάγνωσις.

Ἥπατος θερμοῦ μὲν γνωρίσματα φλεβῶν εὐρύτης, ἡ ξανθὴ χολὴ πλείων, ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῆς ἀκμῆς καὶ ἡ μέλαινα, θερμότερον αὐτοῖς τὸ αἷμα καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ σύμπαν σῶμα, πλὴν εἰ μὴ τὰ κατὰ καρδίαν ἀντιπράττοι, δασύτης τῶν καθ᾽ ὑποχόνδριά τε καὶ γαστέρα. ψυχροτέρου δὲ στενότης φλεβῶν, φλέγμα πλέον, αἷμα ψυχρότερον, ἡ σύμπασα τοῦ σώματος ἕξις ψυχροτέρα, χωρὶς εἰ μή τι πρὸς καρδίας θερμαίνοιτο, ψιλὰ τριχῶν ὑποχόνδριά τε καὶ γαστήρ. ξηροτέρου δὲ τὸ μὲν αἷμα παχύτερόν τε καὶ ὀλιγώτερον, αἱ φλέβες ξηραὶ καὶ ἡ σύμπασα τοῦ σώματος ἕξις ξηροτέρα. τοῦ δὲ ὑγροτέρου γνωρίσματα τὸ μὲν αἷμα πλέον τε καὶ ὑγρόν, αἱ φλέβες δὲ μαλακώτεραι, οὕτω δὲ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα, πλὴν εἰ μὴ τὰ κατὰ καρδίαν ἀντιπράττοι. θερμοῦ δὲ ἅμα καὶ ξηροῦ σημεῖα λασιώτατον ὑποχόνδριον, αἷμα παχύτερον ἅμα καὶ ὀλιγώτερον, ἡ πικρὰ χολὴ πλείστη, κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν καὶ ἡ μέλαινα, φλεβῶν εὐρύτης τε καὶ σκληρότης, οὕτως δὲ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα θερμὸν καὶ ξηρόν· ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ καρδίας ὁρμωμένη θερμότης νικῆσαι δύναται τὴν ἐξ ἥπατος ὁρμωμένην ψυχρότητα, καθάπερ γε καὶ ἡ ψυχρότης τὴν θερμότητα· τὴν ξηρότητα δὲ οὐχ οἷόν τε πρὸς τοὐναντίον ὑπὸ τῆς καρδίας ὑγροτέρας γινομένης ἀχθῆναι. δῆλον δέ, ὡς, ἐπειδὰν εἰς τὸ αὐτὸ συνδράμωσι τῶν ἀρχῶν ἀμφοτέρων αἱ κράσεις, ὅλον ἀκριβῶς τὸ σῶμα κατ᾽ ἐκείνας διατίθεται. τὸ δὲ ὑγρὸν ἅμα καὶ θερμὸν ἧπαρ ἧττον μὲν τοῦ θερμοῦ καὶ ξηροῦ τὰ καθ᾽ ὑποχόνδριον ἐργάζεται λάσια, πλεῖστον δὲ αἷμα καὶ φλέβας μεγάλας καὶ τὴν ἕξιν ὑγρὰν καὶ θερμήν, εἰ μὴ τὰ κατὰ τὴν καρδίαν ἀντιπράττοι. εἰ δὲ ἐπὶ πλέον ἀμφοτέραις ταῖς ποιότησιν ἐκτραπείη τοῦ κατὰ φύσιν, ἑτοίμως ἁλίσκονται τοῖς σηπεδονώδεσι καὶ κακοχύμοις νοσήμασιν, ἔτι δὲ μᾶλλον, εἰ ἐπὶ πλεῖστον μὲν αὐξηθείη τὸ ὑγρόν, ἐπ᾽ ὀλίγον δὲ τὸ θερμόν, καὶ κακόχυμοι γίνονται. τὸ δὲ ὑγρότερόν τε καὶ ψυχρότερον ἄτριχον μὲν

ξζʹ *Oribasius, Synops. V 50. Aëtius IV 86—93*

1 πάντων] δὲ πάντων D οὗτοι] D: αὐτοί ABHJ: οἱ τοιοῦτοι CFG, *in ras.* (οἱ) K, *supra scr.* J[3] 2 καὶ *om.* K 5 πλείων] D: πλείω K: πλέον ABCFGHJ 7 ὑποχόνδριόν F 8 ψυχροτέρου . . . γαστήρ *(10) om.* D στενότης] JK, *e corr.* AB: στεγνότης FGH *et corr. ex* στεγνότητος C 11 αἱ φλέβες] αἱ φλέβες δὲ D: αἱ δὲ φλέβες K ἡ] D: *om.* ABCFGHJK 12 ἕξις] D: ἡ ἕξις ABCFGJK: ἡ *ins.* H 13 οὕτω δὲ] D: οὕτω K: οὗτος H: οὕτως ACFGJ, -ς *eras.* B 17 τε *om.* C οὕτως] -ς *eras.* B: οὕτω D: οὗτος F 19 γε *om.* C 21 γινομένης] CF: γιγνομένης D: γενομένης ABGHJK 22 τὸ αὐτὸ] ταὐτὸ C: τοῦτο K 23 ἀκριβεῖς FG ἐκείνων F: ἐκείνης G διατίθενται F 24 ὑποχόνδρια F 27 πλέον] DK: πλεῖον H: πλείονα ACFGJ, -α *eras.* B ἀμφοτέραις] B[3]: ἀμφότεραι ABCDFGHJK ἐκτραπείη] *mut. in* ἐκτραπεῖεν G: ἐκτραπεῖεν D: ἐκτράποιεν C 29 καὶ] *supra scr.* J[2], *om.* ACD 30 τε *om.* DK μὲν] DK: *om.* ABCFGHJ

ἴςχει τὸ ὑποχόνδριον, αἷμα δὲ ἐργάζεται φλεγματικώτερον ἅμα φλεβῶν ςτενότητι καὶ τὸ ςύμπαν ςῶμα παραπληςίως ἔχον, εἰ μὴ πρὸς καρδίας ἐπὶ τἀναντία μετάγοιτο. τὸ δὲ ψυχρὸν ἅμα καὶ ξηρὸν ὀλίγαιμόν τε καὶ ςτενόφλεβον ἐργάζεται τὸ ςῶμα καὶ ψυχρότερον ὑποχόνδριόν τε ψιλόν, εἰ μὴ κἀνταῦθα νικήςειεν ἡ καρδία.

ξη'. Τῆς τῶν ὄρχεων κράςεως διάγνωςις.

Τῆς δὲ τῶν ὄρχεων κράςεως ἡ θερμὴ μὲν ἀφροδιςιαςτική τέ ἐςτι καὶ ἀρρενογόνος καὶ γόνιμος καὶ ταχέως δαςύνει τὰ γεννητικὰ μόρια, ςυνεφάπτεται δὲ καὶ τῶν πέριξ· ἡ ψυχρὰ δὲ τἀναντία. καὶ ἡ μὲν ὑγρὰ πολύςπερμός τέ ἐςτι καὶ ὑγρόςπερμος· ἡ ξηρὰ δὲ ὀλιγόςπερμος καὶ παχύςπερμος. ἡ θερμὴ δὲ καὶ ξηρὰ κρᾶςις μετρίως παχυςπερμοτάτη τέ ἐςτι καὶ γονιμωτάτη καὶ τάχιςτα πρὸς ςυνουςίαν ἐπεγείρουςα τὸ ζῷον εὐθέως ἐξ ἀρχῆς· ἀτὰρ οὖν οἱ τοιοῦτοι καὶ δαςύνονται τάχιςτα τὰ γεννητικὰ μόρια καὶ ςύμπαντα τὰ πέριξ, ἄνω μὲν ἄχρι τῶν κατὰ τὸν ὀμφαλὸν χωρίων, κάτω δὲ μέχρι μέςων μηρῶν· ὁρμητικὴ μὲν οὖν ἡ τοιαύτη κρᾶςις ἱκανῶς πρὸς τὰ ἀφροδίςια, τάχιςτα δὲ ἐμπιπλαμένη καί, εἰ βιάςαιτο, βλαπτομένη. ςυνελθούςης δὲ ὑγρότητος τῇ θερμότητι λάςιοι μὲν οἱ τοιοῦτοι, πολύςπερμοι δὲ μᾶλλον, οὐ μὴν ὀρέγονται μᾶλλον τῶν ἑτέρων, ἐξαρκοῦςι δὲ ἀβλαβέςτερον ἀφροδιςίοις πλείοςιν· εἰ δὲ ἱκανῶς ἄμφω ςυναυξηθείη τό τε ὑγρὸν καὶ τὸ θερμόν, οὐδὲ ἀβλαβῶς ἀπέχονται τῶν ἀφροδιςίων. εἰ δὲ ὑγροὶ καὶ ψυχροὶ οἱ ὄρχεις τὴν κρᾶςιν γένοιντο, ψιλὰ τὰ πέριξ τριχῶν, καὶ βραδέως ἀφροδιςιάζειν ἄρχονται καὶ οὐδὲ ὁρμητικοὶ πρὸς τὴν ἐνέργειαν, ὑδατῶδες δὲ καὶ λεπτὸν αὐτοῖς τὸ ςπέρμα καὶ ἄτονόν ἐςτι καὶ θηλυγόνον. ἡ ξηρὰ δὲ καὶ ψυχρὰ κρᾶςις ὁμοία μὲν τἄλλα τῇ προειρημένῃ, παχύτερον δὲ αὐτοῖς τὸ ςπέρμα καὶ παντάπαςιν ὀλίγον.

ξθ'. Περὶ τῶν παραλειφθέντων.

Ἕκαςτον τῶν ἐν ἡμῖν μορίων ἰδίαν τινὰ κρᾶςίν τε καὶ δύναμιν κέκτηται, καὶ πάντων νῦν τὰ γνωρίςματα λέγειν οὐκ ἀναγκαῖον ἀπείρων

ξη' *Aëtius IV 94* ξθ' ?

1 ἴςχειν FG 2 πρὸς] πρὸς τῆς DF^3 3 τὰ ἐναντία FG 6 τῆς τῶν] DGK: *om.* J: περὶ τῆς τῶν BCFH, *corr. ex* περὶ τῶν A 7 θερμὴ μὲν] DK: μὲν θερμὴ ABCGHJ: μὲν θερμὴ καὶ F ἀφροδιςιαςτική] ACDH, *ante* -κή *ras. 1 litt.* B: ἀφροδιαςτική FGK: ἀφροδιαςιαςτική J 9 ςυνεφάπτεται . . . τἀναντία *om.* D 10 τέ *om.* BK 11 τέ *om.* F 12 ἐπεγείρει D: ἐπαγείρουςα B 16 δὲ] *scripsi*: τε ABCDFGHJK 17 καί . . . βλαπτομένη *om.* D 18 μᾶλλον] γε μᾶλλον D 21 οἱ *om.* DK 22 γενόμενοι K 23 πρὸς] εἰςι πρὸς D δὲ] τε DJ 24 ἄγονόν D ἐςτι] ἐςτιν H, -ν *eras.* G: ἐςτὶ δὲ D 25 μὲν] μέν ἐςτι(ν) FG τῇ προειρημένῃ] DK: τὰ προειρημένα ACFGHJ *et corr. ex* προειρημένα B 28 τῶν] *corr. ex* τὸν G μόριον FG τινὰ *om.* H, *supra add.* C^2 29 ἀπείρων] CD, *e corr.* J: ἀπείρω *seq. ras. 1 litt.* A: ἄπειρος H: ἀπείρως BFGK

πως ὑπαρχόντων, ἐπιτόμου τῆς διδασκαλίας γινομένης. περὶ δὲ τούτων εἰπόντες, ὅσα μάλιστα τὸ λοιπὸν ὅλον ἑαυτοῖς συνδιατίθεται σῶμα, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν διὰ τῶν αὐτῶν μεθόδων ἐπιλογίζεσθαι κελεύομεν ἔκ τε τῶν ἐκκρινομένων καὶ τῶν λοιπῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν τε καὶ συμπτωμάτων τὰς κράσεις αὐτῶν διαγινώσκοντας· ὥρα τοίνυν ἐπὶ τὴν διόρθωσιν τῶν τοῦ ὅλου σώματος δυσκρασιῶν τρέψαι τὸν λόγον.

ο΄. Διόρθωσις τῶν θερμῶν δυσκρασιῶν τοῦ σώματος.

Ἐπειδὴ ταῖς θερμαῖς δυσκρασίαις πλεονάζει τὸ χολῶδες, κάτω μὲν ὑπιόντος αὐτοῦ πρόδηλον, ὡς οὐδὲν χρὴ περιεργάζεσθαι, πρὸς δὲ τὴν ἄνω γαστέρα φερομένου δι᾽ ἐμέτων ἐκκενοῦν μετὰ τὰ γυμνάσια πρὸ τῆς τροφῆς ἀφ᾽ ὕδατος. γυμνάζεσθαι δὲ αὐτοῖς βέλτιον οὐκ ὀξὺ καὶ σύντονον γυμνάσιον, ἀλλὰ σχολαιότερόν τε καὶ μαλακώτερον· τινὲς δὲ τῶν σφόδρα θερμῶν οὐδ᾽ ὅλως χρῄζουσιν, ἀλλ᾽ ἀρκεῖ περίπατος καὶ λουτρὸν αὐτοῖς· οὗτοι δὲ καὶ τοῖς μετὰ τροφὴν λουτροῖς χαίρουσιν. οἱ δὲ μετὰ ξηρότητος θερμοὶ δέονται διαίτης ὑγραινούσης διά τε τῶν ὑγραινόντων ἐδεσμάτων καὶ λουτρῶν καὶ ἀποχῆς γυμνασίων εὐτόνων καὶ πολλῶν· ὥστε θέρους ὥρᾳ καὶ θᾶττον λούεσθαι καὶ μετὰ τροφὴν αὖθις τὸ δεύτερον ὀνίνησι τούτους καὶ ἡ τοῦ ψυχροῦ πόσις. ἐναντιώτατα δὲ ταῖς ξηραῖς κράσεσιν ἀφροδίσια, φείδεσθαι δὲ αὐτοὺς χρὴ μάλιστα κόπων τε καὶ ἐγκαύσεων καὶ φροντίδων καὶ ἀγρυπνιῶν. αἱ δὲ ὑγραὶ τῇ φύσει ἐν τῇ τῶν παίδων ἡλικίᾳ ῥευματικοῖς τε καὶ πληθωρικοῖς ἁλίσκονται νοσήμασι καὶ πρὸς τούτοις τοῖς σηπεδονώδεσι· δέονται τοίνυν γυμνασίων τε πλειόνων ἀκριβοῦς τε τῆς ἐν γαστρὶ πέψεως ἐκκρίσεώς τε δι᾽ οὔρων· διὸ καὶ πρὸ τροφῆς δὶς καὶ τρὶς οὗτοι λουόμενοι καὶ τοῖς αὐτοφυέσι θερμοῖς ὕδασι χρώμενοι μάλιστα ὠφελοῦνται. καὶ τῶν ἀπορροιῶν δὲ προνοεῖν χρὴ διά τε λουτρῶν καὶ γυμνασίων πολλῶν καὶ πρὸ τροφῆς ἐκκρίσεών τε δι᾽ οὔρων καὶ γαστρός· οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ ἀποφλεγματισμοῖς ποτε χρῆσθαι καὶ καθάρσεσιν εὐχύμοις τε ἐδέσμασι καὶ οἴνου πόσει τὴν οὔρησιν κινοῦντος.

ο΄ *Oribasius, Synops. V 51. Aëtius IV 95*

1 ἐπιτόμου . . . γινομένης] ἐπίτομον τὴν διδασκαλίαν ποιουμένους D 2 ὅσοις D λοιπὸν *om.* D ἑαυτοῖς *om.* D 4 αὐτῶν *om.* F³ διαγιγνώσκοντας HK: διαναγινώσκοντας D 6 ὅλου *om.* J 8 ἐπειδὴ] DFGK: ἐπεὶ δὲ ABCHJ 9 ὑπιόντος] D: ὑπίκοντος H: ὑπείκοντος ACFJ: ὑπήκοντος GK, *e corr.* B 10 τὰ *om.* AHK, *supra scr.* B -μνάσια . . . δὲ *(p. 49, 24) om.* A 11 αὐτοὺς D 12 ἀλλ' BGK σχολαιότερόν] CDF, *e corr.* J: σχολέτερον H: ἀσχολαιότερον A: ἀσχολαίτερον BK: ἀσχολώτερον G 15 θερμοὶ] DF: *om.* BCGHJK 16 ἀποχῆς] CDF: ἐποχῆς BGHJK 17 καὶ *(sec.) om.* D 18 τὸ *om.* D τούτους] *corr. ex* τούτοις F: τούτοις H 19 δὲ *(alt.) om.* H χρὴ] D: χρὴ καὶ BCFGHJK 23 τε *(pr.) om.* F ἐν γαστρὶ] *mrg.* B 24 τε] δὲ C 27 πρὸ *om.* D ἐκκρίσεώς D 29 κινοῦντας D

οα′. Διόρθωϲιϲ τῶν ψυχρῶν δυϲκραϲιῶν.

Τῶν δὲ ψυχρῶν δυϲκραϲιῶν τρεῖϲ εἰϲι διαφοραί, ὧν χειρίϲτη μέν ἐϲτιν ἡ ξηρὰ κρᾶϲιϲ· ὃ γὰρ ἐν χρόνῳ γηρῶϲι γίνεται, τοῦτο εὐθὺϲ ἐξ ἀρχῆϲ ὑπάρχει τούτοιϲ. ὑγραίνειν τε οὖν αὐτοὺϲ χρὴ καὶ θερμαίνειν· ἔϲται δὲ τοῦτο γυμναϲίοιϲ τε ϲυμμέτροιϲ καὶ τροφαῖϲ ὑγραῖϲ τε καὶ θερμαῖϲ οἴνου τε πόϲει τῶν θερμοτέρων ὕπνοιϲ τε πλείοϲι, προνοουμένων ἡμῶν, ὅπωϲ τὰ καθ᾽ ἑκάϲτην ἡμέραν ἐν τῷ ϲώματι γεννώμενα περιττώματα ἐκκενοῦται πάντα. τὰ δὲ ἀφροδίϲια πάνταϲ τοὺϲ ξηροτέρουϲ βλάπτει καὶ μάλιϲτα τοὺϲ ϲὺν τῇ ξηρότητι ψυχρούϲ, μόνοιϲ δὲ ἀβλαβῆ τοῖϲ θερμοῖϲ καὶ ὑγροῖϲ. μοχθηραὶ δὲ καὶ αἱ μεθ᾽ ὑγρότητοϲ ψυχραὶ κράϲειϲ εἰϲί, καὶ μάλιϲτα αὗται τοῖϲ ῥευματικοῖϲ ἁλίϲκονται νοϲήμαϲιν· ὀνίνηϲι δὲ αὐτοὺϲ ἀλουϲία τε καὶ γυμνάϲια πλείονα καὶ δίαιτα λεπτοτέρα καὶ χρίϲματα μετρίωϲ θερμότερα. ὅϲοι δὲ ψυχρότεροι μὲν φύϲει, ϲυμμέτρωϲ δὲ ἔχουϲι τῆϲ κατὰ τὸ ξηρόν τε καὶ ὑγρὸν κράϲεωϲ, ἐπεγείρειν τε αὐτῶν καὶ ῥωννύναι τὴν θερμαϲίαν. ἐν δὲ τῇ καθ᾽ ὑγρότητά τε καὶ ξηρότητα τῆϲ ὅληϲ διαίτηϲ ἰδέᾳ τὸ μέϲον ἐκλέγειν.

οβ′. Ἴαϲιϲ τῶν ξηρῶν δυϲκραϲιῶν ἐπὶ γαϲτρὸϲ ὡϲ ἐπὶ παραδείγματοϲ, εὐθὺϲ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν κράϲεων.

Τῆϲ ξηρᾶϲ δυϲκραϲίαϲ ἡ μέν τίϲ ἐϲτιν ἐν τῷ τὰ ἐκ τῆϲ ϲτερεᾶϲ 1
οὐϲίαϲ ὁμοιομερῆ ϲώματα γίνεϲθαι ξηρότερα, ἥτιϲ δὴ καὶ ἀνίατόϲ ἐϲτιν, ἡ δὲ τῆϲ ὑγροπαγοῦϲ οὐϲίαϲ, πρὸϲ ταύταιϲ τῆϲ οἰκείαϲ ὑγρότητοϲ, ἐξ ἧϲ τρέφεται τὰ μόρια, τελέωϲ ἀπολομένηϲ· περιέχεται δὲ αὕτη κατὰ πάντα τοῦ ζῴου τὰ μόρια δροϲοειδῶϲ ἐν αὐτοῖϲ παρεϲπαρμένη· ταύτην δὲ ἐνθεῖναι τοῖϲ μορίοιϲ οὐχ οἷόν τε ἄνευ τροφῆϲ, καὶ διὰ τοῦτο χαλεπωτάτη τῶν τοιούτων διαθέϲεων ἡ ἴαϲίϲ ἐϲτιν. κατὰ δὲ τὰϲ μικρὰϲ ἀρτηρίαϲ τε καὶ φλέβαϲ ϲυνιϲταμέναϲ ταύταϲ τὰϲ ξηρότηταϲ θε-

οα′ *Oribasius, Synops. V 52; cf. Aëtius IV 96—97*
οβ′ *Oribasius, Synops. V 53; cf. Aëtius IV 98—102*

2 δὲ *om.* D χειρίϲτη] *corr. ex* χρηϲτὴ C²: χρηϲτὴ D 3 ἐϲτιν ἡ] DF³: ἐϲτι BCGHJ: ἐϲτιν ψυχρὰ καὶ K ἐν χρόνῳ] *e corr.* J: ἄλλοιϲ ἐν χρόνῳ D: ἐν χρόνοιϲ CFG: ἐγχρόνωϲ BH, *e corr.* K 4 οὖν] D: *om.* BCFGHJK χρὴ *om.* FG, *mrg.* K 5 ἔϲται] ἔϲτι F: χρὴ ἔϲται G *et in ras.* C τοῦτο] *Or*: τούτοιϲ BCDF³GHJK γυμνάϲια D ϲύμμετρα D *et e corr.* F 6 θερμαῖϲ] θερμαῖϲ χρήϲονται D πλείοϲι] D: πλείοϲιν K: πλείοϲι καὶ BCFHJ: πλείοϲιν καὶ G 8 ἐκκενοῦται] BFJ: ἐκκενοῦται δὲ H: ἐκκενοῦνται CGK: ἐκκενοῖτο D 9 τοὺϲ ϲὺν] G: τουϲὺν H: ϲὺν K: τοὺϲ ἐν BCDFJ: τοὺϲ πρὸϲ *Or* τῇ *om.* D 10 δὲ *om.* F 11 εἰϲί *om.* D: εἰϲίν K, -ν *eras.* H 12 δὲ] DK: τε BCFGHJ τε *om.* CF δίαιτα] *Or*: *om.* BCDFGHJK 13 θερμότερα] θερμαίνοντα C 14 ϲυμμέτρωϲ] οὐ μετρίωϲ D 17 Ἴαϲιϲ] διόρθωϲιϲ J τῶν *om.* FG 18 κράϲεων] *supra add.* δυϲ- B³: δυϲκραϲιῶν D 20 δὴ] δι H: γε *in ras.* K²: *om.* D 21 ὑγροπαθούϲηϲ D πρὸϲ ταύταιϲ] ἴδιόν ἐϲτι πάθοϲ ἅτε D 22 ἀπολομένηϲ] C²: ἀπολωμένηϲ K: ἀπολυμένηϲ D: ἀπολουμένηϲ F: ἀπολλομένηϲ BCG: ἀπολλωμένηϲ H: ἀπολλυμένηϲ J 23 τὰ *om.* F 25 ἐϲτιν] AH: -ν *eras.* BG: *comp.* F: ἐϲτι CDJK ϲμικρὰϲ D 26 τε *om.* K

ραπεύειν προcῆκον ὑγραινούcῃ [τε] τροφῇ πληροῦντα τῆc οἰκείαc ὑγρό-
2 τητοc ἕκαcτον τῶν ὁμοιομερῶν. λουτρὸν οὖν ἐπιτήδειον εὔκρατον ἐν-
διατρίβοντοc τοῦ κάμνοντοc πλέον τῷ ὕδατι, μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν εὐ-
θέωc γάλα διδόναι ὄνειον νεόβδαλτον· δεῖ δὲ καὶ μέλιτοc ὀλίγον χλιαροῦ
μιγνύειν τῷ γάλακτι· καὶ μετὰ τοῦτο ἐᾶν ἡcυχάζειν ἄχρι τοῦ δευτέρου
λουτροῦ, τρίβειν δὲ τηνικαῦτα μετρίωc τε ἅμα καὶ λιπαρῶc, εἰ ἀκρι-
βῶc κατείργαcται τὸ δοθὲν γάλα, ταῖc ἐρυγαῖc καὶ τῷ τῆc γαcτρὸc
ὄγκῳ τεκμαιρομένουc. cύμμετροc δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου λουτροῦ πρὸc
τὸ δεύτερον ὡρῶν ἰcημερινῶν τεccάρων ἢ πέντε χρόνοc, εἰ τὸ τρίτον
ἔτι μέλλοιc λούειν αὐτόν, εἰ δὲ μή, πλειόνων· καὶ μὲν δὴ καὶ ἐπαλεί-
φειν αὐτὸν ἐλαίῳ πρὶν ἀμφιέννυcθαι καθ' ἕκαcτον λουτρόν. εἰ μὲν
οὖν ἥδοιτο τῷ γάλακτι, καὶ μετὰ τὸ δεύτερον λουτρὸν δώcομεν αὐτῷ,
εἰ δὲ μή, πτιcάνην ἀκριβῶc καθηψημένην ἢ χονδροπτιcάνην ἐcκευαcμένην·
εἶτα αὖθιc ἡcυχάcαντα πρὸc τὸ τρίτον ἄξομεν λουτρὸν ἢ ἄντικρυc ἐπὶ
τὸ δεῖπνον. ἄρτοc δὲ ἔcτω παρεcκευαcμένοc καλῶc πεποιημένοc, κλι-
βανίτηc, καθαρόc, ὄψον δὲ τῶν πετραίων ἰχθύων ἢ ὀνίcκοc ἐκ λευκοῦ
ζωμοῦ. cυνελόντι δὲ φάναι τὸ κεφάλαιον τῆc τροφῆc εὔπεπτοc ἔcτω
καὶ τρόφιμοc ἥκιcτά τε γλίcχροc καὶ περιττωματική. πόμα δὲ οἶνοc
ὑδατώδηc ἔcτω καὶ λευκόc, καθαρόc, ὀλιγοφόροc, βραχεῖαν ἔχων cτῦ-
3 ψιν. μεγίcτηc μὲν οὖν ξηρότητοc ἴαcιc αὕτη· αἱ δὲ μέτριαι τῆc οὕτωc
ἀκριβοῦc οὐ δέονται διαίτηc, καὶ ἁδρότερον δὲ ἐγχωρεῖ διαιτᾶν. ὑπο-
κείcθω δὲ παραπληcία μὲν ξηρότηc τῇ πρόcθεν, μεμίχθω δὲ αὐτῇ ψῦξιc
μετρία· ἐπὶ τούτῳ μεταβλητέον ἐπὶ τὴν τῶν θερμαινόντων ὕλην, καὶ
προcθήcομεν τοῖc εἰρημένοιc ἐν μὲν τῇ τοῦ γάλακτοc χρήcει τὸ μέλι
πλέον, οἶνον δὲ ἧττον ὑδαρῆ δώcομεν τοῦ πρόcθεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ
ἐδέcματα θερμότερα δοτέον, οὐ μόνον ταῖc φυcικαῖc κράcεcιν, ἀλλὰ
καὶ ταῖc προcφάτοιc ποιότηcιν, καὶ ναρδίνῳ μύρῳ cυνεχῶc ἐπαλει-
πτέον ἢ μαcτιχίνῳ. τῆc ψύξεωc δὲ οὔcηc πολλῆc ἅμα τῇ ξηρότητι
πρῶτον μὲν αὐτὴν χαλεπωτάτην νόμιζε καὶ δυcεπανόρθωτον, τοῖc δὲ
αὐτοῖc χρῆcθαι καὶ καθ' ἑαυτὸ μέλιτι ἀπέφθῳ ἀπηφριcμένῳ, τὸν δὲ
οἶνον αἱρεῖcθαι παλαιότερον. ἄριcτον δὲ φάρμακον ἐπὶ τῶν τοιούτων

1 προcῆκεν *Or* ὑγραινοῦcι K: ὑγραινοῦνται C τε] *(etiam Or)* τῇ D; *deleo* πληροῦνται F 3 πλέον] ἐπὶ πλέον D 4 ὀλίγον] *Or*: ὀλίγου ABCDFGHJK 6 δὲ] τε DF³: *om.* K ἅμα *om.* C 7 κατείργαcται] ADK, *corr. ex* κατειργάcθαι C: κατήργαcται GH, *evan.* F: κατειργάcθαι BJ³ 8 τεκαιρομένουc] *Or*: τεκμαιρομένοιc D *et* F³?: τεκμηραμένουc ABCGHJK 9 χρόνων FG τὸ] *in ras.* J: καὶ D 10 μέλοιc A: μέλλειc CD αὐτούc C καὶ *(alt.)*] D, *supra add.* F³: *om.* ABCGHJK 12 αὐτὸ CG 13 καθηψημένην] CGJ²K: κατηψημένην ABDFH χονδροπτιcάνην] ABCDHJ: χόνδρον πτιcάνην GKF³: χόνδρον ὡc πτιcάνην K² *Or* ἐcκευαcμένην] ABCDFGHJK: ἐcκευαcμένον K² *Or* 14 τὸ *om.* AHJK ἢ ... δεῖπνον *(15)* *om.* A, *mrg.* J³ 18 τρόφιμοc] εὐανάδοτοc *in ras. min.* K² τε] DFGK: δὲ C: *om.* ABHJ 23 τούτῳ] ACJ: τοῦτο BFGH: τούτων K: τοcοῦτον οὖν D μεταβητέον F ἐπὶ *(alt.)*] καὶ D 25 ἧττον] τὸν D τοῦ] ἀντὶ τοῦ D 26 θερμότερον K 28 ἅμα] DFGK: ἅμα καὶ ABCHJ τῆc ξηρότητοc C 30 καὶ] *supra scr.* J: καὶ ἐπ' αὐτῆc ἢ καὶ D ἑαυτὸ] K, *e corr.* D: ἑαυτὸν ABCFGH, *mut. in* ἑαυτῷ J 30. 31 τῶν δὲ οἴνων D 31 παλαιότερον] τὸν παλαιότερον D ἐπὶ] ἐcτιν ἐπὶ K

ἁπάντων, ᾧ cυνεχῶc οἱ πιττωταὶ χρῶνται, καὶ χρίειν αὐτῷ τὴν γαστέρα
δεῖ καὶ ἀποcπᾶν θερμὸν ἔτι τυγχάνον. ὠφελεῖ δὲ τοὺc τοιούτουc καὶ
παιδίον εὔcαρκον cυγκοιμώμενον, ὡc ψαύειν ἀεὶ τῶν κατ᾽ ἐπιγάcτριον.
μιγνύcθω δὲ ἑξῆc τῇ ξηρότητι θερμότηc μετρία· ἐπὶ ταύτηc τὴν πρώ-
την ἀγωγὴν φυλάξαι, ὡc μέλιτοc μὲν μηδ᾽ ὅλωc γεύεcθαι, τὸν δὲ οἶνον
ἥκιcτα παλαιὸν προcφέρεcθαι· χλιαρὰ δὲ τὰ ἐδέcματα καὶ γαλακτώδη
προcοίcομεν καὶ τὴν κοιλίαν ἐπαλείψομεν ὀμφακίνῳ τε καὶ μηλίνῳ.
ψύχειν δὲ τούτουc ἀγωνιcτικώτερον οὐκ ἀκίνδυνον πυρεκτικῆc πωc
οὔcηc τῆc τοιαύτηc καταcτάcεωc, ὅταν πλεονάζῃ τὸ θερμόν. ὑποκείcθω 4
δὴ πάλιν ἐπικρατεῖν μὲν τὴν θερμὴν δυcκραcίαν, μεμῖχθαι δὲ αὐτῇ τὴν
ὑγρότητα· τὴν τοιαύτην δυcκραcίαν ὕδατοc ψυχροῦ πόcει θεραπεύcο-
μεν· ἐπιτήδειοc δὲ ἡ τῶν cτυφόντων ἐδεcμάτων χρῆcιc, ἔcτω δὲ καὶ
ταῦτα χωρὶc τοῦ θερμαίνειν αὐcτηρά. τῆc δὲ ὑγρᾶc δυcκραcίαc μόνηc
cυνιcταμένηc τὰ ξηραίνοντα τῶν ἐδεcμάτων ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἢ
ψύχειν ἰcχυρῶc βοηθεῖ καὶ πρὸc τούτοιc ἔνδεια τῶν cυνήθων ποτῶν.
τῆc δὲ μετὰ ψύξεωc ὑγρᾶc δυcκραcίαc ἄριcτα ἰάματα τὰ δριμέα cύμ-
παντα, μιγνύcθω δὲ αὐτοῖc καὶ τὰ cτύφοντα χωρὶc τοῦ ψύχειν cαφῶc·
ἄριcτον δὲ ἅμα καὶ τούτοιc ὀλίγον τὸ πόμα, καὶ τοῦτο τῶν θερμαι-
νόντων ἰcχυρῶc οἴνων. τῶν μὲν οὖν ἐπὶ ταῖc ποιότηcι δυcκραcιῶν **5**
τοιαῦταί τινέc εἰcιν ἰάcειc· ἐπεὶ δὲ πολλάκιc καὶ τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν
ἐν τῷ κύτει τῆc γαcτρὸc ἢ ἀναποθὲν ἐν τοῖc χιτῶcιν αὐτῆc τὴν δυcκρα-
cίαν ἐργάζεται, καλῶc ἂν ἔχοι καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. ἡ μὲν οὖν
προτέρα διάθεcιc, εἰ μὲν ἅπαξ cυcταίη, διὰ ἐμέτων καθαρθεῖcα καθί-
cταται ῥᾳδίωc· εἰ δὲ αὖθιc ἐξ ἑτέρου τινὸc ἢ ἑτέρων ἐπιρρέῃ μορίων,
ἀκριβοῦc δεῖται διαγνώcεωc, ἡ θεραπεία δὲ εὐθὺc ἀκολουθήcει. τὴν
μὲν γὰρ cύμπαcαν θεραπείαν τῷ πεπονθότι χρὴ προcάγειν, προνοεῖ-
cθαι δὲ τῶν δεχομένων τοcοῦτον μόνον, ὡc μὴ ῥᾳδίωc δέχοιτο τὰ
ἐπιρρέοντα· γένοιτο δὲ ἂν τοῦτο διά τε τῶν cτυφόντων καὶ διὰ τῶν
εἰc εὐεξίαν ἀγόντων τὸ πᾶν cῶμα. τὰc δὲ ἐν χιτῶνι τῆc γαcτρὸc **6**
κακοχυμίαc διὰ τῶν καθαιρόντων μετρίωc, οἷόν ἐcτιν ἡ ἀλόη καὶ τὸ
δι᾽ αὐτῆc cκευαζόμενον φάρμακον ἡ πικρά· γλίcχρου δὲ ἅμα φλέγμα-

1 ἁπάντων] DK: *om.* ABCFGHJ ᾧ] δ GK καὶ χρίειν] χρίειν οὖν D αὐτὸ AFGJ 2 ἔτι θερμὸν AJ τοῖc τοιούτοιc F^3, *et* C *sed corr.* 3 cυγκοιμώμενον] D: cυνκοιμώμενον K: κοιμώμενον ABC(F?)GHJ τῶν κατ᾽] τὸ *seq. ras. 1 litt.* K ἐπιγαcτρίων CFGH, *e corr.* J: γρ. τῶν κατεπιγαcτρίων *mrg.* D 4 ἑξῆc *om.* C τῇ] D: *om.* ABCFGHJK 5 φυλάξαι] δεῖ φυλάξαι D 6 παλαιὸν] πλέον D 7 προcαλείψομεν CFG τε *om.* C 8 δὲ] τε K ἀγωνιcτικώτερον] DK: ἀγωνιcτικώτατον ABCFGH, *mut. in* ἀγωνιcτικώτατα J πωc] *corr. ex* προc- J: πρὸc A 10 δὴ] D: δὲ K: δὴ καὶ ABCFGHJ 11 τὴν *om.* K: τὴν δὲ F, *post* τὴν *del.* δ H θεραπεύομεν F^3: θεραπεύοιμεν BGHK 12 δὲ *(pr.)*] δὲ καὶ *Or* cτυφόντων] ψυχόντων καὶ cτυφόντων D: ψυχρῶν K 15 ἰcχυρῶc] ἐπιφανῶc ἰcχυρῶc D 16 τὰ *om.* FGK, *supra scr.* C^2 πάντα AJ 17 αὐτοῖc] τούτοιc ABHJ 18 ἅμα] ἴαμα D 20 πολλάκιc καὶ] D: καὶ πολλάκιc ABCFGHJK 23 cταίη D 24 ἐπιρρέῃ] B: ἐπιρρέει JK: ἐπιρρέοι C: ἐπιρέῃ FGH: ἐπιρέει AD 26 μὲν *om.* A, *supra scr.* J^3 χρὴ] DK: δεῖ ABCFGHJ 28 τε] DK: *om.* ABCFGHJ 29 ἐν] ἐν τῷ D 30 μετρίωc] μετρίωc θεραπεύcομεν D 31 ἡ πικρά *om.* D, *supra scr.* C^2

τος ἐμπεπλαcμένου τῇ γαcτρὶ δοτέον αὐτοῖc πρότερον, ὅcα τέμνει τοῦτο, κἄπειθ᾽ οὕτωc καθαρτέον· εἰ δὲ ἐπιτηδείωc ἔχοι, διὰ ῥαφανίδων ἐμείτω. εἰ δὲ μήτε γλίcχροc μήτε παχὺc εἴη ὁ χυμόc, ἀρκεῖ καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ χυλοῦ τῆc πτιcάνηc ἔμετοc καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ μελικράτου· πίνειν δὲ καὶ ἀψινθίου χυλὸν ἐν μελικράτῳ. ἀνὰ λόγον δὲ χρὴ καὶ τὰc ἐν τοῖc ἄλλοιc μέρεcιν γιγνομέναc δυcκραcίαc ἰᾶcθαι τὰc ἐπιτηδείουc ἐκροὰc εὑρίcκοντα τοῖc ὑγροῖc· εἰ δὲ μήτε κοιλότητα μήτε ἐκροὴν ἔχοι τὸ μόριον αἰcθητήν, ἀτμοειδῶc ἐκκενῶcαι χρὴ τοὺc πλεονάζονταc ἰχῶραc ἢ χυμοὺc ἐν αὐτῷ, καθάπερ γε κἂν πνεῦμα φυcῶδεc ᾖ τὸ περιεχόμενον.

ογ΄. Περὶ τῶν ἐν ταῖc τροφαῖc δυνάμεων.

Μέροc τῆc ὑγιεινῆc πραγματείαc καὶ τὸν περὶ τῶν ἐν ταῖc τροφαῖc δυνάμεων ὑπάρχοντα λόγον τοῖc ἤδη φθάcαcιν ὑποτάξομεν ὀλίγα τινὰ τῆc κατὰ μέροc αὐτῶν διδαcκαλίαc προλαβόντεc· χρὴ γάρ, εἴπερ τι ἄλλο, τὰc ἐν ταῖc τροφαῖc ἐπίcταcθαι δυνάμειc. τὰ μὲν οὖν τῆc λεπτυνούcηc δυνάμεωc ἐκφράττει τε τὰc διεξόδουc καὶ ἀπορρύπτει τὰ προcπλαττόμενα γλίcχρα τέμνει τε καὶ λεπτύνει τὰ παχέα, cυνάγει δὲ τοῖc χρονίcαcι κατὰ τὴν ἐδωδὴν αὐτῶν ὀρώδη καὶ χολώδη περιττώματα, κἂν ἔτι μᾶλλον πλεονάcῃ τιc, μελαγχολικὸν τὸ αἷμα καθίcταται. χρὴ οὖν ἀπέχεcθαι τῆc cυνεχοῦc αὐτῶν χρήcεωc, καὶ μάλιcτα τοὺc χολώδειc τὴν κρᾶcιν· ἁρμόζει γὰρ μόνοιc τοῖc τὸ φλέγμα καὶ τὸν ὠμὸν καὶ γλίcχρον καὶ παχὺν χυμὸν ἠθροικόcι. τὰ δὲ τῆc παχυνούcηc τρόφιμα μὲν ἱκανῶc ἐcτι, κἂν ἔν τε τῇ γαcτρὶ καὶ τῷ ἥπατι πεφθῇ προcηκόντωc, εὔχυμον αἷμα γεννᾷ, cπλῆνα δὲ καὶ ἧπαρ ἐμφράττει. τούτων δὲ τινὰ μέν ἐcτι παχύχυμα μόνον, ὡc φακή, τινὰ δὲ γλίcχρα, καθάπερ μαλάχη, τιcὶ δὲ ἄμφω cυμβέβηκε παχυχύμοιc τε εἶναι καὶ γλίcχροιc, ὥcπερ τοῖc ὀcτρακοδέρμοιc. ἀcφαλεcτέρα τοίνυν ἐcτὶν ἡ λεπτύνουcα δίαιτα προφυλακῆc τῆc ὑγείαc ἕνεκα τῆc παχυνούcηc μᾶλλον, ὀλιγότροφοc δὲ οὖcα τόνον οὐκ ἐντίθηcιν οὐδὲ ῥώμην τοῖc cώμαcι, καὶ χρή ποτε καὶ τῶν πολυτρόφων προcφέρεcθαι μετρίωc, ἡνίκα τιc ἐνδείαc ἀντιλαμβάνηται. μάλιcτα δὲ ἂν ἀκινδύνωc μεταλαμβάνοιεν αὐτῆc

ογ΄ *Oribasius, Ad Eunap. I 17; cf. Coll. III 1. Aëtius II 237*

1 ἐμπεπληcμένου A 2 οὕτω D ἔχει F ῥαφανίδων] DF: ῥεφανίδων ABCGHJK 6 γινομέναc K ἐπιτηδείαc A 7 κοιλότητα μήτε] DK: κὐλῶττα F, *sed del*: κυλώματα G, -ματα *comp. in ras. min.* G²: *om.* ABCHJ ἔχει DFJ 8 χρὴ *om.* H 9 κἂν] καὶ εἰ D: καὶ H δυcῶδεc K 12 τὸν] τῶν GH: *corr. ex* τῶν JKB³: ταῖc F 13 ὑποτάξωμεν BJK 14 τῆc] πρὸ τῆc *in ras.* J παραλαβόντεc AJ 16 τε] *corr. ex* τε καὶ K: *om.* D ἀπορρύπτει] DJ²: ἀπορρίπτει ABCGJ: ἀπορίπτει FHK 18 αὐτῶν] K: αὐτὴν D: *om.* ABCFGHJ 20 τοὺc *om.* K, *supra scr.* οἱ 21 τὸ] D: *om.* ABCFGHJK 23 μὲν] μὲν οὖν K τε *om.* D 24 δὲ *(alt.) om.* H 26 μαλάχη] ἡ μαλάχη D: μαλάχαι ABCFGHJK τε *om.* F 27 ἐcτὶν ἡ] D: ἐcτὶν HK: ἐcτὶ ABCGJ, *comp.* F 28 προφυλακτικῆc CFGH ὑγιείαc K: ὑγίαc GJ 30 τιc] ABH, *e corr.* J: τῆc CDFGK 31 ἀντιλαμβάνηται] AJK: ἀντιλαμβάνεται BCFGH: ἀντιλαμβάνονται D ἂν *om.* ADJ ἀκίνδυνον K: ἀκινδύνωc ἂν D

οἱ γυμνασίοις τε προσέχοντες καὶ οἱ καθεύδοντες, ἐφ' ὅσον ἂν βούλοιντο· πάντες δέ, ὅσοι πρὸ τῶν σιτίων οὐχ οἷοί τέ εἰσι γυμνάζεσθαι, φευγέτωσαν τὰς παχυχύμους τροφάς, ἀργοὶ δὲ μηδ' οὗτοι τὰς τροφὰς ταύτας προσιέτωσαν. μέγιστον δὲ κακὸν εἰς τὴν τῆς ὑγείας φυλακὴν ἡ παντελὴς ἀργία καθέστηκεν, ὥσπερ γε ἡ σύμμετρος κίνησις μέγιστον τῶν ἀγαθῶν. τὰ δὲ μεταξὺ τῶν παχυνόντων καὶ λεπτυνόντων ἐδεσμάτων κάλλιστα πάντων ἐστὶ σύμμετρον αἷμα γεννῶντα κατὰ τὴν σύστασιν. κατάλληλος μὲν οὖν ἡ τοιαύτη τροφὴ τοῖς σώμασιν ἡμῶν ἐστιν, βλαβερὰ δὲ ἡ κακόχυμος, ἣν ἀεὶ δεῖ φεύγειν. φυλάττεσθαι δὲ καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν τροφῶν ἄμεινον, καὶ μᾶλλον ἐὰν ἐξ ἐναντίων ὦσι δυνάμεων· οὐ γὰρ πέττεται τὰ ληφθέντα προσηκόντως.

οδ'. Περὶ λαχάνων.

Ἡ μὲν οὖν θριδακίνη σαφῶς ψύχει τε καὶ ὑγραίνει· διὸ καὶ ὑπνώδης ἐστίν· ὡς ἐν λαχάνοις δὲ τρόφιμος αἵματος εὐχύμου γεννητικὴ τυγχάνουσα. καὶ τὸ ἴντυβον δὲ ψυχρᾶς ἐστι καὶ ὑγρᾶς κράσεως, ἀλλ' ἧττον ἢ κατὰ θριδακίνην. ἡ δὲ μαλάχη ψύχει μέν, ἀλλ' οὐκ ἐναργῶς, ὑγραίνει δὲ μᾶλλον· ὅθεν καὶ γαστέρα ὑπάγει, τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ γλίσχρον. τὸ δὲ τεῦτλον τῷ ῥύπτειν ὑπάγει γαστέρα· διὸ καὶ στόμαχον δάκνει πλεῖον ἐσθιόμενον· ἐκφράττει δὲ τὰ καθ' ἧπάρ τε καὶ σπλῆνα. ἡ δὲ κράμβη δίσεφθος μὲν ἐσθιομένη γαστέρα ἐπέχει, πρὸς ἅπαξ δὲ μὴ ἐπὶ πολὺ ἑψηθεῖσα καὶ μετὰ ἐλαίου τε καὶ γάρου ἢ ἁλῶν ἐσθιομένη μᾶλλον ὑπάγει, ὥσπερ ὁ χυλὸς αὐτῆς καὶ τοῦ τῆς φακῆς μᾶλλόν ἐστι καθαρτικός. ἔτι δὲ μᾶλλον ἥ τε θαλαττία κράμβη γαστρὸς λαπακτικὴ σαφῶς ἁλμυρά τε καὶ ὑπόπικρος ὑπάρχουσα καὶ τὸ ἄλιμον, πλείονος δὲ μετέχον τῆς ἁλυκῆς ποιότητος ὑπάγει γαστέρα, κράμβης δὲ μᾶλλον εὐστόμαχον ὡς ἂν στύψεως μετρίας μετειληφός, γάλακτος δὲ καὶ σπέρματός ἐστι γεννητικόν. βλίτον δὲ καὶ ἀτράφαξυς ὑγρὰ μὲν καὶ γαστρὸς ὑπακτικά, ὀλιγότροφα δέ. τὰ δὲ ἀκανθώδη πάντα, οἷον

οδ' *cf. Galenus, De alim. fac. II 40—45, 50—56, 34* 13—23 *cf. Oribasius, Coll. II 1—5* 23—27 *cf. Galenus XI 821* 27—28 *Oribasius, Coll. II 6* 28 *sqq. ib. II 11*

1 οἱ *(pr.)*] ἢ καὶ K οἱ *(alt.) om.* K 3 αὗτοὶ DK 4 δὲ] γὰρ J ὑγιείας AG 5 γε *om.* C: γε καὶ H 8 κατάλληλος] ἁρμόδιος C οὖν *om.* K τροφὴ *om.* D 10 μάλιστα CD ἐὰν] κἂν C ὦσι] D: εἰσὶ ABCFGHJK 11 λειφθέντα BK 15 ἐστι] DK, *comp.* F, *corr. ex* ἐστιν G: *om.* ABCHJ 17 τοῦτο δὲ] διά τε τοῦτο D 18 σεῦτλον FJ τῷ] *in ras.* J, *corr. ex* τὸ G: τὸ FK 19 πλεῖον] CD: πλείω ABFGHJK: πλείῳ A^3 ἐμφράττει BF, *corr.* B τε] DFGK: *om.* ABCHJ 23 ἔτι] DFGJ: ἔστι ABCKJ^3 τε *om.* K γαστρὸς *om.* K 24 τε] FK: γε ABCDGHJ ὑπάρχουσα] οὖσα D ἄλιμον] ABHKJ^3: ἀέλιμον F: ἔλυμον CDG 25 δὲ] μὲν D τῆς *om.* H ἁλυκῆς] D: ἁλικῆς K: ἁλμυρᾶς ABCFGHJ ὑπάγει] καὶ πλέον ὑπάγει D 26 ὡς] ἐστιν ὡς DF 27 βλίτ^{ο} D: βλίττον C: βλήττον K, -η- *in ras. mai.* δὲ *(alt.)*] τε K ἀτράφαξυς] DGK: ἀτράφαξις ACFJ, *e corr.* G: ἀντράφαξις H: ἀνδράφαξις *in ras.* B^3 28 ὑπακτική K *et corr. ex* ὑπακτικόν B^3

σκόλυμος καὶ ἀτρακτυλὶς καὶ τὰ τοιαῦτα, εὐστόμαχά εἰσι δίχα τῆς κινάρας· κακόχυμος γὰρ αὕτη, σκληρὰ μάλιστα τυγχάνουσα· διὸ κάλλιον ἕψοντας αὐτὴν σὺν ἐλαίῳ καὶ γάρῳ καὶ κοριάννῳ προσφέρεσθαι. σέλινον δὲ καὶ ἱπποσέλινον καὶ σίον καὶ σμύρνιον πάντα διουρητικά ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μὲν σμύρνιον ἀρωματίζον τε καὶ μᾶλλον δριμὺ καὶ διουρητικὸν καὶ γυναιξὶ κινεῖ τὰ καταμήνια, τὰ δὲ σέλινα ἡδύτερα· διὸ καὶ εὐστομαχώτερα. τὸ δὲ εὔζωμον θερμόν τέ ἐστι καὶ σπέρματος γεννητικόν· διὸ καὶ πρὸς συνουσίαν ἐπεγείρει καὶ κεφαλαίας. κάρδαμον δὲ καὶ ὤκιμον καὶ νᾶπυ θερμὰ μὲν καὶ δριμέα, καὶ μάλιστα τὸ κάρδαμον, δύσπεπτα δὲ καὶ κακοστόμαχα καὶ κακόχυμα. ἡ δὲ ἀκαλήφη τε καὶ κνίδη καλουμένη λεπτομερής τε καὶ ὑπακτικὴ γαστρὸς καὶ ὀλιγότροφος. τὸ δὲ γιγγίδιον ὅμοιόν ἐστι τῷ σκάνδικι στυφούσης καὶ πικρᾶς οὐκ ὀλίγης μετέχον ποιότητος· ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχον, ὡς καὶ τοῖς ἀποσίτοις αὐτὸ τυγχάνειν ἐπιτήδειον μετ᾽ ὄξους ἐσθιόμενον, ὀλίγην δὲ τροφὴν παρέχει τῷ σώματι. τὰ δὲ ἄγρια προσαγορευόμενα λάχανα τῶν ἐσχάτως εἰσὶ κακοχύμων. ἡ δὲ κάππαρις εὐόρεκτός τε καὶ τῶν καθ᾽ ἧπάρ τε καὶ σπλῆνα ἐκφρακτικὴ καὶ φλέγματος ὑπακτική· χρηστέον δὲ αὐτῇ δι᾽ ὀξυμέλιτος ἢ ὀξελαίου πρὸ τῆς ἄλλης τροφῆς.

οε΄. Περὶ ἀσπαράγων.

Τῶν βλίτων καὶ θριδακίνων καὶ ἀτραφάξυος καὶ μαλάχης καὶ τεύτλου τὸ μὲν φυτὸν ὑγρόν, ὁ δὲ ἀσπάραγός ἐστι ξηρός. γογγύλη δὲ καὶ νᾶπυ καὶ κάρδαμον καὶ ῥαφανὶς καὶ πύρεθρον καὶ κράμβη καὶ τὰ ἄλλα τὰ θερμὰ τὸ μὲν φυτὸν ξηρόν, τὸν δὲ ἀσπάραγον ἔχουσιν ὑγρόν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν θαμνωδῶν φυτῶν ἀσπάραγοι, ὅ τε ἕλειος καὶ ὁ κηπευτὸς καὶ ὁ ἀπὸ τῆς βρυωνίας, εὐστόμαχοι μὲν καὶ διουρητικοί, ὀλιγότροφοι δέ· πεττόμενοι δὲ μᾶλλον τρέφουσι τῶν ἀπὸ τῶν λαχάνων. παραπλησίως δὲ καὶ ὁ τῆς χαμαιδάφνης ἀσπάραγος.

3—7 *cf. Oribasius, Coll. II 12* 7—8 *ib. II 13* 8—10 *cf. ib. II 16* 10—11 *ib. II 14* 12—15 *cf. ib. II 15* 15—16 *Galenus VI 624*
οε΄ *cf. Oribasius, Coll. II 17; Galenus, De alim. fac. II 58—59*

1 ἀτρακτυλλὶς ADGJ, *et* B *sed corr.* εἰσι] ἐστιν K: εἰσιν H κιννάρας AK, *e corr.* B μάλιστα] DK: *om.* ABCFGHJ διὸ] διὸ καὶ K κάλλιστον B 3 κοριάννῳ] ABDC²G: κοριάνῳ CFHJK 4 πάντα] καὶ πάντα K ἐστιν] DFG: τέ ἐστι C: εἰσιν AHJ, *ins. in ras.* K, -ν *eras.* B 5 ἀλλὰ . . . διουρητικὸν] *mrg.* K μὲν *om.* AJ τε] *mut. in* τέ ἐστι B²: δὲ HF³: *om.* D καὶ *(pr.) om.* D 6 γυναικὶ D καταμήνια κινεῖ K τὰ] DF³: *om.* ABCGHJK 8 συνουσίας F ἐγείρει C καὶ κεφαλαίας] ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγές D: καὶ (κε)φαλαλγίας ποιεῖ F δὲ] τε D 9 μὲν] μὲν καὶ αὐτὰ K 10 δὲ *(pr.)*] τε K κακόχυμα καὶ κακοστόμαχα F καὶ *(alt.)*] ἢ καὶ CB³ 12 σκάνδικι] -ι- *in ras.* C: σκάνδακι FG 13 ὀλίγον D 16 εἰσὶ] ἐστὶν K κάπαρις A, *mut. in* κάππαρις J, *corr. ex* κάππαρις B³ 20 βλήττων K 21 τεύτλων D ἐστι] ἐστιν K: τέ ἐστι A: *om.* F δὲ *(alt.)*] DK: τε ABCFGHJ 22 κάρδαμον καὶ ῥαφανὶς] DK: ῥαφανὶς καὶ κάρδαμον ABCFGHJ 23 τὸν] τὸ BK, *corr.* B 27 τῆς] ἀπὸ τῆς CDF³

ος'. Περὶ τῶν ἐχόντων ἐδωδίμους τὰς ῥίζας.

Ἡ μὲν βουνιάς τε καὶ γογγύλη προςαγορευομένη δίςεφθος ἐςθιομένη τρόφιμος οὐχ ἧττον τῶν ἄλλων φυτῶν, παχύχυμος δὲ ςυνεχῶς λαμβανομένη. οἱ δὲ βολβοὶ ςτυπτικοί τε καὶ ῥυπτικοὶ καὶ ὀρεκτικοὶ καὶ ςτομάχου τονωτικοὶ καὶ τῶν ἐν θώρακι γλίςχρων εὐανάγωγοι· δίςεφθοι δὲ γιγνόμενοι τροφιμώτεροι μέν, οὐκ εὐανάγωγοι δέ, τὸ πικρὸν ἀποβάλλοντες· εἰςὶ δὲ καὶ ςπέρματος γεννητικοὶ καὶ ἀφροδιςιαςτικοὶ ἐν πλείονι χρήςει γιγνόμενοι καὶ φυςώδεις καὶ ςτρόφους ἐμποιοῦςιν· οἱ δὲ μετὰ γάρου καὶ ἐλαίου ἐςθιόμενοι ἥδιςτοι καὶ ἄφυςοι καὶ τρόφιμοι καὶ εὔπεπτοι. ςταφυλίνου δὲ καὶ δαύκου καὶ κάρου αἱ μὲν ῥίζαι ὀλιγοτροφώτεραι τῶν γογγυλίδων εἰςί, θερμαὶ δὲ καὶ ἀρωματίζουςαι ςαφῶς καὶ οὐρητικαί, καταχρωμένοις δὲ κακόχυμοι καὶ δύςπεπτοι τῷ κοινῷ λόγῳ τῶν ῥιζῶν. τινὲς δὲ τὸν ἄγριον ςταφυλῖνον ὀνομάζουςι δαῦκον οὐρητικώτερον μᾶλλον ὑπάρχοντα. ἡ δὲ ῥαφανὶς λεπτυντικῆς τε καὶ θερμῆς ἐςτι δυνάμεως, ἐςθίειν δὲ αὐτὴν πρὸ τροφῆς δεῖ μετὰ ὄξους ἢ γάρου ὑπαγωγῆς ἕνεκα γαςτρός, μετὰ τροφὴν δὲ οὐδαμῶς. κρόμυον δὲ καὶ ςκόροδον καὶ πράςον καὶ ἀμπελόπραςον δριμείας ὄντα δυνάμεως θερμαίνουςί τε τὸ ςῶμα καὶ λεπτύνουςι καὶ τέμνουςι τοὺς ἐν αὐτῷ παχεῖς χυμούς, καὶ δίςεφθα μὲν ὀλιγότροφά ἐςτιν, ἄνεφθα δὲ οὐδ᾽ ὅλως τρέφουςιν. τό γε μὴν ςκόροδον ἐκφρακτικόν τε καὶ διαφορητικόν ἐςτι μᾶλλον· τὰ δὲ ἀμπελόπραςα τῶν πράςων ὡς ἄγρια ξηρότερα. καθόλου δὲ τῶν λαχάνων τὰ ὠμὰ ἐςθιόμενα τῶν ἑφθῶν μᾶλλόν εἰςι κακόχυμα καὶ πλείονος μετέχοντα τῆς περιττωματικῆς ὑγρότητος· τὰ δὲ εἰς ἀπόθεςιν ταριχευόμενα δι᾽ ἅλμης τε καὶ ὀξάλμης εὐςτόμαχά τέ ἐςτι καὶ εὐόρεκτα καὶ τῶν ὠμῶν χυμῶν τμητικά, δύςπεπτα δὲ καὶ καταχρωμένοις κακόχυμα.

ος' *cf. Galenus, De alim. fac.* II 61—62, 66—67, 70—71
2—4 *cf. Oribasius, Coll.* II 18 4—10 *cf. ib.* II 22 10—14 *cf. ib.* II 23 14—17 *ib.* II 26 17—22 *cf. ib.* II 27 22—26 ?

2 μὲν] DK: μὲν οὖν ABCFGHJ γογγυλὶς CFG 4 ὀρεκτικοὶ] θρεπτικοὶ *post ras. 2 litt.* K 6 γενόμενοι D 7 ἀποβαλλόντες G: ἀποβάλοντες FH: ἀποβαλόντες C 9 ἥδιςτοι] ἡδεῖς τε K 10 κάρου] καρώου K: κάρῳ AB 11 γογγυλίων K 12 καταχρωμένοις] C²: καταχρώμενοι ABCD GHK: καταχρώμεναι FJ δὲ] DHK: δὲ καὶ ABCFGJ 14 μᾶλλον *om.* J ῥεφανὶς K 15 τε] τε καὶ τμητικῆς F: τέ ἐςτι C ἐςτι] *om.* C, *corr. ex* ἐςτιν G δὲ] δὲ δεῖ D πρὸ] δεῖ πρὸ K 16 δεῖ *om.* DK: χρὴ F 17 δὲ *(pr.)*] DKJ: *om.* ABCFGH κρόμυον] DK: κρόμμυον ABCFGHJ δὲ *(alt.)*] DK: τε ABCFGHJ ςκόροδον] ADB³: ςκόρδον BCGHJK ςκόροδον καὶ *om.* F πράςςον AH, *alt.* ς *del.* B 20 ἐςτιν] DK: εἰςιν ABCFGHJ ςκόροδον] ADJK: ςκόρδον BCFGH 21 τε *om.* AJ διουρητικόν CFGJ³ πράςςων H 22 τὰ] τὰ μὲν F 23 ἐςτιν K 24 ἀποθεράπευςιν F 25 τέ] μέν K ἐςτιν HK, -ν *eras.* G: εἰςι F

οζ΄. Περὶ ὕδνων καὶ μυκήτων.

Τὸ ὕδνον ἄποιον μὲν ἔχει τὸν ἀναδιδόμενον ἐξ αὐτοῦ χυμόν, ψυχρότερον δὲ καὶ παχύχυμον. οἱ δὲ μυκῆται ψυχροί τέ εἰϲι καὶ φλεγματώδειϲ καὶ κακόχυμοι· τούτων δὲ αὐτῶν οἱ μὲν βωλῖται ἀβλαβέϲτεροι καὶ ἄποιοι καλῶϲ ἑψηθέντεϲ, οἱ δὲ ἀμανῖται δευτέραϲ εἰϲὶ τάξεωϲ. τῶν δὲ ἄλλων μυκήτων ἀπέχεϲθαι δεῖ· πολλοὶ γὰρ ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον. καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ βωλῖται ἀνεφθότεροι ἐϲθιόμενοι κινδύνου παραίτιοι πολλάκιϲ γίνονται.

οη΄. Περὶ ϲιτωδῶν.

Τῶν ϲιτωδῶν ὀνομαζομένων ὁ μὲν χόνδροϲ τρόφιμόϲ τε καὶ γλίϲχρου χυμοῦ γεννητικόϲ· ἀλλ᾽ ὁ μὲν πλυτὸϲ μοχθηρόϲ, ἐπείπερ ἑτοίμωϲ παχυνόμενοϲ ἄνεφθοϲ μένει, κρείττων δὲ ὁ χυλὸϲ αὐτοῦ ὅλου καλῶϲ ἑψηθέντοϲ παραπληϲίωϲ τῇ πτιϲάνῃ. ὁ δὲ ἄλιξ τὰ μὲν ἄλλα χόνδρῳ παρέοικε, μᾶλλον δὲ γαϲτρόϲ ἐϲτιν ἐφεκτικόϲ. ὁ δὲ πυρὸϲ ἑφθὸϲ ἐϲθιόμενοϲ δύϲπεπτόϲ τε καὶ φυϲώδηϲ, πεττόμενοϲ δὲ τροφὴν ἰϲχυροτάτην παρέχει, ἀρτοποιούμενοϲ δὲ τὸ φυϲῶδεϲ καὶ δύϲπεπτον ἀποτίθεται διὰ τὸ ζύμηϲ τε καὶ ἁλῶν μετέχειν. τροφιμώτεροϲ δὲ τῶν ἄρτων ἐϲτὶν ὁ ϲιλιγνίτηϲ, ἐφεξῆϲ δὲ ὁ ϲεμιδαλίτηϲ καὶ τρίτοϲ ὁ ϲυγκομιϲτόϲ· ὁ δὲ ῥυπαρὸϲ ἄρτοϲ ἧττον μὲν τρέφει, μᾶλλον δὲ κατὰ γαϲτέρα ὑπέρχεται· ὁ δὲ ἄμυλοϲ ὀλιγότροφόϲ ἐϲτιν, ὥϲπερ καὶ ὁ πεπλυμένοϲ ἄρτοϲ. αἱ δὲ κριθαὶ ψυχρᾶϲ εἰϲι δυνάμεωϲ καὶ ῥυπτικῆϲ, καὶ ἑψόμεναι μὲν ὥϲπερ ἡ πτιϲάνη ὑγραίνουϲι, φρυττόμεναι δὲ καθάπερ ἐπὶ ἀλφίτων ξηραίνουϲιν. τὸ δὲ ἄλφιτον ἐν θέρει πρὸ βαλανείου πινόμενον μεθ᾽ ὕδατοϲ δίψαν ἰᾶται. ὁ δὲ κρίθινοϲ ἄρτοϲ ψαφαρώτερόϲ τέ ἐϲτιν καὶ ὀλιγότροφοϲ. ἡ δὲ μᾶζα δυϲπεπτοτέρα τε καὶ φυϲωδεϲτέρα τῶν κριθίνων ἄρτων ἐϲτίν, μέλιτοϲ δὲ προϲλαβοῦϲα ὑπέρχεται. ὁ δὲ βρόμοϲ θερμόϲ τε καὶ ὀλιγότροφοϲ. ἡ δὲ κέγχροϲ καὶ ὁ ἔλυμοϲ ψυχρά τε καὶ ξηρὰ καὶ ὀλιγότροφα καὶ ἐφεκτικὰ γαϲτρόϲ· κρείττων δὲ κατὰ πάντα τῆϲ μελίνηϲ ἡ κέγχροϲ. ἡ δὲ ὄρυζα δύϲπεπτόϲ τέ ἐϲτι καὶ ὀλιγότροφοϲ καὶ γαϲτρὸϲ ἐφεκτική. ἕψεται δὲ ἡ πτιϲάνη ἑνὸϲ μέρουϲ αὐτῆϲ βαλλομένου πρὸϲ πεντεκαίδεκα ὕδατοϲ ἐλαίου μιγνυμένου ϲυμμέτρου, μετὰ δὲ τὸ ἀνοιδῆϲαι καὶ ὄξουϲ,

οζ΄ *cf. Oribasius, Coll. II 24—25; Galenus, De alim. fac. II 68—69*
οη΄ *cf. Galenus, De alim. fac. I 2, 6, 8—11, 14, 17* 10—13 *cf. Oribasius, Coll. I 5* 13—14 ? 14—15 *Oribasius, Coll. I 4* 15—19 *cf. ib. I 8* 20 *ib. I 6* 20—22 *cf. ib. I 10* 24 *cf. ib. I 10* 24—26 *cf. ib. I 12* 26—27 *cf. ib. I 14* 27—28 *cf. ib. I 15* 29 *cf. ib. I 16*

3 μυκῆτεϲ D 4 βωλῖται] ABFHJ: βολῖται CDGK 6 ἀπέθανον] DK: θανάϲιμοι ABCFGHJ 7 βολῖται CDGK 9 Περὶ] περὶ τῶν J 12 ὅλοϲ D 13 τῇ] DK: *om.* ABCFGHJ παρέοικε] παραπλήϲιοϲ D 14 ἐφεκτικόϲ ἐϲτιν K 17 τροφιμώτατοϲ J δὲ] τε CF 24 ψαφαρόϲ D τέ] DJK: *om.* ABCFGH 25 τε *om.* K φυϲωδεϲτέρα] δυϲωδεϲτέρα J 28 κατὰ] καὶ K 30 αὐτῆϲ] DK: αὐτῇ ABCFGHJ 31 καταμιγνυμένου D

ἑφθῆς δὲ ἀκριβῶς γενομένης ἐπεμβλητέον τοὺς ἅλας λεπτούς, ἐπί τινων δὲ καὶ πράσου μικτέον αὐτῇ καὶ ἀνήθου· παραπλησίως δὲ τῇ πτισάνῃ καὶ ὁ βρόμος τε καὶ ὁ χόνδρος ἕψεται.

οθʹ. Περὶ ὀσπρίων.

Τῶν δὲ ὀσπρίων ἡ μὲν φακὴ κακόχυμός τέ ἐστι καὶ μελαγχολική· ἀλλ' αὐτὴ μέν, καὶ μάλιστα δὶς ἑψηθεῖσα, γαστρός ἐστιν ἐφεκτική, τὸ δὲ ζέμα αὐτῆς μετὰ ἐλαίου τε καὶ γάρου πινόμενον προτρέπει γαστέρα, ἐπιμικτέον δὲ αὐτῇ διὰ τὸ φυσῶδες θύμβρας ἢ γλήχωνος. οἱ δὲ κύαμοι κοῦφοι καὶ φυσώδεις καὶ ῥυπτικοί· ὁ δὲ κύαμος ὁ Αἰγύπτιος τοῦ παρ' ἡμῖν ὑγρότερός τέ ἐστι καὶ περιττωματικός. ὁ δὲ πίσος χαῦνος μέν, οὐ μὴν οὕτω φυσώδης. οἱ δὲ ἐρέβινθοι φυσώδεις καὶ ῥυπτικοὶ καὶ σπέρματος γεννητικοὶ καὶ συνουσιαστικοί, λίθων θρυπτικοί· πεφρυγμένοι δὲ τὸ μὲν φυσῶδες ἀποτίθενται, δύσπεπτοι δέ εἰσιν. οἱ δὲ θέρμοι δύσπεπτοί τε καὶ δυσυποβίβαστοι καὶ ὠμοῦ χυμοῦ γεννητικοί. ἡ δὲ τῆλις θερμαίνει τε καὶ προτρέπει γαστέρα πρὸ τροφῆς λαμβανομένη. ὦχροι δὲ καὶ φάσηλοι προαποβραχέντες, ὥστε καὶ ῥίζας φῦναι, γαστρός εἰσιν ὑπακτικοὶ πρὸ τροφῆς μετὰ γάρου λαμβανόμενοι καὶ τρόφιμοι μᾶλλον τήλεως. οἱ δὲ φάσηλοι καὶ δόλιχοι καλούμενοι ὅλοι σὺν τοῖς λοβοῖς χλωροὶ ἐσθιόμενοι περιττωματικώτεροι γίνονται.

πʹ. Περὶ ὡραίων.

Ἡ κολόκυντα ψύχει τε καὶ ὑγραίνει καὶ ὑπάγει γαστέρα, ἔστι δὲ ὀλιγότροφος. ὁ δὲ πέπων ὅλως μὲν κακόχυμός τέ ἐστι καὶ ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς καὶ ἐμετικός, μὴ πεφθεὶς δὲ καὶ χολέραν ἐργάζεται, ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικὸς ἱκανῶς· τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ διουρητικόν τέ ἐστι καὶ τῶν ἐν νεφροῖς λίθων θρυπτικόν. ὁ δὲ μηλοπέπων ἥττονα τοῦ πέπονος ταῦτα πάντα κέκτηται. ὁ δὲ σίκυος ἧττον μὲν τοῦ πέπονος ψυχρὸς καὶ ὑγρός,

οθʹ *cf. Galenus, De alim. fac. I 18—25, 28* 5—8 *cf. Oribasius, Coll. I 17* 8—10 *cf. ib. I 18* 10—11 *cf. ib. I 19* 11—13 *cf. ib. I 20* 13—14 *cf. ib. I 21* 14—15 *cf. ib. I 22* 16—18 *cf. ib. I 23* 18—19 *cf. ib. I 26* πʹ *cf. Galenus, De alim. fac. II 2—6* 21—22 *Oribasius, Coll. I 35* 22—25 *cf. ib. I 36* 25—26 *cf. ib. I 37* 26 *sqq. cf. ib. I 38*

1 γενομένης] CDK: γινομένης BFGH: γιγνομένης AJ ἐπε|βλητέον B: ἐπιβλητέον K τοὺς *om.* D 2 αὐτῇ] ἐν (*e corr.*) αὐτῇ K 5 τέ *om.* B 6 ἐστιν *om.* D 7 τὴν γαστέρα προτρέπει D 10 πίστος FK μέν] μέν ἐστιν D 12 λίθων] καὶ λίθων CD 14 δυσυποβίβαστοι] D: δυσυπερβίβαστοι ABCFGHJK 16 φάσιλοι CH: φάσουλοι F *et e corr.* J προαποβραχέντες] *post ras. 1 litt.* K: προβραχέντες A: ἀποβραχέντες DF ῥίζαν D φυῆναι CF 18 φάσιλοι CHK: φάσουλοι FJ 19 περιττωματικοὶ K 21 κολόκυνθα DB[2] 22 ὅλως] AFG, *corr. ex* ὅλος CD: ὅλος BHJK ἐστι] *om.* D: *mut. in* ἐστῑ C[2]: ἐστιν H 23 ὑγρὸς] ὑγρός ἐστι D καὶ (*sec.*) *om.* D ἔστι . . . ἱκανῶς (*24*)] DFK: *om.* ABCGHJ 24 ἐστι *om.* K: ἐστιν H 25 ὁ] ἔστι δὲ ὅλως (ὅλος HJ) καὶ ῥυπτικὸς ἱκανῶς ὁ ABCFGHJ ἥττονα] -α *in ras.* J: ἧττον αὐτοῦ D 25. 26 ταῦτα πάντα] CDFGK: πάντα ταῦτα ABHJ

μᾶλλον δὲ διουρητικὸς καὶ δύσπεπτος καὶ κακόχυμος, κἂν πεφθῇ. καθόλου δὲ πᾶσα ὀπώρα ψύχει τε καὶ ὑγραίνει καὶ ὀλιγότροφός ἐστι καὶ κακόχυμος.

πα΄. Περὶ τῶν ἀπὸ τῶν δένδρων καρπῶν.

1 Τὰ μὲν σῦκα καὶ αἱ σταφυλαὶ οἷον κεφάλαια τῆς ὅλης ὀπώρας
εἰσίν· καὶ γὰρ ἔλαττόν εἰσι κακόχυμα καὶ τρέφουσι μᾶλλον. αὐτῶν δὲ τού-
των τὰ μὲν σῦκα μᾶλλόν εἰσιν εὐχυμότερα καὶ τροφιμώτερα καὶ γαστρὸς
ὑπακτικὰ διουρητικά τε καὶ νεφρῶν ἐκκαθαρτικά, καὶ μάλιστα τὰ πάνυ
πέπειρα καὶ αὐταὶ αἱ ἰσχάδες, φυσώδεις δὲ καὶ αἵματος οὐ χρηστοῦ
γεννητικαί· διὸ καὶ φθεῖρας ἀπογεννῶσιν ἐν πλείονι χρήσει γιγνόμεναι.
αἱ δὲ σταφυλαὶ μὴ διαχωρούμεναι μὲν οὐδὲ πέττονται, ἀλλὰ καὶ ὠμὸν
ἀπογεννῶσι χυμόν, διαχωρούμεναι δὲ μετριώτεραι. αἱ δὲ σταφίδες θερ-
μότεραι τῶν σταφυλῶν καὶ εὐστομαχώτεραι καὶ μᾶλλον τρέφουσιν,
ἧττον δὲ γαστρὸς ὑπακτικαί. τὰ δὲ συκάμινα, ἃ δὴ καὶ μόρα καλεῖται,
ὑγραίνουσι μὲν πάνυ, ψύχουσι δὲ μετρίως, καὶ γαστέρα ὑπάγουσι πρῶτα
ληφθέντα, καὶ οὐδὲ πάνυ κακοστόμαχα, ὀλιγότροφα δέ. τῶν δὲ κερα-
σίων τὰ μὲν γλυκύτερα γαστέρα μὲν ὑπάγει, κακοστόμαχα δέ ἐστι, τὰ
δὲ στύψεως μετέχοντα κακοστόμαχα μὲν ἧττον, οὐχ ὑπέρχεται δέ. ὁ
δὲ λόγος οὗτος καὶ ἐπὶ σταφυλῆς καὶ μόρων καὶ ἑτέρων ἁρμόσει πλει-
όνων· καὶ καθόλου τὰ στύφοντα πρῶτα μὲν ἐσθιόμενα τῆς ἄλλης τρο-
φῆς ἢ πινόμενα γαστρός εἰσιν ἐφεκτικά, ὅσοις δὲ δι᾿ ἀτονίαν ἡ γαστὴρ
ἐπέχεται, τούτοις προειληφόσι τῶν λαπάττειν πεφυκότων, οἷον λαχά-
νων ἢ ἰχθύων ἤ τινων τοιούτων, ὕστερον προσφερόμενα τὰ στύφοντα
2 τῷ ῥωννύειν αὐτὴν ἀπωθεῖ κάτω καὶ πρὸς ἔκκρισιν ἐπεγείρει. ὁ δὲ
τοῦ κώνου καρπός, ὃς καὶ στρόβιλος καλεῖται, εὔχυμος μέν ἐστι καὶ
παχύχυμος καὶ τρόφιμος, οὐ μὴν εὔπεπτος. τὰ δὲ Περσικὰ κακόχυμά
τε καὶ ὀξυνόμενα καὶ εὔφθαρτα· διὸ πρῶτα αὐτὰ δοτέον διὰ τὸ ὑπο-
χωρεῖσθαι ἑτοίμως καὶ μὴ διαφθείρεσθαι ἐμμένοντα τῇ γαστρί. τὰ δὲ
πρεκόκκιά τε καὶ δοράκινα καὶ Ἀρμένια κρείττονα τῶν Περσικῶν· οὔτε
γὰρ ὀξύνεται οὔτε ὡσαύτως διαφθείρεται, εἰσὶ δὲ καὶ ἡδέα. τῶν δὲ
μήλων τὰ μὲν γλυκέα τῶν ἄλλων εἰσὶ θερμότερα καὶ εὐανάδοτα, καὶ
μάλιστα ὀπτώμενα ἢ ἑψόμενα, τὰ δὲ ὀξώδη ψυχρότερα μέν, τμητικὰ

πα΄ *cf. Galenus, De alim. fac. II 7—12, 17, 19—33, 35—38* 5—6 *Oribasius, Coll. I 41* 6—10 *cf. ib. I 39* 11—12 *cf. ib. I 41* 12—14 *cf. ib. I 42* 14—16 *cf. ib. I 43* 24—26 *cf. Galenus VI 771* 26—28 *cf. Oribasius, Coll. I 47* 28—30 *cf. ib. I 48* 30 *sqq. cf. ib. I 49—50*

4 τῶν *(alt.) om.* A 6 εἰσίν] ἐστί *comp.* F 8 καθαρτικά D 9 καὶ αὐταὶ αἱ] αἱ δὲ D: καὶ αὐταὶ K δὲ *om.* D οὐ] *corr. ex* εὐ- B: εὐ- H 11 μὴ ... σταφίδες *(12) om.* D 13 τῶν σταφυλῶν *om.* D 17 μὲν *(pr.) om.* K γαστρὸς CFG μὲν *(alt.) om.* CFG: μᾶλλον D ὑπακτικά CFG 19 ἁρμόζει D 22 προσειληφόσι K τῶν] τι τῶν DK πεφυκότων] ἐπιχειρούντων K 29 πρεκόκκια] ABJK: πρεκόκια CFG: προκόκκια D: πρεκκόκια H δοράκινα] AHJK: δοράκηνα D: ῥοδάκινα BCFGA^3, *e corr.* J 30 δὲ *(alt.)*] DK: *om.* ABCFGHJ 32 τὰ δὲ ... χυμῶν *(p. 59, 1)*] *post* Κυδώνια *p. 59, 2 hab.* D τμητικὰ] DK: τμητικώτερα ABCFGHJ

δὲ τῶν ἐν γαστρὶ χυμῶν, τὰ δὲ αὐστηρὰ ῥωστικά τε στομάχου καὶ γαστρὸς ἐφεκτικά, καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον τὰ Κυδώνια. τῶν δὲ ἀπίων αἱ μεγάλαι καὶ πέπειροι πρὸς τούτοις καὶ τροφιμώτεραί εἰσιν. αἱ δὲ ῥοιαὶ ψύχουσί τε καὶ ὀλιγότροφοί εἰσι. τὰ δὲ μέσπιλα καὶ οὖα στυπτικώτερά τε καὶ ῥεούσῃ γαστρὶ ἐπιτήδεια. οἱ δὲ φοίνικες εὐστόμαχοι μέν, εἰ μὴ λίαν ὦσι λιπαροί, γαστρὸς δὲ ἐφεκτικοὶ καὶ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν γεννητικοὶ καὶ κεφαλαλγεῖς. τῶν δὲ ἐλαιῶν αἱ μὲν δρυπεπεῖς 3
κακοστόμαχοί τε καὶ λιπαροῦ χυμοῦ γεννητικαί, αἱ δὲ ἁλμάδες τε καὶ κολυμβάδες πρὸ τροφῆς ἐσθιόμεναι εὐόρεκτοί τέ εἰσι καὶ γαστρὸς ὑπακτικαί, καὶ πλέον αἱ δι' ὄξους τε καὶ δι' ὀξυμέλιτος σκευαζόμεναι. τῶν δὲ καρύων τὰ μὲν βασιλικὰ τῶν λεπτοκαρύων ὀλιγοτροφώτερα καὶ μᾶλλον εὐστόμαχα, τὰ δὲ χλωρὰ κάρυα ὑγρότερά τέ ἐστι καὶ γαστρὸς ὑπακτικά· καὶ ξηρὰ δέ, εἴ τις ἀποβρέξας ἐν ὕδατι τὸν ὑμένα αὐτῶν τὸν ἔνδον περιλεπίσοι, παραπλήσια τοῖς χλωροῖς αὐτὰ ἐργάσεται. τὰ δὲ ἀμύγδαλα τμητικῆς τε καὶ λεπτυντικῆς ὑπάρχει δυνάμεως· διὸ σπλάγχνων καὶ θώρακός εἰσιν ἐκκαθαρτικά, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ πικρά. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πιστάκια, καὶ πλέον ἥπατος ἐκφρακτικά. τὰ δὲ Δαμασκηνὰ γαστέρα ὑπάγει πρὸ τροφῆς ἐσθιόμενα ὠμά τε καὶ ἐν μελικράτῳ ἑψηθέντα. τὰ δὲ Σηρικὰ δύσπεπτά τε καὶ κακοστόμαχα καὶ ὀλιγότροφα. τὰ δὲ κεράτια δύσπεπτα καὶ ἐπισχετικὰ γαστρὸς καὶ κακόχυμα. τὰ δὲ συκόμορα ψύχει τε καὶ ὑγραίνει σαφῶς. τοῦ δὲ κιτρίου τὸ μὲν ἔξω δριμὺ καὶ δύσπεπτον, ἡ δὲ οἷον σὰρξ τρόφιμος μέν, καὶ αὐτὴ δὲ δύσπεπτος· τὸ δὲ ἐντός, εἴτε ὀξῶδες εἴτε ὑδατῶδες εἴη, ἱκανῶς ψύχει. αἱ δὲ βάλανοι τρόφιμοι μὲν οὐκ ἔλαττον τῶν σιτωδῶν, δύσπεπτοι δὲ καὶ παχύχυμοι καὶ βραδύποροι. τὰ δὲ κάστανα κατὰ πάντα τούτων ἀμείνω.

2—4 *cf. Oribasius, Coll. I 51* 4—5 *cf. ib. I 52* 5—7 *cf. ib. I 53* 7—10 *cf. ib. I 54* 11—14 *cf. ib. I 55* 14—16 *cf. ib. I 56* 17 *cf. ib. I 57* 17—19 *cf. ib. I 58* 19—20 *cf. ib. I 59* 20 *cf. ib. I 60* 21 *cf. ib. I 62* 21—24 *cf. ib. I 64*

1 ῥωστικά τε] K: μὲν ῥωστικὰ CFG: ῥωστικὰ μὲν ABDHJ 4 ψύχουσαί G, *et* C *sed corr.* εἰσι] D: *om.* ABCFGHJK 5 τε *om.* K 6 δὲ] τε K 7 δρυπετεῖς J 8 τε *(alt.) om.* J 10 δι' *(alt.) om.* DJ 12 τέ *om.* AJ 13 καὶ ξηρὰ δὲ] D: καὶ τὰ ξηρὰ δὲ K: τὰ ξηρὰ δὲ AH: τὰ δὲ ξηρὰ CFGJ *et seq. ras. 3 litt.* B εἴ *om.* D τὸν] εἰ τὸν D αὐτὸν K 14 περιλεπίσοι] αὐτῶν περιλεπίσοι H: περιλεπύσῃ C: περιλεπίσει J: ἐπιλεπίσει F ἐργάζεται F: ἐργάσηται CK 15 τε] DK: *om.* ABCFGHJ διὸ] διὸ καὶ K 16 σπλάχνων CF ἔτι *om.* D 17 δὲ *(pr.) om.* D καὶ *(alt.) om.* D ἥπατος] ἥπατός τε καὶ γαστρός ἐστιν D: ἥπατος καὶ γαστρὸς F 19 Σηρικὰ] σιρικὰ ABGHJK: σειρικὰ D: συρικὰ CF, *e corr.* J 20 καὶ *(pr.)*] τε καὶ H 21 δὲ *(pr.)*] γὰρ FG κίτρου FJK *et corr. ex* κιτρίου B 22 οἷον *om.* K 25 παχύχυμοι] BCDGHKJ[3]: κακόχυμοι AFJ

πβʹ. Περὶ ζῴων, καὶ πρῶτον περὶ τῶν πτηνῶν.

Ἡ τῶν πτηνῶν ζῴων τροφὴ τῆς ἀπὸ τῶν πεζῶν, καὶ μάλιστα τῶν ὑείων, ἐλάττων μέν ἐστιν, εὐπεπτοτέρα δέ, καὶ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ πέρδικος καὶ ἀτταγῆνος καὶ περιστερᾶς νέας καὶ ἀλεκτορίδος καὶ φασιανοῦ. ἡ δὲ τῶν κιχλῶν καὶ κοττύφων καὶ τῶν μικρῶν στρουθίων, ἐν οἷς εἰσι καὶ οἱ πυργῖται, σκληροτέρα τυγχάνει, καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον ἥ τε τῆς τρυγόνος καὶ φάττης καὶ νήττης· πολὺ δὲ δυσπεπτοτέρα καὶ σκληροτέρα καὶ ἰνωδεστέρα ἡ τοῦ ταώ. ἡ δὲ τῶν χηνῶν καὶ στρουθοκαμήλων σὰρξ περιττωματική τε καὶ δυσπεπτοτέρα πάντων τῶν προειρημένων πλὴν τῶν πτερῶν· ταῦτα γὰρ οὐχ ἧττον τῶν ἄλλων ὀρνίθων εἰσὶν εὔχυμα. ἡ δὲ τῶν γεράνων ἰνώδης τε καὶ σκληρά. καθόλου δὲ τὰ μὲν νέα τῶν παλαιῶν ὑγρότερά τε καὶ εὐπεπτότερα καὶ τροφιμώτερα καὶ κατὰ γαστέρα ὑπερχόμενα, τὰ δὲ ἑφθὰ τῶν ὀπτῶν τε καὶ ταγηνιστῶν ὁμοίως διενήνοχεν· τὰ δὲ ἀπὸ ξηρῶν καὶ ὀρεινῶν τόπων τῶν ἐν ἕλεσι τρεφομένων εὐπεπτότερά τέ ἐστι καὶ ἀπέριττα.

πγʹ. Περὶ ᾠῶν.

Τὰ μὲν τῶν ἀλεκτροριδων τε καὶ φασιανικῶν [ᾠὰ] κρείττονα πάντων ἐστί, τὰ δὲ τῶν χηνῶν τε καὶ στρουθοκαμήλων οὐ χρηστά. πάντων δὲ τὰ νέα τῶν παλαιῶν πολὺ κρείττω, καὶ τὰ μὲν τρομητὰ τρόφιμα μᾶλλον, τὰ δὲ ῥοφητὰ μᾶλλον ὑπέρχεται καὶ τὰς ἐν φάρυγγι τραχύτητας ἐκλεαίνει, τὰ δὲ ἄλλα πάντα δύσπεπτά τε καὶ βραδύπορα καὶ παχύχυμα πλὴν τῶν καλουμένων πνικτῶν· ταῦτα δὲ γίνεται ἀναδευθέντα ὠμὰ μετὰ γάρου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ ἐν διπλώματι συμμέτρως πηγνύμενα· τὰ τοιαῦτα γὰρ εὔπεπτά τε καὶ εὔχυμα. πάντων δὲ μοχθηρότερα τὰ ταγηνιστά.

πδʹ. Περὶ πεζῶν ζῴων.

Τῶν πεζῶν ζῴων τὰ μὲν ὕεια κρέα τροφιμώτερα τῶν ἄλλων ἐδεσμάτων ἐστίν, διότι καὶ οἰκειότητά τινα κέκτηνται πρὸς τὰ ἀνθρώ-

πβʹ *cf. Aëtius II 130—132; Galenus, De alim. fac. III 19—20*
2—8 *Oribasius, Coll. II 42* 8—11 *ib. II 43* 11—13 *cf. ib. II 42*
πγʹ *ib. II 45. cf. Aëtius II 134; Galenus, De alim. fac. III 22.*
πδʹ *Oribasius, Coll. II 28; cf. Aëtius II 121; Galenus, De alim. fac. III 2*

3 ὑείων] ADJC[2]: ὑίων CGHK *et mut. in* ὑῶν BF ἀπὸ] *mut. in* ἡ ἀπὸ DJ 5 κοτύφων K: κοσύφων F: τῶν κοττύφων D 8 ταῶι A: ταῶνος A[3]H[3] 10 οὐχ] *e corr.* C: καὶ F ἧττον] DH (B? *evan.*): ἥττω ACGJK: χυλοῦ τὸν (*corr. ex* τῶν) F 12 μὲν] *seq. ras. 3 litt.* B, *om.* D τε *om.* K 13 δὲ] τε D 15 τέ *om.* D ἐστι] DK: *om.* ABCFGHJ ἀπέριττα] DK: ἀπέριττά εἰσιν BCGH: ἀπέριττά εἰσι F: ἀπεριττότερά ἐστιν AJ 17 τε] DK: *om.* ABCFGHJ φασιανῶν DF, *e corr.* A ᾠὰ *om.* D *Or* 18 οὐ] ᾠὰ οὐ C 19 δὲ] τε K κρεῖττον HK 20 μᾶλλον *(pr.) om.* F τὰ δὲ ῥοφητὰ] καὶ τὰ ῥοφητὰ δὲ AJ 24 τε *om.* K 27 ὕεια] ADJ, *e corr.* B: ὕια CGHK: ὕα F 28 ἐστίν] K: ἐστί D: εἰσίν ACH, -ν *eras.* BG: εἰσί FJ ἀνθρώπια CG: ἀνθρώπινα BH

πεια cώματα κατὰ γεῦcιν καὶ ὀcμήν, ὥc τινεc κατ᾽ ἄγνοιαν ἀνθρωπίνων γευcάμενοι κρεῶν ἐγνώκαcιν· ἡ δὲ ἐξ ἐκείνων τροφὴ γλίcχρα καὶ ἀδιαφόρητοc. ἡ δὲ τῶν προβάτων περιττωματικὴ καὶ κακόχυμοc. ἡ δὲ τῶν αἰγῶν δριμεῖά τε καὶ κακόχυμοc· χειρίcτη δὲ ἡ τῶν τράγων πρόc τε εὐχυμίαν καὶ πέψιν. ἡ δὲ τῶν βοῶν μελαγχολική. ἡ δὲ τῶν λαγωῶν παχύχυμοc μέν, ἧττον δὲ τῆc τῶν προβάτων τε καὶ βοῶν. ἡ δὲ τῶν ἐλάφων cκληρὰ καὶ δύcπεπτοc. καθόλου δὲ τὰ μὲν νέα ὑγρότερά τε καὶ μαλακώτερα καὶ εὐπεπτότερα τῶν παλαιῶν καὶ τὰ εὐνοῦχα τῶν ἐνόρχων καὶ τὰ εὔτροφα τῶν ἰcχνῶν.

πε΄. Περὶ τῶν ἐν τοῖc ζῴοιc μορίων.

Τὰ μὲν ἄκρα νευρώδη τέ ἐcτι καὶ ἀπίμελα καὶ ἄcαρκα καὶ διὰ 1
τοῦτο γλίcχρα τε καὶ ὀλιγότροφα καὶ ὑπακτικὰ γαcτρὸc πλὴν τῶν πτηνῶν διὰ τὴν πολλὴν ξηρότητα. τὰ δὲ ῥύγχη καὶ τὰ ὦτα χονδρώδη καὶ δύcπεπτα. ἡ δὲ γλῶττα χαύνη καὶ ἄναιμοc καὶ ὀλιγότροφοc. οἱ δὲ ἀδένεc ἡδεῖc τε καὶ ψαφαροί, ἡδύτεροι δὲ οἱ ἐν τοῖc μαcτοῖc, καὶ μάλιcτα τῶν χοίρων, ὅταν πλήρειc ὦcι γάλακτοc· οὗτοι δὲ καὶ τρέφουcιν οὐχ ἧττον τῶν cαρκῶν. οἱ νεφροὶ δὲ καὶ ὄρχειc βρωμώδειc τε καὶ δύcπεπτοι, οἱ δὲ τῶν cιτευτῶν ἀλεκτρυόνων ἡδεῖc τε καὶ χρηcτὴν τροφὴν παρέχουcι τῷ cώματι, ὥcπερ οὖν οἱ τῶν ταύρων τε καὶ τράγων καὶ κριῶν δύcπεπτοι καὶ κακόχυμοι. ὁ δὲ ἐγκέφαλοc φλεγματικόc τε καὶ παχύχυμοc καὶ βραδυπόροc καὶ δύcπεπτοc καὶ κακοcτόμαχοc καὶ ναυτιώδηc· πεττόμενοc δὲ καλῶc ἱκανῶc ἐcτι τρόφιμοc. ὁ δὲ μυελὸc λιπαρόc τε καὶ ἡδύτεροc ἐγκεφάλου, τὰ δὲ ἄλλα παραπλήcιοc. πιμελὴ δὲ καὶ cτέαρ ὀλιγότροφα καὶ κακοcτόμαχα. καρδία δὲ καὶ ἧπαρ παχύχυμά τε καὶ δύcπεπτα καὶ βραδυπόρα· τὸ δὲ τῶν χοίρων ἧπαρ ἄμεινον. cπλὴν δὲ κακόχυμόc τε καὶ μελαγχολικόc. ὁ δὲ πνεύμων εὐπεπτότεροc μὲν ὡc χαῦνοc, ἀτροφώτεροc δὲ καὶ φλεγματικόc. κοιλία

πε΄ *cf. Aëtius II 122—129; Galenus, De alim. fac. III 4—14* 11—13 *cf. Oribasius, Coll. II 30* 13—14 *cf. ib. II 31* 14—17 *cf. ib. II 32* 17—20 *cf. ib. II 33—34* 20—22 *cf. ib. II 35* 22—23 *cf. ib. II 36* 24 *ib. II 38* 24—27 *cf. ib. II 39* 27 *sqq. cf. ib. II 40*

2 ἐκείνων] αὐτῶν K 3 δυcδιαφόρητοc DF: διαφόρητοc CG: ἀδιαχώρητοc A, *mrg.* C² ἡ *(alt.)* . . . κακόχυμοc *(4) mrg.* K: *post* πέψιν *lin. 5 hab.* D (ἡ τῶν αἰγῶν δὲ) 4 τε] τέ ἐcτιν K δὲ] τε F 6 τε *om.* AJ 7 μὲν *om.* D τε *om.* K 10 ἐν *om.* K 12 τε *om.* F 14 καὶ *(sec.)*] τε καὶ K 15 ἡδεῖc τε] ἥδιcτοι D: ἡδεῖc *in ras.* J 16 τῶν] οἱ τῶν D 17 ἧττον] *corr. ex* ἥττων J: ἥττω K νεφροὶ δὲ] *corr. ex* νεφροί τε K: δὲ νεφροὶ CFG καὶ] καὶ οἱ D βρωμώδειc] D: βρομώδειc ABCFGHJK 18 δύcπεπτοι] δύcπεπτοι καὶ κακόχυμοι K ἡδεῖc τε] ἡδίcτην F 18. 19 τροφὴν χρηcτὴν C 19 τῶν *om.* J καὶ] καὶ τῶν K 20 καὶ *(alt.)*] δὲ καὶ A 21 τε *om.* CFG παχύχυμοc] παχύχυμοc καὶ κακόχυμοc J καὶ βραδυπόροc *om.* F καὶ δύcπεπτοc *om.* D 22 ἱκανόc BHJK, *corr.* K 23 λιπαρότερόc H παραπληcίωc AF: παραπλήcια K 24 δὲ *(alt.)*] τε H 26 ἄμεινον] DF: ἀμείνω ABCGHJK ὁ δὲ πνεύμων] DK: πνεύμων δὲ ABCFGHJ 27 μὲν] τε F καὶ] ὡc CFG *et in ras.* J

δὲ καὶ μήτρα καὶ ἔντερα cκληρὰ καὶ δύcπεπτα καὶ φλέγματος γεννητικά. καθόλου δὲ ἡ ἀπὸ τῶν ἀγρίων ζῴων τροφὴ τῆc τῶν ἡμέρων ξηροτέρα τέ ἐcτι καὶ μᾶλλον ἀπέριττοc.

2 ἅπαν μὲν αἷμα δύcπεπτόν ἐcτι, μάλιcτα δὲ τὸ παχὺ καὶ μελαγχολικόν, οἷόν περ ὑπάρχει τὸ τῶν βοῶν. τὸ δὲ τῶν λαγωῶν ὡc ἥδιcτον τετίμηται, καὶ πολλοῖc δι᾽ ἔθουc ἐcτὶν ἑψεῖν αὐτὸ cὺν τῷ ἥπατι, τιcὶ δὲ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων cπλάγχνων· ἔνιοι δὲ καὶ τὸ τῶν νέων ὑῶν ἐcθίουcι. τὸ δὲ τῶν αἰγῶν αἷμα καὶ Ὅμηροc οἶδεν ὑπό τινων ἐcθιόμενον.

πϛʹ. Περὶ γάλακτοc.

Τὸ δὲ γάλα πεττόμενον μὲν τρόφιμόν ἐcτιν, οὔλων δὲ καὶ ὀδόντων βλαπτικόν· ὅθεν μετὰ τὴν προcφορὰν αὐτοῦ δεῖ πρῶτον μὲν μελικράτῳ, ἔπειτα δὲ οἴνῳ cτύφοντι τὸ cτόμα κλύζεcθαι· ἔcτι δὲ καὶ κεφαλαλγὲc καὶ φυcῶδεc ὑποχονδρίων τε καὶ γαcτρὸc καὶ τῶν ἐν νεφροῖc λίθων γεννητικόν. καὶ τὸ μὲν ὑγρότερον ἧττον μὲν τρέφει, μᾶλλον δὲ γαcτρόc ἐcτιν ὑπακτικόν· τὸ δὲ παχύτερον ἀνάπαλιν μᾶλλον μὲν τρέφει, ἧττον δὲ ὑπέρχεται. cύμμετρον δὲ τῇ cυcτάcει τὸ τῆc αἰγόc ἐcτιν, ὥcπερ γε τὸ τοῦ προβάτου παχύτερον, καὶ τὸ μὲν εὐθὺc μετὰ τὴν ἀπότεξιν λεπτότερον, προκόπτοντοc δὲ τοῦ χρόνου παχύτερόν τε καὶ μοχθηρότερον.

πζʹ. Περὶ γαλακτοποcίαc.

Τῷ γαλακτοποτοῦντι τῶν ἄλλων cιτίων ἀφεκτέον ἐcτίν, ἔcτ᾽ ἂν πεφθῇ τε καὶ διαχωρήcῃ κάτω. ἄμεινον οὖν ἕωθεν πίνειν νεόβδαλτον καὶ ἀcιτεῖν ἐπ᾽ αὐτῷ καὶ τῶν πόνων τῶν ἄγαν ἀφαιρεῖν τηνικαῦτα, ὅτι πονοῦcιν ἀνάγκη ὀξύνεcθαι· ἀλλ᾽ ἡcυχῇ περιπατῆcαι ἄμεινον καὶ μεταξὺ ἀγρύπνωc ἀναπαύεcθαι· οὕτω γὰρ ποιοῦντι τὰ πρῶτα διαχωρεῖ· διαχωρήcαντοc δὲ ἄλλο πίνειν καί, εἰ τοῦτο διαχωρήcει, ἄλλο. κατ᾽ ἀρχὰc μὲν οὖν καθαίρει χρηcτῶc οὐδὲν μὲν πολὺ τοῦ ἄλλου ὄγ-

2—3 *cf. Oribasius, Coll. II 41* 4—8 *Galenus, De alim. fac. III 18* 8 Ὅμηροc] *Od. XVIII 44 sq.* πϛʹ *cf. Oribasius, Coll. II 59; Ad Eunap. I 52; Aëtius II 87; Galenus, De alim. fac. III 15* πζʹ *Oribasius, Synops. IV 40; Coll. II 61. Aëtius II 93, 95*

2 τροφὴ ζῴων FG 3 τέ *om.* D 4 μὲν] μὲν οὖν D ἐcτι] τε CFG: ἐcτιν H τὸ] *bis* F: καὶ K 7 ὑῶν] DF: ὑίων CGHK *et e corr.* B: ὑείων AJ 9 Περὶ γάλακτοc] CDG: *om.* F: περὶ γάλακτοc καὶ τοῦ τῶν πεζῶν αἵματοc ABHJK *(qui titulus ante lin. 4 ponendus erat)* 11 ὅθεν] ὅθεν καὶ H μὲν] DK: *om.* ABCFGHJ 12 δὲ *(pr.) om.* AHJ, *supra scr.* B τὸ *om.* A, *supra scr.* J[3] 14 γεννητικόν] θρυπτικόν F ἧττω K 15 ἀνάπαλιν] τὸ ἀνάπαλιν K 16 μὲν *om.* F δὲ *(alt.) om.* F[3] 17 γε *om.* D τὸ *(pr.)*] καὶ C τὸ μὲν εὐθὺc] εὐθὺc μὲν D 19 τε *om.* F 20 πζʹ *om.* D 21 ἔcτ᾽] ἔcθ᾽ F: ἕωc *e corr.* B 23 καὶ τῶν] τῶν δὲ D 24 ὅτι] ὅτι τοῖc D ἀλλ᾽ . . . περιπατῆcαι] K, *mrg.* B[2]: ἀλλ᾽ ἡcυχῇ περιπατεῖν F: διόπερ ἡcυχῇ περιπατῆcαι D: *om.* ABCGHJ ἄμεινον . . . ἀναπαύεcθαι *(25) om.* G, *mrg.* C[2] 25 ἀγρύπνωc] DK: ἀγρυπνίαc F: ἀγρύπνουc ABC[2]HJ ἀναπαύcαcθαι *e corr.* D 27 χρηcτοὺc A: *om.* F

κου, ὅςα δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔςω ἐςτίν· μετὰ δὲ τοῦτο ἤδη εἰςέρχεται εἰς τὰς φλέβας καὶ τρέφει κάλλιστα καὶ οὐκέτι διαχωρεῖ. τοῖς δὲ χολώδεςι ῥεύμαςι, καὶ ὅςαι ςυντήξεις ἐπὶ γαςτέρα ςυννεύουςιν, ἕψοντα διδόναι τοῦ γάλακτος, ἕψειν δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἡςυχῇ καὶ ἐπ᾿ ὀλίγον, ὡς μέρος μέν τι διαχωρῆςαι, μέρος δέ τι ςτεχθῆναι, μετὰ δὲ ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἕψειν φυλαςςόμενον μήτε κατακαίειν μήτε τυρὸν ἐξ αὐτοῦ ποιεῖν. φυλακὴ δὲ ἀρίςτη μαλακῶς τε ἕψειν καὶ τῇ κινήςει τὸ ἐφιςτάμενον ἀποξύειν πάντοθεν· κινεῖν δὲ νάρθηκι λείῳ καὶ λεπτῷ καί, ἤν τι ζέςῃ τοῖς χείλεςι, καὶ τοῦτο ςπόγγῳ καθαίρειν· πολλάκις γὰρ ἐνθένδε καὶ τὸ ἄλλο διεφθάρη. ἕψειν οὖν, ὡς εἴρηται, τὸ γάλα, μέχρι παχύτερον ὁμαλῶς καὶ γλυκύτερον τοῦ ὠμοῦ γένηται. καὶ διὰ τῆς τῶν πεπυρακτωμένων δὲ κοχλάκων ἐν τῷ γάλακτι καθέςεως ἐκπίνεταί τε καὶ δαπανᾶται τὸ ἐν αὐτῷ λεπτόν τε καὶ ὀρῶδες. καὶ τοῦτο δὲ τοῖς τῆς κοιλίας ῥεύμαςι, καὶ μάλιςτα τοῖς χολώδεςιν, ἁρμόζει.

πη'. Περὶ τοῦ ςχιςτοῦ γάλακτος.

Ἑψήςει ςφοδροτέρᾳ διὰ πλείονος ἀκάπνου πυρὸς διακρίνεται τὸ ὀρῶδες τοῦ γάλακτος ἀπὸ τοῦ τυρώδους, εἶτα ςειροῦται δι᾿ ἠθμοῦ ἢ ῥάκους ἀκριβῶς, καὶ μίγνυται τῷ ὀρώδει μέλιτος τὸ ςύμμετρον ἢ ὀξυμέλιτος ἢ ἁλῶν, καὶ δίδοται πρὸς ὑπαγωγὴν γαςτρός, τοῖς μὲν ἀκμάζουςιν ἄχρι δύο ξεςτῶν, τοῖς δὲ νεωτέροις μὴ ἔλαττον ξέςτου. τὸ δὲ διὰ τῆς τῶν πεπυρακτωμένων κοχλάκων ἢ ςιδήρων καθέςεως παχυνόμενον γάλα πρός τε δυςεντερίας καὶ τὰ κατὰ γαςτέρα ῥεύματα καλῶς ἂν δοθείη.

πθ'. Περὶ τυροῦ.

Πᾶς μὲν τυρὸς δριμύς τε καὶ διψώδης καὶ δύςπεπτος καὶ κακόχυμος καὶ λίθων γεννητικός· ἀμείνων δέ ἐςτιν ὁ πρόςφατός τε καὶ χαῦνος καὶ μαλακὸς καὶ ἡδὺς καὶ ςυμμέτρων ἁλῶν μετέχων, ὁ δὲ ἐναντίος κάκιςτος.

11—14 *cf. Galenus VI 682; Aëtius II 95* πη' *cf. Aëtius II 96* πθ' *cf. Oribasius, Coll. II 59; Aëtius II 101*

1 ἐςτίν] -ν *eras.* B: ἐςτί D: εἰςίν A 2 καλῶς D 3 ςυννεύουςιν] ACDG, *corr. ex* ςυνεύουςιν J: ςυνέ^υ^ουςιν K: ςυςέ^υ^ουςι H³: *om.* F ἕψοντας D 4 τοῦ γάλακτος] τὸ γάλα D: ςυνεύουςιν F 5 ςτεχθῆναι] CG: τεχθῆναι AB, *e corr.* CK: ταιχθῖναι H: τηχθῆναι D: τακῆναι J: χεθῆναι F δὲ] δὲ ταῦτα D 5. 6 καὶ μᾶλλον *om.* D 6 κατακαίειν] *in ras.* F: καίειν D 7 ἐφιςτάμενον] DK: ἀφιςτάμενον ABCFGHJ 8 ἀποξύειν] D, *e corr.* JK: ἀποξύνειν ABCFGHJK τι] *in ras.* J: τῇ B ζέςῃ] ζέςει K: ἐφίζῃ *Orib. Coll.* 12 κοχλάκων] *e corr.* C: κοχλήκων FG τε *om.* H 13 ὠρόδες H: ὀρρῶδες (-ῶ- *corr. ex* ο) J 16 ἀκάπνου] *corr. ex* καπνοῦ K: καπνοῦ ABH πυρὸς *om.* ABH 17 ςειροῦται] D: ςιροῦται ABCGHJK: ςυροῦται F *et e corr.* J δι᾿ ἠθμοῦ] ABH: δι᾿ ἰθμοῦ GK *et e corr.* C: δι᾿ ἰςθμοῦ C *et e corr.* J: διηθούμενον DF ἢ] διὰ D 18 ῥάκκους ABK ἢ ὀξυμέλιτος] DF: *om.* H: ἢ ὀξυμέλιτος τὸ ςύμμετρον ABCGJK 19 ἢ *om.* G, *supra scr.* C² 20 μὴ] οὐκ *in ras.* D 21 κοχλάκων] *corr. ex* χαχλίκων C: καχλήκων FG 25 κακόχυμος καὶ δύςπεπτος J 27 ςυμμέτρως F

ϟ'. Περὶ ἰχθύων.

Ὅτι μὲν πᾶς ἰχθὺς ψυχροτέρας τε καὶ ὑγροτέρας ἐστὶ κράσεως, εὔδηλον· ἁπάντων δὲ οἱ πετραῖοι καλούμενοι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἀμείνους εὔπεπτοί τε ὄντες καὶ εὔχυμοι καὶ μετρίως ὑγραίνοντες, ὅτε μὴ ἔχωσι σκληρὰν τὴν σάρκα. τῶν δὲ μὴ πετραίων οἱ πελάγιοι πολὺ διαφέρουσι τῶν ἐν ἰλύϊ τρεφομένων, ἢ ἔνθα ποταμοὶ εἰσβάλλουσι· μοχθηρότεροι δὲ μᾶλλον οἱ ἐν λίμναις τε καὶ λιμνοθαλάσσαις τρεφόμενοι. κατὰ μέρος δὲ ὁ μὲν κέφαλος, ἐπειδὰν πελάγιος ᾖ, μετρίως τέ ἐστιν ἡδὺς καὶ ἧττον δύσπεπτος καὶ εὔχυμος, αἵματος δὲ λεπτομερεστέρου τε καὶ ἀσθενεστέρου γεννητικός· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ λάβραξ. ἡ δὲ τρίγλα καὶ αὐτὴ πελάγιος οὖσα σκληροτέρα τε τῶν ἄλλων ἰχθύων ἐστὶ καὶ ψαφαρὰ καὶ εὔπεπτος καὶ τρόφιμος καὶ ἡδεῖα καὶ ἀλιπής.

ϟα'. Περὶ ὀστρακοδέρμων.

Καθόλου μὲν τὰ ὀστρακόδερμα τὸν ἁλυκόν τε καὶ ὠμὸν ἀπογεννᾷ χυμόν· τούτων δὲ τὰ μὲν ὄστρεα μαλακωτάτην ἔχει σάρκα καὶ μᾶλλον ὑπέρχεται, αἱ χῆμαι δὲ καὶ πορφύραι καὶ σωλῆνες καὶ σπόνδυλοι καὶ κήρυκες καὶ κοχλίοι καὶ ὅσα τοιαῦτα σκληρά, καὶ τὰ μαλακόστρακα προσαγορευόμενα, οἷον ἀστακοί, πάγουροι, καρκίνοι τε καὶ κάραβοι καὶ καρῖδες, δύσπεπτά τέ ἐστι καὶ τρόφιμα καὶ ἐφεκτικὰ γαστρὸς ἑψόμενα πολλάκις ἐν ὕδατι γλυκεῖ. ἅπασι δὲ τοῖς ὀστρακοδέρμοις ὑπάρχει χυλὸς ὑπακτικὸς γαστρός· διὸ καὶ τοῖς χερσαίοις κοχλίοις· καὶ τούτων γὰρ σκληράν τε τὴν σάρκα καὶ δύσπεπτον ἐχόντων καὶ τρόφιμον καὶ κακόχυμόν τινες τὸν ζωμὸν ἀρτύοντες δι' ἐλαίου τε καὶ γάρου πρὸς ὑπαγωγὴν γαστρὸς αὐτῷ κέχρηνται. οἱ δὲ ἐχῖνοι ψυκτικοί τε μετρίως εἰσὶ καὶ ὀλιγότροφοι καὶ διουρητικοί.

ϟβ'. Περὶ μαλακίων.

Τὰ δὲ μαλάκια, οἷον πολύποδες, σηπίαι, τευθίδες, σκληρά τέ ἐστι καὶ δύσπεπτα, καὶ μᾶλλον οἱ πολύποδες, τὸν δὲ ἁλυκὸν χυμὸν ὀλίγον ἔχουσι· πεττόμενα δὲ τροφὴν οὐκ ὀλίγην παρέχουσι τῷ σώματι.

ϟ' *cf. Aëtius II 136—141* 3—5 *cf. Oribasius, Coll. II 49* 5—7 *cf. Galenus, De alim. fac. III 25* 7—10 *cf. Oribasius, Coll. II 46* 10 *cf. ib. II 47* 10—12 *cf. ib. II 48* ϟα' *cf. Aëtius II 144* 14—17 *cf. Oribasius, Coll. II 53* 17—20 *cf. ib. II 54* 20—21 *cf. Galenus VI 734* 21—24 *cf. Oribasius, Coll. II 29* 24—25 *cf. Galenus, De alim. fac. III 38* ϟβ' *cf. Galenus, ib. III 35; Oribasius, Coll. II 55; Aëtius II 146*

2 τε *om.* H 3 ἁπάντων] DK: πάντων ABCFGHJ 4 ἔχωσι] K: ἔχωσιν H³: ἔχοσι F: ἔχουσι D: σχῶσιν C, -ν *eras.* BG: σχῶσι AJ 7 δὲ] τε DK τε *om.* J 9 *ante* αἵματος *del.* καὶ B δὲ] τε D τε *om.* CDFG, *eras.* B: καὶ μοχθηροτέρου A *sed del., mrg.* τε 10 ὁ] DK: *om.* ABCFGHJ ἡ τρίγλα δὲ F 12 καὶ τρόφιμος *om.* F ἀλιπής] ἀλιπὴς καὶ εὐκοίλιος καὶ ὁ ταριχηρὸς ἀτροφώτατος F 13 Περὶ] περὶ τῶν BDK 16 καὶ *(sec.)*] καὶ οἱ D 17 κοχλίαι D μαλακόστρακα] μαλακόστρακα δὲ D 18 οἷον *om.* D καὶ *(alt.) om.* K 20 πᾶσι D 21 κοχλίαις D γὰρ] DK: *om.* ABCFGHJ 23 *post* τινες *del.* δὲ J 24 αὐτῶν K: αὐτὸν CG ψυκτικώτεροι D: ψυκτοί CG 27 ἐστιν H: εἰσιν K 29 πεττόμενα] *mut. in* πεττόμενοι B: πεττόμενοι D παρέχουσι] CDFG: παρέχει ABHJK

ϙγ΄. Περὶ cελαχίων.

Τῶν δὲ cελαχίων νάρκαι μὲν καὶ τρυγόνες μαλακὴν καὶ ἡδεῖαν ἔχουcι τὴν cάρκα καὶ ταχέωc ὑπιοῦcαν καὶ εὔπεπτον καὶ τρόφιμον· βάτοι δὲ καὶ λειόβατοι καὶ ῥῖναι καὶ τὰ τοιαῦτα cκληρότερα καὶ δύcπεπτα καὶ μᾶλλον τρόφιμα· καθόλου γὰρ τὰ cκληρόcαρκα τῶν ζῴων καὶ δύcπεπτά εἰcι καὶ τροφιμώτερα, πολλήν τε καὶ cτερεὰν παρέχει τροφήν.

ϙδ΄. Περὶ τῶν κητωδῶν.

Τὰ κητώδη, οἷον φάλαιναι καὶ φῶκαι καὶ ζύγαιναι καὶ δελφῖνες καὶ οἱ μεγάλοι θύννοι, cκληρὰν καὶ δύcπεπτον καὶ παχύχυμον ἔχουcι τὴν cάρκα· ταριχευόμενα δὲ τὰ τοιαῦτα μετριώτερα γίνεται. καὶ τῶν ἄλλων δὲ ἰχθύων οἱ ὑγρότεροι καὶ περιττωματικώτεροι καὶ πρὸc ταριχείαν μᾶλλόν εἰcιν ἐπιτήδειοι· ἡ δὲ ἐν τοῖc ταρίχοιc διαφορὰ τοιαύτη ἐcτίν, οἵα καὶ ἡ τῶν ἰχθύων, ἐξ ὧν γίνονται.

ϙε΄. Περὶ οἴνου δυνάμεωc.

Χρὴ γινώcκειν τὸν πεφροντικότα τῆc ὑγείαc καὶ περὶ οἴνου δυνάμεωc. καθόλου μὲν γὰρ πᾶc οἶνοc τρέφει, ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐρυθρὸc καὶ παχὺc μᾶλλον, οὐκ εὔχυμοc δέ, ὁ δὲ γλυκὺc καὶ αὐτὸc μὲν τρόφιμοc, οὐκ εὐcτόμαχοc δέ, ὁ δὲ cτύφων εὐcτόμαχοc μέν, δυcανάδοτοc δέ, καὶ ἧττον τρέφει, ἔτι δὲ ἧττον ὁ λευκόc· ἄριcτοc δὲ τῶν οἴνων ὁ κιρρὸc τὴν χροιάν. ὁ δὲ παλαιότεροc τοῦ νέου θερμότερόc τε καὶ ξηρότεροc. αὕτη μὲν ἡ τοῦ οἴνου δύναμιc ὡc ἐν κεφαλαίῳ. καθάπαξ δὲ ὁ οἶνοc ἀναζωπυρεῖ μὲν τὸ ἐν ἡμῖν θερμόν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ πέψειc ἀμείνουc γίνονται καὶ τὸ αἷμα χρηcτόν, τήν τε τροφὴν μετάγει πανταχοῦ πόριμοc ὤν· διὸ καὶ τοὺc ἐκ νόcων ἰcχνωθένταc εὐτρόφουc ἀπεργάζεται· ποιεῖ γὰρ καὶ ὀρεκτικοὺc τροφῶν· καὶ τὸ μὲν φλέγμα λεπτύνει, τὴν δὲ χολὴν δι᾽ οὔρων ἐκκαθαίρει καὶ εὔχροιαν ἐργάζεται. καὶ τῇ ψυχῇ

ϙγ΄ *cf. Oribasius, Coll. II 56; Aëtius II 147; Galenus, De alim. fac. III 36* ϙδ΄ *cf. Galenus, De alim. fac. III 37* 8—10 *cf. Oribasius, Coll. II 57* 10—13 *cf. ib. II 58* ϙε΄ *Oribasius, Ad Eunap. I 12; cf. Coll. V 6—7*

1 cελακίων F³: cαλακίων CGK, *corr.* C² 2 cαλακίων CGK: cελακίων C² μὲν] DF³K: τε ABCFGHJ καὶ *(alt.)*] DK: τε καὶ ABCFGHJ 4 λειόβατοι] *e corr.* B: λεόβατοι DGK (CH *euan.*), *e corr.* J: λίβατοι A: λιθόβατοι F³ 5 καὶ *(ult.) om.* D 6 καὶ τροφιμώτερα *om.* K πολλήν] ABDHJ: καὶ πεττόμενα δὲ πολλήν GJ²: καὶ πεπτόμενα δὲ πολλήν CF: καὶ πεττόμενα πολλήν K παρέχουcι CG: παρέχουcι τὴν F 8 τῶν κητωδῶν K φάλλαιναι ADJB³: φάλαινα H 10 γίγνεται ACG: γίνονται K τῶν] DK: *om.* ABCFGHJ 11 οἱ] *om.* H: αἱ F καὶ *(pr.) om.* D περιττωματικοὶ K ταραχείαν B: τὰ ταρίχη D 12 ταρίχεcι *e corr.* D 13 γίνονται K: γίγνεται F 14 περὶ] περὶ τῆc τοῦ F 15 περιπεφροντικότα H ὑγείαc] ACJK: ὑγίαc H: ὑγιείαc BDG, *e corr.* F 17 μᾶλλον] μᾶλλον μὲν τρέφει J δὲ *(pr.)*] JK: *om.* ABCDFGH 20 χροιάν] DK: χρόαν ABCFGHJ 21 ὁ οἶνοc] οἶνοc πᾶc D 22 μὲν] K: *om.* ABCDFGHJ αἱ] καὶ αἱ H γίγνονται D: γίνεcθαι F 23 τε] DK: δὲ ABCFGHJ παράγει F 26 καθαίρει F

δὲ εὐφροσύνην καὶ ἡδονὴν ἐμποιεῖ καὶ ῥώμην παρέχει. τούτων μὲν οὖν τῶν ἀγαθῶν ὁ μέτρῳ πινόμενος αἴτιος γίνεται, τῶν δὲ ἐναντίων ὁ ἄμετρος. διὰ τοῦτο οἱ μεθυσθέντες τρέπονται καὶ παρανοοῦσι καὶ καταφορικοὶ γίγνονται· διὸ φεύγειν χρὴ τὴν εἰς τοσοῦτον ἀμετρίαν τῆς οἴνου πόσεως. διὰ χρόνου δὲ πλείονος ἐπιεικῶς συμφέρει πίνειν· τήν τε γὰρ δι᾽ οὔρων κάθαρσιν δαψιλῆ κινεῖ καὶ ἱδρῶτας προχεῖ. κάλλιον δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ ἐμεῖν μελικράτου προσλαβόντας, ὡς μηδὲ μικρὸν ὑπ᾽ αὐτοῦ βλαβῆναι. κωθωνιζόμενος δέ τις τῆς μὲν ἄλλης τροφῆς μὴ ἄγαν ἐμπιπλάσθω, πίνων δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἐσθιέτω κράμβην ἑφθὴν καὶ τραγημάτων γευέσθω, καὶ μᾶλλον τῶν ἀμυγδάλων· ταῦτα γὰρ καὶ τὰς κεφαλαλγίας κουφίζει καὶ τοῖς ἐμοῦσιν οὐδαμῶς ἐστι λυπηρά. κάλλιον δὲ καὶ τοῦ ἀψινθίου τὸ ἀπόβρεγμα πρὸ τῶν πότων λαμβάνειν· πάντων γάρ ἐστιν ἀκραιπαλώτατον. εἰ δὲ καὶ δάκνοιντό τινες ὑπὸ τοῦ οἴνου, ψυχρὸν ὕδωρ ἐπιρροφεῖν· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ πάλιν τοῦ ἀψινθίου πίνειν περιπάτοις τε καὶ ἀνατρίψεσι καὶ λουτρῷ καὶ ἐλάττονι τροφῇ χρησάμενον ἀνακομισθῆναι.

ϛϛʹ. Περὶ μέλιτος καὶ μελικράτου.

Τὸ μέλι ἑψόμενον μὲν τρέφει μᾶλλον ἤπερ ὑπάγει γαστέρα, μὴ ἑψόμενον δὲ τὸ ἀνάπαλιν· καὶ ταῖς μὲν ψυχραῖς καὶ ὑγραῖς κράσεσι συμβάλλεται, ταῖς δὲ θερμοτέραις ἐκχολοῦται. καὶ τὸ μελίκρατον δὲ οὐ πάνυ τι τοῖς πικροχόλοις ὠφέλιμόν ἐστιν ἐκχολούμενον αὐτοῖς· συμφέρει τοίνυν ὑδαρέστερον ἐπὶ τῶν τοιούτων φύσεων δίδοσθαι τὸ μελίκρατον. ἀνεπιτήδειον δὲ καὶ τοῖς ἔχουσιν ἐν πείσει τὰ σπλάγχνα. σκευάζειν δὲ τὸ μελίκρατον κἂν ὀκταπλάσιον μιγνύντας ὕδωρ τοῦ μέλιτος καὶ οὕτως ἕψοντας, ἄχριπερ ἂν ἀφρίζον παύσηται· προσήκει δὲ αἴρειν ἀπ᾽ αὐτοῦ συνεχῶς τὸν ἀφρὸν εὐθὺς ἅμα τῷ γεννᾶσθαι.

ϛϛʹ 18—20 *cf. Oribasius, Coll. II 62* 20—26 *Oribasius, Synops. IV 38; cf. Coll. V 14*

1 ἡδονὴν καὶ εὐφροσύνην C ποιεῖ F 3 ἀμέτρως FJ 4 γίνονται AJ 6 προχεῖ] ABDHJ: προχέει K: παρέχει CFG 7 προσλαβόντας] D: προλαβόντας BCFGJK: προλαβόντος AH 8 δέ] μέν K τις] DK: *om.* ABCFGHJ 9 ἐμπιμπλάσθω A: ἐμπίπλασθαι J 11 γὰρ] CFGK: *om.* D: δὲ ABHJ κεφαλαλγίας] *e corr.* BJ, *mrg.* γρ. καὶ τὰς κεφαλαλγίας J: κεφαλὰς K(J) καὶ *(alt.)*] καὶ τὰς κεφαλαλγίας καὶ K ἐστι *om.* D 14 ἐπιρροφεῖν] DK: πίνειν ABCFGHJ 15 πίνειν] λαμβάνειν J, *mrg.* γρ. πίνειν καὶ *(pr.) om.* ABH, *supra scr.* J ἀνατρέψεσι F 18 μὲν *om.* F εἴπερ CGK 19 τὸ] DK: *om.* ABCFGHJ καὶ ὑγραῖς *om.* F 20 θερμοτέραις] DK: θερμαῖς ABCFGHJ ἐκχολοῦται] -χ- *in ras.* A: ἐκθολοῦται F τὸ] DK: *om.* ABCFGHJ 21 τι *om.* B ὠφέλιμόν ἐστιν] ὠφελεῖ F 22 διδῶναι F 23 ἐν πείσει] *Or*: ἐν πίσει ACGH(K): ἐν πήσει F: ἐν *seq. ras. 3 litt.* πίστει, τ *eras.*, B: ἐμπαθῆ D, *e corr.* K: εὐπαθῆ J 24 δὲ *om.* K κἂν *om.* D 25 ἕψοντας] DFK: ἑψοῦντας ABCGHJ ἀφρίζων BCFGHK προσήκει] προσέχειν D

ϙζʹ. Περὶ ὕπνου.

Ἀκόλουθόν ἐστιν ἐπὶ πᾶσι τοῖς περὶ διαίτης εἰπεῖν τι καὶ περὶ ὕπνου, διότι καὶ πάντων ὕστατος ὡς τὸ πολὺ παραλαμβάνεται. ὁ τοίνυν ὕπνος, ὡς τύπῳ φάναι, τῶν ψυχικῶν ἐστι δυνάμεων ἀνάπαυσις χρηστῆς ὑγρότητος ἐπιτεγγούσης τὸν ἐγκέφαλον γιγνόμενος. ὀρθῶς δὲ παραλαμβανόμενος πολλὰ δύναται δρᾶν ἀγαθά· σιτία τε γὰρ κατεργάζεται καὶ χυμοὺς ἐκπέπτει καὶ ὀδύνην παραμυθεῖται κόπους τε παρηγορεῖ καὶ τῶν συντεταμένων χάλασιν ἀπεργάζεται· καὶ ψυχικῶν δὲ παθῶν λήθην ἱκανὸς ἐμποιῆσαι καὶ παρακοπτικὸν λογισμὸν ἐπανορθώσασθαι. καιρὸς δὲ τοῦ ὕπνου ἄριστος μὲν ὁ μετὰ τὴν τροφήν, ἀλλ᾽ ὁ μεθ᾽ ἡμέραν οὐ πᾶσιν ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἐξαρκεῖ πρὸς ἐντελῆ τῶν σιτίων κατεργασίαν ὁ χρόνος, ἐν ᾧ καθεύδουσι, διακοπτομένης δὲ πρὸ ὥρας τῆς πέψεως ἐκ τῆς μεσημβρίας ἐξανιστάμενοι ὀξυρεγμιώδεις τε γίνονται πολλάκις καὶ φυσῶν ἐμπίπλανται, τινὲς δὲ καὶ κλύδωνας ἴσχουσι, πλὴν εἰ μὴ δι᾽ ἔθος ἢ τὸ αὐτάρκως ὑπνῶσαι ταῦτα μὴ γένοιτο. ἄριστοι δὲ τῶν ὕπνων εἰσὶν οἱ νυκτερινοί· φύσει γὰρ ἡ τῆς νυκτὸς ὑγρότης, οἶμαι, καὶ ἠρεμία καταφορικὴ τυγχάνουσα πέψιν τελείαν ἀπεργάζεται· μετὰ γοῦν τοὺς νυκτερινοὺς ὕπνους ὡς μάλιστα πρὸς ἔκκρισιν ἐπειγόμεθα. ὅρος οὖν ἔστω τοῦ κατὰ τὸν ὕπνον χρόνου ἡ τῶν σιτίων τελεία πέψις ταῖς ἐρυγαῖς τε καὶ τῇ τῆς γαστρὸς προσστάλσει γιγνωσκομένη, μεθ᾽ ἣν οὐδὲ ἡ ἐγρήγορσις ἄχρηστος τὴν τῶν ἐκ τῆς πέψεως περιττωμάτων ἐργαζομένη διαχώρησιν.

ϙηʹ. Περὶ ἀγρυπνίας.

Ἡ μὲν ἐπὶ τῶν ἤδη νοσούντων ἀγρυπνία δι᾽ ὀδύνην ἢ πυρετὸν ἢ ὀξύτερόν τι σύμπτωμα γιγνομένη τῆς προσηκούσης ἰάσεως ἐν τῷ περὶ πυρετῶν τεύξεται λόγῳ, περὶ δὲ τῆς τῶν ὑγιαινόντων ἀγρυπνίας νυνὶ λεκτέον. εἰ μὲν οὖν διὰ λύπην ἢ φροντίδα ἤ τι τῶν ψυχικῶν ἀγρυπνοῖεν παθῶν, πρῶτον μὲν τὸ λυπηρόν, εἰ οἷόν τέ ἐστιν, ἀνακόψομεν,

ϙζʹ *cf. Oribasius, Coll. VI 4—5*
26 λόγῳ] *II 41*

6 γὰρ *om.* BD 7 ἐκπέττει GK παραμυθεῖται] DK: παρηγορεῖται ABCFGHJ παρηγορεῖ] DK: παραμυθεῖται ABCFGHJ[3] 8 δὲ] *om.* J: τε D 10 τὴν] DK: *om.* ABCFGHJ 11 μεθ᾽] μὲν μεθ᾽ D πρὸς] πρὸς τὴν K 12 δὲ *om.* F 12.13 πρὸ ὥρας] *corr. ex* πρόωρος G: προώρως AD 13 ἐκ τῆς *om.* D ἐξανιστάμενοι] D: ἐξανιστάμενοι πολλάκις ABCFGHJK, *deinde eras.* καὶ φυσῶν K τε] DK: *om.* ABCFGHJ 14 γίγνονται ABCGH πολλάκις] DH, *eras.* K: τε πολλάκις AJ, *del.* B: *om.* CFG ἐμπίμπλανται AJ, *alt.* μ *eras.* C κλύδωνος F *et corr. ex* κλύδονος G 15 τὸ] *mut. in* τῷ J[2] 16 ἡ *om.* K 17 οἶμαι] DK: *om.* ABCFGHJ 18 γοῦν] γὰρ B *et e corr.* H 20 προσστάλσει] D: προστάλσει ABCFGHJK 21 γινωσκομένη CK ἡ *om.* D, *e corr.* B 22 διαφόρησιν K 25 ἢ ὀξύτερον] ἢ ὀξὺν ἕτερον *mut. in* ὀξὺν ἢ ἕτερον K τι *om.* H γινομένη K: γιγνωμένης F προσηκούσης] DK: *om.* ABCFGHJ 27.28 παθῶν ἀγρυπνοῖεν D 28 τῶν λυπηρῶν H εἰ *om.* K ἀνακόψομεν] CDK: ἀνακόψωμεν ABFGHJ

ἔπειτα καὶ τοῖς διὰ τῶν ἡδέων ἤχων ἀκούσμασι τὸν λογισμὸν ἀπαγέσθωσαν· τινὲς δὲ καὶ ἦχον ὕδατος ἡσυχῆ πρὸς τοῦτο μηχανῶνται, δι᾽ οὗ θελγόμενοι πρὸς ὕπνον κατάγονται. βαλανείοις τε, καὶ μάλιστα τοῖς ἑσπερινοῖς, εὔπεπτοι κεχρήσθωσαν ὑγραινούσῃ τε τροφῇ, οἷον θριδακίναις καὶ τοῖς ὁμοίοις· καὶ τῆς μελαίνης δὲ μήκωνος ἔσθ᾽ ὅτε φύλλα χλωρὰ τοῖς ὄψοις συγκαταμιγνύτωσαν καὶ ἰχθύων εὐπέπτων ἐσθιέτωσαν οἴνῳ τε πλείονι καὶ λεπτῷ καὶ μὴ παλαιῷ χρήσθωσαν. μέλλοντες δὲ ἀνακλίνεσθαι ῥοδίνῳ τὴν κεφαλὴν ἀλειφέσθωσαν ἢ ἐλαίῳ, ἐν ᾧ κωδύαι ἢ μανδραγόρας ἀφήψηται· καὶ τὸ ἀνήθινον δὲ τὸ μὴ παλαιὸν τῶν ὑπνωτικῶν ἐστιν. οἶδε δὲ καὶ μετὰ κόπον προηγησάμενον ἀνάπαυσις ἐξαπίνης ἐπιγενομένη ὕπνον ἐμποιῆσαι. καὶ συνουσία δὲ σύμμετρος αὐτὸ τοῦτο πολλάκις ἔδρασεν· ἕτεροι δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν ἢ τοὺς πόδας ψυχόμενοι ῥᾳδίως ἀφυπνοῦσιν. εἰ δὲ διὰ πλῆθος ἢ μοχθηρίαν τροφῆς βαρούμενοι τὸν στόμαχον ἀγρυπνοῖεν (καὶ τοῦτο γὰρ ἴσμεν γιγνόμενον, ὥσπερ αὖ πάλιν ἕτεροι παρὰ τὸ σύνηθες ἀσιτήσαντες ἢ ὀλιγοσιτήσαντες ἠγρύπνησαν), ἐπισκέπτεσθαι δεῖ καὶ τὴν αἰτίαν ὑποτέμνεσθαι.

ϙθʹ. Περὶ καταφορᾶς.

Εἰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν βαθεῖς τε καὶ καταφορικοὶ γίγνοιντο οἱ ὕπνοι, λουτρῶν τε συνεχῶν αὐτοὺς ἀφέξομεν καὶ τῆς ἐμψυχούσης ἀλοιφῆς· ἀποφλεγματισμοῖς τε χρησώμεθα καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ θερμότερόν τε καὶ ξηρότερον καὶ ὀλιγότροφον αὐτοὺς μετενέγκωμεν ὑπὸ ψυχροτέρας ὡς μάλιστα καὶ ὑγροτέρας ὕλης τὸν ἐγκέφαλον διαβρεχούσης τούτου συμβαίνοντος.

ρʹ. Διοκλέους ἐπιστολὴ προφυλακτική.

1 Διοκλῆς Ἀντιγόνῳ βασιλεῖ.

Ἐπειδή σοι συμβαίνει μουσικωτάτῳ πάντων βασιλέων γεγονέναι καὶ πλεῖστον χρόνον βεβιωκέναι φιλοσοφίας τε πάσης ἔμπειρον ὄντα τυγχάνειν καὶ τοῖς μαθηματικοῖς πρωταγωνιστήν, ὑπολαμβάνων βασιλικήν τε καὶ οἰκείαν εἶναι [τὴν] φιλοσοφίαν τὴν περὶ τῶν ὑγιεινῶν ἀκοήν τε καὶ θεωρίαν γέγραφά σοι, πόθεν αἱ νόσοι τοῖς ἀνθρώποις

1 διὰ] DK: *om.* ABCFGHJ 2 ἥσυχον D: ἡσυχεῖν F 6 φύλλα] τὰ φύλλα K 8 δὲ] τε D 9 ἐν ᾧ *om.* K, *supra scr.* C[2] κωδύα D: κοδύαι K: κωδίαι C μανδραγόρα CF, *e corr.* J: μανδραγόραι G, *e corr.* C 10 οἶδε] DF: οἶδεν AHK, -ν *eras.* BGJ: οἶδε δὲ C δὲ *om.* F 11 ἀνάπαυσις] DK: ἀναπαύσεως ABCFGHJ ἐπιγενομένη] *scripsi*: ἐπιγενομένης ABCFGHJ: ἐπειγομένης K: γιγνομένη D 12 πολλάκις] DK: *om.* ABCFGHJ 13 ὑπνοῦσιν D εἰ δὲ] ἔτι δὲ εἰ D 14 βαρούμενοι] DKJ: βαρυνόμενοι ABCGH: βαρυνόμενον F 15 γινόμενον D: γιγνόμενοι C 16 δεῖ] *corr. ex* δὲ δεῖ H: δὲ K 19 γίνονται D 21 χρησόμεθα D τε *(alt.) om.* D 22 ξηρότερον] DFJ, *e corr.* K: ξηρότροφον ABCGHK ὀλιγοτροφώτερον D 23 διαβρεχούσης] ὑγραινούσης καὶ διαβρεχούσης D 26 *cf. Wellmann, A. Cornelius Celsus, p. 99*[1] 29 καὶ] *mut. in* κἂν C[2] μαθητικοῖς AHJ, *corr.* J[2] πρωταγωνιστεῖν *e corr.* D 30 τε] CDFG: *om.* ABHJK τὴν φιλοσοφίαν] *om.* F: φιλοσοφίαν D: γρ. καὶ (?) τῇ φιλοσοφίᾳ *mrg.* C[2] 31 θεωρίαν] θεραπείαν CDFG νοῦσοι K

συνίστανται καὶ τίνων προγενομένων σημείων, καὶ πῶς ἄν τις αὐταῖς βοηθῶν ἐπιτυγχάνοι· οὔτε γὰρ χειμὼν ⟨ἂν⟩ ἐν τῷ οὐρανῷ συσταίη ποτὲ μὴ οὐχὶ σημείων τινῶν προγενομένων, οἷσπερ παρακολουθοῦσιν οἱ ναυτικοὶ καὶ οἱ πολύπειροι τῶν ἀνθρώπων, οὔτε πάθος ἐν ἀνθρώπου φύσει συσταίη ποτὲ μὴ οὐχὶ σημείου τινὸς προγενομένου. σὺ δὲ πεισθεὶς τοῖς ὑφ᾽ ἡμῶν λεγομένοις παρακολουθήσεις τῇ ἀκριβείᾳ τῇ περὶ αὐτῶν.

διαιρούμεθα δὴ τὸ σωμάτιον εἰς μέρη τέσσαρα, κεφαλήν, θώρακα, 2
κοιλίαν, κύστιν. ἐπειδὰν οὖν μέλλῃ πάθος περὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ πλεῖον συνίστασθαι, προσημαίνειν εἴωθεν σκοτόδινος καὶ ἀλγηδὼν κεφαλῆς καὶ βάρος ἐν ταῖς ὀφρύσιν, ἦχοι ὤτων, νυγμοὶ κροτάφων· οἱ ὀφθαλμοὶ τὸ πρωὶ δακρύουσιν μετὰ τοῦ ἀμβλυώσσειν καὶ ὀσφραίνεσθαι οὐδενός· τὰ οὖλα τῶν ὀδόντων μετέωρα γίγνεται. ὅταν οὖν τοιοῦτόν τι προσημαίνῃ, τὴν κεφαλὴν δεῖ καθαίρεσθαι, φαρμάκῳ μὲν μηδενί, λαβὼν δὲ ὑσσώπου ἢ ὀριγάνου τὰς κεφαλὰς τρίψας καὶ ἀναζέσας ἐν χυτριδίῳ μετὰ γλυκέος ἢ ἑψήματος ἡμικοτυλίου τοῦτο νῆστις ἀπορροφῶν διακλύζου τὸ στόμα καὶ ἀναγαργαρίζων ἀποφλεγμάτιζε· ταύτης οὐκ ἔστιν ἐλαφροτέρα θεραπεία τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν παθῶν. ἄριστον δὲ καὶ τὸ σίνηπι διειμένον μελικράτῳ θερμῷ· τοῦτο νῆστις ἀπορροφῶν ἀναγαργαρίζου καὶ ἀπορρευμάτιζε· δεῖ δὲ προθερμαίνειν τὴν κεφαλὴν συσκεπάσαντα, ὅπως τακὲν τὸ φλέγμα εὐκόπως ὑπακούσῃ πρὸς τὴν ἐκροήν. τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν τοιούτων σημείων τάδε εἴωθεν ἐπιγίγνεσθαι τὰ ἀρρωστήματα· ὀφθαλμίαι, ἀπογλαυκώσεις, τὰ ὦτα ῥήγνυνται, χοιράδες ἐν τῷ τραχήλῳ γίγνονται, ἐγκεφάλου σφακελισμός, κόρυζα, συνάγχη νύκτωρ, τερηδόνες, σταφυλή, τριχῶν μάδισις, ἕλκωσις κεφαλῆς, ὀδόντων πόνος.

ὅταν δέ τι περὶ τὸν θώρακα μέλλῃ γίγνεσθαι, τούτων τι προση- 3
μαίνειν εἴωθεν· ἱδρὼς ἐπιγίγνεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα καὶ τὸν θώρακα, καὶ τὴν γλῶτταν παχεῖαν ἔχειν· πτύουσιν ἁλυκὰ ἢ πικρὰ ἢ χολώδη·

1 προγινομένων D 2 οὔτε γὰρ] αὗται γὰρ οὔτε K ἂν *om.* ABCDFGHJK τῷ *om.* D 4 οἱ *om.* K 5 προσγενομένου AK, *corr.* K δὲ] δέ γε K 6 παρακολουθήσῃς K: παρακολούθησον D ἀκριβείᾳ τῇ] ἀκριβεστάτῃ D αὐτῶν] αὐτῶν ὑποθήκῃ D 7 διαιροῦμεν τοίνυν τὸ σῶμα D 8 κύστιν] καὶ κύστιν FK οὖν] D: γὰρ ABCFGHJK 9 ἄλγημα D 10 ἦχοι] CDFG, *e corr.* BH³J: ἤχη AHK τὸ] *om.* D: τῷ G 11 ἀμβλυώττειν CG: ἀμβλυώσειν H καὶ *om.* D ὀσφραίνονται D 12 γίνεται D, *e corr.* J: γίγνονται F: γίνονται K προσημαίνει K: προσημάνῃ AH 13 καθαίρειν D οὐδενί H 15 γλυκέως FH, -ω- *eras.* G ἢ *om.* K ἑψήματος] DK: ἑψέματος ABCFGHJ τούτου D διαβλύζου BHJ 16 ἀποφλεγμάτιζε] CDFG, *e corr.* J: ἀπορευμάτιζε ABHK 18 σίνηπι] CDFG, *e corr.* BJ: σίναπι A: νάπυ *corr. ex* νάποι H³: σινάπι δι- *corr. ex* σιναπίδι K εἱμένῳ *e corr.* K τούτου D ἀναγαργαρίζου] -ου *in ras.* B: ἀναγαργάριζε D 19 ἀποφλεγμάτιζε D, *e corr.* J προδιαθερμαίνειν K συνσκεπάσαντα CG: προσκεπάσαντα A 20 εὐκόλως D ὑπακούσῃ] D: ἐπακούσῃ ABCFGHJK 21 ἐπιγίνεσθαι AD 22 ἀρωστήματα FH 23 γίνονται DJ κυνάγχη D 24 μάδησις BDH³ 25 πόνοι D 26 γίνεσθαι AFJK: γενέσθαι BH τούτων τι] C²K²: τούτων BCFGHJK, *corr. ex* τοσούτων A: ταῦτα D 27 ἐπιγίνεται DK 28 ἔχειν] ἔχουσι καὶ D: ἔχ″ C, *mrg. add.* ἐργάζεται C² πτύουσιν] CDFG: πτύειν ABHJK ἢ *(pr.)*] καὶ D ἢ χολώδη] καὶ χολώδη καὶ D

ὑπὸ τὰς πλευρὰς ἢ ὠμοπλάτας ἀλγήματα γίγνεσθαι δίχα προφάσεως, χάσμαι συνεχεῖς, ἀγρυπνίαι, πνιγμοί, δίψος ἐξ ὕπνου, ἀηδῶς ἔχειν τὴν ψυχήν, ψυγμοὶ στήθους καὶ βραχιόνων, χειρῶν τρόμος, βῆχες ξηραί. βοηθεῖν δὲ δεῖ αὐτοῖς ἐμφρόνως τόνδε τὸν τρόπον· ἐμετοποιείσθω ὡς βέλτιστα ἀπὸ δείπνου ἄνευ πλησμονῆς, ἄνευ φαρμακείας. χρήσιμοι δὲ καὶ οἱ νήστεις ἔμετοι, οὓς καλοῦσί τινες συρμαϊσμούς· δεῖ δὲ τὸν μέλλοντα συρμαΐζειν προφαγεῖν ῥαφανίδας λεπτάς, κάρδαμον, εὔζωμον, σίνηπι, ἀνδράχνην, εἶτα ἐπιπιόντα ὕδωρ χλιαρὸν οὕτως ἐμεῖν. τοῖς δὲ καταφρονοῦσι τῶν τοιούτων σημείων τάδε εἴωθεν ἐπιγίγνεσθαι τὰ ἀρρωστήματα· πλευρῖτις, περιπνευμονία, μελαγχολία, πυρετοὶ ὀξεῖς, φρενῖτις, λήθαργος, καῦσος λυγμώδης.

4 ἐπειδὰν δέ τι μέλλῃ περὶ τὴν κοιλίαν πάθος ἐπὶ πλεῖον συνίστασθαι, τούτων τι προσημαίνει πρότερον· ἡ κοιλία συστρέφεται καὶ ταράττεται αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ, τὰ σιτία καὶ τὰ ποτὰ πικρὰ φαίνεται, γονάτων βάρος, ὀσφὺν μὴ δύνασθαι κάμψαι, πόνοι ὅλου τοῦ σώματος καὶ δίχα προφάσεως, νάρκη σκελῶν, πυρέτια λεπτά. ὅταν τι τούτων προσημαίνῃ, τὴν κοιλίαν δεῖ μαλακὴν προπαρασκευάζειν μετὰ διαίτης ἄνευ φαρμακείας· ἔστι δὲ πλείω καὶ ἀσφαλῆ, οἷστισι χρώμενος οὐκ ἂν διαμάρτοις, σευτλία μελικράτῳ καθηψημένα, σκόρδα ἑφθά, μαλάχη, λάπαθα, λινόζωστις, μελιτώματα· πάντα γὰρ ὑπακτικὰ κοιλίας ἐστίν. ἐὰν δὲ ἐπιτείνῃ τι τῶν σημείων, κνήκου χύλισμα παραμιγνύειν εἰς ἅπαντα τὰ ἑψήματα· ἡδύτερα γάρ ἐστι καὶ ἀκίνδυνα. χρήσιμος δὲ καὶ ἡ λεία κράμβη καθηψημένη ἐν ὕδατι πολλῷ· ταύτης ὁ χυλὸς πινόμενος μετὰ μέλιτος καὶ ἁλός (εἶναι δὲ δεῖ ὡς κοτύλας τέσσαρας) ἢ τῶν ἐρεβίνθων ἢ ὀροβίων καθηψημένων τὸ ὕδωρ πινόμενον τὸν αὐτὸν τρόπον ποιεῖ νήστει. τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν τοιούτων σημείων τάδε εἴωθεν γίγνεσθαι τὰ πάθη· κοιλίας διάρροια, δυσεντερία, λειεντερία, εἰλεός, ἰσχιάς, πυρετὸς τριταῖος, ποδάγρα, ἀποπληξία, αἱμορροΐδες, ἀρθρῖτις.

5 ὅταν δέ τι μέλλῃ πάθος περὶ τὴν κύστιν ἐπὶ πλεῖον συνίστασθαι, τάδε προσημαίνειν εἴωθεν· ἀπὸ σιτίων ὀλίγων πλήρεις δοκεῖν εἶναι,

1 ἢ] ἢ τοὺς D γίνεσθαι K: γίγνεται F: γίγνεσθαι συμβαίνει D 2 ἔχουσι D 3 καὶ] γίνονται καὶ D βῆχες ξηραί] CDFG, *supra scr.* J[3]: *om.* ABH: πήχεις ξηροί K 4 δεῖ δὲ βοηθεῖν D αὐτοὺς CGH ἔμετον ποιείσθω CDFGJ[2]: ἐμετοποιεῖσθαι J: ἐμετοποιείτω F[3] 5 ἄνευ *(pr.)*] *mut. in* ἐκ *mrg.* C[2] 8 σίνηπι] CDFG: σίναπι ABHJ: σίναπιν K 9 ἐπιγίνεσθαι DK 11 λυγμώδης] λυμώδης CG, *corr.* C[2]: λοιγμός F: λοιμώδης ἢ λυγμώδης λυγμοί D 13 τούτων τι] τοῦτον τοι C *et e corr.* G προσημαίνειν CFG 14 αὐτὴ *om.* D ἐν] ἐφ᾽ A 16 πυρέττια K *et e corr.* J λεπτά] DK: μικρά ABCFGHJ 19 σευτλία] -ί- *eras.* K: οἷον σεῦτλα D κατηψημένα D, -τ- *corr. ex* θ σκόροδα DJC[2] λάπαθον D 20 μελιττώματα CFK, *e corr.* J κοιλίας ἐστὶν ὑπακτικά D ἐστίν] εἰσίν K: εἰσί F 21 τι *om.* K κνίκου ACFGHJK χίλισμα C *et e corr.* G πάντα D 22 ἐστιν H, -ν *eras.* G: ἔσται D δὲ] δέ ἐστιν K 23 κατηψημένη D ταύτης] καὶ ταύτης D χιλὸς CG 24 εἰδέναι D ὡς] ὡς περὶ D ἢ *om.* D 25 ἢ] ἢ τῶν D κατηψημένων D 26 νήστει] πρὸς νῆστις D 27 γίνεσθαι K: ἐπιγίνεσθαι D λειεντερία *om.* D 29 πλέον ABHJ 30 πλήρεις] CDFG: πλήρις K: πλήρει H[3]: πλήρη AB: πλήθη J(H) δοκεῖ D

φῦcαι, ἐρυγαί, ἄχροιαι ὅλου τοῦ cώματος, ὕπνοι βαρεῖc, τὰ οὖρα πελιὰ καὶ μόλιc ἐκπορευόμενα, οἰδήματα περὶ τὰ αἰδοῖα γίνονται. ὅταν οὖν τοιοῦτόν τι προcημαίνῃ, βοηθεῖν δεῖ τοῖc διουρητικοῖc ἀρώμαcιν ἀcφαλέcτατα· ἔcτι δὲ τάδε· μαράθων καὶ cελίνων τὰc ῥίζαc ἀποβρέχειν ἐν οἴνῳ λευκῷ εὐώδει, τοῦτο πίνειν ἑκάcτηc ἡμέραc νήcτειc πρωὶ κυάθουc δύο μεθ' ὕδατοc, δαύκου, cμύρνηc, ἑλενίου, ὅ,τι ἂν ἔχῃc τῶν τοιούτων· ἅπαντα γὰρ ὠφελεῖ· καὶ τῶν ἐρεβίνθων τῶν ἀποβεβρεγμένων τὸ ὕδωρ πινόμενον μετὰ οἴνου τὸν αὐτὸν τρόπον. τοῖc δὲ ἀμελοῦcι τῶν τοιούτων cημείων τάδε εἴωθεν ἐπιγίγνεcθαι τὰ ἀρρωcτήματα· ὕδρωψ, cπλὴν μέγαc, ἥπατοc πόνοc, λιθίαcιc, νεφρῖτιc, cτραγγουρία, πρηcμὸc κοιλίαc. ἐφ' ἁπάντων δὲ τῶν τοιούτων cημείων τοῖc μὲν νηπίοιc ἠπίουc καὶ τὰc θεραπείαc προcάγειν, τοῖc δὲ μείζοcιν ἐνεργεcτέρωc.

γέγραφα δέ coι καὶ περὶ τῶν τροπῶν τῶν εἰc τὸν ἐνιαυτόν, ἐν 6
αἷc ἕκαcτα γίγνεται, τίνα cε δεῖ προcφέρεcθαι καὶ τίνων ἀπέχεcθαι· ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τροπῶν χειμερινῶν.

τροπὴ χειμερινή. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποιc κατάρρουν ὑγραcίαν ἕωc ἰcημερίαc ἐαρινῆc. δεῖ οὖν προcφέρεcθαι τὰ θερμότατα καὶ ἀκρατέcτερον πίνειν καὶ ἀκρατοποτεῖν καὶ ἀπὸ τῆc ὀριγάνου πίνειν καὶ cυνουcιάζειν. εἰcὶ δὲ εἰc ἰcημερίαν ἡμέραι ϙ̄.

ἰcημερία ἐαρινή. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποιc φλέγμα καὶ τοὺc γλυκεῖc ἰχῶραc τοῦ αἵματοc ἕωc πλειάδοc ἐπιτολῆc. χρῶ τοῖc ὀπωδεcτάτοιc καὶ δριμέcιν καὶ φιλοπόνει καὶ cυνουcίαζε. εἰcὶ δὲ ἕωc πλειάδοc ἐπιτολῆc ἡμέραι μ̄ς̄.

πλειάδοc ἐπιτολή. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποιc χολὴν πυρρὰν καὶ τοὺc πικροὺc ἰχῶραc ἕωc θερινῶν τροπῶν. χρῶ τοῖc γλυκέcι πᾶcι κοιλίαc λυτικοῖc καὶ ὡc ἐλάχιcτα cυνουcίαζε. εἰcὶ δὲ εἰc τροπὰc θερινὰc ἡμέραι μ̄ε̄.

τροπαὶ θεριναί. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποιc χολὴν μέλαιναν

1 ἄχροια HJ: ἄχροιοι F τὰ] K: καὶ τὰ ABCFGHJ: *om.* D πελιδνὰ F *et e corr.* J 2 ἐκπορευόμενα] -κ- *in ras.* J: ἐμπορευόμενα ABH γίγνονται FHJ: γίνεται K: *om.* D 3 τι τοιοῦτον AJ 4 ἀcφαλέcτατα] ὧν ἀcφαλέcτατα D δὲ *om.* D τάδε] DK: *om.* ABCFGHJ μαράθων] DK: μαράθρων ABCFGHJ 5 τοῦτο] καὶ τούτου D νήcτειc] *scripsi*: νῆcτιc FGK *et e corr.* J: νῆcτιν ABCDH 6 δαύκου . . . ἑλενίου] δαύκουc μεθ' ὕδατοc cελίνου K ἑλενίου] cελίνου D 7 τοιούτων] τοιούτων cμύρνηc ἑλενίου K τῶν *(alt.)*] δὲ τῶν D 8 τῷ ὕδατι D τὸν] τὸ ὕδωρ τὸν D αὐτὸν] αὐτὸν δὴ K τρόπον] τρόπον ποιεῖ D, γρ. ποιεῖ *mrg.* K 9 ἐπιγίνεcθαι DK τὰ ἀρρωcτήματα] DK: *om.* ABCFGHJ 11 πρηcμὸc] πριcμὸc K: πρῆcμα F: πληcμὸc ABCGHJ: *om.* D κοιλίαc *om.* D 12 καὶ *om.* D ἐνεργεcτέρωc] -ω- *e corr.* B: ἐνεργεcτέραc DJ 13 εἰc τὸν ἐνιαυτόν] τοῦ ἐνιαυτοῦ D 14 γίνεται ADJ 16 τροπὴ χειμερινή] *rubr. ante* ἄρξομαι *lin. 15 coll.* D 17 θερμότερα J 18 ἀπὸ *om.* D πίνειν *(alt.)*] μεταλαμβάνειν D 19 εἰc] ἕωc CDFG ἰcημερίαc DF 21 τοῖc] οὖν τοῖc D 22 εὐωδεcτάτοιc D καὶ *(pr.)*] καὶ τοῖc D φιλοπονεῖν καὶ cυνουcιάζειν K ἕωc] CDFGJ: εἰc ABHK 23 ἐπιτολῆc πληιάδοc F ἐπιτολῆc] CD: ἐπιτολὴ K: ἐπιτολὴν ABGHJ 24 πλειάδοc ἐπιτολή *om.* K πυρρὰν] *corr. ex* πυρὰν HJ: πυρὰν B 25 τροπῶν θερινῶν AF χρῶ] χρῶ οὖν D πᾶcι] πᾶcι καὶ D 26 εἰc] ἕωc DF: *om.* H τροπῶν θερινῶν D

ἕως ἰσημερίας φθινοπωρινῆς. χρῶ οὖν ψυχρῷ καὶ τοῖς εὐώδεσι πᾶσι καὶ ὡς ἥκιστα συνουσίαζε ἢ προσφέρου ἀκακώτερον, ᾗ γέγραπται περὶ τῶν ἀφροδισίων. εἰσὶ δὲ εἰς ἰσημερίαν φθινοπωρινὴν ἡμέραι ϙγ̄.

ἰσημερία φθινοπωρινή. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις φλέγμα καὶ τὰ λεπτὰ ῥευμάτια ἕως πλειάδος δύσεως. δεῖ οὖν ἀποφλεγματίζειν καὶ προσφέρεσθαι δριμύτατα καὶ ὀπωδέστατα καὶ ἐμετοποιεῖσθαι ὡς ἐλάχιστα φιλοπονεῖν τε καὶ τοῦ συνουσιάζειν ἀπέχεσθαι. εἰσὶ δὲ εἰς πλειάδος δύσιν ἡμέραι μ̄ϛ.

πλειάδος δύσις. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις φλέγμα ἕως τροπῶν χειμερινῶν. δεῖ οὖν προσφέρεσθαι τὰ στρυφνότατα καὶ πίνειν οἰνάριον ὡς ἥδιστα καὶ τοῖς λιπαροῖς χρῆσθαι καὶ φιλοπονεῖν. εἰσὶ δὲ εἰς τροπὰς χειμερινὰς ἡμέραι μ̄ε.

2 γέγραπται] *cf. cap. 35*

1 ψυχροῖς D 2 συνουσιάζειν CFG ἢ ... ἀφροδισίων *(3) om.* D προσφέρουσα κακώτερον K 3 εἰσὶ] ἐστὶν K εἰς] ἕως DF: *om.* K ἰσημερίας φθινοπωρινῆς DF[3] 4 ἰσημερία φθινοπωρινή *om.* K ἡ ὥρα] ἰσημερία φθινοπωρινὴ ἡ K φλέγμα] μελαγχολίαν CFG 5 ῥεύματα D ὡς K ἀποφλεγματίζειν] CDFG *et in ras.* J: ἀπορευματίζειν ABHK 6 ἔμετον ποιεῖσθαι D 7 τοῦ] *ins.* A: *om.* J: τὸ B εἰς] ABHJK: ἕως CDFG 8 δύσιν] ABHJK: δύσεως CDFG 11 οἰνάριον] ABHJK: οἶνον CDFG ὡς] *corr. ex* οἷς B: οἷς HK: οἷος D ἡδύτατος D 12 εἰς] ἕως DF τροπῶν χειμερινῶν D: τροπῆς χειμερινῆς F τέλος τοῦ πρώτου (ᾱ BFG) βιβλίου ABCFGHK

Β′

Κεφάλαια τοῦ δευτέρου βιβλίου.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ δευτέρῳ τῆς ὅλης ὑπάρχοντι πραγματείας περὶ πυρετῶν ἐστιν ὁ λόγος οὕτως· πρῶτον μὲν περὶ τῶν συμβαλλομένων εἴς τε τὴν σημείωσιν καὶ τὴν ὅλην αὐτῶν ἀποθεραπείαν, ἔπειτα περὶ τῆς καθ' ἕκαστον εἶδος πυρετοῦ γενέσεώς τε καὶ θεραπείας, καὶ τρίτον περὶ τῶν ἑπομένων τοῖς πυρετοῖς συμπτωμάτων.

α′. Προοίμιον τοῦ περὶ πυρετῶν.
β′. Πόσα καὶ τίνα κεφάλαια χρὴ ζητεῖν ἐπὶ τῶν πυρεκτικῶν μάλιστα νοσημάτων.
γ′. Πόθεν γνωριστέον, εἰ σωτήριόν ἐστι τὸ νόσημα ἢ ὀλέθριον.
δ′. Πόθεν διαγινώσκομεν ὀξὺ καὶ χρόνιον νόσημα.
ε′. Πῶς ἂν προγνοίημεν, εἰ κριθήσεται ἡ νόσος ἢ λυθήσεται.
ϛ′. Περὶ κρισίμων ἡμερῶν.
ζ′. Ὅτι τὰ κρίσιμα σημεῖα ἐν ἀρχῇ φαινόμενα μοχθηρά.
η′. Πῶς ἐσομένην κρίσιν προγινώσκειν χρή.
θ′. Πῶς ἐνεστῶσαν κρίσιν διαγινώσκομεν.
ι′. Πῶς γεγονυῖαν ἀρίστην κρίσιν διαγινώσκομεν.
ια′. Περὶ σφυγμῶν.
ιβ′. Περὶ διαχωρημάτων.
ιγ′. Περὶ τῆς τῶν οὔρων σημειώσεως.
ιδ′. Περὶ πτυσμάτων σημειώσεως.
ιε′. Ἐφημέρων πυρετῶν διάγνωσις καὶ θεραπεία.
ιϛ′. Τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν διάγνωσις.
ιζ′. Ἴασις τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν.
ιη′. Περὶ τριταίων διαγνώσεως.
ιθ′. Θεραπεία τριταίων.
κ′. Θεραπεία νόθων τριταίων.
κα′. Τεταρταίων διάγνωσις.
κβ′. Θεραπεία τεταρταίων.
κγ′. Ἀμφημερινοῦ διάγνωσις.
κδ′. Ἀμφημερινοῦ θεραπεία.
κε′. Περὶ ἠπιάλου πυρετοῦ καὶ ῥίγους ἀνεκθερμάντου.
κϛ′. Περὶ συνεχῶν πυρετῶν.
κζ′. Θεραπεία συνεχῶν πυρετῶν.
κη′. Καυσωδῶν διάγνωσις.
κθ′. Καυσωδῶν θεραπεία.
λ′. Πυρετοῦ ἐπὶ ἐρυσιπελατώδει διαθέσει διάγνωσις καὶ θεραπεία.
λα′. Ἑκτικῶν πυρετῶν διάγνωσις.
λβ′. Ἑκτικῶν πυρετῶν θεραπεία.
λγ′. Περὶ ἡμιτριταίων.

1 *om. codd.* 2 *om.* CFG κεφάλαια] ADHK: τὰ κεφάλαια B: ἀρχὴ J 3 τῷ] *ins.* K δευτέρῳ βιβλίῳ CG δευτέρῳ *om.* F 4 οὕτως] JK, *e corr.* B: οὗτος ABCFGH: ἡμῖν D 5 θεραπείαν C, *mrg.* γρ. C², *mrg.* γρ. πραγμᾶτ B³ 6 γνώσεώς C 9 δεῖ AJ 16 λυθήσεται FP 17 ἡ νόσος] DP: ἡ νοῦσος CG: τὸ νόσημα ABFHJK κριθήσεται FP 25 διαγινώσκειν J: διαγνῶμεν CFG 36 Περὶ *om.* D διάγνωσις ADF³J 45 συνόχων CFG 46 συνόχων CFG 49 πυρετῶν CFG

3 ὠμῶν χυμῶν D   ὠμῶν *om.* K   7. 8 ἐφ' αἷς] ἀφ' ὧν D   8 γίγνονται CG: οὐ γίγνονται F   15 περὶ τὸν] κατὰ τὸν D: περὶ CFG   17 ἀμέτρων] CDFGH[3]: ἀμέτρως ABHJK   18 περιψύξεως B   20 τῆς] D, *e corr.* HJ: τοῖς ABCFGK   32 στάσεως D   36 *seq. caput ex Galeno, De dieb. decret. I 6, interpolatum in* DK, *quod in* B *post cap. 2 insertum:*

1 Ἐκ τῶν Γαληνοῦ, ποίαν ἀρχὴν τοῦ νοσήματος φήσομεν· οὐ γὰρ δὴ ταὐτόν ἐστι κεφαλῆς ἄλγημα καὶ πυρετός, ὥσπερ οὐδὲ ἀγρυπνία καὶ ἀνορεξία καὶ βάρος ὅλου τοῦ σώματος ἢ κοπώδης αἴσθησις, ἀλλ' ἕκαστον τούτων ἕτερόν τι τοῦ πυρέττειν ὑπάρχον ἀγγέλλει πυρετόν.
πυρετὸς εἰσβάλλων, καὶ μάλιστα ὀξύς, οὐθ' ἡμᾶς λαθεῖν οὔτε ἰδιώτην τινὰ δύναται. θὲς δέ, εἰ βούλει, καὶ λαθεῖν· ἀλλὰ θαυμάζοιμ' ἄν, εἰ πλέον ὥρας λήσει τὸν κάμνοντα. διόπερ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἀρχὴν εἶναι τοῦ νοσεῖν φήσομεν, ἡνίκα σαφῶς πυρέττειν ἀρξάμενοι κατεκλίθησαν.

1 ποίαν] *om.* B   νοσεῖν D   γὰρ δὴ] *om.* D   4 ἀγγελεῖ BK   5 πυρετὸς] πυρετὸς δὲ D   6 θαυμάζοιμεν ἄν B   ὥρας] ὥρας μιᾶς D   7 ἀρχεῖν B   εἶναι] τε K

α΄. Περὶ πυρετῶν ἐκ τῶν Γαληνοῦ καὶ ἑτέρων πλειόνων.

Μετὰ τὴν τῶν ὑγιεινῶν διδασκαλίαν ἐπὶ τὴν τῶν ἤδη νοσούντων ἀφικνούμενοι διόρθωσιν ἀπὸ τῶν ὁμοιομερῶν νοσημάτων ὡς ἁπλουστέρων ἀρξώμεθα· τοιαῦτα δέ εἰσι μάλιστα τὰ πυρεκτικὰ προσαγορευόμενα. πάλιν οὖν τῇ κατὰ τὸν Ὀριβάσιον ἐκ τῶν Γαληνοῦ μὲν ὡς μάλιστα, καὶ ἑτέρων δὲ πλειόνων, ἐπιτόμῳ χρώμενοι συνόψει καὶ ἡμεῖς ἐλάχιστά τινα παραλελειμμένα προσθήσομεν.

β΄. Πόσα καὶ τίνα κεφάλαια χρὴ ζητεῖν ἐπὶ τῶν πυρεκτικῶν μάλιστα νοσημάτων.

Πρῶτον μέν, εἰ σωτήριον εἴη τὸ νόσημα ἢ ὀλέθριον, καί, εἰ σωτήριον, πότερον ὀξὺ ἢ χρόνιον (ταῦτα μὲν κἀπὶ τῶν ἄλλων τῶν μεγάλων ἁρμόσει ζητεῖν νοσημάτων)· καὶ τρίτον, πότερον ἀθρόως κριθήσεται, ὃ μάλιστα τῶν πυρετῶν ἴδιον, ἢ κατὰ μέρος λυθήσεται.

γ΄. Πόθεν γνωστέον, εἰ σωτήριον εἴη τὸ πάθος ἢ ὀλέθριον.

Ὀλέθρια μέν ἐστι σημεῖα οἷον νεκρῶδες πρόσωπον, ὀξεῖα ῥίς, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ὑφ᾽ Ἱπποκράτους εἰρημένα, μὴ ἐξ ἀγρυπνίας ἢ κενώσεως ἢ ἀσιτίας τούτων συμβεβηκότων, καὶ τὸ τὴν αὐγὴν φεύγειν ἢ δακρύειν μὴ ἔκ τινος ἔξωθεν αἰτίας μηδὲ μὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἴδιον ἐχόντων πάθος, καὶ τὸ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἐλάττονα φαίνεσθαι ἢ καὶ τὰ λευκὰ αὐτῶν ἐρυθρὰ ἢ πελιδνὰ ἢ μέλανα ἢ καὶ λήμας ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ ἐν τοῖς ὕπνοις τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι μὴ συμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, ἐκτὸς εἰ μὴ πολλή τις ἐγένετο κένωσις ἢ δι᾽ ἔθους αὐτοῖς εἴη τὸ σύμπτωμα· καὶ τὸ τοὺς

γ΄ *Hippocrates, Prognost. 2 sqq.; Galenus, De cris. I 14; cf. Aëtius V 4*

1 Περὶ . . . πλειόνων] προοίμιον τοῦ περὶ πυρετῶν J   τῶν] τοῦ CFG   4 ἀρξόμεθα DH   5 τῇ] *eras.* K   8 χρὴ] δεῖ J   πυρετικῶν ACH   9 μάλιστα *om.* D   11 τῶν *(alt.) om.* D   12 ἁρμόζει D   13 ἴδιον] ἐστιν ἴδιον D   14 γνωριστέον J: γνωσθήσεται F   εἴη] ἐστιν D: ἐστι F   τὸ . . . ὀλέθριον] ἢ ὀλέθριον τὸ νόσημα D   πάθος] νόσημα J   15 ἐστι *om.* C   οἷον *om.* D   19 πάθος] πάθος τοῦτο D   τὸ *om.* A   20 ἢ *(pr.) om.* F   καὶ] *e corr.* H: *om.* K   ἢ μέλανα *om.* CFG   21 αὐτοῖς] αὐτοῖς δείκνυσθαι D   22 μὴ *(pr.)*] *eras.* A: *supra add.* J: καὶ μὴ H

ὀδόντας δὲ πρίζειν ἢ παραφρονεῖν ἢ κροκυδίζειν ἢ καρφολογεῖν οὐ σωτήριον. προσεκτέον δὲ καὶ τῇ κατακλίσει· τὸ γὰρ ὕπτιον κεῖσθαι καὶ οἷον παρειμένον ἢ καὶ καταρρεῖν ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ πόδας ἐσχάτης ἀσθενείας τεκμήριον. ἔτι δὲ χεῖρον τὸ ψυχρὸν ἀποπνεῖν ἀπό τε τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος, καὶ ἡ τῶν σφυγμῶν ἀμυδρότης καὶ πυκνότης καὶ τὸ ἐκλιμπάνειν αὐτοὺς καὶ τὸ συγκοπτικῶς ἱδροῦν τῶν ὀλεθρίων ἐστίν. ἐὰν οὖν ἢ πάντα τὰ εἰρημένα σημεῖα ἢ τὰ πλείονα τούτων φανείη ἢ καὶ ἥττονα μέν, ἰσχυρὰ δέ, μηδενὸς παρόντος τῶν τῆς σωτηρίας σημείων, ὁ θάνατος ἀπαραίτητος. εὔπνοια δὲ καὶ εὐσφυξία καὶ τὸ ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς καὶ τὸ πρόσωπον καὶ ἡ κατάκλισις ὅμοια τοῖς τῶν ὑγιαινόντων ἀγαθὰ καὶ περιεστικά ἐστι, καὶ καθόλου τὰ μὲν ἐναντιώτατα τοῖς κατὰ φύσιν ὀλέθρια, τὰ δὲ ὅμοια σωτήρια. περὶ δὲ τῆς ἀπὸ τῶν διαχωρημάτων καὶ τῶν οὔρων καὶ πτυσμάτων προγνώσεως μετ' ὀλίγον εἰρήσεται.

δ'. Πόθεν διαγινώσκομεν ὀξὺ καὶ χρόνιον νόσημα.

Ἐκ τεσσάρων διαγινώσκεται τοῦ νοσήματος ὁ χρόνος, ἐκ τῆς κινήσεως αὐτοῦ τοῦ νοσήματος, ἐκ τῆς τοῦ κάμνοντος ἕξεως, ἐκ τῶν σφυγμῶν, ἐκ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδους. ἐκ μὲν τῆς τοῦ νοσήματος κινήσεως οὕτως· εἰ μὲν οἱ τέσσαρες τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ καιροὶ θᾶττόν τε καὶ ἐν ἐλαχίστῳ παρέρχοιντο χρόνῳ, κάτοξυ ἂν εἴη τὸ νόσημα, οὗπερ ἔσχατος ὅρος ἐστὶν ἡ ἑβδόμη, τὰ δὲ πολλὰ κατὰ τὴν τετάρτην κρίνεται· εἰ δὲ ἐν πλείονι μὲν τοῦδε, μὴ ὑπερβάλλοι δὲ δυοκαίδεκα ὡρῶν διάστημα, ὀξὺ προδηλοῦται τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης εἴσω μάλιστα κρινόμενον. εἰ δέ γε πλείονας ὥρας παρατείνοι, ὥστε τὴν ἀρχὴν μόνον καὶ τὴν ἀνάβασιν ἐν τῷ πλείονι τῆς ἡμέρας τε καὶ τῆς νυκτὸς διανύσαι χρόνῳ, τὸ τοιοῦτον νόσημα χρόνιόν ἐστιν. εἰ δὲ μὴ ἔχοι μερικοὺς παροξυσμοὺς ἡ νόσος, ἀλλ' ἀπὸ ἀρχῆς ἄχρι τέλους οἷον εἷς ὑπάρχοι παροξυσμός, καθάπερ ἐπὶ συνόχων, καὶ τοῦτο δήπου τῶν ὀξέων ἂν εἴποις. ἐκ δὲ τῆς τοῦ κάμνοντος ἕξεως οὕτω γνωσθήσεται· εἰ μὲν ἤδη μετρίαν ἔχοι τὸ πρόσωπον ἢ καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα σύμπτω-

δ' *Galenus, Therap. ad Glauc. I 16; cf. De dieb. decret. II 12*

1 πρίζειν] ABCGKH³: τρίζειν DFH, *e corr.* J: τρύζειν P ἢ παραφρονεῖν ἢ κροκυδίζειν *om.* AK, *mrg.* J 3 καὶ *om.* F ἐπὶ] ἐπὶ τοὺς DFJP 4 ἀποπνεῖν] DP: ἀποπνέειν H³: ἀναπνεῖν CFG, *e corr.* J: ἀπορρέειν ABK: ἀποραίην H 7 ἢ *(pr.)*] *seq. ras.* K: ἢ τὰ *e corr.* C τὰ εἰρημένα πάντα D 11 τοῖς] D: τῆς ABGHK: τῇ JP: *om.* CF καὶ *(alt.)* . . . καὶ *(12) om.* D 12 περιεστικά] P: περιεκτικά ABCFGHJK καὶ *om.* P τὰ] δὲ τὰ D 13 διαχωρημάτων] CDFGP: οὔρων ABHJK 14 οὔρων] CDFGP: διαχωρημάτων ABHJK πτυσμάτων] τῶν πτυσμάτων P 15 ὀξὺ καὶ χρόνιον] CDFGJP: πολυχρόνιον ABHK 19 παροξυσμοὶ K 22 ἐν] ἐν τῷ F 23 τεσσαρεσκαιδεκάτης] AP, *e corr.* C: τεσσαρισκαιδεκάτης BCDFGHK: ιδ J 24 γε *om.* D 25 μόνην DFP 27 ἄχρι] *in ras.* B, *corr. ex* μέχρι C: μέχρι A οἷον *om.* D 28 ὑπάρχει AFHJ 29 οὕτως P: οὔτο H: τοῦτο B

cιν, ὀξὺ δηλοῦται τὸ νόcημα· εἰ δὲ παντάπαcιν ἀcύμπτωτον, χρόνιον ἔcται· πλῆθοc γὰρ ὕληc δηλοῦται χρόνῳ πλείονι πεφθηcομένηc. ἀπὸ δὲ τῆc τῶν ἀρτηριῶν κινήcεωc οὕτωc· μέγαc μὲν καὶ cφοδρὸc καὶ ταχὺc καὶ πυκνὸc ὁ cφυγμὸc ὀξείαc ἂν εἴη νόcου δηλωτικόc, ὁ δὲ ἐναντίοc χρονίαc. ἀπὸ δὲ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδουc, καθ' ὅcον οἱ μὲν θερμοὶ καὶ διακαεῖc ὀξεῖαν δηλοῦcι τὴν νόcον, οἱ δὲ μαλθακώτεροι καὶ οἱονεὶ cμυχόμενοι χρονίαν.

ε'. Πῶc ἂν προγνοίημεν, εἰ κριθήcεται ἡ νόcοc ἢ λυθήcεται.

Ἐκ τῶν ἤδη λελεγμένων καὶ τοῦτο προγινώcκομεν· ἀπό τε γὰρ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδουc καὶ τοῦ χρόνου, τάχα δὲ τὸ ὅλον ἐκ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδουc· οἱ μὲν γὰρ θερμοὶ καὶ διακαεῖc ὀλιγοχρόνιοί τέ εἰcι, καὶ ἐκκρίcεcιν οἱ τοιοῦτοι φιλοῦcι κρίνεcθαι, οἱ δὲ μαλακώτεροι χρονίζουcί τε καὶ εἰc ἀποcτάcειc ὁρμῶcι τὰ πολλά. καὶ φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὡc οὐ μόνον, ὅτε κρίνεται τὸ νόcημα, προγινώcκομεν, ἀλλὰ καί, ὅπωc κριθήcεται· μᾶλλον γὰρ τοῖc ὀξέcιν ἀκολουθοῦcιν αἱ διὰ ἐκκρίcεωc κρίcειc, ὥcπερ αὖ τοῖc χρονιωτέροιc αἱ δι' ἀποcτάcεωc.

ϛ'. Περὶ κριcίμων ἡμερῶν.

Τῶν κριcίμων ἡμερῶν αἱ μὲν cυχνῶc τε λύουcι καὶ πιcτῶc καὶ 1
ἀγαθῶc τελείωc τε καὶ cαφῶc καὶ ἐπιcήμωc, αἱ δὲ ταύταιc ὑπεναντίωc· ἡ δὲ τριcκαιδεκάτη μεταξύ πωc ἔχουcα δέδεικται. καὶ εἰcὶ μὲν αὐτῶν, αἳ κρίνειν πεφύκαcιν, κἂν βραχείαc ὁρμῆc φύcεωc λάβωνται, καθάπερ ἡ ἑβδόμη καὶ τεccαρεcκαιδεκάτη, αἱ πολλαὶ δὲ ἐν μὲν ταῖc cφόδρα κινήcεcι κρίνουcιν, ἄλλωc δὲ οὐ δύνανται. ἀλλ' οὔτε πᾶcαι αἱ ἀγαθαὶ ὁμοίωc εἰcὶν ἀγαθαὶ οὐδὲ πᾶcαι αἱ κακαὶ ὁμοίωc κακαὶ οὐδὲ κατὰ τάξιν ἔχουcαι τὸ χρηcτὸν ἢ τὸ ἐναντίον. αἱ μὲν οὖν τοῦ πρώτου cτοίχου τοῦ τῶν ἀγαθῶν οὖcαι χοροῦ τόνδε τὸν τρόπον εἰcίν· ἀρίcτη μὲν παcῶν ἡ ἑβδόμη τε καὶ τεccαρεcκαιδεκάτη, πληcίον δὲ τούτων ἐνάτη καὶ ἑνδεκάτη καὶ εἰκοcτή, καὶ ταύταιc ἐγγὺc ἑπτακαιδεκάτη τε

ε' *cf. Aëtius V 22* ϛ' *Galenus, De dieb. decret. I 5; cf. Aëtius V 25*

1 δηλοῦται] ABDHJK: *om.* P: προδηλοῦται CFGJ³ ἀcύμπτωτον] ἀcύμπτωτον εἴη D 3 μέγαc] εἰ μέγαc P 7 οἱονεὶ] *e corr.* J: οἷον DP *et e corr.* A³ 8 ἡ νοῦcοc CG: τὸ νόcημα J 14 ὅτι D 16 αὖ] οὖν D διὰ CD: -ὰ *eras.* C 18 τε λύουcι] CDGKPJ³ *et cum ras. post* τε A: ται λύουcι H: τέ λείουcι F *et corr. ex* τελοῦcι J: λύουcι *in ras.* B 20 τριcκαιδεκάτη] ACGJ: τρειcκαιδεκάτη F: τρίτη P: ιγ̅ BDK *(similiter saepius in seqq. et hi et alii)* αὐτῶν] αὗται D 21 κἂν] εἰ καὶ D φύcεωc] παρὰ τῆc φύcεωc D: κρίcεωc A λαμβάνονται A: λάβονται K 22 τεccαρεcκαιδεκάτη] A, *e corr.* B: τεccαριcκαιδεκάτη BFGK: ἡ τεccαριcκαιδεκάτη C *sed* ἡ *del.*: ιδ̅ HJ: ἡ ιδ̅ D (ἡ *in ras.*) *et* P cφοδραῖc DP 24 οὐδὲ *(pr.)*] οὔτε D: ἀλλ' οὐδὲ P 25 ἔχουcι P τὸ *(pr.)*] τι F 26 τοῦ] *om.* ACFG: αἳ τοῦ D οὖcαι] εἰcι D εἰcίν] ἔχουcιν D 27 τεccαρεcκαιδεκάτη] A, *e corr.* B: τεccαριcκαιδεκάτη BCFGK: τεcαριcκαιδεκάτη H: ιδ̅ J: ἡ ιδ̅ DP πληcίον . . . εἰκοcτή *(28) om.* DP 28 ἐνάτη] HK: ἐννάτη ABCGJ: ἡ ἐννάτη F καὶ ταύταιc . . . τετάρτη *(p. 78, 1) om.* P ταύτηc BJ: ταύτεc H ἐγγὺc] ἐγγὺc ἡ D τε *om.* AJ

καὶ πέμπτη καὶ μετὰ ταύτας ἡ τετάρτη καὶ μετὰ ταύτην ἡ τρίτη καὶ
ὀκτωκαιδεκάτη. αἱ δὲ ταύταις ὑπεναντίαι τοῦ δευτέρου cτοίχου εἰcὶν
αὗται· κακίcτη μὲν καὶ μετὰ κινδύνου καὶ ἀcαφῶc κρίνουcα, καθάπερ
ἐκ διαμέτρου τῆc ἑβδόμηc, ἐcτὶν ἡ ἕκτη, ταύτῃ δὲ παραπληcίωc ὀγδόη
τε καὶ δεκάτη, μεθ᾽ ἃc δωδεκάτη καὶ ἑξκαιδεκάτη καὶ ἐννεακαιδεκάτη.
μεταξὺ δὲ τούτων ἐcτὶν ἡ τριcκαιδεκάτη μήτε ὁμοίωc ἀπόβλητοc οὖcα
ταῖc ἐν τῷ δευτέρῳ cτοίχῳ μήτε ὁμοίωc ταῖc ἐν τῷ πρώτῳ λύειν
2 πεφυκυῖα. ταύτῃ μὲν οὖν τῇ τάξει τῆc ἀξίαc ὁ Γαληνὸc ἐχρήcατο·
κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀριθμῶν τάξιν ἀγαθαὶ μέν εἰcι τρίτη, τετάρτη, πέμπτη,
ἑβδόμη, ἐνάτη, ἑνδεκάτη, τεccαρεcκαιδεκάτη, ἑπτακαιδεκάτη, ὀκτωκαι-
δεκάτη, εἰκοcτή, κακαὶ δὲ ἕκτη, ὀγδόη, δεκάτη, δωδεκάτη, ἑξκαιδεκάτη, ἐν-
νεακαιδεκάτη, μεταξὺ δὲ τριcκαιδεκάτη. τούτων δὲ τῶν κριcίμων τινὲc καὶ
ἐπίδηλοι ἑτέρων εἰcίν, ἃc καὶ θεωρητὰc Ἱπποκράτηc ὠνόμαcεν διὰ τὸ τὰc
ἐν ἑτέρᾳ κριcίμῳ μελλούcαc γίνεcθαι προδηλοῦν τε καὶ ποιεῖν θεωρεῖcθαι
κρίcειc· οἷον ἡ μὲν τετάρτη τὴν ἐcομένην ἐν τῇ ἑβδόμῃ προδηλοῖ
κρίcιν ἱδρῶτάc τιναc ἢ νοτίδαc ἤ τιναc τοιαύταc μερικὰc ἐργαζομένη
κενώcειc ἢ cημαcίαc μὴ γεγονυίαc πρότερον ἢ καὶ πέψεωc cημεῖα
δεικνύουcα· ὁ δὲ Γαληνὸc καὶ τῆc ἕκτηc φηcὶ τὴν τετάρτην ἐπίδηλον,
καίπερ οὐκ οὔcηc ἀγαθῆc. ἡ δὲ ἑνδεκάτη τῆc τεccαρεcκαιδεκάτηc ἐcτὶν
3 ἐπίδηλοc, ἡ ἑπτακαιδεκάτη δὲ τῆc εἰκοcτῆc. ἄχρι μὲν οὖν τῆc τεccαρεc-
καιδεκάτηc ἡμέραc ἀγωνιcτικώταται γίνονται κρίcειc, ἔγγιcτα δὲ αὐτῶν
εἰcιν αἱ μέχρι τῆc εἰκοcτῆc. αἱ δὲ μετὰ τὴν εἰκοcτὴν ἄχρι τῆc τεccαρα-
κοcτῆc ἐκλύουcι κατὰ βραχὺ τὸ ἀγωνιcτικόν· εἰcὶ δὲ πρώτη μὲν ἀξιώ-
ματι εἰκοcτὴ ἑβδόμη καὶ τριακοcτὴ τετάρτη καὶ τεccαρακοcτή, μετὰ
ταύταc δὲ εἰκοcτὴ τετάρτη καὶ τριακοcτὴ πρώτη καὶ τριακοcτὴ ἑβδόμη.
τὸ δὲ μεταξὺ τούτων πλῆθοc ἀπὸ τῆc εἰκοcτῆc ἄχρι τῆc τεccαρα-
κοcτῆc ἄκριτον ἅπαν ἐcτίν, ὡc αἵ γε μετὰ τὴν τεccαρακοcτὴν ἅπαcαι
τελείωc εἰcὶν ἔκλυτοι πέψεcι μᾶλλον καὶ ἀποcτάcεcιν, οὐ κρίcεcιν, λύου-
cαι τὰc νόcουc. τῶν μὲν οὖν ἄλλων τῶν μετὰ τὴν τεccαρακοcτὴν

13 *Hippocrates, Aphorism. II 24* 18 *Galenus, De dieb. decret. I 5*
20 *sqq. Galenus, De dieb. decret. I 10*

1 πέμπτη] ε̅ K: ἡ ε̅ D μετὰ . . . ὀκτωκαιδεκάτη *(2)*] πληcίον γε τούτων ἡ θ̅ καὶ ἡ ια̅ D μετ᾽ αὐτὴν HP 2 αὐταῖc D 6 μεταξὺ . . . τριcκαιδεκάτη *om.* K μεταξὺ] CDFGP: καὶ μεταξὺ ABHJ 9 εἰcι] AFP, *e corr.* BJ: εἰcιν BCGHJK: εἰcιν αἱ D 10 ἑβδόμη, ἐνάτη] εὐδόμη ἐννάτη F: ζ̅ θ̅ DP: *om.* ABCFGHJK: ἑβδόμη *supra add.* C^3 τεccαρεcκαιδεκάτη] A: τεccαριcκαιδεκάτη BCFG: τεcαριcκαιδεκάτη H: ι̅δ̅ DJKP ἑπτακαιδεκάτη] εὐδόμη καὶ δεκάτη F^3: ι̅ζ̅ DP: *ras. 1 litt.* J: *om.* ABCGHK ὀκτωκαιδεκάτη] ι̅η̅ JKP: *om.* D 11 κακὴ] CG, *corr.* C: ἡ κακὴ F^3 13 θεωρητὰc] ADJKP, *e corr.* C: θεωριτὰc H: θεωρητικὰc CFG, *in ras.* B 14 ἑτέρᾳ] CGJKB^2: ἑτέρῳ AB FHP, *mut. in* ἑτέραιc D κριcίμοιc D προδηλοῦν τε] HK *et seq. ras.* ABD: προδηλοῦν P *et in ras.* J: προδηλοῦνται CG: προδηλοῦντεc F 17 ἐπιcημαcίαc D 19 τεccαρεcκαιδεκάτηc] A: τεccαριcκαιδεκάτηc BCFGK: τεcαριcκαιδεκάτηc H: ι̅δ̅ DJP 20 τεccαρεcκαιδεκάτηc] A: τεccαριcκαιδεκάτηc BCDG HF: ι̅δ̅ JKP 21 κρίcειc] αἱ κρίcειc D 26 τὸ δὲ *om.* BH, *supra scr.* K 27 ὡc αἵ γε] ὅcαι δὲ D 28 οὐ κρίcεcι] οὐκ ἐκκρίcεcιν P

ἡμέραν τελέως ἔοικεν Ἱπποκράτης καταφρονεῖν, ἑξηκοστὴν δὲ καὶ ὀγδοηκοστὴν καὶ ἑκατοστοεικοστὴν ἐν λόγῳ τίθεται· μετὰ δὲ ταύτας τὰ μὲν ἐν ἑπτὰ μησί, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ ἔτεσι κρίνεσθαί φησιν, τὰ δέ, ὡς ἔοικεν, ἐν διτταῖς ἐτῶν ἑβδομάσι καὶ τριτταῖς.

ζʹ. Ὅτι τὰ κρίσιμα σημεῖα ἐν ἀρχῇ φαινόμενα μοχθηρά.

Πέψεως μὲν οὐκ ἔστιν ὅτε κακῶς ἐπιφαίνεται σημεῖα· πᾶσα γὰρ πέψις ἐπικρατούσης τῆς φύσεως γίνεται· διὰ τοῦτο ἀεὶ ἀγαθή ἐστιν. τὰ κρίσιμα δὲ ἔστιν ὅτε κακῶς ἐπιφαίνεται διὰ τὸ τὴν κρίσιν ἐπαμφοτερίζειν ποτὲ μὲν ἀγαθήν, ποτὲ δὲ κακὴν γιγνομένην, ὡς ἔμπροσθεν διὰ τῶν κρισίμων ἡμερῶν εἴρηται. οὔτε οὖν ἐν ταῖς ἀρχαῖς οὔτε ἐν ταῖς ἀναβάσεσιν αὐτὰ φαίνεσθαι χρή, ἀλλ᾽ ἐν τῷ τῆς παρακμῆς χρόνῳ, καθ᾽ ὃν ἡ φύσις ἐπικρατεστέρα τοῦ νοσήματός ἐστιν.

ηʹ. Πῶς ἐσομένην κρίσιν προγινώσκειν χρή.

Εἰ μὲν ἐπιτείνοιντο καὶ προλαμβάνοιεν οἱ παροξυσμοὶ καὶ σφοδρότεροι γίγνοιντο πολλῷ καὶ διὰ τρίτης ἐπισημαίνοιεν, καὶ σημεῖα πέψεως ἐν τοῖς οὔροις ἢ τοῖς διαχωρήμασιν ἢ καὶ τοῖς ἀναπτυομένοις εὑρίσκοιτο, μᾶλλον ἁπάντων ἐν τάχει τὸ νόσημα κριθήσεται. εἰ δ᾽ ἀργῶς κινοῖντο καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν εἰσβάλλοιεν ἐφ᾽ ἑκάστης ἡμέρας γιγνόμενοι, μετὰ πλείονα χρόνον ἔσεσθαι προσδόκα τὴν κρίσιν. καὶ τῶν ἐπὶ ῥίγεσι δὲ σφοδρῶς πυρεττόντων οὐχ οἷόν τε λύσιν γενέσθαι πρὸ τοῦ πραϋνθῆναι τὸ ῥῖγος· τούτου γὰρ μηδὲν ἐνδιδόντος ἀδύνατόν ἐστιν ἤδη τὴν ἀκμὴν ἀπειληφέναι τὸ νόσημα, καὶ δῆλον, ὅτι πολλῷ μᾶλλον οὐδὲ τὴν παρακμὴν ἐλπίζειν χρή.

θʹ. Πῶς ἐνεστῶσαν κρίσιν διαγινώσκομεν.

Δυσφορία προηγεῖται κρίσεως ἁπάσης καί, εἰ μὲν ἐν ἡμέρᾳ κριθήσεσθαι μέλλοι, νύκτωρ, εἰ δὲ ἐν νυκτί, δι᾽ ἡμέρας, καὶ συμπτώματα ἐπιγίγνονται, οἷον κεφαλαλγία μὴ πρότερον γινομένη, καὶ τράχηλος συναλγεῖ, καὶ ὑποχόνδριον ἀνασπᾶται, καὶ δύσπνοιά τις ἐξαιφνίδιος καὶ ἕτερα χαλεπὰ συμπτώματα πρώην μὴ γιγνόμενα φαίνεται. καί, εἰ

ζʹ *cf. Oribasius, Synops. VI 1* ηʹ *Oribasius, Synops. VI 3* θʹ *Galenus, Therap. ad Glauc. I 16; cf. De crisib. III 2; Aëtius V 24*

2 ἑκατοεικοστὴν CF: ἑκατοστήν, *ante* -ς- *ras. 6 litt.*, K: ρ̄ P 5 τὰ] καὶ τὰ A: *om.* F ἀρχαῖς AHK φαινόμενα] *in ras.* B: φαίνονται AK: φένωντε H 7 ἀεὶ] οὖν ἀεὶ D: *om.* P 10 διὰ] ἐπὶ D 12 ἐστὶ τοῦ νοσήματος F: γʹ τοῦ νοσήματος P 14 προλαμβάνοιεν] προ- *supra add.* K[2] 16 καὶ] καὶ ἐν FGP, ἐν *supra add.* C 18 εἰσβάλοιεν CH 19 προσδοκᾶν H 20 σφοδροῖς D 21 ἐνδιδοῦντος CG, *corr. ex* ἐνδιδόντι F 24 διαγινώσκομεν] -ομε- *in ras.* B: διαγινώσκειν AHK: διαγιγνώσκομεν G 27 ἐπιγίνονται BK: ἐπιγίγνεται DF: ἐπιγίνεται P[2] γιγνομένη HJ: ἐπιγενομένη F 29 εἰ *om.* D

τούτων γιγνομένων οἱ cφυγμοὶ μὴ καταπίπτοιεν, ἀλλ' εἰc ὕψοc μᾶλλον αἴροιντο καὶ cφοδρότεροι γίγνοιντο, προcεπιcφραγίζοι δὲ καὶ κρίcιμοc ἡμέρα, καὶ αὕτη μάλιcτα τῶν καλῶc κρινουcῶν, οὐ μόνον κρίcιν ἐcομένην, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴν αὐτὴν προcδόκα. μὴ καταπλαγῇc δὲ ἐν τούτοιc, μηδὲ εἰ παραφρονοῦντα τὸν ἄνθρωπον ἢ ἀναπηδῶντα θεάcοιο· καὶ γὰρ καὶ ταῦτα τῆc ἄνω φορᾶc τῶν χυμῶν εἰcι γνωρίcματα, ὥcπερ αὖ τῆc κάτω ἕτερα, δῆξίc τε ὑπογαcτρίου καὶ cτρόφοc περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ ὀcφύοc ἄλγημα καὶ βορβορυγμὸc ἔcθ' ὅτε, καὶ ἄλλα τούτοιc ὁμογενῆ φαίνεται cημεῖα γιγνόμενα· πρὸc δέ γε τούτοιc, εἰ δι' αἱμορροΐδοc ὁ κάμνων εἰώθει κενοῦcθαι, καὶ ταύτηc ὁ τῆc περιόδου cυντρέχοι χρόνοc, ὡcαύτωc δὲ κἀπὶ τῶν καταμηνίων, εἰ γύναιον εἴη τὸ νοcοῦν, οὐδὲν ἄτοπον διὰ τῆc τοιαύτηc αὐτοῖc κενώcεωc γίνεcθαι τὴν
2 κρίcιν. καὶ τοὺc ἱδρῶταc δὲ ταῖc προηγηcαμέναιc, ὡc εἰκόc, νοτίcι, καὶ μάλιcτα ἐν ἐπιδήλῳ γενομέναιc ἡμέρᾳ, καὶ τῇ τῶν πόρων ἀναπετείᾳ προγνωcτέον ἐcτί. τὴν δὲ διὰ τῶν ἄνω κενώcεων ἐκ τῶνδε ἂν μάλιcτα γνοίηc· ἐμβλέπειν γὰρ ἤδη πρὸc τοῖc εἰρημένοιc καὶ τὸ τοῦ νοcοῦντοc πρόcωπον, καί, εἴ τι πάλλοιτο τῶν ἐν αὐτῷ μορίων, ἢ cφύζοιεν αἱ ἐν τοῖc κροτάφοιc φλέβεc, ἢ μῆλον ἢ ῥὶc ἢ ὀφθαλμὸc ἐρυθρότεροc γίγνοιτο, μᾶλλον ἐλπίζειν· εἰ δὲ καὶ δακρύοιεν ἄκοντεc ἢ [καὶ] μαρμαρυγὰc ὁρᾶν φαντάζοιντο καὶ τὰc χεῖραc ἐπὶ τὰc ῥῖναc φέροιεν ὡc κνώμενοι, τηνικαῦτα μὲν οὐκέτι μέλλον ἀλλ' ἤδη ῥέον ὄψει τὸ αἷμα· κνηcαμένων γὰρ αὐτῶν ἅπαξ καὶ δὶc ἐκρήγνυται. δῆξιc δὲ cτομάχου καὶ τρόμοc τοῦ κάτω χείλουc τὴν δι' ἐμέτων ἡμῖν πολλάκιc ἐδήλωcε κρίcιν. καὶ ταῦτα μὲν ἱκανά· προcέρχεται δὲ αὐτοῖc ἥ τε τοῦ νοcοῦντοc ἡλικία τε καὶ φύcιc βεβαιοῦcα τὴν ἐλπίδα καὶ προcέτι τοῦ ἔτουc ὁ καιρὸc ἥ τε παροῦcα κατάcταcιc· εἰ γὰρ μειράκιον εἴη τὸ νοcοῦν ἢ ἄλλωc φύcει
3 θερμὸν ἢ πολύαιμον, ἔτι μᾶλλον ἐλπίcειc. εἰ δὲ καὶ πρόcθεν αὐτῷ κένωcιc αἵματοc ἐφαίνετο νοcοῦντι ἢ ὑγιαίνοντι, ὡc ἔμπροcθεν εἴπομεν, τοῦτο καὶ μόνον ἱκανὸν αἱμορραγίαc ἐλπίδα παραcχεῖν. εἰ δὲ καὶ τὸν καιρὸν τοῦ ἔτουc ὁρῴηc θέροc ἢ οὐ θέροc μὲν ἄλλωc δὲ θερμὴν τὴν παροῦcαν κατάcταcιν, καὶ πολλάκιc κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν αἱμορραγίαιc εἶεν κεκριμένοι, καὶ πληθωρικὸν τὸ cῶμα, καὶ cυνήθων ἐκκρίcεων ἐπίcχεcιc, καὶ ταῦτα ἂν αὐξήcειάν cου τὴν ἐλπίδα. παραπληcίωc δὲ κἀπὶ τῶν λοιπῶν λογίζεcθαι κενώcεων. εἰ δὲ τούτων μὲν μηδὲν ὀφθείη,

28 ἔμπροcθεν] *p. 75, 22 sq.*

1 γινομένων AP: γιγνομένων ἂν D 2 καὶ *(alt.)*] καὶ ἡ D 3 τῶν] εἴη τῶν D καλῶc] μὴ κακῶc D 4 ἐν] ἐπὶ D 7 αὖ] οὖν D τε] τε γὰρ D: γὰρ P 9 αἱμορροίδων D 10 ταύταιc D cυντρέχοι] AGHJK, *e corr.* B: cυντρέχει BCDFP 12 αὐτοῖc] *e corr.* J: αὐτῆc F: *om.* DP γίνεcθαι] προcδοκᾶν γενέcθαι (-εν- *in ras.*) D 13 ταῖc] ταῖc τε D 14 ἀναπετείᾳ] ἀνέcει P 15 ἐκ] κρίcιν ἐκ P 16 ἤδη] δεῖ DP: *om.* F 17 ἢ] ἢ εἰ D
18 ἐρυθροτέροιc CG, *corr.* C[2] 19 δακρύεν A: δακροῖεν HP ἢ] DJKP: ἢ εἰ ABCFGH, *e corr.* J καὶ *(alt.) om.* K 21 ῥέον] CDFGPJ[3]: ἐν ABHK, *ras.* J 22 δὲ] *in ras.* J: τε K 24 προcέχεται D 28 ὡc . . . εἴπομεν] *supra scr.* J[3] 30 ὁρᾷc DP δὲ] *om.* F: *ras.* B 31 πολλὰ D αἱμορραγίαc CGP, *corr.* C 32 κεκριμένα D ἐκκρίcεωc CFG, *corr.* C[2] 33 αὐξήcειεν CGHJ: αὐξήcειε P, *e corr.* J: αὐξήcεεν F cοι H

δυσφορίας δὲ γενομένης ἔν τινι τῶν ὑπὲρ τὴν εἰκοστὴν μάλιστα κρισίμων ἡμερῶν καὶ τοῦ νοσήματος ἀκμάζοντος ὀδύναι τινὲς ἔν τισι τῶν ἄρθρων ἢ παρὰ τὰ ὦτα ἢ καὶ ἐν ἄλλοις μορίοις ἢ οὐκ ὀδύναι μὲν ἱδρῶτες δὲ μερικοὶ κατά τι τῶν μορίων συνεχῶς γίγνοιντο, δι' ἀποστάσεως δεῖ τὴν κρίσιν προσδέχεσθαι καὶ κατ' ἐκεῖνο μάλιστα τὸ μόριον γίνεσθαι τὴν ἀπόστασιν, ἔνθα οὖν ἢ ἱδρῶτες ἢ ὀδύναι ἢ ὄγκοι γίγνοιντο.

ι'. Πῶς γεγονυῖαν ἀρίστην κρίσιν διαγινώσκομεν.

Εἰ μὲν κένωσις προσήκουσα μετὰ πέψιν γίγνοιτο, ὅ τε πυρετὸς τῷ κρινομένῳ λύοιτο, καὶ τῶν ἄλλων ἀπαλλάττοιτο συμπτωμάτων εὐχρούστερός τε γίγνοιτο πρὸς λόγον τῆς κενώσεως εὐσφυκτότερός τε εἴη καὶ ἰσχυρότερος ἐν ταῖς ἐπαναστάσεσι, καὶ τὸ πάντων ἀσφαλέστερον εὐφορία αὐτοῖς παρακολουθοίη, αὕτη μὲν ἡ ἀρίστη κρίσις ἐστίν· εἰ δέ τι τούτων ἐλλείποι, τοσοῦτον ἀποδέει τῆς ἀρίστης, ἡλίκη τοῦ λείποντος ἡ δύναμις.

ια'. Περὶ σφυγμῶν, ἐκ τῶν Γαληνοῦ.

Ὁ μὲν σφυγμὸς κίνησίς ἐστι καρδίας καὶ ἀρτηριῶν κατὰ διαστολὴν 1
καὶ συστολὴν γιγνομένη, χρεία δὲ αὐτοῦ διττή· τῇ μὲν γὰρ διαστολῇ οἷον ἐξαπλώσει τινὶ καὶ ἀναπετείᾳ τῆς ἀρτηρίας οὔσῃ ψυχρὸς ἀὴρ εἰσέρχεται ῥιπίζων τε καὶ ἀναζωπυρῶν τὸν ζωτικὸν τόνον, ὅθεν καὶ τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος ἡ γένεσις· τῇ δὲ συστολῇ συνιζήσει καὶ συννεύσει τῶν τῆς ἀρτηρίας περάτων ἐπὶ τὸ κέντρον ὑπαρχούσῃ τῶν λιγνυωδῶν περιττωμάτων ἡ ἔκκρισις γίγνεται. αὗται δὲ αἱ ἀρτηρίαι ἐπιμήκη μέν εἰσιν ἀγγεῖα κοῖλα, καθάπερ αἱ φλέβες, ἀλλὰ διχίτωνα διά τε τὴν εἰρημένην κίνησιν, καὶ ὅτι αἵματός τε καὶ πνεύματός εἰσι περιεκτικά, ἐκφυόμενα μὲν ἀπὸ καρδίας, διανεμόμενα δὲ κατὰ πάντα τοῦ σώματος τὰ μόρια. πᾶσαι μὲν οὖν αἱ ἀρτηρίαι τὸν αὐτὸν τρόπον σφύζουσιν ἀλλήλαις τε καὶ τῇ καρδίᾳ, ὥστε ἐκ μιᾶς αὐτῶν δύνασθαι περὶ πασῶν συλλογίζεσθαι· οὐ μὴν αἰσθέσθαι γε τῆς κινήσεως ὁμοίως ἁπασῶν δυνατόν, ἀλλὰ τῶν μὲν ἐν τοῖς ἀσάρκοις τοῦ σώματος μέρεσι

ι' *Oribasius, Synops. VI 2. cf. Aëtius V 53* ια' *cf. Galenus, De puls. diff. IV 2; Deff. 74; De puls. ad tiron. 1. Aëtius V 27*

1 γινομένης BGHJK 3 μορίοις] μορίοις ἐπισυμβαῖεν D 4 τῶν μορίων] μόριον D 5 προσδέχεσθαι] D: δέχεσθαι ABCFGHJK καὶ] *ed. Basil.*: *om.* ABCDFGHJK 6 γίγνεσθαι CJ: γινομένης D τὴν ἀπόστασιν *om.* D οὖν] *om.* D, *del.* K: ἂν P ἢ *(pr.)*] οἱ DF: *om.* P ἢ *(sec.)*] ἢ αἱ D ἢ *(tert.)*] ἢ οἱ D 7 γίγνοιντο] φαίνοιντο D 8 διαγιγνώσκομεν GH: διαγινώσκειν J 10 τῷ κρινομένῳ] *om.* D: τῶν κρινομένων F 13 αὐτοῖς] τούτοις D 14 τι *om.* D ἐλλίποι AHJ: ἐλλείπει C: ἐλλείποι τι D ἀποδέει] ABJP, *e corr.* D: ἀποδεῖ K: ἀποδέῃ CFG: ἀποδε H 16 ἐκ τῶν Γαληνοῦ *om.* J τῶν] τοῦ AF 18 γὰρ *om.* D, *supra scr.* J 19 οὔσης K 26 τοῦ] τὰ τοῦ D 27 τὰ] *supra scr.* B²: *om.* D οὖν] *mrg.* B²: *om.* J

προχειρότερον, τῶν δὲ ἐν τοῖς σαρκώδεσιν ἀμυδρότερον. οὔτε δὲ εὐσχημονέστερον οὔτε τῇ χρείᾳ συμφορώτερον ἄλλης ἂν ἅπτοιο τὰς ἐν τοῖς καρποῖς παρείς.

2 α̅. ἔστιν οὖν πρῶτον γένος σφυγμῶν τὸ παρὰ τὸν χρόνον τῆς κινήσεως ἔν τε τῇ διαστολῇ καὶ τῇ συστολῇ θεωρούμενον· διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ ὅ τε ταχύς ἐστι καὶ ὁ βραδὺς καὶ ὁ σύμμετρος, ὅτι καὶ πᾶν τὸ κινούμενον ἢ ταχέως ἢ βραδέως ἢ μέσως πως κινεῖται κατὰ χρόνον. ταχὺς μὲν οὖν ἐστιν ὁ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολὺ κινούμενος διάστημα, βραδὺς δὲ ὁ ἐν πολλῷ χρόνῳ ὀλίγον κινούμενος διάστημα, σύμμετρος δὲ ὁ μέσως πως ἔχων περὶ κίνησιν.

3 β̅. δεύτερον δὲ γένος ἐστὶ τὸ παρὰ τὸ ποσὸν τῆς διαστολῆς· ἐπεὶ γὰρ πᾶν σῶμα τρεῖς ἔχει διαστάσεις, μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος, σῶμα δὲ καὶ ἡ ἀρτηρία, τρεῖς ἔχειν ἀνάγκη καὶ ταύτην διαστάσεις. ἀλλ' ἐν μὲν τῷ κατὰ φύσιν ἔχειν τὸ ζῷον συμμέτρως πάντη διαστελλομένην αὐτὴν εὑρήσεις, ἐν δὲ τῷ παρὰ φύσιν ἔστιν ὅπῃ τὸ μὲν ἐλλείπει τὸ δὲ ὑπερβάλλει καθ' ἡντιναοῦν διάστασιν· ἐν τούτῳ δὲ χρὴ μεμνημένον, οἷος ἦν ὁ κατὰ φύσιν σφυγμός, εἰ μὲν τῷ πλάτει μείζων εὑρίσκοιτο, πλατὺν καλεῖν, εἰ δὲ τῷ μήκει, μακρόν, εἰ δὲ τῷ βάθει, ὑψηλόν, δῆλον δὲ καὶ τοὺς ἐναντίους αὐτοῖς καὶ τοῦ κατὰ φύσιν ἐλάττους κατὰ λόγον ὀνομάζειν στενὸν καὶ βραχὺν καὶ ταπεινόν· τῶν δὲ ἐν πάσαις ταῖς διαστάσεσιν ὁμοίως εἰς τὸ παρὰ φύσιν τρεπομένων ὁ μὲν πάντη μειωθεὶς μικρός, ὁ δὲ αὐξηθεὶς μέγας ὀνομάζεται.

4 γ̅. τρίτον ἐστὶ γένος σφυγμῶν τὸ παρὰ τὸν τόνον τῆς δυνάμεως, διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ τρεῖς, σφοδρὸς καὶ ἀμυδρὸς καὶ σύμμετρος. σφοδρὸς μέν ἐστιν ὁ πλήττων εὐρώστως τὴν ἁφὴν τοῦ ἰατροῦ, ἀμυδρὸς δὲ ὁ ἀρρώστως τε καὶ ἀσθενῶς, σύμμετρος δὲ ὁ τούτων μεταξύ, ὅν τινες εἶναι τὸν κατὰ φύσιν ἐνόμισαν· ἐπὶ γὰρ θυμῷ καὶ γυμνασίοις σφοδρότερον γίγνεσθαι τὸν σφυγμόν φασιν, οὐ κατὰ φύσιν ὑπάρχοντα. πρὸς οὓς ὁ Γαληνὸς ὑπήντησεν οὐ μόνιμον ἀλλ' ἑτοίμως μεταβάλλοντα φήσας τὸν ἐπὶ τοῖς οὐ κατὰ φύσιν αἰτίοις σφοδρότερον γιγνόμενον σφυγμόν· ὁ τοίνυν σφοδρότερος οὐ μεταβάλλων ἑτοίμως οὗτος κατὰ φύσιν τε καὶ σύμμετρος ἂν εἴη.

5 δ̅. τέταρτον γένος ἐστὶ τὸ παρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὀργάνου, λέγω δὲ τοῦ τῆς ἀρτηρίας σώματος, διαφοραὶ δὲ καὶ τούτου τρεῖς· ἢ γὰρ σκληρότερόν ἐστι τοῦ κατὰ φύσιν τὸ ὄργανον, καὶ καλεῖται σκληρὸς

4 *sqq.* *Galenus, De puls. ad tiron.* 2   23 *sqq.* *cf.* *Galenus, De puls. ad tiron.* 3   29 *Galenus, De caus. puls.* I 7

4 ἔστιν] ἔστι μὲν CFG, *e corr.* B   9 βραδὺς . . . διάστημα *om.* H, *supra scr.* J[3]   11 δὲ *om.* D   12 βάθος καὶ πλάτος D   15 αὐτὴν] *om.* F: ταύτην D   16 τούτῳ δὲ] τούτοις οὖν D   18. 19 δῆλον δὲ καὶ] δεῖ δὲ D   21 παρεπομένων H   22 μέγας] πάντη μέγας D   25 ἐστιν] οὖν ἐστιν D: *om.* F   26 ἄρρωστος D   ἀσθενής D   29 ἀπήντησεν D   31 ὁ] ὁ ἀεὶ K   34 δὲ *(pr.)*] δὴ F

ὁ σφυγμός, ἢ μαλακώτερον, καὶ λέγεται μαλακός, ἢ μέσως ἔχον, καὶ
σύμμετρος κατὰ τοῦτο προσαγορεύεται.
ε̅. πέμπτον γένος ἐστὶ σφυγμῶν τὸ παρὰ τὸ ποσὸν τοῦ τῆς ἀρτη- 6
ρίας ἐγχύματος, διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ ὅ τε πλήρης ἐστὶ καὶ ὁ κενὸς καὶ
ὁ σύμμετρος, ἐπεὶ καὶ πᾶν ἀγγεῖον ἢ πλῆρές ἐστιν ἢ κενὸν ἢ συμ-
μέτρως ἔχον ἐγχύματος. πλήρης μὲν οὖν ἐστι σφυγμός, ὡς Ἀρχιγένης
ὁρίζεται, ὁ ναστοτέραν ἐπιδεικνὺς τὴν ἀρτηρίαν καὶ τὴν ὑπόπτωσιν
αὐτῆς διασεσαγμένην ἐγχυλώσει, κενὸς δὲ ὁ πομφολυγώδη ἔγερσιν τῆς
ἀρτηρίας ποιούμενος, ὥστε κατὰ τὸν ἐπιπιεσμὸν τῶν δακτύλων κενεμ-
βάτησιν ὑποπίπτειν.
ϛ̅. ταῦτα μὲν οὖν τὰ πέντε γένη τῶν σφυγμῶν κατὰ μίαν κίνησιν 7
τῆς ἀρτηρίας συνίσταται· ἐπειδὴ δὲ τὸ ποιὸν τῆς κατὰ τὴν καρδίαν
θερμασίας ἔοικέ πως μᾶλλον κατὰ τὴν ἀρτηρίαν σαφέστερον φαίνεσθαι,
ἠξίωσαν καὶ τοῦτο τὸ γένος τῶν σφυγμῶν ἕκτον ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις
συγκατατάττειν.
τῶν δὲ ἄλλων γενῶν τῶν τε καθ' ἕνα καὶ κατὰ πολλοὺς λαμβα-
νομένων τό τε παρὰ τὸν χρόνον ἐστὶ τῆς ἠρεμίας καὶ τὸ παρὰ τὸν
ῥυθμὸν καὶ τὸ παρὰ τὴν ὁμαλότητα καὶ ἀνωμαλίαν καὶ τὸ παρὰ τὴν
τάξιν καὶ ἀταξίαν.
ζ̅. τὸ μὲν οὖν παρὰ τὸν χρόνον τῆς ἠρεμίας, ὅπερ ἐστὶν ἕβδομον 8
ἀπὸ τοῦ πρώτου, τέμνεται εἴς τε τὸν πυκνὸν καὶ τὸν ἀραιὸν καὶ τὸν
σύμμετρον· τῆς γὰρ ἀρτηρίας διπλῆν κινουμένης κίνησιν ἐξ ἐναντίων
συγκειμένην κινήσεων διττὰς ἀναγκαῖον αὐτῇ συμπίπτειν ἠρεμίας, ἑτέραν
μὲν τὴν μετὰ τὴν διαστολὴν πρὸ τῆς συστολῆς, ἑτέραν δὲ τὴν μετὰ
τὴν συστολὴν πρὸ τῆς διαστολῆς, ἥτις καὶ ἀνεπαίσθητος εἶναι τοῖς
πολλοῖς ἔδοξεν· ὥστε μεταξὺ τῶν δύο κινήσεων ἠρεμίαν τινὰ μεσολα-
βεῖσθαι. ᾧ μὲν οὖν πολὺς ὁ τῆς ἠρεμίας χρόνος, οὗτός ἐστιν ἀραιός,
ᾧ δὲ βραχύς, πυκνός, ᾧ δὲ μέσος, σύμμετρος.
η̅. ὄγδοον γένος σφυγμῶν τὸ παρὰ τὸν ῥυθμόν. ἔστι δὲ ῥυθμὸς 9
καθόλου μὲν σχέσις ἢ ἀναλογία χρόνου πρὸς χρόνον, ἐπὶ δὲ σφυγμοῦ
κατά τινας μὲν χρόνου κινήσεως πρὸς χρόνον ἠρεμίας, οἷον τῆς δια-
στολῆς καὶ τῆς συστολῆς πρός τινα τῶν μεταξὺ ἠρεμιῶν, καθ' ἑτέρους

6 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 5; De dignosc. puls. IV 3* 12 *sqq. cf. Galenus, Deff. 212* 20 *sqq. cf. Galenus, De puls. diff. I 6* 29 *sqq. cf. Galenus, De dignosc. puls. III 3*

1 ἔχον] H, *corr. ex* ἔχων DG: ἔχων ABCFJK 2 κατὰ τοῦτο] ὁ τυοῦτος H 4 ἐγχύματος] σώματος D 6 ἔχον] DHK, *corr. ex* ἔχων BGJ: ἔχων ACF 7 ναστοτέραν] DH, *mrg.* C²: ναστωτέραν AK, *corr. ex* νασιωτέραν B: πυκνοτέραν ἢ μεστοτέραν CFG, *e corr.* J³, *mrg.* B² 8 ἐγχυλώσει] D: ἐν χυλώσει ABCFGHJK ἔγερσιν] τὴν ἔγερσιν D 9 κατὰ] τὸν κατὰ BHK, τὸν *del.* B τὸν *om.* BHK, *ins.* B³ πιαισμὸν K 12 συνίστανται FG 15 συγκατατάττεσθαι K 23 αὐτῇ συμπίπτειν] συμπίπτειν αὐτῇ καὶ D 24 τὴν *(sec.) om.* J 25 τὴν *om.* K 29 γένος] δὲ γένος H 31 χρόνου] DC², *e corr.* B: χρόνους ABCFGJK, *e corr.* H: χρόνος H, *e corr.* D πρὸς] καὶ πρὸς HK, καὶ *eras.* K 32 καὶ] ἢ D

δὲ χρόνου κινήσεως καὶ ἠρεμίας πρὸς χρόνον κινήσεως καὶ ἠρεμίας ἢ κινήσεως πρὸς κίνησιν, οἷον διαστολῆς πρὸς συστολήν, ἠρεμίας πρὸς ἠρεμίαν, οἷον τῆς ἔσω πρὸς τὴν ἐκτός. διαφοραὶ δὲ τοῦ ῥυθμοῦ αἱ πρῶται δύο, εὔρυθμός τε καὶ ἄρυθμος, ἄρυθμόν μου λέγοντος οὐ τὸν μηδένα ῥυθμὸν ἔχοντα (τοῦτο γὰρ ἀδύνατον) ἀλλὰ τὸν κατάρυθμον, ὥσπερ ἄφωνόν τε καὶ ἀτράχηλον λέγομεν. τοῦ δὲ ἀρύθμου διαφορὰ τριττή· ὁ μὲν γάρ ἐστι παράρυθμος μετρίαν ἔχων τῆς εὐρυθμίας παρατροπήν, ὁ δὲ ἑτερόρυθμος ἐπὶ πλέον παρατραπείς, ὁ δὲ ἔκρυθμος ὁ παντελῶς διαφθείρων τὴν εὐρυθμίαν· οἷον σημειουμένου σου παιδίον ὁ μὲν ἴδιος τῆς παιδικῆς ἡλικίας κατὰ τὸν ῥυθμὸν σφυγμὸς εὔρυθμος καλεῖται, ὁ δὲ τῆς ἀκμαστικῆς ἑτερόρυθμος, ὁ δὲ μηδὲ τὸν ταύτης διασώζων ἔκρυθμος προσαγορεύεται.

10 θ̄. ἔνατον γένος ἐστὶ σφυγμῶν ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένοις εὑρισκόμενον γένεσι τὸ παρὰ τὴν ὁμαλότητα καὶ ἀνωμαλίαν, ὅπερ ἢ ἐν ἑνὶ σφυγμῷ θεωρεῖται ἢ ἐν πλείοσιν, ὃ καὶ συστηματικὸν καλεῖται· περὶ οὗ πρότερον ὡς σαφεστέρου λεκτέον. ὁμαλὸς μὲν οὖν ἐστι σφυγμὸς ὁ ἐφεξῆς ἴσος ἄν τε κατὰ μέγεθος ἄν τε κατὰ τόνον ἢ τάχος ἤ τινα τῶν λοιπῶν ἢ καὶ πάντα, ἀνώμαλος δὲ ὁ ἐφεξῆς ἄνισος. εἰ μὲν γὰρ οἱ ἐφεξῆς ἅπαντες ἴσοι, κατὰ μέγεθος τυχόν, ὑποπίπτοιεν, ὁμαλὸς ὁ τοιοῦτος καλεῖται σφυγμός· εἰ δὲ ὁ μὲν πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ἴσοι φανεῖεν, ἄνισος δὲ ὁ τέταρτος, δῆλον, ὅτι ὡς ἀνώμαλος ὁ τοιοῦτος κατὰ μέγεθος λέγεται σφυγμός. τούτου τοῦ γένους εἰσὶν ὅ τε διαλείπων καὶ ὁ παρεμπίπτων· οὐ μόνον γὰρ παρ᾿ ἕνα ἢ καὶ πλείονας μεγάλους εἷς φαίνεται μικρότερος, ἀλλ᾿ ἐνίοτε καὶ τέλεον ὅλη ἡ κίνησις ἀπόλλυται, καὶ λέγεται διαλείπων ὁ σφυγμός, ὥσπερ ἕτερος παρεμπίπτων ἐναντίος τούτῳ, ὅτε προσδοκωμένης ἠρεμίας ἐν τῷ μέσῳ οἷον περισσός τις ἐμπέσῃ σφυγμός. εἰ δὲ ὁ μὲν δεύτερος τοῦ πρώτου βραχεῖ γένηται μικρότερος, ὁ δὲ τρίτος τοῦ δευτέρου καὶ ὁ τέταρτος τοῦ τρίτου τῷ ἴσῳ, καὶ τοῦτο ἄχρι πλείονος, τοὺς τοιούτους σφυγμοὺς μυουρίζοντάς τε καὶ μυούρους καλοῦσιν ἀπὸ τῶν εἰς ὀξὺ τελευτώντων σχημάτων τοὔνομα μεταφέροντες. ὅσοι μὲν διὰ παντὸς αὐτῶν μειοῦν-

3 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 8* 13 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 9* 22 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 11* 27 *sqq. ib. I 10*

1 χρόνου] ABHJK, *e corr.* C: χρόνος D: χρόνους CFG, *e corr.* J πρὸς . . . ἠρεμίας *om.* DH, *mrg.* C² 2 ἠρεμίας] *mut. in* ἢ ἠρεμίας C²: καὶ ἠρεμίας D 4 ἄρυθμος] *e corr.* BJ: ἄρρυθμος D ἄρρυθμον D ἐμοῦ D 5 κακόρρυθμον D 6 ἀρρύθμου D 7 παράρρυθμος D 8 ἑτερόρρυθμος D ἔκρυθμος ὁ] ἄρρυθμος D 9 οἷον . . . σου] σημειουμένῳ γάρ σοι D 11 ἑτερόρρυθμος D μηδὲ] HK: μηδὲν ACDFGJ, *e corr.* B τὸν] BHK: *ras. 3 litt.* A: τῶν CDFGJ 12 *mrg.* γρ. ἄρυθμος JB² προσαγορεύεται] καλεῖται A: λέγεται J 13 ἔννατον ACF, *corr. ex* ἔνατον J 14 ἢ] *ras. 1 litt.* A ἐν *om.* F, *supra scr.* C² 17 ἴσως CG, *corr.* C² 21 ὅτι *om.* D 25 ἕτερος] ὁ ἕτερος D 26 ἐναντίος] ACGJ: ὁ ἐναντίος D: ἐναντίως BFHK 27 τις περισσὸς D 28 βραχὺ CF, *in ras.* J 31 φέροντες AJ, *corr.* J³ μὲν] BJ: μὲν οὖν D: μὲν μὴ ACFGK, μὴ *del.* ACK: μὲν μὶ H

ται καὶ οὐδέποτε παύονται τοῦ τοιούτου παθήματος, εἰς ἀκινηςίαν παντελῆ τελευτῶςιν, καὶ καλοῦμεν αὐτοὺς ἐκλείποντας μυούρους· ὅςοι δὲ παύονται, διττὴν ἔχουςι τὴν διαφοράν· τινὲς μὲν γὰρ αὐτῶν, ἐν ᾗ πρῶτον ἐπαύςαντο μικρότητι, ταύτην διὰ παντὸς φυλάττουςι, τινὲς δὲ αὐξάνονται πάλιν ἢ εἰς ὅςον τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπανερχόμενοι μέγεθος ἢ εἰς ἔλαττον ἢ εἰς μεῖζον, οὓς μυούρους παλινδρομοῦντας καλοῦςι. γίγνονται δὲ κἀν τῇ καθ' ἕνα ςφυγμὸν ἀνωμαλίᾳ μύουροι ςφυγμοί, περὶ ὧν ἐκεῖςε μετ' ὀλίγον εἰρήςεται.

τοιαύτη μέν τίς ἐςτιν ἡ ςυςτηματικὴ καλουμένη τῶν ςφυγμῶν 11
ἀνωμαλία· ἡ δὲ καθ' ἕνα ςφυγμὸν ἢ καθ' ἓν μόριον τῆς ἀρτηρίας ἢ κατὰ διαφέροντα γίγνεται, ὥςπερ ἐπὶ τῆς κινήςεως τυχὸν καθ' ἓν μὲν μόριον τῆς ἀρτηρίας ἀνωμαλία λέγεται, ὅταν ἄλλως ἄρξηται καὶ ἄλλως λήξῃ κινουμένη περὶ τὸν ἕνα δάκτυλον ἡ ἀρτηρία, ἀρχομένη μὲν ὠκυτέρα, τελευτῶςα δὲ βραδυτέρα, ἢ τὸ ἀνάπαλιν. τοῦτο δὲ γίγνεται τριχῶς, ἢ ςυνεχῶς μενούςης τῆς κινήςεως ἢ διακοπτομένης ἢ παλινδρομούςης καὶ οἷον δικροτούςης. εἰ μὲν οὖν ςυνεχὴς μένουςα καὶ μὴ διακοπτομένη μεταβάλλοι ἀπὸ τοῦ τάχους ἐπὶ τὸ βραδύτερον ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ἀνιςοταχὴς ὁ τοιοῦτος ςφυγμός ἐςτί τε καὶ λέγεται. εἰ δὲ ἠρεμοίη διακοπτόμενος καὶ τὸ λοιπὸν ὠκύτερος φαίνεται, δορκαδίζων καλεῖται ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ζῴου τῆς δορκάδος, ἥτις ἐν τῷ ἀποπηδᾶν μέτεωρος ἵςταται κατὰ τὸν ἀέρα καί τινα δευτέραν ἀδόκητον τῆς προτέρας ὠκυτέραν ποιεῖται κίνηςιν. εἰ δὲ μετὰ τὸ διαςταλῆναι παλινδρομοίη καὶ πρὶν ςυςταλῆναι τέλεον ἐκ δευτέρου πλήξοι τὴν ἁφήν, δίκροτος ὁ τοιοῦτος προςαγορεύεται ςφυγμός. ἴδοις δ' ἄν τι τοιοῦτον γιγνόμενον ἐπὶ τῶν ἀκμόνων, ὅταν αἱ ςφῦραι πρὸς ἅπαξ μὲν διὰ χειρὸς φερόμεναι πρὸς αὐτοὺς πλήξωςιν, ἀναπαλλόμεναι δὲ τῇ τοῦ ἄκμονος ἀντιτυπίᾳ καὶ δεύτερον αὖθις ἢ καὶ τρίτον πλήξωςιν.

οὐ μόνον δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κινήςεως τὴν κατὰ μίαν πλη- 12
γὴν ἐν ἑνὶ μορίῳ τῆς ἀρτηρίας ἀνωμαλίαν ἐγχωρεῖ γενέςθαι, ἀλλὰ καὶ [τὴν] κατὰ τὸν τόνον τῆς δυνάμεως, οὔτε δὲ [τὴν] κατὰ τὸ ποςὸν τῶν διαςτάςεων (οὐ γὰρ οἷόν τε τὸν αὐτὸν ςφυγμὸν ἐν ταὐτῷ μορίῳ μέγαν τε καὶ μικρὸν γίνεςθαι) οὔτε κατ' ἄλλο γένος. ἀλλ' ἐν διαφέρουςι μορίοις κατὰ διαφέροντα μόρια τῆς ἀρτηρίας ἐν ἑνὶ ςφυγμῷ

8 εἰρήςεται] *p. 86, 5 sq.* 9 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 12* 18—22 *ib. I 28* 22—27 *ib. I 16* 32 *sqq. cf. ib. I 17.*

5 ἢ *(pr.) om.* D τὸ] τῷ BK 7 γίνονται BDF 9 τῶν] D: ἡ τῶν ABCFGHJK 10 ἢ *(pr.)*] ἀνωμαλία ἢ D 11 γίνεται DF[3] μὲν *om.* CFGK 14 γίνεται DF 15 ςυνεχοῦς D 16 εἰ] ἡ K 17 μεταβάλοι DH: μεταβάλει F: μεταβάλλῃ C 18 ἠρεμοίη] -οιη *in ras.* B: ἠρεμύη H 19 καὶ] D: *om.* ABCFGHJK φαίνοιτο D 23 πλήξοι] J: πλήττοι D: πλήξει F: πλήξῃ ABCGHK 24 τοιοῦτον] CDFG, -ν *eras.* B: τοιοῦτο AHJK γινόμενον BJK 26 δὲ] D, *ins.* J: *om.* ABCFGHK 30 τὴν *(pr.)*] τῇ H: *om.* D τὴν *(alt.) om.* D 31 τῷ αὐτῷ CDG[2] 32 γενέςθαι D 33 φέροντα B ἐν ἑνὶ] ὡς *(seq. ras. 1—2 litt.)* ἐν ἑνὶ *e corr.* D

ἀνωμαλία γίγνεται διττή, ὅτε μὲν συνεχοῦς μενούσης τῆς κινήσεως καὶ κατά τινας μὲν δακτύλους ταχύτερον κινουμένης τῆς ἀρτηρίας, κατά τινας δὲ βραδύτερον, ὅτε δὲ καὶ διακοπτομένης, ὡς τινὰς μὲν δακτύλους ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς κινήσεως, τινὰς δὲ μή. καὶ κατὰ τὸ ποσὸν δὲ τῆς διαστολῆς ἡ ἐν πλείοσι μορίοις ἀνωμαλία σαφής ἐστιν, ἐξ οὗ γένους εἰσὶν οἱ μύουροι κατὰ μίαν πληγὴν ἐπινενευκότες τε καὶ περινενευκότες. εἰ μὲν γὰρ κατὰ τὸν ἐσωτέρω δάκτυλον μέγας ὑποπίπτων καὶ κυρτούμενος ὁ σφυγμὸς ἐκ τοῦ πρὸς λόγον μειοῖτο, ὥστε κατὰ τὸ ἐξωτέρω πρὸς τῷ τοῦ κάμνοντος ἀντίχειρι τῆς ἀρτηρίας μέρος μικρότατον αὐτὸν φαίνεσθαι, μύουρος καλεῖται καθʼ ὁμοιότητα τῆς τοῦ ζῴου τοῦ μυὸς οὐρᾶς ἢ μείουρος παρὰ τὸ μειοῦσθαι δίκην οὐρᾶς. εἰ δὲ κατὰ τοὺς μέσους δακτύλους μέγας ὑποπίπτων καὶ κυρτούμενος ἑκατέρωθεν μειοῖτο μικρότερος φαινόμενος, τοῦτον Ἀρχιγένης ἐπινενευκότα καὶ περινενευκότα προσηγόρευσεν σαφῶς δηλοῦν βουλόμενος τὸ κατὰ τὴν διαστολὴν βραχὺ μετὰ τῆς τῶν ἑκατέρωθεν περάτων οἷον ἐπινεύσεως· οὐ γὰρ ὡς ἀποκεκομμένων ἀθρόως ἀλλʼ ὡς ἐπικεκαμμένων τῶν ἑκατέρωθεν μερῶν εἰς βραχὺ συνέσταλται μύουρος ὢν τῷ μεγέθει καθʼ ἑκάτερα τὰ μέρη.

13 τῆς δὲ παρὰ τὸ μέγεθος ἀνωμαλίας τὸ μὲν πρωιαίτερον ἢ ὀψιαίτερον προσειληφυίας οἵ τε κυματώδεις καὶ σκωληκίζοντες γίγνονται σφυγμοί· εἰ δὲ καὶ τὸ παρὰ τὴν θέσιν προσλάβοι, οἵ τε σπασμώδεις καὶ κλονώδεις προσαγορευόμενοι συνίστανται. ἀρκτέον οὖν ἀπὸ τῶν κυματωδῶν, ἐφʼ ὧν οὐχ ἅμα φαίνεται κατὰ τὴν τοιαύτην ἀνωμαλίαν ἡ ἀρτηρία πᾶσα διαστελλομένη, ἀλλὰ τὸ μέν τι πρῶτον αὐτῆς, τὸ δὲ δεύτερον, τὸ δὲ τρίτον, τὸ δὲ τέταρτον, συνεχοῦς μενούσης τῆς κινήσεως, καθʼ ὁμοιότητα τῆς ἐπὶ τῶν κυμάτων ἐπάρσεως. καὶ τινὲς μὲν εἰς εὐθὺ τὸ κῦμα φερόμενον ἔχουσι, τινὲς δὲ καὶ εἰς τὸ πλάγιον ἐκκλῖνον, καὶ τινὲς μὲν ἐν βραχείᾳ τῇ κατὰ τὸ μῆκος διαστάσει τὸ ὕψος ἱκανόν, τινὲς δʼ ἔμπαλιν, καὶ τινὲς μὲν πλατύ, τινὲς δὲ στενόν· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὸ τάχος καὶ τόνον ἀνωμάλως ἔχουσιν. ὁ δὲ κυματώδης ὅλος εἰς μικρότητα μειούμενος σκωληκίζων προσαγορεύεται σκώληκος πορείᾳ προσεοικώς. ὥσπερ δὲ τὸν κυματώδη σφυγμὸν μικρότερον γιγνόμενον ὁ σκωληκίζων διαδέχεται, οὕτω τὸν σκωληκίζοντα ὁ μυρμηκίζων, ὅταν

4 *sqq. cf. Galenus, Synops. de puls. 23* 13—18 *Galenus, De puls. ad tir. 12 p. 479* 22 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 25* 32 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 26*

1 γίγνεται] AD: γίνεται BCFGHJK 4 τὸ *om.* D 7 μὲν *om.* D ἐσώτερον CFGJ, *corr.* C²J³: ἐσότερον H 8 τὸ] *corr. ex* τῶ K: τοῦ C: τὸν D 9 τῷ] τὸ CG τῆς] τὸ τῆς D 10 αὐτὸν *om.* D μυούρους ABK, *corr.* A 11 τοῦ *om.* CJ μύουρος F, *e corr.* J: μίουρος H 13 ἐπινενευκότα] νενευκότα B 16 ἀθρόως] *om.* D: εὐθέος ἀθρόως H ἐπικεκαμένων H: ἐπικεκαυμένων K: ἀποκεκαμμένων F 17 συστέλλεται D 19 πρωιαίτερον] ADF: προιαίτερον J: προιέτερον BCGK: προηέτερον H ὀψιέτερον BCGHK 20 καὶ] *corr. ex* καὶ ἡ H: καὶ οἱ D γίνονται CF 21 παρὰ] *mut. in* περὶ J³: περὶ CFG 22 συνέστανται H: γίνονται D 26 ἐπὶ *om.* D 27 εἰς *(pr.) om.* D 28 τὸ ὕψος *om.* D 29 δʼ ἔμπαλιν] δὲ καὶ ἀνάπαλιν D 30 τὸ *om.* D τόνον] *fort.* τὸν τόνον 31 ὅλως CFG

ἀπολομένων τῶν κινήcεων τῶν πολλῶν εἰc μίαν καὶ αὐτὴν παντελῶc μικρὰν τελευτήcῃ. κέκληται δὲ καὶ οὗτοc ἀπὸ τῆc πρὸc τὸ ζῷον τὸν μύρμηκα ὁμοιότητοc διά τε τὴν cμικρότητα καὶ τῆc κινήcεωc τὸ εἶδοc· ἔcτι γὰρ μικρὸc ἄγαν ὁ μυρμηκίζων, οὗ μικρότεροc ἄλλοc οὐκ ἔcτιν· ὡcαύτωc δὲ καὶ ἀμυδρότατοc πάντων καὶ πυκνότατοc, οὐ μὴν ταχύc, ὡc Ἀρχιγένηc ᾤετο. παράκειται δὲ τούτῳ ὁ ἑκτικόc· ὥcπερ γὰρ πυρετόc, οὕτω καὶ cφυγμὸc ἑκτικόc ἐcτιν ὁ μηδεμίαν μεγάλην τροπὴν ποιούμενοc ἀλλ᾽ ἀεὶ παραπλήcιοc μένων εἴρων τε, ὡc ἐξ ἀρχῆc ἤρξατο, καὶ μηδέποτε λυόμενοc ὅληc τῆc ἕξεωc τετραμμένηc νοcωδῶc.

14 οἱ δὲ cπαcμώδειc cφυγμοὶ ἑκατέρωθεν ἐκ τῶν περάτων ἀνθελκόμενοί τε καὶ τεινόμενοι καὶ cπώμενοι φαίνονται οἷον χορδῆc τινοc τεταμένηc αἴcθηcιν παρέχοντεc. ἐπὶ δὲ τῶν κλονωδῶν οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ μείζων μὲν ἐπὶ τούτων ἐcτὶν ἡ διαcτολή, ὥcτε τῶν μορίων τῆc ἀρτηρίαc τὰ μὲν ἀναφέρεcθαι ⟨τὰ δὲ καταφέρεcθαι⟩ καθ᾽ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ μάλιcτα τὴν κίνηcιν ἄν τιc αὐτῶν εἰκάcειε τοῖc ἀκοντίοιc, ὅcα cφοδρῶc ἀφεθέντα ταχέωc φέρεται κραδαινόμενα. ἐμπρίων δὲ cφυγμόc ἐcτιν, ἡνίκα δοκεῖ τὸ μέν τι διεcτάλθαι τῆc ἀρτηρίαc, τὸ δὲ μή, cκληροτέραc δηλονότι φαινομένηc αὐτῆc· ἔχει δέ τι καὶ κλονῶδεc ὁ cφυγμὸc οὗτοc καὶ ταχὺc μέν ἐcτι καὶ πυκνόc, οὐκ ἀεὶ δὲ μέγαc.

15 δέκατον ἐπὶ τοῖc εἰρημένοιc ἐcτὶ γένοc cφυγμῶν ἐκ τῆc ἀνωμαλίαc ἀπογεννώμενον τὸ παρὰ τὴν τάξιν καὶ ἀταξίαν· ὁ γὰρ τεταγμένοc καὶ ἄτακτοc τμηθέντοc τοῦ ἀνωμάλου εἴc τε τὸν κατὰ τὰc περιόδουc ἴcον καὶ εἰc τὸν παντοίωc ἄνιcον καθ᾽ ἑκάτερον τῶν τμημάτων τὴν γένεcιν ἴcχουcι, κατὰ μὲν τὸ τῶν περιόδων ἴcον ὁ τεταγμένοc, κατὰ δ᾽ αὖ τὸ παντοίωc ἄνιcον ὁ ἄτακτοc. ὁ μὲν γὰρ ὁμαλὸc cφυγμὸc πάντωc ἐcτὶ καὶ τεταγμένοc, εἴ γε ἐφεξῆc ἴcον αὐτὸν ἐλέγομεν, ὁ δὲ ἀνώμαλοc οὐ πάντωc ἄτακτοc· εἰ μὲν γὰρ τὴν ἰcότητα διαφθείροι, περίοδον δὲ φυλάττοι τινά, οἷον ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ ποcὸν τῆc διαcτολῆc, εἰ τύχοι δύο γενέcθαι μεγάλουc καὶ ἕνα μικρόν, εἶτα πάλιν δύο μεγάλουc καὶ ἕνα μικρὸν καὶ οὕτωc ἐφεξῆc, κληθείη ἂν ὁ τοιοῦ-

6 *cf. Galenus, De dignosc. puls. II 1 p. 827* 6—9 *Galenus, De puls. ad tir. 8* 10 *sqq. Galenus, De puls. diff. I 27* 16—20 *Galenus, De puls. ad tiron. 12 p. 474* 22—26 *Galenus, De puls. diff. I 9* 27 ἐλέγομεν] *supra p. 84, 16 sq.* 28 *sqq. cf. Galenus, Synops. de puls. 6*

1 ἀπολομένων] D: ἀπολλομένων ABFG: ἀπωλλομένων *corr. ex* ἀπολλωμένων C: ἀπολλωμένων K: ἀπολλυμένων HJ 3 ὁμοιότητοc] *corr. ex* ὁμοιώcεωc CH 4 γὰρ] *in ras.* J: δὲ H 5 δὲ *om.* DF 6 τοῦτο CK 7 cφυγμὸc] BDH: ὁ cφυγμὸc CFG: cφυγμὸc ὁ AJK 8 παραπλήcιοc] D: παραπληcίωc ABCFGHJK 13 μὲν *om.* J 14 τὰ δὲ καταφέρεcθαι] *Galenus*: *om.* ABCDFGHJK 16 φαίνεται CH 17 δοκῇ HK 25 τὸ] τὸν B 26 αὖ τὸ] αὐτὸν K 27 εἴ . . . ἐλέγομεν] *mrg.* J[3] 28 διαφθείρει F: διαφθείροιεν D 29 τινα φυλάττοιεν D φυλάττει F οἷον *om.* D 30 εἰ] ὥcτε εἰ D γίνεcθαι D εἶτα . . . μικρὸν *(31)*] *mrg.* B: *om.* H 31 μεγάλουc] μικροὺc CFG *et infra ras.* J μικρὸν] μέγα CFG: μέγαν *infra ras.* J οὕτωc] ADFJ: οὕτω BCGHK

τος ἀνώμαλος μὲν τεταγμένος δέ. εἰ δὲ πρὸς τῷ τὴν ἰσότητα διαφθείρειν μηδὲ τάξιν τινὰ τῆς ἀνωμαλίας διαφυλάττοι, πρὸς τῷ ἀνωμάλῳ καὶ ἄτακτος ὁ τοιοῦτός ἐστιν· ὁμοίως δὲ κἀπὶ τῶν ἄλλων γενῶν. αὐτῶν δὲ τῶν ἀτάκτων οἱ μέν εἰσιν κατὰ πᾶν ἄτακτοι μηδὲ μικράν τινα φυλάττοντες περίοδον, οἱ δὲ κατὰ περιόδους τεταγμένοι· καθʼ ὃ μὲν γὰρ οὐκ ἔχουσι συνεχῆ τὴν τάξιν, κληθεῖεν ἂν ἄτακτοι, καθʼ ὃ δὲ διὰ μακροῦ περίοδόν τινα φυλάττουσι, κατὰ περιόδους τεταγμένοι, οἷον εἰ τύχοι γενέσθαι δύο μεγάλους καὶ δύο μικρούς, εἶτα τρεῖς μεγάλους καὶ τρεῖς μικροὺς καὶ τέσσαρας μεγάλους καὶ τοὺς ἴσους μικρούς, καὶ πάλιν ὥσπερ ἀνακάμπτοντας δύο μεγάλους καὶ δύο μικροὺς καὶ τρεῖς μεγάλους καὶ τοσούτους μικροὺς καὶ ἑξῆς ὁμοίως.

16 ἰστέον δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἐναντίων ἑκάστου μέσον εἶναί τινα, ὁμαλοῦ δὲ καὶ ἀνωμάλου μέσος οὐδεὶς οὐδὲ τεταγμένου καὶ ἀτάκτου, πλὴν εἰ μὴ βούλει τὸν κατὰ περιόδους τεταγμένον μέσον εἰπεῖν τεταγμένου τε καὶ ἀτάκτου. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων οἱ μέσοι κατὰ φύσιν εἰσὶ πλὴν τοῦ κατὰ σφοδρότητα καὶ ἀμυδρότητα, ὡς ἐδείξαμεν· ἐν τούτοις δὲ ὁ μὲν ὁμαλὸς κατὰ φύσιν μόνον, οἱ δὲ ἄλλοι παρὰ φύσιν, ὅ τε ἀνώμαλος καὶ ὁ τεταγμένος καὶ ὁ ἄτακτος.

17 ταῦτα τὰ γένη τῶν σφυγμῶν ἅπαντα καὶ αἱ κατὰ γένος αὐτῶν διαφοραί· τινὲς δὲ τούτοις καὶ ἕτερα δύο προσκατηρίθμησαν, τό τε παρὰ τὴν θέσιν τῆς ἀρτηρίας, καθʼ ὃ ἄνω τε καὶ κάτω καὶ εἰς δεξιὰ καὶ εἰς ἀριστερὰ μετῆχθαι δοκεῖ, καὶ τὸ παρὰ τὸ πρωιαίτερον ἢ ὀψιαίτερον, ἐξ ὧν ἔφαμεν εἶναι τούς τε κυματώδεις καὶ κλονώδεις σφυγμούς. καὶ ἡμεῖς μὲν διὰ τὸ σύντομον τὰς ἁπλᾶς μόνον παρεδώκαμεν διαφοράς, ἐκ δὲ τῶν λελεγμένων ῥᾳδίως ταύτας συμπλέκοντες καὶ τὰς κατὰ σύνθεσιν εὑρήσομεν.

18 ἑξῆς δʼ ἂν εἴη λέγειν καὶ τὰ αἴτια τὰ τρέποντα τοὺς σφυγμούς, οἷς ἕπεται καὶ ἡ ἀπʼ αὐτῶν πρόγνωσις, ἀπὸ τοῦ μεγέθους ἡμῶν ἀρχομένων, ὅτι τῶν ἄλλων ἐστὶ σαφέστερον.

μέγας τοίνυν γίνεται σφυγμὸς ἢ διὰ τὴν χρείαν κατεπείγουσαν, ἥτις ἐστὶν ἡ ἐν τῇ καρδίᾳ πλεονάζουσα θερμότης ἐφιεμένη τῆς ἔξωθεν

4 *sqq. cf. Galenus, De puls. diff. I 9* 15 *sq. cf. Galenus, De caus. puls. I 7* 16 ἐδείξαμεν] *supra p. 82, 26 sqq.* 23 ἔφαμεν] *supra p. 86, 19 sqq.* 30 *sqq. cf. Galenus, De caus. puls. I 5*

1 τῷ] ADJK: τὸ BCFGH 2 μηδὲ] *scripsi*: μήτε ABCDFGHJK διαφυλάττοι] D: διαφυλάττων ABCFGJK: διαφυλάττον H 4 αὐτῶν] *mut. in* τῶνδε B[3] δὲ τῶν] DC[2]: τῶν CFG: διὰ τῶν ABK: διὰ τὸν H: διὰ τῶνδε B[3]: τῶν δὲ J πάντα J μακρὰν BCGH, *corr.* C[2] 6 τὴν] τινα D 8 γίνεσθαι D 9 τοὺς ἴσους] δ̄ D 13 οὐδεὶς] οὐδείς ἐστην H 14 πλὴν . . . ἀτάκτου *(15)*] *mrg.* A (γρ.) 15 τε *om.* D 19 αἱ] D: *om.* ABCFGHJK 21 ὃ] ὃν CG, *corr.* G 22 τὸ *(alt.)*] *om.* H, *supra add.* FJ πρωιέτερον BK: προιέτερον CG: προηέτερον H ὀψιέτερον BCGHK 24 παραδεδώκαμεν CDFG 25 ταύταις D: ταῦτα F 27 τρέποντα] DFGH: *e corr.* J: πρέποντα ABCK τοὺς σφυγμούς] DH, *e corr.* J: τοῖς σφυγμοῖς ABCFGK, *e corr.* H 30 γίνεται] ἐστὶ A τὴν *om.* D

ἐμψύξεώς τε καὶ οἷον ῥιπίδος, ἢ διὰ cώματος ἰςχνότητα, ὡς μετ᾽ ὀλίγον δείξομεν. αὐξάνεται δὲ τὸ θερμὸν ἢ διὰ τὰ κατὰ φύσιν αἴτια, οἷον ἡλικίαν ἀκμαστικὴν ἢ παιδικὴν ἢ ἁπλῶς θερμὴν ὥραν τε καὶ χώραν καὶ κράσιν θερμοτέραν, ἢ διὰ τὰ οὐ φύσει, οἷον τὸ περιέχον θερμότερον ὑπάρχον, λουτρὰ θερμά, γυμνάσια, σιτία, οἶνον, φάρμακα θερμότερα, ἢ διὰ τὰ παρὰ φύσιν, οἷον δυσκρασίαν θερμὴν ἢ χυμῶν σῆψιν ἢ θυμὸν ἢ τὰ παραπλήσια. διακρινεῖς δὲ τὸν ἑκάστου σφυγμὸν τῷ τὰ μὲν κατὰ φύσιν μόνιμόν τε καὶ δυσμετάβλητον αὐτοῦ ποιεῖσθαι τὸ μέγεθος, τὰ δὲ λοιπὰ ῥᾳδίως μεταβαλλόμενον, ὥστε καὶ ἔτι σου ἁπτομένου πολλάκις ἢ πάντως γε μετ᾽ ὀλίγον [πάντως] ἀποκαθίστασθαι. καὶ τοῖς μὲν διὰ θερμὰ λουτρὰ μεγάλοις σφυγμοῖς καὶ μαλακότης προσγίγνεται, ὥσπερ αὖ τοῖς διὰ θερμὴν καὶ μάλιστα σὺν ξηρότητι δυσκρασίαν σκληρότης. οἱ δὲ γυμνασάμενοι συμμέτρως ἢ τριψάμενοι μέσως μὲν ἔχουσι κατὰ σκληρότητα καὶ μαλακότητα, τὰ δὲ περὶ τὰ στέρνα θερμότερα μᾶλλον ἔχουσιν, ὃ δὴ καὶ τοῖς θυμωθεῖσιν γίγνεται. τοῖς δὲ διὰ τροφὴν ἢ οἴνου χρῆσιν ἢ θυμὸν πρὸς τῷ μεγέθει καὶ σφοδρότης ὑπάρχει. ὅσοι δὲ κρύπτειν σπεύδουσι τὸν θυμὸν ἢ ἕτερόν τι πεπραγ- 19
μένον αὐτοῖς οὐκ ἐπιτρέψαντος τοῦ ἰατροῦ, ὥσπερ ὁ λαβὼν τὸ θερμὸν φάρμακον καὶ τὸν ἰατρὸν ἅμα τῷ τῆς χειρὸς ἅπτεσθαι πυνθανόμενον ἀποκρύπτειν ἐθέλων, πρὸς τῷ μεγέθει καὶ σαφὴς ἀνωμαλία προσγίγνεται. εἰς τοῦτο δὲ καὶ τὸ τοῦ κάμνοντος ἦθός τε καὶ ἔθος οὐ μικρὰ συντελεῖ πρὸς διάγνωσιν, ἔθος μὲν τὸ φιλοφάρμακον, ἦθος δὲ τὸ ἀβέλτερόν τε καὶ δοξοκαθαιρετικόν. ὁ δὲ διὰ σῆψιν χυμῶν μέγας πρὸς τῷ μεγέθει καὶ τὴν συστολὴν μᾶλλον ἐπιταχύνουσαν ἔχει. πρὸς δὲ τὸ μέγαν γενέσθαι σφυγμὸν οὐκ ἐξαρκεῖ τὰ τῆς χρείας μόνον, ἀλλὰ δεῖ καὶ δυνάμεως ἐξυπηρετούσης καὶ τοῦ ὀργάνου τῆς συμμετρίας κατὰ σκληρότητα καὶ μαλακότητα. αὐξηθέντος τοίνυν τοῦ κατὰ τὴν καρδίαν θερμοῦ δι᾽ ἡντιναοῦν τῶν εἰρημένων αἰτιῶν πρῶτον μὲν γίγνεται μέγας ὁ σφυγμός· ἐπειδὰν δὲ μὴ ἐξαρκέσῃ τῇ χρείᾳ τὸ μέγεθος, εὐθὺς αὐτῷ καὶ τάχος προσγίγνεται, εἰ δὲ μηδ᾽ οὕτως ἐξαρκέσει, καὶ πυκνότητα προσλαμβάνει. μικροὶ δὲ καὶ βραδεῖς καὶ ἀραιοὶ σφυγμοὶ καὶ ὑπὸ τῶν ἐναντίων γίγνονται· ἀλλ᾽ ἡνίκα ἂν ἀπὸ μεγάλου καὶ ταχέος καὶ

2 δείξομεν] *infra p. 90, 12 sqq.* 11 *sqq. cf. Galenus, Synops. de puls. 32; De praesag. ex puls. I 1* 24—27 *Galenus, De caus. puls. I 5* 27 *sqq. cf. ibid. I 8*

4 καὶ] ἢ D 5 οἶνον] οἷον K 6 χυμοῦ D 8 τε] αὐτοῦ D αὐτοῦ *om.* D 10 πάντως *(alt.) om.* ADJ 11 λουτρὰ θερμὰ D προσγίνεται ABCFGJK 12 αὖ] οὖν D 14 κατὰ] μετὰ B καὶ] τε καὶ D 15 θερμότεροι D ἔχουσιν] εἰσιν D: ἔχουσι F ἐπιγίνεται D 19 τῷ] τὸ CG 20 προσγίνεται ACFGHJ 21 τὸ *om.* A ἔθος τε καὶ ἦθος D 22 σμικρὰ D 23 δοξοκαθαρτικόν D 24 ἐπιταχύνουσαν] *corr. ex* ἐπιτυγχάνουσαν A³C², *ex* ἐπιταχύσαν J 25 τὸ] CDFG, *corr. ex* τὸν A³J: τὸν BHK 26 δυνάμεως] τῆς δυνάμεως F 27 καὶ] τε καὶ D 28 γίνεται DF 29 τῇ . . . ἐξαρκέσει *(30)*] *bis* F: *mrg.* C² 30 προσγίνεται CDFH 31 σφυγμοὶ] οἱ σφυγμοὶ D καὶ *(tert.)*] *del.* AC 32 τῶν] τῶν ἄγαν CFG, ἄγαν *supra add.* J³ γίνονται ABCDFG ταχέως BFHJK, *mut. in* ταχέος A: ταχέ *seq. ras. 2 litt.* G

πυκνοῦ ἐπὶ τοὺϲ ἐναντίουϲ ἡ μεταβολὴ γίγνεται, τῆϲ χρείαϲ δηλονότι ἐνδεούϲηϲ, οὐκέτι τὸ πρῶτον ἐν τῷ ϲφυγμῷ γεγονὸϲ πρῶτον καὶ παύεται, ἀλλ᾽ ὅπερ ὕϲτερον ἐκτήϲατο, τοῦτο πρῶτον ἀποβάλλει, εὐθὺϲ μὲν γιγνόμενοϲ ἀραιόϲ, εἶτα βραδύϲ, εἰϲ ὕϲτερον δὲ καὶ μικρόϲ· εἰ δὲ ἐπὶ πλέον ἥκοι βραδύτητόϲ τε καὶ μικρότητοϲ, πάλιν ἡ ἀραιότηϲ εἰϲ πυκνότητα μεταβάλλει, ὅπωϲ ἂν δι᾽ αὐτῆϲ γοῦν τὰ τῆϲ χρείαϲ ἀποτελεϲθείη.

20 ταῦτα μὲν οὖν μεγέθουϲ τε καὶ τάχουϲ καὶ πυκνότητοϲ καὶ τῶν ἐναντίων αὐτοῖϲ ϲφυγμῶν τὰ αἴτια· ϲυναπτέον δὲ αὐτοῖϲ καὶ τὴν κατὰ μίαν μόνον διάϲταϲιν τοῦ ϲφυγμοῦ παρατροπήν. τὸ μὲν οὖν πλάτοϲ μόνον αὔξεται δι᾽ ὑγρότητα μάλιϲτα πλεονάζουϲαν ἤτοι κατὰ φύϲιν ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἐκτὸϲ αἰτίων, ὥϲπερ τὸ ὕψοϲ διὰ τὴν τοῦ ὀργάνου μαλακότητα ϲυνεπιδιδούϲηϲ εἰϲ τοῦτο τῆϲ δυνάμεωϲ. τὸ δέ γε μῆκοϲ ὑπὸ ξηρότητόϲ τε καὶ ἐκτήξεωϲ τῶν ϲαρκῶν τῶν περικειμένων ἔκδηλον γίνεται τῶν ἄλλων ϲυμπεϲουϲῶν διαϲτάϲεων· οὐ γὰρ δὴ μακροτέραν τοῦ κατὰ φύϲιν ἐγχωρεῖ γενέϲθαι τὴν ἀρτηρίαν· καὶ μᾶλλον ἄν τιϲ οἰκείωϲ ἰϲχνὸν προϲαγορεύϲειε τὸν τοιοῦτον ϲφυγμόν, ὥϲπερ τὸν ἐναντίον αὐτῷ, κατὰ πλάτοϲ μόνον αὐξηθέντα καὶ βάθοϲ, ἁδρόν. τοῖϲ ἐναντίοιϲ δὲ τούτων πάθεϲιν ὁ ϲφυγμὸϲ ἐνίοτε περιπίπτει καὶ κατά τινα ἤ τιναϲ τῶν διαϲτάϲεων κωλύεται ταπεινόϲ τιϲ ἢ ϲτενὸϲ ἢ καὶ βραχὺϲ φαινόμενοϲ οὐκ ὢν τοιοῦτοϲ, ἀλλὰ διὰ πάχοϲ πιμελῆϲ τινοϲ ἢ ϲαρκῶν ἢ ὑμένων ἐπιπροϲθούντων· ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλωϲ μικρὸϲ φαίνεται μὴ ὢν ὄντωϲ μικρὸϲ καὶ ἀμυδρὸϲ ὁμοίωϲ. καὶ τί λέγω; πολλάκιϲ γὰρ ἀϲφυξία τελεία τιϲὶν ἔδοξεν εἶναι κατὰ πάϲαϲ τὰϲ ἀρτηρίαϲ οὐκ ὄντωϲ ὑπάρχουϲα, καὶ μάλιϲτα τοῖϲ ἀμελέϲτερον ἁπτομένοιϲ, ἀλλὰ διὰ πλῆθοϲ ϲαρκῶν διαλανθανούϲηϲ τῆϲ κινήϲεωϲ οὔϲηϲ ἀληθῶϲ ἀμυδρᾶϲ· οὐ γὰρ οἷόν τε τελείαν ἀϲφυξίαν ὄντωϲ γενέϲθαι ζῶντοϲ ἔτι τοῦ ἀνθρώπου· καθάπερ αὖ πάλιν ἐπὶ τῶν ἀϲάρκων καὶ οἱ μικροὶ ϲφυγμοὶ μεγάλοι δοκοῦϲιν εἶναι. ἐκτακέντοϲ γοῦν ϲφοδρῶϲ τοῦ ϲώματοϲ ἥ τε κατὰ τὴν ῥάχιν ἀρτηρία πολλάκιϲ τοῖϲ ἁπτομένοιϲ τοῦ ἐπιγαϲτρίου τὴν κίνηϲιν διαϲημαίνει καί τινεϲ τῶν ἐν τοῖϲ κώλοιϲ ἀφανεῖϲ πρότερον οὖϲαι. διόπερ πᾶϲι τοῖϲ αἰτίοιϲ ἐπιμελῶϲ προϲεκτέον, ἵνα μὴ λάθῃ ἡμᾶϲ ἡ
21 διάγνωϲιϲ. ϲφοδρὸϲ δὲ ϲφυγμὸϲ ὑπὸ ῥώμηϲ δυνάμεωϲ γίνεται μηδενὸϲ
τῶν ἄλλων ἀντιπράττοντοϲ αἰτίων, οἷον τῆϲ χρείαϲ ἐκλελυμένηϲ ἢ

15—17 *cf. Galenus, Synops. de puls.* 3 17 *sqq. cf. Galenus, De praesag. ex puls.* I 3 32 *sqq. cf. Galenus, De praesag. ex puls.* I 7

1 γένηται D δηλονότι] D: δῆλον ABCFGHJK 3 ὕϲτερον] *fort.* ὕϲτατον 4 γινόμενοϲ DJ εἰϲ *om.* D 5 ἥκει CJ τε *om.* F ϲμικρότητοϲ D 6 ἂν *om.* AJ διὰ ταύτηϲ D γοῦν] D: τε γοῦν AJC²: τε οὖν BCFGHK 8 αὐτοῖϲ *(alt.)*] τούτοιϲ D 16 προϲαγορεύϲειεν CFGH: προϲαγορεύϲ^{οι} *e corr.* J ὥϲπερ] ὥϲπερ οὖν D 17 κατὰ] τὸν κατὰ D 18 δὲ ἐναντίοιϲ J 19 τιϲ *om.* D καὶ *om.* DJ 21 ϲαρκὸϲ CFG δὲ *om.* B ὅλωϲ] CFG: ὅλοϲ ABHJK: ἄλλωϲ D 22 ὢν *om.* H ὄντωϲ] *mut. in* οὕτωϲ K: οὗτοϲ F: ὄντοϲ H 26 τελείαν . . . ὄντωϲ] ποτε ἀϲφυξίαν τελείαν D 27 τῶν] τῶν ἀνω̄ν τῶν A 30 πρότερον] τὸ πρότερον D 31 ἅπαϲι D ἡ] D: *om.* ABCFGHJK 32 δὲ] *fort.* δὴ 33 ἢ] ἡ B: οὔϲηϲ ἢ D

τοῦ ὀργάνου cκληρότητος. ὁ δὲ ἀμυδρὸς ἀcθενοῦς δυνάμεως καὶ μόνης ἐςτὶν ἔκγονος, κἂν μηδὲν ἕτερον παρῇ· ὁ μὲν γὰρ cφοδρὸς ἁπάντων χρῄζει τῶν αἰτίων πρὸς γένεςιν, τὸν δὲ ἀμυδρὸν καὶ μόνη ἂν ἡ ἀcθένεια ἐργάcεται. ὁ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς cφοδρὸς ὑπάρχων ἡλικίαις τε καὶ ὥραις καὶ χώραις καὶ κράcεcιν εὐκράτοις ἕπεται, ὁ δὲ ἀμυδρὸς ταῖς δυσκράτοις. ὁ δὲ ἀπὸ ἀμυδρότητος εἰς cφοδρότητα μεταπίπτων γίνεται ῥωννυμένης τῆς δυνάμεως ἐκ προλαβούςης ἀcθενείας· ῥώννυται δὲ ἢ διὰ τὰ ἐν αὐτῷ τῷ cώματι, οἷον χυμῶν πέψιν ἢ ἔκκριcιν ἢ θυμόν, ἢ διὰ τὰ ἔξωθεν, οἷον οἴνους, τροφάς, γυμνάcια, καὶ ὅcα τὴν δυσκραςίαν ἐπανορθοῦται· καταλύουcι δὲ δύναμιν ἀcιτίαι καὶ ἀγρυπνίαι καὶ κενώcεις ἄμετροι λῦπαί τε καὶ φροντίδες καὶ ὀδύναι μάλιcτα cυγκοπτικαί, καὶ ὅcα δυσκραςίαν ἐργάζεται. τινὲς δὲ τῶν ἀγυμνάcτων τὸν cκληρὸν cφυγμὸν ᾠήθηcαν εἶναι cφοδρόν, ἀλλὰ τὸν γεγυμναcμένον τόν τε λογιcμὸν καὶ τὴν ἁφὴν οὐκ ἂν λάθοι· ὁ μὲν γὰρ cφοδρὸς ὡς τὸ πολὺ μετὰ μεγέθους εἰς ὕψος αἴρεται πλήττων εὐρώcτως τὴν ἁφήν, ὁ δὲ cκληρὸς τὸ μέγεθος οὐκ ἐπιδέχεται διὰ τὸ τῆς ἀρτηρίας δύcεικτον. cκληρὸς τοίνυν γίνεται cφυγμὸς διὰ τὴν τοῦ ὀργάνου cκληρότητα· ταύτην δὲ ψῦξις ἄμετρος ἢ ξηρότης ἢ τάcις ἀπὸ φλεγμονῆς ἢ cπαcμὸς ἐργάζεται. εὐθὺς δὲ τῇ cκληρότητι καὶ μικρότης καὶ τάχος ἐνίοτε καὶ πυκνότης ἀντὶ τοῦ μεγέθους διὰ τὴν χρείαν ἀκολουθεῖ.

22 ὁ δὲ μαλακὸς cφυγμὸς ὑγρότητι τῆς ἀρτηρίας ἕπεται· ταύτην δὲ ὑγροτέραν ἐργάζονται τῶν μὲν οὐ παρὰ φύcιν ὑγρότεραι τροφαὶ καὶ πλείω λουτρὰ καὶ ὕπνοι πολλοὶ δίαιτά τε ἁβροτέρα καὶ θυμηδία, τῶν δὲ παρὰ φύcιν κώματά τε καὶ λήθαργοι καὶ ὕδεροι καὶ τὰ λοιπὰ φλεγματώδη. πλήρης δὲ cφυγμὸς ἢ χυμῶν πλῆθος ἢ cιτίων ἢ οἴνου πόcεως δηλοῖ πλεονεξίαν, ὥςπερ ὁ κενὸς τἀναντία· ἢ γὰρ ἀcιτίαν ἢ κένωcιν. θερμότερον δὲ τὸ τῆς ἀρτηρίας ὑποπῖπτον cῶμα πολλὴν τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ θερμαcίαν καταψυχομένου τοῦ λοιποῦ cώματος ἢ cπαcμώδη τινὰ τῶν ἀρτηριῶν δηλοῖ διάθεcιν τῇ βιαίᾳ κινήcει θερμαινομένων. Ἀρχιγένης δέ φηcιν τὸν τῆς ἀρτηρίας τόπον ἰδίως ἐπὶ τῶν κατόχων θερμότερον εὑρίcκεcθαι, καθάπερ τοῖς cπαcθηcομένοις μετὰ καταφορᾶς. ὁ δὲ κατὰ τὸν ῥυθμὸν λόγος ἴcος μὲν ὑπάρχων ἐν τῇ κινήcει καὶ

7—12 *Galenus, De praesag. ex puls. I 8* 17—20 *ib. I 4* 21—25 *ib. I 9* 30—31 *Galenus, De puls. ad tiron. 12 p. 486*

1 cκληρότητος] *corr. ex* cκληρότης B *(sed hoc rursus restitutum)*: cκληροῦ τυγχάνοντος D 3 ἂν] *deleverim.* 4 ἐργάcεται] BCGHK: ἐργάcηται AH: ἐργάζεται F: ἐργάcαιτο D 6 φοδρότητα BHJ, *corr.* JH³ 7 προλαβούςης] -ης *e corr.* G: προλαβούςης τῆς F 8 πέψιν χυμῶν D ἢ *(sec.) om.* D ἢ *(tert.) om.* D 10 ἐπανορθοῦνται FJ 12 καὶ] *supra scr.* C: *om.* GK 13 τῶν γεγυμναcμένων FJ, *corr.* F 16 τὸ *(pr.) om.* D δύcεικτον] ADJ: δύcικτον BCFGHK 17 τοίνυν] δὲ τοίνυν HK 18 ξηρότης] cκληρότης D ὑπὸ D 22 οὐ] *ed. Basil.*: οὖν ABCFGHJK: *om.* D παρὰ φύcιν] *mut. in* οὐ φύcει A³: *supra add.* κατὰ C²: κατὰ φύcιν D 23 πλείονα D τε] *om.* D: δὲ F ἁδροτέρα FH 26 δηλοῦcι D 29 δηλοῦcι D 31 τοῖ GH, *corr.* H³ cπαcθηcομένοις] CGHJK: *mut. in* παθηcομένοις D: cπαθηcομένοις A: παθηcομένοις BF 32 ἴcως CG

ἠρεμίᾳ τοῦ παντὸς εὐκρασίαν δηλοῖ cώματος, ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῷ, ἢ οὐ μεγάλην γε τὴν παρατροπήν, ὡς ἐπὶ παιδικῆς ἡλικίας καὶ τῶν ἄλλως εὐκράτων cωμάτων. εἰ δὲ πλείων ὁ τῆς ἠρεμίας εἴη χρόνος τοῦ τῆς κινήσεως, τὸ θερμὸν ἐπικρατεῖν δηλοῖ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων καὶ τῶν τούτοις ἐγγύς, ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν γεροντικῶν cωμάτων ὁμαλῶς ψυχρῶν πλείων ὁ τῆς κινήσεώς ἐστι χρόνος τοῦ τῆς ἠρεμίας. ἰστέον δὲ τὴν κατὰ τὸν ῥυθμὸν ἀνωμαλίαν μέτρον ὑπάρχουσαν τῆς κατὰ τάχος καὶ πυκνότητα, ταύτην δὲ οἷον ὕλης ἐπέχειν λόγον πρὸς τὸν ῥυθμόν. διαλείποντες δὲ καὶ παρεμπίπτοντες γίγνονται σφυγμοὶ θλιβομένης τε καὶ οἱονεὶ βαρυνομένης τῆς δυνάμεως, ἀλλ᾽ οἱ μὲν παρεμπίπτοντες μικροτέραν τὴν βλάβην, οἱ δὲ διαλείποντες μείζονα δηλοῦσι. καὶ καθόλου δὲ ἡ θλιβομένη καὶ βαρυνομένη δύναμις εἰς ἀνωμαλίαν τε καὶ ἀταξίαν τρέπει τοὺς σφυγμοὺς τήν τε ἄλλην ἅπασαν
23 καὶ τὴν κατὰ σφοδρότητα καὶ μέγεθος. τῶν δὲ μυούρων σφυγμῶν διττῶν κατὰ γένος ἀποδεδειγμένων (ἢ γὰρ ἐν τῇ καλουμένῃ συστηματικῇ ἀνωμαλίᾳ ἢ ἐν τῇ κατὰ μίαν εὑρίσκονται πληγήν) οἱ μὲν ἐκλείποντες ἐσχάτην τῆς δυνάμεως δηλοῦσι κατάπτωσιν, ἐπανερχόμενοι δὲ καὶ παλινδρομοῦντες καὶ οὗτοι μὲν ἀσθενῆ ἀλλ᾽ ἀπομαχομένην ἔτι καὶ ἀντέχουσαν καὶ ἀνανεύουσαν· οἱ δὲ κατὰ μίαν πληγὴν μύουροί τε καὶ ἐπινενευκότες ἢ περινενευκότες καλούμενοι μάλιστα μὲν τοῖς συναπομαρανθεῖσι κατὰ βραχὺ ταῖς μὴ λυθείσαις φλεγμοναῖς, ἤδη δὲ καὶ τοῖς πλείστοις τῶν ὁπωσοῦν μαραινομένων ὑπάρχουσιν ἐκτηκομένων τῶν περὶ τὰς ἀρτηρίας cωμάτων. ἀνισοταχεῖς δὲ καὶ δορκαδίζοντες πυρεκτικαῖς ἕπονται μάλιστα θερμασίαις, ἀλλ᾽, εἰ μὲν τὰς ἀρχὰς ἐκλύων τῆς διαστολῆς ὁ σφυγμὸς ἐπιταχύνοι τὸ πέρας αὐτῆς καὶ τῆς συστολῆς τὴν ἀρχήν, τὰ τῆς σήψεως ἐπικρατοῦντα δηλοῖ πρὸς ἔκκρισιν τῶν λιγνυωδῶν περιττωμάτων ἐπειγομένης τῆς φύσεως· εἰ δὲ ἔμπαλιν τῆς μὲν συστολῆς τὴν ἀρχὴν ἐκλύοι, πρὸς δὲ τὴν διαστολὴν μᾶλλον ἐπείγοιτο, τὴν θερμασίαν μᾶλλον ἐπικρατοῦσαν ἴσθι τῆς ἐμψύξεως ἐφιεμένην. ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις ἐν πυρετῷ καὶ πυκνότης μὲν ὡς τὰ πολλά, ἐνίοτε δὲ καὶ μέγεθος, εἰ μὴ τὰ τῆς δυνάμεως ἢ σκληρότης κωλύσει
24 τοῦ ὀργάνου. ἐπιτεινομένης δὲ τῆς κατὰ τὴν ἀρτηρίαν σκληρότητος καὶ τῆς δυνάμεως οὐκ ἀσθενούσης ὁ δίκροτος γίνεται σφυγμός. ὁ δὲ κυματώδης μάλιστα τοῖς ὑγροτέροις τῶν παθῶν ἕπεται, καὶ τούτων μᾶλλον ὑδέροις τε τοῖς ἀνὰ σάρκα καὶ ληθάργοις καὶ περιπνευμονίαις.

15 ἀποδεδειγμένων] *supra p. 84, 30; 86, 10* 16—23 *cf. Galenus, De caus. puls. IV 10; Synops. de puls. 23*

2 γε] τε B 3 εἴη *om.* H χρόνος εἴη F 4 δηλοῦσι D 5 γεροντικῶν cωμάτων] γερόντων F ὁμαλὸς CG, *corr.* C² 6 ψυχρὸν CG, *corr.* C² πλεῖον CGK, *corr.* C²: ὄντων πλείων D 9 γίγνονται] CFGH: γίνονται ABDJK 16 πληγῇ CDFG 17 ἐπανερχόμενοι] οἱ ἐπανερχόμενοι D 18 ἀλλὰ μαχομένην C 19 μύουροί τε] μυουρίζοντες D 20 μὲν *om.* B ἀπομαρανθεῖσι D 21 ταῖς] *seq. ras. 1 litt.* H: ταῖς τε D 24 μάλιστα ἕπονται D 25 ἐπιταχύνει DF 28 ἐπείγοι J

ἀρξαμένης δὲ λύεσθαι τῆς δυνάμεως, ἔτι δὲ τέως ἐπ' ὀλίγον ἀντεχούσης, ὁ κυματώδης εἰς τὸν σκωληκίζοντα μεταπίπτει· ἐσχάτως δὲ καταπεσούσης αὐτῆς καὶ τοῦτον ὁ μυρμηκίζων διαδέχεται. ὁ δὲ ἑκτικὸς ἰδίως τοῖς φθίνουσί τε καὶ ἄλλως ἑκτικευομένοις συνεδρεύει. σπασμώδης δὲ σφυγμὸς γίνεται τῆς τῶν νεύρων ἀρχῆς φλεγμονώδη τινὰ διάθεσιν ἐχούσης, καθάπερ ἐπὶ φρενιτικῶν τε καὶ τῶν ὀξέως ἐπιλήπτων, ἡνίκα καὶ ἀποθνήσκουσιν οἱ τοῦτο παθόντες ἔτι θερμοὶ ἔμπαλιν τοῖς συγκοπτομένοις· ἐκεῖνοι γὰρ ὄντες ἱκανῶς ψυχροὶ ζῶσιν ἔτι. κλονώδης δὲ γίνεται ὁ σφυγμός, ὅταν ἡ μὲν χρεία δέηται μεγάλης διαστολῆς, ὅ τε τόνος ὁ ζωτικὸς ἐργάζεσθαι δύνηται, μόνον δὲ τὸ τῆς ἀρτηρίας ἀντιλέγῃ σῶμα ὑπὸ σκληρότητος ἀδυνατοῦν εἰς μεγάλην ἐξαίρεσθαι διαστολήν, καθάπερ ἐπὶ φλεγμονῶν τε μεγάλων καὶ χρονίων ἐμφράξεων. ἐμπρίων δὲ σφυγμὸς καθόλου φλεγμονῆς ἐστι σημαντικός, καὶ μάλιστα τῶν νευρωδῶν τινος, οὐχ ἥκιστα δὲ πλευρίτιδος ἴδιος, ἀνιέμενος μὲν μαλακῆς καὶ ῥᾳδίως πεφθησομένης, ἐπιτεινόμενος δὲ χαλεπῆς καὶ δυσπέπτου, ἥτις σὺν ἀσθενεῖ μὲν τῇ δυνάμει κινδυνώδης ὀξέως ἐστίν, σὺν ἰσχυρᾷ δὲ χρονίως πεφθησομένη· ἢ γὰρ εἰς ἐμπύημα μετέστη πολλάκις, ἢ φθινώδης αὐτὴν διεδέξατο μαρασμός.

εἰδέναι δὲ χρὴ ταῖς ἀνωμαλίαις τὴν ἀταξίαν ἑπομένην, σπανίως **25**
δὲ ἔστιν εὑρεῖν ἀνώμαλον σφυγμὸν τεταγμένον· αἱ μὲν δὴ μικρότεραι βλάβαι τοὺς ἀνωμάλους τε καὶ τεταγμένους, αἱ δὲ μείζονες τοὺς ἀνωμάλους τε καὶ ἀτάκτους σφυγμοὺς ἀπεργάζονται.

αὗται μὲν αἱ ἁπλαῖ τῶν σφυγμῶν αἰτίαι τε καὶ προγνώσεις, ἐκ δὲ τούτων καὶ τὰς συνθέτους, ὡς κἀν τῷ περὶ διαφορᾶς αὐτῶν λόγῳ ἐλέγομεν, οὐ χαλεπῶς εὑρήσετε.

ιβ'. Περὶ διαχωρημάτων.

Τῶν διαχωρημάτων αἱρετὸν μέν ἐστι τὸ μαλθακόν τε καὶ συνεστηκὸς καὶ τὴν συνήθη ὥραν, καθ' ἣν ἐν τῇ ὑγιείᾳ διεχωρεῖτο, δια-

8 *sqq. Galenus, De caus. puls. II 6* 13—14 *cf. Galenus, De puls. ad tiron. 12 p. 474* 14—18 *ibid. p. 478* 19—22 *cf. Galenus, De caus. puls. II 14* 25 ἐλέγομεν] *supra p. 88, 25* ιβ' *Galenus, De cris. I 11; cf. Aëtius V 45—46*

1 λύεσθαι *om.* A ἐπ' ὀλίγον] ἐπὶ πλέον A 4 τε] τι B ἑκτικευομένοις] ACDG, η *supra scr.* C²: ἐκτηκευομένοις BFHJK, *e corr.* D *sed rursus supra scr.* ϊ, *post* -η- *ras. 1 litt.* J 5 γίνεται σφυγμὸς D 8 ἔτι ζῶσι D 9 δὲ *om.* H ὁ *om.* D 11 ἀντιλέγῃ] DHJ: ἀντιλέγει ABCFGK 14 οὐχ] DC²: οὖν ABFGHJK: *om.* C ἥκιστα] *mut. in* μάλιστα A³, nota an malista forte *mrg.* B³ ἴδιος] εἶδος *mut. in* εἰ δ' ὡς G²: εἰ δ' ὡς C, μάλιστα δὲ πλευρίτιδος ἴδιος *mrg.* C² μὲν] εἶδος μὲν F 16 τῇ *om.* J δυνάμει] δυνάμει καὶ A 17 ἰσχυρῷ FG, *corr.* G² πεφθησομένη] DH: πεφθησομένης ABCGJK: πεφθησομένοις F ἐμπύημα] CFG, *e corr.* DJA³: ἐμποίημα ABHK 18 μορασμός FG 20 δὲ] γοῦν *in ras.* D 21 ἀνωμάλους *(pr.)*] *e corr.* G²: ἀνωμαλεῖς F 23 μὲν] μὲν οὖν D 24 κἀν] ἐν D 25 οὐ χαλεπῶς] *e corr.* F: οὐχ ἁπλῶς B εὑρήσετε] D: εὑρήσεται AK: εὑρίσεται BH: εὑρεθήσεται CFG: εὑρεθῆναι *e corr.* J 27 αἱρετὸν] ἄριστον J *et supra scr.* C³ μαλακόν AP 28 τὴν] κατὰ τὴν JP ἐν] καὶ ἐν J ὑγείᾳ DFJ διεχωρεῖτο] διεχώρει τὸ GK: διεχώρει D

χωρούμενον· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ὑπόπυρρον ἅμα τῇ προσηκούσῃ συστάσει καὶ μὴ λίαν δυσῶδες· τὸ δὲ παρὰ ταῦτα οὐ χρηστόν. τὸ μὲν οὖν ὅμοιον τοῖς ἐδηδεσμένοις κατὰ τὴν χρόαν καὶ λεπτὸν καὶ ἀχύμωτον καὶ ταχέως διεξιὸν ἄπεπτόν ἐστι· τὸ δὲ πυρρὸν ἀκράτως ἐν ἀρχῇ μὲν χολωδέστερον ἐνδείξεται νόσημα, εἰ δὲ κατὰ τὴν παρακμὴν ἐκκρίνοιτο τοιοῦτον, ἐκκαθαίρεσθαι χρηστῶς δηλοῖ τὸ σῶμα. τὸ χλωρὸν δὲ τῆς ἰώδους χολῆς ἐστι γνώρισμα, τὸ δὲ μέλαν ἢ τῆς μελαίνης ἤ τινος αἵματος αὐτόθι κατοπτηθέντος. τὸ δὲ πελιδνὸν ψῦξίν τινα καὶ νέκρωσιν τῶν ἐντὸς οὐκ ἀγεννῆ δηλοῖ. τὸ δὲ λιπαρὸν συντήξεώς ἐστι τῆς ἐν τῷ σώματι πιμελῆς γνώρισμα, καθάπερ αὖ τὸ γλίσχρον τοῦ λιπαροῦ χεῖρον ὑπάρχον σύντηξιν δηλοῖ τῶν τοῦ ζῴου μορίων· τὸ δὲ λίαν δυσῶδες οὐ μικρὰν ἐνδείκνυται σῆψιν. ἐπὶ πάντων δὲ τούτων, εἰ μὴ κατὰ τὸ ἐδηδεσμένον σιτίον ἡ ποιότης εἴη τῶν διαχωρουμένων, οὕτως ἤδη σκοπεῖσθαι καὶ τὴν διάθεσιν. ἁπάντων δὲ χείριστον καὶ ὀλέθριον ἂν εἴη τὸ μέλαν τε καὶ πελιδνὸν καὶ λιπαρὸν καὶ ταχέως διεξιόν.

ιγ′. Περὶ τῆς τῶν οὔρων σημειώσεως.

Ὥσπερ ἐπὶ τῶν διαχωρημάτων οὕτω κἀπὶ τῶν οὔρων κανόνι τῷ τῶν ὑγιαινόντων κεχρημένοι καὶ τὰ τῶν νοσούντων σημειωσόμεθα. οὖρον τοίνυν ἄριστόν ἐστι τὸ τοῖς τῶν ὑγιαινόντων ὁμοιότατον· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ὑπόπυρρόν τε ἅμα καὶ ὑπόξανθον· εὐθὺς δὲ τοῦτο καὶ πάχους συμμέτρως ἔχει. οὔσης δὲ τριττῆς τῆς τῶν θολερῶν οὔρων διαφορᾶς (ἢ γὰρ οὐρηθέντα τοιαῦτα καθίσταται μετ᾽ ὀλίγον ἢ μένει παραπλησίως ἄχρι παντὸς ἢ καθαρὰ μὲν ἐκκρίνεται, μετὰ ταῦτα δὲ ἀναθολοῦται) μοχθηρὸν μὲν τὸ τρίτον εἰρημένον, ἐπιεικὲς δὲ τὸ πρῶτον, ἐν μέσῳ δ᾽ ἀμφοῖν ἐστι τὸ δεύτερον. τὸ δὲ ἐσχάτως ἄπεπτον, ὅπερ ἐστὶ τὸ ὑδατῶδες ἀκριβῶς, οἷον ἀπεγνωσμένης πέψεως σύμπτωμα τοῦ φλεβώδους γένους ὑπάρχον· ὅταν δὲ καὶ ταχέως διεξέρχηται, ὁ καλούμενος διαβήτης γίγνεται. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀπέπτων οὔρων τὸ χείριστόν ἐστιν, ἐφεξῆς δὲ αὐτῶν τὸ λεπτὸν οὕτως καὶ λευκὸν οἷον τὸ ὕδωρ. τούτων ἐγγύς ἐστιν ἕτερον οὖρον ἐν πολλαῖς νόσοις φαινόμενον ἐγγὺς ἱκανῶς τοῦ λεπτοῦ καὶ λευκοῦ. τὸ δὲ ὕπωχρον ἐφεξῆς ἐστι τούτου. τὸ δὲ ὠχρόν, εἴη μὲν ἂν ἤδη τοῦτο καὶ ὑπόπυρρον, πέττεται δὲ ἤδη

ιγ′ *Oribasius, Synops. VI 4; cf. Aëtius V 28—44*

1 τοῦτο J ὑπόπυρρον] DK, *e corr.* BH: ὑπόπυρον ABCFGHJ 3 ἀχυμώτατον D 5 ἐνδείκνυται D: ἐνδείξεται τὸ CFGP 6 τοιοῦτον] τὸ τοιοῦτον C: τι τοιοῦτον J 10 αὖ *om.* D 14 σκοπῆς H δὲ] δὲ τὸ C 18 κεχρημένοι *om.* P καὶ τὰ] κατὰ H: τὰ P σημειωσώμεθα ACGK 19 ἐστὶν ἄριστον D 20 ὑπόπυρόν BFH 21 πάχος CFG θολερῶν *om.* D 22 καθίστανται B 23 ἄχρι] ἔχοντα ἄχρι D δὲ ταῦτα D 24 μὲν] δὲ B 26 ἀκριβῶς] DF: ἀκριβές ABCGHJK πέψεως] πέψεώς ἐστι DF[3] 27 ὑπάρχον] BDHJ: ὑπάρχων AK: ὑπάρχοι CG: ὑπάρχει F 28 γίγνεται] CFGK: γίνεται ABDHJ μὲν] μὲν τῶν D 29 αὐτῶν] αὖ D οὕτω D, -ς *eras.* B 30 ἐστιν *om.* H 31 λευκοῦ καὶ λεπτοῦ K τούτων D 32 εἴη] ἤδη A ἂν] K: *om.* ABCDFGHJ

τῆς χρόας γε ἕνεκα, χρὴ δὲ αὐτὸ καὶ τῷ πάχει τοσοῦτον ἀποκεχωρηκέναι τοῦ ὕδατος, εἰ μέλλοι πεπέφθαι καλῶς, ὅσον καὶ τῷ χρώματι. εἰ δὲ τὴν κατὰ φύσιν χρόαν ἀκριβῶς φυλάττον ὑπόστασιν λευκὴν καὶ λείαν καὶ ὁμαλὴν καὶ πολλὴν ποιεῖ, πέψεως μὲν ἂν εἴη ἀκριβοῦς γνωρίσματα, πλείονα δὲ τὸν ὠμὸν χυμὸν ἐκκαθαίρεσθαι δηλοῖ. κἂν παχύτερον δὲ ᾖ μετρίως καὶ σχῇ τινα ὑπόστασιν, οὐ πάντως ἤδη πέπον· εἰ γὰρ ἤτοι κριμνώδεις ἢ πεταλώδεις ἢ πιτυρώδεις ἢ μελαίνας ἢ πελιδνὰς ἢ χλωρὰς ἢ δυσώδεις ὑποστάσεις ἔχοι, πρὸς τῷ πᾶν τὸ τοιοῦτον ἄπεπτον εἶναι καὶ ἄλλως ὀλέθριον ὑπάρχει. τὰ δὲ εὔχροά τε ἅμα καὶ ἤτοι τὰς ὑποστάσεις λευκὰς καὶ λείας καὶ ὁμαλὰς ἢ νεφέλας τινὰς ὁμοίας ἢ ἐναιωρήματα ποιούμενα πάντων ἐστὶν οὔρων τὰ χρηστότατα, καὶ μάλιστα μέν, ὧν ἡ ὑπόστασις εἴη τοιαύτη, δεύτερα δέ, ὧν ἂν ἐναιωρήματα, τρίτα δέ, ὧν νεφέλαι· καὶ ἁπλῶς τὰ τοῖς οὔροις ἐμφερόμενα χρηστῶς, ὅσῳπερ ἂν ὑφιζάνῃ κάτω, τοσούτῳ βελτίω γίνεται.

ιδ'. Περὶ πτυσμάτων σημειώσεως.

Ὅσα μὲν ὑπόξανθά ἐστι καὶ ὑπόπυρρα καὶ ὕπαφρα καὶ λεπτά, μόνης ἀπεψίας ὑπάρχει γνωρίσματα, κακὸν δὲ οὐδὲν ἐπίσημον ἐνδείκνυται, τὰ δὲ ἀκράτως ξανθὰ καὶ πυρρὰ καὶ ἀφρώδη καὶ χλωρὰ καὶ γλίσχρα καὶ στρογγύλα καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον τὰ μέλανα μοχθηρά· πλὴν γὰρ τοῦ αἵματος ὅστις ἂν τῶν ἄλλων χυμῶν ἄκρατος ᾖ, μοχθηρὰν ἐνδείκνυται τὴν διάθεσιν ἐπὶ θερμότητι φλογώδει τὴν γένεσιν ἔχουσαν. τὰ μὲν οὖν αἱματώδη πτύσματα μέτρια, τὰ δὲ τῆς ξανθῆς ἢ μελαίνης χολῆς χαλεπά. προσεπισκέπτεσθαι δὲ δεῖ καὶ τὸν τῆς ἀναγωγῆς αὐτῶν τρόπον· εἰ γὰρ εὐπετῶς ἀναπτύοιτο, πρόδηλον, ὡς τὰ τοιαῦτα μέν ἐστιν ἀγαθά, τὰ δὲ ἐναντία μοχθηρά. τελέας μὲν οὖν ἐστι πέψεως γνώρισμα τὸ πτύελον, ὅταν ᾖ λεῖόν τε καὶ λευκὸν καὶ ὁμαλὸν καὶ τῇ συστάσει μήτε ὑγρὸν μήτε ὑπόπαχυ, παντελοῦς δὲ ἀπεψίας τὸ μηδ' ὅλως ἀναπτυόμενον· εἰ δὲ μὴ πτύοιτο μέλαν ἀλλὰ λεπτόν, πέψεως ἀμυδρᾶς ἐστι σημεῖον. εἰ δὲ ἄκρατον εἴη πυρρὸν ἢ ξανθόν, οὐκ ἀγαθόν· εἰ δὲ πελιδνὸν ἢ ἰῶδες ἢ μέλαν, ὀλεθριώτατον.

ιδ' *Oribasius, Synops. VI 5; cf. Aëtius V 52*

1 ἕνεκεν A αὐτὸν H: αὐτῷ CG 2 μέ^λλ C: μέλλει F 3 χροιὰν D 4 γνωρίσματα] γνωρίσματα τὰ A: γνώρισμα τὰ GK 6 δὲ *om.* CFG ἤδη] εἴη F πέπον] πέπον ἐστίν D: πρέπον A: πεπτέον CGJ³: ἄπεπτον BFHJK: πέπεπται *Or* 7 κριμνώδεις] AB, *e corr.* D: κρημνώδεις CFGHK, *e corr.* ABJ 8 ἔχει CDF τῷ] τὸ CFGH 9 εὔχροιά AJK, -ι- *eras.* B: εὔχρυά H 11 ὁμοίως F ἐναιωρήματα] -αι- *in ras.* DJ: ἐνεωρήματα ABCFGK: ἐνεορήματα H 12 εἴη] ἐστι D 13 ἂν *om.* CD ἐναιωρήματα] D, -αι- *in ras.* J: ἐνεωρήματα ABCFK: ἐν/ωρήματα G: ἐνεορήματα H ὧν] ἂν D 21 ἔχουσα H 22 ἢ] χολῆς ἢ JK 23 χολῆς *om.* JK αὐτὸν A 24 εὐπετῶς] ADJF³: εὐπετέως BCGHK 25 τελείας FB³, *e corr.* J 26 γνωρίσματα H καὶ *(tert.) om.* D 28 μὴ *om.* *Or* μέλαν] μὲν *Or* λεπτόν] λευκόν CD, *corr.* C

ιε΄. Ἐφημέρων πυρετῶν διάγνωσις καὶ θεραπεία.

1 Τῶν δὲ ἐφημέρων πυρετῶν ἴδιον καὶ ἀχώριστον σημεῖόν ἐστιν ἡ τῶν οὔρων πέψις ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν· καὶ τὸ τῆς θερμασίας δὲ ἡδὺ τῶν τοιούτων πυρετῶν ἴδιον καὶ ἀχώριστόν ἐστιν. μετὰ δὲ τὴν πρώτην λύσιν τοῦ πυρετοῦ πιστοτέραν ἕξεις τὴν διάγνωσιν· ἥ τε γὰρ τῶν ἀρτηριῶν κίνησις ἐν τῷδε καθ' ἅπαν ἐξομοιοῦται τῇ τῶν ὑγιαινόντων οὐδενὸς τῶν ἄλλων πυρετῶν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανιόντος· καὶ ἡ τοῦ κάμνοντος δὲ εὐφορία μέγιστον καὶ αὐτὴ σημεῖον.

2 εὐάλωτοι τοῖς τοιούτοις πυρετοῖς εἰσιν, ἐφ' ὧν αἱ ἀπόρροιαι τοῦ σώματός εἰσιν οὐκ ἀτμώδεις, ἀλλὰ δριμύ τι καὶ οἷον καπνῶδες ἔχουσιν· οὗτοι δέ εἰσιν οἱ θερμοὶ καὶ ξηροὶ τὴν κρᾶσιν καὶ ὅλως πικρόχολοι. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ κόπῳ πυρέξαντας λιπαρῶς τε ἅμα καὶ μαλακῶς ἀνατρίβειν καὶ λούειν, τοὺς δὲ ἐπὶ ξηρότητι τρίβειν μὲν ἔλαττον τούτων, λούειν δὲ πλέον, τοὺς δὲ ἐπὶ φροντίσι καὶ λύπαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ θυμοῖς λούειν μὲν μὴ πολλάκις, ἐλαίῳ δὲ πολλῷ χλιαρῷ ἥκιστα μετέχοντι στύψεως ἀνατρίβειν βραχέα, καὶ λούειν, ὡς ἔθος· τοὺς δὲ ἐπ' ἐγκαύσεσιν εὐθέως μὲν ἐξ ἀρχῆς χρὴ τοῖς ψύχουσιν ἰᾶσθαι καὶ λουτροῖς πλείοσιν, ἥκιστα δὲ ἐλαίῳ δαψιλεῖ καὶ τρίψει, τὰ δὲ ψύχοντα ῥόδινον ἔστω καὶ ἔλαιον ὀμφάκινον χωρὶς ἁλῶν ἐσκευασμένον ψυχρόν· τὰ δὲ αὐτὰ σφοδρῶς καταχεῖν δεῖ κατὰ τοῦ βρέγματος καὶ λούειν παρακμάσαντος τοῦ πυρετοῦ. εἰ δέ τις ψυχθεὶς πυρέξειεν, καὶ τοῦτον λούειν ἐν ταῖς παρακμαῖς· εἰ δ' ἅμα κατάρρῳ πυρέττοιεν, πρὶν πεφθῆναι λούειν οὐ χρή, τοὺς δὲ ἐπ' ἐγκαύσει καὶ τούτων παρόντων λουστέον, τοὺς δὲ ἐπὶ ψύξει θερμαίνουσι μετρίως διαβρέχειν τὴν κεφαλήν, οἷόν ἐστιν τὸ ἴρινον καὶ τὸ νάρδινον. ἐφ' ὧν δὲ ἡ στέγνωσις πυρετὸν ἐργάζεται, τούτοις ἁρμόττει λουτρὰ γλυκέων ὑδάτων εὐκράτων καὶ τρῖψις ἀραιωτικὴ καὶ γυμνάσια καὶ δίαιτα γλυκύχυμος. εἰ δὲ καὶ δι' ἀσιτίαν γένοιτο πυρετός, τοῦ πρώτου παροξυσμοῦ παρακμάσαντος εἰσάγειν εἰς τὸ βαλανεῖον αὐτοὺς καὶ χλιαρὸν ἔλαιον πλεῖστον καταχεῖν ἀνατρίβειν τε πραότατα καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν τῇ θερμῇ δεξαμενῇ διατρίβειν, ἐξελθόντα δὲ καὶ ἀναλαβόντα τὴν δύναμιν εἰσάγειν εἰς τὸ λουτρὸν καὶ μετὰ ταῦτα πιεῖν θερμὸν ὕδωρ διδόναι καὶ πτισάνης χυλόν, ἐνίοτε

ιε΄ *Oribasius, Synops. VI 6; cf. Ad Eunap. III 2. Aëtius V 58—67*

1 Ἐφημέρων] περὶ ἐφημέρων B 2 ἐστι σημεῖον D 6 καθ' ἅπαν] *mut. in* καθάπαξ J: καθάπαξ *Or* τῇ] τὴν CFG, *corr.* C 10 εἰσιν *om.* D ἀτμῶδες D ἔχουσιν] *in ras.* J, -ν *eras.* D: ἐχούσῃ H: εἰσιν A 11 τοιοῦτοι D ὅλως] ὅλως οἱ D 12 οὖν *om.* H 15 μὴ πολλάκις] μηδαμῶς CFGJ, μὴ πολλάκις *mrg.* C²: γρ. λούειν μὲν μηδαμῶς *mrg.* K 16 βραχέα] ταχέως A 19. 20 ψυχρόν· τὰ] ψύχοντα *Or* 20 καταχέειν D 23 ἐγκαύσεσι D λουστέον] λούειν D 24 θερμαίνουσι] τοῖς θερμαίνουσι D: θερμαίνειν *in ras.* B *ante* τὴν *ins.* τε B² 25 ἐστιν τὸ] ἐστι τὸ D: ἐστι τό τε *Or*: ἐστιν ABCFGHJK 26 ἁρμόζει D 27 γλυκύχυμος] D: γλυκύθυμος ABCFGHJK 29 πλεῖστον ἔλαιον καταχέειν D 30 ἐν] κελεύειν ἐν D 31 δὲ] CDFG: *om.* ABHJK εἰς] αὖθις εἰς D 32 καὶ *(alt.)*] CDG: *om.* ABFHJK

δὲ καὶ θριδακίνης, καὶ τῶν ἁπαλοσάρκων ἰχθύων ἐν λευκῷ ζωμῷ. κοινὸν δὲ πάντων εἶδος ἔστω τῆς διαίτης εὔχυμον, εὔπεπτον, οὐδαμόθεν κατὰ τοὺς πόρους ἰσχόμενον, οἶνον δὲ διδόναι τὸν ὑδατώδη καὶ ὄψει καὶ δυνάμει. δεῖ δὲ κατὰ τὴν τῶν πυρετῶν πρώτην εἰσβολὴν ἐνίοτε τοῦ πρώτου παροξυσμοῦ τούτων τινὰς τρέφειν, ἐφ᾽ ὧν ἡ δυσκρασία τοῦ σώματος ἐπὶ τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν ἐκτρεπομένη πυρετοὺς ἀνάπτει. οἱ δὲ ἐπὶ βουβῶσι πυρέξαντες οὐδὲ πυνθάνονται τῶν ἰατρῶν, ὅ, τι χρὴ ποιεῖν, ἀλλὰ τοῦ ἕλκους, ἐφ᾽ ᾧπερ ἂν ὁ βουβὼν γένηται, προνοησάμενοι λούονται κατὰ τὴν παρακμὴν τοῦ παροξυσμοῦ· εἴργειν δὲ αὐτοὺς οἴνου προσήκει, πρὶν τοὺς βουβῶνας λυθῆναι, καὶ λεπτότερον διαιτᾶν.

ιϛʹ. Τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν διάγνωσις.

Τῶν ἐπὶ σήψει πυρετῶν διάγνωσις τὸ μηδὲν τῶν προκαταρκτικῶν αἰτίων ἡγήσασθαι· καὶ τὸ ἀπὸ ῥίγους δὲ ἄρξασθαι τὸν πυρετὸν οὔτ᾽ ἐγκαύσεως οὔτ᾽ ἐμψύξεως ἰσχυρᾶς προηγησαμένης ἴδιόν ἐστι καὶ αὐτὸ τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν, ὥσπερ γε καὶ τὸ τῆς θλίψεως τῶν σφυγμῶν (οὕτω δὲ ὀνομάζουσιν, ὅταν ἀρχομένου τοῦ παροξυσμοῦ μικροὺς ἱκανῶς ἔχωσι καὶ ἀνωμάλους αὐτούς)· ἴδιον γὰρ ἐξαίρετόν ἐστι τοῦτο τῶν τοιούτων πυρετῶν. μέγιστον γνώρισμα τῶν ἐπὶ σήψει πυρετῶν ἐστι καὶ ἡ τῆς θερμασίας ποιότης· καπνώδης γάρ ἐστιν, ὡς διαβιβρώσκειν τὴν ἁφήν. ἴδιόν ἐστι μάλιστα τῶν τοιούτων πυρετῶν καὶ ἡ τῶν οὔρων ἀπεψία καὶ ἡ ἀμυδρὰ πέψις· μέγα δὲ καὶ ἀξιόλογον γνώρισμα πέψεως ἐν τοῖς πρώτοις οὔροις οὐδέποτε φαίνεται κατὰ τοὺς τοιούτους πυρετούς.

ιζʹ. Ἴασις τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν.

Τῶν δυνάμεων ἰσχυρῶν οὐσῶν τὸν ἐπὶ σηπεδόνι πυρέττοντα φλεβοτομητέον αὐτίκα χωρὶς ἀπεψίας τῆς κατὰ γαστέρα, τῆς δυνάμεως δὲ ἀσθενούσης ἢ κωλυούσης τῆς ἡλικίας οὐ φλεβοτομήσεις. μετὰ δὲ τὴν κένωσιν τοῦ αἵματος ἐκκαθαίρειν χρὴ τὰ σεσηπότα δι᾽ οὔρων καὶ γαστρὸς καὶ ἱδρώτων, εἰ δὲ αὐτόματά ποτε τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ποιήσαιτο, καὶ δι᾽ ἐμέτων· ἄλλως δὲ οὐ χρὴ παρὰ φύσιν ἐρεθίζειν. ἐκλεκτέον δὲ ὕλας, ὅσαι χωρὶς τοῦ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν ἱκαναὶ τὰς εἰρημένας κενώσεις ἐργάζεσθαι, καθάπερ ὅ τε τῆς πτισάνης χυλὸς καὶ

ιϛʹ *Oribasius, Synops. VI 7; cf. Aëtius V 75*
ιζʹ *Oribasius, Synops. VI 8; cf. Aëtius V 71, 76.*

4 τῶν πυρετῶν *om.* D 5 τινὰς τρέφειν] *e corr.* K: τινὰ στρέφειν BH, *e corr.* J, *mut. in* τινα τρέφειν A 7 βουβῶνι D τῶν ἰατρῶν] D: τὸν ἰατρόν ABCFGHJK 9 παροξυσμοῦ] πυρετοῦ D 10 προσήκειν G 14 προηγήσασθαι CDFG, *e corr.* J ἀπὸ] D: μὴ ἀπὸ ABCFGHJK, μὴ *del.* CK οὔτε DF 15 καύσεως F οὔτε BDF 18 ἔχωσι] D: ἔχουσι ABCFGHJK γὰρ] γὰρ καὶ D τῶν] τὸ τῶν BK 23 ἐπὶ τῶν τοιούτων πυρετῶν D 26 τῆς *(alt.)*] D: *om.* ABCFGHJK 28 χρὴ] δεῖ D 29 αὐτομάτως D 30 ποιήσαιντο D 31 ὅσαι] αἳ καὶ D

τὸ μελίκρατον ὀξύμελί τε καὶ ἀπόμελι καὶ ἡ τοῦ σελίνου ῥίζα· μὴ διαχωρούσης δὲ τῆς κοιλίας κλύζειν μελικράτῳ. δι' ἐλαίου δὲ ὅλον τὸ σῶμα, πρὶν μὲν κενῶσαι, μανοῦν οὐ χρή, κενώσαντα δὲ ἐγχωρεῖ μανοῦν χλιαρὰν ἔχοντι τὴν θερμασίαν, ὁποῖόν ἐστι τὸ διὰ τοῦ χαμαιμήλου. ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καὶ οἶνος πινόμενος ὑδατώδης ἁπάσας κινεῖ τὰς ἐκκρίσεις καὶ λουτρὸν εὔκρατον ἐκ γλυκέος ὕδατος· ἀλλ' ὅταν ἀνθίστηται τὸ μέγεθος τοῦ πυρετοῦ, οὔτε οἴνῳ χρηστέον οὔτε λουτρῷ οὔτε ἀλείμμασιν ἀραιωτικοῖς, ἀλλὰ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἐν τούτοις τοῖς πυρετοῖς πινόμενον ἐπιτηδειότατον, εἰ μή τι κωλύει καὶ τοῦτο. εἰ μὲν οὖν αἱ δυνάμεις ἰσχυραὶ τύχοιεν οὖσαι πᾶσαι καὶ ὁ πυρετὸς διακαέστατος καὶ τὰ τῆς πέψεως ἐναργῆ σημεῖα, τὸ ψυχρὸν διδόναι θαρροῦντα· εἰ δὲ καὶ εὔσαρκος εἴη καὶ ἡ κατάστασις θερμὴ καὶ ξηρά, κἂν εἰς κολυμβήθραν αὐτὸν ἐμβάλῃς ψυχράν, οὐ βλαβήσεται. μετρίου δὲ ὑπάρχοντος τοῦ πυρετοῦ καὶ τῶν δυνάμεων ἰσχυρῶν ἅμα τοῖς τῆς πέψεως σημείοις ὠφελεῖ τοὺς τοιούτους τὰ βαλανεῖα καὶ ἡ τοῦ οἴνου πόσις, ὅσα τε τῶν ἀλειμμάτων μανωτικά.

ιη'. Περὶ τριταίων διαγνώσεως.

Ὁ μὲν τριταῖος πυρετὸς ἔκγονος ὑπάρχων τῆς ξανθῆς χολῆς κινουμένης εὐθὺς κατ' ἀρχὰς ῥῖγος οὐκ ἀγεννὲς ἐπιφέρει διαφέρον τοῦ τεταρταϊκοῦ ῥίγους τῷ κεντεῖσθαι δοκεῖν καὶ τιτρώσκεσθαι τὸν χρῶτα· ἐν δὲ τοῖς τεταρταίοις ἡ εἰσβολὴ κατάψυξιν ἔχει σφοδράν, τῶν δὲ ἀμφημερινῶν οὐδὲ προηγεῖται ῥῖγος, ἀλλὰ περιψύχονται μόνον. ἔστι δὲ ἐν τοῖς τριταίοις καὶ τάξις ἀκριβὴς τῶν σφυγμῶν. ἐπιφέρει δὲ δίψος κατὰ τὰς ἀκμὰς σφοδρὸν ὁ τριταῖος καὶ διακαίει τὸν ἄνθρωπον καὶ μικρὸν ὕστερον ἀκμάζει, καὶ τὸ θερμὸν ὁμαλῶς ἐκτέταται πάντη. εἰ δὲ ἐπιβάλλοις τὴν χεῖρα, κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐπιβολὴν ἀπαντᾷ θερμασία πολλὴ καὶ δριμεῖα καὶ οἷον μετὰ ἀτμοῦ τινος ἀναφερομένη, νικᾶται δὲ ὀλίγον ὕστερον ὑπὸ τῆς χειρὸς ἐπιμένοντος· πιόντος δὲ αὐτίκα δὴ μάλα πλῆθος ἄνεισιν ἀτμοῦ θερμοῦ διὰ τοῦ δέρματος ἀγγέλλον ἱδρῶτας. ἔμετος δὲ ἐπιφαίνεται χολῆς, ἢ γαστήρ που κατέρρηξε, καὶ οὐροῦσι χολώδη. ἐπὶ τούτοις εἰς ἀπυρεξίαν παύεται τὸν χρόνον τοῦ παροξυσμοῦ

ιη' *Oribasius, Synops. VI 9; cf. Aëtius V 79*

2 τὸ δὲ ὅλον *Or* 3 μὲν] *Or*: μὴ BK, *del.* C, *in ras.* J, *supra scr.* F, *mut. in* ἢ DG: μὶ H: *om.* A κενώσαντι D: κενώσαντας B 4 χλιαρὰν ἔχοντι] τοῖς χλιαρὰν ἔχουσι D 6 γλυκέως ABHJK 9 κωλύῃ CGHK: -ει *in ras.* J αἱ] *Or*: καὶ ABHJK: ἡ D: *om.* CFG 9. 10 δύναμις ἰσχυρὰ τύχοι οὖσα D 10 πᾶσαι *om.* D 12 ἐμβάλῃς] -ῃς *in ras.* J: ἐμβάλοις D: ἐμβαλεῖς F: ἐμβάλλῃς G 17 Περὶ *om.* DJ τριταίου D διάγνωσις DH 19 ἀγενὲς BCFHJ διαφέρων ABK, *corr.* K 22 ἀφημερινῶν ACF 25 παντί CFG, *in ras.* J[3], *corr.* C[2] 26 ἐπιβάλοις DHJ, *corr.* J[3]: ἐπιβάλῃς C 28 ἐπιμένοντος] ἐπιμένοντος τοῦ κάμνοντος CFG: τοῦ κάμνοντος *add.* B[2]J[3] πιόντι D δὲ *(alt.)*] δὲ τοῦ κάμνοντος *Or* 29 μάλιστα D ἄνεισι θερμοῦ ἀτμοῦ AD ἀγγέλλον] -λλ- *e corr.* B: *corr. ex* ἀγγέλλων G: ἀποτελῶν ἀγγέλλων F: ἄγγελον H: προαγγέλον K 30 δὲ] τε D ἢ] καὶ ἡ D

ποιηcάμενοc ὡρῶν οὐ πλειόνων δυοκαίδεκα. τὸν μὲν οὖν ἐντὸc τῶν δεκαδύο ὡρῶν παυόμενον ἀκριβῆ τριταῖον ὠνομάcαμεν· ὅcτιc δ' ἂν ἔχοι πολυχρονιώτερον τούτου τὸν παροξυcμόν, ἐκεῖνον ἁπλῶc τριταῖον καλοῦμεν· ὅcτιc δ' ἂν ἐπὶ πλεῖcτον μὲν ἐκτεταμένον τὸν παροξυcμόν, ὀλίγον δὲ τὸ διάλειμμα, τοῦτον αὖ πάλιν ὠνομάcαμεν ἐκτεταμένον τριταῖον.

ιθ'. Θεραπεία τριταίου.

1 Τὸν ἀκριβῆ τριταῖον, ὡc ἂν ὑπὸ ξανθῆc χολῆc γινόμενον, ὑγραίνειν τε καὶ ψύχειν καὶ τὸ μὲν εἰc γαcτέρα cυρρέον κενοῦν δι' ἐμέτων τε καὶ κάτω, τοῖc οὔροιc δὲ καὶ τοῖc ἱδρῶcι ποδηγεῖν. τὴν μὲν οὖν γαcτέρα μαλακοῖc κλύcμαcι κινεῖν, τὰ δὲ οὖρα προτρέπειν cελίνου τε καὶ ἀνήθου τοῖc πόμαcιν ἐναποβρέχοντα, καί, ἤν coι cημεῖα πέψεωc φαίνηται, θαρρῶν ἤδη καὶ τοῦ ἀψινθίου διδόναι. λουτρὰ δὲ δι' ὕδατοc θερμοῦ ποτίμου, καὶ μήτε νίτρου μήτε ἁλῶν μήτε νάπυοc ἐν τοῖc λουτροῖc προcπάττειν, ἀλλ' ὅτι μάλιcτα θερμὸν ἔλαιον περιχέαc ἐμβιβάζειν· τοὺc δὲ φιλολούτρουc οὐδὲ εἰ δὶc λούοιc, ἁμαρτάνοιc ἄν, εἰ δὲ καὶ πέψεωc cημεῖα τῆc νόcου φαίνοιτο, κἂν εἰ πλεονάκιc λούοιc, οὐκ ἂν ἁμάρτοιc. οἴνου δέ, πρὶν μὲν πέττεcθαι τὸ νόcημα, παντάπαcιν εἴργειν, ἀρξαμένου δὲ πέττεcθαι λεπτὸν καὶ ὑδαρῆ καὶ ὀλίγον τήν γε πρώτην διδόναι. cιτία τε, ὅcα ὑγραίνει τε καὶ ψύχει, χρήcιμα· ἀπέχειν δὲ μέλιτοc καὶ νάπυοc καὶ ταρίχουc καὶ τῶν φύcει θερμῶν.

2 ταῦτα μὲν ἐπὶ τῶν πάλαι, καὶ οὐδὲν θαυμαcτόν, ἐν γυμναcίοιc μᾶλλον καὶ τροφῆc ἐνδείᾳ τῶν τότε διαιτωμένων ἀνθρώπων· νῦν δὲ τῆc τάξεωc ἀντεcτραμμένηc ἐπίμικτοc φλέγματι ὡc ἐπὶ τὸ πλεῖcτον εὑρίcκεται ἡ χολή· τοιγαροῦν οἱ πλεῖcτοι τῶν τριταίων ἢ χωρὶc γίνονται ῥίγουc, ἢ κομιδῆ cμικρὸν αὐτοῖc γίνεται τὸ ῥῖγοc. καὶ τὰ τῆc θεραπείαc δὲ διαλλάττουcιν· οὔτε γὰρ λουτρὸν οὐδέ τιc ἁδροτέρα τροφὴ πρὸ πέψεωc ἁρμόζει τοῖc τριταΐζουcιν, ὅ,τι μὴ δι' ἄρτου τε ψιχῶν καὶ ᾠῶν καὶ τῶν παραπληcίων.

ιθ' *Oribasius, Synops. VI 10; cf. Ad Eunap. III 3. Aëtius V 80*
22—29 *additamentum Pauli*

1 οὐ *om.* AHK, *ins.* B[2]J[3] πλειόνων] πλειόνων ἢ DF τὸν] τὸ AJ, *corr.* J 3 ἔχῃ C: ἔχει F τούτων D: τοῦτον CG ἁπλοῦν CFG, *e corr.* J[3] 4 μὲν] CDFG: *om.* ABHJK ἐκτεταμμένον BJ 7 τριταίων J 8 γιγνόμενον] ABDK: γινόμενον CFGHJ 9 τε] τε δεῖ D 11 κενοῦν D 12 πόμαcι μὲν ἀποβρέχοντα ABHJK 13 δὲ δι'] διὰ BHK 14 μήτε *(tert.)*] D: μὴ ABCFGHJK 16 ἁμάρτοιc K 17 τῆc νόcου *om.* D ἐμφαίνοιτο D 18 ἁμάρτηc CFG 20 τε] δὲ H 22 παλαιῶν J καὶ οὐδὲν] οὐδέ γε D[3] 23 μᾶλλον] ὡc μάλιcτα D νυνὶ D[3] 26 γίγνεται AJ: ἐcτι D τὰ] κατὰ CFG, *corr.* C τὴν θεραπείαν F 28 ὅτι μηδὲ ἄρτου *mrg.* D[3] τε *om.* B: τε καὶ F

κ′. Θεραπεία νόθων τριταίων.

Λούειν ἐπὶ τῶν νόθων τριταίων οὐκ ἀγαθὸν κατ᾽ ἀρχάς, ἀλλ᾽ ἡνίκα ἂν ἤδη φαίνηται τὰ cημεῖα τῆc πέψεωc, οὔτε καθ᾽ ἡμέραν τρέφειν, ἀλλ᾽ ἀρκεῖ παρὰ μίαν. ἡcυχία δὲ καὶ θάλψιc τῶν καθ᾽ ὑποχόνδριον αὐτοῖc cυμφέρει καὶ ῥοφήματα εὔπεπτα καὶ κλύcματα τῆc κάτω γαcτρὸc μὴ πάνυ μαλακά· καί, εἰ αἵματοc ἀφαιρέcεωc χρεία, μηδὲ τοῦτο παραλιπεῖν. ἡ δὲ ὅλη τῆc διαίτηc κατάcταcιc οὐ ψύχουcα καὶ ὑγραίνουcα τὸ cύμπαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ τμητικωτέρου τρόπου προcεπιλαμβανέcθω· μάλιcτα δὲ ἂν ἁρμόcειεν αὐτοῖc ὁ τῆc πτιcάνηc χυλὸc ἐμβαλλομένου πεπέρεωc ἢ ὑccώπου ἢ ὀριγάνου καὶ cτάχυοc νάρδου. καὶ μελικράτῳ δὲ πεπέρεωc ἐμβάλλων καὶ ἕψων δίδου πίνειν, καὶ τὰ ἄλλα δέ, ὅcα οὔρηcιν κινεῖ, πλὴν τῶν cφοδρῶc θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων· μάλιcτα δὲ τοῦ ἀψινθίου διδόναι μετὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν. καὶ μὲν δὴ καὶ ὀξύμελι πολλοὺc ὤνηcε πινόμενον καί τι τῶν ἐπιεικῶν ὑπηλάτων. ὁ δὲ ἐπὶ τοῖc cιτίοιc ἔμετοc τοῖc ἐν τούτῳ τῷ πυρετῷ χρονίζουcι χρηcιμώτατοc.

κα′. Τεταρταίων διάγνωcιc.

Ὁ τεταρταῖοc τὴν εἰcβολὴν ποιεῖται μετὰ πολλῆc καταψύξεωc ἅτε ἐκ ψυχροῦ χυμοῦ τῆc μελαίνηc χολῆc τὴν γένεcιν ἔχων· ἀλλὰ καὶ τὸ θερμὸν καὶ διακαὲc οὐκ ἔχει τοῦ πυρετοῦ καθάπερ ὁ τριταῖοc, ἀλλ᾽ οὐδὲ χολῆc ἔμετοc παρακολουθεῖ. ἐπὶ τούτοιc εἰ λεπτὰ καὶ λευκὰ καὶ ὑδατώδη τὰ οὖρα τυγχάνοι, τεταρταῖοc ἂν εἴη ὁ πυρετόc. ἐξαίρετον δέ ἐcτι τεταρταίου γνώριcμα μικρὸc καὶ ἀραιὸc ὁ cφυγμόc. καὶ φθινοπώρου δὲ μάλιcτα τὴν ἀρχὴν ἴcχουcι τοῖc πλάνηcιν ἐπιγινόμενοι πυρετοῖc, καὶ ποτὲ μὲν εἰc τὸν διὰ τετάρτηc καθίcτανται μάλιcτα τύπον, ἔcθ᾽ ὅτε δὲ καὶ διὰ πλειόνων ἡμερῶν κατὰ περιόδουc τινὰc παροξύνονται.

κβ′. Θεραπεία τεταρταίων.

Τοὺc τεταρταῖον νοcοῦνταc πράωc ἄγειν μήτε φάρμακον μηδὲν ἰcχυρὸν προcάγονταc μήτε κένωcιν, εἰ μή τι ἄρα cφόδρα φαίνοιτο

κ′ *Oribasius, Synops. VI 11; cf. Aëtius V 81* κα′ *Oribasius, Synops. VI 12; cf. Aëtius V 83* 23—27 *cf. Galenus, De cris. II 4* κβ′ *Oribasius, Synops. VI 13; cf. Ad Eunap. III 4. Aëtius V 84*

3 φαίνεται BHK οὔτε] οὔτε δὲ D 4 δὲ] τε DK ὑποχονδρίων CG: γρ. τῶν καθ᾽ ὑποχονδρίων *mrg.* D 5 εὔπεπτα] εὔ- *in ras.* BJ[3]: cύμπεπτα HK 6 τοῦτον B παραλείπειν K 7 καὶ] μόνον καὶ D 9 δὲ ἂν] δ᾽ ἂν D: δὲ ABCFGHJK ἁρμόζοι D, -οι *in ras.* τῆc *om.* B 11 ἐμβαλὼν CD 15 ὁ δὲ] οὐδὲ K 16 χρήcιμοc D 17 τεταρταίου D 18 ὁ] ὁ δὲ D 19 ἐκ] ἐκ τοῦ K 21 λευκὰ καὶ λεπτὰ AFJ 23 μακρὸc D, *corr.* D[3] καὶ] καὶ μέγαc καὶ AK: καὶ βραδὺc καὶ H: καὶ *post ras. 8 litt.* B: καὶ *ras. 3 litt.* καὶ J 24 δὲ *om.* D ἐπιγινόμενοι] CD: ἐπιγινομένοιc FGHK, -c *eras.* AB: ἐπιγιγνόμενοι *seq. ras. 1 litt.* J γρ. πυρετοί *mrg.* D[3] 28 τεταρταίου *in ras.* D 29 τεταρταῖον] DF, *e corr.* J: τεταρταίῳ ABCGHK νοcοῦνταc] νοcοῦνταc πυρετῷ K 30 προcάγοντεc ἰcχυρὸν K φαίνοιτο cφόδρα D φαίνοιτο *om.* K

πλεονάζειν αἷμα, ἡνίκα χρὴ φλεβοτομεῖν. δίαιταν δὲ ἄφυσον καὶ χρηστὴν προcάγειν καὶ λαπάττειν τὴν γαστέρα διὰ τῶν cυνήθων· εἰ δὲ μηδὲν ἀνύει ταῦτα, κλύcμαcι χρῆcθαι, κατ' ἀρχὰc μὲν μαλακοῖc, ὕcτερον δὲ δριμέcιν. χοιρείων δὲ κρεῶν εἴργειν αὐτοὺc καὶ πάντων, ὅcα γλίcχρα καὶ βραδύπορα, καὶ τῶν ψυχόντων καὶ ὑγραινόντων ἐδεcμάτων πάντων. οἴνῳ δὲ χρῆcθαι λεπτῷ καὶ λευκῷ καὶ cυμμέτρωc θερμῷ. ταρίχει δὲ καὶ νάπυι χρῆcθαι καὶ δι' ἡμερῶν τινων τοῦ διὰ τριῶν πεπέρεων λαμβάνειν ἢ τοῦ Διοcπολιτικοῦ φαρμάκου· καὶ εἰ πεπέρεωc δὲ μόνου cὺν ὕδατι λαμβάνοιεν καθ' ἑκάcτην ἡμέραν, ὀρθῶc ἂν ποιοῖεν. εἰ δὲ ἐν ἀκμῇ τοῦ νοcήματοc ὁ κάμνων εἴη, τότε χρὴ διαιτᾶν λεπτότατα, εὐθὺc δὲ καὶ ἡcυχάζειν κελεύειν εἰc μακρὸν καὶ τῶν cπλάγχνων προνοεῖν διὰ τῶν μαλαττόντων καὶ χαλώντων· ἐφεξῆc δὲ τοῖc οὐρητικοῖc φαρμάκοιc χρῆcθαι. καὶ εἰ τὰ τῆc πέψεωc cημεῖα φαίνοιτο, θαρρεῖν τηνικαῦτα καὶ τοῖc τοὺc μέλαναc χυμοὺc κενοῦcιν οὐχ ἅπαξ μόνον ἀλλὰ καὶ πλεονάκιc, μετὰ δὲ cφοδρὰν κάθαρcιν καὶ τοῦ δι' ἐχιδνῶν φαρμάκου διδόναι καὶ τῶν ἄλλων, ὅcα πρὸc τοὺc τοιούτουc ἐπαινεῖται πυρετούc, ἐν οἷc ἐcτι καὶ τὸ cύνηθεc ἡμῖν ἁπάντων δοκιμώτατον δι' ὀποῦ τοῦ Κυρηναϊκοῦ λαμβανόμενον.

κγ΄. Ἀμφημερινοῦ διάγνωcιc.

Ὁ δὲ ἀμφημερινὸc οὐδαμῶc μετὰ ῥίγουc εἰcβάλλει κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, ἀλλὰ προήκοντοc τοῦ χρόνου περίψυξιc μᾶλλον ἢ ῥῖγοc γίνεται· δυcεκθέρμαντοc δέ ἐcτι καὶ πολυχρονίαν ἔχει τὴν ἀνάβαcιν, οὐ μὴν οὐδὲ διακάει τοὺc κάμνονταc οὐδὲ πολὺ καὶ πυκνὸν ἀναπνεῖν ἀναγκάζει οὐδὲ ἐκφυcᾶν ἢ πίνειν ψυχρόν. γίνονται δὲ καὶ φλεγματώδειc ἔμετοι, καὶ ὅcα διὰ γαcτρὸc ἐκκενοῦται, ψυχρότερα καὶ ὠμότερα καὶ ὑδατωδέcτερα ἐν τούτοιc τοῖc πυρετοῖc εὑρήcειc· καὶ ἱδροῦcιν ἥκιcτα περὶ τὰc πρώταc ἡμέραc οὐδ' εἰc ἀπυρεξίαν ἔρχονται. καὶ ὠχρόλευκοc δὲ τούτοιc ἡ χροιά, τὰ δὲ οὖρα λεπτὰ καὶ λευκὰ ἢ παχέα καὶ θολερὰ καὶ ἐρυθρά.

κγ΄ *Oribasius, Synops. VI 14; cf. Aëtius V 85*

1 πλεονάζειν] πλεονάζειν τὸ D (ο supra ει) 5 πάντων *om.* AJ 6 λευκῷ καὶ λεπτῷ CF 7 δὲ] τε D χρῆcθαι *om.* D τινων] D: *om.* J: τριῶν ABCFGHK 8 μόνον ABHJ 11 κελεύειν] CDGB²J²: κελεύει ABJK: κελεύῃ H: κελεύειc F 12 χαλόντων BCFGJ, *corr.* CJ δὲ] *in ras.* D: *om.* F διουρητικοῖc CDFG 13 θαρρεῖν] θαρρῶν D: καθαίρειν *Or* 17 ἐcτιν K, -ν *eras.* G: ἐcτην H δι'] τὸ λαμβάνον D 18 λαμβανόμενον *om.* D 21 χρόνου] χρόνου ἀλλὰ F 23 διακάει] διακαίει *Or*: διακαεῖc ABCFGHJK: ποιεῖ διακαεῖc D 24 ἢ] ἢ ὀρέγεcθαι D 26 ἥκιcτα] ὡc ἥκιcτα D 27 περὶ] περί γε *in ras.* D οὐδ'] καὶ οὐδὲ D 28 λευκὰ καὶ λεπτὰ D

κδ'. Θεραπεία ἀμφημερινῶν.

Θεραπεύοντες δὲ ἀμφημερινὸν ὀξυμέλιτι χρώμεθα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ τοῖς οὖρα καλῶς προτρέπειν δυναμένοις, καὶ τὸ σύμπαν σοι τῆς διαίτης εἶδος τμητικὸν ἔστω. περὶ δὲ τὴν ἀκμὴν χρὴ προνοεῖσθαι τῆς γαστρός, μάλιστα δὲ τοῦ στόματος αὐτῆς, κἄπειτα καὶ ἐμεῖν ἀπὸ ῥαφανίδων καὶ σιτίων κελεύειν καὶ τοῖς φλέγμα κενοῦσιν ὑπηλάτοις κεχρῆσθαι.

κε'. Περὶ ἠπιάλου πυρετοῦ καὶ ῥίγους ἀνεκθερμάντου.

Τὸ ὑαλῶδες φλέγμα ψυχρότατον ὑπάρχον ἅπαντος φλέγματος, εἴπερ ἀσαπὲς ἔτι μένον ἐν ὅλῳ πλεονάσει τῷ σώματι, τὸ ἀνεκθέρμαντον ἐργάζεται ῥῖγος ἄνευ πυρετοῦ· ἐπὶ γὰρ τῶν ἐπὶ χυμοῖς ἀναπτομένων πυρετῶν ἡ σῆψις ὡς μάλιστα τὴν πυρεκτικὴν ἀνάπτει θερμασίαν. εἰ δὲ σαπείη, δι' ὅλου μὲν ἑαυτοῦ σηπόμενον, ὅπερ ἐστὶ σπάνιον διὰ τὴν ἄμετρον ψῦξιν, ἀμφημερινοῦ παραίτιον γίνεται, ἡμισαπὲς δὲ γινόμενον οὐ δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς οὐσίας ὁμαλῶς, ἀλλὰ τινῶν μὲν μορίων σηπομένων, τινῶν δὲ μενόντων ἀσαπῶν, τὸν ἠπίαλον ἐργάζεται πυρετόν, καθ' ὃν ἅμα ῥιγοῦσί τε καὶ πυρέττουσιν· τὰ μὲν ἀσαπῆ τοῦ χυμοῦ μόρια δι' ὅλων ἐνεσπαρμένα τῶν φλεβῶν ἢ καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος τὸ ῥῖγος ποιεῖ, τὰ δὲ σεσηπότα τὸν πυρετὸν ἀνάπτει. λέλεκται δὲ ἠπίαλος ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἁλός, λέγω δὲ τῆς θαλάσσης, ἠπίας μὲν φαινομένης, χαλεπῆς δὲ κατὰ τὰς ταραχὰς αὐτῆς ὑπαρχούσης, ἢ παρὰ τὸ ἠπίως ἀλεαίνειν, ὅπερ ἐστὶ θερμαίνειν. καὶ οὗτος οὖν ὁ πυρετὸς τοῦ γένους ὢν τῶν ἀμφημερινῶν ὡς ὑπὸ φλέγματος γιγνόμενος τῇ ἐκείνων ὑπάγεται θεραπείᾳ κατ' εἶδος, πλὴν ὅτι τοσούτῳ τοῦ λεχθέντος ἀμφημερινοῦ θερμοτέρων τε καὶ τμητικωτέρων χρῄζει βοηθημάτων, ὅσῳ καὶ τὸ φλέγμα ψυχρότερον ἐκείνου τυγχάνει. τοῦ δὲ ἠπιάλου τὸ ἀνεκθέρμαντον ῥῖγος ἔτι μᾶλλον δεῖται τῶν θερμαινόντων· τὸ γοῦν διὰ τῶν τριῶν πεπέρεων καὶ τὸ διὰ καλαμίνθης ἔτι τε τὸ

κδ' *Oribasius, Synops. VI 15; cf. Ad Eunap. III 5. Aëtius V 86*
κε' *cf. Galenus, De diff. febr. II 6; Aëtius V 87*

ABCDEFGHKM(P)

1 ἀμφημερινοῦ θεραπεία J: ἀφημερινῶν θεραπεία F ἀμφημερινοῦ DK: ἀφημερινῶν C 2 δὲ] δὲ τὸ D: *om.* K ὀξύμελι K 3 καλῶς . . . δυναμένοις] κινοῦσι καλῶς D 4 σοι *om.* CFG τμητικὸς A: τμητικώτερον J 5 καὶ *om.* DJ 6 ῥεφανίδων C κενοῦσιν] *corr. ex* κινοῦσιν D 7 *post* κεχρῆσθαι *add.* κατὰ πολύ, ἕως οὗ παυθῇ B[3] 8 ἀνεκθερμάντων BHJ, *comp. ambig.* DG 9 παντὸς D 10 πλεονάσει] DFP, *in ras.* J: πλεονάσῃ ABCGH 13 αὐτοῦ D 14 ἀφημερινοῦ CF, *ut solent* γιγνόμενον A: γενόμενον FP 15 μορίων] μορίων αὐτοῦ D 17 ὃν] *corr. ex* ὃ J *in* τὰ *inc.* E *(hinc J neglexi)* μὲν] μὲν οὖν D: μὲν γὰρ P 17. 18 μόρια τοῦ χυμοῦ E 18 φλεβῶν] χυμῶν D: *ante* φλεβῶν *del.* χυμῶν H λοιποῦ] ὅλου D 20 δὲ *(alt.)*] δὴ DFP θαλάττης DFG 23 γινόμενος EFHD[3] 24 κατ' εἶδος *om.* A 26 ἐκείνων D 27 *in* δεῖται *inc.* M 28 τὸ γοῦν] τοιγαροῦν CG: τοιγαροῦν τὸ F τῶν *om.* EFP, *postea ins.* M τε] δὲ CFP

διὰ τοῦ ὀποῦ τοῦ Κυρηναϊκοῦ τούτοις ἁρμόcει καὶ τὰ διὰ καστορίου τε καὶ τῶν ὁμοίων cκευαζόμενα βοηθήματα. πλατικωτέραν δὲ τὴν ἴαcιν εὑρήcειc τούτων ἐν τῷ περὶ ῥίγουc ἀμέτρου καὶ ψύξεωc κεφαλαίῳ με΄. καὶ οἱ λιπυρίαι δὲ καὶ τυφώδειc, ὅcοι τε παρὰ τοὺc εἰρημένουc λέγονται πυρετοί, τοῦ γένουc ὄντεc τῶν εἰρημένων καὶ τὰc ἐπ᾽ ἐκείνων εἰρημέναc τε καὶ λεχθηcομέναc ἀπαιτοῦcι θεραπείαc.

κϛ΄. Περὶ cυνεχῶν πυρετῶν.

Cυνεχεῖc ὁμογενεῖc εἰcι πυρετοὶ τῶν διαλειπόντων ἑκάcτῳ, τριταίῳ μὲν ἀκριβεῖ καῦcοc, ἀμφημερινῷ δὲ ὁ καθ᾽ ἑκάcτην ἡμέραν παροξυνόμενοc, εἰc ἀπυρεξίαν δὲ μὴ παυόμενοc, οὕτω δὲ καὶ τεταρταίῳ ὁ διὰ τετάρτηc. ὅ τε γὰρ ἀκριβὴc καῦcοc πάντα τὰ ἄλλα φυλάττων ἀκριβοῦc τριταίου γνωρίcματα μόνῳ τῷ μὴ μετὰ ῥίγουc εἰcβάλλειν μήτε εἰc ἀπυρεξίαν παύεcθαι διενήνοχεν, ὅ τε καθ᾽ ἑκάcτην ἡμέραν παροξυνόμενοc ὁμοίωc πάντα ἔχει τὰ γνωρίcματα τοῖc ἀκριβέcιν ἀμφημερινοῖc, τῷ μὴ παύεcθαι δὲ εἰc ἀπυρεξίαν διαφέρει τοῦ ὁμογενοῦc ἀμφημερινοῦ· κατὰ ταὐτὰ δὲ καὶ ὁ διὰ τετάρτηc μὲν παροξυνόμενοc, εἰc ἀπυρεξίαν δὲ μὴ παυόμενοc, ὁμογενήc ἐcτι τῷ τεταρταίῳ. cυνεχὴc μὲν οὖν ἐcτι πυρετὸc ὁ εἰc ἀπυρεξίαν πρὶν τελέωc λυθῆναι μὴ παυόμενοc· ὅταν δὲ μηδὲ παρακμή τιc φαίνηται, τοῦ γένουc μέν ἐcτι καὶ οὗτοc τῶν καυcωδῶν, ὀξύτητι δὲ αὐτῶν διενήνοχεν.

κζ΄. Διάγνωcιc καὶ θεραπεία cυνεχῶν πυρετῶν.

Τῶν cυνεχῶν πυρετῶν ἡ μὲν γένεcιc ἐξ αἵματόc ἐcτιν ὁτὲ μὲν ζέcαντοc μόνον, ὁτὲ δὲ καὶ cαπέντοc ἐπ᾽ ἐμφράξει· διόπερ ὁ παροξυcμὸc αὐτοῖc ἀπ᾽ ἀρχῆc ἄχρι τέλουc εἷc ἐcτιν. cημεῖα δὲ cφυγμοὶ μέγιcτοι καὶ cφοδροὶ καὶ ταχεῖc καὶ πυκνοὶ καὶ ὁμαλεῖc, οὐ δακνώδειc, οὖρα δὲ τῶν κατὰ φύcιν οὐ πάνυ τι ἀπολειπόμενα. ἴαcιc δέ ἐcτι διὰ φλεβοτομίαc ἄχρι λειποθυμίαc· μὴ φλεβοτομηθέντεc δὲ οἱ τοιοῦτοι πυρέττοντεc εἰc ἔcχατον ἥκουcι κίνδυνον. εἰ δὲ διά τι κωλυθείημεν κενῶcαι διὰ φλεβοτόμου, τοῖc ἄλλοιc δεῖ χρῆcθαι βοηθήμαcι τοῖc ἐκφράττουcι καὶ τὸ πλῆθοc κενοῦcι καὶ πραΰνουcι τὸ ζέον τῶν πυρετῶν.

κϛ΄ *Oribasius, Synops. VI 16; cf. Aëtius V 77* κζ΄ *cf. Aëtius V 70, 73*
22—26 *cf. Galenus, Meth. med. IX 4* 26 *sqq. Oribasius, Synops. VI 17*

1 ἁρμόζει DF: ἁρμόττει M: ἁρμόccει P τὰ] τὸ AEH 2 πλακτικωτέραν E: πλατυτέραν P 3 τούτων εὑρήcειc DP καὶ ψύξεωc] καταψύξεωc M 4 με΄] CDFG, *in ras.* AE: λζ BHKMP τιφώδειc CGM 9 ἀφημερινῷ CFM ἑκάcτην] ἑκάcτην μὲν D: *om.* F 11 τὰ *om.* K: *del.* M 12 ἀκριβοῦc] τὰ τοῦ ἀκριβοῦc D 14 ὅμοια D πάντα *om.* CFG τοῖc] πάντα τοῖc CFG 16 κατὰ] *corr. ex* καὶ J: καὶ F δὲ *om.* A 20 αὐτοῦ D *post* διενήνοχεν *add.* καὶ λέγεται cύνοχοc πυρετόc A² 21 cυνεχῶν] E, *e corr.* B: cυνόχων ACDFGHKM: *mrg.* cυνεχῶν γρ. εἰc τὸ ἕτερον βιβλίον D³ 22 cυνεχῶν] ABD: cυνόχων CEFGHKM, *e corr.* A 23 ὁ *om.* CFG 24 ἀπ᾽ ἀρχῆc] CDGJ³: *om.* ABFHKMP 25 ὁμαλοί ACDEF, *e corr.* G οὐ] καὶ D 30 τοῦ πυρετοῦ D

ὅταν δέ ποτε ἐπ᾽ αὐτῶν ἴδῃς τὰ τῆς πέψεως τῶν χυμῶν σημεῖα, καὶ μήτε ἐν κυρίῳ μορίῳ φλεγμονή τις ἢ ὄγκος οἰδηματώδης ἢ σκιρρώδης ᾖ μήτε τι μόριον ψυχρόν, ὡς εἰς αὐτὸ κατασκῆψαι τὴν βλάβην, θαρρῶν δίδου τὸ ψυχρόν, καὶ μάλιστα εἰ ψυχροπότης ὁ κάμνων εἴη.

κη′. Καυσωδῶν διάγνωσις.

Τοῖς καύσοις παρακολουθεῖ συμπτώματα γλῶσσα μὲν ξηρὰ καὶ παχεῖα καὶ μέλαινα, δῆξις δὲ τῆς γαστρὸς καὶ ὑποχωρήματα ὠχρὰ καὶ δίψα σφοδρὰ καὶ ἀγρυπνία, ποτὲ δὲ καὶ παραφροσύνη.

κθ′. Καυσωδῶν θεραπεία.

Τῶν δύο τούτων ἀναγκαῖόν ἐστι τὸ ἕτερον γενέσθαι, εἰ μέλλοι λυθήσεσθαι τελέως, ἢ ἐκκριθῆναι τοὺς χολώδεις χυμοὺς ἢ σβεσθῆναι. ἐκκρίνονται μὲν οὖν διὰ ἱδρώτων ἢ ἐμέτων ἢ τῆς κάτω γαστρός, σβέννυνται δὲ διὰ ψυχροῦ πόσεως, ᾗ διὰ παντὸς ἐθεραπεύσαμεν ἡμεῖς τοὺς καύσους. διαιτᾶν δὲ τοὺς καυσουμένους οὔτε ἐφ᾽ ὕδατος μόνου προσῆκεν οὔτε ἐπὶ μελικράτου μόνου, ἀλλ᾽ ὑδαρὲς μελίκρατον ἑφθὸν διδόναι· δεῖ γὰρ τοὺς οὕτω νοσοῦντας ἐπὶ μόνων τῶν πομάτων διαιτᾶσθαι. λουτρὸν δὲ τοῖς καυσωδῶς νοσοῦσιν ἐκείνοις ἁρμόσει μόνοις, ὅσοι χωρὶς ὄγκου φλεγμονώδους ἢ ἐρυσιπελατώδους· ἐὰν δὲ καὶ πέψεως ἔχωσι γνωρίσματα, πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς ἁρμόσει. τοῖς δὲ δι᾽ ἁλυκὸν χυμὸν καῦσον νοσοῦσιν οὐχ ἁρμόσει· τούτους δὲ καὶ χυλῷ πτισάνης τρέφειν προσήκει.

λ′. Πυρετοῦ ἐπὶ ἐρυσιπελατώδει διαθέσει διάγνωσις καὶ θεραπεία.

Τοὺς ἐπὶ ἐρυσιπελατώδει τῶν περὶ τὰ σπλάγχνα διαθέσει πυρετοὺς διαγνωστέον μὲν ἔκ τε τῆς ἐγχωρίου ζέσεώς τε ὑπερβαλλούσης καὶ ὀδύνης σφοδρᾶς ἔτι τε δίψης καὶ καύματος ἀμέτρου καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν τῶν τῆς σηπομένης σὺν αἵματι βραχεῖ δριμυτάτης χολῆς σημείων. θεραπεύειν δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ἀπέχεσθαι μὲν χρὴ βαλανείου τὸ πάμπαν, ὕδατι δὲ ψυχρῷ κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ νοσήματος χρηστέον

κη′ *Oribasius, Synops. VI 18; Aëtius V 78* κθ′ *Oribasius, Synops. VI 19; cf. Aëtius V 78* λ′ *cf. Aëtius V 89.* 28 *sqq. Oribasius, Synops. VI 20*

1 αὐτοῦ A 3 σκιρρώδης] σκιρώδης D: σκληρώδης AE: σκηρώδης καὶ σκληρώδης F: σκίρος BGKM: σκίρρος CH 6 παρακολουθείη B: παρακολουθεῖ μὲν A 7 τραχεῖα *Or* 8 δὲ *om.* HKM, *postea add.* B 11 ἢ *(pr.)*] DF: *om.* ABCEGHKM 12 διὰ] δι᾽ D: ἢ διὰ C 14 οὔτε] D: οὐδὲ ABCEF GHKM 15 οὔτε] D: οὐδὲ ABCEFGHKM ἑφθὸν] αὐτοῖς ἑφθὸν D 18 ὅσοι] D: οἳ ABCEGHKM: ἢ F ἐὰν] εἰσίν, ἐὰν D 19 ἔχουσι BKM: ἔχουσιν H ἁρμόζει *in ras.* D: ἁρμόσει *mrg.* D[3] 20 καῦσον νοσοῦσιν] CDGA[3]B[2]: καύσῳ νοσοῦσιν HKM: καυσονοσοῦσιν ABE: καύσωνος νοσοῦσιν F ἁρμόζει D[3] τούτοις CFGM, *corr. in scrib.* C 22 διαθέσει] DE: *om.* ABCFGHKM διάγνωσις καὶ θεραπεία] DE: θεραπεία καὶ διάγνωσις ABC FGHKM 25 τε *(pr.) om.* D, *eras.* G 28 δὲ *om.* F χρὴ] δεῖ H

ἀγωνιστικῷ, τουτέστι ψυχροτάτῳ, ἐν ἀρχῇ δὲ οὐ χρηστέον, ἀλλ' ἔξωθεν ἐπιτιθέναι τὰ ψύχοντα καί, εἰ μηδὲν ἀνύσει, καὶ εἴσω τοῦ σώματος ἀναγκάζειν λαμβάνειν. μάλιστα δὲ αὐτοῖς ἁρμόττουσιν αἱ θριδακίναι καὶ τὰ ταύταις ἰσοδύναμα· ἔξωθεν δὲ καὶ αὐτὸς μὲν ὁ τῆς θριδακίνης χυλὸς ἐπιτήδειος, ἀλλὰ καὶ ἀειζῴου, ὅσα τ' ἄλλα ψύχοντα. κάλλιστον δέ, ᾧ μάλιστα χρώμεθα· τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐκθλίψαντες τῶν ψυχόντων τινὸς ἐμβάλλομεν ὅλμῳ μετὰ ἀνδράχνης, εἶτα κόψαντες ἐκπιάζομεν, ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ὀλίγον ἀλφίτου μίξαντες καὶ ἀναδεύσαντες ἐν ὕδατι ψυχρῷ τοῦτο ψυχράναντες, ὀθόνιον δὲ δίπτυχον ἐν αὐτῷ δεύσαντες, ἐπιτείνομεν ἔξωθεν αὐτὸ κατὰ τῶν ὑποχονδρίων οὐκ ἐῶντες χρονίζειν, ἀλλ' ἕτερον ψυχρὸν ἐπιτιθέντες, μίγνυμεν δὲ ἐνίοτε καὶ ἔλαιον ὀμφάκινον.

λα'. Ἑκτικῶν πυρετῶν διάγνωσις.

Ἑκτικὸς πυρετὸς οὐκ ἐν τοῖς ὑγροῖς καὶ ἐν τῷ πνεύματι συνίσταται μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ τοῖς στερεοῖς. ἀνώδυνος δέ ἐστι, καὶ νομίζουσιν οἱ πυρέσσοντες μηδὲ πυρέττειν ὅλως· οὐδὲ γὰρ αἰσθάνονται τῆς θερμασίας ἁπάντων αὐτοῖς ὁμοίως ἐκτεθερμασμένων τῶν μορίων. διττὸν δέ ἐστιν εἶδος τῶν ἑκτικῶν πυρετῶν. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ καυσώδεσι πυρετοῖς ὡς τὰ πολλὰ γίνονται ἤτοι μηκυνθεῖσιν εἰς τοσοῦτον, ὡς ἐκδαπανῆσαι τῷ χρόνῳ τὴν ἰκμάδα τοῦ τῆς καρδίας σώματος, ἢ καὶ μενούσης ἔτι συχνῆς· οἱ δ' ἔτι μενούσης τῆς ὑγρότητος γινόμενοι τὸ σῶμα τῆς καρδίας καταλαμβάνοντες ἐντεῦθεν ἀνάπτονται. ἡ μὲν δὴ μία γένεσις αὐτῶν εἴρηται· κατάλοιπος δέ ἐστιν, ὅταν ἐξ ἀρχῆς εὐθέως εἰσβάλλωσι τὴν πρώτην γένεσιν ὁμοίαν ποιησάμενοι τοῖς ἐφημέροις ἐπὶ λύπῃ καὶ θυμῷ καὶ κόπῳ πλείονι μετ' ἐγκαύσεως ἅμα γενομένῳ. τούτους μὲν οὐ χαλεπόν ἐστιν ἰᾶσθαι, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν εἰς μαρασμὸν ἀφικνουμένους ἀδύνατόν ἐστιν ἰᾶσθαι. ὁ μὲν δὴ συνεμπίπτων τῷ μαρασμῷ πυρετὸς ἑκτικὸς ἑτοιμότατός ἐστι γνωσθῆναι· ὀφθαλμούς τε γὰρ κοίλους ἀμέτρως θεάσῃ καὶ λήμας κατ' αὐτοὺς ἐμφερομένας ξηρὰς καί τινα αὐχμώδη διάθεσιν, ἀπολωλὸς δὲ καὶ τῆς χρόας αὐτῶν τὸ

λα'. *Oribasius, Synops. VI 21; cf. Aëtius V 92*

3 ἁρμόζουσιν D 4 ταύταις τὰ D μὲν] *e corr.* B: *supra scr.* M 5 ψύχοντα] ψύχοντά ἐστι D κάλλιστον] *Or*: καλλίστῳ ABDEHKM: κάλλιστα FGP: κάλιστα C 6 ᾧ μάλιστα] *Or*: ὡς μάλιστα ABCEFGHKMP: πάντων D τὸ] τῷδε τὸ D 7 ἐκπιέζομεν D 8 ἀλφίτου] *mut. in* ἄλφιτον E 9 δὲ] τε D δίπτυχον *om.* E 10 αὐτῷ CG 11 ἐπιτιθέντες] αὖθις ἐπιτίθεμεν D 14 ἑκτικὸς] ὁ ἑκτικὸς C ἐν *(alt.) om.* H 15 καὶ *(pr.)*] κἂν *Or* δέ] τε D 16 πυρέττοντες D οὐδὲ] D: οὔτε ABCEFGHKM 19 μηκυνθέντων D: μηκυνθεῖσιν *mrg.* D[3] 23 γέννησις B δέ] D: *om.* ABCEFGHKM 24 εἰσβάλωσι D: εἰσβάλωσιν CH: εἰσβαλοῦσι F γέννησιν B 25 γινομένῳ D 26 οὐ] οὖν D χαλεπῶς F ἰᾶσθαι] ἠᾶσθεν H: ὁ ἀσθενῶν F 27 ἐστιν ἰᾶσθαι *om.* D τῷ *om.* D 28 γνωρισθῆναι E 29 ἐμφαινομένας D 30 δὲ καὶ] τε D: καὶ F χροιᾶς E: χρώας B

ζωτικὸν ἄνθος, καὶ τὸ μέτωπον ξηρὸν καὶ περιτεταμένον, καὶ μέντοι καὶ μύουσιν ὡς τὰ πολλὰ καθάπερ ὑπνώττοντες· ἔστι δὲ οὐχ ὕπνος τὸ πάθος, ἀλλ' ἐγρηγόρσεως ἀδυναμία. καὶ κρόταφοι συμπεπτωκότες εἰσίν, καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ ὀστᾶ καὶ δέρμα μόνον εἰσίν; καὶ εἰ γυμνώσας ἐπισκέπτοιο τὰ κατὰ τὴν γαστέρα, δόξει σοι μήτε τῶν ἐντέρων μήτε τῶν σπλάγχνων μηδὲν ἀποσώζεσθαι καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἀνεσπάσθαι σφοδρῶς. καὶ τὸ δέρμα δὲ αὐτοῖς ἐσχάτως καρφαλέον ἐστίν, ὁ σφυγμὸς ἰσχνὸς καὶ πυκνὸς καὶ σκληρός. ἡ δὲ θερμασία κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐπιβολὴν ἀμαυρά, μετ' ὀλίγον δὲ τό τε δριμὺ καὶ διαβρωτικὸν ἐνδείκνυται. μέχρι μὲν οὖν τοῦ σώζεσθαί τι τῆς ὑγρασίας ἑκτικὸς μόνον πυρετός ἐστιν, ὅταν δὲ εἰς κίνδυνον ἥκῃ τοῦ μηκέτι εἶναι τῆς τοιαύτης ὑγρότητος μηδέν, ἀκριβὴς ἤδη μαρασμὸς συνίσταται.

λβ'. Ἑκτικῶν πυρετῶν θεραπεία.

Οἱ ἑκτικῷ πυρετῷ νοσοῦντες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τρέφεσθαι δέονται διὰ τὸ δακνῶδες τῶν χυμῶν· μέγιστον δὲ ἴαμα ἡ ὑγραίνουσα δίαιτα. χρὴ οὖν ὅτι μάλιστα διὰ πτισάνης χυλοῦ καὶ χόνδρου ῥοφημάτων θρέψαντα καὶ ἄρτου τι προσεπιδιδόντα θεραπεῦσαι πόσει ψυχροῦ τὸν κάμνοντα μεμετρημένως, ὅταν μήτε φλεγμονή τις αὐτῷ συνῇ μήτε σῆψις χυμῶν. καὶ εἰ μεγάλην ἔσεσθαι στοχάζοιο τὴν βλάβην, ἐπισχεῖν μὲν δεῖ τὴν δόσιν τοῦ ψυχροῦ, τοῖς δὲ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένοις ψυκτηρίοις ἰάμασι χρῆσθαι· καὶ βαλανεῖα δὲ τοῖς οὕτω κάμνουσιν ἐπιτήδεια κατὰ πάντα καιρόν.

λγ'. Περὶ ἡμιτριταίων.

Τοῦ μὲν τριταίου μετὰ ῥίγους εἰσβάλλοντος, τοῦ δὲ ἀμφημερινοῦ χωρὶς ῥίγους, ὁ μικτὸς ἐξ ἀμφοῖν φρίκην ἐπιφέρει, ῥίγους μὲν ἔλαττόν τι πρᾶγμα, μεῖζον δὲ περιψύξεως, ὅπερ κεραννυμένων γίνεται τῶν ἄκρων· οὐκοῦν οὐδὲ ἀπὸ τρόπου τοὔνομα τῷ τοιούτῳ πυρετῷ τὸν ἡμιτριταῖον ἔθεντο. διττὸς δὲ ὁ τρόπος τῆς γενέσεως αὐτῶν,· ἤτοι συνελθόντων εἰς ἕνα τῶν δύο παροξυσμῶν ἢ εὐθέως ἐξ ἀρχῆς ἀνακεκραμένων ἀλλήλοις ἀμφοτέρων. ὅταν μὲν οὖν ὁ τριταῖος ἐπικρατῇ, φρικωδέστερος ὁ πυρετὸς γίνεται καί τι καὶ ῥίγους προσλαμβάνει κατὰ

λβ' *Oribasius, Synops. VI 22; cf. Aëtius V 93* λγ' *Oribasius, Synops. VI 23; cf. Aëtius V 82*

3 καὶ κρόταφοι] οἱ κρόταφοί τε D 4 εἰσίν *(pr.)*] *om.* D: εἴσω CFG, *mrg.* B[2]: εἰσί E ὀστέα D 5 δείξει E 6 ἀνασπᾶσθαι E: ἀνέσπασται D 7 ἐστίν] ἐστὶ καὶ CFG 9 εἰσβολὴν M τε *om.* D, *supra scr.* M 10 τοῦ . . . τι] τι σώζεται D μόνον] *supra scr.* M: μόνον ὁ D 11 ἥκῃ] ἴοι D 12 *mrg.* ὑγρασίας E 14 ἑκτικὸν πυρετὸν D 16 χρὴ] D: δεῖ ABCEFGHKM ὅτι] DF: ἢ ὅτι ABCEGHKM 17 τι] *Or*: τε ABE HKM: δὲ CDFG προσεπιδόντα D θεραπεύειν D 19 καὶ εἰ] εἰ δὲ D, *mrg.* καὶ εἰ 23 ἡμιτριταίου AB 25 ἐπιφέρει] ADEH: ἐμφέρει BCFGKM 26. 27 τῶν ἄκρων γίνεται D 27 οὐκοῦν] οὐδὲν οὐκοῦν K 29 ἕνα] *mut. in* ἓν C

τὴν ἐπισημασίαν· εὐθὺς δὲ ὁ τοιοῦτος θερμότερός τέ ἐστι καὶ καυσωδέστερος καί τινα χολῆς ἔμετον ἢ διαχώρησιν ἢ ἰκμάδα φέρει. θατέρου δὲ τοῦ φλεγματώδους πλεονεκτοῦντος ἐπικρατοῦσι μὲν αἱ ψύξεις τῶν ἄκρων, ὀλίγαι δέ εἰσιν αἱ φρῖκαι, οὐ μὴν οὐδὲ διψώδεις εἰσὶν οὐδὲ καυσώδεις. ἐπειδὰν δὲ ἴσοι κατὰ τὸ μέγεθος ὑπάρχωσιν ὅ τε τριταῖος διαλείπων καὶ ὁ ἀμφημερινὸς συνεχής, ἡ μὲν εἰσβολὴ τοῦ παροξυσμοῦ μετὰ φρίκης γίνεται. καὶ ἡνίκα μὲν ἂν ὁ ἐκ τοῦ φλέγματος ἐπικρατῇ, συστολαὶ γίνονται καὶ φρῖκαι· εἰ δὲ ὁ θερμότερος ἐπικρατήσει, ἀθρόως ἐκθερμαίνονται. τοιοῦτος μέν τίς ἐστιν ὁ ἀκριβὴς ἡμιτριταῖος ἐξ ἰσοσθενοῦς κράσεως δυοῖν πυρετοῖν γινόμενος, τριταίου διαλείποντος καὶ ἀμφημερινοῦ συνεχοῦς. ὁ δὲ οὐκ ἀκριβὴς ἤτοι τὸν χολώδη πλείονα κέκτηται ἢ τὸν φλεγματώδη· ὃς δὴ καὶ μᾶλλόν ἐστιν εὐίατος ἑτοίμως δυναμένου τοῦ ἥττονος νικᾶσθαι χυμοῦ ὑπό τε τῆς τοῦ πλείονος ἐπικρατείας καὶ τῆς ἀπὸ τῆς τέχνης ἐπικουρίας· εἰ μὲν γὰρ ἐπικρατέστερον εἴη τὸ φλέγμα, τοῖς ἐπὶ ἀμφημερινοῦ λελεγμένοις μάλιστα κεχρήμεθα βοηθήμασιν, εἰ δὲ ἡ ξανθὴ χολή, τοῖς ἐπὶ τριταίου, καθόλου πρὸς τὸ κατεπεῖγον ἐνιστάμενοι μηδὲ θατέρου παντάπασιν ἀμελοῦντες.

λδ΄. Περὶ τῶν πανδήμων νοσημάτων.

Πανδήμους καὶ κοινὰς νόσους τὰς πολλοῖς ἅμα συμπιπτούσας ὀνομάζουσιν, ὧν ὥσπερ ἡ γένεσις οὕτως καὶ ἡ αἰτία κοινή. κοινά τε οὖν ἐδέσματα πονηρὰ τίκτουσι νοσήματα κοινὰ καὶ ὕδατος μοχθηροῦ πόσις ταλαιπωρίαι τε ἄμετροι καὶ πόνοι συνήθεις ἐκλειφθέντες ἔνδειαί τε καὶ πλησμοναὶ λιμοῦ κατασχόντος ἢ εὐθηνίας γενομένης· καὶ χωρίων δὲ φύσεις κοινὰ νοσήματα πολλάκις ἐπήνεγκαν, ἐνίοτε μὲν ἑλωδῶν, ἐνίοτε δὲ ἐχόντων βάραθρον παρακείμενον ἀναθυμίασιν δηλητηριώδη καὶ πονηρὰν ἀναπέμπον. ταῦτα μὲν οὖν οὐ συνεχῶς εἴωθεν συμπίπτειν, ὁ δὲ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ τρέπει τὰς κράσεις ἤτοι θερμότερος ἀμέτρως ἢ ψυχρότερος ἢ ξηρότερος ἢ ὑγρότερος γινόμενος. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις αἰτίοις οὔτε πάντες ἅμα περιπίπτομεν οὔτε δι᾽ ὅλης ἡμέρας ὁμιλοῦμεν, ὁ δὲ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ ἔξωθέν τε περικέχυται πᾶσι καὶ ἕλκεται διὰ τῆς εἰσπνοῆς· ἀναγκαῖον οὖν συνδιατίθεσθαι ταῖς κατὰ τὴν

12—17 ? λδ΄ *Oribasius, Synops. VI 24; Ad Eunap. III 1. cf. Aëtius V 94*

5 ὑπάρχωσιν] ADE: ὑπάρχουσιν BCFGHKM τε] D: *om.* ABCEFGHKM 6 μὲν *om.* D 7 ἐπικρατεῖ F: ἐπικρατήσῃ AEM 8 ἐπικρατήσει] DFJ: ἐπικρατήσῃ ABCEGKM: ἐπικρατῇ H 9 ὁ] D: *om.* ABCEFGHKM 10 πυρετοῖν] D: πυρετὸς ABCEFGHKM 12 δὴ *om.* D 13 τε *om.* M 15 χρησόμεθα P 16 ἐπὶ] ἐπὶ τοῦ M 17 ἐπιστάμενοι E μηδὲ] καὶ μηδὲ D 18 τῶν *om.* E 19 πολλὰς FD[3] ἅμα] ἅμα καὶ κατὰ ταὐτὸν D 20 ὧν *om.* HKM, *mrg.* B[2] 21 νοσήματα] D: τοιαῦτα νοσήματα ABCEFGKM: νοσήματα τοιαῦτα H πόσις] *mut. in* πόσεις D 22 ἐκλείποντες *in ras.* D 23 γεναμένης KM 24 ἐπήνεγκαν πολλάκις D 25 βάραθρον ἐχόντων E 26 ἀναπέμποντος CFG, *corr.* C οὐ] D *Or Ad Eunap*: *om.* ABCEFGHKM *Or Synops* 28 γιγνόμενος AEFG 30 τε *om.* D 31 οὖν] D: δὲ ABCEFGHKM

κρᾶσιν ἐξαλλαγαῖς αὐτοῦ τὰ τῶν ζῴων σώματα. ὁ γοῦν γινώσκων οὐ προγνώσεται μόνον τὰς γενησομένας νόσους ἐξ ἑκάστης τῶν καταστάσεων, ἀλλὰ καὶ κωλύσει γενέσθαι ταῖς τοῦ περιέχοντος ἀμέτροις κράσεσιν τὴν ἐναντίαν ἐπιτεχνώμενος δίαιταν. ὅσα μὲν οὖν ἐγγὺς τοῦ νοσεῖν ἐστι σώματα νόσον τινὰ διὰ τὴν οἰκείαν δυσκρασίαν, ταῦτα ὑπὸ τῆς ὁμοίας τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος κράσεως ἐξελέγχεται, τὰ δ᾽ ἐναντίως κεκραμένα τῷ περιέχοντι πρὸς τῷ μηδὲν ἀδικεῖσθαι γίνεται βελτίω τὴν ἀμετρίαν τῆς κράσεως τῆς ἐναντίας ἀμετρίας κολαζούσης· καὶ ὁ γινώσκων τοῦτο τὴν ὑγείαν φυλάξει τοῖς σώμασι τἀναντία προσάγων, ποτὲ μὲν ἀναψύξεσι χρώμενος, εἰ οὕτως τύχοι, ποτὲ δὲ θερμάσμασιν, ὕδατος μὲν ἐπαγωγαῖς ἀναψύχων καὶ ἀργίαις καὶ τροφῶν ἐνδείαις καὶ πόσεως πλεονασμοῖς, τῇ δὲ σκέπῃ θερμαίνων καὶ πόνοις καὶ σιτίῳ πλείονι καί ποτε ἐλάσσονι. καὶ πυρὰν δέ τις ἀνακαίων πολλὰ δύναιτο ἂν μεταβάλλειν ἐπὶ τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν τὸν ἀέρα τέως ὑγρὸν ὄντα, καθάπερ ποιῆσαί φασιν Ἄκρωνα τὸν Ἀκραγαντῖνον.

λε΄. Ἐκ τῶν Ῥούφου περὶ λοιμοῦ.

1 Πάντα ἂν γένοιτο ἐν λοιμῷ τὰ δεινότατα, καὶ οὐδὲν ἀποκεκριμένον ὥσπερ καθ᾽ ἕκαστον νόσημα· καὶ γὰρ παραφροσύναι γένοιντ᾽ ἂν καὶ χολῆς ἔμετοι καὶ ὑποχονδρίων ἐντάσεις καὶ πόνοι καὶ ἱδρῶτες πολλοὶ καὶ ψύξεις ἀκραίων καὶ διάρροιαι χολώδεις, λεπταί, φυσώδεις, καὶ οὖρα ὑδατώδη, λεπτά, χολώδη, μέλανα, ὑποστάσεις κακὰς ἔχοντα καὶ ἐναιωρήματα οἷα δὴ κάκιστα, ἀπὸ ῥινῶν στάξεις, καύματα ἐν θώρακι, γλῶσσαι καταπεφρυγμέναι, διψώδεις, ἄσηροι, ἄγρυπνοι, σπασμοὶ βίαιοι καὶ ἄλλα πολλὰ πονηρά. εἰ δέ τις συνίδοι μέλλοντα ἥξειν λοιμὸν προσέχων ταῖς τε ὥραις πονηραῖς οὔσαις καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν εἰς ὑγείαν οὐ συμφέρουσιν ζῴοις τε ἄλλοις προαπολλυμένοις, ὅταν ταῦτα ἐνθυμηθῇς, προσέτι κἀκεῖνο ἐνθυμοῦ, ποταπὴ μὲν ἡ παροῦσα ὥρα,

λε΄ *Oribasius, Synops. VI 25; Aëtius V 95*

1 γιγνώσκων A, *ut solet* 3 ἀμέτροις] ἀέρος D 5 σώματος FG 7 κεκραμμένα BEFHK τῷ *(alt.)*] ADEKM: τὸ BCFGH 9 ὑγίειαν CGHM τὰ ἐναντία D 10 οὕτω D θερμασίαν M 11 μὲν *om.* A καὶ *(alt.)*] ἢ D 13 πλείονι] πλείονι χρώμενος D ποτε] *mut. in* ποτῷ D: ποτῷ *Or Ad Eunap* ἐλάττονι E πυρὰν] *mut. in* πυρὰ J: πυρρὰν KM ἀναγκαίων EH πολλὴν D³, *mrg.* πολλὴν | πολλὰ δύναιτ᾽ D 14 τὸν ἀέρα *om.* A 15 φασὶ ποιῆσαι D Ἄκρονα CFGH 16 τῶν] τοῦ CFGM 18 παραφροσύνη F γένοιντ᾽] ADE: γέννοιντ᾽ C: γένοιτ᾽ BFGHKM 19 ἐντάσεις] *corr. ex* ἐνστάσεις ABM: ἀνασπάσεις D, ἐντάσεις *mrg.* D³ 20 ψῦξις BFKM ἀκραίων] CFG: ἀκρέων ABEHKM: ἄκρων D λεπταί] λεπταὶ καὶ CDFG, καὶ *add.* B² 21 ὑδατώδη καὶ λεπτὰ καὶ χολώδη καὶ μέλανα καὶ ὑποστάσεις D 22 ἐναιωρήματα] CDF, *e corr.* G: ἐνεωρήματα ABEHKM στάξεις] αἵματος στάξεις D καῦμα D 23 διψώδεις . . . ἄγρυπνοι] ἀγρυπνίαι διψώδεις D ἄσηροι] *mut. in* ἄσητοι E³: ἄσιτοι *in ras.* K 24 πολλὰ] δὲ D εἰ δέ τις *om.* D 24 συνίδοι] J: συνίδει AE: συνίδῃ H: συνείδῃ BCFGKM: συνίδοι δ᾽ ἄν τις D λοιμὸν] τὸν λοιμὸν E 26 ὑγείαν] BDK: ὑγίειαν ACFGHM οὐ *om.* A ὅταν] ὅταν δὴ D 27 ἐνθυμηθεὶς BK

ποταπὸν δὲ τὸ cύμπαν ἔτος· ἐντεῦθεν γὰρ τὰς διαίτας εὑρήςεις ποιεῖ-
cθαι κάλλιςτα· οἷον δὴ τῆς μὲν ὥρας, εἴπερ ἦν ὀρθῶς γιγνομένη, ξηρᾶς
ὑπαρχούςης νῦν ὑγρᾶς γεγενημένης ἀνάγκη ταῖς διαίταις ἐπιξηραίνειν,
ἵνα τὸ ὑπερβάλλον ὑγρὸν ἀναλίςκηται. ἐπιμελητέον δὲ καὶ γαςτρός,
οἷς δ' ἂν ἡ ἄνω κοιλία φλέγμα ἔχῃ, ἐμέτοις κενοῦν, οἷς δ' ἂν τὸ αἷμα
ὑπερβάλλῃ, φλέβα τέμνειν· ἀγαθὴ δὲ καὶ ἡ διὰ τῶν οὔρων κάθαρςις
καὶ ὅςαι ἄλλαι καὶ ἡ κατὰ πᾶν τὸ cῶμα. εἰ δὲ καὶ καυςούμενος ὁ 2
κάμνων εἴη καὶ ἡ φλὸξ ἄχρι ςτήθους, οὐκ ἂν εἴη ἀπὸ τρόπου ψυκτή-
ριά τε τοῖς ςτήθεςι προςάγειν καὶ τὸ πόμα ψυχρὸν προςφέρειν μὴ κατὰ
μικρὰ προςφέρων (ἀνακαίει γὰρ πλέον), ἀλλ' ἀθροῦν, ὥςτε ςβέςαι τὴν
φλόγα. εἰ δὲ ὁ καῦςος ἔχοι τὰ ἔνδον, ἀκραῖα δὲ ψυχθείη, καὶ τὸ δέρμα
ἐπιπολῆς ψυχρόν, καὶ ὑποχόνδριον ςυντείνοιτο, ἡ γαςτήρ τε τὰς ςυν-
τήξεις τὰς μὲν ἄνω πέμποι, τὰς δ' αὖ κάτω, ἀγρυπνία τε ἐνείη καὶ
παραφροςύνη καὶ γλώςςης τραχύτητες, τούτοις θερμαςμάτων δεῖ, ὥςτε
ἑλκυςθῆναι τὸ θερμὸν πάντη τοῦ ςώματος, καὶ εἰ δή τινι ἄλλῳ τρόπῳ
οἷόν τε ἀνάγειν τὸ θερμὸν κάτωθεν πρὸς τὰ ἔξω. χρηςτέον δὲ καὶ
τούτῳ προποτίςματι· ἀλόης μέρη $\overline{β}$, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μέρη $\overline{β}$,
ςμύρνης μέρος ἕν, τοῦτο λειώςαντες ἐν οἴνῳ εὐώδει δοτέον ὅςον
κυάθου ἥμιςυ, δηλονότι καθ' ἡμέραν. οὐκ οἶδα, φηςὶν ὁ Ῥοῦφος, ὅςτις
μετὰ τούτου τοῦ ποτοῦ οὐχ ὑπερδέξιος ἐγένετο τοῦ λοιμοῦ. ταῦτα
μὲν ὁ Ῥοῦφος· ὁ δὲ Γαληνός φηςιν πρὸς τὰς λοιμικὰς ςηπεδόνας
Ἀρμενιακὴν βῶλον πινομένην, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν δι' ἐχιδνῶν θηριακήν,
μεγάλως ὠφελεῖν. ἀμέλει κατὰ τὸν ἐν Ῥώμῃ λοιμόν, φηςίν, ὅςους
μηδέτερον τούτων ὠφέληςε, πάντες ἀπέθανον.

λϛ'. Περὶ τῶν ἐπὶ πλήθει χυμῶν ὠμῶν ςυγκοπτομένων.

Ἄρχονταί τινες πυρέττειν πάμπολύ τι πλῆθος ὠμῶν χυμῶν ἠθροι- 1
κότες ἅμα τῷ κεκακῶςθαι τὸ ςτόμα τῆς γαςτρός. ἐμπεφύςηται τούτοις

16—20 ? 21 Γαληνός] *De simpl. medic. IX 1 p. 191, cf. Ad Pison. de theriac. 16* λϛ' *Oribasius, Synops. VI 26; cf. Aëtius V 96*

2 δὴ τῆς μὲν] τῆς D γινομένη BD 3 νῦν] νῦν δὲ D ταῖς διαίταις] καὶ τὴν δίαιταν D 4 ἀναλίςκεται AFJ 5 ἔχοι D 6 ὑπερβάλλοι G, *comp.* C: ὑπερβάλοι D φλέβα] *e corr.* G: φλέγμα F 8 ςτήθους] ςτήθους ἀνίοι *Or* οὐκ ἂν εἴη] ἀνίοι οὐκ D 9 τὸ *om.* DM 10 μικρὸν DF προςφέρων . . . πλέον *om.* D ἀθρόως D 11 ὁ] ὁ μὲν D ἀκραῖα] F: ἄκρεα ACEGHKM: ἄκρα P, *e corr.* B: τὰ ἄκρα D 12 καὶ] εἴη καὶ D: καὶ τὸ AE τε] D: *om.* ABCEFGHKM 13 τὰς *(pr.) om.* M πέμποι] D: πέμπει ABCEGHKM: πέμπων F δ' αὖ] CFGP, *e corr.* B: δ' οὖν HKM: δὲ ADE εἴη D 16 οἷόν τε] C[2]: ἐών τε D[3]: *om.* ABCEFGHKMP: γρ. καί· εἰ δή τινι ἄλλῳ τρόπῳ ἀνάγειν τὸ θερμὸν κάτωθεν πρὸς τὰ ἔξω *mrg.* D[3] κάτωθεν] ἐκ τοῦ βάθους D 17 τούτῳ] P: τούτῳ τῷ D: τοῦτο ABCEFGHKM προποτίςματι] DP: προπότιςμα ABCEFGHKM 18 τοῦτο] τούτῳ CG, *corr.* C[3]: ταῦτα F 19 καθ'] μεθ' D[3] οἶδα] οἶδα γάρ D 20 τοῦ *(alt.) om.* M 20. 21 ταῦτα μὲν ὁ Ῥοῦφος *om.* D 22 Ἀρμενιακὴν] τὴν ἀρμενιακὴν D: ἀρμενιακὸν F: ἀρμένιον C *et e corr.* G *seq. ras.* πινόμενον CF, *e corr.* G 25 ὠμῶν] DE: *om.* ABCFGHKM 26 χυμῶν ὠμῶν D 27 ἅμα] ἅμα δὲ D τούτοις] *post ras. 2 litt.* M

τὸ ὑποχόνδριον, ἐν ὄγκῳ τε μείζονι τοῦ κατὰ φύσιν τὸ στόμα τῆς γαστρός ἐστι, καὶ ἡ χροιὰ τοῖς μὲν ἐπὶ τὸ λευκότερόν τε καὶ ὑδαλεώτερον ἐκτρέπεται, ἔστι δὲ οἷς ἐπὶ τὸ μελάντερον. οὐδενὶ τῶν τοιούτων αἵματος ἀφαίρεσις ἄνευ μεγίστης εἴωθεν γίνεσθαι βλάβης. καίτοι δέονταί γε κενώσεως, ἀλλ᾿ οὔτε φλεβοτομίαν οὔτε κάθαρσιν φέρουσιν, οἱ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐξαίφνης συγκόπτονται. θεραπεύειν οὖν αὐτοὺς χρὴ διὰ τρίψεως· ἄρχεσθαι δὲ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου προσήκει, τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τῶν σκελῶν ἄνωθεν κάτω διὰ σινδόνων μετρίως τραχυτέρων, ἐφεξῆς δὲ καὶ ὅλας τὰς χεῖρας ἄνωθεν κάτω· ἐπειδὰν δὲ ἱκανῶς τὰ κῶλα φαίνηται θερμά, καὶ φόβος ᾖ κοπώδους συναισθήσεως, ἐλαίῳ χαλαστικῷ χρηστέον, ἀπέχεσθαι δὲ τῶν στυφόντων. χειμῶνος δὲ ὄντος καὶ διαφορητικῷ χρηστέον, οἷόν ἐστιν τὸ Σικυώνιον ἔλαιον καὶ τὸ χαμαιμήλινον, τρίψαντας δὲ ἐπὶ πλεῖστον τὰ κῶλα μετὰ ταῦτα χρὴ τὸ μὲν ἔλαιον ἀπομάττειν, ἱέναι δὲ ἐπὶ τὴν ῥάχιν ὅλην καὶ ταύτην ἀνατρίβειν ὁμοίως, εἶτα αὖθις ἐπὶ τὰ σκέλη μετιέναι κἀκ τούτων αὖθις ἐπὶ τὰς χεῖρας, εἶτα ἐπὶ τὴν ῥάχιν, ὅλης τῆς ἡμέρας τοῦτο πράττον-
2 τας. ἐπιτηδειότατον τούτοις ἐστὶ μελίκρατον ἐνεψηθέντος ὑσσώπου, καὶ χρὴ μήτε σιτίον αὐτοῖς μήτε ῥόφημα μήτε ὕδωρ διδόναι μήτε ἐπιτρέπειν ὅλως πίνειν δαψιλές, ἀλλ᾿ ἀρκεῖσθαι τῷ μελικράτῳ μόνῳ κατὰ τὰς τρεῖς τὰς πρώτας ἡμέρας ἐκ διαδοχῆς τρίβοντας. εἰ δὲ τόνου μετρίως ἔχοι, καὶ μὴ καλῶς τὰ κατὰ γαστέρα διεξίοι, κλύζεσθαι θαρροῦντα· εἰ δὲ πλέον τοῦ δέοντος ἡ ὁρμὴ τῶν περιττωμάτων ἐπὶ τὴν γαστέρα γίνοιτο, τὴν μὲν πρώτην ἐπὶ πλέον ἕψειν τὸ μελίκρατον (ἧττον γὰρ ὑπάγει), φερομένης δὲ ἐπὶ πλέον μηδὲ οὕτως μὲν ἱστάναι, διδόναι δὲ ἀντὶ τοῦ μελικράτου πτισάνης χυλόν· εἰ δὲ ἐπιμένοι φερόμενα τῷ ἐκ χόνδρου ῥοφήματι τρέφειν. ἐὰν δὲ δι᾿ ἀρρωστίαν ἐκ τοῦ σφυγμοῦ καταμάθωμεν καταπεπτωκυῖαν τὴν δύναμιν, ἄρτον ἐξ οἴνου διδόναι κεκραμένου προσήκει μήτε γαστρὸς μήτε ἥπατος φλεγμαινόντων· ὡς, εἴ γε φλεγμαίνοιεν ὠμῶν χυμῶν πεπληρωμένου τοῦ σώματος, ἀνέλπιστος ὁ κάμνων ἔσται. ἐὰν δὲ αἴσθῃ ποτὲ παχεῖς ἱκανῶς εἶναι τοὺς χυμούς, ὀξύμελι δίδου διὰ παντὸς ἀντὶ τοῦ μελικράτου· εἰ μὲν δὴ θέρος εἴη καὶ ψυχροπότης ὁ κάμνων, ψυχρὸν τούτῳ διδόναι τὸ ὀξύμελι, χειμῶνος δὲ ὄντος θερμόν. ἐναντιώτατα τούτοις ἐστὶ βαλανεῖα. εἰ δὲ συγκοπτομένων ἔτι κληθείης, ἀφλεγμάντων ὄντων, ὧν

2 τε *om.* CFG   ὑδαρέστερον D   3 τῶν] οὖν τῶν D   5 ὑποφέρουσιν D   7 χρὴ *om.* M   9 δὲ *(pr.)*] CDFG: *om.* ABEHKM   11 ἀπεχομένους D   δὲ *(pr.) om.* DK   13 τρίψαντες FK   πλέον D   15 ἰέναι D   16 εἶτα] εἶτα πάλιν D   21 ἔχει CF   τὰ] *supra scr.* B²: *om.* F   κλύζεσθαι (*supra add. comp.* ειν) θαρροῦντας D, *corr. mrg.* D³   22 πλείω CFG   23 γίγνοιτο ADEK   24 μηδὲ οὕτως] μὴ δεόντως M   ἱστάναι] ἱστᾶν αὐτήν D   26 τῷ] τοῖς D: καὶ τῷ CG: καὶ τὸ F   ῥοφήμασι D   27 καταπεπτωκυῖαν] DF: καὶ μεταπεπτωκυῖαν M: μεταπεπτωκυῖαν ABCEGHK   28 κεκραμένου διδόναι D   προσήκει *om.* A   32 θέρος] D, *corr. ex* θερμὸς K: θερμὸς ABEHM: θέρος ἐστὶ καὶ θερμὸς CFG   ὁ κάμνων καὶ ψυχροπότης CFG   διδόναι τούτῳ D   τοῦτο CG   23 ἐστὶ] ἐστὶ τὰ D

εἶπον, μορίων διδόναι μὲν ἄρτου μὴ πολὺ δι' οἴνου, εὐθέως δὲ ἐπὶ τὴν τρῖψιν ἰέναι καὶ χρῆcθαι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. ἐφ' ὧν δὲ διὰ ξανθὴν χολὴν ἀδικήcαcαν τὸ cτόμα τῆc γαcτρὸc ἡ cυγκοπὴ γίνεται, ψυχρὸν δεῖ παραλαμβάνειν τὸ ποτὸν προcφέροντα τὸν οἶνον λεπτὸν καὶ κιρρὸν καὶ παλαιόν.

λζ'. Περὶ τῶν ἐπὶ λεπτοῖc χυμοῖc cυγκοπτομένων.

Τοὺc δὲ ἐπὶ λεπτοῖc χυμοῖc cυγκοπτομένουc θεραπευτέον ἐναντίωc τοῖc εἰρημένοιc· καὶ γὰρ τὰ διαγνωcτικὰ cημεῖα τούτοιc εὑρήcειc ἐναντία. τρέφειν οὖν κατὰ βραχὺ cυνεχῶc. καὶ τούτουc δὲ ἀνιάτωc ἔχειν νομιcτέον, ὅταν ἧπαρ αὐτῶν ἢ κοιλία φλεγμαίνῃ καμνούcηc ἤδη τῆc δυνάμεωc. ἐπὶ τῶν τοιούτων διαθέcεων ἡ νεκρώδηc ἐν τῷ προcώπῳ κατάcταcιc ἐν τάχει γίνεται. τὸ μὲν δὴ τρέφειν ἀναγκαῖον, ὁμοίωc δὲ καὶ τὸ πυκνοῦν τὴν ἐπιφάνειαν, ὥcπερ τῶν προτέρων ἀραιοῦν, καὶ ψυχρὸν τὸν ἀέρα ποιητέον καὶ ἀλειπτέον αὐτοὺc τοῖc cτύφουcι καὶ τροφὰc δοτέον οὐ πάνυ διαρρεούcαc· δοτέον οὖν ἄρτον τε καὶ τὰ διὰ χόνδρου ῥοφήματα καὶ ὀπώραc αὐcτηρὰc καὶ δυcφθάρτουc αὐτάc τε καθ' ἑαυτὰc καὶ μετ' ἄρτου. ἐπιτήδειοc τούτοιc ὁ ὑδατώδηc οἶνοc εὐθὺc ἐξ ἀρχῆc ἐπὶ τοῖc cιτίοιc παραλαμβανόμενοc.

λη'. Περὶ τῶν ἄλλων προφάcεων, ἐφ' αἷc γίνονται cυγκοπαί.

Εἰcὶ δὲ καὶ ἄλλαι προφάcειc, ἐφ' αἷc cυγκόπτονται, τέccαρεc, ἄλγημα cφοδρόν, ἀγρυπνία, κένωcιc ἄμετροc, ἐπὶ δὲ τῶν παραπαιόντων καὶ ἡ κίνηcιc ἔcτιν ὅτε. πέμπτην δέ, εἰ βούλει, προcτίθει τὴν δυcκραcίαν τῶν ἀρχῶν· τάχιcτα μὲν οὖν ἀπώλεια γίνεται τῆc καρδίαc παθούcηc, ἐφεξῆc δὲ τοῦ ἐγκεφάλου, βραδὺ δὲ τοῦ ἥπατοc.

λθ'. Περὶ ὀδύνηc.

Ἡ μὲν οὖν ναρκώδηc ὀδύνη διὰ ψυχρὰν γίνεται διάθεcιν, ὁ δὲ 1
cφυγματώδηc πόνοc ἴδιόc ἐcτι μεγάληc φλεγμονῆc· ἐὰν δὲ ὡc ὑπὸ cκόλοποc ἐμπεπαρμένου ἢ ὡc ὑπὸ τρυπάνου τιτρᾶcθαι νομίζῃ, παχέοc ἐντέρου τὸ εἶδοc τῆc ὀδύνηc ἐcτίν· ὁ δὲ νυγματώδηc cυνίcταται περὶ

λζ' *Oribasius, Synops. VI 27; cf. Aëtius V 98* λη' *Oribasius, Synops. VI 28; cf. Aëtius V 99* λθ' *Oribasius, Synops. VI 29; cf. Ad Eunap. III 12. Aëtius V 100*

1 ἄρτον μὴ πολὺν D 2 καὶ χρῆcθαι] κεχρῆcθαι CG, *corr.* C² 3 ἀδικήcαcα E 4 δεῖ] δὴ B: χρὴ D τὸν *om.* D 7 θεραπεύcειc D 8 τούτοιc *om.* E 10 ὅταν] ὡc ἂν D φλεγμαίνῃ] CJP: φλεγμαίνοι ABDEGHKM: φλεγμαίνουcα F 11 τῶν τοιούτων] CFG: τούτων τῶν ABDEHKMP ἡ] *supra scr.* D³ 12 γίγνεται D: γίνεται D³ 14 καὶ *(alt.)*] καὶ τὰc C 15 ῥεούcαc E οὖν] δὲ E διὰ] διὰ τοῦ K 17 τούτοιc] δὲ τούτοιc E 20 προφάcειc] cυγκοπαί E, *mrg.* γρ. προφάcιc 22 ἔcτι D ὅτε *om.* D πέμπτον A 23 τάχει B, *corr. mrg.* B² 24 βραδὺ] CDFGH: βραχὺ ABEKMP 26 Ἡ] εἰ E οὖν] δὴ D

τοὺς ὑμένας. ὁ δὲ διαΐςςων πόνος ςυμβαίνει ταῖς ςφοδροτάταις οὐχ ἑτεροκρανίαις μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς κεφαλαίαις· ἔςτι δὲ διαΐςςων, ὅταν ὥςπερ ἀπὸ ῥίζης ἀρχόμενος τοῦ πρωτοπαθοῦντος μορίου φέρηται ταχέως εἰς τὰ παρακείμενα. διατείνοντες δέ εἰςιν ἑκατέρωςε τῶν νεύρων οἱ πόνοι, διότι καὶ τείνεται πρὸς ἄμφω τὰ πέρατα, ἥκιστα δὲ εἰς πλάτος ἐκτεταμένους ἔχει τοὺς πόνους τὰ νεῦρα. τονώδεις δὲ καὶ ναρκώδεις ἐπιφέρει τοὺς πόνους ὁ ὑπὸ τῷ δέρματι τεταγμένος ὑμήν, οἱ δὲ μεταξὺ τῆς ςαρκὸς οἷον διαςπωμένους· εἰςὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνωμάλως ἐμφυόμενοί τε καὶ περιλαμβάνοντες αὐτήν. οἱ δὲ τῶν περικειμένων τοῖς ὀςτοῖς ὑμένων βύθιοί τέ εἰςιν αὐτῶν τε τῶν ὀςτῶν ἐπάγουςι
2 φαντασίαν ὡς ὀδυνωμένων. ὅταν οὖν μηδὲν ἔξωθεν αἴτιον τῆς ὀδύνης φαίνηται γινόμενον, ἐπίςκεψαι τὴν προηγηςαμένην δίαιταν, εἰ εἴη ἀργοτέρα παρὰ τὸ ἔθος, ἢ ςιτίοις ἐχρήςατο πλείοςιν ὁ ἄνθρωπος πολυτρόφοις, ἢ ςυνήθης ἔκκριςις ἐπεςχέθη· εἰ γάρ τι τούτων ἢ καὶ πάντα φαίνοιτο, πλῆθος αἴτιόν ἐςτι τῆς ὀδύνης, καὶ ὅτι τάχιςτα κένωςον τὸν ἄνθρωπον· οὕτω γὰρ ἐξέςται ςοι μετὰ πάςης ἀςφαλείας τοῖς ἀποκρουομένοις τὰ ῥεύματα κατὰ τῶν ὀδυνωμένων χρῆςθαι μερῶν. εἰ μὲν οὖν αἵματος πλῆθος εἴη τὸ διατεῖνον, φλέβα τμητέον αὐτίκα μεγάλην τὴν ἐγγὺς τοῦ πάςχοντος μορίου, κακοχυμίας δὲ μόνης ἐνοχλούςης καθαρτέον· ςυνελθόντων δὲ ἀμφοῖν ἀμφοτέραις χρήςῃ ταῖς κενώςεςιν φλεβοτομήςας πρότερον. εἰ δὲ τούτων γενομένων ἐπιμένοι τὸ ἄλγημα, δῆλον δήπου κατὰ τὸ πεπονθὸς μόριον ἐςφηνῶςθαι τὸ λυποῦν· εὔδηλος δὲ καὶ ἡ θεραπεία τοῖς διαφορητικοῖς ἐςομένη φαρμάκοις. ὡςαύτως δὲ καὶ τὰς διὰ φυςῶδες πνεῦμα γινομένας ὀδύνας ἰαςόμεθα προςλιπαροῦντες ἐπὶ αὐτῶν μᾶλλον τοῖς λεπτύνουςιν ἐδέςμαςιν ἐνέμαςί τε καὶ καταπλάςμαςιν καταιονήςεςι τε καὶ πυριάςεςιν ἀραιοῦντες τὸ περιέχον αὐτὸ ςῶμα. εἰ δὲ ὄγκος βαρύνων ἢ θλῶν ὀδύνην ἐργάζοιτο, τὸν ὄγκον ἰατέον. εἰ δὲ διὰ δακνῶδες ὑγρόν, ἐναντιώτατα τούτοις ἐςτὶ τὰ λεπτύνοντα καὶ θερμαίνοντα· ἄνηθον ἐναφεψημένον ἐλαίῳ ἀνώδυνον καὶ ὑπνοποιὸν ὑπάρχει, καὶ μάλλον τὸ χλωρὸν τοῦ ξηροῦ.

2 ταῖς] *eras.* D   ὅτε F   3 φέρεται FG   4 παρακείμενα] CDFG: περικείμενα ABEHKM   ἑκατέρως CFG, *corr.* C²   5 οἱ πόνοι] P: πονοίη ADEGHKM: πονοίει B: πονείη CF   διότι] *Or*: *om.* ABCDEFGHKM: ὥςτε P   τείνοιτο D   δὲ] τε D   εἰς] εἰς τὸ D   6 ἔχοι D   7 τεταγμένος] HK: τεταμένος ACDEFGMP, *e corr.* B   οἱ] *Or*: ὁ ABCDEFGHKMP   δὲ] τε D   8 διαςπωμένους] P: διαςπωμένης ABCDEFGHKM   καὶ] τε καὶ D   9 ἐκφυόμενοι CDFG, ν *supra add.* C³   τε *om.* D   προκειμένων K   11 οὖν] μὲν οὖν D   12 εἰ] P, *e corr.* K: εἰ δὲ ABCDEFGHKM: εἰ γὰρ *codd. Or*   εἴη] ἡ B, *corr. mrg.* B³   ἀβροτέρα CGJ³: ἀδροτέρα F   13 ἢ] ἢ εἰ D   πλείοςιν *om.* CH, πλείοςι *mrg.* C²   ὁ ἄνθρωπος πλείοςι F   14 περιςχεθῇ E, *mrg.* γρ. ἐπεςχέθη   18 πλῆθος αἵματος D   φλέβα τμητέον] D: φλεβοτομητέον ABCEFGHKM   21 γινομένων E   ἐπιμένει CFJ   24 φυςῶδαις E: φυςώδεις CG, *corr.* C²   γενομένας E   ἰαςώμεθα CFK   26 τε] CDFG: *om.* ABEHKM   ἀραιοῦντας EHKM   27 ἐργάζεται ACFG   29 ἄνηθον] ἄνηθον οὖν *Or*: οὖν *supra add. m. 1* D   ἐναφηψημένον D, *ut solet*   ἐλαίῳ] ἐλαίῳ προςενεκτέον D   30 ὑπνωτικὸν ὑπάρχον D

μ΄. Περὶ συντήξεωϲ.

Ὅταν ἐκκρίνηταί τι διὰ γαϲτρὸϲ οὐκ ἐκ τῶν ἐδηδεϲμένων καὶ πεπεμμένων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ ϲώματοϲ εἰϲ αὐτὴν καταρρέοντοϲ χυμοῦ παραπληϲίου μὲν ὄντοϲ τῇ ϲυνεχῶϲ ἐμουμένῃ καὶ διαχωρουμένῃ ξανθῇ χολῇ, διαφέροντοϲ δὲ αὐτῆϲ τῇ τε δυϲωδίᾳ καὶ τῷ πυρρότερον φαίνεϲθαι τὸ διαχώρημα καὶ πάχοϲ ἔχειν γλοιῶδεϲ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐλαιῶδεϲ, τότε πιμελώδηϲ ϲὰρξ καὶ νεοπαγὴϲ ὑπὸ πυρετοῦ διακαοῦϲ ἀναλύεται καὶ τήκεται· χρονίζοντοϲ δὲ τοῦ κακοῦ καὶ αὐτῶν ἀποτήκεταί τι τῶν ϲτερεῶν. ἐπὶ τούτου τοῦ πονηροτάτου πυρετοῦ ψυχροῦ πόϲιϲ ἔϲτιν ἀπὸ γῆϲ ψυχροτάτηϲ (τοιαῦτα δὲ εἶναι χρὴ καὶ τὰ καταπλάϲματα) καὶ ἐπιθέματα ψύχοντα κατά τε τοῦ θώρακοϲ ἐπιτιθέμενα καὶ τῶν ὑποχονδρίων καὶ ἐμψύχουϲαι τροφαὶ διδόμεναι.

μα΄. Περὶ τῆϲ ἐν πυρετοῖϲ ἀγρυπνίαϲ.

Ὑπερβαλλόντωϲ δὲ ἀγρυπνούντων ϲκέλη καὶ χεῖραϲ δεϲμεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καθ᾽ ὃν ἐπὶ τὸν ὕπνον εἰώθαϲι τρέπεϲθαι, κελεύομεν καὶ ἐγρηγορέναι διοίγειν τέ ποτε ἢ μῦϲαι ἀναγκάζομεν τὰ βλέφαρα, μέχριϲ ἂν ἱκανῶϲ κάμωϲιν, εἶτα ἐξαίφνηϲ λύομεν τοὺϲ δεϲμοὺϲ καὶ τὸν λύχνον αἴρομεν ἡϲυχίαν τε πολλὴν εἶναι κελεύομεν. ἰϲχυρῶϲ δὲ ἐγκειμένηϲ τῆϲ ἀγρυπνίαϲ ἐν ἀνέϲει τοῦ παροξυϲμοῦ προκλυϲτέον τὸ πρόϲωπον ἀφεψήματι κωδυῶν μελαινῶν καὶ ὀϲφραντέον μήκωνοϲ λευκῆϲ κέλυφοϲ φώξαντα καὶ τρίψαντα, καὶ μανδραγόρου ῥίζηϲ λεάναϲ ἴϲον μετ᾽ οἴνου καὶ ῥοδίνου μάγμα ποιήϲαϲ κατάπλαϲϲε τὸ μέτωπον ἑρπύλλῳ τε μετὰ μελιλώτου ἐν γλυκεῖ ἑψημένῃ (τούτῳ δὲ καὶ ἐν παροξυϲμοῖϲ χρηϲτέον), ἢ λείαϲ κωδύαϲ ἀναλαμβάνοντεϲ ἄρτῳ μετὰ ῥοδίνου ἢ κηρωτῆϲ καταπλάϲϲομεν. καὶ ἡ τροφὴ δὲ περιεργοτέρα πωϲ ἔϲτω· ϲυμβαλλέϲθω γὰρ τοῖϲ ῥοφήμαϲι κωδύαϲ λευκῆϲ ϲπέρματοϲ ὅϲον κοχλιάρια

μ΄ *Oribasius, Synops. VI 30; cf. Ad Eunap. III 6. Aëtius V 90*
μα΄ *Oribasius, Synops. VI 31—32. Aëtius V 115—116*

2 ἐκκρίνεται CG 3 πεπεμμένων] CDFG: πεπωμένων AEKM: πεπομένων BH (*supra* -ο- *ras.* B) 5 τῷ] D: τὸ ABCEFGHKM πυρρότερον] CD: πυρότερον ABEGHKM: πυρῶδεϲ F 6 ἔχειν] D: ἔχων BK: ἔχον ACEFGHM γλοιῶδεϲ] DJ³: γλυῶδεϲ ABCEGHKM: γλιῶδεϲ F τότε] τότε ἡ EHM 9 γῆϲ] πηγῆϲ C², *e corr.* J², *Or* 10 ψυχροτάτηϲ] ψυχροτάτηϲ ἐπιτηδεία D ἐπιθέματα] τὰ ἐπιθέματα F *et* K?: ἐπιθέματά τε M 12 καὶ . . . διδόμεναι] (τ)ὰϲ δὲ τοιαύταϲ ἐμψυχούϲαϲ δοτέον D, *corr. mrg.* D³ ἐμψύχουϲαι] *supra add.* αἱ B³: αἱ ψύχουϲαι C 13 πυρετῷ CEF, *comp.* G 14 δὲ] δὲ καὶ A 16 ἀνοίγειν E: διανοίγειν AD τέ] ADE: δέ BCFGHKM ποτε] πολλάκιϲ D ἢ μῦϲαι] καὶ μύειν D: εἰ μύϲειεν *Or* 17 κάμωϲιν] D: κάμνωϲιν ABCEFGHKM 20 κωδιῶν CFG λευκῆϲ] λεπτῆϲ AE: *ante* λευκῆϲ *del.* λεπτῆϲ K 21 κελύφου D φρύξαντα D: ϲφύξαντα C, ω *supra add.* C² ῥίζηϲ] -ϲ *eras.* G: δὲ ῥίζηϲ D 22 μάγμα] ABKM: μέγμα E: μῆγμα FG: μίγμα C: ϲμῆγμα D: μάλαγμα *Or*, *e corr.* C μάγμα . . . ῥοδίνου *(24) om.* H κατάπλαττε D: κατάπλαϲε G: κατάπλαϲϲαι M 23 ἡψημένῳ D τοῦτο CFG 24 κωδίαϲ CF, *ut solent* ἀναλαμβάνον E: ἀναλαμβάνων D 25 καταπλάϲομεν CG: κατάπλαττε D ϲυμβαλέϲθω CF 26 γὰρ] δὲ M ϲπέρμα D ὅϲον] ὄγκον? K

τρία, τοῖς δὲ λαχάνοις συνηδυνέσθω μήκωνος μελαίνης, εἰ μὲν εἴη, φύλλα χλωρὰ ὅσον τοῖς τρισὶ λαβεῖν δακτύλοις, εἰ δὲ μή, τρεῖς ἢ τέσσαρες κωδύαι ξηραὶ συναφεψηθεῖσαι ἐξαιρέσθωσαν· εἰ δὲ μηδ᾽ οὕτως κατενεχθεῖεν, περιχριέσθωσαν ὀπῷ μήκωνος ἢ μανδραγόρου χυλῷ. καὶ τὸ διὰ τῶν κωδυῶν δὲ συντιθέμενον ἔλλειγμα, καὶ μάλιστα τὸ διὰ τοῦ ἑψήματος, πινόμενον ὅσον κοχλιαρίου ἢ ἑνὸς ἡμίσεως ποσὸν εἰς ὕπνον πολλάκις ἔτρεψεν. ἐφ᾽ ὧν δὲ μή ἐστιν εὐπλήρωτος ἡ κεφαλή, χρηστέον ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων ἐν παρακμαῖς καὶ θυμιάματι τοιῷδε· φύλλου ἀμώμου, κόστου, ζαρναβῶν ἀνὰ 𐅻 ᾱ, καρποβαλσάμου λι. ᾱ, στύρακος [ἀμώμου], ἀμμωνιακοῦ, βδελλίου Σκυθικοῦ, μανδραγόρου ῥίζης, ὀποῦ μήκωνος, θυμία ἐπὶ τῶν κυπαρισσίνων ξύλων.

μβʹ. Θεραπεία καταφορᾶς.

Ἀποσπογγίζειν δεῖ τὸ πρόσωπον ὀξυκράτῳ γαλακτώδει καὶ διακρατεῖν εὐτόνως τὰ ἄκρα, ὀσφραντὰ δὲ προσαγέσθω τὰ τμητικὴν ἔχοντα δύναμιν, καὶ ἐν ταῖς ἀνέσεσι σικυαζέσθωσαν ἐνεργῶς κατὰ μεταφρένου καὶ ῥάχεως. ἐπιμενούσης δὲ τῆς νόσου καὶ πταρμικὰ ἐν ἀνέσει τῶν παροξυσμῶν προσαγέσθω. ἔστω δὲ καὶ ἡ τῶν σιτίων ὕλη τμητικὴ καὶ διαιρετική, καθὰ κἂν τοῖς ὑγιεινοῖς ἐλέγομεν.

μγʹ. Θεραπεία τῆς ἐν πυρετοῖς κεφαλαλγίας.

Κεφαλαλγίας ὀχλούσης ἐν πυρετοῖς μετὰ τὴν προσήκουσαν τῶν περιττῶν κένωσιν κατὰ τὰς τῶν παροξυσμῶν παρακμὰς ἀλοιφῇ τῆς κεφαλῆς χρηστέον πρῶτον τῷ κοινῷ ἐλαίῳ ὠμοτριβεῖ ἢ ῥοδίνῳ μιγνυμένου αὐτῷ καὶ ὄξους ἐλαχίστου, θέρους μὲν καὶ καυσώδους πυρετοῦ ψυχρῷ, χειμῶνος δὲ καὶ μὴ καυσώδους θερμῷ ἢ χλιαρῷ, ἐνεψείσθω δέ ποτε τῷ ἐλαίῳ καὶ ἑρπύλλου καὶ πολυγόνου χυλός, ἐν θέρει δὲ καὶ κωδύαι ἢ μήκων, ὥσπερ αὖ χειμῶνος πευκεδάνου τὸ σύμμετρον. μενούσης δὲ τῆς ὀδύνης ἐπὶ τοῦ μετώπου (κἂν τύχῃ βρέγμα ψιλὸν ὄν, καὶ τοῦτο) καταπλαστέον ἐκ παλαιοῦ ἀλφίτου καὶ πολυγόνου ἢ ἐξ ἄρτου

4—7 *cf. Aëtius V 133* μβʹ *Oribasius, Synops. VI 33. Aëtius V 117*
18 ἐλέγομεν] *I 99* μγʹ *cf. Galenus XI 61 sqq.; Aëtius V 115, VI 42*

1 συνεκζεέσθω D 3 μηδὲ οὕτω D 4 χυλῷ] DFC²: χυλόν ABCEGHKM 6 κοχλιάριον D ἢ *om.* AD ἑνὸς] ἑνὸς ἢ C, *e corr.* G: ἓν D ἡμίσεος CHM, *corr. ex* ἡμίσεως G: ἥμισυ D 7 μή] *mut. in* οὐκ K 8 τῷδε D 10 ἀμώμου *om.* DE βδελλίου] βδελίου BFH: ἐλενίου K 11 θυμίαμα K ἐπὶ] *e corr.* M 16 δὲ] D: *om.* ABCEFGHKM 17 προσαγέσθωσαν EFD³ 19 πυρετῷ CE, *comp.* G: τοῖς πυρετοῖς F 21 περιττῶν] πυρετῶν AE 21. 22 τῆς κεφαλῆς] BCDFGKM, *corr. ex* τῇ κεφαλῇ H: τὴν κεφαλὴν AEC² 22 χριστέον *e corr.* AC² πρώτῳ AC, *corr. ex* πρώτῳ G μιγνυμένου] CDFG: μεμιγμένου ABEHKM 23 μὲν] μὲν ὄντος D 24 ἐνεψείσθω] CEG: ἐνηψήσθω D: ἐνεψήσθω ABFHKM 26 κωδύα D αὖ] οὖν D 27 βρέγμα] τὸ βρέγμα D ὄν] *supra add.* C²: ὤν *sed* ω *eras.* G: ὂν τριχῶν D 28 καὶ] CDG: καὶ τοῦ ABEFHKM

ὁμοίως καὶ ῥόδων ἢ ὀλίγης μυρςίνης ἢ τῆς ἑρπύλλου· τοὺς δὲ καὶ γλήχων παραπλακεῖςα μᾶλλον ἐκούφιςεν, ἔςτι δὲ ἐφ᾿ ὧν καὶ πυρώδους τῆς αἰςθήςεως οὔςης ψύλλιον τῷ ἀλφίτῳ ςυμμιχθὲν ὤνηςεν ἢ καὶ καθ᾿ ἑαυτὸ ἰξοποιηθὲν ἐν τῇ ἑψήςει καὶ ςυνεχῶς ἐξαλλαττόμενον καὶ κορίαννον ὁμοίως ςὺν ἀλφίτῳ· καὶ ἀλόη δὲ ςὺν ὄξει καταχρίεται καὶ ςμύρνα καὶ ἀμμωνιακὸν ὁμοίως καὶ κροκόμαγμα. τοὺς δὲ ςφυγματώδεις πόνους πήγανον καὶ ἡδύοςμον ςὺν τῷ ἄρτῳ διαπνεῖ παραςταζομένου καὶ ῥοδίνου. ἀνυπείκτου δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα τοῦ ἀλγήματος ὄντος πρῶτον ψιλῶςαι δεῖ τὴν κεφαλὴν ἐν χρῷ, εἶτα λιπαρωτέραις ἐμβροχαῖς δι᾿ ὅλης αὐτῆς χρηςτέον, ἔπειτα ςικύας προςενεκτέον τῷ ἰνίῳ καὶ τὰ ἄκρα διαδετέον τε καὶ διαψηλαφητέον· ἀγαθαὶ δὲ καὶ βδέλλαι προςτιθέμεναι. εἰ δέ τι καταρροϊκὸν ἢ κόρυζα προςγενομένη τὴν κεφαλαλγίαν ἀνάπτοιεν, τοῖς πρὸς ταῦτα κατὰ τὸν οἰκεῖον τόπον ἀναγραφηςομένοις χρηςτέον βοηθήμαςιν· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὸν ςτόμαχον χωρίων ἀναθυμιάςεις φερόμεναι τὴν κεφαλὴν βλάπτοιεν, καὶ τούτων προνοητέον, ὡς ὑποτέτακται.

μδ΄. Περὶ τῆς περὶ τὸν ςτόμαχον ἐπιμελείας.

Εἰ μὲν ἄρρωςτος ὁ ςτόμαχος εἴη, τοῖς τονοῦν δυναμένοις ἐπιπλάττειν, οἷα τὰ διὰ τῶν φοινίκων ἐςτὶν καὶ οἴνου καὶ ἀλφίτων καὶ κρόκου καὶ μαςτίχης καὶ ἀλόης, ἐπιβρέχειν τε τοῖς δι᾿ ἀψινθίου καὶ μηλίνου καὶ μαςτιχίνου καὶ νάρδου καὶ οἴνου, καί, εἰ ἐκκαίοιντο, μιγνύναι τι τῶν ἐμψυχόντων, οἷον κολοκύντης τε τὸν χυλὸν καὶ τῆς θριδακίνης καὶ τῆς ἀνδράχνης καὶ τοῦ ςτρύχνου καὶ τῆς ςέρεως καὶ τοῦ ὄμφακος (οὗτος μέν γε οὐ ψύχει μόνον ἀλλὰ καὶ ςτύφει). εἰ δὲ φλεγμονῶδές τι περὶ τὰ ςπλάγχνα φαίνοιτο, καὶ τῶν χαλαςτικῶν τινα προςπλεκτέον, ταῖς μὲν ἐπιβροχαῖς ἐλαίου τε καὶ χαμαιμηλίνου καὶ κυπρίνου καὶ ςτεάτων ὄρνιθος ἢ χηνὸς καὶ βδελλίου ἢ ἀμμωνιακοῦ καὶ τῶν παραπληςίων, τοῖς δὲ καταπλάςμαςι ςελίνου τε ςπέρματος καὶ τήλεως ἀλθαίας τε καὶ χαμαιμήλων ἄνθους, καὶ ἁπλῶς ςύνθετον ἐχέτωςαν δύναμιν ἔκ τε τῆς χαλαςτικῆς καὶ λεπτομεροῦς καὶ πικρᾶς καὶ τῆς ςτυφούςης.

μδ΄ *cf. Aëtius V 105* 18—24 *cf. Galenus XI 54*

1 τῆς] καὶ D 2 παραπλακεῖςα] *corr. ex* παρατραπεῖςα C, *mrg.* παραπλακεῖς C²: περιπλακεῖςα F: *mut. in* παραπλακεὶς ἆ G μᾶλλον] τὸ μᾶλλον C ἐξεκούφιςεν D πυρώδους] CDFG: πυρρώδους ABEHKM 4 ἐξαλλαςςόμενον D 5 δὲ *om.* H 7 τῷ *om.* D καὶ *(alt.)*] τοῦ E, *mrg.* γρ. καί 9 δεῖ] δὴ CG ἐγχρῷ CFG: ἕως χρωτός D 10 ἄκρα] ἄκρα δὲ D 11 τε *om.* CFG 15 ἀναβλάπτοιεν C καὶ . . . προνοητέον *om.* K 17 τῆς] τῆς τῶν CG, *in ras.* B 18 μὲν] μὲν οὖν D 18. 19 καταπλάττειν D 19 τὰ διὰ] D: *om.* A: διὰ BCEFGHKM ἐςτὶ CF, -ν *eras.* BG: εἰςὶ D 20 ἀλόης καὶ μαςτίχης E τε] δὲ EHM 21 ἐκκαίοιντο] D: ἐγκαίοιντο ABEHKM: ἐγκαίοιτο CFG 22 κολοκύνθης D τοῦ χυλοῦ D 24 οὗτος . . . καὶ ςτύφει] CDFG, *mrg.* J³: *om.* ABEHKM 25 τι] CDFGA³: τὸ ABEHK *et e corr.* M, *supra scr.* η 27 καὶ *(pr.)*] ἢ C 28 ςπέρμα D τήλεως] τήλεως ἐμβλητέον D 29 χαμαιμήλου E ἄνθη D ἁπλῶς] ἁπλῶς εἰπεῖν CDFG 30 καὶ *(pr.)*] CDFG: *om.* ABEHKM ςτυφούςης] ςτυφούςης δυνάμεως D

με΄. Περὶ τῶν ἐν πυρετοῖc ἀμέτρων περιψύξεων καὶ ῥιγῶν.

Τοῖc μὲν κριτικῶc γιγνομένοιc ῥίγεcιν οὐ προcῆκεν ἀντιβαίνειν οὐδὲ ἐκλύειν τὸν ἀγῶνα· καὶ ἡ ἐξ ἱδρῶτοc δὲ γιγνομένη περίψυξιc ἑτοίμωc ἀποκαθίcταται καὶ οὐδὲν παρενοχλεῖ· ἐπιμόνου δὲ τοῦ ῥίγουc ἢ τῆc περιψύξεωc οὔcηc (ὑπὸ ψυχροτέρου δὲ καὶ πολλοῦ μάλιcτα φλέγματοc γίνεται) πρῶτον μὲν διαcφιγκτέον τὰ κῶλα κατὰ πλείοναc τόπουc, ἔπειτα τὸ πρῶτον ἐπαλειπτέον ἐλαίῳ χαμαιμηλίνῳ ἢ κυπρίνῳ ἢ ἰρίνῳ· εἰ δὲ μείζονοc δεήcοι, καὶ πεπέρεωc ἐπιμικτέον τῷ ἐλαίῳ ἢ κάχρυοc ἢ ἀδάρκηc ἢ καcτορίου, καὶ τρῖψιν μαλθακὴν τοῦ παντὸc παραληπτέον cώματοc· πρὸc δὲ τὸ μὴ ῥᾳδίωc ἀπορρεῖν τὸ ἐλαιῶδεc οὐκ ἄτοπον καὶ κηροῦ ἐλάχιcτον cυντῆξαι. εἰ δὲ τὸ ῥῖγοc ἀνεκθέρμαντον εἴη, καὶ τοῖc διὰ τούτων ἰcχυροτέροιc ἀκόποιc, οὐχ ἥκιcτα δὲ καὶ δρώπαξι καὶ cιναπιcμοῖc, χρηcτέον καὶ ἑτέραc ἁρμοδίωc πυρίαc προcεπιμηχανητέον. καὶ τὰ δριμύτερα δὲ τῶν ὀcφραντῶν ἁρμόδια, καλαμίνθη, γλήχων, ὕccωπον. προποτιcτέον δὲ καὶ πρὸ τῆc cημαcίαc μελίκρατον, ἐν ᾧ ἐνήψηται πέπερι καὶ πήγανον· καὶ ὀποῦ δὲ τοῦ Κυρηναϊκοῦ ὅcον κέγχρου μέγεθοc περιπεπλαcμένον ἑφθῷ μέλιτι πρὸ δυοῖν ὡρῶν τοῦ παροξυcμοῦ δώcομεν· ὁμοίωc καὶ ὀποῦ cιλφίου. καὶ τὸ ἐπὶ τῶν τεταρταίων δὲ δι᾿ ὀποῦ τοῦ Κυρηναϊκοῦ cυντιθέμενον πολλοὺc ὤνηcεν. καὶ εἰc ἔλαιον δὲ πλεῖcτον θερμὸν ἐμβιβαcθέντεc δυcαπότριπτα ῥίγη ἀπετρίψαντο, ὥc φηcιν Ἀρχιγένηc· ὁ δὲ Γαληνὸc πρὸ τῆc ἐπιcημαcίαc ἀνατρίβειν φηcὶ τὸ δέρμα τῷ ἀβροτόνῳ ἢ καλαμίνθῃ ξηρᾷ ἢ κονύζηc τοῖc φύλλοιc τε καὶ τοῖc ἄνθεcιν ἢ κόcτῳ ἢ πυρέθρῳ, ἑκατέρῳ τούτων cὺν ἐλαίῳ, καὶ ἢ οὐδ᾿ ὅλωc ἢ γοῦν ἧττω ῥιγώcουcιν.

μϛ΄. Περὶ ἱδρώτων.

1 Ἱδρῶταc τοὺc μὲν κριτικοὺc δέχεcθαι δεῖ ἕωc αὐτάρκουc κενώcεωc καὶ cυνεργοῦνταc θάλψει cυμμέτρῳ καὶ ἡcυχίᾳ, ὥcτε μὴ ἀπομάccειν τὸν ἱδρῶτα (ἄγει γὰρ ἄλλοc ἄλλον), καὶ θερμῷ διακλύcματι καὶ καταρ-

με΄? 21 Γαληνὸc] *XI 800; XII 4, 35, 40, 110* μϛ΄?

1 πυρετῷ E 2 γινομένοιc DM 3 ἡ] *om.* K: εἰ F γινομένη DFG: γενομένη C περίψυξιc] πύρεξιc M 4 τοῦ . . . οὔcηc *(5)*] οὔcηc τῆc περιψύξεωc τοῦ ῥίγουc D 5 δὲ *om.* F 6 διαcφικτέον ACEH: διαφικτέον F 7 τόπουc] DFG, *e corr.* B: τρόπουc ACEHKM 9 παραλειπτέον CFG, *corr.* C² 10 τὸ *(pr.)*] τῷ ABEK 11 ἐλάχιcτον] ὀλίγον D³ 12 *ad* τοῖc *mrg.* γρ. καὶ τὸ . . . B³ *euan.* δρώπαξι] *post ras.* M: δρόπαξι B: δρώπαξιν CFG 13 ἁρμοδίαc ADEC³ 14 ἁρμόδια] ἁρμόδη F: ἁρμόζει οἷον D 15 ἐπιcημαcίαc D 16 ἐνέψηται AE: ἐνίψηται H 17 περιπεπλαcμένον] CFG: περιπλαττόμενον D: πεπλαcμένον BEHKM: πεπλαcμένου A δυεῖν ABEM

18 ὀπὸν D τῶν *om.* F τεταρταίων] *corr. ex* τεταρταίου C: τεταρ^τ G: τετάρταιc F 20 πλεῖcτον] D: πλεῖον εἰc ABCEFGHKM ἀπερίψαντο CFG, *corr.* C³ 21 δὲ] δέ γε D cημαcίαc E 22 φηcὶ] *comp.* A, -ν *eras.* G: φαcὶν H: κελεύει D τῷ *om.* D 23 τοῖc *om.* AE ἑκατέρων AE

24 γοῦν *om.* DF ἧττον J: ἧττο^α^ν F: ἧττον φηcι D 27 καὶ *om.* D 28 ἄλλοc] CDFG: ἄλλοc καὶ ABEHM: ἄλλωc καὶ K

ροφήσει καὶ ὕπνῳ· καὶ οἱ ἀνετικοὶ δὲ τῶν ἱδρώτων ὁμοίαν τοῖς κριτικοῖς λαμβανέτωσαν τὴν συνεργίαν. τὰ μὲν οὖν τῶν ἱδρώτων ἀγωγὰ βοηθήματα κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον αὐτάρκως εἴρηται κεφαλαίῳ τεσσαρακοστῷ ὀγδόῳ. ἐπειδὰν δὲ οἱ ἱδρῶτες ἐπὶ πλέον προκόπτωσι, διὰ τοῦ ἀπομάσσειν καὶ κουφίζειν τὰ σκεπάσματα προσαναψύχειν· κοποῦσι γὰρ ὑπερεκπίπτοντες, ὥστε εἰς συγκοπὴν πολλάκις κατέστρεψαν. λεπτὸν οὖν ἔστω τὸ περιβόλαιον καὶ ἐμβεβρεγμένον καὶ ἀὴρ εὐψυχέστερος, καὶ ὕπνος καὶ ῥιπὶς παραλαμβανέσθω, καὶ μυρρίνη μέλαινα λεία ἐμπασσέσθω τῷ σώματι καὶ κηκὶς ὁμοίως, καὶ πίτυος φλοιὸς ἤλεκτρόν τε καὶ ἄλφιτα σὺν οἴνῳ στύφοντι κατὰ τῶν ἐπιδεχομένων μορίων ἐπιτιθέσθω, καὶ ἀποσπογγιζέσθω τὸ πρόσωπον δι᾽ ὀξυκράτου. 2
Ἀρχιγένης δὲ καὶ ἄσβεστον καὶ τρύγα οἴνου κεκαυμένην ἐπί τε τούτων καὶ τοῦ ἀνεκθερμάντου παραλαμβάνει ῥίγους· ἄμφω γάρ, φησίν, ἀναθαλπόμενα ξηραίνεται· ἐπιβρέχειν δὲ καὶ τὰ μέσα κελεύει χυλῷ ἀρνογλώσσου ἢ κοριάννου ἢ ἀνδράχνης ἢ κράμβης, ἵνα περιπαγέντα τοὺς ἱδρῶτας ἀποστέγῃ. ἐν δὲ τοῖς ὕπνοις Κιμωλίᾳ ὕδατι διαλυθείσῃ πιαινόμενα ῥάκη ὑποβάλλεται μεταφρένῳ καὶ θώρακι. ἐπαλειπτέον δὲ τὸ ὅλον σῶμα ῥοδίνῳ ἢ μηλίνῳ ἢ μυρσίνῳ ἢ σχινίνῳ ἢ ταῖς διὰ τούτων κηρωταῖς· ἐπιτήδεια γὰρ τούτοις μᾶλλον τὰ λιπάσματα τῷ τοὺς ἀδήλους ἀποφράττειν πόρους κωλύοντα τὴν τοῦ ὑγροῦ διέξοδον. δῆλον δέ, ὅτι καὶ τροφὴ ξηροτέρα τούτοις ἁρμόττει καὶ οἶνοι συμμέτρως στύφοντες· τῶν δὲ πλειόνων πομάτων, καὶ μάλιστα τῶν ὑγροτέρων, καὶ συχνῶν δὲ διακλυσμάτων ἀπεχέσθωσαν. εἰ δὲ οἷόν τε, καὶ αἰώρας παραλαμβάνειν ἐν ψυχροτέρῳ καταστήματι, τὰ δὲ ἄκρα τούτοις ὡς μάλιστα ψυχέσθωσαν. τοὺς δὲ κατ᾽ ἔκθλιψιν γινομένους ἱδρῶτας (οὗτοι δὲ ἢ ἐπ᾽ ὀδύναις εἰσὶν ἢ ἐπὶ σπασμοῖς) διακρατήσει καὶ θάλψει τῶν ἄκρων καὶ ἀποψήσει διὰ ῥακιδίων ἐρεῶν κούφως θεραπεύειν.

μζ'. Περὶ βηχὸς τῆς ἐν πυρετοῖς.

Βηχὶ τῇ ἐν πυρετοῖς, μάλιστα δὲ τοῖς μετὰ ῥίγους γινομένοις, ἀντιβαίνειν δεῖ· τῇ γὰρ ἐντάσει τῆς βηχὸς ἀπευθύνεται τὸ ὑποκλάζον τοῦ πυρετοῦ. δοτέον οὖν ὑπογλώττια ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ παγέντος,

μζ' ?

1 ὕπνῳ] οἴνῳ MJ² ἀνετικοὶ] D: ἄνετοι ABCEFGHKM 3 κατὰ τὸ] *mut. in* ἐν τῷ C² πρώτῳ βιβλίῳ C κεφαλαίῳ] κεφαλαίῳ τῷ M 4 προκόπτουσι AM: προκόπτωσιν GH, -ν *eras.* D τοῦ] τὸ BF 5 ἀπομάττειν D 7 ἀὴρ] ὁ ἀὴρ AE εὐψυγέστερος BHKM: εὐψυχώτερος *e corr.* D 8 ἐμπασέσθω BCEGHKM: ἐμπαττέσθω D: ἐμπεσσέσθω F 14. 15 ἢ κοριάννου] *om.* D: ἢ κοριάνου *mrg.* D³ 15 περιπαγέντας CDFG, *corr.* D 16 διαλυθεῖσα F ῥάκη] D: δρᾷ καὶ ABCEFGHKM 21 τούτοις] τούτους CG, *corr.* C² ἁρμόζει D 22 συχνῶν] τῶν συχνῶν D 23 λαμβάνειν CFG 25 γιγνομένους CFGH 26 διακρατήσει] καὶ διακρατήσει M ἀποψοφήσει CG, *e corr.* B; *corr.* G 28 τοῖς EFG 29 βηχὶ τῇ] βηξὶ ταῖς D τοῖς] ταῖς D: *om.* F γιγνομένοις CG: γινομέναις D: γινομένῃ F 30 ἐντάσει] DF: ἐνστάσει ABCEGHKM ὑποκλύζον FM, *corr.* M 31 οὖν] CDFG: δ᾽ E: *om.* ABHKM

ὑποτιθέμενα δὲ τῇ γλώττῃ ὑποτήκεται καὶ διαλύει τὸ παραποδίζον τὴν εὔπνοιαν· ὁ καιρὸς δὲ αὐτῶν κατὰ τὰς ἀκμὰς τῶν παροξυσμῶν ἐστι καὶ μέχρι πρὸ ὀλίγου τῆς ἐπισημασίας. διδόσθω δὲ καὶ ὑδρόμελι ἄπεφθον· οἷς δὲ οὐχ ὑποπτεύεται τὸ νευρῶδες, χρόνου γεγενημένου δίδου θαρρῶν καὶ ὀξύμελι, εἰ δὲ μή, ὑσσώπου ἀφέψημα (τοῦτο καὶ τοῖς ῥιγοῦσι βοηθεῖ) καὶ καστόριον μὴ καυσώδους ὄντος τοῦ πυρετοῦ· καὶ τῷ νευρώδει τοῦτο συμβάλλεται. ἐκλείγματα δὲ διὰ πιτυίδων καὶ στροβιλίων καὶ ἴρεως καὶ λινοσπέρμου καὶ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων καὶ κνίδης σπέρματος· τὰ δὲ πλεῖστα καὶ ταῖς τροφαῖς παραπλεκέσθω. καὶ τῆς ῥητίνης δὲ καὶ τῆς τερεβινθίνης ἐν ᾠῷ διδόναι. ἔξωθεν δὲ τῷ θώρακι καὶ τοῖς περὶ ἀρτηρίαν ἔριον τεθειωμένον ἐπιτιθέσθω· καὶ λίπους δὲ ἢ πηγάνινον ἔστω ἢ ἴρινον ἢ ἀνήθινον. καὶ διάδεσμος εὔτονος ἐπὶ μακρὸν δεθεὶς ἀκριβῶς ἐπέχει τὰς βῆχας, λέγω δὲ τῶν μέσων καὶ τῶν ἄκρων. οὐκ ἀλόγως δὲ βηχὸς ἕνεκα χρήσῃ καὶ ἀποφλεγματισμῷ, σταφίδι ἀγρίᾳ συμμασωμένῃ τῇ ἡμέρῳ ἢ σὺν τῇ μαστίχῃ. καὶ τὰ ἄκρα δὲ ἀνατρίβειν τε καὶ διαψηλαφᾶν καὶ διαδεσμεῖν, εἶτα πάλιν ἀπολύειν τὴν ἀνθολκήν. εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ πυρετοῦ δριμύτητα βὴξ ἐρεθίζοι, χρηστέον ἀναγαργαρίσματι δι᾽ ὕδατος χλιαροῦ (καὶ ψυχρὸν δὲ πολλάκις ὤνησεν) καὶ δι᾽ ὀξυκράτου καὶ φοινίκων ἀφεψήματος ἢ ῥόδων ἢ τῆς γλυκείας ῥίζης. καὶ τοῖς σπλάγχνοις δὲ ἢ καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῇ ἐπιρριπτέον τὰ μετρίως ἐμψύχοντα.

μη΄. Περὶ πταρμοῦ.

Ἐνοχλοῦσι πταρμοὶ πλεονάκις ἐμπίπτοντες ἐν πυρετοῖς· καὶ γὰρ πληροῦσι τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν δύναμιν ἐλέγχουσιν ἐνίοις καὶ αἷμα ἐκρηγνύουσι, καὶ ἄλλα ὀχληρὰ τοιαῦτα ἐπιφέρουσιν. ἀντιβαίνειν οὖν αὐτοῖς δεῖ. κατέχει δὲ ἐπιφερόμενον πταρμὸν διάτριψις τῆς ῥινὸς καὶ τοῦ μετώπου καὶ ὀμμάτων χάσμη τε καὶ τῆς ὑπερῴας τρῖψις σπουδαία, ἐρυγή, ἔντασις εἰς λαγόνα, μετεωρισμὸς τῆς κεφαλῆς, ἐπιστροφὴ ἐπὶ πλευράν, ψηλαφία τῶν ἄκρων μυῶν, λιπασμὸς μασητήρων, θερμοῦ [τοῦ]

μη΄ *Oribasius, Ecl. 47 (vol. IV 559)*

1 δὲ] γὰρ D 3 δεδόσθω D 5 καὶ *(pr.) om.* CFG τοῦτο . . . βοηθεῖ *(6) post* πυρετοῦ *lin. 6 coll.* D 6 καστορίου E 7 τοῦτο] γένει D ἐλίγματα D: ἐκλείμματα CG: ἐκλείματα F στροβίλων D 9 σπέρματα δὲ τὰ D παραπλεκέσθωσαν M καὶ *(alt.) om.* M 10 ῥιτίνης ABEFHKM καὶ *om.* CG 11 καὶ *(alt.)*] D³: καὶ ἢ ABCEFGHKM λίπος CD³, *mrg.* ἢ λίπους δέ D³: λιποῦσα F 13 ἀκριβῶς] ἄκρως CFG: *mrg.* γρ. ἄκρως ἐπέχει B ἄκρων καὶ τῶν μέσων D 14 καὶ ἀποφλεγματισμῷ] CDG: καὶ ἀποφλεγματισμοῖς F: *om.* ABEHKM σταφίδι] ποιεῖ δὲ καὶ σταφὶς D 15 σὺν *om.* D 17 βὴξ] ἡ βὴξ D ἐρεθίζοιτο D ἀναγαργαρίσμασι DF 18. 19 δι᾽ ὀξυκράτου] ὀξύκρατον D 19 ἀφέψημα D 20 ἢ *om.* D καὶ *(alt.)*] *postea ins.* M 23 συμπίπτοντες D 24 ἐνίοις] ἐνίοις δὲ D 25 ὀχληρὰ . . . ἐπιφέρουσιν] CDFG: τοιαῦτα ἐπιφέρουσιν ὀχληρά ABEHKM 27 καὶ *(pr.)*] καὶ τῶν D 28 ἔντασις] CDEFG, *e corr.* B: ἔνστασις ABHKM εἰς *om.* KM 29 τοῦ *om.* D *Or*

ἐλαίου εἰc ὦτα ἔγχυcιc, ἐπιδήματος θερμοῦ ὑπόθεcιc τῷ γενείῳ· φυλάττεcθαι δὲ αἰφνιδίαν ἐξ ὕπνου διέγερcιν, καπνόν, κονιορτόν, τὰc δριμυτέραc ὀcμὰc πεπέρεωc, καcτορίου, νάπυοc, ἡδυόcμου. προcηνὲc μήλου καὶ ἀλφίτου ὀcμὴ (ἀπαμβλύνει γὰρ τὴν ἔκπτωcιν τῶν πταρμῶν) οἵ τε ἐκ τῆc θαλάccηc καινοὶ cπόγγοι. γενομένηc δὲ ὁρμῆc ἐπὶ τὸ πταρῆναι, μὴ διεξιόντοc δὲ τοῦ πταρμοῦ, ἀνάcπαcιc τοῦ χείλουc ἐπιτηδευέcθω καὶ cυνεχὴc τῶν δριμυτέρων ὀcμῶν πεῖρα καὶ τῆc διανοίαc ἄνεcιc.

μθ΄. Περὶ ἀνορεξίαc.

Εἰ μὲν διὰ μοχθηροὺc χυμοὺc ἡ ἀνορεξία γίγνοιτο, δοτέον αὐτοῖc 1
ἐκεῖνα τῶν ἐδεcμάτων τε καὶ πομάτων, ἃ τοὺc τοιούτουc χυμοὺc ἤτοι γε δι᾿ ἐμέτων ἀπορρύψαντα ἢ διὰ τῆc κάτω κοιλίαc ἐκκρίνειν πέφυκεν ἢ ἐπικεράcαντα βελτίουc ἐργάζεται· τὴν δὲ τούτων ὕλην ἔχειc ἐν τῷ πρὸ τοῦδε γράμματι πρώτῳ τῆc ὅληc ὑπάρχοντι πραγματείαc. εἰ δὲ δι᾿ ἀρρωcτίαν δυνάμεωc ἀνορεκτοῦcιν, ἐπειδὴ πᾶcα δύναμιc ἀρρωcτεῖ διὰ δυcκραcίαν τῶν μορίων, χρὴ τὸ τῆc δυcκραcίαc εἶδοc διὰ τῶν ἐναντίων ἰᾶcθαι. τὸν μὲν οὖν ποικιλώτερον τῆc ἀνορεξίαc λόγον ἐν τοῖc cτομαχικοῖc κατὰ τὸ τρίτον βιβλίον ἀποδώcομεν· ἐπὶ δὲ τῶν πυρεccόντων εὐθὺc κατ᾿ ἀρχὰc ὀcφραντοῖc πειρατέον ἀνακτᾶcθαι τὴν ὄρεξιν, μάλιcτα δι᾿ ἀλφίτων ὕδατι δεδευμένων ἢ ὀξυκράτῳ ἢ κράματι ἤ τινοc τῶν εὐωδῶν τε καὶ cτυφουcῶν ὀπωρῶν ἀφεψήματι, ἀλείμματι δὲ προcηνεῖ καὶ ἀνατρίψει cυμμέτρῳ τοῦ cώματοc ὅλου καὶ ψηλαφίᾳ προcκλύcματι τε τοῦ προcώπου καὶ καταρροφήcει βραχέοc ὕδατοc. καὶ καθέcει δὲ δακτύλων cπαραχθεὶc ὁ cτόμαχοc ἐπεcτράφη πωc ἐπὶ τὸ προcενέγκαcθαι cιτίον, καὶ μάλιcτα χολώδουc τινὸc ἢ ὀξώδουc ἀνενεχθέντοc. μετὰ δὲ τὰc πρώταc ἡμέραc καὶ καταπλάcμαcιν ἔξωθεν ὁ cτόμαχοc ἐπιcτρεφέcθω τοῖc διὰ φοινίκων, μήλων, οἰνάνθηc, ἀψινθίου, ἀλόηc. τρο- 2
φαὶ δὲ παρεcκευάcθωcαν πλείονεc ἁπλαῖ τε καὶ cιτώδειc καὶ τῆc ἄλληc ὕληc ἐξαλλαγάc τιναc ἔχουcαι, μὴ πόρρω μέντοι τῆc τῶν πυρετῶν ὑπάρχουcαι χρείαc· ἐν αἷc καὶ ὀπωρῶν αἱ μὴ ῥᾳδίωc ἀποξυνόμεναι μηδὲ ἄγαν γλυκάζουcαι, πέπειροι δέ, καὶ μὴ μέχρι κόρου, ἀλλ᾿ ὅcον μόνον εἰc τὰc ἄλλαc τροφὰc ἐρεθῖcαι τὴν ὄρεξιν· παρέcτωcαν δὲ τρεφομένοιc αὐτοῖc οἱ προcηνέcτατοι δυcωπεῖν καὶ ἐντρέπειν δυνάμενοι. ἀπηλλαγμένων δὲ τῶν πυρετῶν κἂν ταῖc ἀναλήψεcι παραμενούcηc τῆc

9—17 *Oribasius, Synops. VI 35; cf. Aëtius IX 20* 13 *I 70—72* 18 *III 37*

1 ἐπιδέcματοc D: πιλήματοc *Or* ὑποθέcειc CG γενείῳ] ἰνίῳ *Or* τῷ] ὑπὸ τῷ D 4 μήλου] δὲ μήλου D 5 θαλάττηc D καινοὶ] AD: κενοὶ BCEFGHKM γινομένηc D 6 παραπταρῆναι AE: παρῆναι G μὴ] καὶ μὴ D δὲ *om.* D 7 cυνεχὴc] D: cυνεχῶc ABCEFGHKM 11 ἃ] ἃ καὶ K 12 ἀπορρύψαντα] *Or*: ἀπορρίψαντα ABKM: ἀπορίψαντα CEFGH: καθαίρειν D 18 πυρεττόντων D: πυρετόντων H 20 δι᾿] G: διὰ C: τῷ δι᾿ D: δὲ δι᾿ F: δὲ ABEHKM 21 δὲ] τε D 22 προcκλύcμαcι AEF: προκλύcματι D 23 βραχέωc ABH δὲ] δέ ποτε D 26 ἐπιcτρεφέcθω] ἰατρευέcθω D 29 ἔχουcαι τινεc[s] (*mut. in* τινὰc) D 31 δέ, καὶ] τε D μέχρι] μέχρι δὲ D 34 κἂν] καὶ D

ἀνορεξίας καὶ cίcαρον κάθεφθον μετ' ὀξυμέλιτος καὶ θριδακίνη καὶ ἁλμάδες ἐλαῖαι καὶ κάππαρις καὶ τάριχος καὶ βολβοὶ καὶ πᾶν ὁτιοῦν πρὸς εὐστομαχίαν ἐπινοείσθω ἀναμιμνηcκομένων αὐτῶν κἀκείνων, ἐν οἷς ἐδέσμασιν ὑγιαίνοντες μάλιστα ἐπλεόναζον, περίπατοί τε καὶ αἰῶραι καὶ ἀναφωνήσεις καὶ δρωπακισμοὶ καὶ τρίψεις καὶ γυμνάσια παραλαμβανέσθω καὶ προποτισμοὶ δι' ἀψινθίου χυλίσματος ἢ ἀλόης· καὶ τοῦ σκιλλίνου δὲ ὄξους ὅσον μύστρον καταρροφούμενον σπουδαίως ἐνεργεῖ.

ν'. Περὶ βουλίμου.

Εἰ δὲ εἰς βούλιμον καταντήσοι τὰ τῆς ἀνορεξίας, λέγω δὲ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀτροφίαν, τούτους ἀνακτησόμεθα τοῖς τε ἄλλοις ὀσφραντοῖς καὶ ὑείοις κρέασιν ὀπτοῖς καὶ ἐριφείοις καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς ὀσμὴν ἔχουσι κνισώδη, τῆς ὀξύτητος δηλονότι τῶν πυρετῶν παρεληλυθυίας· τά τε ἄκρα αὐτῶν διακρατεῖν δεῖ καὶ ἐγείρειν αὐτοὺς τάς τε σιαγόνας νύσσοντας καὶ τρίχας ἢ ὦτα ἀνατείνοντας, ἀνακτηθεῖσιν δὲ ἄρτον ἐν κράματι ἢ ἄλλο τι τῶν εὐαναδότων δοτέον.

να'. Περὶ κυνώδους ὀρέξεως.

Εἰ καὶ μὴ πάνυ τι κατὰ τοὺς πυρετοὺς τοῦτο γίνεται τὸ σύμπτωμα, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε μετ' αὐτούς, ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν πρὸς ἀνορεξίαν συγγένειαν οὐ χεῖρον καὶ περὶ τῆς ἀμέτρου λέγειν ὀρέξεως ἀμφοῖν ἀμέτροιν ὑπαρχουσῶν. ἐπειδὴ τοίνυν ὑπὸ φλέγματος ὀξώδους μάλιστα τὸ πάθος γίνεται, τοῖς τοῦτο τέμνουσί τε καὶ ῥύπτουσι χρηστέον· τοιαῦτα δέ εἰσι μάλιστα τὰ γλυκέα καὶ ἁλμυρὰ καὶ ἄλλως σμηκτικὰ θερμαίνοντα. οἶνον [τε] οὖν αὐτοῖς χρὴ διδόναι δαψιλῆ τῶν ἱκανῶς θερμαινόντων· τοιοῦτοι δέ εἰσιν οἱ κιρροὶ τὴν χρόαν ἢ ἐρυθροὶ χωρὶς τοῦ στύφειν· μᾶλλον δὲ καὶ γλυκυτέρους δοτέον, κἂν μὴ διψῶσιν. χρὴ δὲ αὐτοῖς, ὅταν ἐπὶ τὸ ἄριστον ἀφίκωνται, πρῶτον μὲν διδόναι τὰ λιπαρά, καὶ τὰ ἄλλα δὲ πάντα δι' ἐλαίου πολλοῦ σκευάζοντα μηδὲν αὐστηρὸν ἢ στῦφον ἔχοντα· ταῦτα γάρ, εἰ καὶ μὴ πρὸς αὐτὴν ἄντικρυς ἐνίσταται τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ σιτία λύουσιν ἀκρατῆ ὁρμήν, ἡ δὲ τούτων ἔνδεια μειοῖ τὴν ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ φλέγματος σύστασιν. καὶ ταρίχους δοτέον. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν εἰρημένων οἴνων δαψιλῶς πινέτωσαν· πλείονι γὰρ χρόνῳ πραττόντων οὕτω παύεται.

ν' *Oribasius, Synops. VI 36; cf. Ad Eunap. III 10. Aëtius IX 6*
να' 16—23 *cf. Aëtius IX 21* 23—32 *Oribasius, Synops. VI 34, IX 10, 1—2; Ad Eunap. IV 83*

1 cίcαρον] *seq. ras.* B: |αρον A: cήcαμον D κάτεφθον DF 6 σκιλλιτικοῦ D[3] 9 καταντήσῃ CH: καταντίσοι K: καταντήσει F 10 ἀνακτησώμεθα CEH 13 ἐπεγείρειν D 15 κράμματι CEG 17 καὶ *om.* K 18 ἄλλως τε] ἐπισυμβαίνει D πρὸς *om.* M 20 ἀμέτρων CDFG 22 εἰσιν G: ἐστι D τὰ] CDFG: *om.* ABEHKM σμηκτικὰ] τμητικὰ καὶ D 23 τε *om.* D οὖν *om.* H χρὴ . . . οἱ *(24) om.* D 24 κιρρὸν D ἐρυθρὸν D 25 γλυκυτέρους] τῶν γλυκυτέρων D 27 σκευάζονται FK, *corr.* K 28 ἐνίστανται CDFG 31 δοτέον] δὲ δοτέον D

νβ΄. Περὶ δίψης.

Τὴν μὲν πάνυ μικρὰν δίψαν γίνεσθαι νομιστέον διὰ ξηρότητα τῶν μορίων ἢ θερμότητα, δι᾿ ὧν φέρεται τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ στόματος εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ ἴαμα τῆς μὲν ξηρότητός ἐστιν ὕπνος, τῆς δὲ θερμότητος ἐγρήγορσις. ἔνιοι μέντοι διψώδεις ἐξ οἴνου γίνονται καὶ διὰ τὴν τῶν ἐδηδεσμένων θερμότητα· καὶ ἴαμα τούτων ἐστὶ τὸ ψυχρὸν πόμα· μοχθηρῶν δὲ ἐπιθυμοῦσι ποτῶν ὥσπερ καὶ σιτίων ἀνάλογον τῇ κρατούσῃ κακοχυμίᾳ. δίψεσι δὲ ἀπαύστοις καταληφθέντας, ἐξ ὧνπερ καὶ ἀπέθανον, οἶδά ποτε φαγόντας ἐχίδνας διψάδας καὶ οἴνου παλαιοῦ μεθύσαντας καὶ τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ τοῦ ὕδατος ἐπιλιπόντος, ὧν ὅσοι τῆς θαλάττης ἐτόλμησαν πιεῖν, ἀπέθανον. τὸ δὲ ἐν πυρετοῖς δίψος παρηγορεῖν πέφυκεν ἐμβροχὴ τῆς κεφαλῆς ψυχροτάτου ἐλαίου ἢ ῥοδίνου μετὰ κρουνισμοῦ γινομένη. κάλλιστα δὲ ποιεῖ πρὸς δίψος τὸ τῆς μελαίνης θρίδακος σπέρμα διαμασηθὲν καὶ ἡ γλυκύριζα λεγομένη καὶ τὸ τοῦ σικύου σπέρμα διακρατηθὲν ἐν τῷ στόματι. δίδου δὲ καὶ ἄδιψον καταπότιον τοῦτο· σικύου ἡμέρου < η̄, τραγακάνθης < δ̄, διάλυε τὴν τραγάκανθαν ᾠῶν ὠμῶν προσφάτων τῷ λευκῷ, καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἐπίβαλλε τρίψας τῷ σικυοσπέρμῳ προλειωθέντι καὶ μαλάξας ἀνάπλαττε καταπότια καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ καὶ δίδου ἓν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν κατέχειν, καὶ τὸ διαλυόμενον ὑγρὸν καταπινέτω. δίδου δὲ καὶ ἀπόβρεγμα καταρροφεῖν μήλων Κυδωνίων ἢ ἀπίων ἢ μεσπίλων ἢ ἑλίκων ἀμπέλου ἢ ῥοᾶς χυλοῦ.

νγ΄. Περὶ γλώσσης τραχείας.

Ὑγραίνειν δεῖ τὴν τραχύτητα τῆς γλώττης ποιοῦντας διακρατεῖν λινοσπέρμου ἀφέψημα τοὺς κάμνοντας ἐν τῷ στόματι. βέλτιον δὲ ἐνεργεῖ μυξίον τῷ λινοσπέρμῳ συγκαθηψημένον· καὶ τὸν δάκτυλον δὲ ἐν τούτῳ τῷ χυλῷ βρέξαντες καὶ τὴν γλῶτταν ἀνατρίψαντες ἀποκλυζέσθωσαν ὕδατι καθαρῷ ἢ σπόγγῳ περιμασσέσθωσαν, εἶτα ῥοδίνῳ ἐπαλειφέσθωσαν. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ῥόδινον μέλιτι συμμιγὲν σπουδαίως ἐνεργεῖ καὶ ὁ τῆς ἀνδράχνης χυλὸς διακρατηθείς, καὶ ῥοῦς ὁ ἐπὶ τὰ ὄψα μελικράτῳ μιγεὶς καλῶς ποιεῖ καὶ Δαμασκηνὰ καὶ μυσκλίου (τοῦτο δέ ἐστιν ἡ μύξα) τὰ ὀστέα διακρατούμενα καὶ τῇ γλώττῃ περικυλιόμενα

νβ΄ *Oribasius, Synops. VI 37—39; cf. Aëtius V 119* 15—22 *Aëtius V 119. Oribasius, Synops. III 184, IX 10, 20; Galenus XIII 145* νγ΄ *cf. Aëtius V 118* 23—32 *Oribasius, Synops. VI 43*

7 ποτῶν] D: ποιοτήτων ABCEFGHKM καὶ] γε καὶ D ἀναλόγων CG 10 τοὺς] τινας D ἐπιλιπόντας G: ἐπιλειπόντας C, *supra add.* ο C² 11 θαλάσσης DF, *e corr.* A 12 ψυχροτάτου] διὰ ψυχροτάτου D 14 γλυκεῖα ῥίζα καλουμένη D: λειχομένη *mrg.* B³ 16 τοῦτο *om.* D τὴν] δὲ τὴν D 17 ἐπίβαλε EF 18 τὸ σικυόσπερμα D προλειωθέντι *om.* D 19 ἓν] ε̄ D γλῶτταν BD 20 δίδου . . . ἀπίων *(21)*] *mrg.* D³ 22 ῥοιᾶς D χυλοῦ] ABCEFGH, *e corr.* D: χυλόν DKM 24 ποιοῦντα D 30 χυλὸς] δὲ χυλὸς D τῶν ὄψων D 31 μυσκλίου] μίσυ λεῖον D 32 μύξα] μύξα καὶ μύξαι ἢ μυξῶν D τὰ ὀστέα] ADEC²: τὰ ὀστᾶ BHKM: *om.* CFG καὶ . . . περικυλιόμενα *om.* D

καὶ θριδακίνης καυλίον. Ἀρχιγένης δέ φησιν· καὶ ὁ ἅλς ὁ Ἰνδικός, χρόᾳ μὲν καὶ συστάσει ὅμοιος τῷ κοινῷ ἁλί, γεύσει δὲ μελιτώδης, φακοῦ δὲ μέγεθος ἢ τό γε πλεῖστον κυάμου, διατρωχθεὶς σφόδρα καθυγραίνειν δύναται. ἐπὶ πλευρὸν δὲ κατακείσθωσαν· ξηραίνει γὰρ ἡ ὑπτία κατάκλισις. καὶ τὸ στόμα μυέτωσαν· τὸ κεχηνέναι γὰρ ἐξικμάζει. πταρμοὶ ἐπιτηδευθέντες καθυγραίνουσι τὰς γλώττας παντὸς ἄλλου ἐνδιαθετώτερον.

νδʹ. Περὶ ναυτίας.

Ὅταν χωρὶς τοῦ προσενεχθῆναί τι ναυτιώδης ὁ κάμνων γίγνηται, πρόδηλον, οἶμαι, λογίσασθαι μοχθηροὺς χυμοὺς ἀνιᾶν τὴν γαστέρα. τινὲς δὲ σπαράττονται μέν, ἐμοῦσι δὲ οὐδὲν ἐν αὐτοῖς τοῖς χιτῶσιν ἀναπεπομένου τοῦ χυμοῦ. φλεγματώδεις μὲν οὖν ὄντας τοὺς χυμοὺς πέττειν χρὴ ἐν ἡσυχίᾳ φυλάττοντας τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀσιτίᾳ καὶ ὕπνοις· τοὺς δὲ λεπτοτέρους ἔμετος ἐκβάλλει, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῷ τῆς πτισάνης χυλῷ γενόμενος ἢ μελικράτῳ· ὅσοι δὲ γλίσχροι τέ εἰσι καὶ παχεῖς, τῶν λεπτυνόντων χρῄζουσιν, ὁποῖόν ἐστι τὸ ὀξύμελι καὶ τὰ ὅμοια. ὑγρότητος δὲ μοχθηρᾶς ἐν τοῖς χιτῶσιν ἀναπεπομένης ἡ διὰ τῆς ἀλόης πικρὰ χρήσιμος, τὰ στύφοντα δὲ βλάπτει γενναίως, ὥσπερ αὖ πάλιν ὑγρότητος οὔσης πολλῆς χωρὶς κακίας τὰ στύφοντα μὲν ὡς ὠφελιμώτατα, τὸ δὲ διὰ τῆς ἀλόης φάρμακον εἰς μαρασμὸν ἄγει. ψύξεως δὲ προσούσης τῇ ὑγρότητι μικτέον τοῖς στύφουσι καὶ τὰ θερμαίνοντα. σημεῖον δὲ τοῦ ψυχρὰν διάθεσιν εἶναι τὸ μὴ διψῆν μήτε καύματος αἰσθάνεσθαι.

νεʹ. Περὶ χολεμεσίας.

Τοῖς χολὴν ἐμοῦσι κατάπλασμα προσενεκτέον διὰ φοινίκων, σιδίων, κηκῖδος ἡψημένων ἐν οἴνῳ ἢ ὀξυκράτῳ συλλεαινομένων ἄρτῳ· καὶ ἀκακία δὲ καὶ ὑποκιστὶς καὶ βαλαύστιον καὶ ῥοῦς συμπλεκέσθω τῷ καταπλάσματι. καὶ σικύα δὲ προσβαλλομένη μεγάλως ὠφελεῖ μετὰ φλογὸς πολλῆς. τὴν δὲ τροφὴν πολλάκις κατὰ βραχὺ δώσομεν. ἐπὶ δὲ τῶν

νδʹ *cf. Oribasius, Synops. IX 10, 6—10. Aëtius IX 10* 8—16 *Oribasius, Synops. VI 40* νεʹ *Oribasius, Synops. VI 41*

1 καυλόν CFG φησιν] FHK, *comp.* A, -ν *eras.* G: φησι BCEM: φησιν ὅτι D ὁ *(pr.) om.* EHM ἁλὸς CFG 2 χρόᾳ] ὅς ἐστι χρόᾳ D ὁμοίως CG γεύσει] τῇ γεύσει D 3 δὲ *om.* CDFG ἢ τό] CDFG: ἤτοι ABEHKM 5 τὸ *(alt.)*] *mut. in* τῷ G: τῷ C πταρμοὶ] πταρμοί τε D 9 τι] F: τι ἐμετικὸν D: *om.* ABCEGHKM γίγνηται] ADEM: γένηται F *Or*: γίνεται C: γίγνεται BGHK 11 χιτῶσιν] χιτῶσι (-ν *eras.* G) τῆς γαστρὸς CFG 12 ἀναπεμπομένου FH, *pr.* μ *eras.* AK: μ *supra add.* B οὖν *om.* F 15 ἢ] ποτὲ δὲ ἐπὶ D 17 ἀναπεμπομένης EFH, *pr.* μ *eras.* AK 18 αὖ] οὖν D 19 ὑγρότητος] ABDEK: ξηρότητος CFGHM, *corr.* C² ὡς *om.* D 20 διὰ *om.* E 22 μὴ] μήτε D: *om* E διψῆν] D, *in ras.* J²: διψεῖν ABC EGHKM: διψᾶν F 26 κηκίδων C ἑψημένων CF ἄρτῳ] CDFG: ἄρτων ABEHKM 27 ὑποκιστὶς] ὑποκυστὶς CD, *in ras.* G: ὑποκυστίδος AB EFHKM: ὑποκυσθὶς *e corr.* J 29 κατὰ] τε καὶ κατὰ D

χολὴν μέλαιναν ἐμούντων καὶ φυcωμένων τὸν cτόμαχον cπόγγουc ὄξει δριμυτάτῳ θερμῷ βεβρεγμένουc ἐντίθει ἢ κιccοῦ φύλλοιc ἑφθοῖc ἐν οἴνῳ κατάπλαccε.

νϛʹ. Περὶ λυγμῶν.

Ὁ λυγμὸc γίνεται ἢ διὰ πλήρωcιν ἢ διὰ κένωcιν ἢ δριμέων χυμῶν δακνόντων τὸν cτόμαχον, ὧν ἐμεθέντων παύεται· πολλοὶ δὲ καὶ τὸ διὰ τριῶν πεπέρεων μόνον λαβόντεc, ἐὰν εὐθέωc ἐπιπίωcιν οἶνον, λύζουcιν. ὅτι δὲ καὶ διαφθείροντέc τινεc τροφὴν λύζουcι, τῶν γινωcκομένων ἐcτί. καὶ ῥιγώcαντεc δὲ πολλοὶ λύζουcιν. ἔμετον μὲν οὖν εὑρήcομεν αὔταρκεc ἴαμα τῶν διὰ πλῆθοc ἢ δῆξιν λυζόντων, θερμαcίαν δὲ τῶν διὰ ψῦξιν· ὅταν δὲ ὑπὸ πληρώcεωc ὑγρῶν γένηται λυγμόc, βιαίαc δεῖται κενώcεωc. τοῦτο δὴ ὁ πταρμὸc ἐργάζεται· τοὺc δὲ ἐπὶ κενώcει λυγμοὺc οὐκ ἰᾶται πταρμόc. διδόναι δὲ τοῖc λύζουcιν πήγανον μετ᾽ οἴνου ἢ νίτρον ἐν μελικράτῳ ἢ cέcελι ἢ δαῦκον ἢ κύμινον ἢ ζιγγίβερ ἢ καλαμίνθην ἢ νάρδον Κελτικήν. ταῦτα τῶν ἐπὶ διαφθορᾷ cιτίων ἢ ἐπὶ ψύξεcιν ἢ ἐπὶ πληρώcει βοηθήματα· τοῖc δὲ ὑπὸ πλήθουc λύζουcιν ἢ ἐπὶ ψυχροῖc καὶ γλίcχροιc χυμοῖc καcτόριον δίδου πίνειν δι᾽ ὀξυκράτου· καὶ κατὰ τοῦ δέρματοc δὲ ἐπιτιθέμενον ὠφελεῖ ἅμα Cικυωνίῳ ἢ παλαιῷ ἐλαίῳ. ἁρμόζει καὶ τὸ cκιλλητικὸν ὄξοc ἢ ὀξύμελι πινόμενον· καὶ κατοχὴ πνεύματοc μεγάλωc ὀνίνηcιν.

νζʹ. Περὶ τῆc ἐν πυρετοῖc ἐπεχομένηc τε καὶ φερομένηc κοιλίαc.

Τὰ μὲν προτρέποντα τὴν ἐπιξηραινομένην κοιλίαν ἐν τῷ πρώτῳ λέλεκται γράμματι, εἰc ὅcον ἐχρῆν. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὑγραίνεcθαι cυμπίπτει ταύτην ἐν πυρετοῖc, ἐνταῦθα λεκτέον· πολλοὶ γὰρ οὐ κατὰ τὸν τοῦ πυρετοῦ λόγον, ἀλλὰ διὰ μόνον τοῦτο τὸ cύμπτωμα διεφθάρηcαν. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν δέχεcθαι δεῖ τὰ κομιζόμενα μηδὲν ἀντιβαίνονταc ἀπὸ διαφθορᾶc καὶ ἀπεψίαc φερόμενα· πέρα δὲ τοῦ μετρίου τῆc κενώcεωc γιγνομένηc ἐπέχειν προcήκει. καὶ εἰ μὲν δριμύτερα φέροιτο, δεῖ τὰ προcφερόμενα εὔχυμά πωc εἶναι καὶ ἄλλωc παχύτερα· τοιαῦτα δέ ἐcτι τὰ διὰ χόνδρου καὶ πτιcάνηc ῥοφήματα· καὶ λουτρὰ δὲ τούτοιc μετὰ τὴν τοῦ νοcήματοc πέψιν ἐπιτήδεια. ὅταν δὲ φλεγματωδέcτερα καὶ

νϛʹ *cf. Aëtius IX 5* 4—15 *Oribasius, Synops. VI 42* 13—19 *Oribasius, Synops. IX 10, 3—5* 16—19 *Galenus XII 339—340* νζʹ? 24 γράμματι] *I 72*

1 cτόμαχον] cτόμαχον καὶ τὰ ἔντερα καὶ τὴν κοιλίαν D 3 κατάπλαττε D: κατάπλαccαι M *et e corr.* G 7 εὐθὺc D 8 τινεc τροφὴν] τροφήν τινεc C: τινεc τὴν τροφὴν D: τὴν τροφὴν K: τινεc F 9 μὲν *om.* EM οὖν *om.* F 11 γίνηται D 12 δὴ] δὲ BC δὲ] οὖν δεῖ D 13 λύζουcι ADEF, -ν *eras.* BC 14 οἶνον CG, *corr.* C² 15 διαφθοραῖc D: διαφορὰν F 16 πλῆθοc CFGM 17 ἢ] D: *om.* ABCEFGHKM 18 ἢ] ADE: *om.* BC FGHKM 18. 19 ἐλαίῳ παλαιῷ D 19 cκιλλητικὸν] *mut. in* cκιλλιτικὸν D: cκλητικὸν *e corr.* B 21 πυρετῷ E τε *om.* D 22 κοιλίαc] DE: γαcτρόc ABCFGHKM 27 ἀπὸ] *supra add.* ὑ D 29 γινομένηc ADE

περιρρέοντα φέρηται, τοὐναντίον ξηρότερά τε εἴη καὶ θερμότερα τὰ σιτία, ἐφ᾽ ὅσον ἐγχωροῦσιν οἱ πυρετοί· τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ δι᾽ ἀρτυμάτων θερμαντικῶν σκευαζόμενα. λουτρῶν δὲ τούτους ἀφεκτέον, εἰ μή τι ἕτερον ἐκβιάζοιτο. ἀτονούσης δὲ τῆς πεπτικῆς δυνάμεως τοῖς στύφουσιν ἐδέσμασί τε καὶ βοηθήμασι χρηστέον, ἐδέσμασι μέν, ἐν οἷς μάλιστα ῥοιῶν ἢ μήλων ἢ ἀπίων ἢ μεσπίλων ἐμβέβληται, ἢ καὶ τούτοις αὐτοῖς, καὶ οἴνῳ λεπτῷ εὐόσμῳ στύφοντι, βοηθήμασι δὲ τοῖς διὰ καταπλασμάτων, δι᾽ ἀλφίτου καὶ φοινίκων καὶ ἀψινθίας ῥόδων τε καὶ μύρτων καὶ τῆς ὁμοειδοῦς τούτοις ὕλης. σκεπτέον δέ, ἐν ποίοις μάλιστα μορίοις ἐπιθετέον τὰ καταπλάσματα, λέγω δὴ τοῖς περὶ τὸν στόμαχον ἢ τῇ κάτω κοιλίᾳ· ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ περὶ τὴν ὀσφὺν ἐπιτίθεμεν. τὰς αἱμαλωπώδεις δὲ τῶν ἐκκρίσεων ἀναστέλλει τὰ διὰ λιβάνου καὶ ἐπιξηραίνει ἡ γῦρις ἴση λιβάνῳ ἢ μάννῃ ἢ οἴνῳ φυραθεῖσα ἢ ὀξυκράτῳ. τὴν δὲ δριμυτέραν ὑγρασίαν καὶ ἐνέματι ἀπογλυκαίνειν, ὁτὲ μὲν αὐτῷ τῷ ὕδατι, ὁτὲ δὲ πτισάνης χυλῷ ἢ χόνδρου ἢ ὀρύζης ἢ τράγου, οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις· ἐν ὑστέρῳ δὲ παραπλεκτέον καὶ ῥόδα ξηρὰ ἢ μύρτα, ἔσθ᾽ ὅτε καὶ κηκῖδας. καὶ ᾠὸν ἅμα ῥοδίνῳ καὶ οἴνῳ λεπτῷ στύφοντι ἢ ῥόδων ἀφεψήματι ἐνιέμενον ἢ καὶ τῇ ἕδρᾳ προστιθέμενον ἀπαμβλύνει τὰς εἰς τὴν ἔκκρισιν προθυμίας. συχνῆς δὲ γινομένης τῆς ἐξαναστάσεως ἀγάθιον ἐγκείσθω προστετυπωμένον τῇ ἕδρᾳ ἀπὸ θερμῶν στυμμάτων.

νη′. Περὶ στάξεως αἵματος καὶ τῆς ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγίας.

Ἐπειδὴ ἡ μὲν στάξις δηλοῖ πλῆθος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ἢ ἐν τῇ κεφαλῇ κατὰ ἔκθλιψιν γινομένη ἢ διὰ πύκνωσιν, ἡ δὲ πλείων ἔκκρισις ἱκανή ἐστι χαλάσαι καὶ μειῶσαι τὸ πλῆθος, κατὰ λόγον δέ ἐστι ποιεῖσθαι αὐτὴν ἐκεῖθεν, ὅθεν ἡ φύσις ὥρμησε, ταῦτα ἐννοήσας ἐτόλμησα ἐπὶ τῶν τεταρταίων ἀποστάξεων διὰ τύφης, ὡς ἔθος, τρῶσαι τὰ ἐν τοῖς μυξωτῆρσιν ἀγγεῖα· δεῖ δὲ μὴ ἀρκεῖσθαι ὀλίγῃ ῥύσει, ἀλλὰ πρὸς τὴν δύναμιν ἀφαιρεῖν. τὰς δὲ αὐτομάτους ἐν πυρετοῖς διὰ ῥινῶν αἱμορραγίας κριτικῶς μὲν γινομένας δέχεσθαι, ἀμέτρως δὲ φερόμενον τὸ αἷμα πειρᾶσθαι στέλλειν. διαδεσμευέσθω οὖν πρῶτον εὐτόνως τὰ ἄκρα, καὶ μετέωρον ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐσχηματίσθω ὁ νοσῶν· δοκεῖ δὲ καὶ

νη′ *cf. Aëtius V 124* 22—29 *Oribasius, Synops. VI 47*

1 περιρέοντα BCFGH, *mut. in* περιρρέοντα M: περριρέοντα E φαίνηται D εἴη] εἰσι A: ἔστω D 3 τούτους] DFG, *e corr.* BC, *comp.* οις *supra add.* D: τούτοις ABEHKM 7 εὐόσμῳ] καὶ εὐόσμῳ καὶ D 8 δι᾽] τῶν δι᾽ D: καὶ F ἀλφίτων BFH 13 ἡ *(pr.)*] παιπάλη ἀλφίτου ἡ D: ἡ παιπάλη *ins.* C³, *similia supra add.* M³ ἴση] ἢ ἴση *e corr.* B ἢ οἴνῳ] ADEKMC³: οἴνῳ BCFGH 15 ἢ τράγου *om.* D 16 ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ D περιπλεκτέον CFG 17 ὅτε] ὅτε δὲ DE: ὅτε δ A κηκῖδες D: κικῖδας EFG ᾠὰ D 18 ἐνιέμενα D προστιθέμενα D 19 γιγνομένης AE: γενομένης FM 20 ἀγάθιον] πτυγμάτιον D 23 πλῆθος] τὸ πλῆθος CFG ἢ] *om.* G, *supra scr.* C 24 ἢ] *om.* FG, *supra scr.* C³ ἔκκρισις] κένωσις E, *mrg.* γρ. ἔκκρισις 25 δέ] πάντως D 26 ὅθεν *om.* B 30 γιγνομένας D: γενομένας F 32 ὁ] οὖν ὁ K

τῆς πόσθης ἡ διάδεςις ἰδίως ἐπέχειν τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίας. μὴ ἀπομυσσέσθω δὲ μηδὲ ἐρεθιζέτω τὸν τόπον, ἐάτω δὲ θρόμβον ἀποπήγνυσθαι· σπόγγῳ δὲ ἡ ῥὶς ἀποψυχέσθω ἐν ὀξυκράτῳ βραχέντι, καὶ σφηνίσκος ἐκ ῥάκους ὑποβαλλέσθω τῷ αἱμορραγοῦντι μυξωτῆρί τινι τῶν ἰσχαίμων χρισθέντος φαρμάκων. τὴν δὲ τούτων ὕλην καὶ τὴν ἄλλην θεραπείαν ἐν τοῖς κατὰ τόπους πεπονθότας κατὰ τὸ μετὰ τοῦτο βιβλίον ἱκανῶς ἐκθησόμεθα.

νθ'. Περὶ λειποθυμίας.

Τοῖς μὲν ἐπὶ χολέραις καὶ διαρροίαις καὶ ταῖς ἄλλαις πολλαῖς καὶ 1
ἀθρόαις κενώσεσιν ἐκλυομένοις ὕδωρ τε ψυχρὸν προσραίνειν καὶ τοὺς
μυκτῆρας ἐπιλαμβάνειν καὶ ἀνατρίβειν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς καὶ κε-
λεύειν ἐμεῖν σπαράττειν τε τὸν στόμαχον ἤτοι δακτύλων ἢ πτερῶν
καθέσεσιν. ἀλλὰ καὶ δεσμεῖν πλείοσι δεσμοῖς ἰσχυρῶς, ὅταν μὲν διὰ τῶν
κάτω μορίων αἱ κενώσεις γίγνοιντο, τὰς χεῖρας, ὅταν δὲ διὰ τῶν ἄνω,
τὰ σκέλη. προσεπινοεῖν δὲ τοῖς αἱμορραγοῦσι καὶ ἀνάρροπον ἀνωδύνως
σχῆμα καὶ σικύαν ἐπιβλητέον ἐπὶ τἀναντία τῶν κενουμένων ἀντισπῶν-
τας μόρια. ἰᾶται δὲ καὶ οἶνος ὕδατι κεκραμένος τὰς ἐπὶ ταῖς ἀθρόαις
κενώσεσιν ἐκλύσεις, εἰ μὴ φλεγμονὴ σπλάγχνων ἢ κεφαλῆς ἄλγημα
σφοδρὸν ἢ παρακρουστικόν τι πάθος ἢ πυρετὸς καυσώδης ἐν ἀπέπτῳ
νοσήματι κωλύοι· μεγάλας γὰρ ἐπὶ τούτων ὁ οἶνος ἐργάζεται βλάβας.
καὶ εἰ μὲν θέρος εἴη καὶ θερμῆς κράσεως καὶ ψυχροπότης ὁ κάμνων,
ψυχρὸν δοτέον, εἰ δὲ τἀναντία, θερμόν. τοῖς δὲ διὰ πλῆθος ἱδρώτων
λειποθυμοῦσι πυκνοῦν τὸ δέρμα, καθὼς ἔμπροσθεν εἴρηται, καὶ πνευ-
μάτων ψυχρῶν εἰσόδους ἐπινοεῖν. τοῖς δὲ εἰς τὴν γαστέρα ῥεύμασιν
οὐδὲν τούτων ἁρμόζει, πλὴν ἐν αὐτῇ τῇ γαστρὶ καὶ τῷ στομάχῳ τὰ
τονοῦντα προσφέρειν. καὶ λούειν δὲ τούτους· λουτρὰ γὰρ τοῖς μὲν εἰς
τὴν γαστέρα ῥεύμασιν ἐπιτηδειότατα, τὰς δὲ αἱμορραγίας καὶ τοὺς
ἱδρῶτας δεινῶς παροξύνει. τοὺς δὲ ἐπὶ πλήθει λειποθυμοῦντας οἴνου 2
τε καὶ τροφῆς ἀπέχειν καὶ λουτρῶν, εἰ πυρέττοιεν· πόμα δὲ μελικρά-
του διδόναι ἢ θύμον ἢ ὀρίγανον ἢ γλήχωνα ἢ ὕσσωπον ἔχοντος ἐν-
αφεψημένον· ἐπιτήδειον δὲ τούτοις καὶ τὸ ὀξύμελι. εἰ δὲ διὰ μοχθηροὺς
χυμοὺς λειποθυμοῖεν ἐν τῷ στομάχῳ περιεχομένους, κελεύειν ἐμεῖν ἐξ
ὑδρελαίου καθέσει δακτύλων ἢ πτερῶν· εἰ δὲ μὴ δύναιντο ἐμεῖν, ἔλαιον

6 βιβλίον] *III 24, 8* νθ' *cf. Galenus XI 50—58; Oribasius, Synops. VI 45—46; Ad Eunap. III 7. Aëtius V 102—111* 23 ἔμπροσθεν] *cap. 46, 2*

1 διάδεςις] CDGKMA³, *e corr.* B: διάθεςις AEFH ἐκ ῥινῶν] *corr. ex* ἐκκινῶν C: ἐκκρίνων BH 2 θρόμβους D 3 δὲ] τε D 4 τῷ] ADEF: δὲ τῷ BCGHKM 5 χρισθέντος] *scripsi*: χρισθέντι ABEFHKM, *e corr.* C: χρησθέντι CG: χρισθεὶς J: διαχρισθεὶς D 6 τοῖς] τοῖς περὶ τῶν D τόποις K: τόπον H κατὰ τὸ . . . βιβλίον *om.* D 20 κωλύοι] *corr. ex* κωλύει M: κωλύει CFG μεγάλην D ἐπὶ *om.* D βλάβην D 22 τὰ ἐναντία D 24 δὲ *om.* D γαστέρα] γαστέρα δὲ D 25 ἐν *om.* D 26 τούτοις CFG: τούτους δεῖ D 29 μελίκρατον D: μελικράτῳ F 30 ἢ *(pr.) om.* D ἔχον D: ἔχοντες F ἐναφηψημένον D 31 μοχθηροὺς] πονηροὺς M

ὅτι κάλλιστον αὐτοὺς ποτιστέον. τοῦτο μέν γε καὶ διὰ γαστρὸς κάτωθεν πολλάκις κενοῖ· καὶ τὸ ἀψίνθιον δὲ τούτους ὀνίνησιν. εἰ δὲ δι᾽ ἀρρωστίαν ἐκλύοιντο τοῦ στομάχου, τοῖς τονοῦν αὐτὸν δυναμένοις χρηστέον, ὡς ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ κεφαλαίῳ λέλεκται, καὶ τὰ ἄκρα ανατρίβειν καὶ τοὺς μὲν ἐκκαιομένους ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν, τοῖς δὲ κατεψυγμένοις τοῦ διὰ τριῶν πεπέρεων διδόναι καὶ αὐτοῦ τοῦ πεπέρεως. τοὺς δὲ ἐπὶ θερμασίᾳ πλείονι ἢ δι᾽ ἔγκαυσιν ἢ διὰ τὸ ἐν βαλανείοις χρονίσαι λειποθυμοῦντας ἰάσῃ τό τε ψυχρὸν ὕδωρ προσραίνων καὶ πρὸς ἄνεμον τρέπων καὶ τρίβων τὸν στόμαχον καὶ οἶνον διδοὺς καὶ τροφάς. εἰ δὲ διὰ μέγεθος φλεγμονῆς ἢ κακοήθειαν πυρετοῦ λειποθυμοῖεν ἐν ταῖς καταβολαῖς καὶ καταψύχοιντο, τὰ κῶλα τρίβειν ἰσχυρῶς καὶ θάλπειν καὶ διαδεῖν ἐγρηγορέναι τε κελεύειν καὶ τροφῆς ἀπέχειν· ταῦτα δὲ καὶ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ πρακτέον. τοῖς δὲ διὰ ξηρότητα λειποθυμοῦσι πρὸ δυεῖν ἢ τριῶν ὡρῶν τοῦ παροξυσμοῦ τροφὴν ἐπιδοτέον ἢ χόνδρου χυλὸν ἢ ἄρτον ἐξ ὕδατος ἅμα ῥοιᾶς κόκκοις ἢ μήλοις ἢ ἀπίοις. εἰ δὲ μέγας ὁ κίνδυνος ἐλπίζοιτο, καὶ οἴνου δοτέον· καὶ τοῖς ἐξαίφνης δὲ λειποθυμήσασιν οὕτω πρακτέον. καὶ πανταχοῦ δεῖ τὴν αἰτίαν λογίζεσθαι, δι᾽ ἣν ἡ λειποθυμία γίνεται, καὶ πρὸς ταύτην ἐνίστασθαι, ποτὲ δὲ καὶ τοῦ συμπτώματος μᾶλλον φροντιστέον κίνδυνον ἢ καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος.

ξʹ. Θεραπεία τῆς περὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν ἑλκώσεως.

Καὶ τοῦτο τὸ πάθος τοῖς πυρετοῖς μάλιστα τοῖς χρονίοις συμπίπτει διὰ τὸν τῆς ἀνακλίσεως χρονισμόν. ἡνίκα μὲν οὖν ἄρχεται ἐνερευθὴς ὁ τόπος γίνεσθαι, κύκλον ἐξ ἐρίου ποιήσαντες εὐμεγέθη ὑποθήσομεν τῷ τόπῳ, μετὰ ταῦτα δὲ ῥοδίνην ἢ μυρσίνην κηρωτὴν ποιήσαντες ἔχουσαν λιθάργυρον ἢ ψιμύθιον ἐπιθήσομεν. φλεγμονῆς δὲ γενομένης ἄρτῳ καταπλαστέον μετὰ στρύχνου ἢ πολυγόνου ἢ ἀρνογλώσσου ἢ ἁπαλῆς κράμβης. εἰ δὲ νομώδης ἕλκωσις εἴη, φακῇ καταπλασσέσθωσαν μετὰ σιδίων.

4 κεφαλαίῳ] *cap. 44* ξʹ *Oribasius, Synops. VI 44; cf. Aëtius V 127*

2 τούτους] CDFGH: τούτοις ABEKM 5 ἐκκαιομένους] D: ἐγκαιομένους ABCEFGHKM 6 τοῦ *(pr.)*] D: τὸ ABCEFGHKM 7 ἢ *(pr.) om.* D ἔκκαυσιν D 8 τό τε ψυχρὸν] ψυχρόν τε D: τὸ ψυχρὸν F 10 φλεγμονῆς μέγεθος D κακοήθειαν] D: κακοπάθειαν ABCEFGHKM 14 δυεῖν] ABEHKM: δυοῖν CDFG 17 δεῖ] δὴ CG: δὲ F 25 μυρσινίνην D 26 γινομένης K 28 καταπλαττέσθωσαν D: καταπλασέσθωσαν E

Γʹ

Κεφάλαια τοῦ τρίτου βιβλίου.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ τρίτῳ τῆς πραγματείας ὑπάρχοντι περὶ τῶν κατὰ τόπους πεπονθότας παθῶν ὁ λόγος ἐςτὶν ἀρχόμενος μὲν ἀπ' ἄκρας κεφαλῆς, τελευτῶν δὲ ἐν ἄκροις τοῖς ποςίν.

αʹ. Περὶ ἀλωπεκίας καὶ ὀφιάςεως καὶ φαλακρώςεως.
βʹ. Οὐλοποιὰ καὶ βάμματα τριχῶν.
γʹ. Περὶ τῶν κατὰ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς παθῶν.
δʹ. Περὶ κεφαλαλγίας.
εʹ. Περὶ κεφαλαίας καὶ ἡμικραίρας.
ϛʹ. Περὶ φρενίτιδος.
ζʹ. Περὶ φλεγμονῆς ἐγκεφάλου.
ηʹ. Περὶ ἐρυςιπέλατος ἐγκεφάλου.
θʹ. Περὶ ληθάργου.
ιʹ. Περὶ κατόχου ἤγουν ἀγρύπνου κώματος.
ιαʹ. Περὶ μνήμης ἀπωλείας καὶ λογιςμοῦ καὶ κάρου καὶ μωρώςεως.
ιβʹ. Περὶ ςκοτωματικῶν.
ιγʹ. Περὶ ἐπιληψίας.
ιδʹ. Περὶ μελαγχολίας καὶ μανίας καὶ ἐνθεαςτικῶν.
ιεʹ. Περὶ ἐφιάλτου.
ιϛʹ. Περὶ λυκάονος ἢ λυκανθρώπου.
ιζʹ. Περὶ τῶν ἐρώντων.
ιηʹ. Περὶ ἀποπληξίας καὶ ἡμιπληγίας ἤτοι παραλύςεως.
ιθʹ. Περὶ ςπαςμῶν.
κʹ. Περὶ τετάνου καὶ τῶν τούτου διαφορῶν.
καʹ. Περὶ τρόμων.
κβʹ. Ὀφθαλμικά.
κγʹ. Ὠτικά.
κδʹ. Περὶ τῶν τῆς ῥινὸς καὶ τῆς ὀςφρήςεως παθῶν.
κεʹ. Πρὸς τὰ κατὰ τὸ πρόςωπον.
κϛʹ. Περὶ τῶν κατὰ τὸ ςτόμα παθῶν.
κζʹ. Περὶ ςυνάγχης καὶ τῶν ταύτῃ παρακειμένων, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν ἀπαγχομένων ἢ ἄλλως πως πνιγομένων.
κηʹ. Περὶ κορύζης καὶ κατάρρου καὶ ἀρτηριακῶν καὶ βηχός.
κθʹ. Περὶ ὀρθοπνοίας, ἄςθματος καὶ δυςπνοίας.
λʹ. Περὶ περιπνευμονίας.
λαʹ. Περὶ αἵματος πτύςεως.
λβʹ. Περὶ ἐμπύων καὶ φθίςεως.
λγʹ. Περὶ πλευρίτιδος.
λδʹ. Περὶ τῶν τῆς καρδίας παθῶν.
λεʹ. Περὶ τῶν κατὰ τοὺς μαςθούς.
λϛʹ. Πρὸς τὰς τῶν μαςχαλῶν δυςωδίας καὶ ςυνιδρώςεις.
λζʹ. Περὶ τῶν κατὰ τὸν ςτόμαχον καὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὴν γαςτέρα.
ληʹ. Περὶ ἐμπνευματώςεως γαςτρός.
λθʹ. Περὶ χολέρας καὶ διαρροίας.

2 κεφάλαια] ἀρχὴ E 3 τῆς] τῆς ὅλης D 4 μὲν *om.* C 5 ἐν ... ποςίν] εἰς ἄκρους τοὺς πόδας D 12 ἡμικραίρας] ἡμικρανίας D 15 ἐγκεφάλου] DF(G?): ἐν ἐγκεφάλου B: ἐγκεφάλῳ A: ἐν ἐγκεφάλῳ CEHKM 20 καὶ μωρώςεως *om.* D 24 ἐνθεαςτικῶν] FG: ἐν$^{\theta}$ E: ἐνθειαςτικῶν ABCDHKM 27 τῶν *om.* E 28 ἡμιπληξίας ADE 29 παρέςεως D 33 τρόμου CFG 34 περὶ ὀφθαλμικῶν B 36 καὶ] DE: τε καὶ ABCFGHKM 37 *post* παθῶν *add.* καὶ περὶ (περὴ G²) αἱμοραγίας (ἑμοραγίας G²) ἐκ ῥινῶν CG², *idem omisso* παθῶν F (αἱμορραγίας) 38 τὸ *om.* D 48 περιπνευμονίας] CDEFG, *in ras.* B: πνευμονίας AHKM 50 καὶ φθίςεων E: *om.* CFG 53 μαςθούς] CFG: μαςτούς ABDEHKM

8 *post* παθῶν *add.* καὶ περὶ σκληρίας καὶ περὶ διαβήτου (βόου F) ὡσαύτως καὶ περὶ αἱμοραγίας (αἱμορραγίας F) ἀποτηνε^μ (καὶ ἀτονίας F) CF; *idem habuit* G², *sed ex parte recisum* 14 περὶ *om.* K 15 πρὸς τὸ] περὶ τοῦ D 17. 18 ἐν ταὐτῷ δὲ *om.* D 21 διδύμου D ὀσχέων B 22 πάθη αὐτῶν D 27 *post* ἑδρικά *add.* καὶ περὶ αἱμοροίδων (αἱμορροίδων F: ἐμωρροίδων G) CFG 29 ἐμμήνων D 32 ὑπερκαθάρσεων D καὶ *om.* CG(F) 35 παρεγκλίσεως] DK, *e corr.* E: παρεγκλήσεως ABCEGH: παρακλήσεως M: παρεκύσεως F 40 σκίρρου] σκίρου BCDFGHM, *ut solent*: σκήρου K: σκείρου A *et corr. ex* κείρου E σκιρωμάτων D 45 ἐν ὑστέρᾳ *om.* D 46 *et* 47—48 *permutant* ABCDEFGHKM 46 μὴ] περὶ μὴ EK κυισκομένων J: κυισκομένοις F θερα^π E 48 καὶ αἱμορροϊδων *om.* H 51 καὶ ἀρθρίτιδος *om.* H 55 Περὶ *om.* E

α΄. Περὶ τῶν κατὰ τὰς τρίχας παθῶν.

Περὶ ἀλωπεκίας καὶ ὀφιάσεως καὶ φαλακρώσεως. 1

Καθάπερ τῶν φυτῶν ἔνια μὲν ὑγρότητος ἐνδείᾳ φθείρεται ξηραινόμενα, τινὰ δὲ ὑγροῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτῶν, οὕτω κἀπὶ τῶν τριχῶν γίνεσθαι συμβαίνει· δι᾽ ἔνδειαν μὲν γὰρ ὑγρῶν ἡ φαλάκρωσις πέφυκε γίνεσθαι, διὰ μοχθηρίαν δὲ χυμῶν ἀλωπεκία καὶ ὀφίασις σχήματι μόνον διαφέρουσα τῶν ἄλλων, ὅτι παραπλήσιον ὄφει τὸ βεβλαμμένον φαίνεται μόριον· τὰς δὲ ἀλωπεκίας ἐκ τοῦ συνεχῶς ταῖς ἀλώπεξι τοῖς ζῴοις γίνεσθαι τὸ πάθος ὠνόμασαν. ἐκ τῆς χρόας οὖν τοῦ δέρματος τὸν πλεονάζοντα στοχαζόμενοι χυμὸν τῇ διὰ καθαρτικοῦ πρότερον φαρμάκου χρησόμεθα κενώσει κἄπειτα τοῖς τοπικοῖς ἀποθεραπεύσομεν βοηθήμασιν. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τὸ μελάντερον ἢ λευκότερον ἡ χροιὰ παρατραπείη, διὰ τῆς ἱερᾶς ἀντιδότου καθαίρομεν φλέγματός τε καὶ τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ κενωτικῆς ὑπαρχούσης· εἰ δὲ ἐπὶ τὸ ὠχρότερον, τὰ διὰ τῆς ἀλόης καταπότια δώσομεν· ἑκάστου δὲ τούτων τὴν γραφὴν ἐν τῷ περὶ συνθέτων φαρμάκων εὑρήσετε λόγῳ. μετὰ δὲ τὴν κένωσιν τοῦ ὅλου σώματος ἀποφλεγματισμῷ χρηστέον οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις δι᾽ ὄξους καὶ νάπυος καὶ μέλιτος· ἄμεινον δέ, εἰ ἀποβραχείη τῷ ὄξει καὶ ὀρίγανον ἢ γλήχων ἢ θύμος ἢ ὕσσωπον. κἀπὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν παθῶν τῇ αὐτῇ χρηστέον μεθόδῳ πρῶτον τὸν πλεονάζοντα κενοῦντας χυμὸν ἢ διὰ καθάρσεως ἢ καὶ διὰ φλεβοτομίας, εἰ καὶ αἵματος εἴη πλεονασμός, εἶθ᾽ οὕτως ἐπὶ τὴν τοπικὴν χωρεῖν ἐπιμέλειαν.

Περὶ ἀλωπεκίας. 2

Ἐκνιτρώσας καὶ ὀθονίῳ τραχεῖ καὶ μᾶλλον ἐρεῷ ἐκμάξας καὶ ἀνατρίψας ἄχρις ἐρεύθους περιστερεῶνι ἐν ἡλίῳ σὺν ὄξει τριβέντι κατάχριε

α΄ *Galenus XII 381 sq.; cf. Aëtius VI 55—56* α΄ 1 *cf. Oribasius, Synops. VIII 22; Ad Eunap. IV 5* 16 λόγῳ] VII 8; 5, 1 α΄ 2 *cf. Oribasius, Synops. VIII 23; Ad Eunap. IV 5*

ABCDEGHKM(F*a*)

1 *om.* CFG*a*, *mrg. sup.* E 2 περὶ] ἤτοι περὶ D 4 δὲ *om.* M αὐτῶν M 5 μὲν *om. a* γὰρ *om.* CEFGM 5. 6 γίνεσθαι πέφυκε D 6 ἀλωπεκία] ἡ ἀλωπεκία τε D μόνῳ H: μὲν A 7 τῶν ἄλλων *om. a* 8 ἀλώπηξι DF τοῖς ζῴοις *om. a* 10 χυμὸν στοχαζόμενοι A 12 περιτραπείη CFG, *corr.* C² 13 καθάρομεν CFG 16 εὑρήσετε] BDME³, *e corr.* A: εὑρήσεται ACEFGHK: inuenies *a* 17 ἀποφλεγματισμῷ] gargarismo *a* καὶ] CDFGK: *om.* ABEHM*a* 18 ἐναποβραχείη D: infusum sit *a* 19 καὶ *om.* D 21 καὶ] *comp. incert.* E: *om.* DJM*a* 21. 22 εἰ καὶ] εἴπερ D 22 χωροῦντας D 25 τραχεῖ] καὶ ῥάκει D καὶ *(sec.)*] *om.* F; *fort. scr.* ἢ • μαλλῷ D ἐρεῷ] BCGHM, *mut. in* ἐριέῳ K: ἐρίῳ AE: ἐρέας D: ἰρέῳ F 26 ἄχρι B: μέχρις C

ἢ ἀλκυόνιον τὸ τραχύτατον καύcαc καὶ λειώcαc cὺν ἐλαίῳ ἀπὸ λύχνου κατάχριε ἢ καλάμου ῥίζαν ἢ φλοιὸν ἀμυγδαλῆc πικρᾶc καύcαc ἐλαίῳ ἢ cτέατι ἀρκείῳ ἀναλαβὼν κατάχριε. μέτρια μὲν οὖν ταῦτα· ἰcχυρότερα δὲ τὰ δι᾽ εὐφορβίου καὶ θαψίαc καὶ ἀδάρκηc ἐλαίῳ δαφνίνῳ ἐκλειωθέντα ἢ ὑγρᾷ πίττῃ.

Ἄλλο. ἐχίνων θαλαccίων τὰ ὄcτρακα καύcαc cὺν cτέατι ἀρκείῳ ἀναλάμβανε καὶ χρῖcον προεκνιτρώcαc τὸν τόπον.

Ἄλλο. πεπέρεωc, προβατείαc κόπρου ξηρᾶc, ἐρυcίμου, εὐζώμου cπέρματοc ἀνὰ ⟨ δ̄, ἐλλεβόρου λευκοῦ ⟨ γ̄, μυῶν ἀφόδων ⟨ ᾱ· ἀναλάμβανε χολῇ ταυρείᾳ ἢ τραγείᾳ ἢ ὑείᾳ.

3 Φάρμακον τὸ διὰ θαψίαc πρὸc πάντα χρόνια πάθη.

Εὐφορβίου, θαψίαc, δαφνίνου ἀνὰ ℔ ᾱ, θείου ἀπύρου ℔ ∠′, ἐλλεβόρου ℔ ∠′, κηροῦ ℔ ϛ̄, δαφνίνου ἢ κικίνου παλαιοῦ ἐλαίου τὸ ἀρκοῦν· ἐπὶ τῶν ἰcχυροτέρων καὶ καρδαμώμου ℔ ᾱ, ἀλκυονίου κεκαυμένου ℔ ᾱ. οὐ μόνον πρὸc ἀλωπεκίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸc πᾶcαν χρονίαν ποιεῖ κατάψυξιν. ἁπανταχοῦ δὲ τῇ προεκνιτρώcει καὶ ἀνατρίψει χρηcτέον ἐπὶ τῶν ἀλωπεκιῶν, καὶ cυνεχῶc ἀποξυράcθωcαν· πολλοὺc γὰρ οἶδα διὰ μόνηc τῆc ἀνατρίψεώc τε καὶ cυνεχοῦc ἀποξυρήcεωc τριχοφυήcανταc.

4 Πρὸc φαλακρώcειc καὶ τριχῶν αὔξηcιν, ἐκ τῶν Κρίτωνοc.

Λαγωῶν κοιλίαc ε̄ ξηράναc ἐπιμελῶc φρῦγε ἐν ἀγγείῳ ὀcτρακίνῳ, πρὸc τούτοιc λάμβανε τὸ τρίτον μυρcίνηc ἀκρεμόνων, ἀκακίαc καρποῦ, ἀκακίαc χυλοῦ, κυνοcβάτου τὸ ἴcον, ἀδιάντου ℔ γ̄· ταῦτα πάντα κόπτε καὶ cῆθε λεπτῷ κοcκίνῳ, εἶτα ἐπιβαλὼν cτέατοc ἀρκείου λι. δ̄ καὶ φώκηc τὸ ἴcον ἀνάκοπτε καὶ ἀνελόμενοc εἰc πυξίδα μολυβδίνην φύλαττε, ἐπὶ δὲ τῆc χρείαc ἄνιε, ᾧ θέλειc ἡδύcματι.

5 Διαφυλακτικὰ τριχῶν.

Πολυτρίχου μέροc ᾱ, λαδάνου μέρη β̄, οἴνῳ καὶ μυρcίνῳ ἐλαίῳ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ.

6—7 *cf. Galenus XII 401* 12—14 *cf. Galenus XII 393* α′ 4 *Galenus XII 438* 27—28 *cf. Oribasius, Synops. VIII 24; Galenus XII 430*

1 καὶ λειώcαc *om.* D 5 λειωθέντα D 6 ἄλλ/ο BEKM, *ut semper fere: om.* C 6 ἐχίνων ... τόπον *(7)*] *om.* FG, *mrg.* C² cυcτέατι BKM 8 ἄλλο *om.* FG πεπέρεωc *om.* D 9 ⟨ *(sec.)*] δραγμὰc ABM μυείων D ᾱ] IIII *a* 10 *seq. interpolatio in* BHKM 11 πάντα] πάντα τὰ D: *om. a* 12 ℔ ∠′ *om.* D *a* 13 ℔ ∠′] *om.* D: ana ∻ I et S *a* ℔ ϛ̄] et *a*: ἀνὰ ℔ ϛ̄ D δάφνηc D: *om.* FG ἐλαίου *om.* CDFG 14 ἐπὶ] ἐπὶ δὲ D καὶ *om.* D ℔ ᾱ *om. a* κεκαυμένου] κε^κ M: *om.* D ℔ *(alt.)*] ana ∻ *a, ut saepe* 15 ἀλλὰ] ποιεῖ ἀλλὰ D ποιεῖ *om.* D 16 πανταχοῦ D 18 τριχοποιήcανταc A 19 φαλάκρωcιν D 20 ἀνδρόμαχοc *mrg. add.* E² ε̄ *om.* F *a*, *eras.* E φρῦξον D 21 μυρcίνηc] τῆc μυρcίνηc E 22 τὸ *om.* H 23 καὶ *(pr.)*] τε καὶ D λι.] ℔ C: οὐ℔ G: ℔ F 24 ἀνάκοπτε] ἅμα κόπτε D 25 ἄνιε] J, *e corr.* E: ἄνειε ABCEFGHKM: ἑνοῦ D θέληc H: ἂν ἐθέληc D ἡδύcματι] ἡδύcματι καὶ χρῶ D 26 προφυλακτικὰ D 27 ἡρακλεί^δ ταραντέου *mrg.* E

Ἄλλο. ἀνεμώνης τὸ ἄνθος τρίψας μετὰ ἐλαίου κατάχριε· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ μελαίνει.

Ἄλλο. περιστερεῶνα τὸν ὄρθιον cὺν ταῖc ῥίζαιc ξηράναc καὶ κόψαc cῆθε λεπτῷ κοcκίνῳ καὶ μίξαc ἐλαίῳ, ὥcτε γλοιοῦ cχεῖν πάχοc, εἰc ἀγγεῖον χαλκοῦν ἀπόθου, καί, ὅταν τακῇ, χρῶ ἀντ᾿ ἐλαίου ὁμοίωc.

Ὕδωρ αὐξητικὸν τριχῶν, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ μελαίνει. 6

Ὕδατοc ὀμβρίου ℥ ς̄, ῥοῦ Ἀλεξανδρινοῦ ℥ γ̄, πολυτρίχου Γ° δ̄, βράθυοc Γ° δ̄, λαδάνου Γ° ᾱ, μυρcίνηc Γ° ᾱ, κολοκύνθηc ξηρᾶc Γ° ᾱ· ἔα βρέχεcθαι ἐν ἀγγείῳ ὑαλῷ ἐπὶ ἡμέραc κ̄ κινῶν δὶc τῆc ἡμέραc cπάθῃ δᾳδίνῃ, τῇ δὲ ἐπιούcῃ καταβάπτων εἰc τὸ ὑδάτιον τὸν κτένα χρῶ καθ᾿ ἑκάcτην ἡμέραν. καὶ τὸ cπέρμα δὲ τῆc ἀλθαίαc ἐν βαλανείῳ cμώμενον διαφυλάττει τὰc τρίχαc καὶ αὔξει· ὁμοίωc δὲ καὶ τὸ ἔλαιον ἀλειφόμενον, ἐν ᾧ ἡψήθη ἢ cυνετέθη αὐτὸ τὸ cπέρμα τῆc ἀλθαίαc.

Λεπτυντικὰ τριχῶν. 7

Cυκῆc φύλλων, ἀμπέλου ἀγρίαc λευκῆc τῶν φλοιῶν, κιcήρεωc, ὀcτράκων κηρύκων, γῆc Κιμωλίαc ἀνὰ μνᾶν μίαν· πάντα ἐμβαλὼν εἰc καινὴν ὠμὴν χύτραν καὶ πηλῷ περιπλάcαc ὄπτα ἐν κεραμίῳ καὶ τρῖβε ἐπιβαλὼν ἀφονίτρου μνᾶν ∠′, κηκῖδαc ὀμφακίναc λ̄, καὶ λειώcαc ἀνελόμενοc χρῶ.

Ἄλλο. ἀφονίτρου μνᾶc ζ̄, κιcήρεωc ὀπτῆc μνᾶc δ̄, cτυπτηρίαc cχιcτῆc, ἴρεωc ξηρᾶc, μυρcίνηc ἀγρίαc μελαίνηc, κόμμεωc, βρυωνίαc ῥίζηc ἀνὰ < δ̄, θέρμων ὠμῶν ἀληλεcμένων χοῦ τὸ τέταρτον· χρῶ ἀλιπήc.

Πρὸc ῥεούcαc τρίχαc. 8

Ἀλόην cὺν οἴνῳ μέλανι αὐcτηρῷ ἐπίχριε ἢ πορφύραc πώματα cὺν ἐλαίῳ ἑφθὰ ἢ cμύρναν καὶ λάδανον cὺν οἴνῳ καὶ μυρcίνῳ ἢ cπυράθουc καύcαc ἐπ᾿ ὀcτράκου λείου μετ᾿ ἐλαίου ἐπίχριε προξυρήcαc.

1—5 *cf. Galenus XII 435* α′ 7 *cf. Oribasius, Synops. VIII 25; Ad Eunap. IV 7*

4 ἐλαίου CFG 5 ἀντὶ D 6 μελαίνειν BKM 7 ς̄] et *a* Γ° δ̄ *om.* D*a* 8 Γ° *(pr.)*] ἀνὰ Γ° D*a* Γ° *(sec.) om.* CDFG*a* Γ° *(tert.) om.* CDFG*a* Γ° *(quart.)*] ἀνὰ Γ° CDFG*a* 9 ὑαλίνῳ CG: ὑελίνῳ DF 10 ὕδωρ D τὸν κτένα] D, *e corr.* J: καθ᾿ ἕνα ABCEFGHKM: *om. a*: τὸ κτένιον κτένιζε *mrg.* F² καθ᾿] καὶ οὕτω ποίει καθ᾿ D 12 τὸ *om.* D 13 αὐτὸ *om.* D 15 τῶν φλοιῶν] *a*: τὸν φλοιόν ABCDEFGHK: τὸ φλοιόν *e corr.* M: τοῦ φλοιοῦ *e corr.* J κιcήρεωc] καὶ cίρεωc D 16 ὄcτρακα D εἰc . . . ἐπιβαλὼν *(18) om.* D 17 καινὴν] AEH*a*: κένην BCFGKM ὠμὴν] -μ- *e corr.* B: ὠχὴν HKM 18 afronitri *a*: νίτρου D μνᾶν ∠′] τε καὶ D κηκῖδοc D ὀμφακίναc λ̄] καὶ ὀμφακίνου λ′ ς̄ D καὶ *om.* D λειάναc CFG: λεάναc D ἀνελόμενοc] CDFG: ἑλόμενοc ABEHKM: *om. a* 20 afronitri *a* μνᾶc δ̄] μ̊/β̄ D 21 κόμμεωc] DM, *e corr.* B: κόμεωc ACEFGHK*a* 22 χοῦ] CFG: χ̊ B²: χ̆ BEHKM: χυ A: sucum *a*: χ̊/ μίξαc D 23 ἀλιπήc] *om.* D: ἀλιπῶc F: securus *a* 26 ἑφθῷ D μυρcινίνῳ D cπαράθουc A*a* 27 ἐπίχριε] καὶ ἐπίχριε D

β′. Οὐλοποιὰ καὶ βάμματα τριχῶν.

1 Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας [οὐλοποιῶν].

Προαποσμηξάμενος τὴν κεφαλὴν σπονδυλίου ῥίζῃ χριέσθω τὰς τρίχας μετὰ ἀκράτου.

Ἄλλο. ξυρήσας τὴν κεφαλὴν καὶ σμήξας λαβὼν στροβίλιον νέον κατάκαυσον, ἕως γένηται σποδός, καὶ ἐμβαλὼν εἰς θυΐαν λείου παρεπιχέων μύρον μύρσινον ἄχρι μέλιτος πάχους καὶ οὕτως ἄλειφε τὴν κεφαλήν.

Ἄλλο. μύρτων καὶ σεύτλου τὸ ἴσον· χρῶ μετ᾽ ἐλαίου σμώμενος.

Ἄλλο. κηκῖδας κ̅, ἀδιάντου ⟨ β̅· χρῖε θαλάσσῃ ἄχρι μέλιτος πάχους, προσμήξας δὲ τὴν τρίχα οὔρῳ ἢ κονίᾳ καὶ ἀποκλύσας θερμῷ ὕδατι χριέσθω τῷ φαρμάκῳ ἐπὶ ἡμέρας β̅, συσχόντα δὲ αὐτὸ τῇ τρίτῃ ἀποπλύνειν τε καὶ ξηράναντα ἀλείφειν μυρσίνῳ. τοῦτο ἁπαλὴν καὶ οὐλὴν καὶ μέλαιναν ποιεῖ τὴν τρίχα, οὐλοτέρα δὲ ἔσται, ἐὰν προξυρήσας χρήσῃ.

2 Προφυλακτικὰ πολιῶν καὶ ἕτερα μελαντικά.

Ἐλαίου ὀμφακίνου ℥ γ̅, νάρδου στάχυος ⟨ α̅, ὄνυχος ἀρωματικοῦ ⟨ δ̅, σχοίνου ἄνθους ⟨ δ̅· ἕψε μετὰ τοῦ ἐλαίου, καὶ χωρὶς ἔστω ἀκακίας χυλοῦ 𐅻 α̅ οἴνῳ διαλυθεῖσα καὶ λειανθεῖσα ἐπιμελῶς· ὅταν δὲ τοῦ ἐλαίου τὸ τρίτον ὑπολειφθῇ, τοῦτο διήθει καὶ μίξας τῇ ἀκακίᾳ ἀνελοῦ εἰς ὑδρίσκην καὶ χρῶ συγχρίων καθ᾽ ἡμέραν.

Ἄλλο. καρύων χλωρῶν τοῦ φλοιοῦ 𐅻 γ̅, πρίνου ῥίζης 𐅻 γ̅, οἴνου μέλανος ℥ γ̅· ἕψε εἰς τρίτον καὶ ἐκθλίψας τὸ γενόμενον ἀνάκοπτε ἐλαίῳ μυρσίνῳ ℥ α̅. ἡ χρῆσις καθ᾽ ἡμέραν.

3 Ὕδωρ μελαντικὸν τριχῶν.

Κηκῖδος ℥ α̅, ῥοῦ βυρσοδεψικοῦ ℥ β̅, μύρτων μελάνων ℥ β̅, κύπρου τῶν φύλλων τὸ ἴσον, κινάρας χειροπληθές, μυκῶν καπνέων τὸ ἴσον,

β′ *cf. Aëtius VI 58—60* 22—24 *Alexander Trall. I 453*

1 καὶ βάμματα *om. a* 2 *om. a* οὐλοποιῶν] οὐ- *e corr.* G: *om.* DEF 3 προαποσμήξας D 5 στρόβιλον CD: στρόβηλον G: στρόβυλιν F 6 ἕως] ἕως οὗ D θυείαν D: θύαν AEFH 7 μύρον] ῥέον F: *om. a* μυρσίνινον D 9 τεύτλου E τῷ ἴσῳ ABEM*a*: τὸ ἴσον μίξας D 10 ἄλλο *om.* C*a* θαλάσσῃ *om.* F*a* ἄχρι *om.* F 11 δὲ *om. a* 12 τῇ ... μυρσίνῳ *(13) om.* B 13 τε] τε δεῖ D μυρσινίνῳ D ἁπαλὴν] rursus *a* 15 χρίσῃ M: χρίσῃς *corr. ex* χρήσῃς D 16 ἕτερα *om. a* 17 ναρδοστάχυος CDFG 18 ⟨ *(pr.)*] δραγμὰς ABM ⟨ δ̅ *(pr.) om.* D*a* ⟨ *(alt.)*] ἀνὰ ⟨ D*a* ἕψει *e corr.* D μετὰ τοῦ] BFGHK: μετὰ ACE: μετ᾽ D 18. 19 χ͡υ ἀκακίας D 19 χυλοῦ] *comp.* ABEHM: χυλὸν K οἴνου K λεανθεῖσα D: λιανθεῖσα CG 22 𐅻 γ̅ *(pr.) om.* AD*a* 𐅻 *(alt.)*] ἀνὰ 𐅻 AD*a* 23 ἕψε] *e corr.* B: ἕψει D τὸ γενόμενον] *om. a*: τὸ γινόμενον D 24 μυρσινίνῳ D ἡ χρῆσις] ἡ χρίσις KM, *corr.* M: καὶ ἡ χρῆσις ἔστω D: utere *a* 26 ℥ β̅ *(pr.)*] *om.* DF: ℥ α̅ CG ℥ *(tert.)*] ἀνὰ ℥ D κύπρου] *mut. in* κυπέρου D: κίτρου F: cipressi *a* 27 τὸ ἴσον τῶν φύλλων A μυκῶν] ABDEGKM: μύκωνος H: μήκων CF: μήκωνος J: μυκήτων B[3] καπνίων D

ὕδατος λακκέου ℥ ι̅β̅· προβρέξας πολλὰς ἡμέρας ἕψε εἰς τρίτον, εἶτα κατάχριε προσμήξας· καὶ ξηρανθείσας τὰς τρίχας κατάχριε Κιμωλίας ὀξυβάφῳ ἑνί, ἀσβέστου τῷ ἴσῳ, ταῦτα δὲ χυλῷ τεύτλων ἡψημένων διαλύσαντας ἐπιχρίειν, εἶτα ἐπάνω ἐπιτιθέναι σκέπης χάριν τεύτλου φύλλα, καὶ ὅταν ἱκανῶς διαστήσῃ, ἀποπλυνέσθω ἐν βαλανείῳ.

Πυρρὰς τρίχας βάψαι καὶ ξανθὰς ποιῆσαι. 4

Λαβὼν σμύρνης μέρος α̅, ἁλὸς ἄνθους μέρος α̅, λείου ἐπιμελῶς καὶ ποιήσας γλοιοῦ πάχος προσμήξας τὴν κεφαλὴν ἐπίχριε τῷ φαρμάκῳ καὶ ἔα νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ τότε ἀπονίψασθαι κέλευε.

Ἄλλο. θέρμους ὠμοὺς σὺν ὕδατι κατάχριε.

Ἄλλο. λιθαργύρου < α̅, Κρητικῆς γῆς < δ̅, ἀσβέστου < ϛ̅· ὕδατι ποιῶν γλοιοῦ πάχος κατάχριε καὶ προσβαλὼν σεύτλου φύλλα ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἀπόπλυνε.

Τρίχας μελαίνας ξανθὰς ποιῆσαι. 5

Τρύγα οἴνου βαλὼν εἰς γλοιὸν βαλανείου καὶ ποιήσας πάχος κηρωτῆς χρίου, ὅταν μέλλῃς καθεύδειν, καὶ εἰς τὸ πρωὶ γίγνονται.

Ἄλλο. κυπέρου φύλλα βρέξον ἐν χυλῷ στρουθίου καὶ χρῶ τῷ ἀποβρέγματι.

Βαφὴ χρυσοειδής. 6

Στυπτηρίας < ϛ̅, σανδαράχης < ϛ̅, κρόκου < β̅, θάψου, ᾗτινι οἱ βαφεῖς χρῶνται, ἣν οἱ Ῥωμαῖοι ἐρβαρωβίαν καλοῦσιν, < η̅, κονίας πιλοποιητικῆς < δ̅· ἕψε κονίαν καὶ θάψον συγκεκομμένην, καὶ ὅταν τὸ ἥμισυ λειφθῇ, ἔκθλιψον τὸ ὑγρὸν καὶ διάλυε τούτῳ στυπτηρίαν καὶ σανδαράχην καὶ κρόκον, εἶτα βάλε ἐν ἀγγείῳ ὑελίνῳ· ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως κατάπλασσε προσμήξας, ὅταν δὲ συμπίῃ, ἀπόπλυνε τῷ διὰ τῆς τήλεως καὶ κριθῆς καὶ κυμίνου ὕδατι προαλείψας χλιαρῷ, ὅσον ἐξαρκεῖ, ἐπιβάλλων καὶ σάπωνος τὸ αὔταρκες.

Ἄλλο. τρύγα οἴνου κεκαυμένην καὶ ἔλαιον βαλάνινον ὁμοῦ συμμίξας ἐπίχριε τὰς τρίχας.

6—26 *Alexander Trall. I 455*

1 λακκίου D ι̅β̅] β̅ D ἕψει D, *ut semper fere* 2 κατάχριε *(pr.) om.* D προσμήξας . . . κατάχριε *om.* K ξηράνας D *ante* Κιμωλίας *ins.* ἄλλο DE[3] 3 ὀξυβάφῳ . . . δὲ] et calcem equaliter in *a* ἑνί] ἕνου D: ἐν CF *et seq. ras.* G ἀσβέστῳ F τῷ ἴσῳ] *corr. ex* τὸ ἴσον C: τὸ ἴσον DF: τῷ ἴσων H σεύτλων D, *ut solet* ἡψημένων . . . ἐπιχρίειν *(4)*] διαλύσας ἡψημένα ἐπίχρισον D 4 ἐπιτιθέναι] ἐπίδησον D 6 πυρὰς AEFKM, *e corr.* B: ὥστε πυρρὰς D: ad rufos *a* 11 Ἄλλο *om.* A κριτικῆς BHKM γῆς κρητικῆς D < *(sec.)*] δραχμὰς H: ∻ *a* < *(tert.)*] *incertum* K: δραχμὰς F: ∻ *a* ϛ̅] *in ras.* A: Δ[ϛ] *mut. in* α̅ E: δ̅ J ὕδατι] ὕδατι μίσγων καὶ D 12 τεύτλου AE 14 ἄλλο *praemittunt* CG τρίχας] ὥστε τρίχας D: ad capillos *a* μελαίνας] DM: μέλανας ABCEFGHK 16 γίνονται D: *om. a* 19 χρυσειδής KM 20 < ϛ̅ *(pr.) om.* D*a* < *(sec.)*] ἀνὰ ϛ̅ D*a* ϛ̅] β̅ A: α̅ ϛ̅ H κρόκου < β̅ *om.* D θαψίου AE 21 ἐρβαροβίαν D: ἐρβαλοβίαν H καλοῦσι BDEFK 23 τούτ̃ G: τούτων CF: τούτοις D 24 βάλλε CG: ἔμβαλε *in ras.* B χρίσεως AEFH 25 κατάπλαττε D ἀπόπλυνε τῷ] ἀποπλυνέτω ADEKM 28 Ἄλλο *om.* D*a* βαλάνινον] ADEB[3]*a*: βάλανον BCFGKM: βάλον H σμίξας D: ἀμίξας H

Ἄλλο. σάπωνα Γαλλικὸν cὺν ὕδατι cμάcθω καθ' ἕκαcτον βαλανεῖον.

Ἄλλο cφόδρα καλόν. ῥοῦ ἐρυθροῦ ℥ ᾱ L', κηκίδων λι. ᾱ L', ἐλυδρίου Γ° β̄, βοτάνης χρυcιζούcης, ἣν Ῥωμαῖοι ῥωβίαν καλοῦcιν, Γ° β̄, πολυτρίχου δεcμὰc β̄, ἀψινθίου δεcμὴν ᾱ, θέρμων λελεπιcμένων κυ β̄, ὕδατοc ℥ ζ̄· πάντα βαλὼν εἰc ἀγγεῖον ὑελοῦν ἔα βρέχεcθαι ἐπὶ ἡμέραc θ̄ κινῶν δὶc τῆc ἡμέραc. ἐπὶ δὲ τῆc χρήcεωc cειρῶν τὸ αὔταρκεc καὶ τούτῳ cπόγγον βρέχων ἀνάτριβε τὰc τρίχαc καὶ καθυγράναc ἔαcον cυμπιεῖν, ὅταν δὲ ξηρανθῇ, ἀπόνιπτε cάπωνι θερμῷ ὕδατι λυθέντι.

7 Τρίχαc λευκὰc ποιῆcαι.

Φλόμου λευκῆc τὸ ἄνθοc καῦcον καὶ ὄξει δεῦcον καὶ μίcγε εἰc τὸ cμῆγμα.

Ἄλλο. φλόμου καρποῦ < ᾱ, cτυπτηρίαc < ᾱ, ῥεφάνων φλοιοῦ < ᾱ· κόψον καὶ μῖξον ταυροκόλληc < δ̄.

γ'. Περὶ τῶν κατὰ τὸ δέρμα τῆc κεφαλῆc παθῶν.

1 Περὶ πιτυριάcεωc.

Ἡ πιτυρίαcιc λεπτῶν καὶ πιτυροειδῶν cωμάτων ἐκ τῆc ἐπιφανείαc τῆc κεφαλῆc ἢ καὶ τοῦ ἄλλου cώματόc ἐcτιν ἀπότηξιc χωρὶc ἑλκώcεωc, γίνεται δὲ κακοχυμίαc ἀνενεχθείcηc παρὰ τὴν κεφαλὴν ἢ φλέγματοc ἁλμυροῦ ἢ χολώδουc καὶ μελαγχολικοῦ αἵματοc. μετὰ τὴν κένωcιν οὖν τοῦ παντὸc cώματοc, ὡc εἴρηται, χρηcτέον ταῖc ὑπογεγραμμέναιc δυνάμεcιν. Κιμωλίαν προβρέξαc ὕδατι μῖξον cεύτλου χυλὸν καὶ κατάχριε καὶ ἔα, ἕωc ἀποξηρανθῇ, εἶτα ἀποκλύcαc λείου λιβανωτὸν cὺν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ διάχριε, τῇ δὲ ὑcτεραίᾳ cταφίδα ἀγρίαν cὺν ἐλαίῳ κατάχριε.

Ἄλλο. νίτρου, cφέκληc, μυροβαλάνων ἀνὰ λι. ᾱ, cταφίδοc ἀγρίαc λι. ᾱ L'· τὴν κεφαλὴν cμῆχε οἴνῳ αὐτὸ λύcαc, εἰ δὲ τὸ ἄλλο cῶμα

9—13 *Alexander Trall. I 457* γ' 1 *cf. Aëtius VI 66* 15—19 *Alexander Trall. I 457* 20 εἴρηται] α' 1 21—24 *Alexander Trall. I 459*

1 *om.* D γαλικὸν ABEHKM 2 ℥ ᾱ L' *om.* D λι.] ἀνὰ ℥ D: ὁ G: 8 F: Γ° C L' *(alt.) om.* DH ἐλυδρίου] CDFG: κελυδρίου ABEKM*a*: καλύδριc H 3 ἣν] ἣν οἱ ADE ῥοβίαν DFH 4 δεcμὰc] D: δέcμα ABCEGHKM: δέcμια F δεcμὴν] D: δεcμ' BHKM: δέcμοc A: δέcμον E: δέcμηc CFG κυ β̄ *om.* CFG 5 ὑελοῦν] *om.* C: ὑέλινον D 6 cειρῶν] cύρων *e corr.* J: τηρῶν D: trahens *a* 7 τοῦτο CG cπόγγῳ EF: cπόγγων A 8 cυμπίνειν ABE, *corr.* B 9 τρίχαc] ὥcτε τρίχαc D: ad capillos *a* 12 καρποῦ] ABEHKM: καρπὸν CDFGB² < ᾱ *(pr.) om.* D*a* < ᾱ *(sec.) om.* DF*a* ῥεφάνου CG: ῥαφάνου D < *(tert.)*] ἀνὰ < DF*a* 13 ταυροκόλληc] D: ταυρόκολλον C*a*: ταυρόκολον ABEGHKM: ταυρόκωλον F 15 Περὶ] καὶ πρῶτον περὶ D 17 ἢ *om. a* ὅλου F ἀπότεξιc H*a*, *e corr.* J 18 δὲ] δὲ καὶ CFG ἀναχεθείcηc D *supra add.* υ παρὰ] περὶ D *et comp.* C 19 καὶ] ἢ D 20 cώματοc, ὡc εἴρηται *om.* D 21 καὶ κατάχριε *om. a* 22 ἕωc] ἕωc ἂν D 23 τῇ . . . . κατάχριε *(24)*] *om.* FG, *mrg.* C² (ἀγρίαν cταφίδα) 25 cπέκληc D 26 ᾱ *om. a* αὐτὸ] ταῦτα D δὲ] γε D

κνηcμὸν ἔχοι, ξηρόν. πρὸc δὲ τὰc ὑγροτέραc πιτυριάcειc ἅλμῃ ἀπόκλυζε ἢ θέρμων ἀποζέματι. τούτου πεῖραν ἔcχον πολλήν.

Πρὸc ψυδράκια καὶ ἐξανθήματα τῆc κεφαλῆc. 2

Ψυδράκια μέν εἰcι μικραὶ ὑπεροχαὶ φλυκτίcιν ὅμοιαι ὑπερέχουcαι τῆc ἐπιφανείαc· τὰ δὲ ἐξανθήματα ἐπιπόλαιαι ἑλκώcειc εἰcὶν ὑπέρυθροι καὶ τραχεῖαι· ἀμφότερα δὲ θεραπεύεται δυνάμεcι ταῖc ὑποτεταγμέναιc. λιθαργύρου < δ̄, ψιμυθίου < δ̄, cτυπτηρίαc < β̄, πηγάνου φύλλων χλωρῶν < β̄· ὄξει καὶ μυρcίνῳ ἐλαίῳ ἐκλειώcαc κατάχριε.

Ἄλλο. πήγανον καὶ cτυπτηρίαν λεάναc μετὰ μέλιτοc χρῖε προξυρήcαc τὴν κεφαλήν. ἐὰν δὲ ἀφίcταται τῆc κεφαλῆc τὸ δέρμα, ἐλαίαc φύλλα ἑφθὰ μετὰ μέλιτοc κατάπλαccε.

Ἄλλο. λιθαργύρου, ψιμυθίου ἀνὰ < ιβ̄, θείου ἀπύρου < η̄· κηρωτῇ μυρcίνῃ ἀναλάμβανε.

Πρὸc τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ ἑλκύδρια πυκνὰ καὶ ἐρυθρὰ μικραῖc παραπλήcια θηλαῖc, ἀφ᾿ ὧν ἰχῶρεc ἀποτήκονται. 3

Προξυρήcαc τὴν κεφαλὴν καὶ ὕδατι καὶ νίτρῳ προαποcμήξαc θείῳ ἀπύρῳ μετὰ οὔρου ἀνθρωπείου λείῳ χρῶ ἢ μελαντηρίαν cὺν ὄξει κατάχριε.

Περὶ ἀχώρων καὶ κηρίων. 4

Ἕν τι τῶν ἐν τῷ δέρματι τῆc κεφαλῆc γιγνομένων παθῶν ἐcτιν ὁ καλούμενοc ἀχὼρ λεπτοῖc πάνυ τρήμαcι τὸ δέρμα κατατιτρῶν, δι᾿ ὧν ἰχὼρ ἀποδίδοται γλίcχροc· ὅμοιον δὲ αὐτῷ πάθοc κατὰ τὴν ἰδέαν ἐcτίν, ὃ καλοῦcι κηρίον, ἐπειδὴ τὰc κατατρήcειc ἔχει μείζοναc ὑγρότητοc μελιτώδουc περιεκτικὰc παραπληcίωc τοῖc τῶν μελιττῶν κηρίοιc. ἡ γένεcιc δὲ αὐτοῖc ἐκ νιτρώδουc καὶ ἁλμυροῦ φλέγματόc ἐcτιν. διαιτάcθωcαν τοίνυν εὐχύμῳ τροφῇ παντὸc δριμέοc καὶ ἁλμυροῦ ἀπεχόμενοι, καὶ μάλιcτα, εἰ φλεγμονῶδεc εἴη τὸ πάθοc, καὶ μετὰ τὴν προcήκουcαν τοῦ περιττεύοντοc κένωcιν ξυρήcαc τὰc τρίχαc πυρία δὶc ἢ

1—2 *Alexander Trall. I 459* γ′ 2 *Alexander Trall. I 459, 461; cf. Aëtius VI 68* γ′ 3 *Alexander Trall. I 461; cf. Aëtius VI 70* γ′ 4 *cf. Oribasius, Synops. VIII 28; Ad Eunap. IV 12*

1 ἔχει CDF πρὸc δὲ τὰc] τὰc δὲ D 2 ἔcχον] habe *a* 4 φλυκταίναιc D 5 ἐπιπόλαιοι D 6 δυνάμεcι] ταῖc δυνάμεcι D 7 < δ̄ *(pr.)* *om.* DF*a* < *(sec.)*] ἀνὰ < DF*a* < β̄ *om.* D*a* πηγάνου . . . β̄ *(8)*] *om.* FG, *mrg.* C² 8 <] ἀνὰ < D*a* μυρcινίνῳ D λειώcαc D 9 Ἄλλο . . . χρῖε *om.* K καὶ *om. a* ἐπίχριε CFG 10. 11 φύλλα ἐλαίαc D 11 καταπλαττε E 12 < *(pr.)*] ℙ DM τοῦτο ἄριcτον *mrg.* D³ 14 πυκνὰ] τὰ πυκνὰ D μικραῖc] καὶ μικραῖc D μικραῖc . . . θηλαῖc *(15)* *om. a* 15 θηλαῖc παραπλήcια D ἀποτήκονται] KM: ἀποτίκονται BH: ἀποτίκτονται CDFGJ³: ἀ͞π AE 16. 17 θεῖον ἄπυρον D 17 λείῳ] θείου A: λειώcαc D 21 ὅ] καὶ ὁ C 22 ὧν] ὃ CFG, *corr.* C 24 παραπληcίαc D μελιccῶν D κηρίοιc] DJ, *e corr.* B: κηρίων ACEFGHKM 25 νιτρώδουc καὶ *om. a* 26 τοίνυν] οὖν D παντὸc] semper *a* 27 φλεγματῶδεc CFG

τρὶς ἢ καὶ πλεονάκις ὕδατι θερμῷ ἐναφεψημένης μυρσίνης ἢ βάτου ἢ φακοῦ ἢ πικρῶν θέρμων ἢ ἀσπαράγου ῥίζης. ὅταν δὲ πλείονες ἰχῶρες ῥέωσι, κατάπλασσε φύλλοις ἰτέας μεθ' ὕδατος ἢ φακῷ. χρίσματά δὲ Κιμωλία γῆ ἢ Κρητικὴ ἢ Σαμία ἢ πομφόλυξ ἢ σπόδιον ἢ λιθάργυρος ἢ καδμία ἢ χάρτης κεκαυμένος ἢ καὶ τὸ διὰ τοῦ χάρτου ξηρίον, ἅπαντα δι' ὄξους. σμήγματι δὲ χρηστέον τῷδε· θείου καὶ περδικιάδος βοτάνης καὶ σάπωνος τὸ ἴσον. σύνθετα δὲ ταῦτα· λιθαργύρου < ις̅, πηγάνου φύλλων < η̅, σταφίδος ἀγρίας < δ̅, χαλκάνθου < β̅· ὄξει καὶ μυρσίνῃ γλοιῶδες ποιήσας ἐπίχριε.

Ἄλλο. σάνδυκος < δ̅, σμύρνης < δ̅, θείου ἀπύρου < β̅, μάννης < δ̅· σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ κατάχριε.

5 Πρὸς ἀχῶρας τοὺς ἰχωρροοῦντας.

Ἕλκυσμα ἢ μολύβδαιναν λειώσας ἔμπλασσε.

Ἄλλο πρὸς ἀχῶρας καὶ τὰς διύγρους ψώρας. ῥοδοδάφνης τῶν ῥόδων Γ° δ̅, θείου ἀπύρου Γ° δ̅, πίσσης ὑγρᾶς Γ° γ̅, πίσσης ξηρᾶς Γ° γ̅, κηροῦ Γ° ϛ̅, ἐλαίου μυρσινάτου τὸ ἀρκοῦν· ἐπὶ δὲ τῶν παιδίων γάλακτι ἐκλύσας κατάχριε.

6 Περὶ σύκων.

Σῦκα ὀνομάζουσι βλαστήματα ἑλκώδη, στρογγύλα, ὑπόσκληρα, ἐνερευθῆ, οἷς ἀκολουθεῖ καὶ ὀδύνη· φύεται δὲ ταῦτα τὸ μὲν πλεῖστον ἐν κεφαλῇ, κἀν τῷ δὲ ἄλλῳ σώματι. ἄριστον ἐπὶ τούτων φάρμακον στυπτηρία σχιστὴ καὶ χαλκοῦ ἄνθος ὀπτὸν καὶ ταυρόκολλα ἴσα μετὰ λεπίδος χαλκοῦ διπλασίας· τρίβων δὲ μετ' ὄξους κατάχριε. ἀγαθὸν δὲ καὶ τῶν μαινίδων αἱ κεφαλαὶ κεκαυμέναι καὶ βολβοὶ ἑφθοὶ καὶ τέφρα μετ' ὄξους μιχθεῖσα.

1 τρὶς] CDFG*a*: καὶ τρὶς ABEHKM καὶ] *supra scr.* K: *om.* DF*a* πλεονάκις] πλεονάκις τῆς ἡμέρας CDFG*a*, *mrg.* J³ ἐναφηψημένης D ἢ βάτου *om.* AE 1. 2 facu aut rubi *a* 2 ἢ πικρῶν ... φακῷ *(3) om.* DK*a* θέρμων πικρῶν AE 3 κατάπλαττε E 4 κιμωλίας γῆς D *postea add.* μ/ (ε supra) κρητικῆς D: κριτικὴ BEHKM, *corr.* E σαμίας D σπόνδιον CFG 5 καδμεία D τοῦ *om.* D 6 σμήγματα D χρηστέον τῷδε] ἔστω τάδε D θείου] D: θύου F: θείῳ ABCEGHKM*a* 7 <] μ̂ (ε supra) AE*a*, *corr.* E³ ις̅] ιβ̅ CGJ³ 8 δ̅] ῑδ D χαλκάνθης CE: χαλκάν (θ supra) G μυρσίνῳ D *supra add.* νι 9 γλυῶδες CEG, *corr.* E³ 10 < δ̅ *(pr.) om.* D*a* < *(sec.)*] ἀνὰ < D*a* 12 πρὸς ἀχῶρας] *om. a*: ἄλλ°/ *e corr.* A ἰχωρροοῦντας] *e corr.* J: ἰχωρορροῦν (τ supra) D: ἰχωροῦντας ABCEFGHKM: ἰχωροοῦντας *e corr.* E 13 ἕλκυσμα] ulcera *a* ἔμπλασε F: ἔμπασσαι G: ἔμπασσε C: cataplasma *a*: κατάπλασσε D 14 Ἄλλο *om.* ADH πρὸς ἀχῶρας *om.* CEFG*a* καὶ *om. a* ψώρας] δὲ ψώρας CFG 15 Γ° δ̅ *(pr.) om.* D*a* Γ° *(sec.)*] ἀνὰ Γ° D*a* Γ° γ̅ *(pr.) om.* D*a* Γ° *(quart.)*] ἀνὰ Γ° D*a* 16 ἐπὶ ... κατάχριε *(17)*] *mrg.* C² παίδων G 19 βλαστήματα] lesiones *a* 20 οἷς] καὶ D καὶ *om.* D 21 δὲ] *om.* ED*a*, *eras.* K ἄλλῳ] ἄλλῳ δὲ DE³*a* ἐπὶ] οὖν ἐπὶ D 22 ἄνθους ὀπτοῦ D ταυροκόλλης D 25 χρισθεῖσα D

Πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου συκώδη ἐξανθήματα τὸ ξηράφιον. 7

Μίσυος < β̄ 𐅵', χαλκίτεως < β̄ 𐅵', λεπίδος χαλκοῦ < ᾱ, στυπτηρίας σχιστῆς < ᾱ· λουσαμένῳ ἐπιτίθει δαψιλὲς τὸ ξηρίον καὶ ἔα, τῇ δὲ ἑξῆς πάλιν λουσαμένου ἀποσπογγίσας ἐπιτίθει· πίπτει γὰρ ἐφελκὶς παχυτάτη· καὶ πάλιν ταῖς ἑξῆς αὐτὸ ποίει. χωρὶς οὐλῆς ὀλίγαις ἡμέραις ἀφυγιάζει· ἅπτεται δὲ οὐ μικρῶς τὸ φάρμακον.

Πρὸς φθεῖρας τοὺς ἐν τῇ κεφαλῇ. 8

Θέρμων ἀποβρέγματι καθηψημένων ἐν ὕδατι σμᾶσθαι κέλευε ἢ σταφίδα ἀγρίαν ἢ σανδαράχην καὶ ἄμφω λειώσας μετὰ ἐλαίου παλαιοῦ ἢ ὄξους ἐπίχριε ἢ πεπέρεως ὀλίγου, ὥστε μὴ ἑλκῶσαι, σὺν ἐλαίῳ ἢ κισσοῦ χυλῷ σὺν μέλιτι ἢ Σινωπίδι μετ' ὄξους ἢ κεδρίᾳ ἢ ὑγρᾷ πίσσῃ μετὰ στυπτηρίας ἢ δαφνίδων πιέσματι ἢ ἐλαίῳ ῥαφανίνῳ. ἐγὼ δὲ τὴν ἀγρίαν σταφίδα σὺν ὄξει καὶ ἐλαίῳ λειώσας καὶ χρίσας ἀεὶ ἐπέτυχον.

δ'. Περὶ κεφαλαλγίας.

1 Ἡ κεφαλαλγία τῶν χαλεπωτάτων οὖσα συμπτωμάτων ποτὲ μὲν ἐπὶ ποιότητι δυσκράτῳ μόνον γίνεται, ποτὲ δὲ καὶ διὰ χυμῶν περιουσίαν, ἄλλοτε δὲ καὶ διὰ τὸ συναμφότερον, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ διὰ προκαταρκτικὴν αἰτίαν, οἷον ἔγκαυσιν ἔξωθεν ἢ ψῦξιν ἢ μέθην ἢ πληγήν. σφοδρόταται μὲν οὖν αἱ κεφαλαλγίαι κατὰ τὰς δραστικὰς γίνονται ποιότητας, καὶ μάλιστα τὴν θερμήν· αἱ δὲ διὰ ξηρότητα τὸ σφοδρὸν οὐχ ὁμοίως ἔχουσιν· ἡ δὲ ὑγρὰ ποιότης παντάπασίν ἐστιν ἀνώδυνος, ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ, πλὴν εἰ μὴ μετὰ θέρμης ἢ ψύξεως ἢ πλήθους χυμῶν οὖσα τύχοι. περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπὶ πυρετῷ γινομένης κεφαλαλγίας ἐν τῷ πρὸ τοῦδε περὶ πυρετῶν γράμματι λέλεκται, περὶ δὲ τῶν ἄλλων νῦν λέγωμεν.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἐγκαύσει. 2

Τῶν ἐπὶ ἐγκαύσει κεφαλαλγούντων καὶ τὸ δέρμα θερμὸν τῇ ἀφῇ καὶ ξηρότερον εὐθὺς φαίνεται κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολήν, καὶ τοὺς

γ' 8 *cf. Oribasius, Synops. VIII 27; Ad Eunap. IV 11. Aëtius VI 67*
δ' *cf. Aëtius VI 40—47, 51*   δ' 1 *cf. Alexander Trall. I 465—467*   25 γράμματι] *II 43*   δ' 2, 4, 5, 7, 8 *cf. Oribasius, Synops. VIII 17; Ad Eunap. IV 1*
27—p. 138, 2 *Galenus XII 505; cf. Alexander Trall. I 467*

20 ABCDEGHKMQ(F*a*)

2 ξηράφιον] J, *e corr.* B: ξυράφιον ACDEFGHKM   3 < β̄ 𐅵' *(pr.) om.* F*a*   < *(sec.)*] ἀνὰ < F*a*   < ᾱ *om.* D   4 <] ἀνὰ < D   δαψιλῶς F   ξυρίον F: ξιρίον M   5 λουσαμένῳ D   6 ταὐτὸ D: idem *a*   χωρὶς] καὶ χωρὶς D   ὀλίγαις] ἐν ὀλίγαις D   8 τὰς E   10 *supra* καὶ *add.* ἢ D: *fort.* ἢ καὶ   11 ἢ *(sec.)*] et *a*   ὀλίγου] *corr. ex* ὀλίγον D   *post* ὥστε *ins.* δὲ D   12 χυλὸν D   σίνηπι D   ἢ *(sec.)*] ἢ χρῶ D   ἢ *(tert.)*] CDFGB²*a*: *om.* ABEHKM   πίττῃ D   13 ῥεφανίνῳ CG   δὲ *om.* *a*   17 μόνον δυσκράτῳ E   20 *in* -δρόταται *inc.* Q   μὲν] αὗται μὲν Q   κατὰ] ὅσαι κατὰ D: αἱ κατὰ F   22 ἐστὶ παντάπασιν D   26 λέγωμεν] AQ: λέγομεν BCDEFGHKM*a*   27 *om.* D   29 φαίνεται εὐθὺς D

ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς ἴσχουσι, χαίρουσι δὲ καὶ τοῖς ψυχροῖς προσαντλήμασί τε καὶ ἀλείμμασι καὶ ὠφελοῦνταί γε πρὸς αὐτῶν. ἡ δὲ θεραπεία τούτοις ἁρμόσει μὲν καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ἐπὶ πυρετῷ κεφαλαλγούντων εἰρημένη· χρονιζούσης δὲ τῆς κεφαλαλγίας χρηστέον τοῖς ὑπογεγραμμένοις καταπλάσμασιν (ἁρμόζει μετώπῳ καὶ κροτάφοις προσαγόμενα)· ἄρτος δι᾽ ὀξυκράτου καὶ ῥοδίνου, ἔσθ᾽ ὅτε σὺν ἀμυγδάλοις ἢ ῥόδοις, ἢ τοῖς ξηροῖς ἢ ἁπαλοῖς, ἢ σὺν ἡδυόσμῳ μετὰ γλήχωνος μισγομένων ἢ ἄρτος μετὰ περσικοῦ φύλλων. ποιεῖ καὶ ὤκιμον λεῖον σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ ἢ κισσοῦ κόρυμβοι ἑφθοὶ ἐν ὄξει, συλλεανθέντες δὲ ῥοδίνῳ, ἢ ἑρπύλλου δι᾽ ὕδατος ἀφεψήματι μίσγειν πύρινον ἄλευρον ἢ καρδάμωμον φρυγὲν καὶ λεανθὲν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ ἢ ζύμη μετὰ ῥοδίνου ἢ ἶρις ξηρὰ μετ᾽ ὄξους. συνεχῶς δὲ ἀλλασσέσθω ἕκαστον αὐτῶν· ἀπρακτεῖ γὰρ χρονίσαντα.

3 Τροχίσκος πρὸς κεφαλαλγίαν ἐπὶ θερμῇ δυσκρασίᾳ.

Κρόκου < ι̅ε̅, χαλκάνθου < ι̅, στυπτηρίας < ι̅ς̅, σμύρνης < ζ̅, ὀμφακίου < γ̅, χαλκίτεως < γ̅, κόμμεως < γ̅, οἴνου αὐστηροῦ τὸ ἀρκοῦν· χρῶ σὺν ὀξυκράτῳ. εἰ δὲ καὶ ἀγρυπνία προσείη, τῶν ὑπνωτικῶν τι πρόσπλεκε.

4 Περὶ τῶν ἐπὶ ψυχρᾷ δυσκρασίᾳ κεφαλαλγούντων.

Τοῖς ἐπὶ ἐγκαύσει κεφαλαλγοῦσιν ὑπεναντίως ἔχει τά τε σημεῖα καὶ ἡ θεραπεία τῶν ἐπὶ ψύξει· καὶ γὰρ ἀσύμπτωτον καὶ ἄχρουν ἐστὶν αὐτῶν τὸ πρόσωπον, καὶ τοῖς ψυχροῖς οὔτε χαίρουσιν οὔτε πρὸς αὐτῶν ὠφελοῦνται· βεβαιώσει δὲ καὶ τούτων ἥ τε δίαιτα καὶ τὰ λοιπὰ σύστοιχα τὴν διάγνωσιν. ἀλοιφὴ μὲν οὖν ἔστω πηγάνινον ἢ δάφνινον ἢ ἴρινον ἢ νάρδινον ἢ καὶ τοῦ βαλσάμου ὁ ὀπός, καὶ μάλιστα, εἰ καὶ παχύτερα καὶ γλίσχρα περιττώματα εἴη· δεῖ δὲ χρίειν αὐτῶν κατὰ τοῦ μετώπου

3 εἰρημένη] *II 43* δ′ 3 *Alexander Trall. I 471—473* δ′ 4 *cf. Alexander Trall. I 475—477* 18—21 *Galenus XII 511*

1 ἴσχουσιν HQ προσαντλήμασίν EQ 2 ἀλείμμασιν EQ γε] τε Q ἡ *om.* D θεραπεία δὲ DF 3 ἐπὶ τῶν] *supra* ἐπὶ *add.* π^ε Q: περὶ τῶν CDFG, *mrg.* B: ἐπὶ H: *om.* B ἐπὶ *(alt.)*] *supra scr.* KE^2: ἐν D πυρετῶν KM, -ν *eras.* B: πυρετὸν H 5 ἁρμόζει] ἁρμόζει δὲ D προσαγόμενα] mixta *a* 6 ἢ τοῖς] *mut. in* ἤτοι E 7 ἢ *(pr.)*] ἢ καὶ τοῖς D μισγομένη Q ἄρτος] DQ: ἄρτῳ ABCEGHKM*a*: ἄρτου F 8 καὶ *(alt.)*] ἢ καὶ D ἢ . . . ῥοδίνῳ *(9) om.* K 9 ἐν] σὺν Q συλλεανθέντες] ADE: συνλιανθέντες Q: soluti *a*: συλλεανθὲν BKM: συνλεανθὲν CG: συνελαιανθὲν *e corr.* F: συλαιαθὲν H δὲ] ἢ D ἑρπύλου BDM 10 μίσγε Q: mixta *a* καρδάμῳ FGQ, *corr.* Q: καρδαμώμῳ C, *corr.* C^2: κάρδαμον H 11 λειανθὲν CFG ἢ *(pr.)*] ποιεῖ δὲ καὶ D 12 ἀπρακτεῖ γὰρ χρονίσαντα *om.* AE*a* 14 ι̅ε̅] DQJ: ε̅ ABCEFGHKM*a* χαλκάν^θ G: χαλκάνθης CF ι̅] ι̅ς̅ CG, *e corr.* F: ε̅ D πτηρίας G ζ̅] ζ̅ χ^τ (*h. e.* χαλκίτεως) Q ὀμφακίου *om.* F 15 < γ̅ *(pr.) om.* DFQ*a* χαλκίτεως *om.* Q χαλκίτεως . . . γ̅ *(tert.)*] *om.* FG, *mrg.* C^2 < γ̅ *(sec.) om.* DQ*a* κόμμεως] D: κώμεως Q: κόμεως AC^2EHK: κόμεος BM: comeos *a* < *(tert.)*] ἀνὰ < DQ*a* χρῶ] ποίει D 16 τῶν] BCDFHKMQ: καὶ τῶν AEC^2*a* προσλάμβανε D 18 ἐπ᾽ CFGQ τε] *eras.* K 19 καὶ ἡ θεραπεία] DQ: *om.* ABCEFGHKM*a* 21 βεβαιώσει] βεβαίως εἰ BKM: βεβαίως ἔχει B^3 22 πηγάνινον ἢ] DQE^2*a*: πηγανίνη ἢ CG: πηγανίνη BEFHKM: πιγανίνη A 23 βαλσάμου] ὀποβαλσάμου D 24 αὐτῶν] CFGE^3: αὐτὸν ABDEHKM*a*

καὶ τοῦτο, καὶ ὅσα διὰ πεπέρεώς τε καὶ εὐφορβίου σκευάζεται. διδόναι δὲ καὶ οἶνον λεπτομερῆ καὶ κινήσει κεχρῆσθαι κελεύειν καὶ λουτροῖς θερμοῖς καί ποτε καὶ τῷ ἀπὸ ῥεφανίδων ἐμέτῳ. ἐφ᾿ ὧν δὲ ποιότης ἐστὶν ἄνευ πλήθους χρονίζουσα, κέχρησο καὶ τῷδε τῷ φαρμάκῳ· πεπέρεως λευκοῦ < β̄, κροκομάγματος < β̄, εὐφορβίου προσφάτου < η̄ L′, κόπρου περιστερᾶς < ᾱ L′, ὄξους δριμυτάτου τὸ ἀρκοῦν· ἐπίχριε τὸ πάσχον μέρος προανατρίβων τὸν τόπον.

Περὶ τῶν ἐπὶ χολώδει χυμῷ κεφαλαλγούντων. 5

Τὰ μὲν σημεῖα παραπλήσια τοῖς ἐπ᾿ ἐγκαύσει, προσέρχεται δὲ αὐτοῖς δῆξίς τε πλείων καὶ ὠχρότης προσώπου καί ποτε καὶ τοῦ στόματος ἐκπίκρωσις. ἡλικίαις δὲ μᾶλλον ἀκμαστικαῖς καὶ κράσεσι θερμοτέραις καὶ βίῳ φροντιστικῷ καὶ τοῖς χολὴν συνάγουσι ξανθὴν τοῦτο τὸ πάθος εἴωθεν συμβαίνειν. λουτροῖς τε οὖν εὐκράτοις ἐπὶ τούτων καὶ ἀλείμμασιν καὶ ὑδαρεῖ πόματι χρηστέον, καὶ ἡ σύμπασα δίαιτα ὑγροτέρα τε καὶ εὔχυμος παραλαμβανέσθω. κενωτέον δὲ τὸν χολώδη χυμὸν [ἢ] ἀψινθίου ἀποβρέγματι ἢ διὰ τῆς ἀλόης καὶ αὐτῆς τῆς πικρᾶς ἀντιδότου καθ᾿ ἑαυτὴν ἢ καὶ σὺν ὀλίγῃ σκαμμωνίᾳ ἢ διὰ τῶν διὰ τῆς ἀλόης καταποτίων· ἐπιχριστέον δὲ τὸ μέτωπον ἢ τῷ κροκώδει τροχίσκῳ ἢ τῷ τριγώνῳ ἤ τινι τῶν παραπλησίων.

Περὶ τῆς κατὰ συμπάθειαν κεφαλαλγίας.

Εἰ μὲν ὅλῳ τῷ σώματι συμπάσχοι ἡ κεφαλή, τούτου προνοητέον 6 πρός τε τὴν δυσκρασίαν καὶ πρὸς τὴν κρατοῦσαν ὕλην ἐνισταμένους, καί, εἰ μὲν εἴη πλῆθος, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς φλέβας, φλεβοτομήσομεν, εἰ δὲ μᾶλλον ποιότης, καθαρτικῷ χρησόμεθα φαρμάκῳ· εἰ δὲ μορίῳ συμπάσχοι, οἷον ἥπατι ἢ γαστρὶ ἢ στομάχῳ, τούτοις βοηθητέον, θερμῆς μὲν ἐν αὐτοῖς ὑποκειμένης δυσκρασίας ἄρτον ἐξ ὑδαροῦς οἴνου παρασχόντας καὶ τὰ διὰ χόνδρου ῥοφήματα καὶ τὰς ἔξωθεν μετρίως ἐμψυχούσας τε καὶ τονούσας ἐπιβροχάς, ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται· εἰ δὲ διὰ

δ′ 5 *Galenus XII 558* δ′ 6 *Galenus XII 559* 28 ἔμπροσθεν] δ′ *2*

1 τούτῳ D: τοῦτον Q 2 χρῆσθαι CG: χρεῖσθαι F 3 ῥεφανίδων] BCEGHMQ: ῥαφανίδων ADFK ἐμείτω K 5 < β̄ *(pr.) om.* DQ*a* < *(alt.)*] ἀνὰ < DQ*a* προσφάτου *om.* Q*a* 6 περιστερῶν Q: columbino *a* ἐπίχριε] τούτῳ ἐπίχριε D 8 χυμῶν BEFK, *corr.* B: $\overset{υ}{χ}$ Q 10 πλεῖ^{ω} C: πλείω G καὶ *(tert.) om. a* 11 ἐκπίκρανσις D 13 εἴωθεν] BEHKMQ: εἴωθε ACDFG ἐπὶ τούτων *om. a* ἀλείμμασιν] CGHKQ, -ν *eras.* B: ἀλείμμασι ADEFM 14 ὑδαρεῖ] -εῖ *in ras.* G: ὑδαρὶ Q: ὑδαρέσι D πόμασι D: πόμασιν Q 15 ἢ] CDFGQ: *om.* ABEHKM*a* ἀψινθίου] CDFE³: ἀψιν^{θ} GQ: ἀψινθίας ABEHKM 16 διὰ] τῷ διὰ D καὶ] ἢ καὶ DQ: aut *a* 17 καὶ *om. a* ὀλλίγης σκαμμωνίας Q ἢ *(alt.)*] Q*a*: *om.* ABCDEFGHKM διὰ *(alt.)*] *om.* AEFQ*a*: *supra scr.* H 21 τοῦτο CFGM 22 ἐνισταμένου AE, *corr.* E³ 23 φλεβοτομήσωμεν BHKMQ, *corr.* M: φλεβοτομητέον D 24 χρησώμεθα BCHKMQ, *corr.* M 26 μὲν] μὲν οὖν D ὑποκει$^{β̄}$μένης ἐν^{ᾱ} αὐτοῖς E παρέχειν D 27 καὶ *(pr.)*] ἢ καὶ M 28 ἐμβροχάς D

γλίcχρους τε καὶ παχεῖc χυμοὺc ἐν τῷ cτομάχῳ περιεχομένους κεφαλαλγοῖεν, καὶ τούτους ἐκμοχλεύcομεν ὀξύμελι πίνειν παρέχοντεc τό τε ἁπλοῦν καὶ τὸ Ἰουλιάνιον, καὶ τοῖc δι᾽ ὑccώπου τε καὶ ὀριγάνου καὶ τοῖc τούτων ἔτι θερμοτέροιc τε καὶ τμητικωτέροιc καὶ τῷ ἀπὸ ῥεφανίδων ἐμέτῳ χρηcτέον ἐπιβροχαῖc τε θερμοτέραιc καὶ καταπλάcμαcιν.

7 Περὶ τῆc ἐξ οἴνου κεφαλαλγίαc.

Εἰ μὲν ἄπεπτοc ὁ οἶνοc ἔτι μένοι, κελεύειν ἐμεῖν ὕδωρ πεπωκόταc χλιαρόν· εἰ δὲ καὶ μετὰ πέψιν κεφαλαλγοῖεν, τοῖc ἐμψύχουcι καὶ ἀποκρουcτικοῖc χρηcόμεθα, οἷόν ἐcτι τὸ ῥόδινον καθ᾽ ἑαυτό τε καὶ cὺν ὄξει ἢ χυλῷ κιccοῦ ἢ κράμβηc· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα τῆc κράμβηc ἀποβραχέντα θερμῷ καὶ περιτεθέντα τῇ κεφαλῇ καὶ δεθέντα φυcικῶc ἀντιπάcχει τῇ μέθῃ· δεῖ δὲ καὶ ἐcθίειν ἀποζεcθεῖcαν τὴν κράμβην. καὶ ἡ φακῆ τούτους ὀνίνηcι καὶ μάλιcτα τοὺc ὑγροτέραν ἔχονταc τὴν γαcτέρα, καὶ ἄλικα δὲ καὶ ῥοιὰc καὶ μῆλα καὶ ἀπίουc ἐcθιέτωcαν καὶ ὑδροποτείτωcαν.

8 Περὶ τῆc διὰ πληγήν.

Τοὺc δὲ διὰ πληγὴν κεφαλαλγοῦνταc, εἰ μὴ πάντάπαcιν ἐπιπολαίωc ἐπλήγηcαν, φλεβοτομήcομεν αὐτίκα καὶ ταῖc καταλλήλοιc ἐμβροχαῖc ἐν τῇ κεφαλῇ χρηcόμεθα ἐλαίῳ τε γλυκεῖ διαβρέχοντεc ἐρίοιc τε περιcκέποντεc αὐτὴν οἴνου τε τούτουc καὶ cιτίων ἁδροτέρων ἀπέχοντεc, καὶ μάλιcτα, εἰ πυρέττοιεν, καὶ τὸ cύμπαν ὡc πρὸc φλεγμονὴν τῶν νευρωδῶν, καὶ μάλιcτα τῶν μηνίγγων, ἁρμοcόμεθα· εἰ δὲ καὶ τραῦμα γεγονὸc εἴη, καὶ τοῦτο προcηκόντωc θεραπεύcομεν.

9 Μάλαγμα πρὸc κεφαλαλγικούc.

Κηροῦ < ζ̄, ἀμυγδαλίνου ἐλαίου ⊩ γ̄, τερεβινθίνηc < η̄, ἰοῦ ξυcτοῦ, Κιμωλίαc, χαλκίτεωc ἀνὰ < δ̄, κιcήρεωc < γ̄, χαλκοῦ κεκαυμένου, λεπίδοc cτομώματοc ἀνὰ < β̄· ἐὰν δὲ δοκῇ cκληρότερον εἶναι, ἀμυγδαλίνῳ ἀναμάλαccε.

δ′ 7 *cf. Alexander Trall. I 481* δ′ 8 *Galenus XII 523*

2 ἐκμοχλεύcωμεν ABKM*a*, *corr.* M 3 Ἰουλιάνειον D τοῖc] CDFGQE³, *e corr.* B: τοὺc AEHKM*a* 4 τοῖc] D: *om.* ABCEFGHKMQ τε *om.* ACFQ καὶ τμητικωτέροιc *om. a* ῥεφανίδων] CEFGQ: ῥαφανίδων ABHKM *et supra add.* δὲ D 5 καὶ] τε καὶ Q 7 μένει CF πεπωκόταc] DKMQ: πεποκόταc ABCEGH: potatum *a* 8 ψύχουcι D 9 αὐτὸ QJ 10 δὲ *om. a* 11 βραχέντα D τῇ κεφαλῇ] CDFGQE³: τὴν κεφαλὴν ABEHKM καὶ *(alt.)*] ἢ D περιδεθέντα D 12 ἀντιπράττει D τὴν κράμβην ἀποζεcθεῖcαν D 13 ἡ *om.* DQ φακῆ] φακῆ δὲ D: φακῆν Q τούτοιc EFH 14 ἄληκα D: ἀλ . . . Q δὲ *om. a* μῆλα] μέcπιλα D 15 *post* ὑδροποτείτωcαν *add.* τοὺc δὲ προcφα^τ ἄννιcοc διαρμο . . . ιc Q 16 τῆc] *corr. ex* τὴν C²: τοὺc FGJ *post* πληγὴν *add.* κεφαλαλγίαc ED: κεφαλαλγοῦνταc J 17 δὲ *om.* E 18 καταλλήλοιc] *om. a*: κατ᾽ ἀλλήλουc ABEM, *corr.* E³ 18. 19 περὶ τὴν κεφαλὴν D 20 οἴνῳ *mut. in* οἴνων D: οἴνο H τούτοιc HQ 23 εἴη γεγονόc D 24 κεφαλαλγικούc] AEHKM*a*: κεφαλαλγίαν CDFG, *e corr.* BQ 25 ἐλαίου ἀμυγδαλίνου Q ⊩] κ^ο Q τερεβιν^θ DG, *ut saepe* 26 ἀνὰ . . . χαλκοῦ *om.* D 27 cτομώματοc] *e corr.* D: cτόματοc BHKM δοκῆc K

ε'. Περὶ κεφαλαίας καὶ ἡμικραίρας.

1 Τούτων τῶν παθῶν ἑκάτερον παραμόνιμός ἐστι τῆς κεφαλῆς ὀδύνη παροξυνομένη ἐπί τε ψόφοις καὶ κραυγαῖς καὶ λαμπρῷ φωτὶ καὶ οἰνοποσίᾳ καὶ τοῖς πληροῦσι τὴν κεφαλὴν ὀσφραντοῖς, δοκοῦσί τε πλήττεσθαι τὴν κεφαλήν, οἱ μὲν ἅπασαν, οἱ δὲ κατὰ θάτερον μέρος, οὓς καὶ ἡμικρανικοὺς ὀνομάζουσι· καὶ οἷς μὲν ἡ διάθεσις ἔνδον ὑπάρχει τοῦ κρανίου, ὁ πόνος εἰς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ῥίζας διήκει, οἷς δὲ ἔξωθεν, περὶ αὐτὸ τὸ κρανίον ὀδυνῶνται. τὰ μὲν οὖν μετὰ βάρους ἀλγήματα πλῆθος δηλοῖ, τὰ δὲ μετὰ δήξεως ἢ χυμῶν ἢ ἀτμῶν δριμύτητα, τὰ δὲ μετὰ σφυγμοῦ φλεγμονήν, τὰ δὲ μετὰ τάσεως, εἰ μὲν ἄνευ βάρους καὶ σφυγμοῦ, πνεύματος λεπτοῦ καὶ φυσώδους πλῆθος, εἰ δὲ μετὰ σφυγμοῦ, φλεγμονὴν ὑμενώδους σώματος, εἰ δὲ μετὰ βάρους, πλῆθος ἐντὸς τῶν ὑμένων ἰσχόμενον· εἰ δέ που καὶ σαπεὶς ὁ χυμὸς θερμότερος γένηται, καὶ σὺν πυρετῷ κεφαλαλγοῦσι· πυρέττουσι δὲ τοὐπίπαν καὶ οἱ διὰ φλεγμονὴν ὀδυνώμενοι. πληθωρικοῦ τοίνυν τοῦ παντὸς ὑπάρχοντος σώματος τὴν φλέβα τέμνειν ἀφορῶντας τῇ δυνάμει καὶ κλύσμασι χρῆσθαι δριμυτέροις· εἰ δὲ πλεονάζειν ἔτι τὸ αἷμα φαίνοιτο, καὶ διὰ ῥινῶν ἀναστομώσαντας φλέβα κενωτέον αὐτούς, ὅσον αὔταρκες εἶναι δόξει, εἶτα τὴν ἱερὰν ὀξύναντας δοτέον κἄπειτα χρηστέον τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς καὶ ταῖς διὰ τῶν ῥινῶν κενώσεσι διὰ τῶν ἐρρίνων, οἷόν ἐστι τοῦ ἐλατηρίου ὁ χυλὸς μετὰ γάλακτος ἐγχεόμενος ἤγουν καὶ ξηρὸν τὸ ἐλατήριον ἐμφυσώμενον καὶ τῆς κυκλαμίνου ὁ χυλὸς καὶ τοῦ πράσου. σύνθετα δὲ ταῦτα·

Ἔρρινον πρός τε χρονίας κεφαλαλγίας καὶ ὀφθαλμίας καὶ πρὸς ἐπιληπτικούς. 2

Μελανθίου < η̄, ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ < δ̄, ἐλατηρίου < δ̄· τρίψας ἀναλάμβανε Σικυωνίῳ ἐλαίῳ ἢ ἰρίνῳ ἢ κυπρίνῳ, ὥστε κηρωτῆς ἔχειν πάχος, καὶ παράπτου τῶν μυκτήρων.

Ἔρρινον ἐμφυσητόν. 3

Κυκλαμίνου ξηρᾶς < η̄, νίτρου ἐρυθροῦ < δ̄, ἐὰν δὲ ἀντὶ νίτρου ἐλατήριον ἐμβάλοις, ἔτι βέλτιον· ἐμφύσα διὰ καλαμίδος.

ε' 1 *Galenus XII 562 sqq.; cf. Oribasius, Synops. VIII 18—19; Ad Eunap. IV 2—3. Aëtius VI 48—50, 52—53* ε' 2 *Alexander Trall. I 493* ε' 3 *ib. I 495*

1 κεφαλαλγίας D ἡμικρανίας DQ 3 παροξυνομένη *om.* D καὶ λαμπρῷ] παροξυνομένη λαμπρῷ τε D 6 ἡμικρανιακοὺς D 8 βάρος ABHKM, *corr.* B 9 ἀτμῶν ἢ χυμῶν D ἢ ἀτμῶν *om. a* 11 φυσῶδες D σφυγμῶν Q 15. 16 σώματος ὑπάρχοντος D 16 τὴν δύναμιν D 19 ὀξύναντας] *e corr.* E: ὀξύναντες Q *et in ras.* B: acutam *a* διδόναι DQ 20 τῶν *(pr.) om.* D οἷός Q 21 ἤγουν] ἢ D: *om. a* 25 ἐπιληπτικά AE 26 μελανθίου] ἐλατηρίου < δ̄ μελανθίου D < δ̄ *om. a* ἐλατηρίου < δ̄ *om.* D < *(tert.)*] ana < *a* 29 ἐμφυσητόν *om. a* 30 ξηροῦ D 31 ἐμβάλῃς CF: ἐμβάλλοις AE διὰ] οὖν διὰ D

Κέχρησο δὲ καὶ ἐπιθέμασι κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ χρίσμασιν ἐπὶ τῶν χρονιωτέρων τοῖσδε·

4 Ἐπίθεμα πρὸς κεφαλαίας.

Ἰρίνου μύρου, πευκεδάνου, καστορίου ἀνὰ < α̅, δαφνίδων < β̅, πηγάνου ἀκρεμόνων < δ̅· ἀναλάμβανε κηρωτῇ ῥοδίνῃ καὶ ξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἐπιτίθει καθ᾽ ὅλης αὐτῆς. γυνὴ δέ τις ἐπὶ τῶν ἡμικρανικῶν καὶ τούτῳ χρωμένη θαυμασίως ηὐδοκίμει· τὴν ῥίζαν τοῦ ἀγρίου σικύου χλωρὰν εἰς λεπτὰ κατακόπτουσα καὶ ἀψινθίαν ἧψει ἐν ὑδρελαίῳ ἕως τακηρώσεως καὶ τῷ μὲν ὑδρελαίῳ θερμῷ μετρίως κατῃόνει τὸ πεπονθὸς μόριον, τὴν δὲ ῥίζαν καὶ τὴν ἀψινθίαν τρίβουσα λεῖα κατέπλαττεν αὐτό, καὶ τούτῳ μόνῳ τούς τε σὺν πυρετῷ καὶ ἄνευ πυρετοῦ ἡμικρανικοὺς ἐθεράπευσεν.

Ἐὰν δὲ παροξυσμὸς ἐπιγένηται μέγιστος, ὡς μὴ δύνασθαι φέρειν τὴν ὀδύνην, κέχρησο καὶ τοῖς παρηγορεῖν καὶ μετασυγκρίνειν δυναμένοις, οἷον τοῦτο·

5 Χρῖσμα πρὸς κεφαλαίαν.

Ὀποῦ πευκεδάνου < ι̅ϛ̅, ὀποῦ μήκωνος, ἀνίσου, ὑοσκυάμου, κρόκου, σμύρνης, σκαμμωνίας ἀνὰ < β̅· ὄξει ἀναλάμβανε καὶ ποίει τροχίσκους· ἐπὶ δὲ τῆς χρείας σὺν ὄξει ἢ ὀξυκράτῳ κατάχριε τοὺς διὰ παχεῖς χυμοὺς ἢ πνεῦμα φυσῶδες ὀδυνωμένους. καὶ δρώπακι δὲ καὶ σιναπισμῷ χρηστέον καὶ τῷ διὰ θαψίας τροχίσκῳ. καὶ τὸ διὰ τοῦ γραφικοῦ μέλανος τῶν πάνυ θαυμαζομένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐστίν, ᾧ χρηστέον ἐπὶ τούτων, ὡς ἐν τῷ περὶ συνθέτων εἰρήσεται. καὶ τοῦτο δὲ θαυμαστὸν πρὸς τοὺς διὰ παχὺν καὶ γλίσχρον χυμὸν ἡμικρανικούς· εὐφορβίου μέρος α̅ καὶ καστορίου τὸ ἴσον ἀναλαβὼν ὕδατι ἐντίθει εἰς τὸ οὖς τὸ κατὰ τὸ ἀλγοῦν μέρος καὶ εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσιέναι κέλευε καὶ ὀλίγον διατρίψαντας οὕτω λαμβάνειν αὐτὸ καὶ λούεσθαι συνήθως. οὕτω μὲν πεπείραται· οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ εἰς ἔλαιον αὐτὰ ἀναλαβόντα ἐνστάζειν

1—6 *Alexander Trall. I 495* 13—20 *ib. I 495—497; cf. Galenus XII 557, 580* 23 εἰρήσεται] *VII 19* 23—27 *Alexander Trall. I 505*

6 ABCDEGHKM(F*a*)

1 epithimate *a* 3 ἐπίθετον AE*a* κεφαλαίαν E: *comp.* A: κεφαλαλγίαν D*a* 4 μύρου ἰρίνου Q < *(pr.)*] δραχμῆς BM 6 ἡμικρανικῶν] des Q: ἡμικρανιακῶν D καὶ *om.* D*a* 7 θαυμαστῶς D 8 κατατέμνουσα D καὶ] μετ᾽ D ἀψινθίας D 9 τακερώσεως D κατῃόνει] κατῃόνα D: κατεώνει ABFK(M?): καταιώνει CG: κατεόνι H: καταιόνει E 10 λεῖα] λίαν H: valde *a* αὐτόν A 11 τοῦτο μόνον A ἄνευ] τοὺς ἄνευ D ἡμικρανιακοὺς D 12 ἐθεράπευσεν] -σ- *eras.* E: ἐθεράπευεν DF 14 καὶ μετασυγκρίνειν *om. a* 15 οἷον] οἷόν ἐστι(ν) DK 16 κεφαλαλγίαν DF 17 ι̅ϛ̅] ϛ̅ D 19 χρήσεως D τοὺς] τοὺς δὲ DE 20 δὲ] BC(F?)GHKM: *om.* ADE*a* 21 χρηστέον] θεραπευτέον D: utendum autem *a* τὸ] *mut. in* τῷ G: τῷ ACE*a* γραφικοῦ] γραφικοῦ δὲ BDH 22 τῶν πάνυ θαυμαζομένων] est enim mirabile *a* ἐστίν *om. a* ᾧ] ὥστε D 23 τούτων] τούτοις B 24 ἡμικρανιακούς D 25 καὶ *om.* CDE*a* τὸ *(tert.) om.* K 27 διατρίψαντος BCGHKM 28 αὐτὸ D

εἰς τὸ οὖς. καὶ ἡ εἰς ἰσχιαδικοὺς ἀναγραφομένη καὶ τοὺς χρονίως κεφαλαλγοῦντας καὶ ἡμικρανικοὺς τέλεον ἀποπαύει.

Πρὸς ἡμικρανίαν χρονίαν. 6

Σκόρδων < δ̄, κηροῦ < β̄, ὀξυγγίου παλαιοῦ < β̄, κανθαρίδων < β̄· ἑσπέρας ἐμπλάσας ἔασον ἐννυκτερεῦσαι, ἕωθεν δὲ ῥήξας τὴν φλύκταιναν παρύγρῳ ἀποθεράπευε.

Ἄλλο. δαφνίδων λελεπισμένων < β̄, πηγάνου φύλλων < β̄, νάπυος < ᾱ· ὕδατι διεὶς κατάπλασσε.

τοῖς δὲ ὑπὸ ψυχρῶν αἰτίων ἐνοχλουμένοις ὠφελιμώτατόν ἐστιν, ὥστε πολλάκις ἅπαξ καταχρισθὲν πρὸ βαλανείου ταχέως ἐξιᾶσθαι τὸ πάθος, ὥστε μετὰ λουτρὸν ὑγιεῖς γενέσθαι παντελῶς, τοῦτο· ἐλαίου Σαβίνου λι. ᾱ, κηροῦ ℥ γ̄, εὐφορβίου ℥ ᾱ· τούτῳ κατάχριε τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ μετώπου κατὰ τοῦ κροταφίτου δηλονότι μυός. ἐφ᾽ ὧν δὲ μὴ πολλὴ ψῦξίς ἐστι, κηκῖδος καὶ κροκομάγματος τὸ ἴσον οἴνῳ ἐκλειώσας κατάχριε. τοῖς δὲ ὑπὸ θερμῶν ἀτμῶν ἢ χυμῶν κεφαλαλγοῦσιν μὴ πρόσφερε τὰ δι᾽ εὐφορβίου.

Ἀποφλεγματισμὸς κεφαλαίας καὶ ἡμικρανίας. 7

Νάπυος ἐκλελειωμένου καὶ κεχυλισμένου ὄξει καὶ μέλιτι ℥ ῑδ̄, σταφίδος ἀγρίας < δ̄, πυρέθρου < δ̄· κόψας σήσας καὶ μίξας ἐν ἡλίῳ ἀνακογχυλίαζε. εἰ δὲ διὰ χολώδη χυμὸν ἤ τινα δυσκρασίαν ἡ κεφαλαία χρονίζοι, τοῖς ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ κεφαλαλγίας εἰρημένοις χρηστέον. ἐπιμενούσης δὲ καὶ μετὰ ταῦτα τῆς ἀλγηδόνος καὶ μήτε σικυῶν μήτε βδελλῶν παραλειφθεισῶν, ὑποπταζομένης δὲ διὰ τῶν ἀρτηριῶν τῆς ἀναδόσεως, οὐδὲν ἄτοπον καὶ τῇ ὄπισθεν τῶν ὤτων ἀρτηριοτομίᾳ χρή-

9—13 *Galenus XII 597 sq.* 14 *ib. 593* 15—16 *ib. 598*
21 ἔμπροσθεν] δ′ *3—5*

1 καὶ *(pr.)*] *om.* G: *mrg.* C² ἡ] *(sc.* θεραπεία*) om.* GH: *mrg.* C²: τὰ D*a* εἰς] *om.* GM: *supra scr.* E³: *mrg.* C²: καυστικὴ δὲ βοτάνη πρὸς F: πρὸς D ἀναγραφομένη] δὲ ἀναγραφόμενα ἡμικρανιακοὺς D καὶ *(alt.) om.* AE*a* χρονίους CFG 2 καὶ ἡμικρανικοὺς *om.* D τέλειον ACE 4 scordi *a* < β̄ *(pr.) om.* D*a* ὀξυγγίου] στέατος D < β̄ *(sec.)*] *om.* D: ana ʒ II *a* < *(tert.)*] ἀνὰ < D 6 πάρυγρον H: πανύγρῳ ABD: cum humidis *a* 7 Ἄλλο *om.* A*a* < β̄ *(pr.) om.* DF*a* < *(alt.)*] ἀνὰ < DF*a* 8 ᾱ] IIII *a* κατάπλαττε D 9 ἐστιν] ἐστι τοῦτο D 11 ὥστε] καὶ D μετὰ] μετὰ τὸ D ὑγιεῖς] AEHKM: ὑγιὲς F: ὑγιὴς BC*a et in ras.* G: ὑγιῆ D γενέσθαι . . . τοῦτο] τὸν πάσχοντα δείκνυσθαι D 12 Σαβίνου] σησαμίνου D τοῦτο CGM 13 κατὰ . . . μυός] et timpus *a* τοῦ *(alt.)*] DE²: *om.* ABCEFGHKM 15 ἢ χυμῶν *om.* AE*a* 16 τὰ] τὸ CG 17 ἡμικραίρας E 18 λελειωμένου D καὶ κεχυλισμένου *om. a* ὄξους *e corr.* J μέλιτος DJ: μελιτ E ῑδ] IIII *a* 19 < δ̄ *(pr.) om.* D*a* < *(alt.)*] ἀνὰ < D*a* σείσας EGK, *e corr.* A, *corr.* E²: σίσας H καὶ μίξας] K: μίξας D: μήξας *e corr.* B: καὶ HM: μῖξον καὶ ACEFG*a* ἀνακογχύλιζε CGM, *corr.* M: ἀποφλεγμάτιζε D 20 χολώδεις χυμοὺς D 21 χρονίζει CF εἰρημένῳ AE 23 ὑποπταζομένης] *e corr.* A: *mut. in* ὑποτοπαζομένης E³: ὑποπαζομένης (το *supra scr.*) D: ὑποσταζομένης CF: submissa *a* δὲ] τε D

cασθαι· ἐπὶ δὲ τῶν ὑγροτέρων καὶ αὐτοφυῆ λουτρὰ καλῶς ἂν παραληφθείη.

1 ## ς′. Περὶ φρενίτιδος.

Ἡ φρενῖτις φλεγμονὴ τῶν μηνίγγων ἐςτίν, ὁτὲ μὲν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐγκεφάλου cυμφλεγμαίνοντος, ὁτὲ δὲ παρὰ φύcιν θερμαcίας cυcτάcης ἐν αὐτῷ. αἴτιον δὲ τοῦ νοcήματος ἢ τὸ αἷμα πλεονάcαν ἢ ξανθοχολικὸς χυμός, ποτὲ δὲ καὶ ἡ ξανθὴ χολὴ ὑπεροπτηθεῖcα εἰς τὴν μέλαιναν μεταπεcοῦcα, ὅτε καὶ χαλεπωτάτη ἡ φρενῖτις γίνεται· ἔcτιν ὅτε καὶ τῷ διαφράγματι cυμπάcχων ὁ ἐγκέφαλος διὰ τῶν καταcπειρομένων ἐν αὐτῷ νεύρων τὸ πάθος ὑπομένει. ἡ δὲ κατὰ τὰς ἀκμὰς τῶν διακαεcτάτων πυρετῶν ἥ τε κατὰ cυμπάθειαν τοῦ cτομάχου cυνιcταμένη παρακοπὴ οὐδὲ φρενῖτίς ἐcτιν, ἀλλ᾽ αὐτὸ δὴ μόνον παραφροcύνη. παρέπεται δὲ τοῖς κυρίως φρενιτικοῖς ἀγρυπνία μὲν ὡς ἐπίπαν, ἔcθ᾽ ὅτε δὲ καὶ ταραχώδης ὕπνος, ὡς ἐξανίcταcθαι καὶ ἀναπηδᾶν καὶ βοᾶν παρακοπτικῶς, τοὺς μὲν δι᾽ αἱματικὸν χυμὸν μετὰ γέλωτος, τοὺς δὲ διὰ τὴν ξανθὴν χολὴν μετὰ θράcους, ὥcπερ οὖν τοὺς διὰ τὴν μέλαιναν μανιωδῶς τε καὶ ἀκαταcχέτως· ἐπιλανθάνονταί τε τῶν λεγομένων καὶ γιγνομένων ὑπ᾽ αὐτῶν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἱματώδεις ἴcχουcι καὶ ἀνατρίβουcι, ποτὲ μὲν αὐχμῶντας, ποτὲ δὲ καὶ δακρύοντας ἢ λημῶντας, καὶ ἡ γλῶττα τραχύνεται, κἀκ τῆς ῥινὸς αἵματος ἀποcτάξεις γίνονται καὶ κροκυδίζουcι καὶ καρφολογοῦcι. καὶ πυρέττουcιν ὀξέως παρ᾽ ὅλον τοῦ νοcήματος τὸν χρόνον ἐν βάθει κακοήθως ἐμφωλεύοντος τοῦ πυρετοῦ καὶ τοὺς cφυγμοὺς μικροὺς καὶ ἀμυδροὺς ἴcχουcι μετά τινος καὶ cκληρότητος· καὶ ἡ ἀναπνοὴ μεγάλη τέ ἐcτι καὶ ἀραιὰ τοῦ ἐγκεφάλου πρωτοπαθοῦντος, εἰ δὲ κατὰ cυμπάθειαν τῶν φρενῶν ἡ φρενῖτις γίγνοιτο, ἥ τε ἀναπνοὴ ἀνώμαλός ἐcτι καὶ τὰ ὑποχόνδρια ἀναcπᾶται καὶ θερμαcίαν ἱκανὴν ἴcχουcιν, ὥcπερ αὖ τοῖς διὰ τὸν ἐγκέφαλον τὰ περὶ τὸ πρόcωπον θερμὰ καὶ ὕφαιμα καὶ πλήρεις τὰς φλέβας ἔχοντα. εἰ δὲ καὶ φλεγματικὸς χυμὸς ἀναμιχθείη τῷ χολώδει, καθάπερ τὴν αἰτίαν οὕτω καὶ τὴν ὀνομαcίαν κέκτηται cύνθετον· ἄγρυπνον γὰρ κῶμα προcαγορεύεται, καθόλου μὲν χολώδους κατακρατοῦντος χυμοῦ· φρενιτίζουcι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀγρυπνοῦντες· τοῦ δ᾽ αὖ φλεγματώδους κωματωδῶς αὖθις καταφέρονται. οἱ δὲ παλαιότεροι τοῦ Γαληνοῦ κάτοχον τοῦτο προcηγόρευον.

ς′ *cf. Alexander Trall. I 509 sqq.; Aëtius VI 2* 33—34 *cf. Galenus IX 189*

1 ἐπὶ . . . παραληφθείη] *om.* G: *mrg.* C² παραλειφθείη AE*a*, *corr.* E² 2 *seq.* ἄλλο πρὸς ἡμικρανίαν. εὐφορβίου, γῆς ἐντέρων, μετ᾽ ὄξους ἀναλαβὼν τὸ ὀδυνώμενον μέρος ἐπίχριε ἢ καθ᾽ ὅλου τοῦ μετώπου A, *mrg.* B *(ad p. 143, 18 sq.)* 7 εἰς] καὶ εἰς D, καὶ *supra add.* E² 8 ἔcτιν] ἔcτι δ᾽ D 12 ἀλλ᾽ αὐτὸ] ἀλλὰ τὸ CFG, *corr.* C 14 δὲ *om.* CFG καὶ βοᾶν *om.* D 15 τοὺς *(pr.)*] τοῖς E τοὺς *(alt.)*] τοῖς AE 16 οὖν] *om.* A: et *a* τοὺς] *om.* E: τοῖς *supra scr.* E² 17 τε *(pr.) om.* K καὶ *(alt.)*] τε καὶ BHK*a*, τε *supra add.* M γινομένων D 19 καὶ *(pr.) om.* CFG 20 γλῶccα CFG γίγνονται AHM 23 καὶ *(tert.) om.* D 25 γένοιτο D 27 αὖ *om.* D*a* 29 χυμὸς] ὁ χυμὸς K 30 οὕτω] ita nunc *a* γὰρ *om.* E 31 μὲν] γὰρ τοῦ μὲν D φρενιτίζουcιν DH, -ν *eras.* G 32 γὰρ] *om.* D: *eras.* JK δ᾽ αὖ] δὲ D κωματωδῶς αὖθις] intercise *a* 33 ἀναφέρονται K

2 Θεραπεία φρενίτιδος.

Εἴπερ ἡ δύναμις ἐπιτρέποι, φλεβοτομεῖν ἀπ᾽ ἀγκῶνος αὐτίκα καὶ συχνὸν ἀφαιρεῖν. εἰ δὲ παραφρονῶν ὁ κάμνων μὴ ἐπιδιδῷ τὴν χεῖρα, ἤ, κἂν ἐπιδῷ, δέος αἱμορραγίας εἴη μετὰ τὴν κένωσιν σπαραττομένης πολλάκις τῆς χειρὸς ἐκ τοῦ παρακοπτικῶς ταράττεσθαι τὸν κάμνοντα, τὴν ἐν μετώπῳ τέμνοντες ὀρθίαν φλέβα πρὸς ἅπαξ αὐτάρκως ἀφέλωμεν κλύσμασί τε χρησώμεθα καὶ τοῖς δι᾽ ὑδρελαίου ἢ ῥοδίνου σὺν τῷ χυλῷ τῆς πτισάνης ἐνέμασιν. ἀγρυπνίας δὲ κρατούσης ῥοδίνῳ ἢ καὶ ὀξυροδίνῳ τὴν κεφαλὴν ἀλείψομεν ἔστιν ὅτε θερμῷ προκαταντλοῦντες αὐτὴν ὕδατι καὶ τοῦ διὰ κωδυῶν φαρμάκου δώσομεν, εἰ μὴ ἡ δύναμις ἀσθενοῦσα κωλύοι. καὶ ἕτερα δὲ πρὸς ἀγρυπνίαν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων ἐνταῦθα μετενεκτέον. κατακείσθω δὲ ὁ κάμνων ἐν τόπῳ φωτός τε καὶ κράσεως συμμέτρως ἔχοντι καὶ ποικίλων τινῶν ἀπηλλαγμένῳ ζωγραφιῶν (ταρακτικὸν γὰρ τῶν τοιούτων), ἐν ᾧ τινες τῶν καταθυμίων φίλων εἰσίτωσαν καὶ προσφόρως ἐντυγχανέτωσαν, ποτὲ μὲν πρᾴως παρηγοροῦντες, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ καταπλήττοντες αὐστηρότερον. τροφὴ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔστω μελίκρατον, ἔπειτα δὲ χυλὸς πτισάνης καὶ τὰ διὰ χόνδρου ῥοφήματα μετά τινος τῶν ἡδέων πομάτων, οἷον ἀπομέλιτος ἢ ὑδροροσάτου ἢ ῥοδομήλου ἢ τοῦ γλυκέος ὑδρομήλου· τὸ γὰρ ἀπὸ Κιβύρας οἰνῶδες ὑδρόμηλον ἐν τοῖς μικροῖς ἀγγείοις φερόμενον παραιτητέον χείρονας οἴνου βλάβας ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπεργαζόμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸ πέψεως. καὶ πλυτὸν ἐξ ὕδατος ἄρτον παράσχωμεν καὶ ἴντυβα καὶ θριδακίνας ἑφθάς (εἰ δὲ πολλὴ ζέσις εἴη, καὶ ὠμὰ ταῦτα δοτέον), καὶ τοῦ σικύου τὴν ἐντεριώνην καὶ πέπονος καὶ δορακίνων καὶ τῶν παραπλησίων. ὕδατος δὲ ψυχροῦ τούτους ἀφεκτέον, μάλιστα εἰ ἐκ συμπαθείας φρενῶν τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους εὕροιμεν. εἰ δὲ τὸ οὖρον αὐτοῖς, ὡς εἰκός, διὰ τὴν παράνοιαν ἐπέχοιτο, ποιήσαντες ἀλέαν καταντλήσωμεν θερμῷ ὑδρελαίῳ τό τε ἦτρον καὶ τὴν κύστιν, κἄπειτα δι᾽ ἐπιθέσεως τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς κατὰ τῶν τόπων ἐπερείδοντες προτρέψωμεν εἰς ἀπούρησιν, ἐπαλείψωμεν δὲ θερμῷ ἐλαίῳ τὸ λοιπὸν σῶμα κατακειμένων αὐτῶν· καὶ γὰρ ἐν ἀκινησίᾳ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν διαφυλαττέσθωσαν, εἰ μὲν ζάπλουτοί τινες εἶεν, διὰ παίδων διακρατούμενοι, εἰ δὲ μή, δεσμοῖς περι-

11 ἔμπροσθεν] *II 41*

2 ἐπιτρέπει AC 3 ἐπιδίδωσι D: ἐπιδῷ M 4 εἴη] εἴ H 5 τῆς χειρὸς πολλάκις D 6 ἐν] ἐν τῷ M ὄρθιον D ἀφέλομεν CFG, *corr.* F 7 χρησώμεθα] M: χρησόμεθα ABCDEFGHK καὶ *om.* D 8 καὶ *om.* D*a* 9 ἀλείψωμεν BHK 10 κωδυῶν] κωδυῶν δὲ D 11 δὲ] *supra scr.* M πρὸς ἀγρυπνίαν *om. a* 14 ταρακτικὰ CD τῶν τοιούτων] τὸν τοιοῦτο H: τὸ τοιοῦτο EF: τὰ τοιαῦτα D: tales *a* 15 εἰσιέτωσαν D 17 πτισάνης] τῆς πτισάνης D 22 καὶ *(tert.) om. a* 23 ἐξ] δὲ ἐξ D 25 καὶ τῶν παραπλησίων *om. a* 26 τούτοις CG 28 *ad* ἀλέαν *mrg.* πυρί K καταντλήσομεν CD, *e corr.* M θερμῷ] θερμῷ ὕδατι καὶ D 30 κατὰ *om.* D τὸν τόπον CDFGK*a* προτρέψομεν BCDFM ἐπαλείψομεν CDF 31 ἐλαίῳ θερμῷ A 33 διακρατούμενοι διὰ παίδων D

σφιγγόμενοι· συγκοπτικὴ γάρ ἐστι τῆς δυνάμεως ἡ ἄτακτος κίνησις. καὶ δι' ἄλλον δὲ τρόπον δεσμοῖς οἱ πόδες διασφιγγέσθωσαν προαπηντλημένοι καὶ ψηλαφάσθωσαν, ἀντισπάσεως ἕνεκα. εἰ δὲ μακρότερον καὶ δύσλυτον γίνοιτο τὸ πάθος, τῶν μὲν καρωτικῶν ἀφεκτέον, προσπλέκειν δὲ ταῖς ἐμβροχαῖς τῆς κεφαλῆς τὰ διαφορεῖν πεφυκότα, οἷον ἡδυόσμου χυλὸν ἢ ἑρπύλλου ἢ καλαμίνθης ἢ πηγάνου· καὶ ἐρρίνοις δὲ τότε χρηστέον. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, εἰ φλεγμαίνοι τὰ σπλάγχνα, τοῖς διὰ λινοσπέρμου καὶ τῆς ὠμῆς λύσεως ἐν ὑδρελαίῳ καταπλάσμασιν αὐτὰ παρηγορήσωμεν, ἔπειτα δὲ καὶ σικύας κούφας ἢ καὶ μετ' ἐγχαράξεως προσβάλωμεν αὐτοῖς τε τούτοις καὶ ἰνίῳ καὶ ῥάχει. εἰ δὲ τὸ σῶμα λίαν αὐχμηρόν τε καὶ περικαὲς στοχάσοιο, κἂν ἔτι πυρέττοιεν, καὶ λουτροῖς χρηστέον δι' ὕδατος ποτίμου καὶ ἀλοιφῇ δαψιλεστέρᾳ, καὶ οἴνου ἀποδοτέον λεπτοῦ καὶ ὀλιγοφόρου πρὸς ἀνάκτησιν τῆς δυνάμεως μηδαμῶς ὑφορωμένους τὴν ἐξ αὐτοῦ γενησομένην, ὡς εἰκός, ἔκστασιν· ἢ γὰρ οὐ γίνεται παρακμῆς οὔσης ἢ καὶ γενομένη ῥᾳδίως ἀποκαθίσταται. προκοπτούσης δὲ τῆς παρακμῆς καὶ αἰώραις χρηστέον καὶ τῇ προσηκούσῃ ἀνακομιδῇ. τὰς δὲ τῶν φρενιτικῶν ἀναλήψεις ποιητέον φυλαττομένους μέθας, ὀργάς, σιτίων διαφθορὰς καὶ πρὸ πάντων ἡλιοκαΐας.

ζ'. Περὶ φλεγμονῆς ἐγκεφάλου.

Φλεγμαίνων ὁ ἐγκέφαλος οἰδεῖ πολλάκις οὕτως, ὥστε καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ ῥαφὰς διίστασθαι, καὶ ὀδύνη δὲ μεγίστη καὶ διαρκὴς παρέπεται καὶ ἄση πολλή, ἔρευθός τε κατὰ τοῦ προσώπου πολὺ συνίσταται σὺν οἰδήματι, καὶ τὰ ὄμματα προπετῆ γίνεται, καὶ ἡ κεφαλὴ διογκοῦται. φλεβοτομεῖν οὖν τούτους χρὴ καὶ κενοῦν ἀπ' ἀγκῶνος· δεῖ δὲ καὶ ἀπὸ ῥινὸς καὶ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν ἀγγείων κενοῦν τοῦ αἵματος. χρῶ δὲ καὶ ταῖς πρὸς τὰς φλεγμονὰς κατὰ τῆς κεφαλῆς διαβροχαῖς καὶ καταπλάσμασι τοῖς ὑγραίνειν καὶ πεπαίνειν δυναμένοις.

η'. Περὶ ἐρυσιπέλατος ἐγκεφάλου.

Γίνεται καὶ ἐρυσίπελας ἐν ἐγκεφάλῳ, καὶ πάσχει ὁ κάμνων τάδε· ἀλγεῖ τὴν κεφαλὴν πᾶσαν καὶ δοκεῖ φλόγας ἐν αὐτῇ εἶναι, καὶ τὸ

ζ' *Oribasius, Synops. VIII 10; Aëtius VI 25*
η' *Oribasius, Synops. VIII 11; Aëtius VI 26*

2 ἄλλων δὲ τρόπων A δὲ *om. a* παῖδες AE, *corr.* E[3] προαπηντλημένοι] ACDFGJ, *e corr.* E: προαντλημένοι BK, *in ras.* M: προσαντλημένοι H: προαντλούμενοι E 5 οἷον] aut *a* 6 δὲ τότε *om. a* 7 φλεγμαίνει CF 8 καταπλάσμασι ταῦτα D 9 παρηγορήσομεν CDF, *e corr.* M δὲ *om. a* ἢ . . . ἐγχαράξεως *om. a* 10 προσβάλομεν CG, *e corr.* M λίαν *om. a* 11 αὐχμηρότερον A τε *om.* M καὶ *(alt.) om. a* 12 δοτέον D: αὐτῷ δοτέον *in ras.* E[2] 14 ὡς εἰκός *om. a* 20 ὥστε καὶ] D*a*: ὡς ABCEFGHKM τὰς] *corr. in* τε B[3] 20. 21 ἐν τῇ κεφαλῇ] τῆς κεφαλῆς DF[3]*a* 21 καὶ *(pr.)*] ADE: καὶ ἡ BCFGHKM ὀδύνη] ἰδόνης H δὲ *om.* D καὶ διαρκὴς *om. a* 22 πολὺ] CDFG: πολὺς ABEHKM ὄγκος *mrg.* D[3] 23 γίνονται D 24 οὖν] D*a*: *om.* ABCEFGHKM τούτοις FG καὶ *(pr.)*] DJE[2]: *om.* ABCFGHKM*a* κενοῦν *om. a* 27 ὑγραίνειν] superius extraere *a* 29 καὶ *(pr.)*] δὲ καὶ CFG ἐν] ποτε ἐν τῷ D

πρόcωπον τοῦ πάcχοντος ψυχρόν ἐcτι καὶ ὕπωχρον, καὶ ξηραίνεται τὸ cτόμα. φλεβοτόμει οὖν τὸν οὕτω πάcχοντα καὶ μάλιcτα τὰc ὑπὸ τῆc γλώccηc φλέβαc διαίρει καὶ πρόcφερε τὰ ψύχοντα, οἷc καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐρυcιπελάτων χρώμεθα.

θʹ. Περὶ ληθάργου.

1 Καὶ ὁ λήθαργοc βλάβη τιc ὑπάρχων τοῦ λογιcτικοῦ τόπον μὲν ἔχει τὸν αὐτὸν τῇ φρενίτιδι, φημὶ τὸν ἐγκέφαλον, ὕλην δὲ τὴν ἐναντίαν· ἐπὶ φλέγματι γὰρ ὑγροτέρῳ καὶ ψυχροτέρῳ διαβρέχοντι τὸν ἐγκέφαλον γίνεται. παρέπεται δὲ τοῖc ληθαργικοῖc πυρετὸc βληχρὸc οὐ πάνυ δακνώδηc μετὰ καταφορᾶc. οἱ δὲ cφυγμοὶ τούτοιc μεγάλοι τε καὶ ἀραιοὶ καὶ κλονώδειc εἰcίν, ἡ ἀναπνοὴ δὲ ἄγαν ἀραιὰ καὶ ἀcθενήc, ὑπνώδειc τε διὰ παντόc εἰcι καὶ δυcέγερτοι καὶ δυcαπόκριτοι, κἂν ἐρωτηθῶcι, καὶ ἐπιλήcμονεc καὶ παρανοοῦcι χαcμῶνταί τε cυχνῶc καὶ μένουcιν ἔcθ᾽ ὅτε κεχηνότεc ὡc ἐπιλανθανόμενοι μῦcαι τὸ cτόμα· διαχωροῦcι δὲ διὰ γαcτρὸc οἱ μὲν πλείουc ὑγρότερα, τιcὶ δὲ καὶ τοὐναντίον ἡ γαcτὴρ ἀποξηραίνεται, καὶ οὐροῦcιν, ὁποῖα τὰ τῶν ὑποζυγίων· τινὲc δὲ καὶ τρέμουcι καὶ περιιδροῦcιν.

2 καὶ ὁ κάροc δὲ τῆc αὐτῆc ὢν ὕληc τῷ ληθάργῳ τούτου διαφέρει τῷ τὸν πυρετὸν ἡγεῖcθαι μὲν τοῦ κάρου καὶ cφοδρότερον εἶναι, ἕπεcθαι δὲ τῷ ληθάργῳ, καὶ τῷ τὸν μὲν κάρον καὶ ἑτέροιc ἕπεcθαι cυμπτώμαcι (παροξυcμοῖc τε γὰρ ἐπιγίνεται πολλάκιc πυρετῶν καὶ ἐπιληψίαιc καὶ θλίψεcιν ἐγκεφάλου, ποτὲ μὲν ὀcτέου πιλοῦντοc ἐν κατάγμαcι, ποτὲ δὲ τοῦ μηνιγγοφύλακοc τὴν ἐμπροcθίαν τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίαν), τὸν δὲ λήθαργον ἰδίαν τινὰ cύcταcιν ἔχειν.

Θεραπεία ληθάργου.

3 Ἐπιτρεπούcηc μὲν τῆc δυνάμεωc κἀνταῦθα τὴν φλέβα τέμωμεν, οὐ cυγχωρούcηc δὲ κλύcμαcι χρηcώμεθα δριμέcι κατακλίνωμέν τε ἐν οἴκῳ μείζονι cύμμετρον ἔχοντι φῶc καὶ τὴν κεφαλὴν ἐμβρέξωμεν ἐλαίῳ προcμίξαντεc αὐτῷ καὶ καcτόριον· τινὲc δὲ ἀντὶ τοῦ ἐλαίου ὀξυροδίνῳ

θʹ *cf. Alexander Trall. I 527 sqq.; Aëtius VI 3*

1 πάcχοντοc] CDFG*a*: κάμνοντοc ABEHKM 2 flebotomare *a* οὖν] D: τοίνυν ABCEFGHKM 2. 3 τῆc γλώccηc] γλώccηc M: τὴν γλῶccαν ADE, *e corr.* F 3 φλέβαc *om.* E diuidere *a* adducere *a* 5 *mrg.* D[3] 7 φημὶ] dico autem *a* 9 γίγνεται D 11 ἡ] καὶ B 12 τε] δὲ H*a* καὶ δυcέγερτοι *om.* A κἂν] ὅταν D 13 χαcμῶνταί τε] καὶ χαcμῶνται D: χαcμῶνται F cυχνῶc] cυνεχῶc ACEM, *corr.* C: *om.* F μένωcιν CG 14 μῦcαι] τὸ μῦcαι M 15 δὲ *(pr.)*] τε D πλείουc] πλείω οἱ δὲ D καὶ *om. a* 18 περὶ κάρου *praemitt.* CFG*a*, *mrg.* D δὲ *om.* D τούτῳ CDFG 19 τῷ] τὸ F: αὐτοῦ τῷ D 20 τῷ *(alt.)*] τῶν AE, *corr.* A[3] 21 παροξυcμοῖc] FJ, *e corr.* DC[2]E[2]: παροξυcμόc ACGHKM*a*, *in ras.* B 26 τέμωμεν] *mut. in* τέμομεν GM: τέμνομεν F: τέμομεν C: τεμοῦμεν D 27 χρηcόμεθα DF κατακλίνομέν FH, *e corr.* G: κατακλινοῦμεν D 28 φῶc] τὸ φῶc AE ἐμβρέξομεν CDF ἐλαίῳ] DJ*a*, *seq. ras.* E: ἐλαίῳ τε ABCFGHKM 29 προμίξαντεc H: προcμίξομεν F

cὺν τῷ καcτορίῳ χρῶνται τονοῦντεc ἅμα καὶ θερμαίνοντεc διὰ τούτου τὴν κεφαλήν, τὸ δὲ λοιπὸν ἐπαλείφοντεc cῶμα, καὶ μάλιcτα τὰ ἄκρα, ἐλαίῳ παλαιῷ cὺν νίτρῳ ὀπτῷ ἢ πυρέθρῳ ἢ πεπέρει ἢ κόκκῳ Κνιδίῳ διαμύccουcιν· δυνατὸν δὲ καὶ κηρωτὴν ἐκ τούτων ἅμα καcτορίῳ ποιήcανταc χρῆcθαι. ὀcφραντὰ δὲ προcοίcομεν ὄξει λειώcαντεc θύμον ἢ ὀρίγανον ἢ γλήχωνα. χρίειν δὲ τὸ cτόμα καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανίcκον νάπυι τετριμμένῳ μετ᾿ ὀλίγου μέλιτοc πειρώμενον τὸ προcπλαccόμενον τοῖc δακτύλοιc διεκβάλλειν. εἰ δὲ προcδέχοιντο, καὶ ἀποφλεγματιcμῷ κέχρηcο ὀξυμέλιτι μετὰ ὑccώπου ἢ γλήχωνοc ἢ ὀριγάνου ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ νάπυοc· διδόναι δὲ πίνειν τινὸc τῶν ὀξυπόρων, καὶ μάλιcτα τοῦ Διοcπολίτου, ὅcον κοχλιάριον ἓν μετ᾿ ὀξυκράτου. ἐπὶ δὲ τῶν χρονιcάντων τρομωδῶν καὶ καcτορίου δοτέον ὅcον γράμματα δύο ἢ τρία· εἰ δὲ πλῆθοc εἴη χυμοῦ καὶ μή τι ἕτερον κωλύοι, καὶ cκαμμωνίαc ὅcον ἓν γράμμα τῷ καcτορίῳ προcπλέξομεν. ἐπιμένοντοc δὲ τοῦ πάθουc ξυρήcανταc τὴν κεφαλὴν πυριᾶν δεῖ διά τε ἁλῶν καὶ κέγχρων καὶ τῶν ὁμοίων ἐν μαρcίποιc· καὶ τοῖc cιναπιcμοῖc τε κατὰ τῆc κεφαλῆc καὶ τοῖc πταρμικοῖc χρῆcθαι, κἄπειτα cικύαc προcάγειν κατὰ τοῦ ἰνίου πῇ μὲν κούφαc μετὰ πολλῆc φλογόc, πῇ δὲ μετ᾿ ἐγχαράξεωc· τάc τε φυcικὰc ἐκκρίcειc cυνεχῶc ὑπομιμνήcκειν δεήcει τοῖc τε ἐνέμαcι καὶ τοῖc διουρητικοῖc, ἐμβρεχέcθω δὲ τὸ ἦτρον ἐλαίῳ πηγανίνῳ ἢ Cικυωνίῳ cὺν ὀλίγῳ καcτορίῳ. cυχνότερον δὲ ὑπομνηcτέον καὶ τὴν κατάποcιν τῷ θερμῷ ὕδατι ἐπιρραίνοντάc τι τῶν ἡδέων πομάτων, μάλιcτα τοῦ ἀπομέλιτοc, διὰ τῶν βομβυλιῶν. καὶ εἴ που περὶ τὰ μέcα εἴη τιc φλεγμονή, καὶ ταύτην θεραπευτέον διὰ τῶν ἐμβροχῶν τε καὶ καταπλαcμάτων· ταῖc δὲ ῥιcὶ προcάγειν νᾶπυ λειωθὲν ὄξει ἢ καcτόριον καυθέν. τρεφέcθωcαν δὲ πτιcάνηc ἢ βρόμου χυλῷ ἢ ἄλικοc cὺν ὀξυμέλιτι ἢ ἁλcὶν ἢ γλήχωνι, ποτὲ μὲν καθ᾿ ἡμέραν, ποτὲ δὲ καὶ διὰ μιᾶc. μετὰ δὲ τὴν τροφὴν διακρατητέον ἤγουν καὶ ἀνακλαcτέον τὰ ἄκρα ἐπὶ πολὺ καὶ κνηcτέον τὰ cκέλη καί ποτε καὶ τὰc ἐν αὐτοῖc τρίχαc ἐκτίλλειν πειρᾶcθαι βιαιότερον πρὸc τὸ διεγερθῆναι· καὶ φοινιγμοὶ δὲ μηρῶν τε καὶ cκελῶν πολλάκιc εὐχρηcτοῦcι. παρακμάcαντοc δὲ τοῦ πάθουc εὐθέωc αἰώραιc καταλλήλοιc χρηcτέον καὶ ἐπὶ βαλανεῖον ἀκτέον καὶ τὴν ἀναληπτικὴν ἀγωγὴν προcηκόντωc παραληπτέον.

1 διὰ τούτου καὶ θερμαίνοντεc D*a* 4 διαμύccουcι DF, -ν *eras.* B: διαμύcουcι M ποιήcανταc] -αc *in ras.* E: ποιήcαντεc FGK 6 γλήχων CG, *comp.* D 8 τοῖc] φλέγμα τοῖc D διεκβάλλειν] ἐκβάλλειν φλέγμα CFG 9 ὀξυμέλιτι] ποιεῖ δὲ ὀξύμελι D 11 ὅcον *om. a* 14 προcπλέξομεν] CDF: προcπλέξωμεν ABEGHKM*a* 15 ξυρήcανταc] D: ξυρήcαντεc ABCEFGHKM ἄλλων DMH² 16 μαρcίποιc] ADE: μαρcίπποιc BCFGHKM τοῖc *om.* D τε *om.* DF³ 17 τοῖc *om.* D πταρτικοῖc *seq. ras.* B 18 δὲ] δὲ καὶ CDFG, *e corr.* B τε] uero *a* 21 δὲ] τε H: *om.* F 22 τοῦ] τῶν D 23 ἀπὸ μέλιτοc D *et interced. ras.* E βοβυλίων BGHK, *corr. mrg.* B² 24 θεραπεύειν D διὰ] διά τε D τε *om.* D 25 νᾶπυ] ἢ νᾶπυ D καυθέντα CDG 26 δὲ] διὰ B χυλῷ] D*a*: χυλὸν ABCEFGHKM ἄληκοc D: ἄλυκοc B: ἄλιcκον F 28 ἤγουν] ἢ D ἐπὶ πολὺ *om.* D 29 cκέλη] cκέλη ἐπὶ πολὺ D καὶ *(tert.) om. a* ἐν αὐτοῖc *om. a* 30 πειρᾶcθαι *om. a* δὲ *om. a* 32 καταλλήλοιc *om. a* 33 ἀγωγὴν] *om.* FG, *supra scr.* C² παραληπτέον] *corr. ex* παραλειπτέον C: προcπαραληπτέον F: προcπαραλειπτέον G

ι΄. Περὶ κατόχου ἤγουν ἀγρύπνου κώματος.

Ἤδη μὲν ἐν τῷ περὶ φρενίτιδος λόγῳ τὴν σύστασιν τούτου τοῦ νοσήματος εἰρήκαμεν· τὰ δὲ σημεῖα καθόλου μὲν εἰπεῖν κοινά πώς εἰσιν τῆς τε φρενίτιδος καὶ ληθάργου πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ὕλην ἐξαλλαττόμενα, κατὰ μέρος δὲ τάδε· καταλαμβάνεται ὁ κάμνων ὕπτιος ἀποτεταμένος καὶ ποτὲ μὲν ὕποιδόν τε καὶ πελιδνὸν ἔχων μετρίως τὸ πρόσωπον, ὥσπερ τῶν ληθαργικῶν, ποτὲ δὲ καὶ ἔρευθος αὐτοῖς ἐπανθεῖ, τό τε ἄνω βλέφαρον αὐτῶν ἀνασπᾶσθαι δοκεῖ καὶ ἐξέχειν, ὥστε μηδὲ σκαρδαμύττειν δύνασθαι, οὐδαμῶς δὲ φαίνεται ἀναπνέων, ἀλλ᾿ ὡς ἀπονεκρωθεὶς κεῖται· τὸν δὲ σφυγμὸν ἴσχει μικρόν τε καὶ ἀμυδρὸν καὶ σφόδρα πυκνόν, τά τε οὖρα καὶ ἡ κοιλία ἐπέχεται ἤγουν ἐπ᾿ ὀλίγον φέρεται. καὶ οἱ μὲν μετρίως ἔχοντες ἐγχυθέντος τινὸς ὑγροῦ καταπίνουσιν, οἱ δὲ κρατηθέντες ἀνακόπτουσιν ἐπὶ τὰς ῥῖνας. τοὺς οὖν τοῦ φλέγματος ἐπικρατοῦντος τῆς χολῆς συνισταμένους διακρινοῦμεν ἀπὸ τῶν ληθαργικῶν τῷ μήτε οἰδαίνειν μήτε πελιδνὸν ἴσχειν τὸ χρῶμα καθάπερ οἱ ληθαργικοί, πλὴν ἐπ᾿ ὀλίγον δή τι, καὶ ἐφιδροῦν μετρίως. χαλεποὶ δὲ μᾶλλόν εἰσιν, οἷς ἀγρυπνία πολλὴ γίνεται καὶ τὰ οὖρα ἐπέχεται καὶ δύσπνοια ἐπιτείνεται καὶ ἐφιδροῦσιν, καὶ οἷς τὸ ποτὸν εἰς τὰς ῥῖνας ἀναρροιβδεῖται. εἰ δὲ γυνὴ πάσχουσα τύχοι, διακριθήσεται τῆς ἁλούσης ὑστερικῇ πνιγὶ ἔκ τε τοῦ κατὰ φύσιν ὁρᾶσθαι κειμένην καὶ τοῦ τῶν φθεγγομένων ἐπαισθάνεσθαι καὶ τοῦ διεγείρεσθαί τε καὶ αὖθις καταφέρεσθαι. ἔστι δὲ ὅπου τὸν κάτοχον ἕτερόν φασι παρὰ τὸ ἄγρυπνον κῶμα μηκέτι σύνθετον ἀλλ᾿ ἁπλῆν τινα τὴν αἰτίαν ἔχον· ψυχροτέραν γὰρ καὶ ξηροτέραν ὕλην ἐμφράξασαν τὴν ὀπισθίαν τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίαν τὸ πάθος ἐργάζεσθαι· ἐφ᾿ ᾗ καταλαμβανόμενος ὁ κάμνων αἰφνιδίως ἐπ᾿ ἐκείνου μένει τοῦ σχήματος, ἐφ᾿ οὗ κατελήφθη, οἷον ἱστάμενος ἢ καθήμενος ἢ μύων ἢ ἐμβλέπων· διὸ καὶ κατόχους ἢ κατεχομένους αὐτοὺς ἐκάλουν οἱ παλαιοί, κατοχὴν δὲ καὶ κατάληψιν τὸ πάθος οἱ νέοι.

ἡ θεραπεία παραπλησία μὲν τοῖς εἰρημένοις, ἐξαλλαττομένη δὲ παρὰ τὴν τῶν συμπτωμάτων διαφοράν.

ι΄ *cf. Aëtius VI 4* 2 λόγῳ] *supra p. 144, 26 sqq.* 27—29 *Galenus IX 189*

4 τε *om.* DH καὶ] καὶ τοῦ D ἐξαλλασσόμενα D 5 ὁ] δὲ ὁ BKM*a* 7 τῶν] τὸ τῶν D 8 τε] uero *a* αὐτοῖς D: αὐτὸν K ἀνεσπάσθαι D καὶ ἐξέχειν *om. a* 10 καὶ *(alt.)*] ualde et *a* 11 τε] uero *a* ἤγουν] ἢ D 13 ἀναρροιβδοῦσιν D 14 ἀπὸ] quidem a *a* 15 τῷ] τὸ CEFG, *corr.* E² ἔχειν D 16 ἐφιδροῦσι CDFG 17 πολλὴ] τε πολλὴ D 18 ἐφιδροῦσι EM, -ν *eras.* BD 19 ῥίζας K τύχοι] τοῦτο τύχοι D 20 ὑστερικῷ πνίγει D 21 λεγομένων *post ras. 1 litt.* D 22 ἔστι δὲ ὅπου] εἰσὶ δὲ οἱ D 23 ἔχον] ἔχοντα D: ἔχων C: *om.* F ψυχροτέρα D 24 ξηροτέρα ὕλη ἐμφράξασα D 25 ἐργάζεται DF ᾗ] ᾧ D*a* 26 κατελείφθη CGK, *e corr.* M 28 καὶ] uel *a* 28. 29 τὸ πάθος οἱ νέοι] οἱ νεώτεροι τὸ πάθος D 30 ἡ] ἡ δὲ D*a*

2 Θεραπεία κατόχου.

Καὶ νῦν οὖν τὴν φλεβοτομίαν χρὴ παραλαμβάνειν, καὶ μάλιστα ἐφ᾽ ὧν τὸ πρόσωπον ἐνερευθές ἐστι, τῆς δυνάμεως πάλιν ὑπαγορευούσης ἤγουν κλύσμασι κεχρῆσθαι, ποτὲ μὲν τοῖς διεγείρουσι τοῦ φλέγματος ἐπικρατοῦντος, ποτὲ δὲ τοῖς πραΰνουσι τῆς χολῆς πλεοναζούσης, ὡσαύτως δὲ καὶ τῇ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀγωγῇ χρηστέον· καὶ τρέφειν ὡσαύτως ὁτὲ μὲν καθ᾽ ἡμέραν, ὁτὲ δὲ ὑπὲρ μίαν. ἔστι δὲ σφόδρα ἐπικίνδυνον τὸ πάθος, εἴ που διά τινα τροφῆς ἢ πόματος ἁμαρτάδα γένηται· ἐφ᾽ ὧν χρὴ ἐμεῖν ἀναγκάζειν αὐτίκα καὶ ἐπὶ συστολῆς φυλάττειν ἐρεθίζειν τε τὴν κοιλίαν τῇ τε διὰ κυμίνου ἢ πηγάνου τῶν σπλάγχνων ἐμβροχῇ κεχρῆσθαι. τοὺς δὲ διὰ μέθην ἁλόντας τῷ πάθει μετὰ τὸ λυθῆναι τὴν κραιπάλην ὑγροτέρᾳ θρεπτέον τροφῇ (τοιοῦτος δὲ ὁ χυλός ἐστι τῆς πτισάνης) καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιτέγγειν ταῖς καταλλήλοις ἀλοιφαῖς, εἰ μὲν θέρος εἴη, ψυχραῖς, εἰ δὲ χειμών, χλιαραῖς. εἰ δὲ μηδαμῶς ἡ κραιπάλη λυθείη, μηδὲ ἀνανήψῃ, ἀπαγορεύσαντα χρὴ μακρὰν ἀποφεύγειν.

ια΄. Περὶ μνήμης ἀπωλείας καὶ λογισμοῦ καὶ κάρου καὶ μωρώσεως.

1 Ἡ τῆς μνήμης ἀπώλεια πῇ μὲν καθ᾽ ἑαυτὴν συμβαίνει, πῇ δὲ καὶ μετά τινος βλάβης τοῦ λογισμοῦ, καθάπερ καὶ ἡ τοῦ λογισμοῦ βλάβη καθ᾽ αὑτὴν πρότερον συμβαίνει, κἄπειτα ἐπακολουθεῖ ἡ τῆς μνήμης· ἀμφοτέρων δὲ πεπονθότων ἡ καλουμένη συνίσταται μώρωσις. αἰτίαν δὲ σχήσουσι καὶ νῦν τὴν συστᾶσαν δυσκρασίαν· ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὑγρὰ μόνον εἴη, τῆς τε μνήμης καὶ τοῦ λογισμοῦ κάκωσιν οἴσει νωθρότητάς τε καὶ καταφορὰς καὶ ὕπνους μακροὺς καὶ βαθεῖς· εἰ δὲ μετὰ ψυχρότητος, κάρους τε καὶ ληθάργους. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ξηρότης μόνη μὲν ἀγρυπνίας ἐπάγει, μετὰ δὲ θερμότητος παραφροσύνας τε καὶ φρενίτιδας. συνίστανται δὲ αὗται αἱ δυσκρασίαι ποτὲ μὲν κατὰ τοὺς χυμούς, ποτὲ δὲ κατὰ τὰς τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίας ἢ κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἀγγεῖα ἤγουν κατὰ τὴν παρεσπαρμένην ὑγρότητα ἢ κατ᾽ αὐτὸ τὸ τοῦ ἐγκεφάλου σῶμα ἢ καὶ τῶν κροταφιτῶν μυῶν τι τοιοῦτον παθόντων. εἰ δέ που συνεπιμιχθῶσιν ἑαυτοῖς οἱ χυμοί, καὶ τὸ πάθος τοιοῦτον οἴσουσι· πό-

ια΄ *cf. Aëtius VI 22—23*

3 ABCDEGHKMQ(F*a*)

1 κατόχου *om.* E   3 ἐστιν ἐνερευθές A   πάλιν] *in* -λιν *inc.* Q   4 ἤγουν] ἢ D: *om. a*   clisteribus uero *a*   χρῆσθαι D   διεγείρουσιν AHQ   5 πραΰνουσιν AH   6 ἀγωγῇ *om. a*   8 τινα *om. a*   9 ἐφ᾽ ὧν] οὓς D   ἐμεῖν . . . αὐτίκα] μὲν εὐθὺς ἀναγκάζειν ἐμεῖν D   10 τε *(pr.)*] δὲ καὶ D   ἢ] et *a*   12 θρετέον E: θεραπεύειν D   δὲ *om.* Q   13 ἐστι] *in ras.* B: ἐπὶ HM, *corr.* M: *om.* D   14 χειμῶνος D   15 ἀνανήψῃ] *e corr.* E: ἀνανήψει F: ἀνανήψει ὁ κάμνων D: ἀνανήψοι *e corr.* J: ἀνανήψῃ ὁ κάμνων Q, *sed* ὁ κάμνων *del.*   μακρὰν ἀποφεύγειν] *mrg.* C[2]: *om.* FG   ἀποφυγεῖν DQ   18 Ἡ *om.* D   αὑτὴν DQ   21 αἴτιον CFG   22 σχήσουσι] χρὴ D   καὶ νῦν] κοινὴν *in ras.* E: ἐκείνην F   τὴν] οἴεσθαι τὴν D   24 βαθεῖς καὶ μακρούς D   25 ἡ *om.* D   25. 26 ἐπάγει ἀγρυπνίας AE*a*   28 δὲ] *in ras.* B: *om. a*   30 τοιοῦτο Q: τοιούτῳ F: τοιοῦτõ| G: τοιούτων BC   31 αὑτοῖς F: αὐτοῖς C: ἀλλήλοις D   οἴσουσιν AEF

τερον δὲ ἁπλῆ ἢ cύνθετός ἐστιν ἡ δρῶcα δυcκραcία, ἐκ τῆc τῶν ἐκκρινομένων ἰδέαc μαθήcῃ. ὅτι μὲν γὰρ ἡ τῆc μνήμηc καὶ τοῦ λογιcμοῦ ἀπώλεια ψύξεωc ἔκγονοc ὑπάρχει, ἴcμεν· εἰ δέ που καὶ μεθ᾽ ὑγρότητοc ἢ ξηρότητοc, μαθηcόμεθα ἔκ τε τῶν ἐκκρινομένων καὶ τῆc τοῦ κάμνοντοc ἕξεώc τε καὶ κράcεωc καὶ τῆc τοῦ βίου διαγωγῆc ὥραc τε καὶ χώραc.

Θεραπεία. 2

Εἰ μὲν ψυχρά τιc εἴη δυcκραcία, θερμαίνειν δεῖ, εἰ δὲ μεθ᾽ ὑγρότητοc, καὶ ξηραίνειν, εἰ δ᾽ αὖ πάλιν μετὰ ξηρότητοc, ὑγραίνειν τε ἅμα καὶ θερμαίνειν· ὡcαύτωc δὲ κἀπὶ τῆc δυcκραcίαc τῆc θερμῆc ψύχειν, εἰ δὲ καὶ ξηρότηc εἴη, καὶ ὑγραίνειν, εἰ δὲ μεθ᾽ ὑγρότητοc, ψύχειν ἅμα καὶ ξηραίνειν. ἐφ᾽ ὧν δὲ τὸν αἱματικὸν χυμὸν εὕροιc πλεονάζοντα, φλεβοτομεῖν ἢ κλύcμαcι χρῆcθαι δριμέcι κἄπειτα καὶ τῆc ἱερᾶc διδόναι καὶ ἀποφλεγματιcμοῖc χρῆcθαι ἀλείμματά τε προcφέρειν ἐν τῇ κεφαλῇ τῷ ἐλαίῳ προcμίcγοντα τὰ ψύχοντα καὶ ξηραίνοντα, ῥόδα φημὶ καὶ μυρcίναc καὶ cχῖνον καὶ τὰ παραπλήcια· καὶ τοῦ ὅλου δὲ cώματοc προνοεῖν. εἰ δὲ ἐξ ἐγκαύcεωc εἴη καὶ κόπου, χρηcτέον κατὰ τῆc κεφαλῆc τῇ δι᾽ ὀξυροδίνου ἐπιβροχῇ καὶ τῇ λοιπῇ ψυχρᾷ καὶ ὑγρᾷ ἀγωγῇ ἔν τε τοῖc ἄλλοιc κἂν τῇ τροφῇ καὶ τοῖc πόμαcιν. εἰ δέ που κάροc ἐπὶ τῇ μωρώcει ἢ τῇ ἐπιληcμοcύνῃ ἐπιγένηται, καὶ τούτου προνοητέον, ὡc ἔμπροcθεν ἐπὶ τῶν ληθαργικῶν ἐλέγομεν, ἔνθα καὶ τὴν διάκριcιν αὐτῶν ὑφηγήμεθα.

ιβʹ. Περὶ cκοτωματικῶν.

Τὸ cκοτωματικὸν πάθοc cυνίcταται ψυχροῦ καὶ γλίcχρου χυμοῦ 1
καταλαβόντοc τὸν ἐγκέφαλον, ὅθεν ὑπὸ cμικρᾶc οὗτοι προφάcεωc ἑτοίμωc καὶ καταπίπτουcιν, ποτὲ μὲν cτρεφόμενά τινα βλέποντεc ἔξωθεν, οἷον τροχοὺc ἢ δίναc, ἢ καὶ αὐτοὶ cτραφέντεc, ποτὲ δὲ καὶ θαλφθέντεc τὴν κεφαλὴν κινουμένων τῶν ἐν αὐτῇ χυμῶν ἢ καὶ τοῦ πνεύματοc, ἔcθ᾽ ὅτε δὲ καὶ θλιβομένων τῶν ἐμπροcθίων κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου κατὰ τὰc ἀνατρήcειc τοῦ κρανίου ῥαγέντοc· ἐφ᾽ ὧν καὶ cφοδραὶ ὀδύναι γίνονται. προηγεῖται δὲ τῶν μὲν κατὰ πρωτοπάθειαν τῆc κεφαλῆc

ιαʹ 2 *cf. Oribasius, Synops. VIII 1* 20 ἔμπροcθεν] θʹ *2* ιβʹ *cf. Aëtius VI 7* ιβʹ 1 *cf. Galenus VIII 202 sqq.*

1 δρῶcα *om.* DF³ (*non* F) 3 ἔγγονοc FHQ που καὶ *om.* D 4 τε *om.* D 8 καὶ *om.* AE*a* τε *om.* CFG 8. 9 καὶ ἅμα AE*a* 9 τῆc θερμῆc δυcκραcίαc DQ 10 καὶ *(pr.)*] *om.* GQ, *del.* C² καὶ *(alt.) om.* DQ 11 εὕροιc] ADEGQ: εὕρηc CF: εὕρειc BKM: εὕριc H 12 φλεβοτομίαιc D καὶ *om. a* 13 κεχρῆcθαι CG: κεχρεῖcθαι F ἐν *om.* D 15 cχίνου KQ δὲ *om. a* 16 προνοεῖcθαι D καὶ] *om.* G, *supra scr.* C² 18 κἂν] καὶ EHQ*a* 19 ἐπιγίνεται Q: γένηται D: γέ|γένηται A 20 ἔμπροcθεν *om.* D ἐλέγομεν] ἔμπροcθεν ἐλέγομεν D 21 ὑφηγηcάμεθα D 25 καὶ *om.* CDFGM*a* καταπίπτουcι CDFGM, -ν *eras.* B ἐνcτρεφόμενα CFGM² τινα cτρεφόμενα D 26 ἢ *(alt.)*] ποτὲ δὲ D cτρεφόμενοι D ποτὲ . . . θαλφθέντεc *om.* D 29 ἐκραγέντοc D: κ^τγέντοc Q: κατε(α)γέντοc F 30 γίγνονται D τῶν μὲν] τοῖc μὲν F: ἐπὶ μὲν D *postea add.* τῶν: hos *a*

πασχούσης ὀδύνη κατ᾽ αὐτὴν σφοδρὰ καὶ βάρος καὶ ἦχος τῶν ὤτων, καὶ βλάπτονται τινὲς μὲν τὴν ὄσφρησιν, τινὲς δὲ τὴν γεῦσιν· ὅσοις δὲ κατὰ συμπάθειαν τοῦ τῆς γαστρὸς στόματος ἐπακολουθεῖ, καρδιωγμὸς καὶ ναυτίαι συνέπονται.

Θεραπεία.

2 Τοὺς σκοτωματικοὺς ἐν ἐπιθέσει μὲν γινομένους διεγερτέον τοῖς τε ἐπιτηδείοις ὀσφραντοῖς χρωμένους καὶ τρίψεσι καὶ τοῖς τοιούτοις, ἐν ἀνέσει δὲ τυγχάνοντας πρὸς ἀνασκευὴν τοῦ πάθους φλεβοτομητέον πρῶτον, εἶτα καθαρτέον τῇ ἱερᾷ, καὶ διαστήσαντας κλυστῆρι δριμεῖ χρηστέον κενταυρίου ἢ κολοκυνθίδος ἀφεψήματι. μετὰ δὲ τὰς τοιαύτας κενώσεις ἀμυκτέον τοπικῶς τὴν κεφαλὴν σικύαις κατὰ τοῦ ἰνίου μετ᾽ ἐγχαράξεως, καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς καὶ πταρμοῖς χρηστέον. ἐφ᾽ ὧν δὲ θέρμη τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤτων ἦχός ἐστιν, ὡς ἀτμῶν θερμοτέρων διὰ τῶν ἀρτηριῶν ἀναφερομένων, καὶ τὴν ἀρτηριοτομίαν παραληπτέον ὄπισθεν τῶν ὤτων, ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται.

ιγʹ. Περὶ ἐπιληψίας.

1 Ἡ ἐπιληψία σπασμὸς οὖσα τοῦ παντὸς σώματος μετὰ βλάβης τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν πῇ μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἐγκεφάλῳ συνισταμένην ἔχει τὴν αἰτίαν, πῇ δὲ ἐν ταῖς τούτου κοιλίαις ἁπάσαις· αὕτη δὲ ἐστιν ὁτὲ μὲν φλεγματικός, ὁτὲ δὲ μελαγχολικὸς χυμός. ἔτι τε καὶ διὰ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα κατὰ συμπάθειαν γίνεται, καθάπερ ἐπὶ κωλικῶν, ὡς ἐν τῷ περὶ ἐκείνων εἰρήσεται λόγῳ, ἤγουν καὶ ἐξ ἀναδόσεως ἑτέρων μορίων αὔρας τινὸς ἀνερχομένης ψυχρᾶς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον ὁτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ σκέλους, ὁτὲ δὲ ἀπὸ τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων· ὤφθη δέ ποτε καὶ ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἐπί τινος γυναικός, καθ᾽ ὃν ἔγκυος ἐγένετο χρόνον, μετὰ δὲ τὴν ἀπότεξιν ἀπεπαύετο. γίνεται δὲ τὸ πάθος τοῦτο μάλιστα μὲν παιδίοις, καὶ τούτων ἔτι τοῖς νεογνοῖς, μετὰ ταῦτα δὲ τοῖς μειρακίοις τε καὶ ἀκμάζουσιν, ἥκιστα δὲ πρεσβύταις τε καὶ γέρουσι.

6—12 *Oribasius, Synops. VIII 4* 16 εἰρήσεται] *VI 4* ιγʹ *cf. Alexander Trall. I 535 sqq.; Aëtius VI 13—21* 18—25 *cf. Galenus VIII 193* 23 εἰρήσεται] *infra* μγʹ

1 πασχόντων D: πάσχουσιν Q ὀδύνην AEH, *corr.* E σφοδρὰ] *seq. ras. 1 litt.* E 4 συνέσωνται H: simul erunt *a*: συνάπτονται F 5 περὶ θεραπείας Q: θεραπεία σκοτωματικῶν E: περὶ σκοτωματικῶν F 6 ἐπιθέσει] *mut. in* ἐπιτάσει C^2: ἐπιτάσει *in ras.* DA^3: augmento *a* γενομένους DQ: γιγνομένους F 9 διαστήσαντας] D: διαστήσαν̅ G: διαστήσαντες C *supra scr.* α: διαστήσαντα ABEFHKMQ: per interualla *a* 10 ἀφεψήματος CDG 12 καὶ πταρμοῖς] ABEHK: *om.* M, καὶ τοῖς πταρμοῖς *mrg.* M^2: καὶ πταρμικοῖς CFG*a*: καὶ τοῖς πταρμικοῖς D 13 θέρμη] διὰ θέρμην D τῶν *om.* D 15 ὄπισθεν] CDFG: ὄπιθεν ABEHKMQ 18 ἐπιλημψία Q*a* 21 φλεγματικός] φλεγματικὸς χυμός D χυμός *om.* D τε] δὲ CDFG: *om. a*? 22 γίγνεται Q *ante* ἐπὶ *ins.* καὶ B 23 ἤγουν] ἢ D: *om. a* 24 γίνεται *mrg.* K ψυχρᾶς ἀνερχομένης F ψυχρᾶς *om.* D ὁτὲ] ψυχρᾶς ποτὲ D 26 ἐγίνετο D 28 μὲν] μὲν ἐπὶ B δὲ ταῦτα AD 29 τοῖς *om.* D γέρουσιν AEHQ

προηγεῖται μὲν οὖν τῶν ἐπιληπτικῶν σώματος καὶ ψυχῆς τάσις ἀπροαίρετος καὶ δυσθυμία καὶ τῶν προσεχῶν λήθη καὶ ἐνυπνίων ὄψεις ταραχώδεις καὶ κεφαλαλγία καὶ πλήρωσις τῆς κεφαλῆς συνεχής, ἐπ᾽ ὀξυθυμίαις μάλιστα, ὠχρότης τε προσώπου καὶ γλώττης ἄτακτος κίνησις· τινὲς δὲ καὶ καταδάκνουσιν αὐτήν. τῶν δὲ ἀπὸ στομάχου καὶ παλμὸς αὐτοῦ τοῦ στομάχου προηγεῖται καὶ κλόνος καὶ δῆξις, κἂν ταῖς ἀσιτίαις ἢ βραδυσιτίαις παροξύνονται. ἐνστάντος δὲ ἤδη τοῦ συμπτώματος κατάπτωσις αὐτοῖς αἰφνιδίως γίνεται καὶ σπασμὸς καὶ ἄσημός τις ἔστιν ὅτε ἀναβόησις. ἐξαίρετον δὲ μάλιστα σημεῖόν ἐστιν αὐτῶν ὁ τοῦ στόματος ἀφρισμὸς τῶν ἄλλων κοινῶς πως ὑπαρχόντων καὶ ἑτέροις νοσήμασι· τισὶ δὲ αὐτῶν καὶ οὖρον ἀκουσίως ἐκκρίνεται καὶ κόπρος, ἔστι δὲ οἷς καὶ γόνος. ἐπί τινων μὲν οὖν ὀξύτατον ὑπάρχον τὸ πάθος ταχέως ἀπέκτεινε τῇ τε συνεχείᾳ τῶν παροξυσμῶν καὶ τῇ τοῦ συμπτώματος ἰσχύι, ἐπὶ δὲ τῶν πλειόνων εἰς μῆκος ἐκτείνεται, ὥστε, εἰ μὴ λυθείη κατὰ τὴν ἥβην ἢ τὰς καθάρσεις ἢ τὰς κυήσεις, ἢ εἰ μετὰ τοῦτον συσταίη τὸν χρόνον, ὡς τὰ πολλὰ συναποθνήσκει, χωρὶς εἰ μὴ τῆς προσηκούσης ἰάσεως ἐπιτύχοι. διελέγχει δὲ τοὺς ἐπιληπτικοὺς θυμιώμενα ἄσφαλτος ἢ γαγάτης λίθος ἢ κέρας αἴγειον, ἐσθιόμενον δὲ ἧπαρ τράγειον, καὶ ἡ ὀσμὴ ὀπτωμένου τοῦ ἥπατος.

Θεραπεία.

2 Εἰ μὲν ἔτι βρέφος εἴη τὸ κάμνον, οὐδὲν δεῖ περιεργάζεσθαι· τῆς τε γὰρ ἡλικίας ἐπὶ τὸ χολωδέστερόν τε καὶ ξηρότερον μεταβαλλούσης καὶ τῆς διαίτης ἐπὶ τὸ σωφρονέστερον αὐτομάτως ὡς τὰ πολλὰ τὸ πάθος ἀποπαύεται· χρὴ δὲ τῆς διαίτης καὶ μόνον αὐτῶν τε τῶν βρεφῶν καὶ τῶν γαλούχων προνοεῖσθαι. μετὰ δὲ τὴν τῶν παιδίων ἡλικίαν τοὺς ἐμπεσόντας εἰς ἐπιληψίαν λιπαρῶς τε ἐμβρέχειν τὰ σπώμενα καὶ διαστρεφόμενα μέρη διακρατεῖν τε καὶ ἀπευθύνειν, εἶτα διαστήσαντας τὸ στόμα ἐπικαθεῖναι δάκτυλον ἢ πτερὸν κεχρισμένον ἐλαίῳ ἰρίνῳ πρὸς τὸ κομίσασθαι φλέγμα. χρὴ δὲ καὶ τοῖς ὀσφραντοῖς τὴν αἴσθησιν ἐρεθίζειν, οἷον πευκεδάνῳ, Κυρηναϊκῷ ὀπῷ, ἀσφάλτῳ, κεδρίᾳ, πίσσῃ· μετὰ δὲ τοὺς παροξυσμούς, εἰ μηδὲν κωλύοι, φλεβοτομίᾳ χρηστέον ἀπ᾽ ἀγκῶνος. μηδὲν δὲ ὑπείκοντος τοῦ παροξυσμοῦ τὰ μὲν ἄκρα σιναπισμῷ

26 — p. 154, 17 *Oribasius, Synops. VIII 3*

31 ABCDEGHKM(F*a*)

1 μὲν *om. a* σωμάτων CFG τάσις] ADEFC², *e corr.* K: στάσις BCGHKMQ*a* 2 καὶ *(tert.) om.* D ὄψις CFG*a* ταραχώδης CF*a* 3 κεφαλαλγίαι AEQ²*a*, κεφαλαλγίαν Q 6 καὶ κλόνος *om. a* κἂν] καὶ DE

8 ἐφνίδιος H: ἐξαιφνίδιος D: ἐξεφνι^δ Q καὶ ἄσημός *om.* D τις] τῆς *e corr.* Q: eis *a* ὅτε] ὅτε καὶ D 9 αὐτῶν ἐστιν DQ 10 κοινῶν D

11 καὶ *(alt.)*] οἷς δὲ καὶ D 12 μὲν *om. a* 15 ἢ *(pr.)*] εἰς K τοῦτον] τούτων E*a*, *corr.* E²: το|τοῦτον *corr. ex* τούτων B: τοσοῦτον CFG 16 συναποθνήσκειν DFG 17 διελέγχειν ABHKM τοὺς *om.* CFG 18 δὲ] τε D 19 ἡ *om.* D τοῦ *om.* D 25 παίδων DM 26 τε *om.* D τὰ] καὶ τὰ D 28 καταχριώμενον D 30 κεδρίᾳ] DQE²: κεδρέᾳ CG: κεδραίᾳ ABHKM 31 κωλύει DF*a*: *in* κω- *des.* Q 32 ὑπήκοντος BG*a*

καταληπτέον, cικύαν δὲ κολλητέον τοῖc ὑποχονδρίοιc. μὴ γενομένηc δὲ πρὸc ταῦτα ἀνοχῆc ὀλίγη μὲν ἐλπίc, ὅμωc δὲ θαρcαλέωc ὁ ἰατρὸc καcτόριον βιαζόμενοc ἐγχείτω τῷ cτόματι καὶ ὀπὸν Κυρηναϊκὸν μετὰ μέλιτοc καὶ ὄξουc καὶ δι᾽ ἕδραc ἐνιέτω κενταυρίου ἀφέψημα ἢ κολοκυνθίδοc. τοὺc δὲ διαναcτάνταc ἐκ τῆc ἐπιληψίαc μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῇ διὰ τῆc ἱερᾶc καθάρcει κενωτέον. τοιαύτη μὲν δή τίc ἐcτιν ἡ τῆc προcφάτου καὶ ὀξείαc ἐπιληψίαc θεραπεία· ἐφεξῆc δὲ ὅcα πρὸc ἀναcκευὴν τῆc κεχρονιcμένηc παραδώcομεν. χρὴ τοίνυν τοὺc πάcχονταc ἐν ὑδροποcίᾳ μὲν μακρᾷ cυνέχειν, ἐγχειροῦνταc δὲ τῇ θεραπείᾳ φλεβοτομεῖν, εἰ μηδὲν κωλύει, καὶ διαλιπόνταc τέccαραc ἢ πέντε ἡμέραc ἀναλαμβάνειν τὸ cωμάτιον καὶ οὕτω καθαρτικῷ ὑποκενοῦν, μάλιcτα μὲν δι᾽ ἐλλεβόρου μέλανοc ἢ κολοκυνθίδοc, εἰ δ᾽ οὖν γε διὰ cκαμμωνίαc· δεῖ δὲ τοῦ μὲν ἐλλεβόρου δίχα τῆc ἐντεριώνηc κεκομμένου καὶ cεcηcμένου ἐμπάccειν μελικράτου κυάθοιc πέντε ἢ ἓξ ἢ μέλιτι ἀπέφθῳ ἀναλαμβάνειν μετ᾽ ὀλίγου πεπέρεωc, τῆc δὲ κολοκυνθίδοc τὸ cπέρμα ἐκβαλόνταc πληροῦν αὐτὴν ἔχουcαν τὴν ἐντεριώνην γλυκέοc καὶ ἐᾶν ὅλην τὴν νύκτα, ἕωθεν δὲ κεράcαντα τὸ γλυκὺ διδόναι πίνειν· ἢ καὶ τῷ διὰ τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου καθαρτηρίῳ χρηcτέον· ἔcτι δὲ τοῦτο δαφνοκόκκων καθαρῶν < η̄, πεπέρεωc λευκοῦ < η̄, ἀλυπιάδοc < η̄, εὐφορβίου < η̄, ἐλλεβόρου λευκοῦ < η̄· ταῦτα δίδου ἐν μιᾷ δόcει cὺν τῷ γλυκεῖ τῷ ἐν τῇ κολοκυνθίδι· καλῶc κενοῖ δι᾽ ἐμέτων. μετὰ δὲ τὴν αὐτάρκη κάθαρcιν λούειν αὐτούc, τῇ δὲ τρίτῃ cικυαcτέον ὑποχόνδριά τε καὶ μετάφρενον μετ᾽ ἀμυχῶν, εἶτα διαcτήcανταc ἱκανὰc ἡμέραc καὶ ἀναλαμβάνονταc τὸ cωμάτιον τῆc διὰ κολοκυνθίδοc ἱερᾶc προcάγειν, εἶτα μετὰ τοῦτο cικυαcτέον κεφαλὴν καὶ ἰνίον, τῇ δὲ ἑξῆc καταπλάττειν αὐτὸν ἄρτῳ ἡψημένῳ μὲν ἐν μελικράτῳ, cυλλελειωμένῳ δὲ πικροῖc ἀμυγδάλοιc ἢ ἑρπύλλῳ ἢ ἡδυόcμῳ ἢ καλαμίνθῃ ἢ πηγάνῳ, καὶ τοῦτο ποιητέον ἐπὶ τρεῖc ἡμέραc· καὶ μετὰ ταῦτα ξυρᾶν μὲν τὴν κεφαλήν, καταχρίειν δὲ πευκεδάνου ὀπῷ cὺν ὄξει διειμένῳ, ᾧ cπονδύλιον ἐνήψηται· διαcτήcαντα δὲ πάλιν καὶ ἀναλαβόντα τὸ cωμάτιον διδόναι τῆc διὰ κολοκυνθίδοc ἀντιδότου ὀβολοὺc θ̄ ἐν μελικράτῳ καὶ διαcτήcαντα

17—21 *Alexander Trall. I 555* 21—p. 155, 9 *Oribasius, Synops. VIII 3*

1 δὲ *(pr.)*] τε H 2 ἀνοχῆc] τινοc ἀνοχῆc D ὀλίγη] D: ὀλιγίcτη AB CEFGHKM*a* δὲ *om.* M*a* 3 ἐγχείτω] DEFC[3]: ἐγχεῖ ABCGHKM: infundet *a* 5 ἐπιλήψεωc CG 6 τοιαύτη] D: αὕτη ABCEFGHKM*a* δή] δέ F: *om. a* 8 κάμνονταc K 10 κωλύοι CDFG διαλειπόνταc ACK 11 cῶμα D 12 εἰ] ἢ G 13 τὸ μὲν ἐλλέβορον D κεκομμένον D cεcηcμένου] A: cεcηcμένον D: cεcημμένου FGHM[2]: cεcημένου BCEKM 14 κυάθοιc] ἐμβάλλονταc κυάθουc D ἓξ] ζ̄ CG 15 ἐκβαλλόνταc K: ἐκβάλλονταc DEHM, *corr.* M 16 τὴν] καὶ τὴν M 17 κεράcαντα *om. a* τῷ γλυκεῖ DE[2] ἢ *om.* D καὶ *om. a* 19 < η̄ *(tert.) om.* CDFG*a* 20 < η̄ *(pr.) om.* CDFG*a* < *(alt.)*] ἀνὰ < CDFG*a* 21 καλῶc] καλῶc γὰρ D 23 μετ᾽ ἀμυχῶν] *om. a*: μετὰ ἀμυχῶν D: μετὰ μυχῶν FG *et corr. ex* μετὰ χυμῶν C διαcτήcαντα D 24 ἀναλαβόνταc D cῶμα D 25 δὲ *om. a* 26 αὐτὸν] *om. a*: αὐτὴν *Or, e corr.* J μὲν *om.* K δὲ] *supra scr.* E[2] 27 καὶ *om.* F 29 πευκεδάνου] D*a*: πευκεδάνῳ ABCEFGHKM ὀπτῷ AF ᾧ] ἐν ᾧ D ἐμβέβληται D 30 intermittentes *a* ἀναλαβόντα] CDF: ἀναλαμβάνοντα ABEGHKM: resumentes *a* cῶμα D 31 θ̄] β̄ D διαcτήcαντα] D: διαcτήcανταc ABCEFGHKM*a*

ἡμέρας πάλιν διδόναι τῆς ἀντιδότου γ̄· εἶτα πταρμικοῖς χρῆσθαι καὶ μετὰ ε̄ ἢ ῑ ἡμέρας καστορίου διδόναι ἐν μελικράτῳ· καὶ διαστήσαντα πάλιν κλύζειν τῷ διὰ κενταυρίου καὶ κολοκυνθίδος· εἶτα τὴν ἱερὰν αὖθις διδόναι καὶ ἐφεξῆς ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι καὶ ἐρρίνοις, εἶτα τῷ σιναπισμῷ κατὰ τῆς κεφαλῆς· δεῖ δὲ καὶ δριμυφαγίαις ἐν καιρῷ χρῆσθαι. ὠφελεῖ δὲ τούτους καὶ ὀξύμελι τὸ σκιλλητικὸν καθ' ἡμέραν πινόμενον καὶ τὸ μέλι, ἐν ᾧ σκίλλα συνετάκη, ὅσον κοχλιάριον. δίαιτα δὲ τούτοις ἁρμόσει τμητικὴ καὶ λεπτύνουσα καὶ ἡ κάππαρις συνεχῶς ἐσθιομένη καὶ τάριχος· ἀπεχέσθωσαν δὲ κρεῶν τε καὶ ὀσπρίων καὶ οἴνου πλείονος ἀφροδισίων τε πλειόνων καὶ βαλανείων καὶ νάπυος καὶ τοῦ πίνειν εὐθὺς μετὰ λουτρόν, καὶ μάλιστα ἄκρατον οἶνον· κεχρήσθωσαν δὲ γυμνασίοις καὶ τρίψεσιν ὑστάτην τῶν ὅλων μορίων ἀνατριβόμενοι τὴν κεφαλήν.

Περὶ τῶν ἀπὸ στομάχου. 3

Εἰ δὲ πρωτοπαθοῦντος τοῦ στομάχου γίγνοιτο τὸ πάθος, εὐπεψίας προνοοῦντα τὸν πάσχοντα δεῖ περὶ τρίτην ὥραν ἄρτον ἐπιμελῶς ἐσκευασμένον προσφέρεσθαι ἐξ οἴνου κεκραμένου τῶν ἠρέμα στυφόντων καὶ λευκῶν. δίδου δὲ τούτοις τοῦ δι' ἀλόης φαρμάκου δὶς που καὶ τρὶς ἐφ' ἑκάστου ἔτους. οἶδα δέ ποτε παιδίον, φησὶν ὁ Γαληνός, οὐδ' ὅλως ἐπιληφθέν, ἐξ οὗ τῆς ῥίζης τῆς γλυκυσίδης ἐφόρει (λέγει δὲ τὴν παιωνίαν) μέγα καὶ πρόσφατον ἐξαρτώμενον τῷ τραχήλῳ. καὶ τὸ ἀγαρικὸν δὲ τοὺς ἐπιληπτικοὺς ὀνίνησι σέσελί τε καὶ τοῦ σπονδυλίου ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα καὶ ἀριστολοχία στρογγύλη μεθ' ὕδατος πινομένη· βοηθεῖ δὲ μεγάλως τούτοις καὶ ἡ ἀπόσχασις τῶν σκελῶν συνεχῶς γινομένη.

Περὶ τῶν ἀπό τινος μορίου. 4

Μέλλοντος μὲν γίνεσθαι τοῦ συμπτώματος, ἐπειδὰν αἴσθωνται τοῦ μορίου, ἐὰν ᾖ ποὺς ἢ χείρ, δεῖ βρόχῳ τὸ ὑπερκείμενον ἰσχυρῶς ἀπολαμβάνειν, ἐν δὲ ταῖς ἀνέσεσιν ἀποθεραπεύειν τῶν καυστικῶν τι φαρμάκων τῷ μορίῳ προσφέροντας, οἷόν ἐστι τὸ λεπίδιον ἢ τὰ διὰ κανθαρίδος καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ τὸ Ἰουλιάνιον δὲ ὀξύμελι τοὺς ἐπιληπτικοὺς μεγάλως ὀνίνησι κατὰ μέρος ἐκμοχλεῦον τὴν ὕλην. μετὰ δὲ πάντα τὰ λεχθέντα καὶ θηριακὴ καὶ τὰ αὐτοφυῆ τῶν λουτρῶν χώραν ἔχουσι.

12—13 *Galenus XI 364* ιγʹ 3 *Oribasius, Synops. VIII 3*
19 Γαληνός] *XI 859*

1 *post* ἡμέρας *ins.* γ̄ D διδόναι πάλιν D: rursus da *a* 2 ῑ] ς̄ D 3 τῷ] D: τοῦ H: τὸ ACEFGKM *et seq. ras.* B αὖθις] statim *a* 4 ἐνρίνοις AH τῷ *om.* D 6 τούτοις KM 7 οἷον D 8 ἁρμόζει D*a* καὶ ἡ] ποιεῖ δὲ καὶ D κάππαρις] D*a*: κάππαρις δὲ K: κάππαρις οὖν E: κάππαρις γοῦν ABCFGHM 11 μετὰ] μετὰ τὸ DF 12 δὲ] δὲ καὶ D μορίων *om. a* 14 *om.* G 15 τὸ πάθος γίγνοιτο D 16 πάσχοντα] κάμνοντα D 17 κεκραμένου] *om. a*: κεκερασμένου D: κεκραμμένου EFH 19 ποτε παιδίον *om.* D οὐδ'] παιδίον οὐδὲ D 21 τοῦ τραχήλου D 26 γίνεσθαι] *om. a*: γίγνεσθαι A 27 δεῖ βρόχῳ] *e corr.* B: cum laqueo *a*: διαβρόχῳ ACDEFGHKM: διὰ βρόχων JE² 29 τὰ] τὸ F 30 ἰουλιάνειον D 31 ἐκμοχλεύειν AE*a*, *corr.* E²

παρ᾽ ὅλον δὲ τὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνον φυλαττέσθωσαν μάλιστα μὲν τὴν ἀπεψίαν καὶ τὸ τρέφεσθαι πρὸ πέψεως καὶ τὰ παχύχυμα τῶν ἐδεσμάτων καὶ τὴν βραδυσιτίαν καὶ τὴν ἐκχόλωσιν τήν τε πολυοινίαν καὶ τὸ πίνειν μετὰ λουτρόν, ὡς εἴρηται, μάλιστα τὸν ἄκρατον καὶ τοὺς πάνυ παλαιοὺς καὶ τοὺς παχεῖς οἴνους, καὶ τὰ δριμέα τῶν ὀσφραντῶν καὶ πληρωτικὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ ἀτενίζειν ἐξ ὕψους καὶ τὸ ἐγχρονίζειν ἐν βαλανείῳ καὶ τὴν ἔγκαυσιν τῆς κεφαλῆς.

ιδʹ. Περὶ μελαγχολίας καὶ μανίας καὶ ἐνθεαστικῶν.

1 Ἡ μελαγχολία παραφροσύνη τίς ἐστιν ἄνευ πυρετοῦ ἐπὶ μελαγχολικῷ μάλιστα χυμῷ γινομένη κατειληφότι τὴν διάνοιαν, ποτὲ μὲν αὐτοῦ πρωτοπαθοῦντος τοῦ ἐγκεφάλου, ποτὲ δὲ τῷ ὅλῳ συμμεταβαλλομένου σώματι· καὶ τρίτον δὲ μελαγχολίας εἶδός ἐστιν, ὃ φυσῶδές τε καὶ ὑποχονδριακὸν καλοῦσιν, ἐπὶ φλεγμονῇ τῶν περὶ τὸν στόμαχον ὑποχονδρίων συνιστάμενον ποτὲ μὲν αὔρας τινὰς μοχθηράς, ποτὲ δὲ καὶ τῆς οὐσίας τοῦ χυμοῦ μέρος ἀναπεμπόντων πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. σημεῖα δὲ κοινὰ μὲν ἁπάντων ὅ τε φόβος καὶ ἡ δυσθυμία καὶ ἡ μισανθρωπία καὶ τὸ δοκεῖν τοὺς μὲν ζῷά τινα εἶναι ἄλογα καὶ μιμεῖσθαι τὰς φωνὰς αὐτῶν, τοὺς δὲ σκεύη ὀστράκινα καὶ φοβεῖσθαι τὸ καταγῆναι, καὶ τοὺς μὲν ἐπιθυμεῖν τοῦ θανάτου, τοὺς δ᾽ αὖ φοβεῖσθαι τὸ ἀποθανεῖν, καὶ τοὺς μὲν ἀεὶ γελᾶν, τοὺς δὲ κλαίειν· τινὲς δὲ καὶ δοκοῦσιν ὑπό τινων μειζόνων ἐφορᾶσθαι δυνάμεων καὶ προλέγειν τὰ ἐσόμενα καθάπερ ἐνθεάζοντες, οὓς καὶ ἐνθεαστικοὺς ἰδίως ὀνομάζουσιν. ἴδια δὲ σημεῖα τῶν μὲν διὰ συμπάθειαν ὅλου τοῦ σώματος μελαγχολικῶν τό τε κάτισχνον τοῦ σώματος καὶ μέλαν καὶ δασὺ καὶ τὸ ὅλον μελαγχολικὸν ἢ φύσει ἢ καὶ ἐξ ἐπικτήτου διά τινας φροντίδας ἢ ἀγρυπνίας ἢ μοχθηρῶν σιτίων προσφορὰς ἢ ἐπίσχεσιν αἱμορροΐδων ἢ καταμηνίων. τοὺς δὲ διὰ ὑποχόνδρια μελαγχολικοὺς ἀπεψίαι τε δηλοῦσι καὶ ὀξυρεγμίαι καὶ καῦμα καὶ βάρος αὐτῶν καὶ τὸ ἀνεσπάσθαι τὸ ὑποχόνδριον ἔσθ᾽ ὅτε καὶ φλεγμαίνειν καὶ τοῖς ἀρξαμένοις, εἶτα μείζοσι γινομένοις ἀκολουθεῖν τὰ μελαγχολικὰ συμπτώματα καὶ ταῦτα κουφίζεσθαι ταῖς πέψεσιν ἢ ταῖς ἀποκρίσεσιν ἢ φύσαις πλείοσιν ἢ ἐμέτοις ἢ ἐρυγαῖς. μηδενὸς δὲ τούτων ἢ παντάπασιν ὀλίγων αὐτῶν γινομένων τὰ μελαγχολικὰ φαινόμενα σημεῖα πρωτοπαθεῖν δηλοῦσι τὸν ἐγκέφαλον,

4 εἴρηται] *p. 155, 11* ιδʹ *cf. Oribasius, Synops. VIII 6; Alexander Trall. I 591 sqq.; Aëtius VI 8—10*

1. 2 τὴν ἀπεψίαν μὲν μάλιστα M 3 καὶ τὴν ἐκχόλωσιν] D: *om. a*: καὶ τὴν ἐκμόχλωσιν BCGHKM: καὶ τὴν ἐκμόχλευσιν AEC[3], *e corr.* F 5 τοὺς *om.* DE 6 καὶ *(pr.)*] καὶ τὰ D καὶ τὸ *(alt.)*] ἢ καὶ D 9 Ἡ] ἡ μὲν E, *corr.* E[3] 11 ὅλῳ] ἄλλῳ D, *mrg.* γρ. τῷ ὅλῳ 16 πάντων D 17 τινα *om.* D 18 κατεαγῆναι AH 19 αὖ *om. a* τὸ] τοῦ BCFG 21 μειζόνων] κρειττόνων D ἐμφορεῖσθαι D 22 καὶ *om.* K 25 καὶ *om.* D[3]*a* 26 προσφορὰν D 27 διὰ] διὰ τὰ D: δι᾽ M 28 ἀνασπᾶσθαι AB τὰ ὑποχόνδρια D 29 ὅτε] ὅτε δὲ D φλεγμαίνειν] φλεγμονὴ D: φλεγμαίνειν τούτοις F τοῖς] τούτοις D 30 κουφίζεται D 31 ἢ *(quater)*] et *a*

τοὐπίπαν ἐπὶ μελαγχολικῷ χυμῷ· εἰ δέ ποτε τῆς ξανθῆς χολῆς ὑπεροπτηθείσης εἰς μέλαιναν ἡ μεταβολὴ γένηται, τὴν καλουμένην οἴσει μανίαν, ἐφ᾽ ᾗ θηριωδῶς ἐκμαίνονται, ὥστε καὶ τοὺς ἀμελέστερον προστυγχάνοντας αὐτοῖς διαχειρίζεσθαι.

Θεραπεία μελαγχολίας. 2

Τοὺς μὲν οὖν κατὰ πρωτοπάθειαν τοῦ ἐγκεφάλου μελαγχολικοὺς διά τε λουτρῶν συνεχῶν καὶ διαίτης εὐχύμου τε καὶ ὑγρᾶς ἐκθεραπεύειν ἅμα τῇ κατὰ τὴν ψυχὴν προσηκούσῃ θυμηδίᾳ χωρὶς ἑτέρου βοηθήματος, ὅταν γε μήπω διὰ χρόνου μῆκος δυσεκκένωτος ὁ λυπῶν ᾖ χυμός, ὅτε καὶ ποικιλωτέρας καὶ ἰσχυροτέρας προσάγειν χρὴ τὰς ἰάσεις. καθαίρειν οὖν αὐτοὺς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπιθύμῳ ἢ ἀλόῃ· τούτων γὰρ εἰ καὶ ὀλίγον ἐφ᾽ ἑκάστης ἡμέρας λαμβάνοιεν, ὠφελεῖ τὰ μέγιστα καὶ ἡσυχῇ ὑπάγει. καθήραντα οὖν, ὡς εἴρηται, διδόναι τοῦ ἀψινθίου, νῦν μὲν τῆς πόας βρέχων ἐν ὕδατι καὶ ἑψῶν ὅσον κυάθους δύο, νῦν δὲ τοῦ χυλοῦ ὅσον ἡμίδραχμον διατήκων ὕδατι συνεχῶς. καὶ ὄξους δὲ ἐπιρροφεῖν ὡς δριμυτάτου βραχὺ καθεύδειν μέλλοντα καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὄψων εἰς τοῦτο ἀποβάπτοντα ἐσθίειν· ἄμεινον δὲ μεμῖχθαι τῷ ὄξει σκίλλης καὶ πολίου καὶ τῆς λεπτῆς ἀριστολοχίας. ὅταν δὲ ἐντύχῃς ἀρχομένῳ μὲν τῷ νοσήματι διὰ τὴν τοῦ ὅλου σώματος συμπάθειαν, ὡς εἴρηται, συνεστῶτι δὲ τῷ σώματι, πάντως ἀπὸ φλεβοτομίας ἀρκτέον, μετὰ δὲ τὴν φλεβοτομίαν ἀνακομισάμενον κάτω καθαίρειν τῷ διὰ Σικυωνίας καὶ τῷ διὰ τοῦ μέλανος ἐλλεβόρου. καὶ τὰς αἱμορροΐδας δὲ ἀναστομώσομεν καὶ καταμήνια προτρέψομεν, εἰ διὰ τὴν τούτων ἐπίσχεσιν εἴη γεγενημένον τὸ πάθος. ἀγαθαὶ δὲ καὶ αἱ διουρητικαὶ δυνάμεις καὶ αἱ τῶν ἱδρώτων καθάρσεις. εἰ δὲ διὰ τὴν τῶν ὑποχονδρίων κάκωσιν τὸ πάθος συνέστη, χρὴ καὶ τὴν τούτων ποιεῖσθαι φροντίδα καὶ πυριᾶν μὲν αὐτὰ διαβρέχοντας πηγάνου ἀφεψήματι καὶ ἀνήθου καὶ ἀψινθίου καὶ γλήχωνος καὶ ἄγνου σπέρματος καὶ δάφνης τοῦ καρποῦ (ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς πόνους παρηγορεῖ καὶ τὰς φύσας μειοῖ), ἑψεῖν δὲ ἐν ἐλαίῳ καὶ καταπλάττειν· ἐχέτω δὲ καὶ τούτων τὰ καταπλάσματα καὶ τῶν πρὸς τὰς φύσας τὸ σέλινον ἢ τὸ ἄνισον ἢ τὸ κύμινον· οὐ χεῖρον δὲ καὶ κύπερον

ιδ´ 2 *Oribasius, Synops. VIII 6* 19 εἴρηται] *p. 156, 11*

1 τοὐπίπαν *om. a* 2 οἴσει] ποιήσει DF[3] 3 *supra* ἐφ᾽ *scr.* ἐν D 5 μελαγχολίας *om.* EF 6 οὖν *om.* D 7 τε *(alt.) om.* A θεραπεύειν D 8 τὴν *om.* DH προσηκούσῃ *om.* D 9 γε] δὲ H*a* χυμὸς ᾖ AE*a* ὅτε] *mut. in* τότε F: tunc *a* 10 καὶ *(pr.)*] *om.* M: *supra scr.* C καὶ ἰσχυροτέρας *om.* C προσάγειν *om.* D ἰάσεις] ἰάσεις προσφέρειν D 11 εὐθὺς αὐτοὺς B, *sed corr.* εὐθὺς *om.* M 12 ὑπάγει] BD*a*: ὑπάγῃ C: ὑπάγοι AEGHKM: ἐπάγει F 13 καθήραντες F: καθήραν$^{\tau}$ G: *om.* D ὡς εἴρηται *om.* D διδόναι] δίδου δὲ καὶ D 14 ὅσον *(utr.) om. a* 15 δὲ *om. a* 16 βραχὺ *om. a* μέλλοντ$^{\alpha}$ς D: μέλλοντος F καὶ] uero *a* 17 ἀποβάπτοντα] AE*a*: ἀποβάπτον$^{\tau}$ G: ἀποβάπτοντας BCDFHK: ἀποβάπτοντος M 21 κάτω] καὶ κάτω D τῷ *(utr.)*] τὸ CGM 22 αἱμορραγίας K δὲ *om. a* 24 δὲ] D: *om. a*: τε ABCEFGHKM καὶ αἱ *(pr.)*] D, *e corr.* J: καὶ ABCEFGHKM 26 ποιήσασθαι D βρέχοντας K: διαβρέχοντος F 27 ἀφέψημα K καὶ ἀνήθου . . . σπέρματος καὶ *(28) om.* K 28 γὰρ] δὲ D 30 καὶ *(pr.) om.* D τῶν] τι τῶν D 31 τὸ *(pr.)*] οἷον τὸ D

καὶ ἶριν καὶ λιβανωτίδα ἐμβάλλειν εἰς τὸ κατάπλασμα. ἐὰν δὲ ἐπὶ πολὺ προσκεῖσθαι ταῦτα καὶ δι' ἡμέρας καὶ ἐδηδοκότι καὶ ἀσίτῳ· ὅταν δὲ ἀφέλῃς, ἄλλο τι σκέπασμα ἐπίβαλλε ἢ ἔριον πλατύ. καὶ σικύαις δὲ χρῆσθαι πρὸς μὲν τὰ πνεύματα κούφαις, πρὸς δὲ τοὺς πόνους καὶ τὰς φλεγμονὰς ἀποσχάζων. προσέχοντας δὲ τῇ θεραπείᾳ μηδὲ τοῦ νάπυος ἐπιλανθάνεσθαι, χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς δριμέσι σμήγμασι καὶ δρώπαξι κατά τε μεταφρένου καὶ τῆς γαστρός. ἐπὶ δὲ τῶν κεχρονισμένων κράτιστον βοήθημα καὶ ἡ διὰ τοῦ ἐλλεβόρου δι' ἐμέτων κάθαρσις. δίαιτα δὲ πᾶσι τοῖς μελαγχολικοῖς εὔχυμος ἁρμόσει καὶ μετρίως ὑγραίνουσα φυλαττομένων αὐτῶν κρέα τε βόεια καὶ ἐλάφεια καὶ φακῆν καὶ κράμβας καὶ κοχλίας οἴνους τε παχεῖς καὶ μέλανας, καὶ ἁπλῶς ὅσα τὴν μέλαιναν χολὴν γεννᾷ.

3 Θεραπεία μανίας.

Καὶ τοὺς μαινομένους παραπλησίως τοῖς μελαγχολῶσι θεραπεύσομεν· ἰδίως δὲ τῇ κεφαλῇ τούτων ῥόδινόν τε καὶ ὀξυρόδινον προσοίσομεν, καὶ διὰ τῆς πικρᾶς ἀντιδότου καθάρωμεν προφλεβοτομήσαντες αὐτοὺς καὶ βδέλλαις κατὰ τῆς κεφαλῆς χρησώμεθα. μάλιστα δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖ ἱππομαράθρου ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα πινόμενον ἐν ὕδατι καὶ βρυωνίας ῥίζης < ᾱ μεθ' ὕδατος καθ' ἡμέραν. εἰ δὲ μὴ πείθοιντο τὰ καθαρτικὰ φάρμακα πίνειν οἱ παραφρονοῦντες, καταμικτέον αὐτὰ λεληθότως ὁτὲ μὲν τοῖς ἐδέσμασιν αὐτῶν, οἷον βουκελλίοις ἢ ἰσχάσιν ἢ φοίνιξιν, ὁτὲ δὲ τοῖς πόμασιν. πρὸ δέ γε πάντων ἢ συνδεσμείσθωσαν ἐν τῇ κλίνῃ διὰ τὸ μὴ κακόν τι δρᾶν αὐτούς τε καὶ τοὺς προστυγχάνοντας ἢ αἰωρείσθωσαν ἐν κλινιδίῳ ἔνδοθεν γυργάθου τινὸς ἐξ ὕψους ἀπηρτημένῳ.

ιε'. Περὶ ἐφιάλτου.

Τὸν ἐφιάλτην οἱ μὲν ἀπὸ ἀνδρὸς ὠνομάσθαι λέγουσιν ἢ ἀπὸ τοῦ φαντασιοῦσθαι τοὺς ἐν αὐτῷ γινομένους ὡς ἐφαλλομένου τινός· Θεμίσων δὲ διὰ τοῦ δεκάτου τῶν ἐπιστολικῶν πνιγαλίωνα προσωνόμασεν,

ιδ' 3 *cf. Oribasius, Synops. VIII 7* ιε' *cf. Aëtius VI 12*

2 ἡμέρας] ἡμέρας καὶ νύκτωρ D ἐδηδοκότι] DF, *e corr.* E: ἐδηδεδοκότι B: ἐδηδεκότι ACEGHKM 3 σκέπασμα *om.* AE ἐπίβαλλε *om.* A ἢ] *Or*: καὶ D: *om.* ABCEFGHKM*a* πλατύ *om.* *a* δὲ *om.* *a* 4 χρῆσθαι] D: χρὴ ABCEFGHKM*a* 5 ἀποσχάζοντας D: caraxa *a* προσέχοντα E 7 τε] τοῦ CF, *e corr.* G 8 καὶ *om.* *a* 9 ἁρμόζει D 10 κράμβην D 11 τε] τε τοὺς D: τ^υ H 12 γεννᾷ χολήν D 14 θεραπεύσωμεν BEHKM, *corr.* M 15 προσοίσομεν] DF, *e corr.* M: *corr. ex* ποιήσομεν C: προσοίσωμεν ABEGHKM*a* 16 καθάρωμεν] *mut. in* καθάρομεν M: καθάρομεν CFG 17 χρησόμεθα CDG, *e corr.* M 18 ἱππομαράθου D 19 μὴ *om.* M 20 λεληθότας K 22 συνδεσμείσθωσαν] διακρατείσθωσαν ὑπό τινων παίδων ἢ δεσμείσθωσαν D 24 ἢ] ἢ καὶ D ἔνδοθεν . . . τινὸς *om.* *a* θυργάθου CG, *corr.* C: γυγάθου K: γαγάθου F 26 Περὶ] CEFG: περὶ τοῦ ABDHKM 27 οἱ *om.* *a* ἀπὸ] *om.* K, ὑπὸ *mrg.* ἀνδρὸς] ἀνδρός τινος D ἢ] οἱ δὲ CG: οἱ δὲ καὶ D 29 ἐν τῷ δεκάτῳ D

ἴcωc ἀπὸ τοῦ πνίγειν. cυνίcταται δὲ περὶ τοὺc κραιπαλῶνταc καὶ cυνεχῶc ἀπεπτοῦνταc· τοῖc δὲ ἐν αὐτῷ γενομένοιc παρακολουθεῖ δυcκινηcία καὶ ναρκώδηc cυναίcθηcιc, παρὰ τοὺc ὕπνουc πνιγμοῦ φανταcία καὶ κατάληψιc ὡc ἐπιπεcόντοc τινὸc μετὰ τοῦ ἀδυνατεῖν προcεκβοᾶν ἢ φωνεῖν ἀcημάντωc· ἔνιοι δὲ φανταcιοῦνται καὶ ἀκούειν πολλάκιc τοῦ ἐπιπεcόντοc καὶ ἀφροδιcίων αὐτὸν ὀρέγεcθαι, φεύγειν δὲ τῶν δακτύλων cυναχθέντων. φυλακτέον οὖν τὸ δεινὸν ἀρχόμενον· χρονίcαc γὰρ καὶ cυνεχῶc νυκτὸc ἐπιπίπτων νόcημά τι τῶν μεγάλων, ἀποπληξίαν ἢ μανίαν ἢ ἐπιληψίαν, ἀγγέλλει, ὅταν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν φέρηται ἡ αἰτία· ὅcα γὰρ οἱ ἐπιληπτικοὶ καθ᾽ ἡμέραν, ταῦτα οἱ ἐφιαλτικοὶ πάcχουcι κοιμώμενοι. χρὴ οὖν τέμνοντα φλέβα καὶ καθάρcειc παραλαμβάνοντα κενοῦν τὸ ὅλον cῶμα τοῦ πάcχοντοc. μάλιcτα δὲ βοηθεῖ τούτοιc ὁ μέλαc ἐλλέβοροc, < ᾱ εἴ που cκαμμωνίαc μίcγοιc ὀβολοὺc γ̄ καί τινα τῶν εὐωδῶν, ἄνιcον, δαῦκον, πετροcέλινον· καὶ ἡ διὰ τῆc Cικυωνίαc δὲ ἱερὰ μεγάλωc βοηθεῖ· ἔcτι δὲ ἡ Ῥούφου. ἡ δὲ δίαιτα ἔcτω λεπτή, καὶ τὰ φυcώδη φυλάττεcθαι δεῖ· βοηθεῖ δὲ αὐτοῖc καὶ ὁ τῆc παιωνίαc καρπόc, κόκκουc δὲ πεντεκαίδεκα τοὺc μέλαναc τρίψαc μεθ᾽ ὕδατοc πίνειν δίδου cυνεχῶc.

ιϛ′. Περὶ λυκάονοc ἢ λυκανθρώπου.

Οἱ τῇ λυκανθρωπίᾳ κατεχόμενοι νυκτὸc ἐξίαcι τὰ πάντα λύκουc μιμούμενοι καὶ μέχριc ἡμέραc περὶ τὰ μνήματα διατρίβουcι. γνωριεῖc δὲ τὸν οὕτω πάcχοντα διὰ τῶνδε· ὠχροὶ τυγχάνουcι καὶ ὁρῶcιν ἀδρανὲc καὶ ξηροὺc τοὺc ὀφθαλμοὺc ἔχουcι καὶ τὴν γλῶccαν ξηροτάτην, καὶ cίελον οὐδ᾽ ὅλωc προχωροῦν αὐτοῖc· εἰcὶ δὲ καὶ διψώδειc, καὶ τὰc κνήμαc διὰ τὸ πολλάκιc προcπταίειν ἀνιάτωc ἡλκωμέναc ἴcχουcιν. τοιαῦτα μὲν τὰ γνωρίcματα· γινώcκειν δὲ χρὴ εἶδοc μελαγχολίαc εἶναι τὴν λυκανθρωπίαν, ἣν θεραπεύcειc κατὰ τὸν χρόνον τῆc ἐπιcημαcίαc

7—18 *Oribasius, Synops. VIII 2* ιϛ′ *Oribasius, Synops. VIII 9; cf. Aëtius VI 11*

1 κραιπαλῶνταc] D*a*: κραιπάλωc ABCFGHKM: κραιπάλουc *e corr.* E²: κραιπαλοῦνταc *in ras. min.* J 2 γινομένοιc DHM 3 παρὰ] πέ D: περὶ CFG ὕπνουc] ὕπνουc τε D πνιγμοῦ] necationis enim *a* 4 ἐκβοᾶν D φωνεῖν] *e corr.* D: φωνὴν K*a* 6 ἀφροδιcίων . . . ὀρέγεcθαι] πρὸc ἀφροδίcια παρ᾽ αὐτοῦ ἐξορμᾶcθαι D αὐτῶν CFG δὲ] δὲ αὐτὸν D 7 χρονίcαν E³ καὶ] CDFG: *om.* ABEHKM*a* 8 ἐπιπίπτων νυκτὸc CFG ἐπιπίπτον E³ 11 τέμνονταc D κάθαρcιν D παραλαμβάνονταc D 12 τούτοιc βοηθεῖ D 13 εἴ που] δεῖ δέ που καὶ D μίcγειν D 14 ἄνιcον] οἷον ἄνιcον D 15 δὲ *om. a* βοηθεῖ] ὠφελεῖ D ἡ *(pr.)*] καὶ ἡ D ἔcτω δὲ ἡ δίαιτα D 16 φυλαττέcθωcαν D δεῖ *om.* D 17 δὲ] οὖν D V aut X *a* τρίβων τοὺc μέλαναc D 19 ἤτοι CFG 20 κρατούμενοι D ἐξίαcιν CGHK, -ν *eras.* B 22 δὲ *om.* A οὕτωc AE ἀδρανέcτατα *e corr.* D 23 ἔχουcι] D: *om.* ABCEGHKM*a*: καὶ οὐδὲ δακρύουcι θεάcῃ δὲ αὐτοὺc καὶ κοίλουc τοὺc ὀφθαλμοὺc F ξηροτάτην] τραχυτάτην CG: τραχεῖαν F 24 προχωροῦν] ἐcτὶ *(in ras.)* προχωροῦν D: προcχωροῦν ABCEFGHKM: habundat *a* 25 ἡλκωμέναc] ADFME²: εἱλκωμέναc CEGHK *et in ras.* B ἴcχουcιν] HK: ἴcχουcι DM, -ν *eras.* B: ἔχουcιν CEG: ἔχουcι AF 27 τῆc] CDEFG: τὸν A: τὸν τῆc HKM *et e corr.* B

τέμνων φλέβα καὶ κενῶν τοῦ αἵματος ἄχρι λειποθυμίας καὶ διαιτῶν τὸν κάμνοντα ταῖς εὐχύμοις τροφαῖς· κεχρήσθω δὲ τοῖς λουτροῖς γλυκέσιν. εἶτα ὀρῷ γάλακτος χρησάμενος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κάθαιρε τῇ διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἱερᾷ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον· μετὰ δὲ τὰς καθάρσεις καὶ τῇ διὰ τῶν ἐχιδνῶν θηριακῇ χρήσῃ καὶ τὰ ἄλλα παραλήψῃ, ὅσα ἐπὶ τῆς μελαγχολίας εἴρηται. ἐπερχομένης δὲ ἤδη τῆς νόσου τοῖς ὑπνοποιεῖν εἰωθόσιν ἐπιβρέγμασι χρήσῃ· καὶ ὀπίῳ δὲ χρῖσον τοὺς μυκτῆρας εἰς ὕπνον τρεπομένοις.

ιζʹ. Περὶ τῶν ἐρώντων.

Τοῖς κατὰ τὸν ἐγκέφαλον πάθεσι τοὺς ἔρωτας προσάπτειν οὐδὲν ἄτοπον φροντίδας τινὰς ὄντας· ἡ δὲ φροντὶς πάθος ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἐν κινήσει κοπιώδει καθισταμένου τοῦ λογισμοῦ. παρακολουθεῖ δὲ τοῖς ἐρῶσι τάδε· ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, καὶ οὐ δακρύουσι, φαινόμενοι δὲ ὡς ἂν ἡδονῆς πεπληρωμένοι εἰσίν, κινεῖται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ βλέφαρα θαμινά, τῶν τε ἄλλων τοῦ σώματος μερῶν οὐ συμπιπτόντων μόνοι οὗτοι τοῖς ἐρῶσι συμπίπτουσι. σφυγμὸς δὲ τῶν ἐρώντων ἴδιος οὐδείς ἐστιν, ὥς τινες ᾠήθησαν, ἀλλ᾿ ὁποῖος ὁ τῶν φροντιζόντων· ὁπότε δὲ εἰς ὑπόμνησιν ἔλθοιεν τοῦ ἐρωμένου ἤτοι δι᾿ ἀκοῆς ἢ ὁράσεως, καὶ μάλιστα ἐξαίφνης, τότε συμβαίνει τοὺς σφυγμοὺς θορυβουμένης τῆς ψυχῆς ἀλλοιοῦσθαι μήτε τὴν κατὰ φύσιν ὁμαλότητα μήτε τὴν τάξιν ἀποσῴζοντας. τούτους μὲν οὖν δυσθυμουμένους καὶ ἀγρυπνοῦντας ἀγνοοῦντές τινες τὴν διάθεσιν ἀλουτίαις τε καὶ ἡσυχίαις καὶ λεπτῇ διαίτῃ κατέτηκον· ἐφ᾿ ὧν ἐξευρόντες οἱ σοφώτεροι τὸν ἐρῶντα ἐπί τε λουτρὰ καὶ οἰνοποσίαν αἰωρήσεις τε καὶ θεάματα καὶ ἀκούσματα τὴν διάνοιαν ἀπάγουσιν. ἐνίοις δὲ καὶ φόβον ἐπαρτᾶν δεῖ· οἱ γὰρ σχολάζοντες ἀεὶ τῷ ἔρωτι δυσέκνιπτον ἔχουσι τὸ πάθος. χρὴ οὖν καὶ φιλονεικίας πρός τινας ἐπεγείρειν κατὰ τὰς ὑποθέσεις, ὧν προῄρηνται βίων ἕκαστοι, καὶ τὸ ὅλον ἐφ᾿ ἑτέρας μετάγειν φροντίδας τὸν λογισμόν.

12—16 *Oribasius, Synops. VIII 8* 16—20 *cf. Galenus XIV 635, XVIII² 40* 21—27 *Oribasius, Synops. VIII 8*

1 καὶ *(pr.)*] DE²: *om.* ABCEFGHKM*a* 2 κεχρῆσθαι D τοῖς *om.* D 3 εἶτα] ἢ τῷ D γάλακτος] τοῦ γάλακτος D κάθαιρε] *Or*: καὶ ABCDEFGHKM*a* 4 τῇ] τῆς DH, *corr.* H ἱερᾷ] E³, *Or*: ἱερᾶς ABCDEFGHKM 5 διὰ τῶν] δι᾿ DM 7 δὲ *om. a* χρῖσον] *Or*: χρεῖον E: χρήσῃ F: χρίων ABCDGHKME³*a* 8 τρεπομένοις] τρέψεις τοὺς κάμνοντας D: conuerte *a* 9 τῶν *om.* DE 10 προσάπτειν καὶ τοὺς ἔρωτας D 11 ἐστὶ] τι D: *om.* F 12 ἐν] ἐστιν ἐν DF κοπώδει D 13 ὡς ἂν] donec *a* 14 καὶ *om. a* *ad* θαμινά *supra scr.* πυκνά K²: συνεχῶς *mrg.* D³ 15 τε *om. a* μερῶν τοῦ σώματος D 17 ὁ *om.* D 20 ἀποσῴζοντας] *Gal*: ἀποσῴζειν ABCEFGHKM*a*: φυλάττοντας D 21 μὲν *om. a* 22 ἀλουσίαις D 23 τὸν ἐρῶντα] ABDEHKMC²*a*: τὸν ἐρώντων G: τῶν ἐρώντων CF: τὸν ἔρωτα *Or* 25 καὶ] CDFG: *om.* ABEHKM*a* 26 δυσέκνιπτον] D: δυσέκλειπτον ABCEFGHKM: difficile mobilem *a* καὶ *om. a* 27 ἐπαγείρειν B: ἐπεγχειρεῖν F προείρηνται ABCFGK, *corr.* K 28 φροντίδας μετάγειν E*a*

ιη΄. Περὶ ἀποπληξίας καὶ ἡμιπληγίας ἤτοι παραλύσεως.

Τῆς μὲν κοινῆς ἀρχῆς τῶν νεύρων παθούσης κἀκ τοῦδε πάντων 1
τῶν κατὰ τὸ σῶμα μορίων ἀπολεσάντων τήν τε κίνησιν ἅμα καὶ τὴν αἴσθησιν ἀποπληξία τὸ πάθος καλεῖται μετὰ τοῦ καὶ τὰς ἡγεμομικὰς ἐνεργείας βεβλάφθαι· εἰ δὲ κατὰ θάτερον μέρος ἡ ἔμφραξις γένηται, ἡμιπληγία καὶ παράλυσις ὀνομάζεται. εἰ δὲ καθ᾿ ἕν τι μόριον ἡ τοιαύτη συσταίη βλάβη, ἐκείνου τοῦ μορίου τὸ πάθος λεχθήσεται· φησὶ γοῦν Ἱπποκράτης „ἀπόπληκτον αὐτῷ τὸ σκέλος ἐγένετο.“ σώζεται οὖν ἐπὶ τῶν ἀποπλήκτων βραχεῖά τις ἀναπνοή, ἥτις, εἰ μὲν ἐπὶ πολὺ τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας ἐκτραπείη, μεγίστην οἴσει τὴν διάθεσιν, εἰ δ᾿ ἐπ᾿ ὀλίγον, βραχεῖαν· χειρίστη δέ ἐστιν, ὅταν διαλιμπάνῃ ἢ καὶ μετὰ βίας μεγάλης προσγίνηται. συνίσταται δὲ τὸ πάθος ἀθρόως ψυχροῦ πληροῦντος φλέγματος τὰς κυριωτάτας τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίας· εἰ δέ ποτε ἡ τοῦ νωτιαίου ἀρχὴ ἅπασα τὸ τοιοῦτο πάθοι, τὰ κάτω πάντα τοῦ προσώπου παραλυθήσονται, αὐτοῦ δὲ ἀπαθοῦς μένοντος, διότι τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν κίνησιν τὰ ἐνθάδε ἀπ᾿ ἐγκεφάλου δέχεται· εἰ δὲ κατὰ τοῦ ἡμίσεως, παραπληγία συνίσταται ἐκείνων τῶν μερῶν. εἰ δὲ ἡ ὄσφρησις πάθοι, ἤτοι τῶν ἐμπροσθίων κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου δυσκρασίαν ἀναδεξαμένων ἢ τῶν ἐν τοῖς ἠθμοειδέσιν ὀστοῖς πόρων φραχθέντων τὸ τοιοῦτον ἔσται. οἱ τοίνυν ἀπόπληκτοι κεῖνται ἄναυδοι ἀκίνητοί τε καὶ ἀναίσθητοι ἄνευ πυρετοῦ. προηγεῖται δὲ τοῦ πάθους κεφαλῆς ἀθρόον καὶ ὀξὺ ἄλγημα καὶ τῶν σφαγιτίδων φλεβῶν ἔπαρμα καὶ σκοτοδινία τῶν τε ὀφθαλμῶν μαρμαρυγαὶ καὶ ψῦξις ἄλογος τῶν ἄκρων παλμοί τε τοῦ σώματος ὅλου καὶ δυσκινησία καὶ ὀδόντων τρισμοὶ ἐν τῷ καθεύδειν, οὐροῦσί τε οἷον ἰώδη καὶ μέλανα ὀλίγα καὶ κριμνώδη τινὰ ἔχοντα ὑπόστασιν. συμβαίνει δὲ τὸ πάθος περὶ τὴν πρεσβυτικὴν ἡλικίαν ταῖς φλεγματικωτέραις κράσεσι καὶ διαίτῃ τοιαύτῃ· εἰ δέ που ἐν νεότητι καὶ θέρους ὥρᾳ συστῇ, μεγάλην δηλοῖ τὴν ἀνάγκην.

Θεραπεία ἀποπληξίας καὶ ἡμιπληγίας ἤτοι παραλύσεως. 2

Τὸ τῆς ἀποπληξίας πάθος οὐδαμῶς ἢ σπανίως θεραπεύεται· θάνατον γὰρ ἀπειλεῖ σύντομον. εἰ δέ που καὶ λυθείη, τὰ πολλὰ μετὰ παραλύσεως μέρους τινὸς τοῦ σώματος ἀπαλλάττεται. τοὺς τοίνυν ὁπωσοῦν

ιη΄ 1—4 *cf. Aëtius VI 27—28* 2—20 *Galenus VIII 208 sqq.* 8 Ἱπποκράτης] *cf. Aphorism. VII 40* 20—21 *Galenus XIV 737*

1 ἡμιπληξίας DM 3 μορίαν CG, *corr.* C³ 4 τοῦ καὶ] καὶ τοῦ C: καὶ F: καὶ *om. a* 5 ἡ *om.* D 6 ἡμιπληξία D 11 διαλιμπάνει BF 12 προσγίνηται] D: προσγίνεται ABCEFGHKM 14 τοιοῦτον CDE πάντα τὰ κάτω D 15 παραλυθήσεται AE αὐτοῦ . . . μένοντος *om.* D δὲ] *mut. in* γε E³ τὴν] τήν τε D 16 τὰ ἐνθάδε *om. a* κατὰ] *mut. in* τὰ E: τὰ κατὰ H 17 ἡμίσεος D παραπληξία D ἐκείνων] ἐπ᾿ ἐκείνων D 19 ἠθμοειδέσιν] *Gal.*: ἰθμοειδέσιν ABCEGKM: ἰσθμοειδέσιν DFHE²: mediis *a* ἐμφραχθέντων D 23 τῶν *(alt.)*] καὶ τῶν D 25 οἷον *om.* D 27 κράσεσι] τε κράσεσι D 29 ἀποπληξίας . . . παραλύσεως *om.* E ἡμιπληγίας] FGK: ἡμιπληξίας ABCDHM*a* ἤτοι] καὶ D*a* 31 τὰ πολλὰ *om. a* 32 τινος μέρους D

δυναμένους ἐξιαθῆναι χρὴ αὐτίκα φλεβοτομεῖν καί, εἴ που ἔνδοcίν τινα cχοῖεν, ἐπαφαιρεῖν μὲν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ τῇ ἑξῆc, ὑπάγειν δὲ καὶ τὴν γαcτέρα δριμεῖ κλυcτῆρι ἅλμην καὶ μέλι μίcγονταc· εἶτα ἀλειφέcθωcαν ἐλαίῳ πολλῷ τεθειωμένῳ τὸ ὅλον cῶμα τήν τε κεφαλὴν τῷ χαμαιμηλίνῳ ἢ ἀνηθίνῳ ἐλαίῳ, ἐν ᾧ ἀφηψήθη cπονδύλιον ἢ καλαμίνθη. μελίκρατόν τε ἐνcτάζειν καὶ ὀcφραντὰ προcάγειν, ὀποπάνακα ἢ cαγαπηνὸν καὶ χαλβάνην ἤγουν καcτόριον. δεῖ δὲ καὶ βιαίωc διανοίγονταc τὸ cτόμα καθεῖναι δάκτυλον ἢ πτερὸν ἐλαιοβραχὲc ἐπὶ τῷ ἐκβάλλειν τὰ ἐγκείμενα· διαχρίειν δὲ καὶ τὴν ἕδραν τοῖc ἐπαγωγοῖc τῶν πνευμάτων, διδόναι τε μελίκρατον ἢ ὀξύμελι πιεῖν. χρηcόμεθα τε καὶ ἀποφλεγματιcμοῖc τοῖc διὰ θύμου ἢ ὀριγάνου cὺν ὄξει ἡψημένοιc. ἐνδόcεωc δὲ γενομένηc παραληψόμεθα τὴν ἁπαλὴν καὶ εὐδιοίκητον καὶ χυλώδη τροφήν. τῆc ἀφωνίαc δὲ ἐπιμενούcηc καὶ τῆc δυνάμεωc ἐπιτρεπούcηc καὶ cικύαc τῷ ἰνίῳ προcάξομεν μετὰ ἐγχαράξεωc, εἰ δ᾿ ἐνδέχοιτο, καὶ τοῖc ὑποχονδρίοιc. κἄπειτα αἰωρείcθωcαν διὰ δίφρου ἢ φορείου ἢ τῆc κρεμαcτῆc κλίνηc. παραληπτέον δὲ καὶ τὰ πταρμικὰ cυνεχέcτερον καὶ τοὺc ἀποφλεγματιcμούc. μετὰ δὲ τὴν τεccαρεcκαιδεκάτην ἐπὶ τὰc λοιπὰc αἰώραc ἄξομεν. φροντίcομεν δὲ καὶ τῆc διαλέκτου, καὶ τὸ παλαιὸν ἀπόμελι δώcομεν μετὰ ψιχῶν ἢ ἄλικοc, κἄπειτα δοτέον καὶ τῆc ἱερᾶc ὀλίγιcτον. μετὰ δὲ μίαν καὶ εἰκοcτὴν ἐπὶ βαλανεῖον ἄξομεν καὶ οἶνον ἁπαλὸν δώcομεν πιεῖν ἐπιρραίνοντεc τῷ θερμῷ ὕδατι, καὶ τοῦ λοιποῦ διὰ βαλανείων καὶ ἀλειμμάτων τὰc ἀναλήψειc ποιώμεθα. διαγέτωcαν δέ, εἴπερ ἐγχωροῦν ἐcτιν, ἐν παραθαλαττίοιc τόποιc.

3 Θεραπεία παρέcεωc.

Εἰ δὲ πάρεcιc εἴη ἄνευ πείcεωc τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν πάντων τῶν μορίων ἢ ἐνίων, κἀνταῦθα χρὴ ἐκκενοῦν τὸν ἐνοχλοῦντα χυμόν, ὁποῖοc ἂν εἴη, κἄπειτα διδόναι τῆc ἱερᾶc ἐχούcηc καὶ καcτορίου μέροc ἀρχομένουc ἀπὸ ἡμίcεωc δραχμῆc μετὰ ὀλίγου μέλιτοc καὶ θερμοῦ ὕδατοc ἀναλύονταc ἤγουν καθ᾿ αὐτὴν προcπλέκονταc καὶ πεπέρεωc

2—9 *Oribasius, Synops. VIII 5* 26—p. 163, 5 *cf. Oribasius, Synops. VIII 13*

2 ἢ] et *a* 3 ἅλμη BC, *e corr.* G καὶ *om. a* μέλι] *Or, e corr.* DJ: μέλιτι ABCEFGHKM*a* 4 πολλῷ] παλαιῷ D 5 ἢ *(pr.)*] ἢ τῷ D ἀφεψήθη BCFGK 7 ἤγουν] ἢ DJ: ἢ τοῦ F καcτορίου F ἀνοίγονταc D 8 καθιέναι D τῷ] τὸ CEGH ἐκβαλεῖν DFH ὑποκείμενα D 9 καὶ *om. a* ὑπαγωγοῖc D 10 τε *(pr.)*] δὲ καὶ D ἢ] et *a* πίνειν D χρηcώμεθα ABEG*a* τε *(alt.)*] δὲ D: *om. a* 11 θύμον ABEHKM, *corr.* B ἢ] καὶ D ὀριγάνου] -ου *in ras.* B: ὀριγάνῳ FH ἡψημένοιc] CDG: ἡψημένουc AEKM: ἑψημένουc BH: ἑψημένοιc F 12 ἁπλῆν D 13 καὶ *(alt.) om. a* cικύαν D: cικύαιc K 15 φορείου] DJ: φορίου ABCE FGHKM 17 τεccαριcκαιδεκάτην BCFGKM: τεcαριcκαιδεκάτην H: ῑδ D 18 φροντίcομεν . . . διαλέκτου *om. a* διαλέκτου] *suspectum*: δι᾿ ἠλέκτρου K 19 μετὰ . . . ὀλίγιcτον *om.* D καὶ *om.* F*a* 20 ἁπαλὸν] παλαιὸν D 22 ποιηcόμεθα D: facimus *a* 23 παραθαλαccίοιc D 25 πείcεωc] ABEG*a*: πήcεωc CK: πίcεωc H: πόcεωc F: πειάcεωc M: πτώcεωc D 26 ἐκκενοῦν χρὴ D 28 ἡμίcεοc D, *e corr.* E 29 ἤγουν] ἢ καὶ D καθ᾿ ἑαυτὴν E: *om. a*

γράμματος τὸ ἥμιcυ, κἄπειτα διαcτήcαντας ἡμέρας δ̄ προcάγειν τελείαν δραχμὴν καὶ μετέπειτα μίαν καὶ ἡμίcειαν, εἶτα δύο καὶ τρεῖc, καὶ αὖθιc διαcτήcαντας τὰc αὐτὰc ἡμέρας προcφέρειν τέccαρας δραχμάς, εἴ γε οἷόc τε εἴη ὁ πάcχων λαμβάνειν, ἐπιβάλλοντας μέλιτος κοχλιάριον ᾱ· ἐπὶ δὲ τὰ μόρια ἐπιτιθέναι τῶν διαφορητικῶν φαρμάκων τινὰ καὶ τῶν φοινίccειν δυναμένων cυνεπιβάλλοντας τούτοιc τοῦ καcτορίου ἢ πεπέρεωc ἢ πυρέθρου ἢ κάχρυοc ἢ εὐφορβίου. καὶ πρό γε τούτων ἐμβροχαὶ διὰ πηγανίνου ἐλαίου ἢ Cικυωνίου ἢ παλαιοῦ. τροφαὶ cιτώδειc, ῥοφηματώδειc ἢ ἄλλωc εὔπεπτοι καὶ ἀπέριττοι. cικύαι κολλάcθωcαν τοῖc παρεθεῖcι μέρεcιν, εἰ μὲν πολλὰ εἴη, μεμεριcμένωc, εἰ δ᾽ ὀλίγα, ὑφ᾽ ἕν· καταπλάccειν δὲ μετὰ τὰc cικύαc τοῖc διὰ πίccηc ἢ ῥητίνηc ἢ μάννηc. κάλλιcτα δὲ ποιεῖ ἀρτεμιcίᾳ cυνεψομένη καλαμίνθη καὶ κόνυζα καὶ νίτρον· ὕδωρ δὲ μεμίχθω ὀλίγον, καὶ αὐτὸ δὲ ἐν τῇ ἑψήcει ἀναλιcκέcθω. ἥ τε κοιλία αὖθιc ὑπαγέcθω διά τε ἀλόηc ἢ πολυποδίου ἢ cκαμμωνίαc ἢ τοῦ διὰ κολοκυνθίδοc πολτοῦ. λιπάcματά τε cύγχριcτα τοιαῦτα· ἔλαιον παλαιόν, ἐν ᾧ cκίλλα ἐνταριχεύεται ἐπὶ ἡμέρας μ̄ ὑφ᾽ ἡλίῳ· εἰ δὲ μὴ παρείη τοῦτο, ἕψειc ἐν ἐλαίῳ Γ° β̄ τῆc cκίλληc καὶ cυγχρίειc ἢ κάχρυ ὁμοίωc cκευάcαντα· μικτέον δὲ καὶ κηροῦ Γ° ᾱ ὑπὲρ τοῦ μὴ διαρρεῖν. εἰ δὲ καὶ χαλβάνηc καὶ καcτορίου καὶ εὐφορβίου καὶ ἀδάρκηc καὶ νίτρου προcλάβοι ἀνὰ Γ° ∠′, φαρμακωδέcτερόν ἐcτιν. εὐθετεῖ δὲ ἀκριβῶc καὶ βατράχιοc βοτάνη ἐνεψομένη τῷ ἐλαίῳ ἐν ἡλίῳ ταριχευομένη. ποτήματα δὲ καcτορίου ὅcον < ᾱ, ὀποπάναξ κυάμου μέγεθοc καταπινόμενοc· θαυμαcτῶc δὲ ποιεῖ καὶ τὸ cαγαπηνὸν ὀρόβου μέγεθοc ἐν μελικράτῳ καὶ τὸ καcτόριον μετὰ ὀποπάνακοc· καὶ ὀποῦ δὲ Κυρηναϊκοῦ κέγχρου μέγεθοc ὠφελεῖ καὶ ἡ διὰ τριῶν πεπέρεων ἀντίδοτοc. χρηcόμεθα δὲ καὶ ἀκόποιc τοῖc θερμαίνουcι καὶ τοῖc ἀποφλεγματιcμοῖc. μετὰ δὲ τὴν τεccαρεcκαιδεκάτην ἁδροτέρωc δρῶμεν, καὶ γενομένηc πολλῆc ὠφελείαc ἐπὶ βαλανεῖον ἄξομεν· μετὰ δὲ τριακοcτὴν δρώπακα προcφέρειν χρὴ καὶ ἐπὶ βαλανεῖον ἄγειν καὶ τοῦ λοιποῦ

1 γράμμα M διαcτήcαντας] BE²*a*: διαιτήcαντας ADEFHKM: διαιτήcαντεc CG 3 εἴ γε] si uero *a* 4 εἴη] D: sit *a*: ᾖ *e corr.* J: ἦν ABCEFGHKM κοχλιάριον] κοτύλην D 5. 6 τῶν φοινίccειν δυναμένων] D: τοῖc φοινίccειν δυναμένοιc ABCEFGHKM 6 τοῦ *om.* CFG 8 τροφαὶ] τροφαὶ δὲ CDFG 9 ἢ] ἁρμόζουcιν ἢ D ἄλλωc *om. a* cικύαι] cικύαι τε D 10 παρεθεῖcιν CGD³ μέρεcιν] μορίοιc D 11 καταπλάττειν D τὰc *om.* B 12 κάλιcτα M: μάλιcτα F*a* 13 καὶ *(alt.) om. a* ἀναλιcκέcθω] M³, *e corr.* J: ἀναλυέcθω ABCDEFGHKM*a* 14 τε *(pr.)*] uero *a* 15 cύγχριcτα *om. a* 16 ἔλαιον παλαιόν] D: ἐλαίῳ παλαιῷ ABCEFGHKM*a* 17 ἕψειc ἐν ἐλαίῳ] εἰc ξ^ε ἐλαίου D Γ° β̄] ADE*a*: β̄ Γ° CFG: δύο Γ° BHKM καὶ] ἕψειν καὶ D cυγχρίειν DJ 18 κάχρυοc DG: κάχριοc F: κάγχρυοc C ᾱ] β̄ D 19 καὶ *(pr.) om. a* 20 ἔcται DF³*a* 21 βατράχιοc] βατράχιον D *postea add.* ἡ ἐν] ἢ ἐν D: et in *a* 22 ποτίcματα D καcτορίου *om.* D ᾱ] ᾱ καcτορίου D *postea add.* καὶ 23 καταπινόμενον E, *e corr.* DH καὶ τὸ . . . μελικράτῳ *(24)*] *om.* FG, *mrg.* C² (*om.* καὶ τὸ) 25 δὲ *om. a* καὶ] δὲ καὶ ACE*a* 27 τὴν] καὶ τὴν B τεccαρεcκαιδεκάτην] A: τεccαριcκαιδεκάτην BCFGHKM: ῑδ D: ῑδ ἡμέραν E 28 τριακοcτὴν] τὴν τριακοcτὴν K: τριακοcτὴν ἡμέραν D: λ̄ F 29 καὶ *(pr.)* . . . ἄγειν *om. a*

καταπλάσσειν τῷ νάπυι, ἐφ᾽ ὧν ἥ τε κίνησις καὶ ἡ αἴσθησις ἀπώλετο, προσέχοντας διὰ τὸ μὴ συναισθάνεσθαι, μὴ ὑπερκαυθῶσιν· ἐπὶ δὲ τῶν μετεχόντων αἰσθήσεως τοὺς φοινιγμοὺς μόνον δεῖ παραλαμβάνειν· χρὴ δὲ μετὰ τὸ οἰδῆσαι ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν καὶ κηρωταῖς ἁπαλαῖς θεραπεύειν. καὶ τῷ ἀπὸ δείπνου δὲ κεχρήσθωσαν ἐμέτῳ καὶ τῷ ἀπὸ ῥαφανίδων αἰωρείσθωσάν τε διὰ δίφρου ἢ διὰ χειραμάξης ἢ διὰ ζευκτοῦ· ἀγέσθωσαν δὲ τοῦ λοιποῦ ἐπὶ τὰ αὐτοφυῆ λουτρά. δίαιτα δὲ ξηροτέρα καὶ ὀλιγοποσία καὶ τρῖψις ἁρμόσει· ξηροφαγείτωσαν γοῦν ἀνεχόμενοι τῆς δίψης, ἐφ᾽ ὅσον ἐγχωρεῖ.

4 Περὶ τῶν κατὰ χάλασιν ἢ κατάτασιν παρεθέντων.

Ἐπειδὴ τὰ παραλυθέντα μόρια ἢ συσπᾶται ἢ χαλᾶται, καὶ τοῦτο ἢ ἀπὸ πληρώσεως ἢ ἀπὸ κενώσεως, πάλιν προσέχειν χρὴ καὶ πῇ μὲν ἀφαιρεῖν τοῦ αἵματος, πῇ δὲ οὔ, κἄπειτα ἐπὶ μὲν τῶν κεχαλασμένων τοῖς χαλῶσι τὰ στύφοντα μιγνύειν καὶ τὴν τρῖψιν ἐπιτεταμένην ποιεῖσθαι, ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων τοῖς χαλῶσι μόνον χρηστέον μετὰ τοῦ καὶ τρίβειν μαλθακῶς· ἐχέτω δὲ τὸ ἔλαιον ἐπὶ τῶν κεχαλασμένων συλλελειωμένον ὀλίγον νίτρου καὶ σφέκλης. καταντλείσθωσαν δὲ σφοδρῶς θερμῷ τῷ ὕδατι, καὶ μάλιστα διὰ θαλάσσης, ἐν ᾗ ἀφηψήθησαν δάφναι ἢ ἄγνου βλαστοὶ ἢ σάμψυχον ἤ τι τοιοῦτον· εἰ δὲ θέρος εἴη, καὶ νηχέσθωσαν ἐν τῇ θαλάττῃ. οἱ δὲ φοινιγμοὶ τούτοις μάλιστα ἁρμόζουσιν· τοιγαροῦν καὶ τυπτέσθω τὰ μόρια νάρθηξιν ἢ κνίδης κλάδοις. εἰ δὲ ἐπιμένοι ἡ παράλυσις, χρὴ τὴν μεταξὺ τῶν ἄρθρων κεχαλασμένην σάρκα ἐπισπασαμένους καίειν διαπείροντας καυτηρίοις μικροῖς καὶ λεπτοῖς, τοῖς δὲ συνηγμένοις ἐπιβάλλειν χρὴ συνεχῶς δρώπακα.

5 Περὶ τῆς ἐν ἑκάστῳ μορίῳ συνισταμένης παρέσεως.

Ἡ μὲν ἀπὸ διαιρέσεως νεύρου γινομένη τῶν μορίων πάρεσις ἀνίατός ἐστιν, ἡ δὲ ἀπὸ δυσκρασίας ἢ χυμοῦ τινος γινομένη βοηθεῖται, κοινῶς μὲν ταῖς εἰρημέναις δυνάμεσιν, εἰσὶ δὲ καὶ ἴδιαί τινες καθ᾽ ἕκαστον αὐτῶν, ἃς ὑποτάξομεν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν κυνικῶς σπωμένων ἐπίδεσις εἰς τὰ ἀντικείμενα παράγουσα διὰ τῆς φορβεᾶς προσαγορευομένης ἁρμόσει καὶ ἀφαίρεσις αἵματος ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶτταν ἀγγείων καὶ

ιη´ 5 *cf. Aëtius VI 29—37*

1 καταπλάττειν D 2 διὰ] ἵνα μὴ διὰ D(*a*) μὴ *(alt.)*] C[3]E[2], *in ras.* J: *om.* ABCDEFGHKM*a* δὲ *om.* CFG*a* 5 καὶ τῷ *(alt.) om. a* 6 τε] τε καὶ M: autem *a* ἢ διὰ ζευκτοῦ *om. a* 7 δὲ *(pr.)*] τε D 8 ἁρμόζει DH, *corr.* H γοῦν] οὖν CD: autem *a* 9 ἐφ᾽ *om.* CFG 15. 16 τοῦ καὶ] BDEGHKM: καὶ τοῦ ACF: καὶ *om. a* 16 τὸ *om.* K 17 σπέκλης D 18 τῷ *om.* D θαλάττης D ᾗ] ᾧ D ἀφηψήθησαν] CDG: ἀφεψήθησαν ABEFHKM 19 ἢ *(pr.)*] *in ras.* B: καὶ F[3]*a* τοιοῦτον] τῶν τοιούτων CFG 20 θαλάσσῃ M ἁρμόττουσι μάλιστα D 21 τοιγαροῦν *om. a* τυπτέσθωσαν DM 23 καυτηρίοις] DEFG, *e corr.* BC: καυστηρίοις ABCHKM καὶ λεπτοῖς *om.* AE*a* 24 χρὴ] δεῖ D 25 μορίῳ *om. a* 26 μὲν] uero *a* 27 γενομένη AE: γιγνομένη H 29 κυνικῶς] *om. a*: κοινῶς D ἐπίδεσις] ἐπίδοσις *Aëtius*: ἐφίσης BCFGHKM: ἐπίσης AE*a*: ἐπίσεισις D *(post* π *ras. 1 litt.)* 31 ἁρμόζει D ἀφαίρεσιν ABEHK*a* ἀπὸ] ἐκ D

ϲικύαι κατὰ τοῦ πρώτου ϲπονδύλου καὶ ἀποφλεγματιϲμοὶ καὶ διὰ ῥινεγχύτου καθάρϲειϲ· εἰδέναι δὲ χρὴ οὐ τὴν φαινομένην παρατετράφθαι ϲιαγόνα τὴν παράλυϲιν ἔχειν, ἀλλὰ τὴν ἀντικειμένην. καταπόϲεωϲ δὲ παρεθείϲηϲ ϲικύαϲ τῷ ἀνθερεῶνι κολλητέον καὶ διαχριϲτέον τοῖϲ διὰ καϲτορίου καὶ ϲαγαπηνοῦ καὶ ὀποῦ Παρθικοῦ· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἀνακογχυλιϲμὸϲ διὰ τῶν δριμέων. καὶ τῆϲ γλώττηϲ δὲ παρεθείϲηϲ τὰϲ ἐν αὐτῇ φλέβαϲ τμητέον, ϲικυαϲτέον τε τὸν ἀνθερεῶνα, καὶ ἀποφλεγματιϲμοῖϲ χρῆϲθαι διὰ νάπυοϲ καὶ γυμναϲίοιϲ τῆϲ γλώττηϲ. τῶν δὲ φωνητικῶν παρεθέντων τῷ θώρακι προϲφέρειν τὰ βοηθήματα, πνεύματόϲ τε κατοχῇ καὶ ἀναφωνήϲει χρῆϲθαι. ἐπὶ δὲ ὀφρύων καὶ βλεφάρων ϲυγχρίϲματα ὁμοίωϲ ὠφελεῖ, ἐπὶ τέλει δὲ καὶ ἀναρραφή. κύϲτεωϲ δὲ παρεθείϲηϲ, εἴτε ἐπέχοιτο τὰ οὖρα εἴτε ἀκουϲίωϲ ἐκκρίνοιτο, τῷ μὲν ἤτρῳ καὶ περιναίῳ τὰ φάρμακα προϲενεκτέον, ἐνετέον δὲ τῇ ἕδρᾳ πηγάνινον ἔλαιον ἢ Σικυώνιον μετὰ βουτύρου καὶ καϲτορίου, χαλβάνηϲ ἢ ὀποπάνακοϲ ἢ ὀποῦ ϲιλφίου· καὶ τῇ κύϲτει δὲ παραπεμπόμενα ταῦτα διὰ τοῦ καυλοῦ μεγάλωϲ ὤνηϲεν ἢ καὶ μόνα ἤρκεϲεν. καὶ τὰ διὰ κενταυρίου δὲ καὶ κολοκυνθίδοϲ κλύϲματα τοῦ ἐντέρου μετὰ Σικυωνίου χρήϲιμα· εὐθετεῖ δὲ καὶ τὰ διουρητικὰ πινόμενα καὶ καϲτόριον ὡϲαύτωϲ. καὶ πρό γε πάντων καθετηριϲτέον τοὺϲ μηδὲν ἀφουροῦνταϲ, ἐγκαθιϲτέον δὲ καὶ καταπλαϲτέον τοῖϲ χαλαϲτικοῖϲ. τοὺϲ δὲ ἀπροαιρέτωϲ ἐκκρίνονταϲ ϲτυπτικῶϲ ἀκτέον διὰ τῶν τονούντων βοηθημάτων, τροφαῖϲ τε ξηραῖϲ καὶ ποτῷ ψυχρῷ χρηϲτέον· ἐν δὲ ταῖϲ ἀναλήψεϲι καὶ φοινιγμοῖϲ καὶ αὐτοφυέϲι λουτροῖϲ χρήϲθωϲαν ψυχροῖϲ. τοὺϲ δὲ ἐπὶ ῥάχεωϲ τραύματι ἢ πτώματι ἢ ὀλιϲθήματι ϲπονδύλου θανατικῶν ϲυνδρομῶν ϲυνεδρευουϲῶν ἀδύνατον ἰᾶϲθαι. εἰ δὲ καυλὸϲ παρεθείη, τοῖϲ ἐπὶ κύϲτεωϲ χρηϲτέον ἐπί τε τῶν αὐτῶν μορίων καὶ τῶν ψοῶν, προϲέτι δὲ καὶ τοῖϲ ἐντατικοῖϲ χρηϲόμεθα· ἀθετεῖ δὲ γάλα, τυρὸϲ καὶ τὰ λοιπὰ πέμματα, θριδακίναι καὶ τὰ λοιπὰ λάχανα. ἀπευθυϲμένου δὲ παρεθέντοϲ, ἐφ᾽ οὗ ποτὲ μὲν ἀκουϲίωϲ ἡ κόπροϲ ἐκκρίνεται, ποτὲ δὲ ἐπέχεται, τοῖϲ αὐτοῖϲ χρηϲτέον, ποτὲ μέντοι διὰ κλυϲτῆροϲ ἐνιέναι ποτὲ μὲν τὰ ϲτύφοντα, οἷον ἀφέψημα κυπαρίϲϲου, ϲχίνου, βάτου, ποτὲ δὲ τὰ χαλῶντα, οἷον ϲτέαρ ὕειον καὶ χήνειον καὶ μολόχινον ἔλαιον, ἄλλοτε δὲ τὰ

2 δὲ *om.* FM 6 καὶ *om.* *a* γλώϲϲηϲ AE 7 ϲικυαϲτέον] καὶ ϲικυαϲτέον D τε] δὲ C*a* 8 χρηϲτέον F 10 ἐπὶ] ἔτι D ἐπὶ . . . ὠφελεῖ *(11)*] *mrg.* B[3] 11 ὠφελεῖ] DF, *e corr.* E: *comp.* H: ὠφελεῖν ACEGKMB[3]*a* ἐπὶ τέλει] perficit *a* ἀναροφῇ M 13 περινέῳ AE: περιτοναίῳ D*a* 14 χαλβάνηϲ] καὶ χαλβάνηϲ D 16 ἢ *om.* D 17 δὲ] *corr. ex* τε C: *om.* E*a* 18 καϲτόριον] D*a*: καϲτορίου BCEFGKM: καϲτορείου A: *om.* H 19 καὶ] autem *a* καθετηριαϲτέον AE, *corr.* E[2] ἀφουροῦνταϲ] BCGHMA[3]E[2]*a*: ἀπουροῦνταϲ F, *e corr.* J: ἀφοροῦνταϲ AEK: ὑφαιροῦνταϲ D 20 δὲ *(pr.)*] τε *in ras.* D: et *a* τοὺϲ] τοῖϲ BHKM δέ *(alt.)*] et *a* 21 ἀνακτέον C 22 ποτοῖϲ ψυχροῖϲ D χρηϲτέον ψυχρῷ CG 23 τοὺϲ] τὰϲ D 25 καυλὸϲ] *corr. ex* καὶ E[2]: κὰν A ἐπὶ . . . ψοῶν *(26) om. a* 26 αὐτοῦ D 27 ἀθετεῖ] εὐθετεῖ DC[2]E[2] 28 θριδακίνη D ἀπευθυϲμένου] τοῦ ἀπευθυϲμένου D 29 ἐφ᾽] a *a* μὲν *om.* *a* δὲ] quidem *a* 30 ποτὲ *(pr.)*] πυκνῶϲ D μέντοι] μὲν M: μέν τι F: tamen *a* ποτὲ μὲν] D: ποτὲ δὲ ABCEFGHM*a*, *eras.* K 31 κυπαρίϲϲου] centauree *a* ϲχίνου] DEF*a*: ϲχύνου H: ϲχοίνου ABCGKM 32 μαλάχινον D δὲ] uero et *a*

δάκνοντα, οἷον ἅλμην ἢ κολοκυνθίδος ἤ τι τῶν ὁμοίων ἀφέψημα· οὐδὲν γὰρ οὕτως ὠφελεῖ τὰς κινήσεις, ὡς ἡ ποικίλη μόχλευσις. εἰ δὲ ἀντίληψις εἴη ψύξεως, καὶ δι' εὐφορβίου ἀκόπου ἐλαίῳ ἀνεθέντος ἐνιέσθω. τὰ δὲ κῶλα παρεθέντα μετὰ τῆς κοινῆς ἐπιμελείας καμπτέσθω καὶ τριβέσθω καὶ ἐκτεινέσθω κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον· τὸ γὰρ πλεῖστον τῆς ἐλπίδος ἡ τρῖψίς ἐστιν.

6 Περὶ τῆς ἐπὶ κωλικῷ νοσήματι γινομένης παρέσεως.

Κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους κωλική τις ὤχλησε νόσος, ἐφ' ᾗ καὶ μάλιστα τοῖς σωθήσεσθαι μέλλουσιν ἀκινησία μὲν παντελὴς ἀκολουθεῖ τῶν κώλων, ἡ δὲ τῆς ἁφῆς αἴσθησις ἀβλαβὴς διαφυλάττεται, ὡς ἔοικεν, οἷον κριτικῆς τινος ἐκ τοῦ βάθους μεταστάσεως γινομένης, ὅθεν αὐτομάτως ἐπανῆλθεν τοῖς πολλοῖς ἡ κίνησις ἐν χρόνῳ. τοὺς δέ γε δυσιατοῦντας καὶ τὰ ἁπλούστερα τῶν λεχθέντων ἰάσατο συγχρισμῶν· ἐξαίρετα δὲ τούτοις ηὑρέθη τό τε διὰ τῆς αἰγείρου καὶ τὸ διὰ τῆς ἐλάτης ἄκοπον, πολλοὺς δὲ καὶ τὰ τονοῦντα καὶ μετρίως ὑποψύχοντα μεγάλως ὤνησεν.

ιθ'. Περὶ σπασμῶν.

Τῷ περὶ παραλύσεως ὁ περὶ σπασμῶν ἀκολουθεῖ λόγος, ὅτι νεύρων εἰσὶν ἀμφότερα πάθη· διὸ καὶ περὶ τρόμων ἑξῆς εἰρήσεται. ὅταν μὲν οὖν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἢ οὐ μετὰ πολὺ τῆς ἀρχῆς τοῦ νοσήματος ἀρξάμενοι γίνεσθαι σπασμοὶ διαμένωσιν, ὑπὸ πληρώσεως ἴσχουσι τὴν γένεσιν. ὅταν δὲ μεθ' ἱδρῶτας πολλοὺς ἢ ἐμέτους ἢ διαχωρήσεις ἢ αἱμορραγίας ἢ ἀγρυπνίας ἢ λιμὸν ἢ κινήσεις πολλὰς καὶ σφοδράς, ἐπὶ κενώσεσιν ἕπονται. καὶ ὅταν τινὶ τῶν ὑγιαινόντων ἐξαίφνης σπασθῆναι συμβῇ, ἀναγκαῖον ἐπὶ πληρώσει γεγονέναι. εἰ δὲ ἐκ πυρετῶν διακαῶν ξηρανθείη τὸ ὅλον σῶμα καὶ τὰ νεῦρα, κἄπειτα διὰ τὴν ξηρότητα σπασθείη, μέγιστον δὴ τοῦτο κακόν ἐστιν καὶ σχεδὸν ἀνίατον. τὸ μὲν οὖν πρῶτον διακρατεῖν δεῖ τὰ συνελκόμενα πειθηνίως καὶ ταῖς ἀτάκτοις ἀντιβαίνειν κινήσεσιν, ἀνατριπτέον τε ἐλαίῳ διὰ πηγάνου ἢ Σικυωνίῳ ἢ παλαιῷ ἤ τινι τῶν τοιούτων καὶ προποτιστέον μελικράτῳ. καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ κενώσει σπωμένους ἐλαίῳ τε ἢ ὑδρελαίῳ θερμῷ καταντλητέον, μηδενὸς δὲ κωλύοντος καὶ εἰς λουτρὸν ἀπάξομεν εὐκράτῳ τε τῇ ἐμ-

5 εἰρημένον] *p. 164, 14 sqq.* ιθ' *Oribasius, Synops. VIII 15; Aëtius VI 38* 27—30 *Aëtius V 131*

1 ἤ τι] καὶ D 2 οὐδὲν] DEF: οὐδὲ ABCGHKM*a* 3 δι'] ἢ δι' D 5 κατὰ ... τρόπον *om. a* 7 παραλύσεως D 9 καὶ *om. a* 9. 10 ἠκολούθει περὶ τὸ κῶλον D, *corr. mrg.* D[3] (γρ.) 10 τῆς ἁφῆς] tactu *a* διεφυλάττετο D 11 γενομένης AEK 12 ἐπανῆλθε CDEF, -ν *eras.* BG γε *om. a* 13 συγχρισμῶν *om.* D 14 εὑρέθη ADEM τό τε] τά τε D 21 διαμένωσιν] D, *e corr.* E: διαμένουσιν ABCEFGHKM ὑπὸ] ἀπὸ D 24 ἕπονται] οὗτοι γίνονται D 27 δὴ] *om. a*: δὲ F ἐστιν *om.* D 29 τε] δὲ M*a* 30 μελίκρατον C: *comp.* G 31 ἢ] καὶ D θερμῷ *om.* M 32 ἀπαγάγωμεν D τῇ ἐμβάσει] *om. a*: ἐμβάσει D

βάσει χρησόμεθα σὺν ἐλαίῳ καὶ τρίψει μαλθακωτάτῃ. θρέψομέν τε αὐτοὺς τοῖς διὰ χόνδρου καὶ ἄλικος ῥοφήμασι καὶ οἴνου λεπτοῦ καὶ εὐαναδότου δώσομεν ὑδαροῦς, πλὴν εἰ μὴ πυρέττοιεν· τηνικαῦτα γὰρ πτισάνης χυλῷ χρησόμεθα καὶ ὕπνον ἐπιτηδεύσομεν. τοὺς δὲ διὰ πλῆθος ἢ φλεγμονὴν γινομένους σπασμοὺς ἰάσῃ τὸ μὲν πλῆθος κενῶν, τὴν δὲ φλεγμονὴν τοῖς ἰδίοις αὐτῆς βοηθήμασιν ἐκθεραπεύων. γίνεται δὲ σπασμὸς καί, ὅταν σπαραχθῶσι σφοδρότερον ἐμοῦντες. βοηθεῖ δὲ τοῖς σπωμένοις ἀκανθίου ῥίζα καὶ ἀκάνθης τῆς λευκῆς τὸ σπέρμα πινόμενον καὶ τῆς Αἰγυπτίας ἀκάνθης· καὶ κενταυρίου δὲ τοῦ λεπτοῦ τὸν χυλὸν ἔνιοι διδόασιν πίνειν, ὅταν διὰ πλήρωσιν ὁ σπασμὸς γίνηται· μὴ μόνον δὲ δίδου πίνειν, ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν ἐπίχριε κατὰ τοῦ δέρματος τὸ καστόριον ἅμα Σικυωνίῳ. εἰ δὲ μὴ παύοιτο, σικύας προσβάλλειν μετὰ κατασχασμοῦ, σκελῶν μὲν συνελκομένων ἰσχίοις καὶ τῷ ὑστάτῳ σπονδύλῳ, χειρῶν δὲ σπωμένων καὶ νώτῳ καὶ τῷ πρώτῳ αὐτοῦ σπονδύλῳ τῷ τε ὑπερκειμένῳ τοῦ ὤμου ἄρθρῳ. εἰ γε μὴν ὅλου τοῦ σώματος ἀπαθοῦς ὄντος συνέλκοιτο χεῖλος ἢ βλέφαρον ἢ γλῶττα, χαλεπὸν ἡγητέον τὸ σύμπτωμα καὶ μεγάλων φόβων οἰστικόν, εἰ καὶ μικρὰ τὰ πεπονθότα μέρη δοκεῖ· τὰς οὖν ἀφαιρέσεις ἐπὶ τούτων ἀπό τε ἰνίου ποιητέον καὶ τῶν πρώτων σπονδύλων.

κ΄. Περὶ τετάνου καὶ τῶν τούτου διαφορῶν.

1 Ὁ δὲ τέτανος σπασμός τις ὢν καὶ αὐτὸς γίνεται οἷον ἀποπαγέντων τῶν τοῦ σώματος καὶ μάλιστα τῶν κατὰ τὴν ῥάχιν μυῶν ὑπὸ ψυχροῦ χυμοῦ ἔνδοθεν καὶ ἔξωθεν συστάντος, ὅθεν οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐπικάμψαι δύνανται. ἀλλ᾽ ὅτε μὲν εἰς τὸ πρόσω τείνεται τὰ μόρια τοῦ σώματος, λέγεται τὸ πάθος ἐμπροσθότονος, ὅταν δὲ εἰς τοὐπίσω, καλεῖται ὀπισθότονος, ὅταν δὲ ἰσοσθενῶς ἐφ᾽ ἑκάτερα τείνηται, τέτανος τὸ πάθος προσαγορεύεται. ὁ δὲ Πέλοψ ταῦτα τὰ πάθη τάσιν φησὶ καὶ συντονίαν τῶν περὶ τὸν τράχηλον μυῶν τε καὶ νεύρων, δι᾽ ὧν ἐπίκυψίς τε καὶ ἀνάνευσις καὶ περιστροφὴ τῆς κεφαλῆς γίνεται· ἀλλ᾽ εἰ μὲν περὶ τοὺς ὄπισθεν μύας τοῦ τραχήλου συσταίη τὸ πάθος, ὀπισθότονος ἐκ τοῦ συμβαίνοντος, εἰ δὲ περὶ τοὺς ἔμπροσθεν, ἐμπροσθότονος, εἰ δέ γε περὶ ἀμφοτέρους, τέτανος προσαγορεύεται. τὸ δὲ αἴτιον πλήρωσίν φησι τῶν μυῶν πνεύματός τε καὶ ἀέρος παχέος καὶ νεφώδους

12—19 *Aëtius V 131* 24—27 *Aëtius VI 38; cf. Oribasius, Synops. VIII 15*

1 τε] autem *a* 2 ἄληκος D καὶ εὐαναδότου *om. a* 5 μὲν τὸ AE 5. 6 φλεγμονὴν δὲ D 7 ἐμοῦντες σφοδρότερον D τοῖς σπωμένοις *om. a* 8 ῥίζα] ἡ ῥίζα D 9 δὲ *om. a* λεπτοῦ] λευκοῦ D ἔνιοι] ἔνιοι δὲ EF, *corr.* E 10 γίγνηται E: γίνεται BHK: γένηται FG 12 παύοιντο D 13 τῷ ὑστάτῳ *om.* D δὲ] τε BEKM 15 ἄρθρῳ. εἰ] D: ἀθρόως ABCEFGHKM*a* ὄντος] D: ὄντος εἰ ABCEFGHKM*a* 22 σώματος] σώματος μορίων D 24 ὅταν B 25 λέγεται] καὶ λέγεται D ὅταν . . . ὀπισθότονος *(26)*] *om.* A: *mrg.* M καλεῖται *om.* D 26 τείνηται] AKM, *e corr.* E: γίνηται D: τείνεται BCFGH 27 φησὶ τάσιν CFG 27. 28 καὶ συντονίαν *om. a* 30 ὄπισθε M

(λέγει δὲ τὸν ψυχρὸν ἄγαν καὶ πεπηγότα καὶ διὰ τοῦτο δυσκίνητον), ὅθεν καὶ τὰς ξηρὰς μᾶλλον πυρίας τούτοις ἀλλ᾽ οὐ τὰς ἐνύγρους ἁρμόττειν.

αὗται μὲν αἱ τοῦ τετάνου διαφοραί· οὐκ ἐξαλλάσσεται δὲ παρὰ ταύτας ἡ θεραπεία κοινή τις οὖσα. κράτιστον μὲν οὖν ἁπάντων αὐτοῖς βοήθημα πυρετὸς ἐπιγενόμενος, οὐκ ὢν ἐξ ἀρχῆς. σημεῖα δὲ τούτων ἡ στεναγμώδης ἀναπνοὴ καὶ σφυγμὸς ἀραιὸς καὶ μικρός· καί ποτε καὶ γέλως αὐτοῖς σαρδόνιος ἐπιγίνεται καὶ ἔρευθος ἐπὶ τῷ προσώπῳ, καὶ τὰ ὄμματα αὐτοῖς ἐν ὄγκῳ μείζονι φαίνεται· καὶ ἢ οὐδ᾽ ὅλως ἀπουροῦσιν, ἢ ὡς ὕδωρ αὐτοῖς ἐκδίδοται ἢ ὕφαιμον ἔχον τινὰς πομφόλυγας, ἥ τε κοιλία ἀποξηραίνεται· καὶ ἀγρυπνητικώτεροι γίνονται καὶ πολλάκις ὑπὸ σπασμῶν κινδυνεύουσιν ἀπὸ τῆς κλίνης ἐκπεσεῖν· καί που καὶ λύζειν ἄρχονται καὶ ἀλγοῦσιν, οἱ μὲν τὴν κεφαλήν, οἱ δὲ συνωμίας καὶ ὀσφύν, τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ ὑπότρομοι γίνονται. ποιεῖ δὲ τὸ πάθος, εἰ καὶ σπανίως, καὶ κόπος καὶ χαμευνία καὶ βάρους ἆρσις καὶ πτῶμα καὶ τραῦμα καὶ καῦσις καὶ πληγὴ καὶ τὰ ἄλλα τὰ τὴν αὐτὴν ἐπιφέρειν βλάβην τοῖς νεύροις δυνάμενα. θεραπεύειν δὲ αὐτὰ ὡς τοὺς ἐπὶ κενώσει σπασμούς.

2 Θεραπεία τετάνων.

Τετανικῶς σπωμένους ἐν ἀρχῇ φλεβοτομητέον, ἐρίοις τε σκεπαστέον ἐλαιοβραχέσι τὰ μέρη διὰ Σικυωνίου καὶ καστορίου σὺν παλαιῷ ἐλαίῳ, ἢ καὶ κύστιν πλατεῖαν θερμὸν ἔχουσαν ἔλαιον τοῖς τένουσιν ἐπιτιθέναι, σικυαστέον τε μετὰ ἀμυχῶν· αἱ γὰρ κοῦφαι καὶ βλάπτουσιν. σικυαζέσθω δὲ ὅ τε αὐχὴν καὶ ῥάχεως τὰ ἑκατέρωθεν καὶ στήθους τὰ μυωδέστερα καὶ ὑποχόνδρια ὅ τε τῆς κύστεως τόπος καὶ ὁ τῶν νεφρῶν. μὴ φειστέον δὲ τῆς ἀφαιρέσεως οὐκ ἀθρόον ἀφαιροῦντας, ἀλλὰ μεμερισμένως· τοὺς δὲ ἱδρῶτας ἐλαιοβραχέσιν ἐρίοις ἀναρπάζειν, μὴ λάθωσιν ψύξαντες. εἰ δὲ χρονίσειεν ὁ τέτανος, εἰς ἔλαιον ἐμβιβάζειν δὶς τῆς ἡμέρας μὴ βραδύναντας εἰς αὐτό· ἐκλυτικωτάτη γὰρ τῶν δυνάμεων ἡ εἰς ἔλαιον ἔμβασις. ποτιστέον δὲ ὑδρομέλιτι λιπαρῷ εἰς ἥμισυ ἑψηθέντι, πάνακός τε

4—5 *cf. Galenus I 156* κʹ 2 *cf. Oribasius, Synops. VIII 16*

1 τὸν] D: αὐτὸν *e corr.* BE: ταὐτὸν ACEFGHKM: hunc *a* ψυχρὸν] *om.* K: τὸν ψυχρὸν F 2 τούτοις] τούτοις προσφέρειν D 3 ἁρμόζει D 4 μὲν] μὲν οὖν AM 5 μὲν *om. a* 6 ἐπιγινόμενος ABKM 7 καὶ *(ult.) om. a* 8 σαρδόνιος] DH, *e corr.* E, *mrg.* K(M)*a*: σαρδώνιος EC², *e corr.* A: σαρδάνιος *mrg.* B: σιδόνιος B: σιδώνιος CFGKM 9 φαίνεται] γίνεται D ἢ] *in ras.* E: οἱ F: *om. a* ἀποροῦσιν AEH, *corr.* A³E 10 πομφόλυγγας CFH 11 τε] uero *a* 12 καί που . . . ἄρχονται *(13) om. a* 15 καὶ *(sec.) om. a* 16 καῦσις καὶ τραῦμα D καὶ καῦσις] *mrg.* C²: *om. a* τἄλλα CG: ταῦτα F τὰ *(alt.)*] *om.* AEF: *supra scr.* M 17 αὐτοὺς D 19 τετάνου E 20 τετανικῶς] τοὺς τετανικῶς D 23 καὶ *om. a* σικυαστέον CD 24 τόν τε αὐχένα D 25 ὅ τε] τόν τε D τόπον D ὁ] τὸν D: *om.* M μὴ . . . ἀφαιρέσεως *(26) om.* D 26 τοὺς] καὶ μὴ δὲ φειδομένους τῆς ἀφαιρέσεως τοὺς D 27 λάθωσιν] BCGHK: λάθωσι ADEFM 28 βραδύνοντας CD: βραδύναντες A 29 ἐν αὐτῷ D 30 δὲ] ACDH*a*: τε BEFGKM

ὁποῦ < ᾱ τοὺς εὐτόνους ποτιστέον, εἰ δὲ μή γε, τριώβολον ἢ τὸ ἐλάχιστον ὀβολόν· ὑπίδοιτο δ' ἄν τις αὐτοῦ τὸ κακοστόμαχον. δοτέον καὶ ἀμμωνιακόν, ἢ ὁποῦ Κυρηναϊκοῦ ὀροβιαῖον μέγεθος περιπλασθὲν ἀπέφθῳ μέλιτι καταπινέσθω, σιλφίου τε ῥίζης κοχλιάρια β̄ ἐμπασθέντα μελικράτου κυάθοις τρισὶ δίδοται ἢ ἀφέψημα τῆς αὐτῆς ἢ σμύρνης < ᾱ μελικράτῳ ὑσσώπου τε ἀφέψημα. πάντων δὲ ἀπληκτότατόν ἐστι καὶ ἀνυσιμώτατον καστορίου διδόναι κοχλιάρια β̄ ἢ γ̄ μερίσαντα αὐτοῦ τὸ πλῆθος· οὐ λυπήσει γάρ, οὐδ' εἰ μετὰ τροφὴν ἐξ αὐτοῦ δίδως. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ποτὸν σχολῇ κατ' ὀλίγον λαμβανέτωσαν· δυσκαταποτοῦντες γὰρ εἰς τὰς ῥῖνας ἀνακόπτουσι τὸ πόμα, ὅθεν ἰσχυρῶς σπαρασσόμενοι ἐρεθίζονται σπᾶσθαι. διαχριέσθωσάν τε τὴν ἕδραν πηγανίνῳ ἐλαίῳ μετὰ ὀποπάνακος, ἐνιέσθωσαν τε τοῖς αὐτοῖς. τὴν δὲ τοῦ ψυχροῦ κατάχυσιν, ὡς Ἱπποκράτης φησί, τολμηροτάτην οὖσαν καὶ διὰ τοῦτο τοῖς μεταγενεστέροις, οἶμαι, διελεγχθεῖσαν καὶ ἡμεῖς παραιτούμεθα.

Σύγχρισμα. νάρδου ξ ᾱ, κηροῦ ℾ° β̄, φύλλου, ἀμώμου, στύρακος, 3
μαστίχης ἀνὰ ℾ° ᾱ, καστορίου, ἀδάρκης, εὐφορβίου, πεπέρεως ἀνὰ ℾ° L′, στάχυος νάρδου, ὀποβαλσάμου ἀνὰ ℾ° ᾱ.

Ὀπισθοτονικοῖς πότημα. πάνακος ῥίζης, πεπέρεως λευκοῦ, κόστου, 4
σμύρνης, μηκωνίου ἴσα· δίδου ἄρακι ἴσον εἰς κοίτην. ποιεῖ καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς. ἔστω δὲ καὶ τούτοις ἡ δίαιτα λεπτυντική τε καὶ εὐδιοίκητος καὶ παντάπασιν ἀπέριττος.

κα'. Περὶ τρόμων.

Ὁ τρόμος καθόλου μὲν διὰ τὴν τῶν νεύρων ἀσθένειαν γίνεται· τοῦτο δὲ μαρτυρεῖ ἡ γεροντικὴ ἡλικία. κατὰ μέρος δὲ πλείους αἰτίαι τοῦτον ἐργάζονται· καὶ γὰρ διὰ ψυχρὰν δυσκρασίαν καὶ διὰ ψυχροῦ πόσιν ὕδατος, καὶ μάλιστα ἐν πυρετοῖς ἀκαίρως παραληφθέντος, ἔτι τε διὰ ψυχρῶν καὶ γλίσχρων χυμῶν περιουσίαν καὶ διὰ χρῆσιν οἴνου πλείονα. τοῖς μὲν οὖν ἐξ ἁμαρτημάτων προφανῶν τρέμουσιν ἀποχὴ τῶν βλαψάντων ἔστω· ἐπιμένοντος δὲ καὶ πάλιν τοῦ τρόμου κατὰ τοὺς

13 Ἱπποκράτης] Περὶ ὑγρῶν χρήσ. 6 = *Aphorism.* V 21 κα' *cf. Aëtius* V 130

1 ἐντόνους D γε *om. a* 2 ὑπίδοιτο] CDH: ὑπείδοιτο ABEGKM: ὑπόδοιτο F 3 ὀροβιαῖον] ὡς ὀροβιαῖον D 4 ἐμπλασθέντα AB μελικράτῳ CFH: *comp.* G 5 τρισὶν KM, -ν *eras.* G: γ̄ D διδόσθω D ἀφέψημα τῆς] D(*a*): ἀφεψήματι ABCEFGHKM 6 ὑσσώπου] CDF*a*, *e corr.* EG: ὑσσώπῳ AEGHKM: ὑσώπῳ B ἐστιν HK: *om.* CDFG καὶ ἀνυσιμώτατον] *om. a* 7 καστορίου] ἐστι καστορίου CDFG μερίσαντας D: *om. a* αὐτοῦ τὸ πλῆθος *om. a* 8 εἰ *om. a* δίδως] dans *a*: δίδωσι D 9 σχολῇ *om.* D*a* 10 ἀναπέμπουσι D σπαραττόμενοι D 11 τε] δὲ F*a*: δὲ καὶ D 14 οἶμαι] ὡς οἶμαι CFG *mrg.* γρ. παραλειφθεῖσαν D 15 ᾱ *om.* D 16 ἀδάρκης] ἀνδράχνης D ℾ° *(alt.)*] < F: < ἐν ἄλλο ℾ° G: < ἐν ἄλλογον C *supra add.* ἀ C[2] L′] AED*a*: ᾱ FM: *om.* BCGHK 17 νάρδου στάχυος E: ναρδοστάχυος CFG 18 ὀπισθοτόνου D: *om.* F πότημα] A: *om.* F: πότισμα D: πότιμα BCEGHKM κόστου *om.* E: μαστι^χ′ κόστου D 19 ἄρακι ἴσον *om.* D καὶ] δὲ καὶ εἰς D ὀρθοπνοικούς D 27 τε] δὲ DH 29 καὶ *om. a*

πυρετοὺc πρῶτον μὲν ἐμβρεχέcθω τὸ cῶμα πᾶν ἐλαίῳ Cαβίνῳ, ἐν δὲ ταῖc ἐνδόcεcι τῶν ἐπιcημαcιῶν παλαιῷ ἢ Cικυωνίῳ· cκεπέcθω δὲ τὰ ἄκρα ἐρίοιc μαλακοῖc προαληλιμμένα. εἶτα προcβλητέον cικύαc ἀπὸ τοῦ πρώτου cπονδύλου μέχρι ῥάχεωc καὶ ὀcφύοc προκαταπλαccομένων τῶν μορίων μετὰ τῶν ὑποχονδρίων ὠμῇ λύcει· cκεπέcθω δὲ καὶ ταῦτα τὰ μέρη ἐρίοιc ἐκ παλαιοῦ ἐλαίου ἢ Cικυωνίου. εἰ δὲ χρονίcειαν οἱ πυρετοί, ἐμβιβαcτέον παρὰ μίαν εἰc ἔλαιον ἢ ὑδρέλαιον, καὶ τρίψεcιν ἁπαλαῖc χρηcτέον. εἰ δ' ἔτι χρονίcει ἡ διάθεcιc, ψύξεωc ὑπονοουμένηc προποτιcτέον μελικράτῳ καὶ καcτορίῳ, καὶ θερμοῖc τόποιc αἰωρητέον. εὐδιοίκητον δὲ τροφὴν παράcχωμεν, τὸ μὲν πρῶτον ῥοφηματώδη, ἐc ὕcτερον δὲ καὶ πτηνῶν καὶ ἰχθύων τοὺc μαλακοcάρκουc. λυθέντων δὲ τῶν πυρετῶν λουcτέον παραιτουμένουc τήν τε εἰc τὸ ψυχρὸν ἔμβαcιν καὶ οἴνου πόcιν. εἰ δὲ πλῆθοc εἴη παχέων καὶ γλίcχρων χυμῶν, τοῖc τέμνουcι καὶ λεπτύνουcι χρηcτέον· ὧν ἐcτι καὶ τόδε· πηγάνου κλωνία, cπονδυλίου ὅcον τριcὶ δακτύλοιc, καcτορίου καὶ νίτρου ἀνὰ ὀβολοὺc $\overline{β}$· δίδου καθ' ἡμέραν κοχλιάριον ἓν μετὰ ὀξυμέλιτοc ἐφ' ἡμέραc $\overline{γ}$ νήcτει. ἢ πάνακοc καὶ πεπέρεωc κόκκουc $\overline{ε}$ ποτίζειν ἐν μελικράτου κυάθῳ $\overline{α}$. ἁπλᾶ δὲ τρέμονταc προποτιζόμενα ὠφελεῖ καcτόριον, λαγωοῦ ἐγκέφαλοc ἐcθιόμενοc, ἀλθαίαc ῥίζηc ἀφέψημα, δαμαcωνίου φύλλων ⟨ $\overline{δ}$ ἐν μελικράτῳ, εὐπατόριον μεθ' ὕδατοc. ἐπικρατούcηc δὲ τῆc ψύξεωc καὶ τῷ Ζωcίμου cυγχρίcματι καὶ τοῖc πρὸc πάρεcιν ἀναγεγραμμένοιc ἀκόποιc καὶ cυγχρίcμαcι καὶ φοινιγμοῖc χρηcόμεθα καὶ γυμναcίοιc τοῖc διὰ τρίψεωc. καὶ τοὺc δι' οἰνοποcίαν δὲ τρέμονταc ἀφεκτέον τοῦ οἴνου μέχρι τελείαc ἀπαλλαγῆc.

κβ'. Ὀφθαλμικά, καὶ πρῶτον περὶ ὀδύνηc, ἐκ τῶν Γαληνοῦ.

1 Ὅταν ὀδύναι γίνωνται cφοδρότεραι κατὰ τοὺc ὀφθαλμούc, ἐπιcκέπτου, κατὰ τίνα διάθεcιν ὀδυνᾶcθαι cυμβαίνει τὸν ὀφθαλμὸν ἐν ταῖc

κβ' 1 *Oribasius, Synops. VIII 41 (Galenus X 937 sq.)*

3 προαληλιμμένα] DM: προαληλειμμένα BHK: προαλιμμένα AE: προαλειμμένα CG: προαλλειμμένα F: προηλειμμένα *e corr.* E προcβλητέον] CDFG*a*, *e corr.* B: προβλητέον ABEHKM 4 προκαταπλαττομένων D 5 μερῶν D cκεπέcθωcαν CFG: cκέπεcθαι D ταῦτα] αὐτὰ D 6 ἐρίοιc *om.* D χρονίcειαν] D: χρονίcειεν ABCEFGHKM 7 ἢ ὑδρέλαιον *om.* D 8 ἁπαλαῖc] simplicibus *a* χρονίζει DF 9 θερμοῖc] ἐν θερμοῖc D 10 ἐc] *om.* BD: *ins.* M 11 μαλακωτέρουc B, *mrg.* γρ. μαλακοcάρκουc 12 λουcτέον] λουτροῖc χρῆcθαι δὲ D[3] 13 εἴη *om.* D γλίcχρων καὶ παχέων D χυμῶν] χυμῶν εἴη D 14 ὧν] D: *om.* ABCEFGHKM*a* καὶ] δὲ καὶ M: *om.* *a* κλωνία] D: κλωνίων K*a*: κλωνίου ABCEFGHM 15 δακτύλοιc] δακτύλοιc ἆραι D 16 καθ' ἡμέραν *om.* F κοχλιάριον καθ' ἡμέραν D ἡμέραιc τριcὶ K 17 νήcτι D πότιζε DK μελικράτου] BDHM*a*: μελικράτῳ ACEK: *comp.* G: μελικράτωc F 18 δὲ] δὲ τοὺc D 19 ἀφέψει C *et* -ει *in ras.* G 20 $\overline{δ}$] $\overline{α}$ D 21 καὶ *(alt.)*] χρηcτέον καὶ D 22 χρηcόμεθα *om.* D τοῖc] et *a* 23 διὰ τρίψεωc] D: διατρίψεcι ABFM*a*: διατρίψεcιν CEHK, -ν *eras.* G καὶ *om.* *a* τοῖc D τρέμουcιν D 25 ἐκ τῶν Γαληνοῦ] *om.* F*a*: *postea add.* A 26 γίγνωνται M, *e corr.* AB: γίγνονται ABCFG

φλεγμοναῖc· ἤτοι γὰρ ἐν τῷ δάκνεcθαι cφοδρῶc ὑπὸ τῆc τῶν ἐπιρρεόντων δριμύτητοc ἢ διὰ τὸ τείνεcθαι πεπληρωμένουc τοὺc χιτῶναc ἢ δι᾽ ἔνcταcίν τινα παχέων χυμῶν ἢ πνευμάτων φυcωδῶν αἱ ὀδύναι γίνονται cφοδραὶ κατ᾽ αὐτούc. τὰc μὲν οὖν δήξειc διὰ τῶν καθαρτηρίων κενοῦνταc θεραπεύειν καὶ τοῦ ᾠοῦ τὸ ὑγρὸν ἐγχέονταc· πεπεμμένηc δὲ τῆc φλεγμονῆc ἤδη καὶ ἀπερίττου τοῦ cώματοc ὄντοc ἐπιτηδειότατα τούτοιc ἐcτὶ λουτρά. τὰc δὲ ἐπὶ πληρώcει φλεγμονὰc διά τε κενώcεωc αἵματοc καὶ γαcτρὸc ὑπαγωγῆc καὶ τρίψεωc τῶν κάτω μορίων ἰᾶcθαι προcῆκεν· τὰc δὲ ἐνcτάcειc προκενώcαντα τὸ πᾶν cῶμα καὶ μέντοι καὶ ἀντιcπάcαντα κάτω τὴν ῥοπὴν τῶν χυμῶν ἑξῆc αὐτοῖc τοῖc τοπικοῖc τοῖc διαφοροῦcι θεραπεύειν. πυριατέον οὖν αὐτοὺc καὶ τὸ τῆc τήλεωc ἐγχυτέον ἀφέψημα. ἐφ᾽ ὧν δὲ ἡ ἔνcταcίc ἐcτιν αἵματοc παχέοc ἐν τοῖc τῶν ὀφθαλμῶν φλεβίοιc ἄνευ πληθωρικῆc διαθέcεωc ἐν ὅλῳ τῷ cώματι, οἴνου χρῆcθαι πόcει διαθερμαίνειν τε δυναμένου καὶ κενοῦν καὶ ἐκφράττειν.

Περὶ ταράξεωc καὶ ἰδίωc ὀφθαλμίαc. 2

Ἡ μὲν τάραξιc ὑγρότηc ἐcτὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ θερμότηc cὺν ἐρεύθει περιττῷ τοῦ κατὰ φύcιν οὐκ ἐκ τοῦ cώματοc ἀλλ᾽ ὑπό τινοc ἔξωθεν αἰτίου γενομένη, οἷον ἡλίου, καπνοῦ, κονιορτοῦ, ἐλαίου· διὸ καὶ λύεται τάχιcτα χωριζομένηc τῆc αἰτίαc. καὶ ἡ ὀφθαλμία δὲ τάραξίc τίc ἐcτιν οὐ μόνον ἔξωθεν ἀλλὰ καὶ χωρὶc φανερᾶc αἰτίαc γινομένη καὶ ἐπιμένουcα ἕωc τρίτηc ἢ τετάρτηc ἢ καὶ πέμπτηc ἡμέραc· θεραπεύεται δὲ ῥᾷcτα τῶν ἔξωθεν ἐρεθιcτικῶν παραφυλακῇ, ὀλιγοcιτίᾳ, ὑδροποcίᾳ ἢ περιπάτῳ, εὐλυcίᾳ κοιλίαc.

Περὶ φλεγμονῆc. 3

Ἐναπολειφθείcηc δὲ φλεγμονῆc ἐν τοῖc ὀφθαλμοῖc μετὰ τὴν τοῦ ὅλου cώματοc κένωcιν ὑπαλείψεcι χρηcτέον διὰ τῶν ἀποκρούεcθαι δυναμένων τὴν ἐπιφορὰν καὶ πραΰνειν τὸν ἐρεθιcμόν, οἷόν ἐcτι τὸ Νείλου διάροδον ἢ καὶ τὸ Μηδιακὸν καὶ τὸ νάρδινον. φλεγμαίνοντοc

κβ´ 2 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 13; Aëtius VII 3*
κβ´ 3 *cf. Oribasius, Synops. VIII 39—40; Aëtius VII 4*

1 ἤτοι] ἢ C *et corr. ex* ἦτε G: εἴτε F 2 διὰ τὸ] *corr. ex* ἀπὸ E: δια- D 3 ἔνταcίν BD, *e corr.* E 5 ὑγρὸν] BDKM*a*: λευκὸν ACEFGH 7 εἰcὶ D: ἐcτὶν τὰ K 8 μορίων] μόνων ABEM*a*, *corr.* E²M²: μόνον H 9 ἐνcτάcειc] -c- *eras.* E: *e corr.* B: ἐντάcειc DF προκενώcανταc D 10 ἀντιcπάcανταc D αὐτοὺc τοὺc τόπουc D 12 ἡ *om.* D ἔνταcίc BD, *corr.* B: *corr. ex* ἔνcταcιc E ἐcτιν] ἐcτιν ἐξ D 16 ἰδίωc] ἰδίωc περὶ D 18 περιττῷ τοῦ] D: περὶ τὸ ABCEGHM: παρὰ τὸ FC²*a*, *e corr.* K 19 *mrg.* ἴcωc ἀνέμου C³ γινομένη CFH: γεγενημένη D 20 ταχέωc K καὶ *(alt.) om.* D δὲ τάραξιc] διατάραξιc B 22 καὶ *(pr.) om. a* ἢ *(pr.)*] καὶ FK ἢ *(alt.)*] *om* K: ἡμέραc ἢ D καὶ *(alt.) om.* AEFM*a* ἡμέραc *om.* DF 23 τῶν] τῇ τῶν D 24 ὑδροποcίᾳ] et aquoso potu *a* ἢ *om.* D 26 ἐναποληφθείcηc D τοῦ *om.* M 26. 27 ὅλου τοῦ K 27 ὑπαλείψέcι] ταῖc ὑπαλείψεcι CFG 29 διὰ ῥόδων AEH, *corr.* E ἢ *om. a*

δὲ τοῦ ἐπιπεφυκότος τοῖς μονημέροις καλουμένοις χρηστέον μετὰ τοῦ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ ἐγχέοντας· κατὰ δὲ τὴν ὑστεραίαν, εἰ μὴ τὰ τῆς φλεγμονῆς ἐπιτείνοι, ἐπαλειπτέον τῷ ναρδίνῳ, πυρίᾳ δὲ χρῆσθαι δι᾽ ἀφεψήματος μελιλώτου τε καὶ τήλεως. παχέος δὲ ὄντος τοῦ τὴν ὀφθαλμίαν ποιοῦντος ὑγροῦ φαρμάκοις χρησόμεθα μήτε ἐμπλάσσουσι μήτε παχύνουσι τὰ ὑγρά, ἀλλὰ διαχεῖν τε καὶ ὑγραίνειν καὶ ἐκκρίνειν δυναμένοις, οἷόν ἐστι τὸ Χιακόν. ἐὰν δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐνσφηνωθῇ τὰ ὑγρά, σικύαν προσβάλλειν τῷ ἰνίῳ ἢ κατασχάζειν ἢ βδέλλας προσάγειν τῷ μετώπῳ κατὰ τὸν ἀλγοῦντα ὀφθαλμόν, καταπλάττειν τε δι᾽ ἄρτου καθαροῦ βραχέντος ὕδατι σὺν ὀλίγῳ ῥοδίνῳ ἢ ἀλφίτοις ἑψηθεῖσι κωδυῶν ἀφεψήματι ὁμοίως σὺν ῥοδίνῳ· καὶ δραστικωτέρῳ δὲ χρηστέον καταπλάσματι ἀπό τε κρόκου καὶ μελιλώτων καὶ φοινίκων σαρκῶν καὶ κοριαννοῦ φύλλων ἁπαλῶν ᾠῶν τε τῶν πυρρῶν ὀπτηθέντων καὶ ψιχῶν βραχεισῶν εἰς ἕψημα καὶ ῥοδίνου βραχέος λειουμένων κωδυῶν ἀποζέματι. καὶ τοῦ σπέρματος δὲ τῶν κωδυῶν ἔστιν ὅτε μίγνυμεν ἀνωδυνίας χάριν· εἰ δὲ πολλὴ τῆς ὀδύνης ἡ ἀνάγκη, καὶ ὀπίου μικτέον ἐλάχιστον, χωρὶς δὲ μεγίστης ὀδύνης παραιτητέον τὰ ναρκωτικά. εἰ δὲ μετρία ἡ φλεγμονὴ εἴη, ἀλόην καθ᾽ αὑτὴν ἀνεὶς ὕδατι ἢ ᾠοῦ τὸ λευκὸν ἔγχρισον. ἵνα δὲ καὶ ἕτοιμον ὑπάρχῃ βοήθημα, λαβὼν κρόκου < ϛ̄, ἀλόης < ιϛ̄, κόμμεως < θ̄ ὕδατι ὀμβρίῳ ἀναλάμβανε καὶ ποίει κολλούρια. καὶ τὰ διάκροκα δὲ προσαγορευόμενα πρὸς ἀρχὰς ὀφθαλμιῶν εἰσιν ἐπιτήδεια. ἐφ᾽ ὧν δὲ οἰδηματώδης ὄγκος καὶ ἔκλευκός ἐστι περί τε τὰ βλέφαρα καὶ τὸν ἐπιπεφυκότα χωρὶς βλάβης τῶν χιτώνων, εὐχρηστεῖ καὶ τὰ ὑγροκολλούρια καλούμενα διά τε κρόκου καὶ χαλκάνθου καὶ μέλιτος σκευαζόμενα.

4 Καὶ τοῦτο δὲ κάλλιστον·

Ὑγροκολλούριον ἀνώδυνον.

Μελαντηρίας σκυτοτομικῆς, μέλιτος Ἀττικοῦ, χυλοῦ τήλεως ἴσον· ἕψε, ἄχρι μέλιτος σχῇ πάχος, εἶτα τῷ πυρῆνι τῆς μήλης ἅπτου τῶν δύο κανθῶν.

1 μετὰ *om.* D 1. 2 τοῦ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ] CGK: λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ ABEHM: τοῦ ᾠοῦ τοῦ λευκοῦ DF 3 δὲ] τε D 5 μήτε ἐμπλάσσουσι *om. a* 6 διαχέειν D 7 ἐνσφηνωθῇ] D: adhereant *a*: ἐσφηνώθη ABCEFGHKM 8 ὑγρά] ἐν ὑγρασίᾳ BHM ἢ *(pr.)*] ἢ καὶ D 10 ἢ . . . ῥοδίνῳ *(11)*] *om.* D: *mrg.* M 11 δὲ] *om. a*: τε C κεχρῆσθαι D 12 φοινίκων σαρκῶν καὶ μελιλώτων D 14 λειουμένου D ἀποζέματι] *in ras.* B: ἀφεψήματι E 15 δὲ *om. a* μιγνυμένου D 18 ἀλόην] CDFG: ἀλόης ABEHKM*a* ἀνιεὶς D ὕδατι] ADE*a*: ἢ ὕδατι BCFGHM: καὶ ὕδατι K 18. 19 τῷ λευκῷ BK 19 ἐγχρίειν D λαβὼν] D: βαλὼν ABCEFGHKM: pone *a* 20 < ϛ̄ *om. a* < *(alt.)*] ana ʒ *a* ιϛ̄] VI *a* θ̄] VIII *a* 21 ἀρχὰς] ταραχὰς D ὀφθαλμῶν D 22 ὄγκος *om.* K καὶ *om.* H ἔκλευκός] ABDEKM*a*, *mrg.* C²: ἔκλεπτος CG: εὔκοπτος F: *om.* H 23 τε *om.* K 24 καὶ *(pr.) om. a* χαλκάνθης CF: *comp.* G 29 ἕψει D τῷ . . . μήλης *om. a*

Πρὸς ἐπιφορὰν ῥεύματος. 5

Πρὸς δὲ τὰς ἐπιφορὰς τῶν ῥευμάτων ἐν ἀρχῇ μὲν ἁρμόζει ἀσιτία καὶ ὑδροποσία καὶ πάντων μᾶλλον συνουσίας ἀποχή, καὶ κοιλία ὑποσυρέσθω, καὶ ὀξυκράτῳ ὕδαρεῖ προσκλυζέσθω τὸ πρόσωπον, εἰ μάλιστα ζέον εἴη τὸ ῥεῦμα· εἰ δὲ μή, χαλκάνθῳ σὺν μέλιτι καταχριέσθω τὸ μέτωπον καὶ τὰ βλέφαρα· ἔνιοι δὲ τὸ χάλκανθον ὕδατι διέντες διδόασι προσκλύζεσθαι. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνευ φλεγμονῆς ῥευματιζομένων ἢ καὶ σὺν φλεγμονῇ μέν, ὑπὲρ τὸ σκύφιον δὲ τῆς κατασκευῆς οὔσης, ἀνακολλήμασι χρηστέον κατὰ τοῦ μετώπου, ἁπλοῖς μὲν ἀμπέλου φύλλοις χλωροῖς ἢ βάτου χυλίσματι ἢ ἀνδράχνης ἢ Κυδωνίων σὺν λεπτῷ ἀλφίτῳ ἢ κηκῖδι λείᾳ σὺν οἴνῳ καὶ τῷ λεπτῷ τοῦ ἀλφίτου ἢ κωνείῳ ἢ ψυλλίῳ σὺν ὕδατι ἢ στρύχνῳ ἢ κοχλίοις σὺν τοῖς ὀστράκοις λείοις καταπλασθεῖσιν ἀπὸ κροτάφου ἐπὶ κρόταφον καὶ καθόλου τοῖς στύφουσί τε καὶ ψύχουσι· συνθέτοις δὲ τοῖσδε· γῦρις σιτίνη καὶ σμύρνα ἢ λίβανος σὺν ᾠοῦ τῷ λευκῷ καταχριέσθω ἢ Σαμία γῆ μετὰ σμύρνης καὶ μάννης ὁμοίως τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ. ἐπὶ δὲ τῶν ψυχροτέρων ῥευμάτων θείου ἀπύρου, ἀσφάλτου, πίσσης, κολοφωνίας ἀνὰ < β̄· καὶ ὁ Μούσα δὲ τροχίσκος καὶ ὁ ἀστὴρ καὶ τὰ παραπλήσια καλῶς ἀποκρούεται· καὶ ἡ θηριακὴ οἴνῳ στύφοντι διειμένη καὶ τῷ μετώπῳ ἐπιχριομένη τὰ ψυχρὰ τῶν ῥευμάτων ἵστησιν. αὕτη μέν γε καὶ πινομένη μεγάλως τούτους ὀνίνησιν· ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔριον ἢ ῥάκος λεπτὸν τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ δεύσας ἐπιτίθει· καὶ τυρὸς νεοπαγὴς ὁμοίως ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τιθέμενος τὰ δριμέα μάλιστα τῶν ῥευμάτων ἐπέχει, καὶ τὰ σταλτικὰ λεγόμενα κολλούρια ἐπιχριόμενά τε καὶ ἐνσταζόμενα ὑδαρῆ τοῦτο δρᾷ. εἰ δὲ διὰ βάθους καὶ ὑποσκύφιον τὸ ὑγρὸν ὑπάρχον εἰς χρόνου μῆκος ἐκτείνεται, μετὰ τὰς καθόλου κενώσεις ἐρρίνοις τε καὶ ἀποφλεγματισμοῖς χρηστέον καὶ ξυρήσει καὶ φοινιγμοῖς τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ δὲ τούτων καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ χειρουργίας παραλαμβάνουσιν, ἀγγειολογίαν φημὶ καὶ ἀρτηριοτομίαν ὑποσπαθισμόν τε καὶ περισκυφισμὸν καὶ καῦσιν κατὰ τῆς κορυφῆς ἕως ὀστέου· καὶ σικύαι δὲ κατὰ τοῦ ἰνίου μετ' ἐγχαράξεως ἀντισπᾶν δύνανται τὴν ἐπίρροιαν. σημεῖα δὲ τῶν μὲν ἔξωθεν τοῦ σκυφίου

κβ' 5 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 15* 2—10 *cf. Galenus XII 790 sq.*

1 ἐπιφορὰς F*a* ῥευμάτων D: ῥεύμα^τ BG: ῥεύματα C, *corr.* C² 2 ἁρμόσει K 4 προσκλυζέσθωσαν CG: ἐγκλυζέσθωσαν F 5 χάλκανθον CFG 8 τὸ σκύφιον] scifum oculorum *a* 8 τῆς κατασκευῆς] causa *a* 9 κατὰ] ἐπὶ K ἁπλοῦς CFG, *corr.* C 10 χυλίσμασιν DF σὺν] σὺν τῷ CFG ἀλφίτῳ] ἀλφίτου F: τοῦ ἀλφίτου CG 11 σὺν] σὺν λεπτῷ ἀλφίτῳ καὶ CFG καὶ . . . ἀλφίτου *om.* CFG ἢ *(pr.)*] et *a* κωνείῳ] D*a*: κων(ε)ίου ABCEFGHKM ἢ *(sec.)*] et *a* ψυλλίῳ] D*a*: ψυλλίου ABCEF GHKM 12 κοχλίαις D 14 τοῖσδε *om.* K σμυρνολίβανον D 15 ᾠοῦ *om. a* καὶ *om.* D 17 πίττης D καλοφανίας D, *ut solet* δὲ *om. a* 19 ψύχοντα CFG 20 τούτοις ABCEH, *corr.* B 21 ἢ] μὲν ἢ K τοῦ *(alt.)*] δὲ τοῦ K 22 *mrg.* βρέξας K ὁμοίως *om. a* 23 μάλιστα *om.* A ἐπέχει] μάλιστα ἐπέχει A 24 κουλλούρια CFG ὑδαρεῖ GK: -εῖ *supra add.* D 26 ἀποφλεγματικοῖς B 29 παρασκυφισμὸν F: ὑποσκυφισμὸν K 30 κορυφῆς] κεφαλῆς AFH, *corr.* F δὲ *om. a* 31 δύναται FK ἔξωθεν] CDFGK: ἔξω ABEHM

ῥευμάτων διατάσεις ἀγγείων περὶ μέτωπον καὶ κροτάφους καὶ οἷον δεσμὸς τῆς κεφαλῆς καὶ τὰ ξηραίνοντα τῶν ἀνακολλημάτων ὠφελοῦντα· τούτων δὲ μὴ παρόντων τῆς ἐπιρροίας χρονιζούσης καὶ πταρμῶν ἔσθ᾽ ὅτε ἐνοχλούντων ὑποσκύφιον νομιστέον εἶναι τὸ ὑγρόν.

6 Περὶ χημώσεως.

Χήμωσιν λέγουσιν, ὅταν ὑπὸ φλεγμονῆς ἰσχυρᾶς ἀμφότερα τὰ βλέφαρα ἐκτραπῇ, ὡς μόλις ὑπ᾽ αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καλύπτεσθαι, καὶ τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ μετεωρότερον τοῦ μέλανος γένηται καὶ ἐρυθρὸν καὶ πολὺ μέρος ἐπιλαμβάνῃ τοῦ μέλανος. θεραπεύειν δὲ αὐτὴν φλεβοτομίᾳ καθαρτικῷ τε καὶ τῷ διαρόδῳ κολλουρίῳ τῷ λευκῷ καὶ τῷ σποδιακῷ μετὰ γάλακτος ἢ ᾠοῦ τοῦ λευκοῦ. τῷ δὲ αὐτῷ περιχρίειν τὰ βλέφαρα καὶ κροτάφους καὶ μέτωπον, πυρίαις τε καὶ καταπλάσμασι παρηγορικοῖς χρηστέον· ἐνδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς ὑπαλειπτέον τοῖς δριμυτέροις, οἷόν ἐστι καὶ τὸ χλωρὸν διάροδον.

7 Περὶ ὑποσφαγμάτων καὶ ἐμφυσημάτων.

Ὑπόσφαγμά ἐστι ῥῆξις τῶν φλεβῶν τοῦ ἐπιπεφυκότος ἐκ πληγῆς ὡς μάλιστα γινομένη. ἐγχυματίζειν οὖν αὐτοὺς αἵματι φάσσης ἢ περιστερᾶς ἢ θερμῷ γάλακτι γυναικείῳ βραχὺ ἀποτρίβων λιβάνου· ἢ ἅλμην ἔνσταζε, καὶ μάλιστα ἀπὸ Καππαδοκικῶν ἁλῶν· καὶ πυρίᾳ κέχρησο δι᾽ ἀφεψήματος ὑσσώπου. πρὸς δὲ τὰ γιγνόμενα περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς οἰδήματα διὰ πληγὰς ποιεῖ πυρία δι᾽ ὀξυκράτου συνεχὴς καὶ σπόγγος ἐκ τοῦ ὀξυκράτου ἐπικείμενος. ἐπίχριστον δὲ σφεκλάριον κεκαυμένον καὶ κόπρος περιστερᾶς, ἴσα οἴνῳ ἢ ὄξει λεῖα. καταπλάσσειν δὲ τυρῷ νεαρῷ ἢ ῥαφάνου φλοιῷ ἢ σταφίδι χωρὶς τῶν γιγάρτων, ἑκάστῳ ἐν ὀξυκράτῳ ἢ μελικράτῳ. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ πρὸς ἐμφυσήματα.

8 Πρὸς ἐμφυσήματα κνησμώδη καὶ ψωροφθαλμίας.

Τὸ μὲν ἐμφύσημα ὄγκος ἐστὶν οἰδηματώδης τοῦ βλεφάρου, ἡ δὲ ψωροφθαλμία κνησμώδης τοῦ βλεφάρου ψωρίασις δι᾽ ἁλμυρὸν καὶ νιτρῶδες ὑγρὸν γιγνομένη. ἁρμόζει οὖν αὐτοῖς τό τε ὀξύκρατον καὶ φακῶν

κβ´ 6 *Oribasius, Synops. VIII 42* 28—29 *cf. Aëtius VII 78*

1 διάτασις D 2 καὶ *om. a* 3 μὴ] μηδὲ K ἐπιχρονιζούσης F: τε χρονιζούσης K 4 διοχλούντων DK εἶναι νομιστέον CFG 8 γίνηται D 9 πολυμερῶς BCFG ἐπιλαμβάνῃ] ADH, *e corr.* E: ἐπιλαμβάνει CEFGM*a et mut. in* ἐπιλαμβάνειν B: ἐπιλαμβάνεται K θεραπεύσεις D 10 φλεβοτομὴν G: φλεβοτομίαν F διαρόδῳ] διὰ ῥόδων D, *e corr.* C: διὰ ῥόδου AE*a* 11 τῷ λευκῷ CDFG: τὸ λευκῷ H 13 παρηγορητικοῖς F, *e corr.* J: παρηγορ(τι)ικοῖς M 14 καὶ *om.* E*a* διάροδον] διάρροδον D: διὰ ῥόδων AEC², *corr.* E 18 βραχεῖ AE, *corr.* E ἀποτρίβοντα D λιβάνῳ H 22 ἐπιχριστέον AE*a* δὲ] *om.* A*a*: *supra scr.* E²: τε D 23 καταπλαστέον D 24 ῥεφάνου ABEHM φλοιῷ] DEJ*a*: φλοιοῦ ABCFGHKM 27—p. 175, 7 *om.* FG: *mrg.* C² 27 μὲν] μὲν οὖν M 28 δι᾽ . . . ὑγρὸν *(29)*] ex salsis humoribus *a*

ἀφέψημα καὶ ῥόδων πυρία, ὑγροκολλούριον δὲ τοῦτο· χαλκοῦ ⟨ ς̄, μίcυοc ὀπτοῦ, cμύρνηc ἀνὰ ⟨ γ̄, κρόκου ⟨ ᾱ ∠′, πεπέρεωc ⟨ ᾱ, οἴνου Χίου καὶ γλυκέοc Κρητικοῦ ἀνὰ κ/ο ᾱ ∠′· ἕψε, ἕωc μέλιτοc cχῇ πάχοc. αὕτη δέ ἐcτιν ἡ Ἐραcιcτράτου πάγχρηcτοc, ποιοῦcα καὶ πρὸc cυνάγχην καὶ τὰ ἐν cτόματι ἕλκη καὶ ἐν αἰδοίῳ καὶ ὠταλγίαc. χριέτωcαν δὲ καὶ ἐλαίῳ τὰ βλέφαρα καθεύδειν μέλλοντεc· ἀπεχέcθωcαν δὲ ὀξέων καὶ ἁλμυρῶν καὶ δριμέων.

9 Περὶ cκληροφθαλμίαc καὶ ξηροφθαλμίαc.

Ἡ μὲν cκληροφθαλμία cκληρότηc καὶ δυcκινηcία ἐcτὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ μετὰ πόνου καὶ ἐρεύθουc χωρὶc ὑγραcίαc. πυριᾶν οὖν αὐτοὺc cυχνῶc cπόγγοιc ἐξ ὕδατοc θερμοῦ καὶ ἐπιτιθέναι τοῖc βλεφάροιc εἰc κοίτην ᾠὸν μετὰ ῥοδίνου ἢ cτέαρ χηνὸc φεύγονταc τὰ ψυχρὰ καὶ cκληρυντικά· cκεπαζέcθω δὲ καὶ λιπαινέcθω ἡ κεφαλή, καὶ ἡ κοιλία ὑπαγέcθω. ἡ δὲ ξηροφθαλμία κνηcμώδηc ἐcτὶ τῶν ὀφθαλμῶν διάθεcιc χωρὶc ῥεύματοc· θεραπεύειν δὲ αὐτὴν λουτροῖc τε καὶ ἀλείμμαcι καὶ εὐχύμῳ διαίτῃ. ἐφαρμόcει δὲ κοινῶc ἐπ᾽ ἀμφοῖν καὶ φάρμακα τῶν δριμέων, ὥcτε καὶ δάκρυον προκαλεῖcθαι, δι᾽ ὧν ἥ τε cκληρία ἀνεθήcεται καὶ ἡ ξηρότηc διυγρανθήcεται· τοιαύτη δέ ἐcτι καὶ ἡ Ἐραcιcτράτου πάγχρηcτοc καὶ τὸ λεγόμενον δικέντητον καὶ τὸ καλούμενον cτρατιωτικόν.

10 Περὶ ἐκτροπίων.

Ἐκτροπὴ τοῦ βλεφάρου τοῦτο τὸ πάθοc ἐcτὶν ἢ διὰ οὐλὴν ἢ διὰ ὑπερcάρκωcιν γινόμενον. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν δι᾽ ὑπερcάρκωcιν χρονιcάντων ἰὸν ξυcτὸν φώξαc λείου καὶ παράπτου ἢ μολίβδῳ κεκαυμένῳ μετὰ θείου ἀπύρου καὶ πεπλυμένῳ ἢ ἀμφοτέροιc ἴcοιc τῷ τε ἰῷ καὶ τῷ μολίβδῳ· τὸ γὰρ δι᾽ οὐλὴν ἐκτρόπιον, εἴπερ ὅλωc θεραπεύοιτο, ἡ χειρουργία ἰᾶται.

11 Περὶ αἰγίλωποc καὶ ἀγχίλωποc.

Ὁ μὲν αἰγίλωψ ἀπόcτημά ἐcτι μεταξὺ τοῦ μεγάλου κανθοῦ καὶ τῆc ῥινὸc ῥηγνύμενόν τε καί, εἰ ἀμεληθείη, cυριγγούμενον ἕωc ὀcτέου·

1—5 *Aëtius VII 101* κβ′ 9 *cf. Aëtius VII 76—77, 79* κβ′ 10 *cf. Aëtius VII 73* κβ′ 11 *cf. Aëtius VII 87—89*

1 πυρία] D: πυρι^α′ C²: fomentatio *a*: πυρίαι E²: πυριᾶν ABEFGHKM χαλκοῦ] *om.* BH: *supra scr.* M² 3 κ/ο] D: κοχλιαρίου K: κ/υ ABEHMC²*a* ἕψει D πάχοc cχῇ D 5 ἐν] BDHM: ἐν τῷ AEKC² ὠταλγίαιc MJ² 7 δριμέων καὶ ἁλμυρῶν D 8 *om.* FG περὶ] περὶ τῆc DK ξηροφθαλμίαc καὶ cκληροφθαλμίαc D 10 ἐρεύθου AE cυνεχῶc D 13 cκεπέcθω D 16 ἐφαρμόζει D κοινὰc K καὶ *(pr.) om. a* φαρμάκων D 17 δάκρυα F*a* 18 Ἐραcιcτράτου] ἱερὰ cωcτράτου D 19 λεγόμενον] καλούμενον D καλούμενον *om.* D 20 ἐκτροπίου CFG 22 γινόμενον . . . ὑπερcάρκωcιν *om.* F γινόμενον *om. a* δι᾽] DJE²: *om.* ABCEGHKM*a* 23 φώξαc] *om. a*: *mrg.* . . . (φρ)ύξαc M μετὰ] ἢ καὶ μετὰ D 24 πεπλυμένου K: π^ε π^ε D 25 ἡ *om.* K 29 cυριγγούμενον] cυρρηγνύμενον A: corrumpens *a*

πρὶν ἢ δὲ εἰς ἕλκος ἐκραγῇ τὸ ἀπόστημα, ἀγχίλωψ λέγεται. καλῶς οὖν ποιεῖ καὶ γλαύκιον καὶ κρόκος ἅμα χυλῷ περδικιάδος ἐπιτιθέμενα. συνεχῶς δὲ ἀλλάσσειν χρή, καὶ οὐδὲ φθάσουσι μεταβληθῆναι.

Ἄλλο. ἅλιξ ἑψόμενος ἐν ὄξει καὶ καλῶς τριβόμενος οὐ μόνον ἀρχομένους ἀλλὰ καὶ μεταβληθέντας εἰς πῦον ἰᾶται καὶ ῥήγνυσι καὶ ἄχρις ὀστέου κάτεισι. τούτῳ χρησάμενος οὐ μόνον αἰγίλωπας ἀλλὰ καὶ ἀγχίλωπας ἰάσῃ.

Ἄλλο. πήγανον ἥμερον ἅμα πρωτοστάκτῳ λειούμενον καὶ ἑψόμενον καὶ ἐπιτιθέμενον πάνυ καλῶς ἀνασκευάζει τοὺς αἰγίλωπας καὶ ἄχρι τοῦ ὀστέου κάτεισι κατ᾽ ἀρχὰς δάκνον, ὕστερον δὲ οὐκέτι· καὶ τὸ θαυμαστόν, ὅτι οὔτε οὐλὴν ἄσχημον φέρουσιν.

Ἄλλο. κοχλίους μετὰ τῶν ὀστράκων λειώσας ἐπίθες (ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀλόης ἢ σμύρνης ἐπιμιγνυμένης τούτῳ) πρὸ τοῦ εἰς πῦον μεταβληθῆναι τὸν αἰγίλωπα· καὶ μετὰ τὸ ῥαγῆναι δὲ ξηραίνει.

12 Περὶ τραχώματος.

Τὸ μὲν τράχωμα τραχύτης ἐστὶ τῶν ἔνδον τοῦ βλεφάρου, ἡ δὲ τούτων ἐπίτασις, ὥστε καὶ οἷον ἐντομὰς ἔχειν, σύκωσις καλεῖται, χρονίσασα δὲ καὶ τυλωθεῖσα τύλωσις ὀνομάζεται. κολλουρίοις μὲν οὖν χρηστέον τῷ τε δι᾽ οἴνου καὶ τῷ διὰ τῶν δύο λίθων καὶ αὐτῷ τῷ αἱματίτῃ λίθῳ δι᾽ ὕδατος πλυθέντι καθ᾽ ὑποβολὴν ὑποσμήχοντα τὸ βλέφαρον· καὶ τὸ ἁρμάτιον δὲ μετ᾽ ὀλίγου τοῦ κυκναρίου ἢ διακρόκου πρὸς τούτοις καὶ ταῖς ψωροφθαλμίαις ἁρμόζει χωρὶς ἑλκώσεως ἐκστρεφομένου τοῦ βλεφάρου ἐπιχριόμενον. εἰ δὲ σκληρὸς ὢν ὁ τύλος μὴ τούτοις εἴκοι, ἐκστρέψαντες τὸ βλέφαρον ξέσομεν διὰ κισήρεως ἢ σηπέας ὀστράκου ἢ φύλλων συκῆς ἢ καὶ διὰ τοῦ ὀργάνου τοῦ βλεφαροξύστου καλουμένου.

13 Περὶ χαλαζίων.

Χαλάζιόν ἐστιν ἀργοῦ ὑγροῦ σύστασις κατὰ τὸ βλέφαρον, ἐφ᾽ οὗ ἀμμωνιακὸν ὄξει λειώσας ἅμα χαλβάνῃ χρῖε· ποιεῖ δὲ καὶ ἅμα κηρωτῇ καὶ τερεβινθίνῃ ἀναλαμβανομένῃ.

1—11 *Alexander Trall. II 69* κβ´ 12 *cf. Aëtius VII 45* κβ´ 13 *cf. Aëtius VII 83*

1 πρὶν ἢ] πρινὶ FG εἰς] ὡς K ῥαγῇ D λέγεται ἀγχίλωψ CFG 3 καὶ] καν K καὶ . . . μεταβληθῆναι *om. a* οὐδὲ] οὐκ ἄν ποτε D φθάσουσι] AE: φθάσσουσι F: φθάσωσι BCDGHKM 4 ἐν *om.* K 5 ἀρχόμενος K 6 κάτεισι] κάτεισιν. ὁ οὖν D τούτῳ] ABDM: τοῦτο CEFGHK 7 ἰάσει CG: ἰᾶται D: sanabit *a* 10 τοῦ *om.* EF 11 οὔτε] *h. e.* οὐδὲ 12 κοχλίας D ἐπιτίθει CDFG ἔστιν ὅτε D 13 καὶ] *supra scr.* BM myrra et aloe *a* ἐπιγιγνομένης AE τοῦτο CDFGM 14 δὲ *om. a* 15 τραχωμάτων CFGK 16 ἐστὶ τῶν] ἐστὶν D 17 τούτου D ἐντομὰς] E, *e corr.* M: ἐντονὰς ABCGHK: ἐντολὰς F: ἐξοχὰς D: tunicas *a* καλεῖται] ὀνομάζεται CFG 18 καὶ τυλωθεῖσα *om. a* κολλουρίοις] κοινῶς D μὲν *om. a* 21 δὲ *om. a* ἢ] καὶ ἡ D 22. 23 ἐκστρεφομένῳ τῷ βλεφάρῳ K 24 ἐκτρέψαντες B σηπίας D 27 χαλαζίου CDFG 28 τοῦ βλεφάρου F 29 ὄξει] σὺν ὄξει D καὶ *om.* H κηρωτὴ D 30 τερεβινθίνη D ἀναλαμβανόμεναι D

Περὶ κριθῆς. 14

Κριθή ἐστιν ἀποστημάτιον κατὰ τὸν τοῦ βλεφάρου ταρσὸν ἐπίμηκες. δεῖ οὖν αὐτὸ κηρῷ λευκῷ πυριᾶν ἢ μυίας τὴν κεφαλὴν ἀποβαλόντα τῷ λοιπῷ σώματι παρατρίβειν ἢ κριθῶν ἀποβρέγματι καταντλεῖν.

Πρὸς φθεῖρας τοὺς ἐν τοῖς βλεφάροις. 15

Ἐκκαθάραντας πρότερον τοὺς φθεῖρας δεῖ θαλάσσῃ προσκλύζειν χλιαρᾷ, εἶτα προσάπτεσθαι τοῦ ταρσοῦ τῷ ὑπογεγραμμένῳ φαρμάκῳ· στυπτηρίας σχιστῆς $\overset{\epsilon}{\mu}$ β̄, σταφίδος ἀγρίας $\overset{\epsilon}{\mu}$ ᾱ· λείοις χρῶ.

Περὶ μαδαρώσεως ἤτοι μιλφώσεως. 16

Ἀπόπτωσίς ἐστι τῶν τοῦ βλεφάρου τριχῶν τοῦτο τὸ πάθος. μετὰ οὖν τὴν ὅλου τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν χρῶ τοῖς καλλιβλεφάροις λεγομένοις σμήγμασιν· γῆς ἀμπελίτιδος, κρόκου Κελτικῆς, λαδάνου ἴσα· λεάνας χρῶ.

Ἄλλο. στίμμεως ὀπτοῦ πεπλυμένου < ᾱ, μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου < δ̄, κρόκου < δ̄, νάρδου Ἰνδικῆς < γ̄· λείοις χρῶ.

Ἄλλο. φοινίκων ὀστῶν κεκαυμένων < γ̄, νάρδου Κελτικῆς < β̄· λείοις χρῶ. τοῦτο καὶ τοὺς ψωρώδεις ὀφθαλμοὺς ἰᾶται.

Τὸ τοῦ Νεαπολίτου πρὸς μιλφώσεις καὶ χρονίας τῶν βλεφάρων διαθέσεις. στίμμεως, καδμίας, χαλκίτιδος, μίσυος ξενικοῦ ἴσα κόπτε παχυμερῶς καὶ μέλιτι φυράσας ὄπτα καὶ λειώσας χρῶ.

Περὶ πτιλώσεως. 17

Ἡ πτίλωσις παχύτης ἐστὶ τῶν βλεφάρων τυλώδης, ἐνερευθής, οἷς συμβαίνει πολλάκις καὶ τῶν τριχῶν ἀπόπτωσις. πρὸς τοῖς εἰρημένοις οὖν καὶ τοῦτο ἄκρως ποιεῖ· μυόχοδα κεκαυμένα καὶ μέλιτι συλλειωθέντα ἔγχριε.

κβʹ 14 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 17; Aëtius VII 84* κβʹ 15 *Oribasius, Synops. VIII 57; cf. Aëtius VII 67* κβʹ 16 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 25; Aëtius VII 80* κβʹ 17 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 22*

2 τὸν . . . ταρσὸν] palpebram *a* 3 αὐτὸ] DKM*a*: αὐτῷ ABCEFGH ἀποβαλόντα] DE: ἀποβαλλόντα A: ἀποβάλλοντα BCFGHKM 5 Πρὸς] DM: *corr. ex* $\overset{\epsilon}{\pi}$ E: περὶ ABCFGHK*a* φθειρῶν F τοὺς] τοῖς BH: τῶν F 6 ἐκκαθάραντα AE πρῶτον D τὰς FG φθεῖρας] ὀφθαλμοὺς D θαλάσσης K 8 σχιστῆς *om.* CFGK λείοις] λείοις καὶ AE: soluens *a* 11 τὴν *om.* K τοῦ ὅλου D 12 σμήγμασι BCGM: μίγμασιν K ἴσοις D 13 λεάνας *om.* D*a* χρῶ *om.* D 14—15 *post* ἰᾶται *lin. 17 hab.* M 14 πεπλυμένου] $\overset{\epsilon}{\pi}$ ACEGH *(ut solent)*: $\overset{\epsilon}{\pi}\overset{\epsilon}{\pi}$ BF: *om.* DK: sicci *a* καὶ] CDFGK: *om.* ABEHM*a* 15 πεπλυμένου] *om.* D: sicci *a* κρόκου . . . χρῶ *mrg.* B < δ̄ *(pr.)* *om.* D*a* < *(sec.)*] ἀνὰ < D*a* λείοις] soluens *a* 16—17 *om.* AE 16 λείοις *om.* *a* 18 τὸ τοῦ Νεαπολίτου] *post* διαθέσεις *(19)* *hab.* CFG (τὸ *om.* F) καὶ . . . διαθέσεις *(19)* *om.* A 19 χαλκίτεως D ξενικοῦ *om.* D*a* παχυμερῶς] παχὺ μὲν K: *om.* *a* 21 πτιλλώσεως ABEGM*a* 22 πτίλλωσις AEGM*a*, *e corr.* B τῶν *om.* B 23 καὶ *(alt.)*] ς̄ D 24 συλλειώσας D

18 Πρὸς τὰς τῶν ὀφρύων μαδαρώσεις.

Ἐλαίῳ ἢ στέατι χηνείῳ χρίσας τοὺς δακτύλους μόλιβδον διάτριβε καὶ τούτῳ χρῖε.

Ἄλλο (τοῦτο καὶ ὑπομελαίνει). κάρυα Ποντικὰ καύσας τρῖβε ἅμα στέατι αἰγείῳ ἢ ἀρκείῳ.

Ἄλλο (τοῦτο ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν πώγωσιν ἀλωπεκίας). ὑοσκυάμου < β̄, μυοχόδων < ᾱ, πολυτρίχου < β̄, ἰρίνου μύρου κοτύλαι δ̄· τρίψας εὖ μάλα πρόσμιξον τὸ μύρον καὶ προπυριῶν ἐπίχριε· ἐὰν δὲ προξυρήσῃς, μᾶλλον ποιεῖ.

19 Πρὸς τριχίασιν βλεφάρων.

Προεκτίλας τὰς νυσσούσας τρίχας ἐπίχριε τὸν τόπον εὐθέως αἵματι βατράχου καθ' αὑτὸ ἢ μετὰ τέφρας χαμαιλέοντος λευκοῦ ἢ αἷμα κόρεων ἢ καπνοῦ τοῦ ἐν ταῖς κριθαῖς φυομένου χυλὸν μετὰ κόμμεως ἢ τελλίνων τέφραν ταριχηρῶν μετὰ κεδρίας ἢ λωτοῦ τέφραν ἢ στυπτηρίαν φορίμην ἢ κρότωνος ἀπὸ κυνὸς αἷμα· πάνυ ποιεῖ.

Τριχοκόλλια. ἀνακολλᾷ δὲ τὰς εἰσκεκλασμένας τρίχας ἄσφαλτος, μαστίχη, κολοφωνία, κόμμι, κοχλίου τὸ κολλῶδες.

20 Περὶ ἐγκανθίδων καὶ ῥυάδων.

Ἡ ἐγκανθὶς ὑπεραύξησίς ἐστι τοῦ φυσικοῦ κατὰ τὸν μέγαν κανθὸν σαρκίου, ἡ δὲ ῥυὰς αὖ τούτου μείωσις. τὰς μὲν οὖν ἐγκανθίδας τοῖς τε πρὸς ἐκτρόπια λεχθεῖσι καὶ τοῖς παραπλησίοις καυστικοῖς ἢ σηπτοῖς ἂν ἐκδαπανήσειας μὴ ὅλας, ἵνα μὴ ῥυὰς πάλιν γένηται, ἀλλ' ἄχρι τοῦ φυσικοῦ μεγέθους. τὰς δὲ ῥυάδας ὅλου μὲν ἐκδαπανηθέντος ἢ ἀπὸ χειρουργίας ἀτέχνου ἢ διὰ φαρμάκων τοῦ σαρκώδους ἀνιάτους ἴσθι· εἰ δὲ μέρος αὐτῶν ἐμειώθη, τοῖς μετρίως στύφουσι καὶ σαρκοῦσιν αὐτὸ ἐπαναθρέψεις, οἷα τὰ διὰ κρόκου καὶ γλαυκίου καὶ ἀλόης καὶ τὰ διάκροκα τῶν κολλουρίων καὶ ὑοσκύαμος ἐν οἴνῳ ἑψηθεὶς καὶ ἐπιτιθέμενος καὶ ὀλίγη στυπτηρία σὺν οἴνῳ.

κβ' 19 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 20. Aëtius VII 69* κβ' 20 *cf. Oribasius, Synops. VIII 56; Aëtius VII 63, 90*

2 μόλιβον K 3 τοῦτο CFGKM 6 ἐν] ἐν τοῖς D τὰς ἀλωπεκίας τὰς ἐν πώγωσιν M(*a*?) 7 < (*ter*)] μ̄ε D μυοχόδων < ᾱ] *post alt.* β̄ *coll.* DK ᾱ] β̄ CFG πολυτρίχου < β̄ *om.* H β̄] *corr. ex* ᾱ B κοτύλαι] κοτύλ F: κο ABCEGHM: coclearia *a*: κόκκους K: *om.* D δ̄] *om.* D 8 τῷ μύρῳ D προξυρήσῃς] -ῃ- *e corr.* M: προξυρίσας K 13 καπνοῦ] καὶ καπνίου D 14 τελχίνων D τέφραν (*pr.*)] τέφρα ABCDEFGHKM*a* κεδραίας ABEM, *corr.* E: κεδρέας K 14. 15 τέφρα ἢ στυπτηρία φορίμη D 15 πάνυ *om.* D 16 κεκλασμένας D 20 αὖ] αὐτοῦ DFK: *om. a* 21 ῥηθεῖσι D ἢ] et *a* σηπτικοῖς D 22 ἐκδαπανήσειας ἂν D πάλιν ῥυὰς D: πάλιν ῥοιὰς K 23 ὅλας D ἐκδαπανηθείσας D ὑπὸ D 24 φαρμάκου D τοῦ *om.* D 26 ἐπαναθρέψεις] AEM: ἐπαναθρέψῃς H: ἐπαναθρέψειας CGK *et e corr.* B: ἐπαναθρέψιας F: ἐπαναθρέψειας ἂν D

Περὶ ἑλκῶν. 21

Τῶν ἐν ὀφθαλμοῖc ἑλκῶν τὸ μὲν γένος ἕν ἐστιν, αἱ δὲ κατὰ μέρος διαφοραὶ πλείονες· τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ κερατοειδεῖ κοῖλόν τε καὶ στενὸν καὶ καθαρὸν ἕλκος βοθρίον ἐπονομάζεται, τὸ δὲ πλατύτερον μὲν τοῦ βοθρίου ἧccον δὲ βαθὺ κοίλωμα καλεῖται, ἄργεμον δὲ τὸ ἐπὶ τοῦ τῆc ἴρεωc κύκλου γινόμενον ἐπιλαμβάνον τι καὶ τοῦ πέριξ, ὥcτε κατὰ μὲν τὸ ἔξω τῆc ἴρεωc ἐνερευθὲc φαίνεcθαι, κατὰ δὲ τὸ ἔνδον λευκόν· τὸ δὲ ἐπίκαυμα ἕλκοc ἐcτὶ ῥυπαρὸν καὶ ἀκάθαρτον καὶ ἐcχαρῶδεc, οὗπερ ἀνακαθαιρομένου πολλάκιc ἐκρεῖ τὰ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ὑγρά· καὶ ἄλλαι δὲ πλείουc ἑλκῶν εἰcι διαφοραί, περὶ ὧν κοινότερον ἐροῦμεν. εἰ μὲν οὖν τύχοι τὸ ἕλκοc ἅμα φλεγμονῇ cυcτῆναι, καὶ τὴν θεραπείαν διὰ τῶν τὴν φλεγμονὴν πραΰνειν τε καὶ cυμπέττειν δυναμένων ποιητέον ἅμα τῇ καὶ πρὸc τὸ ἕλκοc ἰδιότητι· τοιαῦτα δέ ἐcτι κολλούρια μὲν τό τε Λιβάνιον καὶ ὁ κύκνοc καὶ τὰ πηλάρια καλούμενα καὶ ὁ ἀcτὴρ καὶ τὰ παραπλήcια, καὶ ὅcα δι᾽ ἀμύλου καὶ γῆc ἀcτέροc καὶ ψιμυθίου cύγκειται. πάντων δὲ μᾶλλον ἀνώδυνον ἴcμεν τὸν Νειλάμμωνα· ἀλλὰ μὴ ἐγχρονίζωμεν αὐτῷ διὰ τὸ πάνυ ναρκωτικόν. ἄριcτον δὲ καὶ τὸ διὰ ζεμάτων οὐκ ἔχον οὐδὲ τὸ ναρκωτικόν. εἰ δὲ cὺν ῥεύματι τὸ ἕλκοc εἴη, τῶν πρὸc ἐκεῖνο κολλουρίων τι μίξομεν, ὁποῖόν ἐcτι τό τε δι᾽ ὕδραc καὶ τὸ Χιακὸν ὅ τε κιρρὸc κύκνοc, καὶ ὅcα τῆc ἀποκρουcτικῆc ἀδήκτου μετέχει δυνάμεωc. ῥυπαρῶν δὲ τῶν ἑλκῶν ὄντων τῷ τε μελικράτῳ μετρίωc ὑδαρεῖ καὶ τῷ τῆc τήλεωc ἀφεψήματι χρηcόμεθα καθ᾽ ἑαυτά τε καὶ cὺν τοῖc πρὸc τοῦτο κολλουρίοιc, δριμυτέρων μὲν ὄντων τῶν ἑλκῶν Cεβηριανῷ τε καὶ διὰ χυλοῦ τήλεωc, μὴ δριμέων δὲ τοῖc τε διαcμύρνοιc καὶ ναρδίνοιc. καθαρθέντα δὲ τὰ ἕλκη καλῶc πέφυκεν ὁ Κλέων ἀφουλοῦν πρὸc τῷ καὶ τὴν οὐλὴν ὁμόχρουν ἐργάζεcθαι.

Περὶ προπτώcεωc. 22

Πρόπτωcίc ἐcτι προπέτεια τοῦ ῥαγοειδοῦc χιτῶνοc ἐκ διαβρώcεωc ἢ ῥήξεωc τοῦ κερατοειδοῦc γινομένη, ἥτιc μικρὰ μὲν ἔτι οὖcα, ὡc προcεοικέναι μυίαc κεφαλῇ, μυιοκέφαλον καλεῖται, ἐπὶ πλέον δὲ αὐξηθεῖcα παραπληcίωc ῥαγὶ cταφυλῆc cταφύλωμα, ἐπὶ πλεῖcτον δέ, ὡc

κβ´ 21 *cf. Aëtius VII 17, 27—29* κβ´ 22 *cf. Aëtius VII 26, 35—36*

3 πλείουc D 4 ὀνομάζεται D μὲν *om.* A *a* 6 γινόμενον] nascitur *a* καὶ *om. a* 7 φαίνεται CFG 8 ἐcτὶ] CDFGK*a*: ἔcται ABEH *et post ras. 1 litt.* M 9 τῷ *om.* D 10 μὲν *om. a* 11 τύχοι] G: τύχει AEM: τύχῃ BCDFHK: contingit *a* 12 τῶν] τὸ K: τὸ$^{\nu}$ H 13 καὶ *om. a* μὲν *om.* F*a* 14 Λιβάνιον] *immo* Λιβιανὸν 15 ὅcα] ὃ E 16 μᾶλλον] *mrg.* M Νειλάμμωνα] D: νιλάμμωνα K: νιλάμωνα AEM: ἰλάμωνα BCFGH 17 ἐγχρονίζειν D αὐτῷ] ἐάcθω D 18 οὐδὲ] οὐδὲν D: aliquid *a* τῶν ναρκωτικῶν D 19 μίξομεν] CDFGH*a*, *e corr.* M: μίξωμεν ABEKM 21 δυνάμεωc μετέχει K 22 χρηcόμεθα] CDFH, *e corr.* M: χρηcώμεθα ABEGKM*a* 24 ἑλκῶν] λευκῶν B διὰ χυλοῦ] DJ, *e corr.* M: διαχύλῳ ABEFGK, *e corr.* CH: χυλῷ CH 24. 25 διαcμύρνοιc] BDHKM: διὰ cμύρνηc ACEFG 26 ἀπουλοῦν D 29 γενομένη K 30 μυιοκέφαλον] DJ: μυοκέφαλον ABCEFGHKMα πλεῖον K 31 παραπλήcιοc K

ὑπερεκπίπτειν καὶ τὰ βλέφαρα, μῆλον· εἰ δὲ τυλωθείη τοῦτο, ἧλος προςαγορεύεται. εἰ μὲν οὖν ἐπ᾽ ὀλίγον ἄχρι μυιοκεφάλου τὰ τῆς προπτώσεως εἴη, ταῖς ἀποκρουστικαῖς καὶ πιλούσαις αὐτὸ χρηστέον δυνάμεσιν, τῷ τε Χίῳ καὶ φαιῷ καὶ ναρδίνῳ καὶ Θεοδοτίῳ τῷ τε διὰ θαλλίας καὶ τῷ διὰ κέρατος, καὶ σπογγοδετεῖν ἀθλίπτως αὐτοὺς ὀξυκράτῳ ἢ οἴνῳ στύφοντι ἢ ῥόδων ἀφεψήματι τὴν σπογγίαν βρέχοντας ἢ σπλήνιον. ἀριστεύει δὲ κατὰ τὰς προπτώσεις καὶ τὰ ἕλκη πάντα τὸ Ὀλυμπιακὸν ἢ Ὄλυμπος καλούμενον μετὰ χυλοῦ ἐλαίας ἢ πολυγόνου ἢ πολίου· τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ τοῖς ἥλοις ἁρμόζει καὶ τοῖς σταφυλώμασι, πρὶν ἢ λευκωθῆναι, λευκωθέντα δὲ ἢ τυλωθέντα τῶν ἀνιάτων ἐστίν.

23 Περὶ ὑποπύων.

Ὑπόπυος ὁ κερατοειδὴς ἐνίοτε γίνεται ποτὲ μὲν διὰ βάθους, ποτὲ δὲ ἐπιπολῆς, ὄνυχι προσεοικότος τοῦ πύου κατὰ τὸ σχῆμα· διὸ καὶ τὸ πάθος ὄνυχα προςαγορεύουσι. σκοπὸς οὖν ἐστι τῆς θεραπείας ἢ διαφορῆσαι τὸ πῦον διὰ τῶν μετρίως τοῦτο ποιούντων, οἷόν ἐστι τὸ μελίκρατον καὶ τῆς τήλεως ὁ χυλὸς καὶ τὰ δι᾽ αὐτοῦ κολλούρια τό τε Λιβάνιον καὶ τὰ διὰ λιβάνου, ἢ συρρῆξαι καὶ ἀνακαθᾶραι διὰ τῶν ἰσχυροτέρων, οἷα τά τε διάσμυρνα καὶ τὸ ὑγείδιον. πρὸς δὲ τοὺς ἄνευ ἑλκώσεως ὑποπύους καὶ τῷδε τῷ ὑγροκολλουρίῳ χρηστέον· χαλκάνθου, κρόκου ἀνὰ < η̄, σμύρνης < δ̄, μέλιτος λι. ᾱ. καὶ ἡ φλύκταινα δὲ ἐπανάστασις οὖσα τοῦ κερατοειδοῦς ὑγροῦ τινος ὑποδείραντος κτηδόνας αὐτοῦ τῇ τῶν ὑποπύων ὑπάγεται θεραπείᾳ.

Ὑγρὰ πρὸς ὑποπύους ἡ Βάσσου.

κρόκου, ἀλόης, σμύρνης ἀνὰ ℥ ᾱ, οἴνου ℥ γ̄, μέλιτος καλλίστου ℥ ϛ̄· λειοῦται ὁ κρόκος σὺν ὀλίγῳ οἴνῳ, εἶτα ἀλόη καὶ σμύρνα, καὶ ἐπειδὰν παχυνθῇ, ἐπίβαλε τὸ μέλι καὶ ἑνώσας ἀπόθου ἐν ὑελῷ ἀγγείῳ· χρῶ δὲ δὶς τῆς ἡμέρας, εἰ δὲ ἐπείγοι, τρίς, καὶ ἐπίδει τὸν ὀφθαλμόν· ἅμα καθαίρει, σαρκοῖ, ἀπουλοῖ.

κβ′ 23 *cf. Aëtius VII 30* 19—20 *Alexander Trall. II 53*
23—28 *Aëtius VII 101*

1 καὶ] ad *a* 2 μὲν *om. a* μυιοκεφάλου] DJ: μυοκεφάλου ABCEFGHKM*a* 4 τε *(pr.) om.* K θαλασσίας K 5 σπογγοδετεῖν] σπόγγῳ δέ τινα K αὐτοὺς ἀθλίπτως D 6 σπληνίων G *et corr. ex* πληγίων F: σπληνίῳ K: σπληνίον ὁμοίως ἐπιτιθέντας D 9 καὶ τοῖς σταφυλώμασι] *om.* FG: *mrg.* C² 10 λευκανθῆναι DE λευκανθέντα D δὲ] γὰρ D 11 ὑπωπίων C: ὑποπύων καὶ φλυκταινῶν DK 13 ἐπιπολῆς] CDFGK, *post ras. 2 litt.* M: δι᾽ ἐπιπολῆς ABEH 15 τὸ *(alt.)*] τό τε D 17 λιβιανὸν K *uere* τὰ] τὸ CFGK διακαθᾶραι K 18 τὸ] τὸ τὸ AE ὑγίδιον CDFGK 19 καὶ *om. a* τῷδε τῷ] τῷ διὰ K ὑγρῷ κολλουρίῳ ACDFGH(*a*) 20 δ̄] ᾱ D καὶ *om. a* 21 κτηδόνας] τοὺς χιτῶνας D 23 ἡ] BCDG: η M: ἢ AEFHK ἡ Βάσσου] *om. a* βάσου AE 26 ἐπίβαλλε DKM ὑαλίνῳ DF: uitreo *a* 27 δὲ *(pr.)*] τε D καὶ ἐπίδει] ACEGM: καὶ ἐπιδὴ H: καὶ ἐπειδὴ BK: καὶ ἐπειδὰν F: ἐπειδὴ D: nam *a* 28 ἅμα καθαίρει] ἀνακαθαίρει CDGK: ἀνακαθαροῖ F

Περὶ οὐλῶν καὶ λευκωμάτων. 24

Τὰς ἐπιπολῆς μὲν γινομένας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς οὐλὰς οἱ μὲν αὐτὸ δὴ μόνον οὐλάς, οἱ δὲ νεφέλια καλοῦσι, τὰς δὲ διὰ βάθους λευκώματα. τούτων δὲ τὰ ῥυπτικά τε καὶ σμηκτικὰ λεγόμενά εἰσιν ἰάματα. τὰ μὲν οὖν νεφέλια τῆς ἀνεμώνης ὁ χυλὸς ἀποσμήχει καὶ τοῦ μικροῦ κενταυρίου ὁ χυλὸς μετὰ μέλιτος· τὰ δὲ χρονιώτερα καὶ ἡ κεδρία λεπτύνει καὶ ὁ χαλκὸς μόνος ὕδατι λειούμενος ὡς κολλούριον καὶ τὰ σμηκτικὰ τῶν κολλουρίων, οἷον τὸ διὰ κέρατος ἐλαφείου καὶ ῥινάριον ἑκατόμβη τε καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ λευκώματα νίτρον μετὰ ἐλαίου παλαιοῦ λειωθὲν ἐπιμελῶς καὶ ἐγχριόμενον καλῶς ἀποσμήχει καὶ τῆς σηπέας τὸ ὄστρακον καυθὲν μετὰ μέλιτος καὶ λειωθέν· ἐν δὲ κολλουρίοις τοῦτο καλῶς καὶ πράως ἀποσμήχει· μαμιρά, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, σμύρνης τρωγλίτιδος, κροκοδείλων κόπρου ἴσα· ποίει κολλούριον καὶ χρῶ. ἢ κροκοδείλου χερσαίου κόπρον ὕδατι λειώσας ἔγχριε κολλούρια ποιῶν. καλῶς δὲ ποιήσεις, εἰ λύσας ὕδατι Καππαδοκικοὺς ἅλας τούτῳ λύων τὰ λευκωματικὰ κολλούρια ἐνστάζοις.

Οὐλῶν βάμματα. κηκῖδος, ἀκακίας ἀνὰ < δ̄, χαλκάνθου < β̄. κολλούριον δὲ τοῦτο· ῥοᾶς ἄνθους τῶν κυτίνων, χαλκάνθου, ἀκακίας, κόμμεως ἀνὰ < δ̄, στίμμεως, κηκῖδος ἀνὰ < β̄· ὕδατι λείου. μὴ παρόντος ἄνθους ῥοᾶς τὸ ἐντὸς μεταξὺ τῶν κόκκων ὑμενῶδες μίγνυε.

Περὶ πτερυγίων. 25

Τὸ πτερύγιον νευρώδης ἐστὶν τοῦ ἐπιπεφυκότος ὑμένος ὑπεροχὴ ἐκφυομένη μὲν ἀπὸ τοῦ κανθοῦ, προϊοῦσα δὲ μέχρι τῆς στεφάνης· ὅταν δὲ ὑπεραυξηθῇ, καὶ τὴν κόρην καλύπτει. τὰ μὲν οὖν μεγάλα καὶ χρόνια τῶν πτερυγίων διὰ μόνης χειρουργίας ἐκτέμνεται· τὰ δὲ νεώτερα καὶ σύμμετρα τῷ μεγέθει καὶ τὰ σμηκτικὰ τῶν βοηθημάτων, οἷα τὰ τραχωματικά τέ ἐστι καὶ λευκωματικά, δαπανᾷ. ἐν ἁπλοῖς μὲν οὖν χαλκὸς κεκαυμένος ἢ χάλκανθον ἅμα χοιρείᾳ χολῇ καλῶς ποιεῖ, δραστικώτερον δὲ τοῦτο· χαλκάνθου μέρος ᾱ, κόμμεως μέρος ∠′· οἴνῳ ἐκλειοῦντες ἐγχρίομεν ἢ καὶ κολλούρια πλάσσομεν· τινὲς δὲ χολὴν αἰγὸς μέλιτι μίξαντες ἐγχρίουσιν.

κβ′ 24 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 24; Aëtius VII 39—42*
5—14 *Alexander Trall. II 37* κβ′ 25 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 24; Aëtius VII 60—61*

2 μὲν *om.* M 3 αὐτὸ δὴ *om.* *a* νεφέλια] CDFGK: νεφέλιον ABEHM*a* 6 καὶ *om.* *a* 7 ὁ *om.* K λειούμενος ὕδατι AE*a* καὶ *(alt.)* . . . ῥινάριον *(8)* *om.* D 11 σηπίας DE: σιπίας A μετὰ μέλιτος καὶ] et cum melle *a* 13 στρωγλίτιδος AE*a* 14 ἢ *om.* *a* 15 ποιήσει K: ποιείσεις E: facies prius *a* εἰ] D: *om.* ABCEFGHKM*a* 16 τούτῳ] καὶ τούτῳ D: si hac *a* ἐνστάζεις H 18 τῶν κυτίνων *om.* *a* ἀκακίας *om.* D 19 ἀνὰ *(alt.)* *om.* D λείω K παρόντος] CDFGK*a*, *e corr.* BM: παριόντος ABEH(M) 20 ἄνθους] δὲ ἄνθους DF*a* τὸ ἐντὸς] τῶν ἐντὸς τὸ D 24 ὑπεραυξηθείη D 26 καὶ *(alt.)* *om.* *a* βοτάνων E 27 τὰ] ADEHM: *om.* BCFGK τραχωματικά] τ- *om.* H, *supra add.* M: τρ- *e corr.* B ἐστιν H: εἰσιν K 29 λειοῦντες D 30 ἢ *om.* D πλάσσοντες K δὲ] δὲ καὶ E

Πρὸς πτερύγια καὶ ὑποπύους καὶ ἀμβλυωπίας Ὀριβασίου. λίθου Μάγνητος, ἰοῦ ξυστοῦ, Σινωπίδος, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ < δ̄, κρόκου < β̄, μέλιτος Ἀττικοῦ κοτύλης τὸ L′· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς λευκώματα.

26 Περὶ ἀνθρακώσεως καὶ καρκινωμάτων.

Τὸ μὲν καρκίνωμα πάθος ἐστὶ τοῦ κερατοειδοῦς ἔχον ὀδύνην, διάτασιν, ἔρευθος τῶν χιτώνων, ἄλγημα νυγματῶδες ἕως κροτάφων, καὶ μᾶλλον ἐὰν σεισθῶσιν, ἀνορεκτοῦσί τε καὶ πρὸς τὰ δριμέα παροξύνονται. τοῦτο δὲ τῶν ἀνιάτων ἐστὶ τὸ πάθος· ὅμως δὲ παρηγορητέον αὐτοὺς γαλακτοποσίᾳ καὶ τῇ τῶν σιτηρῶν τε καὶ ἄλλως εὐχύμων ἐδεσμάτων προσφορᾷ χωρὶς ἁπάσης δριμύτητος καὶ κολλουρίων ἁπαλῶν ἐγχύσει, οἷον σποδιακῷ, Σεβηριανῷ καὶ τοῖς παραπλησίοις. προνοεῖσθαι δὲ καὶ τῆς τοῦ ὅλου σώματος εὐκρασίας.

ἡ δὲ ἀνθράκωσις καὶ αὐτὴ κακόηθες ἕλκος ἐστὶν ἐσχαρῶδες, ποτὲ μὲν ἐν τῷ βολβῷ, ποτὲ δὲ ἐν τῷ βλεφάρῳ, καθάπερ κἀν τοῖς ἄλλοις τοῦ σώματος μέρεσιν, συνιστάμενον. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ τὸν βολβὸν ἀνθρακώσεων κατ᾽ ἀρχὰς μὲν δεῖ κενοῦν κλυστῆρι πρῶτον, εἶτα τῷ γάλακτι ἀπέφθῳ συμμέτρως καθαίρειν, εἶτα σπόγγῳ πυριάσαντα καταπλάσσειν ἀλεύρῳ ὀροβίνῳ ἢ πυρίνῳ ἐν μελικράτῳ ἑφθῷ, ἐνίοτε καὶ ἶριν λεπτὴν προσεμπλάσσοντα, καὶ γάλακτι ἐγκλύζειν τὸν ὀφθαλμόν. ἐὰν δὲ νέμηται τὰ ἕλκη, φακῷ καταπλάσσειν μετὰ μέλιτος ἢ μήλων Κυδωνίων ἑφθῶν, ἐπὶ πλεῖον δὲ νεμομένου ἐλαίας φύλλοις ἑφθοῖς ἢ σιδίοις ἐν οἴνῳ ἡψημένοις λείοις μετὰ μέλιτος· ἐπισταθείσης δὲ τῆς νομῆς καὶ τῆς ἐσχάρας ἐκπεσούσης διὰ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ φαρμάκου τοῦ εἰρησομένου καὶ καθαρῶν τῶν ἑλκῶν γενομένων καταπλάσσειν λεκίθοις ὀπταῖς λείαις μετὰ κρόκου καὶ μέλιτος μέχρι κατουλώσεως. τὸ δὲ φάρμακόν ἐστι τόδε· σποδίου < δ̄, σμύρνης μὴ ἄγαν πεφωσμένης

1 Ὀριβασίου] ? κβ´ 26 *cf. Aëtius VII 33, 32* 17—p. 183, 3 *Oribasius, Synops. VIII 45*

1 Ὀριβασίου] *om.* F*a*: *mrg.* D λίθου *om.* D 2 μαγνήτιδος D: μαγνήτου F: μαγνίτου CGK 3 κοτύλης] κ° ABEHKM: *om.* CDFG: coclearium *a* τὸ *om.* K 5 anthraci *a* 6 διάτασιν] CDFG: διάστασιν ABEHKM: continuum *a* 7 ἕως] τῶν D 9 δὲ] δὲ τὸ πάθος M(*a*) τὸ πάθος *om.* M(*a*) δὲ *(alt.) om. a* αὐτοὺς] γοῦν αὐτοὺς K 10 ἄλλως *om. a* 11 ἐγχύσει] D: ἐγχύσεις K: ἔγχυσις ABCEFGHM*a* 12 σπονδιακοῦ, σεβηριανοῦ καὶ τῶν παραπλησίων D 14 δὲ *om. a* 15 ἐν *(pr.)*] CDFGK*a*: *om.* ABEHM ἐν *(alt.) om.* HM ἄλλοις] ὅλοις D 16 μέρεσι τοῦ σώματος E συνανιστάμενον BFG: -αν- *supra add.* M τῶν] τῆς D 17 ἀνθρακώσεως D μὲν] μὲν οὖν AF: *om. a* πρῶτον] πραεῖ D τῷ *om.* D 19 ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ AE*a* 20 προσεμπάσσοντα D: προσεμπλάσαντα BH: προσεμπλάσσαντα M ἐκκλύζειν ABEM, *corr.* M 21 καταπλάσσειν φακῷ A μετὰ] *om.* FG: *mrg.* C² 22 πλέον DK 23 ἑψημένοις CEFGH ἐπισχεθείσης D 24. 25 τοῦ εἰρησομένου φαρμάκου CFG 25 λεκίθοις] D: λεκινθίοις ABEGHKM*a*: λεκυνθίοις F *et corr. ex* λεκύνθοις C 26 ὀπτημένοις CFG: ὀπτοῖς D λείοις CDG: λύοις F κρόκου . . . τόδε *(27) om.* K 27 πεφωγμένης FK

ὀβολοὶ ϝ̄· λεάνας ἐν οἴνῳ Ἀμινναίῳ, ἕως ἂν ξηρανθῇ, μίσγε γλυκέος Κρητικοῦ παλαιοῦ καὶ συλλεάνας ὑγρὸν ἀνελοῦ εἰς πυξίδα κεραμιαίαν καὶ ὑπάλειφε. πρὸς δὲ τοὺς ἐν τοῖς βλεφάροις ἄνθρακας ῥοιὰν ὀξεῖαν κατατεμὼν πᾶσαν ἕψησον ἐν ὄξει, τακερωθεῖσαν δὲ μάλα λειοτριβήσας ἔμπλασσε εἰς ὀθόνιον καὶ χρῶ ἀλλάσσων δὶς μὲν τῆς ἡμέρας καὶ τρίς, ἅπαξ δὲ τῆς νυκτός.

Περὶ μυδριάσεως. 27

Ὅταν ἡ κόρη τῷ μὲν χρώματι μηδὲν ἀλλοιότερον φαίνηται, πλατυτέρα δὲ πολλῷ τοῦ κατὰ φύσιν, καὶ ποτὲ μὲν ὁλοσχερῶς ἐμποδίζῃ τοῦ ὁρᾶν, ποτὲ δὲ ἐπὶ πολύ, καὶ τὰ ὁρώμενα αὐτοῖς πάντα δοκῇ μικρότερα εἶναι, μυδρίασις μὲν τὸ πάθος ἐστίν, αἰτία δὲ αὐτοῦ περιττωματική τις ὑγρότης ἐστίν. θεραπεύειν οὖν δεῖ αὐτὴν φλεβοτομοῦντας ἀπ᾽ ἀγκῶνος ἢ καθαίροντας, εἰ δὲ μή, τὰς γοῦν ἐν τοῖς κανθοῖς διαιρεῖν φλέβας, εἶτα σικύαν τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν καὶ θαλάσσῃ προσαντλεῖν τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, εἰ δὲ μὴ παρείη θάλασσα, ἅλμῃ ἢ ὀξυκράτῳ. φαρμάκοις δὲ χρηστέον τοῖς καὶ πρὸς φλυκταίνας ἁρμόζουσιν.

Περὶ φθίσεως καὶ ἀτροφίας. 28

Ἡ φθίσις πάθος ἐστὶ τῆς κόρης στενουμένης καὶ ἀμαυροτέρας καὶ ῥυσσοτέρας γινομένης, τὰ δὲ ὁρώμενα ἐπὶ τούτων μείζονα φαίνεται. αἰτία δὲ πύκνωσις ὑπὸ ξηρότητος μᾶλλον γινομένη. διαφέρει δὲ ἡ φθίσις τῆς ἀτροφίας τούτῳ· ἡ μὲν γὰρ φθίσις στενοτέραν ποιεῖ τὴν κόρην, ἡ δὲ ἀτροφία ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν μικρότερον καὶ ταπεινότερον. θεραπεύειν δὲ τούτους χρὴ γυμνάζοντας καὶ τρίβοντας ἐπιμελῶς τήν τε κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὕδατι προσαντλοῦντας τὸ πρόσωπον καὶ χρίοντας τὴν κεφαλὴν μύρῳ τινὶ θερμαίνοντι, ὑπαλείφειν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀραιοῦντι καὶ δριμυτέρῳ φαρμάκῳ, οἷόν ἐστι τὸ ὑποτεταγμένον· ἀμμωνιακοῦ ∠ ᾱ, κροκομάγματος ∠ δ̄, κρόκου ∠ β̄, ἰοῦ ∠ ᾱ· λεάνας ἐν ὕδατι ἀνάπλασσε καὶ χρῶ.

κβ´ 27 *Oribasius, Synops. VIII 46; cf. Aëtius VII 54*
κβ´ 28 *Oribasius, Synops. VIII 47; cf. Aëtius VII 55*

1 δραγμαὶ ϝ̄ *mrg.* B: γρ. ∠ ϝ̄ *mrg.* M γλυκέως AKM, *corr.* KM 2 παλαιοῦ Κρητικοῦ D καὶ] ∠ ϝ̄ καὶ H συνλεάνας CFGK κεραμαίαν K: κεραμεᾶν D 5 πλάσσε K χρῶ] χρῶ καὶ K μὲν *om.* FK καὶ *(alt.)*] ἢ K 8 τὸ μὲν χρῶμα D φαίνηται] ἔχουσα φαίνηται D 9 φύσιν] φύσιν ἢ D ἐμποδίζηται D 10 τοῦ *om.* D μικρότερα πάντα δοκῇ D 11 μὲν *om. a* 12 ἐστίν *om.* D αὐτὴν] *om.* E: αὐτοὺς F 13 γοῦν *om. a* 16 ἁρμόζουσιν] ἐπιτηδείοις D 19 ῥυσοτέρας K: ῥυσωτέρας D: φυσωτέρας F δὲ] τε D ἐπὶ] ab *a* μείζονα ἐπὶ τούτων D 20 μᾶλλον *om. a* 21 τούτῳ] ἐν τούτῳ D: *om. a* 23 τούτοις M 24 ὕδατι] δι᾽ ὕδατος DK 26 δὲ] τε D 27 ἐστι *om. a* ἀμμωνιακὸν DK

29 Περὶ νυκτάλωπος.

Νυκτάλωπα λέγουσιν, ὅταν συμβῇ τὴν μὲν ἡμέραν βλέπειν, δυομένου δὲ ἡλίου ἀμαυρότερον ὁρᾶν, νυκτὸς δὲ γενομένης οὐδ᾽ ὅλως ὁρᾶν. θεραπεύειν οὖν χρὴ καὶ τούτους κενοῦντας ἀπὸ ἀγκῶνος καὶ τῶν κανθῶν, ἑξῆς καθαίροντας ἢ κενοῦντας κλυστῆρι, εἶτα ἀποφλεγματίζειν κελεύοντας ἢ πταρμοὺς κινεῖν· διδόναι δὲ πρὸ τροφῆς ὕσσωπον πίνειν ἢ πήγανον. ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούῃ, πάλιν δοτέον τὸ διὰ τῆς σκαμμωνίας καὶ τοῦ καστορίου καθαρτικόν, ἐγχρίειν δὲ μέλιτι ἀπηφρισμένῳ, καὶ καμμύειν πιεζοῦντα καὶ συνέχοντα τὰ ὑγρά, ἢ στυπτηρίας Αἰγυπτίας κεκαυμένης μέρη $\overline{β}$, ἁλὸς ὀρυκτοῦ μέρος $\overline{α}$ λεῖα μετὰ τοῦ μέλιτος ὑπαλείφειν.

Ἄλλο. ἧπαρ τράγειον ὀπτήσας τὸν ἐν τῇ ὀπτήσει ἰχῶρα συναγαγὼν ἔγχριε, αὐτὸ δὲ τὸ ἧπαρ ἐσθίειν δίδου. καὶ ἑψομένου δὲ τὸν ἀτμὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀνεῳγόσι δέχεσθαι κέλευε.

30 Περὶ γλαυκώματος καὶ ὑποχύματος, ἐκ τῶν Ῥούφου.

Γλαύκωμα δὲ καὶ ὑπόχυμα οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἕν τι ἡγοῦνται εἶναι· οἱ δὲ ὕστερον τὰ μὲν γλαυκώματα τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ πάθη ἐνόμιζον ὑπὸ ὑγρότητος μεταβαλλομένου ἐπὶ τὸ γλαυκόν, τὰ δὲ ὑποχύματα ὑγρῶν παρέγχυσιν πηγνυμένων μεταξὺ τοῦ ῥαγοειδοῦς καὶ τοῦ κρυσταλλοειδοῦς. ἔστι δὲ πάντα τὰ γλαυκώματα ἀνίατα, τὰ δὲ ὑποχύματα ἰᾶται οὐ πάντα. θεραπεύειν δὲ τοὺς ὑποχύσει πειρωμένους πρὸ τοῦ συστῆναι τὸ πάθος αἵματος ἀπ᾽ ἀγκῶνος ἀφαιρέσει καὶ καθάρσει καὶ κενώμασι δριμυτέροις, καθάπερ τοῖς διὰ κενταυρίου ἀφεψήματος ἢ σικύου πικροῦ, καὶ κοιλίας λύσει συνεχεστέρᾳ, καὶ σικύας τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν μετὰ κατασχασμοῦ. δεῖ δὲ καὶ ὑδροποτεῖν παρ᾽ ὅλην τὴν δίαιταν καὶ κεχρῆσθαι τροφαῖς λεπτυνούσαις· συνοίσει δὲ χρόνου διελθόντος καὶ ἀποφλεγματισμὸς διά τινων ἡμερῶν. ὅσοις δὲ παροράσεις γίνονται,

κβ´ 29 *Oribasius, Synops. VIII 48; Aëtius VII 48* 12—14 *Alexander Trall. II 49; cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 18* κβ´ 30 *cf. Aëtius VII 52—53* 15—27 *Oribasius, Synops. VIII 49*

2 βλέπειν] ὁρᾶν E*a* 3 δὲ *(pr.)*] DM*a*: τε ABCEFGHK ἡλίου] τοῦ ἡλίου E ὁρᾶν] βλέπειν E*a*: *om.* CD γινομένης K 4 χρὴ] δεῖ H: *om.* D καὶ *(pr.) om. a* 5 τὸν κανθὸν D 7 πηγάνινον E πάλιν δοτέον τὸ] τῷ D διὰ] ὑπὸ K 8 καθαρτικὸν] καθαρτικῷ χρῆσθαι D δὲ] τε D 9 καμμύειν] κα CG, *corr. mrg.* C[2]: καταμίειν F: καμμύειν κελεύειν D πιέζοντα K ἢ] *Or*: τῆς ABCDEFGHKM*a* 9. 10 Αἰγυπτίας τε στυπτηρίας D 10 τοῦ *om.* D 12 τὸν] τὰ D ἰχῶρα] συνιστάμενα ἰχωρώδη D 13 αὐτοῦ AE δὲ] τε D τοῦ ἥπατος E 14 κέλευε δέχεσθαι K: δέχεσθαι δὲ κέλευε B 15 ἐκ τῶν Ῥούφου *om. a* 16 ἡγοῦνται] AEHKM: ἡγοῦντο CDFG*a et inter duas ras.* B 17 τὸ μὲν γλαύκωμα K ex cristalloide *a* 19 ὑγρῶν . . . ὑποχύματα *(20) om.* DH ῥαγοειδοῦς] K, *mrg.* B (γρ.): κερατοειδοῦς ABCEFGM*a* τοῦ *(alt.)*] *om.* CFGK: *del.* B 20 τὰ *(pr.)*] *ras.* B 21 πειρωμένους] BC*a*: πειρομένους GK: πηρωμένους AEFHM: πηρουμένους D: πειραζομένους *Or* 22 στῆναι K ἀπ᾽] *om.* AHM: *in ras.* B: ἀπὸ *supra scr.* M 23 κενώσει δριμυτέρᾳ D τοῖς] τῇ D 24 τῷ] δὲ τῷ D 25 παρ᾽ . . . δίαιταν *om. a* 26 διελθόντας K 27 ἀποφλεγματισμοῖς BHKM, *corr.* M παρόρασις γίνεται D

οἷον κωνωπίων προφαινομένων, ἔκ τινος κακοχυμίας ἢ χολωδεστέρων ἀτμῶν ἀναδιδομένων, τὸ διὰ τῆς ἀλόης πικρὸν δώσομεν φάρμακον κατὰ συνέχειαν ἢ καὶ δι' αὐτοῦ τούτου καθάρωμεν. ἐν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς φαρμάκοις χρηστέον τὸ μὲν πρῶτον ἁπλοῖς, καθάπερ μέλιτι καὶ ἐλαίῳ σὺν μαράθρου χυλῷ, ὕστερον δὲ καὶ τοῖς συνθέτοις, οἷόν ἐστι καὶ τόδε· σαγαπηνοῦ < β̄, ὀποῦ Κυρηναϊκοῦ, ἐλλεβόρου λευκοῦ ἀνὰ < ς̄, οἱ δὲ ε̄, μέλιτος κοτύλαι η̄. ἡμεῖς δέ, φησὶν Ὀριβάσιος, τῷ ὑπογεγραμμένῳ χρώμεθα· καυκαλίδων χυλοῦ, χαμαίδρυος, κορωνόποδος, ἑκάστου ἴσον· λεάνας ποίει κολλούρια. καὶ τὸ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ μαράθρου καὶ ὁ Πρωτεὺς ὅ τε θαλασσερὸς καὶ τὸ δι' ὀποβαλσάμου καὶ τὰ διὰ τούτων σκευαζόμενα κολλούρια πέφυκεν ὠφελεῖν, καὶ τοῦ μαράθρου τὸ ἀφέψημα προσαντλούμενον ἐν ἀρχαῖς ὀνίνησιν καὶ τὰ διὰ τῶν χολῶν καὶ ὀποβαλσάμου, μέλιτος καὶ ἐλαίου παλαιοῦ καὶ τῶν παραπλησίων.

Περὶ ἀμαυρώσεως καὶ ἀμβλυωπίας. 31

Ἀμαύρωσίς ἐστιν ὁ παντελὴς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ ὁρᾶν παρεμποδισμὸς χωρὶς φανεροῦ πάθους περὶ τὸν ὀφθαλμόν, ἀμβλυωπία δὲ ἀμυδρότης τοῦ ὁρᾶν ὑπό τινος ἀδήλου αἰτίας γινομένη. θεραπεία δὲ ἁρμόζει κοινῶς μὲν ἡ ἐπὶ τῶν ὑποχεομένων ῥηθεῖσα, ἰδίως δὲ ἀπό τε κανθῶν κένωσις αἵματος καὶ βδελλῶν προσβολὴ κατὰ τοὺς κροτάφους τρίψεις τε τῶν κάτω μερῶν· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τοῖς πταρμικοῖς χρηστέον καὶ νήστεσιν ἐμέτοις καὶ ὑπαλείψεσιν, τὸ μὲν πρῶτον διὰ μέλιτος καὶ ἐλαίου ἴσων, ἔπειτα τῷ ὑπογεγραμμένῳ συνθέτῳ· κρόκου ὀβολοὶ β̄, χολῆς ὑαίνης < ᾱ, πεπέρεως κόκκοι π̄ε̄, μαράθρου χυλοῦ < ῑς̄, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ᾱ· λεάνας τὰ ξηρὰ μετὰ τοῦ χυλοῦ μέλιτος κοτύλαις δ̄ σκεύαζε καὶ ἀνελόμενος ἐν χαλκῇ πυξίδι χρῶ·

4—9 *Oribasius, Synops. VIII 49* 7 *cf. Aëtius VII 101 f. 141ᵛ 9* 9—10 *Alexander Trall. II 47* κβ' 31 *Oribasius, Synops. VIII 50; cf. Aëtius VII 49—50*

1 προφαινομένων] τινῶν προσφερομένων D κακουχίας B 3. 4 πρὸς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς χρηστέον φαρμάκοις D 5 μαράθου KD καὶ *(pr.) om. a* καὶ τόδε] *om. a*: τοῦτο δὲ K: τοῦτο D 6 β̄] δ̄ K ἀνὰ < ς̄] *om.* G: *mrg.* C[2] οἱ] οἱ δὲ < ε̄, πηγάνου ἀγρίου < ᾱ, ἀφρονίτρου < ς̄, οἱ *Or* 7 ε̄] < ε̄ D, *Or*: ἐν ABCEFGHK*a*, *mut. in* καὶ M κοτύλαι] κ° K: κοτύλαις BCFGHM*a*: κοτύλοις AE: *om.* D: κοχλιάρια *Or* η̄ *om.* D Ὀρειβάσιος E: Ὀρηβάσιος G 9 ποίει] DK: ποίει δὲ ABCEFGHM*a* καὶ *(pr.)* . . . μαράθρου] *del.* E χυλοῦ] χυλοῦ δὲ K μαράθου D, *ut solet* 10 ὅ τε] καὶ ὁ D καὶ *(alt.)* . . . σκευαζόμενα *(11) om. a* 11 πέφυκεν] καὶ τὸ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ μαράθρου πέφυκεν E 12 χολῶν] CFGH, *e corr.* M: χυλῶν ADEK*a*, *e corr.* B 13 μέλιτος] καὶ μέλιτος D 15 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ] *om. a* τὸ πολὺ] *mrg.* M 16 περὶ τὸν ὀφθαλμόν] H[3], *e corr.* KM, *in ras.* E[2]: *om.* D*a*: περιττόν ABCFGHKM ἀμυδρότης] D*a*: ἀμαυρότης ABCEFGHKM 18 κοινῶς μὲν *om. a* ἐπὶ τῶν ὑποχεομένων] in ypocimatibus *a* 20 τρίψις D 22 ἴσων] D: ἴσον ABCEFGHKM: *om. a* συνθέτῳ] συνθέτῳ κολλουρίῳ D 23 π̄ε̄] LXXV *a* 24 ῑς̄] ῑ ς' K: VI *a* < *(alt.) om.* AE λεάνας . . . δ̄ *(25)*] μέλιτος κ° δ̄ λεάνας μετὰ τοῦ χυλοῦ τὰ ξηρὰ D τὰ ξηρὰ] ξήρανον K 25 μέλιτος] *om.* F: et mellis *a* κοτύλαις] κ° ABCEFGHKM: coclearia *a*

πρὸ δὲ τοῦ ἐγχρίειν ἀποπυριάτω τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς θερμὴν θάλασσαν βάπτων.

32 Περὶ στραβισμοῦ.

Αἱ ἐκ γενετῆς στραβότητες τῶν νηπίων θεραπεύονται προσωπείου περιθέσει, ὅπως εἰς τὸ εὐθὺ βλέπωσι (σπασμώδης γάρ ἐστι τῶν κινούντων τὸν βολβὸν μυῶν διάθεσις ὁ στραβισμός), καὶ τοῦ λύχνου δὲ ἀντικρὺ τιθεμένου καὶ μὴ ἐκ πλαγίου παραφαίνοντος· καὶ ὅταν ἔτι πρὸς τὴν ῥῖνα συννεύσωσι τοὺς ὀφθαλμούς, κροκύδας φοινικίνας παρακολλᾶν καὶ τοῖς πρὸς τοὺς κροτάφους κανθοῖς, ὅπως πρὸς ταύτας ἀτενίζοντες διορθωθῶσι τοὺς ὀφθαλμούς.

33 Περὶ ἐκπιεσμοῦ.

Ἐκπιέζονται οἱ ὀφθαλμοὶ ἐνίοτε, ὥστε διαμένειν ἐξελθόντας. τοὺς μὲν οὖν ὑπ᾽ ἀγχόνης ἐκπιεσθέντας ἀπ᾽ ἀγκῶνος φλεβοτομεῖν· εἰ δὲ ἄλλως πως γένοιτο, φαρμακεύειν ἐλλεβόρῳ μέλανι ἢ σκαμμωνίᾳ. τὰς δὲ ἐκ τῶν ὠδίνων ἐκθλίψεις τῶν ὀφθαλμῶν πολλάκις μὲν καὶ αἱ ἐν τοῖς τοκετοῖς ἐπιγινόμεναι καθάρσεις λύουσιν, ὅθεν δεῖ συνεργεῖν ταύταις. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν μετὰ τὴν φλεβοτομίαν, εἰ μὴ κατασταίη, σικύαν τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν ἐπιτιθέναι τε ἔριον μέλιτι κεχρισμένον ἢ κροκύδα μεθ᾽ ὕδατος ἄνωθέν τε πτύγμα ἐπιδεῖν ἡσυχῇ. συμφέρει δὲ τούτοις καὶ θάλασσα ψυχρὰ προσαντλουμένη τῷ προσώπῳ καὶ σέρεως χυλὸς καὶ πολυγόνου μετὰ μηκωνίου ἐπιχριόμενος καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα δύναται στέλλειν καὶ συνάγειν.

34 Περὶ συγχύσεως.

Τὰς δὲ ἐκ πληγῆς συγχύσεις φλεβοτομίᾳ τε ἀπ᾽ ἀγκῶνος καὶ αἵματος νεοσφαγοῦς μάλιστα μὲν τρυγόνος, εἰ δὲ μὴ καὶ περιστερᾶς, ἐκπληροῦντας ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν θεραπεύειν· εἶτα ἐπιτιθέναι ἔριον μαλακὸν βρέξαντας εἰς ᾠὸν ἀνακεκομμένον μετ᾽ οἴνου καὶ ῥοδίνου καὶ

κβ´ 32 *Oribasius, Synops. VIII 51* κβ´ 33 *Oribasius, Synops. VIII 52; Aëtius VII 57* κβ´ 34 *Oribasius, Synops. VIII 53; cf. Aëtius VII 58*

1 ἀποπυριάσθω D 5 βλέπωσιν EG, -ν *eras.* B: βλέπουσιν AC: βλέπουσι FM 6 δὲ *om. a* ἀντικρὺ] CDFG: ἄντικρυς ABEHKM 7 καὶ *(alt.)*] ὠφελοῦνται καὶ D ἔτι *om.* DM 8 συννεύσωσιν CGH, -ν *eras.* B: συννεύωσι K 9 καὶ *om.* D*a* τοῖς κροτάφοις DH: τοὺς κροτάφοις A 10 διορθωθῶσι] KM: διορθωθῶσιν G *et* -ν *eras.* B: διορθοθόσιν H: διορθώσωσι AEF: διορθῶσιν C: διορθῶσι (θω *supra*) D: dirigant *a* 11 ἐκπιασμοῦ K 12 ἐκπιέζονται] K: ἐκπιεζοῦνται ACDEFGB^3: ἐκπιαιζοῦνται B: ἐκπιαζοῦνται M: ἐκπιέζυνται H 13 μὲν οὖν] D: μὲν ABCEFGHKM: ergo *a* ἐκπιεσθέντας] DKC^2: ἐκπιασθέντας ABCEFGHM φλεβοτομεῖν ἀπ᾽ ἀγκῶνος K 15 ὠδίνων] ὀδίνων BH: ὠδύνων F: doloribus *a* μὲν *om.* D αἱ] D, *e corr.* J: *om.* ABCEFGHKM 18. 19 ἢ κροκύδα] D: κροκύδι ABCEFGHKM, ἢ *ins.* MJ^2: *om. a* 21 χυλὸς] CDFG*a*, *e corr.* B: χυλοῦ ABEHKM τἄλλα AK 22 δύναται] ACDFGH: δύνανται BEKM 24 φλεβοτομοῦντάς D αἵματος] D: αἵματι ABCEFGHKM 25 νεοσφαγοῦς] recenti *a* καὶ *om.* D 27 ἀνακεκομμένου M

ἐπιδεῖν, τῇ δὲ ἑξῆς τὸ αὐτὸ ποιεῖν καὶ τῇ τρίτῃ ἀποπυριᾶν καὶ γάλακτι ἐγχυματίζειν καὶ καταπλάττειν τοῖς ἐπιτηδείοις, εἶτα ὑπαλείφειν τοῖς πρὸς τὰς παλαιὰς διαθέσεις, οἷόν ἐστι τὸ Χιακόν.

Περὶ μυωπιάσεως. **35**

Μυωπίαι δὲ λέγονται οἱ ἐκ γενετῆς τὰ μὲν ἐγγὺς βλέποντες, τὰ δὲ ἐξ ἀποστάσεως οὐχ ὁρῶντες. ἀνίατος δέ ἐστιν ἡ τοιαύτη διάθεσις ὑπὸ ἀσθενείας γινομένη τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος. ἐναντία δὲ πάσχουσιν οἱ γηρῶντες τοῖς μύωψιν· τὰ γὰρ ἐγγὺς μὴ ὁρῶντες τὰ πόρρω βλέπουσιν.

κγ'. Ὠτικά, καὶ πρῶτον περὶ ὀδύνης.

Τὴν μὲν διὰ ψῦξιν γινομένην ὠταλγίαν ἔκ τε τῆς ὥρας καὶ τῆς προηγησαμένης διαίτης ἢ καὶ τῆς τοῦ κάμνοντος ἀνακρίσεως, εἰ διὰ προκαταρκτικὴν αἰτίαν γένοιτο, μαθόντες ἔκ τε τοῦ διὰ βάθους ἐνεστηρίχθαι τὸν πόνον χωρὶς βάρους ἢ διατάσεως ἢ πυρώσεως τοῖς θερμαίνουσιν ἰασόμεθα βοηθήμασιν ἔλαιον πηγάνινον θερμὸν ἢ νάρδινον ἢ δάφνινον θερμὸν ἢ ἀμαράκινον ἢ φουλίατον ἢ σπικάτον ἢ κοινὸν σὺν εὐφορβίῳ ἢ πεπέρει ἢ καστορίῳ ἢ τὸ Κομμαγηνὸν καλούμενον μύρον ἢ ὀπὸν βαλσάμου εἰς τὸν ἀκουστικὸν ἐνστάζοντες πόρον· καὶ τὸ ἔλαιον δέ, ἐν ᾧ ἐνήψηται σκόρδον ἢ κρόμυον ἐνσταζόμενον ὠφελεῖ. **1**

τὴν δὲ διὰ θερμὴν δυσκρασίαν ὀδύνην, ἐφ᾽ ἧς ζέσεώς τινος χωρὶς βάρους ἢ τάσεως αἰσθάνονται, τοῖς ἐναντίοις ἰάσαιο τὸ λευκὸν ἐνστάζων τοῦ ᾠοῦ χλιανθέν, ὥσπερ ἐπ᾽ ὀφθαλμοῦ, καὶ γάλα γυναικεῖον μετά τινος τῶν ἀνωδύνων κολλουρίων ἢ χυλὸν περδικιάδος σὺν ὀλίγῳ ῥοδίνῳ καὶ αὐτὸ τὸ ῥόδινον ἢ ὀξυρόδινον ἢ χυλὸν στρύχνου ἢ κοριαννοῦ ἢ ἀσφοδέλου ἢ ἔλαιον, ἐν ᾧ γῆς ἔντερα ἢ ὄνοι οἱ παρὰ τὰς ὑδρίας ἐνήψηνται, ἢ τὸ ἀμυγδάλινον ἔλαιον καθ᾽ αὑτὸ ἢ ζῶντα κηρύκια γ̄ ἑψήσας ἐν αὐτῷ φυσικῶς δρᾷ.

κβ' 35 *Oribasius, Synops. VIII 54; Aëtius VII 47* • κγ' 1 *cf. Galenus XII 599 sqq.; Oribasius, Ad Eunap. IV 35—36; Aëtius VI 74—77* 11—27 *cf. Alexander Trall. II 77 sq.*

1 δὲ] τε D 2 ὑπαλείφειν] CDGM²: ἐπαλείφειν F: ὑπαλείφων ABEKM*a*: ὑπαλεῖφον H 4 μυωπίσεως AE*a*: μυωπίας D 5 μυωπάζειν D οἱ] D: αἱ F: *om.* ABCEGHKM γενετῆς] CDGK, *e corr.* B: γεννητῆς F: γενητῆς AEHM 6 ἀνίατον E 7 γιγνομένη A: γενομένη H 8 μυωπάζουσι D 10 καὶ . . . ὀδύνης *om.* E καὶ πρῶτον *om.* F *post* ὀδύνης *add.* καὶ περὶ παρωτίδος G³ 12 ἢ *om.* B*a* εἰ] DC², *in ras.* J: ἡ ABCEFGH KM: et *a* 13 ἐγένετο D τε *om.* CFG(*a*) ἐνεστηρίχθαι] CDGK: ἐνστηριχθῆναι F: ἐστηρίχθαι ABEHM: seruatur *a* 14 διαστάσεως HK τοῖς . . . ἢ *(15) om.* H 15 ἰασόμεθα] ADEF*a*: ἰασώμεθα BCGKM 16 θερμὸν *om.* CFG*a* φουλίατον] DKM*a*: φουλλίατον ABCEFGHM² κοινῷ B 17 ἢ *(pr. et sec.)*] et *a* 19 δὲ *om. a* σκόροδον DFK, *e corr.* B 20 δὲ] *ins.* K ἧς] ἢ K 21 τοῖς ἐναντίοις ἰάσαιο] *om.* FG: *mrg.* C² ⟨ἂν⟩ ἰάσαιο? τῷ τε λευκῷ K 22 χλιανθέν] K: λειανθέν ABCEFGHM*a*: λεανθέν D καὶ] ἢ D γύναιον K 23 χυλοῦ E: *comp.* ABM: χυλῷ H 24 καὶ] ἢ καὶ DK 27 δράσεις D

τὴν δέ γε διὰ γλίcχρους καὶ παχεῖc χυμοὺc ὀδύνην ἔκ τε τοῦ τῆc κεφαλῆc καὶ αὐτῆc τῆc ἀκοῆc βάρουc καὶ τῆc προηγηcαμένηc διαίτηc διαγίνωcκε. χωρὶc δὲ βάρουc ἡ διάταcιc μόνη τῆc ἀκοῆc πνεῦμα φυcῶδεc οὐκ ἔχον διέξοδον δηλοῖ. χρηcτέον οὖν ἐπ᾽ ἀμφοῖν τοῖc ἐκφράττουcί τε καὶ τέμνουcι φαρμάκοιc, οἷόν ἐcτι τὸ ἀφρόνιτρον cὺν ὄξει καὶ μέλιτι καὶ ἡ προβατεία χολὴ cὺν ἐλαίῳ κοινῷ ἢ ἀμυγδαλίνῳ καὶ τοῦ πράcου καὶ τοῦ κρομύου ὁ χυλὸc χλιαρὸc μετὰ μέλιτοc, ἢ ὀρίγανον τρίψαc μετὰ μέλιτοc καὶ γάλακτοc γυναικείου ἔνcταζε. πρὸc δὲ τὰc ἰcχυροτέραc ἐμψύξειc χολὴν αἰγείαν μετὰ χυλοῦ πράcου ἔνcταζε. ἐφ᾽ ὧν δὲ πολὺc ὁ πόνοc καὶ χρόνιοc καὶ δυcηκοΐα πάρεcτιν, χρηcτέον καὶ τοῖcδε, οἷόc ἐcτιν ὅ τε τοῦ δρακοντίου χυλὸc καὶ ἄρου καὶ βρυωνίαc καὶ τὰ παραπλήcια. ἰδίωc δὲ τοὺc διὰ πνεῦμα φυcῶδεc ὀδυνωμένουc cικύα ὕδατι θερμῷ προπυρουμένη καὶ περὶ τὸ οὖc ἐπιτιθεμένη μεγάλωc ὀνίνηcιν.

εἰ δὲ καὶ βάροc καὶ διάταcιc ἅμα θέρμῃ καὶ cφυγματώδηc ἡ ὀδύνη γίνοιτο, ἢ καὶ πυρέττοι, φλεγμαίνειν ἴcθι τὴν ἀκοήν· καὶ πρὸ πάντων μέντοι φλεβοτομίᾳ χρηcτέον, εἶτα πυριατέον cυχνῶc ἐλαίῳ γλυκεῖ θερμῷ διὰ μηλωτίδοc ἠμφιεcμένηc ἐρίῳ, ἐνcτακτέον δὲ τῷ πόρῳ τό τε τοῦ χηνὸc cτέαρ ἢ τὸ τῆc ἀλώπεκοc ἢ τὸ βαcιλικὸν φάρμακον cὺν ῥοδίνῳ ἢ κυπρίνῳ ἢ ἰρίνῳ, καὶ καταπλαcτέον ἔξωθεν τοῖc τε παρηγορεῖν καὶ cυμπέττειν δυναμένοιc. βιαζομένηc δὲ τῆc ὀδύνηc τοῖc μετρίωc τὴν αἴcθηcιν ναρκοῦcιν χρηcόμεθα· οὐ γὰρ ὀλίγοc ὁ κίνδυνοc ἐγκεφάλου γειτνιῶντοc ἀκουcτικῷ νεύρῳ φλεγμαίνοντι. καλῶc οὖν τοῦτο παρηγορεῖ· ὀπίου μέροc $\bar{\alpha}$, καcτορίου μέρη $\bar{\beta}$, μετὰ γυναικείου γάλακτοc ἢ τοῦ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ ἢ οἴνου γλυκέοc· χλιαρὸν ἔνcταζε. καὶ ὁ κροκώδηc δὲ τροχίcκοc καὶ ὁ ἀcτὴρ καὶ ἡ Φίλωνοc ἀντίδοτοc τούτουc πολλάκιc ὤνηcε· δεῖ δὲ cυχνῶc πυριῶντα ἢ τῷ κοινῷ ἐλαίῳ ἤ τινι τῶν θερμῶν μύρων ἔριον ἐν αὐτῷ τούτῳ βεβρεγμένον ἐπιτιθέναι τῇ ἀκοῇ μηδαμῶc, ὡc οἷόν τε, ψαύοντα τῶν φλεγμαινόντων μορίων. ἐγχρονιζούcηc δὲ τῆc ὀδύνηc καὶ μελλούcηc εἰc πῦον μεταβάλλειν κέχρηcο τῷ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ λινοcπέρμου φαρμάκῳ ἐνcτάζων αὐτὸ λυθὲν ἅμα ῥοδίνῳ ἢ χαμαιμηλίνῳ.

1—17 *cf. Alexander Trall. II 71 sq.* 17—29 *cf. id. II 81*

1 γε *om.* D χυμοὺc καὶ παχεῖc K 2 τῆc *(alt.)*] αὐτῆc B 3 διάcταcιc BDHM, *corr.* M μόνηc D 5 τὸ] τό τε K ἀφόνιτρον D 6 ἢ] DEKC²M²*a*: *om.* ABCFGHM 7 τοῦ *(utr.)*] ὁ τοῦ DK ὁ *om.* DK 8 ὀριγάνου K πρὸc . . . ἔνcταζε *(9) om. a* 10 ὁ *om.* D 11 καὶ *om. a* τοιcίδε E, *sed corr.* χυλὸc] ὁ χυλὸc CG 13 cικύα] καὶ cικύα DK προπυριωμένη D καὶ *om. a* περὶ *om.* DK τῷ ὠτίῳ D 14 μεγάλωc *om. a* 15 καὶ *(pr.) om. a* ἡ *om.* DE 16 γίγνοιτο AEHK πυρέττοιεν D καὶ *(alt.) om.* D 17 μέντοι] μέντοι γε K cυνεχῶc D 18 δὲ] τε D 22 χρηcόμεθα] DFK, *e corr.* M: χρηcώμεθα ABCEGHM 25 γλυκέωc AFG χλιαροῦ D καὶ *om. a* 26 καὶ ἡ] καὶ ἡ τοῦ D: καὶ ὁ τοῦ K: aut *a* ἀντίδοτοc *om.* D 28 μύρων] CDFG: πυριῶν ABEHKM*a* ἔριον] ἢ καὶ ἔριον D αὐτοῖc τούτοιc D τοῦτο CG 29 μηδαμῶc] non tamen *a* ὡc οἷόν τε] *om. a*: *corr. ex* ὡc οντε K 30 μελλούcηc] μετελθούcηc E

ὅταν δὲ ἐξ ὕδατος φαρμακώδους περιεχομένου κατὰ τὸν ἀκουστικὸν πόρον ὀδυνῶνται, εἰ μὲν εἴη πολύ, διὰ τοῦ στόματος ἢ καὶ διὰ καλαμίδος αὐτὸ ἐκμυζᾶν, εἰ δὲ ὀλίγον, ἀπομάξαντας τοῦτο διὰ τῆς ἠμφιεσμένης τῷ ἐρίῳ μηλωτίδος ἐνστάζειν ἔλαιόν τι τῶν λεπτομερῶν ἢ ῥόδινον ἢ ᾠοῦ τὸ λευκὸν ἢ γάλα γυναικεῖον. θερμὰ δὲ πάντα μετρίως εἶναι χρὴ τὰ τοῖς ὠσὶ προσφερόμενα.

Πρὸς τὰ ἅμα φλεγμονῇ ἕλκη. 2

Λύκιον καὶ μηκώνιον ἴσα τρίψας μετὰ μέλιτος ἐπίβαλλε.

Πρὸς ὀδύνας τὰς μεγίστας καὶ πῦον καὶ δυσηκοΐας. 3

Ἀμύγδαλα λελευκασμένα κ̄, ἀφονίτρου < γ̄, ὀπίου < γ̄, λιβάνου < γ̄, κρόκου < δ̄, χαλβάνης < β̄, σμύρνης < ᾱ· ὄξει ἐκλειῶν ἔνσταζε, ὀδύνης μὲν οὔσης ῥοδίνῳ διείς, πυορροούντων δὲ οἰνομέλιτι ἢ ὀξυμέλιτι, δυσηκοούντων δὲ ὄξει. τὰ δὲ πρόσφατα τῶν ἑλκῶν τὸ γλαύκιον θεραπεύει λυόμενον ὄξει καὶ τὰ δι᾽ αὐτοῦ κολλούρια καὶ τὰ διάροδά τε καὶ διάκροκα καὶ διάσμυρνα, ὥσπερ αὖ τὰ πυορροοῦντα χωρὶς ὀδύνης ἡ σκωρία τοῦ σιδήρου σὺν ὄξει λειωθεῖσα ἐπὶ χρόνον.

Πρὸς χρόνια ἕλκη. 4

Κεδρίαν σὺν μέλιτι μίξας ἔγχριε.

Ἄλλο πρὸς τοὺς ἔχοντας πολὺ πῦον. μίσυ καύσας καὶ λεάνας ἐμφύσα. πρὸ δὲ τῶν ἐγχύτων ἐγκλυζέσθω τὰ ὦτα διὰ κλυστηριδίου ὀξυκράτῳ ἢ ὀξυμέλιτι ἢ οἰνομέλιτι ἢ ἀφεψήματί τινων τῶν ἀποκρουστικῶν, οἷον φακῆς ἢ ῥόδων.

Πρὸς ῥύπου σκληρότητα. 5

Νίτρον ὄξει διεὶς μεθ᾽ ὕδατος ἔγκλυζε καὶ ἀπομάξας ἔνσταζε νίτρον ὄξει διειμένον σὺν ῥοδίνῳ.

Ἄλλο πρὸς ῥύπον. καρδάμωμον καὶ νίτρον βραχὺ μετὰ ἰσχάδων ἀναλαβὼν χωρὶς τῶν κεγχραμίδων καὶ κολλούρια ποιήσας ἔνθες εἰς

2—4 *cf. Alexander Trall. II 95* κγ΄ 2 *Alexander Trall. II 89* κγ΄ 3 *cf. Galenus XII 609; Oribasius, Ad Eunap. IV 38; Aëtius VI 83* κγ΄ 4 *Alexander Trall. II 89* 24—25 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 41* 26—p. 190, 3 *Alexander Trall. II 95; cf. Aëtius VI 80*

2 ἢ *om. a* διὰ] διὰ τῆς B 3 ἐκμυζᾶν, εἰ δὲ] CDFG: ἐκμυζάνειν δεῖ ABEHKM*a* ἀπομάξαντα D 4 ἐνστάζειν] et instillare *a*: ἐνστάζειν τὸ K 5 γάλα γυναικεῖον] CDFGK: γυναικεῖον γάλα ABEHM*a* 9 τὰς *om.* DE 10 κ̄] κ̄ καὶ F: *om.* D: καὶ ABCEGHKM*a*: η̄ *Aëtius?* afronitri *a* < γ̄ *(pr.) om.* D*a* < γ̄ *(alt.) om.* DF*a* 11 < *(pr.)*] ἀνὰ < DF*a* κρόκου] κηκῖδος D δ̄] γ̄ M ᾱ] β̄ CFG ἐνλειῶν CFG 12 μὲν οὔσης] μενούσης A: autem manente *a* πυορροούντων] DK: πυοροούντων ABCEFGHM οἰνομέλιτι] aceto inomelle *a* οἰνομέλιτι . . . λυόμενον *(14) om.* F ἢ ὀξυμέλιτι *om.* D 15 αὖ] *om. a*: αὐτὰ H πυορροοῦντα] BDGK: πυοροοῦντα CEFHM: πυροοῦντα A 16 ἐπὶ χρόνον *om.* D 18 κεδραίαν EK 19 πρὸς . . . πῦον] DK: *om.* ABCEFGHM*a* 20 πρὸ] DJK: πρὸς ABCEFGHM(*a*) ἐγκυμάτων M: effluentia *a* 21 ἢ *(pr.)*] D: ἐν ABCEFGHKM*a* τινος D 26 πρὸς ῥύπον *om.* D

τὴν ἀκοὴν καὶ κόμιζε δι᾽ ἡμερῶν γ̅· ἄγει γὰρ ῥύπον πολὺν καὶ ἱκανῶς κουφίζει. ποιεῖ καὶ τοῖς ὑπερσαρκώμασιν, χρονίαις ὀδύναις καὶ ἑλκώσεσιν.

Ἄλλο. ἀλόης, λιβάνου, cμύρνης ἀνὰ < α̅, μίcυος < δ̅· δι᾽ ὄξους τροχίcας αὐτὸ ἐπὶ τῆς χρείας ὄξει καὶ ῥοδίνῳ λύων ἐγχυμάτιζε, καὶ τὸν Ἄνδρωνος τροχίσκον καὶ τὴν Ἶριν καὶ τὸν Μούσα.

6 Πρὸς αἱμασσόμενα ὦτα.

Ἔγκλυζε μὲν σχίνου ἀφεψήματι, ἔνσταζε δὲ πολυγόνου χυλὸν σὺν ὀλιγίστῳ ὄξει ἢ λύκιον ἢ ἀμόργην ἢ ἀκακίαν ἢ πράσου χυλόν.

7 Πρὸς ὑπερσαρκώματα ὤτων.

Ἔγκλυζε νίτρῳ δι᾽ ὕδατος θερμοῦ ἅμα λεπίδι χαλκῇ μετὰ σανδαράχης ἴσοις· ἐσχαρωθέντα δὲ μέλιτι ἀνακάθαιρε.

8 Πρὸς σκωληκιῶντα ὦτα.

Ἔγκλυζε ἀφεψήματι ἀψινθίου ἢ κενταυρίου ἢ πρασίου, ἔνσταζε δὲ καππάρεως φύλλων χλωρῶν ἢ τοῦ καρποῦ χλωροῦ χυλὸν ἢ κεδρίαν ἢ οὖρον ἀνθρώπειον παλαιὸν ἢ ἐλλέβορον λευκὸν σὺν μέλιτι ἢ καλαμίνθης χυλὸν ἢ σκαμμωνίαν σὺν ὄξει ἢ χυλὸν ἀψινθίας. τὸ δὲ ἔλαιον ἐνσταζόμενον τῷ πόρῳ ἄχρις ἄνω ἀναπλεῖν αὐτοὺς ποιεῖ· κάλλιον δὲ τὸ ὀξέλαιον. καὶ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα δὲ τοῖς ὠσὶν ζωύφια τοῖς αὐτοῖς κέχρησο.

9 Περὶ ψηφίδων καὶ τῶν παραπλησίων ἐμπιπτόντων τοῖς ὠσίν.

Εἰλήσας ἔριον περὶ μηλωτίδα βάψον αὐτὸ τερεβινθίνῃ ἢ κόμμι ἤ τινι τῶν ἐχεκόλλων καὶ οὕτως αὐτὸ ἀνάσπα. εἰ δὲ μὴ εἴξοι, ἔλαιον

κγʹ 6 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 39; Aëtius VI 86* κγʹ 7 *Oribasius IV 545* κγʹ 8 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 40; Alexander Trall. II 97; Aëtius VI 85* κγʹ 9 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 39; Alexander Trall. II 95 sq.; Aëtius VI 87*

1 καὶ κόμιζε *om. a* κομίζου D πολὺ K 2 καὶ *(pr.)*] δὲ καὶ D ὑπερσάρκωσιν A, *mrg.* γρ. μα χρονίαις] et antiquis *a*: χρονίαις τε D 4 Ἄλλο] D: *om.* ABCEFGHKM*a* σμύρνης ... δ̅] μίσυος σμύρνης ἀνά < α̅ D: σμύρνης μίσυος ἀνὰ < α̅ F α̅] δ̅ AE*a* δ̅] α̅ CG: *mrg.* γρ. < γ̅ B 5 αὐτὸ ... χρείας *om.* D λειῶν F 6 Ἶριν] ADEF*a*: ἤριν H: ἤρην BCGKM τὸν] τὴν EFK μοῦσαν CGK 8 μὲν] CFGKM^3, *e corr.* B: *om.* D*a*: μετὰ AEHM σχίνου] DK*a*: σχοίνου ABCEFGHM δὲ] δὲ καὶ D 11 ἔγκλυζε] D*a*: ἐγκλύσας ABCEFGHKM νίτρῳ] DFK: νίτρον ABCEGHM*a* μετὰ] et *a* 12 ἴσης F ἀνακάθαρε EF 13 $\overset{ε}{π}$ σκωλικιώντων ὤτων D 14 ἢ *(pr.)*] et *a* πρασίου] CDFGK, *e corr.* B: πράσου AHM: πράσσου E 15 χλωροῦ *om.* M 16 ἀνθρώπειον] CDEF: ἀνθρώπιον AGHK: ἀνθρώπινον B *et comp.* M 17 ἔλαιον δὲ D 18 δὲ κάλλιον A 19 αὐτοῖς] αὐτοῖς τούτοις DK 21 Περὶ] πρὸς AE*a* ψηφιάλων CG, *corr.* C^3: ψηφοάλων F ἐμπιπτόντων] τῶν ἐμπιπτόντων D 22 αὐτοῦ BH τερεβινθίνῃ] BDK*a*: τερεβινθίνην AHM: *comp.* CEFG 23 ἐχεκόλλων] CDFGK: ἐχεοκόλλων ABEHM δὲ *om.* AE*a* ἔλαιον] τὸ ἔλαιον K

θερμὸν ἔνσταζε συχνῶς τῷ πόρῳ. καὶ εἰ μὴ ἐκπέσοι ἢ ληφθείη, ἔπειτα τοῖς ἄλλοις κέχρησο τρόποις, ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται.

Περὶ ἤχων. 10

Εἰ μὲν ἐν πυρετοῖς ἢ ταῖς τούτων κρίσεσιν ἦχοι γίνοιντο, μηδὲν παρενοχλεῖν· παραυτίκα γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παύονται. εἰ δὲ καὶ μετὰ τὴν νόσον ἐπιμένοιεν, ἀψινθίου πυριάσας ἀφεψήματι ὄξος καὶ ῥόδινον ἔγχει ἢ ῥαφάνου χυλὸν μετὰ ῥοδίνου ἢ ἐλλέβορον μέλανα μετὰ ὄξους. πρὸς δὲ τοὺς χρονίους ἤχους ἐπὶ πάχεσι καὶ γλίσχροις γινομένους χυμοῖς (γνωριεῖς δὲ τοῦτο τῷ μὴ ἀθρόως ἀλλὰ κατὰ μέρος αὐτοὺς συνίστασθαι) ὄξει καὶ νίτρῳ καὶ μέλιτι κλύζε.

Ἄλλο. ἐλλεβόρου λευκοῦ < β̄, καστορίου < β̄, κρόκου < γ̄, νίτρου < ις̄· ποίει τροχίσκους ἐν ὄξει λειώσας καὶ χρῶ.

Πρὸς τοὺς χρονίους ἤχους καὶ συρισμούς. εὐφόρβιον μετὰ κυπρίνου ἐλαίου λειώσας καὶ θερμάνας χρῶ· ἐφ᾽ ὧν δὲ διὰ πολλὴν συναίσθησιν τῶν ἀναδιδομένων ἀτμῶν ἢ πνευμάτων αἰσθάνονται, καστόριον καὶ κωνείου σπέρμα λειώσας σὺν ὄξει ἐπίσταζε.

Περὶ δυσηκοΐας καὶ κωφώσεως. 11

Αἱ μὲν ἐκ γενετῆς ἢ καὶ μετὰ τὸ τεχθῆναι μέν, χρονιώταται δὲ καὶ παντελεῖς συνιστάμεναι κωφώσεις τῶν ἀνιάτων εἰσίν, αἱ δὲ μὴ παντελεῖς μέν, χρόνιαι δέ, καὶ αὐταὶ τῶν ἀνιάτων ἢ δεινῶς εἰσι δυσιάτων. τὰς μέντοι διὰ χολώδη χυμὸν ἀνάρροπον γινόμενον συνισταμένας ταῖς διὰ τῶν χολαγωγῶν φαρμάκων κενώσεσιν οὐ χαλεπῶς ἂν ἰάσαιο, τινὲς δὲ καὶ αὐτομάτως παύονται τοῦ πάθους χολῆς αὐτοῖς ὑπελθούσης. τὰς δὲ δι᾽ ὠμοὺς καὶ παχεῖς χυμοὺς συνισταμένας κωφώσεις ἢ δυσηκοΐας θεράπευε φλέβα τέμνων ἢ πάντως γε καθαίρων διὰ τῆς ἱερᾶς ἀποφλεγματισμοῖς τε καὶ ἐρρίνοις χρώμενος αὐτοφυέσι τε ἤτοι διὰ θαλάσσης λουτροῖς. εἰς δὲ τὸν ἀκουστικὸν πόρον ἐνστάζειν ἁρμόζει μὲν

2 εἰρήσεται] *VI 24*   κγ′ 10 *cf. Alexander Trall. II 93 sq.; Aëtius VI 79*
4—5 *Galenus XII 643*   κγ′ 11 *cf. Alexander Trall. II 101 sq.; Aëtius VI 80*

1 θερμῷ H   τῷ πόρῳ συχνῶς D   καὶ . . . εἰρήσεται *(2) om. a*   μὴ] DJ, *mrg.* E: μὲν ABCEFGHKM   λειφθείη A, *sed corr.*: λιφθείη H   ἔπειτα] *scripsi*: ἐπεὶ ABE: ἐπὶ CFGHKM: *om.* D   4 ἐν] CDFG: *om.* ABEHKM*a*   κράσεσιν D   ἦχοι] οἱ ἦχοι K   γίγνοιντο CEG: γίνονται K   5 αὐτίκα C   τὸ *om.* AE   καὶ *om.* CG   6 ἀψινθίου] K*a*: ἀψινθίῳ ABCEFGHM: ἀψινθίας D   7 ἔγχεε D   καὶ] aut *a*   8 γινομένους] DM: γιγνομένους K: γινομένος A: γινομένοις BCEFGH*a*   χυμοὺς D   9 τῷ] ABDFM*a*: τὸ CEGHK   αὐτοῦ BK   10 μέλιτι καὶ νίτρῳ DK   ἔγκλυζε CFG(*a*)   11 < β̄ *(pr.) om.* DF*a*   < *(sec.)*] ἀνὰ < DF*a*   12 λειώσας καὶ] τε λειώσας D   13 πρὸς] ἄλλο πρὸς E: περὶ CG   τοὺς *om.* E   συριγμούς D   16 κωνείου] D*a*: κωνίου ACEGK: κονίου BFHM   17 Περὶ] πρὸς D   κωφώσεις D   18 γενητῆς BEFH, *corr.* B   καὶ *om. a*   19 μὴ *om.* F   20 μὲν] CDFGK, *supra scr.* B: *om.* AEHM*a*   δυσιάτων εἰσί D   22 ἂν] D: *om.* ABCEFGHKM   23 αὐτῆς F: *om. a*   25 φλέβα] τὴν φλέβα D   26 ἤτοι] ἢ τοῖς K: et *a*   27 ἐνστάζειν ἁρμόζει] ποιεῖ D

καὶ τὰ πρὸς ἤχους ἀναγεγραμμένα, ἰδίως δὲ ταῦτα· αἰγὸς οὖρον καὶ χολὴν αἰγὸς ἢ κατὰ μόνας τὴν χολὴν ἔνσταζε ἢ πηγάνου χυλὸν σὺν μέλιτι ἢ καστόριον σὺν ἐλαίῳ ἀνηθίνῳ ἢ ὕσσωπον τὸ φάρμακον σὺν ναρδίνῳ μύρῳ ἢ χολὴν αἰγὸς μετὰ χαλβάνης ἢ τοῦτο· καστορίου < β̄, νίτρου, ἐλλεβόρου λευκοῦ ἀνὰ < ᾱ.

12 Πρὸς θλάσιν ὤτων.

Ὁ μὲν Ἱπποκράτης παραινεῖ μηδὲν αὐτοῖς προσφέρειν· ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ὑπὸ τῶν πεπονθότων ἀναγκαζόμεθα, χρηστέον τοῖσδε· σμύρνης, ἀλόης, λιβάνου, ἀκακίας ἴσα ὄξει ἢ ᾠοῦ τῷ λευκῷ κατάχριε, ἢ ἄρτου θερμοῦ τὸ ἐντὸς σὺν μέλιτι ὀλμοκοπήσας κατάπλασσε. ἢ τοῦτο· ἀσφάλτου, λιβάνου, ἀλόης, κοχλιῶν τῆς σαρκός, βολβῶν Ἄφρων ἴσα ὄξει συλλεάνας ἐπιτίθει. φλεγμονῆς δὲ γενομένης σησάμῳ λείῳ κατάπλασσε ἢ χόνδρῳ σὺν ὄξει ἑφθῷ. ἐλαφρὰ δὲ ἔστω τὰ καταπλάσματα καὶ χωρὶς ἐπιδέσεως ἢ ἐλαφρῶς ἐπιδείσθω, καὶ ἔριον ἐλαιοβραχὲς ἐντεθείσθω τῷ πόρῳ τοῦ ὠτός.

13 Περὶ παρωτίδων.

Ἡ παρωτὶς πάθος ἐστὶ τῶν παρὰ τοῖς ὠσὶν ἀδένων ὕλης ἐκριπτομένης ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐσφηνωμένων ἐν αὐτῇ χυμῶν, ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ σώματος κριτικῶς ἐν πυρετοῖς γινόμενον. εἰ μὲν οὖν ἔτι διὰ βάθους οὖσα μὴ ἐκδίδοται εἰς ὄγκον ἡ παρωτίς, συνεργήσομεν τῇ φύσει τῶν ἑλκτικῶν τι βοηθημάτων προσφέροντες ἢ καὶ σικύαν προστιθέντες ἢ πυρίαις χρώμενοι συχναῖς· ὡς, εἴ γε παλινδρομήσει κατὰ τὸ βάθος ἡ ὕλη, κίνδυνος οὐχ ὁ τυχὼν γενήσεται. εἰ δὲ εἰς ὄγκον ἀποκορυφώσει φλεγμάνασα, τοὐναντίον τοῖς παρηγορεῖν τε καὶ συμπέττειν δυναμένοις χρησόμεθα καταπλάσμασιν, οἷόν ἐστι τό τε διὰ κριθίνου ἢ σιτίνου ἢ λινοσπέρματος ἀλεύρου σὺν μελικράτῳ ἢ τήλεως ἢ ἀλθαίας ἢ χαμαιμήλων ἀποζέματι ἑψόμενον καὶ τὸ διὰ λαπάθου καὶ ὀξυγγίας χωρὶς ἁλῶν. εἰ δὲ καὶ πλεονάζειν αἷμα φανείη σοι, προκενωτέον αὐτὸ διὰ φλεβοτομίας, ἐπιτρεπούσης μάλιστα τῆς δυνά-

κγʹ 12 *cf. Galenus XII 664; Alexander Trall. II 93; Aëtius VI 88* 7 Ἱπποκράτης] Περὶ ἄρθρ. 40 κγʹ 13 *cf. Galenus XII 664 sqq.; Oribasius, Ad Eunap. IV 44; Alexander Trall. II 107 sqq.; Aëtius VI 89*

6—15 *hab. etiam* X

2 αἰγὸς *om. a* σὺν] CDFGKM: ἢ σὺν AEH*a*, ἢ *eras.* B 7 μὲν *om. a* 9 ἴσας K τὸ λευκὸν F: τὸ λεπτὸν X ὄξει] σὺν ὄξει D κατάχριε] soluens *a* 10 τοῦτο ... χόνδρῳ *(13)*] θέρμους D 11 ἀφρὸν CFGK 12 συνλεάνας ACFKX σισάμῳ CFGHKX, *e corr.* M 13 ἢ] ἢ θέρμῳ ἢ K σὺν] θερμῷ σὺν X 14 καὶ ἔριον] ἔριον καὶ ἔλαιον K: καὶ ἔλεον H: καὶ FMX, ἔριον *add.* M[3] ἐλαιοβραχὲς] ἐλαιοβραχὲς ἔρυον F ἐντιθέσθω BDF 16 παρωτίδος AE*a* 19 τοῦ λοιποῦ] toto *a* γινομένων D μὲν *om. a* 20 συνεργήσομεν] CDF, *e corr.* M: συνεργήσωμεν ABEGHKM*a* 21 τι] *om.* BH, *supra scr.* D βοηθημάτων *om.* E 22 ἢ] ἢ καὶ M 24 φλεγμήνασα DK τε *om.* D 25 χρησόμεθα] DFK, *e corr.* M: χρησώμεθα ABCEGHM*a* 26 λίνου σπέρματος BKM: λινοσπέρμου D 28 ἀξυγγίας M: στέατος D πλεονάζον D φανείη] *e corr.* K: φανεῖ M

μεως. μὴ διαφορουμένου δὲ τοῦ ὄγκου τοῖς διαπυΐσκουσι χρηστέον φαρμάκοις, οἷόν ἐστι τὸ σίτινον ἄλευρον μετὰ ἰσχάδων ἀφεψήματος καὶ ἐλαίου τό τε διὰ γύρεως καὶ τὸ διὰ ζύμης φάρμακον. μεταβληθέντος δὲ εἰς ἀπόστημα ἢ διὰ τομῆς ἐκκρίνωμεν τὸ πῦον ἢ δριμεῖ φαρμάκῳ συρρήξωμεν, οἷόν ἐστι τό τε σμιλίον καλούμενον καὶ τὸ διὰ σκόρδων. τὰς δὲ εὐηθεστέρας τῶν παρωτίδων καὶ πυρία δι' ἅλμης διαφορεῖ καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀπεράνου φάρμακον. τοῦτο μέν γε καὶ τὸ μεταβληθὲν ἤδη πῦον διεφόρησεν πρὸς τῷ καὶ ἀνωδυνώτατον ὑπάρχειν. πρὸς δὲ τὰς κεχρονισμένας παρωτίδας κηρύκων ἢ πορφύρων κεκαυμένων τέφραν μετὰ μέλιτος ἢ ὀξυγγίας ἐπιθήσομεν ἢ σῦκα ἑψημένα θαλάσσῃ ἢ πράσιον μετὰ ἁλῶν. τὰς δὲ σκληρυνθείσας ἤδη μαλάττει ἥ τε Μνασαίου καὶ ἡ Ἀριοβαρζάνιος· καλλίστη δὲ καὶ ἡ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ λινοσπέρμου. πρὸ δέ γε τούτων καταπλάττειν αὐτὰς τοῦ ἀμμωνιακοῦ μιγνύντας τοῖς καταπλάσμασι πίσσης ὑγρᾶς ἢ στέατος ταυρείου ἢ βδελλίου ἢ στύρακος ἢ ἐλαφείου μυελοῦ.

κδʹ. Περὶ τῶν τῆς ῥινὸς καὶ τῆς ὀσφρήσεως παθῶν.

Τῆς ὀσφρητικῆς βεβλαμμένης δυνάμεως, εἰ μὲν ἀβλαβὴς ἡ φωνὴ 1 σῴζοιτο, τῶν ἐμπροσθίων τοῦ ἐγκεφάλου κοιλιῶν τὸ πάθος ὑπονοητέον ἤτοι κατὰ δυσκρασίαν ψιλὴν βεβλαμμένων ἢ καὶ διὰ πλῆθος μοχθηρῶν χυμῶν. εἰ δὲ καὶ ἡ φωνὴ συμβλαβείη μογγοτέρα πως γεγονυῖα, δι' ἔμφραξιν τῶν ἠθμοειδῶν ὀστῶν τὸ πάθος ὑπολάμβανε γεγενῆσθαι πάλιν ὑπὸ μοχθηρῶν τινων χυμῶν. τὴν μὲν οὖν τοῦ ἐγκεφάλου δυσκρασίαν διὰ τῶν πολλάκις εἰρημένων εὐρηκὼς τοῖς ἐναντίοις κέχρησο βοηθήμασιν, τοὺς δὲ χυμοὺς ἐκκενοῦν τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς, μάλιστα δὲ τοῖς ἰσχυρῶς κενοῦσιν ἐρρίνοις, ὀσφραντά τε πρόσφερε λεπτομερῆ, καθάπερ ἐπὶ τῶν κατάρρων. εἰ δὲ πλῆθος ὑπολάβοις καθ' ὅλον τὸ σῶμα, τοῦτο πρότερον κένωσον ἤτοι διὰ φλεβοτομίας ἢ καθάρσεως διὰ τῆς ἱερᾶς. οὕτω δὲ κἀπὶ τοῦ πόλυπος καὶ τῆς ὀζαίνης κέχρησο, εἶθ' οὕτως τὰ τοπικὰ πρόσφερε βοηθήματα. ἔστι δὲ ὁ μὲν πόλυψ ὄγκος παρὰ φύσιν ἐν ταῖς ῥισὶ γεννώμενος ἐοικὼς κατὰ τὴν οὐσίαν τῇ τοῦ πολύποδος σαρκί. τῆς αὐτῆς δὲ οὐσίας ἐστὶ καὶ τὸ σάρκωμα· ἡ δὲ ὄζαινα ἕλκος ἐστὶ σηπεδονῶδες ἐξ ἐπιρροῆς ὑγρῶν δριμέων γινόμενον.

29—31 *Galenus XII 681*   31—32 *ib. XII 678*

4 εἰς ἀπόστημα] CDFG, *mrg.* K²: ἀποστήματος ABEHKM*a*: τοῦ *supra add.* K   ἐκκρίνομεν CFGHK   5 συρρήξομεν DFHK, *e corr.* M   6 σκορόδων DK   8 πρὸς τῷ] AD*a*: πρὸς τὸ BCEFGHKM   9 ἢ] et *a*   10 ὀξυγγίας] στέατος D   ἡψημένα D   11. 12 ἥ τε] aut *a*   12 καὶ ἡ] aut *a*   13 αὐτὰς] *corr. ex* αὐτοὺς M   14 ἢ] et *a*   15 ἢ *(tert.)*] *e corr.* K²

16 καὶ περὶ αἱμορραγίας ἐκ ῥινῶν *add.* CFG (ἐμ̊ρα^γ G: ἐκ ῥινῶν *euan.* G², *om.* C)   17 ὀσφραντικῆς D   19 κατὰ *om.* D   δυσκρασίᾳ ψιλῇ D   καὶ] *om. a*: *postea ins.* M   21 ἰθμοειδῶν ABCEGHKM*a*: ἰσθμοειδῶν DF   πάλιν *om.* D   22 τινων] *mrg.* E: τινων ὁμοίως D   χυμῶν τινων C   24 ἐκκένου D   25 προσάγειν F   26 ἐπὶ] et in *a*   καθ'] εἶναι καθ' DK   27 διὰ *(pr.)*] *om.* M   28 δὲ] enim *a*   πολύποδος DEK   οὕτω K   30 γεννώμενος] BDEM: γενώμενος (ν supra) A: γενόμενος CFGK: γινόμενος H   32 γιγνόμενον AF: γινομένη D

2 Πρὸς πόλυπας καὶ σαρκώματα.

Λεπίδος χαλκοῦ < η̅, χαλκάνθου < ς̅, σανδαράχης < δ̅, ἐλλεβόρου μέλανος < β̅· ἐμφύσα καὶ χρῶ ὡς καλλίστῳ· ἐν γὰρ ἡμέραις ι̅γ̅ ὠφέλειαν ἔκδηλον ποιεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ χάλκανθος σὺν ὄξει.

Ἄλλο. σιδίων < ι̅ς̅, χαλκάνθου < ι̅, χαλκίτεως < η̅, χολῆς ταυρείας, ἀμώμου, σμύρνης, καλαμίνθης, πρασίου ἀνὰ < δ̅, κρόκου < β̅, ἐλλεβόρου λευκοῦ < α̅· ξηρῷ χρῶ.

Ἄλλο. διφρυγεῖ λείῳ προσάπτου καὶ μοτῷ ἐλλυχνιωτῷ διάστελλε τοὺς μυκτῆρας.

3 Πρὸς ὀζαίνας.

Μίσυος, χαλκίτεως, σμύρνης ἀνὰ < ζ̅, χαλκάνθου < ς̅, στυπτηρίας σχιστῆς, κηκῖδος, λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ < δ̅, στυπτηρίας στρογγύλης < β̅, λιβάνου < α̅, ὄξους ξ α̅· ἕψε τὸ πᾶν ἐν χαλκῷ σκεύει, μελιτώδει δὲ χρῶ διὰ μοτῶν.

Ἄλλο. ἰὸν καὶ λεπίδα ἴσα· ξηρὸν ποιεῖ.

4 Πρὸς τὰς τῆς ῥινὸς δυσωδίας.

Σμύρνης, ἀκακίας, ἀμώμου ἀνὰ < α̅, μέλιτι ἑφθῷ ἀναλαβὼν κέλευε προσκολλᾶσθαι τῷ ἄκρῳ τοῦ τῆς ῥινὸς διαφράγματος.

Ἄλλο. ἀμώμου, σμύρνης, ῥόδων ξηρῶν ἴσα· μύρῳ ναρδίνῳ ἀναλαβὼν ὑπόχριε. ποιεῖ καὶ ἡδυχρόου μάγμα μετ᾽ οἴνου.

5 Πρὸς τὰ ἐν ῥινὶ ἕλκη.

Ψιμυθίου λι. α̅, λιθαργύρου 𐅻 γ̅, μολίβου σκωρίας 𐅻 γ̅ ἢ μολίβου κεκαυμένου· πάντα δὲ πεπλυμένα ἔστω· ἀνάλαβε οἴνῳ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ.

κδ´ 2 *cf. Aëtius VI 92* 8—9 *Galenus XII 687* κδ´ 3 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 46; Aëtius VI 91* 16—18 *Oribasius, Synops. VIII 31* 19—20 *Aëtius VI 91* κδ´ 5 *cf. Aëtius VI 93*

1 πολύπους *e corr.* K: πολύποδας F 2 < η̅] *om. a*: < ς̅ A < *(sec.)*] ana ʒ *a* ς̅] *e corr.* M: ι̅ς̅ FG 3 ι̅γ̅] τρισὶ τὴν D: tribus *a* 4 χάλκαν^θ G: χάλκανθον CDF 5 < ι̅ς̅] *e corr.* C: < ι̅β̅ DKM: ʒ VI *a*: καὶ F < *(sec.)*] ἀνὰ < F η̅] VIIII *a* 6 β̅] δ̅ A 7 α̅] δ̅ M 8 διφρυγεῖ] H, *e corr.* B: δίφρυγι ACDEFGKM καὶ . . . ἐλλυχνιωτῷ] μότῳ καὶ ἐλλυχνίῳ τούτῳ δὲ D

9 τοὺς] ADEK*a*: δὲ τοὺς BCFGHM 11 ζ̅] ξ̅ D ς̅] β̅ D 11. 12 σχιστῆς στυπτηρίας CFGK 12 κηκῖδος] κηκίδων D: *om. a* 13 ἕψει D

μελιτώδει *om. a* δὲ] τε D 15 ἄλλο *om.* A *fort.* ἰοῦ λεπι^δ E: *fort.* λεπίδος ἴσον AE: ana *a* 20 ἡδύχροον μετ᾽ οἴνου μάγμα D μάγμα] CGK, μάλαγμα ABEFHM*a* 21 ῥισὶν FG 22 λι.] ʌ G: 𐅻 C μολίβδου CDEFH μολίβου . . . γ̅ *om.* K σκωρίας . . . μολίβου *om.* D 𐅻 γ̅ *(alt.)* *om. a* 23 κεκαυμένου] κ^ε ι̅ DK: conbusti ∻ III *a* πάντα . . . ἔστω] *om.* E: πεπλυμμένα πάντα D ἀναλαμβανέσθωσαν D: ἀναλάμβανε M καὶ] aut *a* μυρσινίνῳ D, *ut solet*

Πρὸς τὰ γλυκέα λεγόμενα ἕλκη. 6

Λιθαργύρου < δ̄, πηγάνου νεαροῦ < δ̄, στυπτηρίας cχιcτῆc < β̄· μυρcίνῳ ἐλαίῳ καὶ ὄξει ἀναλάμβανε.

Πταρμικά. 7

Ἑλλέβοροc λευκὸc ἢ καcτόριον ἢ πέπερι ἢ cτρούθιον ἢ ὁμοῦ πάντα· οὐ χρὴ δὲ ἐμφυcᾶν, ἀλλὰ πτερῷ ἢ δακτύλῳ προcτιθέναι ἕωc ἐcωτάτω τῆc ῥινόc. πλεονάζοντοc δὲ πταρμοῦ ἐκ φαρμάκου παύειν ἐγχυματίζοντα νάρδον ἢ ῥόδινον ἢ γλυκέλαιον· καὶ ὀcφραντὰ δὲ παύει πταρμόν, ἄνιcον, ὠκίμου κάρφη κοπέντα· πρὸ δέ γε πάντων τούτων ξηραντέον τὴν κεφαλὴν cμήγμαcι τοῖc ἀπὸ νίτρου καὶ κιcήρεωc. ἢ καὶ τῷ καλουμένῳ Ἀcκληπιῷ χρηcτέον καὶ τῷ Κωνcταντίνου cάπωνι καὶ τῶν Καππαδοκικῶν ἁλῶν καὶ τοῖc ὁμοίοιc.

Περὶ τῆc τῶν ῥινῶν αἱμορραγίαc. 8

Περὶ μὲν τῆc ἐν πυρετοῖc ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίαc ἐν ἐκείνοιc κατὰ τὸ δεύτερον εἴρηται βιβλίον· περὶ δὲ τῆc ὁπωcοῦν ἄλλωc γινομένηc ἁπλῶc δυcεπιcχέτου νῦν εἰρήcεται. χαλκῖτιν λεάναc ἀνάλαβε δεδευμένῳ ὕδατι ἐλλυχνίῳ ἢ πριαπίcκῳ καὶ ἐντίθει τοῖc μυξωτῆρcιν ἢ ᾠοῦ τὸ ὄcτρακον καύcαc μίcγε αὐτῷ καὶ κηκῖδοc τὸ ἥμιcυ καὶ ὡcαύτωc χρῶ, ἢ λυκίῳ Ἰνδικῷ διάψα ἢ ὀνίδα καύcαc ἐμφύcα τὴν cποδὸν ἢ χυλίcαc τὴν ὀνίδα ἔνcταζε τὸν χυλόν, ἢ μυλίτου λίθου cβεcθέντοc ὄξει τὴν ἀτμίδα ὀcφραινέcθω, ἢ καὶ παρεμπλαcτικῷ τούτῳ κέχρηcο· μάννηc λιβάνου μέροc ᾱ, ἀλόηc μέροc L', ᾠοῦ τῷ λευκῷ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ δι' ἐλλυχνιωτοῦ προcτιθεὶc ἔξωθεν τῷ χρίcματι λαγωοῦ τρίχαc, ἢ τὴν καλουμένην λυχνίδα ἔνθεc τῷ μυκτῆρι, ἢ cικύαν κούφην κατὰ τοῦ κατ' εὐθὺ τοῦ αἱμορραγοῦντοc μυκτῆροc ὑποχονδρίου πρόcθεc μεγάλην τε καὶ ἐπιμόνωc, ἢ τὰ ὦτα cτερρῶc ἐμφραττέτω, καὶ τὸ μέτωπον cπόγ-

κδ' 6 *cf. Aëtius VI 93* κδ' 7 *Aëtius VI 97—98* κδ' 8 *Aëtius VI 94*
15 δεύτερον] *II 58*

2 < δ̄ *(pr.)*] *om. a*: ⊢̄ δ̄ D πηγάνου . . . δ̄ *om.* D νεαροῦ *om.* K < δ̄ *(alt.)*] ana ʒ IIII *a*: *om.* K < β̄ *om.* D 6 ἀλλ/ K ὡc DK ἐcωτάτου F 7 δὲ] δὲ τοῦ D ἐκ] ἐκ τοῦ D παύειν . . . δὲ *(8)*] πάντα τάδε D 9 ὤκιμον D κάρφη κοπέντα *om. a* πρὸc K δέ γε *om. a* 11 cάπων E 12 τῶν] τῷ διὰ τῶν D τῶν ὁμοίων F 14 ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίαc] CDFGK, *e corr.* B (β-α *supra scr.*): αἱμορραγίαc ἐκ ῥινῶν ABEHM 15 ἄλλωc *om.* AE ἐγγιγνομένηc K 16 ἀναλάμβανε D δεδευμένην D 17 ἢ πριαπίcκῳ *om. a* ἢ *(alt.)*] καὶ D 18 αὐτὸ EFM καὶ *(pr.)* *om.* H*a* καὶ ὡcαύτωc χρῶ] CDFGK: *om.* ABEHM*a* 19 δίαψαι K: δίαπτε F: διαψάcθω D χυλίcαc] ἑψίcαc D 21 τοῦτο EFKM *ante* μάννηc *add.* ἄλλο CFG: *del.* C 22 μέρουc ἥμιcυ K τῷ λευκῷ] CDFGK: τὸ λευκὸν ABEHM*a* 23 ἐλλυχνιωτοῦ] *mut. in* ἐλλυχνίῳ του$^{\tau}$ M: ἐλλυχνίῳ τούτῳ K*a*: ἐλλυχνίου D τὴν . . . ἢ *(24)*] uero *a* 25 αἱμορραγοῦντοc μυκτῆροc] $^{\beta}$μυκτῆροc τοῦ $^{\alpha}$αἱμορραγοῦντοc M 26 ἢ τὰ] εἶτα AE: et *a* cτερεῶc K: cτερρεῶc *e corr.* B ἐμφραττέcθω D: ἐμφράττων K: obtura *a*

γοις ἐξ ὕδατος ψυχροῦ καταβρεχέσθω, ἢ σικύαν ἰνίῳ κολλᾶν μεθ' αἵματος ἀφαιρέσεως, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ φλεβοτομεῖν, εἰ μηδὲν κωλύει, καὶ τὰ ἄκρα διαδεῖν, μάλιστα δὲ βραχίονας καὶ μηρούς, καθάπερ ἐπὶ φλεβοτομιῶν, καὶ κελεύειν κινεῖν αὐτά, χεῖρας μὲν ἀνατρίβοντας, πόδας δὲ βαδίζοντας· πληρουμένων γὰρ αἵματος τῶν ἐνταῦθα φλεβῶν τὰ περὶ τὰς ῥῖνας λειφαιμήσουσι. καὶ σπόγγος δὲ πολλάκις ἐν ὀξυκράτῳ δευθεὶς ψυχρῷ καὶ προσκείμενος ἔξωθεν τοῦ αἱμορραγοῦντος μυκτῆρος μετὰ πιλήσεως τὸ δέον ἐξήνυσεν, κάλλιον δὲ προϋποβεβλημένου μακροῦ σφηνίσκου τῇ ῥινί.

κε'. Πρὸς τὰ κατὰ πρόσωπον.

1 Ἀρύτιδον φυλάξαι πρόσωπον.

Λιβάνου < δ̄, φύκους < γ̄, λιθαργύρου πεπλυμένου < η̄· διαλύσας ἅπαντα ἰχθυοκόλλης κοπείσης ἀποβρέγματι καὶ ποιήσας τροχίσκους χρῶ.

Ἄλλο. ἐλέφαντος ῥινήματος < η̄, λιβάνου ἄρρενος, ἰχθυοκόλλης τὸ ἴσον· χρῶ, καθὰ προείρηται.

2 Πρὸς τὰς τοῦ προσώπου μελανίας.

Ἴρεως, πτισάνης, ἐρεγμοῦ ἀνὰ ℥ ᾱ L', ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ Γο β̄· ὕδατι διαλύσας ποίει τροχίσκους καὶ πάλιν ὕδατι λύων χρίε πρὸ βαλανείων.

Ἄλλο. πτισάνης, ὀρόβου, λιβάνου Ἰλλυρίδος, ἀφονίτρου ἀνὰ χοίνικας δ̄, κόστου, ἀμυγδάλων πικρῶν ἀνὰ < κ̄· ἀνάπλασσε ᾠῶν τῷ λευκῷ καὶ γάλακτι ὀνείῳ καὶ χρῶ, καθὰ προείρηται. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ πεπονάτος τροχίσκος.

3 Πρὸς ἔφηλιν καὶ φακούς.

Γῆς Κιμωλίας πεφρυγμένης χοίνικα L', ἀφονίτρου ὀπτοῦ < η̄, ὀροβίνου λεκίθου < δ̄, κόλλης ταυρείας ῥινημάτων < η̄· τρίψας σμῶ.

κε' 2 *cf. Aëtius VIII 5*

1 καταβρεχέσθω] infunde *a* ἰνίῳ] τῷ ἰνίῳ D 2 δὲ *om. a* κωλύοι D 4 κελεύει B ἀνατρίβοντα *a*, *e corr.* J: ἀνατρίβειν CFG 5 βαδίζοντας] DHK: βαδίζοντα ABCEFGM*a* τὰ . . . λειφαιμήσουσι *(6)*] ὑφαίμοις οὖσιν K 6 τὰς] τοὺς D λειφαιμήσουσιν EH: λιφαιμήσουσι CDFG 7 ψυχρὸς *corr. ex* ψυχρῷ D 9 σφηνίσκου] lichno *a* 10 *om. a* κατὰ] κατὰ τὸ D 11 ἀρύτιδον] CFGHK: ἀρυτίδωτον B: πρὸς ἀρύτιδον M: πρὸς τὸ ἀρύτιδον AE*a*: καὶ ὥστε ἀρρυτίδωτον D 12 πεπλυμένου *om.* D 14 λιβάνου] ἢ λιβάνου K 15 χρῶ] μίξας χρῶ D καθάπερ DM εἴρηται D 16 μελανίας] CDFG: μελανώσεις E: μ̊ ABHKM: maculas *a* 17 Ἴρεως] D: ἴρεως ἢ ABCEFGHKM*a* ἐρεγμοῦ] DKM: ἐρεγμὸς ABCEGH*a*: ἀλόης ἐρεσίμου F L' *om.* K 18 κεκαυμένου] καὶ D ὕδατι *om.* D 19 βαλανείου D 20 λιβάνου *om. a* afronitru *a* 21 κ̄] β̄ CFG 22 καθὼς D προείρηται] dictum est *a* καὶ *om.* B 24 ἐφηλίδας D 25 χοίνικα] χ̊ ABCEGHKM: λι. F: χ̆ τὸ D: cocle *a* afronitri *a* 26 λεκίνθου CFG: λέκιθος H: ἀλεύρου D δ̄] η̄ H χολῆς K: γρ. καὶ χολῆς *mrg.* B[3] ῥινήματος D σμάσθω D

῎Αλλο. τρυγὸς κεκαυμένης ⟨ ῑ, ὀροβίου ⟨ ῑ, ἐρεγμοῦ ⟨ ῑ, ἐλλεβόρου λευκοῦ ⟨ ε̄, ἀφονίτρου ⟨ ῑ, ἀλκυονίου ⟨ ῑ· λείοις cμῶ.

Πρὸς ὑπώπια. 4

Κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφεψήματι τήλεως, ὕςτερον δὲ καὶ μελιλώτων, πυριῶν τὸ Νείλου διάροδον κεκαυμένον ὕδατι διεὶς ἐπίχριε, εἶτα τὸ διάςμυρνον. εἰ δὲ μὴ δράςοι, τῷ διὰ ςάνδυκος χρῆςαι κεκαυμένῳ ἢ ὕςςωπον μεθ' ὕδατος ἐπιτίθει ἢ ἐνδήςας τὸ ὕςςωπον εἰς ῥάκος καὶ βάπτων ὕδατι θερμῷ πυρία ἢ ἅλμῃ δριμείᾳ πυρία καὶ τῆς ῥαφάνου τὸν φλοιὸν μετὰ μέλιτος τρίψας ἐπιτίθει· τοῦτο καὶ πρὸς τὰ χρόνια. πρὸς δὲ τὰ χρόνια ὑπώπια καὶ πελιώματα· τορδίλου μέρη β̄, γῆς Σαμίας μέρος ᾱ ςὺν μέλιτι· ἐπιτίθει προςέχων, μὴ ἑλκωθῇ.

῎Αλλο ἀπόψηκτρον. ὑςςώπου, θαψίας, καςςίας ἀνὰ ⟨ ᾱ, κηροῦ ⟨ β̄, τερεβινθίνης ⟨ ᾱ· ἐπιτίθει προςέχων, μὴ ἑλκωθῇ, καὶ διὰ τοῦτο αἴρων ςυνεχῶς.

Πρὸς ἰόνθους 5
(εἰςὶ δὲ ὄγκοι ςμικροὶ καὶ ςκληροὶ περὶ τὸ πρόςωπον).

᾿Οξυμέλιτι ἐπίχριε παρατρίβων ἢ λιθάργυρον μετὰ τερεβινθίνης καὶ ὀλίγου ἐλαίου λευκοῦ τρίψας κατάχριε ἀνατρίβων ἢ ςχιςτὴν μετὰ τερεβινθίνης ἢ ἀμύγδαλα πικρὰ ὄξει λειώςας ἀνάτριβε. πρὸς δὲ τοὺς τετυλωμένους ἰόνθους· ςάπωνος Γαλλικοῦ ⟨ δ̄, λιβάνου, ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ⟨ ᾱ· ὕδατι διεὶς κατάχριε καὶ μετὰ ὥραν ἀπόνιπτε.

Πρὸς ἰόνθους καὶ τρίχας καὶ τραχύματα τοῦ προςώπου. 6

Κηροῦ ⟨ ῑ, τερεβινθίνης ⟨ ᾱ, ἰξοῦ ⟨ β̄· ςύντηξον ἐλαίου παρεπιχέων καὶ τούτῳ τὸ πρόςωπον ἐκμάςςου· αἴρει γὰρ ἐκ ῥιζῶν.

κε' 4 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 49—50; Aëtius VIII 2*
κε' 5 *Oribasius, Ad Eunap. IV 51, cf. Synops. VIII 36; Aëtius VIII 13*

1 ῎Αλλο *om.* D ⟨ ῑ *(pr.) om.* D ⟨ *(pr.)* . . . ῑ *(pr. 2) om. a* ὀροβίνου DK ⟨ *(sec.)*] ἀνὰ ⟨ D ῑ *(tert.)*] ιε̄ DFG 2 ἀφρονίτρου K ⟨ ῑ *(pr.) om.* D ⟨ *(sec.)*] ἀνὰ ⟨ D*a* λίαν K: solue *a* ςμῶ] ςμῶ καὶ τὸ πεπονάτον ξηρότερον K: ςμῶ καὶ τῷ πεπονάτῳ ξηρῷ D 5 κεκαυμένον] κολλ/ͧ D, *e corr.* J 6 τῷ] ADEM: τὸ BCFGHK, *e corr.* M χρῖςαι HM κεκαυμένῳ] κολλ/ͧ D 7 καὶ] aut *a* 8 ἢ . . . πυρία *om.* C ἅλμῃ] ἄλλῃ κέχρηςο D πυρία *om.* AE ῥεφάνου K 9 φλοιὸν] χυλὸν τοῦ φλοιοῦ D τοῦτο . . . ἐπιτίθει *(11) om.* E *post* χρόνια *add. pro titulo* πρὸς τὰ χρόνια ὑπώπια D 10 τορδήλου FK: τροδίλου AD: trondilu *a* μέρη β̄] partem I *a* 12 ἀ ὑπόψυκτρον D ἀνὰ ⟨ ᾱ *om. a* ᾱ] ᾱ λιβάνου ⟨ ᾱ K: δ̄ D ⟨ β̄ *om. a* 13 ⟨] ana ʒ *a* ᾱ] δ̄ AE: II *a* αἴρων] aufer *a* 14 ςυνεχής K 15 Πρὸς] ἄλλο πρὸς D 16 μικροὶ D 17 ἢ] καὶ D 18 ἢ] καὶ ὀλίγου ἐλαίου ἢ D 19 λειώςας ὄξει B 20 γαλικοῦ EFGH 21 ᾱ] δ̄ CFG, *corr.* G 22 τραχύςματα D 23 ᾱ] *corr. ex* ια̅ H ἔλαιον D 24 τούτῳ] ABDHK: τοῦτο CFGM: οὕτω E ἐκμάςςων D ἐκ] αὐτοὺς ἐκ D

Ἄλλο. μήκωνα λεῖον ἢ γλήχωνα μετὰ ἁλὸς καὶ ὄξους κατάπλασσε.

7 Κηρωτὴ Θαΐδος ὥστε ἐρυθρὸν ποιεῖν πρόσωπον.

Κρόκου, ἐρυθροδάνου ῥίζης, φύκους, λιβάνου, σμύρνης ἀνὰ < β̄· ἀναλάμβανε στέατι μοσχείῳ καὶ μαστιχίνῳ ἐλαίῳ, εἶτα ἐπίχριε, καὶ διαστήσας περίματτε σπόγγῳ θερμοῦ. ἁρμόσει δὲ τὰ τοῦ προσώπου κἀπὶ τοῦ λοιποῦ σώματος.

1 κς′. Περὶ τῶν κατὰ τὸ στόμα παθῶν, καὶ πρῶτον περὶ ὀδόντων.

Τῶν ὀδυνωμένων ὀδόντων ἄνευ τῆς τῶν οὔλων φλεγμονῆς ἔσθ᾽ ὅτε μὲν ἐν αὐτῷ τῷ οἰκείῳ σώματι τὴν ὀδύνην, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ ἐν τῷ εἰς αὐτοὺς καταφερομένῳ νεύρῳ γίνεσθαι συμβαίνει. σφοδροτάτων οὖν χρεία φαρμάκων· διὰ τοῦτο τὰ πλεῖστα αὐτῶν δι᾽ ὄξους σκευάζεται δριμυτάτου. οὔλων δὲ διὰ φλεγμονὴν ὀδυνωμένων ἄριστόν ἐστι φάρμακον ἔλαιον σχίνινον εὔκρατον διακρατούμενον. ἔστω δὲ νέον· ὡς τό γε παλαιὸν εἰς τοσοῦτον τοῦ νέου φαυλότερον, εἰς ὅσον παλαιότερον. ὁ κοινὸς δὲ καὶ νῦν πεφυλάχθω λόγος, ὡς δεῖ προκενοῦσθαι τὸν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι πλεονάζοντα χυμόν.

2 Πρὸς φλεγμονὴν ὀδόντων.

Διακλυζέσθωσαν ὄξος, ἐν ᾧ ἀφήψηται κηκὶς ἢ ἁλικακκάβου ἡ ῥίζα ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα ἢ τὰ φύλλα ἢ γλήχων ἢ στρύχνου ὁ χυλὸς ἢ καππάρεως ῥίζα ἢ μυρσίνης φύλλα ἢ πόλιον ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζα, ἢ πηγάνου φύλλα μετ᾽ ὀξυμέλιτος ἢ κέρας ἐλάφειον ἢ καὶ τὸ σκιλλητικὸν ὄξος ἢ πύρεθρον μετὰ ὑσσώπου· εἰς δὲ τὸ βεβρωμένον τοῦ ὀδόντος ἐντίθει στύρακα μετὰ ὀπίου ἢ χαλβάνην ἢ θεῖον ἄπυρον μετὰ λυκίου, ἢ ὑοσκυάμου σπέρματος ὑπατμιζέσθω διὰ χωνίου· καὶ ἡ Φίλωνος ἀντίδοτος περιπλασσομένη τῷ ὀδόντι ἀνωδυνίαν ἐμποιεῖ. ῥευματιζομένων δὲ τῶν ὀδόντων μυρσίνης καὶ σχίνου καὶ κηκῖδος ἀπόζεμα διακλυζέσθω ἢ ῥοῦ Συριακοῦ καὶ βαλαυστίων ἢ σιδίων. ἐπίπλασσε δὲ ἁλῶν μέρη β̄, στυπτηρίας κεκαυμένης καὶ σβεσθείσης ὄξει καὶ λειωθείσης μέρος ᾱ, εἶτα οἴνῳ διακλυζέσθω. αἱμάσσουσι δὲ οὔλοις στυπτηρίαν

κς′ 1 *Galenus XII 854 sq.; cf. Aëtius VIII 22* 13—15 *Galenus XII 853; cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 66* 19—24 *cf. Galenus XII 855* 24—25 *ib. XII 859* 29—30 *ib. XII 881*

1 ἄλλο] *om.* E: *mrg.* A μήκωνα λεῖον] μηκωνάριον D: μήκωνος ἅλιον K: micona soluens *a* γλήχων K κατάπασσε AB: κατάπασε H: asperge utere *a* 4 εἶτα *om. a* 5 θερμοῦ] ABEHKM: θερμῷ CDFG*a* τὰ] *om.* G: *supra scr.* C² 7 *om.* E 8 πρῶτον *om.* CFG*a* 15 εἰς *(alt.) om.* E(*a*) ὅσον] ὅσον καὶ D: καὶ *supra add.* E² 19 ὄξος] ὄξει D*a* ἡ *om.* FM 20 στρύχνων E: τοῦ στρύχνου D 21 σμύρνης E ἢ πόλιον . . . φύλλα *(22) om.* AE 22 καὶ *om.* D*a* 24 χαλβάνης D 25 σπέρμα D*a* ὑπατμίζεσθαι K: ὑποκαπνιζέσθω D 26 ποιεῖ FM, *corr.* M *deinde pro titulo* πρὸς ῥευματιζομένους ὀδόντας *add.* D 27 ἀποζέματι D 28 ἐπίπαττε D δὲ] δὲ δι᾽ K 29 καὶ *(pr.) om.* D 30 αἱμασσομένοις D

λεπτὴν ἐπίπασον, ἢ ἀλόην μετ' οἴνου διακλυζέσθω ἢ βάτου ῥίζαν οἴνῳ ἀποζεσθεῖσαν ἢ ῥοῦν Συριακόν. αἱμασσομένων δὲ καὶ ῥευματιζομένων οὔλων ὠμοτάριχον ἐν χύτρᾳ καύσας ἕως ἀνθρακωθῆναι τῇ σποδιᾷ παράπτου. ἵστησι δὲ σειομένους ὀδόντας ἐπιπασσομένη ἀλόη ἢ ῥοῦς Συριακὸς ἢ σχιστὴ ἢ κηκὶς ἢ βάτου ῥίζα καθ' ἑαυτὰ ἢ σὺν οἴνῳ ἑψόμενα.

Πρὸς σειομένους ὀδόντας καὶ πρὸς οὖλα ῥευματιζόμενα καὶ πρὸς πᾶσαν νομὴν τὴν ἐν τῷ στόματι. 3

χαλκίτεως ὀπτῆς < ιβ̄, καδμίας < η̄· χρῶ ξηρῷ σὺν ὄξει.

Ἀπόνως ὀδόντας ἆραι. 4

Ἄλευρον μετὰ ὀποῦ τιθυμάλλου ἐπίθες καὶ ἐπάνω κισσοῦ φύλλων καὶ ἔασον ὥραν· αὐτομάτως γὰρ θρυβήσεται.

Ὀδόντων σμῆγμα καὶ πρὸς παρουλίδας. 5

Στυπτηρίας πλινθίτιδος 𐅻 δ̄, ἁλῶν ἀμμωνιακῶν 𐅻 δ̄, σμύρνης, κόστου, πυρέθρου ἀνὰ < δ̄, πεπέρεως κόκκοι π̄.

Πρὸς παρουλίδας. 6

Θείου ἀπύρου, πεπέρεως, στυπτηρίας σχιστῆς ἴσα. καὶ ἡ παρουλὶς μέν ἐστι φλεγμονὴ περί τι μέρος τῶν οὔλων, ἥτις μὴ λυθεῖσα ἐκπυΐσκεται, ἐκπυηθεῖσα δὲ φλεβοτόμῳ διαιρεθεῖσα διαστέλλεται μοτῷ· ἐπουλὶς δέ ἐστιν ἀπὸ φλεγμονῆς ὑπερσάρκωμα κατὰ τὸν ἐσώτατον γομφίον, ἔσθ' ὅτε μετὰ πυρετοῦ καὶ ὀδύνης. χρείαν οὖν ἔχει καταστολῆς· χρηστέον τοίνυν ἰῷ ξυστῷ καθ' αὑτὸ ἢ μετὰ ἴσης κηκῖδος ἢ

κϛ' 4 *Oribasius, Ad Eunap. IV 61*
κϛ' 6 *cf. Aëtius VIII 26—27*

1 ἐπίπασον] HKM: ἐπίπασσον ABCEG: ἐπίπασσε FJ: ἐπιπάσσειν D ἢ] εἶτα D ἀλόῃ D ῥίζῃ D 2 ἀποζεσθείσῃ D ἢ] ποιεῖ δὲ καὶ D ὀροῦν HM ῥοῦς συριακός D *deinde pro titulo* πε αἱμασσομένων καὶ ῥευματιζομένων οὔλων *add.* D αἱμασσομένων . . . οὔλων *(3) om.* D δὲ *om.* K 3 ὠμὸν τάριχον D ἀνθρακωθῇ D τῇ σποδιᾷ] *corr. ex* τὴν σποδιὰν D 4 ἐπιπλασσομένη DK 5 ἢ σχιστὴ *om.* D σχιστὴ] σχιστὴ στυπτηρία E: σχιστὴ στύψις C: στήψις *supra add.* G² ἑαυτῷ M: ἑαυτὰο F: ἑαυτ G: ἑαυτὴν C, *corr.* C² 7 *praemitt.* ἄλλο BCGM*a*, *mrg.* K 8 νομὴν] οὐλὴν E τῷ *om.* D 9 ξηρῷ χρῶ D 10 aliud ad auferendum dentem sine dolore *a*: ἄλλο *in spatio maiore* F ἀπόνως ὀδόντας ἆραι ἀναγκαῖον γὰρ *mrg. inf. add.* K² 11 ἐπιτίθει D φύλλον CG: φύλλα D 12 ἐκθρυβήσεται DK 13 ὀδόντος BEHM, *e corr.* K μίγμα FK: σμήγματ E 14 𐅻 δ̄ *(pr.)*] < δ̄ E: ἀνὰ 𐅻 δ̄ F: *om.* D: ∻ IIII piperis grana LXX *a* 𐅻 *(alt.)*] < E: ἀνὰ 𐅻 D 15 πεπέρεως κόκκοι π̄] sicco utere. aliud. sulfuris uiui piperis scisse *a* 17 θείου . . . καὶ] *hic om. a* ἡ *om.* D 18 φλεγμονὴ] et ipsa *a* ὅλων K 19 δὲ] δὲ καὶ D διαιρεθεῖσα] διερεθεῖσα δὲ K 20 τὸ M 22 τοίνυν] *corr. ex* δὲ τοίνυν K: οὖν M

σώρει κεκαυμένῳ ἢ στυπτηρίᾳ πάσῃ κεκαυμένῃ ἢ κηκῖδι καθ' αὑτὴν ἢ λεπίδι χαλκοῦ μετ' ὄξους λειωθείσῃ ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας καὶ ξηρανθείσῃ.

7 Ὀδοντοσμῆγμα.

Ἀριστολοχίας ῥίζα κεκαυμένη, ἐλάφειον κέρας κεκαυμένον σὺν βραχεῖ μαστίχης, ἅλες λευκοὶ φυραθέντες μέλιτι καὶ ἐνειληθέντες συκῆς φύλλοις καὶ καυθέντες, ἄχρις ἀνθρακωθῶσι, κήρυκες ἁλὸς πληρωθέντες καὶ καυθέντες, κοχλίαι χερσαῖοι καυθέντες σὺν μέλιτι, ἔρια οἰσυπηρὰ κεκαυμένα μετ' ὀλίγων ἁλῶν· ἑκάστῳ δὲ αὐτῶν εὐωδίας χάριν μισγέσθω σχοίνου ἄνθος ἢ ναρδόσταχυς ἢ φύλλον μαλαβάθρου ἢ κύπειρον ἢ ἶρις.

8 Ὀδόντας λευκαῖνον καὶ οὖλα στέλλον εὐωδίαν ἐμποιοῦν.

Κισήρεως, ἁλῶν ὀπτῶν, ἴρεως ἀνὰ < δ̄, κυπέρου < ε̄, ναρδοστάχυος < ᾱ, πεπέρεως < ϛ̄· λείοις χρῶ.

9 Πρὸς αἱμωδίαν.

Αἱμωδίαις ἀνδράχνη ποιεῖ διαμασωμένη ἢ ἔλαιον ὠμοτριβὲς παρατριβόμενον ἢ ἀμόργη ἐν χαλκῷ ἀγγείῳ ἑψηθεῖσα μέχρι μελιτώδους συστάσεως καὶ παλαιωθεῖσα διαχριομένη.

10 Πρὸς ὀδόντας ἐψυγμένους.

Ὀδοῦσιν ἐψυγμένοις δαφνίδων καὶ σχιστῆς στυπτηρίας, ἀριστολοχίας, κληματίτιδος ἴσα.

11 Πρὸς διαβεβρωμένα οὖλα.

Ῥόδων ἄνθους < η̄, κηκίδων < δ̄, σμύρνης < β̄. διακλυζόμενα δὲ τὰς τῶν οὔλων ἀναβρώσεις καὶ πλάδους ἰᾶται γάλα ὄνειον, ἐλαίας

κϛ' 7—8 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 65; Aëtius VIII 37* κϛ' 9 *cf. Galenus XII 874; XIV 430; Oribasius, Ad Eunap. IV 62* κϛ' 11 *Galenus XIV 432 sq.*

1 σώρεως κ/ (ε) D σώρει . . . ἢ] σωρικῇ K 2 χαλκοῦ] CDFG*a*: χαλκῇ ABEHKM 3 ὀδοντοσμῆγμα] AEH: ὀδόντος μίγμα K: ὀδόντος σμῆγμα BCGM: ὀδόντων σμῆγμα DF*a* 4 ῥίζαι BH κεκαυμένη *om.* D ἐλάφειον] *scripsi*: ἐλαφείου CDEFM*a*: ἐλαφίου ABGHK cornus *a* κεκαυμένον *om. a* 5 εἰληθέντες AE σύκοις ABHM 6 *ante* κήρυκες *add.* ἄλλο A *et in ras.* B κήρυκες . . . καυθέντες *(7) om.* D 7 κοχλίαι] *scripsi*: κοχλιοὶ ABCEFGHKM 8 μιγνύσθω D 9 ἄνθους D ναρδόσταχυς] CFG*a*: νάρδου στάχυς M: νάρδου στάχυος ABEHK: ναρδοστάχυος D φύλλων CDFG: folia *a* κύπειρα K: κυπέρου D ἴριδος D 10 οὐλὰς BDM συστέλλον D εὐωδίαν] καὶ εὐωδίαν AED 13 ὠμωδίαν D 14 αἱμωδίας CG: πρὸς ὠμωδίας D: *om. a* ἢ *om.* M 15 ἀγγείῳ] DK*a*: ἐλαίῳ ABCEFGHM 16 στάσεως B 17 περὶ ἐψυγμένων ὀδόντων *mrg.* D[2] 18 δαφνίδων] συμβάλλεται δαφνίδων D καὶ *om.* DK στυπτηρίας σχιστῆς D στυπτηρίας *om. a* 19 κληματίδος BE: κλιματίδος FM 20 διεβρωμένα CG οὖλα] DK: οὔλη ABCEFGHM 21 ἄνθη E κικῖδος E 22 διαβρώσεις K πλάδας E: τοὺς πλάδους D

φύλλων ἀφέψημα, ὄξος σκιλλητικόν, ξηρὰ δὲ προσαπτόμενα ἰὸς σιδήρου, κύτινοι· πρὸς δὲ τὰ οἰδοῦντα καὶ ἐκσαρκοῦντα ἀνδράχνης χυλὸς διακρατούμενος, ἅλμη κολυμβάδων ἐλαιῶν, ἔλαιον θερμὸν ὠμοτριβὲς ἢ σχίνινον ἢ μήλινον, ἀμόργη, ξηρὰ δὲ ἰὸς σιδήρου ἢ χαλκοῦ, ἀριστολοχίας ῥίζα, ἀρνογλώσσου σπέρμα, διφρυγές, χάλκανθος ὀπτή, κύτινοι.

Πρὸς χείλη ἐρρωγότα. **12**

Ἀμόργῃ ἑφθῇ διάχριε. ἢ τοῦτο· στέαρ χήνειον μετὰ μέλιτος, τερεβινθίνης ἴσα, ῥόδων ἄνθους, ὑσσώπου, ῥοδίνου ἀνὰ βραχύ.

Πρὸς τὸν λεγόμενον βάτραχον. **13**

Ὁ βάτραχος ὄγκος ἐστὶ φλεγμονώδης ὑπὸ τῇ γλώσσῃ συνιστάμενος, μάλιστα ἐπὶ τῶν παιδίων. διάτριβε οὖν τὸν τόπον μίσυος, ἰοῦ ξυστοῦ ἴσῳ ξηρῷ. κατὰ δὲ τοῦ ἀνθερεῶνος χρηστέον τῇ ἀνθηρᾷ ἢ τῷ σφαιρίῳ ἢ τῷ δι᾽ ᾠῶν παρύγρῳ· τῶν δὲ τελείων προδιαιρεῖν τὰς ὑπὸ τῆς γλώσσης φλέβας.

Ἄλλο· ποιεῖ καὶ πρὸς ἄφθας. ἰοῦ ξυστοῦ, κηκῖδος, χαλκίτεως ἴσα· σὺν δὲ γλυκεῖ ἐστι καὶ διάκλυσμα.

Ἄλλο. ὀροβίνῳ μετὰ μέλιτος προαποσμήξας διάχριε κηκῖδι λείᾳ μετὰ μέλιτος ἢ ῥόδων ἄνθει ὁμοίως, ἢ ἐλαίας φύλλων ἀφεψήματι διακλυζέσθω.

Πρὸς παρισθμίων φλεγμονήν. **14**

Εἰ μὲν ἐν πυρετῷ φλεγμαίνοι παρίσθμια καὶ κιονίς, ἀναγαργαρίσματα ἁρμόζει δι᾽ ἀφεψήματος πιτύρων ἢ ῥόδων ἢ φοινίκων ἢ μύξων ἢ φακῆς· ἐνδιδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς ἢ ἀκμαζούσης μικτέον αὐτοῖς τὸ μέλι, ὃ ἐν ἀρχαῖς οὐ χρὴ ποιεῖν οὐδὲ ἐν ἐπιδόσεσιν, ὡς μὴ τῇ δριμύτητι ἐφέλκῃ τι ῥεῦμα. εἰ δὲ ἐκπυηθέντα ῥαγῇ, γαργαριστέον μελικράτῳ ἢ μετὰ φακοῦ ἀφεψήματος ἢ ῥόδων ἐπιμένοντας μέχρι παντελοῦς λύσεως ἢ στοματικὴν διάλυσιν [καὶ] διδόναι γαργαρίζειν. εἰ δὲ λοιμικὰ ἕλκη ἐν παρισθμίοις γένοιτο, χρηστέον μὲν καὶ τοῖς προγεγραμμένοις, ἰδίως δὲ

κϛ΄ 12 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 56; Aëtius VIII 19*
κϛ΄ 13 *cf. Aëtius VIII 39* κϛ΄ 14 *cf. Aëtius VIII 48*

2 δὲ τὰ *om.* D σαρκοῦντα CK, *corr.* C: ἐκσαρκοῦντα οὖλα D 3 κατακρατούμενος CFG ἐλαῶν AM 4 ἀμόργη] ἢ ἀμόργη DE*a* ἀριστολοχίας] aut aristologie *a* 5 διαφρυγές BK, *corr.* B χάλκανθον ὀπτοὶ D: calcanthu assi *a* 7 ἢ] ποιεῖ δὲ καὶ D 10 τῆς γλώσσης K 11 ἐπὶ] ὑπὸ K διάτριβε οὖν] dissipans *a* ἰοῦ] καὶ ἰοῦ D 12 ἴσῳ] K: ἴσα ABCEFGHM*a*: μίξας ἴσα D 13. 14 τὰς φλέβας τὰς ὑπὸ τῇ γλώττῃ D 14 γλώττης M 15 ποιοῦν D καὶ *om.* K 16 δὲ] δέ γε CFG ἐστι] erit *a* καὶ] δὲ καὶ CFG 17 προσαποσμίξας K 18 ἄνθη CGK: ἄνθος F: ἄνθους D ἀφεψήματι] ἢ ἀφεψήματι K 21 μὲν *om. a* 22 ἢ *(pr.)*] ῥοιῶν ἢ D 24 ὅπερ D οὐδὲ ἐν ἐπιδόσεσιν *om. a* 25 ἐκπυωθέντα D: ἐκπυηθέντων AE 25. 26 ἢ μετὰ] *om.* D, ἢ *supra scr.* 26 ἀφεψήματι D 27 διαλύειν D: διάκλυσιν BM καὶ] *deleo* ἀναγαργαρίζειν D ἐν] e *a* 28 γίνεται D

προσενεκτέον τήν τε διὰ μόρων μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ ἢ ὑδρόμελι ἔχον ἄνθος ῥόδων ἐμπεπασμένον ἢ κόστον ἢ ῥοῦν ξηρὰ ἢ ἀφηψημένα ἢ γλαυκίου φύλλων ξηρῶν ἀφέψημα. ἔστι μὲν οὖν πικρόν, κάλλιστα δὲ ποιεῖ, εἰ τὸν χυλόν, ὡς εἰς τὰ κολλούρια χρώμεθα, λύοις ἐν τῷ μελικράτῳ· αὐτοῦ δὲ τοῦ θαμνίσκου ξηροῦ ἐμφυσωμένου καλλίστη ἡ χρῆσις ἢ δακτύλου προσαπτομένου· πειρᾶσθαι δὲ μηδ᾽ ὅλως χειραπτεῖν ἢ εὐαφῶς πάνυ παράπτεσθαι. ὤνησε δὲ καὶ ὁ Ἀνδρώνιος τροχίσκος. μετὰ δὲ τοὺς ἐρεθισμοὺς τούτων γαργαρίζειν τοῖς διὰ γλυκυρίζης ἢ τῷ διὰ σκυβελίτου καὶ κρόκου καὶ Χίας καὶ σμύρνης, ὕστερον δὲ ἀμύλου, τραγακάνθης. σταθείσης δὲ τῆς νομῆς τῷ διὰ γάλακτος καὶ Σαμίας γῆς γαργαριστέον.

15 Πρὸς ἀντιάδας.

Ῥοὰν γλυκεῖαν σὺν τοῖς λεπύροις κόψας καὶ ἐκπιάσας τοῦ χυλοῦ ϛ̄ μέρη πρὸς ἓν μέλιτος μίξας ἕψε ἄχρι μελιτώδους συστάσεως καὶ διάχριε.

Ἄλλο. κηκῖδος ὄμφακος Γο ᾱ, σχιστῆς στυπτηρίας Γο ᾱ, ἁλῶν ἀμμωνιακῶν ὠπτημένων Γο ᾱ· ξηρῷ παράπτου.

Ἄλλο. κηκῖδος < η̄, μίσυος < β̄, ἁλῶν ὀπτῶν < ε̄· χρῶ ξηρῷ. ἔστι δὲ ἀντιὰς ὄγκος σκιρρώδης τῶν παρισθμίων.

16 Περὶ κιονίδος.

Κιονίδος φλεγμαινούσης γαργαρίσμασι χρηστέον τοῖς ἐπὶ παρισθμίων φλεγμονῆς καὶ τοῖς μετρίως στύφουσιν, οἷός ἐστι ῥοᾶς χυλὸς διὰ κοχλιαρίου ἢ τοῦ ὀργάνου τοῦ σταφυλεπάρτου λεγομένου ὑποτιθέμενος, καὶ καθ᾽ αὑτὰ καὶ σὺν μέλιτι ἱκανῶς ἡψημένῳ, ἢ γλυκεῖα ῥίζα μιγνυμένη τῷ τῆς ῥοᾶς χυλῷ. ποιεῖ καὶ χυλὸς τῆς γλυκείας ῥίζης ἐνδιηθηθεὶς σὺν μέλιτι. ἀναστέλλει δὲ καὶ αἱματίτης λίθος καὶ ὁ Φρύγιος κεκαυμένος καὶ ὁ ἀγήρατος καὶ τὸ διὰ λίθου Φρυγίου αἰδοιικὸν καὶ γῆ

κϛ′ 15 *cf. Aëtius VIII 51* κϛ′ 16 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 69; Aëtius VIII 43*

1 τε *om.* D 2 ξηρὰ] ἢ ξηρὰ K ἀφηψημένα] DK: ἀφεψημένα ABCEFGHM 3 οὖν *om. a* 4 εἰ τὸν χυλόν] καὶ ὁ χυλὸς δὲ οὐχ ἧττον D εἰ] H, *e corr.* B: ἢ ABCEFGKM*a* suco *a* λείοις CD: λείσοις F: διοῖς K: λείου J: solue *a* τῷ *om.* D 5 δὲ] τε D 6 ἢ *(pr.) om.* D δακτύλῳ F πειρᾶσθαι] ἢ πεῖρα H: aut temtare *a* μηδὲ CG: *om.* K 7 ἀνδρόνιος CFG: andronos *a* 8 τούτους D τῷ] CDG: τὸ ABEFHKM 9 κυβελίτου D 10 τὸ CGK 12 πρὸς ἀντιάδας] DKB³: *om.* CEFGHM*a et spatio relicto* A: ἄλλο B 13 ἐκπιέσας D 14 μ/ ϛ̄ (ε superscr.) D πρὸς ἓν μέλιτος] μέλιτι D ἕψει D μέλιτος D 16 Γο ᾱ *(pr.) om.* D στυπτηρίας σχιστῆς D Γο ᾱ *(alt.) om.* D 17 Γο] ἀνὰ Γο D 18 Ἄλλο] *om.* D: ἄλλον D³ < β̄ *om.* D ὀπτῶν < ε̄] ἀμμωνιακῶν ὀπτημένων Γο ᾱ CFG < *(tert.)*] ἀνὰ < D ε̄] β̄ DK 21 ἀναγαργαρίσμασι D 23 ὀριγάνου K ἐπιτιθέμενος D 24 αὐτὸν D ἡψημένων K 25 ποιεῖν K: ποιεῖ δὲ AE χυλοῦ K ἐνδιηθηθεὶς] *scripsi*: ἐνδιηθεὶς ABCEFGHM: εὐδιηθείσης K: διηθηθεὶς D: solutus *a* 26 ἀναστέλλειν K κεκαυμένος *om.* D 27 δοιικὸν K

Cαμία καὶ Ἐρετριὰς καὶ Cινωπὶς καὶ ἡ Λημνία καὶ ὀμφάκιον καθ' αὑτὸ καὶ cὺν τούτων τινὶ καὶ ἀκάνθης Αἰγυπτίας ὁ καρπὸς καὶ ἡ cχιστὴ cτυπτηρία, τοῦ δὲ ῥόδου καὶ τὸ cπέρμα καὶ τὰ φύλλα· πραότερον δὲ ἐνεργεῖ· ἔτι δὲ πραότερον κόμμι, τραγάκανθα, cαρκόκολλα, ἄμυλον, οἷς χρηςτέον, ἐπὰν θλιβῇ μᾶλλον cφιγγομένη ὑπὸ τῶν cτυφόντων. ἰcοπαχοῦς δὲ αὐτῆς οὔcης, ὃ δὴ κίονα καλοῦcιν, γαργαρίcμαcι πιςτευτέον καὶ τοῖς διὰ cμύρνης τε καὶ κρόκου καὶ κυπέρου· τὰς δὲ περιθλάcεις εὐλαβεῖcθαι καὶ πτερῷ μᾶλλον διαχρίειν. cύνθετον δὲ τοῦτο· ῥοὸς Cυριακῆς < η̄, κρόκου < δ̄, κόςτου < η̄, ῥόδων cπέρματος < δ̄· καὶ οὔλοις ποιεῖ. λινοῦν ἀπὸ πορφύρας θαλαττίας περιτεθὲν ἐχίδνης τραχήλῳ καὶ πνῖξαν αὐτήν, εἶτα περιαπτόμενον, θαυμαςτῶς πως ὀνίνηςι παρίcθμιά τε καὶ ὅcα περὶ τράχηλον, ὡς μαρτυρεῖ Γαληνός.

Πρὸς τὰς ἐκ cτόματος αἱμορραγίας. 17

Πράcου φύλλα κόψας ἐπιτίθει ἢ cπόγγον καινὸν βάψας εἰς πίcςαν ὠμὴν κατάκαυcον καὶ λεάνας χρῶ· χρήcιμον cφόδρα ἐςτί. καὶ διακλύcματα δὲ ῥόδων ξηρῶν ἢ χλωρῶν ἀφέψημα ψυχρὸν ἢ ἑλίκων ἀμπέλου ἢ cχίνου φύλλων ἢ βάτου ἢ μήλων Κυδωνίων ἢ ῥόδων ἢ γιγάρτων ἢ φακῶν.

κζ'. Περὶ cυνάγχης καὶ τῶν ταύτῃ παρακειμένων, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν ἀπαγχομένων ἢ ἄλλως πως πνιγομένων.

1 Τῶν μὲν ἔνδον τῆς φάρυγγος μυῶν φλεγμαινόντων ἡ καλουμένη cυνάγχη γίνεται, τῶν δὲ ἐκτὸς ἡ παραcυνάγχη· ὡcαύτως δὲ καὶ τοῦ λάρυγγος οἱ μὲν ἔνδον μύες φλεγμαίνοντες τὴν κυνάγχην, οἱ δὲ ἐκτὸς τὴν παρακυνάγχην ἐργάζονται. παρέπεται δὲ πᾶcιν ὀρθόπνοιά τε καὶ πόνος μετὰ δυcπνοίας, ἐνίοις δὲ καὶ πυρετὸς ἔρευθός τε τοῦ προcώπου καὶ τραχήλου καὶ ὄγκος ἐπί τινων, τό τε cτόμα διεῳγὸς ἔχουcι καὶ

12 Γαληνός] *XI 860* κς' 17 *Galenus XIV 426* κζ' *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 71; Aëtius VIII 50* 21—24 *Alexander Trall. II 125*

1 ἐρετριακὴ D Λημνία] D, *e corr.* J: λεμνία *e corr.* B: λιμνία ABCE FGHKM(*a*) ὀμφάκινον D 2 καὶ *(pr.)*] τε καὶ D 3 δὲ *(pr.)*] τε D δὲ *(alt.)*] ADHKM*a*: *om.* BCEFG 4 ἔτι δὲ πραότερον *om.* D τραγάκαν^θ G: τραγάκανθον CF 5 ἐcφιγμένη D 6 δὴ *om.* *a* 6. 7 πιςτευτέον καὶ] χρηςτέον D 7 τε *om.* D 9 ῥοῦ cυριακοῦ D syriaci costi ana ʒ VIII croci *a* < δ̄ *om.* D*a* κόςτου < η̄ *om.* D*a* cπέρματος] cπέρμα^τ D: cπέρμα ABCEFGHKM*a* < *(ult.)*] ἀνὰ < D*a* καὶ] κόςτου < η̄, τὸ δ' αὐτὸ καὶ D 11 πως] ὅπως K: *om.* AE 12 παρίcθια CFG Γαληνός] ὁ Γαληνός D 14 κενὸν CFG 15 cφόδρα] γὰρ cφόδρα D καὶ *(alt.)*] ξηρὸν ἢ χλωρὸν D διακλύcματι G: διακλύcμαcι C: διακλύcματος F 16 δὲ] *om.* *a*: *postea add.* EM ξηρῶν ἢ χλωρῶν *om.* D 19 ἐν . . . πνιγομένων *(20)*] et de suffocatis *a* 20 ἢ . . . πνιγομένων *om.* E πνιγομένων] πνιγομένων λέγεται F: λέγεται *postea add.* BG 22 ἡ *om.* K 23 ἐκτὸς δὲ K 26 καὶ *(alt.)* *om.* D*a* ἐπιτείνων FG ἀνεωγὸς D

καταπίνειν οὐ δύνανται· τοῖς δὲ κυναγχικοῖς καὶ πνιγμὸς ἔσθ᾽ ὅτε παρηκολούθησεν. γίνεται δὲ τοῖς παιδίοις κατὰ τὸ σπάνιον τῶν τοῦ τραχήλου σπονδύλων παθόντων ἐκ καταπτώσεως τοιοῦτον πάθος. ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν ὡς ἀνιάτοις οὐκ ἐγχειρητέον· τοὺς δὲ ἄλλους αὐτίκα φλεβοτομεῖν ἀπ᾽ ἀγκῶνος καὶ κενοῦν οὐκ ἀθρόως, ἀλλὰ πλεονάκις ταμιευομένους τὸ πλῆθος· ἐκ γὰρ τῆς ἀθρόας κενώσεως λειποθυμήσασιν αὐτοῖς πνιγμοῦ κίνδυνος ἐπιγίνεται συρρεούσης ἀθρόως εἰς τὸ πεπονθὸς μόριον τῆς ὕλης. μὴ κουφιζομένων δὲ παρ᾽ αὐτὰ καὶ τὰς ὑπὸ τῆς γλώττης φλέβας τμητέον ἢ καὶ αὐτὴν ἐγχαρακτέον τὴν γλῶτταν, εἰ προπετεστέρα σὺν ὄγκῳ φαίνοιτο, τήν τε κοιλίαν κλυστέον δριμυτέρῳ κλύσματι καὶ τοὺς πόδας ἐπαντλητέον ὕδατι θερμῷ καὶ διαδετέον εὐτόνως τὰ ἄκρα, σκεπαστέον τε τὸν τράχηλον ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἢ καὶ ἐλαιοβραχέσι καὶ τοῖς δι᾽ ὠμῆς λύσεως καταπλαστέον. ἀναγαργαριζέσθωσαν δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν τοῖς ἐπὶ φλεγμονῇ παρισθμίων εἰρημένοις ἢ τῷ ἁπλῷ διαμόρῳ σὺν ἀφεψήματι ῥοός· βέλτιον δὲ τὸ ἀπὸ τῶν ἀγρίων μόρων διάμορον. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῇ συνθέτῳ διαμόρῳ ἢ τῇ διὰ καρύων διαχριέσθωσαν. ἀκμαζούσης δὲ τῆς νόσου καὶ νίτρου βραχὺ ἐπιμικτέον ἢ καὶ θείου ἀπύρου, πλὴν εἰ μὴ δριμύτης τις ἀποκωλύοι. καὶ ἡ κυνεία δὲ κόπρος ξηρὰ κοπεῖσα καὶ σὺν μέλιτι διαχριομένη κάλλιστόν ἐστι φάρμακον, καὶ ταύτης ἡ λευκὴ μάλιστα, καὶ τῶν ἀγρίων χελιδόνων ἡ σποδὸς ὁμοίως. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους καὶ τῷ διὰ τοῦ βησασὰ χρηστέον διαχρίσματι, ποτὲ μὲν ἐκλύοντας, ποτὲ δ᾽ αὖ πάλιν ἐπιτείνοντας αὐτοῦ τὴν δύναμιν ἑτέρων φαρμάκων ἐπιμιξίᾳ· καὶ σικύας ἢ βδέλλας προσακτέον ἀνθερεῶνί τε καὶ τραχήλῳ, καὶ τοῖς ἰσχυροτέροις χρηστέον ἀναγαργαρίσμασιν διὰ ἴρεως, ὑσσώπου, μελανθίου, ἀβροτόνου, γλυκυρίζης, ἰσχάδων ἑψηθέντων ἐν μελικράτῳ ἢ πηγάνου χυλῷ μετὰ γάλακτος ἢ νάπυι σὺν ὀξυμέλιτι. εἰ δέ τις ἐκ τούτων δριμύτης γένηται, δοτέον αὐτοῖς ἔλαιον ὡς ὅτι κάλλιστον θερμὸν ἢ ῥόδινον καθ᾽ αὑτὸ ἢ μετὰ χυλοῦ πτισάνης ἢ τήλεως ἀναγαργαρίζεσθαι. τροφὴ δὲ μελίκρατον ἔστω μέχρι τῆς τρίτης, μεθ᾽ ἣν ὁ τῆς πτισάνης χυλὸς σύν τινι τῶν ἡδέων πομάτων, εἶτα καὶ τῶν ᾠῶν τὰ κρόκα δίυγρα. καὶ τοῖς διὰ χόνδρου δὲ ῥοφήμασι χρηστέον ἀπευθυνομένης

4—9 *Alexander Trall. II 141* 17—23 *cf. id. II 135* 30—32 *id. II 145*

2 παρηκολούθησε EFM, -ν *eras.* B: παρακολουθεῖ D τοῦ *om.* D 3 τοιοῦτον] τὸ τοιοῦτο D 5 ἀπ᾽ ἀγκῶνος *om.* E 6 ταμιευομένους τὸ πλῆθος *om.* *a* 8 παρ᾽ αὐτὰ *om.* D 8. 9 τῇ γλώττῃ D 9 ἢ] *om.* *a*: *ins.* B ἐγχαρατέον AE εἰ] *seq. ras.* B: εἴ γε E 10 γένοιτο E τε] uero *a* 12 τε] δὲ M καὶ *om.* *a* 13 τοῖς] τῆς CEFK 14 φλεγμονῇ] *seq. ras. 1 litt.* B: φλεγμονῆς K παρισθμίοις F: et paristmiis *a* 15 διὰ μόρων D ῥοιᾶς D 16 διάμορον *om.* D ταῦτα δὲ DK διὰ μόρων D 17 τῇ] τὴν K: τῷ D 18 ἢ *om.* *a* κωλύοι D 19 δὲ *om.* *a*
21 ὁμοίως] καυθεισῶν ὁμοίως D 22 τῷ] τὸ CG βίσσα AE, *corr.* A: βῆσα D: βισασὰ H 24 προσενεκτέον D τε] CDFGKB[3](*a*): δὲ ABEHM
25 ὑσσώπου ἴρεως K 26 ἡψημένων D ἢ] ποιεῖ δὲ καὶ D 27 χυλὸς D νάπυ CDFG 28 ἔλαιον *om.* *a* ὡς *om.* D ἢ *om.* *a* 29 ἢ μετὰ] εἶτα D τήλεως ἢ πτισάνης D ἀναγαργαριζέσθωσαν D 30 δὲ] CDFGK*a*: *om.* AEHM: *supra scr.* B μέχρις AEHM ἣν] ἧς AE
32 δὲ *om.* *a*

τῆς καταπόσεως καὶ ταῖς ἁρμοζούσαις τῇ τοῦ κάμνοντος δυνάμει τροφαῖς. παρακμῆς δὲ φανείσης ἐπί τε περίπατον καὶ λουτρὸν ἄξομεν, τοὺς δὲ τόπους σκεπάσομεν κηρωτῇ ἀπὸ ἐλαίου πηγανίνου καὶ τῇ λοιπῇ προσηκόντως ἀναληπτικῇ ἀγωγῇ χρησόμεθα. 4
τῶν δὲ ἀπαγχομένων, οἷς μὲν ἀφρὸς ἤδη περὶ τὸ στόμα, μὴ ἐγ- 3
χειρεῖν Ἱπποκράτει πειθομένους· τῶν δὲ ἄλλων ἀνάκλησις γίνεται ὄξους ἐγχύσει καὶ πεπέρεως ἢ κνίδης καρποῦ ἐν ὄξει τριφθέντος δριμυτάτῳ· ἐργωδῶς δὲ παραδέχονται, ἀλλὰ χρὴ βιάζεσθαι. διαλυομένων δὲ τῶν περὶ τὸν τράχηλον ἐρυθημάτων εὐθὺς ἀναβλέπουσι καὶ ἀνίενται. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ναυαγῶν καὶ ὅλως τῶν ἐκπνιγομένων· ἀναζωπυρεῖται γὰρ τούτων τὸ θερμόν.

κη′. Περὶ κορύζης καὶ κατάρρου καὶ ἀρτηριακῶν καὶ βηχός.

Κοινὸν μὲν ὑπάρχει τοῖς πάθεσι τούτοις τὸ περιττωματικὴν ἐκ 1
τῆς κεφαλῆς ὑγρότητα παρὰ τὰ ὑποκείμενα φέρεσθαι μόρια. ταύτης μὲν κατὰ τοὺς μυκτῆρας ἐνσκηπτούσης κόρυζα τὸ πάθος προσαγορεύεται, κατὰ δὲ φάρυγγα καὶ τὴν ὑπερῴαν ἁπλῶς κατάρρους· ἐπειδὰν δὲ κατὰ τὸν λάρυγγα καὶ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ἐνεχθῇ, ὥστε καὶ τὸν ἔνδον ὑπαλείφοντα ταύτην ὑμένα τραχυνθῆναι, βραγχώδης ἡ φωνὴ γίνεται, καλοῦσι δὲ βράγχον τε τὸ πάθος καὶ ἀρτηριακόν· ἐφ᾽ ὧν οὐ μόνον ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ σφοδρᾶς ἀναφωνήσεως καὶ διὰ ψυχροῦ πνεύματος εἰσπνοὴν τραχύτης γίνεται φλεγμονώδης. χρονίζοντος δὲ τοῦ νοσήματος καὶ τοῦ ῥεύματος εἰς τὰ κατὰ θώρακά τε καὶ πνεύμονα φερομένου βῆχες αὐτοῖς γίνονται κακοήθεις. καὶ διὰ δυσκρασίαν δὲ πολλάκις ἡ βὴξ γίνεται, ποτὲ μὲν θερμήν, ὡς ἐν πυρετοῖς, ποτὲ δὲ ψυχράν, ὡς ἐν βορείοις καταστήμασιν, ἥτις καὶ ξηρὰ μᾶλλόν ἐστι· καὶ ἑτέρων δὲ νοσημάτων ἡ βὴξ ἔσθ᾽ ὅτε σύμπτωμα γίνεται, οἷον πλευριτικῶν, ἡπατικῶν, φθισικῶν, περιπνευμονικῶν. ὁ μὲν οὖν Γαληνὸς ἐπὶ χρονίαις βηξὶν ἱστορεῖ χαλαζίων τινῶν ἀναγωγὴν ἀπὸ θώρακος γίνεσθαι· Ἀλέξανδρος δὲ καὶ λίθον τινὰ βαρὺν οἷον τὸν ἐν τοῖς οὐρητικοῖς γεννώμενόν φησιν ἐπὶ χρονίας ἀνενεχθῆναι βηχός, ἐφ᾽ ᾧ καὶ παύσασθαι

6 Ἱπποκράτει] *Aphorism. II 43* 6—11 *Oribasius, Synops. VIII 59; cf. Aëtius VIII 52* κη′ *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 77; Aëtius VIII 54* 27 Γαληνὸς] *VIII 292* 29 Ἀλέξανδρος] *Alexander Trall. II 153*

2 λουτρὸν καὶ περίπατον AE 5 στόμα] στόμα εἴη D 6 ἱπποκράτη ACG: ἱπποκράτης K 7 καὶ] τε καὶ D μετ᾽ ὄξους CDFG δριμυτάτῳ] *Or (a)*: δριμυτάτου ABCDEFGHKM 9 δὲ *om.* K ἀνίενται] CDFG: ἀνίονται H *et e corr.* B: ἀνιῶνται AEKM: surgunt *a* 10 πνιγομένων D 14 παρὰ] πρὸς D 15 μὲν] μὲν οὖν AE: δὴ D μυκτῆρας] μυκτῆρας μὲν D 17 τὸν *(alt.)* . . . τραχυνθῆναι *(18) om. a* 19 δὲ] τε F: *om.* A*a* τε *om.* DF τὸ] τὸ τοιοῦτον D 20 σφοδρὰν ἀναφώνησιν D: σφοδρὰς ἀναφωνήσεις K 21 εἰσποὴν EH, *corr.* E 22 τε *om.* A 23 αὐτοῖς *om.* D δὲ *om. a* 24 ἐν *om.* K 25 ὥσπερ D 27 μὲν οὖν] autem *a* 28 ἀγωγὴν CFG, *corr.* C² ὑπὸ AE γενέσθαι D 29 γεννώμενόν] ABDKM: γεννωμένων E: γενόμενον CFG: γινόμενον H 30 χρονίαις BHM, *corr.* M ἐφ᾽ ᾧ] DFK: ex quo *a*: ἐφ᾽ ὧν ABCEGHM

τὴν βῆχα· ἡμεῖϲ δὲ ἐπὶ αἵματοϲ ἀναγωγῇ τῶν λίθων ἔκκριϲιν εἴδομεν, ὡϲ ἐκεῖϲε γενόμενοι ἀκριβέϲτερον ἱϲτορήϲομεν. τοῖϲ μὲν οὖν ἐπ᾽ ἐγκαύϲει τὴν κόρυζαν ἢ τὸν κατάρρουν ἔχουϲι θερμαϲίαϲ ϲυναίϲθηϲιϲ περὶ τὰ μόρια γίνεται καὶ δριμέων τε καὶ λεπτῶν ὑγρῶν ῥύϲιϲ διά τε μυκτήρων καὶ τοῦ ϲτόματοϲ ἔρευθόϲ τε τῶν περὶ τὸ πρόϲωπον καὶ τὰϲ ῥῖναϲ· τοῖϲ δὲ ἐπὶ ψύξει διάταϲιϲ τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον καὶ τῶν ἠθμοειδῶν πόρων ἔμφραξιϲ, ὥϲτε μὴ διηχεῖϲθαι τὴν φωνὴν ἄνωθεν διὰ τῶν ῥινῶν· χρονίζουϲι δὲ αὐτοῖϲ καὶ βῆχεϲ προϲγίνονται καὶ φλέγματοϲ ἀναγωγή, ποτὲ μὲν ἀπέπτου καὶ διύγρου, ποτὲ δὲ χλωροῦ. τιϲὶ δὲ καὶ πυρετὸϲ ἐπιγίνεται τοὺϲ μὲν ἐπ᾽ ἐγκαύϲει μηδὲν ὠφελῶν, τοῖϲ ἐπὶ ψύξει δὲ καὶ ϲύμπεψιν ἐργαζόμενοϲ.

2 Θεραπεία κατάρρου καὶ κορύζηϲ.

Θερμῆϲ μὲν οὖν δυϲκραϲίαϲ ἐπικρατούϲηϲ, ὅϲα τοῖϲ ἐπὶ τοιαύτῃ κεφαλαλγοῦϲιν αἰτίᾳ, ἁρμόϲει βοηθήματα· καὶ λουτροῖϲ δὲ χρηϲτέον καὶ θερμῷ πλείονι προϲαντλητέον τὴν κεφαλήν. τροφαὶ δὲ τούτοιϲ ἁρμόϲουϲιν αἱ ῥοφηματώδειϲ καὶ τὰ ᾠὰ τὰ ῥοφητὰ καὶ ἄμυλοϲ καὶ ἴτρια καὶ ϲήϲαμα καὶ ἰϲικοὶ ἀμύγδαλά τε καὶ ὁ τοῦ κώνου καρπὸϲ καὶ ὅϲα διὰ γάλακτοϲ πέμματα καὶ τῶν οἴνων οἱ γλυκεῖϲ καὶ μὴ παλαιοὶ τό τε διὰ κωδυῶν ἔκλεικτον φάρμακον καὶ τὰ πρὸϲ ταῦτα ϲύνθετα τῶν βοηθημάτων. ψυχρᾶϲ δὲ τῆϲ δυϲκραϲίαϲ ὑπαρχούϲηϲ καὶ δυϲλύτου τοῦ νοϲήματοϲ ὀλιγοϲιτία τε παραλαμβανέϲθω καὶ τῆϲ κεφαλῆϲ ἀλοιφὴ διὰ τῶν θερμῶν τε καὶ λεπτομερῶν, ναρδίνου, πηγανίνου· τὸ δὲ ἴρινον μὴ μόνον ἀλειπτέον, ἀλλὰ καὶ ταῖϲ ῥιϲὶν ἐνϲτακτέον, καὶ διαχριϲτέον ἔνδοθεν αὐτὰϲ λιβάνῳ καὶ ϲμύρνῃ ϲὺν ἐλαίῳ, καὶ μάλιϲτα ἐπὶ τῶν κορυζῶν τῶν ἐπὶ ψύξει· τοὺϲ δὲ καὶ ὀϲφραντὰ διὰ ῥάκουϲ κεκαυμένα μελανθίου ἢ κυμίνου καυθέντων τε καὶ ἐνδεθέντων ἐν ῥάκει ὤνηϲε· καὶ τὸ κῦφι τὸ ϲεληνιακὸν ὀϲφραινέϲθωϲάν τε καὶ κατὰ τοῦ μετώπου χριέϲθωϲαν, ἐφ᾽ οὗ καὶ μία τῶν ἀφλεγμάντων ἐμπλάϲτρων κεκολλήϲθω,

2 ἐκεῖϲε] λα´ 1 κη´ 2 *cf. Aëtius VIII 57*

1 αἵματοϲ . . . ἐκεῖϲε *(2) om.* A τῶν] τὴν τῶν DK εἴδομεν] D, *corr. ex* εἴδωμεν K: ἴδομεν CFG, *e corr.* M: ἴδωμεν BEHM 2 ὡϲ *om. a* γεννώμενοϲ K ἱϲτορήϲωμεν BKM, *corr.* M: inspeximus *a* μὲν *om. a* 3 θερμαϲία ϲυναιϲθήϲει K 5 τῶν *om.* CFG 6 διάϲταϲιϲ K 7 ἰθμοειδῶν BCGHKM: ἰϲθμοειδῶν ADEF ἔμφραξιϲ] CDFG: ἐμφράξειϲ KA[3]: ἐμφράξει ABEM*a*: ἐμφράξῃ H 8 χρονιζούϲηϲ E 10 μὲν] μὲν οὖν FM ἐπ᾽] ἐν K ἐγκαύϲεϲι D 11 καὶ *om. a* operatur *a* 12 κορύζηϲ καὶ κατάρρου E 13 μὲν *om. a* οὖν *om.* D τοιαύτῃ] τῇ αὐτῇ K 14 ἁρμόζει D 15 ἁρμόζουϲιν D 16 αἱ *om.* A τὰ ᾠὰ τὰ] ᾠὰ D 17 καὶ ἴϲικοι *om.* D conii *a* 18 πόματα D καὶ *(alt.) om.* K*a* 19 ἑλικτὸν D 20 τῆϲ *om.* AE οὔϲηϲ M 22 ναρδίνου] οἷόν ἐϲτι νάρδινον D πηγανίνου] CEFGK: πηγάνινον D: πηγάνου ABHM*a* 23 ἐπαλειπτέον CFG 24 αὐτὰϲ ἔνδοθεν K ϲμύρναν K 25 κορυζώντων D τοῖϲ CFG διὰ ῥάκουϲ *om. a* κεκαυμένα] *a*: κεκαυμένου ABCEFGHKM: *om.* D 26 μελανθίου] καὶ μελανθίου CFG: καὶ *del.* C καυθέντων τε *om. a* ἐν ῥάκει] panno laneo *a* 27 τε] δὲ AK: *om.* D 28 οὗ] οἷϲ D ἀφλεγμάτων ABEH

οἷον ἱκέσιος ἢ ὀξηρὰ ἢ βάρβαρος ἢ Ἀθηνᾶ. πρὸς δὲ τὸν ἐπὶ ψύξει κατάρρουν καὶ πίνειν τοῦ κύφεως συνοίσει. κατὰ δὲ τοῦ θώρακος τοῦ βαλσάμου τὸν ὀπὸν ἐπαλειπτέον, διὰ οἰσυπηρῶν ἐρίων αὐτὸν περιθαλπτέον μετὰ στύρακός τε καὶ ἰρίνου ἢ ἀνηθίνου καὶ τροφαῖς θερμοτέραις τε καὶ συμπεττικαῖς χρηστέον· ἤδη δὲ πεττομένης τῆς ὕλης ἀποφλεγματισμός τε αὐτοῖς ἁρμόσει καὶ σμήγματα τῆς κεφαλῆς, οἷον ὁ τοῦ Κωνσταντίνου σάπων καὶ τὰ παραπλήσια.

Ἀρτηριακῶν θεραπεία. 3

Τοῖς δὲ ἀρτηριακοῖς καὶ βράγχοις προσαγορευομένοις ἁρμόσει μὲν καὶ τὰ λεχθέντα, ἰδίως δὲ φλεγμονώδους μὲν οὔσης κατὰ τὴν ἀρτηρίαν καὶ τὸν λάρυγγα τῆς διαθέσεως κατ᾿ ἀρχὰς μὲν τοῖς ἐμπλαστικοῖς χρηστέον βοηθήμασιν, ἄχρις ἂν ἡ φλεγμονὴ μετριωτέρα γένηται· τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ διὰ γλυκέος Κρητικοῦ καὶ τραγακάνθης καὶ κόμμεως καὶ ἀμύλου καὶ τῶν λιπαρῶν φοινίκων τὸ ἀφέψημα καὶ τῆς γλυκείας ῥίζης μετὰ σιραίου ἄχρι μελιτώδους συστάσεως καὶ ἡ τῶν ὑπογλωττίδων καλουμένων χρῆσις· πρὸ δὲ πάντων οἴνου πόσεως ἀπεχέσθωσαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. μετριασάσης δὲ τῆς φλεγμονῆς γλυκέος οἴνου λαμβανέτωσαν καὶ τοῖς διὰ μέλιτός τε καὶ γάλακτος σὺν ἀμύλῳ ἢ ἄρτῳ σιλιγνίτῃ καὶ δι᾿ ἀμυγδάλων ῥοφήμασι χρήσθωσαν καὶ τοῦ βουτύρου λαμβανέτωσαν. ὑγρότητος δὲ καταλειφθείσης ἐν τοῖς μορίοις ἐπὶ τὰ ῥυπτικώτερα ἔρχεσθαι, οἷόν ἐστι κυάμινον ἔτνος καὶ τὰ διὰ μέλιτος σκευαζόμενα καὶ κράμβαι καὶ τὰ καλῶς ἡψημένα πράσα· φάρμακα δὲ τὰ θερμότερα κατὰ πρόσβασιν διά τε τοῦ ἀπὸ ἰσχάδων σιραίου καὶ λιβάνου καὶ ἴρεως καὶ τερεβινθίνης στύρακός τε καὶ χαλβάνης πεπέρεώς τε καὶ κιναμώμου καὶ κασσίας καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων.

Περὶ βηχός. 4

Καὶ τὰς βῆχας δὲ τῇ αὐτῇ μεθόδῳ θεραπευτέον τοῦτο μόνον ἐπιβλέποντας, εἰ καὶ δι᾿ ἑτέρων μορίων γίνονται συμπάθειαν, οἷον γαργαρεῶνος ἐπιστάζοντος ἢ κεφαλῆς, καί, εἰ νοσήμασιν ἑτέροις συμπίπ-

κη′ 3 *cf. Galenus XII 3 sqq.; Aëtius VIII 54* κη′ 4 *cf. Aëtius VIII 58—61*

1 οἷον] οἷον ἡ D ἢ *(pr.)*] ἢ ἡ D ἢ *(sec.)*] ἢ ἡ CDFGHM ἢ *(tert.)*] ἢ ἡ CDFG 2 συνοίσει] ὀνήσει K 3 διὰ] ἢ δι᾿ D 4 μετὰ] et cum *a* ἢ] et *a* 5 τε *om.* FM συμπεπτικαῖς D: συμπεπτικαὶ K 6 αὐτοῖς *om.* E σμῆγμα CFG*a* οἷος CFG, *corr. ex* οἷον BD: qualis est *a* 7 κωσταντίνου E παραπλήσια] CDEFG*a*: παραπλησίως ABHKM 9 προσαγορευομένοις *om. a* ἁρμόζει D*a* 17 δὲ *om.* B 19 δι᾿] τοῖς δι DK: *om.* CFG 20 καταληφθείσης *ed. Basil.*: adunato *a* 21 ἐρχέσθω K κύμινον K 22 ἡψημένα] CDGK: ἑψημένα ABEFHM 23 κατὰ] ADE: καὶ τὰ BCFGHKM*a* διά τε τοῦ] οἷα τὰ D τε] τὸ K ἀπὸ] ἀπὸ τῶν K 24 *ante* πεπέρεώς *eras.* καὶ B 25 τε καὶ] DK: καὶ ABCEFGH: *om. a* τούτοις *om. a* παραπλησίως K: *comp. ambig.* E 27 καὶ *om. a* δὲ] τε K αὐτῇ] τοιαύτῃ AE θεραπευτέον μεθόδῳ K ἐπιβλέποντας] DK: ἐπιβλέποντες ABCEFGHM 28 συμπάθειαν] DE*a*: συμπαθείᾳ *uel* συμπάθειαι ABCFGHKM, *e corr.* E 29 καὶ] ἢ D

τοιεν, καὶ τούτων, ὡς οἷόν τε, προνοουμένους κατὰ τὸν εἰρημένον καὶ ῥηθηcόμενον τρόπον. ἡ δὲ τῶν cυνθέτων βοηθημάτων ἔκθεcιc ἑξῆc ὑποτέτακται.

5 Καταπότια πρὸc κατάρρουν καὶ βῆχα. cτύρακοc, cμύρνηc, ὀπίου, χαλβάνηc ἴcα· γλυκεῖ ἀναλαβὼν ἢ καθ' ἑαυτὰ ὀλμοκοπήcαc ποίει ὀροβιαῖα κοκκία καὶ δίδου εἰc κοίτην γ̄ ἢ δ̄ ἢ ε̄, καὶ γλυκέοc ἐπιρροφείτω. ταῦτα πρὸc δριμὺ καὶ λεπτὸν ῥεῦμα.

Ἄλλο. ὑοcκυάμου cπέρματοc < ιβ̄, cτροβιλίων < ς̄, κρόκου < β̄· ἑψήματι ἢ γλυκεῖ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ.

6 Ἔλλειγμα. μέλιτοc ℥ α̅, βουτύρου ℥ ∠′· cυνεψήcαc δίδου· τό τε δι' ὑccώπου καὶ cύκων καὶ cτροβίλων καὶ ἴρεωc ἀφέψημα ῥοφείτω.

7 Καταπότια τοῖc χρονιωτέροιc. cτύρακοc < ς̄, cμύρνηc < β̄ ∠′, τερεβινθίνηc, χαλβάνηc, ὀποπάνακοc, ἴρεωc ἀνὰ < β̄, πεπέρεωc λευκοῦ, νίτρου, ὑοcκυάμου cπέρματοc, ὀποῦ μήκωνοc ἀνὰ < α̅· χωρὶc ὑγροῦ τινοc ὀλμοκοπήcαc πλάccε καταπότια καὶ χρῶ, καθὰ προείρηται.

8 Πρὸc τραχύτητα βρόγχου καὶ βῆχα διαίμουc τε πτύcειc. ἀμύγδαλα πικρὰ λελευκαcμένα κε̄ καὶ λινοcπέρμου πεφωγμένου < δ̄, τραγακάνθηc < β̄, cτροβίλου κόκκουc λ̄, ᾠοῦ ἐν cτεατίῳ ὠπτημένου τὴν λέκιθον· ἡ τραγάκανθα ὕδατι βρέχεται, τὸ δὲ ὅλον γλυκεῖ ἀναλαμβάνεται. εἰ δὲ καὶ ὁ ἦχοc εἴη τῆc φωνῆc τεθραυcμένοc, μέλιτοc μίcγε ἀντὶ τοῦ γλυκέοc, καὶ μάλιcτα ἐφ' ὧν ἀναχθῆναί τι δεῖ.

9 Ἀρτηριακὴ ὑπογλωccὶc φωνὴν ἀποκεκομμένοιc, βραγχιῶcιν, ἀναφορικοῖc. τραγακάνθηc < ς̄, κόμμεωc < ς̄, cμύρνηc < α̅, λιβάνου < α̅ ∠′, πεπέρεωc λευκοῦ κόκκουc κ̄, κρόκου < α̅, γλυκυρίζηc χυλοῦ < ς̄, φοινικοβαλάνων γ̄ τὴν cάρκα, γλυκέοc Κρητικοῦ τὸ ἱκανόν· καὶ αὐτὸc μόνοc τῆc τραγακάνθηc ὁ χυλὸc ὑπὸ τὴν γλῶτταν ὑποτιθέμενοc. ἀντὶ χυλοῦ γλυκυρίζηc αὐτῆc ἑψηθείcηc ἄχρι cυcτάcεωc τὸ ἀφέψημα τετραπλοῦν βάλλεται.

10 Ἀρτηριακὸν ἠχῶν ἀποκεκομμένων ἁρμόζον καὶ φωναcκικοῖc. πράcα

4—7 *Alexander Trall. II 157* 8—9 *id. II 159*

1 καὶ . . . τρόπον *(2) om. a* προνοουμένουc] D: προνοουμένου ABCEF GHKM: προνοούμενοι *e corr.* E 5 ἢ] ἢ καὶ D αὐτὰ K: αὐτὸ CF: ἑαυτὸ G 8—9 *om.* D 8 cτροβήλων CG: cτροβίλων F < *(sec.) om.* K 11 cτροβίλου DK: cτροβιλίων E 12 ταῖc χρονιωτέραιc D 13 νίτρου *om. a* 14 α̅] δ̄ D 15 καθὼc D 17 λελεπιcμένα F καὶ *om.* D πεφωγμένου] *post* -ω- *ras. 2 litt.* B: *pro* -ωγ- *ras. 2—3 litt.* A: πεφρυγμένηc F: *om.* D 18 < β̄ *om.* E cτροβηλίου CG cτέατι DK λέκινθον BCFGM 19 τραγάκαν(θ) G: τραγάκανθοc F *et corr. ex* τραγάκανθον C 20 τῆc φωνῆc εἴη CFG(*a*) μέλιτι DM cμίγε BM 22 ἀρτηριακὴ . . . ἀναφορικοῖc] ad vocem amputatam *a* ἀρτηριακαὶ AE ὑπογλωccὶc] DM, *e corr.* B: ὑπὸ γλώccηc ACGK: ὑπὸ γλώcηc EF: ὑπὸ γλώcοιc H βραγχιῶcιν] ἁρμόζουcα βραγχιῶcιν D ἀναφορικόν E 23 < ς̄ *(pr.) om.* D < *(sec.)*] ἀνὰ < D 24 κρόκου] κηκῖδοc D χυλὸν K < ς̄] καὶ K 25 γ̄] ℥ K τῆc cαρκὸc D καὶ] ποιεῖ δὲ καὶ D 27 ταύτηc D ἄχρι cυcτάcεωc *om. a* 29 πρὸc ἀρτηριακοὺc ἤχουc ἀποκεκομμένουc ἁρμόζει δὲ καὶ D ἀρτηριακὸν] BFGH: ἀρτηριακῶν ACEKM*a* ἠχῶν] *eras.* B: ἥλων AM: ἦχον F καὶ φωναcκικοῖc *om. a*

ζ̄ ἕψε εἰς ἀποτρίτωσιν καὶ αὐτὰ μὲν ῥῖψον, τῷ δὲ ὕδατι μῖξον χυλὸν ἅλικος καὶ μέλι καὶ ᾠῶν προαφεψημένας λεκίθους τρεῖς συνέψησον κινῶν ἀνηθίνῳ κλωνίῳ.

Βηχικόν. γλήχωνος Γο β̄, στροβιλίων, κνήκου σπέρματος, λινοσπέρμου 11
ἀνὰ Γο ᾱ, πεπέρεως ἑφθοῦ Γο δ̄· μέλιτι ἑφθῷ.

Ἄλλο. ὑσσώπου, γλήχωνος, πεπέρεως, καλαμίνθης ἀνὰ Γο ᾱ, πετροσελίνου Γο L′· μέλιτος ἡμίνα.

Πεπτικὸν χρονίας βηχός. μέλιτος < ις̄, τερεβινθίνης < β̄, χαλβάνης 12
< δ̄· συνεψήσας πλάσσε κυάμινα μεγέθη καὶ ὅσον καρύου Ποντικοῦ, καὶ τούτων ἀποθηλαζέτω.

Ἄλλο. ξηρὰν βῆχα ἰᾶται τά τε ἀρτηριακὰ καὶ ὕδατος ἔσθ᾽ ὅτε καταρρόφησις ζεστοῦ· διὰ παχύτητα γὰρ φλέγματος μὴ ἀνάγοντες τοῖς ὑγραίνουσι ποσῶς βοηθοῦνται. ἁρμόζει δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ διὰ ὑσσώπου καὶ ἴρεως καὶ στροβίλου ἀφέψημα.

Τροχίσκος καπνιστὸς πρὸς βῆχα συνεχῆ. στύρακος, πεπέρεως, μαστί- 13
χης, πετροσελίνου ἀνὰ Γο ᾱ, σανδαράχης γρ. ς̄, κοκκόδαφνα β̄· ἀναλαβὼν μέλιτι κάπνιζε βαλὼν εἰς κάρβωνας, ὥστε τὸν βήσσοντα διὰ χωνίου τὸν καπνὸν ἀναπνεῖν. ποιεῖ δὲ τοῖς ἐψυγμένοις ὁπωσοῦν.

κθ′. Περὶ ὀρθοπνοίας, ἄσθματος καὶ δυσπνοίας.

Τοὺς ἄνευ τοῦ πυρέττειν ἀναπνέοντας πυκνόν, οἷον οἱ δραμόντες 1
ὠκέως, ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομάζουσιν ἀσθματικούς, αὐτοὺς δὲ τούτους ἀπὸ τοῦ τὸ σχῆμα τοῦ θώρακος ἅπαν ὄρθιον φυλάττειν φόβῳ τοῦ πνιγῆναι ὀρθοπνοϊκοὺς καλοῦσιν. γίνεται δὲ τὸ πάθος παχέων τε καὶ γλίσχρων χυμῶν ἐμπλασθέντων τοῖς βρογχίοις τοῦ πνεύμονος. ἡ δὲ δύσπνοια κοινόν ἐστι σύμπτωμα καὶ τούτοις καὶ ἑτέροις πλείοσιν ἐπακολουθοῦσα πάθεσιν. ὁ δὲ τῆς τῶν ἀσθματικῶν θεραπείας σκοπός ἐστιν ἐκδαπανῆσαι τὸν γλίσχρον καὶ παχὺν χυμὸν διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ ῥυπτόντων φαρμάκων. ὄξος τοίνυν αὐτοῖς ἁρμόσει σκιλλη-

κθ′ *cfr. Aëtius VIII 63* κθ′ 1 *cf. Oribasius, Synops. IX 5; Ad Eunap. IV 77, 79*

1 ἕψει CFG: ἕψι B: ἑψήσας D καὶ *om.* D ῥῖψον] proiciens *a* δὲ *om. a* χυλοῦ CG 2 προαφεψημένων M (*e corr.?*) 3 ἀνηθίνῳ] D: aneti *a*: ἀνήθῳ ABCEFGHKM 4 βηχικόν] ἄλλο: - βηχικόν A κνήκου] κρόκου AE σπέρματος] D: σπέρμα ABCEFGHKM*a* 5 ἑφθοῦ] μέλανος ἑφθοῦ D μέλιτος ἑφθοῦ D 6 ἄλλο . . . πετροσελίνου] *postea ins. in ras. min.* M πεπέρεως, καλαμίνθης *om.* M 7 μέλιτι D ἡμίναν AE: *om.* D 8 ις̄] ς̄ AE 9 κυαμιναῖα D ὅσον *om. a* καὶ (*alt.*) . . . ἀποθηλαζέτω (*10*) *om.* D 11 ἄλλο] ξηρᾶς βηχός K: πε ξηρᾶς βηχός D καὶ *om. a* 12 ζέοντος D μὴ] μηδὲν D 13 *ad* ποσῶς *mrg.* μερικῶς K διὰ *om. a*: δι᾽ DK 14 στροβίλων D 15 τροχίσκος . . . συνεχῆ] πρὸς βῆχας συνεχεῖς D 16 γρ.] ʒ *a* 19 ἄσθματος] καὶ ἄσθματος F 20 πυκνόν *om. a* 22 πᾶν D φόβου M 27 ἐστιν] γέ ἐστιν K παχὺ BM, *corr.* B 28 ῥυπτικῶν E αὐτοῦς H: αὐτοὺς M ἁρμόζει D

τικὸν καὶ τὸ διὰ τούτου cκευαζόμενον ὀξύμελι πινόμενον αὐτή τε ἡ cκίλλα ὀπτὴ λεία μετὰ μέλιτος καὶ τῶν ἀντιδότων ἡ ἱερὰ καὶ κάθαρcιc cυνεχὴc ἀπὸ φαρμάκων ἰcχυροτάτων καὶ ἀπὸ ῥαφανίδων ἔμετοι ἀριcτολοχία τε cτρογγύλη πινομένη, κενταυρίου τοῦ μεγάλου ἡ ῥίζα, cπονδυλίου ὁ καρπὸc καὶ ἡ ῥίζα, καλαμίνθηc ὁ καρπόc, ὕccωπον, ἶριc, μελάνθιον. ὄνων τῶν ὑπὸ ταῖc ὑδρίαιc ξέcτην βαλὼν εἰc ἄγγοc κεραμεοῦν φρῦγε ἐπ᾽ ἀνθράκων, λευκανθένταc δὲ τρῖβε καὶ μέλιτι ἑφθῷ ἀναλαβὼν δίδου μύcτρον πρὸ τροφῆc καὶ μετὰ τροφήν. εἰ δὲ χρεία κατεπείγοι, καὶ φλέβα τέμνειν πρὸ τούτων ἁπάντων καὶ κενοῦν κατὰ δύναμιν, καὶ τὴν κοιλίαν κλυcμοῖc ἐρεθιcτέον· ἔξωθεν δὲ τὸν θώρακα καταπλαcτέον μὲν διὰ cύκων καὶ αἰρίνου ἀλεύρου καὶ κριθίνου ἔχοντοc καὶ ῥητίνην καὶ κηρὸν καὶ μέλι, ἐμπαccέcθω δὲ αὐτῷ καὶ ἶριc καὶ μάννα. οὐκ ἄχρηcτοc δὲ καὶ ἡ ὠμὴ λύcιc μετὰ ῥητίνηc καὶ κηροῦ καὶ ἴρεωc καὶ μάννηc. ἀλείμμαcι δὲ χρηcτέον θερμοτέροιc, ἰρίνῳ, ἀνηθίνῳ, πηγανίνῳ. ἰδιαίτερον δὲ τοῦτο· κιcήρεωc μέροc ᾱ, cφέκληc, ἥτιc ἐcτὶ τρὺξ οἴνου κεκαυμένη, μέρη δ̄, ἀρcενικοῦ μέροc ᾱ, cχοίνου ἄνθουc μέρη β̄, ἀλκυονίου μέροc ᾱ, ἀφονίτρου μέρη β̄· κόψαc, cήcαc ἀνάλαμβανε τῷ ἀλείμματι καὶ ἐν τούτῳ ἀνάτριβε τὰ περὶ τὸν θώρακα. καὶ μαλάγμαcι δὲ χρηcτέον τοῖc ἕλκειν τοὺc ἰχῶραc δυναμένοιc.

2 Ἀcθματικοῖc πόμα.

Πολίου, ἀβροτόνου, καcτορίου, χαμαιπίτυοc, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc ἴcα· μέλιτι φυράcαc δίδου. ἔδοcάν τινεc ἀφονίτρου κοχλιάριον τριcὶ κυάθοιc μελικράτου.

Ἄλλο. ἀφονίτρου ∠ θ̄, πεπέρεωc ∠ ᾱ, cιλφίου ∠ ∠΄· κοχλιάριον ὕδατι.

Ἄλλο. καcτορίου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc ἀνὰ ∠ η̄, πεπέρεωc κόκκουc μ̄· γλυκεῖ ἀναλάμβανε καὶ δίδου κυάμου ἴcον cὺν μελικράτῳ.

1 διὰ τούτου *om. a* ὀξύμελι] cum oximelle *a* 2 καθάρcειc CDFG 3 cυνεχεῖc ACDF 5 ὁ καρπόc *om. a* ὕccωποc FK: ὕccω (π supra) G 6 ἀγγεῖον D 7 λευκανθέντ͡ D καὶ] ἢ D: *om. a* 8 δίδου] et da *a* 9 τέμνειν] CDFGK: τέμνε ABEHM*a* κενοῦν] CDEFGK: κένου ABHM*a* 10 κλυcμοῖc ἐρεθιcτέον] κλύζειν D κλύcμαcιν CFG 11 μὲν *om. a* αἰρίνου] *Aëtius*: ἰρίνου ABCDEFGHKM*a* 11 ἔχοντοc] D*a*: ἔχον ABCEFGHM: ἐχόν (τον supra) *e corr.* J: ἔχων K 12 καὶ *(pr.) om. a* ἐμπλαcέcθω A: ἐμπ(λ supra)αccέcθω C² 14 καὶ μάννηc *om.* D 15 δὲ *om.* B τούτῳ AB, *e corr.* M: τούτων F cφέκληc . . . ᾱ *(16) om. a* 16 μέροc . . . ἀφονίτρου *(17) om.* D ἄνθοc H*a*: ἄν(θ supra) CG 17 ᾱ] I sfeclis conbuste partes IIII arsenicu partem I *a* ἀφρονίτρου K β̄ *(alt.)*] ᾱ A cείcαc AEFGK 18 ἐν *om.* D καὶ *(alt.) om.* CFG 19 δὲ *om. a* δυναμένουc AE 20 ἀcθματικὸν E, *comp. ambig.* G 21 πόλιον ἀβρότονον καcτόριον D 22 ἴcα . . . θυμιάματοc *(26) om.* D 22 *ante* ἔδοcάν *add.* ἄλλ(ο) AE ἀφρονίτρου K*a* 23 μελίκρατον AE: μελικράτῳ H 24 ἀφρονίτρου H ∠΄] VI *a* 26 η̄] β̄ D

Ἄλλο. σινάπεως ⟨ α̅, νίτρου ἀφροῦ τριώβολον, ἐλατηρίου δίχαλκον, ὅ ἐστιν ἡμιοβόλιον· πλάσον τὸ πᾶν εἰς τροχίσκους η̅, δίδου δὲ δὶς ἐφ' ἡμέρας β̅· καθαίρονται γὰρ ἄνω ἀλύπως. ἐπὶ δὲ τῶν πνιγομένων δίδου ἀφονίτρου ⟨ γ̅ μεθ' ὑδρομέλιτος κυάθων γ̅ καὶ μετὰ καρδαμώμου ἐνίοτε· καὶ παραχρῆμα βοηθεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς.

λ'. Περὶ περιπνευμονίας.

Ἡ περιπνευμονία φλεγμονὴ τοῦ πνεύμονός ἐστι τὰ πολλὰ μὲν ἐπὶ κατάρροις ἰσχυροῖς ἢ συνάγχαις ἢ ἄσθμασιν ἢ πλευρίτισιν ἢ ἑτέροις γινομένη νοσήμασιν, ἔστι δὲ ὅτε καὶ αὐτὴ κατάρχεται τοῦ πάθους. παρέπεται δὲ τούτοις δύσπνοια, πυρετὸς ὀξύς τε καὶ καυσώδης, βάρος τε καὶ τάσις τοῦ στήθους, ῥωγμὸς καὶ πολλῆς τῆς ἐπὶ τὸ πρόσωπον πληρώσεως ἀντίληψις ἀνάρροπον ποιουμένης τὴν ὁρμὴν τῆς ὕλης δίκην πυρός· ἐρυθρὰ γοῦν αὐτοῖς τὰ μῆλα φαίνεται, καὶ τὰ ὄμματα διῴδηκεν μετὰ τοῦ κάτω νεύειν τὰ ἐπισκύνια, καὶ οἱ κερατοειδεῖς ὑπολίπαροι φαίνονται. τῶν δὲ σημείων ἐπὶ τὸ καυσωδέστερον ἀποκλινόντων ἐρυσιπελατώδη τὴν φλεγμονὴν τοῦ πνεύμονος ὑποληπτέον. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἐκ μεταπτώσεως ἑτέρων νοσημάτων εἰς τοῦτο παραγενομένων τὴν μὲν φλεβοτομίαν παραιτητέον, καὶ μάλιστα, εἰ χρονίσαντες εἶεν ἢ καὶ φθάσαντες ἐν ἀρχῇ φλεβοτομηθῆναι. κλυστέον δὲ τὴν κοιλίαν ἐν ταῖς ἐνδόσεσι δυσυποβίβαστον οὖσαν ἢ σικυαστέον μηδενὸς κωλύοντος κατὰ τοῦ στήθους καὶ τῶν πλευρῶν εὐμεγέθεσι καὶ πολλαῖς σικύαις μετ' ἐγχαράξεως. εἰ δὲ τὸ τῆς περιπνευμονίας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπήρξατο πάθος, ἐπιτρεπόντων μὲν τῶν εἰς τοῦτο ἀριθμῶν φλεβοτομητέον· εἰ δὲ μή, σικυαστέον γοῦν καὶ τούτους πρὸς τὴν δύναμιν ποιουμένους τὴν τοῦ αἵματος κένωσιν. ῥοφήματα δὲ λαμβανέτωσαν ἀπὸ χυλοῦ πτισάνης, χόνδρου μετὰ μέλιτος ἢ ἀπὸ πικρῶν ἀμυγδάλων μετὰ σεμιδάλεως ἢ χόνδρου τῶν ἡδέων τινὸς παραμιγνυμένου πομάτων, ὑδρομήλου ἢ ἀπομέλιτος ἢ ὑδροροσάτου· ἀγαθὸν δὲ καὶ πρόσφατον βούτυρον ὅσον κοχλιάρια γ̅. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς σύκων μεθ' ὑσσώ-

λ' *cf. Alexander Trall. II 151; Aëtius VIII 74*

2 ὅ] καὶ K   πλάσον] *e corr.* J: πλάσσε D: confice *a*: πλάσσον ABCEGHKM: πλάσσας F   δίδου] καὶ δίδου D   δὲ *om.* DE   3 δὶς] D: β̅ ABCEFGHKM*a*   ἄνω *om. a*   4 ἀφρονίτρου EK*a*   5 καὶ *(utr.) om. a*   6 περιπνευμονίας] ACE*a*: πνευμονίας BDFGHKM   7 ἐστι τοῦ πνεύμονος D   μὲν *om. a*   9 δὲ ὅτε καὶ] quando *a*   τοῦ πάθους] per se passio *a*   11 τοῦ] τοῦ τε D   καὶ *(alt.) om.* K   πολλὴ D   ἐπὶ] περὶ D*a*   12 ποιούμενος E   13 γοῦν] γὰρ D: autem *a*   αὐτῆς AE   διῴδηκεν] ἰώδη D   15 ἀποκλινάντων AE: ἐκκλινόντων F   16 π̅ν̅ς̅ AE, *corr.* A[3]   18 μὲν *om.* E   19 ἀρχῇ] ἀρχῇ τῆς πρώτης νόσου K: ἀρχῇ τῆς νόσου D: principio egritudinis primum *a*   φλεβοτομητέον K   20 δυσυποβίαστον AE: difficilem *a*   ἢ] ἢ καὶ CFG: et *a*   οὐδενὸς DK   21 τοῦ] τε τοῦ DK   23 τῶν εἰς τοῦτο ἀριθμῶν] εἰς τὸν τούτου ἀριθμὸν K   24 γοῦν] γοῦν ὀλίγον D: *om. a*   καὶ *om. a*   τούτους] τούτου τοῦ K   26 χόνδρου] aut farre *a*   μετὰ *(pr.) om.* D   27 παραμιγνυμένων EH   29 ὅσον *om. a*   αὐτοὺς *om. a*

που ἀφεψήματι ἢ ἴρεως ἑψηθείσης ἐν μελικράτῳ ἢ ἴρεως λείας ὅσον β̄ κοχλιαρίων ἐμπασσομένων μελικράτῳ· τοῦτο καὶ κάτω καθαίρει. πρὸς δὲ φυλακὴν τῆς δυνάμεως συχνότερον αὐτοὺς ποτιστέον τῷ μελικράτῳ κατὰ μόνας καὶ μετὰ πιτυΐδων. καὶ σικύας ἐπιτιθέναι δεῖ καθ' ὅλου τοῦ θώρακος καὶ τῶν πλευρῶν, κυπρίνην κηρωτὴν ἔχουσαν ἴρεως ἐμπεπλασμένης ἢ κηρωτὴν διὰ πηγανίνου ἐλαίου καὶ ἴρεως ξηρᾶς ἢ τὸ διὰ κηροῦ καὶ ῥητίνης μυελοῦ τε καὶ βουτύρου καὶ ὑσσώπου καὶ ἴρεως ξηρᾶς καὶ ναρδίνου μύρου.

λα'. Περὶ αἵματος πτύσεως.

1 Εἰ μὲν κατὰ ῥῆξιν ἡ τοῦ αἵματος γένηται πτύσις, πολὺ κενωθήσεται, καὶ ποτὲ μὲν ἐκ φανερᾶς αἰτίας, οἷον καταπτώσεως, κραυγῆς καὶ τῶν τοιούτων, ποτὲ δὲ ἐξ ἀφανοῦς, οἷον πλήθους ἢ ψύξεως ἀμέτρου· τὸ γὰρ ψυχρὸν φλεβῶν ῥηκτικόν, φησὶν Ἱπποκράτης. εἰ δὲ κατὰ διάβρωσιν, οὐκ ἀθρόως ἀλλὰ κατὰ βραχὺ τοῦ αἵματος ἀναγωγὴ γίνεται δριμέων τινῶν καὶ μοχθηρῶν βρωμάτων προηγησαμένων ἢ ἀσιτίας ἢ κατάρρου δριμέος. εἰ δέ γε κατὰ ἀναστόμωσιν, τῶν μὲν εἰρημένων οὐδέν, ὅτι μὴ πλῆθος ἔσθ' ὅτε, προηγεῖται, ὑγροτέρα δὲ καὶ θερμοτέρα δίαιτα καὶ λουτρῶν ἀμέτρων χρῆσις καὶ λίαν θερμοῖς χωρίοις οἴκησις τούτοις αἰτία φανήσεται, καὶ οὔτε ἐπὶ φλεγμοναῖς οὔτε ἐπὶ πυρετοῖς οὔτε ἐπὶ πόνοις γενήσονται, καθάπερ ἐπὶ τῶν κατὰ διάβρωσιν, τοὐναντίον δὲ εὐφορώτερον ἕξουσιν, ὡς εἰκός, κενουμένου· εἰ δὲ καὶ αἱμορροΐδες ἢ καθάρσεις γυναικῶν ἐπεσχημέναι εἶεν, καὶ κινδύνων ἔσονται λυτικά. τὰ αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ τοῖς διὰ πλῆθος ἐπὶ ῥήξει κενουμένοις ἀγαθὰ συμβήσεται, πλὴν εἰ μὴ διὰ τὸ ἕλκος ἢ δι' ἄμετρον κένωσιν βλαβεῖεν. ἡ δὲ κατὰ ἀνάβρωσιν τοῦ αἵματος κένωσις οὐδέποτε πρὸς ἀγαθὸν γίνεται. καὶ εἰ μὲν δι' ἐμέτων ἀναφέροιτο, δῆλον, ὡς ἐκ τῶν κατὰ τὸν στόμαχον ἢ τὴν γαστέρα φέρεται χωρίων, ἐφ' ὧν καὶ δι' ἕδρας ὑποβιβαζόμενον ἔσθ' ὅτε κενοῦται· εἰ δὲ μετὰ βηχός, ἀπὸ

λα' 1 *cf. Alexander Trall. II 187 sqq.; Aëtius VIII 65* 13 Ἱπποκράτης] *Epidem. VI 3, 6*

1 ἀφέψημα D ἑψηθείσης . . . ἴρεως *om.* K ἢ ἴρεως . . . μελικράτῳ *(2)* *om.* H 2 κοχλιάρια β̄ D ἐμπασσόμενα D: ἐμπασσόμενον CGK, *e corr.* B: sparse *a* κάτω] αὐτῷ K 3 τὸ μελίκρατον M: τοῦ μελικράτου D 4 καὶ *(pr.)*] τε καὶ D σικύας] CDEFG*a*, *e corr.* B: σικύους AHK: σικύου *seq. ras.* M ὅλου *om. a* 5 κυπρίνην] καὶ κυπρίνην D*a*: καὶ *ins.* B[2] ἐμπεπασμένης E: *om. a* 6 ξηρᾶς ἴρεως CFG ἢ τὸ . . . ξηρᾶς *(8)*] *ins.* K[2]: *om.* H τὸ] τῷ G: καὶ τῷ C 7 μυελοῦ] καὶ μυελοῦ M 10 μὲν *om. a* γίνεται D 14 ἀναγωγὴ] ἡ ἀναγωγὴ DHK 16 γε *om.* AEFM(*a*) 17 *supra* ὅτι *add.* εἰ M[2] ἔσθ' ὅτε *om. a* δὲ] τε K 18 δίαιτα *om.* A ἀμέτρων] *corr. in* ἄμετρος D: inmoderatus *a* 18 λίαν] ἐν λίαν D*a* 20 fiet *a* 21 κενούμενοι M: κενουμένου τοῦ περιττοῦ CDG*a*: κενουμένου τοῦ πυρετοῦ F καὶ *om. a* 22 ἢ] et *a* κάθαρσις CGK*a* 23 λυτικαί K δὲ *om. a* πλῆθος] CDFGKM, *e corr.* B: πλήθους ABEH, *e corr.* M

25 ἡ] *corr. ex* εἰ A: si *a* 26 ἀγαθοῦ A: ἀγαθῷ K: ἀγαθὸν (ου suprascr.) D μὲν *om. a* 27 κατὰ] περὶ D 28 ὑποβιαζόμενον E

τῶν ἀναπνευστικῶν. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἀφρῶδες εἴη καὶ ὑπόλευκον ἐκ διαλείμματός τε ἀναφέροιτο χωρὶς ὀδύνης καὶ θλίψεως, ἐκ πνεύμονος δηλοῦται φερόμενον, ἐφ᾽ ὧν τοῦ χρόνου προϊόντος καὶ πυρετὸς ἕψεται συνεχής, καὶ μάλιστα τοῖς κατὰ διάβρωσιν, καί τι τῆς τοῦ πνεύμονος οὐσίας ἢ βρόγχιον ἢ φλὲψ ἀνενεχθήσεται· οἶδα δέ τινα τῶν ἐκ τοῦ πνεύμονος ἀναπτυόντων αἷμα προϊόντος τοῦ χρόνου μετὰ μεγίστης βηχὸς καὶ πλήθους αἵματος λίθους ἀναπτύσαντα δ̄ ἢ ε̄ τραχεῖς καθάπερ τριβόλους, μέγεθος δὲ κερατίων γ̄ ἢ καὶ δ̄· καὶ παρ᾽ αὐτὰ μὲν ἐκουφίσθη, μετ᾽ ὀλίγον δὲ εἰς φθίσιν μετέστη καὶ ἀπέθανεν. εἰ δέ ποτε καὶ φλεγματώδης ἀναγωγὴ γίγνοιτο μετὰ κουφοτέρας τῆς βηχὸς ἢ καὶ ἀποχρέμψεως, ἀφρῶδές τε καὶ κοῦφον εἴη τὸ φερόμενον, ἀπὸ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἴσθι τὴν ἀναγωγήν. εἰ δὲ μέλαν τε εἴη τὸ αἷμα καὶ θρομβῶδες, ὀδύνη τε διασμαίνοι κατὰ τὸν τόπον, ἀπὸ τοῦ θώρακος ἡ ἀναφορὰ δηλοῦται διὰ τοῦ πνεύμονος ἢ τοῦ βρόγχου γινομένης τῆς μεταλήψεως· εἰ δὲ μετὰ ἀναχρέμψεως, ἐκ τῶν κατὰ τὴν φάρυγγα δι᾽ ὑπερῴας ἐνεχθήσεται. εἰ δέ ποτε ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπιστάξοι, μετά τινος ἐρεθισμοῦ καὶ βηχὸς ἐκδίδοται καταρρέοντος αὐτοῦ πρὸς τὸν λάρυγγα καὶ αὖθις ἀναφερομένου· τούτων δὲ δριμὺς ὡς μάλιστα κατάρρους ἢ κεφαλῆς πόνος ἢ βάρος προηγεῖται. γίνεται δέ ποτε δι᾽ ὑπερῴας αἵματος κένωσις καὶ διὰ βδέλλαν καταποθεῖσάν τε καὶ προσπεφυκυῖάν τινι τῶν τῆδε μορίων· ἀλλὰ περὶ μὲν ταύτης ἐν τῷ περὶ δηλητηρίων εἰρήσεται λόγῳ.

Θεραπεία. 2

Τοὺς δὲ ἐπὶ κατάρρῳ πτύσαντας αἷμα αὐτίκα φλεβοτομεῖν, εἰ μὴ λίαν δριμὺς ὁ κατάρρους ᾖ, καὶ σύμμετρον ἀφαιρεῖν πρὸς τὴν δύναμιν διαδεῖν τε τὰ ἄκρα καὶ ἀνατρίβειν σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ θερμῷ ἢ Σικυωνίῳ πλὴν τῆς κεφαλῆς τροφήν τε προσάγειν σιτώδη χυλὸν ἔχουσάν τινος τῶν αὐστηρῶν, οἷον ῥοιᾶς, μήλων, ἀπίων, ἢ αὐτὰ ἐκεῖνα συνεψείσθω. ὑπνοῦν δὲ μέλλοντι δίδου τοῦ δι᾽ ἠλέκτρου τροχίσκου τῇ τε τρίτῃ τῶν ἡμερῶν δίδου μέλιτος ἐφθοῦ ὀλίγον ἐκλείχειν. εἰ δὲ ταῦτα νικηθείη

22 λόγῳ] *V 37* λα´ 2 *cf. Oribasius, Synops. IX 1; Aëtius VIII 66—68*

3 φερόμενον] τὸ φερόμενον K ἐφ᾽ ᾧ CFG 4 τοῦ *om.* D 5 βρόγχον H δὲ *om. a* τινα] *mut. in* τινας C 7 βηχὸς] CDFGK: τῆς βηχὸς AEHM, τῆς *eras.* B ἀναπτύσαντας CFGHM 8 δὲ] δὲ ὡς ἀπὸ D κερα^τ AE: κ/^ε CGK: κερ BH *et mut. in* κεράτων M²: κερατίου F: sicut ceratia *a* καὶ *(pr.)*] *om.* DK: *ins.* M² 10 γίνοιτο BCFGM τῆς *om.* D 12. 13 καὶ θρομβῶδες τὸ αἷμα D 13 ὀδύνην F*a*, *e corr.* B διασημαίνοιτο K: σημαίνοι D 14 γενομένης BF: γιγνομένης D 15 εἰ] ἡ B δὲ] δὲ καὶ M 16 ἀνεχθήσεται HM ποτε *om.* D ἐπιστάξοι] BCGM: ἐπιστάζοι ADEH(*a*): ἐπιστάξει^η F: ἀποστάξει K 20 καταπωθεῖσαν A: καταποθήσονται K προσπεφυκυῖα K 24 δὲ *om.* D ἐπὶ κατάρρῳ *om. a* ἀναπτύσαντας D μὴ *om.* D 25 ὁ] εἴη ὁ D ᾖ] εἶ M: εἴη F: ἢ D 26 τε] δὲ FK σὺν *om.* D 28 ἢ] *om.* K: ἢ καὶ D: et *a* συνεψήσθω K 29 δὲ *om.* E τοῦ . . . δίδου *(30) om.* AE τοῦ] τὸ FK: τὸν D τροχίσκον F, *comp.* D τε] δὲ DHK

χρονιζούσης τῆς νόσου, ξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἐπιτίθει τὸ διὰ τῆς κόπρου τῶν ἀγρίων περιστερῶν καὶ μετὰ τρεῖς ὥρας λαβὼν τὸ φάρμακον ἐπὶ βαλανεῖον ἄπαγε μηδαμῶς ἀλείφων τὴν κεφαλήν, εἶτα θρέψας τοῖς ῥοφήμασιν εἰς κοίτην δίδου τῆς θηριακῆς ἀντιδότου, πάλιν τε τῇ ὑστεραίᾳ διδοὺς ὁμοίως ἀνάτριβε τὸ πᾶν σῶμα πλὴν τῆς κεφαλῆς· ταύτῃ δὲ κηρωτὴν ἐπιθετέον τὴν διὰ θαψίας ἢ ἑτέραν τινά, καὶ τοῖς ῥοφήμασιν αὖθις χρηστέον· ἐπιμένοντος δὲ σικύαν τῷ ἰνίῳ κολλητέον. εἰ δὲ λίαν δριμὺς ὁ κατάρρους εἴη, τὴν μὲν φλεβοτομίαν παραιτητέον, τροφαῖς δὲ καὶ βοηθήμασι τοῖς τε λεχθεῖσιν ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ κατάρρου χρηστέον λόγῳ καὶ τῶν ἀρτίως εἰρησομένων τοῖς προσφόροις. τῶν δὲ διὰ ψῦξιν αἷμα πτυόντων θερμαντέον ἅμα τοῖς ξηραίνουσι τὸν θώρακα καὶ τῆς διὰ δύο πεπέρεων δοτέον ἅμα τῷ δι' ἠλέκτρου τροχίσκῳ. καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἀναπνευστικῶν δὲ διὰ ῥῆξιν ἢ ἀναστόμωσιν ἀνάγοντας φλεβοτομητέον, εἰ μὴ πλῆθος αἵματος φέροιτο. πάντας δὲ κατακλιτέον ἐν τόποις εὐαέροις ἐπὶ κλίνης ἀκινήτου κατὰ τὸ ἀνάρροπον σχῆμα φυλαττομένους τὸ σφοδρῶς ἀναπνεῖν τε καὶ φθέγγεσθαι, ἐπιρριπτέον δὲ τοῖς πεπονθόσι μέρεσι σπόγγους δι' ὀξυκράτου χλιαροῦ, μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην οἰσυπηροῖς ἐρίοις μετὰ ῥοδίνου ἢ μυρσίνου ἢ σχινίνου ποτὲ μὲν σὺν ὄξει, ποτὲ δὲ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ· πολλῆς δὲ τῆς φορᾶς οὔσης γῦριν καὶ μάννα σὺν ὄξει ἐπιθήσομεν ἢ στυπτηρίαν καὶ ἀκακίαν ἢ σίδια ἢ κηκῖδα μετ' ὄξους ἢ φοίνικας σὺν ἀλφίτοις καὶ μήλοις Κυδωνίοις ἑψηθέντας ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὴν δι' ἰτεῶν ἐπιρριπτέον ἔμπλαστρον, καὶ μάλιστα μετριωτέρας οὔσης τῆς
3 φορᾶς. διὰ στόματος δὲ ταῦτα· ἀνδράχνη ἐσθιομένη ποιεῖ (δραστικώτερος δὲ ὁ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος), βαλαύστιον, βάτου ὁ καρπὸς καὶ τὸ ἄνθος, δρυὸς τὸ ἰνῶδες καὶ τὸ ὑπὸ τῷ κελύφει τῆς βαλάνου (μάλιστα δὲ ἕψοντες αὐτῷ χρῶνται, φηγοῦ δὲ καὶ πρίνου δραστικώτερα), ῥῆον, Σάμιος ἀστήρ· πρὸς πᾶσαν αἵματος πτύσιν Λημνία σφραγίς, λίθος αἱματίτης λειότατος ἅμα χυλῷ ῥοιᾶς ἢ πολυγόνου· ποσὸν δὲ τοῦ λίθου ὅσον γρ. α̅. σύνθετα δὲ ὅ τε δι' ἠλέκτρου τροχίσκος καὶ ὁ διὰ κοραλλίου καὶ ὁ διὰ τῆς Αἰγυπτίας ἀκάνθης τό τε ξηρίον τὸ συγκείμενον

10 λόγῳ] κη′ 2   λα′ 3 *cf. Oribasius, Synops. IX 2; Alexander Trall. II 195 sq.; Aëtius VIII 69—70*

3 ἀπάγαγε M   4 τε *om. a*   5 δοὺς K   πᾶν τὸ D   6 δὲ] δὲ τὴν M   ἕτερα K   7 προσκολλητέον H   8 μὲν *om.* E   10 κατάρρουν AE   εἰρημένων CFGK   τοῖς προσφόροις] *om. a*: ἐν τοῖς προσφόροις K: τοῖς προσφόρους A: τοῖς προσφάτοις E   12 τῆς] τοῦ D   13 καὶ *om. a*   τοὺς] DK, *e corr.* M: τοῖς ACEFGHM, *e corr.* B   ἢ] ἢ δι' D   16 τὸ] τοῦ *corr. ex* τοὺς K   17 δὲ] τε K   σπόγγοις H   19 σχινίνου] σχινίνου διαθαλπτέον D, *fort. recte*   δὲ *(pr.) om. a*   20 μάνναν BEHM: μάννα συχνῶς D   21 καὶ *(pr.)*] aut *a*   κηκῖδα] C*a*: κηκι$^{\delta'}$ DG: κικι$^{\delta'}$ EF: κηκίδια ABM: κικίδια HK   24 ταῦτα] ταῦτα ποιεῖ D   ποιεῖ *om.* D   25 βαλαύστιον *om.* D   26 τὸ *(tert.)*] τῷ ACF   τὸ ὑπὸ τῷ κελύφει] ὁ φλοιὸς D   27 αὐτῷ] F: αὐτὸ K: αὐτὸν ABEM: αὐτῶν CGH: αὐτὸ οὕτω D: eis *a*   κυπρίνου D   δραστικώτερος E*a*: δραστικώτερον A   28 ῥῆον] *om.* ADE: *eras.* M: ῥίον H: ῥοιός F   29 ἢ] ἢ καὶ E   ποσὸν] τὸ ποσὸν D   31 ξηρίον τὸ] D: ξηρίον ABCEFGHKM

ἀπό τε γῆς ἀςτέρος καὶ Λημνίας cφραγῖδος κοραλλίου τε καὶ cυμφύτου καὶ ἀμύλου, πάντων ἴcων. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ διάβρωcιν, καὶ μάλιςτα κατάρρου προηγηcαμένου, καὶ ὀπίου μέρος L′ μίγνυμεν· καὶ τὸ λαμβάνον δὲ Cαμίου ἀςτέρος, ἀγηράτου λίθου, Λημνίας cφραγῖδος ἴcα καλόν ἐςτιν ὅcον δύο κοχλιαρίων ποcὸν πινόμενον ἐν δύο κυάθοις ἀρνογλώccου χυλοῦ.

Ἄλλο. Λημνίας cφραγῖδος 〈 ιϛ̅, Cαμίου ἀςτέρος 〈 ιη̅, ἀμύλου 〈 η̅, cαρκοκόλλης 〈 δ̅, κόμμεως 〈 β̅, ξηρίου κοχλιάρια ια̅ μετὰ ἀφεψήματος φοινίκων κυάθων β̅. καταρροφείτωcαν δὲ καὶ ὀξύκρατον ψυχρὸν ἢ φοινίκων ἢ μήλων ἢ ἀπίων ἢ ἑλίκων ἀμπέλου ἢ τοιούτου τινὸς ἀφέψημα.

4 τρεφέcθωcαν δέ, εἰ μὲν ἡ δύναμις ἐπείγοι, περὶ δευτέραν ἢ τρίτην ὥραν, εἰ δὲ μή, περὶ τετάρτην· ἔcτω δέ cοι ἄρτος πλυτὸς ἐκ ψυχροῦ ἢ ἄλιξ ἢ χόνδρος μετά τινος τῶν cτυφόντων χυλῶν, οἷον ῥοιᾶς ἢ μύρτων ἢ ὀμφακομέλιτος, ἢ ᾠὰ ῥοφητὰ ἢ τῶν διὰ γάλακτός τι πεμμάτων μετά τινος τῶν cτυφόντων· λαχάνων δὲ cέριν, κιχώριον, ἀρνόγλωccον ἑφθὰ cὺν ὠμοτριβεῖ ἐλαίῳ καὶ ὄξει· ὀπωρῶν δὲ μῆλα, ἀπίους, μέcπιλα, ῥοιάς, κράνου καρπόν. ποτὸν δὲ ἀπυρέτοις μὲν αὐτοῖc οὖcιν οἶνος ὑδαρὴς ὀλίγος ἔcτω, πυρέττουcι δὲ τῶν εἰρημένων τι πομάτων ἢ τὸ Κιβυρατικὸν ὑδρόμηλον. καὶ τοὺς ἐμοῦντας δὲ τὸ αἷμα τοῖc αὐτοῖc ἀκτέον τότε τρέφειν μόνον cυχνῶς φυλαττομένους· εὐίατοι γάρ εἰcιν οὗτοι, καθότι καὶ τὰ προπινόμενα τῶν βοηθημάτων ἄντικρυς αὐτοῖc ὁμιλεῖ τοῖc αἱμορραγοῦcι μορίοις. αἵματος δὲ κατὰ τὴν γαςτέρα θρομβωθέντος πυτίαν ποτιςτέον, καὶ μάλιςτα λαγῴαν, ἢ cυκίνην κονίαν μεθ᾽ ὕδατος ἢ θύμον ἢ θύμβραν μετ᾽ ὄξους, ἢ καὶ διὰ τοῦ cχιςτοῦ γάλακτος αὐτοὺς κενωτέον ἢ δι᾽ ἀλόης. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπὸ τῆς ὑπερῴας διὰ χρέμψεως πτυόντων τοῖc ἀπὸ τῶν cτυφόντων ἀναγαργαριςμοῖc χρηςτέον καὶ τῷ μετώπῳ καὶ τῇ κεφαλῇ προςοιςτέον τὰ τοῖc ἐκ ῥινῶν αἱμορραγοῦcι προςφερόμενα.

5 αὕτη τῶν αἱμοπτυϊκῶν ἡ θεραπεία, ἣν ἐcπουδαcμένως δεῖ ποιεῖ-

λα′ 4 *cf. Alexander Trall. II 191 sq.* 22—24 *Aëtius VIII 71*
λα′ 5 *cf. Alexander Trall. II 209*

1 ἀςτέρος] cαμίας E λημνία H: λιμνία EK *post* cφραγῖδος *del.* ἴcα καλόν ἐςτιν A κοραλλίου . . . cφραγῖδος *(4) om. a* 2 ἴcον CGK ἀνάβρωcιν *corr. ex* βρῶcιν M², *mrg.* διὰ M 4 λαμβανόμενον AE 5 δύο *om.* D κοχλιάριον *comp.* D κοχλιαρίων δύο E ποcὸν *om.* D*a* πινομένων D 7 〈 ιϛ̅ *om.* D 〈 ιη̅] *om.* D: 〈 η̅ K*a*: 〈 ιϛ̅ H ἀμύλου 〈 η̅] *om.* M: ἀμύλου ἀνὰ 〈 η̅ D 8 〈 δ̅ *om.* D 〈 β̅] 〈 η̅ *e corr.* M, *ante* 〈 *ins.* 〈 β̅ ἀμύλου: ἀνὰ 〈 δ̅ D ξηρίου] ξηρίου δίδου K: ξηροῦ D κοχλιάριον KM*a*, *comp.* D ια̅] ἓν K*a*: α̅ D *et corr. ex* ια̅ M 9 ἢ φοινίκων . . . ἀπίων *(10)*] *om.* FG: *mrg.* C² 10 ἀμπέλων K τινος τοιούτου D ἀφεψήματος CFG 11 μὲν *om. a* 12 ἔcτωcαν M: ἔcτιν K cὺ K: *om. a* 13 ψυχόντων BE, *mrg.* γρ. cτυφόντων 15 cέριν] cέρριν δίδου D 16 καὶ] aut *a* 17 ἀπίους] καὶ ἀπίους καὶ D ῥοιάς . . . καρπόν] καὶ ῥοιὰς καὶ κράνια D 19 κιβυρωτικὸν AE: κιβυρραιωτικὸν D 20 τότε] τὸ K: *om.* D: uero *a* μόνον] τότε μόνον D: μόνον αὐτοὺς H 21 προςπινόμενα H: que bibuntur *a* 22 δὲ] δὲ καὶ ABHM, καὶ *eras.* M 23 λαγείαν D 24 θρύμβαν ABK: θρύμβον D 26 δι᾽ ἀποχρέμψεως CFG: δι᾽ ἀναχρέμψεως D: *om. a* ἀναγαργαριςμάτων K: ἀναγαργαρίςμαcι D 28 (que) proferuntur *a* 29 αἱμοπτυϊκῶν] DFK: αἱμοπτοικῶν ABCGHM: αἱμοπτωικῶν E

cθαι διὰ τὸν ἐκ τῆc ἀμέτρου κενώcεωc κίνδυνον· τὸ μὲν γὰρ πλῆθοc τοῦ κενουμένου, καθάπερ ἐπὶ τῶν cφαττομένων, cύντομον ἐποίcει τὸν θάνατον, ἡ δὲ τοῦ πάθουc ἐπιμονὴ τὴν εἰc φθίcιν ἀπειλεῖ μετάcταcιν. ἁπάντων οὖν κατὰ λόγον πραχθέντων καὶ παυcαμένηc τῆc φορᾶc τοῦ αἵματοc ἀνακομιcτέον αὐτοὺc ἰχθύν τε παρέχονταc καὶ τῶν νέων cυῶν τοὺc πόδαc τε καὶ τοὺc ἐγκεφάλουc καὶ ἀνατρίβεcθαι τὸ cῶμα κελεύονταc φυλαττομένουc λουτρῶν τε cυνεχῆ χρῆcιν καὶ οἰνοποcίαν καὶ ὀξυθυμίαν καὶ ἀφροδίcια.

λβʹ. Περὶ ἐμπύων καὶ φθίcεωc.

1 Ἐμπύημα κατὰ τὰ κενὰ τοῦ θώρακοc ἤτοι κατὰ τὸν ὑπεζωκότα cυνίcταται ποτὲ μὲν δι᾽ αἵματοc ἀναγωγὴν μὴ cυνουλωθέντοc τοῦ ἕλκουc, ἐφ᾽ ᾧ καὶ φθίcιc εὐθὺc ἕπεται, εἰ ἐκ τοῦ πνεύμονοc ἡ ἀναγωγή, ποτὲ δὲ φλεγμονῆc ὑπαρξάcηc, εἶτα ἀποcτάcηc καὶ ῥαγείcηc, ὥc που κἀπὶ τῶν πλευριτίδων ἔcθ᾽ ὅτε γίνεται, ἢ καὶ διὰ cύρροιαν ἐκ τῆc κεφαλῆc γενομένην. cημεῖα οὖν ἔτι cυνιcταμένου τοῦ ἐμπυήματοc βάροc ἔcται τοῦ θώρακοc καὶ βὴξ cύντονοc ξηρὰ cὺν ὀδύνῃ, ἔcθ᾽ ὅτε δὲ καὶ μεθ᾽ ὑγρότητοc, ἐφ᾽ ᾗ καὶ δοκοῦcι κουφίζεcθαι· πυρέτιά τε κατ᾽ ἀρχὰc αὐτοῖc γίνεται βληχρὰ καὶ ἄτακτα καὶ δυcκρινῆ, πρὸc δὲ τῇ ῥήξει τοῦ ἀποcτήματοc ὄντοc cφοδρότερον πυρέττουcι μετά τινοc φρίκηc ἔν τε τῇ διαλέκτῳ cυνδιώκονται ὀχλούμενοι τῷ πνεύματι. ῥαγέντοc δὲ τοῦ ἀποcτήματοc πῦον ἀνάγεται ποτὲ μὲν καθαρόν, ποτὲ δὲ τρυγῶδεc, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω ῥήγνυται τὸ ἀπόcτημα, ὅτε καὶ κινδυνωδέcτερόν ἐcτι, ποτὲ δὲ καὶ κάτω· καὶ τῶν κάτω τὸ μὲν εἰc κοιλίαν καὶ ἔντερον μεταλαμβάνεται, τὸ δὲ εἰc κύcτιν, τῆc μεταλήψεωc δι᾽ ἀγγείων τινῶν γινομένηc. πυρέττουcι δὲ διὰ παντὸc ἑκτικὸν πυρετὸν ἄχρι ἀνακαθάρcεωc, ἥτιc εἰ μὴ cπουδαcθείη, ταχέωc εἰc φθίcιν μεθίcταται τὸ ἐμπύημα τοῦ πνεύμονοc τὴν ἕλκωcιν ὑπομένοντοc, ἐφ᾽ ἧc ἤδη cυcτάcηc αἵ τε παρειαὶ πελιδνοῦνται, καὶ κατὰ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ τραχήλου περιιδρώcειc γίνονται, αἵ τε cάρκεc cυντήκονται, καὶ οἱ ὄνυχεc γρυποῦνται, καὶ λιπαροὶ καὶ ἔκλευκοι ἢ ἔξωχροι φαίνονται. τοῦ δὲ πάθουc ἐπικρατοῦντοc ἥ τε κοιλία ἐκταράccεται, καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἀναcπᾶται, δίψα τε αὐ-

λβʹ *cf. Oribasius, Synops. IX 3—4; Aëtius VIII 73, 75*

2 κεκενωμένου D 5 ἰχθῦc D 9 ἐμπυημάτων D καὶ *om.* A φθίcεωc] *e corr.* B: *corr. ex* φθιάcεωc M: φθιcιάcεωc H: φθίcεων D: διαθέcεωc A 10 ἐμπυήματα K 12 ὧν D εὐθὺc *om.* M εἰ] ABDEHM*a*: ἡ CGK: τῇ *e corr.* F ἡ *om.* FGK: *supra scr.* C[2] ἀγωγή CM, *corr.* C[2]M 13 δὲ] δὲ καὶ E ὑπαρξαμένηc K, *infra ad* ἔcθ᾽ *(14) ins.* ὑπαρξάcηc K[2] εἶτα ἀποcτάcηc *om. a* ὥc που] ABDEK: ὥcπερ CFGHM(*a*) 14 κἀπὶ] in *a* ἢ *om. a* καὶ *om.* D 15 γενομένων CG, *corr.* C[2]: γινομένων F: γινομένην D ἔτι] ἐcτι D 16 ἔcται] τε D cκληρὰ D δὲ *om.* DK*a* 18 ῥήξει] *corr. ex* ῥίζει B: ῥίζῃ H 19 ὄντοc] ἔτι K: *om. a* cφοδρότερον . . . ἀποcτήματοc *(21) om.* E πυρέττουcιν ACG, -ν *eras.* B: πυρέcουcιν H 23 καὶ *(sec.) om.* EF*a* τὸ] BCDGM*a*: *om.* AE: τῶν FK: ποτὲ H ἔντερα D 25 ἄχριc E 29 τε] uero *a* 31 αὐτοῖc K

τοὺϲ ἐπὶ πλέον ἔχει καὶ ἀνορεξία, καὶ τὸ ἀναφερόμενον δυϲῶδεϲ ὑπάρχει ϲφόδρα.

Θεραπεία. 2

Δεῖ τοίνυν πρῶτον μὲν τῇ πέψει τοῦ ἐμπυήματοϲ ϲυνεργεῖν διά τε ϲπόγγων πυριῶνταϲ καὶ καταπλάϲϲονταϲ δι᾿ ἀλεύρων κριθῆϲ ϲὺν ἰϲχάϲιν ἑφθαῖϲ καὶ ῥητίνῃ ὀλίγῃ καὶ περιϲτερῶν κόπρῳ καὶ νίτρῳ καὶ ἐβίϲκῳ· ϲυνεργεῖ δὲ τῇ ῥήξει καὶ ἡ ἐπὶ τὸ ἀπαθὲϲ πλευρὸν κατάκλιϲιϲ. καταρροφείτωϲαν δὲ ἐκ διαϲτημάτων μελίκρατον καὶ χυλὸν πτιϲάνηϲ μετὰ μέλιτοϲ· οἱ δὲ εὐτονώτεροι πινέτωϲαν καὶ ἀπόζεμα ὑϲϲώπου καὶ θύμου μετὰ μέλιτοϲ. ϲυνεργεῖ δὲ πρὸϲ τὴν ῥῆξιν καὶ ταριχοφαγία καὶ τῆϲ διὰ κολοκυνθίδοϲ ἱερᾶϲ καταπότια πρὸϲ κοίτην λαμβανόμενα. ἀρξαμένου δὲ ἐκκρίνεϲθαι τοῦ πύου αὖθιϲ διδόναι τὸ ἀπόζεμα τοῦ ὑϲϲώπου καὶ ἴρεωϲ καὶ γλυκυρίζηϲ ἑψηθέντων ἐν μελικράτῳ ἢ τὴν γλυκύριζαν λειωθεῖϲαν μετὰ ϲηϲάμου καὶ καταπλάϲϲειν γύρει ἐν μελικράτῳ καὶ ἐλαίῳ ἑψηθείϲῃ. δυϲανακαθάρτου δὲ τῆϲ ἑλκώϲεωϲ οὔϲηϲ τοῖϲ ϲυνθέτοιϲ χρηϲτέον, οἷόν ἐϲτι τό τε διὰ πραϲίου ἁπλοῦν καὶ ϲύνθετον καὶ τὸ δι᾿ ὀρόβων τό τε δωδεκάθεον καὶ τὸ Φιλοξένου προϲαγορευόμενον. τοῖϲ δὲ εἰϲ φθίϲιν μεταπεϲοῦϲι δίδου κεφαλωτὰ πράϲα ϲυντετηκότα τοῖϲ ἀπὸ χόνδρου ἢ πτιϲάνηϲ ῥοφήμαϲιν· ἤδη δὲ καὶ καθ᾿ ἑαυτὰ δὶϲ ἑψημένα δοτέον. τὸ δὲ πινόμενον ὕδωρ ὄμβριον ἔϲτω καὶ μελίκρατον ἐξ αὐτοῦ. καταπλαϲϲέϲθωϲαν δὲ κατ᾿ ἀρχὰϲ τῶν ἀνέϲεων τοῖϲ διὰ λινοϲπέρμου καὶ γύρεωϲ δι᾿ ἀφεψήματοϲ τήλεωϲ ἢ μαλάχηϲ ἐλαίου τε καὶ μέλιτοϲ καὶ φύλλων ἀλθαίαϲ. χρόνου δὲ παρεληλυθότοϲ ἐπὶ τὰϲ κηρωτὰϲ μεταβατέον τὰϲ διὰ βουτύρου καὶ κυπρίνου καὶ δαφνίνου καὶ ἴρεωϲ· καὶ τῇ Μναϲαίου δὲ χρηϲτέον ἐμπλάϲτρῳ. ῥευματιζομένων δὲ τῷ θώρακι τῆϲ δι᾿ ἰτεῶν ἐπιθετέον· προποτιϲτέον τε αὐτοὺϲ τὰ ἔμπροϲθεν ἐπὶ τῶν ἐμπύων ἁπλᾶ λελεγμένα καί τινα τῶν ϲυνθέτων. τῆϲ δὲ βηχὸϲ χαλεπῶϲ ἐπικρατούϲηϲ θύμον καὶ ὕϲϲωπον μετὰ χυλοῦ γλυκυρίζηϲ μέλιτι ἀπέφθῳ ἀναλαβὼν καὶ πλάϲαϲ ὑπὸ τῇ γλώττῃ δίδου κρατεῖϲθαι· ἁρμόϲει δ᾿ ἂν αὐτοῖϲ καὶ ἡ Μιθριδάτου ἐκ διαλειμμάτων ἀντίδοτοϲ καὶ ἡ διὰ ἐχιδνῶν. ἄριϲτον δὲ τούτοιϲ βοήθημα καὶ ἡ Ἀρμενία βῶλοϲ πινομένη καὶ ἡ Ἔϲδρα ἀντίδοτοϲ οὐδὲν ἧττον τῶν εἰρημένων.

1 ἐπὶ πλέον *om.* D ἔχειν K 4 τοίνυν] οὖν E: *om. a* μὲν] ἐν D 8 χυλὸϲ K 9 οἱ . . . μέλιτοϲ *(10)*] *om.* FGH: *mrg.* C² καὶ *(pr.)* *om. a* 10 μετὰ] καὶ ὀριγάνου μετὰ D 11 τῆϲ . . . ἱερᾶϲ] ἡ ἱερά D ἱερὰ *corr. ex* ἱερὸϲ F: iera *a* καταπότια . . . λαμβανόμενα] *pro titulo* CDG*a* πρὸϲ] εἰϲ D *ante* ἀρξαμένου *hab.* ἄλλο F 12 τοῦ *(alt.)* *om.* D 13 γλυκεῖαν ῥίζαν K 15 ἑψηθεῖϲι AF: ἑψηθεῖϲιν E 17 τό τε δωδεκάθεον] dandum *a* φιλόξενον D 19 δὲ *om.* E δὶϲ ἑψημένα] διηψημένα D 21 κατ᾿] κατὰ τὰϲ DK 22 τύρεωϲ CG δι᾿] καὶ AEHM 25 Μναϲέου DH*a*: μναϲαλέου F ῥευματιζομένων] -ν *eras.* M: ῥευματιζομένῳ D 26 τῆϲ] τὴν CDG τε] οὖν D 27 λεγόμενα FM 28 θύμου καὶ ὑϲϲῶ (π *suprascr.*) E 29 πλάϲϲαϲ CGM, *corr.* M 30 ἁρμόϲει] *seq. ras. 2 litt.* K: ἁρμόζει D ἂν *om.* DF(*a*) 31 ἀρμενιακὴ CFG 32 πινομένη *om.* D

λγʹ. Περὶ πλευρίτιδος.

1 Ἡ κυρίως πλευρῖτις φλεγμονὴ τοῦ τὰς πλευρὰς ὑπεζωκότος ὑμένος ἐστίν, ᾗ συνεδρεύει δύσπνοιά τε καὶ βὴξ καὶ συνεχὴς πυρετὸς καὶ πόνος διήκων ἄχρι κλειδὸς καὶ ὑποχονδρίου. διακρινεῖς δὲ τὴν πλευρῖτιν τῆς ἐν ἥπατι φλεγμονῆς (καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνης ἅπαντα ταῦτα φαίνεται) τῷ τοῖς μὲν πλευριτικοῖς νυγματώδη τε τὴν ὀδύνην γίνεσθαι καὶ τὴν βῆχα ποτὲ μὲν ἄπτυστον, ὅτε καὶ ἄπεπτον δηλοῦται τὸ νόσημα, ποτὲ δὲ καὶ πτύελον ἀναφέρουσι δηλωτικὸν τοῦ τὴν νόσον ἐργαζομένου χυμοῦ (ἐρυθρὸν μὲν γὰρ καὶ ὕφαιμον αἵματος πλεονάζοντος ἀνάγεται, ξανθὸν δὲ καὶ ὕπωχρον τῆς ξανθῆς χολῆς, ὥσπερ αὖ λευκὸν καὶ ὕπαφρον τοῦ φλέγματος, ἐπὶ δὲ τῷ μελαγχολικῷ χυμῷ μελάντερον), καὶ τὸν σφυγμὸν σκληρόν τε καὶ ἐμπρίοντα ἴσχουσι· τοῖς δὲ τὸ ἧπαρ φλεγμαίνουσι μήτε νυγματώδη τὸν πόνον εἶναι μήτε τὸν σφυγμὸν ἐπὶ τοσοῦτον σκληρόν, ἀλλὰ καὶ τὴν βῆχα διὰ παντὸς ξηράν τε καὶ ἄπτυστον γίνεσθαι καὶ τὸ πρόσωπον ἀχρούστερον φαίνεσθαι. ὅσαι δὲ πλευρίτιδες διὰ τὴν τῶν ἔξωθεν μυῶν γίνονται φλεγμονήν, αἵτινες οὐδὲ κυρίως εἰσὶ πλευρίτιδες, μετὰ τοῦ μήτε βήττειν μήτε πτύειν μήτε σκληρὸν εἶναι τὸν σφυγμόν, ἥν τις τῇ χειρὶ ψαύσῃ τοῦ πεπονθότος τόπου, ἀλγοῦσι, καί, εἰ μὴ διαφορηθῇ, πυωθεὶς ὁ ὄγκος ἐπὶ τὰ ἐκτὸς ἐπιτμηθῆναι παραγίνεται, τῆς ἐπὶ τῇ τοῦ τὰς πλευρὰς ὑπεζωκότος ὑμένος φλεγμονῇ πλευρίτιδος οὐκ ἐπὶ τοῦτο φερομένης· ἐκείνη γάρ, εἰ μὴ φθάσοι ἀνακαθαιρομένη ἢ ἐκτὸς ἢ ἔνδοθεν ἐμπύημα, πολὺ πρότερον εἰς περιπνευμονίαν μεθίσταται.

2 Θεραπεία.

Εἰ μὲν οὖν ἄχρι κλειδὸς ἡ ὀδύνη διατείνει, φλεβοτομητέον αὐτούς, εἰ δὲ εἰς ὑποχόνδριον, κάτω καθαρτέον· οἱ νεώτεροι δὲ πάντας φλεβοτομοῦσι δεδιότες, οἶμαι, τὸν ἐκ τῆς καθάρσεως τάραχον. μὴ συγχωρούσης δὲ τῆς δυνάμεως μηδέτερον πραχθῆναι κλυσμοῖς δριμέσι χρη-

λγʹ *cf. Aëtius VIII 76* λγʹ 1 *Alexander Trall. II 229 sqq.; cf. Oribasius, Synops. IX 7* λγʹ 2 *cf. Alexander Trall. II 231 sqq.; Oribasius, Synops. IX 7 = Ad Eunap. IV 80*

4 τῆς] ἐκ τῆς D 5 γὰρ] γὰρ καὶ D 9 μὲν] *supra scr.* M πλεονάσαντος E 10 αὖ] οὖν DE: *om. a* 12 τε *om.* K 13 μήτε *(alt.)*] μηδὲ K 13. 14 σκληρὸν ἐπὶ τοσοῦτον D 14 ἄπεπτον K 15 γίνεσθαι] εἶναι D φαίνεσθαι] fit *a* ὅσοι (σ supra scr.) K δὲ *om. a* 19 διαφορηθείη D ποιωθεὶς K: πυοθεὶς G *et corr. in* πυωθεὶς M, *supra scr.* ποιη M[2]: ποιη *supra add.* J: ἢ πυωθείη D ἐπὶ] π (ε supra scr.) D ἐπιτμηθῆναι] ἐπὶ τὸ τμηθῆναι D 20 τῆς] *seq. ras.* B: τῆς τε AE: τις K τῇ *om.* DFK ὑμένος *om.* D φλεγμονῆς DF: flegmone aut *a* 21 πλευρίτιδι E τοῦτο] *mut. in* τούτῳ M: ω *supra add.* J 22 πολὺ πρότερον] σχεῖν D: *om. a* 25 μὲν *om. a* οὖν *om.* D διατείνει] CDGKM*a*: διατείνῃ ABE: διατείνοι F *post* αὐτούς *ins.* τὴν ὀμοιαίαν (*h. e.* ὠμιαίαν) K[3] 26 δὲ νεώτεροι CFG πάντες CFG, *corr.* C[2] 28 πραχθῆναι] *corr. ex* παραχθῆναι H: προαχθῆναι AE, *corr.* A κλυσμοῖς] ἀλλὰ κλυσμοῖς E

στέον καί, εἰ μὲν μέτριον ᾖ τὸ ἄλγημα, μετὰ τὸ κλύσμα δοτέον αὐτοῖς μελίκρατον καὶ τὸν τῆς πτισάνης ἢ τοῦ χόνδρου χυλόν, παρακμάσαντος δὲ τοῦ πάθους ἐμβλητέον τοῖς χυλοῖς πράσον ἢ καλαμίνθην ἢ γλήχωνος, καὶ τὸ τῆς κνίδης σπέρμα σὺν μέλιτι ἐκλειχέτωσαν. τὰ δὲ σφοδρὰ τῶν ἀλγημάτων μετὰ τὴν κένωσιν παρηγορητέον ἐρίου θερμοῦ ἢ τεθειωμένου ἐπιθέσει ἢ ταῖς διὰ κέγχρων ἢ πιτύρων ἐν μαρσίππῳ πυρίαις ἢ διὰ θερμοῦ ὕδατος ἢ ἐλαίου ἐν κύστει, ἔριά τε οἰσυπηρὰ ἐπιτιθέναι σὺν ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ τεθαλασσωμένῳ, ἤγουν ἁλῶν ἐπιβλητέον, ἢ τῷ διασπέρμῳ καταπλαστέον δι' ἀποζέματος χαμαιμήλων καὶ ἀλθαίας ἢ ἰσχάδων καὶ ἴρεως καὶ ἀψινθίου μέλιτός τε ὀλίγου σὺν ἐλαίῳ ναρδίνῳ· περὶ δὲ τὴν τετάρτην ἡμέραν θρέψομεν τοῖς ῥοφήμασι σὺν ὀλίγῳ μέλιτι, μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἔκλειγμα διά τε ἀμυγδάλων καὶ κνίδης σπέρματος ἐν μέλιτι συλλειωθέντων δώσομεν ἢ τὸ διὰ βουτύρου καὶ μέλιτος συνεψημένων ἔκλειγμα, καὶ τῇ ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ χρηστέον ὑπογλωττίδι. ἐπιθέμασι δὲ τῷ τε δυσώδει καὶ τῷ διὰ σαμψύχου καὶ τῇ πηγανηρᾷ ἐμπλάστρῳ κατὰ τῶν ὀδυνωμένων χρησόμεθα τόπων· καὶ βολβοὶ δὲ σὺν ὀξυγγίᾳ τεθέντες πολλάκις ἤρκεσαν, ἐνετέον τε αὐτοὺς διά τε βουτύρου καὶ τερεβινθίνης. τῶν δὲ δραστικωτέρων ἔκλειγμα μὲν τὸ διὰ πιτυΐδων καὶ ἀμυγδάλων πικρῶν καὶ λινοσπέρμου καὶ στροβίλου καὶ ἀμύλου ἴσων μετὰ μέλιτος δώσομεν, ἀγρυπνοῦσι δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ διὰ κωδυῶν ἐκλείχειν ἁρμόσει· ἀντιδότων τε τῇ τε ἀθανασίᾳ καὶ ταῖς πρὸς τοῦτο συντιθεμέναις χρησόμεθα. μετὰ δὲ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐπιμένοντος τοῦ πάθους σικυαστέον τε αὐτοὺς καὶ φυλακτέον ἐπὶ τῆς λεπτοτέρας διαίτης· κἄπειτα παρακμῆς γενομένης ἐπί τε λουτρὸν ἀκτέον φυλαττομένους τὸ ψυχρὸν καὶ τῇ ἁδροτέρᾳ διαίτῃ χρηστέον. εἰ δὲ μὴ διαφορηθεῖσα τοῦ ὑπεζωκότος ἡ φλεγμονὴ τὴν εἰς πῦον ἐμφαίνοι μεταβολήν, τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένοις χρηστέον.

Πρὸς τὰς ἄνευ πυρετοῦ τῶν πλευρῶν ὀδύνας. 3

Πλευρῶν δὲ ὀδύνας ἄνευ πυρετοῦ βδέλλιον ἰᾶται καὶ κόστος κράμβης καυλῶν καυθέντων τῇ τέφρᾳ καὶ στέατι μιγνύμενα· διαφορητικὸν γὰρ ἰσχυρῶς ἐστι τὸ φάρμακον.

λγ'3 *Oribasius, Synops. IX 8 = Ad Eunap. IV 80; cf. Alexander Trall. II 241*

1 ᾖ] *corr. ex* εἶ M: εἴη CDFG 3 πράσων F καλαμίνθα K: καλαμίνθης CG: *comp.* F 4 γλή^{X} D: γληχώνη E: glichona *a* 6 ἢ *(sec.)*] ἢ καὶ M: *om.* D ταῖς] ταῖς τε D 7 ἐν] infusione et lane succide superpositione aut oleo in *a* 8 οἴνου τεθαλασσωμένου D ἤγουν] ἢ D 9 διςπέρμῳ CGK, *corr. ex* διασπέρμῳ BM 11 θρέψομεν] CDF: θρέψωμεν GK: θρέψον ABEHM*a* 13 συνλειωθέντων EHK 14 συνεψημένον ACFGM: συνεψομένων D: *om. a* καὶ] καὶ μέντοι καὶ D 16 πηγανερᾷ FH dolentem utimur locum *a* 17 ὀξυγγίᾳ] στέατι D τε αὐτοὺς] δὲ αὐτοῖς D 18 δὲ] τε CFG 19 στροβίλου] CDK: στροβήλου G: στροβήλων F: στροβιλίου ABHM: στροβιλλίου E: strombilii *a* 20 ἴσα D 21 antidoto *a* τε *(pr.)*] δὲ K τε *(alt.) om.* D τοῖς D τούτῳ ACGM 22 συντεθειμέναις K: συντιθεμένοις D τεσσαρισκαιδεκάτην BKM: ῑδ EF: ῑδ ἡμέραν D 23 τε *om.* DFG ἐπὶ . . . διαίτης *(24)*] subtiliorem dietam *a* 26 ἐμφαίνει DF*a* 28 πυρετῶν CFG*a*: *comp.* D 29 κράμβης] καὶ κράμβης D 30 ἡ τέφρα D καὶ *om.* D 31 ἐστιν ἰσχυρῶς D ἐστιν E: *om. a*

λδ'. Περὶ τῶν τῆς καρδίας παθῶν.

1 Αὐτὴ μὲν ἡ καρδία κατὰ πρωτοπάθειαν πάσχουσα πόρρω τυγχάνει τῆς τῶν ἰατρῶν συμμαχίας ὀξὺν ἐπιφέρουσα τὸν θάνατον ἐπί τε φλεγμοναῖς αὐτῆς καὶ ἐρυσιπέλασι καὶ δυσκρασίαις ἰσχυραῖς ἐν ὀξυτάτοις πυρετοῖς ἢ αἱμορραγίᾳ τρωθεῖσα, κατὰ τὴν ἀριστερὰν μάλιστα κοιλίαν· κατὰ συμπάθειαν δὲ πάσχουσα ἐπί τε ἐγκεφάλῳ καὶ ἥπατι καὶ στόματι γαστρὸς λύπῃ τε καὶ φόβῳ καὶ ἑτέροις πλείοσι τὴν καλουμένην ἐποίσει συγκοπὴν ἀθρόαν οὖσαν τῆς δυνάμεως κατάπτωσιν ἐκλύσεσί τε καὶ λειποθυμίαις καὶ μικροσφυξίαις ἄκρων τε περιψύξεσι καὶ περιιδρώσεσι δηλουμένην, ἥτις ἰσχυρὰ μὲν οὖσα καὶ αὐτὴ τῶν ἀβοηθήτων ἐστίν, ἔτι δὲ πως συνισταμένης τῆς δυνάμεως ἔσθ' ὅτε βοηθεῖται. καὶ παλμοὶ δὲ τῆς καρδίας ἰσχυροὶ γίνονται πολλάκις ἐπὶ πλήθει ἢ ζέσει τοῦ ἐν αὐτῇ αἵματος· αὐτὴ δὲ θερμανθεῖσα μὲν μεγάλην ἐργάζεται καὶ πυκνὴν τὴν ἀναπνοήν, ψυχθεῖσα δὲ μικρὰν καὶ ἀραιάν. τῶν μὲν οὖν καρδιακῶν συγκοπῶν τὴν ὅλην διόρθωσιν ἐν τοῖς τῶν πυρετῶν συμπτώμασι κατὰ τὸ δεύτερον εἴπομεν βιβλίον· τοσοῦτον μέντοι προσθετέον ἐνταῦθα, ὡς ἐπικρατοῦντος τοῦ συμπτώματος μετὰ τὰς τῶν ἄκρων ἀνατρίψεις τε καὶ ἀλοιφὰς καθαρισμούς τε τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν ἄλλην ψυχαγωγίαν ἐμπλαστέον τε τοῖς ἱδροῦσι τοῦ σώματος μέρεσιν μυρσίνην λείαν ἢ Κιμωλίαν ἢ ἤλεκτρον ἢ σίδια μετὰ μάννης ἢ Σαμίαν γῆν μετὰ κόμμεως, τὰ δὲ ἄκρα κατεψυγμένα μέχρι βουβώνων καὶ μασχαλῶν καταπλαστέον νάπυϊ ἢ πυρέθρῳ ἢ ἀδάρκῃ. τροφὴ δὲ ἄρτος ἐξ ὕδατος ἢ ἐξ οἴνου ψυχροῦ κεκερασμένου, πόδες ὕειοι, ἀγκύλαι, ῥύγχη, πτηνά, πάντα ψυχρά. τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ μέτωπον ἐπιχρίειν ὀμφάκιον ἤ τι στυπτικὸν μετὰ κόμμεως ἢ ἀφεψήματος ῥόδων. κατάπλασμα δὲ τοῖς ὑποχονδρίοις καὶ στομάχῳ διὰ φοινίκων, ῥόδων, οἰνάνθης, ἀκακίας, ὑποκιστίδος, στυπτηρίας.

2 Περὶ παλμοῦ καρδίας.

Οἶδά τινα, φησὶν ὁ Γαληνός, κατ' ἐνιαυτὸν ἦρος ὥρᾳ πάσχοντα τὸ τοῦ παλμοῦ σύμπτωμα τῆς καρδίας, κἀπειδὴ τρισὶν ἔτεσιν ἐπειράθη

λδ' 1 *cf. Galenus VIII 298 sqq.* 16 δεύτερον] *II 36—37* λδ' 2 *Oribasius, Synops. IX 6; Aëtius VIII 64* 29 Γαληνός] *VIII 305*

3 τὸν *om.* D φλεγμονῆς HK, *corr.* H² 7 ἐποίει E: ποιεῖ K: faciet *a* 9 σμικροσφυξίαις D τε] τε καὶ K περιπτύξεσι K 10 καὶ] κρείσσων καὶ D ἀβοηθήτων] βοηθημάτων D 11 καὶ *om. a* 12 ἐπὶ] ἐπί τε D 13 μὲν *om.* D 16 πρόσθετον HM, *corr.* M 17 ὡς] ὥσπερ K συμπτώματος] νοσήματος D 18 καθαρισμούς] ῥαντισμούς F: πεπασμένου D τῆς ἄλλης D ψυχαγωγίαν] ψυχαγωγίας παρούσης D 19 τε] *om.* K: *ras.* D: δὲ F μέρεσι τοῦ σώματος E*a*, *corr.* E (β—α) 23 κεκρασμένου H: κεκραμένου K ἀγκύλαι] ἢ ἀγκοίλαι K: ἀγκύλη E *et e corr.* M: angcile *a* 24 καὶ] καὶ τὸ D ἐγχρίειν D ὀμφακίνῳ D: ὀμφάκινον AEH*a* ἤ τι] ἤτοι K: ἤ τινι D 25 στυπτικῷ D ἢ] δι' K: ἢ δι' D 26 στομάχῳ] τῷ στομάχῳ ἁρμόσει D 29 ἦρος] CFG: ἤρους ABDEHKM 30 καὶ ἐπειδὴ K

φλεβοτομίας ὠφελούσης, ἔφθασεν ἐπὶ τοῦ τετάρτου φλεβοτομηθείς, πρὶν ἁλῶναι τῷ συμπτώματι, καὶ οὐχ ἥλω· καὶ οὕτως ἔπραττε κατὰ τὸ ἑξῆς πλειόνων ἐτῶν.

λε'. Περὶ τῶν κατὰ τοὺς μασθούς.

Μετὰ τοὺς τοκετοὺς τυρούμενον πολλάκις τὸ γάλα κατὰ τοὺς 1
μασθοὺς φλεγμονὰς ἀπεργάζεται. χρηστέον οὖν κατ' ἀρχὰς μὲν τοῖσδε· σπόγγον ἁπαλὸν ὀξυκράτῳ χλιαρῷ βρέξας καὶ ἐκπιάσας ἐπιτίθει καὶ ἐπιδέσμει προστετυπωμένως ἢ φοίνικας μετ' ἄρτου σὺν ὀξυκράτῳ λειοτριβηθέντας, ἢ ᾠῷ ὅλῳ χρηστέον μετὰ ῥοδίνου καὶ σὺν ὀλίγῃ κηρωτῇ, ἢ στυπτηρίᾳ καὶ ψυλλίῳ σὺν κοριάννῳ ἢ ἀνδράχνῃ κατάπλασσε ἢ λίθον πυρίτην λεῖον μετὰ κηρωτῆς ἐπιθεὶς ἐπιδέσμει. διατάσεως δὲ γενομένης ἢ θρομβώσεως ἄρτον δι' ὑδρελαίου ἢ οἰνομέλιτος κατάπλασσε ἢ ἄρτον μετὰ περδικιάδος χλωρᾶς ἅμα κηρωτῇ δὶς τῆς ἡμέρας ἢ κυαμίνῳ ἀλεύρῳ μετὰ ὑδρομέλιτος ἢ ἑψήματος· εἰ δὲ μὴ φέροιεν τὸ βάρος, καταβροχῇ διὰ γλυκέος ἐλαίου χρηστέον θερμοῦ δι' ἐρίων τρυφερῶν. πυριατέον δὲ αὐτοὺς ἀτμῷ θερμοῦ ὕδατος ἢ ἀφεψήματι τήλεως ἢ ἀλθαίας ἢ σελινοσπέρμου. καταπλαστέον δὲ αὐτοὺς γύρει σὺν λινοσπέρμῳ ἢ τήλει μεθ' ὑδρομέλιτος ἢ σησάμῳ μετὰ μέλιτος ἢ βουτύρῳ λελειοτριβημένῳ. παραιτεῖσθαι δὲ δεῖ τὴν τῶν μασθῶν ἐκμύζησιν διὰ τοῦ ἀποθηλασμοῦ πλέον ἐπισπωμένην ἐπ' αὐτούς. παρακμαζούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς τὰς κηρωτὰς ἐπιβλητέον ταύτας· σεῦτλον ἑψήσας ἐλαίῳ, ἄχρι τακερωθῇ, αὐτὸ μὲν ῥῖψον, ἐπίβαλε δὲ τῷ ἐλαίῳ κηροῦ τὸ σύμμετρον καὶ χρῶ.

Ἄλλο. ᾠῶν ὠμῶν πυρρὰ ῑ μῖξον κηρωτῇ ἐχούσῃ κηροῦ 𐅻 β̄ ∠' καὶ ῥοδίνου 𐅻 δ̄ καὶ σπαθίσας βάλε ἅλμης, ὅσον εἰσδέξασθαι δύναται, καὶ αὖθις σπαθίσας χρῶ.

πρὸς δὲ τὰς τῶν μασθῶν σκληρίας ποιεῖ καὶ τὸ διὰ μέλιτος καὶ πάντα τὰ μαλακτικὰ τῶν φαρμάκων· εἰς ἀπόστασιν δὲ τρεπομένου τοῦ ὄγκου τοῖς ἐν τῷ περὶ παρωτίδων λεχθεῖσι καὶ τοῖς λεχθησομένοις ἐν τῷ περὶ ἀποστημάτων χρηστέον.

6—9 *Galenus XIV 447* 9 *Galenus XII 352; Oribasius, Synops. IX 9 = Ad Eunap. IV 82* 10—17 *Galenus XIV 447 sq.* 28 λεχθεῖσι] κδ' *13* λεχθησομένοις] *V 18*

1 φλεβοτομίας] ABEHKM *cum Or*: τῆς φλεβοτομίας CDFG *cum Gal.* ἐφλεβοτομήθη ABEHM 2 συμπτώματι] πάθει A*a* οὐκ BCGH καὶ *(alt.) om.* D 4 μαστούς D, *ut solet* 5 πολλάκις *om. a* τὸ γάλα πολλάκις K 6 ἐργάζεται CDFG οὖν] μὲν οὖν D μὲν *om.* D 6. 7 τοῖς διὰ σπόγγων ἁπαλῶν K 7 ἐκπιέσας D 8 μετ' ἄρτου *om. a* λειωτριβηθέντας M: λειωθέντας CDFG: solue tritas *a* 9 ἢ] καὶ D χριστέον D 11 πυρῖτιν λεῖαν D ἐπιθεὶς] CDFGK: ἐπιτιθεὶς ABEHM 12 ἄρτου K: ἄρτῳ D ἄρτῳ D 15 ἐλαίῳ E: ἢ ἐλαίου D 16 ἀφεψήματι] D: elixatura *a*: ἀφεψήματος ABCEFGHK: ἀφέψημα M λινοσπέρμου CDFGK 17 δὲ] τε D αὐτοὺς *om.* D τήλη CG: τήλεως K: τύλην F 18 βουτύρου λελειοτριβημένον K 19 μασθῶν] CFGK: μαστῶν D: μαζῶν ABEHM 20 πλεῖον K ἐπισπασωμένην B 21 ταύτας] eis *a* ἐλαίῳ] ἐν ἐλαίῳ DK 22 αὐτὸν B ἐπίβαλλε D 23 πυρρῶν D β̄] ᾱ D 24 ἅλμην D 28 in parotidis *a* εἰρησομένοις D 28. 29 ἐν τῷ *om. a* 29 ἀποστήματος CFG

2 Ἀρχιγένους πρὸς ἀναβρώσεις μασθῶν μετὰ κακοηθείας.

Οἴνου Ἀδριανοῦ καλοῦ 𐅻 κ̄, ῥοὸς βυρσοδεψικοῦ λι. ᾱ, κυπαρίσσου σφαιρίων λι. ᾱ, κηκῖδος ὀμφακίνης μελαίνης Γ° ς̄, κασσίας Γ° ς̄· θλασθέντα ἔμβρεχε τῷ οἴνῳ ἐπὶ ἡμέρας ῑ, εἶτα ἕψεται κινούμενα κυπαρισσίνῃ σπάθῃ, ἕως ἐγγὺς τοῦ ἡμίσεως δαπανηθῇ, καὶ τότε τὰ μὲν βοτάνια ῥῖπτε, ὁ δὲ χυλὸς ἕψεται ἄχρι μέλιτος πάχους, εἶτα καταγγίζεται ἐν ὑαλίνῳ ἀγγείῳ. κέχρησο ἐπὶ τῶν νεμομένων ἀκράτῳ, εἰ δὲ παχύτερον εἴη, οἴνῳ ὑγραίνεσθαι. ἐπιτετευγμένον φάρμακον, ὡς ἂν ἀπιστηθῆναι, πρός τε τὰς ἐν μασθοῖς νομὰς καὶ ὦτα πυορροοῦντα καὶ οὖλα μυδῶντα καὶ δυσεντερίας· ἔστι δὲ καὶ ὀδυνῶν παρηγορικὸν γάλακτι ἀνεθέν. καὶ τὰς ἄλλας δὲ τῶν μασθῶν ἑλκώσεις κοινῶς τοῖς ἄλλοις ἕλκεσι θεραπευτέον.

3 Διαφυλακτικὰ μασθῶν.

Κύμινον σὺν ὕδατι τρίψας κατάπλαττε τοὺς τιτθούς, εἶτα ἔξωθεν ἐπιθεὶς σπόγγον ἀπὸ ὀξυκράτου σφίγγε τὸ στῆθος δεσμίδι, μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας τὸ κύμινον ἄρας κατάπλαττε τοὺς τιτθοὺς κρίνου βολβῶν μετὰ μέλιτος καὶ δήσας πάλιν ἔα τρεῖς ἡμέρας, καὶ τοῦτο ποίει τρὶς τοῦ μηνός.

Ἄλλο. κώνιον λεάνας ἐπιτίθει ἐπὶ ἡμέρας θ̄ καὶ τὸ σπογγάριον ἔξωθεν, ὡς εἴρηται, καὶ διαλιπὼν ὀλίγας ἡμέρας τὸ αὐτὸ ποίει. καὶ τῆς Ναξίας ἀκόνης τὸ ἀπότριμμα διαφυλάττει τῶν παρθένων τοὺς μασθούς.

λϛʹ. Πρὸς τὰς τῶν μασχαλῶν δυσωδίας καὶ συνιδρώσεις.

Στυπτηρίας ὑγρᾶς μέρη β̄, σμύρνης μέρος ᾱ· οἴνῳ διαλύσας χρῶ.

Ἄλλο. μολύβδαιναν καύσας καὶ οἴνῳ εὐώδει κατασβέσας τρίβε μετ᾽ οἴνου ὀλίγον σμύρνης ἐπιβάλλων ἄχρι γλοιοῦ πάχους καὶ χρῶ.

Ἄλλο. λιθαργύρου < ῑς̄, σμύρνης < β̄, ἀμώμου < ᾱ· οἴνῳ ἀναλάμβανε.

13—20 *Galenus XIV 449* 21—22 *Oribasius, Synops. IX 9 = Ad Eunap. IV 82* 24 *Oribasius, Synops. VIII 38; cf. Ad Eunap. IV 54* 25—26 *Galenus XIV 449 sq.*

1 Ἀρχιγένους *om. a* μετὰ κακοηθείας *om.* F*a* 2 κ̄] II *a* βυρσοδεψικῆς K λι. ᾱ *om.* D 3 λι.] ἀνὰ λι. D Γ° ς̄ *(pr.) om.* D*a* Γ° *(alt.)*] ἀνὰ Γ° D*a* πλασθέντα M: θλασθέντων D 4 ἐμβρεχέσθω D τῷ *om.* D ἑψείσθω D 5 ἥμισυ K: ἡμίσεος CD τὰς μὲν βοτάνας *e corr.* B 6 ῥίπτεταί DK: proicientur *a* ἑψεῖται D μέχρι CFG 7 ὑελίνῳ EFG κέχρησο] τούτῳ οὖν κέχρησο D 8 ὑγραινέσθω D ἐπιτετευγμένον] ABDHM: ἐπιτετευμένον EK: ἐπιτετεγμένον CG: ἐπιτεταγμένον τὸ F: dispositum *a* ὡς ἂν ἀπιστηθῆναι] ualet *a* ὡς] ὥστε DF ἂν] *om.* CFGK: καὶ D 9 πρός] ἀπό E μυδῶντα οὖλα D 10 καὶ *(pr.)*] CDFG*a*: *om.* ABEHKM 11 θεραπεύει D 14 κυμίνου E κατάπλασσε D τηθούς E 15 ἐπιτιθεὶς DK: superpone *a* τὸ *om.* K στηθοδεσμίδι K δεσμιδίῳ D 16 κατάπλασσε CFG τηθοὺς E κρίνου] ἰρίνῳ D βολβῷ DK: βολβὸν CFGH 19 ἐπὶ *om.* CFG τὸ *om.* D 20 ἡμέρας ὀλίγας M 21 Ναξίας] ναξίας δὲ D: *om. a* 24 β̄] I *a* 26 ὀλίγου D, *deinde add.* ἄλλο ἐπιβαλὼν CFH ἐπιβάλλων . . . β̄ *(27) om.* D πάχος CFGH 27 ῑς̄] ς̄ ABE, *corr.* B ἀναλάμβανε καὶ χρῶ DFG

Ἄλλο. στυπτηρίας ὑγρᾶς < η̄, ἀμώμου, σμύρνης, ναρδοστάχυος ἀνὰ < δ̄· οἴνῳ ἐκλείου καὶ χρῶ.

λζʹ. Περὶ τῶν κατὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὴν γαστέρα.

Περὶ μὲν τῆς ἐν πυρετοῖς ἀνορεξίας καὶ βουλίμου καὶ τῆς κυνώδους ὀρέξεως ἀτονίας τε στομάχου καὶ λειποθυμίας, ἔτι δὲ καὶ δίψης καὶ λυγμοῦ καὶ ναυτίας καὶ συγκοπῆς, ἐν τοῖς περὶ πυρετῶν κατὰ τὸ πρὸ τοῦδε δεύτερον βιβλίον αὐτάρκως διώρισται, καὶ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν οὐκ εὔκαιρον. αἱ δὲ φλεγμοναὶ τοῦ τῆς κοιλίας στόματος καὶ τοῦ ἥπατος δέονται τῆς τῶν στυφόντων παραπλοκῆς· ἐὰν γὰρ διὰ τῆς χαλαστικῆς ἀγωγῆς μόνης θεραπεύῃ τις, κίνδυνον ἐπάξει περὶ τῆς ζωῆς. δεῖ τοίνυν, εἴτε ἔλαιον εἴη τὸ ἐπαντλούμενον εἴτε κατάπλασμα, παραπλέκειν τι τῶν στυφόντων, οἷον ἀψίνθιον ἢ νάρδινον μύρον ἢ μήλινον ἢ Κυδώνιον ἐνεψήσαντας. κηρωτὴ δέ ἐστιν, ᾗ συνεχῶς χρώμεθα· κηροῦ λευκοῦ Γο ᾱ, θέρους δὲ < ζ̄, ἀλόης, μαστίχης ἀνὰ < ᾱ, ἐλαίου ὀμφακίνου ἢ μηλίνου καὶ νάρδου κατὰ τὴν χρείαν τὸ ἀρκοῦν πρὸς τὴν σύστασιν. εἰ δὲ πλείονος δέοιτο στύψεως, ὡς μηδὲ τῶν τροφῶν κρατεῖν, προσμιγνύσθω καὶ ὀμφακίου < ᾱ ἢ καὶ ἀψινθίου χυλοῦ τὸ ἴσον καὶ τρίτον ἐπ᾽ αὐτοῖς τῆς ὑποκιστίδος καὶ οἰνάνθης καὶ ῥοῦ χυλοῦ· παραύξειν δὲ χρὴ τῆς κηρωτῆς τὸ πλῆθος ἀνάλογον τῷ τῶν ἄλλων φαρμάκων ἀριθμῷ. χρονιζούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ σκληρυνομένης ἤδη ποικιλώτερα φάρμακα προσφέρειν δεῖ καὶ τῶν ἀρωμάτων ἔχοντά τι καὶ τῶν μαλακτικῶν καὶ τῶν διαφορητικῶν, οἷόν ἐστι καὶ τὸ διὰ μελιλώτου σκευαζόμενον καὶ τὸ Φιλαγριανὸν καὶ τὸ εὐῶδες. τοῦ χλωροῦ ἰάσπιδος ὁρμαθὸς ἐξαρτώμενος τοῦ τραχήλου, ὥστε ψαύειν τοῦ στομάχου, μεγάλως ὠφελεῖ. ἐπὶ δὲ τῶν θερμῶν τοῦ στομάχου δυσκρασιῶν καὶ καυσουμένων μετ᾽ ἐκλύσεως ἢ λειποψυχίας ἤ τινος ἀνορεξίας ἐξ οἱασδήποτε προφάσεως πλὴν πυρετοῦ ψυχρὸν ὕδωρ δίδου μετ᾽ ὄμφακος χυλοῦ ἢ μήλων Κυδωνίων ἀφέψημα ἢ ἕλικος ἀμπέλου ἢ σικύου σπερμάτια η̄ λεῖα μετὰ ψυχροῦ. ἐπιτίθει δὲ τῷ στο- 1

λζʹ 1—2 *Oribasius, Synops. IX 10 = Ad Eunap. IV 83—84; cf. Aëtius IX 16* 8 δεύτερον] *II 49—51, 57, 59, 52, 56, 54, 36—38* 25—26 *Aëtius IX 19*

2 οἴνου AE ἐκλείου καὶ] λείοις D 4 γαστέρα] γαστέρα παθῶν D 5 βουλίμου] τοῦ βουλίμου D 6 δὲ] τε DK καὶ *(alt.) om.* D δίψης] ψύξεως F 7 τοῖς . . . τὸ] τῷ D 8 δευτέρῳ βιβλίῳ D αὐτάρκως *om. a* τῶν *om.* BK 12 τὴν ζωήν D 14 κυδώνινον H*a* 16 ναρδίνου D 17 πρὸς τὴν σύστασιν *om. a* δέοιντο H μηδὲν D 18 ἢ *om. a* χυλὸν CGH 22 ἤδη] ἤδη ἁρμόσει D προσφέρειν] καὶ προσφέρειν K προσφέρειν . . . μαλακτικῶν *(23) om.* D 23 καὶ *(tert.) om.* D*a* 25 τοῦ] καὶ τοῦ D (*supra add.* -ῆς) χλωροῦ] χλωροῦ (*supra add.* -ᾶς) δὲ D ἰάσπιδος] ἢ ἀσπίδος K ἐξαρτούμενος M: ἐξαπτόμενος K ψαύει K: ψαύειν αὐτοῦ D 27 καὶ . . . ἐκλύσεως] κεκαυσωμένου μετ᾽ ἐγκαύσεως D ἢ] et *a* 29 μήλων] μήλου ἢ K 30 σπερμάτια η̄] *ex Or*: σπέρματι ἢ ACEGHKM: σπέρματος ἢ FM[2]: σπέρματα C[3]: σπέρ[μ] D: σπέρμα *a et e corr.* B λεῖον F*a*, *e corr.* B

μάχῳ κύστιν πληρώσας ὕδατος ψυχροῦ ἢ κολοκύνθης ξέσματα. καὶ
2 ἄδιψα δὲ καταπότια δοτέον, ὡς ἐν τῷ περὶ δίψης εἴρηται. ψυκτικὸν δὲ καὶ τονωτικὸν πλαδῶντος στομάχου τοῦτο· ῥόδων χλωρῶν τῶν φύλλων < ϛ̄, γλυκυρίζης χυλοῦ < δ̄, νάρδου Ἰνδικῆς < δ̄· οἴνῳ γλυκεῖ ἀναλάμβανε καὶ ποίει ὑπογλώττια. ἐπὶ δὲ τῶν διὰ πάχος τοῦ φλέγματος θερμαίνεσθαί τε καὶ τέμνεσθαι δεομένων χρήσιμόν ἐστι τόδε· μαράθρου ῥίζης φλοιοῦ ℔ β̄, ὄξους ⅌ ᾱ ∟΄, ἀλόης ℔ γ̄, μέλιτος λι. δ̄· αἱ ῥίζαι σὺν τῷ ὄξει ἑψηθεῖσαι ἐκθλίβονται καὶ ῥίπτονται, τὸ δὲ μέλι ἐπιβληθὲν ἕψεται ἄχρι συστάσεως, καὶ τότε ἀλόη λεία ἐπιπάσσεται· δίδου κοχλιάρια γ̄ σὺν ὕδατι (τινὲς ἄνευ ἀλόης σκευάζουσιν αὐτό)· καὶ τὸ διὰ καλαμίνθης ἐπὶ τούτοις ἐπιτήδειον. ἐπὶ δὲ τῶν ἀποξυνόντων τὴν τροφὴν κοριάννου σπέρματος < ᾱ ὡς ἄλφιτον ἐμπάσας ὕδατι πότιζε ἢ μαστίχης κοχλιάριον ᾱ ἢ θρίδακος λευκῆς σπέρματος κοχλιάρια β̄. σύνθετον δὲ τοῦτο· πεπέρεως < ᾱ, ἀνήθου σπέρματος < γ̄, κυμίνου < δ̄· λειώσας δίδου εἰς κοίτην κοχλιάριον ᾱ ἐν οἴνῳ κεκραμένῳ. ἐπὶ δὲ τῶν γεννώντων χολὴν μέλαιναν καὶ φυσωμένων τὸν στόμαχον ἐν ταῖς ἐπιτάσεσιν ἐπιτίθει σπόγγους ὄξει δριμυτάτῳ βεβρεγμένους, μετὰ δὲ τούτους εἰ ἐπιμένοιεν, στυπτηρίαν μετὰ χαλκοῦ λείου μέλιτι ἀναλαβὼν ἐπιτίθει· πινέτω δὲ σέρεως χυλόν, ἢ τῷ ποτῷ ἡδύοσμον ἔμπασσε. ἐπὶ δὲ τῶν πνευματουμένων καὶ διατεινομένων τὸν στόμαχον καλαμίνθης ἀποζέματι μίξας μέλιτος καὶ πεπέρεως τὸ σύμμετρον δίδου. πρὸς δὲ τὰς ἀνατροπὰς τοῦ στομάχου ῥοιᾶς ὀξείας τῶν πυρήνων χυλοῦ μέρη γ̄, ἡδυόσμου χυλοῦ μέρος ᾱ, ἑψήσας, ἄχρι συστραφῇ, δίδου πρὸ τρο-
3 φῆς μύστρον ᾱ. πρὸς σιελισμὸν στομάχου ὄξος σκίλλινον ἢ ἁλμάδων ἐλαῶν ζωμὸν ἢ θαλλίας ἀφέψημα διακλυζέσθω ἢ καὶ ὀλίγιστον ἐξ αὐτοῦ καταπινέτω· πάντων δὲ μᾶλλον ποιεῖ ἀλόη διειμένη ὕδατι. πρὸς δὲ τοὺς μὴ κατέχοντας τὴν τροφήν, οὓς ἰδίως οἱ παλαιοὶ στομαχικοὺς ὀνομάζουσιν, μέλιτι μίξας τήλινον ἄλευρον καὶ μαλάχης σπέρμα λεῖον ξηρὸν κατάπλαττε· κηρωτὴ δὲ διὰ κηροῦ καὶ ἰρίνου ἐλαίου ὑποστάθμης καὶ καστορίου.

2 εἴρηται] *II 52* 26—30 *Aëtius IX 11*

2 ἀδίψια K δὲ *om. a* ὡς . . . εἴρηται *om. a* 3 πλαδῶντος] πλάδων τοῦ D 4 χυλὸν K: *om.* F < δ *(pr.) om.* D νάρδου . . . δ] DK: *om.* ABCEFGHM*a* < *(tert.)*] ἀνὰ < D 5 πάχους BHM: πάθους F 6 ἐστι] τέ ἐστιν B, -ν *eras.* 7 β] ε̄ DK: ϛ̄ *Or* λι.] sextarii *a* 8 σὺν] οὖν σὺν D ἐφθεῖσαι E μέλιτι CFG 8. 9 ἐπιβληθὲν ἕψεται] ἐπιβάλλεται D 9 ἐπιπλάσσεται BH δίδου] καὶ δίδοται D 10 τινὲς] τινὲς δὲ D*a* ἀλόης] ἅλας K αὐτό] τόδε A 11 ἐπὶ *(pr.) om.* K*a*: δὲ D 12 σπέρμα CDFG ἐμπάσας] DFG*a*, *e corr.* M: ἐμπάσσας C: ἐμπλάσας ABEHKM 13 σπέρ^μ D 14 σπέρ^μ D 16 ἐν ταῖς] *mrg.* B[2] 17 ἐπιστάσεσιν CFG, *corr.* C[2] 18 τούτοις FK 19 ποτῷ] τόπῳ D ἔμπασσε] CG, *e corr.* M: ἐμπάσσας F: ἔμπλασσε ABEK: ἔμπλασε H: ἐμπάττειν D 20 ἐμπνευματουμένων D 24 πρὸς . . . στομάχου] *pro titulo* DM*a* (aliud ad *a*) σκιλλιτικὸν D 25 ἐλαιῶν CDEFG ἢ *(pr.)*] δίδου ἢ D ἀφεψήματι D ἢ *(alt.) om.* M 26. 27 πρὸς δὲ τοὺς] *litt. maiusc.* M 26 πρὸς . . . ὀνομάζουσιν *(28)*] *pro titulo* D 27 δὲ *om.* D 28 ὀνομάζουσι FGKM 28. 29 λεῖον ξηρὸν] solue siccum et *a* 30 καὶ *om.* K

Περὶ ἀνορεξίας. 4

Ἡ ἀνορεξία σιτίων ἐστὶν ἀποστροφὴ ἤτοι δυσκρασίας ὑπαρχούσης κατὰ τὸν στόμαχον ἢ χυμῶν περιουσίας· διαγνώσεις δὲ τὴν μὲν θερμὴν δυσκρασίαν τῷ τε δίψει καὶ ταῖς κνισώδεσί τε καὶ βορβορώδεσιν ἐρυγαῖς, εἰ βιασθέντες τι τραφῆναι τύχοιεν, καὶ τῷ τὰ ψυχρότερα μᾶλλον καὶ δυσκατέργαστα δύνασθαι πέττειν, τὴν δὲ ψυχρὰν τοῖς ἐναντίοις· οὔτε γὰρ διψῶσιν οὔτε τῶν ψυχρῶν ἀνέχονται καὶ ὀξυρεγμιώδεις ἐνίοτε γίνονται. τῶν δὲ διὰ χυμοὺς ἀνορεκτούντων οἱ μὲν διὰ τοὺς λεπτούς τε καὶ δακνώδεις τοῦτο πάσχοντες δάκνονταί τε τὸν στόμαχον καὶ ναυτιῶσι μᾶλλον καὶ διψῶσιν· οἷς δὲ σαπῶσιν οἱ χυμοί, ἐνίοτε καὶ πυρέττουσιν· οἱ δὲ διὰ παχεῖς καὶ γλίσχρους ἄδηκτοι μὲν καὶ ἄδιψοι τοὐπίπαν εἰσί. κοινὸν δὲ σύμπτωμα πᾶσίν ἐστιν ἡ ναυτία. ἀλλ' εἰ μὲν ἐν τῇ κοιλότητι τῆς γαστρὸς ὦσιν οἱ χυμοί, καὶ τούτων αὐτῶν ἀπεμοῦσιν, εἰ δὲ ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῆς ἐμπεπλασμένοι ἢ καὶ ἀναποθέντες, ναυτιῶσι μόνον, οὐκ ἐμοῦσιν πλὴν σιτίων, εἰ προσαράμενοι τύχοιεν. τοὺς μὲν οὖν διὰ θερμὴν δυσκρασίαν ἀνορεκτοῦντας διὰ τῶν ἐμψυχόντων διαιτᾶν, καὶ μάλιστα τῶν δι' ὄξους· ἄρτον τοίνυν ἐν ὀξυκράτῳ διδόναι τούτοις καὶ αὐτὸ πίνειν τὸ ὀξύκρατον τό τε ὀξύγαλα καὶ τὴν παρὰ Ῥωμαίοις καλουμένην μέλκαν (ἔστι δὲ ὄψον τι διὰ γάλακτος) ἴντυβά τε καὶ θριδακίνας καί ποτε καὶ ψυχρὸν ὕδωρ, ἅπαντα δὲ συμμέτρως κατὰ τὴν τῆς ὑπούσης δυσκρασίας ἐναντίωσιν· ἡ γὰρ ἄμετρος τούτων χρῆσις οὐ μόνον οὐκ ὠφέλησεν, ἀλλὰ καὶ ἀνίατον πολλάκις εἰργάσατο τὸ πάθος. τοὺς δὲ διὰ ψῦξιν τοῖς ἐναντίοις ἰᾶσθαι προσήκει οἶνόν τε διδοῦντα παλαιὸν πίνειν καὶ κονδῖτον καὶ ὑδρόγαρον ἀνήσου τε καὶ πηγάνου καὶ πετροσελίνου τὸ ἀφέψημα καὶ πέπερι δι' ὕδατος θερμοῦ κοινοῦ ἢ καὶ αὐτὸ τὸ διὰ τῶν τριῶν πεπέρεων ἢ τὸ διὰ καλαμίνθης· δώσεις δὲ καὶ τῆς δι' ἐχιδνῶν θηριακῆς οὐδὲ τοῖς διὰ πλῆθος χυμῶν ἀνορεκτοῦσιν οὔσης ἀνεπιτηδείας· τὰ δὲ σκόρδα τούτοις καὶ ὡς τροφὴ καὶ ὡς φάρμακόν εἰσιν ἁρμόδια. διὰ πλῆθος δὲ χυμῶν 5
τῆς ἀνορεξίας γινομένης τοὺς μὲν λεπτούς τε καὶ δακνώδεις κενώσεις

λζ' 4—6 *cf. Alexander Trall. II 253 sqq.*

3 διαγνώσῃ *e corr.* D: διαγνώσει K 7 τῶν *om.* CFG 9 τε *(alt)* *om.* FM 10 οἷς] εἰ DK 11 γλίσχρους] γλίσχρους χυμοὺς CF: γλίσχρης χυμοὺς G 13 μὲν *om. a* καὶ *om. a* τοῦτον αὐτὸν AE: eos *a* 14 αὐτῆς] *om. a*: αὐτοῖς F ἢ] εἶεν ἢ D καὶ *om. a* ἐναποθέντες BHK 15 ναυτιῶσι] ADEK*a*: ἐναυτιῶσι H: ἐν αὐτῇ ὦσι BCGM, *corr.* C²: ἐν αὐτῆς F ἐμοῦσι BDM: ἐμοῦσι δὲ FK 16 μὲν *om. a* 17 ἐν *om.* B 18 ὀξύγαλα] ὀξύμελι K 19 λεγομένην D 20 καὶ *(tert.)* *om. a* 21 δὲ] CDFGK: τε ABEHM*a* 23 τὸ] DKM: *om.* ABCEFGH 24 διδόντα K: διδόντας D παλαιὸν διδοῦντα ABEHM*a* κονδεῖτον D: κονδίτου K: κονδίτην F 25 δι' . . . πεπέρεων *(26)* *om.* D 26 κοινοῦ] κινῶν *e corr.* F: aut uino *a* (*legit* ἢ οἴνου) τῶν *om.* CFKM 27 δόσις D καὶ *om.* D τὴν F δι' *om.* F*a* θηριακεῖ G: θηριακῆ C: θηριακὴν F οὐδὲ τοῖς] ἐὰν δὲ F: cum *a* 28 οὔσης] ἔστιν D ἀνεπιτηδεία D σκόροδα D 29 ἁρμόδια] ἐπιτήδεια ADF 30 γενομένης H

ἢ δι᾽ ἐμέτων ἢ διὰ τῆϲ κάτω γαϲτρόϲ. ἐμέϲουϲι μὲν οὖν ῥᾷον εὔκρατον ὕδωρ ἢ μελίκρατον ὑδαρέϲτατον προπεπωκότεϲ, βέλτιον δέ, εἰ πρὸ τούτων ὑγραινούϲαϲ διώϲειϲ τροφάϲ, οἷον πτιϲάνηϲ χυλὸν ἢ τῶν ᾠῶν τὰϲ λεκίθουϲ. ὅπωϲ δ᾽ ἄν τιϲ εὐκόλωϲ ἐμοίη, κατὰ τὸ πρῶτον εἴρηται βιβλίον. εἰ δὲ δυϲεμὴϲ ὁ κάμνων εἴη, βέλτιον ἐπὶ τὴν κάτω γαϲτέρα τὴν ὕλην προτρέπειν προϋγραίνοντα τούτουϲ πλείονί τε καὶ εὐκράτῳ τροφῇ· τὸ δὲ καθαρτικὸν φάρμακον ἔϲτω ἢ διὰ τῆϲ ἀλόηϲ πικρὸν ἢ διὰ τῶν Κυδωνίων μήλων τὸ λαμβάνον καὶ ϲκαμμωνίαϲ ἢ τὸ διὰ τοῦ ῥοδομέλιτοϲ· εἰ δὲ οἷόν τε δίχα ϲκαμμωνίαϲ ἀλόηϲ πλήθει μᾶλλον αὐτοὺϲ κενοῦν, βέλτιον ἂν πράξοι διὰ τὸ τῆϲ ϲκαμμωνίαϲ κακοϲτόμαχον. τοὺϲ δὲ διὰ παχεῖϲ καὶ γλίϲχρουϲ χυμοὺϲ ἀνορεκτοῦνταϲ ἰάϲῃ λεπτύνων τούτουϲ καὶ τέμνων διά τε τοῦ ὀξυμέλιτοϲ καὶ τῶν διὰ τούτου καὶ ἅλμηϲ ϲυντιθεμένων, οἷον καππάρεωϲ, ἐλαῶν, νάπυοϲ καὶ τῶν παραπληϲίων. οὐκ ἀνάρμοϲτα δὲ τούτοιϲ καὶ τὰ ἐπὶ τῶν διὰ ψυχρὰν δυϲκραϲίαν ἀνορεκτούντων εἰρημένα, καὶ μάλιϲτα μετὰ κένωϲιν· κενώϲειϲ
6 δὲ αὐτοὺϲ διὰ τοῦ Ἰουλιανίου ὀξυμέλιτοϲ. ἔξωθεν δὲ τοῖϲ θάλπειν τε καὶ ῥωννύειν τὸν ϲτόμαχον δυναμένοιϲ χρηϲτέον ἀλείμμαϲί τε καὶ μαλάγμαϲιν, ὁποῖά εἰϲι μάλιϲτα τό τε διὰ τοῦ ὄμφακοϲ καὶ Μαρκίατον καλούμενον καὶ τὰ ϲυνήθη μύρα. ἐπιθέματα δὲ τό τε βάϊον καὶ τὸ εὐῶδεϲ καὶ τὰ παραπλήϲια· γυμνάϲιά τε καὶ τρῖψιϲ μάλιϲτα παραλαμβανέϲθω. πρὸϲ δὲ τοὺϲ δυϲπεπτοῦνταϲ καὶ ἀνορέκτουϲ διὰ ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν χυμὸν ἢ τοιαύτην δυϲκραϲίαν τὰ διὰ τῶν Κυδωνίων μήλων ἁρμόϲει, λέγω δὲ τὸ μηλοπλακούντιον προϲαγορευόμενον καὶ τὸ διὰ τοῦ χυλοῦ τῶν μήλων καὶ τὸ διὰ τῶν ϲαρκῶν αὐτῶν καὶ τὸ διὰ κιτρίου ϲκευαζόμενον, μαλάγματα δὲ τό τε Μαρκίατον καὶ τὸ δι᾽ ὄμφακοϲ χυλοῦ τό τε βάϊον καὶ τὸ πολυάρχιον καὶ τὰ τούτοιϲ ὁμογενῆ. ἕλκουϲ δὲ ὄντοϲ ἐν ϲτομάχῳ ἢ κοιλίᾳ πάντων μὲν τῶν δριμέων ἀπέχεϲθαι βρωμάτων τε καὶ πομάτων καὶ φαρμάκων, χρῆϲθαι δὲ τοῖϲ πραΰνουϲιν, οἷον ῥοφήμαϲιν ἐκτὸϲ ἐλαίου καὶ τοῖϲ δι᾽ ἀμύλου τε καὶ γῆϲ Σαμίαϲ καὶ Λημνίαϲ ϲφραγῖδοϲ καὶ γάλακτοϲ ἢ μέλιτοϲ ἐλαχίϲτου, ὥϲτε καὶ διακαθαίρειν ἀδήκτωϲ. ἐπίθεμα δὲ διὰ φοινίκων καὶ Κυδωνίων

4 πρῶτον] *I 42*

1 ἐμέϲουϲι] AEC²*a*: ἐμοῦϲι D: ἐμέϲωϲι BCFGHKM μὲν *om.* *a* 2 ἢ] καὶ D 3 οἷον] aut *a* 4 πρότερον D 6 προυγραίνον (τ *supra*) G: προυγραίνονταϲ ACDE τούτοιϲ FH: ταύτην D 7 ἢ *(pr.)*] ἡ CDG, *mut. in* ἢ τὸ M² πικρὰ CDFG ἢ *(alt.)*] καὶ ἡ C: ἢ τὸ D 8 τὸ λαμβάνον] τε λαμβάνον F: ὃ λαμβάνων K: τὸ λαμβάνων G: τὸ λαμβανόμενον M, *corr.* M²: λαμβάνειν δὲ D: recipientes *a* ἢ] καὶ D ἢ . . . ϲκαμμωνίαϲ *(9)* *om.* K τοῦ] *om.* E, *supra scr.* B 9 αὐτὴν D 10 πράξοιϲ D 13 ἐλαιῶν DEF, *e corr.* B 15 καὶ μάλιϲτα] κάλλιϲτα K 16 δὲ] τε FK 17 καὶ] καὶ τὸ D 19 καλούμενον *om.* *a* ἐπιθέματι CG δὲ] τε D 20 τρῖψιϲ] *e corr.* J: τρίψηϲ EH: τρίψειϲ ABCDFGKM*a* παραλαμβανέϲθωϲαν D 21 ἀνορεκτοῦνταϲ DEFK, *e corr.* C 22 ἢ] *om.* K: εἰϲ F: et *a* 23 ἁρμόζει D δὴ K λεγόμενον M 26 τούτοιϲ *om.* *a* 27 ἐν] ABDEM: ἐν τῷ CFGHK, *e corr.* B ἢ] ἢ τῇ CFG, τῇ *supra add.* B, ἐν τῇ *supra add.* K² 28 τε *om.* A καὶ φαρμάκων *om.* A δὲ] τε CG: *ras. 2 litt.* B 31 διὰ] τὸ διὰ D φοινίκων] φοινίκων ποιεῖ D

καὶ ἀλφίτων, κηρωτὴ διὰ μηλίνου ἢ ῥοδίνου σὺν ἀμμωνιακῷ καὶ λιβάνῳ τό τε Νείλεως ἐπίθεμα ἔμπλαστροί τε διὰ ἰτεῶν καὶ ἱκέσιος· διαγνώσεις δὲ τὸ ἕλκος ἐκ τοῦ αἷμα ἢ πῦον ἢ καὶ ἐφελκίδας ἐμεῖσθαι.

Πρὸς τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀτόνους στομάχους καὶ διὰ τοῦτο μὴ πέττοντας ἢ καὶ τὴν τροφὴν ἐμοῦντας. 7

Ἀλόης, μασουχᾶ, μαστίχης, στύρακος ἀνὰ Γο β̄, ἀψινθίας Γο γ̄, οἰνάνθης Γο γ̄, γλευκίνου Γο ϛ̄, μηλίνου Γο δ̄, οἴνου τὸ ἀρκοῦν· τινὲς καὶ κύφεως καὶ ῥόδων ἀνὰ Γο β̄· ταῦτα λειούμενα ἀναλαμβάνεται πορφύρᾳ ἢ ἐρίῳ καὶ ἐπιτίθεται τῷ στομάχῳ· τινὲς καὶ κηροῦ Γο ϛ̄ προσπλέξαντες ἐπίθεμα αὐτὸ ποιοῦσιν.

Πρὸς τὰς ἰλεώδεις τοῦ στομάχου διαθέσεις, τουτέστιν ἰσχυρὰς ὀδύνας καὶ σπασμώδεις. 8

ὁ τῶν Ἀμαζόνων τροχίσκος ἄριστόν ἐστι φάρμακον. καὶ τούτου δὲ τὴν γραφὴν καὶ τῶν ἄλλων στομαχικῶν συνθέτων τὴν ὕλην ἐν τῷ περὶ συνθέτων φαρμάκων κατὰ τὸν τελευταῖον εὑρήσεις λόγον.

λη΄. Περὶ πνευματώσεως γαστρός.

Ἡ τῶν πνευμάτων ἐν γαστρὶ γένεσις χυμῶν ἢ σιτίων εἰς ἀτμοὺς διαλυομένων ὑπὸ θερμότητος συνίσταται χλιαρᾶς· ἡ μὲν γὰρ ψῦξις τῷ μὴ πεφυκέναι λεπτύνειν καὶ διαλύειν οὐ γεννᾷ πνεύματος οὐδέν, ἡ δὲ σφοδρὰ θερμότης οὐ λεπτύνουσα μόνον, ἀλλὰ καὶ διαφοροῦσα, κωλύει τὴν σύστασιν τοῦ πνεύματος· ἡ δὲ ἐλάττων θερμότης χεῖ μὲν καὶ μεταβάλλει τὴν τροφήν, ἐλλιπέστερον δέ, κἀντεῦθεν ἡ γένεσις τῶν πνευμάτων. λεπτύνειν οὖν αὐτὰ διὰ τῶν θερμαινόντων φαρμάκων προσῆκεν ἀφέψοντας ἐν ἐλαίῳ κυμίνου καὶ σελίνου καὶ σπονδυλίου καὶ δαύκου σπέρμα. ψύξεως δὲ προσούσης τῇ διαθέσει πήγανον καὶ δαφνίδας καὶ μελάν-

λζ΄ 7 *cf. Alexander Trall. II 249; Aëtius IX 10* λζ΄ 8 *cf. Aëtius IX 10* 15 λόγον] *VII 12* λη΄ *Oribasius, Synops. IX 11; Ad Eunap. IV 85. cf. Aëtius IX 27*

1 καὶ *(pr.)*] D: *om.* ABCEFGHKM*a* alfita *a* κηρωτὴ] *a*: κηρωτὴ δὲ D: καὶ κηρωτὴν CFG: κηρωτὴν ABEHKM διὰ] ἡ διὰ D 2 ἐμπλάστρῳ K τε] uero *a* δι' CFG: ἡ δι' D καὶ] καὶ ἡ D 3 διαγνώσει K: διάγνωσις D τοῦ ἕλκους D ἢ *(pr.)*] et *a* ἢ καὶ ἐφελκίδας *om. a* 4 πρὸς] π^ε K τοὺς *om.* FM καὶ *(alt.)* . . . ἐμοῦντας *(5) om. a* 5 ἢ *om.* D καὶ *om.* AE 6 β̄] ᾱ D Γο γ̄] BHK: *om.* CDFG*a*: Γο δ̄ AE 7 Γο *(pr.)*] ἀνὰ Γο CDFG*a* 8 κύφεων K: κύφεος E 9 τινὲς] τινὲς δὲ D 10 ποιοῦσι BFKM 11—12 *non pro titulo* FK 11 τὰς] δὲ τὰς F τουτέστιν] τουτέστι τὰς D 12 καὶ σπασμώδεις *om. a* 13 καὶ *om. a* 14 συνθέτων . . . φαρμάκων *(15) om. a* 16—p. 228, 16 *om.* F 16 ἐμπνευματώσεως DE; *cf. p. 127, 58* 19 μὴ *om. a* καὶ] uel *a* π̅ν̅α̅ MJ[2] 21 τὴν . . . πνεύματος] uentositatem *a* χεῖ] διαχέει D 21. 22 τὴν τροφὴν καὶ μεταβάλλει A 23 αὐτοὺς D φαρμάκων *om. a* προσήκει E*a* 24 καὶ *(pr.)*] ἢ K: *om. a* καὶ *(sec.) om. a* σπονδύλου K καὶ *(tert.) om. a* 25 προσούσης δὲ ψύξεως E

θιον καὶ μάραθρον ἐνέψειν τῷ ἐλαίῳ καὶ μιγνύειν ἄσφαλτον καὶ ἔλαιον δάφνινον. ἐὰν δὲ καὶ φλεγμονὴ συνῇ ταῖς ὀδύναις, ἀντὶ τῶν θερμαινόντων χρήσῃ τοῖς χαλαστικοῖς τὸ ἄνηθον ἕψων καὶ μιγνὺς στέαρ ὄρνιθος καὶ χηνός. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς πνευματουμένους πολίου δεσμίδιον καθεψόμενον ἢ καλαμίνθης ἀφέψημα μιγνυμένου μέλιτος ὀλίγου καὶ πεπέρεως < ᾱ. ταῦτα μὲν οὖν ὀδύνης σφοδρᾶς ἐμπεσούσης προσακτέον· ἐπὶ δὲ τῆς μέσης ἀρκέσουσι καὶ πυρίαι διὰ κέγχρου. σικύα δὲ εὐμεγέθης περιλαμβάνουσα τὸν ὀμφαλὸν ἀθρόως πολλάκις ἀπαλλάττει τὸ σύμπτωμα. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὸ καστόριον αὐτοὺς πινόμενόν τε δι' ὀξυκράτου καὶ ἔξωθεν σὺν ἐλαίῳ Σικυωνίῳ τιθέμενον, καὶ εἰ μετὰ στρόφου τυγχάνουσιν αἱ ἐμπνευματώσεις. καὶ ὕειος δὲ ἀστράγαλος καυθεὶς καὶ ποθεὶς στρόφους καὶ ἐμπνευματώσεις ἰᾶται καὶ ἀριστολοχία στρογγύλη. τὰς δὲ δι' ἐμφράξεις τῆς κοιλίας ὀδύνας ἢ διὰ παχύτητα γενομένας πνευματώσεις ἢ διὰ ψῦξιν οἶνος πινόμενος ἀκρατέστερος μετὰ τροφὴν ὀνίνησιν, ὕπνου δὲ ἐπιγενομένου καὶ τελέως αὐτὰς ἀπαλλάττει.

λθ'. Περὶ χολέρας καὶ διαρροίας.

1 Ἡ χολέρα τῆς γαστρός ἐστιν ἄμετρος ἐκτάραξις κάτωθέν τε καὶ δι' ἐμέτων γινομένη διὰ προσεχῆ τῶν σιτίων ἀπεψίαν· ἀπεπτοῦσι δὲ ποτὲ μὲν διὰ πολλὴν μοχθηρίαν τροφῶν, ποτὲ δὲ διὰ μοχθηρῶν χυμῶν περιουσίαν. εἰ μὲν οὖν ἔτι ναυτιώδης καὶ σπαραττόμενος ὁ κάμνων εἴη μενόντων ἔτι τῶν σιτίων ἀπέπτων ἐν τῇ γαστρί, πίνειν αὐτοῖς κελεύσομεν ὕδωρ χλιαρὸν καὶ ἀπεμεῖν καθέσει δακτύλων ἢ πτερῶν· συνεργητέον δὲ καὶ τῇ διὰ γαστρὸς ἐκκρίσει. μετὰ δὲ τὴν τῶν περιττῶν κένωσιν ἡσυχίᾳ τε καὶ θάλψει τῶν καθ' ὑποχονδρίων χρηστέον διά τε γλυκέος ἐλαίου σὺν οἴνῳ βραχεῖ ἢ μαστιχίνου ἢ ναρδίνου, εἰ χειμὼν εἴη, καὶ ὑπνοῦν ἐπιτρεπτέον· μετὰ δὲ τὴν τελείαν πέψιν λουτροῖς τε χρηστέον καὶ εὐχύμῳ τροφῇ. τῆς δὲ κενώσεως ἀμέτρου γινομένης ἀρκεῖ μὲν ἐν ἀρχῇ καὶ τὰ κατὰ τὸ δεύτερον βιβλίον περὶ ἐκταράξεως

λθ' *cf. Alexander Trall. II 321 sqq.* 29 βιβλίον] *II 44*

1 μάραθον DK: maratri semen *a* 2 καὶ *om.* E 3 ἄνηθο̄ B: ἀνήθῳ H*a* μιγνὺς] *Or*: μιγνύων D*a*: μίγνυε ABCEGHKM 4 ὀρνίθειον *corr. ex* ὀρνίθιον D 5 ἢ] et *a* 6 μὲν *om. a* 7 δὲ *(pr.)*] τε K σικύα] καὶ σικύα D 9 τοῦ συμπτώματος DG: τοῦ ^{συ}πτώματος C τε *om.* D 11 καὶ *om. a* ἰᾶται *ante* καὶ *ins.* B *mrg.* καὶ . . . ἐμπνευματώσεις *(12) om.* AEK δὲ *om. a* 13 δ' AE δι'] *om.* K: ἐπ' AE ἐμφράξει E: emfraxin *a* ὀδύνας *om.* D ἢ] et *a* 14 γινομένας π̄ν̄c̄ D ἀκρατότερος D 15 μετὰ τροφὴν *om.* D ἐπιγινομένου D καὶ τελέως] perfectius *a* ἀπαλλάσσει D 20 μὲν *om. a* μοχθηρὰν τροφὴν K*a* 21 μὲν *om. a* 22 ἔτι] *e corr.* E: ἐστι ABCGHM*a*: ἐστιν K: *om.* DF εἴη] *eras.* B: *om. a* αὐτοὺς K 24 περιττωμάτων D 25 καθ' *om.* K διά . . . χρηστέον *(28) om.* H 26 τε *om.* D γλυκελαίου K μαστιχίνῳ D ἢ *(alt.)*] CFGK*a*: ἢ καὶ ABDEM ναρδίνῳ D 27 ὕπνον D λουτροῖς] καὶ λουτροῖς D 27. 28 λουτροῖς τε χρηστέον] *mrg.* C² 28 τε *om.* DFG τῆς . . . εἰρημένα *(p. 229, 1) om. a* 29 ἐν . . . τὰ] καὶ τὰ ἐν ἀρχῇ εἰρημένα *e corr.* D καὶ τὰ] *om.* A, *postea ins.* M κατὰ] *corr. ex* καὶ τὰ M

γαστρὸς εἰρημένα· ἐπιμενούσης δὲ τῆς φορᾶς τῆς τε κοιλίας συμπιπτούσης καὶ τοῦ σφυγμοῦ μειουμένου τε καὶ πυκνουμένου καταπλάσσειν μὲν τῷ διὰ φοινίκων μετ᾽ οἰνάνθης καὶ ἀκακίας καὶ ὑποκιστίδος χυλοῦ καὶ σιδίων, διδόναι δὲ καταρροφεῖν ὕδατος μετρίως ψυχροῦ κύαθον· κάλλιον δέ, εἰ ἀφέψημα εἴη ῥόδων ἢ οἰνάνθης ἢ ῥοῦ ἢ ἑλίκων ἀμπέλου· ἢ χυλὸν ῥοιᾶς τῆς ὀξυγλύκου δοτέον ἡδυόσμου βραχὺ ἐμπάσαντα. δριμυτέρων δὲ ὄντων τῶν ἐκκρινομένων καύματός τε καὶ δίψους προσγινομένου σικύου σπέρμα δοτέον σὺν ὕδατος κυάθοις τρισίν, ἴντυβά τε καὶ θριδακίνας ἑφθὰς ἐν ὀξυκράτῳ τρεφέσθωσαν. ἀκατασχέτου δὲ τῆς **2** φορᾶς οὔσης οἶνον δοτέον τινὰ τῶν αὐστηρῶν, ἀπυρέτοις μὲν Παλματιανὸν ἢ Ἀμιναῖον ἢ σπαθίτην ἢ ὀμφακομελίτην, πυρέττουσι δὲ ῥοΐτην ἢ μυρτίτην ἢ τὸ Κιβυρατικὸν ὑδρόμηλον ποτόν τε καὶ μετὰ ψιχῶν ἢ ἄλικος ἢ χόνδρου. εἰ δὲ ἀποστρέφοιντο τὰ σιτώδη, τὶ τῶν ὡραίων διαμασώμενοι, μεσπίλων ἢ ἀπίων ἢ Κυδωνίων ἢ ῥοιῶν, τὸ σαρκῶδες καὶ σκληρὸν ἀποπτυέτωσαν. μὴ κατεχόντων δὲ τὴν τροφὴν σικύαν ὡς μεγίστην κούφην τῷ στομάχῳ κολλητέον, κειμένης τε ταύτης θρεπτέον αὐτοὺς τῶν εἰρημένων τινί. πρὸς δὲ τὰς σπασμώδεις συνολκὰς ἐλαιοβραχῆ ῥάκη θερμὰ τοῖς μυσὶ περιτιθέναι κηρωτάς τε ὑγρὰς ἐχούσας τι καὶ καστορίου καὶ Σικυωνίου· πρὸ δὲ τούτων ὕδατι θερμῷ προσαντλητέον τὰ κῶλα. εἰ δὲ καὶ ἄγρυπνοι γίνοιντο, τοῖς πρὸς ἀγρυπνίαν εἰρημένοις χρηστέον, μὴ κωλυούσης δὲ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς διὰ κωδυῶν αὐτοὺς ποτιστέον· παρακμῆς δὲ γενομένης ἐπὶ λουτρὸν ἀκτέον καὶ ἀνακομιστέον αὐτοὺς ὄρνιθος νεοττοῖς ἢ περιστερᾶς ἢ ὑῶν ποσὶν ἢ τοῖς παραπλησίοις.

καὶ ἡ διάρροια δὲ διαφθορὰ τῶν σιτίων ὑπάρχουσα τὰ πολλὰ **3** μὲν αὐτομάτως παύεται μὴ τρεφομένων αὐτῶν ἄχρι τελείας ἐκπέψεώς τε καὶ κενώσεως τῶν διαφθαρέντων· ἐπιμενούσης δὲ τοῖς ἐπὶ χολέρας χρηστέον.

μ΄. Περὶ λειεντερίας καὶ κοιλιακῆς διαθέσεως.

Διττῆς ὑπαρχούσης τῆς λειεντερίας, τῆς μὲν δι᾽ ἐπιπόλαιον ἕλκωσιν **1** τῶν ἐντέρων, κατά τινας δὲ καὶ δι᾽ οὐλὴν ἐκ δυσεντερίας τὰ πολλὰ

μ΄ *cf. Oribasius, Synops. IX 12; Aëtius IX 37, 51*

1 εἰρημένα] εἴη γεγραμμένα A: γεγραμμένα E   2 καταπλάσσει K: καταπλάττειν CFG: καταπλαστέον D   3 τῷ] *corr. ex* τὸ D: τὸ CGM   ypocistidos suco et acacia *a*   χυλῷ D   4 μετρίου K   κύαθον] κυάθου ἑνός CFG   5 ἀφεψήμασιν K   εἴη] ἢ K   ἢ *(tert.)*] καὶ D   ἑλίκων] ἑλίκων δὲ D   6 χυλοῦ D   ἐμπάσσοντα D   7 δὲ *om. a*   δίψης CFG   8 ὕδατι D   9 τρεφέσθωσαν] προσφερέσθωσαν D   10 τινὰ *om. a*   12 καὶ *om.* D   13 ἀποστρέψοιντο CG   τῶν ὡραίων τι DK   14 μεσπίλων] οἷον μεσπίλων D   16 τε] uero *a*   αὐτῆς D   17 παλμώδεις K   ἐλαιοβραχῆ] *e corr.* M: ἐλαιοβραχεῖ CGK*a*   18 ῥάκει C*a*: ῥάκκει K: ῥάκι G: ῥάκκη *e corr.* M   19 πρὸ] *corr. ex* πρὸς M: ad *a*   20 γίγνοιτο EK: γίνονται FH, *corr.* H   21 δὲ *om. a*   καὶ *om.* K   22 αὐτοὺς] *e corr.* G: αὐτοῖς F   ἐπὶ] ἐπὶ τὸ AE   23 ὄρνιθας AE   ἢ *(pr.)*] D*a*: *om.* ABCEFGHKM   25 φθορὰ CFG   26 μὲν *om. a*   27 χολέρᾳ K

ἢ ἐξ ἑτέρων γινομένης ῥευματισμῶν, τῆς δὲ δι᾽ ἀτονίαν τῆς κατεχούσης τὴν τροφὴν ἐν τῇ γαστρὶ δυνάμεως, τὴν δευτέραν οἶμαι διαφορὰν τῇ κοιλιακῇ λεγομένῃ συντρέχειν διαθέσει· καὶ γὰρ ἐπὶ ταύτης ἀτονούσης τῆς γαστρὸς πέττειν τε καὶ ἀναδιδόναι τὰ σιτία λεῖά τε καὶ ἄπεπτα καὶ κάθυγρα διαχωροῦσι ῥευματιζομένης ἐπὶ πάντων τῆς γαστρός· ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν λειεντερικῶν ἥ τε διέξοδος τῶν σιτίων ταχεῖα γίνεται, καὶ τὰ τῆς ἀπεψίας ἐπιτεταμένα μᾶλλόν ἐστιν, ὥστε διαδηλοῦσθαι τὴν ληφθεῖσαν τροφήν· καὶ τούτῳ μάλιστα διακρίνονται τῶν κοιλιακῶν. καταπλαστέον οὖν αὐτοὺς λινοσπέρμου μετὰ φοινίκων, ἄκρως δὲ ποιεῖ καὶ σχῖνος καὶ βάτος συνεψομένη τῷ ὀξυμέλιτι· ἐμπνευματώσεως δὲ συνούσης καὶ κυμίνου καὶ ἀνήθου καὶ πηγάνου μικτέον. ἐπαυξομένου δὲ τοῦ ῥευματισμοῦ συνεμβαλοῦμεν μῆλα Κυδώνια, στυπτηρίαν ὑγράν, ἀκακίαν, ὑποκιστίδα, κηκῖδα, ἤ τινα ἢ πάντα. κηρωταὶ δὲ διὰ μυρσίνου μετά τινος τῶν στυφόντων οἴνων· ἐπιθέματα δὲ θερμότερα μὲν τό τε διὰ δαφνίδων καὶ τὸ διὰ σπέρματος, στυπτικώτερα δὲ τό τε διὰ οἰνάνθης καὶ τὸ διὰ γιγάρτων καὶ τὸ Ἀντύλλου· καὶ τὸ Ἐρυθρίου δὲ θαυμαστόν.

2 χρονιζούσης δὲ τῆς νόσου καὶ δρώπακι χρηστέον κατὰ τῆς κοιλίας καὶ τῇ διὰ νάπυος κηρωτῇ καὶ αὐτῷ τῷ νάπυι. ποτήματα δὲ ἁπλᾶ μὲν ἀρνογλώσσου σπέρμα ἢ λαπάθου σπέρμα ἢ ῥοιᾶς σίδια ἢ οὖα ξηρὰ ἢ ὄμφακα ξηρὸν ἐξ Ἀμινναίας σταφυλῆς ὅσον τριώβολον, ἀπυρέτοις σὺν οἴνου αὐστηροῦ κυάθοις ϛ̄, πυρέσσουσι δὲ σὺν ὕδατι ὀμβρίῳ· ἧσσον δὲ στομάχου ἅπτεται ἀλεκτορίδων κοιλία ξηρὰ ἐμπασσομένη τῷ ποτῷ· καὶ τὰ διουρητικὰ δέ, οἷον σέλινον, ἀδίαντον καὶ τὰ ὅμοια, πινόμενα μετοχέτευσιν ἐργάζεται. σύνθετα δὲ ἥ τε Πολυείδου σφραγίς ἐστιν καὶ ὁ διὰ τοῦ ἠλέκτρου τροχίσκος ὅ τε διὰ τῆς Αἰγυπτίας ἀκάνθης καὶ τὸ κλειδίον καλούμενον καὶ ὁ διὰ σπερμάτων. καὶ τοῦτο δὲ κάλλιστόν ἐστιν· λαπάθου ἀγρίου σπέρματος ℔ ᾱ L′, ἀρνογλώσσου σπέρματος ℔ ᾱ,

1 ἢ *om. a* ἑτέρων] intestinorum *a* τῆς δὲ *om.* D 3 συντρέχειν] CFGK: γρ. συντρέχην *mrg.* B^3: συμπλέκειν ADEHM*a*, *in ras.* B 4 τε καὶ ἀναδιδόναι *om. a* λεῖα τε καὶ] *om. a*: λεῖα καὶ K 4. 5 κάθυγρα καὶ ἄπεπτα DK 5 ἐπίπαν D 7 μᾶλλον ἐπιτεταμμένα K δηλοῦσθαι K 8 τούτῳ] D: τοῦτο? K: τούτ̃ G: τούτων ABCEFHM: in hoc *a* 9 λινοσπέρμῳ *e corr.* D 10 σχῖνος] DFGM: σχοῖνος C: ἐχῖνος ABEHK*a* συνεψόμενοι DK: συνεψημένα F 11 καὶ *(pr.) om. a* ἐπαυξομένου] CDGHK, *in ras.* B: ἐπαυξανομένου AEFM 12 συνεβάλομεν K 13 δὲ *om.* K*a* μετά] διά K 14 μὲν *om.* E 15 σπερμάτων DE*a et e corr.* B^3 διὰ *(alt.)*] *om.* K: δι᾽ ADFH 17 δρώπακα M, *corr.* M^3 18 τῇ] D: τὴν ABCEFGHKM κηρωτῇ] D: κηρωτὴν ABCEFGHKM αὐτῷ] *corr. ex* αὐτὸ M τὸ GM, *corr.* M ποτήματα] K: ποτίματα F: ποτίμα [τ supra] CG, *e corr.* B: ποτίσματα D: πότιμα ABEHM ἁπλᾶ μὲν] δοτέον ἁπλᾶ D 19 λάπα [θ supra] D σπέρμα *(alt.) om.* DK 19 ῥοιᾶς] ῥοιὰς ἢ D ᾠὰ K 20 τρίβολον ABEHM, ο *supra add.* BM: τριῶν ὀβολῶν D σὺν] μὲν σὺν D 21 οἴνῳ αὐστηρῷ DFK κυάθους F?K δὲ *(pr.) om.* K 23 δὲ] τε K 24 τε] τοῦ K 25 διὰ τοῦ] δι᾽ D ὅ . . . καλούμενον *(26) om.* D 27 ἐστιν] ἐστιν ὅ τε διὰ τῆς αἰγυπτίας ἀκάνθης καὶ τὸ κλειδίον καλούμενον καὶ τὸ τοῦ D ἀγρίου *om.* D σπέρματος *(pr.)*] *comp.* DK: σπέρμα ABCEFGHM*a* ἀρνογλώσσου] καὶ ἀρνογλώσσου D σπέρματος *(alt.)*] *comp.* DK: σπέρμα ABCEFGHM*a*

ὑποκιστίδος χυλοῦ < ς̄, κόμμεως ἢ ἀκακίας· ἀναλάμβανε Κυδωνίων ἀποτριτωθέντων τῷ ἀφεψήματι.

Ἄλλο. κυμίνου, πεπέρεως, ῥοὸς Συριακῆς, βαλαυστίου ἀνὰ Γ° ᾱ L', 3
σιδίων Γ° ᾱ, σιλφίου Γ° L' ἢ ξηροῦ < ᾱ· ἔμπασσε τῷ ποτῷ ἢ φυρῶν ὀξυμέλιτι πρωὶ καὶ ἑσπέρας.

Ἄλλο. μύρτων μελάνων κοχλιάριον ᾱ L', ἀνίσου, ῥόδων ξηρῶν, 4
οἰνάνθης ἀνὰ κοχλιαρίου τὸ L', φοινικοβαλάνους κ̄· ποίει τροχίσκους καὶ δίδου < ᾱ μεθ' ὕδατος ἢ μετὰ κράματος. καὶ ἡ διὰ ἐχιδνῶν δὲ θηριακὴ τούτοις ἄριστόν ἐστι βοήθημα.

ἡ δὲ τροφὴ δριμείας μὲν καὶ χολώδους οὔσης τῆς ἀποκρίσεως 5
διά τε χόνδρου καὶ ὀρύζης ἅλικός τε καὶ τῶν παραπλησίων γινέσθω συνεψομένων αὐτοῖς τῶν στυφόντων τινός, ἀπίου, μήλου Κυδωνίου, μεσπίλου καὶ τῶν ὁμοίων· καὶ τὸ ἄπεφθον δὲ γάλα τούτοις ἁρμόσει. ποτὸν δὲ ἢ οἶνος ὑδαρὴς λεπτὸς ἤ τι τῶν ἡδέων ἔστω πομάτων. φλεγματικώτερα δὲ αὐτῶν ἐκκρινόντων ἐπὶ τἀναντία τὴν τροφὴν μετάγωμεν σπέρματά τέ τινα τῶν εὐστομάχων παραμιγνύντες, ἄνισον ἢ κύμινον ἢ σελίνου σπέρμα· καὶ ἡ φακὴ δὲ δὶς ἑψηθεῖσα πολλάκις αὐτοὺς ὤνησεν ἐσθιομένη σὺν ὄξει βραχεῖ ἢ ὀξυμέλιτι αἵ τε κράμβαι δίσεφθοι καὶ αὐταί· κάλλιον δὲ τὴν δευτέραν ἕψησιν αὐτῶν ἐν ὀξυκράτῳ γίνεσθαι. οἶνον δέ τινα τῶν παλαιοτέρων καὶ θερμοτέρων πινέτωσαν.

μα'. Περὶ τεινεσμοῦ.

Ὁ τεινεσμὸς ἔστι μὲν ὅτε τῆς δυσεντερίας προηγεῖται, πολλάκις δὲ καὶ αὐτὸς μόνος πρὸς ὀλίγον γενόμενος ἀποπαύεται. ἔστι δὲ τὸ πάθος προθυμία πρὸς ἔκκρισιν ἀπαραίτητος οὐδὲν ἐξάγουσα πλὴν ὀλίγων αἱμωπῶν ἢ καὶ μυξωδῶν, ἃ σχεδὸν τῆς ὅλης αἴτια καθέστηκε νόσου, οἰδηματώδης τε φλεγμονὴ κατὰ τὸ ἀπευθυσμένον γενομένη ἔμφασιν αὐτοῖς ἐγκειμένης παρέχεται κόπρου καὶ ἐπιζήτησιν ἀποκρίσεως. ὁ δὲ Γαληνὸς ἱστορεῖ καὶ λίθον τινὰ διὰ τῆς ἕδρας ἐκκριθῆναι κατὰ

μα' *cf. Aëtius IX 44* 28 Γαληνὸς] *VIII 384*

1 χυλοῦ] D: χυλὸν FK, *comp.* ABCEGHM ἢ] < ῆ D ἀναλάμβανε] ἴσον ἀναλαμβανόμενα D 3 ἄλλο *om.* AE ῥοὸς] ἢ ῥοὸς K: *om.* F ῥοὸς ... ἢ *(4)*] mali granati *a* βαλαυστίων D 4 L'] ᾱ L' DHK, *corr.* H φυρῶν] misce *a* 5 πρωὶ] χρῶ πρωὶ D καὶ *om. a* 6 ἄλλο *om.* AE κοχλιάριν BHM, *corr.* M: *comp.* AEGK ᾱ *om. a* 7 οἰνάνθης *om. a* κοχλιαρ L' FG: κοχλιάριον L' C 8 διὰ] *om.* C: δι' DFGHK δὲ *om.* M*a* 9 τούτων D 10 κρίσεως K 11 γινέσθω] fit *a* 12 αὐτοῖς] δὲ αὐτοῖς K: αὐτοῖς καὶ D τινός] aliquibus *a*: τινὸς οἷον D 13 τούτων K ἁρμόζει D 14 ποτὸν δὲ] *seq. ras. 4—5 litt.* M: *om. a* 15 flegmatica *a* τροφὴν] τροφὴν αὐτῶν D 16 τέ *om.* D ἄνισον] οἷον ἄνισον D 17 δὲ *om.* M*a* δὶς] δι AK: *corr. ex* δι MB[s]: πολλάκις δεῖ H: sepe *a* πολλάκις *om.* H*a* 19 κάλλιστον D 20 καὶ] τε καὶ K θερμῶν CGK 22 ἔστι μὲν] ἔστιν K τῆς *om.* D 25 αἱμωπῶν ἢ] αἱματωδῶν D καὶ *om. a* 26 τε] δὲ D γιγνομένη K: γινομένη D 27 ἀποκρίσεως] ἀποκρίσεως ἄγει D 28 δὲ *om. a* κατὰ] ACGHM: κατὰ τὰς DEFK, *e corr.* BM

τεινεσμώδεις συστάσεις. πολλάκις δὲ καὶ δι᾽ ἔμφραξιν κόπρου κατὰ τὸ λεπτὸν ἔντερον συστᾶσαν τεινεσμὸς ἠκολούθησεν, ἐπὶ μὲν τοῖς στύφουσι καὶ παρεμπλαστικοῖς πλέον αὐξόμενος, ἐπικλύσματι δὲ δριμυτέρῳ, οἷον μελικράτῳ σὺν ἁλσίν, ἢ ἐπί τινι τῶν διὰ στόματος μαλακτικῶν, οἷον δαμασκηνῶν, ἰσχάδων, λινοζώστεως, ὀροῦ γάλακτος, ἐκκριθείσης κόπρου παραχρῆμα παυσάμενος. χωρὶς οὖν τοιαύτης αἰτίας γενομένου τεινεσμοῦ ἁρμόζει τὴν μὲν φλεγμονὴν ταῖς ὠμηλύσεσι θερμαῖς καὶ ταῖς δι᾽ οἴνου τε καὶ ἐλαίου μυρσίνου ἢ ῥοδίνου ἢ ὀμφακίνου ἐμβροχαῖς κατ᾽ ὀσφύος τε καὶ ἤτρου ἐπιτιθεμέναις παραμυθεῖσθαι, τὰ δὲ ἐμπεπλασμένα τῷ ἀπευθυσμένῳ μυξώδη καὶ διὰ μελικράτου ἐνέσεως ἀποσμήχειν. καὶ ἅλμη δὲ πολλάκις ἐνεθεῖσα τὸ δέον ἐξήνυσεν· ἀρκοῦσι δὲ ἁλῶν 〈 ϛ̄ ἐν κοτύλῃ θερμοῦ ὕδατος. παραμυθεῖσθαι δὲ τοὺς πόνους καὶ τὰς ἐντάσεις ἐγκαθίσμασι διὰ τήλεως ἢ μαλάχης ἢ λινοσπέρμου· οἱ δὲ πολλάκις ἐπέτυχον καὶ τοῦτο· ἐγκάθισμα. βάτου καὶ μυρσίνης καὶ κυτίνου καὶ δάφνης χλωρῶν ἴσον· ἕψει ἐν ὕδατι· ἔστι δὲ Μαρκέλλιον. ἐν βάθει δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ τῶν ἐρεθισμῶν ὑπαρχόντων ἐνετέον σιτώδεις χυλοὺς μετά τινος τῶν στυπτικῶν ἡψημένους· καὶ ἔλαιον δὲ γλυκὺ ἐνεθὲν καὶ κατασχεθὲν ὥραις πλείοσι τὴν περιωδυνίαν ἔλυσεν. συχνῆς δὲ τῆς ἐξαναστάσεως οὔσης καὶ ἀγαθῖδα διὰ στυμμάτων θερμῶν τῇ ἕδρᾳ προστιθέσθωσαν ἢ πίτυρα θερμὰ ἐν ἀποδέσμῳ ἢ σπόγγον ἤ τι τῶν τοιούτων.

μβ΄. Περὶ δυσεντερίας.

1 Ἡ δυσεντερία ἕλκωσίς ἐστι τῶν ἐντέρων, ποτὲ μὲν ἐκ μεταπτώσεως τεινεσμοῦ ἢ τῶν εἰρημένων τῆς γαστρὸς ἐκταράξεώς τινος γινομένη, ποτὲ δὲ τοῦ πάθους αὐτὴ καταρχομένη, ἐφ᾽ ἧς ἀποκρίσεις γίνονται πρῶτον χολώδεις ποικίλαι, εἶτα πρὸς ὀλίγον αἱματώδεις καὶ ἐπὶ τέλει ἰχωροειδεῖς, ὁποῖαι ἀπὸ τῶν νεκρῶν εἰώθασι ῥεῖν σωμάτων· ἡ δὲ ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἀρχομένη δυσεντερία θανάσιμός ἐστι τὸν μεθ᾽ ἑλκώσεως δηλοῦσα καρκίνον. εἰ μὲν οὖν ἀναμεμιγμένα τῇ κόπρῳ τὰ

16—21 *cf. Oribasius, Synops. IX 13* μβ΄ *cf. Alexander Trall. II 415 sqq.; Aëtius IX 43* μβ΄ 1 *cf. Oribasius, Synops. IX 12*

1 συντάσεις FGM*a*: συστάσεις *supra add.* M 3 αὐξανόμενος D ἐπικλύσμασι δὲ δριμυτέροις D 4 mellicrati *a* 5 ἰσχάδων] ἢ ἰσχάδων ἢ σταφυλῆς παμπόλλου καὶ πέπονος καὶ D ῥοῦ D 6 παυόμενος *e corr.* D οὖν] *ins.* M 7 ἁρμόσει D ὠμαῖς λύσεσι D 8 μυρσινίνου D 9 ἤτρου] *om.* AE, *mrg.* E[2] 10 καὶ *(pr.) om.* D*a* 11 δὲ *(alt.)*] autem et *a* 12 ἐνστάσεις BHKM, *corr.* BM 13 ἐν καθίσμασι BK ἢ *(pr.) om.* D καὶ *(pr.)*] ποιήσαντες καὶ D 14 τοῦτο] τοῦτο τῷ CFG: τούτῳ τῷ C[2] ἐγκαθίσματι CF: *comp.* G κυτίνου] CDFGK, *e corr.* M: κοτίνου ABEHM: timi *a* 15 χλωρῶν] ABEHKM*a*: χλωρῶν καὶ κυπαρί(σ)σου CFG: καὶ κυπαρίσου (σ supra) D: καὶ κιπαρίσου *supra add.* M[2] ἴσον] CDFG: τὸ ἴσον K: ἴσων ABEHM*a* ὕδατι] ὕδατι καὶ πυρία μετὰ σπόγγων D 19 ἐπαναστάσεως H 20 σπόγγῳ D 24 ἐκταράξεως] ἐκταράξεων DB[3]: ἐκ προκατάρξεως K 26 πρὸς ὀλίγον] CFGK: πρὸς λόγον ABDEHM: *om. a* 28 μεθ᾽] DFK, *e corr.* M: μετ᾽ ABCEGHM

τῆς ἑλκώσεως ἐκκρίνοιτο σημεῖα μετὰ πόνων τε καὶ στρόφων, ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις γίνωσκε τὴν ἕλκωσιν τῶν διὰ στόματος μάλιστα βοηθημάτων χρῄζουσαν· εἰ δὲ ἀμιγὴς ἡ κόπρος διεξέρχοιτο, τῶν παχέων ἐστὶν ἐντέρων τοῖς ἐνέμασι μᾶλλον πειθομένη. ὅταν δὲ πολλοῦ κατὰ μόνας ἔκκρισις αἵματος γένηται, τὸ πάθος αἱματηρὰν δυσεντερίαν λέγουσιν. ἐκκρίνεται μήν ποτε καὶ αἷμα μελάντερον τοῦ κατὰ φύσιν καὶ στιλπνὸν μὴ πέττοντος καλῶς τοῦ ἥπατος τὴν ἀναδιδομένην τροφήν. καὶ δι' ἀτονίαν δὲ τῆς καθεκτικῆς ἢ τῆς ἀλλοιωτικῆς αὐτοῦ δυνάμεως πολλάκις ἐκκρίνεται διὰ γαστρὸς ὅμοια κρεῶν νεοσφαγῶν ἀποπλύματι· ἡπατηρὰν δὲ ταύτην καλοῦσι δυσεντερίαν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ ἥπατος λεχθήσεται λόγῳ.

κοινῶς μὲν οὖν τοῖς ἐπὶ κοιλιακῶν τε καὶ τῶν ἄλλων παρὰ φύσιν 2 ἐκκρίσεων εἰρημένοις χρηστέον· ἰδίως δὲ Λημνία σφραγὶς καὶ τὴν ἤδη νεμομένην ἰᾶται δυσεντερίαν πινομένη τε καὶ ἐνιεμένη προαποκλυσθέντος τοῦ ἐντέρου μελικράτῳ πρότερον κἄπειτα ἅλμῃ, καὶ ἀνδράχνης χυλὸς ἐπιτήδειος δυσεντερικοῖς πινόμενος καὶ αὐτὴ ἡ ἀνδράχνη ἑφθὴ ἐν ὀξυκράτῳ ἐσθιομένη· ἁρμόττει δὲ καὶ ἀρνόγλωσσον καὶ βάτου καρπὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ ἀλθαίας τῆς ῥίζης τὸ ἀφέψημα, ἵππουρις δι' ὕδατος ἢ οἴνου πινομένη καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς, μορέας ἄωρος ὁ καρπὸς ξηρανθεὶς καὶ τούτου μᾶλλον τὰ βάτινα μόρα ὁμοίως ξηρανθέντα. ξηραίνει δὲ τὰ κατὰ τὴν κοιλίαν ῥεύματα καὶ ᾠὰ δι' ὄξους ἑψηθέντα καὶ βρωθέντα, βέλτιον δέ, εἰ μίξας αὐτοῖς τινα τῶν πρὸς δυσεντερίαν ταγηνίσῃς καὶ δῷς φαγεῖν· χρησιμώτατον δέ ἐστιν πρὸς τοῦτο ὀμφάκιον, ῥοῦς ἐρυθρὸς καὶ ὁ χυλὸς αὐτοῦ, σίδια, κηκίς, γίγαρτα, μέσπιλα, μύρτα, κράνεια, κοχλιῶν ὅλων ὀπτηθέντων ἡ τέφρα. σύνθετον δὲ τοῦτο· τῆς τῶν κοχλιῶν τέφρας μέρη δ̄, κηκῖδος μέρη β̄, πεπέρεως μέρος ᾱ· χνοῶδες ποιήσας τοῖς ὄψοις ἐπίπαττε ἢ ἐν ὕδατι ἢ οἴνῳ λευκῷ ὑδαρεῖ δίδου πίνειν· γενναίως ὠφελεῖ δυσεντερικούς, ὅσοις οὐδέπω σηπεδονῶδες ἕλκος γέγονεν. καὶ ἡ τῶν ὀστοφαγησάντων δὲ κυνῶν κόπρος ξηρὰ σὺν γάλακτι τετυρωμένῳ διὰ τῆς τῶν καχλήκων καθέσεως πινο-

11 λεχθήσεται] μϛ' 1 13—30 *cf. Oribasius, Synops. IX 15 = Ad Eunap. IV 87—88*

1 ἐκκρίνοιντο K 2. 3 βοηθημάτων μάλιστα D 4 εἰσὶν K 5 αἵματος ἔκκρισις D λέγουσιν] προσαγορεύουσιν K: ὀνομάζουσιν D 6 μέν K ποτε *om.* DFM μελάντερον αἷμα K αἷμα] αἷμά ποτε D τοῦ] *om.* F: ποτε τοῦ M 6. 7 καὶ στιλπνὸν] CFGK, *e corr.* A^{3}M: καὶ στιρπνὸν BHM: στριπνὸν ADE: *om. a* 10 περὶ ἧς] ἥτις *e corr.* K περὶ *(alt.)*] περὶ τοῦ D 12 θεραπεία *praemittit* M 13 ἐκκρίσεων] CFG, *e corr.* DM^{3}: ἐκκρίσεως ABEHKM*a* 14 δυσεντερίαν ἰᾶται D 15 ἅλμης CFG, *corr.* C 16 ἐπιτήδεια D πινόμενος] *mut. in* πινομένη K: πινόμενα D 17 καὶ *(pr.) om.* K ἀρνογλώσσου E: -ου *supra add.* M^{3} καρπὸς] ὁ καρπὸς CFG 18 δι'] τε δι' D 19 ἢ] *supra scr.* K μοραίας DK: *deinde supra add.* ἢ K ὁ *(alt.) om.* CFG 23 ταγηνίσεις D δῷς] AEG*a*: δὺς F: δὸς BCDHKM 24 ῥοῦς] καὶ ῥοῦς D ὁ] CDFGK: *postea ins.* B: *om.* AEHM

26 μέρη *(pr.)*] μ^{o}/ *e corr.* D μέρη *(alt.)*] μ^{υ}/ D μέρος] μ^{υ}/ D 27 ἢ *(pr.)*] EK: καὶ D: *om.* ABCFGHM*a* 28 γενναίως] γενναίως γὰρ D 29 ἐγγέγονε D κύων G 30 σὺν] ἐν D κοχλάκων D

3 μένη μεγάλως ὀνίνησι. σύνθετα δὲ ὅ τε διὰ τῆς Αἰγυπτίας ἀκάνθης τροχίσκος ἐστὶν καὶ ὁ Φιλίππου καὶ ὁ διὰ τοῦ ἐλαφείου κέρατος ὅ τε διὰ σπερμάτων καὶ ὁ τρίγωνος, καὶ τὰ διὰ τοῦ μάκερος καταπότια θαυμαστά. κάλλιστος δὲ καὶ οὗτος· ὀπίου, κρόκου, λυκίου Ἰνδικοῦ, ἀκακίας, ῥοός, λιβάνου, κηκῖδος, ὑποκιστίδος, σιδίων, σμύρνης, ἀλόης ἴσα· ὕδατι δίδου τριώβολον.

Ἄλλο. ῥοὸς < η̅, κηκῖδος, σιδίων ἀνὰ < δ̅· δίδου κοχλιάριον α̅ οἴνῳ.

Ἄλλο. ῥοὸς < η̅, κηκῖδος, ἀκακίας, κόμμεως ἀνὰ < β̅, ὀπίου < α̅· δίδου < α̅ ἐν οἴνῳ κεκραμένῳ.

ἔκλειγμα δὲ αὐτοῖς ἁρμόσει τοῦτο· μύρτων μελάνων ℥ α̅, ῥοῦ Συριακοῦ ℥ α̅, φοινίκων Θηβαϊκῶν λι. β̅, μήλων Κυδωνίων τῶν σαρκῶν λι. α̅, ῥοιᾶς ὀξείας σὺν τοῖς κελύφοις ι̅, οἴνου στύφοντος ℥ ιβ· ἕψε, ἕως τὸ τρίτον λειφθῇ, καὶ διηθήσας ἔμβαλε μέλιτος λι. ϛ̅ καὶ ἑψήσας ἕως πάχους δίδου ἐκλείχειν. δῆλον δέ, ὅτι καὶ καταπλάσματα διὰ τῶν στυπτικῶν ἔσονται, ὧν τὴν ὕλην ἔχεις.

4 ἐνέματα δὲ τοῖς δυσεντερικοῖς ἁρμόσει διὰ τοὺς ἐνοχλοῦντας τεινεσμοὺς χυλὸς ὀρύζης ἢ χόνδρου ἢ τοιούτου τινὸς μετὰ στέατος αἰγείου ἢ τραγείου καὶ τὰ ἐν τῷ περὶ τεινεσμοῦ λεχθέντα. εἰ δὲ αἷμα ἀποστάζοι, ἐνετέον χυλὸν πολυγόνου ἢ ἀρνογλώσσου μετὰ ἀκακίας ἢ ὑποκιστίδος ἢ τοιούτου τινός· εἰ δὲ ἐπείγοι, καὶ ἴσχαιμόν τι ἐνιέναι, οἷον τέφραν οἰσυπηρῶν ἐρίων ἢ σπόγγου καινοῦ βραχέντος πίσσῃ ὑγρᾷ ἢ αἵματι βοείῳ ἢ στυπτηρίᾳ ὑγρᾷ καὶ καυθέντος ἢ ὀνίδος χυλῷ. καὶ ὁ τοῦ Ἄνδρωνος δὲ τροχίσκος ἀγαθὸν φάρμακόν ἐστιν ὅ τε τοῦ Μούσα καὶ οἱ παραπλήσιοι. καὶ ὑπόθετα δὲ κολλούρια τῶν πάνυ πρακτικωτάτων εἰσίν, ἐφ' ὧν μάλιστα καὶ πόνοι περὶ τὴν ἔκκρισιν γίνονται. νομῆς δὲ συστάσης περὶ τὰ ἔντερα, ἣν διαγινώσκομεν τῇ τε δυσωδίᾳ καὶ σήψει τῶν ἐκκρινομένων καὶ τῷ μὴ κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἀλλὰ μετὰ χρόνον αὐτὴν γίνεσθαι, τοῖς ἐσχαρωτικοῖς τῶν ἐνεμάτων χρησόμεθα, οἷοί εἰσιν οἵ τε Φαυστιανοὶ προσαγορευόμενοι τροχίσκοι καὶ ὁ διὰ χάρτου καὶ ὁ Βιθυνὸς ὅ τε θρόνος καὶ ὁ διὰ τῶν φελλῶν, διὰ φακῆς ἀποζέματος ἤ τινος τῶν στυφόντων ἐνιέμενοι. καὶ τοῦτο δὲ τῶν πάνυ μοι πεπειραμένων ἐστὶ τὸ ἔνεμα· ὀμφακίδος κεκαυμένης (ἔστι δὲ τὸ

μβ' 3 *cf. Aëtius IX 48* μβ' 4 *cf. Aëtius IX 49*

2 ἐστὶν] HKM, -ν *eras.* B: ἐστὶ CDFG: *om.* AE 3 σπερμάτων] *comp.* ABG: σπερῆς C: pente *a* 4 κάλλιστα D ταῦτα D 5 σμύρνης] μυρσίνης CG: μυρσύνης F 7—8 *om.* A 11 ἁρμόζει D ℥ α̅ *om.* D 12 ℥] ∧ο CG, *ut saepius*: ἀνὰ ℥ D 13 ι̅] ἢ K ι̅β] ι̅ D ἕψει D 14 τὸ] *om.* FHK: *supra scr.* M 15 καὶ] *supra scr.* M 17 ἁρμόζει D 18 χυλὸς] τάδε· χυλὸς D 20 ἀποστάζει D χυλὸν ἐνετέον D 21 καὶ *om.* *a* 22 κενοῦ CG, *e corr.* B 23 ἢ αἵματι . . . ὑγρᾷ *om.* D καὶ καυθέντος] DFG: κεκαυθέντος C: καυθέντος ABEHKM*a* χυλῷ] χυλῷ χρηστέον ἢ αἵματι βοείῳ ἢ στυπτηρίᾳ ὑγρᾷ D 24 δὲ *om.* F*a* 26 εἰσί F: ἐστίν E 27 ἣν] ἥν τε K 28 σήψει] τῇ σήψει D τῷ] ABDHM*a*: τὸ CEFGK 29 αὐτὴν *om.* M 30 φαυστινιανοὶ DEK καὶ ὁ διὰ χάρτου] *om.* G: *mrg.* C²: καὶ οἱ χάρτου F 31 θρόνος] BCFGKM: θρόνιος EC²M³: χρόνιος AD: θρόμος H*a* διὰ *(alt.)*] καὶ ὁ διὰ D 33 μοι] *supra scr.* M: *om.* *a*

κοῖλον, ἐξ οὗ ἐκπέφυκεν ἡ τῆς δρυὸς βάλανος, οἷσπερ οἱ βυρσεῖς χρῶνται), ἀρσενικοῦ, συμφύτου, ῥοῦ Συριακοῦ τὸ ἴσον· τούτων κοπέντων ὅσον κοχλιάρια β̄ ἀναλαβὼν χυλῷ ὀρύζης καὶ χυλῷ ἀγχούσης τῆς τὸ ἀκανθῶδες καὶ πλατὺ καὶ μέλαν ἐχούσης φύλλον, ἣν χοιροσπέλεθον καλοῦσι, καὶ τῶν ᾠῶν τῷ λευκῷ ἐξ ἴσης ὅσον Γο β̄ ἢ γ̄ παράπεμπε.

5 ἐπιθέματα δὲ τὰ ἐπὶ τῶν κοιλιακῶν εἰρημένα. καὶ τὰ κατὰ τῆς γαστρὸς δὲ καταχρίσματα τῆς στυφούσης τε καὶ ξηραντικῆς ὕλης ὑπάρχοντα σύν τινι τῶν ἐχεκόλλων, κόμμεως, λιβάνου, ταυροκόλλης, γύρεως, ἐπὶ τοῖς παραπλησίοις καταπλάσμασιν χώραν ἐχέτω.

6 τροφὴ δὲ τούτοις ᾠόγαλα τὴν ἀρχὴν ἔστω κἄπειτα τὰ διὰ τῶν σιτωδῶν ῥοφήματα καθ᾽ ἑαυτά τε καὶ σὺν γάλακτι ἑψόμενα. καὶ τὸ γάλα δὲ μετρίως ἑψόμενον ἄριστόν ἐστιν. λαχάνων δὲ οὐκ ἀναγκαία μὲν ἡ χρῆσις, ὅμως δὲ δοτέον ἀπογεύεσθαι σέρεως ἑφθῆς καὶ ἰντύβου καὶ ἀρνογλώσσου καὶ τῆς δισέφθου κράμβης καὶ τῶν ὀπωρῶν τὰς στυφούσας ἀποπτυομένων τῶν σαρκῶν αὐτῶν ἢ ἄλλως τραχύνειν δυναμένων τὰ ἔντερα. πολλῆς δὲ τῆς ἐπὶ τὸ θερμὸν δυσκρασίας οὔσης καὶ ἴντυβον δοτέον ὠμόν, καὶ ὕδατος ἀπορροφείτωσαν ψυχροῦ· τὸ ἄλλο δὲ ποτὸν ὕδωρ ὄμβριον ἔστω, κεκμηκότος δὲ τοῦ στομάχου καὶ οἶνος. εἰς ὕστερον δὲ καὶ τῶν πτηνῶν τὰ ξηρότερα καὶ εὔπεπτα λαμβανέτωσαν· καὶ λουτροῖς δὲ χρήσθωσαν γλυκέσιν. εἰ δὲ ῥευματίζοιντο πρὸς αὐτῶν, σπόγγον μέγαν ἢ ψῖχας ἄρτου σιλιγνίτου βρέξας οἴνῳ Ἀσκαλωνίτῃ ἤ τινι τῶν στυφόντων θερμῷ ἐπίθες τε καθ᾽ ὅλου τοῦ ἐπιγαστρίου καὶ ἐπιδήσας οὕτω λούεσθαι κέλευε.

μγʹ. Περὶ κωλικῆς διαθέσεως.

1 Τὸ κῶλον μέρος ὂν τοῦ παχέος ἐντέρου τὴν μὲν ἔκφυσιν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ἔχει λαγόνος, ἐπὶ τὴν ἀριστερὰν δὲ φέρεται δίκην ζώματος, ὀδύναι δὲ τούτῳ χαλεπώταται γίνονται διὰ πλείονας αἰτίας· ἢ γὰρ διὰ παχύν τε καὶ φλεγματικὸν χυμὸν ἐναποληφθέντα μεταξὺ τῶν

μβʹ 6 *cf. Aëtius IX 45* μγʹ *cf. Alexander Trall. II 335 sqq.*
μγʹ 1—3 *cf. Aëtius IX 30*

1 ἡ] ὁ AE οἷσπερ] AE: ὥσπερ K: οὕσπερ BCFGHM: ἧπερ D: quo *a* 2 ῥοὸς D 3 β̄ κο^{χ} D χυλῷ *(pr.)*] DM^3: χ^{υ} CEGH: χυλὸν ABFKM*a* χυλῷ *(alt.)*] DM^3: χ^{υ} EH: χυλὸν ABCFGKM*a* 4 φύλλον] τὸ φύλλον K 6 τὰ *(pr.)*] τῶν B κατὰ *om.* D 9 παραπλησίως K 10 ᾠὰ D ἔστω *om.* A 13 μὲν *om.* E ἡ *om.* CFG δὲ] D: *om.* ABCEFGHKM*a* ἀπογεύσασθαι D 14 δισέφθου] DKM^2*a*: δυσέφθου F: διέφθου ABCEGHM καὶ τῶν ὀπωρῶν] pomorum uero *a* τὰς στυφούσας] ὅσαι στύφουσιν D 15 αὐτῶν] τῶν αὐτῶν K ἢ] καὶ E*a*: καὶ τῶν D ἄλλως] *mut. in* ἄλλων J: his *a* 15. 16 δυναμένων τὰ ἔντερα] CDFGK, *e corr.* B: ἔντερα δυναμένων ABHM(*a*): ἔντερα δυναμένοις E 16 τὸ *om.* M τῷ θερμῷ D 17. 18 τῷ ἄλλῳ δὲ K: τὸ δὲ ἄλλο M 18 οἶνον K 20 κεχρήσθωσαν D 21 μέγα K ἄρτου] ἄρτου ἢ D 22 θερμῶν A ἐπίθες τε] AM: ἐπιτίθει D: superpone *a*: ἐπιθέσται H: ἐπιθεῖσθαι K: ἐπίθετε B: ἐπιθετέον CEFGM^2 23 οὕτως K λούεσθε M 27 δὲ *om.* CFG 28 τε καὶ] aut *a* ἐναποληφθέντα] DFH: ἐναπολειφθέντα ABCEGKM*a*

χιτώνων αὐτοῦ ἢ διὰ πνεῦμα παχὺ καὶ φυcῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον ἢ διὰ φλεγμονὴν τοῦ ἐντέρου ἢ διὰ δριμεῖς καὶ δακνώδεις χυμούς. τοῖς μὲν οὖν διὰ παχὺν καὶ φλεγματικὸν ὀδυνωμένοις χυμὸν δι' ὅλου μὲν τοῦ ἐπιγαστρίου κατὰ τὸ βάθος ἡ ὀδύνη γίνεται, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν θέσιν τοῦ κώλου, τρυπανώδους γινομένης τῆς συναισθήσεως, στρόφοι τε τούτοις ἐνοχλοῦσι καὶ ἐρυγαὶ καὶ ναυτίαι καὶ ἔμετοι παντοίων, μάλιστα τοῦ φλέγματος, ἥ τε γαστὴρ αὐτοῖς ἐπέχεται χαλεπῶς, ὡς μήτε φῦσαν διεξιέναι, ἐκκριθὲν δέ ποτε τὸ κόπριον βολβίτῳ παραπλήσιον ὁρᾶται κοῦφόν τε καὶ φύσης μεστόν· προηγεῖται δὲ τούτων ὡς μάλιστα ψυχρῶν τε καὶ παχυχύμων ἐδεσμάτων συνεχὴς προσφορὰ πλησμονή τε καὶ ἀπεψία καὶ ἀργία καὶ τὰ τούτοις σύμφωνα. τοῖς δὲ διὰ πνεῦμα φυσῶδες ὀδυνωμένοις τάσεως μᾶλλον συναίσθησις γίνεται. τοῖς δὲ διὰ φλεγμονὴν ζέσεως ἐντοπίου γίνεται συναίσθησις καὶ πυρετὸς οὐκ ἀγεννὴς ἐπίσχεσίς τε σὺν τῇ κόπρῳ καὶ τῶν οὔρων, καὶ σφυγμὸς ἐνοχλεῖ κατὰ τὴν γαστέρα, δίψα τε καὶ καῦμα καὶ τούτοις ἐνοχλεῖ καὶ ναυτίαι καὶ χολῆς μᾶλλον ἔμετοι μηδὲν ἐπικουφίζοντες· καὶ ἁπλῶς ἡ χαλεπωτάτη τῶν κωλικῶν ἐστιν αὕτη διαθέσεων τὴν εἰς τὸν εἰλεὸν ἀπειλοῦσα μετάστασιν. τοῖς δὲ διὰ δριμεῖς καὶ δακνώδεις χυμοὺς ὀδυνωμένοις, ὥσπερ καὶ τοῖς ἐπὶ φλεγμονῇ, καῦμά τε καὶ δίψα καὶ ἀγρυπνία γίνεται, πυρέττουσι δὲ ἢ οὐδὲ ὅλως ἢ ἐκείνων ἧττω καὶ οὐροῦσι δριμὺ καὶ χολώδη τε διαχωροῦσι καὶ πολλάκις ἐπὶ τῇ τῆς γαστρὸς διαχωρήσει πλέον ὀδυνῶνται καὶ τῇ τῶν θερμοτέρων ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων προσφορᾷ παροξύνονται μᾶλλον.

2 τὰς μὲν οὖν διὰ ψυχρούς τε καὶ γλίσχρους καὶ παχεῖς χυμοὺς ὀδύνας ἰᾶσθαι προσῆκεν οὐ θερμαίνοντας σφοδρῶς· ὑπὸ γὰρ τῶν θερμαινόντων ἱκανῶς χέονται καὶ πνευματοῦνται μᾶλλον οἱ τοιοῦτοι χυμοί. προσήκει τοίνυν αὐτοὺς τέμνειν τε καὶ πέττειν διὰ τῶν ἀφύσων καὶ λεπτυνόντων καὶ ξηρῶν φαρμάκων χωρὶς τοῦ θερμαίνειν σφοδρῶς κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος. προεκκοπρώσαντας οὖν τὴν γαστέρα τοῖς ἁρμοδίοις κλύσμασιν ἐνετέον ἐλαίῳ, ἐν ᾧ ἀφήψηται κύμινον ἢ πήγανον, μετὰ στέατος χηνὸς ἢ ὄρνιθος ἢ διὰ ῥιζῶν σικύου ἀγρίου ἀφεψή-

μγʹ 2—4 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 86*

1 ἢ] ἢ καὶ M, *sed* καὶ *del.* φυσῶδες καὶ παχὺ M, *sed corr.* (β—α) 3 τοῖς] ABCDFGK: τοὺς EHM*a* ὀδυνωμένοις] CDFGK, *e corr.* A: ὀδυνωμένους ABEM*a* 5 τυμπανώδους K: τομώδους *supra add.* K^{2} 6 τε] ADEHKM*a*: δὲ BCFG τούτους AE παντοῖοι DK*a* 7 μάλιστα τοῦ] καὶ μάλιστα K: μάλιστα δὲ τοῦ D χαλεπῶς *om. a* 8 μήτε] (*h. e.* μηδὲ) μηδὲ D 9. 10 τούτων ὡς *om. a* 11 καὶ τὰ . . . σύμφωνα *om. a* 13 γίνεται *om.* M 14 τε . . . κόπρῳ] stercoris *a* 15 τε] τε προσέτι D καὶ *(sec.) om. a* τούτοις ἐνοχλεῖ καὶ *om.* D 18 τοῖς] *corr. ex* τοὺς M ὀδυνωμένους AHM, *corr.* M 20 ἢ οὐδὲ] DK: οὐδὲ F: *om.* ABCEGHM*a* ἧττον DF 21 τε *om.* D 22 διαχωρούσῃ K 24 γλίσχρους τε καὶ ψυχροὺς D χυμοὺς καὶ παχεῖς CFG 25 ὀδύνας *om.* D προσήκει D θερμαίνοντας] DFHK: θερμαίνον$^{\tau}$ CG: θερμαίνοντα BEM: θερμαίνονται A 27 τοίνυν αὐτοὺς] δὴ τούτους D 28 καὶ *(pr.)*] τε καὶ D ξηραινόντων D 29 προεκκοπρώσαντας] δεῖ τοίνυν προεκκοπρῶσαι D: purgandum *a* 30 ἐνετέον] εἶτα ἐνετέον D: *om. a* ἀφέψηται BK

ματος καὶ cμύρνης < α̅ καὶ μέλιτος καὶ ἐλαίου ἢ διὰ cμύρνης καὶ μέλιτος καὶ τοῦ Cικυωνίου ἐλαίου· καὶ τῷ ἐλαίῳ δὲ τῷ κοινῷ πολλάκις ἐνεθέντι cυνεκκριθὲν ὑαλῶδες φλέγμα παραχρῆμα τὴν ὀδύνην ἔπαυcεν. εἰ δὲ διὰ τὸ cφοδρὸν τῆς ὀδύνης καὶ τὸ ἔνεμα κατέχοιεν, βαλανιcτέον αὐτοὺς διὰ μέλιτος, κυμίνου, νίτρου, πηγάνου cπέρματος ξηροῦ ἢ κράμβης καυλῷ καλῶς ἐξεcμένῳ καὶ ἅλμῃ ἐμβραχέντι ἢ τέφρᾳ κράμβης μέλιτι φυραθείcῃ ἢ κολοκυνθίδι λείᾳ cὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ καὶ κυμίνῳ· τὰ δὲ βαλάνια δακτύλων ἔcτω ϛ̅, ὅπως ὑπερπεράcῃ τὸν cφιγκτῆρα· διαχρίειν τε τὴν ἕδραν κυκλαμίνου χυλῷ cὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ ἢ κενταυρίῳ cὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ. ἐνέματα δὲ τῆς ὀδύνης ἐπιμενούcης πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἔcτω ῥητίνης τερεβινθίνης ℥ α̅ ἢ ὀποπάνακος < α̅ ἢ χαλβάνης < δ̅, κεδρέας < δ̅, ἀcφάλτου τὸ ἴcον μετὰ νίτρου < α̅ καὶ ὕδατος ℥ α̅ καὶ ἐλαίου πηγανίνου ℥ ε̅ ἢ πλέον. ἐμβροχὰς δὲ κατὰ τῶν ἀλγούντων ἐπιβλητέον διὰ κυμίνου ἢ ἀνηθίνου ἢ Cικυωνίου ἐλαίου. καταπλαcτέον δὲ τῷ τριcπέρμῳ μετὰ κυμίνου, δαφνίδων, cελίνου cπέρματος. ἐπιθέματα δὲ τό τε διὰ cπερμάτων ἔcτω καὶ τὸ διὰ δαφνίδων τό τε διὰ μελιλώτων καὶ τὸ πολυάρχιον. ἐγκαθιcτέον δὲ αὐτοὺς ἐν 3
ἀφεψήματι τήλεως, ἀλθαίας, χαμαιμήλων, ἀρτεμιcίας, ἀνήθων, δάφνης καὶ τῶν παραπληcίων· καὶ εἰς ἔλαιον δὲ θερμὸν ἢ ὑδρέλαιον αὐτοὺς ἐμβιβαcτέον. ποτήματα δὲ ἀψίνθιον καὶ κύμινον ἴcον ἢ πάνακα μεθ᾽ ὕδατος ἢ καcτορίου καὶ ἀνίcου καὶ πεπέρεως < α̅ μετ᾽ ὀξυμέλιτος. μὴ ἐνδιδούcης δὲ τῆς ὀδύνης ποτίζειν αὐτοὺς τῇ διὰ τριῶν πεπέρεων ἢ τῇ θηριακῇ· καὶ cιναπιcμῷ δὲ καὶ δρώπακι χρηcτέον ἐν ταῖς ἀνέcεcι καὶ αὐτοφυέcι λουτροῖς· τῶν δὲ δι᾽ ὕδατος ποτίμου λουτρῶν ἀπεχέcθωcαν, πλὴν εἰ μὴ διὰ τὴν περίcταcιν τῆς ὀδύνης ἀναγκάζοιντο, ἡνίκα δεῖ προενιέντας αὐτούς τινι τῶν εἰρημένων φαρμάκων λούειν καὶ πυριᾶcθαι κελεύειν ἐν τοῖς διαπύροις τοίχοις ἐμπαττομένους τινὰ τῶν νιτρωδῶν cμηγμάτων. ἰcχυρᾶς δὲ τῆς ὀδύνης οὔcης καὶ τοῖς μετρίως παραμυθουμένοις χρηcτέον [ἐcτίν], οἷός ἐcτιν ὅ τε διὰ τοῦ

1 ἢ . . . ἐλαίου *(2) om.* D 2 καὶ *(alt.) om. a* 4 καὶ *om.* D*a* τὰ ἐνέματα DK κατέχοιεν] μὴ κατέχοιεν D 5 cπέρματος] προcβάλλοντας cπέρμα D ξηρὸν D ἢ] DK: *om.* ABCEFGHM*a* 6 καυλὸν D ἐξεξεcμένα D: ἐζεcμένῳ K*a* ἐν βραχέντι CEGK: ἐμβραχέντα D τέφραν D 7 φυραθεῖcαν D κολοκυνθίδα λείαν D 9 τε] δὲ M*a* ἢ . . . νίτρῳ *(10) om.* E κενταυρίου CGK 10 cὺν . . . νίτρῳ] ὁμοίως CFG: *om.* D ἐνέματα] DK: ἐνέματι ACEFGM: ἐνέματη H: ἔνεμα *a*, *e corr.* B 11 ἔcτω] ἔcτω τάδε D ῥητίν^{η}/ G: ῥητίνη C τερμινθίνης K: τερεβιν^{θ} G: τερεβινθίνη C 12 < δ̅ *(pr.)*] καὶ D κεδρέας < δ̅] K: κεδρίας ἀνὰ < δ̅ D: *om.* ABCEFGHM*a* 13 δὲ] τε DK 14 ἀνίθου FG: ἀνήθ^{ου} C: ἀνήθου D 16 ἐπιθέματα . . . δαφνίδων *om.* E τε *om.* D καὶ τὸ] ἢ καὶ D 17 δὲ] τε D 18 ἀνήθου D*a* 19 καὶ *(alt.) om. a* 20 ποτίcματα D δὲ] τε προcφέρειν D 21 <] ἴcον < DK: ἴcα < F μὴ *om.* D 22 τριῶν] β̅ D 23 καὶ *(pr.)*] aut *a* δὲ *om. a* 24 δὲ *om.* E 25 περίταcιν D ἀναγκάζοιτο CFGM 26 πράως ἐνιέντας D 27 ἐν τοῖς] αὐτοῖς CFG, *corr.* C^{3} τόποις ἐμπαττομένου τινὸς D 29 ἐcτίν *om.* CDFGM

καστορίου τροχίσκος ἐνιέμενος καὶ ὁ ἀστὴρ ἐνιέμενός τε καὶ πινόμενος καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ φάρμακα· τὰ γὰρ ἰσχυρὰ τῶν ναρκωτικῶν φυλακτέον πρὸς ὀλίγον μὲν παραμυθούμενα, χρονιωτέραν δὲ τὴν διάθεσιν ἐργαζόμενα τῷ τε παχύνειν τὴν ὕλην καὶ τῷ πυκνοῦν τοῦ ἐντέρου τοὺς πόρους. ἤδη δὲ λεπτυνθέντος τοῦ φλέγματος καθάρωμεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἱερᾶς πτερουμένης ἢ τῶν καταποτίων τούτων· ἀλόης, εὐφορβίου, Κνιδίου κόκκου καθαροῦ, σκαμμωνίας τὸ ἴσον· ἡ δόσις γρ. β̄. δίαιτα δὲ θερμοτέρα τε καὶ ξηροτέρα τούτοις ἁρμόσει κατ᾽ ἀρχὰς μὲν ἀσιτοῦσιν, ἔπειτα δὲ καὶ δριμυφαγοῦσι· πράσα γοῦν αὐτοῖς δοτέον ἑφθὰ μετὰ κονδίτου καὶ σέλινα καὶ τὸν ἕλειον ἀσπάραγον, ὠμὰ σκόρδα, καὶ μάλιστα τοῖς μὴ πρὸς ταῦτα δυσχεραίνουσιν, καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ κονδίτου πινέτωσαν καὶ ἄρτου σὺν αὐτῷ λαμβανέτωσαν· εἰς ὕστερον δὲ καὶ τὰς λοιπὰς εὐχύμους τε καὶ εὐπέπτους αὐτοῖς δοτέον τροφὰς
4 φυλαττομένους πλησμονήν τε καὶ ἀπεψίαν. εἰ δὲ πνεῦμα φυσῶδες εἴη τὸ τὴν ὀδύνην ἐργαζόμενον, μετὰ τὰ ἄφυσα τῶν ἐνεμάτων τε καὶ πομάτων καὶ σικύαι ὡς μέγισται διάπυροι κολληθεῖσαι κοῦφαι καθ᾽ ὅλου τοῦ ἐπιγαστρίου πολλάκις ἤρκεσαν πρὸς θεραπείαν. φλεγμονῆς δὲ κατὰ τὸ ἔντερον οὔσης φλεβοτομήσωμεν ἀπ᾽ ἀγκῶνος· εἰ δὲ τὰ τῆς δυσουρίας ἐπικρατεῖ, καὶ τὴν ἐν τῷ σφυρῷ τέμωμεν καὶ τοῖς εἰρημένοις χρησώμεθα βοηθήμασιν πλὴν τῶν δριμέων καὶ τῶν καθαιρόντων ἰσχυρῶς, τοῖς δὲ πραΰνουσι μᾶλλον ἐνέμασί τε καὶ καταπλάσμασι καὶ ἐπιβρέγμασι καὶ τῇ εἰς ἔλαιον ἐμβάσει χρησώμεθα σικύας τε καὶ τούτοις προσβάλωμεν, κηρωτήν τε κατὰ τοῦ ἐπιγαστρίου θήσομεν ἔχουσαν κηροῦ ℔ ε̄, χαμαιμηλίνου ℔ β̄ L′, ῥοδίνου ℔ β̄ L′, φαβατίνου ἀλεύρου ℔ L′, κρόκα ᾠῶν ε̄· χυλῷ λινοσπέρμου λείου. λεπτῶς τε καὶ πυρεκτικῶς αὐτοὺς διαιτῶμεν ἄχρι λύσεως φλεγμονῆς. εἰ δὲ διὰ δριμεῖς καὶ δακνώδεις ὀδυνῶνται χυμούς, ἐνετέον αὐτοὺς ἐλαίῳ, ἐν ᾧ ἀφήψηται τῆλις ἢ ἀλθαία, σὺν ἀνάλῳ στέατι νεαρῷ χηνὸς ἢ ὄρνιθος, ἢ καὶ χυλῷ πτι-

1 ἐνιέμενος ... ἀστὴρ] DK: *om.* ABCEFGHM*a* 2 ναρκωτικῶν] *corr. ex* σαρκωτικῶν BA³: *mut. in* σαρκωτικῶν H³ 4 ἐργαζόμενοι K 5 δὲ] ὡς K 6 πτερουμένης] acuta *a* 7. 8 γρ. β̄] DEK: γραμμ^α β̄ A: γραμμάρια β̄ BCFG *et corr. ex* γραμμαρίων β̄ M: γραμαρι αυ̅ H³: tertia pars ʒ *a* 8 δὲ *om.* CFG τε *om.* DK ἁρμόζει D 9 οὖν E αὐτοῖς] τούτοις D δοτέον αὐτοῖς E 10 σελίνου DK ὠμὰ] καὶ ὠμὰ D σκόροδα D 11 πρὸς *om.* D δυσχεραίνουσι CDFGM, -ν *eras.* B 13 αὐτοῖς *om.* CFG 15 τὰ *om.* AE 16 καὶ *om.* E*a* σικύαις K: *om.* E: σικύαι *post* μέγισται *ins.* E² ὡς *om.* D καθ᾽] δι᾽ D 17 τοῦ] CDFGK: *om.* ABEHM κατὰ] γενομένης κατὰ CG: γενομένης περὶ F 18 οὔσης *om.* CFG τὰ] τὸ K 19 ἐπικρατῇ ABCG: ἐπικρατίη H 20 βοηθήμασι BCDFM: βοηθήμα^τ G καθαιρόντων ἰσχυρῶς] ἰσχυρῶς θερμαινόντων D 21 πραΰνουσιν ἐνέμασι μᾶλλον καὶ D μᾶλλον *om.* *a* 22 σικύαις K καὶ *(alt.)* *om.* *a* προσβαλοῦμεν D 23 τε] δὲ K θήσομεν *om.* *a* 24 χαμαιμήλου DK ℔ β̄ L′ *(pr.)* *om.* CFG*a* ℔ *(tert.)*] ἀνὰ ℔ CFG*a* 25 χυλοῦ D *ante* λείου *supra add.* ἢ HM³ λεπτῶς] *corr. ex* λεπτῷ J: tenui *a* 26 αὐτοῖς K 27 ὀδυνοῖντο K αὐτοῖς F: μὲν αὐτοῖς K: μὲν αὐτοὺς D ἀφέψηται K 28 ἀνάλῳ] D: ἁλῷ K: ἁπαλῷ CFGH, *e corr.* B: ἁπλῷ ABEM*a* νεαρῷ *om.* D καὶ *om.* *a*

σάνης σὺν ῥοδίνῳ ἢ καὶ χυλῷ λινοσπέρμου, ποτιστέον τε αὐτοὺς τὴν διὰ τῆς ἀλόης πικρὰν ἀντίδοτον, λουτροῖς τε χρηστέον διὰ γλυκέων ὑδάτων, καὶ τροφαῖς ῥοφηματώδεσιν ἐκ χόνδρου ἢ πτισάνης χρηστέον ἰχθύων τε τοῖς πετραίοις, καὶ τὸ σύμπαν ἁπλῶς τῆς διαίτης ὑγρότερον ἔστω καὶ ψυχρότερον. ἀπέχεσθαι δὲ τῶν δριμέων ἁπάντων ἐδεσμάτων τε καὶ φαρμάκων καὶ τῆς δι᾽ ἐμβροχῶν τε καὶ καταπλασμάτων πυρίας οἴνου τε πόσεως, καὶ μάλιστα παλαιοῦ. ἐπικρατούσης δὲ τῆς ὀδύνης καὶ τοῖς τὴν αἴσθησιν ναρκοῦσι χρηστέον· βλάπτει γὰρ ἥκιστα τῶν ἄλλων τὰς τοιαύτας διαθέσεις παχύνοντα καὶ μετρίως ἐμψύχοντα τοὺς λεπτοὺς καὶ δακνώδεις χυμούς.

5 Οἶμαι δὲ καὶ τὴν νῦν ἐπικρατήσασαν κωλικὴν διάθεσιν ἐπὶ τοιούτοις γενέσθαι χυμοῖς ἀρξαμένου μὲν τοῦ πάθους ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν χωρίων, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πολλοῖς τῆς τῶν Ῥωμαίων πολιτείας φοιτήσαντος τόποις κατὰ λοιμικήν τινα μετάδοσιν, ἐφ᾽ ᾧ πολλοῖς μὲν εἰς ἐπιληψίαν, ἑτέροις δὲ εἰς παράλυσιν τῶν κώλων σωζομένης τῆς αἰσθήσεως, τισὶ δὲ καὶ εἰς ἀμφότερα γέγονεν ἀπόσκηψις· καὶ τῶν μὲν εἰς ἐπιληψίαν μεταπεσόντων οἱ πλείους ἀπέθανον, τῶν δὲ εἰς παράλυσιν οἱ πλείους ἐσώθησαν ὥσπερ ἐν κρίσει μεταστάσης τῆς αἰτίας. τοὺς οὖν οὕτως νοσοῦντας ἰατρός τις κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐθεράπευεν ἄπιστόν τινα ψυκτικὴν ἐπιτηδεύσας καὶ τολμηροτάτην δίαιταν· θριδακίνας τε γὰρ αὐτοῖς παρεῖχεν ἀνέφθους ψυχρίζων αὐτὰς ἴντυβά τε ὁμοίως ὑπὲρ κόρον ἐσθίειν σταφυλάς τε καὶ μῆλα καὶ τῶν ἰχθύων τοὺς σκληροσάρκους τά τε ὀστρακόδερμα πάντα καὶ πόδας βοῶν βούλβας τε καὶ τὰ παραπλήσια, οὐ μόνον τῇ δυνάμει ἀλλὰ καὶ τῇ θίξει ψυχρά· οἴνου δὲ σπανίως μέν, ὅτε δὲ παρεῖχεν, ὕδατι ψυχρῷ τοῦτον ἐκίρνα, καὶ τὸ ψυχρὸν δὲ ὕδωρ ἢ καὶ ὀξύκρατον ψυχρὸν ἐδίδου πάσης ἑτέρας θερμῆς τε καὶ μέσης ἀπέχων τροφῆς, καὶ πλείστους οὕτω κατὰ τὸ παράδοξον ἐξιάσατο καὶ τῆς εἰς ἐπιληψίαν ἢ παράλυσιν ἤδη τινὰς ἀρξαμένους μεταπτώσεως.

8 χρηστέον] *inc.* L

1 ῥόδῳ CF: *comp.* G τε] δὲ D αὐτοὺς] *seq. ras. 16 litt.* M τὴν] τῇ D 2 πικρᾷ ἀντιδότῳ D 3 χρηστέον *om. a* 5 ἀπεχέσθωσαν D 6 ἐδεσμάτων *om.* K 7 πυρίαις K 9 καὶ] ται καὶ L 10 τοῖς λεπτοῖς KL δακνώδεσι χυμοῖς K 12 γίνεσθαι H*a* ἀρξομένου L 15 ἐπιληψίαν] ἐπιληψίαν μετέπεσεν D ἑτέροις . . . ἐπιληψίαν *(17) om.* H 16 καὶ εἰς] καὶ οἷς ABEM, *corr.* M: *om. a* ἀπόσκηψις] τουπὸ σκιψης L 18 οὕσπερ D ἐν κρίσει] ἔκκρισις K 19 τοὺς . . . νοσοῦντας] τοῦ νοσήματος D οὕτω CFGL ἐθεράπευσεν EKL, *e corr.* B 20 πιστήν K τολμηροτάτην] CDGK: τολμηρωτάτην L: τολμηροτάτην τὴν F: τολμηροτέραν τὴν ABEHM*a* 21 αὐτοῖς *om. a* ἀνέφθου K 23 τοῖς σκληροσάρκοις K βούλβας] *(h. e. vulvas)* ABCGHKM: βουλβοὺς D: βολβὰς E: βολβοὺς FJM³, *mrg.* C³: *evan.* L: *om. a* 24 ἀλλὰ] *om.* HM: *supra scr.* B³ καὶ *(alt.) om. a* θρίξει AE, *sed corr.* 25 ψυχρόν L ὅτε δὲ] *om.* D: ὅτε δὲ παρεῖχεν *mrg.* D³ ὕδατι] *mrg.* D³: ὕδατι δὲ D τοῦτον] DKLD³M³: τούτῳ CG: τοῦτο ABEFH: *om.* M 26 τὸ . . . ἢ] *mrg.* D³: τῷ ψυχρῷ δὲ ὑδαρεῖ D καὶ *(alt.) om. a* 27 ἀπείργων D πλείστης K 28 ἐπίληψιν K ἢ] et *a*

μδ'. Περὶ εἰλεοῦ.

Ὀξύτατον ὑπάρχον πάθος καὶ ἐπώδυνον ὁ εἰλεὸς ἔχει τι σύμπτωμα τοῦ κινδύνου βαρύτερον· οἱ γὰρ κρατηθέντες οἰκτίστῳ θανάτῳ τελευτῶσι πρὸς τῷ τέλει κόπρον διὰ στόματος ἀνάγοντες. συνίσταται δὲ τὸ πάθος ἐπὶ ἀπεψίαις τε καὶ ἐμφράξεσιν, ἐπειδὰν τὰ φθαρέντα μείνῃ, ἐπί τε δηλητηρίοις φαρμάκοις καὶ ἐπὶ ταῖς τῶν ἐντέρων εἰς ὄσχεον κατολισθήσεσι καὶ ἐπὶ φλεγμονῇ τῶν ἐντέρων, ὡς τὰ πολλὰ κωλικῆς ὑπαρξαμένης διαθέσεως. τὰ μὲν οὖν παιδία ταῖς ἐμβροχαῖς τε καὶ τοῖς καταπλάσμασιν ἐνέμασί τε καὶ βαλανισμοῖς καὶ πυρίαις, ὡς ἐν τῷ περὶ κωλικῶν εἴρηται, θεραπευτέον· τὰ δὲ μειράκια καὶ τοὺς ἀκμάζοντας φλεβοτομητέον ἀνυπερθέτως ἐπαφαιροῦντας, εἰ δὲ μή, σικυαστέον καθ' ὅλου μὲν τοῦ ἐπιγαστρίου πολλαῖς τε καὶ κούφαις σικύαις, κατὰ δὲ τῶν ἀλγούντων καὶ μετὰ κατασχασμοῦ, ἀνατριπτέον τε καὶ διασφιγκτέον αὐτῶν τὰ κῶλα, καὶ τότε τοῖς δραστικωτέροις κλύσμασί τε καὶ ἐνέμασι χρηστέον ἐγκαθίσμασί τε καὶ ταῖς εἰς ἔλαιον θερμὸν ἐμβάσεσιν ἀντιδότοις τε καὶ καθάρσεσι καὶ πᾶσιν ἁπλῶς τοῖς πρὸς κωλικοὺς πλὴν τῶν διὰ δριμεῖς τε καὶ δακνώδεις χυμοὺς ὀδυνηθέντων τὸ κῶλον. θαυμαστῶς δὲ ποιεῖ πρὸς αὐτούς, κἂν ἐμοῖεν, ἄνηθον ἑψηθὲν καὶ ποθέν, μετὰ δὲ τὸ πιεῖν ἄρτον εἰς θερμὸν ὕδωρ ἐμβαλὼν εὐθὺς δὸς φαγεῖν θερμοὺς τοὺς ψωμούς. πρὸς δὲ τοὺς μὴ κατέχοντας τὴν τροφὴν ῥοῦν καὶ κύμινον τρίψας ἐν ταὐτῷ δὸς πιεῖν ἐν ὀξυμέλιτι κυάθοις ϛ̄. τοὺς δὲ ἐπὶ δηλητηρίῳ περιπεσόντας ἐν εἰλεῷ ἐμεῖν ἀναγκαστέον δι' ὕδατος θερμοῦ πόσεως (ἔχεις δὲ πάντων τῶν δηλητήριον εἰληφότων τὴν σημείωσιν ἐν τῷ ε' βιβλίῳ)· εἶτα ποτιστέον ἔλαιον θερμὸν ἢ ζωμοὺς λιπαρούς, ἵνα πάλιν ἐμέσωσιν, μετὰ δέ τινας ἡμέρας τῇ θηριακῇ ποτιστέον. ἐπιμενούσης δὲ τῆς ἐμφράξεως σχιστῷ γάλακτι μετ' ὀλίγης σκαμμωνίας ἢ ἀλόης ἤ τινος τῶν καθαρτικῶν κενοῦν τὴν κοιλίαν. εἰ δὲ διὰ τὴν εἰς ὄσχεον τοῦ ἐντέρου κατολίσθησιν τὸ πάθος γένοιτο, σχηματίσαντες αὐτοὺς εὐθέως ἀνωρεπεῖς ἀναθλίψωμεν εἰς βουβῶνα τὸ κατολισθῆσαν ἔντερον ἐπιδέσμῳ τε τοῦτο κατάσχωμεν.

μδ' *cf.* *Aëtius IX 28* 10 περὶ κωλικῶν] μγ' 2—3 17—21 *Oribasius, Synops. IX 16 = Ad Eunap. IV 90*

5 ἀπεψίαν L ἐμφράξεις L 6 μείνῃ] fuerint *a* 7 ὄσχεσιν AE, -*cieras.* A 9 ἐν] ἐπὶ HM*a* 10 τῷ περὶ] τῶν M*a* 12 μὲν *om. a* 13 κατασχασμῶν D 14 τότε *om. a* 14. 15 τε καὶ ἐνέμασι *om. a* 15 χρηστέον] DL: *om.* ABCEFGHKM*a* ἐγκαθίσμασί τε] ἐνκαθήσμασίν τε L: *om.* ABCDEFGHKM*a* 17 τε *om.* DK χυμοῖς L θαυμαστὰ L 18 τὸ] τοῦ CFG, *corr.* C 19 πιεῖν] πονὴν L ὕδωρ] ζέον L 21 ὀξυμέλι^τ GL κυάθους AE δηλητηρίων HL 22 εἰς εἰλεὸν DL δι'] CDGL: *om.* ABEFHKM*a* 23 δηλητήριον] CDGH, *e corr.* B: δηλητήρια *e corr.* M: δηλητηρίων ABEFKLM τὴν *om.* M 24 ε'] DEB[3]M[3]: β̄ ABCGHM: δευτέρῳ F(L?): ιβ̄ K ποτιστέον] ποτιστέον αὐτοὺς CDFG ἐλαίῳ θερμῷ D ζωμοῖς λιπαροῖς D 25 (τὴν) θηριακὴν L 26 δὲ *om.* E 29 ἀνωρεπεῖς] ἀνωρεπεῖς εὐθὺς K

με΄. Περὶ τῶν κατὰ τοὺc νεφροὺc καὶ τὴν κύcτιν παθῶν, καὶ πρῶτον περὶ λιθιάcεωc.

Τὴν τάξιν τῆc διδαcκαλίαc ἡμᾶc ἀναγκάζει παρεξιέναι τῶν νοcη- 1
μάτων ἡ cυγγένεια· κοινὸν γάρ ἐcτι κωλικῶν τε καὶ τῶν λίθον ἐχόντων ἐν τῷ νεφρῷ τό τε κατ᾽ ἀρχὰc ἐπέχεcθαι τὴν γαcτέρα καὶ cφοδρῶc ὀδυνᾶcθαι καὶ ἀνορεκτεῖν καὶ ἀπεπτεῖν καὶ cτροφοῦcθαι. ἴδιον δὲ τὸ τοῖc μὲν κωλικοῖc ἐπιτεταμένα ταῦτα πάντα μᾶλλον γίνεcθαι, τοῖc δὲ νεφριτικοῖc ἧττον, καὶ τοῖc μὲν κωλικοῖc κατὰ τὴν δεξιὰν λαγόνα μᾶλλον εἶναι τὴν ὀδύνην καὶ ἀνιέναι μέχρι cτομάχου καὶ ἥπατοc καὶ cπληνόc, καὶ τὴν κόπρον ἐπέχεcθαι παντελῶc, ὡc μήτε φύcαc διεξιέναι, ὅτε δὲ πρὸc ἀνάγκην ἐκκρίνωcιν, φυcώδη αὐτὴν εἶναι βολβίτῳ παραπληcίωc, καί ποτε καὶ ὑαλῶδεc ἐκκρίνεcθαι φλέγμα, καὶ τὸ οὖρον πλεῖον καὶ φλεγματῶδεc ἐκδίδοcθαι· τοῖc δὲ νεφριτικοῖc τὴν μὲν ὀδύνην κατ᾽ αὐτῶν τῶν νεφρῶν ἐcτηρίχθαι βαρεῖαν δίκην cκόλοποc ἐμπεπαρμένου, τόν τε κατ᾽ εὐθὺ δίδυμον ὀδυνᾶcθαι (καὶ νάρκη γίνεται μηροῦ τοῦ κατ᾽ ἶξιν), ἐκκρίνειν τε καὶ αὐτομάτωc μὲν κατὰ τὸ cπάνιον, πάντωc δὲ ἐπὶ κλύcμαcι, τὴν κοιλίαν φύcαc τε καὶ κόπρον χολωδεcτέραν, τὰ δὲ οὖρα ὀλίγα καὶ ψαμμώδη μᾶλλον ἐκδίδοcθαι, καὶ cτύφεcθαι τὸν οὐρητικὸν πόρον.

ταῦτα τῶν ἐν τοῖc νεφροῖc λίθων τεκμήρια τελείοιc μᾶλλον ἀν- 2
δράcι γινομένων· ἡ δὲ κατὰ κύcτιν τῶν λίθων πῆξιc παιδίοιc μᾶλλον γίνεcθαι φιλεῖ. cημεῖα δὲ καὶ τούτων ἄπεπτόν τε καὶ ὑπόλευκον οὖρον μετὰ ψαμμώδουc ὑποcτάcεωc, κνῶνταί τε cυχνῶc καὶ ψηλαφῶcι τὸ αἰδοῖον καὶ ἐντείνουcι καὶ cυχνῶc εἰc οὖρον ἐπείγονται καὶ cτραγγουροῦcιν. ὑλικὸν μὲν οὖν αἴτιον τῆc τῶν λίθων γενέcεώc ἐcτι παχὺc καὶ γεώδηc χυμόc, ποιητικὸν δὲ πυρώδηc θερμαcία τῶν νεφρῶν ἢ τῆc κύcτεωc. ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τῶν νεφρῶν τοῖc θρύπτουcι τοὺc λίθουc καὶ τέμνουcι χρῆcθαι φαρμάκοιc ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶc· τοιαῦται δέ εἰcιν αἵ τε τῶν βαcιλικῶν ἀcπαράγων ῥίζαι καὶ τοῦ βάτου καὶ ὕαλόc τε κεκαυμένοc καὶ ἀγρώcτεωc ῥίζα καὶ ἀδίαντον καὶ βδέλλιον δάφνηc

με΄ 1—2 *cf. Alex. Trall. II 463 sqq.; Aëtius XI 4—5* 20—24 *cf. Alex. Trall. II 489 sq.* 27—p. 242, 13 *Orib., Synops. IX 24 = Ad Eunap. IV 100*

2 *om.* E 4 ἐχόντων λίθον DKL λίθων ABCEFGHM: lapides *a* 5 *ante* cφοδρῶc *ins.* τὸ D 6 τὸ] *om.* A: *supra scr.* F 7 κωλικοῖc μὲν D πάντα ταῦτα KL 8 τοῖc] τὸ τοῖc D 10 μήτε] (*h. e.* μηδὲ) μηδὲ D φῦcαν M*a* 11 ἐκκρίνωcι AFKM *et supra scr.* ου D: -ν *eras.* B παραπληcίαν D 13 καὶ] ἢ καὶ D δίδοcθαι L: ἐκκρίνεcθαι EF τὴν . . . νεφρῶν *(14)*] κατ᾽ αὐτὸν τὸν νεφρὸν τὴν ὀδύνην D 14 αὐτὸν τὸν νεφρὸν AEHKM ἐνεcτηρίχθαι DKL 15 νάρκην γίνεcθαι DL 16 μηροῦ] τοῦ μορίου D ἰξίον CG: ἰξίων F τε] μὲν CH: *om.* F 17 ἐπὶ] ἐπὶ τοῖc L φυcᾶcθαι L 18 τὰ δὲ] καὶ D 20 τῶν] μὲν τῶν D τοῖc *om.* DM 20. 21 ἀνδράcιν ἐγγινομένων D 21 γινομένων] L: γινόμενα ABCEFGHKM: fiunt *a* κατὰ] κατὰ τὴν CDG: καττὴν *in ras.* B 22 ἐγγίνεcθαι D 23 κνῶνταί τε] CFG: κνῶντε KL: κνῶν *seq. ras. magna* B: κνῶνται ADEHM*a*: *antea ins.* καὶ D cυχνῶc] ACEFGK: *om.* B: cτυχνον? L: cυνεχῶc DHM*a* 23 καὶ . . . cυχνῶc *(24)*] *mrg.* B (cυχ- *in ras.*) 24 ἐντείνονται D: ἐντηνουc L cτραγγουριῶcιν D 26 δὲ] ACDEFGL: *om.* BHK*a*: *ins.* M 27 μὲν *om.* K 28 τέμνεcθαι D 29 δὲ] μὲν L τοῦ] αἱ τοῦ D 30 τε *om.* L

τε τῆς ῥίζης ὁ φλοιὸς καὶ ἀλθαίας τὸ σπέρμα καὶ τῶν ἐρεβίνθων οἱ μέλανες κριοὶ οἵ τε τῶν σπόγγων λίθοι καὶ τὸ σκιλλητικὸν ὄξος καὶ φοῦ καὶ μῆον καὶ ἄσαρον καὶ καρπησία καὶ σαρξιφαγές, τὸ δὲ σίον καὶ ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον σκολύμου τε ῥίζα καὶ ἐρύσιμον καὶ πριονῖτις· λουτροῖς τε συνεχῶς χρήσθωσαν καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν εὐθύς τινα τῶν εἰρημένων πινέτωσαν. ἐμβροχαῖς τε καὶ καταπλάσμασι καὶ πυρίαις καὶ ἐγκαθίσμασι τοῖς χαλαστικοῖς τε καὶ παρηγοροῦσι χρηστέον ἐκ τῶν κωλικῶν αὐτὰ μεταφέροντας. σύνθετα δὲ πόματα ταῦτα· πηγάνου ἀγρίου καὶ μαλάχης ἀγρίας καὶ σελίνου τὰς ῥίζας ἑψήσας μετ᾽ οἴνου καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ὕδατί τε κεράσας δίδου κοτύλας β̄. κατάπαστον δὲ τοῦτο· βαλσάμου καρποῦ, λίθου τοῦ ἐν τοῖς σπόγγοις, γλήχωνος ξηρᾶς, μαλάχης ἀγρίας τοῦ σπέρματος ἴσα κόψας δίδου κοχλιάριον μετ᾽ οἴνου κεκραμένου κοτυλῶν β̄. καὶ τὸ ξηρανθὲν δὲ τράγειον αἷμα καὶ οἱ τέττιγες ξηροὶ χωρὶς τῶν πτερῶν καὶ τῶν ποδῶν καὶ οἱ τηκόλιθοι δι᾽ οἰνομέλιτος ἐν τῇ τοῦ λουτροῦ θερμῇ δεξαμενῇ διδόσθωσαν καὶ τὰ δι᾽ αὐτῶν σκευαζόμενα σύνθετα φάρμακα ἥ τε νεφριτικὴ φοῦσκα καὶ τὰ πρὸς τοῦτο συντιθέμενα κονδῖτα. καὶ ὁ τρωγλοδύτης δὲ τῶν ἄγαν ἐπαινουμένων ὑπάρχει βοηθημάτων· ἔστι δὲ στρουθίον ἁπάντων τῶν ὀρνέων τὸ σμικρότατον πλὴν τοῦ λεγομένου βασιλίσκου· μικρὸν γὰρ ἐκείνου μόνου μεῖζόν ἐστιν καὶ προσεοικὸς αὐτῷ χρόαν μεταξὺ τεφροῦ καὶ χλωροῦ, λεπτόραμφον, ἐν τοίχοις μάλιστα καὶ φραγμοῖς διαιτώμενον, ὃ ταριχευθὲν ὅλον ὠμόν τε συνεχῶς ἐσθιόμενον τούς τε γεγονότας λίθους ἐξουρηθῆναι ποιεῖ καὶ τοῦ λοιποῦ γεννᾶσθαι κωλύει· καὶ καυθέντος δὲ τούτου ὅλου σὺν τοῖς πτεροῖς ζῶντος ἡ τέφρα πᾶσα καθ᾽ ἑαυτήν τε καὶ μετὰ πεπέρεως καὶ φύλλου συμμέτρου δι᾽ εὐκρατομέλιτος πινομένη τὸ αὐτὸ τοῦτο
3 πέφυκε δρᾶν. πρὸς δὲ τὴν ὀξύτητα τῶν ὀδυνῶν καὶ τὴν ἀγρυπνίαν ἥ τε σώτειρα καὶ ἡ Φίλωνος ἀγαθὰ φάρμακα· καὶ φλεβοτομία δὲ παραληφθεῖσα τὴν ὀδύνην πολλάκις ἐξεκούφισε ταχεῖαν τοῦ λίθου ποιου-

17—26 *Aëtius XI 11* με′ 3 *cf. Alexander Trall. II 473 sq.*

1 φλοιὸς] χυλὸς D ἀλθέου CG, *corr.* C[2] 2 κριοὶ] *mrg.* D[3]: κόκκοι D 3 καρσια *mrg. a* δὲ] τε D*a* καὶ *(ult.) om. a* 4 πιννόμενον καὶ ἐσθιόμενον L πριονίτης DEFK 5 κεχρήσθωσαν D 6 ἐμβροχαῖς] καὶ ἐμβροχαῖς M 6. 7 καὶ ἐγκαθίσμασι] ἐγκαθίσμασί τε D 7 τε *om.* D παρηγοροῦσι] παρηγορεῖν δυναμένοις D 8 μεταφέροντες B: μεταφερόντων L ταῦτα *om.* B 9 καὶ σελίνου] τὸ σπέρμα D 10 τε] ADEKL, *e corr.* B: *om.* CFGHM*a* κοτύλας] K: κ̊ ABCEFGHLM: κο̇ (with χ above) D: coclearia *a* κατάπαστον] ABCEGHM*a*: κατάπασμα D: κατάπλαστον FK 12 τὸ σπέρμα D κεκραμμένου EH: κεκραμμένος K 13 κοτυλῶν] κ̊ ABCEFGHKLM: κ/ (with υ above) D: coclearIis *a* καὶ *om. a* 14 ποδῶν καὶ τῶν πτερῶν E ἐν] *om. a* 15 δεξαμενῇ] *om. a*: δεξαμεν (with ς above) K σκευαζόμενα *om. a* 16 σύνθετα *om.* A φάρμακα σύνθετα M, *sed corr.* (β-α) τούτοις F: ea *a* 17 δὲ *om.* C*a* 18 στρουθίον *om. a* τὸ *om.* D μικρότατον D 19 *post* γὰρ *supra add.* ὂν E[2] 20 καὶ *(pr.) om.* L χρόαν] τὴν χροιὰν D λεπτόρα(μ)φον B: λεπτοράφιον CFG 23 δὲ *om.* M 25 καὶ φύλλου *om. a* φύλλων συμμέτρων D εὐκράτου μέλιτος D τοῦτο *om.* M*a* 27 δὲ] τε CG: *om. a* παραληφθεῖσα *om. a* 28 ἐξεκούφισε] CDG, *e corr.* B: ἐξεκούφησε L: ἐξεκούφισεν FK: ἐξεκούφιζε AHM: ἐξεκούφιζεν E ποιουμένου K

μένη τὴν ἔκκριϲιν. προφυλακτικὰ δὲ τῆϲ τῶν λίθων γενέϲεωϲ ἔϲτω πρῶτον μὲν εὔχυμόϲ τε καὶ ϲύμμετροϲ τροφὴ καὶ γυμνάϲια ὀϲπρίων τε παντοίων καὶ τῶν ϲιτωδῶν τῆϲ ϲυνεχοῦϲ χρήϲεωϲ τυροῦ τε καὶ γάλακτοϲ καὶ τῶν δι᾽ αὐτοῦ ϲκευαζομένων ὄψων οἴνου τε μέλανοϲ καὶ κρεῶν πλήθουϲ καὶ πάντων ἁπλῶϲ τῶν παχυχύμων ἀποχὴ καὶ τῶν ἄγαν θερμῶν καὶ δριμέων, ὑδρογάρων φημὶ καὶ κονδίτων καὶ τῶν παραπληϲίων· οὐ γὰρ ταῦτα τοὺϲ μήπω γενομένουϲ λίθουϲ κωλύει ϲυϲτῆναι καὶ τοὺϲ ἤδη γεγονόταϲ θρύπτειν ἢ ἐκκρίνειν πέφυκεν. πινέτωϲαν δὲ τὸ ὀξύμελι μετά τινοϲ τῶν ἁπλουϲτέρων διουρητικῶν, ἀδιάντου, ϲελίνου, ἀγρώϲτεωϲ ἀφεψήματοϲ, καὶ μετὰ βαλανεῖον νήϲτειϲ πρὸ τοῦ οἴνου εὔκρατον ὕδωρ πινέτωϲαν κἂν τῷ μέϲῳ τοῦ ἀρίϲτου ψυχρὸν ἐπιρροφείτωϲαν, εἰ μή τι κωλύοι, πλήθουϲ τε κακοχυμίαϲ ϲυναιϲθανόμενοι διὰ φλεβοτομίαϲ ἢ καθάρϲεωϲ κενούϲθωϲαν. πάντων δὲ κάλλιϲτον εἰϲ προφυλακὴν λίθων τὸ μετὰ βαλανεῖον, πρὶν οἴνου ἢ τροφῆϲ ἑτέραϲ λαβεῖν, ὕδωρ εὔκρατον πίνειν. καὶ τοὺϲ ἐν κύϲτει δὲ λίθουϲ ἐπὶ τῶν παίδων τοῖϲ ἰϲχυροτέροιϲ κατεργάϲῃ βοηθήμαϲιν ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκλέγων αὐτά· ὑπεραυξηθέντοϲ δὲ τοῦ λίθου ἢ καὶ κατὰ τὸν τράχηλον ἐμφραχθέντοϲ τῆϲ κύϲτεωϲ τῷ διαϲειϲμῷ ἢ καθετηριϲμῷ ἢ καὶ τῇ λιθοτομίᾳ, ὡϲ ἐν τοῖϲ χειρουργουμένοιϲ εἰρήϲεται, χρηϲτέον.

Περὶ φλεγμονῆϲ. 4

Εἰ δὲ φλεγμονὴ τῶν νεφρῶν ἢ τῆϲ κύϲτεωϲ εἴη, τῇ τε κατὰ τὸν τόπον μετὰ βάρουϲ πυρώϲει καὶ ἀλγηδόνι καὶ τῷ πυρέττειν καὶ παραπαίειν καὶ ἐμεῖν χολώδη ἄκρατα καὶ μὴ δύναϲθαι οὐρεῖν, καὶ μάλιϲτα τῆϲ κύϲτεωϲ φλεγμαινούϲηϲ, διαγινωϲκομένη, φλεβοτομητέον αὐτίκα καὶ τοῖϲ παραμυθουμένοιϲ αἰονήμαϲί τε καὶ καταπλάϲμαϲι χρηϲτέον διὰ πηγάνου καὶ ἀνήθου καὶ τήλεωϲ καὶ ἀλθαίαϲ ῥίζηϲ κλύϲμαϲί τε μαλακοῖϲ καὶ ἐνέμαϲι δι᾽ ἐλαίου καὶ μήκωνοϲ καὶ ϲτέατοϲ χηνόϲ· ἐπὶ δὲ τῆϲ κύϲτεωϲ καὶ ὀπίου ὀβολοῦ ∠′ μετὰ ϲμύρνηϲ καὶ κρόκου καὶ ἐλαίου παραπεμπτέον τῇ ἕδρᾳ, καὶ τὸ μελίκρατον αὐτοὺϲ προποτιϲτέον ἀπ-

με′ 4 *cf. Alexander Trall. II 475 sqq.; Oribasius, Synops. IX 24 = Ad Eunap. IV 100; Aëtius XI 16* 19 εἰρήϲεται] *VI 60*

3 χρήϲεωϲ] χρήϲεωϲ εἰργέϲθωϲαν D 4 αὐτῶν CG: αὐτὴν F: αὐτοὺϲ K: εο *a* ὄψων *om. a* 5 πλῆθοϲ M παντοίων A ἁπλῶϲ] ἁπλῶϲ ἔϲτω D 6 καὶ *(pr.)*] τε καὶ H 7 οὐ . . . πέφυκεν *(8) om.* D οὐ] τὰ *in ras.* B ταῦτα] αὐτὰ K: τὰ αὐτὰ L: *mut. in* τούτων ἀποχὴ οὐ μόνο(ν) B[3] γεναμένουϲ L 8 καὶ] ἀλλὰ καὶ CFGM ἐκκρίπτειν L 9 τὸ *om.* D τῶν] τοῦ ὅϲα . . L ἀδιάντου] οἷόν ἐϲτιν ἀδιάντου D 10 ἀφέψημα D 11 κἂν] *mut. in* καὶ B τὸ μέϲον K μέϲῳ] καιρῷ D 12 κωλύοι] κωλύοι· οὐ γὰρ μόνον ταῦτα τοὺϲ μήπω γενομένουϲ λίθουϲ κωλύει ϲυϲτῆναι ἀλλὰ καὶ τοὺϲ ἤδη γεγονόταϲ θρύπτειν ἢ ἐκκρίνειν πέφυκε D πλήθουϲ] DKL: πλῆθοϲ ABCEFGHM τε] δὲ D: τε ἢ L κακοχυμία K 15 μεταλαβεῖν D 16 παίδων] DKL: παιδίων ABCEFGHM 18 διαϲειϲμῷ] DF: διαϲοϲμῷ H: διὰ ϲειϲμῶν ABCEGKLM*a* ἢ *(pr.)*] FL: ἢ τῷ D: *om.* ABCEGHKM*a* καθετηριϲμῶν L ἢ *(alt.) om.* AE: *ins.* D καὶ *om.* D 19 εἴρηται K χρηϲτέον *om.* K 22 καὶ *(tert.)*] καὶ τὸ K καὶ παραπαίειν *om.* D 23 ἀκράτου L 24 διαγιγνώϲκομεν ἢ K: διαγινώϲκομεν D αὐτίκα] τοίνυν αὐτίκα D 26 τήλεωϲ] τήλεωϲ ῥίζηϲ A ῥίζηϲ . . . ἐλαίου *(27) om.* E 28 ὀβολοῦ] CDFGK: ὀβολοὺϲ L: ὀβολὸν ABEHM*a* ∠′] τὸ ∠′ D: δ̄ L: *om. a* καὶ κρόκου *om.* D 29 τῷ μελικράτῳ D αὐτῷ L ἀπεχομένουϲ D

ἔχοντας τῶν πάνυ διουρητικῶν καὶ πολλοῦ πόματος, πλὴν εἰ μὴ δριμὺ καὶ χολῶδες αὐτοῖς ὑγρὸν πλεονάζοι· τότε γὰρ τῷ ποτῷ πλείονι χρηστέον καὶ ἀθρόον ἔκ τινος τῶν ἀδήκτων διουρητικῶν· πινέτωσαν δὲ λινοσπέρμου μέρη β̅, ἀμύλου μέρος α̅, κοχλιάριον ἐν ὕδατι, τοῦ τε σικύου καὶ τοῦ πέπονος τὸ σπέρμα λαμβανέτωσαν. πυρώδους δὲ συναισθήσεως οὔσης περὶ τοὺς νεφροὺς ἐπιβλητέον αὐτοῖς ῥάκη ἐξ οἰνοροδίνου ἢ ὑδροροδίνου ἢ μηλίνου ἢ κηρωτὴν διὰ κηροῦ καὶ ῥοδίνου καὶ χαμαιμηλίνου καὶ κρόκων ᾠῶν συγκειμένην σὺν ὄξει βραχεῖ ἢ χυλῷ πολυγόνου· εἰς ὕστερον δὲ καὶ τῇ διὰ χυλῶν μετὰ χαμαιμηλίνου χρηστέον. ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄγαν θερμῶν διὰ τὴν εἰς πῦον μεταβολὴν καὶ τῶν ἄγαν ψυχόντων· σκιρροῦνται γὰρ ὑπὸ τούτων ῥᾳδίως οἱ νεφροί. λουτρῶν δὲ τῆς φλεγμονῆς ἐνισταμένης ἀπέχειν αὐτούς, καὶ διαίτῃ τῇ πυρεκτικῇ τε καὶ ἀφλεγμάντῳ προσαγορευομένῃ χρηστέον.

5 Περὶ ἀποστήματος καὶ ἑλκώσεως τῶν οὐρητικῶν μορίων.

Ἀλγήματα περὶ λαγόνας ἀνώμαλοί τε φρῖκαι καὶ πυρετοὶ ἄτακτοι σημαίνουσιν ἀπόστασιν ἐν νεφροῖς, τὴν δὲ κατὰ κύστιν πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἡ κατὰ τὸν τόπον ὀδύνη δηλοῖ. τὸν δὲ πεπονθότα νεφρὸν εὑρήσεις ἐκ τοῦ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἀνακεκλιμένον πλευρὸν κατὰ τὸ ἀντικείμενον ἀλγεῖν, ὥσπερ ἀποκρεμαμένου τοῦ νεφροῦ· ἐφ᾽ ὧν τοῖς ἐγκαθίσμασι δι᾽ ὑδρελαίου χρηστέον καὶ καταπλάσμασι διὰ γύρεως καὶ ἐλαίου καὶ ῥητίνης ἢ ὀροβίνου ἀλεύρου μετὰ μέλιτος ἢ καρδαμώμου ἢ περιστερᾶς κόπρου μετὰ ἰσχάδων. πῦον δὲ δι᾽ οὔρων ἀθρόως ἐκκριθὲν δηλοῖ τὴν ῥῆξιν τοῦ ἀποστήματος καὶ ἕλκος ἐν τῷ μορίῳ. ἐπειδὴ δὲ καὶ χωρὶς ἀποστήματος ἑλκοῦνται τὰ οὐρητικὰ διὰ ῥῆξιν ἀγγείου ἢ διάβρωσιν ἐκ δριμείας ὕλης ἢ λίθου παραξέσαντος, διοριστέον τὴν ἐν νεφροῖς ἕλκωσιν τῆς κατὰ τὴν κύστιν ἢ τοὺς οὐρητῆρας ὧδε· νεφρῶν μὲν ἑλκωθέντων κατὰ τὰς ψόας ὀδυνῶνται μετὰ βάρους καὶ ἀκωλύτως οὐροῦσι, καὶ τὸ πῦον ἀναμεμιγμένον τοῖς οὔροις εὑρίσκεται σαρκωδῶν μορίων ἐν αὐτοῖς ἐμφερομένων· τῆς δὲ κύστεως

με′ 5 *cf. Alexander Trall. II 481 sqq.; Oribasius, Synops. IX 24 = Ad Eunap. IV 100*   5 δὲ] *des.* L

1 τῷ πάνυ διουρητικῷ K   πολλοῦ] τοῦ πολλοῦ D   1. 2 χολῶδες καὶ δριμὺ D   2 αὐτοὺς CFG   πλεονάζει D   τῷ] *om.* L: *ras. 2 litt.* B: τὸ H   ποτῷ] *om.* L   3 καὶ ἀθρόον] καθαρῷ ἢ L: καθαρῶν F: καὶ ἀθρόως H: καὶ θαρρῶν D: et simul *a*   τῶν] καὶ τῶν D   διουρητικῶν τῶν ἀδήκτων A   ἀδήκτων] ἀδήκτων καὶ FG   διουρητικῶν] διουρητικῶν δίδου D   4 λινόσπερμον BH: *comp.* KM   μέρη β̅] partem I *a*   μέρος α̅] μ^ε β̅ E   ἐν ὕδατι] α̅ ὕδατος D   5 δὲ] τε L   6 ῥάκη] ῥάκκη ἢ K   οἴνου ῥοδίνου FK   7 ἢ μηλίνου . . . χαμαιμηλίνου *(8) om.* D   8 *post* χαμαιμηλίνου *add.* ἢ μιλήνου *mrg.* B   σὺν] ἢ σὺν D   ἢ] *ed. pr.*: καὶ J: *om.* ABCDEFGHKM*a*   9 χυλὸν D   10 δὲ] DEM: *om.* ABCFGHK*a*   11 ῥᾴδιον D   13 τῇ *om.* D   προσαγορευομένῃ *om.* D*a*   χρῆσθαι K.   14 διουρητικῶν D   17 τὸν *(pr.) om.* D   19 τὸ] τὸν AE   ἀποκεκρεμαμένου M: ἀποκαικρεμαμένου H: ἀποκρεμαμμένου *corr. ex* ἀποκεκραμμένου B   20 τοῖς *om.* D   24 ἐπεὶ M   διουρητικὰ D   διὰ] ἢ διὰ D   25 ἀγγείων M   διάβρωσιν] δι᾽ ἀνάβρωσιν D   26 τὴν *(alt.)*] *supra scr.* M[3]

ἑλκωθείσης εἰς κτένα καὶ ὑπογάστριον σφοδρῶς ὀδυνῶνται καὶ δυσουροῦσι, καὶ τὸ πῦον μετὰ τὴν οὔρησιν ὑφιζάνει κάτω, καὶ λεπίδες ἐν αὐτῷ δυσώδεις ἢ πεταλώδεις ἐμφέρονται· αἱ δὲ πιτυρώδεις ὑποστάσεις ψωριᾶν δηλοῦσι τὴν κύστιν. τῶν δὲ οὐρητήρων ἑλκωθέντων καὶ ἡ μῖξις τοῦ πύου μεταξύ πως ἔχει, καὶ τριχοειδῆ μᾶλλον ἐμφέρεται τοῖς οὔροις, καὶ ὁ πόνος κατὰ τὸ μεταξὺ χωρίον νεφροῦ καὶ κύστεως γίνεται. εἰ δὲ πῦον ἢ αἷμα ἐκκρίνηται καὶ χωρὶς τῆς τῶν οὔρων ἐκδόσεως, οὐδενὸς τῶν εἰρημένων ἀλλὰ τοῦ αἰδοίου δηλοῦται ἡ ἕλκωσις. προποτιστέον τοίνυν τοὺς ἑλκωθέντας τὰ οὐρητικὰ μελικράτῳ ἢ τῷ τῆς τήλεως ἀφεψήματι σὺν μέλιτι ἢ σικύου σπέρματι σὺν γλυκεῖ. τοῖς δὲ πῦον οὐροῦσιν τὴν Ἀρμενίαν βῶλον δοτέον ἢ ναρθήκων καυθέντων τὴν τέφραν, ὅσον τρισὶ δακτύλοις ἆραι, μετὰ γλυκέος· καὶ ἡ γαλακτοποσία δὲ μεγάλως τούτους ὀνίνησιν. σύνθετα δὲ ταῦτα· λινοσπέρμου, σικύου σπέρματος, τραγακάνθης ἀνὰ < β̄, ἀμύλου ∠′ δ̄· τροχίσκους ἀνάπλασσε.

Ἄλλο. στροβίλους κ̄, σικύου ἡμέρου σπέρματος κοτύλας μ̄, ἀμύλου < ᾱ· ἀναλάμβανε εἰς κοτύλας β̄ ἀποζέματος νάρδου < ε̄, σελίνου σπέρματος < ε̄.

ὁ δὲ Ἀρχιγένης ἐν τῇ πρὸς Ἀττικὸν ἐπιστολῇ τῆς δυσουρίας 6 ἐπειγούσης φησὶ λαμβάνεσθαι μήκωνος λευκῆς πεφωσμένης σπέρματος λείου < ᾱ ἐμπασσομένην ἀφεψήματι σχοίνου ἢ καλάμου ἢ γλυκυρίζης. τὰς δὲ ἑλκώδεις ὀδύνας παραιρεῖται τοῦτο· σικύου σπέρματα κεκαθαρμένα ἀριθμῷ λ̄, στροβίλια ιβ̄, ἀμύγδαλα πικρὰ λελευκασμένα λε̄, κρόκου ὅσον χρῶσαι· νῆστις προσφερέσθω καθ' ἡμέραν μετὰ γάλακτος ἢ προτρόπου· πραΰτερον δ' ἂν γίνοιτο, εἰ ἀντὶ τῶν στροβίλων μαλάχης σπέρματος ἴσον λάβοι. ὑγιάζειν δὲ δύναται, φησίν, τὰς ἐν κύστει ἑλκώ-

3—4 *Oribasius, Synops. IX 27* 13—18 *cf. Oribasius, Synops. IX 24 = Ad Eunap. IV 100* με′ 6—7 *cf. Aëtius XI 29*

1 εἰς] DK: *om.* ABCEFGHM*a* σφόδρα E δυσουροῦσι] CGK: δυσουροῦσιν M: δυσορηοῦσι A: δυσουριοῦσι BEH: δυσουριῶσι D: οὐροῦσι F 3 δυσώδεις] ὑμενώδεις *Or* ἢ] et *a* 4 οὐρητικῶν D 5 μᾶλλον *om.* AE*a* 6 καὶ *(alt.)*] τε καὶ D 7 εἰ] ἡ BH ἐκκρίνεται ACDH*a* 9 τὰ οὐρητικὰ] τοῖς διουρητικοῖς D μελίκρατον M*a*, *corr.* M 12 ἄρας K γλυκέως AHK: *comp.* CG 13 τούτοις BH ὀνίνησι DFK, -ν *eras.* B linospermum *a* 14 σπέρματος] F, *e corr.* B: *comp.* K: σπέρμα ACDEGHM*a* τραγακάν^{θ} EG: tracacanthum *a* ἀμύλου ∠′ δ̄] DK: *om.* ABCEFGHM*a*: ἀμίλου < δ *add.* B^3 16—p. 246, 17 *om.* D 16 στροβήλια CG: στροβίλοις AE σπέρματος] CFGKB^3: *om.* ABEHM*a* κοτύλας] κ^{o} ABCEFGHKM: κόκκους *Or a* μ̄] CFGK: μ̄ τοῦ σπέρματος ABEHM, *corr.* B^3 17 κοτύλας] coclearia *a* < ε̄ *om. a* σπέρματος] CFG: *comp.* BK: σπέρμα AEHM: sperma ana *a* 18 ε̄] ᾱ K 20 accipe *a* πεφωγμένης K σπέρματος] *ed. Basil*: σπέρμα ABCEFGHKM*a* 21 λείου] tere *a* 22 παραιρεῖται] ABCFGHKM: παραιτεῖται C^2: παρηγορεῖ EM^3*a* τούτῳ H: τοῦ τε K σπέρματα] *comp.* K: σπέρμα ABCEFGHM*a* κεκαθαρμένῳ K: κεκαθαρμένου M 23 ἀριθμῷ] κόκκους E: *om. a* στροβίλῳ M λελεπισμένα E 24 ἢ προτρόπου] ABCFGHKM: ἢ καὶ πρὸ τροφῆς E: ἢ πρὸ τροφῆς M^2: *om. a* 25 τῶν *om.* K στροβίλων] *e corr.* A: στροβηλίων CG: στροβιλίων K 26 φησίν] ACG: *comp.* EK: φησί BFM: φύσει H

ceic καὶ τὸ κῦφι καὶ αἱ κυφοειδεῖc ἀντίδοτοι. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῶν παλαιοτέρων τούτῳ χρώμενος οὐκέτι ἐδεήθην ποικιλωτέρου· χαμαίδρυος, χαμαιπίτυος ἀνὰ < κδ, ἀcάρου, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ < ζ, κιναμώμου < α ὡc ἔνι λειοτάτου· δίδωμι κοχλιάρια β διὰ Κρητικοῦ γλυκέος, εἰ δὲ πυρέccοι, ὕδατος κυάθοις γ, δήξεως δὲ ἑλκώδους ὑπαρχούcης καὶ ἀμύλου β κοτύλας καὶ cικύου cπέρματα ιε προcβάλλων τοῦ δέοντος ἐφικνοῦμαι.

7 ταῦτα μὲν ἐκ τῶν Ἀρχιγένους. καὶ τὰ διὰ φυcαλλίδων δὲ φάρμακα ἥ τε διὰ τοῦ cπέρματος τῆς ἀγρίας μαλάχης ἀντίδοτος καὶ ἡ διὰ τραγημάτων εὐχρηcτεῖ. ἐπιθετέον δὲ καὶ κατὰ περίνεον καὶ ἦτρον κηρωτὰς μὲν διά τε ὑccώπου πλυτοῦ καὶ βουτύρου καὶ cτέατος χηνῶν καὶ cτύρακος, εἰς δὲ τὴν κύcτιν ἐγχέοντας διὰ κλυcτηριδίου μελίκρατον ὑδαρέcτατον ἢ γάλα μετ' ἐλαχίcτου μέλιτος ἢ μετὰ cικύου cπέρματος ἢ τὸ λευκὸν τοῦ ᾠοῦ μετὰ πομφόλυγος ἢ τῶν εἰρημένων φαρμάκων τινός. νεμομένου δὲ τοῦ ἕλκους ἐνετέον τὸν διὰ χάρτου τροχίcκον ἢ τὸν Βιθυνὸν καὶ καταπλάττειν διὰ φοινίκων καὶ cταφίδων μετὰ κηκῖδος, ἀκακίας, ὑποκιcτίδος, cτυπτηρίας.

8 Περὶ αἱμορραγίας.

Ἀτονοῦντες οἱ νεφροὶ πολλάκις οὐ δύνανται τὰ οὖρα ἴcχειν, ἀλλ' εὐρύτεροι ὄντες χαλῶcί τι τοῦ αἵματος ἐκ τῆς φλεβός, καὶ ἄλλας δὲ παχύτητας ἐῶcιν. αἱμορραγοῦcι νεφροὶ πολλάκις καὶ κατὰ περίοδον, καθάπερ αἱμορροΐδες· κενωθέντες δὲ ὑποκουφίζονται· ἐφ' ὧν οὐδὲν δεῖ παρενοχλεῖν ταχέως αὖθις cτελλομένου τοῦ αἵματος· εἰ δὲ ἐπιμένοι, φλεβοτομητέον ἀπ' ἀγκῶνος. καὶ τοῖς πρὸς αἱμοπτυϊκούς τε καὶ τὰς ἄλλας αἱμορραγίας φαρμάκοις ἐπί τε νεφρῶν καὶ τῆς αἱμορραγούcης χρηcτέον κύcτεως· μάλιcτα δὲ cυμφύτου ῥίζαν καὶ τραγάκανθαν οἴνῳ βεβρεγμένην δοτέον αὐτοῖς πολυγόνου τε καὶ ἀρνογλώccου χυλὸν cὺν ὀξυκράτῳ ἢ ἀμύγδαλα πικρὰ μετὰ γλυκέος, ἢ τοῦτο· cχιcτῆς

19—27 *Oribasius, Synops. IX 26; cf. Aëtius XI 2—3*
28—p. 247, 1 *Oribasius, Synops. IX 24 = Ad Eunap. IV 100*

1 καὶ *(pr.) om. a* 2 τοῦτο KM 5 ὕδατος] FGK: *comp.* E: ὕδατι ABCHM κυάθοις] κ/^{υ} ABCEGKM: κυάθους F: $\overset{o}{κ}$ H: coceariis *a* 6 $\overset{o}{κ}$ β CEG: κ/^{υ} β F κοτύλας] κ/^{o} ABHKM: coclearia *a* cπέρματα] *comp.* EK cπέρμα ABCFGHM: seminis *a* 7 ἀφικνοῦμαι FK 8 ἀρχιγένου CG φυcαλίδων EF δὲ *om.* F*a* 10 εὔχρηcτος K: utilia *a* ἐπίθετον K κατὰ] K: κατὰ τὸ F: κατὰ τὸν ABCEGHM 14 λεπτὸν K 16 Βιθυνὸν] ACEGK*a*: βιθύνων F: βυθίνον H, *e corr.* B: βυθίνιον M καὶ *(pr.)*] aut *a* 18 νεφρῶν *add.* EM^{3} 20 τι] *om.* A: *supra scr.* E ἄλλου K: δι' ἄλλας D 21 παχύτητας] τινας *in ras. mai.* D ἐῶcιν] αἰτίας D αἱμορραγοῦντες F*a*: αἱμορραγοῦcιν HK, -ν *eras.* B: αἱμορραγοῦcιν οἱ D καὶ *om.* D 22 ἀποκουφίζονται D ἐφ' ὧν *om.* AE 23 τοῦ αἵματος cτελλομένου D ἐπιμένοι] CDGK: ἐπιμένει ABEFHM*a* 24 τοὺς K τε *om.* K 25 φαρμάκων K 26 κύcτεως χρηcτέον D τραγακάνθης D 28 γλυκέος] DE, *e corr.* M: *comp.* CG: γλυκέως ABFHKM τούτῳ ABEM

< $\bar{α}$, τραγακάνθης < $\bar{β}$, κόμμεως ὀβολοὶ $\bar{ε}$, γλυκεῖ. καταπλάττειν τε ὠμῇ λύcει δι' ὀξυκράτου καὶ ῥοδίνου ἢ τῷ διὰ τῶν φοινίκων καὶ cιλιγνίτου μετὰ ἀκακίας ἢ ὑποκιcτίδος ἑψομένων ἐν οἴνῳ cτύφοντι ἢ ὀξυκράτῳ. ἐπὶ δὲ τῆς κύcτεως αἱμορραγούςης καὶ cικύαις κατὰ κενεώνων καὶ ἰςχίων χρηcόμεθα. διοριcτέον δὲ τὸ αἱμορραγοῦν μόριον τῇ τε κατὰ τὸν τόπον ὀδύνῃ καὶ τῷ ἀναμίγνυcθαι τῷ οὔρῳ τὸ αἷμα ἢ μή, καθάπερ ἐπὶ τοῦ πύου λέλεκται. θρομβωθέντος δὲ τοῦ αἵματος ἐν τῇ κύcτει γνώcῃ μὲν τοῦτο τῷ τε ἀθρόως ἐπιcχεθῆναι τὸ οὖρον μετὰ τὴν τοῦ αἵματος οὔρηcιν καὶ τῷ αἱμάλωπάς τινας, ὡς εἰκός, διεξιέναι ἢ διαίμους ὑγραcίας. δίδου δὲ τὸ ζέμα τῆς ἀρτεμιcίας πίνειν καὶ τοῦ ἑλιχρύcου ἢ κονύζης ἢ ῥεφάνου cπέρμα ἢ ὀπὸν cιλφίου ἢ Κυρηναϊκὸν ἢ cελίνου χυλόν, ἐν ὄξει κεκραμένον ἕκαcτον, ἢ λαγωοῦ πυτίαν ἢ νεβροῦ ἢ ἐρίφου ἐν οἴνῳ ἢ ὀξυμέλιτι ἢ cτακτὴν cὺν ἐλαίῳ, καὶ cπόγγους ἔξωθεν ἐξ ἅλμης ἢ cτακτῆς δοτέον θερμῆς. εἰ δὲ μὴ λύοιτο, τέμνειν τὸν περίνεον, ὥcπερ ἐπὶ τῶν λιθιώντων, καὶ κομιcάμενον τοὺς θρόμβους προcηκόντως θεραπεύειν.

Περὶ cκληρίας νεφρῶν. 9

Ὅcαι δὲ cκληρότητες κατὰ νεφροὺς γίνονται, ὀδύνας μὲν οὐκέτι παρέχουcι, δοκεῖ δὲ ὥcπερ τι αὐτοῖς ἐκ τῶν κενεώνων κρέμαcθαι, καὶ ναρκώδεις μέν εἰcιν ἰςχίων, ἀκρατεῖς δὲ cκελῶν, οὐροῦcι δὲ ὀλίγα, τὴν δὲ ὅλην ἕξιν τοῖς ὑδατουμένοις μάλιcτα ἐοίκαcι. τούτους ἁπαλύνειν κηρωταῖς καὶ μαλάγμαcι, τρίψεcι καὶ πυριάcμαcι, καὶ οὐρητικὰ προcφέρειν καὶ τὴν γαcτέρα ὑποκλύζειν.

Περὶ διαβήτου. 10

Ὁ διαβήτης ταχεῖα τῶν πινομένων ἐcτὶ διέξοδος οὐρουμένων τοιούτων, οἷάπερ ἐπόθη· διὸ καὶ διψῶcιν ἀμέτρως, ὅθεν καὶ διψακὸς ἐκλήθη τὸ πάθος, cυνιcτάμενον ἀcθενούςης μὲν τῆς καθεκτικῆς τῶν νεφρῶν, ἐρρωμένης δὲ μᾶλλον τῆς ἑλκτικῆς καὶ ὅλον ἐξικμαζούςης τὸ cῶμα διὰ θερμαcίαν ἄμετρον.

10—16 *Oribasius, Synops. IX 29* με' 9 *Oribasius, Synops. IX 25; Aëtius XI 17* με' 10 *Alexander Trall. II 493 sq.; Oribasius, Synops. IX 32; cf. Aëtius XI 1*

1 $\bar{α}$] $\bar{δ}$ CDFGK: *deinde ins.* ἢ D ὀβολοὺς DK γλυκεῖ] cὺν γλυκεῖ D τε *om.* F 2 καὶ *(pr.)*] τε καὶ D 3 ἐν *om.* K ἢ *(alt.)*] ἢ καὶ D 4 καὶ *(pr.) om.* K*a* καὶ *(alt.)*] τε καὶ K 6 ἀναμεμίχθαι D 8 τε *om.* D 9 τῷ] τὸ D αἱμάλωπάς] ἅμα λεπτὰς *e corr.* D 10 δὲ] τε D *supra scr.* δ ἀπόζεμα DE 11 ἢ *(pr.)*] et *a* κορύζης BE, *corr.* B ῥαφάνου D 12 λαγῴαν D 13 νεβροῦ ἢ ἐρίφου] νεφρὸν ἐρίφειον D οἴνῳ ἢ] DK: *om.* ABCEFGHM*a* ἢ cτακτὴν cὺν ἐλαίῳ *om.* D 14 cτακτὴν D δοτέον] προcθετέον D: θετέον J θερμῆς] cὺν ἐλαίῳ θερμῷ D 15 τὸν] *corr. ex* τὸ D περιτόναιον D 18 κατὰ] κατὰ τοὺς M 19 ὥcπερ *om.* CFG τι] DK: *om.* ABCEFGHM*a* 20 εἰcι τὰ ἰςχία D δὲ] τε D 21 τούτοις ABEH: τούτους οὖν D 22 τρίψεcι] καὶ τρίψεcι D πυριάcμαcι] -c- *eras.* K: πυριάμαcι D 28 νεφρῶν] νεφρῶν δυνάμεως AE*a*: δυνάμεως *supra add.* M[3]

πρὸς ταύτην οὖν ἐνιστάμενοι τὰς τροφὰς πλείονάς τε καὶ δυςμεταβλήτους καὶ μὴ καθύγρους δώςομεν, οἷον ἄλικα μετὰ ῥοσάτου ἢ ῥοδομήλου ἢ ὑδρομήλου ἢ οἴνου τῶν μὴ παλαιῶν ἢ ἄλλως θερμῶν τινος, λαχάνων δὲ ἴντυβα, σέριν, θριδακίνας, καὶ ἰχθύων τοὺς πετραίους, καὶ τῶν συῶν τοὺς πόδας τε καὶ τὰς μήτρας, ἀπίους τε καὶ μῆλα καὶ ῥοιάς, καὶ πίνειν ψυχρόν. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς πολυγόνου χυλὸν καὶ ἑλένιον ἐν οἴνῳ μέλανι καὶ φοινίκων ἀπόβρεγμα καὶ μύρτων. καταπλαστέον δὲ ὑποχόνδριον καὶ νεφροὺς ἄλφιτον ἐν ὀξυροδίνῳ καὶ φύλλα ἀμπέλου καὶ κοτυληδόνος καὶ ἑλξίνης καὶ ἀνδράχνης, ἱδρῶτάς τε ποιεῖν αὐτοῖς καὶ ἐμέτους ἀπὸ ψυχροῦ πόσεως, καὶ τῶν διουρητικῶν παντοίων ἀπέχεσθαι, κατ᾽ ἀρχὰς δὲ καὶ φλεβοτομεῖν οὐδὲν ἄτοπον.

·11 Περὶ στραγγουρίας καὶ δυσουρίας.

Μήτε φλεγμονῆς μήτε λίθου μήτε ἄλλου τινὸς τῶν εἰρημένων παρόντος, εἰ μὲν δριμύτης εἴη κατὰ τὸ οὖρον, καὶ ἡ ὅλη ἕξις ἢ καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα χολὴν ἐμφαίνοι, διὰ ταύτην ἡ δυσουρία ἢ στραγγουρία συνίσταται, καὶ δεῖ τοῖς ἀλλοιοῦσι ταύτην καὶ κατακιρνῶσι κεχρῆσθαι πτισάνης τε χυλῷ καὶ ἰχθύσι καὶ βαλανείοις καὶ τῇ συμφώνῳ διαίτῃ τῶν δριμέων ἀπεχομένους καὶ οἴνου καὶ γυμνασίων καὶ θυμοῦ καὶ βραδυσιτίας. εἰ δὲ τῶν τε οὔρων ἡ λεπτότης τε καὶ λευκότης καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα ψυχρὰν ἄγει δυσκρασίαν, οἶνός τε θερμὸς ἁρμόσει καὶ κονδῖτα καὶ τὰ διουρητικὰ τῶν φαρμάκων τε καὶ βρωμάτων ἐγκαθίσματά τε θερμότερα. πρὸς δὲ τῷ λευκῷ καὶ παχυτέρων φαινομένων τῶν οὔρων φλεγματικὸν ὑποληπτέον χυμὸν ἐμφράξαντα τὸν τράχηλον τῆς κύστεως, καὶ δεῖ ὀξυμέλιτι χρῆσθαι καὶ τοῖς δι᾽ ὑσσώπου καὶ γλήχωνος ἢ ὀριγάνου ἢ θύμου ἢ σιλφίου ἐνεψηθεῖσιν μελικράτῳ καὶ ἐμβροχαῖς θερμοτέραις. εἴτε δὲ χυμὸς παχὺς εἴτε λίθος εἴτε θρόμβος ἤ τι τῶν τοιούτων ἐμφράξαν ἐμποδίζοι τῇ τῶν οὔρων διόδῳ, καθετηρίζειν αὐτούς, εἰ μὴ φλεγμονὴ τοῦ μορίου παρείη. τὰς δὲ ἐν πυρετοῖς δυσουρίας ἰᾶσθαι ἐμβροχῇ διὰ πηγανίνου ἢ ἀνηθίνου ἢ παλαιοῦ ἐλαίου. ἐπεχομένης δὲ τῆς κοιλίας ἐνιέσθωσαν τήλεως ἢ μαλάχης ἀφεψήματι,

1—11 *cf. Oribasius, Synops. IX 33* με΄ 11 *Alexander Trall. II 485 sqq.; cf. Aëtius XI 19—20*

1 γοῦν K 3 ydromilo aut rodomilo *a* ἢ ὑδρομήλου] *ras. magn.* B μὴ] *om.* E: *supra scr.* C ὅλως D: alio *a* 4 θριδακίνην D 6 προποτιστέον] potandum *a* 6. 7 χυλῷ καὶ ἑλενίῳ D 7 ἀποβρέγματι D 8 ἄλφιτον] ἐξ ἀλφίτων D 9 φύλλων D 10 αὐτοὺς AEH 11 πάντων D κατ᾽ ἀρχὰς δὲ καὶ] et in principio *a* 14 ἡ *om.* D ὅλη ἕξις] χολὴ ἑξῆς K: χολῆ ἕξεισι D 15 ἢ *(pr.)*] ἡ *e corr.* D: *om. a* ἢ *(alt.)*] et *a* 16 δεῖ] δὴ BHK 17 τε *om.* K βαλανεῦσι K 21 κονδεῖτον D 24 δεῖ ὀξυμέλιτι] τῷ δι᾽ ὀξυμέλιτος D κεχρῆσθαι D 25 σιλφίου ἢ θύμου M μελικράτῳ] ἐν μελικράτῳ D 26 παχὺς χυμὸς D 27 τῇ] τὴν BF: τι K δίοδον F, *e corr.* B[3]: *om.* K 29 πηγάνου FK*a* aneto *a* 30 κοιλίας] γαστρὸς D

ἐγκαθιζέσθωσαν τε καὶ οὗτοι οἱ προλεχθέντες εἰς ὑδρέλαιον ἤ τι τῶν εἰρημένων εἰδῶν ἀφέψημα σὺν τῷ ἐλαίῳ. κηρωτὴ δὲ αὐτοῖς ἁρμόσειεν αὕτη· ἀγρίας μαλάχης ῥίζαι ἐν Σικυωνίῳ σὺν ὀλίγῳ ὕδατι ἕψονται, ἕως οὗ φρυγῶσι, καὶ αὐταὶ μὲν ῥίπτονται, τῷ δὲ ἐλαίῳ μίγνυται χυλὸς πηγάνου τὸ τέταρτον μέρος καὶ κηροῦ καὶ καστορίου τὸ αὔταρκες.

Περὶ παραλυθείσης κύστεως. 12

Ἡ ποτὲ μὲν δυσουρία, ποτὲ δὲ τῶν οὔρων ἀκούσιος οὔρησις ἕπεται ἐν τῷ περὶ παραλύσεως ἔμπροσθεν εἰρημένῳ.

Περὶ ἐνουρούντων. 13

Χάλασις τοῦ κατὰ τὸν τράχηλον τῆς κύστεως μυὸς τοῦτο τὸ πάθος ἐργάζεται· διὸ τοῖς παισὶν ὡς μάλιστα συμβαίνει. κοινῶς μὲν οὖν τοῖς τονοῦσιν ὡς μάλιστα χρηστέον, οἷον οἰνελαίῳ θερμῷ καὶ τοῖς παραπλησίοις, φυλαττομένους καὶ τὰ ἰσχυρῶς ψύχοντα, περιθάλποντας δὲ μᾶλλον αὐτούς, ὡς οἷόν τε· καὶ γὰρ ἡ ψῦξις οἷον παραλύσεως ἔμφασιν ἐργάζεται. φυσικῶς δὲ ταῦτα δρᾷ· ἀλέκτορος λάρυγγα καύσας δὸς πιεῖν νήστει ἐν ὕδατι χλιαρῷ ἢ λευκανθέμου ἄνθη ὁμοίως, ἢ λαγωοῦ ὄρχιν ἐπιξύων εἰς οἶνον εὐώδη δὸς πιεῖν, ἢ καλαμίνθην καὶ σμύρναν ἐν οἴνῳ δὸς πιεῖν πρὸ τοῦ δείπνου, ἢ πηγάνου ἀγρίου σπέρμα φρύξας δὸς πιεῖν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. καταχριέσθω δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ Κιμωλίαν μετὰ χυλοῦ περδικιάδος.

μϛ′. Περὶ τῶν τοῦ ἥπατος παθῶν.

Ποικίλα τοῦ ἥπατος ὑφισταμένου πάθη (καὶ γὰρ ἀτονίαις καὶ 1 φλεγμοναῖς ἐρυσιπέλασί τε καὶ σκίρροις καὶ ἀποστήμασι καὶ ἕλκεσι καὶ ἐμφράξεσιν ἁλίσκεται) περὶ πρώτης τῆς ἀτονίας αὐτοῦ λεκτέον, καθ᾽ ἣν ἰδίως ἡπατικοὺς καλεῖν τοὺς πεπονθότας εἰώθασιν. εἰ μὲν οὖν χυλοποιηθέντα μὲν κενοῖ τὰ διαχωρήματα, ὑγρότερα δέ, τῆς εἰς ἧπαρ ἀνα-

8 ἔμπροσθεν] *p. 165, 11 sqq.* με′ 13 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 108; Aëtius XI 25* μϛ′ 1 *cf. Alexander Trall. II 397 sqq.*

1 τε] δὲ DFK τε . . . προλεχθέντες] uero *a* καὶ οὗτοι] καὶ EJ: καὶ οὗτοι καὶ *e corr.* J ἤ] ἢ εἰς ἀφέψημα D 2 ἀφέψημα] K*a*: εἰς ἀφέψημα ABCEFGHM: *om.* D τῷ *om.* D 3 ⟨ἂν⟩ αὕτη? ῥίζα AF ἕψονται] DK: ἑψοῦνται *e corr.* M: ἕψωνται CG: ἑψῶν τε F: ἑψόντε *e corr.* B: ἑψοῦντες AEHM*a* 5 τὸ (*pr.*) *om.* CFG αὔταρκες] ἀρκοῦν D 6—8 *om.* D*a* 6 παρεθείσης E: παρὰ θείσης A 8 εἴρηται K 11 διὸ *om.* K συμβαίνει] ABEKM*a*: συμβαίνη H: συμβαίνειν εἴωθε(ν) CDFGM[3] 12 ὡς μάλιστα *om.* D 13 καὶ] μὲν D: *om.* *a* 14 αὐτά K 16 πίνειν K 17 ἐν οἴνῳ CDFG εὐώδει CD δὸς πιεῖν] CDFGKM: πιεῖν δὸς ABEH*a* ἢ] et *a* καὶ *om.* CFG 18 ἐν οἴνῳ] DK: *om.* ABCEFGHM*a* πρὸ . . . πιεῖν (*19*) *om.* A ἢ] et *a* 19 ἡμ[ε] γ̅ K 20 Κιμωλίαν] κιμωλίᾳ D: *om.* *a* 22 καὶ (*alt.*)] τε καὶ E 24 τῆς] D: οὖν τῆς *e corr.* A: *om.* BCEFGHKM: οὖν *supra add.* C[2] 25 εἰώθαμεν K μὲν *om.* F*a* οὖν] *supra scr.* M[3] χυλοποιηθέντων CFG, *corr.* C[2] 26 μὲν *om.* D*a* ὑγρότερα δὲ] et humidiores *a* τὴν εἰς τὸ ἧπαρ ἀνάδοσιν D

δόcεωc ἐνδεέcτερον ἢ μηδ' ὅλωc γινομένηc ἀπαθοῦc μενούcηc τῆc γαcτρόc, τὴν ἑλκτικὴν ὑποληπτέον τοῦ ἥπατοc ἀcθενεῖν δύναμιν, εἰ δὲ ὅμοια πλύματι κρεῶν νεοcφαγῶν, τὴν ἀλλοιωτικήν τε καὶ αἱματοποιητικὴν προcαγορευομένην. ἀλλ' εἰ μὲν διὰ θερμὴν ἀcθενεῖ δυcκραcίαν, τοῦ χρόνου προϊόντοc τρυγωδέcτερον φέρεται καὶ δυcώδηc πάνυ χολὴ κατακορὴc τῇ χρόᾳ παχεῖα, ἤδη δὲ καὶ τῆc οὐcίαc αὐτῆc cυντηκομένηc τοῦ ἥπατοc ὅλον τε cυντήκεται τὸ cῶμα καὶ πυρέccουcι καὶ ἀνορεκτοῦcι καὶ χολὴν ἐμοῦcι. ψυχρᾶc δὲ τῆc δυcκραcίαc ὑπαρχούcηc οὔτε cυνεχεῖc ἐκκρίcειc οὔτε πολλαὶ γίνονται· χρονίζει γὰρ τὸ πάθοc· καὶ δι' ἡμερῶν τινων καταρρήccει γαcτὴρ ἀθροώτερον, ἧττον δὲ δυcώδη, καθάπερ ἰλὺν αἵματοc παχέοc ἐγγὺc τῇ μελαίνῃ χολῇ. καὶ πλείονα δὲ καὶ ποικίλα χρώματα τὴν ψυχρὰν δηλοῖ δυcκραcίαν, ὅ τε πυρετὸc αὐτοῖc ἀμυδρὸc φαίνεται καὶ τὸ πρόcωπον ἀcύμπτωτον, καὶ μᾶλλον ὀρέγονται τῶν cιτίων. τούτων δὲ τῶν δυcκραcιῶν ὁποία ἂν εἴη, τῆc μὲν ξηρᾶc αὐτῇ cυμπλεκομένηc ξηρότερα φαίνεται τὰ διαχωρήματα καὶ ὀλιγώτερα, καὶ διψῶcι μᾶλλον, τῆc δὲ ὑγρᾶc ὑγρότερά τε καὶ πλείονα, καὶ ἧττόν εἰcι διψώδειc.

2 φλεγμαίνοντοc δὲ τοῦ ἥπατοc κοινῶc μὲν ἅπαcι πόνοc γίνεται κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον διήκων ἄνω μὲν ἄχρι κλειδόc, κάτω δὲ ἄχρι νόθων πλευρῶν, καὶ πυρετὸc ὀξὺc καὶ βηχία ξηρὰ καὶ δίψα καὶ ἀνορεξία καὶ δύcπνοια, ἥ τε γλῶccα πρῶτον μὲν ἐρυθρὰ φαίνεται, ὕcτερον δὲ μέλαινα, ἐμοῦcί τε χολήν, καὶ ἡ γαcτὴρ ἐπέχεται. παραπληcίων δέ πωc ὄντων cημείων καὶ τοῖc πλευριτικοῖc ἐν τῷ περὶ πλευρίτιδοc τὴν διαφορὰν αὐτῶν εἰρήκαμεν.

ἐρυcιπέλατοc δὲ cυcτάντοc ἐν τῷ ἥπατι τά τε τῆc φλογώcεωc ἐπεκτείνεται, καὶ καυcοῦνται, καὶ μαραcμὸc ἐπιγίνεται.

3 ἰδίωc δὲ τῶν μὲν cιμῶν φλεγμαινόντων τοῦ ἥπατοc αἵ τε ναυτίαι

4—17 *Oribasius, Synops. IX 19; cf. Aëtius X 1* μϛ´ 2—3 *cf. Alexander Trall. II 379 sqq.; Aëtius X 3* 24 εἰρήκαμεν] λγ´ 1

1 ἢ . . . γινομένηc] cτοχαζόμεθα γίνεcθαι D γινομένηc] CGK: γιγνομένηc ABEHM: γενομένου F μενούcηc] EK: μὲν οὔcηc ABCFGHM*a*: μὲν τοίνυν μενούcηc D 4 δυcκραcίαν ἀcθενεῖ D ἀcθενῆ BH: *om.* A *(qui hic a m. 2 vitiatus est)* 5 φέρεται] φαίνεται D: φένεται B, *sed* -ν- *in ras.* δυcώδηc] K, *in ras.* A²: δυcῶδεc BCDEFGHM*a* 6 χολὴ κατακορὴc] χολῇ τε κατακορέc ἐcτι D χολὴν F: quod egeritur felle *a* habundanter colore infecto *a* παχεῖα] καὶ παχὺ D *post* παχεῖα *add.* καὶ κατακορὴc τῇ χρόᾳ *in ras.* A²: καὶ χολὴ παχεῖα καὶ κατακορὴc τῇ χρόᾳ *mrg.* C² αὐτῇ B 7 τε *om.* D 10 καταρρήccει] D: καταρήccει FK: καταρρήcει AEGHM: καταρήcει B γαcτέρα F: ἡ γαcτὴρ DK 11 δὲ] ABCDK: τε EFGHM*a* δυcῶδεc F μελαίνῃ χολῇ] DK: melancholie *a*: μελαίνῃ ABCEFGHM: χολῇ *supra add.* A² 13 ἀμυδρότεροc CE, *corr.* C καὶ *(alt.)*] sed *a* 16 καὶ ὀλιγώτερα] CDFGB³*a*: *om.* ABEHKM μᾶλλον] μᾶλλον καὶ ὀλιγώτερα ABEHK, *in ras. maiore* M³, *corr.* B³ ὑγρᾶc] γαcτρὸc D, *corr. mrg.* D³ 18 κοινὸc CFG μὲν *om.* E 19 ἄνω μὲν *om.* K μέχρι FH κλειδόc] κλειδὸc ἄνω K 20 μέχρι H βὴξ K 23 πωc] ποcὸν K καὶ *om.* *a* 25 φλογώcεωc] φλεγμονῆc CFG 27 μὲν *om.* K

καὶ οἱ ἔμετοι καὶ αἱ ἀνορεξίαι καὶ αἱ φλογώϲειϲ ἐπιτείνονται, καὶ λειποθυμίαιϲ καταψύχονται πολλάκιϲ, ὥϲτε τὰϲ ὑδερικὰϲ παρεγχύϲειϲ ἐντεῦθεν ἄρχεϲθαι· τῶν δὲ κυρτῶν αὐτοῦ φλεγμαινόντων τὰ λοιπὰ τῶν εἰρημένων καὶ ὄγκοϲ ϲαφὴϲ κατὰ περιγραφὴν τῇ τε ὄψει καὶ τῇ ἁφῇ κατάδηλοϲ. ταῦτα μὲν ἰϲχυρᾶϲ τε καὶ μεγάληϲ τῆϲ φλεγμονῆϲ ὑπαρχούϲηϲ· εἰ δὲ ἀμυδρά τιϲ εἴη, κελεύϲομεν τῷ κάμνοντι μέγα ἀναπνεῦϲαι, καὶ ἐὰν περὶ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον ὀδυνᾶϲθαι φαίη, μετρίαν τοῦ ἥπατοϲ ὑποληπτέον εἶναι φλεγμονήν. εἰ δὲ κατὰ τὴν θέϲιν τῶν ἐπικειμένων μυῶν ἐπιμήκηϲ ὁ τῆϲ φλεγμονῆϲ ὄγκοϲ φαίνοιτο μηδενὸϲ τῶν εἰρημένων παρόντοϲ, αὐτοὺϲ ἐκείνουϲ φλεγμαίνειν γινώϲκομεν. βάρουϲ δὲ μετὰ διατάϲεωϲ καὶ ὀδύνηϲ ϲυναίϲθηϲιϲ κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον χωρὶϲ ὄγκου καὶ πυρετοῦ ἔμφραξιν δηλοῖ τῶν φλεβῶν, καθ᾽ ἃ μέρη ϲυνάπτουϲιν αἱ τῶν ἐπὶ πύλαιϲ τε καὶ ϲιμῶν τοῦ ἥπατοϲ ταῖϲ ἐν τοῖϲ κυρτοῖϲ. εἰϲ ἀπόϲταϲιν μὲν οὖν τῆϲ φλεγμονῆϲ τρεπομένηϲ ἥ τε ὀδύνη καὶ ἡ διάταϲιϲ αὐτοῖϲ αὔξεται, καὶ ἄλογα ῥίγη προϲγίνεται, καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πλευρὸν οὐ δύνανται κατακλίνεϲθαι μᾶλλον ὀδυνώμενοι τὸ ἧπαρ· ϲυρραγέντοϲ δὲ τοῦ ἀποϲτήματοϲ ἢ διὰ οὔρων ἢ διὰ γαϲτρὸϲ ἔκκριϲιϲ ἀθρόα πύου γίνεται. εἰ δὲ εἰϲ ϲκιρρώδη διάθεϲιν ὁ ὄγκοϲ μεταπέϲοι, αἱ μὲν ὀδύναι μειοῦνται, ὁ δὲ ὄγκοϲ ἐναργήϲ ἐϲτι μετὰ ϲκληρίαϲ, τὰ δὲ πέριξ ἰϲχνοῦνται ϲώματα· τοῦ δὲ χρόνου προϊόντοϲ δύϲκολοϲ ἡ διάγνωϲιϲ· φθάνει γὰρ ὕδεροϲ ἐπιγίνεϲθαι, καὶ τὸ ὅλον ὑποχόνδριον ὑπὸ τῆϲ ὑγρότητοϲ καλύπτεται.

Πρὸϲ μὲν οὖν τὴν θερμὴν τοῦ ἥπατοϲ δυϲκραϲίαν χρηϲτέον τοῖϲ ἐμψύχουϲι καὶ τονοῦϲι μετρίωϲ τὸ ϲπλάγχνον, οἷάπερ ἐϲτὶν ἥ τε ϲέριϲ καὶ τὸ κιχώριον ποτὲ μὲν ὠμὸν ἐϲθιόμενον, ποτὲ δὲ ἡψημένον ϲὺν κοριάννῳ· καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ πινόμενον καὶ ὁ χυλόϲ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ξηρὸν ἐπιπαττόμενον μελικράτῳ, πρόϲ τε τὰϲ θερμὰϲ καὶ ψυχρὰϲ δυϲκραϲίαϲ τοῦ ἥπατοϲ ὠφελεῖ. καὶ τὸ ἴντυβον δὲ καὶ τὸ τρώξιμον καὶ ὁ ϲόγχοϲ τῶν παραπληϲίων εἰϲί· ποιεῖ δὲ καὶ κιτρίου 4

μϛʹ 4 *cf. Oribasius, Synops. IX 18; Alexander Trall. II 383*

1 οἱ *om.* K αἱ *(pr.) om.* K φλογώϲειϲ] DE: φλογώδειϲ ABCFGHM: φλεβώδειϲ K: inflationes *a* λιποθυμίαιϲ K: λειποθυμίαι ABCEGHM*a*: λειποθυμίαι καὶ FM³: αἱ λειποθυμίαι D 2 πολλάκιϲ] τε πολλάκιϲ D ὡϲ D ὑδερικὰϲ] CDFGKMA²B²: ὑδρικὰϲ ABEH 3 ἄρχεϲθαι] γίνεϲθαι D λοιπὰ] λοιπά τε D 4 ὄγκοι D ϲαφεῖϲ D 5 κατάδηλοϲ] κατάδηλοι γίνονται D 6 μεγάλα CFG 8 εἶναι *om.* H 9 ὑποκειμένων AE ὁ] αὐτοῖϲ ὁ D 10 γινώϲκωμεν HK*a* 11 βάροϲ DK μετὰ *om.* A 13 ἐπὶ πύλαιϲ] ἐπιπολαῖϲ F ταῖϲ] τοῖϲ K 15 αὐξάνεται K 16 ἐπὶ] τὸ ἐπὶ K 18 πύου] CDFGK: πύων ABEHM*a* ϲκιρώδη CEGM, *e corr.* BD: κιρώδη BD: ϲκειρώδη A: κιρρώδη F: κηρώδη K: κιρρώδην H 20 μετὰ] μετὰ τῆϲ K: τῆϲ *supra scr.* B³ δὲ *(pr.)*] τε K ϲώματα] τοῦ ϲώματοϲ C 21 ἐπιγενέϲθαι K 22 operiri *a* 23 μὲν οὖν] μὲν F: uero *a* 24 καὶ τονοῦϲι *om.* K τε *om.* M 25 ἐϲθιόμενον ὠμόν D 26 καὶ *(pr.) om. a* οὐ μὴν] non solum *a*: οὐ μόνον *supra scr.* B³ 27 ξηρὸν] siccum et *a* 28 δυϲκραϲίαϲ καὶ ψυχρὰϲ DK δὲ] τε D: *om. a* καὶ *(tert.)*] *del.* M 29 δὲ *om.* DM*a*

χυλοῦ κύαθος εἰς μελίκρατον καὶ πτέρεως χυλὸς ὁμοίως. εἰ δὲ καὶ σὺν ἐμφράξει μετρίᾳ γένηται ἡ δυσκρασία, δι᾽ οἴνου τῶν λεπτῶν τινος καὶ διουρητικῶν αὐτὰ διδόναι· καὶ καταπότιον δὲ λαμβάνον κιχωρίου < δ̅, χαμαιπίτυος ῥίζης < δ̅, ἐν μέλιτι ἑφθῷ δίδου καρύου Ποντικοῦ μέγεθος, καὶ ὕδωρ ἐπιρροφείτω θερμόν. καὶ τὰ δι᾽ ὀπίου δὲ καὶ σπέρματος ὑοσκυάμου προποτιστέον αὐτοὺς καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ Φίλωνος ἀντίδοτον. ἐφ᾽ ὧν δὲ τὰ τῆς θέρμης ἐπιτείνεται, καὶ ῥόδινον ὡς ὅτι κάλλιστον αὐτοῖς ἢ μήλινον διδόναι πίνειν, τροφὴν δὲ χυλὸν πτισάνης ἢ χόνδρου σὺν ὑδροροσάτῳ λαμβανέτωσαν καὶ ἄρτον ὁμοίως ἐξ ὕδατος μετά τινος τῶν τοιούτων ἡδέων πομάτων, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν τὰς ἐμψυχούσας μετρίως χωρὶς τοῦ ἐμφράττειν τροφὰς λαμβανέτωσαν οἴνου τὸ παράπαν ἀπεχόμενοι, πλὴν εἰ μὴ δι᾽ ἑτέραν αἰτίαν, οἷον ἀτονίαν στομάχου, τούτου χρῄζοιεν· καὶ τότε τῶν λεπτῶν καὶ ὀλιγοφόρων τινὸς ὑδαρῆ διδόναι. καὶ τὸ ἐν ἥπατι δὲ ἐρυσίπελας παραπλησίως θεραπευτέον. ψυχρᾶς δὲ τῆς δυσκρασίας ὑπαρχούσης διὰ τῶν ἐναντίων ἰέναι· ἄρτον τε οὖν αὐτοῖς σὺν οἴνῳ δοτέον καὶ τὴν δίσεφθον ἢ τρίσεφθον κράμβην, καστάνων τε γευέσθωσαν καὶ σταφίδων καὶ ὄρνιθος κατὰ τὸ ἀρκοῦν, καὶ οἴνου πινέτωσαν· προποτιστέον δὲ αὐτοὺς τὸ εὐπατόριον ἢ τὸ ἄσαρον ἢ τὸ διὰ πεπέρεων, κἀκ τῶν ἔμπροσθεν πρὸς κοιλιακούς τε καὶ δυσεντερικοὺς ἀναγεγραμμένων ἐπιλεκτέον τὰ πρόσφορα. αἱ δὲ κυφοειδεῖς καλούμεναι πρὸς μὲν τὰς θερμὰς δυσκρασίας οὐδὲ ὅλως ἁρμόζουσιν, πλὴν εἰ μὴ ὀλίγη τις ἡ θέρμη σὺν ὑγρότητι πλείονι γένοιτο· πρὸς δὲ τὰς ψυχρὰς ἄριστα βοηθήματα, καὶ μᾶλλον, εἰ σὺν ὑγρότητι ἢ ἐμφράξει γένοιντο τοῦ ἥπατος.

5 ὑπὸ δὲ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν τῆς ἐμφράξεως γενομένης τήν τε μυάκανθαν καὶ μάλιστα τὸν ταύτης διδόναι καρπὸν καὶ δάφνης τῆς ῥίζης τὸν φλοιὸν τό τε εὐπατόριον δι᾽ ὀξυμέλιτος ἢ ἀφεψήματος θέρμων πικρῶν μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως· καὶ τὸ ἄλευρον δὲ τῶν θέρμων πινόμενον καὶ καππάρεως ῥίζης μέρη β̅, κόστου μέρος α̅ μετὰ

3—5 *Aëtius X 2* 19 ἔμπροσθεν] *capp. 40, 42* μς′ 5 *cf. Alexander Trall. II 393 sqq.; Aëtius X 2—3*

1 χυλοῦ] χυλὸς D ἐν μελικράτῳ D πτέρεως] π^ε π^ε CK, *corr. mrg.* C² σὺν *om.* K 2 γίνεται K 3 αὐτοῖς D λαμβάνον] K(*a*), *e corr.* D: λαμβανόμενον ABCEFGHM < δ̅ *om.* D*a* 4 ῥίζης *om.* D <] ἀνὰ < D*a* μέλιτι ἑφθῷ] melicrato *a* μέγεθος] τὸ μέγεθος DK 5 sorbeant *a* τὰ] τῇ D δι᾽] διὰ τοῦ M δὲ] *supra scr.* B: τε A 6 αὐτὴν] αὐτῇ D: *om. a* τὴν] τῇ D: *om.* M ἀντιδότῳ D 8 ἢ μήλινον αὐτοῖς D ἢ *(pr.)*] et *a* χυλὸν] CDFGK: χυλὸς AM*a*: χυλοῦ *e corr.* B: *comp.* E: χυλὸ H 9 ὁμοίως *om.* H*a* 13 τούτου] DKB³: τότε ABCEFGHM*a* χρῄζοιεν . . . διδόναι. καὶ *(14)*] utantur subtili aliquo et aquoso *a* τότε] τότε δὲ D τινὸς] ABCDEFGHKM: τινὰ B³M²J² ὑδαροῦς D 14 παραπλησίον K θεραπεύειν D 15 μετιέναι D 16 αὐτοῖς] ADEFK(*a*): αὐτοὺς BCGHM καὶ] aut *a* ἢ] ἢ καὶ DK 17 ἀσταφίδων K 18 τὸ] τοῦ D εὐπατόριον] CG*a*: εὐπατορίου D: ἐσπατόριον F: ἡπατόριον ABEHKM 19 τοῦ ἀσάρου D τὸ] τοῦ D ἔμπροσθεν *om.* D τε] δὲ K 20 καὶ] καὶ πρὸς K 21 μὲν *om. a* 22 γένηται BH 24 ἢ ἐμφράξει] ἡ ἔμφραξις D γένοιτο BED 25 δὲ *om. a* 27 ὑπατόριον E: ἡπατώριον D 28 πικρῶν *om. a* 29 καὶ] ποιεῖ καὶ D μέρη] μ^υ/ D μέρος] τε μ^ε/ D

οἴνου καὶ τὸ διὰ βακάνου πρὸς τὰς ὑπὸ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν ἐμφράξεις ἥ τε ἶρις καὶ ὁ τῶν πιστακίων καρπὸς καὶ τὸ λέπος πράσιόν τε καὶ ἀμύγδαλα πικρὰ καὶ ὁ δι' αὐτῶν τροχίσκος, δρακοντίου καὶ ἄρου ἡ ῥίζα καὶ τὸ ἀγαρικὸν καὶ τὸ σκιλλητικὸν ὄξος τε καὶ ὀξύμελι. ἧπαρ δὲ λύκου ξηρὸν λειωθὲν καὶ διδόμενον ὅσον κοχλιαρίου ποσὸν ἁπάσαις ταῖς τοῦ ἥπατος ἁρμόζει διαθέσεσι μετὰ γλυκέος οἴνου· καὶ ἡ θεοδώρητος δὲ ἀντίδοτος τῶν ἀρίστων ἐστὶ φαρμάκων ἐπί τε τῶν τοῦ ἥπατος ἐμφράξεων καὶ τῶν σκίρρων καὶ χρονίων φλεγμονῶν ἐπί τε κωλικῶν καὶ ἰκτερικῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ δι' ὀξυμέλιτος πικρά. τροφὰς δὲ τούτοις θερμοτέρας τε καὶ ἐκφρακτικὰς δοτέον, οἷον πράσα δι' ὀξυμέλιτος καὶ τὸν ἕλειον ἀσπάραγον καὶ κάππαριν ὁμοίως, καὶ τὰ λοιπὰ δὲ ὄψα διά τινος τῶν θερμαινόντων τε καὶ ἐκφρακτικῶν ἀρτυμάτων ἑψόμενα καὶ οἶνον λεπτὸν καὶ παλαιόν, φυλαττομένους τὰ παχύχυμα καὶ βαλανεῖα συνεχῆ, καὶ μάλιστα μετὰ τροφήν. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους καὶ φλεβοτομίαν καὶ κάθαρσιν παραληπτέον μηδενὸς κωλύοντος.

φλεγμαίνοντος δὲ τοῦ ἥπατος φλεβοτομητέον ἀνυπερθέτως ἀπ' 6 ἀγκῶνος [τοῦ] δεξιοῦ καὶ συχνὸν ἀφαιρετέον τῆς δυνάμεως ἐξαρκούσης καὶ ἔξωθέν τε καταπλαστέον τὸ σπλάγχνον ἀλεύρῳ κριθίνῳ καὶ τήλεως καὶ λινοσπέρμῳ μετὰ φοινίκων ἢ μήλων Κυδωνίων καὶ μελιλώτων ἄνθους καὶ ἀψινθίας καὶ χαμαιμηλίνου, καὶ καθόλου τοῖς μαλακτικοῖς ἐπιμικτέον καὶ τὰ στύφοντα. ἐπιθέματα δὲ τό τε Νειλέως ἔστω καὶ τὸ εὐῶδες τό τε Φιλαγριανὸν καὶ τὸ Ἀπολλοφάνους τό τε διὰ μελιλώτων καὶ τὸ κοπτόν. πρὸς δὲ τὰς μεγίστας φλεγμονὰς πάνυ διὰ πολλῆς πείρας ἐστὶ τοῦτο· ἀψινθίου κόμης, νάρδου Κελτικῆς, ἀσάρου, κρόκου ἀνὰ ℔ α̅, ἴρεως, σμύρνης, στύρακος, βδελλίου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ℔ β̅, μυελοῦ μοσχείου ℔ δ̅, κηρωτῆς σχινίνης λι. δ̅· ὀξύμελί τε δοτέον αὐτοῖς ἁπλᾶ τε βοηθήματα, οἷον ἄσαρον, νάρδον Κελτικὴν ἢ Ἰνδικήν, σχοῖνον, πετροσέλινον· καὶ δεῖ ἐρεθίζειν τὴν γαστέρα διὰ τῆς ἀκαλήφης ἢ λινοζώστεως ἐσθιομένων ἑφθῶν. κατὰ δὲ τὰς παρακμὰς καὶ ἐπιθύμου καὶ πολυποδίου διδόναι ἐν μελικράτῳ. καὶ διὰ κλυστῆρος δὲ κενοῦν τὴν κοιλίαν, ἐν ἀρχῇ μὲν διὰ μελικράτου σὺν ἁλσὶν ἢ νίτρῳ,

μϛ' 6 *cf. Oribasius, Synops. IX 18; Alexander Trall. II 385 sqq.; Aëtius X 4*

1 τὸ] τὰ B 2 ὁ *om.* D καρπὸς] ὁ καρπὸς D πράσιόν . . . δρακοντίου *(3) om.* E 4 καὶ *(pr.)*] τε καὶ D τε καὶ] καὶ τὸ D 5 ξηρὸν λύκου D κοχλιάριον D 7 ἐστὶν EHK 8 τῶν *(alt.) om.* DK σκίρου D 12 δὲ *om. a* 18 τοῦ *om.* K *supra* συχνὸν *scr.* πολὺ D[2] 19 καὶ *(pr.) om.* K τε] τε καὶ K: δὲ F 20 λινοσπέρμου K: λινοσπέρμων F: *comp.* D 21 ἄνθεσι D ἀψιν[θ] καὶ χαμαιμηλίνῳ D 24. 25 πείρας πολλῆς D 25 ἄσαρος D 26 στύρακος σμύρνης DK βδελλίου] καὶ βδελλίου D amoniaci bdellii *a* 27 ὀξύμελί] ἐν ὀξυμέλιτι D τε *om.* AD 28 αὐτοῖς] erit *a* τε] δὲ D*a* οἷον] ταῦτα D ἄσαρ D ἢ *om.* K 29 δεῖ ἐρεθίζειν] διερεθίζειν DK: διαιρεθίζειν F 30 κατὰ δὲ] et circa *a* 31 καὶ *(pr.) om. a* καὶ *(sec.)*] uel *a*

παρακμῆϲ δὲ γενομένηϲ μίγνυε ὕϲϲωπον ἢ ὀρίγανον ἢ κνῆκον ἢ κενταύριον καὶ κολοκυνθίδα. καὶ καθόλου τὰ μὲν ϲιμὰ τοῦ ἥπατοϲ διὰ τῆϲ κοιλίαϲ, τὰ δὲ κυρτὰ δι᾽ οὔρων ἐκκαθαίρεται. τροφὴν δὲ τούτοιϲ χυλὸν πτιϲάνηϲ δοτέον, ἐν ᾗ ϲέλινον καθήψηται. τῆϲ δὲ φλεγμονῆϲ ἐρυϲιπελατώδουϲ γενομένηϲ τὴν θεραπείαν ἔμπροϲθεν εἰρήκαμεν. ἀποϲτάϲεωϲ δὲ γενομένηϲ ϲυνεργητέον τῇ ϲυρρήξει καταπλάττοντα μὲν τῷ τριϲπέρμῳ μετὰ ῥητίνηϲ, μάννηϲ, πίϲϲηϲ, ἀλθαίαϲ ῥιζῶν, περιϲτερᾶϲ κόπρου, ϲπυράθων αἰγῶν, προποτίζοντα δὲ ἀφέψημα πολίου, καπνοῦ τοῦ ἐν ταῖϲ κριθαῖϲ ἀποτριτωθέν, ἀφέψημα θλάϲπεωϲ ἢ κιχωρίου καὶ χαμαίδρυοϲ ῥίζηϲ· ϲυρρήξεωϲ δὲ γενομένηϲ μελίκρατόν τε καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἑλκωθέντων νεφρῶν εἰρημένα, ἔξωθεν δὲ τὴν Μναϲαίου καὶ τὰ λοιπὰ μαλακτικὰ καὶ τὴν ἱκέϲιον ἐπιθετέον ἢ τὴν διὰ τῶν ἰτεῶν.

7 ϲκιρρωθέντοϲ δὲ τοῦ ἥπατοϲ ὀλίγη μὲν ἡ τῆϲ ἰάϲεωϲ ἐλπὶϲ εἰϲ ὕδερον μεταπιπτούϲηϲ τῆϲ διαθέϲεωϲ, ὅμωϲ δὲ τοῖϲ μαλακτικοῖϲ ἐπιμικτέον ἀμμωνιακόν, βδέλλιον, μυελούϲ τε καὶ ϲτέατα καὶ τὰ τούτοιϲ ὁμοδύναμα· ποτίζειν δὲ τὰ ἐκφράττοντα καὶ διαρρύπτοντα τὸ ϲπλάγχνον, οἷάπερ εἰϲὶ τά τε διουρητικὰ καὶ λίθων θρυπτικά, μετὰ τῶν ἀρτίωϲ πρὸϲ τὴν τοῦ ἥπατοϲ ἔμφραξιν εἰρημένων καὶ τῆϲ τροφῆϲ δηλονότι καταλλήλωϲ ἁρμοϲθείϲηϲ.

μζʹ. Περὶ καχεξίαϲ.

Τὴν ἀρχὴν τῶν ὑδρωπικῶν παθῶν καχεξίαν καλεῖν εἰθίϲμεθα· θεραπεύειν δὲ αὐτὴν χρὴ φλεβοτομοῦνταϲ, εἰ μή τι κωλύοι, μεμεριϲμένωϲ ἄχρι τρίτηϲ καὶ τετάρτηϲ ἡμέραϲ ποιοῦνταϲ τὴν ἀφαίρεϲιν, κενωτέον δὲ μάλιϲτα τοὺϲ δι᾽ ἐπίϲχεϲιν αἱμορροΐδων ἢ καταμηνίου καθάρϲεωϲ εἰϲ τὸ πάθοϲ ἐμπεϲόνταϲ, ὥϲπερ οὖν τοὺϲ διὰ πλῆθοϲ κενώϲεωϲ ἀφεκτέον τῆϲ φλεβοτομίαϲ· πάντωϲ δὲ καθαρτέον τῇ διὰ κολοκυνθίδοϲ ἱερᾷ. ἡ δὲ δίαιτα ἔϲτω λεπτὴ καὶ ξηραίνουϲα, καὶ χρῆϲιϲ αὐτοφυῶν ὑδάτων παραλαμβανέϲθω, ϲτυπτηριωδῶν καὶ νιτρωδῶν μᾶλλον, εἶτα θειωδῶν· τὸ δὲ ἄλλο λουτρὸν ἐκ μακροτέρων διαϲτημάτων παραλαμβα-

5 ἔμπροϲθεν] *p. 252, 14* 11 εἰρημένα] μεʹ 5 μϛʹ 7 *Oribasius, Synops. IX 20; cf. Aëtius X 6* μζʹ *Oribasius, Synops. IX 21; cf. Aëtius X 19*

1 μιγνύειν DK 2 καὶ *(pr.)*] ἢ ED 4 ᾗ] ᾧ DH ϲέλινα E 5 γενομένηϲ] οὔϲηϲ E, *mrg.* γρ. γενομένηϲ 6 καταπλάττονταϲ D μὲν *om. a* 6. 7 τὸ τρίϲπερμον D 7 πίττηϲ μάνʸηϲ D ῥίζηϲ D 8 προποτίζονταϲ D δὲ *om. a* πολίου . . . ἀφέψημα *(9) om.* D 9 θλάϲπεωϲ] πολίου E: πολίου θλάϲπεωϲ K 10 *post* ῥίζηϲ *ins.* πινέτω B[3] τε] τε ἁρμόϲει D 11 τὴν] μετὰ τὴν K: τοῦ CFG 12 καὶ τὴν] DF: καὶ ABEHM: τὴν CGK τῶν] *ras.* B ἰτεῶν] δι᾽ ἰτεῶν ἔμπλαϲτρον D 14 δὲ *om. a* 15 ϲτέατα] CDFGK, *post ras.* B: τὰ ϲτέατα AEHM 16 δὲ] τε D διεκφράττοντα K 17 τε *om.* D μετὰ] DK: καὶ μετὰ ABCEFGHM*a* 21 ὑδρωπικῶν] ὑδερικῶν CDFG παθῶν *om.* CFG 22 ταύτην CFG κωλύει EF, *corr.* F 24 καταμηνίων FG 25 ἐμπεϲόνταϲ] ἐλθόνταϲ CFG, *corr. mrg.* C[2] τοὺϲ] τοῦ K πλήθουϲ BH 26 πάνταϲ *e corr.* MJ 27 ἱερᾶϲ K

νέτωσαν· καὶ γυμναζέσθωσαν παντοδαπῶς, μάλιστα δὲ διὰ τῶν καλουμένων ἰατραλειπτῶν, εἰς ὕστερον δὲ καὶ ἐλλεβοριζέσθωσαν. θαυμαστῶς δὲ ὀνίνησιν αὐτοὺς καὶ προποτισμὸς ἀψινθίου καὶ κοτταβισμοὶ καὶ δρώπακες. εἰ δὲ τὸ πάθος εἰς ὕδρωπα μεταπέσοι, τῇ τῶν ὑδρωπιώντων ὑπαγέσθω θεραπείᾳ κατὰ τὸν ἐκτεθησόμενον τρόπον.

μη΄. Περὶ ὑδέρων.

Τοῦ ἥπατος σφοδρῶς καταψυγέντος, ὁτὲ μὲν κατὰ πρωτοπάθειαν 1
ἤτοι φλεγμήναντος ἢ σκιρρωθέντος ἢ ἄλλως πως αὐτοῦ παθόντος, ὁτὲ δὲ κατὰ συμπάθειαν ἑτέρων μορίων, ἀποτυχία τῆς ἐξαιματώσεως γίνεται, καὶ καλεῖται τὸ πάθος ὕδερος, ἐφ᾽ οὗ ποτὲ μὲν πλῆθος πνεύματος μετ᾽ ἐλαχίστης ὑγρότητος ἀθροίζεται μεταξὺ περιτοναίου καὶ ἐντέρων, ὥστε πληττόμενον τὸ ἐπιγάστριον ἠχεῖν δίκην τυμπάνου· διὸ καὶ τυμπανίας ὕδερος ἀπὸ τούτου προσηγόρευται, συνιστάμενος ἀπό τε τῶν περὶ τὸν στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὸ κῶλον ἐμπνευματώσεων καὶ πυρετῶν χρονίων, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ ἀπὸ σκληρίας περιτοναίου ἢ μήτρας ἐπὶ γυναικῶν ἢ σκίρρου. ποτὲ δὲ τὸ ἀνάπαλιν πλῆθος ὑγροῦ σὺν ἐλαχίστῳ πνεύματι ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀθροίζεται χωρίοις, ὥσπερ ἐν ἀσκῷ τινι φυλασσόμενον· ὅθεν τὸ πάθος ἀσκίτης ὕδερος ὀνομάζεται, συνιστάμενος καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν εἰρημένων αἰτίων, τὸ δὲ πλεῖστον ἀπὸ σκληρίας καὶ σκίρρου περὶ τὸν σπλῆνα καὶ τὸ ἧπαρ καὶ τῶν περὶ τὰ ἔντερα χρονίων ῥευμάτων· ἐφ᾽ ὧν συμβαίνει τὴν μὲν γαστέρα ἐξογκοῦσθαι, τὸ δὲ λοιπὸν ἐκτήκεσθαι σῶμα μὴ τρεφόμενον. ἔστι δὲ ὅτε καθ᾽ ὅλον τοῦ σώματος τὸν ὄγκον ψυχρότερόν τε καὶ φλεγματικώτερον αἷμα περιέχεται πῆ μὲν ἀπὸ τοῦ ἥπατος τοιοῦτο φερόμενον, πῆ δὲ καὶ πάσης τῆς σαρκὸς τοῦ σώματος οἷον ἐξυδατουμένης τικτόμενον, ὥστε λευκὸν καὶ φλεγματῶδες τὸ σῶμα φαίνεσθαι νεκρῷ παραπλήσιον· καὶ καλεῖται λευκοφλεγματίας ἢ ὑποσαρκίδιος ὕδερος ἢ ἀνὰ σάρκα, συνιστάμενος ἀπό τε πυρετῶν μακρῶν καὶ στομάχου καχεξίας καὶ ἐπισχεθεισῶν χρονίων αἱμορροΐδων καὶ γυναικείου ῥοῦ καὶ δυσπνοίας καὶ ἀλόγων ἀγρυπνιῶν καὶ τῶν τούτοις ἐμφερῶν αἰτίων.

Θεραπεύοντες οὖν αὐτοὺς κοινῶς μὲν ἀπὸ κενώσεως ἀρχόμεθα, 2
ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν ἀσκίτου καὶ τυμπανίου διὰ τῆς τῶν ὑδραγωγῶν φαρμάκων δόσεως, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνὰ σάρκα διὰ φλεβοτομίας, μάλιστα δι᾽ ἐπί-

μη΄ 1—2 *cf. Oribasius, Synops. IX 22; Ad Eunap. IV 97; Alexander Trall. II 439 sqq.; Aëtius X 20—22*

1 δὲ *om.* E 2 καὶ *om. a* 3 κοτταβισμὸς A: κοττακισμοὶ E 5 ὑπαγέσθωσαν CDFG*a* 7 καταψυχθέντος D 9 δὲ] *om.* ABEH*a*: *supra scr.* M[3] τῆς] τὶς AE, *mut. in* τῖς A 12 δίκην τυμπάνου ἠχεῖν D 13 προσαγορεύεται D 14 τὸν] DK: *ras.* M: *om.* ABCEFGH 16 ἐπὶ] ἀπὸ K 17 χωρίοις] μορίοις CF 20 τὸ *om.* K 21 ῥευμάτων χρονίων CFG γαστέρα μὲν D 23 ὅλου EFK 24 τοιοῦτον CDFG: τὸ οὕτω K 25 οἷον] *om.* M: οἷν K ἐνυδατουμένης K 27 ἢ *(pr.)*] DK: *om.* ABCEFGHM*a* 30 ἐμφερομένων D: *supra scr.* γρ. ἐμφερῶν D[2] 31 ἀρξόμεθα D: ἀρχώμεθα HK 32 μὲν *om. a* 33 δι᾽] δ᾽ AE

cχεcιν αἱμορροΐδων ἢ καθάρcεωc ἐμμήνου cυcτάντοc τοῦ πάθουc, πλὴν εἰ μὴ φθάcαιεν ἐν καχεξίᾳ γενόμενοι φλεβοτομηθῆναι· κἀνταῦθα οὖν, ὡc ἐπὶ τῶν καχεκτικῶν, δεῖ κατὰ μέροc ταμιεύεcθαι τὴν κένωcιν. εἶτα βόλβιτον βοὸc ἀγελαίαc ξηρὸν ἀκριβῶc λειώcαc ἕψει ἐν ὀξυκράτῳ ἢ ὀξυμέλιτι καὶ θείου τὸ τέταρτον μέροc προcεμπάcαc ὅλῳ τῷ τῆc γαcτρὸc ἐπίβαλλε κύτει ἢ cπυράθουc αἰγὸc ἐν οὔρῳ παιδὸc ἢ αἰγὸc γλοιοῦ πάχοc κατάπλαccε· διὰ γαcτρὸc ἄκρωc αὐτοὺc καθαίρει. καὶ τοῖc διὰ ζύμηc δὲ καὶ ἰcχάδων καὶ τιτάνου καὶ νίτρου καὶ ἴρεωc καρδαμώμου τε καὶ θείου ἀπύρου καὶ ἀμμωνιακοῦ δαφνίδων τε καὶ τῆc ἀγρίαc cταφίδοc καὶ τῆc τῶν ἀγρίων περιcτερῶν κόπρου ἢ πάντων ἤ τινων ἐκ τούτων δι' ὀξυμέλιτοc χρηcτέον καταπλάcμαcιν· μεθ' ἃ τὸ διὰ τῆc αἰγείαc κόπρου cπογγίον προcαγορευόμενον ἐπίθεμα θαυμαcίωc κενοῖ τὴν ὑγρότητα διά τε τῶν ἀδήλων πόρων καὶ διὰ γαcτρόc· ἐc ὕcτερον δὲ τὰc ξηραινούcαc ἐπιθετέον ἐμπλάcτρουc, τὴν διὰ ἰτεῶν, τὴν ἱκέcιον ἢ τὴν τοῦ κουρέωc ἢ τὴν διὰ δαφνίδων ἢ τὸ πολυάρχιον ἢ τὸ διὰ cπερμάτων ἐπίθεμα. καὶ τοῦτο δὲ θαυμαcτόν ἐcτι· διαρπάζει γὰρ ἐκ τοῦ βάθουc τὸ ὑγρόν· λίθου πυρίτου < ιβ̄, θείου ἀπύρου < ιβ̄, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc < ιβ̄, κυμίνου < ιϛ̄, νίτρου < ιβ̄· ἀνάλαβε κηρῷ βραχεῖ καὶ τερεβινθίνῃ καὶ εἰc δέρμα ἐπιπλάcαc ἀπόθου δι' ὅληc τῆc γαcτρόc. προποτίζειν δὲ αὐτοὺc καθέψοντα τὴν ῥίζαν ἐν οἴνῳ, ἢ cίκυον ἄγριον ἐν οἴνῳ ἀποβρέξαc αὐcτηρῷ ἡμέραc γ̄ δίδου κύαθον ᾱ
3 προcτιθεὶc καθ' ἑκάcτην ἡμέραν ἄχρι κυάθων γ̄. πολυμίγματον δὲ τοῦτο· βαλcάμου, νάρδου, καccίαc, κυμίνου, γλυκυρίζηc, ὑπερικοῦ, cχοίνου, ἀcάρου, δαύκου, ἀμώμου, cμύρνηc, πετροcελίνου, καλάμου ἀρωματικοῦ, πεπέρεωc, cεcέλεωc, cπονδυλίου ἴcα· ποιεῖ δὲ καὶ ἕκαcτον καθ' ἑαυτό. καὶ πάντα δὲ τὰ διουρητικὰ ὁμοίωc· δίχα δὲ βάρουc τὴν οὔρηcιν κινεῖ cκίλλα ὀπτὴ μετὰ μέλιτοc λειανθεῖcα καὶ ὡc ἔκλειγμα διδομένη· ἐνεψηθείη δ' ἂν καὶ τοῖc πινομένοιc ὕδατι. καὶ τοῦτο δὲ ἄγαν καλόν· τοῦ ἐντὸc τῆc cκίλληc λι. β̄ εἰc οἴνου αὐcτηροῦ ξ γ̄ ἑψήcαc ἕωc ἀποτριτώcεωc δίδου ἐκ τοῦ οἴνου καθ' ἡμέραν ἀρξάμενοc ἀπὸ μύcτρου

μη' 3 *cf. Aëtius X 26*

1 ἢ] et *a* ἐμμήνων CFG: ἐμμήνου D 2 φθάcαιεν] D: φθάcειεν ABCEFGHKM(*a*) ἐν *om.* K 5 προcεμπλάcαc K *Or* 6 ἐπίβαλλε] DFK: ἐπίβαλε ABCEGHM cπυράθου AE ἢ αἰγὸc] *del.* B 7 ἄκρωc] ἄκρωc γὰρ D 8 ἰcχάδων . . . καὶ *(pr. 9) om.* E ἴρεωc] ἴρεωc καὶ D 9 τε] *om.* AD 12 διὰ *om.* K αἰγείαc] ἀγρίαc D θαυμαcτῶc D 13 ἐc *om.* D 15 ἢ *(pr.)*] καὶ K τοῦ *om.* M ἢ *(ult.)*] καὶ E 17 πυρίτιδοc D < ιβ̄ *(pr.)*] *om.* CDFG*a*: *corr. ex* ῑβ M θείου ἀπύρου < ιβ̄] *om.* K < ιβ̄ *(alt.) om.* CDFG*a* 18 < *(pr.)*] ἀνὰ < CDFG: nitri ana ʒ *a* νίτρου < ιβ̄ *om. a* 19 τερμινθίνῃ DEM: τερμιν^{θ} CG: τερμίνθιον F ἐμπλάcαc M ἀπόθου] ἐπίθεc D ὅλου D 20 κατέψονταc D ῥίζαν] ῥίζαν ἀκτέαc M: ῥίζαν τῆc ἀκτέαc M[2]: ἀκταίαc *add. mrg.* C[2]: ῥίζαν τῆc καλαμίνθηc *Or* 20. 21 cικύων ἀγρίων D 21 ἡμέραc] ἡμ^{έ} CFGM[2]: μ^{ε} ABDEKM*a*: με H 22 καθ' *om.* D ἑκάcτηc ἡμ^{έ}/ D πολυμάγματον D 23 cχίνου DF*a* 24 ἄcαροc D καλάμου] καρδαμώμου K 25 cφονδυλίου K 26 οὐρητικὰ M κινεῖ] ποιεῖ F: euacuat *a* 28 καὶ *(pr.) om. a* ὕδαcι DJ*a* 29 ἀποτριτώcεωc] οὗ ἀποτριτωθῇ D 30 ἐκ τοῦ οἴνου *om.* D

ἕως Γο α. διουρητικὸν δὲ καὶ τοῦτο κάλλιστον· στυπτηρίας ὑγρᾶς ἡλίκον κύαμον ὕδατι διαλύσας διηθήσας τε δι' ὀθόνης πότιζε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἢ παρὰ μίαν. ἁρμόζει δὲ καὶ τούτοις ἡ διὰ τοῦ ὀξυμέλιτος πικρὰ ἥ τε θεοδώρητος καὶ ὁ διὰ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων τροχίσκος. ὑδραγωγὰ δὲ πλείονα μέν εἰσι, πεπειραμένα δὲ ταῦτα· Κνίδιοι κόκκοι μ ἢ ν ἢ λαθυρίδες κ ἢ λ ἢ εὐφορβίου κεράτια ε ἢ ζ ἢ λεπίδος χαλκοῦ < β ἢ γ μετὰ ψιχῶν ἀναληφθεῖσαι καὶ καταπότια γενόμεναι ἢ τῆς ἀκτῆς τῆς ῥίζης τοῦ φλοιοῦ ὁ χυλὸς ποθεὶς μετὰ κονδίτου ἢ χαμελαίας φύλλων καὶ χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ ἀνίσου τὸ ἴσον· δίδου ἐν ὕδατι, κατ' ἀρχὰς μὲν < α, διαστήσας δὲ καὶ β καὶ πλείω. καὶ ταῦτα δὲ θαυμαστὰ καταπότια· ἀλόης, εὐφορβίου, κόκκου Κνιδίου ἀνὰ Γο α, ῥέου Γο L'· ἀνάλαμβανε χυλῷ κράμβης καὶ πλάσσε καταπότια· δίδου κεράτια ζ ἢ θ. καὶ ἡ διὰ τοῦ καρυοφύλλου δὲ ἀντίδοτος ὕδωρ ἄγει θαυμαστῶς. καὶ οἶνον δὲ πειρατέον αὐτοῖς ὑδραγωγὸν διδόναι, ἔστι δὲ κάλλιστος οὗτος· σκίλλης Γο γ, σελίνου σπέρματος, καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ, πεπέρεως ἀνὰ < δ, κόκκου Κνιδίου λελεπισμένου < α, φύλλου < α, μαλαβάθρου σφαιρία β, οἴνου καλλίστου κοτύλαι ιβ, μέλιτος ὠμοῦ λι. ς· κόψας σήσας ἔμβρεχε τῷ οἴνῳ, τὴν δὲ σκίλλαν συλλέαινε· ἡ δόσις κύαθοι γ. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὑγροῦ κένωσιν καὶ θηριακῇ χρηστέον· καὶ τοῦ βολβίτου δὲ καυθέντος ὅσον κοχλιάριον δι' οἴνου πινόμενον καθ' ἡμέραν μεγάλως ὀνίνησι. καὶ κλύσμασι δὲ χρηστέον δριμυτέροις, πλὴν εἰ μὴ τὰ τῆς γαστρὸς αὐτομάτως ἐξυγραίνοιτο· τηνικαῦτα γὰρ μᾶλλον ἐπιξηραίνειν αὐτὴν προσήκει. ἐπὶ δὲ γυναικῶν ὑδρωπιωσῶν καὶ πεσσῷ χρηστέον τῷδε· ἀνίσου, καρδαμώμου, κυμίνου, νίτρου, ἀριστολοχίας, τήλεως, γλήχωνος, σύκων τοῦ ἐντὸς ἴσα σουσίνῳ ἀναληφθέντα προστιθέσθω. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τοῖς αὐτοφυέσι χρηστέον ὕδασιν ἐπιμόνως 4
καὶ τῷ ψαμμισμῷ, τῶν δὲ ἄλλων λουτρῶν αὐτοὺς ἀφεκτέον· εἰ δέ ποτε καὶ λούοιντο, χρήσθωσαν ἐν τῷ λουτρῷ τοῖς διὰ νίτρου τε καὶ ἁλῶν καὶ νάπυος τιτάνου τε καὶ τῶν παραπλησίων ἐμπάσμασι. ταῦτα

μη' 4 *cf. Alexander Trall. II 455 sqq.; Aëtius X 31*

2 κύαμον] κύμινον K: κύαμ D ἡμ/ γ D τρεῖς *om.* AE 3 δὲ *om.* D διὰ τοῦ] δι' D 5 μ] ἢ μ K 6 κεράτια] κ/ D ἢ *(quart.) om. a* 7 καὶ] καὶ ἐπιτεθεῖσαι ἢ καὶ D γενόμεναι] AEHKM*a*: *comp.* DG: *om.* F: γενόμενα BC 8 τοῦ] ἢ τοῦ D ὁ χυλὸς] χυ' D φύλλα D 9 καὶ *(alt.) om.* B 10 θαυμάσια D 11 ῥέου] ἴρεως D L'] τὸ L' ADE: α L' F 12 χυλὸν K πλάττων D κεράτια] κ/ D θ] ε D 13 δὲ *om. a* καὶ *om. a* 14 δὲ *(pr.)*] τε K οὗτος *om.* K 15 σπέρμα CDGK ῥίζαν D 16 < α *(pr.) om.* D < *(tert.)*] ἀνὰ < D 17 κοτύλαι] ABEHM*a*: κ CDGK: κοχλιάρια F λίτρας BHKM σείσας AGK: σίσας E: et cernens *a* 18 τῷ *om.* D κύαθοι] uero coclearia *a* 19 καὶ *(pr.)*] *om. a*: καὶ τῇ DK τοῦ *(alt.) om.* E 22 ἐξυγραίνοιτο αὐτομάτως τὸ τηνικαῦτα D 23 προσήκειν K ὑδρωπιωσῶν] D: ὑδροπιοσῶν H: ὑδρωπιουσῶν ABCEFGKM καὶ *om. a* πεσσῶν K 24 τῷδε] τῷ δι' D καρδαμώμου] καὶ καρδαμώμου D 25 ἴσα σουσίνῳ] DB[3], *mrg.* C[2]: ἴσου οἴνῳ K: ἴσα σισούνῳ ABCEFGHM*a* 26 χρηστέον ὕδασιν] λουτροῖς καὶ ὕδασι (ὕδατι F) δοτέον CFG 27 καὶ τῷ] κάτω K 28 καὶ *(pr.) om. a* τε *om.* E καὶ *(alt.)* . . . τε *(29) om.* D

μέν γε καὶ χωρὶς λουτροῦ χρήcιμα ξηρά τε καὶ cὺν ἐλαίῳ τῇ γαcτρὶ προcτριβόμενα, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ cάρκα καὶ τοῖc λοιποῖc μέρεcι, γυμναζέcθωcάν τε, καθ᾽ ὅcον οἷόν τε, καὶ ξηροτριβείcθωcαν ἐν ἡλίῳ· καὶ ἡ λοιπὴ δὲ δίαιτα ξηραντικωτέρα παραλαμβανέcθω. ταρίχουc οὖν ἐcθιέτωcαν καὶ νᾶπυ καὶ cκόρδα καὶ τῶν ὀρνέων τὰ ἄγρια καὶ ξηρὰ καὶ λαχάνων ἀcπάραγον, γιγγίδια, πράcα, cινήπια, καυκαλίδαc καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀγρίων· καὶ τῶν ἁλῶν τῶν θηριακῶν ἢ τῶν Ἰαμβλίχου τοῖc ὄψοιc ἐπιμιγνύτωcαν οἴνῳ τε χρήcθωcαν παλαιῷ, λεπτῷ, διουρητικῷ, εἰ δὲ παρείη, τεθαλαccωμένῳ, ἀπεχόμενοι πλείονοc μὲν πόματοc παντόc, ὕδατοc δὲ τὸ παράπαν.

5 cὺν πυρετῷ δὲ cυνιcταμένου τοῦ ὕδρωποc τῶν μὲν θερμοτέρων καὶ δριμυτέρων ἐδεcμάτων τε καὶ βοηθημάτων ἀφεκτέον, ἐπιμίκτωc δὲ τούτοιc χρηcτέον πρὸc τὸ κατεπεῖγον ἐνιcταμένουc. ἐπὶ δὲ τοῦ τυμπανίου τά τε καθαρτικὰ καὶ τὰ τοῦ ὅλου cώματοc cυντηκτικὰ περιαιρετέον καὶ τῶν διουρητικῶν τὰ δραcτήρια, τοῖc δὲ λεπτύνειν τε καὶ διαφορεῖν τὰ πνεύματα δυναμένοιc ἔcωθέν τε καὶ ἔξωθεν χρηcτέον καὶ cικύαc κούφαc κολλητέον cυνεχῶc κατὰ πάcηc τῆc γαcτρόc. τοὺc δὲ τὸν ἀcκίτην ἔχονταc, εἰ μὴ τοῖc εἰρημένοιc ὑπείξοιεν βοηθήμαcιν, ἐπὶ τὴν παρακέντηcιν ἀκτέον οὐδενὶ τῶν ἄλλων ὑδέρων ἁρμόζουcαν.

μθ΄. Περὶ cπληνόc.

1 Τοῦ cπληνὸc ἕλκειν πεφυκότοc ἀπὸ τοῦ ἥπατοc τὸν μελαγχολικὸν χυμόν, ὅcτιc οἷον ἰλύc ἐcτι τοῦ αἵματοc, εἰ μὲν ἡ ἑλκτικὴ τούτου δύναμιc ἀcθενήcοι, ἢ ὁ πόροc ἐμφραχθείη, δι᾽ οὗ τοῦτο πρότερον εἵλκετο, μέλαc ἴκτεροc cυνίcταται τοῦ αἵματοc ἀκαθάρτου παρ᾽ ὅλον φερομένου τὸ cῶμα. ἀλλ᾽ εἰ μὲν βάροc καὶ διάταcιc εἴη κατὰ τὸν cπλῆνα ἢ καὶ ὀδύνη, ἔμφραξιc δηλοῦται, εἰ δὲ μηδὲν τούτων, ἀcθένεια τῆc ἑλκτικῆc. ἔμετοc δὲ τῆc μελαίνηc γινόμενοc χολῆc ἄνευ πυρετοῦ καὶ τῆc ἄλληc κακοηθείαc τὴν καθεκτικὴν τοῦ cπληνὸc ἀcθενεῖν δηλοῖ δύναμιν. ἡ δὲ τῆc ἀποκριτικῆc αὐτοῦ ἀcθένεια τὴν ἀνορεξίαν οἴcει μηκέτι φερομένου τοῦ μελαγχολικοῦ περιττώματοc παρὰ τὸ cτόμα τῆc γαcτρὸc καὶ τὴν

μη΄ 5 *cf. Alexander Trall. II 459 sq.*

20 ABDEGHKM*a*(F)

1 καὶ *(alt.)*] *om. a*: *eras.* B 2 τῶν] τοῦ CFG ἀναcάρκων M 3 καθ᾽ . . . τε *om.* D 4 λαμβανέcθω E τάριχοc D 5 cκόροδα DK 6 γιγγίδια] CDGK: γιγγίδα ABEFHM*a* cίνηπι D 7 ἢ] et *a* τοῖc] ἢ τοῖc D 8 χρηcάcθωcαν E 9 πλείονοc] CDFGK: πλέονοc ABEHM πόματοc *om.* F παντόc] πάντωc D: *om. a* 11 μὲν *om. a* 12 ἐπιμίκτοιc D 13 ἐνιcτάμενοc D 17 καὶ] *in ras.* B: ἢ EFH κολλητέον] CDFGK*a*: χρηcτέον ABEHM: χολητέον B[3] 18 ὑπείξειεν CF: ὑπείξειε K 19 ὑδέρων *om.* D 20 hinc neglexi C 21. 22 τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν ἀπὸ τοῦ ἥπατοc D 22 αἵματοc] cώματοc AE, *corr.* E[2] 23 ἀcθενήcῃ K ὁ] DFG: *om.* ABEHKM 25 εἴη] ᾖ K 26 μηδὲν] μηδὲν εἴη D 28 καθελκτικὴν K ἀcθενεῖν] *corr. ex* ἀcθενῆ DK ἀcθενεῖν δηλοῖ δύναμιν] DFGK: δηλοῖ δύναμιν ἀcθενεῖν ABEHM*a* ἡ] εἰ AEF, *corr.* E[2]

ὄρεξιν ἐπεγείροντος. ἐμφραττομένου δὲ κατ᾽ αὐτὸν τὸν σπλῆνα τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ πρῶτον μὲν φλεγμονὴ τούτου γίνεται τῇ τε ζέσει καὶ τῇ ὀδύνῃ καὶ τῇ τάσει δηλουμένη, ὕστερον δὲ καὶ εἰς σκίρρον μεταπίπτει τοῦ μὲν ζέοντος καὶ ὀδυνηροῦ παυσαμένου, μένοντος δὲ τοῦ ὄγκου καὶ τῆς σκληρίας. τούτοις οὖν καὶ τὸ στόμα δυσῶδες γίνεται, καὶ τὰ οὖλα διαβιβρώσκεται, καὶ τὰ ἐν τοῖς σκέλεσιν ἕλκη ἀκατούλωτα μένει· ἐφ᾽ οἷς συμπαθήσαντος τοῦ ἥπατος, ὡς ἔφαμεν, ὕδερος γίνεται. τὰς μὲν οὖν δυσκρασίας αὐτοῦ παραπλησίως ταῖς τοῦ ἥπατος θεραπεύσομεν, φλεγμονῆς δὲ παρούσης φλεβοτομητέον αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀγκῶνος ἀριστεροῦ ἢ κατὰ τὴν ἄκραν χεῖρα διὰ τὸ ἐκ μακροτέρου διαστήματος γίνεσθαι τὴν ἀντίσπασιν ἢ διά τινα φυσικὴν συγγένειαν. εἶτα 2
καταπλαστέον διὰ τῶν λεπτυνόντων ἄνευ τοῦ σαφῶς θερμαίνειν παραπλέκοντάς τινα καὶ νῦν τῶν στυφόντων· τοιοῦτον δέ ἐστιν αὐτοφυῶς τὸ καλούμενον ἁλὸς ἄνθος. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο θαυμαστὸν τὸ κατάπλασμα· τήλεως Γ° δ̅, κριθίνου, καρδαμώμου ἀνὰ Γ° α̅, σύκων λιπαρῶν λι. α̅, περιστερεῶνος πόας ξηρᾶς Γ° α̅· τὰ σῦκα δεῖ ἀποβρέχειν ὄξει δριμυτάτῳ καὶ ἕψειν μετὰ τῶν ἄλλων ἤδη προκεκομμένων κἄπειτα αὖθις ἕψειν. ἤγουν κόπρον αἰγείαν μετὰ ὠμῆς λύσεως ἑψήσας ἐν ὀξυκράτῳ κατάπλασσε· ἐχέτω δέ, εἰ βούλει, καὶ τοῦ ἁλὸς ἄνθους. προπυριῶντα δὲ τῷ κυπρίνῳ μετ᾽ ὀλίγου ὄξους χρῆσθαι τοῖς μαλάγμασι πρῶτον μὲν τοῖς ἁπλουστέροις, ὁποῖόν ἐστι τοῦτο· κηροῦ λι. α̅ L′, ταυρείου λι. α̅, νίτρου Γ° γ̅, τερεβινθίνης, ἄγνου σπέρματος, καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ ἀνὰ Γ° ε̅· ἑψήσας τὰ τηκτὰ ἔμπασον τὰ ξηρά· καὶ τὸ Νειλέως δὲ κάλλιστον. τῆς δὲ φλεγμονῆς ἐπὶ τὸ σκιρρῶδες μεταπιπτούσης τοῖς ἰσχυροτέροις χρηστέον, ὥστε καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἀμύσσεσθαι, οἷόν ἐστι τό τε διὰ τῶν σπυράθων τῶν αἰγείων καὶ τὸ κίτρινον, ἐπὶ τούτοις δὲ τό τε Μαχαιρίωνος καὶ τὸ τοῦ κουρέως καὶ τὸ διὰ δαφνίδων καὶ τὸ διὰ ἰτεῶν. τοῦτο δὲ καὶ αὐτὸς πειράσας ἐπέτυχον· ἀρσενικοῦ Γ° β̅, σανδαράχης Γ° β̅, τερεβινθίνης Γ° ς̅, πίσσης ξηρᾶς λι. α̅, χαλβάνης Γ° α̅, ὀποπάνακος Γ° α̅, καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ, μυροβαλάνου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ Γ° δ̅, ναρδίνου ἢ κυπρίνου Γ° ε̅. καὶ τὸ ἀμμω- 3
νιακὸν δὲ σὺν ὄξει ἐπιχριόμενον κατὰ σπληνὸς πολλάκις ὤνησεν· καὶ πινόμενον δὲ ὅσον γρ. γ̅ ἢ δ̅ σὺν γράμματι καστορίου ἐν τῇ ἐμβάσει

7 ἔφαμεν] *p. 255, 7 sqq.* μθ′ 2—3 *Oribasius, Synops. IX 23 = Ad Eunap. IV 99; cf. Aëtius X 9—11*

1 αὐτὸν *om. a* 3 ὕστερον δὲ *om. a* 6 βιβρώσκεται K 11 διάσπασιν K ἤ] DFGK: ἢ καὶ ABEHM*a* τινα] τὴν K 13 καὶ νῦν] *om.* A: καὶ D τοιοῦτο K: τοιαῦτα D δὲ *om. a* 15 σύκων . . . Γ° α̅ *(16) om.* D 17 συνέψειν D προκειμένων F: προκημένων H 18 αὖθις] statim *a* ἤγουν] ἢ D 19 ἄνθους] DF: ἄνθος ABEGHKM*a* 20 κεχρῆσθαι B 21 L′ *om.* FH ταυρείου] *e corr.* M: ταυρίου ABEFGHK*a*: κενταυρίου D 22 σπέρματος] DFM[3]: *comp.* G: σπέρμα ABEHKM: seminis et *a* 23 ἔμπασσε D: ἔμπασε F 25 ὥστε . . . ἀμύσσεσθαι *om.* D 26 τῶν *(pr.) om.* DE τῶν αἰγείων] αἰγῶν D 29 Γ° β̅ *(pr.) om.* DFG*a* Γ° *(sec.)*] ἀνὰ Γ° DFG*a* 30 Γ° α̅ *(pr.) om.* DFG Γ° *(alt.)*] ἀνὰ Γ° DFG 32 κατὰ] κατὰ τοῦ D 33 γράμματι] γρ α̅ D

τοῦ λουτροῦ προμαcηcαμένων αὐτῶν ἰcχάδα καὶ ἀποπτυcάντων ἢ ἀμμωνιακοῦ μέρη β̅, καcτορίου μέρος α̅· δίδου < α̅. ταῦτα καὶ τοὺς cκιρρωθένταc ὀνίνηcιν, ὥcπερ καὶ ὁ τῆc καππάρεωc φλοιὸc ὄξει λειωθεὶc καὶ καταπλαcθείc, ὃc δὴ καὶ πινόμενοc δι' ὄξουc ἢ ὀξυμέλιτοc κενοῖ παχεῖc καὶ γλίcχρουc χυμούc, ἔcθ' ὅτε δὲ καὶ αἷμα. καὶ ὁ τῆc ἰτέαc φλοιὸc ὁμοίωc καταχρίεται, καὶ ἡ τέφρα τῶν χαλκείων καταπλαττομένη cὺν ὠμῇ λύcει δι' ὀξυμέλιτοc, καὶ ὁ τοῦ κενταυρίου χυλὸc ἔξωθεν ἐπιτιθέμενοc καὶ πινόμενοc καὶ θέρμων πικρῶν τὸ ἀφέψημα μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεωc πινόμενον καὶ τὸ ἄλευρον αὐτῶν καταπλαττόμενον καὶ ὕδωρ, ἐν ᾧ πολλάκιc ἐναπεcβέcθη cίδηροc, πυρέccουcι καθ' ἑαυτὸ διδόμενον κύαθοι γ̅, ἀπυρέτοιc δὲ μετ' οἴνου καὶ μετ' ὄξουc κύαθοc α̅, ἢ λαπάθου ἀγρίου ῥίζηc μετὰ cκίλληc τριώβολον ἢ χαμαίδρυοc ἢ ἑρπύλλου ὀξύβαφον, πάντα μετ' ὀξυμέλιτοc· ἀναγαλλίδοc τῆc τὸ κυανὸν ἄνθοc ἐχούcηc χυλοῦ διώβολον πότιζε μετ' ὀξυκράτου ἢ ὄξοc cκιλλητικὸν ἢ ὀξύμελι. cύνθετα δὲ ταῦτα· πάνακοc ῥίζηc, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc, καππάρεωc ῥίζηc φλοιοῦ, cτρουθίου, cκίλληc ὀπτῆc τοῦ ἐντὸc ἴcα· δίδου < α̅· ποιεῖ καὶ ἀcθματικοῖc καὶ ὑδρωπικοῖc.

Ἄλλο. μυρίκηc καρποῦ < δ̅, πεπέρεωc < δ̅, ναρδοcτάχυοc < β̅, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc < β̅· λείου ὄξει cκιλλητικῷ καὶ δίδου < α̅ ὀξυμέλιτι.

4 Πρὸc ἐcκιρρωμένον cπλῆνα.

Κυκλαμίνου < κ̅, βρυωνίαc < γ̅, δικτάμνου < β̅, cκίλληc ὀπτῆc < η̅, cτρουθίου < ϛ̅, καππάρεωc ῥίζηc < ϛ̅· δίδου τροχίcκον τριωβολιαῖον ἐν ὀξυμέλιτι. καὶ ὁ δι' ἐρείκηc δὲ τροχίcκοc ἐπιτήδειόc ἐcτι. τροφαὶ δὲ τούτοιc λεπτυντικαί, δριμεῖαι, ξηραί, καὶ ποτὸν ὀλίγιcτον, γυμνάcιά τε καὶ τρίψειc καὶ cιναπιcμοὶ παραλαμβανέcθωcαν, ἔcθ' ὅτε δὲ καὶ cικύαι μετ' ἐγχαράξεωc.

μθ' 4 *cf. Aëtius X 13*

1 προαπομαcηcαμένων D ἰcχάδων FG 2 μέρη] μ/ D μέροc] μ/ D 4 δι'] μετ' H ἢ] καὶ D*a* 5 ἔcθ' . . . φλοιὸc *(6) om.* D δὲ] δὴ K 7 δι'] et *a* 8 τὸ] τε K 9 ἁλμυρὸν K 10 πυρέccουcι *om.* D 11 κύαθοι] *a*: *comp.* ABDEFGHM: κυάθων K 12 κύαθοc] *comp.* ABDEFGHM: κύαθον K*a* ἀγρίαc K τριώβολον] H: τριωβόλου *e corr.* D: τριόβολον ABEFGKM 13 μετ'] D: ἢ ABEFGHKM*a* 14 κυανοῦν D χυλῷ D 14. 15 ὄξουc cκιλλητικοῦ D 15 ἢ ὀξύμελι *om.* D 17 καὶ *(pr.)*] δὲ καὶ FG καὶ *(alt.) om. a* 18 Ἄλλο *om.* EK < δ̅ *(pr.) om.* DF < *(sec.)*] ἀνὰ < DF < β̅ *om.* D*a* 19 θυμιάματοc *om.* E < *(pr.)*] ἀνὰ < D*a* cκιλλητικῷ *om.* E ὀξυμέλιτι *om.* D 21 Πρὸc] *om.* K: π (ε supra) M 22 δικτάμου AE*a*, *corr.* A 23 < ϛ̅ *(pr.) om.* D*a* < *(alt.)*] ἀνὰ < D*a* τριώβολον D: τριοβολαῖον H: τριοβόλιον K ἐν] DK*a*: *om.* ABEFGHM 25 δριμεῖαι] καὶ δριμεῖαι DF 26 cιναπιcμὸc K παραλαμβανέτωcαν FG

ν΄. Περὶ ἰκτέρου.

1 Ὁ μὲν ἴκτερος ἀνάχυςίς ἐςτι χολῆς ἐν ὅλῳ τῷ ςώματι γινομένη, ποτὲ μὲν μελαίνης, περὶ ἧς ἐν τοῖς ςπληνικοῖς εἴπομεν, ποτὲ δὲ τῆς ξανθῆς· διαφοραὶ δὲ τούτων πλείονές εἰςιν, ὧν αἰτίαι τε καὶ διαγνώςεις αὗται· εἰ μὲν γὰρ ἐπὶ πυρεκτικῇ νόςῳ ἀθρόως γεγονὼς ὁ ἴκτερος ἀποπαύςοι τὸν πυρετόν, κριτικός ἐςτιν ἐκ τοῦ βάθους ἔξω μεταςτάςης τῆς ὕλης ςυνεςτηκὼς οὐδὲ φαρμακείας δεόμενος, ἀλλ᾽ ἐπὶ λουτροῖς καὶ μετρίᾳ τρίψει ταχέως ἀποκαθιςτάμενος· εἰ δὲ ςὺν πυρετῷ γίνοιτο καὶ χολώδεςι διαχωρήμαςι, βάρους μὲν ὄντος κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον φλεγμονὴ ζέουςα δηλοῦται τοῦ ἥπατος, δι᾽ ἣν ἐκχολούμενον τὸ αἷμα καθ᾽ ὅλον τὸ ςῶμα φέρεται, χωρὶς δὲ βάρους ζέςεως οὔςης ἐν αὐτῷ διὰ δυςκραςίαν μόνην θερμὴν τοῦ ἥπατος τὸ πάθος ςυνίςταται· εἰ δὲ χωρὶς πυρετοῦ γίνοιτο λευκῶν ὑπαρχόντων τῶν διαχωρημάτων, τῆς χοληδόχου κύςτεως δηλοῦται τὸ πάθος ἤτοι τῶν πόρων αὐτῆς, βάρους μὲν ὄντος κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον ἐμπεφραγμένων, ἄνευ δὲ τούτου κατὰ δύναμιν ἀςθενούντων ἤτοι τὴν ἑλκτικὴν τοῦ ἐξ ἥπατος ἕλκοντος ἢ τὴν ἀποκριτικὴν τοῦ ἐξωθοῦντος εἰς ἔντερα· μὴ καθαιρόμενον γὰρ τὸ αἷμα χολῶδες εἰς ὅλον ἀναδίδοται τὸ ςῶμα, καθάπερ ἐπὶ τοῦ μέλανος ἐλέγομεν ἰκτέρου. εὐθὺς δὲ τούτοις καὶ τὰ οὖρα χολωδέςτατα κατακόρως ἐκδίδοται. γίνεται δὲ ἴκτερος καὶ διὰ δυςκραςίαν θερμὴν τῶν ςτερεῶν ςωμάτων εἰς χολὴν μεταβαλλόντων τὸ λόγῳ τροφῆς αὐτοῖς φερόμενον, ὥςπερ εἰς φλεγματικὴν ὑγρότητα ἐπὶ τῶν ἀνὰ ςάρκα ςυνιςταμένων ὑδέρων ἡ μεταβολὴ γίνεται· διαγνωςτέον δὲ τὸν τοιοῦτον ἴκτερον ἐκ τοῦ μὴ ἀθρόως ἀλλὰ κατὰ μέρος γίνεςθαι μηδενὸς τῶν εἰρημένων παρόντος. καὶ διὰ πόςιν δὲ δηλητηρίου φαρμάκου καὶ διὰ ἰὸν ἔξωθεν ἔκ τινος ἰοβόλου προςπίπτοντα ςυνίςταται τὸ ἰκτερικὸν πάθος.

2 Τῆς μὲν οὖν θερμῆς δυςκραςίας τοῦ ἥπατος καὶ τῆς φλεγμονῆς αὐτοῦ καὶ τῆς τῶν δυνάμεων ἀςθενείας τὴν θεραπείαν ἔμπροςθεν ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ λόγῳ διήλθομεν, ἣν καὶ ἀπαραλλάκτως ἐνταῦθα μετενεκτέον, ἵνα μὴ ταυτολογῶμεν. ἐμπεφραγμένων δὲ τῶν πόρων τῆς χοληδόχου κύςτεως ἀμφοτέρων ἢ καὶ θατέρου μόνον φλεβοτομητέον αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀγκῶνος δεξιοῦ· τινὲς δὲ καὶ τούτων καὶ τῶν διὰ φλεγμονὴν τοῦ ἥπατος ἰκτερικῶν τὴν ἐγγὺς τοῦ μικροῦ δακτύλου τῆς δεξιᾶς χειρὸς τέμνουςι φλέβα. καταπλάςμαςι δὲ τοῖς ἀφλεγμάντοις χρηςτέον, καὶ διὰ τῆς ἱερᾶς αὐτοὺς καθαρτέον, ἐπιτήδειοι δὲ καὶ οἱ κλυςτῆρες.

ν΄ *cf. Aëtius X 17—18* 3 εἴπομεν] *p. 258, 21 sqq.* 19 ἐλέγομεν] *p. 258, 24* 29 ἔμπροςθεν] *cap.* μϛ΄

4 τούτοις D ὧν] ὧν αἱ E καὶ] καὶ αἱ E 5 μὲν *om. a* 7 δεόμενον K 8 δὲ] δὲ καὶ A γένοιτο D: γίγνοιτο EHK 13 γίγνοιτο HK 16 κατὰ] κατὰ τὴν D 17 ἢ] DFGK: ἤτοι ABEHM 19 τούτοις *om.* K καὶ *om. a* 22 προςφερόμενον D εἰς] οὖν εἰς D 23 ὑφιςταμένων D: *om. a* 29 ἐν *om.* M 32 καὶ] κα M: *om. a* φλεβοτομεῖν D 34 δακτυλίου E, -ί- *ins.* M^3 36 κλυςτῆρες] $DFGM^3$: καυςτῆρες BHKM: καυτῆρες AE*a*, *e corr.* B

προποτιςτέον δὲ τοὺς ἰκτερικοὺς ςελίνου ἢ ἀδιάντου ἢ λαπάθου ἢ ἑρπύλλου ἀποτριτωθέντων ἀφέψημα, ἢ ἀψίνθιον ἔμπαςςε τῷ ποτῷ. ἄκρως δὲ ποιεῖ ῥαφάνου χυλός, κύαθοι $\overline{β}$ μετ' οἴνου κυάθου $\overline{α}$ ποτιζόμενοι, καὶ χυλὸς κιχωρίου, κύαθοι $\overline{β}$ ἢ $\overline{γ}$ κατ' ἰδίαν καὶ μετ' οἴνου. τοὺς δὲ ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος ἰκτερικοὺς πότιζε οἰνομέλιτι ἢ ἀφεψήματι ἀριστολοχίας λεπτῆς ἢ ὑπερικοῦ ἢ ἀδιάντου ἢ ςτρουθίου ἢ ἐρυθροδάνου ὁμοίως, ἢ κέρατος ἐλαφείου ῥινήματος < $\overline{α}$ μετ' οἴνου ἢ σταφυλίνου ἐν οἴνῳ ἑψηθέντος εἰς ἀποτρίτωςιν τὸ ἀφέψημα ἢ θείου ἀπύρου < $\overline{α}$ ἐν ᾠοῖς ῥοφείτωςαν· ταῦτα καὶ τοὺς ἐπὶ ἐμφράξει μεγάλως ὠφελεῖ. τοῦ δὲ ςπέρματος τῆς ἀτραφάξυος γρ. $\overline{η}$ μετὰ χρυςαττίκου ἢ ἄλλου γλυκέος ἐν τῇ ἐμβάςει πινόμενα κένωςιν ἱκανὴν ἐργάζεται. καλῶς δὲ ἂν ἡ πικρὰ δοθείη ἥ τε ξηρὰ καὶ ἡ δι' ὀξυμέλιτος καὶ ἡ θεοδώρητος καὶ ὁ διὰ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων τροχίςκος. δίδου καὶ κιναμώμου ὅςον τοῖς τριςὶ δακτύλοις ἆραι ἐν οἰνομέλιτος κυάθῳ $\overline{α}$ ἢ ὕδατι κεκραμένον ἢ ςμύρνης κυάμου μέγεθος μετὰ πεπέρεως κόκκων $\overline{ε}$ ἴςου τε κιναμώμου.

3 τοὺς δὲ διὰ θερμὴν δυςκραςίαν τῶν ςτερεῶν ἰκτεριῶντας ἁπαλαῖς τρίψεςι καὶ γυμναςίοις ςυμμέτροις καὶ ἀλοιφῇ καὶ λουτροῖς ἀκτέον καὶ τῇ ὑγραινούςῃ τε καὶ μετρίως ἐμψυχούςῃ τροφῇ, χυλοῦ πτιςάνης καὶ ἰντύβων καὶ ςέρεως καὶ τῶν κιχωρίων ἰχθύων τε καὶ οἴνου λεπτοῦ ὑδαροῦς.

περὶ δὲ τῶν ἐπὶ δηλητηρίου πόςεςιν ἢ ἐπὶ δήξεςιν ἰοβόλων εἰς τὸ πάθος ἐλθόντων κατὰ τὸ πέμπτον εἰρήςεται βιβλίον.

ἐναπειλημμένης δὲ χολῆς περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ πρόςωπον ἐλατηρίου ὀροβιαῖον μέγεθος μετὰ γάλακτος γυναικείου ἔνσταζε τῇ ῥινὶ ἐν βαλανείῳ καὶ εὐθέως καθίει εἰς τὴν ἔμβαςιν κελεύων μὴ καταδύειν τὴν κεφαλήν, καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν ἀναληπτικῶς διαιτήςας αὖθις ἔγχει τὸ ἔρρινον ἐν ἡλίῳ. ποιεῖ καὶ κυκλαμίνου χυλὸς καὶ πραςίου καὶ μελανθίου. καὶ ὄξος δὲ δριμύτατον ἀνελκέτω ταῖς ῥιςὶν ἱςτάμενος ἐν τῇ

3—29 *cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 98*

1 δὲ *om. a* 2 ἀφεψήματι D 3 ῥαφανίου E, -ι- *ins.* M³ χυλός] F*a*: *comp.* ADEGHKM: χυλῷ B κύαθοι] *a*: *comp.* ADEFGHKM *et in ras.* B ποτιζόμενος D 4 χυλὸς] *a*: χυλῷ F: χυλοῦ A: *comp.* BDEGHKM 7 ὁμοίως] ABEHM*a*: *om.* D ὁμοίως . . . οἴνου *om.* FGK ἢ *(pr.) om. a* 9 ταῦτα] ἢ ἐρυθροδάνου ὁμοίως ἢ κέρατος (κέρας FG) ἐλαφίου (ἐλαφείου G) ῥινήματος < $\overline{α}$ μετ' οἴνου ταῦτα FGK ταῦτα καὶ] ταὐτὸν D 10 γρ. $\overline{η}$ *om.* FG ἢ] ἢ μετὰ D: οἴνου ἢ F 11 δὲ] δ' *postea ins.* B: δὲ καὶ D 12 ἥ τε] εἴτε K: aut *a* καὶ *(pr.)*] aut *a* 13 καὶ *(alt.)*] δὲ καὶ D 14 οἰνομέλιτι DFK: *comp.* E κεκραμένον] *scripsi*: κεκραμένῳ DEFGHM*a*: κεκραμμένῳ BK: κρεμαμένῳ A 15 κυάμου] κυάθου K ἴςου] ADEHKM: ἴςον BFG*a* 17 ἰκτεριῶντας] D: ἰκτεριοῦντας ABEFGHKM 19 ὑγραινούςῃ] DE²M³: ὑγιαινούςῃ ABEFGHKM*a* χυλοῦ] *a*: *comp.* ABF: τε χυλὸν K: τε χυλῷ G: τε $\overset{υ}{χ}$ HM: ἤτοι $\overset{υ}{χ}$ *e corr.* E²: τῇ τε διὰ χυλοῦ D καὶ *(alt.)*] καὶ τῇ δι' D 22 δηλητηρίων D 26 καθίειν M: καθιεὶς D: καθειὴ BH κέλευε D 27 τοῦ λουτροῦ FG 28 καὶ *(pr.)*] DFGK: δὲ καὶ ABEHM*a* ὁ χυλὸς τῆς κυκλαμίνου D 29 ἐν τῇ ἐμβάςει ἱςτάμενος K

ἐμβάσει καὶ κρατείτω τοὺς μυκτῆρας ἕως ὀλίγου, καὶ θαυμαστῶς κενωθήσεται.

να′. Περὶ προπτώσεως ὀμφαλοῦ.

Τὴν μὲν αἰτίαν καὶ τὴν χειρουργικὴν θεραπείαν τῆς τῶν ὀμφαλῶν ἐξοχῆς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις ἐροῦμεν· ἐπειδὴ δέ τινες καὶ διὰ φαρμακείας εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανῆλθον, ταύτην ἐνταῦθα λεκτέον. στυπτηρίας σχιστῆς < ε̄, τρυγὸς οἴνου < η̄, ῥοδίνου < ῑ, κηκίδων ὀμφακίνων < β̄· οἴνῳ διεὶς καὶ μέλιτος ποιήσας πάχος ἐπίβρεχε ἔξωθεν ἐπιρρίπτων σπογγάριον ὀξυκράτῳ δεδευμένον καὶ ταινιδίῳ καταλάμβανε.

Ἄλλο. ἐρεγμοῦ λεπύρων καὶ κηκίδων καὶ βαλαυστίου τὸ ἴσον· ἕψε ἐν ὕδατι, ὅταν δὲ διαλυθῇ, τρίψας ἐπιμελῶς ἐπιτίθει σὺν τῷ σπόγγῳ, καθάπερ προείρηται.

Ἄλλο. μολίβδου ῥινήματος < ῑς̄, κωνείου, μάννης, ψιμυθίου, ὑποκιστίδος χυλοῦ ἀνὰ < ᾱ· οἴνῳ διαλύσας χρῶ, καθὰ προείρηται.

νβ′. Πρὸς τὸ ἀνήβους καὶ ἀγενείους ἐπὶ πολὺ μένειν καὶ πρὸς τὰς τῶν μορίων καὶ διδύμων φυλακάς· ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ψίλωθρα.

Κιμωλίας γῆς καὶ ψιμυθίου τὸ ἴσον· ἀναλάμβανε ὑοσκυάμου χυλῷ, 1
ὥστε σχεῖν γλοιοῦ πάχος, εἶτα ἐπιβάλλων ἐλαίου σχινίνου, ὅσον ἐξαρκεῖ, ἀνάκοπτε καὶ χρῶ.

Ἄλλο. Κωνείου χυλὸν καὶ στρύχνου καὶ ὑοσκυάμου καὶ θέρμου τῶν ἁπαλωτάτων φύλλων καὶ ψυλλίου τὸ ἴσον· τρίψας χρῶ πρότερον ἀποσμήξας καὶ λούσας· δεῖ δὲ πρὶν ἡμέρας ὑδροποτεῖν.

Ψίλωθρον ἀφανιστικὸν τριχῶν. 2

Ὀνίσκων κατοικιδίων τῶν σφαιρουμένων < β̄, σανδαράχης < δ̄, ἀσβέστου < η̄, ὄξους παλαιοῦ κύαθον ᾱ, κονίας συκίνης κοτύλην ᾱ· ἕψε ἐν χύτρᾳ καὶ χρῶ ἐν βαλανείῳ.

να′ *Galenus XIV 463 sq.* 5 ἐροῦμεν] *VI 51* 25—27 *Aëtius VI 63*

1 τοὺς] καὶ τοὺς B 3 πτώσεως ABHM*a* 4 χειρουργικὴν] χειρουργίαν καὶ D 7 τρυγὸς οἴνου] tartaru *a* 8 οἴνῳ] DFGK*a*: οἴνου ABEHM 9 σπόγγον D: σπογγάριν M καταλαμβάνων D 10—12 *om.* G: *post lin. 14* D 10 βαλαυστίων DF ἕψει D 12 καθὼς D 13 μολιβδίνου FG κωνείου] DF: κωνίου ABEGHKM(*a*) μάννης *om. a* 14 καθὼς D 15 ἀνήβους *et* ἀγενείους permutat *a* 16 τῶν μορίων καὶ *om. a* μορίων] αἰδοίων E ταὐτῷ δὲ] hoc *a* 19 σχεῖν] ABDEHM: ἔχειν FGK ἐπιβαλὼν DF 21 κωνείου] DFKM: κωνίου ABEGH(*a*) θέρμων E 23 *nonne* ἡμέρας ⟨γ̄⟩ *vel sim.*? 24 ψίλωθρα ἀφανιστικὰ D 26 κύαθον . . . συκίνης *om.* D κοτύλην] κ° ABEFGHM: κ°χ D*a*: *om.* K ᾱ *om.* K ᾱ . . . μέρη *(pr. p. 264, 1) om.* H ἕψει D 27 καὶ] μετὰ κονίας συκίνης D

Ἄλλο. ἀσβέστου κονίας μέρη β̄, ἀρσενικοῦ μέρη β̄, Κιμωλίας μέρος ᾱ· ἑψήσας ἐν ὕδατι χρῶ, ὡς εἴρηται.

Ἄλλο ἁπλοῦν καὶ ἄοσμον. κονίας ἀσβέστου ξε ᾱ, σανδαράχης Γο ᾱ· ἕψε, ὡς εἴρηται, καὶ χρῶ.

τὰ δὲ ἄτριχα ἐν τοῖς ὀφθαλμικοῖς εἴρηται.

νγʹ. Περὶ βουβωνοκήλης καὶ ἐντεροκήλης καὶ ὑδροκήλης.

1 Αἱ μὲν κατὰ ῥῆξιν τοῦ περιτοναίου γινόμεναι κατολισθήσεις τῶν ἐντέρων χαλεπαὶ λίαν εἰσίν, αἱ δὲ διὰ ἀραίωσιν εὐιατότεραι τοῖς παιδίοις μᾶλλον ὡς ὑγροτέροις συμβαίνουσαι, καὶ πολλὰ πάνυ χωρὶς χειρουργίας διά τε τῶν ἐπιτιθεμένων φαρμάκων καὶ τῆς προσηκούσης ἐπιδέσεως ἐθεραπεύθησαν. χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις δυνάμεσιν τοῦτο μόνον ἡμῶν προσθέντων, ὡς μόνῳ τῷ τόπῳ τὰ πάθη διαφέρουσιν· ἔτι μὲν γὰρ ἄνω κατὰ τὸν βουβῶνα τοῦ ἐντέρου μένοντος βουβωνοκήλη, κάτω δὲ πρὸς ὄσχεον ἤδη κατενεχθέντος ἐντεροκήλη προσαγορεύεται. σιδίων τοίνυν ∠ ῑ, κηκῖδος ὄμφακος ∠ ε̄, ἑψήσας ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ κυάθοις γ̄ λεάνας τε ἐπιτίθει προανατρίψας τὸ ἔντερον καὶ προκαταντλήσας ὕδατι ψυχρῷ ἐπίλυε δι᾽ ἡμερῶν ῑ μένοντος ἐπὶ κλίνης τοῦ θεραπευομένου ἐπὶ λ̄ ἡμέρας καὶ πίνοντος κυπαρίσσου ἀφέψημα μετὰ οἴνου ἢ σφαιρίων κυπαρίσσου τριώβολον ἐν κράματι· τὸ δὲ φάρμακον ἐπὶ παίδων ποιεῖ.

Ἄλλο. ἀνακόλλημα· συμφύτου ῥίζης, πρασίου χυλοῦ, ἀμυγδάλων πικρῶν, κόμμεως ἴσα.

Ἄλλο. τερεβινθίνης Γο ᾱ ∠ʹ, κηροῦ, λιβάνου, σμύρνης, ἰχθυοκόλλης, κοχλιῶν σὺν τοῖς ὀστράκοις ἀνὰ Γο ᾱ· τὴν ἰχθυόκολλαν ὄξει πρόβρεχε ἡμέραις τρισίν.

Ἄλλο. κυπαρίσσου σφαιρίων Γο ᾱ ∠ʹ, κηκίδων Γο ᾱ, σιδίων Γο ∠ʹ, ταυροκόλλης Γο γ̄, μάννης λιβάνου Γο ∠ʹ, συμφύτου Γο ∠ʹ, κοχλιῶν σὺν τοῖς ὀστράκοις Γο ᾱ· τὰ σφαιρία καὶ τὰ σίδια οἴνῳ στύφοντι ἑψήσας ἐπὶ πολὺ καὶ λειώσας μῖξον τὰ λοιπὰ καὶ ἀναλαβὼν χρῶ.

Ἄλλο. ἀλόης, σιδίων, λιβάνου, ὑποκιστίδος χυλοῦ, κόλλης τεκτονικῆς, πίσσης, ἀσφάλτου ἀνὰ Γο ᾱ ∠ʹ, οἴνου γλυκέος τὸ ἀρκοῦν.

1—4 *Galenus XII 454 sq.; Aëtius VI 64* 5 εἴρηται] κβʹ *19* 23—31 *cf. Aëtius XIV 24*

2 ἐν *om.* K 4 ἔψει D 5 *om. a* 7 κατολισθήσεις] κάτω αἰσθήσεις K 9 πολλαὶ D 11 ταῖς] οὖν ταῖς D: δὲ ταῖς J[2] 12 τῷ τόπῳ *om.* K 13 ἔτι μὲν] est *a* 15 ε̄] ῑ D οἴνῳ αὐστηρῷ] *mut. in* οἴνου αὐστηροῦ D 16 κυάθους D*a* τε *om.* D 17 ψυχρῷ] χρῶ FG 18 ἡμ^ε λ̄ K κυπαρίσσων DF 19 τὸ δὲ] *corr. ex* τὸ B: hoc *a* 21 Ἄλλο *om.* D 25 ἡμέρας EM, *corr.* M: ἡμ^ε DK τρισίν] γ̄ DK 26—31 *om.* D 26 ∠ʹ *(alt.)*] ᾱ H: ∠ʹ κοχλιῶν σὺν τοῖς ὀστράκοις Γο ᾱ E 27 Γο *(sec.)*] Γο ᾱ AE: ἀνὰ Γο F κοχλιῶν . . . ᾱ *(28) om.* E 28 καὶ *om.* FG

῞Ετερον ποικιλώτερον· ποιεῖ καὶ τελείοις τοῖς μὴ χρονίσασιν. 2

Χρυσοκόλλης, ταυροκόλλης, σαρκοκόλλης, ἰχθυοκόλλης, λίθου γαγάτου, λίθου αἱματίτου, ῥοῦ Συριακοῦ, ῥοῦ βυρσοδεψικοῦ, ἀκακίας ἀνὰ Γ° α̅ ∠′, λίθου πυρίτου ἀπύρου, μάγνητος τοῦ φυσῶντος, στυπτηρίας σχιστῆς, μάννης λιβάνου ἀνὰ Γ° α̅, πίσσης Βρυττίας Γ° ε̅, κοχλιῶν μετὰ τῶν ὀστράκων Γ° α̅, ἑλκύσματος Γ° δ̅, κηκίδων Γ° α̅, λεπίδος στομώματος Γ° α̅, χαλκοῦ Γ° α̅, ἀσφάλτου Γ° ς̅, μυρσινάτου τὸ ἀρκοῦν· οἴνῳ στύφοντι τὰ ξηρὰ ἀναλαβὼν ἀμολύντῳ χρῶ.

εἰ δὲ μὴ καρτερῶσι κεῖσθαι, τῷ τριγώνῳ τούτους ἐπιδέσμῳ παχυτέρῳ καὶ δυναμένῳ πιλοῦν τὸ ἔντερον ἀσφαλῶς ἐπιδεσμεῖν. ἀπεχέσθωσαν δὲ φυσωδῶν τροφῶν καὶ οἴνου πλείονος καὶ συνεχῶν βαλανείων καὶ συν†όνου κινήσεως, οἷον δρόμου, πηδήσεως, βοῆς καὶ τῶν παραπλησίων.

Πρὸς ὑδροκήλας, ὥστε κενῶσαι τὸ ὑγρόν. 3

Πεπέρεως κόκκους ρ̅, δαφνοκόκκων < π̅, νίτρου < κ̅, κηροῦ < μ̅· ἐλαίου κοτύλῃ ∠′ ἀναλαβὼν χρῶ.

῎Αλλο κάλλιστον. λίθου ᾿Ασίου ἄνθους < ις̅, σταφίδος ἐκγιγαρτισθείσης < λβ̅, κυμίνου Αἰθιοπικοῦ < η̅, νίτρου ἐρυθροῦ < η̅· λειώσας ἐπίθες πυριῶν ὀψὲ καὶ πρωί· τινὲς καὶ θείου < η̅.

῎Αλλο. ἄσβεστον γλοιῷ ἀναλαβὼν ἐπιτίθει σὺν κηρωτῇ καὶ βραχὺ νίτρου μῖξον τῇ ἀσβέστῳ.

῎Αλλο. ῥίζας κράμβης καύσας ἀναλάμβανε τὴν σποδιὰν στέατι χοιρείῳ παλαιῷ τετηκότι, ἐπίλυε δὲ διὰ τρίτης.

πρὸς δὲ τὸ μὴ πάνυ συλλογὴν ὑγροῦ γενέσθαι χρῶ μαλάγματι τούτῳ· κηροῦ λι. β̅ ∠′, πίσσης Γ° δ̅, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γ° δ̅, στυπτηρίας ὑγρᾶς Γ° α̅ ∠′· ποιεῖ δὲ καὶ ἡ δι᾿ αἰγείρων καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπισπαστικαί.

νδ′. Περὶ φλεγμονῆς διδύμου καὶ ὀσχέου καὶ πρὸς ἕτερα αὐτῶν πάθη.

Τοῦ μὲν ὀσχέου τὴν φλεγμονὴν διαγνωστέον ἐκ τοῦ κατὰ τὴν 1 πρώτην τῆς χειρὸς ψαῦσιν αὐτοὺς ὀδυνᾶσθαι κἀκ τοῦ τὴν πυράκτωσιν

2—8 *cf. Aëtius XIV 24* 23—26 *Aëtius XIV 22* νδ′ 1—2 *cf. Aëtius XIV 21*

1 ῞Ετερον] ἄλλο D ποιεῖ] ὃ ποιεῖ D καὶ] καὶ τοῖς K 2 σαρκοκόλλης *om.* B 3 λίθου *om.* AE ῥοῦ *(alt.)*] DFG: *om.* ABEHKM*a* 4 πυρίτιδος D ἀπύρου *om. a* μαγνίτου AE: μαγνήτιδος D τῆς φυσώσης D 5 βηρυτίας D ε̅] *corr. ex* α̅ M³ κοχλιῶν . . . α̅ *(6 alt.) om.* E 6 Γ° α̅ *(alt.) om.* D 7 Γ° α̅ *(pr.) om.* D Γ° *(sec.)*] ἀνὰ Γ° D 8 ἀμολύντως DF 9 καρτεροῖεν D τούτοις FG 12 τόνου K τῶν] τῶν τούτοις D 15 < *(pr.) om.* AE*a* κ̅] η̅ DFG 16 κοτύλῃ] κ° ABDEG HKM: κ/ F: coclear io *a* 17 κάλλιστον *om.* EF λίθου . . . ῎Αλλο *(22) om.* D ἄνθος E 19 πρωὶ καὶ ὀψέ A τινὲς] τινὲς δὲ M 20 βραχεῖ H 23 δὲ *om.* K 25 ∠′ *om.* K Γ° δ̅ *(pr.) om.* D*a* Γ° *(alt.)*] ἀνὰ Γ° D*a* 28 διδύμων EFG

καὶ τὴν σκληρίαν ἐπιτεταμένα φαίνεσθαι· τοῦ δὲ διδύμου φλεγμαίνοντος οὐδὲ πρὸς τὴν ἐλαφρὰν ψαῦσιν ὀδυνῶνται, ἀλλ᾽ ἐπερειδομένων τῶν δακτύλων, καὶ τὸ ἔρευθος ἥ τε σκληρότης αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἧσσον φαίνεται, τῇ δὲ ἐπερείσει σκληρία κατὰ τὸ βάθος ὑπαντᾷ, καὶ πυρετὸς ἔσθ᾽ ὅτε γίνεται.

2 ἰδίως μὲν οὖν ταῖς τῶν διδύμων φλεγμοναῖς ἁρμόζει φλεβοτομία κατὰ τὸ σφυρόν, κοινῶς δὲ πάσαις τά τε καταπλάσματα καὶ κηρωταί. καταπλαστέον τοίνυν αὐτοὺς κυαμίνῳ ἀλεύρῳ ἡψημένῳ ἐν κράματι μετὰ σταφίδων λιπαρῶν ἐκγιγαρτισθεισῶν, καὶ κυμίνου ἢ ἀσφοδέλου ῥίζαν ἑψήσας καὶ λεάνας μίσγε παλῇ ἀλφίτου ἴσῃ καὶ κατάπλασσε ἢ λινόσπερμον ἐν κράματι ἢ τῆλιν ἐν μελικράτῳ ἢ κρίνου ῥίζαν ἐν μελικράτῳ ἢ τρυγὶ προσφάτῳ οἴνου μετὰ παλῆς ἀλφίτου ἢ ἠριγέροντα ἢ κορίαννον χλωρὸν μετὰ σταφίδων ἐξῃρημένων τὰ γίγαρτα. εἰ δὲ πολλὴ ἡ πύρωσις εἴη, φύλλοις ὑοσκυάμου σὺν ἀλεύρῳ πυρίνῳ ἢ ἐξ ἐρεβίνθων κατάπλασσε ἢ καλάμου φύλλοις ἢ κολοκύνθῃ ὠμῇ. χρονίου δὲ τῆς διαθέσεως οὔσης μετὰ σκληρίας σικύου ἀγρίου ῥίζαν ἑψήσας ἐν μελικράτῳ καὶ λειοτριβήσας μετὰ αἰρίνου ἀλεύρου κατάπλαττε. καὶ τοῦτο δὲ καλὸν βοήθημα· σταφίδων ἐκγιγαρτισθεισῶν ℥ ε̄, ἐρεβίνθων ἑκζεσθέντων ℥ ᾱ ∠′, κυμίνου ℥ ᾱ, θείου ℥ θ̄, νίτρου ℥ ᾱ, ῥητίνης ℥ γ̄ ∠′· λείου πάντα σὺν μέλιτι καὶ καταπλάσματι χρῶ. κηρωταὶ δὲ αὗται· ἐλαίου κύαθος ᾱ, κολοφωνίας ℥ ϛ̄, μολυβδαίνης, κυμίνου, σταφίδων, κυαμίνου ἀλεύρου ἀνὰ ℥ δ̄, κηροῦ ℥ β̄· ἕψε τὴν μολύβδαιναν σὺν τῷ ἐλαίῳ ἕως ποσῆς συστάσεως, εἶτα ἐπίβαλλε κηρὸν καὶ ῥητίνην καὶ ἐπάρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἡμιψυγὲς ἐπίχει ταῖς σταφῖσι λείαις καὶ τοῖς ἀλεύροις.

Ἄλλο. ἐλαίου ἀνηθίνου καὶ ῥοδίνου, κηροῦ, πιτυΐνης ἀνὰ ℥ ε̄, κυμίνου ℥ β̄ ∠′, ὀνίδα κόπρον ℥ ᾱ ∠′· λείου σὺν τῇ ὀνίδι τὸ κύμινον καὶ ψυγείσης τῆς κηρωτῆς μίσγε καὶ συλλείου, εἶτα θεὶς ἐν ῥάκει χρῶ ἄνωθεν ἐπιθεὶς ἔριον ἐλαίου ὀμφακίνου, ἢ βουτύρῳ καὶ ῥητίνῃ ἴσοις χρῶ.

3 ἐὰν δὲ ἀπὸ ἱδρώτων ἕλκη ἐν ὀσχέῳ γένηται, κηκῖδα λείαν ἢ στυπτηρίαν ἐπίπασσε λίπει καὶ τραγείᾳ χολῇ καὶ περίχριε.

8—10 *cf. Oribasius, Synops. IX 36 = Ad Eunap. IV 103* 28—30 *Oribasius, Synops. IX 35 = Ad Eunap. IV 102*

1 ἐπιτεταμένας ? δὲ *om. a* 2 οὔτε D 3 καὶ] *ras.* D αὐτοῖς] DK: αὐτῆς ABEFGHM: *om. a* 4 ἥσσων ABEFM ἐπερείσει] *om.* F: ἐπερείσει δήσει K: πιλήσει ἢ D 7 κηρωτή K 9 καὶ *om.* M 10 πάλιν DG ἴσῳ D: ἴσα FG καὶ *(alt.)*] DFG: *supra add.* B: *om.* AEHKM*a* 12 τρυγὴ K: τρύγα D*a*: τρυγὸς F προσφάτου DFK: recentem *a* παιπάλης D ἢ *(sec.) om.* A ἢ *(tert.)*] D*a*: *om.* ABEFGHKM 14 ἡ] D: *om.* ABEFGHKM εἴη] ᾖ D ἢ] et *a* 16 ῥίζας D 19 γ̄ *om.* D 20 καταπλάσμασι D κυ ABDEFHKM: κο G: ciatum *a* 21 καλοφα D 22 ἕψει D: ἕψαι F σὺν τῷ] εὐτόνως ἐν D ποσῆς *om.* D 25—p. 267, 5 *om.* D 26 κόπρου E *et e corr.* M σὺν τῇ] αὐτῇ AE 27 ψυγεῖσαν τὴν κηρωτὴν FG, *e corr.* B συλλείου] psillium *a* 28 ἐπιτιθεὶς FG: ἐπιτίθει E ἐλαίου] ex oleo *a* ἴσως F: ἴσον E 29 κικῖδι K ἢ] et *a*

πρὸς δὲ τοὺς ἀφθῶντας διδύμους γῆν Κιμωλίαν μεθ᾽ ὕδατος προκαταχρίσας ἔασον ξηρανθῆναι καὶ κατανίψας ὕδατι θερμῷ μυρσίνην ξηρὰν καὶ σμυρνίου μικρὸν τρίψας κατάπλασσε.

τὰς δὲ ἐσκαρκώσεις τὰς ἐπὶ τῶν διδύμων τέφρα κληματίνη νίτρῳ καὶ ὕδατι φυραθεῖσα ἰᾶται καταπλασσομένη.

κνησμοῦ δὲ περὶ ὄσχεον ὄντος νίτρον, σταφίδα ἀγρίαν, στυπτηρίαν ὑγρὰν ὄξει λειοτριβήσας καὶ ῥοδίνῳ κατάχριε ἐν βαλανείῳ, μετὰ δὲ τὸ λούσασθαι κατάχριε ᾠοῦ τὸ λευκὸν μετὰ μέλιτος.

νε΄. Περὶ γονορροίας καὶ ὀνειρωγμοῦ.

Ἡ γονόρροια σπέρματός ἐστιν ἀκούσιος ἀπόκρισις συνεχῶς γινομένη χωρὶς τῆς κατὰ τὸ αἰδοῖον ἐντάσεως διὰ τὴν τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως ἀσθένειαν γινομένη· ἐφ᾽ ἧς ἁρμόζει ἐφ᾽ ἡσυχίας τηρεῖν σκέποντας τήν τε ὀσφὺν καὶ τὰ ἐφήβαια πιλήμασι δι᾽ οἴνου καὶ μηλίνου ἢ οἰνανθίνου, ἑξῆς δὲ καταπλάσσειν τοῖς διὰ φοινίκων, μήλων, οἰνάνθης, ἀκακίας τε καὶ ὑποκιστίδος καὶ ῥοὸς καὶ τῶν ὁμοίων, ἐγκαθίζειν τε σχίνου καὶ βάτου καὶ τῶν παραπλησίων ἐν οἴνῳ ἀφεψήμασιν ἢ καὶ ὕδατι καὶ τροφαῖς χρῆσθαι ἀναξηραντικαῖς. μετὰ δὲ τοὺς πρώτους χρόνους ἄγειν ἐπὶ γυμναστικὴν ἀγωγήν, δι᾽ ἧς τό τε ὅλον σῶμα καὶ τὰ πεπονθότα μέρη εἰς ῥῶσιν περιαχθήσεται.

πρὸς δὲ τὸν τοῦ σπέρματος πλεονασμὸν ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς αὐτάρκως εἴρηται κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον, ἔνθα καὶ πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους συνουσιάζειν γέγραπται καὶ πρὸς ὀνειρωγμούς. προσωφελοίη δ᾽ ἂν αὐτοὺς καὶ στρωμνὴ ψυχροτέρα καὶ κατάκλισις σώματος ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ᾽ ἀριστερά, καὶ ὅσα φάρμακα ψυχρὰ ὑποχριόμενα τῇ ὀσφύι, ὁποῖά ἐστι τό τε κορίαννον καὶ κώνειον καὶ τὸ ψιμύθιον καὶ ἀνδράχνη, πάντα δὲ μετ᾽ ὄξους.

νϛ΄. Περὶ σατυριάσεως.

Ἡ σατυρίασις παλμός ἐστι τοῦ αἰδοίου φλεγμονώδει τινὶ διαθέσει τῶν σπερματικῶν ἀγγείων ἑπόμενος μετ᾽ ἐντάσεως· καὶ εἰ μὴ παύσαιτο

1—8 *cf. Aëtius XIV 20* 1—5 *Oribasius, Synops. IX 36 = Ad Eunap. IV 103* νε΄ *cf. Aëtius XI 33—34* 10—11 *Oribasius, Synops. IX 37* 21 εἴρηται] *I 38* 22 γέγραπται] *I 36* 22—26 *Oribasius, Synops. IX 38* νϛ΄ *Oribasius, Synops. IX 37; cf. Aëtius XI 32*

2 κατανίψας] FG: κατάνιψαι ABEHKM*a* μυρσίνην] et mirsinum *a* 8 τῷ λευκῷ D 10 ἔκκρισις D 14 δὲ *om. a* κατάπλαττε D 15 τε καὶ *om.* D καὶ ῥοός] ῥοῦ D: et malo granato *a* 16 οἴνου F ἀφεψημένων D καὶ *(tert.) om.* D*a* 17 ὕδατι] DK*a*: ὕδασι BEFGM: ὕδασιν AH χρῆσθαι] DFGK: χρήσασθαι ABEHM 18 γυμναστικῆς ἀγωγῆς D διαγωγήν FG τε τὸ K 19 ἀχθήσεται D 23 αὐτοὺς καὶ *om. a* κλίσις D 24 ἐπ᾽] *om.* FG*a*: ἐπὶ D ψυχρὰ *om.* E 25 τὸ *(alt.) om.* G 28 παλμός ἐστι] DFGK: ἐστι(ν) παλμὸς ABEHM*a* 29 ἐνστάσεως BHM, *corr.* B παύσοιτο D

ὁ παλμός, κατασκήπτειν εἴωθεν εἰς πάρεσιν τῶν σπερματικῶν ἀγγείων ἢ σπασμόν, καὶ ἀπόλλυνται ὀξέως οἱ σπασθέντες, τελευτῶντες δὲ φυσῶνται γαστέρα καὶ ἱδροῦσι ψυχρόν· ἔστι δὲ τὸ νόσημα σπάνιον μέν, καὶ γυναιξὶ δὲ συμβαῖνον.

φλεβοτομεῖν οὖν αὐτίκα καὶ δίαιταν ἐφεξῆς λεπτήν τε καὶ ἄοινον ἐπιτρέπειν καὶ καθῆραι μὲν ἰσχυρῶς μηδέποτε, ἡσυχῇ δέ. ἄριστον μὲν οὖν ἐστι τεῦτλον καὶ μαλάχη καὶ τῆς λινοζώστεως ὀλίγον καὶ τῶν κογχαρίων ὁ ζωμός· οὐ κάκιον δὲ καὶ ἁπλῶς κλύζειν. τὰς δὲ οὐρητικὰς δυνάμεις φυλακτέον. ἐπιφέρειν δὲ καὶ τῇ ὀσφύι τῶν ψυχόντων, οἷον στρύχνου χυλὸν ἢ ἀνδράχνης ἢ ὑοσκυάμου ἢ κωνείου. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τὸν καυλὸν καὶ τὸν περίνεον τῶν πραϋνόντων ψυκτηρίων καταχρίειν τινί, οἷον λιθαργύρῳ, Κιμωλίᾳ, ψιμυθίῳ, ὄξει διειμένοις ἢ ὕδατι ἢ οἴνῳ γλυκεῖ ἢ σιραίῳ. ὕπτιον δὲ ἀναπαύεσθαι βλαβερόν. πίνειν δὲ τὴν τῆς νυμφαίας ῥίζαν καὶ ἶριν καὶ ἀδίαντον· τοῦ δὲ πηγάνου συμφέροι ἂν καὶ τῷ γονορροϊκῷ καὶ τῷ σατυριῶντι. τροφὴν δὲ διδόναι σιτώδη ὀλίγην καὶ δίψει πιέζειν. ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πάθους σικυαστέον μετὰ κατασχασμοῦ· εἰ δὲ πλῆθος παρακέοιτο, καὶ βδέλλαις κενοῦν καὶ τὰς κοιλίας ὠμῇ λύσει καταπλάσσειν.

νζ΄. Περὶ πριαπισμοῦ.

Ὁ πριαπισμός ἐστιν αὔξησις αἰδοίου μόνιμος εἰς μῆκός τε καὶ κύκλον ὀγκουμένου χωρὶς ὁρμῆς τῆς πρὸς ἀφροδίσια· φυσῶδες δέ ἐστι δηλονότι πνεῦμα τὸ ἐξογκοῦν τὸ μόριον τικτόμενον ἐξ ὑγρῶν [καὶ] γλίσχρων καὶ παχέων ὑπὸ θερμότητος μετρίας. πρόδηλον οὖν, ὡς οὐ δεῖ τὰ μόρια θερμαίνειν, ἀλλὰ ψύχειν ἐπιεικῶς τῇ ῥοδίνῃ κηρωτῇ μεθ᾽ ὕδατος ἀνακοπτομένῃ καὶ διὰ τοῦ χαμαιμήλου τῷ τε αἰδοίῳ καὶ ταῖς ψόαις ἐπιτιθέντα. τὴν δίαιταν καὶ φάρμακα προσάγειν τῆς λεπτυνούσης δυνάμεως ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς, προσάγειν δὲ καὶ τὰ φυσικῶς ἐνεργοῦντα τὰ διὰ τῆς πείρας εὑρημένα. τήν τε οὖν νυμφαίαν πίνειν

νζ΄ *Oribasius, Synops. IX 39 = Ad Eunap. IV 104; cf. Alexander Trall. II 499 sq.; Aëtius XI 32*

3 μέν *om. a* 4 δὲ] DK: *om.* ABEFGHM*a* συμβαίνειν FG 5 ἐφεξῆς] K: *om.* ABDEFGHM*a* τε *om.* D 6 καθῆραι] *Or*: καθ᾽ ἡμέραν ABDEFGHKM*a* μὲν *(pr.)*] μένον K: δὲ F: *om. a*: μὲν μηδέποτε *Or* ἰσχυρῶς . . . δέ] ἰσχνοῦν δὲ ἡσυχῇ *Or* μηδέποτε] μηδέποτε δὲ DK*a*: δὲ *add. mrg.* B δέ] *om.* DFG*a*: *in ras.* B μὲν *(alt.) om.* K*a* 8 ξυσμός AE κακὸν DF διουρητικὰς D*a* 9 ψυχόντων] ψυχόντων τινά D 11 καὶ *(pr.) om.* K 12 ἢ] D(F?)G*a*: *supra scr.* B[3]: *om.* ABEHKM 14 piganum uero *a* δὲ *(alt.)*] τε D πηγάνου] πηγάνου λαμβάνειν D 16 ὀλίγην] ὅλην K 17 παράκειται DFG 18 καταπλάττειν DFG 20 αὔξησις αἰδοίου ἐστὶ D 21 χωρὶς] D: χωρὶς τῆς ABEFGHKM τῆς *om.* D δέ] τε DH ἐστι . . . μόριον *(22)*] ἐστι τὸ μόριον δηλονότι πνς ἐκεῖ D 22 πνεῦμα] *corr. ex* πνς F: πνεύματος G τὸ *(pr.) om.* G τικτομένου D καὶ *om. Or* 23 καὶ παχέων] humoribus *a*: καὶ παχέων χυμῶν DK οὖν] D: *om.* ABEFGHKM*a* 25 τοῦ] τοῦτο K τῷ . . . προσάγειν *(26)*] ὅσα τε D 26 ἐπιθέντα EM διαίρεσιν FG 27 ἐπιφανῶς] DK: φανερῶς ABEFGHM 28 εὑρημένα] DFGB[3]: εἰρημένα ABEHKM*a* πίνειν καὶ *om.* D

καὶ τούτοιc διδόναι καὶ τὸ τοῦ ἄγνου cπέρμα καὶ πηγάνου χλωροῦ τοῖc ὄψοιc μιγνύντα· τοῦτο δὲ κατ᾽ ἀρχὰc μὴ διδόναι (θερμαίνει γὰρ ἱκανῶc), ἀλλ᾽ ὕcτερον μετὰ τὴν χρῆcιν τῶν ἄλλων λεπτυνόντων. κενώcει δὲ χρώμενον δι᾽ ἐμέτων τοῦτο ποιεῖν· αἱ γὰρ διὰ τῆc κάτω γαcτρὸc ῥευματίζουcι πολλάκιc γειτνιῶντα τὰ μόρια. καὶ γυμναcίαν δὲ καὶ τρῖψιν παραληπτέον πρὸc τὴν τῶν πνευμάτων διαφόρηcιν. οὐδενὶ τῶν εἰρημένων ἁρμόζει cυνουcία, πλὴν ἐφ᾽ ὧν διὰ τὴν ταύτηc ἀποχὴν πλεονάζειν cτοχαζόμεθα.

νη΄. Περὶ ἀπράκτων μορίων.

Οἱ τοῦτο τὸ πάθοc ἔχοντεc οὐχ ὁρμῶcι πρὸc ἀφροδίcια καὶ ἄθυμοι διὰ τοῦτο γίνονται· αἰτία δὲ τούτων ἢ τῶν μορίων παράλυcιc ἢ cπέρματοc ἔνδεια. τῶν τε οὖν γεννητικῶν τοῦ cπέρματοc ἐν τοῖc ὑγιεινοῖc κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον εἰρημένων καὶ τῶν παρορμώντων εἰc cυνουcίαν κατὰ τὴν ἁπλῆν δύναμιν νυνὶ τὰ ἰcχυρότερα προcθετέον. κοινῶc μὲν οὖν τοῖc πρὸc παράλυcιν ἀκόποιc κἀνταῦθα χρηcτέον· ἰδίωc δὲ καύcαc ἀcκαλαβώτην λειοτρίβηcον, εἶτα ἐπιβαλὼν ἔλαιον χρῖcον τοῦ δεξιοῦ ποδὸc τὸν μέγαν δάκτυλον καὶ cυγγίνου· εἰ δὲ βούλει παύcαcθαι, ἀπόπλυνον τὸν δάκτυλον. καὶ τὸ διὰ τῶν ἀcκαλαβωτῶν δὲ πολυμίγματον φάρμακον τῶν δραcτηρίων ἐcτί. προποτίζειν δὲ τοῖc ἐντατικοῖc, οἷόν ἐcτι πρῶτον τοῦτο· πεπέρεωc, κωναρίων, πετροcελίνου, ἐλαφείου αἰδοίου ῥινήματοc, τερεβινθίνηc ἴcα· μέλιτι ἀναλάμβανε.

Ἄλλο. ἐρεβίνθων ὠμῶν, κωναρίων ἀνὰ 𐅻 β̅, εὐζώμου, πεπέρεωc ἀνὰ 𐅻 α̅· μέλιτι δίδου δίδραχμον cὺν οἴνῳ.

καὶ ἡ cατυριακὴ λεγομένη πολυcύνθετοc ἁρμόcει καὶ τὰ τούτοιc παραπλήcια. cκοπεῖν δὲ καὶ τὰc ἄλλαc τοῦ πάθουc αἰτίαc καὶ κατάλληλον αὐταῖc ἐπιφέρειν τὴν διόρθωcιν.

νθ΄. Αἰδοιικὰ καὶ ἑδρικά.

1 Τὰ ἐν αἰδοίοιc ἕλκη καὶ τὰ κατὰ τὴν ἕδραν χωρὶc φλεγμονῆc ὄντα ξηραινόντων πάνυ δεῖται φαρμάκων, οἷά ἐcτι τό τε διὰ τοῦ κεκαυμένου χάρτου καὶ ἄνηθον κεκαυμένον ξηρὸν καὶ κολοκύνθη κε-

13 εἰρημένων] *I 35—36* 19—23 *Galenus XIV 487 sq.* 28—p. 270, 6 *Oribasius, Synops. IX 34 = Ad Eunap. IV 101*

1 καὶ *(sec.) om. a* 2 piganum uiride *a* 4 δὲ] τε FG τοῦτο ποιεῖν] ποιεῖν τοῦτο K: bibere hoc *a*: τοῦτο δὲ ποιεῖν μάλιcτα μετὰ τροφήν FGJ² 8 πλεονάζειν] τὸ cπέρμα πλεονάζειν FGJ²: τὸ cπέρμα *post* πλεονάζειν *ins.* M³ 11 αἰτίαι FGK 14 νυνὶ *om.* D ἰcχυρὰ E προcθεκτέον M 17 cυγγίγνου ABHM: cυνγίνου K 18 τὸ *om.* K 20 ἐνcτατικοῖc B, *sed corr.*: cυντακτικοῖc K οἷόν] ὧν D κωναρίων] κ/ᵒ κ̅ κοκκοναρίων D 22—26 *om.* D 22 ἀνὰ 𐅻] ʒ *a* 23 𐅻] ʒ *a* 28 τὰ *(alt.) om.* FK χωρὶc] χωρὶc μὲν D 29 πάνυ *om.* FG τοῦ *om.* E 30 ἀνήθου κεκαυμένου D ξηρίον D κολοκύνθηc D: κολοκύντη FGK κεκαυμένηc D

καυμένη. τοῖς δὲ ἀνίκμοις καὶ προσφάτοις τῶν ἑλκῶν καὶ ἡ ἀλόη φάρμακον ἀγαθόν ἐστιν ἐπιπαττομένη ξηρὰ χνοώδης· πάντων δὲ αὐτῶν ἀνωδυνώτατόν τε καὶ οὐδενὸς ἧττον δραστήριον ὁ πομφόλυξ ἐστίν. εἰ δὲ ὑγρότερα τύχοι τὰ ἕλκη, πίτυος φλοιὸς καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ λίθος αἱματίτης· εἰ δὲ καὶ βάθος αὐτοῖς τι συνείη, τοῖς εἰρημένοις μάννης μικτέον. νομῆς δὲ οὔσης καταπλαστέον φακῇ μετὰ σιδίων καὶ τῷ κοράκῳ δι᾽ ὀξυμέλιτος προσαγορευομένῳ χρηστέον τῷ τε Βιθυνῷ καὶ τῷ διὰ χάρτου. ῥαγάδας δὲ τὰς ἐν αἰδοίοις καὶ ἕδρᾳ ὠφελεῖ ῥητίνη φρυκτὴ σὺν ῥοδίνῳ τριβεῖσα, ὥστε γενέσθαι γλοιῶδες, μιγνυμένου καὶ ᾠοῦ λεκίθου καὶ ὀπίου, ἢ κισσοῦ φύλλων ξηρῶν κεκαυμένων ἡ τέφρα τριβεῖσα σὺν ῥοδίνῳ ἐν μολυβδίνῃ θυΐᾳ προσφερέσθω. καὶ ὁ δι᾽ οἰνελαίου δὲ τροχίσκος καὶ τὸ λιθοφρύγιον πάνυ καλά εἰσι πρός τε ῥαγάδας καὶ τὰ περὶ τὴν στεφάνην ῥυπαρὰ ἕλκη, καὶ μάλιστα ὅταν ἀποσύρειν μὴ δύνανται.

2 Ἕτερον ἀπουλοῦν καὶ τὰς δριμύτητας ἀμβλῦνον.

Καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης 𐅻 β̅, ῥόδων ἀπωνυχισμένων τῶν φύλλων 𐅻 ϛ̅· ξηρὸν ἐπίπασσε προαπονίπτων οἴνῳ.

πρὸς δὲ τὰ κονδυλώματα· χαλκίτεως, ὑσσώπου κηρωτῆς, μυελοῦ ἐλαφείου, βάτου φύλλων ἴσα μετὰ κηρωτῆς, καὶ ὁ δι᾽ οἰνελαίου ὁμοίως.

εἰ δὲ κατὰ τὸν καυλὸν ἔνδον τῆς τοῦ αἰδοίου τρήσεως ἀφανὲς ἕλκος γένηται, γινώσκεται ἐκ τοῦ πῦον ἢ αἷμα κενοῦσθαι χωρὶς οὐρήσεως. θεραπεύεται δὲ πρῶτον μὲν ὑδαρεῖ μελικράτῳ κλυζόμενον, ἔπειτα δὲ γάλακτι, κἄπειτα μίξαντας τῷ γάλακτι τὸ τοῦ ἀστέρος κολλούριον ἢ τὸν λευκὸν τροχίσκον ἢ τὸν διὰ λωταρίων ἐν μολυβδίνῃ θυΐᾳ παραπέμπειν ἤγουν καὶ πτερὸν βάψαντας διαχρίειν, εἶτα λεπτὸν στρεπτὸν χρίσαντας ἐνθεῖναι. κάλλιστον δέ ἐστι καὶ τὸ λαμβάνον κηκῖδος καὶ πομφόλυγος ἀμύλου τε καὶ ἀλόης ἴσα λειωθέντα ῥοδίνῳ καὶ χυλῷ ἀρνογλώσσου.

6—8 *Aëtius XIV 17* 8—14 *cf. Aëtius XIV 15* 8—11 *Oribasius, Synops. IX 35 = Ad Eunap. IV 102* 16—17 *Aëtius XIV 15* 24—28 *cf. Oribasius, Synops. IX 34 = Ad Eunap. IV 101*

1 καὶ *(alt.) om. a* 2 ἐπιπαττομένη] BDGK: ἐπιτατομένη F: ἐπιπλαττομένη AEHM*a* δὲ *om.* ABEH αὐτῶν] DK: *om.* ABEFGHM*a* 3 τε] *om.* ADEFG: *corr. ex* δὲ K οὐδὲν FG 4 ἐστί BGHK φλοιὸς] ὁ φλοιὸς F 5 εἰ] τούτοις ἁρμ° εἰ D καὶ] *ins.* M: *om. a* συνῇ D *Or*: συνήει K 7 προσαγορευόμενον F: *comp.* G: προσαγορευομένου H τε] δὲ G 8 δὲ] τε FG 10 καὶ ὀπίου] ὀπτῆς *Or*: καὶ ἀπίου D ἢ] DFG: ἤγουν ABEHKM: *om. Or* κεκαυμένων *om.* D 11 ἐν] FG: ἐν τῇ ABDEHKM μολυβδίνῃ] DK: μολιβδίνῃ G: μολυβδίνῳ F: μολυβδαίνῃ ABEHM 12 λινοφρύγιον K 13 ἐν τῇ στεφάνῃ D 14 δύνωνται D 15 ἀπουλοῦν] E*a*, *e corr.* M: ἁπλοῦν ABDFGHK καὶ *om.* D 16 πεπλυμένης D: π^ε G: π^επ^ε ABEFGHKM: piperis *a* 17 τῶν *om.* M ξηρῶν D οἴνῳ] DFG: ἀπίῳ ἢ οἴνῳ K: ἀπίῳ ABEHM*a*: οἶνον *mrg.* B[3] 19 μετὰ *om.* K ὁ δι᾽ οἰνελαίου] ῥοδίνου ἐλαίου DFG ὁμοίως] δὲ ὁμοίως M 21 ἐκ] μὲν ἐκ DFG 23 δὲ *om.* F*a* μίξαντες K τὸ] τὸν D τὸ . . . ἢ *(24) om.* K κολλούριον . . . λευκὸν *(24)*] καλούμενον D 24 μολυβδαίνῃ ABEHM*a* 25 ἤγουν] ἢ D: *om. a* καὶ] *del.* K λεῖπον K 26 χρίσαντας] DFG: χρίσαν ABEHKM: inunctum *a* ἐντιθέναι D τὸ] τοῦτο M 27 καὶ *(alt.)*] τε καὶ D χυλοῦ K

πρὸς δὲ τοὺς τοῦ αἰδοίου πόνους· βουτύρου καὶ ῥητίνης ἴσοις ταkεῖcι καλῶς ἐπιπλάττειν, ἢ λινοσπέρμου χυλῷ λείου cμύρνης καὶ ῥητίνης φρυκτῆς τὸ ἴσον καὶ ἐπιτίθει. 3

πρὸς δὲ τὸ οἰδοῦν αἰδοῖον· ἀμπέλου φύλλων ἁπαλῶν < α̅, ψιμυθίου < ε̅· τρίψας κατάπλασσε. χρῶ δὲ καταντλήσει θαλάττῃ ψυχρᾷ καὶ ἀναπαύσει καὶ ἀναδήσει τοῦ καυλοῦ.

θύμους τοὺς ἐν αἰδοίοις ἀποθεραπεύει καὶ οὐκ ἐᾷ πάλιν αὔξεσθαι τέφρα κλημάτων σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα ἰτέας τε τοῦ φλοιοῦ κεκαυμένου ἡ τέφρα. καθόλου δὲ ὅ τε θύμος καὶ ἡ μυρμηκία καὶ ἀκροχορδὼν διὰ μὲν τῶν σφοδρῶς ἑλκούντων φαρμάκων ἀποσπασθήσεται, διὰ δὲ τῶν σηπόντων νεκρωθήσεται· ἰδίως δὲ ἐλατήριον μεθ' ἁλῶν ἐπιτεθέν, ὄλυνθοι μετ' ὄξους καὶ νίτρου καὶ ἀλεύρου, ὀπὸς συκῆς χριόμενος, σμαρίδος κεφαλὴ ταριχηρὰ καυθεῖσα, ἰὸς μετὰ θείου ἀπύρου καυθείς, τιθυμάλλου ὀπὸς χριόμενος, ὠκίμου φύλλα μετὰ χαλκάνθου, ἡλιοτροπίου τοῦ μεγάλου καρπὸς σὺν οἴνῳ καταπλασθείς.

Πρὸς φλεγμονὴν δακτυλίου. 4

Ψιμυθίου Γ° δ̅, πομφόλυγος Γ° α̅ ἢ καδμίας ἁπαλῆς, λιβάνου Γ° α̅, σέρεως χυλοῦ κοτύλην α̅· ἄνιε κατὰ βραχὺ τὸν χυλὸν ἐπιβάλλων, ἕως οὗ ἀναλωθῇ, εἶτα ποιήσας κηρωτὴν ἐξ Γ° β̅ κηροῦ καὶ ῥοδίνου λι. α̅ ἀναξύσας μίγνυε μαλάσσων εὐτόνως· ἔνιε δὲ διὰ πυουλκοῦ καὶ ἐπάνω ἐπίδει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ῥαγάδας φλεγμαινούσας καὶ τὰς μετὰ πυρώσεως ἢ δηγμοῦ ἐν ἕδρᾳ ἑλκώσεις.

Πρὸς ἐρυσιπέλατα περὶ ἕδραν. 5

Τῆς διὰ χυλῶν λι. α̅, ῥοδίνου τὸ αὔταρκες, ἄρτου καθαροῦ λι. α̅, ὀπίου Γ° α̅, κρόκου Γ° α̅· ὁ κρόκος καὶ τὸ ὄπιον βρέχεται γλυκεῖ, ὁ

νθ' 3 *Oribasius, Synops. IX 35 = Ad Eunap. IV 102* νθ' 4 *Oribasius, IV 601* 24—p. 272, 2 *Aëtius XIV 2*

1 πρὸς . . . πόνους] *pro titulo* ABEHM*a* δὲ *om. a* ῥητίνης] ῥοδίνης D: ῥοδίνου F 2 ἐπιπλάττειν] DF: ἐπιπράττειν G: ἐπιπλάττει K: ἐπίπλαττε ABEHM*a* λείῳ FG σμύρνης] σὺν σμύρνῃ FG καὶ *om.* D 3 ῥητίνῃ G 5 δὲ] δὲ καὶ FGK: καὶ *supra add.* B ψυχρᾷ θαλάσσῃ D 7 τοὺς] δὲ τοὺς DFG: δὲ *postea add.* B 8 τέφρα] καὶ τέφρα K: ταῦτα τέφρα D τε *om.* D 9 καὶ *(alt.)*] καὶ ὁ DFG 10 μὲν *om. a* ἑλκοῦν BHM, *corr.* B[3] 11 νεκρωθήσεται] DFGK: euacuabuntur *a*: νεκρὰ γίνεται ABEHM δὲ] δὲ ποιεῖ D 13 σμαρίδος . . . χριόμενος *(14) om.* D σμαρίδιος K 14 φύλλου K 15 καρπὸς] ὁ καρπὸς D καταπλασθείς] ABDEHM: καταπλαττόμενος FG: κατάπλασσε K 17 Γ° *(pr. et sec.)* ʒ *a* ἢ *om.* D*a* Γ° *(tert.)*] ana ∻ *a* 18 κ° ABEFGHKM: κυ D: coclearium *a* ἄνιε] J: ἔν(ε)ιε ABEGHKM: ἐνιέναι D: *om.* F: ἄνειε *e corr.* B[3] ἐπιβάλλοντα D 19 ἔπειτα D εἶτα . . . κηρωτὴν *om.* FG ἐξ *om.* D β̅] ς̅ D 20 ἀναζέσας D, *e corr.* J ἐνιέναι D, *corr. mrg.* D[3] 21 ἐπιδεῖν D, *corr. mrg.* D[3] καὶ *(pr.) om.* D 22 ἢ] et *a* 23 πρὸς ἐρυσιπέλατα] πέταλα AE, *corr. mrg.* E[3] περὶ] τὰ περὶ D 24 χυλοῦ DF λι. α̅] καὶ D 25 ὀπίου] DFGK: κρόκου ABEHM*a* Γ° α̅ *(pr.) om.* D κρόκου] DFGK: ὀπίου ABEHM*a* Γ° *(alt.)*] ἀνὰ Γ° D καὶ] μὲν καὶ D ὁ] ὁ δὲ D

ἄρτος ὕδατι, εἶτα λειωθεῖσιν αὐτοῖς ἐπιβάλλεται ἡ διὰ χυλῶν καὶ τὸ ῥόδινον καὶ μαλάσσεται. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς θερμοτάτας ποδάγρας.

Ἄλλο, πρὸς φλεγμονὴν δακτυλίου.

Ψιμύθιον οἴνῳ καὶ ῥοδίνῳ ἐν μολυβδίνῳ ἰγδίῳ καὶ μολυβδίνῳ δοίδυκι λειώσας κατάχριε ἢ ψιμύθιον καὶ ᾠοῦ τὸ λευκὸν καὶ ῥόδινον ἐν τῷ αὐτῷ ἰγδίῳ λειώσας, ἕως γλοιῶδες γένηται, κατάχριε.

6 Ἑδρικὸν πρὸς περιωδυνίας.

Ὑοσκυάμου φύλλων τῶν ἁπαλῶν, ἀνδράχνης φύλλων τῶν ἁπαλῶν, ψιχῶν βραχεισῶν εἰς οἶνον, ᾠῶν ὀπτῶν τῶν πυρρῶν τὸ ἴσον, ῥοδίνου τὸ ἀρκοῦν· μετὰ τὸ πυριάσαι τὸν τόπον ῥόδων καὶ μελιλώτων ἀποζέματι ἐπίθες τὸ κατάπλασμα.

7 Ἑδρικὸν κάλλιστον πρὸς τὰς τοῦ δακτυλίου φλεγμονὰς καὶ πρὸς ἐξοχάδας.

Ψιμυθίου, λιθαργύρου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, βδελλίου ἀνὰ γρ. ϛ̄, τερεβινθίνης 𐅻 ᾱ, κηροῦ 𐅻 ∠΄· τὰ ξηρὰ λείωσον χυλῷ στρύχνου ἢ ὑοσκυάμου ἢ ἀνδράχνης καὶ τὰ τηκτὰ μίξας ἀναλάμβανε καὶ μαλάξας ῥοδίνῳ χρῶ. καὶ ἡ φικοτύχη δὲ τὸ φάρμακον καὶ τὸ διὰ μολυβδαίνης πρὸς τὰς τοῦ δακτυλίου φλεγμονὰς ὅ τε διὰ τῶν λωταρίων καὶ ὁ δι' ἁλικακκάβου καὶ ὁ διάροδος τροχίσκος τῶν εὐδοκίμων εἰσὶν ἑδρικῶν τε καὶ αἰδοιικῶν.

8 Πρὸς ἐξοχάδας δακτυλίου.

Φλεγμαινουσῶν μὲν τῶν ἐξοχάδων τοῖς τε λεχθεῖσι κοινῶς χρηστέον καὶ ἰδίως τῷδε τῷ τροχίσκῳ· ψιμυθίου 𐅻 γ̄, πομφόλυγος 𐅻 ᾱ, λιθαργύρου 𐅻 β̄, μαστίχης γρ. ϛ̄· ὑοσκυάμου χυλῷ ἀναλάμβανε· ἀφλεγμάντων δὲ οὐσῶν κυπαρίσσου σφαιρίων καυθέντων τὴν τέφραν ἐπίπαττε οἴνῳ προαπονίψας ἢ κολοκύνθης ξηρᾶς τοῦ φλοιοῦ καυθέντος ἢ φοινίκων ὀστῶν τὴν τέφραν ὁμοίως ἢ λεπύρων ᾠῶν καὶ μαράθρου τὴν τέφραν ὁμοίως ἢ χυλῷ ῥοιᾶς τῶν φύλλων ἴσῳ οἴνῳ λευκῷ μίξας

1 χυλοῦ DF 3—6 *om.* D 3 *om.* F πρὸς] GK: ποιοῦν καὶ πρὸς ABEHM: faciens ad *a* δακτυλίου] BGK: *om.* AEHM*a* 4 ψιμυθίου FGM 6 γλοιῶδες] FGK*a*: γλοιώδης ABEHM 7 ὀδύνας D(*a*) 8 τῶν ἁπαλῶν *(pr.)*] *om.* FG: τῶν ἁπαλῶν ἢ D ἀνδράχνης . . . ἁπαλῶν *om.* A 9 ψιχῶν] ἢ ψιχῶν D εἰς οἶνον] ἐν οἴνῳ D: εἰς ὕδωρ FG 13 πρὸς *om.* D*a* 15 ∠΄] ϛ̄ FG ἢ] DFG: *om.* ABEHKM*a* 16 ἀνάλαβε DFG 18 ὅ] ποιεῖ ὅ D διὰ FG 23 τῷ] *om.* K: *ins.* M 𐅻 ᾱ *om.* *a* 24 𐅻 β̄] ana ∻ I *a*: 𐅻 ᾱ H χυλοῦ FH: *comp.* GK ἀναλάμβανε] Λι. ᾱ ∠΄ K ἄλλ/ο *mrg.* K 27 ὀστῶν] assatarum *a* ἢ . . . ὁμοίως *(28)* *om.* F 27 καὶ] aut *a* μαράθρου] G*a*: μαράθου D: μαράθρων ABEHKM 28 τὴν *om.* D ὁμοίως] GKM: *om.* ABDEH*a* χυλῷ] AEHM*a*: *comp.* D: χυλοῦ G, *e corr.* B: χυλὸν FK ἴσῳ] ἴσα ἐν D: ἐν FG: equaliter *a* προσμίξας D

πρόσκλυζε ἐπὶ ἡμέρας ζ̅. πρὸς δὲ τὰς τυλώδεις ἐξοχὰς τίτανον καὶ ἀρσενικὸν μετὰ ὄξους δριμέος λειώσας ἐν βαλανείῳ καὶ ἐν ἡλίῳ κατάχριε.

Περὶ αἱμορροΐδων. 9

Τῶν αἱμορροΐδων πλείω τοῦ δέοντος κενουμένων ἐξυδατοῦσθαι τὴν ἕξιν συμβαίνει καὶ πονηρῶς ἀποσίτους γίνεσθαι. κίνδυνος δὲ καὶ λάβρου τῆς αἱμορραγίας γινομένης, ὥσπερ αὖ καὶ τοῦ αἵματος εἰς τὸ παντελὲς ἐπισχεθέντος· ὅθεν ἐργώδης ἡ θεραπεία. διὸ πλειόνων οὐσῶν τῶν αἱμορροΐδων μίαν ὑπολιπεῖν χρὴ καθάρσεως ἕνεκα. τινὲς δέ εἰσιν ἀνωτέρω μὴ φαινόμεναι καὶ διὰ τοῦτο δυσίατοι· αἱ δὲ τυφλαὶ ἀποκρίνουσι μὲν οὐδέν, ἐπώδυνοι δὲ μᾶλλόν εἰσιν. πρὸς μὲν οὖν ταύτας κυκλαμίνου χυλὸν κατάχριε, καὶ ἀναστομοῦνται· πρὸς δὲ τὰς ἀμέτρως κενουμένας ἐν ὕδατος κοτύλαις η̅ ἕψεται ἀκάνθης Αἰγυπτίας, ἀκτῆς φύλλων, ἀρτεμισίας ἀνὰ 𐅻 ε̅, ἕως λειφθῇ τὸ ἥμισυ, καὶ σιδηρίτιδος 𐅻 δ̅, εἶτα αἱ μὲν βοτάναι ῥίπτονται, τῷ δὲ ὕδατι μίγνυται ξηρὸν τοῦτο· μελαντηρίας ‹ ι̅, στυπτηρίας στρογγύλης ‹ η̅, λιθαργύρου ‹ δ̅, κηκῖδος 𐅻 γ̅, μίσυος ‹ β̅, σώρεως ‹ β̅· λύσας τὸ ξηρὸν ἐν τῷ ἀφεψήματι καταιόνησον ἑπτάκις τῆς ἡμέρας, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ὡσαύτως ἑτέραν σκευασίαν ἰσόσταθμον καταιόνησον καὶ τῇ τρίτῃ ὁμοίως· εἰ δὲ ἐπιμένοι τι λείψανον, τῇ τετάρτῃ κατακεντήσας ῥαφίδι, εἰ αἰσθάνοιτο ἢ αἱμάσσοι, τὸ μὲν ἀφέψημα ὁμοίως ποίει, τοῦ δὲ ξηροῦ τὸ ἥμισυ μίσγε, καταιονήσας δὲ παράπτου τῷ ξηρῷ, ἵνα ἀκριβῶς καυθῶσιν, διὰ δὲ τὴν φλεγμονὴν ἄρτῳ κατάπλασσε.

Ἄλλο. ἄρτον καθαρὸν ἐμβρέξας εἰς γάρον πρωτεῖον καὶ καύσας ἐν χύτρᾳ καινῇ καὶ λειώσας κατάπλασσε οἴνῳ προαποπλύνων· ποιεῖ καὶ πρὸς ἐξοχάδας. 10

Ἄλλο. σώρεως ‹ β̅, χαλκίτεως ‹ α̅, μίσυος ‹ α̅, χαλκάνθου ‹ γ̅, σχιστῆς ‹ θ̅, χαλκοῦ κεκαυμένου ‹ α̅, μελαντηρίας ‹ α̅· χρῶ ξηρῷ.

3—10 *Oribasius, Synops. IX 40* 7—8 *cf. Aëtius XIV 5*
11—22 *Aëtius XIV 6; Oribasius vol. IV 601* 26—27 *Aëtius XIV 6*

2 ἀρρενικὸν ABH: ἀρενικὸν M ἐν βαλανείῳ] D: καλὸν εἰ BFGHM*a*: καλὸν ἢ AEK καὶ] *om. a* κατάχριε] DE: καταχρίειϲ ABFGHKM*a* 4 πλείω] πέρα D 5 γενέσθαι E: αὐτοὺς γίνεσθαι D καὶ *(alt.)*] *om. a* 6 αὖ] οὖν FGM: *om. a* 7 παντελῶς AE 8 ὑπολειπτέον D χρὴ] *om.* D 11 χυλὸς καταχριέσθω D 12 ἐν] *om.* DK ὕδατος] DK: ὕδατι ABEFGHM*a* κοτύλαις] κ°/ ABDEFGHKM: coeleariis *a* ἕψονται D*a*: ἕψε G: ἕψαι F 14 δ̅] ε̅ D 15 ‹ ι̅, στυπτηρίας] *Aëtius*: *om.* ABDEFGHKM*a* η̅] η̅ ἢ B κηκῖδος . . . β̅ *(16 pr.)*] μίσυος ‹ β̅ κηκῖδος D 16 σώρεως] DG, *e corr.* E: σέρεως AFHK*a*: σέρεος B: σ̈έρεως M ‹ β̅] ἀνὰ ‹ ι̅ D λύσας] DFGK: *e corr.* B: λύσον ABEHM*a* 19 αἱμάσσοιτο DFG 21 ἄρτον D 24 κενῇ BFGM 25 ἐξοχάδας] EFH: *comp.* A: ἐξοχάδια BGM: ἐξόχια DK 26 Ἄλλο] *mg.* D[3] σώρεως] FGK: σέρρεως D: σέρεως ABHM*a* ‹ α̅ *(pr.)*] *om.* D*a*: ‹ β̅ F ‹ *(tert.)*] ana ʒ *a* ‹ α̅ *(tert.)* . . . ‹ α̅ *(pr. 27)* *om.* D 27 ‹ α̅ *(pr.)* *om.* FG ‹ *(tert.)*] ἀνὰ ‹ DFG

11 τροφαὶ δὲ ταῖς μὲν ὑπερκενουμέναις ὀλίγαιμοί τε καὶ ἀπέριττοι ἁρμόζουσι καὶ ξηραντικαὶ καὶ στύφουσαι, οἷός ἐστιν ὅ τε πλυτὸς χόνδρος δι᾽ ὀξυκράτου καὶ ὄρυζα καὶ ἄλιξ καὶ τῶν λαχάνων ἴντυβά τε καὶ κιχώρια καὶ ἀνδράχνη καὶ τῶν οἴνων οἱ στύφοντες· ἐπὶ δὲ τῶν ἀποτυφλωθεισῶν αἱμορροΐδων ἁρμόσουσιν αἱ ταύταις ἐναντίαι, μάλιστα δὲ τευθίδων καὶ σηπιῶν καὶ πολυπόδων νάρκης τε καὶ τῶν σελαχίων ἐδωδὴ καλῶς ἂν ἁρμόσοι· ταρακτικὰ γάρ ἐστι ταῦτα τοῦ αἵματος· καὶ τὰ τῶν καταμηνίων δὲ ἀγωγὰ τούτοις ἁρμόσει.

12 Πρὸς προπίπτοντας ἀρχούς.

Ἐρείκης καρποῦ, κηκίδων, ψιμυθίου, ἀκακίας, ὑποκιστίδος χυλοῦ, πίτυος φλοιοῦ, λιβάνου, σμύρνης Ἀμιναίας ἴσα· ξηροῖς κατάπλασσε προαπονίψας οἴνῳ αὐστηρῷ.

Ἄλλο. σκωρίας μολύβδου, ῥοῦ Συριακοῦ ἀνὰ ⟨ η̅, ῥόδων ἄνθους ⟨ δ̅, σμύρνης Ἀμιναίας ⟨ β̅· χρῶ ὡς τῷ πρώτῳ.

Ἄλλο. πίτυος φλοιοῦ, μάννης, λιθαργύρου ἀνὰ ⟨ η̅, κυπαρίσσου σφαιρίων ξηρῶν, μολυβδαίνης ἀνὰ ⟨ β̅· χρῶ, ὡς εἴρηται.

καὶ τὸ οὖρον αὐτοῦ τοῦ νοσοῦντος ἔτι θερμὸν προσαντλούμενον ὠφελεῖ.

ξ΄. Περὶ τῶν κατὰ τὴν μήτραν παθῶν, καὶ πρῶτον περὶ ἐμμήνου καθάρσεως.

Ταῖς πλείσταις ἡ κάθαρσις γίνεται περὶ τεσσαρεσκαιδέκατον ἔτος, ὀλίγαις δὲ θᾶσσον, κατὰ τὸ τρισκαιδέκατον ἢ δωδέκατον, οὐκ ὀλίγαις δὲ βράδιον τῶν δεκατεσσάρων ἐτῶν. χρόνος δὲ ἑκάστῃ καθάρσει τεταγμένος οὐκ ἔστι, πολλαῖς δὲ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς, ταῖς πλείσταις δὲ ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἐκκρίνεται, ἄλλαις δὲ καὶ ἄχρι ἑπτά, σπάνιαι δὲ καὶ ἄχρι δωδεκάτης ἐκαθάρθησαν. παύονται δὲ τῶν καθάρσεων αἱ μὲν περὶ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος, σπάνιαι δὲ μέχρι τῶν ἑξήκοντα, ἐνίαις δὲ ἀπὸ πέντε καὶ τριάκοντα, καὶ μάλιστα ταῖς καταπιμέλαις, λήγειν ἤρξατο τὰ καταμήνια. στραγγευομένης οὖν τῆς καθάρσεως λούειν περὶ τὴν προθεσμίαν καὶ προποτίζειν ἢ σησάμῳ ἢ κεφαλωτῷ πράσῳ μετὰ πεπέρεως

νθ΄ 12 *cf. Aëtius XIV 7* ξ΄ *cf. Aëtius XVI 4*

1 δὲ *om. a* ταῖς] τῶν D: his qui *a* μὲν *om.* FG*a* ὑπερκενουμένων D pauci *a* 2 ἁρμόσουσι ABK: *om.* D καὶ *(pr.) om. a* 5 δὲ *om. a* 7 ἂν *om.* K ἁρμόσοι] ABEHM: *comp.* D: ἁρμόσει FG: ἁρμόσῃ K: conuenit *a* ταῦτα *om.* D 8 ἁρμόσει] πρόσφορα D: conueniunt *a* *seq. lin. 15—18* D 9 πίπτοντας DFGM(*a*) 11 ἴσα . . . Ἀμιναίας *(14) om.* D 11 κατάπασσε *Aëtius* 14 χρῶ *om.* K τὸ πρῶτον FHK 15—18 hic *om.* D 15 κυπαρίσσων D 18 ὠφελεῖ] FGK: βοηθεῖ ABDEHM*a* 20 ἐμμήνων FG, *e corr.* B 21 τεσσαρισκαιδέκατον BDFHKM

22 ι̅β̅ ἢ τρισκαιδέκ[α] D 23. 24 οὐκ ἔστι τεταγμένος E 24 δὲ *(pr.)*] enim *a* 25 καὶ *(pr.) om. a* 26 δωδεκάτης] X *a* 27 δὲ *(alt.)*] δὲ καὶ E 28 καταπιμέλοις D τὰ *om.* FGM

καὶ πηγάνου εἰς τὸ αὐτὸ ἡψημένοις· ἡ δὲ πόσις διὰ γλυκέος γινέσθω Κρητικοῦ, κοτύλην δὲ πιοῦσα περιπάτοις κινείτω τὰ ἔμμηνα. ἐσθιέτω δὲ τευθίδας, σηπίας, πολύποδας, καὶ ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστί· τοῦ γὰρ αἵματος ἰδίως εἰσὶ ταρακτικά.

ξα΄. Περὶ ἐποχῆς ἐμμήνων.

Ἐπέχεται ἡ ἔμμηνος κάθαρσις ποτὲ μὲν ὅλου τοῦ σώματος ἀρ- 1
ρώστως διακειμένου, ποτὲ δὲ τῆς ὑστέρας αὐτῆς ἴδιον πάθος ἀναδε-
δεγμένης διὰ ψῦξιν ἐντόπιον ἢ πληγὴν ἢ δυσκρασίαν ἐκ γενετῆς ἢ
ἐπίκτητον κάκωσιν, ὡς τὸ πολὺ δὲ ἐκ τῶν ἀμβλώσεων καὶ διά τι μέ-
ρος τῶν κυριωτέρων πρωτοπαθῆσαν, οἷον ἧπαρ ἢ κοιλίαν ἢ θώρακα
ἤ τι τῶν τοιούτων ἐν χρονίῳ γεγονὸς πάθει· ἐπισχεθεῖσα δὲ πολλῶν
καὶ χρονίων παθῶν εἴωθεν αἰτία γίνεσθαι. ὅταν μὲν οὖν διά τινα τῶν
ἐντοσθιδίων πρωτοπάθειαν ἀποκόπτηται ἢ στραγγεύηται ἡ κάθαρσις,
προὐργιαίτατόν ἐστιν ἡ τοῦ πρωτοπαθήσαντος θεραπεία καὶ μετ᾽ αὐ-
τὴν ἡ τῆς ὑστέρας ὑπόμνησις· τὴν δὲ τούτων σημείωσιν ἐν τοῖς ἔμ-
προσθεν εἰρήκαμεν. ὅταν δὲ μηδὲν ἐκείνων παρῇ, δηλόν ἐστιν αὐτὴν
πρωτοπαθεῖν τὴν ὑστέραν. μὴ κωλυούσης οὖν ἡλικίας ἢ ἕξεως ἢ ἑτέρου 2
τινὸς φλεβοτομίᾳ χρηστέον μὴ πρὸ τῆς τῶν ἐμμήνων προθεσμίας, παρ-
ελθούσης δὲ ἐπιμετρείσθωσαν ἡμέραι δέκα· ἀφαιρείσθω δὲ μήτε πλέον
$\bar{β}$ ∟΄ λιτρῶν μήτε ἔλαττον μιᾶς. εἴτε δὲ φλεβοτομήσαιμεν εἴτε μή, τῇ
διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ καθαίρειν διδόντας δύο δραχμῶν πλῆθος ἐν ϛ
κυάθοις μελικράτου. πυρετοῦ δὲ παρόντος τῇ μὲν ἱερᾷ χρῆσθαι οὐκ
ἐγχωρεῖ, εὔκαιρον δέ ἐστι φλεβοτομεῖν ἐν ταῖς πρώταις τοῦ πυρέσσειν
ἡμέραις. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν ἀναληπτέον ἐπ᾽ ὀλίγας ἡμέρας, ἐν δὲ
ταῖς ἑξῆς γυμναζέσθω περιπάτοις καὶ τρίψεσι τῶν κάτω καὶ λουέσθω·
τροφαὶ δὲ ἁρμόζουσιν εὐδιοίκητοι καὶ ὑγραί, λάχανα τὰ γλυκέα ἅπαντα,
ἰχθύων οἱ πετραῖοι, πτηνῶν τὰ ἁπαλώτερα, γαλακτοποσίαι, μελιττώ-
ματα, οἶνος λεπτὸς λευκὸς μὴ πάνυ παλαιός· ἄθετα κρέα καὶ ὄσπρια
πλὴν πτισάνης. πλησίον δὲ τῆς προθεσμίας γενομένης διδόναι τῶν θα- 3
λασσίων τὰ σελάχια καὶ τὰ μαλάκια, ὡς εἴρηται, καὶ τὰ ὀστρακόδερμα

19 *sqq. Oribasius vol. IV 633* 30 εἴρηται] *cap. 60*

2 τὰ] DK, *e corr.* B: τά τε AEFGHM 3 σηπίας, πολύποδας *om.* D 6 ἡ] δὲ ἡ D 9 ἐκ] ἀπὸ D 10 πρωτοπαθησάντων K ἥπατος D ἢ *(pr.) om.* K 10. 11 κοιλίας ἢ θώρακος ἤ τινος D 11 γεγονότος D 13 ἢ] et *a* 16 παρῇ *om.* K δῆλόν] ABDEHM: πρόδηλόν FGK, *e corr.* B 19 ἀφαιρείσθωσαν FG πλεῖον FK 20 $\bar{β}$ ∟΄] δύο ἡμίσεως GK: $\bar{β}$ καὶ ἡμισείας D δὲ *om.* ABHM φλεβοτομήσομεν D μήν B 21 διὰ] διὰ τῆς D ἱερᾷ] ἱερᾷ δεῖ D διδοῦντας BHM 22 κυάθοις] GK: *comp.* ABDEFM: $\overset{o}{κ}$ H: coeleariis *a* 23 ἐστιν AGM: *om.* B 24 ὀλίγαις ἡμέραις D 25 γυμναζέσθωσαν D καὶ *(pr.)*] D*a*: *om.* ABEFGHKM λουέσθωσαν D 26 ὑγραί] DFGK, *e corr.* B: ὑγρά AEHM*a* λάχανα] λαχάνων τε D ἅπαντα] καὶ D: πάντα K 27 πτηνῶν] καὶ πτηνῶν D ἁπαλά DK 28 ἄθετα] ἐσθιέτωσαν δὲ ἄθετα D 29 πλησίον δὲ τῆς] πλείονος δὲ D 30 καὶ τὰ μαλάκια *om.* D

καὶ τὰ κεφαλωτὰ πράσα cὺν πηγάνῳ καὶ πεπέρει ἑψηθέντα, καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν πινέτωσαν. τότε δὲ καὶ δεcμοῖc τὰ κάτω διαcφίγγειν μέρη ἐπὶ τρεῖc ἢ τέccαραc ἡμέραc· ἐνcτάcηc δὲ τῆc προθεcμίαc περιαιρείcθω μὲν ἡ cφίγξιc, προποτιζέcθωcαν δὲ cμύρνηc ὀβολὸν ἢ κυάμου μέγεθοc ἢ καcτόριον διὰ γλυκέοc ἢ μελικράτου ἢ ἀφέψημα ἀρτεμιcίαc ἢ ἐλελιcφάκου μετὰ λουτρὸν διὰ γλυκέοc καὶ ἀψινθίου· ἀψινθίτηc δὲ
4 παρ' ὅλην τὴν θεραπείαν προποτιζέcθω. παρελθούcηc δὲ τῆc προθεcμίαc καὶ μηδενὸc ἢ μὴ ἀξιολόγωc ἐκκριθέντοc ἀπὸ cφυροῦ φλεβοτομητέον, καὶ ἐπαφαιρείcθω· μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἢ ὀγδόην ἡμέραν τῇ διὰ τῆc ἱερᾶc χρήcθω καθάρcει καὶ μετὰ τετάρτην ἡμέραν δρωπακιζέcθω κατά τε ἤτρου καὶ ὀcφύοc καὶ μηρῶν, ὑδροποτήcαcα δὲ τρεῖc ἡμέραc καταπλαccέcθω νάπυ ἴcον πρὸc ἴcον ἄρτου βεβρεγμένου. ἄχρι ὥραc ἰcημερινῆc, ἔπειτα λουέcθω· τῷ δὲ ἑξῆc μηνὶ ἰcχάδεc ἀντὶ τοῦ ἄρτου μιγνύcθωcαν εἰc ἀφέψημα τήλεωc καὶ μαλάχηc καὶ γλήχωνοc καὶ πηγάνου καὶ ἀρτεμιcίαc, εἰc δὲ τὸν κόλπον ἐγχυματιζέcθω Cούcινον ἢ ἀμαράκινον, καὶ πεccὸc προcτιθέcθω ὁ ἐννεαφάρμακοc ἢ ὁ Λιβιανόc· πεccὸc δέ ἐcτιν ἔριον διεξαcμένον καὶ ἤτοι cφαιρωθὲν ἢ δακτύλου cχῆμα εἰληφόc, ἐν ᾧ ἐγκατέχεται τὰ φάρμακα.

5 αὕτη μὲν οὖν ἡ θεραπεία πλείcταιc ἤρκεcεν πρὸc κάθαρcιν· εἰ δὲ ἰcχυροτέρων δεήcοι φαρμάκων, εἰcὶ τάδε· ἶριc Ἰλλυρικὴ πινομένη μετ' οἴνου, καὶ κύπειρic καὶ ἄρου ῥίζα καὶ καcία καὶ cχοίνου ἄνθοc καὶ νάρδοc ἑλενίου τε ῥίζηc ἀφέψημα καὶ cμύρνηc κυάμου Ἑλληνικοῦ μέγεθοc cὺν γλυκεῖ πινόμενα ἐν ἡμίcει κυάθου μελικράτου καὶ δικτάμνου ἀφεψήματοc κύαθοι $\bar{\beta}$ καὶ ἀμμωνιακὸν καὶ cαγαπηνόν, ταῖc δὲ δυcπαθεcτέραιc τὸν cτόμαχον καὶ ὀποπάνακοc βραχὺ cφαιρωθὲν καὶ ἐν ἀπέφθῳ μέλιτι βραχέν· καὶ τὰ cυνήθη δὲ ἡμῖν cπέρματα κινεῖν πέφυκεν, ἔλαττον δέ, οἷον μάραθρον, κύμινον, cέλινον, δαῦκοc Κρητικόc, cέcελι, ἄμμι, cίνων, ἐρέβινθοι καὶ κεδρίδεc καὶ πάντα τὰ διουρητικά· πρόcθετα δὲ cμύρνα ἀψινθίου ἢ θέρμων ἀφεψήματι λεανθεῖcα ἢ πηγάνου χυλῷ λεανθεῖcα βδέλλιόν τε ὡcαύτωc, cτύραξ τε καὶ τῆc ἀγρίαc ἐλαίαc τὸ

1 cὺν] D: cὺν τῷ ABEFGHKM 2 ποτὲ D δὲ] DFGK: *om.* ABEHM*a* ἐπιcφίγγειν D 4 cμύρνηc] μυρρίνηc D 5 καcτορίου D μελίκρατον F*a* 6 ἐλελίcφακον FG διὰ] δὲ διὰ D 8 ἢ μὴ *om.* D ἀποκριθέντοc D φλεβοτομεῖν D 9 ἐπαφαιρείcθω] K, *e corr.* B: ἐπαφαιρέcθω AEFGHM: ἐπαφαιρεῖcθαι D δὲ τὴν *om.* K: δὲ D ἡμέραc D 10 καθάρcει χρηcτέον D δρωπακιζέcθωcαν K 12 νάπυ] BFHM: νάπυι ADEGK ἴcον πρὸc . . . βεβρεγμένου] ἐξ ἴcου ἔχοντι ἄρτον βεβρεγμένον D 13 ἰcχάδαc K 16 Λιβιανόc] D: λιβάνειοc AEG: λιβάνιοc BHKM: λίβανοc F 17 ἐξαcμένον K: διεξαμμένον D καὶ ἤτοι *om. a* 19 πρὸc] εἰc *supra scr.* K 21 ἄρου ῥίζα καὶ *om.* D ἄνθουc K 22 τε *om.* BK 23 κυάθου] *comp.* D: ciato *a* ἀφέψημα D 24 κύαθοι] K: *comp.* ABDEFGHM: ciatos *a* 25 καὶ *(pr.) om. a* 26 μέλιτι βραχέν] μέλι δοθὲν cυνεβάλετο D 28 ἄμμι, cίνων] ἀμιcινόν AEKM*a*: ἀμιcηνόν D: ἀμιcινῶν G κερκίδεc K, *e corr.* B 29 ἀψινθίου ἢ] ἀψίν(θ) εἰc D ἀφεψήματα K: ἀφέψημα D λειανθεῖcα AEM: *om.* D χυλῷ] χυλὸν D: χυλοῦ H 30 λεανθεῖcα *om. a* τε *(pr.)*] δὲ K

κόμμι ἢ πηγάνου χυλὸς ὁμοίως ἢ μακρὰ ἀριστολοχία διαγλυφομένη εἰς σχῆμα κολλουρίου, παραπλησίως δὲ καὶ ἡ τοῦ μεγάλου κενταυρίου ῥίζα ἢ ἐλλεβόρου ἢ ὀπὸς σκαμμωνίας ἢ κολοκυνθίδος ἐντεριώνη καθ᾽ ἑαυτὴν καὶ ἀρτεμισία καταπλασσομένη μετὰ πηγάνου καὶ χαλβάνη ὑποθυμιωμένη. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ τὰ ἔμβρυα πέφυκεν ἐκβάλλειν.

ξβ′. Περὶ ὑπερκαθάρσεως αἱμορραγούσης ὑστέρας.

Ὑπερκαθάρσεις δὲ γυναιξὶ γίνονται ποτὲ μὲν τῶν καταμηνίων 1 ἐπιτεινόντων καὶ ἀθροώτερον φερομένων, ποτὲ δὲ ἐπὶ τελείαις ἀποτέξεσιν, αἵτινες ὡς τὸ πολὺ καὶ αὐτομάτως παύονται· συνεχῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀμβλώσεσιν ἰσχυρῶς αἱμορραγοῦσιν, ὥστε πολλάκις ἐπιγίνεσθαι κίνδυνον. πρῶτον μὲν οὖν διασφίγγειν τὰ κῶλα ἀπό τε μασχαλῶν καὶ βουβώνων, διδόναι δὲ πίνειν ὀξύκρατον μὴ ψυχρὸν καὶ προσαντλεῖν ὀξυκράτῳ, ἐπιτιθέναι τε τοῖς τόποις πολλὰ ἔρια ἐξ οἴνου καὶ ἐλαίου ἢ ῥοδίνου ἢ μηλίνου ἢ μυρσίνου ἀποτεθλιμμένα. τροφὴν δὲ δοτέον χόνδρον πλυτὸν ἐξ ὀξυκράτου ἢ ὄρυζαν ἢ ἄλικα, οἴνου δὲ ἀπέχοντας ὑδρόμηλον αὐστηρὸν ἢ ὀμφακόμελι ἤ τι τῶν τοιούτων αὐταῖς δοτέον· προποτίζειν δὲ βαλαύστιον ἐν ὀξυκράτῳ ἢ ὑποκιστίδος ἢ ἀκακίας χυλὸν ἢ λύκιον ἢ Σάμιον ἀστέρα ἢ ὄμφακα ξηρὸν ἢ ῥέον ἢ φελλοῦ ἐξ Ἰταλικοῦ κεραμίου καυθέντος τὴν σποδὸν ἢ σήσαμον ἐσθίειν ἐν ὀξυκράτῳ βραχέντα, ἕως οὗ τρυφερὸν γένηται. πρόσθετα δὲ διὰ τοῦ γυναικείου στέλλει τὰς αἱμορραγίας ὑποκιστίδος χυλὸς ἢ ἀκακίας σὺν μάννῃ λειωθέντες σὺν ὄξει. θαυμαστῶς δὲ ἀρήγει σπόγγος καινὸς ὑγρᾷ πίσσῃ δευθεὶς καὶ προστεθεὶς ἢ καιομένου αὐτοῦ ἡ σποδιὰ μετ᾽ ὄξους ἢ ὀξυκράτου προστιθεμένη, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τοῦ φελλοῦ τοῦ ἀπὸ Ἰταλικοῦ κεραμίου καυθέντος σποδιά. ἔξωθεν δὲ ἐπιτιθέμενα ὠφελεῖ τὰ 2
στύφοντα ἐπιθέματα καὶ τὰ διὰ φοινίκων καὶ Κυδωνίων καταπλάσματα προσειληφότα σίδια ἢ πρινοβαλάνου ἢ βάτου τοὺς ἀκρεμόνας ἢ σχίνου φύλλα, βαλαύστιον, ἀκακίαν, ὑποκιστίδα, κηκῖδα, βραχὺ στυπτηρίας.

ξβ′ *cf. Oribasius, Synops. IX 42; vol. IV 634 sq.; Aëtius XVI 64*

1 χυλὸς] ADHM*a*: *comp.* EFGK: χυλοῦ B² ἢ] ἢ ἡ D 2 δὲ *om. a* 3 ἑλλέβορος DF 5 τὰ *(alt.) om.* D 6 αἱμορραγούσης] DFG: καὶ αἱμορραγούσης ABEHKM*a* 8 καὶ *om.* K 9 ὡς] ὡς ἐπὶ F καὶ *(pr.) om. a* 10 ἰσχυρῶς] σφοδρῶς D 12 δὲ] τε D πίνειν] DFG: πιεῖν ABEHKM 14 μυρσινίνου *e corr.* D διδόναι D 15 ἐξ] ἐν E, *e corr.* B: ἢ D ὀξύκρατον D: ὀξυκράτῳ E 16 ὑδρόμηλον] ὑδρόμελι D*a*: ὑδρόμελιν F δοτέον αὐταῖς D 18 φελλοῦ] φελὸν FG, *mg.* B³ (γρ. καὶ): φύλλου D: φακοῦ ABEHKM*a* 20 βραχέν D οὗ] οὖν B διὰ τοῦ γυναικείου] ἰδία τὰς γυναικείας D 21 τὰς *om.* D emorrogiam *a* χυλὸς] *comp.* DGHK: χυλοῦ E: χυλὸν F acacia *a* 22 soluta *a* σὺν ὄξει λειωθέντες E σὺν] ἐν DFG ἀρήγει] ποιεῖ καὶ D καινὸς] K: οἴνῳ καινὸς D: οἴνῳ ἢ ABEFGHM*a* 23 κεκαυμένου D 24 προστιθεμένου G: προστιθέμενος F ἡ] D: ἡ ἀπὸ FGK: *om.* ABEHM φύλλου D τοῦ ἀπὸ] D: τοῦ ἀπὸ τοῦ B: ἢ ἀπὸ τοῦ AE: τούτου ἀπὸ τοῦ K: ἀπὸ τοῦ HM: *om.* FG 25 σποδιά] ἡ σποδιά E 27 προσειληφότα] DB³*a*: προσειληφότας K: προειληφότα ABEFGHM *scr.* πρινοβαλάνους τοὺς *om.* D 28 βραχὺ] paucam *a*: βραθύ *Bas.* στυπτηρίας] K: στυπτηρίαν ABDEFGHM*a*

μάλιστα δὲ τοῦτο· ταυρόκολλα βρέχεται ὀξυκράτῳ, ἕως οὗ διαλυθῇ, ἔπειτα εἰς ῥάκος ἰςχυρὸν ἐμπλάςςεται καὶ κολλᾶται τῇ ὀςφύι. ἐνεργῶς δὲ πρὸς τοῦτο ποιοῦςι καὶ αἱ κολλητικαὶ τῶν ἐμπλάςτρων, οἷον ἁρμονία, Ἱκέσιος, Ἀθηνᾶ, μηλίνη, Ἰνδικὴ καὶ αἱ παραπλήςιοι. πεςςοῖς δὲ χρῆςθαι πρὸς αἱμορραγίαν· κηκῖδος τὸ ἐντὸς λεῖον καὶ λιβανωτὸν διεὶς ὕδατι προςτίθει ἢ κυτίνους ῥοᾶς γλυκείας ὁμοίως ἢ πολύγονον λεῖον· ςυνθέτῳ δέ· ςτυπτηρίας ςχιςτῆς, κηκίδων τοῦ ἐντός, ἀκακίας χυλοῦ, μάννης ἀνὰ < δ̄, ᾠῶν ὀπτῶν λέκιθοι δ̄· τὰ ξηρὰ λεαίνεται χυλῷ ἀρνογλώςςου καὶ μίγνυται, ἐν δὲ τῇ χρήςει ἀναλαμβάνεται εἰς πεςςὸν ἐρίου καὶ ἀποβάπτεται εἰς ῥόδινον καὶ προςτίθεται. καὶ ςικύαι δὲ κοῦφαι μεγάλαι πολλάκις ὑπὸ τοὺς τιτθοὺς προςτεθεῖςαι ἱκανῶς ἀντιςπῶςιν.

3 ἐγκαθίςματα ταῖς αἱμορραγούςαις. ὀξυςχοίνου κεφαλῶν, μυρςίνης, ῥόδων, ῥάμνου φύλλων, βάτου ἀκρεμόνων ἴςα ἑψήςας ἐν ὕδατι ἐγκάθιζε.

Ἄλλο. ῥοιᾶς γλυκείας ῥίζης φλοιοῦ, μυρςίνης, κυπαρίςςου φλοιοῦ ἀνὰ μέρη γ̄, κηκῖδος μέρος ᾱ, ὕδατος τὸ ἀρκοῦν.

ἐγχυμάτιζε δὲ διὰ μητρεγχύτου χυλὸν ἀρνογλώςςου ἢ ςέρεως ἢ πολυγόνου ἢ ςτρύχνου ἢ περδικίου ἢ ψυλλίου ἢ ὑποκιςτίδος ἢ ἀκακίας, καὶ ἐντιθέςθω ταῦτα δι' ἐρίου ἢ δακτύλου ἢ μήλης ἢ πτεροῦ εἰς μῆκος ἐςχηματιςμένου ἄχρι τοῦ ςτομίου. καὶ ὁ Ἄνδρωνος δὲ τροχίςκος ἐγχυματιζόμενος διὰ μητρεγχύτου μετά τινος τῶν εἰρημένων χυλῶν ἢ οἴνου ςτύφοντος ἐνεργές ἐςτι φάρμακον.

ξγʹ. Περὶ γυναικείου ῥοῦ.

1 Ῥευματιςμός ἐςτιν ὑςτέρας ὁ ῥοῦς ὅλου τοῦ ςώματος ἐκκαθαιρομένου· τοιοῦτον δὲ τὴν ἰδέαν ἐςτὶν τὸ κενούμενον, οἷον καὶ τὸ πλεονάζον, τὸ μὲν ἐρυθρόν, οἷον ἰχὼρ αἵματος, ἕτερον δὲ λευκὸν ἀπὸ φλέγματος, ὠχρὸν δὲ ἄλλο πικρόχολον, ἐνίοτε δὲ ὑδατῶδες· εἰ δὲ αἷμα καθαρὸν ὡς ἐν φλεβοτομίᾳ φέροιτο, προςέχειν ἀκριβῶς, μή τις ἀνάβρωςις γέγονεν ἐν τῇ μήτρᾳ. ςημειωτέον δὲ τὸν ῥοῦν ἐκ τοῦ ςυνεχῶς ἐπι-

ξγʹ *cf. Oribasius vol. IV 636; Ad Eunap. IV 111; Aëtius XVI 65*
23—29 *Oribasius, Synops. IX 46*

2 εἶτα D ἐναργῶς D 3 ταῦτα DFG ἀρμενία D 4 Ἱκέσιος] ἢ ἱκέσιος FG Ἰνδικὴ] DFGM, *e corr.* B: ἰνδικαὶ K: ἰνδή AEH*a* 5 ἐντὸς λεῖον] ἐντόςθιον E: ἐντόςχιον A, *e corr.* E: ἐντὸς χίον HM*a*: ἐντὸς λείου D 6 ῥοᾶς] GK: ῥοιᾶς DF: ἢ ῥοὰς ABEHM*a* 7 composita *a* τοῦ] τὸ EK 9 ἐρίου] DFGK: ἐρεοῦν ABEHM*a* 10 καὶ *(tert.) om.* D*a* δὲ] τε D 12 ἐγκάθιςμα HKM*a*, *e corr.* B ταῖς] δὲ ταῖς FG, *e corr.* B ὀξυςχοίνου . . . Ἄλλο *(15) om.* D 13 βάτου] *corr. ex* βάτον B: βάτων AEM 15 Ἄλλο *om.* AE 16 ὕδατος] K*a*: ὕδατι ABEFGHM: ὕδωρ D 20 ἐςχηματιςμένον FG 24 ὁ ῥοῦς *om.* D 25 ἐςτὶν] GHKM: ἐςτὶ ABDEF 26 αἵματος] ἐξ αἵματος D 27 ἄλλο] BDFK: ἄλλο ἄλλο AEGHM*a* δὲ *(sec.) om.* AE εἰ δὲ] FGK, *mg.* B[2]: ἢ D: *om.* ABEHM*a* αἷμα] ἔμμα E: ὄμμα A 28 ὡς] οἷον E φέρεται D*a* ἀκριβῶς] οὖν ἀκριβῶς δεῖ D 29 τῇ *om.* E

καθυγραίνεσθαι τοὺς τόπους διαφόροις κατὰ χρόαν ὑγροῖς, τὴν δὲ κάμνουσαν ἀχροεῖν, ἀτροφεῖν, ἀνορεκτεῖν κἀν τοῖς περιπάτοις δυσπνοεῖν καὶ διῳδηκότας ἔχειν τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ ποτὲ μὲν χωρὶς πόνου, ποτὲ δὲ μετὰ πόνου γίνεται καὶ ἢ μεθ' ἑλκώσεως ἢ χωρὶς ἑλκώσεως ἤτοι φλεγμαινούσης ἢ ῥυπαρᾶς ἢ καθαρᾶς. ὅλῳ μὲν οὖν τῷ σώματι βοηθεῖν τοῖς ξηραίνουσιν ὑγροῦ τοῦ πάθους ὄντος χωρὶς τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς τρίψεσί τε τοῦ σώματος ὅλου καὶ χρίσεσι διὰ μέλιτος ἱκανῶς ἑψηθέντος καὶ διουρητικὰ φάρμακα διδόναι, οἷόν ἐστιν ὕδωρ ἐνεψηθέντος αὐτῷ ἀσάρου καὶ σελίνου, κενοῦν δὲ καὶ διὰ γαστρὸς ὅλον
2 τὸ σῶμα. πρὸς δέ γε τούτοις ἀνδράχνη ἐσθιομένη καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος ὠφελεῖ, βαλαύστιον, βάτου ὁ καρπὸς καὶ τὸ ἄνθος, δρυὸς τὸ ὑπὸ τῷ φλοιῷ τοῦ πρέμνου τὸ ὑμενῶδες καὶ τὸ ὑπὸ τῷ κελύφει τῆς βαλάνου, ἵππουρις, μάλιστα τὸν ἐρυθρὸν ῥοῦν, πινομένη δι' ὕδατος ἢ οἴνου, ὑποκιστίς, σχίνου ὁ καρπὸς φρυγεὶς καὶ μετ' οἴνου πινόμενος, Σάμιος ἀστήρ, Λημνία σφραγίς, πυτία λαγωοῦ ἢ ἐρίφου ἢ ἀρνὸς ἢ μόσχου ἢ ἐλάφου, γίγαρτα λεῖα, μύρτα, ὄμφαξ ξηρός, πίτυος φλοιός, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς αἱμορραγούσης ὑστέρας εἰρημένα τὰ μὴ λίαν δραστήρια. ὅτε δὲ μετὰ πόνου φέρεται, διὰ μητρεγχύτου ἢ κλυστῆρος χυλὸν ἄλικος ἢ πτισάνης ἢ τράγου ἢ ὀρύζης ἐνετέον αὐτὴν μετά τινος τῶν ἀνωδύνων φαρμάκων, καὶ ἐν μὲν τοῖς παροξυσμοῖς παρηγορητέον, ἐν δὲ τοῖς διαλείμμασι (περιοδίζει γὰρ ἐνίοτε) μετασυγκρίνειν αἰώραις διαφόροις, περιπάτοις, ἀναφωνήσεσιν, ἀλείμμασι, σικύαις, δρώπαξι κατὰ τῶν ὑπερκειμένων, ἡλιώσεσι, τρίψεσι, ψιλώθροις, σμήγμασι, σιναπισμοῖς, ἐμέτοις ἀπὸ ῥεφανίδων, ἀναληπτικῇ ἐπιμελείᾳ, λουτροῖς, οἴνῳ, ποικίλῃ τροφῇ.

ξδʹ. Περὶ φλεγμονῆς ὑστέρας καὶ παρεγκλίσεως.

1 Ἡ φλεγμονὴ τῆς ὑστέρας ἐκ πλειόνων αἰτίων γίνεται· καὶ γὰρ ἐκ πληγῆς καὶ τῆς τῶν ἐμμήνων ἐποχῆς ἀπό τε ψύξεως καὶ πνευματώσεως, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐξ ἀμβλώσεως καὶ ἐκ τοκετῶν διὰ κακὴν

5—10 *Oribasius, Synops. IX 46* 10—15 *Oribasius, Synops. IX 47*
ξδʹ *Oribasius vol. IV 636 sq.; cf. Aëtius XVI 83*

1 διαφόρους BKM δὲ] τε D 2 ἀτροφεῖν, ἀνορεκτεῖν] D: ἄτροφον ἀνόρεκτον ABEFGHKM 3 χωρὶς] DK: μετὰ ABEFGHM*a* 4 μετὰ] DK: χωρὶς ABEFGHM*a* γίνεται] D: γίνεσθαι ABEFGHKM 6 χωρὶς . . . ὅλου *(7) om.* D 7 χρίσεσι] συγχρίειν *e corr.* D 8 ἑψηθέντος D 9 αὐτῷ] ἐν αὐτῷ DF ἄσαρ° D 10 δέ *om.* K γε *om.* M 12 τὸ *(pr.)*] DG*a*: τῷ FK: τὰ ABEHM 13 τῶν ἐρυθρῶν D 14 οἴνου *(pr.)*] οἴνου ἢ FGK, *e corr.* B καὶ] D: *om.* ABEFGHKM*a* 15 ἢ *(pr.) om.* FGK ἀρνοῦ D ἀρνὸς . . . φλοιός *(16) om.* H 16 ἐλάφου] DFGM(*a*): ἐλαφίου ABEK, *e corr.* M μύρτα] μύρτα ξηρά D 17 εἰρημένα *om.* K 18 ὅταν BD φέρηται D χυλὸν] *comp.* D 19 ἢ τράγου *om.* D αὐτῇ F, *e corr.* J 21 ἀλείμμασιν K 24 ῥαφανίδων D ἀναληπτικῇ ἐπιμελείᾳ] ἀλιναπτικῇ ἐπιμελείᾳ K: *om. a* 25 τροφῇ] cibis refectione studiosa *a* 27 Ἡ *om.* D 28 ἐμπνευματώσεως D 29 διὰ] ἢ διὰ D

κύηςιν. παρέπεται δὲ τῇ φλεγμονῇ τῆς μήτρας πυρετὸς ὀξὺς ὀδύνη τε τῆς κεφαλῆς καὶ τένοντος καὶ βάσεων ὀφθαλμῶν καρπῶν τε καὶ δακτύλων καὶ τραχήλου καταςπαςμός, παρέγκλιςις ἐπὶ τἀναντία, στομάχου ςυμπάθεια, μύςις τοῦ τῆς ὑςτέρας στομίου, ςφυγμοὶ μικροὶ πυκνοί. καὶ εἰ μὲν ἀμυδρὰ εἴη ἡ φλεγμονή, οὐκ ἰςχυρῶς αὐτὴν ὀδυνῶνται τὴν ὑςτέραν· εἰ δὲ ἰςχυρά, καὶ αὐτὴ πᾶςα ςφυγματωδῶς ὀδυνᾶται, ὅλη μὲν φλεγμαίνουςα δι᾽ ὅλης αὐτῆς, εἰ δὲ μέρος φλεγμαίνοι, κατὰ τοῦτο μᾶλλον ἡ ὀδύνη διαςημαίνει· τῶν μὲν γὰρ ὄπιςθεν αὐτῆς μόνον φλεγμαινόντων τὸ ἄλγημα κατὰ τὴν ὀςφὺν γίνεται, καὶ τὸ ςκύβαλον ἐπέχεται θλιβομένου τοῦ ἀπευθυςμένου, τῶν δὲ ἔμπροςθεν ἥ τε ὀδύνη κατὰ τὸ ἦτρον καὶ στραγγουρία ἢ δυςουρία γίνεται τῆς κύςτεως θλιβομένης· τῶν δὲ πλευρῶν φλεγμαινόντων οἵ τε βουβῶνες τείνονται, καὶ τὰ ςκέλη βαρύνονται· τοῦ δὲ πτύγματος φλεγμαίνοντος κατὰ τὸν ὀμφαλὸν ὁ πόνος μάλιςτα γίνεται ςὺν ὄγκῳ· περὶ δὲ τὸ στόμιον οὔςης τῆς φλεγμονῆς κατὰ τὸ ἐπιγάςτριον ὀδυνῶνται, καὶ τῷ δακτύλῳ καθ-
2 ιεμένῳ ςκληρὸν καὶ ἀπηνὲς ὑποπίπτει τὸ στόμιον. ἐν οὖν τῇ θεραπείᾳ πρῶτον μὲν ἐμβροχῇ δι᾽ οἰνελαίου ἢ οἰνοροδίνου χρηςτέον κατά τε ἤτρου καὶ ὀςφύος διὰ πιλημάτων ἐξ ἐρίου καθαροῦ χωρὶς ἐπιδέςεως καὶ ἀςιτίᾳ μέχρι διατρίτου, μεθ᾽ ἣν φλεβοτομητέον ἀπ᾽ ἀγκῶνος, εἰ μηδὲν κωλύοι. θρεπτέον δὲ χόνδρῳ ἐκ μελικράτου ἢ ἄρτῳ ἢ ᾠῷ ῥοφητῷ παρὰ μίαν· μετὰ δὲ τὴν πέμπτην καταπλαςτέον γύρει, λινοςπέρμῳ, τήλει διὰ μελικράτου, ἐν ᾧ κωδύαι ἀφεψηθεῖςαι ἐρρίφηςαν, καὶ ἐλαίου. εἰ δὲ ἀγανακτοίη πρὸς τὰς θερμαςίας ἡ φλεγμονὴ ἐρυςιπελατώδης οὖςα, μελίλωτον ἑψήςας ἐν γλυκεῖ καὶ τρίψας ἐπίβαλε λεκίθους ᾠῶν ὀπτῶν ςὺν ῥοδίνῳ ἢ μηλίνῳ ἢ κροκίνῳ καὶ κατάπλαςςε ἢ φοίνικας οἴνῳ κεκραμένῳ ζέςας λείου μετὰ πάλης ἀλφίτων καί τινος τῶν εἰρημένων μύρων καὶ κατάπλαςςε. παρακμῆς δὲ γενομένης κηρωτὴν ναρδίνην ἢ κυπρίνην ἐπιρριπτέον. παρ᾽ ὅλην δὲ τὴν θεραπείαν καὶ τοῖς ἐγκαθίςμαςι χρηςτέον δι᾽ ἀφεψήματος τήλεως, λινοςπέρμου, μαλάχης, ἀρτεμιςίας, ἐλαίου, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ἀνεχομένων τῆς θέρμης δι᾽ ὕδατος θερμοῦ ῥοδίνου ἐπιχεομένου. πεςςοὺς δὲ καὶ ἐγχυματιςμοὺς

16—29 *Oribasius, Synops. IX 48*

1 κύηςιν] κένωςιν D: κύρςιν F[3]: cistin *a*: μαίωςιν *Wellmann cp. Soran. II 2* 2 τε *om.* M καὶ *(pr.)*] καὶ τοῦ F βάςεως D 3 δακτύλου K παρέγκλιςις] καὶ παρέγκλιςις D 4 τοῦ] DFGK, *supra add.* B[2]: *om.* ABEHM πυκνοί] καὶ πυκνοί D 6 ἰςχυρά *om.* D πᾶςα *om.* D 7 ὅλη] ἂν μὲν ὅλη D μὲν *om.* DF φλεγμαίνοι D φλεγμαίνοι *om.* D 8 μόνον] μερῶν D 9 κατὰ τὴν ὀςφὺν τὸ ἄλγημα D καὶ] D: *om.* ABEFGHKM*a* 10 τοῦ ἀπευθυςμένου θλιβομένου E 13 πτύγματος] DG: πτύςματος F: πύγματος ABEHKM*a* 14 μάλιςτα ὁ πόνος D 15 καθιεμένων FG 17 οἰνορροδίνου D: ῥοδίνου E: ναρδίνου M, *sed corr.* 18 καὶ] καὶ τοῦ BH, *corr.* B 19 διατρίτου] τρίτης ἡμέρας D εἰ] εἴ γε D 20 δὲ] τε DFGK 22 διὰ] τῇ διὰ D ἐν] καὶ ἐλαίου ἐν D 23 καὶ ἐλαίου *om.* D: ἐν ἐλαίῳ F 24 μελίλωτα D ἐπίβαλλε DGM 26 μετὰ] DFG*a*: κατὰ ABEHKM παιπάλης D ἀλφίτου FG 28 καὶ *om.* *a* 29 λινοςπέρμου] FGK: ἢ λινοςπέρμου ABDEHM*a* 30 θέρμης] θερμῆς ἀγωγῆς D 31 δὲ] τε D

παραληπτέον δι᾽ ὑϲϲώπου μὲν καὶ βουτύρου καὶ μυελοῦ ἐλαφείου καὶ
χηνὸϲ ϲτέατοϲ καὶ Ϲουϲίνου μύρου καὶ κηροῦ Τυρρηνικοῦ, ἐφ᾽ ὧν ἀν-
έχονται θερμαϲίαϲ· καὶ ὁ χρυϲοῦϲ δὲ προϲαγορευόμενοϲ πεϲϲὸϲ ἁρμόϲει
ταύταιϲ καὶ ὁ ἐννεαφάρμακοϲ· ἐφ᾽ ὧν δὲ μὴ ἀνέχονται, δι᾽ ᾠοῦ καὶ 4
ῥοδίνου καὶ χηνὸϲ ϲτέατοϲ ἢ ὄρνιθοϲ. πρὸϲ δὲ τὰϲ πυρωδεϲτέραϲ φλεγ- 3
μονὰϲ τῆϲ διὰ χυλῶν ἐμπλάϲτρου ἐν διπλώματι μετὰ ῥοδίνου τήξαϲ
μίγνυε χυλὸν ἀρνογλώϲϲου ἢ ϲέρεωϲ ἢ κιχωρίου ἢ ἰντύβου. ἢ τούτῳ
χρῶ· ϲτέατοϲ χηνείου ἢ ὑείου προϲφάτου < δ̄, κηρωτῆϲ ῥοδίνηϲ ἢ Ϲου-
ϲίνηϲ Γ° β̄, ᾠῶν ὀπτῶν λεκίθων Γ° ᾱ, κρόκου < ᾱ, ϲμύρνηϲ τριώβολον,
ὀπίου ὀβολοὺϲ β̄ ἢ ἀντὶ ὀπίου κωδυῶν ἀφέψημα. πολλῆϲ δὲ τῆϲ ὀδύ-
νηϲ οὔϲηϲ ὀποῦ μήκωνοϲ ὅϲον φακοῦ μέγεθοϲ μετὰ γάλακτοϲ γυναικείου
ἢ χυλοῦ τήλεωϲ δίδου προϲτίθεϲθαι. πρὸϲ δὲ τὰϲ μετὰ ϲκληρίαϲ φλεγ-
μονὰϲ τὴν τετραφάρμακον ῥοδίνῳ λύϲαϲ προϲτίθει ἢ ἔγχει. καὶ τὰϲ
παρεγκλίϲειϲ δὲ κατὰ μὲν τοὺϲ παροξυϲμοὺϲ ἐμφερῶϲ ταῖϲ φλεγμοναῖϲ
θεραπευτέον, ἐν δὲ ταῖϲ ἀνέϲεϲι καὶ παρακμαῖϲ μαλακτικωτέροιϲ, χρο-
νιϲάντων δὲ τοῖϲ μεταϲυγκριτικοῖϲ, ἔξωθεν δὲ ϲκληρίαϲ οὔϲηϲ μαλάγ-
μαϲι χρηϲτέον τῷ διὰ μελιλώτων, τῷ Μναϲέου, τῇ Ἱκεϲίου, τῇ μηλίνῃ
Ϲαραπίωνοϲ ἢ τῇ πυρίνῃ· διαίτᾳ δὲ κατ᾽ ἀρχὰϲ μὲν λεπτῇ, παρακμῆϲ
δὲ γενομένηϲ ὀλίγηϲ ἐπὶ λουτρὸν ἀκτέον ποικιλωτέρᾳ τε καὶ ἁδροτέρᾳ
χρηϲτέον τροφῇ.

ξε΄. Περὶ ἀποϲτήματοϲ ὑϲτέραϲ.

Τῆϲ φλεγμονῆϲ εἰϲ ἀπόϲταϲιν μεταβαλλομένηϲ τὰ μὲν λεχθέντα 1
ϲημεῖα ἐπιταθήϲεται, προϲέτι δὲ ἄτακτοι μετὰ φρίκηϲ αὐταῖϲ ἐπιϲημα-
ϲίαι γίνονται, κατὰ μὲν τοὺϲ πρώτουϲ χρόνουϲ ἐπιτεταμέναι ϲὺν ταῖϲ
ὀδύναιϲ, τελείωϲ δὲ διαπυηϲάντων ἐπὶ ποϲὸν ἀνίενται· περὶ δὲ τὸν
τῆϲ ῥήξεωϲ καιρὸν οἵ τε πόνοι δριμύτεροι πολλάκιϲ ἔδοξαν ἐμπεϲεῖν
νυγματωδῶϲ, καὶ τὰ πυρέτια ϲφοδρότερον ἐνοχλεῖ, καὶ ποτὲ μὲν οὖρον
ἐπέχεται, ποτὲ δὲ κόπροϲ, παρὰ τὸ πεπονθὸϲ τῆϲ ὑϲτέραϲ μέροϲ γινο-
μένου τοῦ παραποδιϲμοῦ, ποτὲ δὲ ὄγκοϲ παρὰ τὸ ἐφήβαιον καὶ οἷον

ξε΄ *cf. Aëtius XVI 85*

1 μὲν] τε H: *om. a* 2 ἐφ᾽ ὧν] in quibus uero *a* 3 δὲ] τε K: *om. a* 4 ὁ] FGK: ἡ ABDEHM 6 χυλοῦ DG: χυλὸν F τήξαϲ] DFGK: τήξεωϲ ABEHM*a* 7 μιγνύειν K ἰντύβων FG τούτῳ] τούτοιϲ F: τι τῶν τοιούτων K 8 ϲουϲίνηϲ ἢ ῥοδίνηϲ D 9 ὀπτῶν] λεπτῶν K Γ° ᾱ] < ᾱ E: *om. a* <] ana ÷ *a* 10 ὀβολοὺϲ] ὀβολοῦ < K 12 χυλοῦ *om.* D τὰϲ *om.* K 13 τετραφάρμακον] τε φάρμακον K καὶ *om. a* 14 μὲν *om. a* 15 δὲ *om. a* χρονιϲάντων] χρηϲτέον χρονιϲάντων DG: χρηϲτέον καὶ χρονιϲάντων F: καὶ χρονιϲάντων ABEHKM χρονιϲάντων . . . μεταϲυγκριτικοῖϲ *(16) om. a* 17 ἱκεϲίῳ D μηλίνῃ] μηλίνου K: μηλίνῃ τῇ D 18 διαιτᾶν D λεπτῶϲ D 19 ἀκτέον] ἀκτέον καὶ AE τε *om.* AE 23 ἐπιτείνεται D αὐταῖϲ μετὰ φρίκηϲ D 24. 25 ϲὺν ἐπιτεταμέναιϲ ὀδύναιϲ D 24 ἐπιτεταμέναιϲ K: -ϲ *supra add.* B^2: *om. a* 27 νυγματωδῶϲ *om.* D: *des.* H *fol. 170ᵛ* ϲφοδρότερα M ἐνοχλεῖν D καὶ *(alt.) om.* K 28 δὲ *om. a* 29 παρὰ] π (ε supra) D

κλυδαϲμοῦ ϲυναίϲθηϲιϲ, ὁπότε τὸ ἀπόϲτημα μεῖζον ᾖ. τὸ δὲ ἐν τοῖϲ προχείροιϲ τόποιϲ καὶ διὰ διοπτριϲμοῦ ἢ δακτύλων ἁφῆϲ καταλαμβάνεται πρὸϲ τῷ καὶ τὰϲ ὀδύναϲ ἰϲχυροτέραϲ ἴϲχειν διὰ τὸ νευρῶδεϲ τοῦ ϲτομίου, ὥϲπερ οὖν τὸ ἐν τῷ πυθμένι καὶ κατὰ τὸν κόλπον ἀπονώτερόν ἐϲτι, καὶ τοῖϲ μὲν δακτύλοιϲ ὄγκοϲ οὐχ ὑποπίπτει, τὸ δὲ ϲτό-
2 μιον ἰϲχνότερον δείκνυται. τῇ μὲν οὖν τάχιον ἐκπυήϲει ϲυνεργητέον διά τε καταπλαϲμάτων τῶν διὰ τήλεωϲ καὶ λινοϲπέρμου καὶ κριθίνου ἢ ϲιτίνου ἀλεύρου παραπλεκομένων αὐτοῖϲ ϲύκων ἑφθῶν, ποτὲ δὲ καὶ περιϲτερᾶϲ κόπρου. καὶ ἐγκαθίϲμαϲι δὲ τοῖϲ ἐπὶ φλεγμονῇ ϲυνεχέϲτερον χρηϲτέον καὶ πεϲϲοῖϲ διὰ τερεβινθίνηϲ καὶ ϲμύρνηϲ καὶ ὑϲϲώπου καὶ βουτύρου. ϲυρραγέντοϲ δὲ τοῦ ἀποϲτήματοϲ, εἰ μὲν ἐπὶ κύϲτιν ἐνεχθῇ τὸ πῦον, γαλακτοποϲίαιϲ χρηϲτέον καὶ ϲικύου ϲπέρματι ποτιϲτέον· εἰ δὲ εἰϲ ἀπευθυϲμένον ϲυρραγῇ, φακοῦ καὶ ϲιδίων ἀφεψήματι κλυϲτέον· εἰ δὲ κατὰ τοῦ κόλπου ῥαγῇ, καθαροῦ μὲν ὄντοϲ τοῦ πύου ῥόδινον ἐγχυματίζειν ἢ λελευκαϲμένον ἔλαιον ἢ τὴν τετραφάρμακον βαϲιλικὴν ἢ βούτυρον πρόϲφατον, ἰχῶροϲ δὲ φερομένου λεπτοῦ δυϲώδουϲ ὡϲ ἀπὸ νομῆϲ ϲτυπτικώτερον ἔϲτω τὸ ἔνεμα διὰ μύρτων, φοινίκων, φακῆϲ· καὶ μετὰ τὴν ἔκκριϲιν τῶν ὑγρῶν εἰ φλεγμαίνοιεν, ἐπιμενετέον τοῖϲ τε καταπλάϲμαϲι καὶ τοῖϲ ἐγκαθίϲμαϲι. περὶ δὲ τὸ ϲτόμιον τῆϲ ὑϲτέραϲ γενομένου τοῦ ἀποϲτήματοϲ καὶ μὴ ϲυρρηγνυμένου μετὰ τὸ λεπτοποιηθῆναι τὰ ἐπικείμενα τῷ πύῳ ϲώματα ἐπὶ τὴν διὰ χειρουργίαϲ ἔκκριϲιν τοῦ πύου τραπῶμεν, ὡϲ ἐν τοῖϲ χειρουργουμένοιϲ εἰρήϲεται.

ξϛʹ. Περὶ ἑλκώϲεωϲ ὑϲτέραϲ.

1 Ἑλκοῦται πολλάκιϲ ἡ ὑϲτέρα διὰ δυϲτοκίαν ἢ ἐμβρυουλκίαν ἢ φθορὰν ἢ ὑπὸ φαρμάκων δριμέων ἢ ὑπὸ ῥεύματοϲ ἢ ἐξ ἀποϲτημάτων ϲυρραγέντων. εἰ μὲν οὖν πρόχειροϲ εἴη ἡ ἕλκωϲιϲ, διὰ διοπτριϲμοῦ καταλαμβάνεται, εἰ δὲ διὰ βάθουϲ, ἐκ τῶν ἐκκρινομένων· ὑγρὸν γὰρ ἀποκρίνεται διάφορον, φλεγμαίνοντοϲ μὲν τοῦ ἕλκουϲ ὀλίγον, αἱματῶδεϲ ἢ τρυγῶδεϲ, ϲὺν περιωδυνίᾳ, ῥυπαροῦ δὲ ὄντοϲ πλεῖον καὶ ἰχωρῶδεϲ, ϲὺν ἐλάϲϲονι πόνῳ, νεμομένου δὲ δυϲῶδεϲ, μέλαν, ϲὺν ἀλγήμαϲιν ἰϲχυροτέροιϲ καὶ τοῖϲ ἄλλοιϲ τῆϲ φλεγμονῆϲ ϲημείοιϲ, διερεθιϲμὸϲ

6—13 *Oribasius, Synops. IX 49* 19 *cf. Aëtius XVI 86* 22 εἰρήϲεται] *VI 73* ξϛʹ *cf. Aëtius XVI 88*

ABDEGKM*a*(F)

1 ᾖ] εἶ K: εἴη D 2 καὶ *om. a* 3 ἰϲχυρὰϲ D 5 ὄγκοϲ *om.* AE 6 τάχειον GM: ταχείᾳ K 10 πεϲϲοὶ ABM, *corr.* B[3]: pesso *a* τερεβιν^θ DEGK: τερεβίνθου F καὶ *(sec.) om.* FG 12 ϲπέρμα D 14 τοῦ κόλπου] κόλπον F ῥαγῇ] DFG: ῥαγεῖ ἢ K: ῥαγείη ABEM 16 ὡϲ *om.* K 17 ἔνεμα] ἐνιέμενον D 18 εἰ] εἰ δὲ K τε *om.* D 19 περὶ] χρωμένουϲ περὶ D 20 μετὰ τὸ] τῷ D 21 ϲώματι FG ἐπὶ τὴν διὰ] DFGK: ἐπὶ τῇ διὰ ABE: ἐπιτήδεια M*a* ἔκκριϲιν] DFGK: ἐκκρίϲει ABEM 22 εἴρηται BEM 26 εἴη *om.* M 29 πλέον D: πλείονεϲ F: putredo *a* ἰχωρῶδεϲ] DJ[2]: ἰχῶρεϲ ABEFGKM: sanies *a* 31 διερεθιϲμὸϲ] ABEGM*a*: διερεθιϲμοὺϲ F: ἐρεθιϲμόϲ τε D: ὁ δὲ διερεθιϲμὸϲ KB[2]

πρὸς τὰ χαλαστικὰ τῶν φαρμάκων, πρὸς δὲ τἀναντία κουφισμός· καθαροῦ δὲ ὄντος ὑγρὸν ὀλίγον, ὁμαλόν, ἄοσμον, παχύ, λευκόν ὑπ᾽ εὐαισθησίας. φλεγμαίνοντος μὲν οὖν τοῦ ἕλκους τοῖς πρὸς φλεγμονὴν εἰρημένοις χρηστέον, ῥυπαροῦ δὲ ὄντος πτισάνης χυλὸν μετὰ μέλιτος ἐγκλυστέον ἢ τὴν τετραφάρμακον μετὰ Σουσίνου ἢ μελικράτου ἡψημένης ἐν αὐτῷ τήλεως ἢ μαλάχης ἢ πιτύρων ἢ φακοῦ λελεπισμένου, πρὸς δὲ τὸ μᾶλλον ἀνακαθᾶραι καὶ πρασίου ἢ ὀρόβου, ἢ μέλιτι παραπλέξαντα ὀρόβου τὸ ἄλευρον ἢ ἶριν ἢ στυπτηρίαν στρογγύλην ἤ τι τῶν ἐμφερῶν παραπέμπειν, τούτοις δὲ αὐτοῖς καὶ ἔξωθεν καταπλάττειν μελικράτῳ πεφυραμένοις. ἰδιαίτερον δὲ ὠφελεῖ τόδε τὸ φάρμα- 2 κον· κρόκος κάλλιστος λεαίνεται μετὰ γυναικείου γάλακτος, εἶτα ἀναληφθεὶς κηρωτῇ ῥοδίνῃ μετὰ χηνείου στέατος ἐγχρίεται κροκύδι. τούτου δὲ σπουδαιότερον καὶ πρὸς περιωδυνίας ἁρμόζον τοῦτο· κωδύαι μήκωνος ἐν γλυκεῖ κεκραμένῳ βρέχονται ἐπὶ ἡμέρας γ̄, εἶτα ἕψονται, ἕως τακερωθῶσιν, εἶτα τρίβονται ἅμα ῥόδων φύλλων < ε̄ καὶ κρόκου < γ̄ παραμιγνυμένου τοῦ τῶν κωδυῶν ἀφεψήματος· εἶτα καταχεῖν αὐτῶν τήξαντα σὺν ῥοδίνῳ κηροῦ < β̄ καὶ προστιθέναι ἐν πεσσῷ χρίσαντα ῥοδίνῳ. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ δι᾽ ᾠῶν καὶ κρόκου καὶ ῥοδίνου καὶ χηνὸς στέατος καὶ ἐλαφείου μυελοῦ σκευαζόμενον· καὶ ἡ Αἰγυπτία δὲ ἡ δίχα τοῦ ἰοῦ θαυμασίως ἁρμόζει πρὸς τὰς ἑλκώσεις. νομῆς δὲ οὔσης σὺν φλεγμονῇ μὲν καταπλαστέον ἄρτῳ χλιαρῷ πεφυραμένῳ δι᾽ ὑδρομέλιτος καὶ ἐλαίου καὶ ἀλθαίας καὶ τήλεως καὶ φοινίκων λιπαρῶν· ἐνετέον δὲ χυλὸν ἀρνογλώσσου, στρύχνου, πολυγόνου, σέρεως, πρῶτον μὲν καθ᾽ αὑτά, ὕστερον δὲ μετ᾽ οἴνου αὐστηροῦ ἢ ὄξους. ἄνευ δὲ φλεγμονῆς 3 τῆς νομῆς κατεπειγούσης ἐνετέον τὰ εὐτονώτερα, καθάπερ ἀφέψημα σιδίων, ῥόδων, θαλασσίας, κυπαρίσσου, μήλων Κυδωνίων, βάτου, μύρτων, σχίνου, ῥάμνου, ῥοῦ σκυτοδεψικοῦ δι᾽ οἴνου στύφοντος, ὕστερον δὲ καὶ στυπτηρίας, ἀκακίας, λυκίου, ὑποκιστίδος· ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν ἀφεψημάτων ἔστω καὶ ἐγκάθισμα. μὴ προκόπτοντος δὲ ἐνιέναι τὸ διὰ χάρτου μετ᾽ ὀξυκράτου τὸ πρῶτον, εἶτα ὄξους, ἢ τὴν ἀνθηρὰν ἢ χαλκῖτιν ἢ χάλκανθον διὰ τῶν αὐτῶν ὑγρῶν καὶ τὰ τοῖς δυσεντερικοῖς ἁρμόζοντα.

10—18 *Oribasius, Synops. IX 50* 19—20 *Aëtius XVI 90*

2 ὑπ᾽ εὐαισθησίας *om.* D*a* 3 οὖν] D: *om.* ABEFGKM*a* 4 χυλὸν] *comp.* G: χυλοῦ F: χυλῷ D 5 τῇ τετραφαρμάκῳ D 7 μᾶλλον] μέλαν D μέλιτος K παραπλέξαντι K: παραπλέξαντας D: *comp.* G 8 ὀρόβου] DFG: τοῦ ὀρόβου ABEKM 10 πεφυρμένοις EK δὲ] τε B τὸ *om.* K 11 γάλακτος γυναικείου FGK 14 βρέχονται] DFG: βρέχοντι K: μίγνυνται ABEM*a* εἶτα] εἶτα δὲ K ἕψονται] D: ἕψωνται G: ἑψοῦνται ABEFKM 15 ῥόδων φύλλων] D: ῥόδου φύλλων FG*a*: ῥοδοφύλλων ABEKM καὶ] DFGK: *om.* ABEM*a* 16 τοῦ τῶν] τούτοις D κατέχειν K*a* αὐτῶν] αὐτῶν δεῖ D 17 σὺν *om.* D 20 θαυμαστῶς DFG 21 χλιαρῷ] καθαρῷ AD, *corr. mrg.* A (γρ.) πεφυρμένῳ E 26 θαλασσίας] ABEM*a*: θαλλίας DGK: θαλίας F, *e corr.* B 27 ῥοός DK δὲ *om.* K 28 λυκίου] ῥοῦ λυκίου D δὲ *om. a* 29 καὶ] δὲ καὶ F ἐγκαθισμός FG 30 ὄξος M ἀνθηρὰν] *inc.* L χαλκῖτιν] DK: χαλκίτην ABEFGLM 30. 31 ἢ χάλκανθον *om. a* 31 ἁρμόζον L

διδόναι δὲ τροφὴν εὔχυμον, ὀλίγην· καθαροῦ δὲ γενομένου τοῦ ἕλκους λούειν τε ποικιλώτερον καὶ τρέφειν καὶ οἶνον παρέχειν, ὅπως ἡ σάρκωσις ταχέως γίγνοιτο. ἐν πεσσοῦ δὲ μέρει προσθετέον τὴν διὰ μόρων ἀνειμένην διὰ καδμίας ἢ λαδάνου ἢ μολυβδαίνης. ἔξωθεν δὲ καὶ ἀπουλωτικὴν ἔμπλαστρον ἐπιθετέον ἐπιγαστρίῳ καὶ ἰσχίοις· ὥσπερ γὰρ τῶν καταπλασμάτων, οὕτω καὶ τῶν ἐμπλάστρων ἡ δύναμις διὰ τῶν ἀδήλων διενεχθήσεται πόρων.

ξζʹ. Περὶ καρκίνου.

1 Τῶν ἐν μήτρᾳ καρκίνων οἱ μὲν μεθ᾽ ἑλκώσεως, οἱ δὲ χωρὶς ἕλκους συνίστανται. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἀνελκώτων ὄγκος εὑρίσκεται περὶ τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας σκληρός, ἀνώμαλος, ὀχθώδης, χρόᾳ τρυγώδης, ἐνερευθής, ποτὲ δὲ καὶ ὑποπέλιος· καὶ πονοῦσιν ἰσχυρῶς κατά τε βουβῶνας καὶ ἐπιγάστριον καὶ ἦτρον καὶ ὀσφύν, ἀγανακτοῦσί τε πρὸς τὰς χειραψίας καὶ τὴν ποικιλωτέραν φαρμακείαν. ἡλκωμένου δὲ ὄντος τοῦ καρκίνου πρὸς ταῖς ὀδύναις καὶ σκληρίᾳ καὶ ὄγκῳ διαβεβρωμένα καὶ ἀνώμαλα τὰ ἕλκη θεωρεῖται, κατὰ μὲν τὸ πλεῖστον ῥυπαρά, ὀχθώδη, λευκανθίζοντα, εἰδεχθεῖς ἐπιπάγους ἔχοντα, τὰ δὲ δοκοῦντα καθαρὰ τρυγώδη, πελιά, ἐνερευθῆ καὶ δίαιμα φαίνεται, ἐκκρίνεται δὲ διηνεκῶς ἀπ᾽ αὐτῶν ἰχὼρ λεπτός, ὑδατώδης, μέλας ἢ πυρρός, δυςώδης, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα φέρεται, τά τε ἄλλα σημεῖα τὰ ἐπὶ φλεγμαινούσης ὑστέρας εἰρημένα.
2 τὸ μὲν οὖν πάθος ἀνίατον, ὥς που καὶ Ἱπποκράτης ἀπεφήνατο· παρηγορεῖν δὲ ὅμως αὐτὰς ἐγκαθίσμασι μὲν τοῖς διὰ τήλεως καὶ μαλάχης καὶ καταπλάσμασι τοῖς ὁμοίοις. λίαν δὲ παρηγοροῦσιν ἐν τοῖς παροξυσμοῖς μαλάχη ἢ ἀλθαία ἐν μελικράτῳ τακερωθεῖσα καὶ συλλειουμένη μετ᾽ ὀλίγου ῥοδίνου καὶ καταπλασσομένη καὶ τὸ διὰ τῶν ἰσχάδων καὶ μελιλώτου καὶ πηγάνου καὶ λιβάνου καὶ βουνιάδος βοτάνης κοπτομένης ἐπιμελῶς σὺν ἐλαίῳ κατάπλασμα καὶ τὸ διὰ φοινίκων ἡψημένων ἐν γλυκεῖ προσλαβὸν λεκίθους ᾠῶν καὶ ἄλφιτα ἢ μήκωνος μετὰ κοριάννου ἢ πολυγόνου ἢ σέρεως. ταῦτα μὲν ἐν ταῖς περιωδυνίαις, μετὰ

ξζʹ *cf. Aëtius XVI 94* 21 Ἱπποκράτης] *Morb. mul. II 24*
21—p. 285, 9 *cf. Oribasius, Synops. IX 51*

ABDEGKM*a*(FL)

1 δὲ] τε D εὔχυμον] εὐκοίλιον K: τὴν εὔχυλον L γινομένου D 2. 3 ταχέως ἡ σάρκωσις D 4 δὲ] τε FGK 7 ἐξενεχθήσεται FG πόρων διενεχθήσεται D 9 ἐν] DGK: ἐν τῇ ABEFLM 11 χρόᾳ . . . ἐνερευθής *(12) om.* G 12 βουβῶνος M 13 καὶ *(pr.) om.* KL ἐπιγαστρίου M: ὑπογάστριον AE τε] δὲ FG*a*: τε καὶ E 14 χειρουργίας AE*a* εἱλκωμένου GKL: ἡ- *in ras.* B 15 σκληρίᾳ . . . ὄγκῳ] τῷ ὄγκῳ καὶ τῇ σκληρίᾳ ἔτι καὶ D σκληρίαις F*a* 16 τὰ] DFGKL: τε ABEM 17 ἐπιπάχους AE(*a*) 19 ἀπ᾽ αὐτῶν] D: ἀπάντων L: ἀπ᾽ αὐτοῦ ABEFGKM*a* 20 τε] δὲ KLM τὰ] DL: *om.* ABEFGKM 21 τὸ] ἐμφαίνεται. τὸ D ὥς που] ὥσπερ D: sicut *a* καὶ *om. a* 22 δὲ *om. a* 23 καὶ] DEFGK*a*: *om.* ABLM τοῖς *(pr.)*] DFGK: τε τοῖς ABELM 24 ἀλθαία ἢ μαλάχη D ἢ *om.* K συνλειουμένη FGK: συνλειομένη L 26 καὶ *(pr.)*] δὲ καὶ D μελιλώτου] DK: μελιλώτων ABEFGLM*a* 27 κατάπλαττε D: τε *supra add.* B[2] τῷ D διὰ] διὰ τῶν D ἡψημένῳ D 28 ἐν *om.* D προσλαβὸν] ἐμβαλὼν D ἀλφίτων D 29 ἢ *(pr.)*] ἢ πηγάνου ἢ D

δὲ ταῦτα κηρωτὴ ἐπιρριπτέcθω διὰ ῥοδίνου ἢ μυρcίνου ἢ οἰνανθίνου ἢ μηλίνου μετὰ φοινίκων ἐν γλυκεῖ ἑφθῶν. ἰδίως δὲ cυμπεφώνηται τὸ διὰ τῆc ὑποcτάθμηc τῆc ἐν τοῖc χαλκείοιc, ἥτιc ἐποπτηθεῖcα λειοτριβεῖται καὶ ἀναλαμβάνεται κηρωτῇ ῥοδίνῃ μέχρι cυcτάcεωc ἐμπλαcτρώδουc. ταῦτα μὲν ἔξωθεν· ἔcωθεν δὲ παρηγορεῖ τοὺc τόπουc καὶ ἔλαιον, ἐπειδὰν ἡλκωμένοι τύχοιεν, καὶ γάλα γυναικεῖον ἐγχυματιζόμενον ὅ τε χυλὸc τοῦ ἀρνογλώccου χλιαρόc· εἰ δὲ αἱμάccοιτο, χυλὸc πολυγόνου cὺν βραχεῖ λιβανωτοῦ παρηγορεῖ καὶ πεccοὶ διὰ κρόκου καὶ γυναικείου γάλακτοc καὶ ὀποῦ μήκωνοc καὶ ὑccώπου. πάντων δὲ ἄμεινον ἐνεργεῖ 3
καὶ πρὸc τὰc ἑδρικὰc διαθέcειc τοῦτο· λιθαργύρου Ἰταλικῆc πεπλυμένηc Γο ξ̄, λιβάνου ἄρρενοc, ὑccώπου, cτέατοc χοιρείου νεαροῦ, βουτύρου προcφάτου, κηροῦ Τυρρηνικοῦ ἀνὰ Γο β̄, ῥοδίνου Γο δ̄· τὴν λιθάργυρον λειώcαc cέρεωc χυλῷ τοῖc τηκτοῖc ἐνέβαλον. τροφὰc εὐδιοικήτουc δοτέον εὐχύμουc, οἶνον ὀλίγιcτον ὑδαρῆ, φυλαττομένουc δριμυφαγίαc καὶ τροφῆc πλῆθοc· ἑτοίμωc γὰρ αὐταῖc τὰ cιτία διαφθείρεται.

ξη′. Περὶ cκίρρου καὶ cκληρωμάτων.

Cκιρροῦται ἡ μήτρα ποτὲ μὲν αἰφνίδιον μηδενὸc προφανέντοc, 1
τὰ πολλὰ δὲ φλεγμονῆc προηγηcαμένηc καὶ μήτε λυθείcηc μήτε εἰc ἀπόcτημα μεταβληθείcηc. ἐν εἴδει δὲ τοῦ cκίρρου καὶ τὸ λεγόμενον cκλήρωμά ἐcτιν περὶ τῷ τραχήλῳ τῆc μήτραc ὡc μάλιcτα cυνιcτάμενον, ὄγκον μὲν ὁμοίωc ἔχον, ἧccον δὲ ἀντίτυπον, μετὰ ἀλγήματοc cυμμέτρου· παρέπεται δὲ καὶ τούτοιc παρέγκλιcιc ἐπὶ τὰ ἀντικείμενα, ὄγκοc πρὸc λόγον τῆc πιλήcεωc ἰcχυρόc, ἀντίτυποc, μετὰ βάρουc καὶ δυcκινηcίαc οὐ cκελῶν μόνον ἀλλὰ καὶ τοῦ ὅλου cώματοc, ὄκνοc τε πρὸc τὰc πράξειc· αἷc ἕπεται μὴ καλῶc ἀχθείcαιc καχεξία ὑδερώδηc. ἐν ἀρχῇ τοίνυν φλεβοτομητέον ἢ κάθαρcιν παραληπτέον διὰ τῆc Ἀρχιγένουc ἱερᾶc, εἶτα καταπλάcματα διὰ ἰcχάδων, ὑccώπου, νίτρου, ἀψινθίου, καὶ cικύαc μετὰ καταcχαcμῶν, μαλάγματα δὲ τὸ πολυάρχιον, τὸ διὰ cπερμάτων, τὸ διὰ δαφνίδων, ἐγκαθίcματα δι᾿ ἀφεψήματοc ἰcχάδων, ἀρτε-

ξη′ *cf. Aëtius XVI 84*

1 οἰνανθιν[α] L 2 μηλίνων ABEM, *corr.* B: μηλιν[α] L ἑφθῷ D 4 ῥοδίνῳ F 6 ἐπειδὰν] ἐπειδὰν δὲ K: δὲ *add.* B[3] εἱλκωμένοι BGKL τυγχάνοιεν D καὶ *om.* L 7 αἱμάccοι K 11 ἄρcενοc D χοιρείου] anserini *a* 13 ἐνέβαλον] AKLM: ἐνέβαλλον E: ἔμβαλλε D*a*, *e corr.* B: ἔμβαλε FG τροφὰc] ABEKLM*a*: τροφὰc δὲ DFG, *e corr.* B 14 εὐχύμουc] καὶ εὐχύμουc AD(L?): *om. a* 15 αὐταῖc] DFG: αὐτοῖc ABEKLM 16 cκληρωμάτων] DEL: cκληρώματοc ABGKM*a*: cκιρρομάτων F 17 ἡ] δὲ ἡ L αἰφνίδιον] DK: εὐφνηδιον L: αἰφνιδίωc ABEFGM 18 καὶ . . . λυθείcηc *om.* K

20 cκίρωμα D ὡc *om.* K*a* 22 καὶ *om.* K ἐπὶ] π[ε] D 23 πιλήcεωc] D: πείcεωc AEGKLM, *in ras.* B: ἢ ὕcεωc F: *om. a* ἰcχυρόc] EFGKL: ἰcχυρῶc ABDM*a* 24 ὅλου τοῦ D 25 αἷc] L: *om.* ABDEFGKM*a* μὴ . . . ἀχθείcαιc *om. a* καλῶc] καλῶc δὲ D καχεξία] καὶ καχεξία D*a* 26 ἢ . . . παραληπτέον] καὶ D 27 εἶτα] καθαρτέον D: ἢ K κατάπλαcμα E 28 cικύαιc K: cικύαι *e corr.* D καταπλαcμων L: καταcχαμου *mrg. a*

μισίας, ἀλθαίας, γλήχωνος, πεσσοὺς διὰ τερεβινθίνης, χαλβάνης, σμύρνης, ἴρεως, ὑσσώπου, δρώπακας, ὑδάτων αὐτοφυῶν χρῆσιν νιτρωδῶν, ἀσφαλτωδῶν, ἰσχύος δὲ ὑπούσης καὶ ἐλλεβορισμόν.

2 Πεσσὸς μαλακτικός.

Κηροῦ Ποντικοῦ, ναρδίνου μύρου ἀνὰ ℥ γ̄, ἰρίνου, γλευκίνου, κυπρίνου ἀνὰ ℥ β̄, στέατος ἀρκείου καὶ χηνείου, βουτύρου, ὑσσώπου, μυελοῦ ἐλαφείου, τερεβινθίνης ἀνὰ ℥ ᾱ.

Ἄλλο. πολίου < β̄, σμύρνης < δ̄· μετὰ οἴνου Μενδησίου λειώσας, ἰρίνῳ δεύσας προστίθεσθαι δίδου.

Ἄλλο. κηροῦ Τυρρηνικοῦ, στέατος μοσχείου, τερεβινθίνης, μυελοῦ ἐλαφείου, μέλιτος Ἀττικοῦ, ἐλαίου παλαιοῦ ἴσα.

Μετασυγκριτικὸν καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις. σταφίδος λευκῆς χωρὶς τῶν γιγάρτων ℥ γ̄, πηγάνου χλωροῦ φύλλων ℥ β̄, ὕδατος θαλασσίου ℥ ᾱ L′, κυμίνου < δ̄, μέλιτος τὸ ἀρκοῦν· ἐπιχρίσας δὲ πεσσὸν ἔμβαπτε κυπρίνῳ ἐλαίῳ καὶ προστίθει.

Καὶ ὁ χρυσοῦς δὲ πεσσὸς ὅ τε Λιβιανὸς καὶ ὁ ἐννεαφάρμακος ἁρμόζουσι τῇ διαθέσει· ἰδιαίτερος δὲ ὁ Τιτιανός.

ξθ′. Περὶ μύλης.

Καὶ ἡ μύλη σκιρρώδης ἐστὶν ὄγκος, ποτὲ μὲν κατὰ τὸ στόμιον τῆς μήτρας, ποτὲ δὲ καὶ καθ᾽ ὅλην αὐτὴν προφαινόμενος, ἀφῇ λιθώδης, μετὰ κατασπασμοῦ τῶν ὑπερκειμένων καὶ ἰσχνάνσεως ἀχροίας τε καὶ ἀνορεξίας, ἐποχῆς ἐμμήνων καὶ μασθῶν ὄγκος, ὡς ὑπόνοιαν συλλήψεως ἐπί τινων γίνεσθαι κατ᾽ ἀρχάς· ὕστερον δὲ χρόνῳ διακρίνονται. τινὲς δὲ καὶ ὑδέρου παρέχουσιν ὑπόνοιαν· καὶ τούτου δὲ διακριτέον αὐτὰς τῇ τε τοῦ ὄγκου σκληρίᾳ καὶ τῷ μὴ γίνεσθαι ἦχον ἐν τῇ τῶν δακτύ-

ξθ′ *cf. Aëtius XVI 80*

1 ἀλθαίας, γλήχωνος] DFGK: γλήχωνος ἀλθαίας ABELM*a* πεσσοὶ D τερεβιν^{θ} DEGKL 2 δρώπακας] GK(L): δρώπακες D: δρώπακος ABEM*a*: δρώπακος χρίσμασιν F χρῆσιν] ABEFGKM*a*: χρῆσις D νιτρωδῶν] νιτρ^{ω}οδων ἢ L 3 ἐλλεβορισμόν] KL: ἐλλεβορισμός ABDEFGM*a* 5 νάρδου K: ναρ^{δ} L γ̄] ῑ D 6 ἀνὰ ℥ β̄ *om.* FG 7 τερεβιν^{θ} DGKL: τερεβίνθης F: τερβινθίνης A: τερμινθίνης E*a* 8 ἄλλος L, *comp.* E β̄] δ̄ KL Μενδησίου] μενδισίου ADE: μὲν διασίου K: quidem dissio *a* 9 προστίθεσθαι *om.* D 10—17 *om.* D 10 ἄλλο] *mrg.* AK: ἄλλος L, *comp.* E τερεβιν^{θ} GK: τερμιν^{θ} L 12 μετασυγκριτικοῦ AKM: μετασυνκριτικος L σταφίδος] ἢ σταφίδος K χωρὶς *om.* FG 13 χλωρῶν FGK: χχ^{οο} L φύλλων *om.* L 14 ᾱ] β̄ FG πεσσοὺς FGK 16 Καὶ *(pr.) om. a* Λιβιανὸς] FGKL: λιβάνιος ABEM*a* 17 ἰδιαιτέρως E: ιδιαιτερον L 19 καὶ *om. a* 20 καὶ *om.* K φαινόμενος K ἀφῇ] ἐφ᾽ ᾗ D 21 μετὰ] *om. a*: ἀντιτυπία μετὰ D 21. 22 ἀνορεξία τε καὶ ἄχροια καὶ ἐποχὴ D 22 ὄγκος] immo ὄγκου: διογκοσεως L ὡς] φαίνεται ὡς καὶ D: ωστε και L ὑπόνοιαν] φαντασιαν L 23 γίνεσθαι κατ᾽ ἀρχάς] DFGKL: κατ᾽ ἀρχὰς γίνεσθαι ABEM*a* χρόνῳ] DFGL*a*: χρόνου ABEKM 24 δὲ *(pr.) om. a* ὑδέρου . . . ὑπόνοιαν] ἔμφασιν ὑδέρου παρέσχον D τούτου δὲ] DK: τουτου δε αυτας L: τοῦτο F: τούτῳ ABEGM*a* αὐτὰς] DFGK: *om.* ABELM*a*

λων ἐπικρούσει, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὑδέρων· ἐπί τινων δὲ κατὰ τὸ ἀληθὲς εἰς ὕδερον μετέστη, ὅτε καὶ ἀνίατον ὡς τὰ πολλὰ τὸ πάθος γίνεται. τισὶ δὲ καὶ αἷμα φέρεται. κοινῶς μὲν οὖν κατάκλισις αὐταῖς ἐν οἰκήματι μικροτέρῳ καὶ σκοτεινῷ συμφέρει καὶ μετρίως ἀναψύχοντι κατὰ κλίνης ἀκινήτου μετεωρότερα τὰ πρὸς τοὺς πόδας ἐχούσαις ἐν ἠρεμίᾳ· προκλητικὴ γὰρ πάσης ῥύσεώς ἐστιν κίνησις. καὶ τοὺς μὲν ὄγκους τε καὶ τὰς σκληρίας τοῖς ἐπὶ σκίρρων τε καὶ σκληρωμάτων μήτρας εἰρημένοις ἰασόμεθα, τὰς δὲ ὑδερικὰς παρεγχύσεις διὰ τῶν ἐν τῷ περὶ ὑδέρων λεχθέντων, τὰς δὲ αἱμορραγίας ὥσπερ τὰς αἱμορραγίας καὶ τὸν ῥοῦν. τινὲς δὲ τὴν μύλην σάρκα φασὶν ἀδιάπλαστον πρὸς αὐτοῖς τοῖς χιτῶσι τῆς μήτρας συνισταμένην καὶ ἀποτικτομένην ὥσπερ τὰ ἔμβρυα. καὶ τοῦτο δὲ τὸ εἶδος τῇ χαλαστικῇ ἀκτέον ἀγωγῇ, ὥστε τάχιον ἐκκριθῆναι.

ο΄. Περὶ ἐμπνευματώσεως.

Ἐμπνευματοῦται ἡ μήτρα ἐκ ψύξεως ἢ φθορᾶς ἢ δυστοκίας τοῦ στομίου μύσαντος ἢ θρόμβου παρασφηνωθέντος ἐν αὐτῷ, ποτὲ μὲν ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ κύτους ἀποληφθέντων τῶν πνευμάτων, ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ἀραιώμασι τοῦ τῆς μήτρας σώματος· αἷς ἕπεται ὄγκος τοῦ ἤτρου καὶ τοῦ ὑπογαστρίου μετὰ σκληρίας καὶ πόνου νυγματώδους διανύττοντος μέχρι διαφράγματος καὶ στομάχου καὶ βουβώνων, πρός τε τὴν ἐκ τῶν δακτύλων ἐπίκρουσιν ἦχος τυμπανώδης γίνεται. θεραπεύειν οὖν πρῶτον μὲν διὰ φλεβοτομίας μηδενὸς κωλύοντος, εἶτα κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς ἀσιτίαις καὶ ἐμβροχαῖς δι᾽ ἐλαίου πηγανίνου, ἐγκαθίσμασι τε δι᾽ ἀφεψήματος πηγάνου, γλήχωνος, ἀρτεμισίας, κασίας καὶ τοῖς ὁμοίοις, καταπλάσμασί τε διὰ σπέρματος σελίνου, κυμίνου, ἀνίσου, μαράθρου, ἄμεως, ἰρίνου ἀλεύρου, σικύαις τε κούφαις καὶ μετὰ κατασχασμοῦ. χρονιζούσης δὲ τῆς διαθέσεως καθάρσει χρηστέον διὰ τῆς πικρᾶς καὶ τῆς ἱερᾶς δρώπαξί τε καὶ σιναπισμοῖς καὶ τῇ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων χρήσει. ἡ δὲ μαῖα προλελιπασμένον τὸν δάκτυλον καθεῖσα τὸν ἐπικείμενον θρόμβον, εἰ τύχοι, κομιζέσθω πρᾴως αὐτὸν ἐνδιαλύουσα, αὖθις

8 εἰρημένοις] *cap. 68* 9 λεχθέντων] *cap. 48* ὥσπερ] *cap. 62—63*
ο΄ *cf. Oribasius, Synops. IX 54; Aëtius XVI 78*

1 ἐπί τινων] AEFGLM*a*: ἐπιτείνων BK: ἐπιτεῖνον D κατὰ τὸ ἀληθὲς] τὸ πάθος D 2 ὕστερον K: ὕδερον πολλάκις D ὅτε] DKL: ἐνίοτε δὲ ABEFGM*a* τὸ πάθος *om.* D 4 ἐμψύχοντι DG: ψύχοντι F 5 κατὰ] ἐπὶ D ἐχούσας FG: ἐχούσης D 6 ἐστὶ ῥύσεως D ἐστιν] L: ἐστι K: ἐστιν ἡ ABEFGM 7 τε *om.* D σκιρωμάτων D 8 δὲ *om.* KL 9 ὥσπερ *om.* A τὰς αἱμορραγίας] (*sc.* τῆς μήτρας) *om.* A, *del.* B: τὰς αἱμορροΐδας D 16 παρασφηνωθέντος] DFGKLB[3]: παρασφηνώσαντος ABEM*a* ἐν αὐτῷ *om. a* ἐν (*alt.*) *om.* D 17 ἐναποληφθέντων D 18 στόματος D 19 διάττοντος K: διαιγοντος L 22 διὰ] DFG: *om.* ABEKLM*a* φλεβοτομίας] BDEFGM: φλεβοτομίας μὲν A: φλεβοτομίᾳ K*a*: *comp.* L 23 ἀσιτίᾳ KL ἐγκαθίσμασι . . . πηγάνου (24) *om.* D, *mrg.* L 24 κασίας *om.* B καὶ . . . σπέρματος (25) *om.* E 25 τε] DM*a*: τε καὶ ABEFGK, *e corr.* M: δε L ἀνίσου, μαράθρου] DFGK: ανισσου μαραθου L: μαράθρου ἀνίσου ABEM*a* 27 καθάρσει] και καθαρσει L 28 καὶ (*alt.*) *om.* K 30 διαλύουσα D

τε καταπλαστέον διὰ σύκου καὶ νίτρου καὶ ἀψινθίου. ἐπιθέματα δὲ μαλακτικὰ τὸ πολυάρχιον ἔστω καὶ τὸ διὰ σπερμάτων καὶ τὸ διὰ δαφνίδων, πεσσοί τε διὰ πηγάνου, μέλιτος, νίτρου· μάλιστα δὲ οὗτος ἁρμόσει· σύκων λιπαρῶν κεκομμένων < ᾱ, κυμίνου < β̄, ἀφονίτρου < ᾱ, διὰ δὲ τὴν δριμύτητα εἰς γάλα προκαταβαπτέσθω. καὶ οἱ μαλακτικοὶ δὲ τῶν πεσσῶν ἐπιτήδειοι.

οα΄. Περὶ ὑστερικῆς πνιγός.

1 Ἡ ὑστερικὴ πνὶξ ἀναδρομὴ τῆς ὑστέρας ἐστὶν εἰς συμπάθειαν ἀγούσης τὰ κυριώτατα τῶν μορίων, ὡς καρωτίδας, καρδίαν, μήνιγγας. παρέπεται δὲ ταῖς πασχούσαις ἐγγίζοντος μὲν τοῦ παροξυσμοῦ νωθρότης διανοίας, ὄκνος, ἀτονία σκελῶν, ὠχρότης προσώπου, βλέμμα περιλίπαρον, ἐνστάσης δὲ τῆς πνιγὸς καταφορὰ καὶ παράνοια, κατάληψις τῶν αἰσθητηρίων μετὰ ἀφωνίας, σκελῶν συνολκή· εἶτα ἄρχονται ἐρεύθειν αἱ γνάθοι, καὶ τὸ πρόσωπον ὑποπίμπραται· μελλούσης δὲ ἀνίεσθαι προτρέχει τις ἐκ τῶν γυναικείων τόπων ὑγρασία πρὸς τὴν ἁφὴν καὶ βορβορυγμός, καὶ προοδεύει τι τῶν ἐντέρων, αὐτή τε χαλᾶται κατ᾽ ὀλίγον ἡ ὑστέρα, καὶ οὕτως ἀπολαμβάνουσιν τό τε νοεῖν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι. κινεῖται δὲ τὸ νόσημα κατὰ περιόδους καθάπερ ἡ ἐπιληψία, πληρουμένης δηλονότι τῆς ὑστέρας ἢ τῆς σπερματικῆς ἢ ἑτέρας ὕλης σαπείσης ἐν αὐτῇ· καὶ πολλαὶ μὲν αὖθις ἐπανήνεγκαν, τινὲς δὲ κατὰ τοὺς παροξυσμοὺς ἐξαίφνης ἀπώλοντο τῶν μὲν σφυγμῶν πυκνουμένων τε καὶ ὑποσπαιρόντων ἀτάκτως, εἶτα καὶ ἀσφυξίας ἑπομένης, βραχείας δὲ νοτίδος δροσιζούσης τὴν ἐπιφάνειαν, τῆς δὲ ἀναπνοῆς τὸ μὲν πρῶτον ἀμαυρουμένης, ἔπειτα δὲ τέλεον ἀποκοπτομένης. πλεονάζει δὲ τὸ πάθος χειμῶνος καὶ φθινοπώρου νέαις, εὐκαταφόροις πρὸς λαγνείαν, στείραις, καὶ μάλιστα, εἰ διὰ φαρμακείαν εἶεν ἄτοκοι, καὶ ταῖς ἄλλως
2 κατεψυγμέναις. ἐν τοῖς παροξυσμοῖς οὖν διαδεσμεῖν χρὴ τὰ ἄκρα καὶ τρίβειν ὅλα τὰ σκέλη καὶ τὸ ὅλον σῶμα ὥσπερ τοὺς λειποθυμήσαντας ἀνακτᾶσθαι δυσώδη τε προσφέρειν ὀσφραντὰ τῇ ῥινί, οἷον ἐλλύχνιον ἐσβεσμένον, καστόριον, πίσσαν ὑγράν, κεδρίαν, ἔρια καὶ ῥάκη κεκαυμένα· τινὲς δὲ καὶ ἀμίδα προσήνεγκαν ἐξ οὔρου παλαιοῦ ἢ διαχωρήματος. καὶ σικύας δὲ κολλᾶν προσήκει βουβῶσι καὶ ὑπογαστρίῳ μετὰ πολλῆς φλογὸς καὶ κούφας καὶ μετὰ κατασχασμοῦ. μηκυνομένου δὲ τοῦ παρ-

οα΄ *cf. Aëtius XVI 68* 27 — p. 289, 14 *cf. Oribasius, Synops. IX 45*

1 καὶ *(pr.) om.* FG 2 σπέρματος F: *comp.* G δαφνῶν D 4 afronitri *a* 5 προκαταβαπτιζέσθω D καὶ *om. a* 9 παρωτίδας D 10 μὲν] δὲ B: *om. a* τοῦ] DFGKL: *om.* ABEM 12 κατάληψις] καὶ κατάληψις D 13 ἐνερεύθειν D 14 ὑποπίμπραται] FG, *e corr.* L: ὑποπίπραται D: ὑποπίμπλαται ABELM*a*: ὑποπίπλαται K δὲ *om.* E 19 ἑτέρας *om.* K ὕλης] ὕλης ἢ τῆς ὕλης ABEM: *corr.* B 20 ἐπήνεγκαν FG 21 τῶν] τὸ AE 22 βραχεῖ K: βραχεῖαν F 23 δὲ] τε D 24 ἔπειτα] τὸ K 27 διαδεῖν D 28 σῶμα *om.* FG 29 *des.* L 30 καστόριον . . . κεκαυμένα *om.* FG καὶ *om.* K 31 δὲ *om.* K 32 δὲ] D: *om.* ABEFGKM*a* καὶ *(alt.)*] τε καὶ D 33 κούφως D

οξυcμοῦ καὶ τὰ τῶν πνευμάτων ἀγωγὰ χρήcιμα, οἷα τὰ κωλικὰ δακτυλίῳ προcτιθέμενα, οἷον κύμινον, νίτρον cὺν μέλιτι, καὶ τὸ cκύβαλον διὰ κλυcμοῦ ὑπεξάγειν ὑπὲρ τοῦ μὴ θλίβειν τῇ παραθέcει. εἰc αὐτὴν δὲ τὴν μήτραν τὰ εὐωδέcτατα τῶν μύρων ἐγχεόμενα καταcπᾶν αὐτὴν πέφυκεν, ὡc ἀμαράκινον, μαλάβαθρον· καὶ cίνηπι δὲ τὸ μὲν τῇ ῥινὶ προcφερέcθω, τὸ δὲ τοῖc ποcὶ καταπλαccέcθω. ἐμβοάτω δέ τιc αὐταῖc τραχυτέρᾳ φωνῇ καὶ μετακαλείτω, καὶ πταρμικὰ προcαγέcθω διὰ καcτορίου, cτρουθίου, πεπέρεωc. ἀνεθείcαc δὲ τοῦ παροξυcμοῦ ἐμεῖν ἀναγκάζειν ἐπ' ἀcιτίαc τε ἢ ὀλιγοcιτίαc φυλάττειν, μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν καθαρτέον τῇ διὰ κολοκυνθίδοc ἱερᾷ· μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν cικυάcομεν ὀcφύν, λαγόναc, εἶτα τῇ τοῦ καcτορίου πόcει χρηcόμεθα, ποτὲ μὲν δι' ἀρτεμιcίαc ἀφεψήματοc, ποτὲ δὲ διὰ μελικράτου· ἐπί τινων γὰρ τοῦτο καὶ μόνον εἰc τελείαν ἀποθεραπείαν ἤρκεcεν. ἐγκαθίcματα δὲ καὶ πεccοὶ μαλακτικοὶ παραλαμβανέcθωcαν. ταῦτα μὲν οὖν πρὸc τοὺc παροξυcμούc· πρὸc δὲ τὴν ὅλου τοῦ cώματοc ἀναcκευὴν ἀπὸ φλεβοτομίαc ἀρχόμενον ἐπὶ τὴν διὰ τῆc ἱερᾶc ἰέναι κάθαρcιν, εἶτα τῆc δι' ἀλόηc διδόναι πικρᾶc ὅcον < ᾱ μετὰ κυάθων γ̄ μελικράτου κατὰ cυνέχειαν ἢ ἐκ διαλειμμάτων < β̄ μετὰ μελικράτου κυάθων ϛ̄, δρωπακιcμοῖc τε καὶ cικύαιc καὶ cιναπιcμοῖc χρηcτέον καὶ τοῖc δι' εὐφορβίου ἀκόποιc, εἶτα γυμναcίᾳ καὶ τρίψει καὶ ἀναφωνήcεcιν, ὕcτερον δὲ καὶ τῇ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων χρήcει.

οβ'. Περὶ προπτώcεωc ὑcτέραc.

1 Ἡ ὑcτέρα προπίπτει cπανίωc μέν, διὰ πλείοναc δὲ αἰτίαc· ἢ γὰρ ἀφ' ὕψουc κατενεχθείcῃ καὶ ἐπὶ ἰcχία ἑδραcθείcῃ ῥηγνυμένων τῶν ὑμένων, οἳ κατέχουcι τὸ cπλάγχνον, ἢ δι' ἐξολκὴν δευτέρου προcελκομένου τὴν ὑcτέραν προcπεφυκότοc αὐτῇ, καθάπερ ἐν δυcτοκίαιc, ἢ δι' ἄτεχνον ἐμβρυουλκίαν ἢ διὰ πληγὴν ἢ διὰ ψυχικὰ πάθη, οἷον ἀποβολῆc τέκνων ἀπαγγελθείcηc ἢ πολεμίων ἐφόδου ἢ δι' ἐπικίνδυνον πλοῦν ἤ τινα τοιαύτην αἰτίαν, τῷ ὅλῳ cυγκρίματι λυθέντι cυνολιcθηcάcηc τῆc ὑcτέραc, ἢ διὰ παράλυcιν καὶ ἀτονίαν τῶν μορίων, ὡc ἐπὶ τῶν παρακμαcαcῶν μάλιcτα γίνεται. προπίπτει δὲ κατὰ τὸ cτόμιον αὐτῆc· τινὲc δὲ καὶ πᾶcαν ἱcτοροῦcι προπίπτειν, ὅπερ ἀπίθανον· πῶc γὰρ ἂν ἀν-

οβ' *cf. Aëtius XVI 76*

1 οἷα] καὶ D   2 οἷον] et *a*   3 διὰ] δὲ διὰ D   κλυcμῶν DK   4 αὐτῇ K   5 μαλάβαθρον] ABEGKM*a*: καὶ μαλάβαθρον DF: μαλαβάθρινον B²   7 διὰ] ei ex *a*   9 ἑβδόμην . . . δὲ *(10) om.* D   12 δι'] διὰ K   13 θεραπείαν FGK   14 δὲ] τε D   προcαγέcθωcαν FG   οὖν *om.* E   15 ὅλην D   τοῦ ὅλου νοcήματοc FG   16 ἀρχόμενοι FG   τῆc *(alt.)*] K: τὴν ABDEFGM*a*   17 δι'] διὰ τῆc BD   πικρᾶc] K: πικρὰν ABDEFGM*a*   ὅcον *om.* F   μετὰ *om.* K   20 ginnasiis *a*   ἀναφωνήcει FG   *cap. 72 om. a*   23 ὑcτέραc G: ὑcτέραc πρόπτωcιc F   προcπίπτει BFG, -c- *eras.* B   διὰ] πλὴν διὰ D   δὲ *om.* D   24 ἑδραcθείcῃ] ἑδραcθείcῃ cυμβαίνει D   25 οἳ] οἷον K   δευτερίου D   26 διὰ GK   31 προcπίπτει FG   32 προcπίπτειν FG   ἂν] D: *om.* ABEFGKM

2 αχθεῖcα ἑδραcθείη; δεῖ τοίνυν τό τε cκύβαλον διὰ κλυcτῆρος πρῶτον
κενώcαντας καὶ τὸ οὖρον ἀποκρίναντας διὰ τὸ πανταχόθεν ἄθλιπτον
εἶναι τὴν ὑcτέραν cχηματίζειν ὑπτίαν τὴν κάμνουcαν ὑψηλότερα ἔχουcαν
τὰ ἰcχία κεκαμμένας τε τὰς ἰγνύας μετὰ τοῦ διεcτάναι τὰ cκέλη, ἔπειτα
λαβεῖν cύcτρεμμα ἐξ ἐρίου cχήματι καὶ πάχει ἀναλογοῦν τῷ κόλπῳ τῷ
γυναικείῳ περιβάλλειν τε τοῦτο ἰcχνῷ ὀθονίῳ καὶ καταβάπτειν εἰς χυ-
λὸν ἀκακίας ἢ ὑποκιcτίδος οἴνῳ διειμένης προcτιθέναι τε τῇ ὑcτέρᾳ
καὶ δίχα βίας ἀναβιβάζειν ἅπαν τὸ προπεπτωκός, ἄχρις οὗ ὁ ὄγκος
ὅλος ἐν τῷ κόλπῳ γένηται, καὶ cκεπάζειν ἔξωθεν cπόγγῳ τὸ ἦτρον
ἀποτεθλιμμένῳ ἐξ ὀξυκράτου κατακλίνειν τε τὴν ἄνθρωπον ἐκτεταμένα
καὶ cυνηρμοcμένα ἔχουcαν ἀλλήλοις τὰ cκέλη, ὥcτε τὸ ἕτερον τῷ
3 ἑτέρῳ ἐπικεῖcθαι. μετὰ δὲ τοῦτο cικύας παραληπτέον μετὰ φλογὸς
πλείονος πρὸς ὀμφαλόν τε καὶ καθ᾽ ἑκατέραν λαγόνα, ὀcφραντά τε
προcενεκτέον εὐώδη· τῇ δὲ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν ἐγκειμένου τοῦ ἐρίου
τῷ κόλπῳ ἐγκαθιζέτω ἡ γυνὴ εἰς οἶνον μέλανα αὐcτηρὸν ποcῶς κε-
χλιαcμένον ἢ εἰς ἀφέψημα μυρcίνης, cχίνου, cιδίων. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ
μὲν ἐγκείμενον ἔριον αἱρέcθω, ἕτερον δὲ ἐντιθέcθω τῷ αὐτῷ νενο-
τιcμένον φαρμάκῳ, καταπλάcματά τε ἔξωθεν ἐπιρριπτέcθω κατὰ τοῦ
ὑπογαcτρίου διὰ φοινίκων, ἀλφίτων ἢ φακῆς καὶ cιδίων μετ᾽ ὀξυμέλι-
τος, καὶ διὰ τρίτης πάλιν ταὐτὰ γινέcθω μέχρι παντελοῦς ἀποθερα-
πείας. εἰ δὲ μεῖναν ἔξω τῷ χρόνῳ διαcαπείη τὸ προπεπτωκός, ἀφαιρε-
τέον αὐτὸ μηδένα κίνδυνον ὑφορώμενον· καὶ γὰρ ὅλην ἀφαιρεθῆναι
μήτραν ἱcτοροῦcι διαcαπεῖcαν, καὶ ζῆcαι τὴν γυναῖκα.

ογ΄. Περὶ φιμοῦ ἐν ὑcτέρᾳ.

Γίνεται φιμὸς περὶ τὸ cτόμα τῆς ὑcτέρας ἢ δι᾽ ἕλκωcιν προηγουμένην ἢ διὰ φλεγμονὴν cκιρρωθεῖcαν. θεραπεύειν δὲ χρὴ ἐγκαθίcμαcί τε μαλάccοντα τοῖς δι᾽ ὑδρελαίου καὶ τήλεως ἀφεψήματος καταπλάccοντάς τε ὡcαύτως καὶ πεccοὺς μαλακτικοὺς προcάγοντας. εἰ δὲ ἐγχρονίζοι τὰ τῆς διαθέcεως, χρηcτέον ὑπατμιcμοῖς καὶ θυμιάμαcι τοῖς

1—20 *Oribasius, Synops. IX 55* ογ΄ *Oribasius, Synops. IX 53; cf. Aëtius XVI 95*

1 ἑδραcθείη] ἑδραcθείη πάλιν D 4 ἰcχία] ἰcχία καὶ A?B κεκαμμένας] AM, *e corr.* G: κεκαυμένας BDEK: κεκρυμένας FG 5 παχεῖαν K 6 περιβαλεῖν D τε] ABDGM: *om.* EFK ἰcχνῶς ABEM, -c *eras.* B κατάπτειν K 8 ἅπαν *om.* AE 8. 9 ὁ ὄγκος ὅλος] D: ὁ ὄγκος K: ὅλος ὁ ὄγκος ABEFGM 9 τὸ ἦτρον cπόγγῳ D 10 ἀνακλίνειν D 11. 12 τῷ ἑτέρῳ] D: ἐν θατέρῳ ABEFGKM 13 ἑκατέραν] FG: ἑκατέρα B: ἑκάτερον AD: ἑτέραν KM: ἕτερον E 15 μέλαν FG 16 ἢ] DG: καὶ F: ἤτοι ABEKM cχίνου] DK: καὶ cχίνου καὶ FG: καὶ cχοίνου ABEM 17 ἐγκείμενον μὲν AF 18 τε] DFG: *om.* ABEKM κατὰ] ὑπὸ K 19 ἐπιγαcτρίου FG 20 ταὐτὰ πάλιν AED 21 μεῖναν ἔξω] D: μεῖνάν τι E: μείναντι AFGKM, *e corr.* B 22 μηδὲν K 23 διαcαπεῖcαν] DFG, *e corr.* B: ἅπαcαν AEKM 25 cτόμιον DFG 27 μαλάccοντας D διὰ BEM καταπλάccοντα J*a* 28 προcάγοντα *a*, *e corr.* J 28. 29 ἐγχρονίζοι τὰ] ἐγχρονίζοντα K 29 ὑπατμιcτοῖς FG

διὰ ἀρωμάτων. λύει δὲ τὸν φιμὸν καὶ ὁ διὰ ὑccώπου καὶ νίτρου καὶ ῥητίνης καὶ τερμινθίνης πεccὸc οὐδὲν ἕτερον ἢ cτέγνωcιν ὄντα τοῦ cτομίου τῆc ὑcτέραc.

οδʹ. Μὴ κυιcκομέναιc θεραπεία.

Κοινῶc μὲν ἀμφοτέροιc ἁρμόζει τῷ τε ἀνδρὶ καὶ τῇ γυναικὶ τὸ 1
ἐν εὐκραcίᾳ τὸ πᾶν φυλάττεcθαι cῶμα διά τε τῆc τῶν πόνων καὶ cι-
τίων καὶ λουτρῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων cυμμετρίαc. τό γε μὴν
μέγιcτον μὴ περιορᾶν πιαινομένην τὴν ἕξιν· οὔτε γὰρ οἱ πίονεc ἐπι-
τήδειοι πρὸc παιδοποιίαν διά τε τὸ μὴ ἐφαρμόζειν τοῖc αἰδοίοιc, καὶ
ὅτι ὀλίγον ἀφιᾶcιν οὗτοι cπέρμα, οὔτε μὴν οἱ ἄγαν λελεπτυcμένοι.
ὠφελοίη δ' ἂν αὐτοὺc ἅπαντα τὰ θερμαίνοντα καὶ ἡcυχῇ πνευματοῦντα·
οἶνόν τε οὖν cυμμέτρωc θερμὸν λαμβάνειν καὶ λαχάνων εὔζωμόν τε
καὶ ὅρμινον καὶ ἐρύcιμον καὶ τὰ παραπλήcια· πήγανον δὲ καὶ καλα-
μίνθην παντὸc μᾶλλον φυλακτέον. εἰ δὲ διὰ κακοχυμίαν τινὰ μὴ γί- 2
νοιτο cύλληψιc, ταύτην ἐκκαθαίρειν ἢ κατακιρνᾶν χρηcτῇ διαίτῃ. ἰδίωc
δὲ ταῖc γυναιξὶν ἁρμόcει τῶν κατὰ τὴν ὑcτέραν ὡc μάλιcτα προνοεῖcθαι,
καὶ τὴν ἔμμηνον ἀπαραποδίcτωc γίνεcθαι κένωcιν. πληcίον τοίνυν οὔ-
cηc τῆc καθάρcεωc τῆc τε τῶν cιτίων καὶ πομάτων ὡc μάλιcτα cυμ-
μετρίαc φροντίζειν καί τι τῶν ἐρεθιcτικῶν εἰc κάθαρcιν λαμβάνουcαν,
οἷά ἐcτι τά τε εὐώδη λάχανα καὶ τὰ δριμέα, οἷον cκάνδικα, κρῆθμον,
μάραθρον, cέλινον, cμύρνιον.

τὰc δὲ τῆc ὑcτέραc ἐπανορθοῦcθαι δυcκραcίαc. 3

τὰc μὲν οὖν ψυχροτέραc τῶν ὑcτερῶν τεκμηριοῖ τῶν καταμηνίων ἡ ἐπίcχεcιc καὶ δίαιτα ψυχροτέρα καὶ παχύχυμοc καί τι ναρκῶδεc γινόμενον περί τε ἦτρον καὶ ὀcφὺν καὶ cκέλη· αἳ δὲ ἂν εἰc τέλοc ἐψυγμέναι ὦcιν, οὐδὲ ἀφροδιcίων ἐφίενται. δεῖ τοίνυν τά τε ἄλλα ἐκπονοῦcαν καὶ πυρίαιc πάcαιc καὶ ταῖc διὰ τῶν θυμιαμάτων πυριωμένην ἀνακαλεῖcθαι τὸ θερμόν, καὶ οὐδὲν ἀπὸ τρόπου καcτόριον πίνειν καὶ

οδʹ *Oribasius, Synops. IX 43; cf. Aëtius XVI 26—31*

1 διὰ] δι' D: διὰ τῶν ABEFGM: δὲ διὰ τῶν K 2 καὶ] *om.* D τερμινθίνηc] K: τερεβινθίνηc ABDEFM: *comp.* G *Capp. 74 et 75 permut.* D 4 περὶ μὴ κυιcκομένων θ. E 5 μὲν] μὲν οὖν M 6 εὐκραcίᾳ] ABDEM*a*: εὐκραcίᾳ πολλῇ FGKB² πόρων AEM, *corr.* E: -ν- *e corr.* B 8 περιορᾶν] περιορᾶν καὶ περιορᾶν BKM, *corr.* B² τὴν ἕξιν πιαινομένην D 9 τε *om.* FG 10 λελεπιcμένοι K 12 οὖν *om.* FM cυμμέτρωc θερμὸν] K: cύμμετρον θερμὸν D: θερμὸν cυμμέτρωc ABEFGM*a* καὶ] καὶ τῶν D 14 γίνοιτο] ADEM: γίγνοιτο FGK: γένοιτο B 15 ἢ κατακιρνᾶν *om.* A χρηcτῇ] χρὴ τῇ AE: ψυχρῇ K 16 τῶν] τῆc τῶν D 17 καὶ . . . κένωcιν] κενώcεωc D τοίνυν οὔcηc] DFGK(*a*): οὔcηc τοίνυν ABEM 18 ποτῶν D ὡc] ὥcτε K: τε *supra add.* B² 19 καί *om.* *a* εἰc *om* K λαμβάνειν D 20 οἷον] ὡc D: ὡc οἷον K cκάνδιξ D 21 μάραθον D: μάλαθρον BEM*a* cέλινον μάλαθρον A cμύρνιον cέλινον D 22 δὲ] τε D 24 τι] DF, *e corr.* B: τὸ AEGKM*a* γινόμενον] DK*a*, *e corr.* B: γινομένην AEM: γιγνομένη FG 25 αἳ δὲ ἂν] ABE: αἳ δ' ἂν DM: ὅcαι δὲ ἂν FG: ἐὰν δὲ K: que uero *a* 27 καὶ *(pr.)* *om.* *a* καὶ *(alt.)* *om.* D τὰc K 28 καὶ οὐδὲν] οὐδὲν δὲ D τρόπεον *in ras.* B, *corr.* B³: τρόπου καὶ D

τῶν εὐωδῶν cπερμάτων τό τε κύμινον καὶ ἄνιcον καὶ γλήχουc κόμην καὶ ἀρκευθίδων καρπὸν ἑκάcτῳ πεπέρεωc μίcγουcαν. αἱ δὲ αὐτῶν τῶν ὑcτερῶν πυρίαι τοῦτο μὲν ἀτμοὶ ἔcτωcαν καθεζομέναιc ἐπὶ δίφρον, τοῦτο δὲ θερμὸν ὕδωρ προcκλυζόμενον, ἐν ᾧ ἥψηται ἐλελίcφακοc καὶ ἀρτεμιcία καὶ πήγανον καὶ κύπερον καὶ γλήχων καὶ ἄκορον καὶ τὰ εὐώδη cπέρματα. καταπλάττειν δὲ καὶ τὸ ἦτρον τούτων ἑκάcτῳ· ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ Πολυάρχου ἐπίθεμα. αἵ γε μὴν τρίψειc τοῦ ἤτρου καὶ τῶν ἰcχίων οὐδενὸc ἧccω cυμφέρουcι. καὶ προcθέτοιc χρῆcθαι διά τε cμύρνηc καὶ πηγάνου καὶ χαλβάνηc καὶ καcτορίου προπυριαθεῖcαν μελικράτῳ ἢ θαλάccῃ· ἀγαθὸc δὲ πρὸc ταῦτα καὶ ὁ πεccὸc ὁ λεγόμενοc γονή.

4 Τὰc δὲ θερμοτέραc τῶν ὑcτερῶν τεκμαίρεcθαι μὲν τῷ τε ἄλλῳ cώματι θερμοτέρῳ ὄντι καὶ τοῖc καταμηνίοιc ὀλίγοιc καὶ cὺν πόνῳ καὶ τῷ ἑλκοῦν τὰ αἰδοῖα τῆc γυναικόc. ἐπανορθοῦcθαι δὲ διὰ τῶν μετρίωc ὑγραινόντων τε καὶ ψυχόντων, οἷά εἰcι λάχανα μὲν θριδακίναι καὶ μαλάχαι καὶ βλίτον καὶ κολοκύνθη καὶ cίκυοc καὶ πέπων ἀτράφαξύc τε καὶ ἀνδράχνη, καὶ τὰ ἄλλα δὲ cιτία τὰ παραπλήcια· τῇ δὲ κύcτει καὶ τῷ ἐπιγαcτρίῳ καὶ τῇ ὀcφύι προcάγειν ψυκτήρια καταπλάccοντα καὶ τοῖc χυλοῖc ἐπιχρίοντα.

5 Εἰ δὲ καὶ δι' ὑγρότητα τῶν ὑcτερῶν μὴ κυίcκοιντο, cημεῖον μὲν τό τε καθυγραίνεcθαι κατὰ τὰc cυνουcίαc λεπτότερόν τε καὶ πολὺ φέρεcθαι τὸ καταμήνιον. δίαιτα δὲ ταύταιc ἁρμόζει ξηροτέρα πόνοι τε καὶ τρίψειc τῶν ἄνω πλείουc καὶ ἔμετοι ξηρότηc τε καὶ μετριότηc cιτίου. εὖ δ' ἂν ἔχοι καὶ τὴν ὑcτέραν cτρυφνοῖc φαρμάκοιc cυγκρατύνειν, οἷά ἐcτι cχίνου τε ἀφέψημα καὶ μύρτων καὶ ῥόδων καὶ ῥοῦ ἔτι τε ῥοιᾶc ἄνθουc καὶ βάτου τῶν ἁπαλῶν καὶ κηκῖδοc.

6 Ξηροτέραν δὲ τὴν ὑcτέραν οὖcαν διὰ τῶν ἐναντίων ἰᾶcθαι, λουτρῶν τέ φημι καὶ ἀλοιφῆc καὶ τροφῆc ὑγραινούcηc τε καὶ λαχανώδουc οἴνου τε cυμμέτρου καὶ μὴ cφόδρα παλαιοῦ.

7 Ἐὰν δὲ ὑπὸ χυμῶν παχυτέρων κωλύοιτο κυίcκειν, εἰ μέν τιc εἴη

1 γλήχωνοc ADE 2 αἱ δὲ αὐτῶν] ipse uero *a* 3 καθεζομέναιc] DK*a*: καθεζόμεναι ABEGM: καθεζόμενον F δίφρων DF 4 ἐλελίcφακον D καὶ *om.* G 5 καὶ γλήχων καὶ ἄκορον *om.* AEM*a*: *mrg.* B² 6 δὲ καὶ] τε D ἕκαcτον F: singula *a* 7 πολυάρχιον EFM, *mut. in* πολυάρχειον D τοῦ *om.* AE 8 ἧccον D(*a*): ἥccωc E: ἥccωι A 9 προπυριαcθεῖcαc D 10 πρὸc *om.* K 11 δὲ *om.* *a* ἄλλῳ] DK: ὅλῳ ABEFGM*a* 12 ὀλίγοιc] ὀλίγοιc τε φερομένοιc D 13 τῷ] BDM*a*: τὸ G: τὰ AEFK ἑλκοῦν τὰ] ἑλκοῦντα EK: ἑλκοῦνται A: ἡλκῶcθαι τὸ D: ἀλγοῦντα F αἰδοῖον D ἐπανορθούcθω K 15 βλίτα D cίκυοc] DFG: cικύου K: cικύαι AEM*a*: cικύα *e corr.* B 16 δὲ cιτία *om.* *a*: δὲ cημεῖα M τὰ] D: *om.* ABEFGKM 17 καταπλάττονταc D καὶ] D: τε καὶ ABEFGKM 18 τοῖc χυλοῖc *om.* D ἐπιχρίονταc D 19 εἰ δὲ καὶ] ἔτι δὲ καὶ εἰ D καὶ *om.* *a* δι' *om.* K μὲν] τε K: *om.* D 20 κατὰ] καὶ K λεπτότερόν] καὶ τὸ λεπτότερόν D 21 τούτοιc D ἁρμόcει K 22 πλείουc] DFGK: *mrg.* B²: *om.* AEM 23 κρατύνειν D 24 cχίνου] DFK: cχοίνου ABEGM καὶ μύρτων ἀφεψήματα D ῥόδων καὶ μύρτων FG ἔτι τε] et *a* 27 τέ] FGK: *supra add.* B²: *om.* ADEM 28 τε] uero *a* cφόδρα] πάνυ D 29 δὲ] uero et *a* χυμῶν *om.* *a* κωλύοιτο] κωλύειν τὸ K

τῶν δακνόντων, καθαίρειν τὴν γυναῖκα, ὡς ἑκάστῳ χυμῷ οἰκεῖόν ἐστι, μάλιστα δὲ τῇ διὰ τῆς ἀλόης πικρᾷ, κἄπειτα τῷ ὀρῷ τοῦ γάλακτος κατακλύσαι δίαιτάν τε χρηστοτέραν ἐξευρεῖν. τοὺς δὲ φλεγματώδεις χυμοὺς πόνοις τε καὶ ἱδρωτηρίοις καὶ ἐμέτοις κενοῦν [ἤγουν κάτωθεν]· ἔτι δὲ καὶ τῷδε τῷ φαρμάκῳ· ἐπίθυμον, εὐφόρβιον, πέπερι, δαύκου σπέρμα, πετροσελίνου σπέρμα, πάντα τρίψας ὅσον < β̄ δοῦναι πιεῖν. τοῦτο καὶ τὰ κατὰ γαστέρα καλῶς ἄγει καὶ τὴν ὑστέραν θερμαίνει, ὥσπερ πολλαῖς ἤδη καὶ καταμήνια ἔρρηξεν τέως οὐ καθαιρομέναις. ὅταν δὲ τὸ ἐπανόρθωμα δῆλον γένηται τοῖς καταμηνίοις χρηστῶς ἰοῦσι, τηνικαῦτα δεῖ μίσγεσθαι ληγούσης τῆς καθάρσεως.

Ἐπεὶ δὲ καὶ πνεύματα ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἐνόντα κωλύει κυίσκεσθαι, 8
τὴν μὲν σημείωσιν αὐτῶν ἐκ τῶν περὶ ἐμπνευματώσεως ὑστέρας ληπτέον· θεραπεύειν δὲ πρῶτον μὲν ἐνδεέστερον αὐτὴν διαιτῶντα, προσφέροντα δὲ κύμινόν τε καὶ ἄνηθον καὶ σελίνου σπέρμα καὶ πηγάνου καὶ ἀνήθου καὶ τῶν ἀρωμάτων τὰ πολλὰ διδοῦντα τὰ μὲν πίνειν, τὰ δὲ προστίθεσθαι.

Τὰς δὲ μεμυκυίας ὑστέρας στομοῦν χρὴ προσκλύζοντα τοῖς εὐώδεσι 9
καὶ πυριῶντα τοῖς τε διὰ μαλάχης καὶ λινοσπέρμου καὶ τήλεως καὶ ἐλαίου, ἔστι δὲ ὅτε καὶ μέλιτος, ἰσχυροτέροις τε τῇ τε ἀρτεμισίᾳ καὶ κονύζῃ καὶ καλαμίνθῃ καὶ γλήχωνι καὶ ἀνθεμίδι. προσθέτοις δὲ χρῆσθαι τερμινθίνῃ καὶ νίτρῳ καὶ σικύου ἀγρίου τῷ ἐλατηρίῳ καὶ κασσίᾳ καὶ ὀρῷ πίσσης.

Αἷς δὲ κέχηνε τὸ στόμα, δίαιτα μὲν καὶ πυρίαι καὶ φάρμακα ξηρό- 10
τερα καὶ στύφοντα, κύτινοι ῥοῶν καὶ σχῖνος καὶ ῥίζαι βάτου καὶ μύρτα καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ὑγροτέρας ὑστέρας ἁρμόζοντα. τὰς δὲ διαστροφὰς πυρίαις ἐξευθύνειν καὶ τοῖς μαλακτικοῖς καθέτοις. μῖξις δὲ ἡ ἐξ ὄπισθεν δοκεῖ πρὸς κύησιν συμφέρειν.

12 τῶν περὶ ἐμπνευματώσεως] *cap. 70*

1 τὴν] D: δεῖ τὴν ABEFGKM*a* ὡς] FG: καλῶς ὡς DB²: καλῶς ABEKM*a* ἑκάστῳ] unicuique autem *a* 2 διὰ τῆς] δι' E 3 δὲ *om.* K 4 ἤγουν κάτωθεν *om.* D 5 ἔτι] D: δεῖ ABEGKM*a*: θύειν F τῷδε τῷ] D: τῷ F: *om.* ABEGKM*a* 5. 6 πετροσελίνου σπέρμα δαύκου σπέρμα G *et om. alt.* σπέρμα F 7 τὰ κατὰ] *mrg.* B²: κατὰ AEM θερμαίνειν AE 8 πολλαῖς] DK: πολλάκις ABEFGM*a* καὶ] καὶ τὰ K τέως] K: *om.* D: ταῖς ABEFGM καθαιρόμεναι K: καθαιρομένου G 10 μίγνυσθαι D 11 Ἐπεὶ] D: ἐπειδὴ ABEFGKM 12 ἐκ τῶν *om.* E: ἐκ τοῦ K 13 δὲ] δὲ αὐτὴν D αὐτὴν *om.* D proferendo *a* 14 δὲ] τε D ἄνισον D ἀνήθου] DFG: ἀνήσσου A: ἀννήσου BM: ἀνήσου E: ἀνίσου K*a* 15 ἀρωμάτων] D, *e corr.* B: βρωμάτων AEFGKM*a* διδοῦντα] BFG KM: διδόντα AED 17 στομοῦν] ABEK: στομαχοῦν M: ἀναστομοῦν DFG 19 δὲ *om. a* τε *(pr.)*] δὲ DK τε *(alt.) om.* D 20 προσθέτοις δὲ] DFGKB³: πρὸς δὲ τούτοις ABEM*a* 21 τερεβινθίνῃ BF σικύου ἀγρίου] FGK: σικύῳ ἀγρίῳ ABDEM*a* τῷ ἐλατηρίῳ *om.* D 22 ὀρῷ πίσσης] ABEKM*a*: ὑγροπίσσῃ DFG 23 δίαιται FK μὲν *om.* D 24 σχῖνος] DFK: σχοῖνος ABEGM μύρτων K 25 ὑστέρας *om.* B ἁρμόζει D

οε′. Περὶ ῥαγάδων καὶ κονδυλωμάτων καὶ αἱμορροΐδων.

1 Περὶ τὸ τῆς ὑστέρας στόμιον γίνονται ῥαγάδες ἐκ βιαίων τόκων, καὶ τὸ μὲν πρῶτον διαλανθάνουσιν ἔτι προσφάτων ὄντων τῶν ἀπὸ τῆς τέξεως πόνων, ὕστερον δὲ κατ᾽ ὀλίγον ἐν αἰσθήσει γίνονται, ποτὲ μὲν πρὸς τὰς χειραψίας, ποτὲ δὲ κἀν ταῖς συνουσίαις, ὅτε καὶ αἱμάσσονται διὰ τὴν παράτριψιν. ἐλέγχονται δὲ τοῦ κόλπου διασταλέντος· καὶ γὰρ ἐπιρρήξεις κύκλῳ τοῦ στομίου θεωροῦνται. ἐφ᾽ ὧν δεῖ τήν τε χειρουργίαν καὶ τὰ δηκτικὰ τῶν φαρμάκων παραιτούμενον τοῖς ἁπλουστέροις ἐγκαθίσμασί τε καὶ πεσσοῖς χρῆσθαι· ἁρμόζει δὲ ἡ τετραφάρμακος ἀνειμένη. εἰ δὲ τυλώδης εἴη, τῷ διὰ χάρτου χρηστέον μετὰ ῥοδίνου· εἰ δὲ μὴ φέροιεν αὐτοῦ τὴν εὐτονίαν, ἶριν Ἰλλυρικὴν τερμινθίνῃ ἀναλαβὼν ἐντίθει. ἀπουλωθέντων δὲ τῶν ἑλκῶν ἁρμόσοι ἂν τὸ διὰ καδμίας ἤ τι τῶν ἑδρικῶν, ὥσπερ τὸ διὰ λιθαργύρου. ἐπειδὴ δὲ συμβαίνει τὰς ῥαγάδας χρονιζούσας ἀποκονδυλοῦσθαι, τοῖς παραπλησίοις ἐκτυλωτέον τε καὶ εἰς οὐλὴν ἀκτέον τὰ κονδυλώματα.

2 αἱμορροΐδες δὲ γίνονται περὶ τὸ στόμιον τῆς μήτρας ἢ τὸν τράχηλον· αἳ καταληφθήσονται διωπτρισμένων τῶν μερῶν ἐκ τοῦ ὑπεροχὴν φαίνεσθαι κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς ἐναλγῆ δίαιμόν τε καὶ ἐνερευθῆ, ἐν δὲ διαλείμμασι ῥυσὴν καὶ ἀναλγῆ καὶ ὑποπέλιον καὶ τρυγώδη. ἐφ᾽ ὧν δεῖ, εἰ μὲν δυνατόν, ἐν διαλείμμασιν ἐκτομῇ χρῆσθαι μυδίῳ διακρατήσαντα, εἰ δὲ μή, διὰ φαρμάκων γοῦν αὐτὰς ἀποστύφειν πῇ μὲν προσαπτόμενον ξηροῖς σιδίοις μετὰ κηκῖδος ἤ τινι τοιούτῳ, πῇ δὲ τοῖς ἐπὶ τῆς αἱμορραγούσης ὑστέρας ἐκτεθεῖσι χρώμενον· ἃ καὶ ταῖς δι᾽ ἀρρωστίαν αἱμορραγούσαις ἁρμόσει διαγινωσκομέναις μάλιστα τῷ συνεχῶς αἱμάσσειν τὴν ὑστέραν ἐκ διαλειμμάτων καὶ οὐκ ἐν τῷ τῆς ἐμμήνου καθάρσεως μόνον χρόνῳ.

ος′. Περὶ δυστοκίας.

1 Ἡ δυστοκία γίνεται ἢ παρὰ τὴν τίκτουσαν ἢ παρὰ τὸ τικτόμενον ἢ παρὰ τὸ χόριον ἢ παρὰ τὰ ἔξωθεν· παρὰ μὲν τὴν τίκτουσαν ἢ παχεῖαν καὶ καταπίμελον ἢ μικρὰν ἔχουσαν ὅλην τὴν μήτραν ἢ ὠδίνων ἄπειρον

οε′ *cf. Aëtius XVI 107, 97* 11—12 *cf. Oribasius, Synops. IX 52* 23 ἐκτεθεῖσι] *cap. 72* ος′ *cf. Aëtius XVI 22*

2 τὸ] δὲ τὸ FG 3 ἀπὸ *om.* D 4 ἀποτέξεως DG 5 μὲν] DFGK: δὲ ABEM*a* κἀν] et *a* 7 δεῖ] δὲ FG τε *om.* F: *supra scr.* M 10 ἐνιεμένη D 11 ferat *a* τερεβινθίνῃ BD*a*: τερεβινθίνην F 12 ἀπουλωθέντων] D: ἀπλωθέντων AEFGKM: ἀ°πλωθέντων B[2]: amplificatis *a* 15 ἐκτυλωτέον] κολλητέον D, *corr. mrg.* D[3] ἀκτέον *om.* K 16 τὸν] D: *om.* ABEFGKM 17 διοπτριζομένων D 18 ἔναλγον D 19 ῥυσὴν] B[3]: ῥύσιν ABDEFGKM: fluens *a* καὶ *(pr.) om.* D τρυγώδη] D: τραγώδη AEKM: στραγώδη B: στραγγώδη G, *e corr.* B[2]: στραγγῶδες F 20 ὧν] D: ὧν οὖν ABEFGKM*a* ἐν] ἐν τοῖς D 21 γοῦν *om. a* 23 δι᾽ ἀρρωστίαν] D: διαροῦς ABEKM: διὰ ῥοῦν G*a*: διάρρουν F: διάρροις B[3] 24 αἱμορραγούσαις] D: καὶ αἱμορροίσιν ABEFGKM: et propter emorrogiam *a* 28 ἢ . . . τίκτουσαν *om.* AE 29 τὰ] *corr. ex* τὸ B 30 ἔχουσαν] D: *om.* ABEFGKM*a* μήτραν] μήτραν ἢ σκολιὸν ἔχειν τὸν τράχηλον τῆς μήτρας F

ἢ δειλὴν ἢ φλεγμονὴν ἔχουσαν κατὰ τὴν ὑστέραν ἢ ἐν ἄλλῳ μορίῳ ἢ ὁπωσοῦν ἄλλως νοσοῦσαν ἢ φυσικῶς ἀσθενοῦσαν καὶ μὴ δυναμένην ἐξωθεῖν ἢ προώρως τίκτουσαν· παρὰ δὲ τὸ κυόμενον ἢ ὑπερμέγεθες ὂν ἢ μικρὸν καὶ ὀλιγοβαρὲς ἢ ἀδροκέφαλον ἢ τεράστιον, οἷον δικέφαλον, ἢ τεθνηκὸς ἢ ζῶν μέν, ἀσθενὲς δὲ καὶ μὴ δυνάμενον προιέναι πρὸς τοὐκτός, ἢ διὰ τὸ πλείονα τυγχάνειν ἔμβρυα (πέντε γὰρ ἱστόρησεν Ἡρόφιλος) ἢ διὰ τὸ παρὰ φύσιν ἔχειν τὸ σχῆμα· κατὰ φύσιν μὲν γάρ ἐστι τοῖς τικτομένοις σχῆμα πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ κεφαλὴν παρατεταμένων τῶν χειρῶν τοῖς μηροῖς καὶ ἀπαρέγκλιτον ἔχον κατ' εὐθὺ τοῦ στομίου τὴν κεφαλήν, δεύτερον δὲ τούτου τὸ ἐπὶ πόδας ἀπαρέγκλιτον, τὰ δὲ παρὰ ταῦτα πάντα σχήματα παρὰ φύσιν εἰσίν· παρὰ δὲ τὸ χόριον ἢ μὴ ἀποσπώμενον διὰ παχυσμὸν ἢ καὶ πρὸ τοῦ δέοντος ἀποσπώμενον διὰ λεπτότητα· παρακενουμένου γὰρ τοῦ ὑγροῦ δυσόλισθον τὸ ἔμβρυον ὑπὸ τῆς ξηρότητος γίνεται· παρὰ δὲ τὰ ἔξωθεν ἤτοι ψύξεως πυκνωσάσης ἢ θέρμης ἀμέτρου διαφορησάσης τὴν δύναμιν ἢ καί τινος ἐκ τύχης προσπεσόντος.

Εἰ μὲν οὖν διὰ στέγνωσιν ἢ οἷον ἀποσφήνωσιν τοῦ ἐμβρύου δυστοκία 2
γίνοιτο, τῇ χαλάσει πρότερον συνεργεῖν ἐγχυματίζοντας συχνῶς ἐλαίῳ
γλυκεῖ καὶ θερμῷ καὶ σὺν ἀφεψήματι τήλεως ἢ μαλάχης ἢ λινοσπέρμου ἢ
καὶ ᾠοῖς διὰ τὸ παρηγορικόν· εἶτα καὶ καταπλάσσειν ἐφήβαιον μετ' ἐπι-
γαστρίου καὶ ὀσφύος τῇ διὰ λινοσπέρμου ἢ διὰ μελικράτου ἢ ὑδρελαίου
ἐγκαθίσμασί τε τοῖς ὁμοίοις· καὶ τοὺς ἀπὸ βαλανείων δὲ παραλαμβάνειν
χαλασμούς, εἰ μὴ πυρετὸς ἤ τις ἑτέρα κωλύοι πρόφασις. καὶ κινεῖν διὰ
φορείου τὴν τίκτουσαν ἐν ἀέρι θερμῷ συμμέτρως· ἔνιοι δὲ καὶ κατα-
σεισμοὺς εὐτόνους παρέλαβον καὶ πταρμικὰ προσήγαγον. καὶ τὴν μὲν
δειλιῶσαν παρορμᾶν, τὴν δὲ ἄπειρον ὠδίνων διαλεκτέον εὐτόνως μά-
λιστα τὸ πνεῦμα κατέχειν καὶ πρὸς τὴν λαγόνα συνωθεῖν, τὴν δὲ λει-
ποθυμοῦσαν τοῖς ἀπλήκτοις ὀσφραντοῖς ἀναληπτέον, κουφισθεῖσαν δὲ
μετρίως θρεπτέον ὀλιγῇ τῇ τροφῇ. τὴν δὲ καταπίμελον ἐν τῇ κλίνῃ 3
πρηνῆ σχηματιστέον προσυποκλίνασαν τοῖς μηροῖς τὰ γόνατα διὰ τὸ
τὴν ὑστέραν πρὸς ἐπιγάστριον φερομένην κατ' εὐθὺ τοῦ στομίου γί-
νεσθαι, διὰ δὲ τῶν δακτύλων κηρωταῖς ἢ λιπάσμασι πιαίνειν τὸ στόμιον
καὶ ἠρέμα διαστέλλειν· καί, εἴ τι πάθος εἴη περὶ τὰ μόρια, καὶ τούτου
προνοεῖσθαι, καὶ σκύβαλον κατεχόμενον ἐκβάλλειν διὰ μαλακοῦ κλύσμα-
τος καὶ χόριον ἀναστομούμενον διαιρεῖν ἢ τοῖς δακτύλοις ἢ πολυπικῷ

6—7 *cf. Soranus II 53*

3 πρὸ ὥρας M κυούμενον EFG ὑπὲρ μέγεθος D 7 κατὰ . . . σχῆμα *(8)*] *mrg.* A (γρ.) 8 ἐστι *om.* DG σχῆμα] ἐστὶ(ν) σχῆμα DG ἐπὶ] ἐπὶ τὴν FG παρατεταμένων . . . κεφαλήν *(10) om.* E 9 μηρίοις M, -ί- *eras.* B 10 τὸ κεφάλαιον D τοῦτο M 11 πάντα] τὰ D 12 πάχος χυμῶν D 14 τὰ] D*a*: τὸ ABEFGKM ἢ D 18 γίγνοιτο EFG συνεχῶς FG 19 καὶ *(alt.) om.* D*a* 20 καταπλάσμασιν K: καταπλάττειν τὸ D μετὰ D 22 ἐγκαθίζειν D δὲ *om.* AE*a* 26 διαλεκτέον] νουθετεῖν D ἐντόνως AK, *e corr.* B[2] μάλιστα] maxime uero *a* 29 τῇ *(pr.) om.* DF 30 προυποκλίνασαν K 31 γίγνεσθαι FG 32 ἢ] et *a* 35 ἀναστομούμενον] DE: μὴ *supra add.* DB[3]: clausum *a*: καὶ ἀναστομούμενον ABFGKM: καὶ *del.* B[3] πολυκόπῳ *e corr.* M

cπαθίῳ κεκρυμμένῳ ἐν αὐτοῖc προηγουμένηc τῆc ἀριcτερᾶc χειρὸc καί τι τῶν λιπαρῶν ὑγρῶν διὰ κλυcτηριδίου εἰc τὸ κύτοc ἐνιέναι τῆc ὑcτέραc. παρὰ φύcιν δὲ cχηματιcθέντοc τοῦ ἐμβρύου τὸν κατὰ φύcιν ἀποδιδόναι cχηματιcμόν, πῆ μὲν ὠθοῦντα, πῆ δὲ παράγοντα, πῆ δὲ κάμπτοντα, πῆ δὲ ἀπευθύνοντα· καί, εἰ μὲν χεῖρα προβέβληκεν ἢ πόδα, μὴ ἐπιcπᾶcθαι κώλου λαβόμενον· μᾶλλον γὰρ ἐπιcφηνοῦται ἢ ἔξαρθρον γίνεται ἢ καὶ ἀπορρήγνυται· ἀλλὰ τοὺc δακτύλουc ἐρείcαντα κατὰ τοῦ ὤμου ἢ κατὰ τοῦ ἰcχίου τοῦ ἐμβρύου πάλιν τὸ προβεβλημένον εἰc-
4 άγειν εἰc τὸν προcήκοντα τόπον. εἰ δὲ μετὰ cφηνώcεωc ὅλου τοῦ ἐμβρύου γένηται παραcχηματιcμόc, ἀναβιβάζειν αὐτὸ πρότερον ἀπὸ τοῦ cτομίου τῆc ὑcτέραc μετέωρον κἄπειτα λαβόμενον αὖθιc ἀπευθύνειν ἐπὶ τὸ cτόμιον. εἰ δὲ πλείονα τοῦ ἑνὸc ἐμβρύου καταφέροιτο, πάλιν ἄνωθεν αὐτὰ καὶ κάτωθεν κομίζεcθαι. πάντα δὲ ποιεῖν ἠρέμα καὶ ἀπεριθλάcτωc ἐλαιοχυτοῦντα τοὺc τόπουc. καιρὸc δὲ τῆc εἰc τὸν δίφρον καθέδραc, ὅτε τὸ cτόμιον τῆc μήτραc ἀνεῳγὸc ὑποπέcῃ τῷ δακτύλῳ, καὶ προκύψῃ τὸ πρόρρηγμα. εἰ δὲ διὰ τὸ τεθνηκέναι τὸ ἔμβρυον ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν μὴ προέρχοιτο, ἐπὶ τὴν ἐμβρυουλκίαν ἰέναι.

οζ'. Περὶ ἰcχιάδοc.

1 Τοῦ γένουc οὖcα τῆc ἀρθρίτιδοc ἡ ἰcχιὰc μόνῳ τῷ κατὰ τὸ ἰcχίον ἐνεcτηρίχθαι τὴν αἰτίαν αὐτῆc διενήνοχεν. αἴτιοc δὲ ταύτηc παχὺc καὶ φλεγματικόc ἐcτι χυμὸc ἐνεcφηνωμένοc τῇ κατ' ἰcχίον διαρθρώcει· ὁ δὲ πόνοc αὐτοῖc ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ cφαίρωμα καὶ τὸν βουβῶνα τόπων ἄχρι γόνατοc, ἐπὶ τῶν πλείcτων δὲ καὶ ἄχρι ποδὸc ἄκρου, διικνεῖται. κατ' ἀρχὰc μὲν οὖν ἐντυχόντεc τῷ κάμνοντι μετὰ τὴν τῶν cκυβάλων διὰ κλυcτῆροc κένωcιν φλεβοτομίαν ἀπ' ἀγκῶνοc παραλάβωμεν μετὰ ἐπαφαιρέcεωc· εἰ δὲ μετὰ χρόνον, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ πεπονθὸc cκέλοc cφυροῦ τὴν ἀφαίρεcιν ποιηcώμεθα. καὶ κατὰ μὲν τοὺc παροξυcμοὺc ἐμβροχῇ τῇδε χρηcτέον· Κυπρίνου κύαθοι η̄, ὄξουc κύαθοι δ̄, νίτρου κύαθοι β̄, κάχρυοc κύαθοc ᾱ, δι' οἰcυπηρῶν ἐρίων θερμή· μεθ' ἣν καταπλαcτέον αὐτοὺc ἀλεύρῳ θέρμων πικρῶν μετ' ὀξυμέλιτοc ἢ ἀλεύρῳ αἰρίνῳ μετὰ ῥητίνηc καὶ cικύου ἀγρίου ῥίζηc καὶ νίτρου καὶ καλαμίνθηc καὶ κάχρυοc καὶ δαφνίδων· καὶ ἡ καλαμίνθη δὲ μόνη χρηcίμωc κατα-

οζ' *cf. Aëtius XII 1; Oribasius, vol. IV 589 sq.* 29—32 *cf. Oribasius, Synops. IX 61; Ad Eunap. IV 116*

5 πόμα AE 6 *ante* κώλου *supra ins.* τοῦ D ἀποcφηνοῦται D 7 ἢ καὶ] καὶ D: aut *a* ἐπερείcαντα D 15 ὑποπέcοι D: ὑποπέcει FM 16 προκύψοι D: προκύψει BFGM 19 ἡ *om.* AB, *corr.* B³ 20 καὶ] ἐcτι καὶ AM 21 ἐcτι *om.* ADM: ἐcτιν E 22 τῶν] τοῦ D τόπων] AB: τόπου D: τόπον EFGKM: *om. a* 23 ἄχρι *(pr.)*] ἄχρι τοῦ D ἄκρου *om.* D: *corr. ex* ἄκρον B 25 παραλάβωμεν] ABFG*a*: παραλάβομεν KM: παρελάβωμεν E: παραλαμβάνομεν D 28 κύαθοι η̄] ἢ D: ciathos VIII *a*: κυ/ η̄ ABEF GKM (*ut semper fere*) δ̄] ᾱ D 29 ᾱ] η̄ D ἣν] ᾱ D 30 ἀλεύρῳ] DFG*a*, *e corr.* K: ἀλεύρων ABEKM 31 καὶ καλαμίνθηc *om.* D 32 ἡ *om.* D δὲ *om. a* χρήcιμοc D cataplasmabitur *a*

πλάσσεται δι᾽ ὀξυμέλιτος ἢ μελικράτου. ἐμπλάστρῳ δὲ παρηγορικῇ χρηστέον τῇδε· κηροῦ < ρ̄, τερεβινθίνης < κε̄, ἰοῦ < ς̄, σμύρνης, χαλβάνης, ἴρεως ἀνὰ < ς̄, κεδρίας < ε̄. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς ὀποῦ Κυρηναικοῦ 2
μέγεθος ὀρόβου ἢ καστορίου < ᾱ σὺν ὀποπάνακος τριωβόλῳ· ὁ δὲ τῆς ῥίζης τῆς καππάρεως φλοιὸς πινόμενός τε καὶ τοῖς καταπλάσμασιν ἐπιμιγνύμενος ὠφελεῖ. πολλῆς δὲ τῆς ἀλγηδόνος οὔσης καὶ τὰ ἀνώδυνα τῶν φαρμάκων ἔχει χώραν, οἷον ἥ τε Φίλωνος καὶ ἡ διὰ τῶν δύο πεπέρεων. ἐνέματι δὲ χρηστέον τῷδε· μέλιτος κύαθος ᾱ 𐅵', ἐλαίου κύαθος ᾱ 𐅵', ὕδατος κύαθοι β̄, νίτρου ὁλκαὶ η̄, τερεβινθίνης ὁλκαὶ δ̄· ταῦτα θερμὰ ἐνέσαντα δεῖ τὸν δακτύλιον ἐπιπυριᾶν ὑπὲρ τοῦ πλείονι χρόνῳ κατασχεθῆναι· μυξώδη κενοῖ, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα, ὅτε καὶ πλεῖον ὠφελεῖ. εἰ δὲ ἐπιμένοι ἡ διάθεσις, ὅπερ ἐστὶ σπάνιον, καὶ αὖθις συχνότερον αὐτῷ χρηστέον ἀντὶ τοῦ ὕδατος ἀφέψημα κενταυρίου μίσγοντα. αἷμα δὲ κενοῖ καὶ θλάσπεως σπέρμα ἐνιέμενον, καὶ ὁ χυλὸς τοῦ ἐλατηρίου καὶ τὸ δι᾽ αὐτοῦ ἢ τὸ διὰ τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ συντιθέμενον Σικυώνιον ἔλαιον καὶ τῶν ταριχηρῶν ἰχθύων ἡ ἅλμη καὶ τῶν ἐλαιῶν τῶν κολυμβάδων καλῶς ἂν ἐνεθείη, σικύαις τε κατὰ τοῦ ἰσχίου μετὰ πολλῆς φλογὸς χρηστέον ἐγχαράξει χρωμένους, ἐνίοτε δὲ καὶ βδέλλαις. ἐπιμέ- 3
νοντος δὲ τοῦ πάθους ἐπὶ κάθαρσιν ἰτέον ἤτοι διὰ τῆς ἱερᾶς ἢ τῆς κολοκυνθίδος διδοῦντα τῆς ἐντεριώνης καλῶς λειωθείσης δραχμῆς πλῆθος ἐν μελικράτου κυάθοις β̄ ἢ μικρῷ πλέον ἢ ἔλαττον πρὸς τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐκοιλιότητα τοῦ νοσοῦντος· ἐν δὲ τῷ μελικράτῳ πήγανον ἐνηψήσθω. καλῶς δὲ τούτους καθαίρει καὶ ὁ διὰ τῆς κολοκυνθίδος πολτός· ἐπί τινων δὲ καὶ οἱ ἀπὸ ῥεφανίδων ἔμετοι κατ᾽ ἀρχὰς ὠφέλησαν. ἐν δὲ τοῖς διαλείμμασι δρωπακιστέον αὐτοὺς τοῖς τε δι᾽ εὐφορβίου χρηστέον ἀκόποις, καὶ μάλιστα τῷ ποικίλῳ καλουμένῳ. λουτρὰ δὲ τὰ αὐτοφυῆ τούτοις ἁρμόδια· εἰ δὲ μὴ παρείησαν, ἐν τοῖς γοῦν ἄλλοις λουόμενοι τοῖς τε λελεγμένοις ἀκόποις χρήσθωσαν καὶ τοῖς συνθέτοις νίτροις τῷ τε Ἀσκληπιῷ καὶ τῷ δι᾽ εὐφορβίου καὶ ἀδάρκης καὶ μέλα-

3 *sqq. cf. Aëtius XII 4—5*

1 δι᾽] δὲ δι᾽ D 2 ς̄] ζ̄ D 3 ε̄] ς̄ D 4 ἢ καστορίου *om. a*: καστορίου F < ᾱ *om. a*: < β̄ F τριωβόλῳ] D*a*: τριώβολον AE: τριόβολον BFGKM 7 τῶν *(alt.) om.* D 8 κύαθος] *comp.* ABDEFGKM: ciathum *a* 10 ἐνέντας D τὸν] τὸ BF, *corr.* B[2] πλείονα χρόνον D 11 κενοῖ] δὲ κενοῖ D δὲ] DFG: *om.* ABEKM*a* καὶ *om.* F 13 μίσγοντας D: μίσγοντες F: *comp. ambig.* G 14 δὲ *om.* E 15 ἢ] et *a* 16 ἐλαιῶν] EFG, *e corr.* AB: ἐλαιῶν δὲ D: ἐλαῶν KM 17 ἐνεθείη] ἐσθίῃ K: ἐσθίοιεν D 18 ἐγχαράξει] AEFGK: σὺν ἐγχαράξει D: ἐν χαράξει BM*a* χρωμένους *om.* D βδέλλαις] KM*a*: βδέλλας ABDEFG 19 ἤτοι *om. a* ἢ] ἢ διὰ D 20 διδόντα D, *e corr.* B δραχμὴ K: < FG: < 𐅵̄ D 21 μελικράτου] D*a*: μελικράτῳ ABEFGKM 23 ἐνηψήσθω] KM: ἐνεψήσθω BEFG, *mrg.* D[3]: ἐνεψίσθω A: ἐνεψείσθω D καθαίρει] DFGK: ἐκκαθαίρει AEM: ἐκκαθαίρειν B διὰ *om.* K τῆς] DFGK: *om.* ABEM 24 ῥαφανίδων F*a*: ῥαφανίδος D ὠφέλησαν κατ᾽ ἀρχάς D 26 τὰ] ταῦτα K: *om.* B 27 γοῦν τοῖς D γοῦν *om. a* 28 χρήσθωσαν] FGK: κεχρήσθωσαν D: χρηστέον ABEM 29 τε *om.* D

νος ἐλλεβόρου καστορίου τε καὶ πυρέθρου καὶ πεπέρεως καὶ σταφίδος ἀγρίας ἴσων. μετὰ τὸ λουτρὸν ἐμπασσέσθωσαν πίσσης ξηρᾶς ℔ γ̄, θείου
4 ἀπύρου ℔ β̄, θερμὸν ἔτι τὸν χρῶτα, καὶ σκεπέτωσαν αὐτὸ χάρτῃ. εἰ δὲ μηδὲ ταῦτα δράσοι, ἤγουν ἐγκαταλείμματος τῆς νόσου μείναντος, καλὸν μὲν καὶ τὸ νᾶπυ καταπλαττόμενον σὺν ἰσχάσιν ἢ καὶ καθ᾽ αὑτό· τέλεον δὲ τούτους ἀποκαθίστησι τῆς Ἰβηρίδος βοτάνης ἡ χρῆσις, ἣν δὴ καὶ λεπίδιον, οἱ δὲ ἀγριοκάρδαμον, προσαγορεύουσιν. ἡ δὲ παρ᾽ ἡμῖν φυομένη θαμνώδης παραπλήσια δάφνης τὰ φύλλα καὶ μείζονα πολλῷ ἔχουσα πολλὴν δέδωκε πεῖραν οὐ μόνον ἐπὶ ἰσχιαδικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων χρονίων νοσημάτων· θέρους δὲ πρακτικωτέρα μᾶλλόν ἐστιν, εἰ καὶ μὴ τύχοι τότε φύλλα φύουσα· δεῖ οὖν τὸν φλοιὸν τῆς ῥίζης αὐτῆς κόψαι μετὰ στέατος ὑείου, ὡς ἐμπλαστρώδη γενέσθαι, εἶτα ἐπιπλάσαντα ῥάκει πυκνῷ κατὰ τῶν μάλιστα ὀδυνωμένων ἐπιθεῖναι τόπων ἤγουν κατά τε τοῦ σφαιρώματος ὅλου καὶ τοῦ μηροῦ καὶ ἐάσαντα, ἕως οὗ μελανθῇ ἢ πάντως γε πελιδνὴ γένηται ἡ ἐπιδερμίς, λαβεῖν αὐτὸ καὶ λουσαμένῳ ἐπιθεῖναι ταύτην τὴν κηρωτήν· ὀποπάνακος ℔ δ̄ δια-
5 λύονται ὄξους κυάθοις β̄ καὶ ἀναλαμβάνονται κηρωτῇ Κυπρίνῃ. εἰ δὲ παραιτοῖντο τῶν τοιούτων καυστικῶν τὴν χρῆσιν, ταῖς ἀνασκευαστικαῖς χρηστέον ἐμπλάστροις, ὧν ἐστι καὶ αὕτη· κηροῦ, πιτυίνης ἀνὰ < ιβ̄, τερεβινθίνης, περιστερῶν ἀγρίων κόπρου, σφέκλης προσφάτου ἀνὰ < ϛ̄, χαλβάνης < ᾱ ∠′. καὶ ἡ λέαινα δὲ προσαγορευομένη τῶν ἀνασκευαστικῶν ἐστι. χρήσιμοι δὲ καὶ αἱ διὰ στακτῆς καὶ νίτρου σκευαζόμεναι. καὶ τοῖς ἐπ᾽ ἐνιαυτὸν δὲ πινομένοις τινὲς ἐχρήσαντο ποτήμασιν· ἐξ ὧν ἐστι τό τε διὰ τεσσάρων· χαμαίδρυος λι. ᾱ, γεντιάνης ℔ θ̄, ἀριστολοχίας στρογγύλης ℔ θ̄, πηγάνου σπέρματος ξηροῦ ξ ᾱ· ταῦτα κόψαντα δεῖ καὶ σήσαντα διδόναι καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν κοχλιαρίου πλῆθος νήστει τε καὶ εὐπέπτῳ μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ κυάθων β̄ ἐπ᾽ ἐνιαυτόν, ἢ ἕως ἂν ἡ νόσος παύσηται· καὶ τὸ δι᾽ ἑπτὰ δὲ συντιθέμενον καὶ ἡ Πρόκλου λεγομένη
6 τῆς αὐτῆς εἰσιν ἐπαγγελίας. γυμνάσια δὲ διά τε περιπάτων ἐπιτελείσθω

5—17 *cf. Aëtius XII 2*

1 ἀσταφίδος ABM 2 ἴσῳ D: ἴσον FGK ἐμπλασσέσθωσαν K 3 αὐτὸ] AEM, *e corr.* B: αὐτὴν F: *om. a*: αὐτῷ FGK: αὐτὸν DB 4 ἢ D ἐγκατάλειμμά τι D μείνοι D καλῶς D 5 μὲν] μὲν ποιεῖ D καὶ *(alt.) om.* E ἑαυτὸ FGK 6 ἀποκαθίστησι] ἀποκαθίστησιν ἡ FG ἡ *om.* FG καὶ *om.* E 7 προσαγορεύουσιν οἱ δὲ ἀγριοκάρδαμον D 8 lauro *a* καὶ] ἔχουσα καὶ D 8. 9 πολλῷ ἔχουσα *om.* D 9 ἐπὶ *(alt.) om.* K: ἐπ᾽ D 10 εἰ] K: εἰ δὲ ABDEFGM*a* 11 καὶ *om.* D*a* φύουσα] ἔχουσα A οὖν *om.* D 12 κόψαντα D ἐμπλαστρῶδες D γίνεσθαι M ἐπιπλάσαντα] DGK: ἐπιπλάσσαντα BFM: ἐπιπλάσσοντα A: ἐπιπλάσσον E 15 ἐπιδερματίς E 16 ℔] < G δ̄] ᾱ D διαλύεται D 17 ἀναλαμβάνεται D 18 παραιτοῦνται D 19 καὶ *om. a* 20 κόπρους ABEM 23 ποτίμασιν E: ποτίσμασιν D ἐξ *om.* D 24 ℔ θ̄ *om.* D 25 ℔] ἀνὰ ℔ D σπέρμα G κόψας F: κόψας[τ] G δεῖ] δὴ FG 26 διδόναι] *in renov.* D[3] ἡμέραν] ἡμέραν διδόναι D 27 ἢ] DK: *om.* ABEFGM*a* 28 δὲ *om.* K λεγομένη] D*a*: δὲ λεγομένη ABEFGKM 29 ἐστιν G

καὶ συνεχῶν διὰ κάμψεων καὶ ἀφάλσεων καὶ δρόμων. καὶ τροφὴ δὲ λεπτύνουσα μετρίως καὶ εὔπεπτος. εἰ δὲ πρὸς μηδὲν τῶν εἰρημένων ὑπακούει ἡ ἰσχιάς, ὁτὲ μὲν εἰς διαπύησιν τρέπεται, ὁτὲ δὲ χαλασθέντων τῶν συνδετικῶν νεύρων τὸ κῶλον ἐξαρθρεῖ· δεῖ τοίνυν χρονιζούσης τῆς διαθέσεως καίειν τὸ ἄρθρον κατὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας τόπους, ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται, καὶ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας τὰ ἕλκη φυλάττειν ἀνεπούλωτα.

οη′. Περὶ ποδάγρας καὶ ἀρθρίτιδος.

Οὐ μόνον ἡ τῶν μορίων ἀσθένεια τὸ ποδαγρικόν τε καὶ ἀρθριτι- 1
κὸν ἐργάζεται πάθος, ἐπεὶ ἂν ἔδει τοὺς παροξυσμοὺς ἀδιαλείπτους εἶ-
ναι, παρ᾽ ὅσον καὶ ἡ ἀσθένεια διὰ παντὸς ἐνυπάρχει τοῖς ἀσθενοῦσιν
ἄρθροις· οὔτε δὲ χυμὸς μόνος· οὐ γὰρ δὴ τοῖς ἄρθροις ἐνέσκηπται
μόνοις τὸ πάθος· ἀλλ᾽ ἄμφω χυμός τε παρὰ φύσιν καὶ τῶν μορίων ἡ
ἀσθένεια τὴν νόσον ἐργάζεται. ὅταν γὰρ τῶν μορίων ἡ θρεπτικὴ δύνα-
μις ἀτονήσῃ διὰ πλησμονὴν σιτίων, ἐξ ἧς ἀπεψίαι συμβαίνουσι, κατα-
σκήπτων ὁ πλεονάζων χυμὸς εἰς ἡντιναοῦν τῶν διαρθρώσεων ἤδη προ-
ασθενήσασαν καὶ διατείνων τὰ συνδετικὰ τῶν νεύρων τὴν ὀδύνην ἐργά-
ζεται· οὐδὲ γὰρ τῶν προαιρετικῶν νεύρων ἐστὶ πρωτοπαθούντων ἡ
φλεγμονή, ἐπεὶ ἂν ἔδει κἀν τοῖς μεταξὺ τῶν διαρθρώσεων τόποις αὐ-
τὴν γίνεσθαι, οἷον κνήμαις μέσαις ἢ μηροῖς ἢ πήχεσιν ἢ βραχίοσιν·
συμπάσχει γε μὴν καὶ τὰ προαιρετικά. ἕως μὲν οὖν ταῖς τῶν ποδῶν 2
διαρθρώσεσι καὶ μόνον ὁ χυμὸς ἐνοχλεῖ, ποδάγρα τὸ πάθος προσαγο-
ρεύεται· διαβιβασθείσης δὲ τῆς αἰτίας ἐν ἅπασι τοῖς τοῦ σώματος ἄρθροις
ἀρθρῖτιν αὐτὸ καλεῖν εἰώθασιν, ἐφ᾽ οὗ καὶ σπόνδυλοι καὶ σπάθαι καὶ
σιαγόνες καὶ πᾶν ὁτιοῦν ἄρθρον τῇ νόσῳ βάλλεται, τισὶ δὲ καὶ ὦτα
καὶ ὀδόντες καὶ φάρυγξ, καί ποτε καὶ ἧπαρ καὶ σπλὴν τῶν ἀρθριτικῶν
μετέσχον ἀλγημάτων· ἐφ᾽ ὧν εἰ μὴ διὰ τάχους ἐν τοῖς ἄρθροις ἡ με-
τάπτωσις ἐγίνετο, κίνδυνος ἐν ὀλίγῳ κατελάμβανε τοὺς κάμνοντας.

ὁ δὲ πλεονάζων χυμὸς ὁτὲ μὲν χολώδης, ὁτὲ δὲ αἱματικός, ἄλλοτε 3
δὲ μελαγχολικός, ὡς τὸ πολὺ δὲ φλεγματικός τε καὶ ὠμός ἐστιν, ἔκ τε
σιτίων πλεονεξίας καὶ ἀπεψιῶν καὶ ἀργίας συνιστάμενος· χρονίζων δὲ

6 εἰρήσεται] *VI 76* οη′ *cf. Alexander Trall. XII* οη′ 1—5 *cf. Aëtius XII 6—7* 29—p. 300, 2 *cf. Oribasius, Synops. IX 56*

1 συνεχῶν] DFGK: συνεχῶς ABEM*a* ἀσφάλσεων M καὶ *(ult.) om. a* δὲ *om. a* 2 μετρίως λεπτύνουσα FG εὔπεπτος] εὔπεπτος ἔστω D δὲ] δὲ μὴ D 3 ὑπακούῃ K: ὑπακούοι D: ὑπακούσῃ F ἡ *om.* K 4 ἐξαρθροῦνται D 7 ἀναπούλωτα D 9 μόνον ἡ] DFGK*a*: μόνη ABEM τὸ *om.* FK 10 ἂν] δ᾽ ἂν K: *om.* D δεῖ K 11 καὶ] *supra scr.* K: *om. a* 13 ἡ *om.* D ἡ . . . μορίων *(14) om.* K 15 ἀσθενῇ D συμβαίνουσι] γίνονται D 17 διατείνων] διά τινα K 18 οὐδὲ] D: οὔτε ABEFGKM 19 ἂν] δ᾽ ἂν K: *om.* D δεῖ K 20 μέσαις *om.* DF 21 γε μὴν] FG, *in ras.* B: μὲν οὖν ADEKM: igitur *a* οὖν] δὴ D 22 καὶ *om. a* τὸ πάθος ποδάγρα K 24 αὐτὸν BD, *corr.* B 26 φάρυξ ABEFG καὶ *(tert.) om.* FG καὶ *(quart.)*] *supra scr.* D: *om. a* 27 μετέχον E: μετέχων B ἐφ᾽] *inc.* H *fol. 171r* 28 ἐν] ἂν ἐν D

κατὰ τὰ ἄρθρα παχύνεταί τε καὶ γλιcχρότερος γίνεται, ὥcτε καὶ τοὺς λεγομένους ἀπεργάζεcθαι πώρους. ἔcθ᾽ ὅτε δὲ καὶ μικτός· ἐκ πλειόνων γάρ ἐcτι· διὸ καὶ τὸ δυcδιάγνωcτόν τε καὶ δυcθεράπευτον ἢ καὶ cχεδὸν ἀθεράπευτον ἡ νόcος κέκτηται.

4 κατάρχει δὲ τοῦ πάθους ὡς τὸ πολὺ κόπος ἄμετρος καὶ περίπατοι cύντονοι καὶ ἱππαcία cυχνὴ καὶ ἀφροδιcίων ἄκαιρος χρῆcις ψυχροποcία τε ἀήθης καὶ ψυχρῶν ἢ πολλῶν ἢ κακῶν βρωμάτων ἐδωδὴ καὶ οἶνος πολύς· καὶ ἐπὶ προcπταίcμαcι δέ τινες ἢ κρούcμαcιν ἢ cτρέμμαcιν ἢ τοιούτοις τιcὶ τὴν πρώτην κατάπειραν τοῦ πάθους εὑρήκαcι προηγουμένης μὲν ἐν τῷ cώματι καὶ τέως ἠρεμούcης τῆς ὕλης, τῆς δὲ προκαταρκτικῆς αἰτίας κινηcάcης αὐτήν. λύπαι δὲ καὶ φροντίδες καὶ ἀγρυπνίαι καὶ τὰ λοιπὰ πάθη τῆς ψυχῆς οὐχ ὅπως μόνον ἐκίνηcαν ἀλλὰ καὶ αὐταὶ τὴν κακοχυμίαν ἐγέννηcαν εἴτε πρώτως εἴτε κατὰ cυμβεβηκός. ποικίλα μὲν οὖν ἐcτιν, ὡς ἔφην, τὰ τοῦ πάθους αἴτια, εὐφώρατοι δὲ ὅμως κατὰ τὸ ἐγχωροῦν αἱ τῶν λυπούντων χυμῶν διαφοραὶ γίνον-
5 ται ταῖς τε χροιαῖς καὶ τοῖς cυμπτώμαcι cημαινόμεναι. τὸ μὲν γὰρ χολῶδες ῥεῦμα πρὸς τῷ τοῦ χρώματος ὑπώχρῳ τε καὶ ἐξερύθρῳ καὶ θερμαcίας cυναίcθηcιν καὶ τὴν ὀδύνην ὀξυτέραν ἐργάζεται καὶ ταχέως ἐκδίδοται κατὰ τὸ δέρμα χωρὶς ὄγκου μεγάλου παροξύνεταί τε τῶν θερμαινόντων ἐπιτιθεμένων, ὥcπερ ἔμπαλιν ὑπὸ τῶν ψυχόντων ἀνίεται. τοῦτο μέν γε καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπαcιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, μάλιcτα δὲ τοῖς ἐπὶ χολώδει, cυμβαίνει· καὶ πυρετὸς αὐτοῖς ἐπιγίνεται πολλάκις ἐν ταῖς τῶν παροξυcμῶν ἀκμαῖς, ὁπότε καὶ διψώδεις εἰcίν. οὕτω δὲ καὶ μελάντερον μὲν ἐπὶ τῶν μελαγχολικωτέρων εὑρήcεις τὸ χρῶμα, λευκὸν δὲ καὶ ὑδαλέον ἐπὶ τῶν φλεγματικῶν, καὶ τὴν ὀδύνην ἐμφωλεύουcάν τε καὶ βραδύτερον εἰς ὄγκον ἐκδιδομένην ὥcπερ αἱματώδη τὴν χρόαν, ἐφ᾽ ὧν αἱματικὸς ὁ πλεονάζων ὑπάρχει χυμός. πρὸς δὲ τὴν βεβαιοτέραν διάγνωcιν cυντελεῖ cοι καὶ ἡ προλαβοῦcα δίαιτα καὶ τὰ λοιπά.

6 Θεραπεία τῶν ἐπὶ χολώδει χυμῷ ῥευματιζομένων.

Ἀρχὴ δέ cοι τῆς θεραπείας ἐπὶ τῶν ἐπὶ ξανθῇ χολῇ καὶ μᾶλλον ἐπὶ ποιότητι παcχόντων ἡ τοῦ λυποῦντος χυμοῦ γινέcθω κένωcις διὰ τῶν καθαρτικῶν φαρμάκων, ὁποῖόν ἐcτι μάλιcτα τὸ διὰ τοῦ ῥοδομέλι-

14 *sqq. cf. Aëtius XII 13—17* 30—32 *Oribasius, Synops. IX 56; cf. Aëtius XII 28*

ABDEGHKM(F)*a*

1 κατὰ] καὶ K τε *om.* K γλιcχρότερος] DEFG, *e corr.* B: αἰcχρότερα AHKM*a* ὥcτε] ὅτε D 2 πόρους GK: πόνους D*a* 3 γὰρ *om.* D 9 τὴν πρώτην *om. a* πεῖραν FG, *mrg.* B² προcυνηγμένης D 10 καὶ τέως *om. a* 13 αὐτὰ H πρώτως] BDFM: πρῶτος AGH: πρῶτον EK κατὰ] κατὰ τὸ FG: τὸ *supra add.* B² 14 ὡς ἔφην ἐcτὶ(ν) DFG 15 αἱ *om.* D διαφοραὶ] αἱ διαφοραὶ D 17 τε *om.* DK 18 τὴν *om.* D 19 κατὰ] καὶ K τὸ] DFGK, *e corr.* B: *om.* ABEHM τε *om.* A: uero *a* 22 ἐν] ἐπὶ D 23 οὕτω δὲ] similiter *a* 24 μὲν] τε D δὲ] τε AD 25 ὑδαρὲς D 28 cυντελεῖ cοι] cυντελεῖcι F: perficiet *a* 29 χολώδη BGHM: *comp.* AEF χυμὸν AEM: χυμῶν BFH, *corr.* B 32 τοῦ *om.* D

τος cκευαζόμενον καὶ τὸ διὰ τῶν μήλων τῶν Κυδωνίων καὶ τὸ διὰ τῆς πικρᾶς ἀντιδότου καὶ τὰ διὰ τῆς ἀλόης καταπότια. κατὰ δὲ τοὺς παροξυcμοὺς ἔξωθεν τῷ ῥοδίνῳ χρηcόμεθα μετὰ τῆς λεκίθου τοῦ ᾠοῦ καὶ βραχέος οἴνου προcανατρίβοντες ἠρέμα τὸ μόριον· καὶ τὰς ψυχούcας δὲ τῶν βοτανῶν προcενέγκωμεν, οἷον cτρύχνον, ἀνδράχνην, ὑοcκύαμον, ἀείζωον, τὸν ἐκ τῶν τελμάτων φακόν, cέριν, μήκωνα, πολύγονον, ῥόδων φύλλα καὶ τὰ παραπλήcια, ποτὲ μὲν καταχρίοντες αὐτά, ποτὲ δὲ μετὰ ψιχῶν ὀξυκράτῳ βραχειcῶν ἢ κριθίνων ἀλεύρων ἅμα ῥοδίνῳ καταπλάccοντες. ἐπὶ δὲ τῆς ἐρυcιπελατώδους φλεγμονῆς τῶν ἄρθρων ἐπιφανῶς παρηγορεῖ κολοκύνθης νεαρᾶς τὸ λέπος ἐπιτιθέμενον πέπονός τε καὶ cικύου ἡ cὰρξ καθ᾽ ἑαυτά τε καὶ μετὰ ἄρτου περδικίου τε φύλλα καὶ κιccοῦ cὺν ἄρτῳ ἢ πάλῃ ἀλφίτου· καὶ τὸ ψύλλιον δὲ cυνεψόμενον ἀλεύρῳ κριθίνῳ τὰς πυρώδεις τῶν φλεγμονῶν θαυμαcτῶς παραμυθεῖται, ὡcαύτως καὶ ἡ ῥοδίνη κηρωτὴ cύν τινι τῶν ἐμψυχόντων χυλῶν ψυχριcθεῖcα καὶ ἡ διὰ τοῦ κυαμίνου ἀλεύρου· ἔχει δὲ οὕτως· κηροῦ ℥ ε̄, χαμαιμηλίνου ℥ β̄ L′, ῥοδίνου ℥ β̄ L′, κυαμίνου ἀλεύρου ℥ L′, ᾠῶν ε̄ τὰς λεκίθους.

Ἄλλο κατάπλαcμα. μαλάχας ἑψήcας χλωρὰς τρῖψον καὶ ψύλλιον 7
κατ᾽ ἰδίαν ἰξοποιήcας ἐπίμιξον, εἶτα προcπλέξας ᾠῶν τὰ κρόκα καὶ ἔλαιον χαμαιμήλινον κατάπλαccε.

πολλῆς δὲ καὶ δυcυπομονήτου τῆς ὀδύνης οὔcης καὶ τοῖς διὰ κρόκου καὶ γλαυκίου καὶ ὀπίου χρηcτέον δι᾽ ὀξυκράτου λειοῦντας αὐτὰ καὶ ἤτοι καταχρίοντας ἢ μετὰ ψιχῶν καταπλάccοντας.

ὁ δὲ Γαληνὸς τούτου μέμνηται· ὀποῦ μήκωνος < δ̄, κρόκου < ᾱ, 8
λεάνας μετὰ γάλακτος βοείου ἢ αἰγείου ἄρτου τὸ ἐντὸς ἐπίβαλλε καὶ μαλάξας παράπτου ῥοδίνῳ καὶ χρῶ καταπλάcματι, ἢ τὸ ὄπιον καὶ τὸν κρόκον τρίψας μετὰ τοῦ γάλακτος ἀναλάμβανε κηρωτῇ ῥοδίνῃ.

καὶ ἡ διὰ τῆς τουρπαίνης δὲ κηρωτὴ τῆς αὐτῆς ἐcτι δυνάμεως ἐν 9
παροξυcμοῖς καὶ τὸ ἔλαιον τὸ δι᾽ αὐτῆς. καὶ τοῦτο δὲ παραπλήcιόν ἐcτι· ψιχῶν βραχειcῶν εἰς ὕδωρ ἢ εἰς ὀξύκρατον καὶ ἀειζώου ἢ cτρύ-

5—9 *Oribasius, vol. IV 591, 27 sq.* 9—12 *ib. p. 592, 34 sq.* 24 Γαληνὸς] *De comp. medic. sec. loc. X 3 (XIII 355)* 24 *sqq. cf. Aëtius XII 30*

1 τὸ *(pr.) om.* K τῶν *(alt.) om.* FG τὸ *(alt.)*] τὰ K 4 καὶ *(alt.) om.* *a* 5 δὲ *om.* *a* cτρύχνου ἀνδράχνης DF ὑοcκύαμον] *a*: *comp.* G: ὑ(ι)οcκυάμου ABDEFHKM 6 ἀειζώου τῶν D φακῶν D cέρρεως D μήκωνος DK πολυγόνου D 7 φύλλων D τῶν παραπληcίων D αὐτούς D 8 βραχειcῶν] DFG: τε βραχειcῶν ABEHKM κριθίνῳ ἀλεύρῳ FG*a*: κριθῆς ἀλεύρου D 12 πάλῃ] BEFHM: πάλι A*a*: πάλιν K: παλάμῃ G: παιπάλῃ D 14 ψυχόντων D 15 χριcθεῖcα AD 16 ε̄] II *a* ℥ β̄ L′ *(pr.) om.* D ῥοδίνου ℥ β̄ L′ *om.* *a* ℥ *(tert.)* ἀνὰ ℥ D 17 ε̄ τὰς *om.* D*a* λεκίθους] λεκίθους ε̄ D*a* 18 μαλάχην D χλωρὰν D 19 προcμίξας D κρόκα] λευκὰ D 21 δυcυπομενήτου K 22 λειοῦνται K 25 λεάνας] DFGK: λειάνας ABEHM βοὸς D 26 ῥοδίνῳ] FHK: ῥοδίνου ABDEGM 27 ἀνάλαβε DK 28 ἡ *om.* K τουρπαίνης] DFGHK: τουρπένης ABEM*a* ἐν] ἐν τοῖς D 29 τὸ *(alt.)*] DFGK*a*, *e corr.* B: καὶ τὸ ABEHM: δὲ τὸ J 30 aizoon *a*

χνου ἢ ἀνδράχνης καὶ φοινίκων σαρκῶν καὶ κωδυῶν σπέρματος τὸ ἴσον, ᾠῶν ὀπτηθέντων τῶν κρόκων καὶ ῥοδίνου τὸ ἀρκοῦν κατάπλασσε. τοῖς δὲ ναρκωτικοῖς μὴ ἐγχρονίζειν, ἀλλ' ἄχρι τοῦ μετριάσαι μόνον τῆς ὀδύνης τὸ σφοδρόν· ἡ γὰρ πλείων χρῆσις αὐτῶν σφηνώσεις τε καὶ πώρους καὶ δυσκινησίας ἐργάζεται χρονίας. μετὰ τὴν χρῆσιν οὖν τῶν ἀνωδύνων ἢ τῇ διὰ χυλῶν ἀναλυθείσῃ διὰ χαμαιμηλίνου χρηστέον ἢ τῇ διὰ τῆς ἀλθαίας ἤ τινι τῶν τοιούτων φαρμάκων. μετὰ δὲ τὸ ἀναθάλψαι τὰ κατεψυγμένα τονώσομεν τὸ μόριον διὰ τῆς φοινικίνης ἀναλυθείσης ὀξυροδίνῳ ἢ οἰνοροδίνῳ. εἰ δὲ βαρύνοιντο ταῖς ἐμπλάστροις, τὸν χυλὸν ἐπιχρίειν τῆς ἀκακίας δι' ὀξυκράτου ἢ τὸ λύκιον ἅμα κρόκῳ
10 καὶ γλαυκίῳ καὶ χυλῷ περδικιάδος ἐν ὀξυκράτῳ. τὴν δὲ δίαιταν αὐτῶν ψύχουσάν τε καὶ ὑγραίνουσαν εἶναι προσήκει, οἷον τὰ διὰ πτισάνης καὶ χόνδρου ῥοφήματα καὶ λαχάνων μαλάχην, θριδακίνην, ἴντυβον, ὄρνεών τε τῶν κατοικιδίων μάλιστα τοὺς νεοσσοὺς καὶ ἰχθύων τοὺς πετραίους καὶ ἐχῖνον καὶ κτένια καὶ τὰ παραπλήσια παραιτουμένων αὐτῶν ἅπαντα τὰ θερμαίνοντα καὶ χολῆς τῆς ὠχρᾶς τε καὶ ξανθῆς γεννητικὰ καὶ οἴνους τοὺς παλαιούς τε καὶ κιρροὺς καὶ μέλανας καὶ ἐμπλησμίους. καὶ λουτροῖς δὲ τοῖς διὰ ποτίμων ὑδάτων χρῆσθαι καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ῥευματισμούς, ὅσον ἐπὶ τῷ αἰτίῳ, χωρὶς εἰ μή τι ἕτερον κωλύοι, φυλαττομένους ὀξυθυμίαν, ἀσιτίαν, δριμυφαγίαν, οἰνοφλυγίαν, κόπον ἄμετρον, ἀφροδίσια.

11 Θεραπεία τῶν ἐπὶ αἱματικῷ χυμῷ ῥευματιζομένων.

Ἐφ' ὧν δὲ ὁ πλεονάζων χυμὸς αἱματικός ἐστι, φλεβοτομίᾳ χρηστέον ἀνυπερθέτως, οὐ μὴν ἀλλὰ κἀπὶ τῶν φλεγματικωτέρων ἢ μελαγχολικωτέρων, ἐπειδὴ καὶ τούτοις ὁ χυμὸς ταῖς φλεψὶν ὡς μάλιστα περιέχεται ποσότητι μᾶλλον ἢ ποιότητι λυμαινόμενος. τὴν φλεβοτομίαν οὖν παραλάβωμεν εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νοσήματος κατάπειραν, ὡς οἵ γε φθάσαντες ἤδη πολλάκις ῥευματισθῆναι βλάπτονται μᾶλλον ὑπὸ τῆς τοῦ αἵματος κενώσεως ἤπερ ὠφελοῦνται, καὶ μᾶλλον, οἷς φύσει ψυχρότερον ἢ καὶ ἀσθενέστερόν ἐστι τὸ σῶμα. μετὰ δὲ τὴν τοῦ αἵματος κένωσιν, εἰ μὴ μόνον αἷμα τὸ πλεονάσαν ὑπῆρχεν, μικρὸν διαλιπόντες καὶ τῇ διὰ τῆς ἱερᾶς χρησώμεθα καθάρσει. καὶ τὸ Ἰουλιάνιον

1 σαρκῶν *om.* D κωδυῶν] κυδωνίων D 1. 2 τὸ ἴσον *om.* *a*: τὸ ἴσον καὶ D 2 τὸν κρόκον D καὶ] tantundem et *a* 3 ἀλλ' ἄχρι] ἀλλὰ χρὴ K μόνον *om.* *a* 6 διὰ χαμαιμηλίνου] ῥοδίνῳ D 7 διὰ τῆς] δι' FG 8 φοινίκης D 9 ὀξυροδίνῳ] ἢ ὀξυροδίνῳ D βαρύνοιντο] DFGKM: βαρύνοιτο ABEH*a* τοῖς D 10 ἢ . . . ὀξυκράτῳ *(11)* *om.* D 12 οἷα A 13 ἔντυβον BHM 14 τε] *postea ins.* B: *om.* *a* καὶ *om.* *a* 15 ἐχίνους D: ἐχίνων G κτένας D: κτένιον K 17 ἐμπλησμίους] D: ἐμπλησμονή BEF: ἐν πλησμονῇ AGHKM: *om.* *a*: ἐμπλησμονήν *ed. Basil.* 18 καὶ κατ' αὐτοὺς] κατά γε D 19 κωλύει DF 22 αἱματικῷ χυμῷ] πλήθει χυμῶν K 24 ἢ] et *a* 25 ταῖς] ὡς τὰ πολλὰ ταῖς D ὡς *om.* D 28 ὡς οἵ γε] quicunque autem *a* ἤδη *om.* H*a* 29 ὑπὸ . . . μᾶλλον *om.* D 30 ἢ καὶ] *corr. ex* ἢ M: καὶ D*a* 31 αἷμα τὸ πλεονάσαν] αἵματος πλεονασμὸς D ὑπῆρχε DEFM: -ν *eras* B διαλ(ε)ίποντας FH 32 ἰουλιάνειον D

δὲ ὀξύμελι τῶν τούτους ἁρμοδίως καθαιρόντων ἐστίν. ὅσοι δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν καθαρτικῶν παραιτοῦνται φαρμάκων, καταποτίοις χρηστέον τοῖσδε· ἀλόης, κολοκυνθίδος, ἐλλεβόρου μέλανος, σκαμμωνίας ἀνὰ Γ° α̅, εὐφορβίου Γ° ∠′, νίτρου Γ° ∠′· χυλῷ κράμβης ἀναλάμβανε καὶ δίδου πρὸς τὴν δύναμιν· βέλτιον δέ, εἰ μήλων Κυδωνίων χυλῷ.

12 Ἕτερον καταπότιον ἔν τε τοῖς παροξυσμοῖς καὶ τοῖς διαλείμμασιν ἐπὶ παντὸς χυμοῦ διδόμενον τοῖς ποδαγρικοῖς.

ἀλόης Γ° ϛ̅, ἀγαρικοῦ Γ° ∠′, κρόκου Γ° ∠′, κόστου Γ° α̅, ναρδοστάχυος Γ° α̅, σχοίνου ἄνθους Γ° α̅, καρποβαλσάμου Γ° α̅, κασσίας Γ° β̅, σκαμμωνίας Γ° β̅, ἐπιθύμου Γ° γ̅ ∠′· ἡ δόσις ἡ σύμμετρος γρ. β̅, ἡ τελεία γρ. δ̅.

13 καὶ τὰ διὰ τοῦ Ἀρμενιακοῦ λίθου καταπότια θαυμαστῶς καθαίρουσιν ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν ἁρμόζοντα ἔν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς παρακμαῖς τῶν ῥευματισμῶν κἀν τοῖς διαλείμμασι διδόμενα. ἐπειδὴ δέ τινες τὴν σκαμμωνίαν ὡς κακοστόμαχον φεύγουσι, δοτέον αὐτοῖς, καὶ μάλιστα φλεγματικῆς ὕλης πλεοναζούσης, ταῦτα· κολοκυνθίδος ἐντεριώνης, ἐλλεβόρου μέλανος, βδελλίου, κόμμεως, ἀλόης ἀνὰ Γ° α̅, νίτρου Ἀλεξανδρινοῦ, εὐφορβίου ἀνὰ Γ° ∠′· ἡ δόσις γρ. δ̅. ἐγὼ ἀντὶ τοῦ κόμμεως ἐπίθυμον ἔβαλον.

14 τινὲς δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς παροξυσμοῖς ἐπὶ πάντων τῶν ἀρθριτικῶν καὶ τῇ δι᾽ ἑρμοδακτύλου κέχρηνται καθάρσει. ἀλλὰ προσεκτέον, ὅτι κακοστόμαχος ὢν ὁ ἑρμοδάκτυλος ἀσώδεις τε καὶ ἀνορέκτους ἐργάζεται· ἐπὶ μόνων οὖν τῶν ἐν πράγμασιν ἀπαραιτήτοις ἐπειγομένων αὐτῷ χρηστέον· συντόμως γὰρ καὶ μετὰ δύο τὸ πλεῖστον ἡμέρας παύει τὸν ῥευματισμόν, ὥστε τὰ συνήθη δύνασθαι πράττειν. οἶδα δέ τινα μὴ τὴν οὐσίαν αὐτὴν τοῦ ἑρμοδακτύλου παρέχοντα μηδέ τι τῶν δι᾽ αὐτοῦ συνθέτων φαρμάκων, ἀλλ᾽ αὐτὴν τὴν πόαν ἕψων μετά τινος τῶν συνήθων σπερμάτων, οἷον ἀνίσου ἢ σελίνου, τὸ ἀφέψημα πίνειν ἐδίδου, καὶ θαυμαστῶς ὅπως κενούμενοι διὰ γαστρὸς ἀπεπαύοντο τοῦ ῥευματισμοῦ· δεῖ δὲ διὰ τὸ κακοστόμαχον, ὡς ἔφην, ὕστερον τοῖς εὐστομάχοις τε καὶ τονωτικοῖς μετὰ τοῦ μετρίως θερμαίνειν ἐπανορθοῦσθαι τὸ στόμα

1 δὲ] *supra scr.* M: *om. a* τούτους] D*a*: τούτοις ABEFGHKM ἁρμοδίως] ἐπιτηδείως D ἐστί FHKM τοιαῦτα] αὐτὰ K 2 χρηστέον] ἐπὶ τούτων χρηστέον D 3 ἀλόης] δι᾽ ἀλόης K Γ°] ʒ *a, et sic deinceps* 4 Γ° ∠′ *(pr.) om.* DFG νίτρου Γ° ∠′ *om.* E Γ° *(alt.)*] ἀνὰ Γ° DFG 5 τὴν *om.* DK εἰ *om.* D μηλοκυδωνίου D 6 διαλείμμασιν] Δ A: *om.* E 8 Γ° ∠′ *(pr.) om.* DFG κρόκου Γ° ∠′ *om.* E Γ° *(tert.)*] ἀνὰ Γ° DFG: *om. a* Γ° α̅ *om.* DFG ναρδοστάχυος Γ° α̅ *om.* K 9 Γ° α̅ *(pr.) om.* DFG*a* καρποβαλσάμου σχοίνου ἄνθους D ἄνθος FG Γ° α̅ *(sec.)*] *om.* DFG*a*: Γ° β̅ AE Γ° α̅ *(tert.)*] ἀνὰ Γ° α̅ DFG: *om. a* Γ° β̅ *om.* DFG: ana ʒ I *a*: Γ° β κασίας Γ° α̅ H 10 Γ° *(pr.)*] ἀνὰ Γ° DFG ∠′ *om. a* ἡ *om.* K 11 καθαίρει D 13 κἀν] καὶ BH[3] 14 τινες τὴν] *corr. ex* ἐστιν M: τινες B 16 α̅] η̅ D 17 *post* ἐγὼ *supra add.* δὲ D 18 ἔβαλλον ABE 19 τῶν *om.* M 20 προσακτέον K 21 κακοστόμαχον AK ἀσώδεις] -σ- *corr. ex* π (?) K[3] 22 οὖν *om. a* ῥεύμασιν K αὐτῶν K 24 πράττειν] πράττειν τὸν κάμνοντα D 25 τινα K 26 ἕψων] *corr. ex* ἕψω B[2]: *mut. in* ἑψῶντα M: ἕψοντα K*a* συνθέτων FK 27 σπερμάτων] DFGK: φαρμάκων ABEHM*a* πίνειν] DFGK: πιεῖν ABEHM 28 πως DE

τῆϲ γαϲτρόϲ. τῶν δὲ δι᾽ ἑρμοδακτύλου τὴν διὰ τοῦ κορωνοποδίου καλλίονά φηϲιν ὁ Ἀλέξανδροϲ, οἷα τὴν αὐτὴν κένωϲίν τε καὶ ἀνωδυνίαν ἐργαζομένην μετὰ τοῦ μηδὲ κακοϲτόμαχον εἶναι.

15 τοπικὰ δὲ τοῖϲ φλεγματικοῖϲ προϲφερέϲθω μετρίαϲ μὲν οὔϲηϲ τῆϲ ὀδύνηϲ ἥ τε κράμβη χλωρὰ καταπλαττομένη καὶ τὸ ϲέλινον καὶ ἡ κόνυζα καὶ ὁ περιϲτερεὼν ὁ ὄρθιοϲ, ἰϲχυρῶϲ δὲ αὐτῶν ὀδυνωμένων ἀλεύρου τηλίνου μέρη γ̄, αἰρίνου μέροϲ ᾱ, ἀλεύρου ἐξ ἐρεβίνθων μέροϲ ᾱ, καταπλάττειν διὰ μελικράτου ἢ οἴνου λεπτοῦ ϲὺν ὀλίγῳ Κυπρίνῳ ἢ ναρδίνῳ, καὶ μάλιϲτα χειμῶνοϲ. καὶ τῶν κραμβῶν δὲ τῆϲ ῥίζηϲ καὶ τῶν καυλῶν καυθέντων ἡ τέφρα ϲὺν ὀξυγγίᾳ καταπλαττομένη πολλοὺϲ ὀνίνηϲιν, ἀλλ᾽ εἰϲ μὲν τὸ παραμυθήϲαϲθαι πρόϲφατον εἶναι δεῖ τὸ ὀξύγγιον, εἰϲ δὲ τὸ διαφορῆϲαι παλαιὸν ἁλιϲθέν· καὶ ἡ τῶν βοῶν κόπροϲ ϲὺν ἀλεύρῳ κριθίνῳ ἐν μελικράτῳ ἑψομένη ἢ καθ᾽ ἑαυτὴν πρόϲφατοϲ ὑγρὰ καταπλαττομένη μετὰ φύλλων κράμβηϲ, ὁμοίωϲ δὲ καὶ αἱ τῶν αἰγῶν ϲπύραθοι καθ᾽ ἑαυτὰϲ ἢ μετὰ ἀλεύρου κριθίνου δι᾽ ὀξυκράτου ἑψόμεναι.

16 ἐπεὶ δὲ καὶ διὰ τῶν ἐναντίων εἶναι δοκούντων τινὲϲ ὠφελήθηϲαν (ἡ γὰρ τῶν ποικίλων χυμῶν ἐπιμιξία τὴν διάγνωϲιν ὑποτέμνεται), ῥητέον τὴν ὕλην ἀναμίξ.

ὠφελεῖ τοίνυν ἥ τε ἀγρία ἀτράφαξυϲ καὶ ἡ ἥμεροϲ ϲὺν ἄρτῳ καταπλαϲϲομένη ἢ φλόμου φύλλα μετὰ βολβῶν καὶ ἄρτου λεαινόμενα ἢ μετὰ ἀλφίτου ἢ τὸ διὰ τῆϲ ὠμῆϲ λύϲεωϲ κατάπλαϲμα. καθάπαξ δέ, ἐφ᾽ ὧν ἄδηλοϲ ἡ αἰτία, ποιεῖϲθαι δεῖ τὴν μετάβαϲιν ποτὲ μὲν ἐπὶ τὰ ὁμοειδῆ, ποτὲ δὲ καὶ ἐπὶ τἀναντία, μὴ τοῖϲ αὐτοῖϲ ἐγχρονίζοντα, μὴ παραμυθουμένοιϲ γοῦν· ταῦτα γὰρ ὁϲήμεραι βλέπομεν ἐν τοῖϲ ἔργοιϲ τῆϲ τέχνηϲ γινόμενα, καὶ τὸ αὐτὸ βοήθημα τοῦτο μὲν τὸ ἄρθρον ὠφέληϲεν, ἕτερον δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κάμνοντοϲ ὁμοίωϲ φλεγμαῖνον οὐ μόνον οὐκ ὠφέληϲεν κατ᾽ αὐτὴν τὴν ὥραν, ἀλλ᾽ ἔϲθ᾽ ὅτε καὶ προϲέβλαψεν. καὶ τὸ δὴ θαυμαϲτόν· τὸ γὰρ ἓν καὶ ταὐτὸ πολλάκιϲ ἄρθρον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βοηθήματοϲ νῦν μὲν ὠφελήθη, μετ᾽ ὀλίγον δὲ καὶ προϲεφλέγμηνεν.

17 μήποτε οὖν, ἐπειδὰν μὲν τὸ γλίϲχρον καὶ παχὺ τῆϲ ὕληϲ ἐπικρατῇ, τοῖϲ θερμοτέροιϲ ὀνίναται, τῆϲ δὲ δριμείαϲ καὶ ζεούϲηϲ τοῦ χυμοῦ κα-

2 Ἀλέξανδροϲ] *Alexander Trall. II p. 569* 9—12 *Oribasius, Synops. IX 57* 17—22 *Oribasius vol. IV 592*

1. 2 κάλλιόν φηϲι τὴν διὰ κορωνοποδίου D 2 τε *om.* D 7 αἰρίνου] ἀλεύρου αἰρίνου D ἐξ *om.* D 8 κατάπλαττε D 9 καὶ *(pr.) om.* D 10 ὀξυγγίῳ EK: ὀξυγγίου H: ϲτέατι D ὤνηϲεν D 11 ὀξύγγιον] ϲτέαρ D 12 ἁλιϲθέν *om.* D βοῶν] βοῶν δὲ D 13 ἢ] καὶ D αὑτὴν FG 14 μετὰ . . . ἑαυτὰϲ *(15) om.* H αἱ] BD: οἱ AE: *om.* FGKM 15 ϲπύραθοι] αἱ ϲπύραθοι G ἑαυτοὺϲ AE 17 ἐπεὶ] ἐπειδὴ M δοκούντων εἶναι DFG 18 γὰρ] δὲ D 19 ἐπιμίξ K 20 καὶ ἡ] καὶ B: aut *a* καταπλαττομένη DFG 21 ἢ *(pr.) om.* D βολβοῦ FG 23 μετάδοϲιν K 25 ταῦτα] πάντα A: hoc *a* 26 γιγνόμενα FG 27 ἕτερον . . . ὠφέληϲεν *(28) om.* A*a*, *mrg.* E[2] 29 τὸ αὐτὸ K: ταὐτὸν BGM: -ν *supra add.* D[2] 30 προϲεφλέγμηνεν] προϲεφλέγμηνε DM, *e corr.* B: πρὸϲ φλεγμονὴν K: προϲέβλαψεν A 31 μὲν] *in ras.* B: *om.* F 32 κατακρατούϲηϲ] DFGK: κρατούϲηϲ ABEHM

τακρατούςης ποιότητος τοῖς ἐμψύχουςι παραμυθοῦνται· καὶ οὐδὲν θαυμαςτὸν καὶ τὴν φύςει ψυχροτέραν οὖςαν ὕλην ἐν τῷ καιρῷ τῆς φλεγμονῆς ἐκπυροῦςθαί τε καὶ ζέειν, ἵνα τὴν ἐπιμιξίαν, εἰ τύχοι, τῆς χολῆς ἐάςω. 4

τὴν δὲ τῶν πώρων κωλύει ςύςταςιν θέρμινον ἄλευρον ςὺν ὀξυ- 18 μέλιτι ἢ ὀξυκράτῳ ἢ ςιλφίου ἢ βρυωνίας ῥίζα ςὺν ἄρτῳ. καὶ τοῦτο δὲ τῶν ἀβλαβῶς παραμυθουμένων ἐςτὶ μετὰ τοῦ διαφορεῖν μετρίως· λυκίου Γ° ᾱ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γ° ᾱ· τρίψας μετὰ οἴνου παλαιοτάτου καὶ ἐλαίου ὀμφακίνου ἕψε καὶ ἐπίβαλε ἀλεύρου φαβατίνου τὸ ἀρκοῦν καὶ ἑψήςας ςυμμέτρως κατάπλαςςε. μετὰ δὲ τὰς ἀκμὰς ὄγκου περιλειφθέντος καταπλαςτέον τοῖς βολβοῖς καθ᾽ ἑαυτοὺς ἢ ςὺν ἀλφίτου πάλῃ ἕως ἀμύξεως· οὕτω γὰρ ἐνεργεῖν πεφύκαςι. μὴ παραμυθούμενοι δὲ τοῖς καταπλάςμαςιν ἐπιβροχαῖς τε καὶ προςαντλήμαςι χρήςθωςαν κατὰ τοὺς τόπους, καὶ μάλιςτα, εἰ τὰ ἄκρα εἴη, τοῖς διὰ χαμαιμήλων καὶ μελιλώτων ἢ καὶ κενταυρίου ἀφεψήμαςιν. τινὰς δὲ καὶ τὸ τῆς καππάρεως ἱκανῶς ὤνηςεν. τοῦτο δὲ πάντων ἐςτὶ δραςτικώτερον· ἐν ὄξει δριμυτάτῳ καθεψήςας θύμον τε καὶ ὀρίγανον καὶ θύμβραν καὶ καλαμίνθην κατάντληςον τῷ ὄξει τὰ πεπονθότα μὴ μόνον ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις τῆς ἡμέρας, θαρρῶν· πολλοὺς ὠφέληςεν οὐ μόνον ἐπὶ φλέγματι πάςχοντας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ χολῇ. τινὲς ἐτήρηςαν καὶ τοῦτο· πρινοβάλανα κόπτονται λεῖα καὶ ἑψοῦνται ἐπὶ πολύ, καὶ τῷ ζέματι τούτῳ τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἄρθρων ἐν ἀρχῇ τοῦ ῥευματιςμοῦ ἀποβρέχονται ἐπὶ χρόνον ςυχνόν, τὰ δὲ ἐνδοτέρω ςπόγγοις προςαντλοῦνται, καὶ παρ᾽ αὐτὰ τὴν ὁρμὴν τῆς ὕλης ἀποκρούονται· τοῦτο καὶ τοῖς ἐπὶ χολῇ ἁρμόζει, καθάπερ καὶ ἡ εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ ἄνευ τινὸς ἀφεψήματος ἀποβροχή. πρὸς δὲ τὰς δι᾽ ἐπιτεταμένην ψῦξιν γινομένας ὀδύνας καὶ ςφηνώςεις τῶν ἄρθρων ἰςχυρόν ἐςτι βοήθημα τόδε· ἐλαίου παλαιοῦ λι. ᾱ ∠′, νίτρου Ἀλεξανδρινοῦ λι. ᾱ, τερεβινθίνης λι. ᾱ, εὐφορβίου Γ° ᾱ, ἴρεως Γ° β̄, τήλεως ἀλεύρου ℥ ᾱ ∠′. τούτοις δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἰςχιαδικῶν εἰρημένα 19 καλῶς ἂν ἁρμόςοι· πολλοὶ γὰρ ἐπὶ τῶν οὕτω κατεψυγμένων ἐν παρ-

5 *sqq. cf. Oribasius vol. IV 592, 29 sqq.* 26—29 *Alexander Trall. II 533* 29 εἰρημένα] *cap. 77*

1 παραμυθεῖται D, *supra add.* η D² οὐδὲν] neque *a* 2 φύςιν AK: φύςην H *et mut. in* φύςι E οὖςαν *om.* H ὕλην *om.* K 3 τε] *ras.* K εἰ] ἤτοι εἰ K 6 ὀξυκράτου K: *comp.* G ῥίζης D 8 Γ° ᾱ *(pr.) om.* DFG*a* Γ° *(alt.)*] ἀνὰ Γ° DFG*a* 9 ἕψε . . . φαβατίνου *om.* D ἕψει K ἐπίβαλλε F 11 παιπάλη D: πε- *supra add.* M: πάλιν HK 13 ἐμβροχαῖς K(*a*) προςαντλήμαςι] AEKM: προςαντλήμαςιν H: καταντλημαςι DFG, *e corr.* B 14 εἴη] εἴη δύςκρατα D καὶ *(alt.)*] ἢ D 15 καὶ *(pr.)*] ABFGH, *postea ins.* M: *om.* DEK*a* ἀφεψήμαςιν] AGHK: -ν *eras.* B: ἀφεψήμαςι EFM: ἀφεψήματος D 16 τοῦτο . . . ὠφέληςεν *(19) om. a* 17 θρύμβαν ABK: θρίμβαν F: *mrg.* καὶ θύμβραν B³ 19 *ante* πολλοὺς *ins.* τοῦτο B² πολλοὺς] πολλοὺς γὰρ DF 20 τινὲς] τινὲς δὲ D*a* 21 κόπτοντες D ἕψοντες D: ἕλλονται K καὶ *(alt.) om.* D τῷ] DFGB²: *om.* ABEHKM τούτων DF: τοῦτο K 23 ἐνδοτέρω] ABEHKM: ἐνδότερα DFG: *om. a* προςαντλοῦντες D: προςαντλοῦντα F καὶ *om.* D 25 ἡ *om.* BFH: εἰ K 26 γιγνομένας FG 27 ἰςχυρότατον D 28 λι. ᾱ *(pr.) om.* DF λι. *(alt.)*] ἀνὰ λι. D ᾱ *(sec.)*] ᾱ ∠′ D 29 ἐπὶ τῶν] ἐπὶ τοῖς G: ἐπ᾽ F εἰρημένα . . . ἐχρήςαντο *(p. 306, 1) om. a* 30 ἂν ἁρμόςοι] ἁρμόςει DF

ακμαῖς καὶ τῷ νάπυι cὺν ἰςχάςιν ἐχρήςαντο καὶ τοῖς ἄλλοις φοινιγμοῖς, τινὲς δὲ καὶ τῷ διὰ κανθαρίδος φαρμάκῳ· ταῦτα δὲ βλάπτουσιν εἰς ὕστερον, εἰ μή τινι καὶ τῶν μαλακτικῶν χρήσαιντο, οἷον τῷ τε διὰ στρουθίου καὶ τῇ πυξίδι καὶ τῷ Βασιλείου καὶ τῷ διὰ τῆς ἐλάτης καὶ τῷ διὰ τῆς αἰγείρου τῷ τε βρομίῳ καὶ τῷ λυσιπονίῳ καὶ τοῖς ἰσχυροτέροις τῶν ἀκόπων, ἐφ᾽ ὧν μάλιστα νευριτικαὶ συμπάθειαι καὶ σφηνώσεις γίνονται. ἡ δὲ διὰ τοῦ οὔρου τῆς ἡμιόνου καὶ ἐν ἀκμαῖς ἐπιτεθεῖσα μάλιστα τοῖς ψυχροτέροις ῥεύμασιν ἐπιτήδειός ἐστιν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ διὰ τῶν δύο ἐλλεβόρων τροχίσκος πρὸς τοὺς οἰδηματώδεις τε καὶ χαύνους ὄγκους ἁρμόσει. πυρία μὲν ἡ διὰ τῶν πεφρυγμένων ἁλῶν ἥ τε ἀπὸ τῆς θαλάσσης θερμῆς διὰ σπόγγων προσάντλησις ἢ ἀποβροχὴ καὶ αἱ δι᾽ ἁλῶν σκευαζόμεναι ἔμπλαστροι αἵ τε διὰ στακτῆς καὶ νίτρου καὶ τὰ ταύταις παραπλήσια καταπλάσματα μετὰ τὰς ἀκμάς. δίαιτα δὲ ξηροτέρα τούτοις ἁρμόσει καὶ ἀπέριττος καὶ ἀσιτία ἢ ὀλιγοσιτία καὶ λουτρῶν συχνῶν ἀποχή· λουόμενοι δὲ τοῖς νίτροις τε καὶ τοῖς ἄλλοις κεχρήσθωσαν ἀποτρίμμασιν. ἐν δὲ ταῖς παρακμαῖς γυμνασίοις τε καὶ τρίψεσι μάλιστα τῶν ἄρθρων χρήσθωσαν καὶ τοῖς αὐτοφυέσι τῶν λουτρῶν ἢ καὶ ψαμμισμοῖς ἐμέτοις τε τοῖς ἀπὸ ῥεφανίδων καὶ σιτίων· οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτηδείως ἔχοντες καὶ διὰ ἐλλεβόρου τοῦ λευκοῦ κενούσθωσαν δι᾽ ἐμέτων ἢ καὶ διὰ τῆς κάτω καθαιρέσθωσαν κοιλίας.

20 Περὶ τῶν ἐπὶ αἱματικῷ χυμῷ ῥευματιζομένων.

Οἱ δὲ ἐπὶ τῷ αἱματικῷ χυμῷ πάσχοντες μετὰ τὴν τοῦ αἵματος ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου κένωσιν τοῖς εἰρημένοις τοπικοῖς χρήσθωσαν βοηθήμασιν, χολωδεστέρου μὲν ὄντος καὶ δριμυτέρου τοῦ πλεονάζοντος αἵματος τοῖς ἐπὶ τῶν ἐπὶ χολῇ λεχθεῖσιν, ψυχροτέρου δὲ καὶ φλεγματικωτέρου ἢ μελαγχολικωτέρου τοῖς μετ᾽ ἐκεῖνα πλὴν τῶν ἄγαν δριμέων, εἰ δὲ χρονίζοι, καὶ τούτοις. καὶ τοῦτο δὲ τὸ κατάπλασμα κατ᾽ ἀρχὰς ἁρμόζει· τὰ λέμματα τῶν ῥοιῶν καὶ ῥοῦς καὶ ἄλφιτα· ἐν οἴνῳ λειωθέντα κατάπλασσε.

1—3 *cf. Alexander Trall. II 535* 25 λεχθεῖσιν] *p. 300, 29 sqq.* 26 μετ᾽ ἐκεῖνα] *p. 302, 22 sqq.* 28—29 *Alexander Trall. II 549*

2 κανθαρίδων F 3 καὶ *om.* FH*a* χρήσαιτο D 5 τῷ *(tert.) om.* DK λυσιπόνῳ K 6 ὧν] DFGK: ᾧ ABEHM*a*: ὧν καὶ M² νευρικαὶ DG 6. 7 γίνονται καὶ σφηνώσεις D 7 ἡ] τὸ D: εἰ K τῆς] τοῦ F καὶ *om. a* ἐπιτεθὲν D 8 μέρεσιν AE 9 πρὸς] πρὸς δὲ F: *om.* BH: *supra scr.* M² 10 ἁρμόσειε K: ἁρμόσει δὲ D: ἁρμόζει G 11 ἥ τε] DF: τε K: τε καὶ ἄλλως BGHM*a*: τε ἢ καὶ ἄλλως B²: τε καὶ ἄλλως ἡ AEM² τῆς *om.* D θαλάττης DF προσάντλησις] AEHM, *e corr.* B: προσαντλήσεις K: κατάντλησις DG: ἄντλησις F: asperso *a* ἢ *om. a* ἀποβροχῆς AE 12 αἱ] DF GB²M²: *om.* ABEHKM 13 τὰ *om.* K: αἱ F ταύταις] *e corr.* B: ταύτης AEF: τούτοις G 15 συνεχῶν DG 16 δὲ *om. a* γυμνασίαις D 18 ἢ *om. a* καὶ *(pr.) om.* DF ἐμέτοις] καὶ ἐμέτοις G ῥαφανίδων DF 19 καὶ *om. a* δι᾽ DEFG 20 καὶ *om.* H*a* **20** *om.* H: *post* **24** *coll.* F 22 τῷ *om.* F 25 τοῖς] τοῖσδε K τῶν ἐπὶ] *mrg.* B²: τῶν FK λεχθεῖσιν] AEM: -ν *eras.* B: λεχθεῖσι D: λεχθέντων FGK 26 ἐπ᾽ ἐκείνων D τῶν] τοῖς K 27 καὶ τοῦτο δὲ] hoc *a* κατ᾽ ἀρχὰς τὸ κατάπλασμα D 28 τὰ] ED³*a*: τὰ δὲ BFGKM *et in ras.* A ῥοῦς] ABEM*a*: ῥοῦ *seq. ras.* K: ῥοῦν DFG 29 κατάπλασσε] EG: κατάπλαττε D: καταπλάσσεται ABFKM*a*

Ἄλλο. φύλλα κράμβης ἑψήcας καὶ λειώcας ἐπιμελῶς ἐπίβαλλε τρύγα ὄξους καὶ ᾠῶν ἀνέφθων λεκίθους β̄ καὶ ῥοδίνου βραχὺ καὶ λειώcας κατάπλαccε cυνεχῶς ἀλλάccων.

τροφὰc δὲ λεπτυνούcας τε καὶ ὀλιγοτρόφους λαμβανέτωcαν. κρεῶν 21
τε οὖν καὶ ὀcπρίων ἀπεχέcθωcαν καὶ οἴνου πλείονος τε καὶ μέλανος· εἰ δὲ δυνατὸν εἴη, καὶ τὸ cύνολον παραιτείcθωcαν τοῦ οἴνου τὴν πόcιν· πολλοὺς γὰρ οἶδα τούτου μόνου παντελῶς ἀποcχομένους, καὶ πάντες ὠφελήθηcαν· οἱ μὲν γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς νόcου τέλεον ἀπηλλάγηcαν, οἱ δὲ ὕcτερον καὶ ἀραιῶς καὶ οὐδὲ ἄγαν ἐπωδύνως παρωξύνθηcαν. εἰ μὲν οὖν μή τις ἐναντίωcις ἐκ τούτου γίνοιτο ἢ ἐλπίζοιτο γενέcθαι, διὰ παντὸς ἀοινείτωcαν τοῦ βίου· ὅcοι δὲ δι' ἀcθένειαν ἢ κατάψυξιν ὑποπτήccοντες φαίνοιντο, μέχρι διετοῦς χρόνου ἀοινήcαντες τοὐντεῦθεν ἐκ τοῦ πρὸς ὀλίγον προεθίcαντες αὐτοὺς ὀλίγον τε καὶ ὑδαρῆ τὸ διηνεκὲς πινέτωcαν· δεῖ δὲ τοὺς ἀοινοῦντας ἀντὶ τοῦ οἴνου τὸ ἀφέψημα τοῦ ἀνίcου πίνειν ἤ τινος τῶν τοιούτων cπερμάτων ἀπεχομένους, ὡς οἷόν τε, ὀπωρῶν καὶ τῶν λοιπῶν ψυκτηρίων καὶ ἀφροδιcίων χρήcεως. οἱ δὲ βουλόμενοι διὰ τῶν ἐπὶ ἐνιαυτὸν πινομένων φαρμάκων τέλεον ἀπαλλάττειν τῆς νόcου τῶν μὲν φλεγματικωτέρων καὶ περιττωματικῶν πολλοὺς ὠφέληcαν, τοῖς δὲ θερμοτέροις καὶ ξηροτέροις θανάτων ἐξαιφνιδίων γεγόναcιν αἴτιοι, εἰς ἔντερον ἢ νεφροὺς ἢ πλευρὸν ἢ πνεύ-
μονα ἤ τι τῶν κυρίων μεταcτάcης τῆς ὕλης. βέλτιον μὲν οὖν ἐπὶ μὲν 22
τῶν χολωδεcτέρων ἢ πολυαίμων τὴν τοῦ οἴνου παραιτεῖcθαι χρῆcιν μηδενὸς ἐκ τούτου τοῖς εἰρημένοις περιπίπτοντος κινδύνοις· ἐπὶ δὲ τῶν ψυχροτέρων τε καὶ περιττωματικῶν τῇ δι' ἐχιδνῶν θηριακῇ χρῆcθαι, πυκνότερον μὲν εὐπέπτους αὐτὴν λαμβάνοντας τοῦ χειμῶνος, ἀραιότερον δὲ τοῦ θέρους· ἢ γὰρ ἀπαλλάττει τοῦ νοcήματος ἢ μετριώτερον αὐτὸ καθίcτηcι μηδὲν τῶν εἰρημένων βλάπτουcα μορίων. ἐπειδὴ δέ τινες ἀναγκάζουcιν ἡμᾶς καὶ ταῖς εἰρημέναις ἀντιδότοις χρῆcθαι, τοῦ μὲν αὐτοῦ γένους ὑπαρχούcας ἴcθι τήν τε διὰ τοῦ δαμαcωνίου καὶ τὴν Ἀγαπητοῦ καλουμένην τήν τε ἄτακτον καὶ τὴν ἑπτάειδον καὶ τὴν

1—3 *Alexander Trall. II 551*   5 *sqq. cf. id. II 547 sq.*

ABDEGKM(FL)*a*

1 ἐπίβαλε EFG   2 ἀνεύφθους F: cocta *a*   καὶ *(tert.) om.* D   5 οὖν *om.* AD   τε *(alt.)*] DFGK: *om.* ABEM   7 πολλοὺς . . . ὠφελήθηcαν *(8) om.* F   ἀπεχομένους G   8 οἱ . . . παρωξύνθηcαν *(9) om. a*   9 καὶ *(pr.) om.* D   11 ὅcοις FK   ὑποπτήccοντες] D: ὑποπίπτον K: ὑποπίπτοντ·· F: ὑποπίπτειν τι ABEGM*a*   12 φαίνοιτο BK(F?), *corr.* B²   διετοῦς] δὲ τοῦ K   13 ἐκ . . . αὐτοὺς *om. a*   ὀλίγον *(pr.)*] λόγον DF   προεθίcαντες . . . ὀλίγον] DFG, *mrg* B²: *om.* ABEKM   προεθίcαντες] D(F?): προcεθίcαντες GB²   ὀλίγῳ D   τε *om.* E   ὑδαρεῖ D   14 *inc.* L   πινέτωcαν] παραιτείcθωcαν D   15 ὡς *om.* FK: εἰ L   17 οἱ] εἰ L   ἐπ' DFGL   18 απαλλαττει L   μὲν *om.* D   καὶ] μὲν καὶ D: τε καὶ K   περιττωματικωτέρων FG   19 ξηροτέροις] ψυχροτέροις D   θανάτου D   ἐξαιφνιδίων] K: αἰφνιδίων F: ἐξαιφνιδίου D: εξεφνηδιως L: ἐξαίφνης ABEGM*a*   21 κυρίων] ABDEFKLM*a*: κυρίων μορίων GB²   μὲν *(pr.)*] FGKB²: *om.* ABDEM*a*   22 παρεθηcθαι χριcι L   23 περιπίπτοιντο K, *sed corr.*: παρεμπίπτοντες F   κινδύνου F, *e corr.* E: -ου *supra add.* K   24 περιττωματικωτέρων F   κεχρῆcθαι DK: χρηcτέον F   25 αυταις L?   λαμβάνοντας αὐτῆς D   28 κεχρῆcθαι D   29 διὰ *om.* DF   τὴν *(alt.)*] τὴν τοῦ D   30 Ἀγαπητοῦ . . . τὴν *(alt. p. 308, 1) om.* F   ἑπτάειδον] DG: επταηδων L: ἑπτάοιδον K: ὀκτάειδον ABEM*a*, *mrg.* D³   τὴν *(tert.)*] του L

Πρόκλου τήν τε διὰ τοῦ σκορδίου καὶ τὴν διὰ κοραλλίου καὶ ἑτέρας πλείονας· ἀσφαλεστέρα δὲ πασῶν καὶ ἔτι διὰ πλείονος πείρας ἐστὶν ἡ διὰ τοῦ κοραλλίου καὶ πώρους ἤδη συστάντας ἐν τοῖς ἄρθροις διαλύσασα. τούτων δὲ πασῶν καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως καὶ τὴν ἐπὶ ταύταις παραφυλακὴν ἐν τῷ περὶ φαρμάκων εὑρήσεις, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν πρὸς ἀρθριτικοὺς ψιλώθρων τάς τε συνθέσεις καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἕξεων, λέγω δὴ τῶν φλεγματικωτέρων, παραλαμβανομένων.

23 ἕτεροι δὲ πρὸς τὴν ὅλου τοῦ νοσήματος ἀπαλλαγὴν ἀλώπεκας ὅλας ἕψοῦντες ἐν ἐλαίῳ τοὺς ἀρθριτικοὺς θεραπεύουσιν, οἱ μὲν ζώσας ἐμβάλλοντες μεγίστῳ λέβητι, οἱ δὲ καὶ τεθνεώσας. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ὑαίνας ἑψοῦσι ποιοῦντες διαφορητικὸν ἔλαιον, εἶτα πυέλους αὐτοῦ πληροῦντες ἐμβιβάζουσιν εἰς αὐτὰς τοὺς ἀρθριτικοὺς ἐνδιατρίβειν χρόνῳ τινὶ συχνῷ κελεύοντες· ἐκ τούτου δὲ συνέβαινεν οὐ μόνον τοὺς περὶ τοῖς ἄρθροις ὄγκους, ἀλλὰ καὶ σύμπαν τὸ σῶμα κενοῦσθαι.

24 Περὶ πώρων.

Ἐπειδὴ καὶ πῶροι πολλάκις ἐν τοῖς ἄρθροις συνίστανται, ποτὲ μὲν διὰ τὸ παχὺ καὶ γεῶδες τοῦ ἐνσκήπτοντος αὐτοῖς χυμοῦ, ποτὲ δὲ καὶ διὰ φαρμάκων χρῆσιν διαφορούντων τε καὶ ξηραινόντων ἀμέτρως ἄνευ τοῦ μαλάττειν, ἰστέον ἐπιτηδειότερα τῶν φαρμάκων εἶναι, ὅσα μετὰ τοῦ μαλάττειν ἅμα καὶ διαφορεῖν πέφυκεν. μαλάττει μὲν οὖν στέατά τε παλαιὰ καὶ μυελοὶ καὶ ἀμμωνιακὸν καὶ βδέλλιον ἔλαιόν τε τὸ πάνυ παλαιὸν καὶ στύραξ, διαφορεῖ δὲ καὶ ξηραίνει νίτρον τε καὶ ἅλες καὶ στακτὴ καὶ ἀδάρκη καὶ εὐφόρβιον καὶ τὰ παραπλήσια. πρὸς δέ γε τοὺς ἐν ἄρθροις πώρους ἰδίως ποιεῖ τυρὸς ὁ χρονιώτατός τε καὶ δριμύτατος ἅμα κρέως ὑείου καὶ λιπαροῦ καὶ αὐτοῦ παλαιοῦ ἀφεψήματι τριβόμενός τε καὶ ἐπιτιθέμενος· διαρρηγνυμένου γὰρ αὐτομάτως τοῦ πώρου καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν κένωσις γίνεται. σύνθετον δὲ τὸ διὰ πέρνης πεπειραμένον ἐστὶ φάρμακον διττῶς σκευαζόμενον τά τε διὰ στακτῆς

5 εὑρήσεις] *VII 11, 59* 9—15 *Oribasius, Synops. IX 57* 24—28 *Oribasius, Synops. IX 58*

ABDEGHKM(FL)*a*

1 τὴν *(pr.)*] δε τιν L τοῦ *om.* L σκορδίου] DKL, *e corr.* B: σκόρδου AEGM: croco *a* κουραλίου D, *ut solet* 1. 2 ἑτέρα πλείονα G 2 καὶ ἔτι *om.* F: καὶ DKL*a* 3 διὰ] του δια L: *om* F διέλυσε D 5 τὴν] των L παραφυλακη L 6 ψιλώθρων τὰς] ψιλωθροῦντας K καὶ *(alt.) om.* L 9 δὲ *om.* DKL τοῦ ὅλου FGKL 10 ἕψοντες KL: ἕψωντας F: τήκοντες D ἀρθριτικοὺς] αρθριτικους και ποδαλγικους L 11 τεθνεωσαις L 12 αὐτοῦ] D, *in ras.* J: αὐτοὺς F: αὐτὰς ABEGKM*a* 13 ἐμβιβάζουσιν] D: ἐπεβίβαζον F: ἐμβιβάζοντες ABEGKM*a*: εβιβαζων L: ἐνεβίβαζον *Or* 14 συμβαίνει D 15 τους αρθρους L 16 *rursus inc.* H 17 μὲν] quidem et *a* 18 τὸ *om.* D αὐτοῖς] ἐν αὐτοῖς D 19 τε καὶ] η L 20 ἰστέον . . . μαλάττειν *(21) om. a* τῶν] μᾶλλον εἶναι τῶν D εἶναι *om.* ED 21 ἅμα . . . μαλάττει *om.* K μαλάττειν AE, *corr.* E 22 τε *(pr.) om.* DFG: τε τα L τὸ] DFGK: *om.* ABEM πάνυ *om.* FH*a* 23 καὶ *(pr.)*] πάνυ καὶ F δὲ] τε FG 24 γε *om.* L 25 χρονικώτατός ABEH: χρº L τε *om.* D 26 κρέως] KL: κρέας G: κρέους ABEHM: κρέατι F: κρεῶν D ὑείων D καὶ *(pr.) om. a*: *eras.* B λιπαρῶν D: λιπαρῷ F αὐτῶν D: *om. a* παλαιῶν D: παλαιῷ F 27 τε *om.* D ἐπιθέμενος KL 28 γιγνεται L πέρνης] πέρνης καὶ FG: καὶ *supra add.* B[2] 29 ἐστὶ . . . εἰρημένα *(p. 309, 1) om.* F τά τε] D: ταυται L: τὰ δὲ ABEGHKM*a*

εἰρημένα καὶ τοῦτο ἰδίως· ἀφονίτρου, τερεβινθίνης, πρωτοστάκτου, προπόλεως ἀνὰ ℥ δ̅, κηροῦ ℥ θ̅, κολοφωνίας λι. α̅, ἐλαίου ℥ ις̅· μίξας χρῶ ἐπί τε πώρων καὶ ἀποστημάτων. τὸ δὲ διὰ κινναβάρεως θαυμαστὸν μὲν πρός τε πώρους καὶ πρὸς ἕτερα πλείονα, δυσπόριστον δέ· τὸ μέντοι διὰ λεπτοκαρύων πρὸς τῷ ἐπιτευκτικὸν εἶναι καὶ τῶν εὐποριστων ἐστίν, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἰσχυροτέρων, ἀλλὰ κἀπὶ τῶν εὐαισθήτων ἁρμόζον, εἰ προσλάβοι τῆς διὰ μέλιτος ἢ τοῦ δι᾽ ἀνεμώνης δύο μέρη πρὸς ἓν τοῦ φαρμάκου· μὴ παρόντων δὲ τούτων καὶ τοῦ διὰ ψιμυθίου πολλάκις ἴσον αὐτῷ μίγνυται.

25 Ἄλλο πρὸς πώρους. σανδαράχην λειώσας ἰξῷ δρυΐνῳ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ.

Ἕτερον· ποιεῖ καὶ πρὸς σύριγγας καὶ αἰγίλωπας. ἐλαίου Ξ α̅, λιθαργύρου ℥ η̅ ∠′, ἀρσενικοῦ ℥ α̅· ἕψε τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ἔλαιον ἕως ἀμολύντου, εἶθ᾽ οὕτως ἐπίπασσε λεῖον πάνυ τὸ ἀρσενικὸν καὶ πρὶν καυθῆναι ἀνελόμενος χρῶ.

τὰ δὲ διὰ λίθου Ἀσίου ἄνθους ἐν τοῖς διαλείμμασιν ἐπιτιθέμενα πρὸς τὰς περὶ πάντα τὰ ἄρθρα συνισταμένας συλλογὰς ἁρμόζοντα ἀπαλλάττειν καὶ τῆς ὅλης νόσου μεμαρτύρηταί τισι τῶν ἀρχαίων, καὶ τὸ δι᾽ ἁλὸς ἄνθους ἐν ταῖς παρακμαῖς ὁμοίως ἐπιτιθέμενον τοὺς ἀπολειφθέντας ὄγκους διαφορεῖν πεπίστευται.

Περὶ προφυλακῆς ποδάγρας. **26**

Τὴν μὲν ἤδη συστᾶσαν ποδάγραν ἢ καὶ ἀρθρῖτιν τῶν χαλεπωτάτων ἐστὶν ἐπανορθώσασθαι δίχα τῶν εἰρημένων μεθόδων, τὴν δὲ μήπω γεγονυῖαν προφυλάξασθαι ῥᾴδιον τῶν μὲν σιτίων ἀφαιροῦντα καὶ τροφαῖς εὐδιοικήτοις τε καὶ ἀπερίττοις οἴνῳ τε συμμέτρῳ χρώμενον, τοῖς δὲ γυμνασίοις προστιθέντα κατὰ τὸ ἱκανόν. ἐν βοηθήματος μοίρᾳ οἱ ἅλες ἐν ἐλαίῳ λειοτριβούμενοι καὶ προστριβόμενοι τοῖς ἄρθροις πάντας τοὺς προφυλαττομένους ἐμπεσεῖν εἰς ποδαγρικὸν πάθος ὀνίνησι μεγάλως, εἰ μὴ πάνυ ξηρὰν ἔχοιεν δυσκρασίαν· δεῖ δὲ χρῆσθαι αὐτῷ ἕωθέν τε καὶ εἰς ἑσπέραν διὰ παντὸς τοῦ βίου· καὶ μετὰ τὰς παρακμὰς δὲ τῶν φλεγμονῶν τῷ αὐτῷ χρηστέον.

1—3 *Alexander Trall. II 555* 26—31 *Oribasius, Synops. IX 60; cf. Aëtius XII 21*

ABDEGKM(FL)*a*

1 afronitru *a* 2 λι. α̅ *om. a* χρο *corr. in* χρησο L 3 τὸ . . . χρηστέον *(31) om.* H δὲ] τε DK 4. 5 μέντοι διὰ] δὲ διὰ τῶν D 5 καὶ *om.* FG

7 τῆς] τοῦ D δύο μέρη] μ/ᵘ β̅ D 8 ἓν] μ/ᵘ α̅ D τοῦ διὰ ψιμυθίου] τὸ δι᾽ ἀψινθίου D 10 σανδαράχην] ἀνδράχνην D 11 καὶ *om.* L 12 ποιεῖ καὶ] ποιοῦν D: ποιει L α̅] ε̅ L 13 ℥ *(alt.)*] ϛ L ἕψει D 16 τὰ δὲ] τά τε DK: ταυται L 17 τὰς] τὰ D πάντα *om.* D*a* ἄρθρα] ἄρθρα πάντα D συνιστάμενα D συλλογὰς ἁρμόζοντα] συντελεῖ ἅπερ D 18 καὶ *(pr.) om. a* ἄλλης K 19 ανθος L 21 ποδαλγας L 22 συνιστωσαν ποδαλγαν L 23 ἀνορθωσασθαι L ευρημενων L, *sed corr.* 25 οἴνου FG 25. 26 τὰ δὲ γυμνάσια K 26 μοίρᾳ] δὲ μοίρᾳ καὶ D: δε μυρα L 27 ἐν] εἰσὶν ἐν D καὶ *om.* L λειοτριβόμενοι FG: τριβόμενοι D καὶ προστριβόμενοι *om.* K: καὶ προστιθέμενοι D πάντας] τοῦτο γὰρ πάντας D 28 εἰς] εἰς τὸ D 30 ἕωθεν] και εωθεν L εἰς *om.* M: *supra add.* B² ἑσπέρας M μετὰ *om.* F: *supra scr.* E

οθ'. Πρὸς χίμετλα καὶ τὰ ἐν πέλμασι καὶ πτέρναις.

1 Τὰ χίμετλα ἑλκώδεις εἰσὶ διαθέσεις περὶ τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν συνιστάμενα χειμῶνος ὥρᾳ. δεῖ οὖν αὐτὰ θαλάσσῃ χλιαρᾷ καταντλεῖν ἢ τεύτλου ἀφεψήματι ἢ φακοῦ ἢ ὀρόβου ἢ ἀσφοδέλου ῥίζης, μετὰ δὲ τὴν κατάντλησιν φακοὺς ἑφθοὺς ἐν οἴνῳ λειώσας κατάπλασσε ἢ σῦκα λεῖα μετ' ἐλαίου λεάνας ἐπιτίθει ἢ στυπτηρίαν καὶ ἄλευρον ἴσα τρίψας ἐν οἴνῳ κατάπλασσε ἢ τρυγὶ ὑποξήρῳ ἢ βολβῷ προσφάτῳ οἴνῳ λειωθέντι κατάπλασσε ἢ σκόρδα ἐν ἐλαίῳ φρύξας καὶ ῥίψας κηρὸν τῷ ἐλαίῳ σύμμετρον τήξας ἐπιτίθει ἢ σίδια ῥοιᾶς ἑψήσας οἴνῳ καὶ λειοτριβήσας ἀνάλαβε κηρωτῇ ῥοδίνῃ καὶ χρῶ προκαταιονῶν ἀφεψήματι θέρμων ἢ μάνναν καὶ θεῖον ἄπυρον σὺν μέλιτι ἑφθῷ ἐπιτίθει. ὁ δὲ τοῦ ὑοσκυάμου χυλὸς ἐπιχριόμενος συνεχῶς ἀφλεγμάντους καὶ ἀπόνους ποιεῖ.

2 Μαρκέλλιον πρὸς χίμετλα.

Γογγύλης ῥίζαν γλύψας εἰς τὸν βόθρον αὐτῆς ἔμβαλε κηροῦ Γο β̄, ἐλαίου σχινίνου, καὶ ἑψήσας ἐν διπλώματι ἢ ἐν θαλάσσῃ ἢ ἅλμῃ ἢ ἀφεψήματι θέρμων τοῦτο μὲν προσάντλει, τὸ δὲ τακὲν ἐν τῇ γογγύλῃ κηρώτιον ψύξας ἐπιτίθει. ἐπὶ δὲ τῶν εἱλκωμένων χιμέτλων λιβάνου σχιστῆς, μίλτου, ῥητίνης τὸ ἴσον, στέατι ὑείῳ ἀνεὶς χρῶ. πρὸς δὲ τὰ μετὰ φλεγμονῆς εἱλκωμένα τῷ ἐξαφαρμάκῳ χρῆσαι· ἐλαίου Γο θ̄, ταυρείου στέατος καὶ χολῆς ἀνὰ λι. ᾱ, λιθαργύρου Γο ϛ̄, κολοφωνίας Γο δ̄, μέλιτος Γο ϛ̄.

3 Πρὸς τὰς τῶν δακτύλων ῥαγάδας καὶ τῶν ὅλων ποδῶν.

Πίσσῃ ὑγρᾷ κατάχριε ἢ καρκίνον ποτάμιον ἢ θαλάσσιον καύσας ἐπ' ἀνθράκων ἀπόξεσον τὸ ὄστρακον καὶ μετ' ἐλαίου τρίψας καὶ πάχος μέλιτος ποιήσας προαποσμήξας τὰς ῥαγάδας ἔνσταζε. ποιεῖ δὲ καὶ σκίλλης τὸ ἐντὸς ἐλαίῳ ζεσθὲν καὶ τερμινθίνῃ συλλεανθὲν καὶ κέρας αἴγειον καυθὲν καὶ ἀναληφθὲν στέατι αἰγείῳ. δεῖ δὲ περικαθαίρειν τοὺς τύλους καὶ οὕτω χρῆσθαι τοῖς φαρμάκοις.

οθ' 1 *Oribasius, Synops. VII 45; Ad Eunap. III 56* 18—22 *Oribasius vol. IV 620* 19—22 *Aëtius XIV 73* οθ' 3 *Oribasius, Synops. VII 46; Ad Eunap. III 57. Aëtius XIV 83*

ABDEGHKM(FL)

1 *rursus inc.* H καὶ τὰ *om.* FL πτέρνας GK 2 διαθέσεις *om.* K τοὺς *om.* L 3 καὶ] ABKM: καὶ τῶν DEFGH συνισταμεναι L 4 ἢ *(tert.) om. a* 5 ριζαν L 6 ἢ *(pr.)* . . . κατάπλασσε *(7) om.* K*a* ἐπιτίθει] εψ..^{θ} L 7 ἢ *(pr.)* . . . κατάπλασσε *(8) om.* K ὑποξήρῳ ἢ] οινω ξ^{η} L ἢ *(alt.)*] DB^2: *om.* ABEFGHKM*a* 8 κατάπλασσε *om.* D σκόροδα DK ἐν] σὺν D τρίψας FG: τ- *supra add.* B^2 9 κηρω L: κηρῶν E τήρας FG 10 ἀναλάμβανε FG 11 θερμῷ FL 14 χίμετλαν AEH: χείμετλαν M: -ν *eras.* B 15 ἔμβαλλε AD: *alt.* λ *supra add.* E^2: ενβολαι L 16 ἢ *(pr.)*] DFGK: *om.* ABEHM*a* *supra* σχινίνου *add.* η κοινου L^2 17 τούτῳ D 18 κηρωτῇ D ἐπὶ] πρὸς K δὲ] τε DK 19 σχιστῆς *om.* D ἀνιεὶς D: ἂν F χρῶ . . . φλεγμονῆς *(20) om.* F τὰ] τὰς KL 20 μετὰ *om.* H: ἄνευ AE εἱλκωμένας K: ηλκωμενας L χρηστέον FG 21 καλοφανίας D 23 καὶ . . . ποδῶν *om.* F ὅλων *om. a* 24 θαλάσσιον ἢ ποτάμιον K 25 ἀπόξεσον] απο οξεων L τὸ ὄστρακον ἀπόξεσον D καὶ *(pr.) om. a* 26 ενσταζον L 27 τερεβινθίνης B: *comp.* D: teruintina *a* συνλεανθὲν KL: συλλεαθὲν *e corr.* B: συνλεανθεῖσα G: συλλεανθεῖσα ADEH: συσλεανθεῖσα F: συλλεαθεῖσα M 28 καυθὲν . . . αἰγείῳ *om.* D 28. 29 τοὺς τύλους *om.* H*a* 29 οὕτω] DFGK: οὕτως AEHM: -ς *eras.* B

Πρὸς ῥαγάδας πτερνῶν καὶ πελμάτων. 4

Ἀνθηρά. ἀςβέστου ζώςης < ι̅, ψιμυθίου < κ̅, κηροῦ < κ̅ ἢ λ̅, χοιρείας πιμελῆς προςφάτου 𐅻 ζ̅, κολοφωνίας 𐅻 θ̅, χυλοῦ λινοςπέρμου κύαθος α̅, ἐλαίου γλυκέος 𐅻 μ̅· ἁπαλὸν τὸ πέλμα ἐργάζεται, ὡς οὐδὲν ἕτερον.

Ἄλλο. στέατος αἰγείου, κηροῦ, ἐλαίου ἴςα· χρῶ.

Ἄλλο. σίδια ἐν ὄξει ἑψήςας κατάπλαςςε ἡμέρας ε̅, εἶτα περικαθάρας ἐπιτίθει ἄςβεςτον μετ᾽ ἐλαίου ἢ γλοιοῦ.

Ἄλλο. σκίλλαν ἑψήςας ἐλαίῳ αὐτὴν μὲν φρυγεῖςαν ῥῖψον, τῷ δὲ ἐλαίῳ τερεβινθίνην ἐντήξας χρῶ.

Πρὸς ἐκτρίμματα πτερνῶν τὰ ἐκ μακρᾶς κατακλίςεως. 5

Κηροῦ, ἐλαίου, λιθαργύρου, μέλιτος ἴςα· ποιεῖ καὶ ἐπὶ πάςης ἑλκώςεως πελμάτων καὶ πτερνῶν καὶ θέναρος καὶ τοῦ ἐντὸς τῶν δακτύλων, καὶ ἔτι μᾶλλον, εἰ πληςίον εἴη τὸ ἕλκος ὄνυχι.

Πρὸς τὰ ἐν τῷ πέλματι ῥυπαρὰ ἕλκη ἔμμοτον· ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ αἰδοίου. 6

Ἀμόργης κοτύλην α̅, ὄξους κοτύλην α̅ ἑψήςας ἐν χαλκῷ ἕως μελιτώδους ςυςτάςεως καὶ λεάνας κατ᾽ ἰδίαν λεπίδος χαλκῆς < β̅, μάννης < β̅, ἐρίων οἰςυπήρων μαλακῶν ὅςον χειροπληθὲς ἐνειληθέντων δᾳδὶ καὶ καυθέντων τὴν τέφραν, ἀνάλαβε πάντα καὶ χρῶ, ἐπὶ μὲν τραυμάτων οἴνῳ ἀνιείς, ἐπὶ δὲ αἰδοίων καὶ πελμάτων γλυκεῖ.

Ἄλλο. ἀμόργης, μέλιτος ἀπηφριςμένου ἴςον· τοῦτο καὶ οὖλα καθαίρει.

Πρὸς τὰ ἐξ ὑποδημάτων παρατρίμματα πνεύμων ἄρνειος καὶ χοίρειος καὶ αἴγειος ποιεῖ. δέρμα ἀπὸ τῶν καττυμάτων καυθὲν φλεγμαίνοντα μὲν οὐκ ὠφελεῖ, παυςάμενα δὲ τῆς φλεγμονῆς ὀνίνηςιν· ἢ κρόμυον ςὺν ὀρνιθείῳ ςτέατι πλείονι ἐπίβαλλε ἢ κηκῖδα καύςας ἐπίπαςςε ἢ ἀκακίαν ἐν ὄξει διεὶς ἐπίχριε. 7

2—4 *Oribasius vol. IV 621* οθ′ 6 *cf. Aëtius XIV 83* οθ′ 7 *Oribasius, Synops. VII 5. Aëtius XIV 67. Dioscorid., Simpl. I 164*

1 ραγαδων L πελμάτων] ραγαδων L 2 ἀνθηρά] DFGK: ἀνθηράν AB EHM: antiras *a* < κ̅ *(pr.) om.* D < *(tert.)*] ἀνὰ < D ἢ λ̅ *om.* D 3 καλοφανίας D: κοχοφανιαι L? 4 τελμα L 5 *post* γλοιοῦ *lin.7 ponit* M ἴςον G: ἴςοις D 6 καταπλαςαι L ἐπικαθάρας K 8 σκίλλαν] smirnam *a* 9 τερμινθίνην G: τερμινθίνῳ F προςτηξας L: τήξας EJ, *corr.* E³ 10 ἔκτριμμα K: εντρημμα^τ L 11 μέλιτος *om.* E ἐπὶ πάςης] επιπαςςαι επι L καὶ] δὲ καὶ D 12 τελμάτων BH, *corr.* B² τοῦ] τους L 13 μᾶλλον] πλέον D: μᾶλλον πλεῖον K εἰ] ἢ K 14 τῷ *om.* D 15 ἐπὶ *om.* M αἰδοίων AE: αἰδοίοις F 16 κοτύλην α̅] κ⁰ α̅ ABDEGKM: κοχλιάριον α̅ F: *om.* H*a* ὄξους κοτύλην α̅] *mrg.* B² κοτύλην α̅] κ⁰ α̅ AEFGKMB²: ἀν κ⁰ α̅ H: κ/^υ α̅ DL: ana ciatum I *a* 17 χαλκοῦ G < β̅ *om.* D*a* 18 <] ἀνὰ < D*a* χειροπληθὲς] D: χειροπληθοῦς ABEFGHKLM 19 πάντων E: *om.* A 20 ἀνιεὶς οἴνῳ D: οἴνου ἀνιεὶς F ἀνεὶς ABEGHKLM 23 οἰδημάτων D 24 αἴγειος καὶ χοίρειος HK*a* ἀπὸ] FK: *om.* L: δὲ ἀπὸ ABDEGHLM*a* καςςυμάτων DG: καςιμάτων F καυθὲν] D*a*: καυθέντα ABEFGHKLM 25 μὲν] γε L ἢ *om.* K ἢ . . . ςτέατι *(26) bis.* L 26 πλείονι] D: πλείονος ABEFGHKM: πλειόνως L, *e corr.* J: *om. a*: λεῖον *Or., Diosc.* ἐπίβαλε FGH: επιβαλλον L κικῖδας K ἐπιπλαςςαι L 27 ἐν] ςὺν H διεὶς *om.* L

π΄. Πρὸϲ ἥλουϲ καὶ τύλουϲ.

Τοὺϲ ἥλουϲ προπερικαθάραντα ἐπιτιθέναι μίαν τῶν ϲηπτῶν, ἢ ἰὸν ξυϲτὸν ἢ ϲανδαράχην ἢ ϲυριγγιακὸν ξηρὸν ἢ κολλούριον ϲυριγγιακὸν ἀντὶ κόμμεωϲ ἀμμωνιακῷ ἀναληφθέν. ἔϲτι δὲ ὁ ἧλοϲ ὄγκοϲ περιφερήϲ, λευκόϲ, ὡμοιωμένοϲ ἥλου κεφαλῇ, ϲυνιϲτάμενοϲ κατὰ πάντα μέρη τοῦ ϲώματοϲ, μάλιϲτα δὲ ἐν τοῖϲ τῶν ποδῶν πέλμαϲι καὶ τοῖϲ δακτύλοιϲ· ἀφαιρεῖται δὲ πλείονι χρόνῳ, κἂν τὸ ὑπερέχον τοῦ ἥλου ϲυνεχῶϲ τιϲ ἀποξύῃ ϲμιλίῳ ἢ κιϲήρει παρατρίβῃ. ὁμοίωϲ δὲ καὶ τοὺϲ τύλουϲ. ποιεῖ δὲ καὶ θέρμων ὠμῶν καυθέντων ἡ ϲποδιὰ μετὰ μέλιτοϲ ἢ μίϲυ ἀναληφθὲν ὑγρᾷ πίϲϲῃ ἢ μελάνθιον ϲὺν οὔρῳ ἀφθόρου ἢ λέκιθοϲ κυαμίνη μετ' ὄξουϲ ἑψηθεῖϲα. πεπειραμένον δὲ πολλάκιϲ ἐϲτὶν τοῦτο· κανθαρίδων, χαλκάνθου, καϲτορίου τὸ ἴϲον· ἀναλαμβάνεται τερμινθίνῃ, ὡϲ ἐμπλαϲτρῶδεϲ γενέϲθαι, καὶ τῷ ἥλῳ προπερικαθαρθέντι ἐπιτίθεται.

Ἄλλο. ϲφέκληϲ, ἀϲβέϲτου, ἰξοῦ ἴϲα ϲὺν ϲτακτῇ κονίᾳ ἢ οὔρῳ ἀφθόρου.

πα΄. Περὶ τῶν περὶ τοὺϲ ὄνυχαϲ, καὶ πρῶτον περὶ παρωνυχίαϲ.

1 Ἡ παρωνυχία ἀπόϲτημά ἐϲτι παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄνυχοϲ ϲυνιϲτάμενον. μικρὰν μὲν οὖν οὖϲαν ἔτι τὴν παρωνυχίαν καὶ ἀρχομένην κηκὶϲ μετὰ μέλιτοϲ καταϲτέλλει καὶ ϲυϲτῆναι κωλύει ἢ ὁ Μοῦϲα τροχίϲκοϲ ἢ Ἥρα δι' ὕδατοϲ· γενομένην δὲ ἤδη τὴν παρὰ φύϲιν ϲάρκα ϲκοπόϲ ἐϲτι διὰ τῶν ἀδήκτων ἀναλῶϲαι καὶ ῥῆξαι. ποιεῖ δὲ πρὸϲ παρωνυχίαϲ ὅ τε τῶν ὤτων ῥύποϲ καὶ τὸ λύκιον. ἐκπυηθεῖϲαν δὲ κεντήϲαϲ καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκχέαϲ ϲπογγίον ὕδατι βρέξαϲ ἐπιτίθει ἢ κατάπλαϲϲε φακῷ μεθ' ὕδατοϲ λείῳ ἢ φοίνικι μετ' οἴνου ἢ ῥόδοιϲ χλωροῖϲ ἢ ξηροῖϲ ἀποβεβρεγμένοιϲ ὕδατι λείοιϲ ἢ ἀλφίτῳ μεθ' ὕδατοϲ. ποιεῖ δὲ πρὸϲ παρωνυχίαϲ καὶ θέρμινον ἄλευρον μέλιτι ἢ οἰνομέλιτι πεφυραμένον.

π΄ *Oribasius vol. IV 621; cf. Aëtius XIV 82* πα΄ 1 *Oribasius, Synops. VII 18; vol. IV 620; cf. Aëtius XIV 75*

1 π΄ *om.* L 2 προπερικαθάραντεϲ F: *comp.* G: προπερικαθάραϲ D: προπερικαθάρανταϲ K: προϲπερικαθαραντεϲ L ἐπιτίθει D ϲηπτικῶν D 2. 3 ἰου ξυτου L 3 ϲανδαραχηϲ *comp.* L ξηρὸν . . . ϲυριγγιακὸν *om. a* 4 ἀμμωνιακῶν H: ἀμμωνιακὸν FM: ἀμμωνιακοῦ G ὄγκοϲ] D: *om.* ABEFGHKM*a* 5 ὅμοιοϲ D: *om. a* ϲυνιϲταμεναϲ L πάντα] πάντα τὰ DHM: τὰ *add. mrg.* B[3] *des.* L 7 δὲ] δὲ ἐν D κἂν] ἂν D 8 ἀποξέοι D κιϲϲηρίῳ D παρατρίβει AG: παρατρίβοι D: παρατρίβειν FK 9 ἢ μίϲυ] ἡμίϲεοϲ D 10 ἀναληφθέντα D ἢ *(pr.)*] DFGK: *om.* ABEHM*a* μετὰ οὔρου D κυαμίνω K: κυαμίνο A 11 ἐϲτὶν] GK: ἐϲτὶ DF: ἔϲται ABEM*a*: ποιῇ H 12 τερμινθίνῃ] G: τερμίνθει F: τερεβινθίνῃ ABDEHM: terbentina *a* 13 γίνεϲθαι F προπερικαθάραντι FG 14 ἴϲον K οὔρῳ] DFGK*a*: οὖρον ABEHM 16 Περὶ *om.* E ὄνυχαϲ] ὄνυχαϲ παθῶν FG παρωνυχιῶν DK 17 παρὰ] π̑ D: περὶ FG 18 οὖν] DGK: *om.* ABEFHM*a* ἔτι *om.* DFG*a* 19 καταϲτέλλει μετὰ μέλιτοϲ D μόϲα AE 20 Ἥρα] F, *e corr.* B[2]: ἥρη AKM: ἴρη E: ἴρι H*a*: ἶριϲ G: ἶριϲ ἢ D 21 δὲ] δὲ καὶ FG 24 φακῶν K: φακῷ ἢ A φοίνικι] DK: φοίνιξι F: φοίνιξιν G: φοινικίῳ ABEHM*a* ξηροῖϲ ἢ χλωροῖϲ F 26 καὶ *om.* FG θέρμινον . . . παρωνυχίαϲ *(p. 313, 1) om.* F μέλιτι] ἢ μέλιτι K: μετὰ μέλιτοϲ D οἴνῳ *comp.* G πεφυραμένῳ HK

πρὸς δὲ τὰς εἱλκωμένας παρωνυχίας ἰοῦ, λιθαργύρου ἀνὰ < δ̄, σαρκοκόλλης < δ̄· ἱκανὸν ἐπιτίθει ἄνωθεν μοτὸν δι᾽ οἴνου καὶ σπόγγον. δεῖ δὲ καὶ διαστέλλειν τὴν σάρκα πανταχόθεν ἀπὸ τοῦ ὄνυχος.

Περὶ πτερυγίων. 2

Ὑπεραύξησίς ἐστι σαρκὸς τὸ πτερύγιον καλύπτουσα μέρος τοῦ ὄνυχος ἐκ παρωνυχίας ἢ ἑτέρας τοιαύτης αἰτίας γινομένη· πρὸς ἣν ἀρσενικὸν καὶ μάνναν ἴσα ἐπίπασσε, ἄνωθεν δὲ μοτὸν δι᾽ οἴνου καὶ σπόγγον ἐπιτίθει.

Ἄλλο. χαλκίτεως, λεπίδος, σιδίων ἴσα ἀναλάμβανε σύκῳ ὠπτημένῳ καὶ μέλιτι προκαταιονῶν στυμμάτων ἀφεψήματι, τὸ δὲ ξηραινόμενον τοῦ πτερυγίου περικαθᾶραι.

Πρὸς τὰ ἐπὶ τῶν δακτύλων πτερύγια σηπόμενα καὶ πρὸς αἰδοίων ἕλκη. 3

Λιβανωτοῦ < ᾱ, λεπίδος < β̄, ἰοῦ ξυστοῦ < δ̄, μέλιτος κύαθον ᾱ· τρῖβε ἐν ἡλίῳ, ἕως ὑπόξανθον γένηται, καὶ χρῶ διὰ σπληνίου προκαταιονήσας οἴνῳ.

Ἄλλο συντόμως ξηραῖνον πτερύγια καὶ ἀποθεραπεῦον. 4

Σώρεως κεκαυμένης < β̄, λιβάνου < β̄, ἰοῦ ξυστοῦ < ᾱ· μετὰ μέλιτος συλλεάνας ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ πτερύγιον ἐπιτίθει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπὶ τῶν τόπων τούτων κακοηθείας καὶ μελανίας καὶ σεσημμένα.

Ἄλλο. λεπίδα χαλκοῦ φοινίκων σαρκὶ ἀναλαβὼν ἢ σύκων χρῶ.

Ἄλλο. περιστερᾶς κόπρον μετὰ πάλης ἀλφίτου ἐν γλυκεῖ ἑψήσας καὶ συλλεάνας θερμὸν ἐπιτίθει. καὶ λεπὶς δὲ καθ᾽ ἑαυτὴν ἐμπασσομένη ξηραίνει τὰ πτερύγια. δεῖ δὲ συχνῶς τὴν νύττουσαν τὸ πτερύγιον γωνίαν τοῦ ὄνυχος αὐξομένην ἀφαιρεῖσθαι κοπαρίῳ μετεωριζόμενον.

Πρὸς τεθλασμένους ὄνυχας. 5

Μυρσίνῃ καὶ ῥοιᾶς φύλλοις ἁπαλοῖς προσκατάπλασσε.

πα′ 2—4 *cf. Aëtius XIV 74* πα′ 4 *Oribasius vol. IV 620* πα′ 5 *Oribasius, Synops. VII 18. Aëtius XIV 76*

ABDEGHKM(F)*a*

1 ἀνὰ < δ̄ *om.* D 2 <] ἀνὰ < D ἱκανὸν] μιγνύων D δι᾽ οἴνου μοτὸν BHM*a* σπόγγων D 3 ἀπὸ] ἐκ D 6 τοιαύτης *om.* H: τινὸς τοιαύτης D γινομένη] D*a*: γινομένης ABEKM: γιγνομένης FGH 7 μάννα K ἴσον D 8 σπόγγων D 11 περικάθαιρε AE: περικαθαίρειν δεῖ D

14 < ᾱ] λι. ᾱ G: < λε̄ F μέλιτος κύαθον ᾱ *om.* E κύαθον] *a*: κ/ ͧ ABFGHKM: < *in ras.* D 15 προκαταιωνῶν FG 17 Ἄλλο] DFG: *om.* ABEHKM*a* 18 κεκαυμένης] F*a*: κεκαυμένου E²: κ ͤ ABEGKM: *om.* D: κέρας H < β̄ *(pr.) om. a* < *(sec.)*] ana ʒ *a* μετὰ μέλιτος] μέλιτι D 20 ἐπὶ *om.* H τούτων *om. a* καὶ *(alt.)*] καὶ πρὸς D 21 *mrg. inf.* B² λεπίδα] ADEHK*a*: λεπίδαν M: λεπίδος FGB² χαλκοῦ] DFGB²*a*: χαλκῇ H: χαλκῆν AEKM σαρκῶν FG σύκῳ KB² 22 . . . ἐπιτίθει *(23) om.* H 22 παιπάλης D: παλαιᾶς K 23 δὲ *om.* H*a* αὑτὴν BHM 24 δεῖ . . . μετεωριζόμενον *(25) om.* H 25 αὐξανομένην FG σπαρίῳ D: *om. a* μετεωριζόμενον] BEKM: μετεωριζομένην AD: μετεωριζομένη F: *comp.* G: *om. a* 27 μυρσίνης D φύλλα D ἁπαλὰ D κατάπλασσε M *Or.*

6 Πρὸς ὑφαίμους ὄνυχας.

Ἄλευρον πίσσῃ μίξας ἐπιτίθει.

7 Πρὸς τὸ ἀποστῆσαι τοὺς πεπονηκότας ὄνυχας.

Θεῖον λεῖον ἀναλαβὼν ὑείῳ στέατι ἐπιτίθει.

8 Πρὸς τὸ ἀποστῆσαι τοὺς λεπριῶντας ὄνυχας.

Ἰξοῦ δρυίνου, σανδαράχης, τήλεως ἀνὰ ℥ β̄, κανθαρίδων, θαψίας ἀνὰ ℥ ᾱ, ὄξους τὸ αὔταρκες.

Ἄλλο. προπόλεως Ἀττικῆς, κηροῦ, ἀσφάλτου ἀνὰ < β̄, θείου ἀπύρου < ᾱ· ἐλαίῳ μὴ μολυνέσθω· ἐν δὲ τῇ χρήσει θερμανθὲν περιπλάσσεται τοῖς ὄνυξιν.

Ἄλλο. πίσσης ὑγρᾶς, κηροῦ, κολοφωνίας, τερεβινθίνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, θείου ἀπύρου, ἀφονίτρου ἴσα· μὴ μολυνέσθω.

[Ἄλλο, ἐκ τῶν Προμότου πρὸς λεπριῶντας ὄνυχας. κανθαρίδων, θείου ἀπύρου, χαλκάνθου ἀνὰ ℥ ∠′, ὑγροπίσσου ℥ β̄· ποιήσας ἔμπλαστρον ἐπιτίθει κατὰ τοῦ ὄνυχος ἐπιλύων διὰ τρίτης.]

9 Ἄλλο ἀφιστῶν τοὺς λεπροὺς ὄνυχας ἄνευ ἑλκώσεως.

Ἀσφάλτου, ἀρσενικοῦ, σανδαράχης, θείου ἀπύρου ἀνὰ < δ̄· ἀναλάμβανε ῥητίνῃ καὶ χρῶ ἐπιλύων διὰ ζ̄ ἡμερῶν.

Ἄλλο. ὀρόβινον ἄλευρον χολῇ προβατείᾳ ἢ οὔρῳ προβατείῳ φύρων χρῶ ἢ ἀσβέστῳ μετ᾽ ἐλαίου ἢ Χίαν μετὰ ὀποβαλσάμου, ἢ ἰξῷ χάλκανθον καὶ θεῖον ἄπυρον ἀναλαβὼν τὸ ἱκανὸν δέρματι ἐμπλάσας ἐπίθες, ἢ σταφίδα ἀγρίαν μετ᾽ ὄξους λεάνας χρῶ, ἢ ῥητίνης τερεβινθίνης < ᾱ, σανδαράχης τὸ διπλάσιον ἅμα ἐπιτίθει τῇ ῥίζῃ τοῦ ὄνυχος· διάσησον ἐπιμελῶς. ὅταν δὲ ἐκπέσῃ ὁ ὄνυξ, κηρωτὴν μυρσίνην ἐπιτίθει ὀλίγον ἔχουσαν τοῦ διὰ τῆς ῥητίνης φαρμάκου.

πα′ 6 *Aëtius XIV 77* πα′ 6—8 *Oribasius, Synops. VII 18* πα′ 8—9 *Oribasius vol. IV 620 sq.; cf. Aëtius XIV 79*

3 πεπονημένους FG: πεπτωκότας D 5 ἄλλο *praemitt.* GK 7 ὄξος K αὔταρκες] ἀρκοῦν D 8 <] ℥ EK ἀπύρου *om. a* 9 <] ℥ K ἐπιπλάσσεται FGM: ἐπλαττέσθω D 11 καλοφανίας D τερμινθίνης K: τερεβίνθου F 12 ἀφρονίτρου K*a* 13—15 FG: *mrg.* B: *om.* ADEHKM*a* 13 Ἄλλο . . . Προμότου *om.* F 14 χαλκάνθης F: *comp.* G 16 ἀφιστῶν] DFG: ἀφιστοῦν ABEHKM λεπροὺς] DK: λεπρ^ss G: λεπρώδεις F: λεπριῶντας ABEHM 19 προβατείῳ] προβάτου D φυράσας D 20 ἄσβεστον DF: ἀσβέστου K μετὰ] μετ᾽ DK ἢ *(tert.) om.* K ἰξῷ] ἰξοῦ καὶ D χαλκάνθου D 21 θείου ἀπύρου D τὸ ἱκανὸν] ἱκανῶν K: τῷ ἱκανῷ F ἐπιτίθει D 22 σταφίδας ἀγρίας D τερμινθίνης AKHM*a*: τερεβίνθης F ᾱ] ᾱ καὶ D 23 ἐπιτίθει] D: τίθει ABEFGHKM διάσησον] διασήσων E: διασήσσων M: διασσήσων AB: διάσισον H: διασάσσων G *et e corr.* K: διασύσων F: διασείων D: -cernens *a* 24 μυρσινίνην *e corr.* D

Δ΄.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ τετάρτῳ τῆς ὅλης ὑπάρχοντι πραγματείας περὶ τῶν ἀορίστως τε καὶ σποράδην ἐκτὸς μάλιστα τοῦ σώματος γινομένων παθῶν ὁ λόγος ἐστίν.

α΄. Περὶ ἐλέφαντος.
β΄. Περὶ λέπρας καὶ ψώρας.
γ΄. Περὶ λειχήνων.
δ΄. Περὶ κνησμοῦ.
ε΄. Περὶ λεύκης.
ϛ΄. Περὶ ἀλφῶν λευκῶν τε καὶ μελάνων.
ζ΄· Πρὸς στίγματα.
η΄. Περὶ ἐξανθημάτων.
θ΄. Περὶ ἐπινυκτίδων.
ι΄. Περὶ φλυκταινῶν.
ια΄. Πρὸς τὰ πυρίκαυτα.
ιβ΄. Πρὸς τοὺς ὑπὸ μαστίγων πληγέντας.
ιγ΄. Τρίχας ἐκ κατακαυμάτων φῦναι.
ιδ΄. Πρὸς ἀποσύρματα.
ιε΄ Περὶ μυρμηκίων καὶ ἀκροχορδόνων.
ιϛ΄. Περὶ γαγγλίου.
ιζ΄. Περὶ φλεγμονῆς.
ιη΄. Περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ σώματος ἀποστημάτων.
ιθ΄. Περὶ γαγγραίνης καὶ σφακέλου.
κ΄. Περὶ ἕρπητος.
κα΄. Περὶ ἐρυσιπέλατος.
κβ΄. Περὶ φύματος καὶ βουβῶνος καὶ φυγέθλου.
κγ΄. Περὶ δοθιήνων.
κδ΄. Περὶ τερμίνθου.
κε΄. Περὶ ἀνθράκων.
κϛ΄. Περὶ καρκίνων.
κζ΄. Περὶ οἰδήματος.
κη΄. Περὶ ἐμφυσήματος.
κθ΄. Περὶ στρεμμάτων καὶ θλασμάτων.
λ΄. Περὶ σαρκοθλασμάτων καὶ ἐκχυμωμάτων.
λα΄. Περὶ ῥήγματος καὶ σπάσματος.
λβ΄. Περὶ σκίρρων.
λγ΄. Περὶ χοιράδων.
λδ΄. Περὶ στεατωμάτων καὶ ἀθερωμάτων καὶ μελικηρίδων.
λε΄. Περὶ κηρίων.
λϛ΄. Περὶ ἁπλοῦ ἕλκους.
λζ΄. Ὅσα κολλᾶν ἕλκη δύναται.
λη΄. Πρὸς περιωδυνοῦντα καὶ φλεγμαίνοντα ἕλκη.
λθ΄. Πρὸς ἄπεπτα καὶ ἀνεκπύητα.
μ΄. Περὶ τῶν κοίλων ἑλκῶν.
μα΄. Ἀνακαθαρτικὰ ῥυπαρῶν.
μβ΄. Πρὸς σκώληκας ἑλκῶν.
μγ΄. Περὶ ὑπερσαρκούντων.
μδ΄. Περὶ νομῶν καὶ σηπεδόνων καὶ φαγεδαίνης.
με΄. Περὶ τῶν οὐλῆς δεομένων ἑλκῶν.
μϛ΄. Περὶ κακοήθων ἑλκῶν, ἃ δὴ Χειρώνιά τε καὶ Τηλέφεια καλεῖται.
μζ΄. Πρὸς οὐλὰς μελαίνας.

ABDEGHKM(F)

1 βιβλίον τέταρτον D: ἀρχὴ τοῦ τετάρτου βιβλίου E: πίναξ τοῦ δ̅ βιβλίου AHM: κεφάλαια τοῦ δ̅ βιβλίου B: *om.* FGK 2—4 *om.* AHM: *mrg. inf. praemisso* ἀρχὴ τοῦ τετάρτου βιβλίου H^2 2 τούτῳ . . . πραγματείας] ἐν τῷ δ̅ G ὑπάρχοντι τῆς ὅλης EH^2 πραγματείας ὑπάρχοντι F 3 ἀορίστως . . . σποράδην *om.* EGH^2 μάλιστα *om.* EGH^2 γινομένων] DFK: γιγνομένων B: καὶ οἷον ἐν φανερῷ συνισταμένων EGH^2 4 παθῶν *om.* F: παθῶν οὐκ ἐν ὡρισμένοις ἀλλ' ἐν πλείοσι μορίοις EGH^2 ὁ λόγος ἐστίν *om.* F: ὁ λόγος ἐστίν, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἑλμίνθων καὶ δρακοντίων λέγεται EGH^2 12 Περὶ στιγμάτων DF 16 Περὶ πυρικαύστων F πυρίκαυστα A 17—18 *et* 19 *permut.* DF (ιβ΄ *et* ιγ΄ *hoc ordine hab.*) 17 τὰς D πληγάς D 19 τρίχας] πρὸς τὸ τρίχας D καυμάτων M φῦναι D 31 δοθιήνων] DHK: δοθιήνων ABEFGM 32 τερμίνθων D 46 ἁπλοῦν ἕλκος G 47 δύνανται FHKM 49 ἕλκη *om.* EH 52 ῥυπαρῶν] ῥυπαρῶν ἑλκῶν EF 57 ἑλκῶν *om.* DFK 58 ἑλκῶν *om.* K ἃ . . . καλεῖται *(59) om.* F 59 τε *om.* K

5 σκώληκας D: *corr. mrg.* D^3 6 ἀνάγουσι F: *om.* E 9 πρὸς νευροτρώτους G 10 ἀγκυλώσεως DG 12 ἑλμίνθων] ἑλμίνθων. $\overline{\nu\eta}$ περὶ ἀσκαρίδων G: ἐλμί$^{\nu}$θων $^{\overline{\nu\eta}}$ καὶ ἀσκαρίδων B 13 $\overline{\nu\eta}$] $\overline{\nu\theta}$ G: *om.* B

α΄. Περὶ ἐλέφαντος.

Ὀρθῶς οἶμαι τὸν Καππαδόκην Ἀρεταῖον εἰπεῖν, μείζονα τῶν νόσων χρῆναι τὴν τῶν βοηθημάτων ὑπάρχειν δύναμιν, καὶ διὰ τοῦτο μὴ δύνασθαι τυγχάνειν ἰάσεως τὸν ἐλέφαντα· μὴ γὰρ εὑρίσκεσθαι τούτου φαρμακείαν κρείσσονα. εἰ γὰρ ὁ καρκίνος οἷον ἐλέφας τις ὢν ἐν ἑνὶ μορίῳ τῶν ἀνιάτων καὶ παρ᾽ αὐτῷ τῷ Ἱπποκράτει νενόμισται, πῶς οὐχὶ μᾶλλον ὁ ἐλέφας οἷον καρκίνος τις ὑπάρχων ἐν ὅλῳ τῷ σώματι παντάπασιν ἀνίατος ἔσται; τῆς γὰρ μελαίνης χολῆς, ἐφ᾽ ᾗ τὸ πάθος τοῦτο συνίσταται, διττὴν ἐχούσης τὴν γένεσιν (ἢ γὰρ ἐκ τοῦ μελαγχολικοῦ καὶ τρυγωδεστέρου καὶ οἷον ἰλύος τοῦ αἵματος ἢ ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς, ἀμφοῖν ὑπεροπτωμένων, γίνεται) τοὺς μὲν ὑπερύθρους ἐλέφαντας ἐπιεικεστέρους πως, ἀληθέστερον δὲ εἰπεῖν ἧττον ὄντας κακοήθεις, ἡ πρώτη διαφορὰ τῆς μελαίνης ἐργάζεται χολῆς, τοὺς δὲ ἄλλους, οἳ δὴ καὶ κακοηθέστεροι τυγχάνουσιν ἑλκοῦντές τε τὸ πᾶν σῶμα καὶ τῶν ἄκρων ἐκπτώσεις ἐργαζόμενοι, ἡ ὑστέρα ἡ ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς ὑπεροπτωμένης γινομένη. διὸ τοῖς μὲν ἤδη τῇ νόσῳ κεκρατη- 2
μένοις ἀπαγορευτέον ἐστίν· ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ πάθους ὑπάρχοντος, ὡς μήτε τι τῶν ἄκρων ἀποπεσεῖν μήτε καθελκωθῆναι τὴν ἐπιφάνειαν μήτε μὴν τοὺς ὄχθους ἐπὶ πλεῖστον ἐπανίστασθαι, εἰδεχθέστερον δέ πως μόνον τὸ πρόσωπον, καὶ τοῦτο μὴ λίαν ἀπρεπές, φαίνεσθαι, θεραπεύειν πειρασώμεθα· τινὲς γὰρ οὐκ ὀλίγοι διὰ μόνης τῆς κατὰ τὴν κεφαλὴν καύσεως τῶν οὕτως ἀρξαμένων πολλοὺς ἐκώλυσαν κρατηθῆναι τῷ πάθει. εὐθὺς οὖν ἡμεῖς ἀρχομένου τοῦ νοσήματος φλεβοτομίᾳ χρησώμεθα μετὰ ἐπαφαιρέσεως, καὶ μᾶλλον ἦρος, ὅτε μάλιστα καὶ τίκτεται τὸ

2 Ἀρεταῖον] *De curat. diuturn. II 13* 6 Ἱπποκράτει] *Aphorism. VI 38* 23 *sqq. Oribasius XLV 29; cf. Aretaeus, De curat. diuturn. II 13; Aëtius XIII 121*

2 Ἀρεταῖον] DG, *e corr.* M: Ἀέτιον BEFHK: ἀρεταῖον ἀέτιον A: γρ. καὶ ἀέτιον *mrg.* D³: γρ. ἀρεταῖον *mrg.* E² 4 εὑρήσεις K: εὑρίσκεσθαί τινα D 4. 5 κρείσσονα τούτου φαρμακείαν K: κρείττονα τούτων φαρμακείαν F 5 κρείσσονα φαρμακείαν D 6 νενόμισται] DFGK: ὠνόμασται ABEHM 7 ὑπάρχων] ὢν D 8 τῆς . . . χολῆς] ἐκ τῆς μελαίνης γὰρ D ἐφ᾽ ᾗ] πέφυκε D: ἔσται ἐφ᾽ ᾗ F 9 συνίστασθαι DK 10 καὶ *(pr.)*] χυμοῦ καὶ FH οἷον] οἷον τῆς D 11 μὲν] μὲν οὖν DE 14 δὴ καὶ] D: καὶ BEGKM, *corr. ex* αἱ A, *supra scr.* H: δὴ F 15 ἔκπτωσιν D ὑστέρα] δευτέρα DF: ἑτέρα H³ 16 ὑπερωπτημένης DF κατεχομένοις D 18 τι *om.* DFK ἀποπεσεῖν] παραπεσεῖν τι D καθηλκῶσθαι D: ἑλκωθῆναι F 19 ἐπανίστασθαι . . . πρόσωπον *(20)*] ἐπαναστῆναι ἢ καὶ ὀχθωδέστερον μόνον εἶναι τὸ πρόσωπον D δὲ *om.* F 20 τὸ πρόσωπον μόνον FM 21 οὐκ ὀλίγοι γάρ τινες D 22 τῶν οὕτως] καὶ τῶν D 24 ἐπαφαιρέσεως] DF: ἀφαιρέσεως ABEGHKM ὅτε] ὅτε καὶ K καὶ *(alt.) om.* FK

πάθος καὶ παροξύνεται· μετὰ δὲ ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα, θ̅ ἢ ι̅, καθάρωμεν αὐτοὺς τῷ διὰ τῆς κολοκυνθίδος πόλτῳ, μὴ πρὸς ἅπαξ ἀλλὰ πλεονάκις, ἐκ τοῦ πρὸς ὀλίγον τὸ ποσὸν τοῦ φαρμάκου παραύξοντες· καὶ ἡ διὰ τῆς ἱερᾶς δὲ κάθαρσις τούτοις ἐπιτήδειος. πάλιν δὲ διαλιπόντα περί που ι̅ ἡμέρας τὸν ὀρὸν αὐτοῖς δοτέον τοῦ σχιστοῦ γάλακτος, μήτε ἔλαττον τριῶν κοτυλῶν μήτε πλέον πέντε· ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέραις ἀσχίστῳ ἢ νεαμελγεῖ τρεφέσθωσαν· ἐφ᾽ οἷς ἐνδιδοῦντος μὲν τοῦ πάθους τῇ αὐτῇ τροφῇ χρήσθωσαν, ἐπιμένοντος δὲ τοῦ μὲν γάλακτος ἀπεχέσθωσαν, δριμυφαγήσαντες δὲ ἐξεμείτωσαν ἀπό τε ῥαφανίδων καὶ σιτίων. ἀγαθὴ δὲ καὶ ἡ διὰ τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου μετὰ ταῦτα κάθαρσις δὶς μέν, εἰ οἷόν τε, τοῦ ἔαρος, ἅπαξ δὲ τοῦ φθινοπώρου. τοὺς δὲ κεκρατημένους μήτε φλεβοτομεῖν μήτε ἐλλεβορίζειν· οὔτε γὰρ μετάληψις ἀπὸ τοῦ δέρματος εἰς τὸ βάθος οὔτε μείωσις τῆς ὕλης ἐκ τούτων ἔτι γίνεται· ἀλλὰ δεῖ τὴν μὲν ὕλην ἐπὶ κοιλίαν ἀπάγειν καὶ ἔντερα, τοῖς δὲ μετασυγκριτικοῖς χρῆσθαι ξηραίνειν τε καὶ στύφειν τὴν ἐπιφάνειαν. κοῦφαί τε οὖν σικύαι ἐκ τοῦ στόματος τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὑποχονδρίων κολλάσθωσαν, τὰ δὲ αὐτὰ καὶ δρωπακιζέσθω· μικρὸν δὲ διαλιπόντα πάλιν ἀνακαμπτέον ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἱερᾶς ἀρχόμενον καθάρσεως ὑπερτιθεμένους τὴν φλεβοτομίαν ἐπιβλαβεστέραν μᾶλλον ἢ ὠφέλιμον ἐσομένην, καὶ ταύτῃ τῇ περιόδῳ ἄχρι τρὶς ἢ τετράκις χρηστέον τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸν καιρὸν μάλιστα τοῦ ἦρος καὶ τοῦ
3 φθινοπώρου. ποτήματα δὲ τούτοις ἁρμόζει ὄξους κύαθος α̅ μετὰ κεδρίας κυάθου α̅ καὶ χυλοῦ κράμβης ὠμῆς κύαθοι β̅· μιγέντα δίδοται πρωὶ καὶ ἑσπέρας· ἢ σιδηρίτιδος βοτάνης φύλλων ξηρῶν ‹ α̅ ἐν οἴνου κυάθῳ α̅ ἢ ἐλαφείου κέρατος ‹ α̅ καὶ σκιλλίνου ὄξους κυάθου πλῆθος· ποτίζεται μετὰ τὸν ἑωθινὸν περίπατον καθ᾽ ἡμέραν, καὶ τὰ ἄλλα δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον διδόσθω· ἢ σκίλλης περὶ ‹ ε̅ ἐν μελικράτῳ ἢ ἐν μέλιτι τρόπῳ ἐλλείγματος ἢ ὀποῦ Κυρηναικοῦ ὀρόβου τὸ μέγεθος μέλιτι καὶ βουτύρῳ διειμένον ἢ ἐλέφαντος ῥινήματος ‹ ∠′ μετὰ οἴνου κυάθων β̅ ἢ κυμίνου Αἰθιοπικοῦ ‹ ϛ̅ μετὰ μέλιτος ὡς ἔλλειγμα. τούτων δὲ πλέον ὠφελεῖ θηριακῶν ἀρτίσκων ‹ α̅ ἐν οἴνου καλοῦ κυάθῳ α̅ λειοτριβηθεῖσα καὶ πινομένη. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν σκιλλητικῶν ἀρ-

2 τῆς *om.* D 3 πρὸς ὀλίγον] F: πρὸς λόγον ABDEGHKM 4 διαλείποντας D: διαλειπόντες F 7 ἀσχίστῳ *om.* K ἢ νεαμελγεῖ] εἶναι ἀμέλγει K: νεαμελγεῖ DF ἐνδιδόντος D 8 ἐπιμένοντος . . . ἀπεχέσθωσαν *(9) om.* D 9 δὲ] τε D 11 εἰ οἷόν τε] εἰ οἷον B: *om.* D: εἰσιόντος F 14 ἔτι γίνεται] ἐπιγίνεται DFH: *corr.* H[2] μὲν *om.* E 16 ἐκ] κατὰ F 17 δρωπακιζέσθωσαν F: δρωπακίζειν D 18 διαλείποντας DF διὰ τῆς *om.* D 19 ἐπιβλαβέστερον DK 22 ποτίσματα D: πότιμα GM μετὰ . . . α̅ *(23) om.* D: *mrg.* D[3] κεδρέας K 23 *post* β̅ *ins.* καὶ κεδρέαν κυ/ β′ *mrg.* D[2] μιγὲν K διδότω K: δίδοτε F: διδόναι G 24 φύλλων ξηρῶν] DFK: φύλλα ξηρὰ ABEGHM ἐν . . . ‹ α̅ *(25) om.* D οἴνῳ AGH 25 σκιλλιτικοῦ D 27 τὸν *om.* D τοῦτον] FK: τούτοις ABDEGHM περὶ] ABEHM: π^ε K: *om.* F: πεπλυμμένης DG: πεφι *e corr.* B *supra add.* -μένης B[3] ‹ ε̅ *om.* G: ‹ ϛ̅ ∠′ F 29 διειμένῳ K ῥίνημα D ∠′] α̅ G 31 οἴνου καλοῦ] DK: οἴνῳ καλῷ ABEGHM

τίσκων < ᾱ πινέσθω. καὶ τῆς καλαμίνθης δὲ τὸν χυλὸν ὡς πρακτικώτατον ἐπαινοῦσι βοήθημα πινόμενον· ἄρχεσθαι δέ φασιν ἀπὸ κυάθων γ̄ ἄχρι ϛ̄. ἁπάντων δὲ μᾶλλον ἡ δι' ἐχιδνῶν θηριακὴ δραστήριος ὑπάρχει πινομένη τε καὶ ἔξωθεν συγχριομένη. εὐπορίας δὲ παρούσης τῶν θηρίων οὐδὲν οὕτως ἐστὶ δραστήριον ὡς αἱ τῶν ἐχιδνῶν σάρκες ἐσθιόμεναι καθηψημέναι λευκῷ ζωμῷ δι' ὕδατος πλείονος καὶ ἁλῶν καὶ πράσου καὶ ἀνήθου ἄχρι τῆς τῶν ἀκανθῶν διακρίσεως προαποκοπεισῶν πρότερον τῶν τε κεφαλῶν αὐτῶν καὶ τῶν οὐρῶν οἷον ἀπὸ δακτύλων δ̄, ἀφαιρεθέντων δὲ καὶ τῶν ἐντὸς αὐτῶν καὶ τοῦ δέρματος. καὶ θηριακοὶ δὲ ἅλες τῆς αὐτῆς κατ' εἶδός εἰσιν ἐπαγγελίας σὺν τοῖς ὄψοις λαμβανόμενοι· οὕτω γὰρ αὐτῶν χρωμένων συμβαίνει ποτὲ καὶ λεπίδας ἢ οἷόν τινα λώπην ἀπὸ τοῦ δέρματος αὐτῶν ἀφίστασθαι.

Ἡ δὲ δίαιτα τοιαύτη τις ἔστω. 4

Μετὰ τοὺς ὕπνους προψηλαφηθείς τε καὶ τῆς κοιλίας ἀποπειραθεὶς αἰωρείσθω τε καὶ ἀναφωνείτω, εἶτα τριβέσθω καὶ γυμναζέσθω ποικίλως τὰ μὲν ἀφαλλόμενος, τὸ δὲ πλέον ἁλτῆρσίν τε καὶ κωρύκῳ χρώμενος· ἀπομαξάμενος δὲ τὸν ἱδρῶτα συγχριέσθω στέατι ἀρκείῳ ἢ ἀλωπεκείῳ ἢ τραγείῳ ἢ τῶν πτηνῶν τινος ἢ βουτύρῳ προσφάτῳ, μικρὸν δὲ διαλιπὼν λουέσθω συγχριόμενος χυλὸν τήλεως ἢ πτισάνης ἢ ἀμμωνιακοῦ βραχὺ ὄξει διειμένου. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν ἀπομαξάμενος ἐπαλειφέσθω σχινίνῳ ἢ οἰνανθίνῳ ἢ μυρσίνῳ καὶ οἴνῳ βραχεῖ μετὰ στυπτηρίας ἢ ἀμμωνιακοῦ εἰς γλοιοῦ πάχος· ἀπομαξάμενος δὲ αὖθις ἁπαλοῖς ῥάκεσιν ἡσυχαζέτω ἡμιώριον, μεθ' ὃ πιὼν ὕδωρ ἀπεμείτω καθέσει δακτύλων ἢ πτερῶν· ἐμέσας δὲ πινέτω ἀψινθίτην οἶνον ἢ ὀριγανίτην. αἱ δὲ τροφαὶ ἔστωσαν ἄρτος τε κρίθινος ἢ μᾶζα ἐξ ἀλφίτων, λαχάνων δὲ σεῦτλον, θριδακίνη, ῥέφανός τε καὶ πράσα καὶ κράμβαι δυσὶν ὕδασιν ἀπογλυκανθέντα καὶ κάππαρις, τῶν δὲ ἐκ θαλάσσης ὄστρεα, πελωρίδες, ἐχῖνοι, κτένια, τέλλινες ἅμα σεύτλοις καθηψημέναι, τάριχος παλαιὸν ὡς ἐν

4 sqq. cf. Oribasius XLV 27; Synops. VII 51; Ad Eunap. III 62; Aëtius XIII 123 *13 sqq. cf. Oribasius XLV 29; Aëtius XIII 125; Aretaeus l. c.*

2 φασιν] φασι δεῖν *e corr.* D 5 ἔσται K 6 καθηψημέναι *om.* K 8 ὅσον DF 9 δὲ] τε D: δὲ αὐτῶν M αὐτῶν *om.* M καὶ *(tert.)*] καὶ οἱ DF 11 οὕτως D ποτὲ *om.* F καὶ] DF: δὲ καὶ K: *om.* ABEGHM 12 ἢ] ποτὲ F λώπην] F: λόπην D: ἀλώπην ABEGHKM, *mrg.* D³ 13 ἔστω] DFHK: ἔσται BEGM: ἐστιν A 14 ἀποπειρασθεὶς ABEHM 15 ποικίλως] "καλῶς" ποικίλως A 16 τὸ] D: τὰ ABEFGHKM πλέον] ADHK: *ras.* G: πλέων BEM: παλαίων F ἁλτῆρσίν] ex *Orib.*: ἀγκτῆρσίν AGK: ἀγκτῆρσί BDEHM: ἀρτῆσι F 18 βουτύρου προσφάτου K 19 χυλὸν] ABEFHM: *comp.* GK: χυλῷ D 20 βραχέος D διειμένον M 21 ἢ *(pr.)*] καὶ D οἰνανθινίνῳ K μυρσινίνῳ D 22 εἰς] K: ὡς ABDEGHM 23 ἡσυχάζεται M: ἡσυχαζέσθω K 25 τε *om.* E: τις D 26 ῥάφανός D δὶς ὕδατι DF καταγλυκανθέντα DF: καθέντα E: ἑψηθέντα H³ *et e corr.* J 27 θαλάττης DH 28 τέλληνες K: τέληνες D: τέλινες BEGHM: τέλινοι A καθηψημένοι D τάριχος] DF: τάριχον ABEGHKM παλαιὸς F

φαρμάκου μοίρᾳ. οἴνου δὲ παρ᾽ ὅλην τὴν νόςον ἀπεχέςθωςαν, καὶ ςυνουςίας ὁμοίως, ὀλίγιςτον μόνον καὶ λεπτὸν οἶνον καὶ ὑδαρῆ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐκ τῶν καθάρςεων ἀναλήψεως λαμβάνοντες· ἐν ᾧ καὶ τὰ δριμέα περιαιρετέον δίχα τῶν ἀρτυμάτων, δοτέον δὲ αὐτοῖς πτιςάνην, ᾠὰ καὶ χόνδρους πλυτοὺς καὶ γάλα καὶ μέλι ςὺν ἄρτῳ μαλάχην τε καὶ λάπαθον καὶ ςίςαρον καὶ ἰχθὺν ἁπαλόςαρκον καὶ τῶν πτηνῶν τὰ εὔχυμα καὶ τῶν ὀπωρῶν ςῦκα καὶ ςταφυλὴν καὶ ςταφίδα, μελιτωμάτων δὲ τὰ διὰ ςτροβίλων ἢ ἀμυγδάλων πεφρυγμένων καὶ κνήκου,
5 δὶς τῆς ἡμέρας τρεφομένοις· χαλεπὸν γὰρ τούτοις ἡ μονοςιτία. μετὰ δὲ τὴν ἔνδοθεν ἐπιμέλειαν ςμήγμαςιν ἐν τῷ βαλανείῳ χρήςθωςαν δι᾽ ἀφεψήματος ςεύτλου ἢ τήλεως ςὺν ἀφονίτρῳ ἢ ςάπωνι ἢ μυροβαλάνῳ καί ποτε καὶ ψιλώθροις. ςμήχει δὲ καὶ ἀνδράχνη μετ᾽ ὄξους λεανθεῖςα καὶ τὸ λεπτὸν ἀείζωον καὶ λαπάθου ῥίζαι ὄξει ἑψηθεῖςαι καὶ ςτυπτηρία μετὰ ἁλῶν καὶ ςανδαράχης ἴςον ἐν οἴνῳ καὶ ςχινίνῳ καὶ τὸ πρὸς ἀλφοὺς δι᾽ ἀλκυονίου καὶ νίτρου καὶ μυρςίνης καὶ θείου καὶ ςυκῆς ἀγρίας φύλλων ξηρῶν μετ᾽ ὄξους λεῖον καταχριόμενον καὶ τὸ διὰ ςηπέας ὀςτράκου κεκαυμένου καὶ κιςήρεως καὶ νίτρου καὶ Κιμωλίας πεφωςμένης κόμμεώς τε καὶ κηκῖδος ὀμφακίνης ἴςον ξηρὸν ἐμπαςςόμενον ἢ δι᾽ ὄξους ςμηχόμενον. καὶ τοῦτο δὲ θαυμαςτόν· λαπάθου ῥιζῶν δεςμίδιον χειροπληθές, νίτρου < μ̅, θείου < κ̅ε̅, λιβάνου < κ̅ε̅· δι᾽ ὄξους Αἰγυπτίου καταχρίεται. ἔμπρακτον δὲ τοῦτο· ἀρςενικοῦ < ι̅, θείου ἀπύρου < η̅, κόςτου < ι̅β̅, ἀςβέςτου < δ̅, κηροῦ < δ̅, δαφνίδων ξηρῶν < ι̅β̅· ταῦτα φυρᾶται λεύκης τῶν φύλλων χυλίςματι ἢ παχεῖ ἀφεψήματι καὶ ςύςταςιν ἔχοντα μέλιτος καταχρίεται.

6 Ἄλλο. ῥιζῶν λαπάθου δεςμίδια β̅ ἐν ὄξει καθεψεῖται καὶ ὁλμοκοπεῖται καὶ λειοτριβεῖται, εἶτα ἀλκυονίου λι. α̅, θείου ἀπύρου λι. α̅, ἀφονίτρου ℥ η̅, κοχλιῶν ὀςτράκων κεκαυμένων ℥ δ̅, χαμαιλέοντος μέλανος τῆς ῥίζης ℥ δ̅· ςυνεκλεαίνεται πάντα μέχρι γλοιώδους πάχους, εἶτα καταχρίεται θέρους μὲν ἐν ἡλίῳ πολλάκις, χειμῶνος δὲ ἐν βαλανείῳ μέχρι ςυνιδρώςεως.

7 καὶ τὸ τοῦ Ἀςκληπιοῦ δὲ ξηρὸν ςμῆγμα καλῶς ἂν ἁρμόςοι καὶ

3 ἐν ᾧ *om.* D 4 δριμέα] δριμέα δὲ D 5 χόνδρον πλυτὸν D 7 ςταφύλας DF ςταφίδα] AEGKM: ςταφίδας BDFH 8 τὰ] τάδε K 9 γὰρ] δὲ BD 11 τεύτλου AF 14 ἴςον] AGHK: ἴςα D: ἴςων BEM: *om.* F 16 κατατριβόμενον A ςηπίας AD 17 πεφωςμένης] πεφωγμένης K: *om.* D: πεφρυγμένης F: πεφωςμένης τε ABHM, τε *eras.* B 19 ῥίζαι G: ῥίζης F 20 μ̅] DEH[3]: δ̅ ABGHKM: δ̅ ἢ μ̅ *e corr.* B: γ̅ F θείου < κ̅ε̅] FK: *om.* DE: λιβάνου < κ̅ε̅ ABGM: λιβάνου < κ̅ H, < κ̅ *del.* H[2] λιβάνου < κ̅ε̅] DEK: *om.* F: θείου < κ̅ε̅ ABGHM: θείου ἀνὰ < κ̅ε̅ H[2] 21 κατάχριε D ἔμπρακτον] ABFGKM: ἐμπλαςτέον DEH[3], *mrg.* BM (γρ.) τούτῳ D: τούτου A 22 < δ̅ (*pr.*)] < ι̅β̅ A: *om.* D < (*quart.*)] κέδρου ἀνὰ < F: ἀνὰ < D 23 παχεῖ *om.* D 24 ςχόντα D 25 λαπάθων D καθέψεται D 26 λι. α̅ (*pr.*)] FK: *om.* D: λι. α̅ ἀφονίτρου ℥ η̅ ABEGHM λι. (*alt.*)] ἀνὰ λι. D ἀφρονίτρου K: *om.* ABEGHM 27 ℥ η̅ *om.* ABEGHM μέλανος] D: μ̅ε ABEHM: μετὰ K: μετὰ FG 29 πολλάκις *om.* D

τούτοις καὶ πάντα κοινῶς τὰ ῥηθησόμενα σμηκτικὰ μέχρι τῶν πρὸς ἀλφούς, ὥσπερ οὖν καὶ τὰ νῦν εἰρημένα πρὸς ἐκεῖνα. αἱ δὲ ὀχθώδεις ἐπαναστάσεις φλεγμαίνουσαι ἢ εἱλκωμέναι καταχριέσθωσαν λυκίῳ Ἰνδικῷ ἢ γλαυκίῳ ἢ ἀλόῃ ἢ τῷ Ἀνδρωνίῳ τροχίσκῳ ἢ τῇ Πολυείδου σφραγῖδι ἢ καταπλασσέσθωσαν χόνδρῳ μετὰ χυλοῦ πολυγόνου ἢ ἀρνογλώσσου ἢ ἐλξίνῃ λείᾳ. καὶ τῆς Μιλησίας δὲ βοτάνης χλωρᾶς τὰ φύλλα μετ᾽ ὀξυγγίου κοπτόμενα καὶ καταπλασσόμενα θαυμασίως ὠφελεῖ· φοινίσσεται μὲν γὰρ τὰ μέρη, στέλλεται δὲ ῥᾳδίως ἄρτου ἐπιπλασθέντος ἢ κηρωτῆς δι᾽ ἀμυγδαλίνου πεποιημένης καὶ εἰς τὴν κατὰ φύσιν εὔχροιαν ἀποκαθίσταται. κατὰ δὲ τῶν εἱλκωμένων ἁρμόζουσιν ἔμπλαστροι ἥ τε διὰ τοῦ διφρυγοῦς καὶ ἡ διὰ οἴνου μηλίνη καὶ τὸ κοράκιον τὸ δι᾽ ὀξυμέλιτος καὶ ὁ Ἀνδρώνιος τροχίσκος καὶ πομφόλυξ καὶ καδμία. σημεῖον δὲ τοῦ τὴν ὅλην μετριάζεσθαι νόσον τὸ τὰ πρῶτα τῶν ἑλκῶν συνουλοῦσθαι. πρὸς δὲ τὰς δυσπνοίας τῶν ἐλεφαντιώντων ὄνους τοὺς ὑπὸ τὰς ὑδρίας ε̅ ἢ ϛ̅ διὰ μελικράτου κυάθων γ̅ πότιζε· κοινῶς δὲ καὶ τῶν πρὸς δυσπνοϊκοὺς ἀναγεγραμμένων αὐτοῖς ἁρμόσει τινά. τὴν δὲ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων αἱρεῖσθαι χρῆσιν ὡς ἀναγκαιοτάτων, στυπτηριωδῶν μάλιστα καὶ σιδηριζόντων καί, εἰ οἷόν τε, ψυχρῶν· συμφέρει δὲ αὐτοῖς μάλιστα καὶ πινόμενα. καὶ ἡ τῆς παραθαλασσίας δὲ ἄμμου χρῆσις τῆς αὐτῆς ἂν εἴη δυνάμεως καὶ πάντα τὰ ἀφιδρωτήρια.

ἐπειδὴ δὲ τῶν εὐμεταδότων ἐστὶ τὸ πάθος οὐχ ἧττον ἢ λοιμός, 8
ἀποικιστέον αὐτοὺς ὡς ὅτι πορρωτάτω τῶν πόλεων ἐν μεσογείοις καὶ καταψύχροις καὶ ὀλιγανθρώποις χωρίοις, εἴπερ οἷόν τε, κἀντεῦθεν δὲ μεταβαινέτωσαν εἰς τὰ παρακείμενα διά τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ὡς εἰκὸς ἐντευξομένους συχνότερον· αὐτοί τε γὰρ ἐπιτηδειοτέρῳ τῷ ἀέρι χρήσονται καὶ οὐκ ἂν μεταδοῖεν ἄλλοις τοῦ κακοῦ.

β΄. Περὶ λέπρας καὶ ψώρας.

Τούτων τῶν παθῶν ἑκάτερον τραχυσμός ἐστι τῆς ἐπιφανείας μετὰ 1
κνησμοῦ καὶ ἀποψήξεως σωμάτων ἐκ μελαγχολικοῦ χυμοῦ τὴν γένεσιν

21 *cf. Aëtius XIII 120* β΄ *cf. Oribasius, Synops. VII 48; Ad Eunap. III 58; vol. IV 594 sq. Aëtius XIII 134*

2 αἱ] εἰ D ὀχθώδεις] ὀχθώδεις εἶεν D 3 εἱλκωμέναι] EGK: ἡλκωμέναι ADFM, *e corr.* BH^3 4 ἢ *(tert.) om.* K τῷ] DFK: *om.* ABEGHM Ἀνδρωνείῳ D: Ἄνδρονος F Πολυείδου] DG: Πολυείδους ABEH, *e corr.* FKM 5 ἢ *(pr.)*] DFK: *om.* ABEGHM 6 Μιλησίας] D: μηλισίας ABGKM: μελισσίας EH 7 μετ᾽ ὀξυγγίου] *mrg.* D^3: μετὰ στέατος D 8 ἢ] καὶ D 9 εἰς] ἐχ ED^3 10 εἱλκωμένων] BEGK: ἡλκωμένων ADHM, *e corr.* B 11 τὸ *(alt.)*] ABDGHKM: καὶ τὸ ED^3H^3: *om.* F 12 Ἀνδρώνειος D: Ἄνδρωνος EF 15 ταῖς ὑδρίαις D 16 τὴν δὲ] ἥ τε D: τῶν δὲ K 17 αἱρεῖσθαι *om.* D χρῆσιν] φησὶν K: χρῆσις D ὡς] αὐτοῖς D ἀναγκαιοτάτην EH: ἀναγκαιοτάτη D 18 εἰ] ὡς D 19 αὐτοῖς] ταῦτα D δὲ *(alt.) om.* B 20 ἂν εἴη] FGK: ἀεὶ ABEM: ἐστι DH^3: *om.* H: ἐστι ἀεὶ *supra scr.* H^2

21 τῶν εὐμεταδότων] εὐμετάδοτον G 23 δὲ *om.* A 25 συχνότερον] DF: οὐ χειρότερον ABEGHKM τε] *e corr.* K: *supra scr.* H: *om.* M 28 ἐστι] DFGK: *om.* ABEHM μετὰ] DFGK: ἐστὶ μετὰ ABEHM 29 ἀποψήξεως] *Or.*: ἀποψύξεως FK: ἀποτήξεως ABDEGHM σωμάτων *om.* AM: *mrg.* BH^2

ἔχων· ἀλλ᾽ ἡ μὲν λέπρα διὰ βάθους ἐπινέμεται τὸ δέρμα κυκλοτερῶς μετὰ τοῦ φολιδοειδεῖς ἀφιέναι λεπίδας, ἡ δὲ ψώρα ἐπιπολαιοτέρα τέ ἐστι καὶ ποικίλως ἐσχηματισμένη καὶ πιτυρώδη ἀφίησι σώματα. ἐφ᾽ ὧν δεῖ φλεβοτομίαν παραλαμβάνειν πληθωρικωτέρου σοι φαινομένου τοῦ σώματος, εἰ δὲ μή, πάντως γοῦν κάθαρσιν διὰ τῶν τὴν μέλαιναν ἐκκενούντων χολήν· ἔξωθεν δὲ χρήσῃ κοινῶς μὲν τοῖς τε ἐλλεβόροις ἑκατέροις, καὶ τὴν τίτανον πεπλυμένην ἔχε ξηράν, ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ὕδατι διαλύων εἰς γλοιοῦ πάχος κατάχριε.

Ἄλλο. ἐλελισφάκου, ἐλαίας Αἰθιοπικῆς δακρύου ἀνὰ < η̅, καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ, κόμμεως ἀνὰ < ι̅γ̅· χρῖε δι᾽ ὄξους ἐν ἡλίῳ.

2 τὰς δὲ λέπρας ἰδίως ἀφίστησιν ἀνεμῶναι προστιθέμεναι καὶ ἀμπέλου λευκῆς ῥίζα· σύνθετα δέ· αἰρίνου ἀλεύρου χοίνικα, καρδαμώμου λευκοῦ < δ̅, νίτρου ἀφροῦ < α̅, χαλκάνθου < η̅, ἀσφοδέλου ῥίζας μέσας < δ̅, λεάνας ἐν ὄξει καὶ πάχος ποιήσας κηρωτῆς κατάχριε προεκνιτρώσας τὸν τόπον καὶ ἐπιδήσας ἐπίλυε διὰ τρίτης καὶ ἀποκλύσας ὕδατι ψυχρῷ πάλιν κατάχριε.

Ἄλλο. ἀσφοδέλου ῥιζῶν χυλοῦ Γ° ϛ̅, θείου ἀπύρου, μάννης ἀνὰ < ι̅, νίτρου < η̅· ἐπίχριε διεὶς ὄξει.

3 πρὸς δὲ ψώραν ἰδίως ποιεῖ ἁπλᾶ μὲν σταφὶς ἀγρία, θέρμοι πικροί, καρδάμωμον μετ᾽ ὄξους, κρίνου ῥίζα μετὰ μέλιτος, ῥητίνη τερεβινθίνη, θεῖον, ἐρέβινθοι, αἰγεία κόπρος, σύνθετα δὲ μίσυος καὶ χαλκίτου ἴσα μετ᾽ οἴνου· ἐπίχριε τὰς ὑγροτέρας ψώρας.

Ἄλλο, ᾧ χρώμεθα. ῥοδοδάφνης ἁπαλὰ φύλλα συνέψησον ἐν ἐλαίου ξ α̅, ἕως φρυγῶσιν, καὶ ῥίψας ἐπίβαλε τῷ ἐλαίῳ κηροῦ τρακτοῦ Γ° γ̅, μετὰ δὲ τὸ λυθῆναι ψύξας ἐπίπασσε θείου ἀπύρου Γ° α̅ καὶ κατάχριε ἐν ἡλίῳ ἢ ἐν βαλανείῳ. τινὲς ἅμα τῇ ῥοδοδάφνῃ καὶ σκίλλαν ἕψουσιν.

Ἄλλο. τῆς διὰ χυλῶν Γ° β̅, κηροῦ Γ° β̅, ῥοδίνου Γ° α̅, λιθαργύρου Γ° γ̅, ψιμυθίου Γ° γ̅, ὑγροπίσσης Γ° ϛ̅, ἑλκύσματος σηρικοῦ Γ° β̅, ὄξους τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν τῶν ξηρῶν λείωσιν.

1 διὰ] σωμάτων διὰ ABHM, *corr.* BH[2] βάθους] πάχους K 2 ἀφιέναι] DH: ἀφεῖναι ABEFGKMH[3] ψωρίασις K 4 δεῖ] διὰ K, *sed del.* φλεβοτομίας K, *sed corr.* 5 καθαίρειν DF τὴν] DFK: *om.* ABEGHM 7 ἔχε] ἔγχει D 9 δακρύου] K: δάκρυον ABDEFGHM 10 ι̅γ̅] ι̅β̅ D: ε̅ F: *corr. mrg.* D[3] 11 καὶ] D: *om.* ABEFGHKM 12 λευκῆς ῥίζα] K: λευκῆς ῥίζαι D: λευκῆς ῥίζης F: ῥίζα λευκῆς ABEGHM 13 < *(pr.)*] γρ. D: *mrg.* < α̅ D[3] μέσας *om.* F: *mut. in* μέλανας M[2] 15 ἐπιδήσας] D: ἐπικλύσας F: ἐπιλύσας ABEGHKM διὰ] DF: δὲ διὰ ABEGHKMD[3] 17—22 *post p. 323, 14 coll.* D 17 Ἄλλο *om.* KM ῥίζης DF 19 ποιεῖ *om.* D 20 μετ᾽ ὄξους *om.* D μετὰ *om.* E ῥητίνη] BDFKM: ῥητίνης AEGH τερμινθίνη K: τερεβινθίνης AH 21 μίσυος] D: μίσυ ABEFGHKM χαλκίτου] *scripsi*: χάρτου D: χαλκίτην ABGHM: χαλκίτιν EKH[2]: χαλκίτης F 22 οἴνου] οἴνου μίξας D 23 Ἄλλο *om.* AE ᾧ χρώμεθα] DK: *om.* ABEFGHM ἐν *om.* DF ἐλαίῳ DFK 24 ἐπίβαλλε DEM 26 τινὲς] τινὲς δὲ DF 27 Ἄλλο *om.* AM: *supra scr.* H[2]: *mrg.* E: *e corr.* B χυλοῦ D Γ° β̅ *(pr.)*] *om.* D: Γ° γ̅ K κηροῦ Γ° β̅ *om.* FK Γ° *(sec.)*] ἀνὰ Γ° D λιθαργύρου . . . β̅ *(alt. 28) om.* G 28 Γ° γ̅ *(pr.) om.* D Γ° *(sec.)*] ἀνὰ Γ° D σηρικοῦ] σιρικοῦ D: Γ° β̅ σιρικοῦ ABEGHM: Γ° γ̅ σιρικοῦ K: Γ° β̅ συρικοῦ F, *e corr.* J Γ° β̅ *(alt.)*] ἀνὰ Γ° β̅ D: Γ° γ̅ K

4 Ἄλλο. ψιμυθίου ℥ ∟′, ἀμύλου ℥ ∟′, μολίβδου ℥ ᾱ, λωτάρια ἐρυθρὰ ἢ ἀγχούσης ℥ β̄, κηροῦ ℥ ϛ̄, ῥοδίνου ℥ θ̄· τὴν ἄγχουσαν ἕψησον καλῶς μετὰ τοῦ ῥοδίνου, εἶτα ἐπίβαλε τὰ λοιπά.

Ἄλλο. ᾠὰ ῑ ἢ ὅσα πρὸς τὴν χρείαν ἀποβρέξας ἐν ὄξει δριμυτάτῳ, ἕως οὗ τὸ λέπος αὐτῶν ἁπαλὸν γένηται, ἕψησον ἐν αὐτῷ τῷ ὄξει, εἶτα τὰ κροκὰ αὐτῶν συλλεάνας τῷ ῥοδίνῳ καὶ τῷ λοιπῷ ὄξει καὶ λιθαργύρου συμμέτρῳ εἰς γλοιοῦ πάχος κατάχριε.

Ἄλλο. τῶν ᾠῶν τῶν διὰ τοῦ ὄξους κροκὰ γ̄, ῥοδίνου ℥ ϛ̄, θείου ἀπύρου ℥ γ̄· προεκλειώσας μετὰ τοῦ ὄξους τὰ κροκὰ καὶ τὸ θεῖον ἐπίβαλε τὴν κηρωτήν.

5 καὶ ἡ λιθάργυρος δὲ τῷ ὀξυροδίνῳ λειουμένη, ὡς ἐμπλαστρώδης γενέσθαι, τὰς δριμυτέρας ψώρας ἀποκαθαίρει. καὶ τὰ διὰ λαπάθου δὲ σμήγματα καὶ τὰ πλείονα τῶν πρὸς τοὺς ἐλεφαντιῶντας σμηγμάτων κοινῶς ἐπί τε λέπρας καὶ ψώρας ἁρμόζει.

γ′. Περὶ λειχήνων.

1 Μιχθέντων ἰχώρων λεπτῶν καὶ δριμέων ἑτέροις παχυχύμοις οἱ λειχῆνες γίνονται ῥᾳδίως εἰς ψώραν καὶ λέπραν μεθιστάμενοι· διὸ τῶν ἰσχυρῶς ξηραινόντων χρῄζουσι φαρμάκων. μετὰ οὖν τὴν ὅλου τοῦ σώματος, εἰ δέῃσοι, κένωσιν, ἁπλᾶ μὲν αὐτοῖς ἁρμόσει ἐρέβινθος, ἐλλέβορος, λειχὴν ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν, πίσσα μιγνυμένη κηρωτῇ καὶ ῥητίνη, κροκοδείλου χερσαίου κόπρος καὶ ἡ τῶν ψάρων, ὅταν ὄρυζαν μόνην ἐσθίωσιν. πολλοὶ δὲ τούτῳ μόνῳ τοὺς ἐπὶ τῶν γενείων ἢ ἄλλῃ πῃ λειχῆνας ἰάθησαν· πυροὺς πολλοὺς λαβὼν ἐπί τινος ἄκμονος ἐπιτίθει διαπύρου καὶ τὸ ἀπορρέον ἐξ αὐτῶν ὑγρὸν ἔτι θερμὸν λαμβάνων ἐπίχριε τοὺς λειχῆνας. τοὺς δὲ τῶν παιδίων λειχῆνας σιέλῳ ἀνθρώπου συνεχῶς ἀπότριβε. τούτοις ποιεῖ καὶ τῆς κοκκομηλέας τὸ κόμμι χριόμενον. χρονιζόντων δὲ τῶν λειχήνων ἄγνου φύλλα τρίψας σὺν ὄξει κατάπλασσε ἢ καππάρεως τὰ φύλλα ὁμοίως. σύνθετα δὲ ταῦτα· θεῖον μετὰ λιβανωτοῦ ἢ μετὰ ἀμμωνιακοῦ διεὶς ὄξει κατάχριε.

γ′ *Oribasius, Synops. VII 49; Ad Eunap. III 59—60; cf. Aëtius VIII 16*

1—3 *post p. 322, 22 ad finem coll.* D 1 ℥ ∟′ *(pr.) om.* DF ℥ *(sec.)*] ἀνὰ ℥ DF 3 ἐπίβαλλε DFGHKM 6 εἶτα] FK: *om.* ABDEGHM τὰ . . . ὄξει *om.* D 7 συμμέτρῳ εἰς] *scripsi*: συμμέτρως ABDEGHKM: ὡς F 8 γ̄] τρία BH: ῑ D 9 ἐπίβαλλε ABDFM: *alt.* λ *supra add.* G 11 ἐμπλαστρῶδες HK: ἐμπλάστρω δὲ F 12 λαπάθους BM 13 τοὺς] DK: *om.* ABEFGHM 14 ψώρας καὶ λέπρας G 17 γίνονται] DFK: ἐπιγίνονται ABEGHM ῥᾳδίως] DFGK: ταχέως ABEHM λέπραν καὶ ψώραν DFH 18 τὴν *om.* FK ὅλου τοῦ] ABDGHM: ὅλην τοῦ K: τοῦ ὅλου EF 19 ἐρέβινθοι K 20 λειχὴν] λιχὴν FK: λειχῆνες D: ἐχῖνος ABEGHM ὁ] οἱ D 22 μόνῳ] καὶ μόνῳ D ἄλλῳ D πῃ] τινι D: που F 23 ἰάσαντω E[3] διαπύρους DF 24 αὐτῶν] DFGK: αὐτοῦ ABEHM 25 τοὺς δὲ] πρὸς δὲ τοὺς D σιάλῳ K ανν̄ω D 26 τούτους D: τοῦτο F καὶ] καὶ ὁ K: καὶ τὸ E κοκκομηλέας] E: κοκκομηλαίας AB, *e corr.* KM: κοκκυμηλέας D: κοκκυμηλαίας GK: κοκωμιλέας H: κακομηλαίας M: κιμωλίας F τὸ] τῷ FK χριόμενον *om.* FK 27 φύλλα] φύλλα κατάπλασσε E: φύλλα τρίψας D

2 Τροχίσκος πρὸς λειχῆνας.

Κόλλης τεκτονικῆς < δ̄, λιβάνου < β̄· ὄξους κοτύλη ∠′ διαλύων ἐπίχριε.

Ἄλλο. χαλκίτεως, κόμμεως ἀνὰ < η̄, θείου ἀπύρου, μίσυος ἀνὰ < ϛ̄, λεπίδος χαλκοῦ, ἀκακίας ἀνὰ < β̄, ὄξει.

Ἄλλο χρῖσμα. θείου ἀπύρου, νίτρου ἀφροῦ ἀνὰ < δ̄, κάχρυος κόκκους ξ̄· λείου μετ᾽ ὄξους, μόνον δὲ χρῖε τὸν ἀφρὸν μηδὲν μολύνων τοῦ ἀπαθοῦς, ξηρανθὲν δὲ ἔκπλυνε ὕδατι ψυχρῷ.

Ἄλλο. ἐλλεβόρου λευκοῦ < η̄, ἀλεύρου θερμίνου, κηρύκων κεκαυμένων, νίτρου ἀνὰ χοίνικα· ξηρῷ σμάσθω.

3 ἀγρίους δὲ καλοῦσι λειχῆνας τοὺς ὑπὸ μὲν τῶν μετρίως ξηραινόντων οὐδὲν ὀνιναμένους, ὑπὸ δὲ τῶν δριμυτέρων παροξυνομένους. χρὴ οὖν ἐπὶ τούτων φάρμακα παραλαμβάνειν δραστήρια μὲν ἱκανῶς, χωρὶς δὲ τοῦ δάκνειν ἰσχυρῶς, οἷόν ἐστι τοῦτο· γλαυκίου, λιβάνου, ἀλκυονίου, θείου, ἀσφάλτου, κόμμεως ἀνὰ ℔ ᾱ· ὄξει ἐπίχριε.

Ἄλλο. ἀφρικανὴν πίσσαν σὺν ὄξει ἑψήσας τακερωθεῖσαν ἐπίχριε.

Ἄλλο πρὸς λειχῆνας καὶ κνησμόν. χαλκάνθου, θείου ἀπύρου, νίτρου, λιβάνου ἴσα, ἐπὶ μὲν λειχήνων ὄξει, ἐπὶ δὲ κνησμοῦ οἴνῳ.

Ἄλλο λειχηνικόν. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ὀροβίνου ἀλεύρου, θερμίνου ἀλεύρου ἴσα, ὄξει.

δ′. Περὶ κνησμοῦ.

1 Τὸν μὲν ἐν γήρᾳ συμβαίνοντα κνησμὸν οὐκ ἂν ἰάσαιο τέλεον, παραμυθήσῃ δὲ τοῖς ὑποτεταγμένοις· τὸν δὲ διὰ κακοχυμίαν τοῖς ἄλλοις γινόμενον ἰᾶσθαι προσήκει ταύτην κενοῦντας· εἴη δ᾽ ἂν ὑπὸ χολώδους τινὸς ἢ φλεγματικοῦ χυμοῦ σεσηπότος ἢ καὶ ἁλμυροῦ συνισταμένη, διαγινώσκεται δὲ ἀπὸ τῆς ἡλικίας καὶ κράσεως καὶ διαίτης ὥρας τε καὶ χώρας καὶ τῶν λοιπῶν τούτοις συστοίχων. εἰ μὲν οὖν κατὰ τὰς φλέβας ἅμα τῷ αἵματι πλεονάζουσα φαίνοιτο, ἀπὸ φλεβοτομίας ἀρκτέον, εἰ δὲ ποιότητι μᾶλλον λυποῦσα, τοῖς καταλλήλοις αὐτὴν κενώσαντες φαρμάκοις ἐπὶ τὴν ἔξωθεν τραπῶμεν ἐπιμέλειαν. λουτρῷ τοίνυν χρη-

δ′ *cf. Aëtius XIII 126; Oribasius vol. IV 594*

2 ὄξους . . . χαλκίτεως *(4) om.* F κοτύλη] κ̊ ABEGHKM: κ/ D διαλύων] D: ὄξει διαλύων ABEGHKM 4 η̄] θ̄ D μίσυος . . . ἀπύρου *(6) om.* E 5 ὄξει] σὺν ὄξει D: ὁμοίως ὄξει χρῶ F: ὄξει διάλυε G 6 χρῖσμα] DK: *om.* ABFGHM κάχρυος κόκκους ξ̄ *om.* K 7 ξ̄] ξζ̄ D χρῖε τὸν ἀφρόν] *mut. in* χρῖε τὸ πεπονθός M[3]: αὐτὸν τὸν τόπον χρῖε F μηδὲ K 8 ξηρὰν K 9 <] DFGK: ἀνὰ < ABEH: ἀν̄ *supra scr.* M κεκαυμένων] καὶ DFH 11 *pro titulo praem.* τίνες ἄγριοι λειχῆνες E: *idem mrg.* BM 12 παροξυνομένων ABGK 15 θείου, ἀσφάλτου] DFK: ἀσφάλτου θείου ABEGHM 16 *om.* E Ἄλλο] DGK: *mrg.* AB[2]: *om.* FHM φρυγανὴν F κατάχριε D 17 Ἄλλο *om.* E κνησμούς K: κνησμονάς F 19 λειχηνικόν *om.* AE: πρὸς λειχῆνας F 24 προκενοῦντα F *et corr. ex* προσκενοῦντα K ἂν] ἂν ἢ K 26 ἀπὸ] ἀπό τε FK 27 λοιπῶν] λοιπῶν τῶν D 29 μᾶλλον] μᾶλλον εἴη D

στέον πάντως μὲν νῆστιν, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ μικρὸν βεβρωκότα τὸ δεύτερον λούειν· δύσκμον γὰρ τὸ πάθος· σμᾶν δὲ τήλεως ἀφεψήματι ἢ σεύτλων ἢ πιτύρων ἢ μαλάχης ἀγρίας καὶ ἡμέρου ἢ πτισάνης, σὺν τούτοις δὲ καὶ ἀλεύρου κυαμίνου ἢ θερμίνου ἢ μυροβαλανίνου ἢ τοῦ πεπονάτου σκευαζομένου. εἰ δὲ χρονίζοι, λούειν μὲν ὁμοίως, πυριᾶν δὲ ἀφεψήματι ἐλελισφάκου, μυρίκης, λινοζώστεως, ὀριγάνου, γλήχωνος, δαφνίδων, σικύου ἀγρίου ῥίζης, καππάρεως, κονίας στακτῆς, ὀξάλμης· εἶτα προσπάσσειν ξηρῷ νίτρῳ ἢ μετὰ τρυγὸς ὄξους ἢ τῷ λαμβάνοντι νίτρου ἀφροῦ Ξ ᾱ, λιβανωτοῦ, θείου ἀπύρου ἀνὰ λι. ᾱ, κιμωλίας λι. τὸ ∠', ἢ τούτῳ· ἀφονίτρου, θείου ἀπύρου, ἀλκυονίου κεκαυμένου ἴσοις ξηροῖς ἢ μετά τινος τῶν εἰρημένων ἀφεψημάτων· εἰ δὲ βούλει, καὶ ἐλλεβόρου ξηροῦ σύμπασσε ἀλίπαντον. συγχρίειν δὲ ὀξελαίῳ συντετριμ- 2
μένης σταφίδος ἀγρίας ἢ θείου ἢ σανδαράχης ἢ πάντων ἢ σίνηπι μετὰ μυροβαλάνου πιέσματος καὶ ὀξελαίου ἢ κοχλίοις κεκαυμένοις καὶ λειανθεῖσιν μέλιτι ἢ λαπάθου ῥίζαις ἢ τοῖς δι' αὐτῶν σκευαζομένοις σμήγμασιν, ὡς ἐν τῷ περὶ ἐλέφαντος εἴρηται, ἤ τισι τῶν ἐν τοῖς ψωρικοῖς. εἰ δὲ ἑλκωθείη τὰ μέρη, χρῆσθαι παρύγρῳ τῷ διὰ πομφόλυγος καλουμένῳ, ἢ κηροῦ ℥ ᾱ τήξας ἐν κοτύλῃ ᾱ Κυπρίνου ἐπισύμπλεκε θείου ἀπύρου ℥ ᾱ.

Ἕτερον πρὸς κνησμούς. 3

Καρύων μεγάλων τῶν ταγγῶν ℥ ᾱ, θείου ℥ ᾱ, σελίνου χυλῷ λειώσας χρῶ ἐν βαλανείῳ ἀνατρίβων ἐπὶ πολύ· τοῦτο μόνον ἤρκεσεν πολλοῖς ψωρικοῖς τε καὶ ἄλλως κνηθομένοις. καὶ τὸ σέλινον δὲ καθ' ἑαυτὸ χλωρὸν κοπτόμενον καὶ σμώμενον ἐν βαλανείῳ μεγάλως ὀνίνησιν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ περδίκιον καὶ ζυγία μετὰ ῥοδίνου λυθεῖσα καὶ καταχριομένη.

Ἄλλο. ὀρύζης καθαρᾶς καὶ ἄγαν λευκῆς ℥ γ̄ κόψας καὶ σήσας λείωσον ὄξει δριμυτάτῳ ἕως γλοιοῦ πάχους καὶ ἐπιβαλὼν ἰδίᾳ λειωθέν-

16 περὶ ἐλέφαντος] α' 6—7 ψωρικοῖς] β' 3—4

1 καὶ *om.* D 2 δύσκμον] δόκιμον F: λύσεις μὲν K σμᾶν] ἐπαντλεῖν D 3 πτισάνης] πτισάνης $\overset{\upsilon}{\chi}$ K 6 μυρρίχης D 8 προπλάσσειν K 9 ἀνὰ . . . ἀπύρου *(10) om.* K ἀνὰ *om.* D 10 τὸ] ᾱ D: *om.* H ἀπύρου] ἀπύρου ἀνὰ λι. ᾱ A ἴσοις] D: ἴσων ABEHKM: ἴσον G: τὸ ἴσον F 12 ἀλίπαντον *om.* D ἐντετριμμένης D 13 σταφίδος ἀγρίας] DFK: ἀγρίας σταφίδος ABEGHM μετὰ] προσφέρειν μετὰ D 14 κοχλίαις D 15 μέλιτι] μέλιτι χρῆσθαι D ῥίζας E: ῥίζης FG 17 τῷ] D: ἢ τῷ ABEHM: ἢ τὸ FGK 18 κοτύλῃ] $\overset{o}{\kappa}$ ABDEGHM: $\overset{\upsilon}{\kappa}$ K: κύθρᾳ F κυπρίνῳ DM 21 ℥ ᾱ *(pr.) om.* D θείου . . . ᾱ *om.* G ℥ *(alt.)*] ἀνὰ ℥ D χυλῷ] K: $\overset{\upsilon}{\chi}$ ABDEHM: χυλοῦ G: χυλὸν F 22 ἐν βαλανείῳ *om.* A πολύ] πολὺ ἐν βαλανείῳ A 23 ψωριακοῖς K 24 ὤνησεν D: ὀνίνησεν K 25 ζυγία] D: ζυγέα G: ζυγεία F: ζυγαῖα ABEHKM ἀναλυθεῖσα DG 27 Ἄλλο] ἄλλο κάλλιστον DG ὀρύζαν καθαρὰν K ἄγαν *om.* M λευκὴν K ℥ γ̄ *om.* F ℥ γ̄ κόψας] συγκόψας K 28 ὄξει] ἐν ὄξει D πάχους] DK: πάχος AB EFGHM ἐπιβαλὼν] ADGHK: ἐπιβάλλων BEM: ἐπίβαλλε F

τος θείου ἀπύρου Γ° α̅ καὶ μίξας καλῶς ἐν βαλανείῳ χρῶ ἐπὶ πολὺ ἀνατρίβων· ἐπὶ δὲ τῶν περιττωματικωτέρων ἴσον ἴσῳ μίξας ἄμεινον αὐτὸ ποιήσεις.

ε΄. Περὶ λεύκης.

1 Ἡ λεύκη μεταβολή τίς ἐστι τοῦ χρωτὸς ἐπὶ τὸ λευκότερον ὑπὸ γλίσχρου τε καὶ κολλώδους γινομένη φλέγματος. ἐπειδὴ δὲ οὐ πᾶσα λεύκη θεραπευτή ἐστιν, διαγνώσεις αὐτῆς ἰστέον τοιάσδε· βελόνῃ κατακέντησον ἐξ ἐπιπολῆς τὴν λεύκην μὴ περαιτέρω τοῦ δέρματος, καί, εἰ μὲν αἷμα ῥυῇ, θεραπευτή ἐστιν, εἰ δὲ γαλακτώδης ὑγρότης, ἀθεράπευτος· ἢ ῥάκει ἐρινῷ τραχεῖ ἀνάτριψον αὐτήν, καὶ εἰ μὲν ἐρυθρότερος ὁ χροῦς γένηται, θεραπευτή ἐστιν, εἰ δὲ μείνῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, οὐ θεραπευθήσεται. καὶ τὰς πλείονα δὲ τοῦ σώματος κατειληφυίας χωρία τῶν ὀλίγα καὶ τὰς παλαιοτέρας τῶν νεωτέρων μᾶλλον ἀθεραπεύτους εἶναι νομιστέον.
2 τινὲς μὲν οὖν τὴν διὰ σιδήρου καῦσιν ἐπὶ τῆς λεύκης ἐδοκίμασαν κατ᾽ ἐπίφλεξιν καὶ μόνον γινομένην, ἕτεροι δὲ τό τε τῆς καύσεως ὀδυνηρὸν καὶ τὴν ἐκ ταύτης οὐλὴν δεδιότες οὐχ ἧττον ἀπρεπῆ τῆς λεύκης ὑπάρχουσαν τοῖς ἐσχαρωτικοῖς ἐχρήσαντο φαρμάκοις οἷα, φασίν, καὶ τὴν οὐλὴν ὁμόχρουν ἐργαζομένοις· ἄλλοι δὲ καὶ τούτων παραιτούμενοι τὴν δυσέργειαν τοῖς βάμμασιν ἐχρήσαντο τῆς παρ᾽ αὐτὰ μᾶλλον ἀπάτης ἀλλ᾽ οὐκ ὠφελείας φροντίσαντες· οὓς πλέον ἁπάντων παραιτητέον διὰ τὴν ταχεῖαν τοῦ πάθους παλιγγενεσίαν. χρηστέον τοίνυν ταῖς ὑποτεταγμέναις δυνάμεσιν· ἀδάρκης, κάχρυος, θείου ἀπύρου ἴσα, ἕκαστον κόψας καὶ σήσας ἰδίᾳ, εἶθ᾽ ὁμοῦ μετ᾽ ὄξους λειοτριβήσας ἐφ᾽ ἱκανὰς ἡμέρας ἐν ἡλίῳ κατάχριε, μὴ ἀθρόως, ἵνα μὴ ἑλκωθῇ ὁ χρώς· προελθόντος δὲ χρόνου προσβάλλεται βραχύ τι ἐλλεβόρου καὶ κηκῖδος ὁμοίως.

3 Ἄλλο. συκῆς μελαίνης τοὺς ἀκρεμόνας βρέξον ὄξει καὶ λειοτριβήσας μῖξον ἀφονίτρου, θείου ἀπύρου, μυρίκης καρποῦ ἴσα, προεκνιτρώσας δὲ κατάχριε καὶ ἡλίαζε φυλασσόμενος, μὴ ἑλκωθῇ.

ὁ δὲ Ἀρχιγένης τοῖς φύλλοις τῆς συκῆς ἀσβέστου τὸ αὔταρκες μίξας ὁμοίως ἐκέχρητο· ἢ παρατρίψας, φησί, τὰς λεύκας ἐλλεβόρῳ λευκῷ, ἕως συνιδρώσασαι ὁμόχρους γένωνται τῷ ἄλλῳ σώματι, κατάχριε

22—29 *cf. Aëtius XIII 133*

2 ἴσον *om.* E ἴσῳ *om.* FG 5 χρώματος FK 7 διαγνώσεις] διάγνωσίς ἐστιν D ἰστέον *om.* D τοιάδε D βελόνην D 10 ἐρύῳ F 11 χρῶς D σχήματος D 12 καὶ τὰς] DK: -ς *ins.* M: καὶ τὰ ABEFG: κατὰ H πλείονας K δὲ *om.* H κατειληφυῖα AG 13 τῶν ὀλίγα] D, *e corr.* M: τῶν ὀλίγας ABEGHK: *om.* F 15 μόνην FH 16 τε *om.* K 18 ἐργαζόμενα M 20 ἀπάτης *om.* K 23 ἕκαστα K καὶ σήσας *om.* K εἶτα DFG 25 δὲ] δὲ τοῦ A πρόσβαλλε K τι] τι καὶ λευκοῦ D 27 βρέχε D: βρέξον ἐν E 28 ἀφρονίτρου K ἐκνιτρώσας K: καὶ προεκνιτρώσας D δὲ *om.* D 31 ἐκέχρητο] χρῶ K 32 συνιδρώσασαι] συνιδρώσας καὶ G ὁμόχροοι *e corr.* D

Cινωπίδι ἢ Μηλιάδι ἢ βελόναις cυνεcπειραμέναις κατακεντήcαc, ἕωc αἱμάξωcι, κατάχριε Cινωπίδι μετ' ὄξουc ἢ προαποcμήξαc, ὡc εἴρηται, κατάχριε τῆc cυκῆc ὀπῷ προcφάτῳ καὶ τῷ φύλλῳ αὐτῆc ἐπὶ ποcὸν παράτριβε.

ϛ'. Περὶ ἀλφῶν λευκῶν τε καὶ μελάνων.

Ἡ τῶν ἀλφῶν γένεcιc ὁμοειδήc ἐcτι ταῖc λεύκαιc, ἀλλ' ἐκεῖναι 1
μὲν ἄχρι βάθουc τὸν χρῶτα τρέπουcιν, ὡc καὶ τὰc τρίχαc λευκὰc ἐκφύεcθαι, οἱ δὲ ἀλφοὶ ἐπιπολῆc τοῦ δέρματόc εἰcιν, πλὴν ὅτι καὶ αὐτοὶ χρονίζοντεc ἄχρι βάθουc χωροῦcιν, ὡc καὶ τὰc τρίχαc λευκὰc φύειν διὰ τὸν ὑποκείμενον χυμόν· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ φλεγματικοῦ χυμοῦ λευκοὶ γίνονται, μέλανεc δὲ ἀπὸ τοῦ μελαγχολικοῦ. κοινῶc μὲν οὖν ἀμφοτέροιc ἁρμόζει πεπλυμένη τίτανοc ὕδατι λυθεῖcα ἢ δρακοντίου ῥίζα cὺν ὄξει καταπλαccομένη· ὁμοίωc ἐλλέβοροc ἑκάτεροc, θέρμων πικρῶν ἀφέψημα καταντλούμενον καὶ τὸ ἄλευρον αὐτῶν καταπλαccόμενον δι' ὄξουc ἢ ὀξυμέλιτοc, καππάρεωc τῆc ῥίζηc ὁ φλοιὸc cὺν ὄξει, κρίνου ῥίζα μετὰ μέλιτοc, κρόμυον cὺν ὄξει καταχριόμενον ἐν ἡλίῳ, κροκοδείλου χερcαίου κόπροc, ὁμοίωc καὶ ἡ τῶν ψάρων, ὅταν ὄρυζαν μόνην ἐcθίωcιν, cηπέαc ὄcτρακα καυθέντα. cύνθετον δὲ τοῦτο· ἀλκυονίου' νίτρου ἀνὰ Γ° β̄, ἐλλεβόρου λευκοῦ, θείου ἀπύρου ἀνὰ Γ° ᾱ, ἔνιοι δὲ καὶ cφέκληc κεκαυμένηc.

Ἄλλο. θείου ἀπύρου, νίτρου ἀφροῦ ἀνὰ < δ̄, κάχρυοc κόκκουc 2
ζ̄, λείου μετ' ὄξουc· μόνον δὲ χρῖε τὸν ἀλφὸν μηδὲν μολύνων τοῦ ἀπαθοῦc, ξηρανθὲν δὲ ἔκκλυζε ὕδατι ψυχρῷ.

Ἄλλο. ἀλεύρου θερμίνου, κηρύκων κεκαυμένων, νίτρου ἀνὰ χοίνικα, ἐλλεβόρου λευκοῦ < η̄· ξηρῷ cμάcθω.

Ἄλλο. ὀροβίνου ἀλεύρου λι. β̄, εὐζώμου cπέρματοc, ἀμυγδάλων πικρῶν, cικύου ἀγρίου ῥίζηc ἀνὰ λι. ᾱ· οἰνομέλιτι cυλλεαίνων ἐπίχριε καὶ μετὰ ὡριαῖον διάcτημα ἀποcπόγγιζε. ποιεῖ καὶ πρὸc ἐφήλειc καὶ ἰόνθουc καὶ cπίλουc.

ϛ' *Oribasius, Synops. VII 48; Ad Eunap. III 58; cf. Aëtius XIII 132*
18—20 *Oribasius vol. IV 594, 19* 26—28 *ib. IV 595, 17*

1 ἢ . . . Cινωπίδι *(2)*] *post lin. 4 coll.* G *add.* μετ' ὄξουc Μηλιάδι] μηδιάδι BDEGHM: μιδιάδι AFK cυνεπειραμέναιc F, *in ras.* D κατακεντήcαc] καὶ κεντήcαc K 3 τῆc *om.* F ἐπὶ ποcὸν] ἐπίπαcον H: ἐπιπάcων F: ἐπιπάccων D 7 τὰc *om.* DFG λευκὰc] DFGKB³: *om.* ABEHM: ὁμοίαc *supra scr.* M² φύεcθαι D: φαίνεcθαι F 9 φυῆναι D 10 διὰ *om.* K, πρὸc *mrg.* ἐκ] ἐπὶ G: ἀπὸ K λευκοὶ] DK: λευκαὶ ABEFGHM 13 ἑκάτεροc] τε ἑκάτεροc καὶ D: ἑκάτεροc δὲ F 15 τῆc] τε τῆc D 17 καὶ] δὲ καὶ DG 18 cηπίαc ADK 19 Γ° *(pr.)*] < FG δὲ] τε K 21 Ἄλλο *om.* HM: *mrg.* D³ 22 ζ̄] ξ̄ F *et in ras.* M³ 23 κλύζε DF 24 κεκαυμένων] κ/ (ε supra) *mut. in* καὶ B: καὶ F 26 ὀροβίνου ἀλεύρου] DFM³: ὀροβίνου K: ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ ABEGHM cπέρματοc] DF, *e corr.* M: *comp.* GK: cπέρμα ABEHM 27 λεαίνων D 28 ὥραc DF ἐφηλίδαc D καὶ *(tert.)* *om.* K *post* 29 *hab. p. 328, 9—18* ABGHM

3 Ἄλλο Ἀρχιγένους. συκῆς φύλλων ξηρῶν ἐν σκιᾷ, θείου, στυπτηρίας ἴσα· σὺν ὄξει κατάχριε. ἢ φύλλων συκῆς < δ̄, νίτρου < β̄, ἀλκυονίου κεκαυμένου < β̄· ὄξει κατάχριε ἐν βαλανείῳ. ἰδίως δὲ τοὺς μέλανας ἄκρως αἴρει σανδαράχη μετὰ ἡμίσους θείου, προνιτρώσας δὲ κατάχριε ἐν ἡλίῳ· τοὺς δὲ λευκοὺς χαλκάνθου, ἰοῦ ἴσα, νίτρου τὸ διπλάσιον· δίχα λίπους σμῆχε. ἢ κάχρυος, θείου ἀπύρου, ἀδάρκης ἴσα· λεάνας μετ' ὄξους σμῆχε καὶ κατάχριε· ὅταν δὲ ξηρανθῇ, λοῦε τρίβων αὐτό. ποιεῖ καὶ λευκαῖς.

4 [Ἄλλο πρὸς ἀλφοὺς λευκοὺς διὰ πείρας. θείου ἀπύρου ἐξάγια β, ἀσβέστου ζώσης λευκῆς ℥ δ̄, λευκὰ ᾠῶν ε̄, ἐλαίου ναρδίνου καὶ ὄξους βραχύ· λειοῦται τὸ θεῖον πρῶτον, εἶτα ἐπιβάλλομεν αὐτῷ τὸ νάρδινον ἔλαιον καὶ αὖθις λειοῦμεν, καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιστάζεται τὸ ὄξος, καὶ πάλιν λειοῦται· τὴν δὲ ἄσβεστον ἰδίᾳ πλύναντες καὶ ἅπαξ καὶ δὶς καὶ τρὶς ἐπιβάλλομεν τῷ θείῳ ἅμα καὶ τοῦ λευκοῦ τῶν ᾠῶν, καὶ πάλιν λειοῦμεν καὶ τὸ ἀθροιζόμενον ὑγρὸν ἀποχέομεν, σύμμετρον δὲ καταλιπόντες, ὥστε δύνασθαι χρίειν τὸ ἄλειμμα, χρώμεθα οὕτως.

Ἄλλο διὰ πείρας. θεῖον ἄπυρον, συκῆς φύλλα ξηρά, ἀφόνιτρον, ἀλκυόνιον, Κιμωλία, μυρσίνη· μετ' ὄξους χρῶ.]

ζ'. Πρὸς στίγματα ἐκ τῶν Ἀρχιγένους.

1 Τὰ δὲ στίγματα ἐξελεῖς τὸ προσεστηκὸς τῇ ἀμίδι μετὰ δριμυτάτου ὄξους καταχρίων, ἢ ἀσβέστου μέρος ᾱ, νίτρου ὀπτοῦ πυρροῦ τὸ ∟' σὺν ὕδατι ἐν ἡλίῳ κατάχριε· ὅταν δὲ ἑλκωθῇ, ὡς ἕλκος κατούλου.

ὁ δὲ Κρίτων· πρὸς τὰ στίγματα, φησί, προεκνιτρώσας τὸν τόπον κατάπλασον τερμινθίνῃ, εἶτα ἐπιδήσας ἔασον ἡμέρας ϛ̄, τῇ δὲ ζ' λύσας κατακέντησον βελόνῃ τὸ στίγμα καὶ ἀποσπογγίσας τὸ αἷμα μετ' ὀλίγον τρῖψον ἁλὶ λεπτῷ, εἶτα τὸ φάρμακον ἐπιθεὶς ἔα ἡμέρας ε̄· ἔστι δὲ λι-

23—p. 329, 2 *cf. Oribasius, Synops. III 37*

1 Ἄλλο Ἀρχιγένους *om.* F: ἄλλο A, *mrg.* ἀρχιγένους ἐν σκιᾷ *om.* D θείου] θείου ἀπύρου D 2 ἢ—8 *om.* H 2 ἢ] ἄλλο F 3 δὲ] δὲ πρὸς D μέλανας] μέλαινας AE: μὲν μέλαινας F: μέλενας G: μὲν λεάνας K 4 αἴρει] ἀρεῖ K: ὠφελεῖ D ἡμίσεος D δὲ *om.* A 5 τὸ *om.* BH 6 λίπους] λίπου BH: *comp.* F: λέπους μίξας D σμῆχε . . . ὄξους *(7) om.* G ἴσα] πίττης ἴσα D 7 λύε ADEM: *corr.* M 8 καὶ *om.* G: δὲ καὶ F 9—16] DE: *hic om.* ABHMG: *om.* FK 9 Ἄλλο] D, *mrg.* E: *om.* AB GHM ἐξάγια] ἐξ BEHM: ἐξα' D: ξ AG 10 ἐλαίου] ἐν ἐλαίῳ λύε D ναρδίνῳ D ὄξει D 11 βραχύ] *scripsi*: βραχεῖ D: βραχέως A: βραχέος BEHM: *comp.* G αὐτὸ EGH τῷ ναρδίνῳ ἐλαίῳ E 12 ἐπιστάζομεν D 13 δὲ *om.* E 14 ἅμα] ἅμα δὲ D τὰ λευκὰ D 16 τῷ ἀλείμματι D 17—18] *hoc loco* G: *cum* 9—16 *ante lin. 1 mrg. add.* B: *om.* ADEFHKM 17 Ἄλλο] ἄλλο πρὸς ἀλφοὺς G φύλλων ξηρῶν B 18 κιμολαία BG μερσύνης G: *om.* B: μερσύνη B[2] 20 ἐξελεῖς] DF: ἐξελῆς K: ἐξέλης ABEGHM προσεστηκὸς] D: προσεστηκῶς K: προεστηκὸς ABEFGHM 21 σὺν *om.* D 22 ὡς] ἑλκωθῇ K 24 κατάπλασον] AEHK: κατάπλασσον GM: κατάπλαττε DF τερεβινθίνῃ B: *om.* F λούσας BHM 26 τρίψας DG ἁλσὶ DFG: ἁλσὶν K λεπτῶς K: λεπτοῖς DF

βάνου, νίτρου, κονίας, ἀcβέcτου, κηροῦ ἀνὰ ⟨ δ̄, μέλιτος ὄγδοον· λύcας γὰρ εὑρήcεις τὸ μέλαν ἐπὶ τοῦ φαρμάκου.

2 Ἄλλο χρῖcμα. πεπέρεως ⟨ β̄, πηγάνου ⟨ δ̄, cανδαράχης ⟨ δ̄, ἀρcενικοῦ ⟨ ᾱ, μέλιτος τὸ ἀρκοῦν· κατάχριε προεκνιτρώcας καὶ τὰ ἄλλα ποιήcας ὁμοίως τῷ πρώτῳ, λύων δὲ διὰ τριῶν ἡμερῶν καὶ τὸ μέλαν ἀπομάττων αὖθις κατάχριε· αἴρει γάρ, φηcίν, ἐν ἡμέραις κ̄ ἄνευ ἑλκώcεως καὶ οὐλῆc.

Ἄλλο τὸ Κρητικὸν καλούμενον. λιβάνου ⟨ δ̄, νίτρου ⟨ β̄, χαλκάνθου ⟨ δ̄, κηροῦ ⟨ ς̄, πεπέρεως ⟨ γ̄, τιτάνου ⟨ γ̄, θαψίας ⟨ γ̄, ἀρcενικοῦ ⟨ ᾱ ∠′, cανδαράχης ⟨ γ̄, μέλιτος τὸ ἀρκοῦν· χρῶ, ὥcπερ ἐχρῶ τῷ πρὸ αὐτοῦ.

3 Ὀριβάcιος δέ φηcι· βατράχιον καταπλαcθὲν ἢ καππάρεως φύλλα τὰ cτίγματα αἴρει. εἰ δὲ διὰ βάθους ὄντα μὴ ἀφαιροῖτο, ἐπ᾽ ὀλίγου δὲ τοῦ δέρματος εἴη, ψυχρῷ καυτῆρι ἐcχαρώcας ἄφελε.

η′. Περὶ ἐξανθημάτων.

Ἐξανθήματα γίνονται παχέων χυμῶν ἐν τῷ δέρματι cφηνωθέντων καὶ πλέον κατὰ τὴν ἐπιδερμίδα πυκνὴν οὖcαν. ἐφ᾽ ὧν μὲν οὖν κἂν τῷ βάθει πλῆθος ὑπόκειται χυμῶν, τούτους πρότερον δεῖ καθαίρειν· εἰ γάρ τις μὴ πράξας τοῦτο πρότερον ἐπιχειροίη διαφορεῖν, ἐμφράξει μᾶλλον αὐτοὺς ἢ κενώcει διὰ τοῦ δέρματος. εἰ δὲ τὸ βάθος ἀπέριττον εἴη, χρὴ κενοῦν αὐτοὺς διὰ τοῦ δέρματος καὶ μὴ πόρρω περιcπᾶν βουλόμενον διὰ γαcτρὸς ἢ δι᾽ ἐμέτων κενῶcαι, ἀλλὰ τήν γε θεραπείαν τῶν ἐμπεπλαcμένων τῷ δέρματι χυμῶν διὰ τῶν ἐκπυριώντων τε καὶ θερμαινόντων ποιητέον, καὶ μάλιcτα, ὅταν πλατέα τυγχάνῃ τὰ ἐξανθήματα· ἐπὶ ψυχρῷ γὰρ ἱκανῶς καὶ παχεῖ χυμῷ τὰ τοιαῦτα γεγένηται. δάφνης οὖν φύλλων ἁπαλῶν καὶ πηγάνου καὶ μάννης ἴcον ἑκατέρου τρίψας καὶ λιβανωτὸν μετ᾽ ἐλαίου διεὶς ἐπάλειφε, ἢ cεῦτλον ἁπαλὸν ἑψήcας καὶ τρίψας κατάπλαccε, ἢ κηροῦ ⟨ η̄, θείου ἴcον, ἁλὸς ⟨ ς̄, τὰ ξηρὰ τρίψας καὶ ἐπιχέας ἐλαίου κοτύλης ∠′ πάντα ὁμοῦ ἕψε καὶ γενομένῳ ἐμπλάcτρῳ χρῶ· προcεδρεύειν δὲ τῇ ἑψήcει. ἀγαθὸν cφόδρα τὸ φάρμακον.

3—4 *Aëtius VIII 12* 12 Ὀριβάcιος] *Synops. VII 21* η′ *Oribasius, Synops. VII 7; Ad Eunap. III 21*

1 ὄγδοον] η̄ AE 3 ⟨ δ̄ *(pr.) om.* D ⟨ *(tert.)*] ἀνὰ ⟨ D 4 ἀρκοῦν] ἀρκοῦν μίξας D 5 τῷ πρώτῳ *om.* K 8 Κρητικὸν] DGHK, *e corr.* M: κριτικὸν ABEFM 9 ς̄] ε̄ D: δ̄ F ⟨ γ̄ *(pr.) om.* DK τιτάνου ⟨ γ̄, θαψίας ⟨ γ̄ *om.* F ⟨ *(quart.)*] ἀνὰ ⟨ D θαψίας . . . cανδαράχης ⟨ γ̄ *(10) om.* D 10 χρῶ] μίξας χρῶ D ἐχρῶ τῷ] *scripsi*: τῷ D: ἐχρῶ ABEFGHKM 16 γίνεται FK: γίγνεται D 17 ἐπιδερματίδα DF 18 τούτοις G: τούτου F 20 εἰ . . . δέρματος *(21) om.* K, *mrg.* D 24 τυγχάνῃ] εἴη A 25 γεγένηται] *in ras.* D: γεγέννηται B: γίνεται K: γίγνεται F 26 ἴcον] DGHK: ἴcων ABEM: ἴcα F 27 καὶ . . . τρίψας *(28) om.* H, *post* 28 κατάπλαccε *coll.* D *add.* κατάπλαττε 28 ἴcα D: ⟨ η̄ G ἁλῶν F ς̄] η̄ G: ς̄ καὶ E 29 ∠′] τὸ ∠′ DF ἕψει D 30 ἑψήcει] ἑψήcει δεῖ D cφόδρα] γὰρ cφόδρα D

θʹ. Περὶ ἐπινυκτίδων.

Αἱ ἐπινυκτίδες ἑλκύδριά εἰσιν ἀπὸ ταὐτομάτου ἐξανθοῦντα, φλυκταινοειδῆ, ὑπέρυθρα, ὧν ἐκρηγνυμένων ἰχὼρ ὕφαιμος ἀπορρεῖ. ταῦτα τῆς μὲν ἡμέρας οὐ πάνυ ἐνοχλεῖ, νυκτὸς δὲ ἐπώδυνά ἐστι μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ ἕλκος. ὀπὸν οὖν σιλφίου ὕδατι διεὶς ἐπιτίθει· ξηραίνει γὰρ ἄνευ δήξεως· ἢ κώνειον ἐκλεάνας ἐπιτίθει ἢ κράμβην ὠμὴν μεθ' ὕδατος ἢ σέλινον μετὰ ἀλφίτου τρίψας κατάπλασσε ἢ ὑοσκυάμου φύλλα μετὰ μέλιτος τρίψας ἐπιτίθει ἢ στρύχνον καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ κορίου χλωροῦ, ἢ ἐλαίας φύλλοις ἑφθοῖς μετὰ ὕδατος χρῶ, ἢ σταφίδας ἐκγιγαρτισθείσας λείας σπληνίῳ ἐπιπλάσας ἐπιτίθει ἢ ἀδίαντον τρίψας μετὰ μέλιτος. φυλακτέον δὲ τὴν τῶν δριμέων καὶ ὀξέων καὶ ἁλυκῶν προσφορὰν καὶ πυρίαν καὶ λουτρὸν καὶ ἥλιον.

ιʹ. Περὶ φλυκταινῶν.

1 Τὰς δὲ μὴ ῥηγνυμένας αὐτομάτως φλυκταίνας, ἐπωδύνους δὲ γινομένας, ὀξείᾳ βελόνῃ τιτρᾶν προσήκει καθ' ὑπόρρυσιν, εἶτα ἐκθλίβειν πράως τὸ ὑγρὸν τὸ δέρμα τὸ προκείμενον ἐῶντα· κἂν πληρωθῇ μύσαντος τοῦ τραύματος ἡ φλύκταινα, πάλιν δεῖ τιτρᾶν ὁμοίως καὶ ἐκθλίβειν, καὶ φυλάττειν τὸ δέρμα προσταλέν, ἄχρις ἂν ἀπουλωθῇ τὸ ὑπ' αὐτὸ εἱλκωμένον. πρὶν μὲν οὖν ἐκραγῆναι τὰς φλυκταίνας ἑφθῷ φακῷ λείῳ μεθ' ὕδατος κατάπλασσε ἢ ῥοιᾶς ῥαβδία χλιαίνων ἐπὶ τέφρας θερμῆς προστίθει καὶ κατόπτα τοὺς τόπους. ἐὰν δὲ ἐκραγῶσι καὶ ἕλκος γένηται, στέαρ ὕειον τήξας καὶ λιθαργύρου λείας μίξας καὶ εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσας ἐπιτίθει ἢ κρίνου ῥίζαν ἑψήσας ἐν ὕδατι καὶ τρίψας μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθει.

2 Πρὸς ἐπινυκτίδας καὶ φλυκταίνας.

Λιθάργυρον καὶ θεῖον ἄπυρον ἴσα μετ' ὄξους καὶ μυρσίνου λείου γλοιώδει ἐπιχρίσει μετ' ἐλαίου καὶ οἴνου. ποιεῖ πρός τε ταῦτα καὶ θερμὰ ἐκβράσματα καὶ περιζέματα καὶ ἀχῶρας ἀρχομένους τε δοθιῆνας καὶ κατακαύματα τό τε διὰ μολυβδαίνης καὶ τὸ δι' ᾠῶν σκευαζόμενον φάρμακον.

1—6 *Oribasius, Coll. XLIV 20; Synops. VII 37; cf. Aëtius XIV 61* 7—12 *Oribasius, Synops. VII 42; Ad Eunap. III 54* ιʹ 1 *Oribasius, Ad Eunap. III 23; Synops. VII 9* ιʹ 2 *Oribasius vol. IV 615*

4 μὲν *om.* G δὲ] DFGK: γὰρ ABEHM 5 ἐπίχριε A ξηραίνει . . . ἐπιτίθει *(6) om.* E 8 αὐτὸ G: ἑαυτὸν F *et e corr.* DJ 9 μεθ' DGM ἐκγιγαρθείσας G: ἐκγιγαρτηθείσας M 10 λειώσας D διάντρον AE 12 πυριᾶν καὶ λούτρῳ καὶ ἡλίῳ D 14 δὲ] τε D γενομένους F: γενομένας K 15 προσήκει *om.* A καθ'] πρὸς AE, *mrg.* M (γρ.) ἐκθλίβειν] ἢ ἔκθλιψιν ἢ K 16 πράως τὸ] ὅλως τε K 18 ἀπουλωθὲν K 19 αὐτὸ] ABEHM: αὐτῷ DH²: αὐτοῦ FGK εἱλκωμένον] G: ἡλκωμένον ABEFHM: ἑλκωμένον K: εἱλκούμενον D 20 καταπλάσσεται K 26 λιθαργύρου AEFH: *comp.* G θείου ἀπύρου F ἴσα] μίξας F μυρσινίνου D λείου] ὀλίγον μίξας D 27 ἐπιχρίσει] *mut. in* ἐπὶ τῇ χρήσει M³ ποιεῖ] κέχρησο D: ποιεῖ δὲ FH τε πρὸς AE καὶ *(alt.)*] καὶ τὰ D 28 περιζέματι K: *comp.* G 29 τό τε] ποιεῖ δὲ καὶ τὸ D τὸ *om.* E

ιαʹ. Πρὸς τὰ πυρίκαυτα.

1 Τὰ πυρίκαυτα τῶν μετρίως ῥυπτόντων δεῖται φαρμάκων χωρὶς τοῦ θερμαίνειν ἢ ψύχειν ἐπιφανῶς. γῆ τοίνυν Χία καὶ Κιμωλία καὶ Κρητική, καὶ πᾶσα δὲ κούφη γῆ καταχριομένη μετ᾽ ὄξους μὴ πάνυ δριμέος ἢ ὕδατος μιγνυμένου ποιεῖ καλῶς καὶ κωλύει φλυκταινοῦσθαι, καὶ ᾠὸν ὅλον ὠμὸν παραχρῆμα ἐπιτιθέμενον ἀναλαμβανόμενον ἐρίῳ μαλακῷ· καὶ γὰρ ἐμψύχει μετρίως καὶ ἀδήκτως ξηραίνει. καὶ μέλανι δὲ γραφικῷ περίχριε ἢ λιβανωτῷ ὕδατι διειμένῳ ἢ φακῷ ἑφθῷ λείῳ ἢ ὀρόβῳ κατάπλασσε. πρὸς δὲ τὰ ἀφ᾽ ὕδατος θερμοῦ κατακαύματα, πρὶν φλυκταίνας γενέσθαι, ἐλαιῶν ἁλμάδων ὕδωρ συνεχῶς κατάντλει καὶ αὐτὰς τὰς ἁλμάδας μετὰ ἀλφίτου λείας κατάπλασσε ἢ στυπτηρίαν σχιστὴν τρίψας μετ᾽ ὄξους ἐπίχριε, ἢ χολῇ ταυρείᾳ μεθ᾽ ὕδατος δαψιλοῦς τετηκυίᾳ κατάχριε ἢ κονίαν στακτὴν κατάντλει γάρῳ ἢ ἅλμῃ ἢ βολβοὺς κρίνων ἢ ὑακίνθων ἢ ναρκίσσων μετὰ ῥοδίνου τρίψας καὶ ποιήσας γλοιῶδες κατάχριε. **2** ὁ δὲ Μάρκελλος σύνθετον τοῦτό φησι· ῥάκος μέλιτι δεύσας καὶ κριθαῖς ἀνακυλίσας κατάκαυσον καὶ βάλλε τῆς τέφρας < $\overline{\eta}$, ψιμυθίου < $\overline{\delta}$, βουτύρου < $\overline{\eta}$, κηροῦ < $\overline{\iota\varsigma}$, στέατος αἰγείου < $\overline{\iota\varsigma}$, ῥοδίνου < $\overline{\iota\varsigma}$. πρὸς δὲ τὰ ἤδη πεφλυκταινωμένα ῥοῦν καὶ ἄλφιτον τρίψας μετ᾽ ὄξους κατάπλασσε ἢ κονίαν ἄσβεστον κηρωτῇ μιγνὺς καὶ εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσσων ἐπιτίθει. καὶ τὸ σφαιρίον δὲ καλούμενον πρὸς ταῦτα χρήσιμόν ἐστι. τὰ δὲ εἱλκωμένα πράσοις λείοις κατάπλασσε ἢ ἀνδράχνην τρίψας μετὰ ἀλφίτων κατάπλασσε ἢ περιστερᾶς κόπρον εἰς ὀθόνιον ἐνειλήσας κατάκαυσον καὶ διεὶς ἐλαίῳ τὴν τέφραν αὐτοῦ χρῶ. θαυμαστὸν φάρμακον καὶ πίτυος ἢ πεύκης φλοιὸς ἢ ἀδίαντον ξηρὸν λεῖον ἢ μυρσίνης φύλλα κατακεκαυμένα· λεῖα ἐμπάσσεται· ποιεῖ δὲ τούτων ἕκαστον καὶ μετὰ κηρωτῆς συντιθέμενον. καὶ τὸ λαμβάνον δὲ τῆς ἐρυθρᾶς ἀγχούσης τῆς ῥίζης ξηρᾶς κοπείσης λείας Γ° $\overline{\delta}$, κηροῦ τρακτοῦ Γ° $\overline{\theta}$, ῥοδίνου Γ° $\overline{\iota\eta}$, καὶ τὸ διὰ ψιμυθίου σὺν ὀλίγῳ μυελῷ ἐλαφείῳ ἀγαθόν ἐστι φάρμακον.

ιαʹ *Oribasius, Synops. VII 6; Ad Eunap. III 20; cf. Aëtius XIV 64*

1 τὰ *om.* AEHM: *supra scr.* B 4 καὶ *om.* G μετ᾽] δι᾽ DFK
5 μεμιγμένη F 6 ὅλον] δὲ D ὠμὸν ὅλον H ὠμὸν *om.* K ἐπιτιθέμενον] ἐπιτιθέμενον ὠμὸν K 7 μετρίως] τελείως A, *corr. mrg.* (γρ.) 8 ἐπίχριε DFG ἢ *(tert.)*] καὶ D 11 ἀλφίτων D λειώσας F 12 ἐπίχριε] D: κατάχριε ABEGHKM ἐπίχριε . . . κατάχριε *(13) om.* F χολῇ ταυρείᾳ] K: χολὴν ταυρ(ε)ίαν ABDEGHM 13 τετηκυίᾳ] K: τετηκυῖαν ABDEGHM
κατάχριε *om.* D κονείᾳ στακτῇ K γάρῳ ἢ] σὺν D ἅλμῃ] DFK: ἅλμῃ κατάντλει ABEGHM 14 ὑακίνθων] DG: ὑακίνθινον K: ὑακινθίνων ABEHM: ὑακινθίνῳ F 15 καταπλ/$^{\alpha}$ G 16 βάλλε] DEFM: βάλε ABGHK 17 < $\overline{\delta}$ *om.* D < $\overline{\eta}$ *(alt.)*] ἀνὰ < $\overline{\eta}$ D < $\overline{\iota\varsigma}$ *om.* DG 18 < $\overline{\iota\varsigma}$ *(pr.) om.* DG
< *(alt.)*] ἀνὰ < DG $\overline{\iota\varsigma}$ *(alt.)*] ιβ K 20 καὶ *(pr.) om.* D 22 ἢ *(pr.)* . . . κατάπλασσε *om.* FH ἀλφίτου K 23 καὶ *om.* M αὐτῶν F: *om.* E
24 θαυμαστὸν] θαυμαστὸν γάρ ἐστι D ἢ *(pr.)*] δὲ ἢ D 25 κεκαυμένα D
ἐμπλάσσεται A: ἐμπλάσεται E 28 σὺν] δὲ σὺν D

ιβ′. Πρὸς τοὺς ὑπὸ μαστίγων πληγέντας.

Ψιμυθίου καὶ λιθαργύρου ἴσα, κηροῦ τὸ τετραπλοῦν μετὰ Σουσίνου ἢ ῥοδίνου· ὡς ἐμπλάστρῳ χρῶ· τῇ δὲ πρώτῃ ἡμέρᾳ κατ᾽ ἰδίαν τῷ Σουσίνῳ μόνῳ χρῶ. ἢ κρόκου < α̅, τραγακάνθης < α̅, ᾠὸν ὁλόκληρον χωρὶς τῶν λεπύρων ἑνώσας χρῶ. τοῖς μεμαστιγωμένοις δέρμα προβάτου νεωστὶ ἐκδεδαρμένου θερμὸν ἔτι περιτεθὲν θεραπεύει παντὸς μᾶλλον ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ καὶ νυκτί.

ιγ′. Τρίχας ἐκ κατακαυμάτων φυῆναι.

Τρίχες δὲ ἐκ κατακαύματος φύουσιν, ἐὰν συκῆς φύλλα ἐν χύτρᾳ ὀπτὰ μετὰ κηρωτῆς ἔμπλαστρον ἐπιθῇς· ἢ Καρικῆς < η̅, σαμψύχου < α̅ τρίψας μετ᾽ ἐλαίου κηρωτῆς πάχος χρῶ. ἢ λατύπης < ρ̅, λεπίδος < ι̅, μεθ᾽ ὕδατος ἀναπλάσας τροχίσκους ἔχε, ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἄνιε μέρος ἓν πρὸς η̅ μέρη κηρωτῆς.

14 ιδ′. Πρὸς ἀποσύρματα.

1 Ἐπὶ δὲ τῶν ἀποσυρμάτων καὶ τῶν ἐπιπολαίων ἑλκῶν ταῖς πρώταις ἀποστύψας ἢ οἴνῳ ἢ ὄξει ἢ ὀξάλμῃ ταῖς ἑξῆς εἰς ἀπούλωσιν χρῶ ταῖς τε λιπαραῖς καὶ τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων ταῖς τρυφεραῖς. ἄκρως δὲ ποιεῖ τοῦτο· ψιμυθίου μέρος α̅, ἀμμωνιακοῦ τὸ ∠′, μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν· λεάνας ἐν ὕδατι τὸ ἀμμωνιακὸν μῖξον τὸ ψιμύθιον παραχέων τὸ μύρσινον καὶ χρῶ λιπαρᾷ· ἢ λατύπῃ καλῶς πεπλυμένῃ λεπίδα χαλκοῦ πρόσμιξον καὶ μυρσίνῳ λεάνας χρῶ, ἢ κιμωλίαν καὶ λιθάργυρον μετ᾽ οἴνου καὶ κικίνου καὶ μυρσίνου λεάνας χρῶ.

2 Πρὸς παρασύρματα καὶ ἀποτρίμματα καὶ χρόνια ἕλκη καὶ πρεσβυτικοὺς καὶ ἁπαλοὺς χρῶτας.

Λιθαργύρου χρυσίτιδος < ν̅, κηροῦ < κ̅, ῥητίνης ξηρᾶς πευκίνης < ιβ̅, ἐλαίου κοτύλην α̅ ∠′· τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ἔλαιον ἑψήσας ἐπίβαλε τὰ λοιπὰ καὶ σπαθίσας ἢ καὶ μαλάξας ἐν θυείᾳ χρῶ. τὸ δὲ ἀπο-

5—7 *Oribasius, Synops. VII 14. Aëtius XIV 65*

1 *Cap.* ιβ′ *et* ιγ′ *permutat* F 2 τὸ] τε τὸ D: *om.* H 4 μόνῳ] *mrg.* H: *om.* F τραγακάνθου E 5 λεπύρων] D: ὀρόβων ABEGHKM: θρόμβων F τοῖς] τοῖς δὲ F δέρμα] δὲ δέρμα D 6 ἐκδαρὲν F θεραπεύει *om.* D 7 νυκτί] νυκτὶ λυσιτελεῖ D 8 φῦναι F 9 δὲ] DFGK: *om.* ABEHM φύονται D φύλλα συκῆς D 10 ἐμπλάστρου D ἐπιθῇς] D: ἐπιθεὶς K: ἐπιθήσῃς AEGHM: ἐπιθήσεις B: ἐπιθείσῃς F ἢ] ἄλλο D σαμψύχου < δ̅ καρικῆς < η̅ D 11 ἢ . . . κηρωτῆς (13) *om.* F 12 τροχίσκους] τριάκοντα τροχίσκους D ἀνίει μ/υ D 15 ταῖς πρώταις] πρῶτον G: ταῖς πρώταις ἡμέραις D 16 ἢ (*pr.*) *om.* DG ἢ (*sec.*) *om.* G 18 μέρος] μ/υ D: γ/8 F τὸ *om.* B μυρσινίνου D, *ut solet* 19 μῖξον *om.* E 20 λιπαρῷ FM καλῶς πεπλυμένῃ] GK: καλῶς πεπλυμμένῃ D: καλῶς πεπλημμένῃ F: *om.* AB EHM 23 ἀποσύρματα DF παρατρίμματα F 26 κοτύλιν F: κ° ABDE GHKM ἐπίβαλλε D

cυρὲν δέρμα οὐ χρὴ τῶν ἑλκῶν ἀποτέμνειν, ἀλλ᾽ ἐπάγειν τὸ φάρμακον καὶ ἐπιτιθέναι· κολλᾶται γὰρ οὕτω, εἰ καὶ μελανθὲν εἴη, γυμνωθείϲηϲ δὲ τῆϲ ϲαρκὸϲ δύϲκολοϲ ἡ ἐπούλωϲιϲ δακνομένου καὶ ῥυπουμένου τοῦ ἕλκουϲ. ἀφλέγμαντα δὲ τηρεῖ τὰ ἀποϲύρματα ῥοῦϲ ἐρυθρὸϲ καταπλαϲϲόμενοϲ λεῖοϲ ϲὺν μέλιτι ἢ ϲχοίνου κόμη καυθεῖϲα καὶ ϲὺν μέλιτι ἐπιτεθεῖϲα.

Πρὸϲ ἀποϲύρματα καὶ μαϲτιγωθένταϲ καὶ περιθλάϲειϲ ἄρθρων ἀνώδυνον. 3

Λιθαργύρου, ψιμυθίου ἀνὰ ℥ ι̅, κηροῦ ℥ ϛ̅, ἐλαίου καθαροῦ ἢ ῥοδίνου λι. α̅ ∠′, ἀμύλου ℥ β. ποιεῖ δὲ πρὸϲ τὰ αὐτὰ καὶ τὸ πιλάριον τὸ δι᾽ ἑλκύϲματοϲ καὶ ἡ δι᾽ ᾠῶν ὁμοίωϲ.

ιε′. Περὶ μυρμηκιῶν καὶ ἀκροχορδόνων.

Ἑκάτερον τούτων ἐπανάϲταϲίϲ ἐϲτιν τοῦ δέρματοϲ μικρὰ τυλώδηϲ, περιφερὴϲ κατὰ τὸ πλεῖϲτον· ἀλλ᾽ ἡ μὲν μυρμηκία πλατεῖαν ἔχει τὴν βάϲιν καὶ πρὸϲ τὰϲ ἀποϲφίγξειϲ ὁμοίαν αἴϲθηϲιν ἐμποιεῖ δήγμαϲι μυρμήκων, ἡ δὲ ἀκροχορδὼν ϲτενὴν ἔχει τὴν βάϲιν, ὡϲ δοκεῖν ἐκκεκρεμάϲθαι ἄκρῳ χορδῆϲ ὡμοιωμένη. τούτουϲ τοίνυν τοὺϲ ὄγκουϲ αἴρει ἐλατήριον μετὰ ἁλῶν ἐπιτεθέν, λιβανωτὸϲ μετ᾽ ὄξουϲ, ὄλυνθοι μετ᾽ ὄξουϲ καὶ ἀλεύρου καὶ νίτρου, ὀπὸϲ ϲυκῆϲ ἐπιχριόμενοϲ, ὁμοίωϲ δὲ καὶ τιθυμάλλου, ϲμαρίδοϲ κεφαλὴ ταριχηρὰ καυθεῖϲα, ἰὸϲ μετὰ θείου ἀπύρου καυθείϲ, ὠκίμου φύλλα μετὰ χαλκάνθου, κληματίδων ἔτι χλωρῶν καιομένων τὸ ἀποϲτάζον, προβατεία κόπροϲ μετ᾽ ὄξουϲ, τράγου χολὴ ἐπιχριομένη, ἡλιοτροπίου τοῦ μεγάλου ὁ καρπὸϲ ϲὺν οἴνῳ καταπλαϲθείϲ, πήγανον μετὰ νίτρου καὶ πεπέρεωϲ, νίτρον ϲὺν οὔρῳ ἀφθόρου, κόπροϲ βοὸϲ ἀγελαίαϲ ἐν ὄξει.

ιϛ′. Περὶ γαγγλίου.

Cυϲτροφὴ νεύρου τὸ γαγγλίον ἐϲτὶν ἐκ πληγῆϲ ἢ κόπου γινόμενον ἐν πλείοϲι μὲν τοῦ ϲώματοϲ μέρεϲιν, μάλιϲτα δὲ κατὰ τὰ κινούμενα, οἷον χεῖραϲ ἄκραϲ καὶ πόδαϲ. ἐφ᾽ οὗ ὁ μὲν Ἀρχιγένηϲ φηϲίν· ἄϲβεϲτον

4—5 *cf. Aëtius XIV 66* 9—11 *Oribasius, vol. IV 608* ιε′ *cf. Aëtius XIV 4* 17—25 *cf. Oribasius, Synops. VII 43; Ad Eunap. III 55; vol. IV 622* ιϛ′ *cf. Aëtius XV 9* 26—29 *cf. Oribasius, Coll. XLV 9*

2 εἰ καὶ] κἂν DF 3 ἀπούλωϲιϲ D 9 ἢ ῥοδίνου *om.* K 11 καὶ ἡ] ἢ τὸ D 14 ἔχειν K 15 ἀποϲφίγξειϲ] D: ἀποψήξειϲ ABM: ἀποψίξηϲ H: ἀποψίξειϲ H[3]: ἀποψύξειϲ GK, *e corr.* J, *mrg.* H[2]: ἀποδείξειϲ E: ἀποκνήϲειϲ F δήγμαϲιν AEH: δῆγμα τοῦ G μυρμήκων] μύρμηκοϲ τοῦ ζώου ἀφ᾽ οὗ καὶ ὠνόμαϲται G 16 δὲ] δι᾽ F ἀκροχορδόνων FK δοκεῖ K ἐκκρέμαϲθαι FK: ἐκρεμάϲθαι D 17 ὁμοιουμένη D 18 λιβανωτοὺϲ E: λιβανωτὸὺϲ A 24 μετὰ νίτρου] μετ᾽ οἴνου K πέπερ K νίτρου DM 27 κόπου] *e corr.* M: *corr. ex* κόπρου K: κρούϲματοϲ *in ras. min.* A[2] 28 κατὰ] περὶ D: καὶ *eras.* K

μετὰ στέατος χηνείου καὶ τερμινθίνης ἐπιτίθει· Πόλλης δὲ τῷ δι' ἀχάτου λίθου φαρμάκῳ χρῆται· Ὀριβάσιος δὲ τούτῳ· ψιμυθίου, πιτυίνης, ἐλαίου παλαιοῦ ἀνὰ κεράμιον α̅, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, χαλβάνης ἀνὰ ℥ α̅, κηροῦ ℥ δ̅· ἢ μολύβδινον διcκάριον, φηcί, παχύτερον, ὡc οἱ cπόνδυλοι, μεῖζον τοῦ γαγγλίου ἐπιτίθει καὶ δέcμει· τῷ βάρει γὰρ διαλύει αὐτὸ ἐν χρόνῳ πλείονι. καὶ ἡμεῖc δὲ τούτῳ χρώμεθα.

ιζʹ. Περὶ φλεγμονῆc.

1 Κοινῶc μὲν τοὺc θερμοὺc ἅπανταc καὶ ὀδυνηροὺc μετὰ φλογώcεωc ὄγκουc φλεγμονὰc προcαγορεύειν εἰώθαcιν· παρὰ δὲ τὴν ἐργαζομένην αὐτοὺc ὕλην διάφορον ὑπάρχουcαν καὶ τούτων τὴν διαφορὰν ἐξαλλάττεcθαί φαcιν· αἵματοc μὲν γὰρ χρηcτοῦ καὶ cυμμέτρου τῷ πάχει ῥυέντοc εἴc τι μόριον ἀθρόωc καὶ διὰ τὸ πλῆθοc cφηνωθέντοc τὴν ἰδίωc προcαγορευομένην γίνεcθαι φλεγμονήν, χολῆc δὲ ξανθῆc κατά τι μόριον ἱcταμένηc ἕρπητα, αἵματοc δὲ καὶ χολῆc ἅμα ξανθῆc ἐπιρρυέντων τὸ ἐρυcίπελαc cυνίcταcθαι. ὅταν δὲ τὸ ἐπιρρέον αἷμα θερμὸν ἱκανῶc ᾖ καὶ παχύ, τοὺc ἄνθρακαc ἐργάζεcθαι πέφυκεν.

2 οὐκοῦν ἀπὸ τῆc ἰδίωc ὀνομαζομένηc φλεγμονῆc ἀρκτέον ἐπὶ πολλῶν ἀεὶ cυμβαινούcηc, ἥτιc ὄγκοc ἐcτὶν ἐνερευθὴc καὶ ὀδυνηρὸc καὶ ἀντίτυποc καὶ θερμὸc ἐξ αἵματοc, ὡc ἔφην, χρηcτοῦ τὴν γένεcιν ἔχων, ποτὲ μὲν ἐξ ὅλου τοῦ cώματοc φερομένου, ποτὲ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ μορίῳ πλεονάcαντοc, ὡc μὴ cτέγεcθαι πρὸc τῶν ἀγγείων ἀλλὰ διεκπίπτειν δροcοειδῶc εἰc τὰc μεταξὺ κενὰc χώραc. καὶ τρώcεcι δὲ πολλάκιc καὶ κατάγμαcιν ἕλκεcί τε καὶ ἑτέροιc πλείοcιν ἔξωθεν αἰτίοιc τοῦτο τὸ πά-
3 θοc ἕπεται. ἐπειδὰν οὖν ἐξαίφνηc φλεγμήνῃ τι μόριον ἄνευ τοῦ προηγήcαcθαι φανερὰν αἰτίαν, ὅλου δὲ τοῦ cώματοc ἐπιπέμποντοc τῷ μέρει, τὸ μὲν ὅλον δεῖ κενοῦν διὰ φλεβοτομίαc, αὐτὸ δὲ τὸ φλεγμαῖνον ἐπιβρέχειν τε καὶ καταπλάττειν μὴ τοῖc θερμαίνουcι καὶ ὑγραίνουcιν ἀλλὰ τοῖc ἀπωθεῖcθαι μὲν τὸ ἐπιρρέον δυναμένοιc, τὸ δὲ ἤδη περιεχόμενον ἐν τῷ πεπονθότι κενοῦν. καταπλάττειν οὖν τῷ δι' ἀειζώου καὶ λεμμάτων ῥοιᾶc ἑφθῶν ἐν οἴνῳ κηροῦ τε καὶ ἀλφίτων cυγκειμένων. ὀδύνηc μὲν οὖν cφοδρᾶc οὐκ οὔcηc τούτῳ τε καὶ τοῖc τοιούτοιc χρη-

2—4 *Aëtius XV 9* 4—6 *Oribasius, Coll. XLV 10; Synops. VII 44*
ιζʹ 3—4 *Oribasius, Synops. VII 25; cf. Aëtius XIV 31*

1 τερεβινθίνηc BDF Πόλληc] πολλῆc HKM: πόληc G, *e corr.* B: πόλλιc AD: πόλιc E: πολοῖc F δι'] DK: διὰ τοῦ ABEFGHM 2 χρηcτέον D τοῦτο DK: ταῦτα F 3 κεράμιον] *comp.* ABEGHK: ‹ D: ℥ MH³: λι. F α̅] α̅ κηροῦ ℥ δ̅ K ἀμμωνιακοῦ ... ℥ α̅ *om.* F 4 κηροῦ ℥ δ̅ *om.* K μολύβδινον] DGK: μολίβδινον ABEFHM 6 καὶ ἡ ὀξυρὰ καὶ μαcτιχηρά *add. mrg.* H²M³ 11 φηcι F: φηcιν *e corr.* B μὲν *om.* G γὰρ] *supra scr.* M: γὰρ καὶ K 12 τὴν] *corr. ex* τὴν δὲ K 14 ξανθῆc χολῆc ἅμα F: χολῆc ξανθῆc ἅμα K τὸ *om.* K 17 ἀπὸ] καὶ ἀπὸ K: ἤγουν καὶ λίπον *mrg.* B³ 18 ἐρευθὴc G 24 φλεγμαίνοι DF τι] τὸ FK 29 τῷ δι'] D: τὸ δι' F: τοῦ ABEGHKM 30 κηροῦ] καὶ ῥοῦ D cυγκειμένων] FK: cυγκεικένῳ D: cυγκειμένου ABEGHM 31 οὖν] ABGHM: *om.* DEFK τε] DFK: δὲ AE: *ras.* H: *om.* BGM τοῖc τοιούτοιc] AEFGD, *mrg.* B³: τῆc ὀδύνηc BK: τῆc ὀδύνηc τοῖc τοιούτοιc HM

στέον· σὺν ὀδύνῃ δὲ μείζονι τοῦ μορίου ῥευματισθέντος μηδὲ οὕτως μὲν ὕδωρ θερμὸν ἢ ἔλαιον προσφέρειν ἢ τὰ διὰ τῶν ἀλεύρων καταπλάσματα· πολέμια γὰρ ταῦτα πάντα ταῖς ῥευματικαῖς διαθέσεσι· παραμυθεῖσθαι δὲ τὸ σφοδρὸν τῆς ὀδύνης τῷ διὰ γλυκέος καὶ ῥοδίνου καὶ κηροῦ βραχέος ἐρίοις ῥυπαροῖς οἴσυπον πολὺν ἔχουσιν· ἀναλαμβάνονται δὲ καὶ προσφέρονται θέρους μὲν ψυχρά, χειμῶνος δὲ χλιαρά, περιλαμβάνοντα καὶ τοὺς ἀνωτέρω τόπους τῶν πεπονθότων μορίων, σπόγγῳ βραχέντι οἴνῳ αὐστηρῷ ἢ ὀξυκράτῳ ψυχρῷ. παραμικτέον δὲ 4 τοῖς καταπλάσμασι καὶ τὰς πρὸς τοῦτο χρησίμους πόας. ἑλξίνη τοίνυν πρὸς πᾶσαν φλεγμονὴν ἁρμόττει ἐν ἀρχῇ τε καὶ ἀναβάσει, γλαύκιον ὁμοίως, ἀτράφαξυς καὶ μαλάχη θρίδαξ τε καὶ κολοκύνθη πρὸς τὰς θερμὰς ἐπιπλαττόμεναι. ποιοῦσι καὶ τρίβολοι ἀμφότεροι πρὸς τὰς ἐκ ῥεύματος φλεγμονάς, κράμβη δὲ πρὸς τὰς σκληρυνομένας. παραλλαγῆς δὲ ἐπὶ τούτοις γενομένης καὶ πύου μὴ ὑποπίπτοντος τῷ διὰ χαλκίτεως ἐμπλάστρῳ φαρμάκῳ θεραπεύειν ἤ τινι τῶν ὁμοίων τῶν πρὸς τὰ ῥεύματα ποιούντων, καθαρὸν δὲ ἔριον οἴνῳ βεβρεγμένον αὐστηρῷ ἔξωθεν ἐπιβάλλειν τοῦ φαρμάκου. τούτῳ μὲν οὖν ἰάσῃ τῷ τρόπῳ τὰς ἐπὶ ῥεύματι φλεγμονάς· τὰς δὲ ἐπί τινι προφάσει συνισταμένας ὑγραίνων καὶ θερμαίνων οὐ βλάψεις, κἄν ποτε χρεία γένηται ἀποσχάζειν αὐτάς, δεόντως αὐτὸ ποιήσεις· τὰς δὲ ἐπὶ ῥεύματι φλεγμονὰς ἀποσχάσας, καὶ μάλιστα ἐν ἀρχαῖς, αἴτιός τινος κακοῦ μεγάλου γενήσῃ τῷ πάσχοντι.

ιη΄. Περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ σώματος ἀποστημάτων.

Ἐὰν μὴ δυνατόν σοι φαίνοιτο κωλυθῆναι τὴν ἐκπύησιν, ἄρτον 1 ἑψήσας ἐν ὑδρελαίῳ κατάπλασσε ἢ κρίθινον ἄλευρον παραπλησίως σκευαζόμενον· καταντλείσθω δὲ ὕδατι τὸ μόριον ἀλθαίας ῥίζης ἑψηθείσης. ὅταν δὲ δυσεκπύητος ὁ ὄγκος ἢ δυσδιαφόρητος ᾖ, τῷ διὰ τῶν ἰσχάδων καταπλάσματι χρήσῃ· δεῖ δὲ γλυκείας καὶ λιπαρὰς τὰς ἰσχάδας ἕψοντας κατατήκειν ἐν ὕδατι καὶ ποιεῖν ὅμοιον τὸ ὕδωρ μέλιτι λεπτῷ καὶ προσβάλλειν κρίθινον ἄλευρον· καὶ εἰ διαφοροῖτο μὲν ὁ ὄγκος, ἐνδεέστερον δέ, ταῖς ἰσχάσιν συνεψεῖν ὕσσωπον ἢ ὀρίγανον, εἰ δὲ ἐπιτεῖναι βουλη-

9—13 *Oribasius, Coll. XLIV 1; Synops. VII 24; Ad Eunap. III 41*
ιη΄ 1—2 *Oribasius, Synops. VII 28; Ad Eunap. III 43; cf. Coll. XLIV 4. Aëtius XIV 32*

1 δὲ *om.* K 2 ὕδωρ θερμὸν] DFK: θερμὸν ὕδωρ ABEGHM 3 πάντα *om.* FK 4 γλυκέως FHK καὶ *(pr.)*] καὶ διὰ AE 5 ἐρίοις] ἐρίοις τε D ῥυπαροῖς *om.* D οἴσυπον] G: οἰσυπηροῖς D: πάνυ ὑσυπηροῖς F: οἴσοπον H: ὕσσωπον ABEKM πολλὴν AE: ὕσωπον πολὺ F ἔχουσιν] ἔχουσι ῥύπον D 6 μὲν *om.* K 7 περιλαμβάνοντα] περιλαμβάνειν δὲ δεῖ D 8 ψυχρῷ *om.* E 11 ὁμοίως] τε ὁμοίως καὶ D κολοκύντη K 12 στρόβιλοι D 13 σκληρυνομένας] σκληρυνομένας φλεγμονάς D δὲ *om.* G 14 τοῦτο K γινομένης BF τῇ F 15 ἐμπλάστρῳ *om.* D: ἐμπλαστῷ *Or.* φαρμάκῳ *om.* F 16 δὲ] τε D βεβρεγμένῳ HG 17 οὖν *om.* DF 18 ῥεῦμα K: ῥεύμασι F 21 τινος *om.* DF 23 φαίνηται B 24 κατάπλασον D 25 ἐνεψηθείσης D 27 ἕψοντας] K: ἕψοντα D: ἑψοῦντα ABEHM: *comp.* G: *om.* F 28 τὸ ὕδωρ ὅμοιον D 29 καὶ εἰ] εἰ δὲ D 30 ἰσχάσι DE: -ν *eras.* B

θείης μᾶλλον, ἅλας ἐπέμβαλλε τῷ ἀφεψήματι· πρόσεχε δὲ ἀκριβῶς, μὴ διὰ τὸ ξηραίνεσθαι σφοδρότερον σκιρρῶδες γένηται τὸ μόριον, κἄν ποτέ τι τοιοῦτον θεάσῃ, συναφεψεῖν τῷ ὕδατι σικύου ἀγρίου ῥίζαν ἢ ἀλθαίας ἢ βρυωνίας· ἰσχυροτέρα δὲ τούτων ἡ τοῦ δρακοντίου καὶ διαφορητικωτέρα ἐστίν, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ διὰ τοῦ δρακοντίου φάρμακον ἰσχυρῶς τὰ τοιαῦτα διαφορεῖ. ἐνίοτε μὲν οὖν τοῦτο μόνον ἀφεψεῖς, ἐνίοτε δὲ καὶ ἰσχάδων ἐπεμβάλλεις καὶ τὸ ἄλευρον ἀναμιγνὺς ἅμα στέατι. καὶ τὸ ἀνήθινον δὲ ἔλαιον διαφορητικόν ἐστιν καὶ πεπτικὸν ὠμῶν χυμῶν καὶ ἀπέπτων ὄγκων· καὶ πίττα συμπέττει τοὺς σκληροὺς καὶ ἀπέπτους ὄγκους ἅπαντας ἐμβαλλομένη τοῖς καταπλάσμασι, καὶ μᾶλλον ἡ ὑγρά.

2 Φάρμακον σύνθετον

τὰ μὲν ἤδη πεπεμμένα τῶν ἀποστημάτων ἀπόνως ἐξηθοῦν, ὡς πολλάκις εὑρίσκεσθαι ἐπὶ τοῦ σπληνίου πῦον, τὰ δὲ μὴ πεπεμμένα εἰς τέλος διαφορεῖ. λίθου πυρίτου < ιβ, ἀμμωνιακοῦ λείου ἴσον, κυαμίνου ἀλεύρου < ϛ· ἀναλάμβανε ῥητίνῃ ὑγρᾷ καὶ εἰς δέρμα ἐπιπλάσας ἐπιτίθει· τὸ δὲ σπλήνιον μὴ ἀφαίρει, μέχρις ἂν αὐτομάτως πέσῃ. δεῖ δὲ μὴ πρὸ πολλοῦ σκευάζειν τὸ φάρμακον· ξηραίνεται γὰρ ταχέως.

3 ἐπὶ τούτοις δὲ μὴ διαφορηθέντος τοῦ ὄγκου, πύου δὲ κατ᾽ αὐτὸν ὑποπίπτοντος, διελόντα καὶ κενώσαντα τὸ πῦον φυλάσσεσθαι μὲν τοῦ λοιποῦ προσφέρειν ἔλαιον ἢ ὕδωρ· ἀλλ᾽ εἰ καὶ ἀπονίψαι πώποτε δέοι τὸ τραῦμα, μελικράτῳ τε καὶ ὀξυκράτῳ καὶ οἴνῳ καὶ οἰνομέλιτι χρηστέον. καὶ εἰ μὲν ἔτι φλεγμαίνοι, τὸ διὰ τῆς φακῆς κατάπλασμα· μὴ φλεγμαίνοντος δὲ τῶν ἄλλων τινὶ φαρμάκων τῶν ἐμπλάστρων ἐπὶ ταῖς τοιαύταις τομαῖς χρησόμεθα, καὶ οὐχ ἥκιστα τῷ διὰ τῆς χαλκίτεως. ἐπιτίθει δὲ κατ᾽ αὐτῶν σπόγγον ἢ ἔριον οἴνῳ βρέχων στρυφνῷ. τῷ δὲ τραύματι μηδὲν τῶν λιπαινόντων φαρμάκων προσφέρειν, οἷον τὸ τετραφάρμακόν ἐστιν· ἀκριβῶς γὰρ δεῖται ξηραίνεσθαι.

4 Ὅσα ῥήσσουσιν ἀποστήματα.

Ἐπειδὴ δέ τινες οὐκ ἀνέχονται σιδήρῳ διαιρεῖσθαι τὰ ἀποστήματα, πειρατέον καὶ φαρμάκοις χρῆσθαι ἐπισπαστικοῖς. ναρκίσσου ῥίζαν λειοτρι-

ιη′ 3 *Oribasius, Synops. VII 26.*

1 ἐπέμβαλε ABEGHM 2 γίνεται K 3 συναφέψει F 5 διὰ *om.* D 6 οὖν *om.* AE: *in ras.* B τοῦτο] DE: τούτῳ A: τούτων BFGHKM μόνων F ἀφέψει D: ἡ ἀφέψησις F 7 ἐπεμβάλλεις] GK *Or.*: ἐπέμβαλλε D: ἐπεμβαλεῖς ABEHM: ἐπιβαλλεῖς F 8 δὲ] D *Or.*: *om.* ABEFGHKM 9 καὶ *(alt.)*] καὶ μὴν καὶ D 13 ἀπόνως] DF: *om.* ABEGHKM ὡς] δυνατὸν ὡς D: δύναται ὡς F 15 πυρίτιδος D 19 μὴ *om.* A: μηδὲν B δὲ *(alt.)*] τε D 21 ἀλλ' εἰ καὶ] ἀλλὰ κἂν D πώποτε] K *Or.*: ποτὲ BDFGHM δέοι ποτὲ AE 22 τὸ . . . τε *om.* K μέλιτι E 23 ἔτι] D: τι G: τοι ABEHKM: *om.* F φλεγμαίνει DF τὸ] AE *Or.*: τῷ D: *om.* BFGHKM καταπλάσματι D: καταπλάσσωμεν F 24 τινὶ] DF: τι ABEGHM: *om.* K τῶν *(alt.)*] καὶ τῶν D τῶν ἐμπλάστρων] τῶν ἐμπλαστῶν *Or.*: *om.* F ἐπὶ] τῶν ἐπὶ D 25 τῷ] τὸ EFG 27 τῶν] DF: *om.* ABEGHKM 29 *om.* DFGK: *mrg.* MD[3]

βήσας ἐν μελικράτῳ μετὰ ἰρίνου ἑψήσας κατάπλασσε ἢ καλάμου ἁπαλὴν ῥίζαν λειοτριβήσας μετὰ μέλιτος, εἰ δὲ σκληρὰ εἴη, προεψήσας μελικράτῳ· ἢ ἀριστολοχίαν μετὰ μέλιτος κατάπλασσε. ῥήσσει δὲ πίσσης ξηρᾶς, προπόλεως Κρητικῆς ἴσα, καὶ ἀφουλοῖ.

5 Διονυσία πρὸς ἀποστήματα θαυμαστὴ καὶ πρὸς μασθοὺς καὶ βουβῶνας ἐπισπαστικὴ διὰ τῶν ἀδήλων πόρων διαφοροῦσα.

Ἐλαίου παλαιοῦ, ὕδατος ἀνὰ λι. α̅· ἑψήσας τὸ ὑδρέλαιον ἐπ' ὀλίγον ἐπίβαλλε ἀφονίτρου ℥ ϛ̄, μίσυος ℥ α̅ ἢ β̅, καὶ ἕψε ἕως ἀμολύντου, εἶτα ἐπίβαλλε μάννης, λιβάνου, κηροῦ, τερεβινθίνης ἀνὰ ℥ ϛ̄.

6 Πρὸς νευρικὰς ἀποστάσεις.

Κηροῦ, κολοφωνίας, βουτύρου ἀνὰ λι. α̅, πίσσης ξηρᾶς, μέλιτος ἀνὰ ℥ ϛ̄, ἰοῦ ℥ γ̄, ἰξοῦ τὸ ἀρκοῦν.

Ἄλλο, ἐπισπαστικόν. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ℥ ϛ̄, κηροῦ, τερμινθίνης ἀνὰ ℥ δ̄, θείου ἀπύρου ℥ γ̄, νίτρου ℥ γ̄.

καὶ τὸ σμιλίον δὲ καλούμενον φάρμακον καὶ τὸ διὰ σκορόδων ἰσχυρῶς ῥήσσουσι τὰ ἤδη μεταβληθέντα. τὸ δὲ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ λινοσπέρμου διαφορεῖ, μεταβάλλει, ῥήσσει πρὸς τὴν ἐπιτηδειότητα. πρὸς δὲ τὰ ἐπιεικέστερα τῶν ἀποστημάτων καὶ τὰ πρὸς παρωτίδας ἁρμόσει λελεγμένα.

7 ταῦτα μὲν οὖν περὶ τοῦ μεταπεσόντος ἀπὸ φλεγμονῆς ἀποστήματος· ὁ μέντοι Γαληνὸς ἔφη μηδὲ φλεγμονῆς ἐνίοτε προηγησαμένης ἀπόστημα συνίστασθαι, ταύτης δὲ τῆς ἐξ αἵματος χρηστοῦ τὴν γένεσιν ἐχούσης. εὐθὺς γὰρ ἐξ ἀρχῆς, φησί, δι' ἄλλον τινὰ χυμὸν ἐνίοτε ὁντιναοῦν ὑποδέρεται τῷ χρόνῳ καὶ ἀφίσταται τῶν ὑποκειμένων τὰ περιέχοντα. καὶ τοίνυν καὶ τμηθέντα παντοίαν ἰδέαν ὑγρῶν τε καὶ στερεῶν σωμάτων ἐντὸς ἑαυτῶν ἔχοντα φαίνεται· καὶ γὰρ καὶ βορβόρῳ καὶ οὔρῳ καὶ θρόμβῳ καὶ χυμῷ μελιτώδει καὶ μυξώδει καὶ ὀστοῖς ὄνυξί τε καὶ θριξὶν ἐν ἀποστήμασιν εὑρίσκεται παραπλήσια σώματα. καὶ μὴν καὶ ζῷα πολλάκις ηὕρηται σχεδὸν ἅπασι τοῖς ἐκ σηπεδόνος ἔχουσι τὴν γένεσιν ὁμοιότατα. καὶ λίθοις δὲ καὶ ψάμμοις ὀστράκοις τε καὶ ξύλοις

1—4 *Oribasius vol. IV 610* 5—9 *ib. 611* 19 λελεγμένα] *III 23, 13*
21—p. 338, 2 *Galenus, De tumorib. 4 (VII 717 sq.); Ad Glauc. de med. meth. II 9 (XI 116)*

1 μετὰ] καὶ μετὰ F 2 προεψήσας] F: προεψίσας H: προσεψήσας ABE GKM: προσέψει D 3 ἀριστολοχίαν] AFKM: ἀριστολόχην H: ἀριστολοχίας B: ἀριστολοχίᾳ D: *comp.* EG 4 Κρητικῆς *om.* E ἀπουλοῖ D: ἐπουλοῖ F 5 μασθοὺς] BFGK: μαστοὺς ADEHM 8 ἐπίβαλε ABHK ἀφρονίτρου K μίσυος . . . ϛ̄ *(12) om.* F ἕψει D 9 ἐπίβαλε E, *e corr.* A κηρωτοῦ AE 10 νευρητικὰς K 11 α̅ *om.* G 12 ℥ ϛ̄] DGHK: λι. β̅ AEM: λι. β̅ ℥ ϛ̄ B 13 τερμινθίνης] AGHKM: τερεβινθίνης BEDF 14 ἀνὰ] κηροῦ ἀνὰ G δ̄] θ̄ D ℥ γ̄ *(pr.) om.* DF ℥ *(tert.)*] ἀνὰ ℥ DF 15 σκορόδων] D: σκορώδων K: σκορίδων F: σκόρδων ABEGHM 21 μηδὲ] μὴ AE 22 ταύτης . . . ἐχούσης *(23) om.* D δὲ] δὴ F *et in ras.* B 24 ἀφίσταται] DF: ἀφίστασθαι ABEGHKM 29 εὕρηται ADE: εὕρηνται F 30 ὅμοια D: ὁμοιότητα K

ἄνθραξί τε καὶ πηλῷ καὶ γλοιῷ καὶ ἀμόργῃ καὶ τρυγί φησιν ἐοικότα τοῖϲ ἀπὸ ϲκήμματοϲ μάλιϲτα χρονίϲαϲιν ἀποϲτήμαϲι ϲυνίϲταϲθαι. διὸ τὴν τελειοτέραν τῶν ἐκτὸϲ μάλιϲτα τοῦ ϲώματοϲ ἀποϲτημάτων ϲημείωϲιν ὡϲ ἐν ἐπιτόμῳ λεκτέον, καὶ ὅϲα τὴν διὰ φαρμάκων οὐκ ἐπιδέχεται διαφόρηϲιν.

8 ἀπόϲτημα τοίνυν ἐϲτὶ φθορὰ καὶ μεταβολὴ ϲαρκῶν ἤτοι ϲαρκωδῶν, οἷον μυῶν, φλεβῶν, ἀρτηριῶν. τούτων τὰ μὲν ἐν χιτῶνι περιέχεται, ὡϲ ἀθερώματα, ϲτεατώματα, μελικηρίδεϲ, τὰ δὲ ἄνευ χιτῶνοϲ ϲυνίϲταται τῇ τοῦ γένουϲ ὀνομαϲίᾳ προϲαγορευόμενα, περὶ ὧν νῦν λέγομεν. τῆϲ τῶν ἀποϲτημάτων γενέϲεωϲ κατὰ μὲν τὸ πλεῖϲτον φλεγμονὴ προηγεῖται, περὶ ἧϲ διελάβομεν· ἔϲτι δὲ ὅτε καὶ κατ᾽ ἀρχὰϲ εὐθύϲ, ὡϲ ἀρτίωϲ ἔφημεν, γίνεται. παρέπεται δὲ τῷ ἀποϲτήματι πύρωϲιϲ ἰϲχυρὰ τοῦ τόπου καὶ μείζων ὄγκοϲ ἐρυθρόϲ τε μᾶλλον ἢ πρὶν καὶ ϲκληρὸϲ μετὰ νυγματώδουϲ ἀλγήματοϲ καὶ ϲφυγμοῦ καὶ βάρουϲ, ὡϲ δοκεῖν ἐκκρέμαϲθαί τι τοῦ μορίου. εἰ δὲ δὴ καὶ ὁ τόποϲ ἐπίκαιροϲ εἴη, καὶ πυρετὸϲ ἐπιγίνεται καὶ ῥῖγοϲ ἄτακτον, καὶ νυκτὸϲ μάλιϲτα πονοῦϲί τε καὶ πυρέττουϲιν, ἔϲτι δὲ ὅτε καὶ βουβὼν αὐτοῖϲ ἐγείρεται κατὰ τοὺϲ πληϲίον ἀδέναϲ. γενομένου δὲ τέλεον τοῦ ἀποϲτήματοϲ τὰ πλεῖϲτα μειοῦται, τὰ δὲ νύγματα κνηϲμώδη γίνεται καὶ ἡϲυχῇ ναρκώδη, καὶ ὁ ὄγκοϲ κορυφοῦται μᾶλλον εἰϲ ὀξεῖαν κορυφὴν εὐαφήϲ τε καὶ εὔεικτόϲ ἐϲτιν, καὶ ἡ ἐπιφάνεια κατὰ τὴν κορυφὴν ἀποϲύρεται. λέγω δὲ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἔξω ῥηγνυμένων. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ φαρμάκοιϲ ἢ αὐτομάτωϲ ῥαγείη, τῇ ἐμμότῳ θεραπευέϲθω ἀγωγῇ κατὰ μέροϲ τοῦ πύου κενωθέντοϲ· εἰ δὲ μή, ϲτομοῦν αὐτὸ κατὰ τὸν ἐν τοῖϲ χειρουργουμένοιϲ εἰρηϲόμενον τρόπον.

ιθʹ. Περὶ γαγγραίνηϲ καὶ ϲφακέλου.

1 Ἐπειδὴ μὴ διαφορουμένη μήτε εἰϲ πῦον ἡ φλεγμονὴ μεταβάλλουϲα πολλάκιϲ εἰϲ γάγγραινάν τε καὶ ϲφάκελον μεταπίπτει, λέγωμεν ἤδη καὶ περὶ τούτων.

γαγγραίναϲ μὲν γὰρ τὰϲ διὰ μέγεθοϲ φλεγμονῆϲ νεκρώϲειϲ ὀνομάζουϲιν οὐκ ἤδη γεγενημέναϲ ἀλλὰ γινομέναϲ ἔτι. καὶ ἣν μὴ ταχέωϲ τιϲ τὴν τοιαύτην διάθεϲιν ἰάϲηται, νεκροῦται ῥᾳδίωϲ τὸ παθὸν οὕτω

6–22 *Oribasius, Coll. XLIV 6* 11 διελάβομεν] *cap. 17* 12 ἔφημεν] *p. 337, 23* 24 εἰρηϲόμενον] *VI 34* ιθʹ 1—2 *Oribasius, Coll. XLIV 25; Synops. VII 27; cf. Aëtius XIV 56*

1 καὶ τρυγί *om.* D 2 τοῖϲ] ἐν τοῖϲ AE ἀπὸ ϲκήμματοϲ] ἀποϲκήμμαϲι F: *om.* AE 4 ἐν] D: *om.* ABEFGHKM 7 φλεβῶν *om.* ABHM: *ins.* B² τούτων] καὶ τούτων F: τούτων δὲ D 10 γενέϲεωϲ] οὖν γενέϲεωϲ D 11 διαλάβωμεν D καὶ *om.* G εὐθέωϲ D 12 ἔφαμεν D 13 ὄγκοϲ] ὁ ὄγκοϲ K 14 ἐκκρεμαϲθέν G 16 μᾶλλον D 17 ἔϲτιν ὅτε δὲ FK 18 γιγνομένου K 19 ἡϲυχὴν K 20 εὐβαφήϲ F: -β- *supra add.* E εὔεικτόϲ] ἰκτικόϲ FK 21 δὴ M 23 θεραπεύομεν D: θεραπεύειν F μέρουϲ H *et e corr.* M 24 ἀναϲτομοῦν αὐτὰ D 28 μεταπίπτειν K 30 γὰρ *om.* K μεγέθουϲ HM 31 ἣν] DK: εἰ ABEFGHM 32 τιϲ *om.* D ἰάϲηται] ἰάϲηται τιϲ D νεκροῦται] DFGK: νεκροῦταί τε ABEHM οὕτω] DG: *om.* F: οὗ τὸ ABEHKM: οὗτοϲ H³

μόριον ἐπιλαμβάνει τε τὰ συνεχῆ καὶ ἀποκτείνει τὸν ἄνθρωπον. ὅταν δὲ τελέως ἀναίσθητα γένηται τὰ οὕτω παθόντα σώματα, τὸ πάθος οὐκέτι γάγγραιναν ἀλλ' ἤδη σφάκελον ὀνομάζουσι. συμβαίνει δὲ τοῦτο τὸ πάθος καὶ τοῖς ὀστοῖς, ὅταν ἡ περικειμένη σὰρξ αὐτοῖς μοχθηροὺς ἰχῶρας γεννῶσα διαβρέξῃ τούτοις αὐτὰ καὶ διασήψῃ. τελέως μὲν οὖν νεκρωθὲν τὸ μόριον τάχιστα χρὴ περικόπτειν, καθ' ἃ ψαύει τῆς τοῦ πλησιάζοντος ὑγιοῦς· τὴν δὲ γάγγραιναν θεραπεύειν χρὴ κενοῦντας ὅσον πλεῖστον τοῦ κατὰ τὸ πάσχον μόριον αἵματος· ἢ γὰρ φλέβα τεμόντας κενῶσαι δεῖ τὸ διεφθαρμένον αἷμα, ὅταν ᾖ περὶ αὐτὸ τὸ μόριον φλὲψ μεγάλη, ἢ ὅλον τὸ δέρμα διαιροῦντας πολλαῖς καὶ βαθείαις ἀμυχαῖς, καὶ ἐάσαντες ἀπορρυῆναι τὸ αἷμα τῶν πρὸς τὰ σηπόμενα χρησίμων τι ἐπιθήσομεν· ἔστιν δὲ ταῦτα· δι' ὀξυμέλιτος ἄλευρον ὀρόβων ἢ αἰρῶν ἢ τὸ τῶν κυάμων· σφοδρότερον δὲ προσάγειν βουλόμενος ἁλῶν ἐπεμβάλλειν ἢ τροχίσκον τὸν Ἄνδρωνος ἤ τινα τῶν ὁμοίων.

2 ποιεῖ πρὸς γαγγραίνας καὶ παλαιὰ κάρυα· ἀνακαθαίρει δὲ αὐτὰς ἀκαλήφη καὶ ὀπὸς τιθυμάλλου ἐν καιρῷ καὶ μέτρῳ προσαγόμενος. ὠφελεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ θέρμων πικρῶν ἀφέψημα προσαντλούμενον. τινὲς δὲ καὶ μετὰ τὴν τομὴν ἐκτομῆς ἀσφαλείας χάριν καὶ καυτήρια προσφέρουσιν, ἐφ' οἷς ἁλσὶ μετὰ πράσου χρηστέον. ἐς ὕστερον δὲ πρὸς ἀπόπτωσιν τῆς ἐσχάρας καταπλαστέον τῷ δι' ἄρτου ἢ κριθίνου ἢ πυρίνου ἀλεύρου ἑψομένῳ ἐν ὑδρελαίῳ τῷ τε κεφαλικῷ ξηρίῳ μετὰ μέλιτος, τῷ τε τετραφαρμάκῳ καὶ τῷ Μακεδονικῷ καλουμένῳ χρηστέον. χωρίζει δὲ καλῶς τὰς ἐσχάρας ἄρτος μετὰ σελίνου λειωθεὶς ἢ ὠκίμου ἢ ἶρις ἢ πάναξ ἢ ἀριστολοχία ἢ ἄκορον μετὰ μέλιτος ἢ λίβανος. ἀφαιρεῖ δὲ καλῶς ἐσχάρας καὶ τὸ τοῦ Μαχαιρίωνος φάρμακον καὶ ἡ Ἶσις ἔμμοτος μετὰ μέλιτος. ἐπὶ δὲ τῶν μαλακῶν σωμάτων ἀρκεῖ καὶ τὸ τῶν ὀρόβων ἄλευρον μετὰ μέλιτος.

Ἐκ τῶν Ὀριβασίου πρὸς γαγγραίνας. 3

Ἰοῦ ξυστοῦ, μίλτου, σχιστῆς στυπτηρίας ἴσα· ὕδατι λεάνας ἐπίχριε.

ιθ' 3 *cf. Oribasius, Coll.* XLIV 26. *Aëtius* XIV 56

1 ἐπιλαμβάνει τε] D: ἐπιλαμβάνεται ABEFGHM: ἐπιλαμβάνηται K ἀποκτείνει] FK: ἀποκτένει DEM: ἀποκταίνει G: ἀποκτέννει ABH, *e corr.* D 2 οὕτω] τοῦτο D 3 δὲ] DF: δὲ καὶ ABEGHKM 5 αὐτὸ D: αὐτοῖς G 6 ἃ] ὃ D τῆς *om.* DF 8 φλεβοτομῶντας K 9 δεῖ] χρὴ D ᾖ] ἡ DH τὸ αὐτὸ E 10 μεγάλη] μεγάλη ᾖ D: εἴη *add.* H² ἢ] ἢ καὶ D διαιροῦντες D 11 ἐάσαντες] DF: ἐάσαντας ABEGHKM *post* αἷμα *ins.* τῶν φαρμάκων ἐπιτιθέναι χρὴ *mrg.* H² 12 τι ἐπιθήσομεν] D: ἐπιθήσωμέν τι G: *om.* ABEFHKM ἀλεύρου D 13 τὸ] τοῦ D 14 ἐπεμβαλεῖν H: ἐπέμβαλλε D τὸν] τῶν E: τὸν τοῦ D 15 ποιεῖ] ποιεῖ καὶ E: ποιεῖ δὲ D 16 προσαγόμενα D 18 καὶ *(pr.) om.* D ἐκτομῆς *om.* D: ἐκ τῆς E: ἢ ἐκτομὴν F χάριν] DFGK, *mrg.* B²: *om.* ABEHM καυτήρια] DFGK: καυτῆρα ABEHM 19 ἐς] εἰς G: *om.* D 20 τῷ] τὸ FG 21 ἑψομένων K: ἑψομένοις D: ἑψομένου F ξηρῷ D: ξηρίνῳ G 22 τε *om.* K: *supra scr.* M 23 δὲ] DFGKB²: *om.* ABEHM 23. 24 ἢ πάναξ *om.* D 24 ἢ *(tert.)* . . . μέλιτος *(26) om.* D 25 ἔμμοτος] G: ἔμμοτα ABEFHKM 26 μετὰ] *om.* H: διὰ M 28—p. 340, 5 *om.* F 29 στυπτηρίας σχιστῆς D

γαγγραίνας καταπλασσομένας περιχαράξει αἴρινον ἄλευρον μετὰ ῥαφάνου καὶ ἁλῶν, ἔσθ' ὅτε καὶ ὄξους, σταφὶς ἀφῃρημένη τὰ γίγαρτα μετὰ φλοιοῦ σὺν ἁλὶ καὶ ὀξυμέλιτι, καρύων βασιλικῶν τὸ ἐντός, μυρσινόφυλλα ἐν οἴνῳ ἑφθὰ λεῖα μετὰ μέλιτος· ῥάφανος μετ' ὄξους καὶ ἐσχάρας ἄχρι ὀστέου ῥήσσει.

κ΄. Περὶ ἕρπητος.

1 Χολῆς ξανθῆς ἀμιγοῦς ἑτέρου χυμοῦ ἀποκριθείσης καὶ κατά τι
μόριον ἱσταμένης τὸ πάθος ἕρπης ὀνομάζεται. εἰ μὲν δὴ παχεῖα τὴν
σύστασιν εἴη καὶ μᾶλλον δριμεῖα, πᾶν ἑλκοῖ μέχρι τῆς ὑποκειμένης
σαρκὸς τὸ δέρμα καὶ καλεῖται ἕρπης ἐσθιόμενος· εἰ δὲ λεπτή τε καὶ
ἧττον δριμεῖα καὶ θερμή, φλυκταίνας μικρὰς ἐξ ἐπιπολῆς τοῦ δέρματος
ἐγείρει κέγχροις ἐοικυίας καὶ κεγχρίας ἕρπης ἐκ τῆς ὁμοιότητος ὀνο-
μάζεται· κατὰ δὲ τὸν Ὀριβάσιον φλέγματος ἐπιμιξία μετὰ τῆς ξανθῆς
χολῆς τὸν κεγχρίαν ἕρπητα ποιεῖ. κενώσωμεν οὖν τὸ σῶμα πᾶν διὰ
χολαγωγοῦ φαρμάκου· τοῖς πεπονθόσι δὲ τόποις τὰ ψύχοντα καὶ ξη-
ραίνοντα προσαγάγωμεν φάρμακα, κατ' ἀρχὰς μὲν ἕλικας ἀμπέλου καὶ
βάτου καὶ ἀρνογλώσσου καταπλάσσοντες, ὕστερον δὲ φακῆν τούτοις
μιγνύειν, ποτὲ καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτων, καὶ τὸ γεγραμμένον πρὸς τὰς
2 ἐκ ῥεύματος φλεγμονὰς κατάπλασμα χωρὶς τοῦ ἀειζώου. τὰ δὲ εἱλκω-
μένα τροχίσκοις ἐπιχρίειν λυομένοις γλυκεῖ ἢ οἴνῳ λεπτῷ καὶ αὐστηρῷ
μὴ παλαιῷ ἢ ὀξυκράτῳ ὑδαρεῖ· προσφέρειν δὲ καὶ γλαύκιον καὶ τὰ
τούτῳ παραπλήσια δι' ὕδατος, μηδὲν δὲ ἀνύοντος ὄξους παραπλέκειν·
καὶ χυλῷ δὲ ἀρνογλώσσου ἢ στρύχνου διεὶς οἴνῳ μεγάλως ὀνήσεις. ἢ
λίνου σπέρμα φώξας καὶ ἑψήσας ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ λεάνας ἐπί-
τίθει, ἢ γῆν Κιμωλίαν στρύχνου χυλῷ διεὶς κατάχριε καὶ λιθαργύρου
Γ° δ̄ καὶ πράσου χυλοῦ κυάθους ζ̄ καὶ σεύτλου χυλοῦ τὸ ἴσον κατάχριε
λεάνας. χρονίων δὲ ὄντων ἤδη τῶν τοιούτων ἑλκῶν ἐπιτήδειος ὅ τε
τοῦ Μούσα τροχίσκος καὶ ὁ τοῦ Ἄνδρωνος.

κ΄ 1—2 *Oribasius, Coll. XLIV 29; Synops. VII 33; Ad Eunap. III 49; cf. Aëtius XIV 60*

1 γαγγραίνας] γαγγραίνας γὰρ τοῦτο D καταπλασσόμενα *e corr.* J αἴρινον] ἔτι δὲ αἴρινον D 2 σταφὶς] καὶ σταφίδος D ἀφῃρημένης D 3 ἁλὶ] ἁλσὶ *e corr.* B *et mrg.* B^{2}: ἅληκι D τὸ] DK: τὰ ABEGHM μυρσίνου φύλλα H: μυρσίνης φύλλα D 4 καὶ *om.* D 7 $\overset{υ}{χ}$ G καὶ] EFGK: *om.* ABDHM 8 ἱσταμένης *om.* D 12 καὶ] DFGK: *om.* ABEHM ἕρπης ... κεγχρίαν *(14) om.* B: καὶ κεγχρίας ἕρπης ... κεγχρίαν ἕρπητα ποιεῖ *mrg.* B^{3} 13 μετὰ *om.* K 15 καὶ] καὶ τὰ D 16 προσάγωμεν EF: προσάγομεν M 17 καταπλάττοντες DG φακῇ E 18 μιγνύοντες D: μίγνυσι F ποτὲ] ποτὲ δὲ D 19 κατάπλασσε K: *comp.* G τοῦ *om.* D ἡλκωμένα ADEFHM, *mrg.* B^{3} 20 λειομένοις AE: λεγομένοις F 22 παραπλήσια τούτῳ D παραπλέκειν ... Κιμωλίαν *(25) om.* F 23 χυλῷ δὲ] χυλὸν δὲ προσβαλὼν D στρυχνὸν D οἴνῳ] *seq. ras.* BM: καὶ ἑψήσας ἐν οἴνῳ D ὀνήσεις] D: ὀνίνησιν ABEGHM: ὀνίνησι K 24 σελίνου D 25 γῆν] *Or*: *om.* D: τὴν ABEGHKM Κιμωλίαν] κιμωλίᾳ καὶ D διεὶς *om.* D 26 κυάθους ζ̄ *om.* D ἴσον] ἴσον μίξας D 27 λεάνας] λείοις D ὄντων ἤδη] DGK: ὄντων F: ἤδη ABEHM ἑλκῶν] ἑλκῶν ὄντων AE

Πρὸc τὸν φλυκταινώδη ἕρπητα. 3

Cκωρίαν μολίβδου ἐν οἴνῳ αὐcτηρῷ λεάναc καὶ καταχρίcαc ἐπάνω κατάπλαccε cεύτλου φύλλα ἐν οἴνῳ ἑφθά, ἢ κηροῦ Γº δ̄, μυρcίνου Γº ις̄, cκωρίαc μολίβδου Γº δ̄ οἴνῳ ἡμίcει κατάχριε. cταθείcηc δὲ τῆc νομῆc τῇ διὰ τῆc cκωρίαc κηρωτῇ χρῶ, ἢ φακῷ ἑφθῷ μετὰ μέλιτοc κατάπλαccε. πρὸc δὲ τὸν ὑπὸ τὸ δέρμα ἕρπητα cκωρίαν μολίβδου ἀναλαβὼν λείου πηγάνου χυλῷ ἢ κηρωτῇ ἀντὶ πηγάνου μυρcίνῃ.

Ἄλλο. ἐρίου παλαιοῦ ἀπλύτου περὶ δᾷδα κεκαυμένου < ιβ̄ 𐅵', κηροῦ < κε̄, cκωρίαc μολίβδου ὀξυβάφου 𐅵', cτέατοc αἰγείου τεθεραπευμένου καὶ πεπλυμένου ἐφ' ὕδατι < κε̄, μυρcίνου Γº ε̄.

Ἄλλο πρὸc τοὺc ὀξέωc νεμομένουc. 4

Cιδίων γλυκείαc ῥοιᾶc < ς̄, λιθαργύρου < ς̄, ἐρίου ἀπλύτου περὶ δᾷδα κεκαυμένου < γ̄, κηροῦ < ιβ̄, ψιμυθίου < η̄, λιβάνου < β̄, cχιcτῆc < ᾱ, οἴνῳ καὶ μυρcίνῳ.

κα'. Περὶ ἐρυcιπέλατοc.

Ἰδιαίτερον μὲν ὁ Γαληνὸc τὸν ἐξ αἵματοc ζέοντόc τε καὶ λεπτοῦ cυνιcτάμενον ὄγκον ἐρυcίπελαc ὀνομάζων τὸν ἐξ ἀμφοῖν αἵματόc τε καὶ χολῆc ξανθῆc cυνεcτῶτα προcηγόρευcεν ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντοc χυμοῦ τὴν προcηγορίαν τῷ πάθει θέμενοc· φλεγμονὴν μὲν γὰρ ἐρυcιπελατώδη τοῦ αἵματοc, ἐρυcίπελαc δὲ φλεγμονῶδεc τῆc ξανθῆc ἐπικρατούcηc ὀνομάζει χολῆc· κοινότερον δὲ τὸν ἐξ αἵματόc τε καὶ χολῆc θερμοτέρων γενομένων cυνιcτάμενον ὄγκον ἐρυcίπελαc προcαγορεύει. καθ' ἑκάτερον δὲ τρόπον οὐδὲν μέγα διοίcει πρόc γε τὴν τῶν βοηθημάτων χρῆcιν. εἰδέναι δὲ χρή, ὅτι τῶν ἐρυcιπελάτων ἐργωδέcτερα τυγχάνει μάλιcτα τὰ περὶ κεφαλήν· ὅθεν, εἰ μὴ ἐμπράκτου τύχοι βοηθείαc, ἐνίοτε καὶ πνίγει τοὺc πεπονθόταc. εὐθὺc οὖν ἐξ ἀρχῆc τούτου φανέντοc φλέβα τέμνειν ἐν τῷ ἀγκῶνι, μάλιcτα μὲν τὴν ὠμιαίαν, εἰ δὲ 1

1—14 *Oribasius vol. IV 617. Aëtius XIV 60* κα' *cf. Aëtius XIV 59*
16 Γαληνὸc] *Ad Glauc. De meth. med. II 1 (XI 75)* 24—p. 342, 1 *Oribasius vol. IV 616*

1 Πρὸc] ἄλλο πρὸc B 2 μολίβδου] DK: μολύβδου F: μολίβου ABEGHM 3 κατάπλαcον cεύτλων D μυρcίνηc K 4 μολίβδου] DK: μολίβου ABEFGHM Γº δ̄] < ᾱ D ἥμιcυ FK τῆc *om.* K 6 τὸν] τοὺc D ἕρπηταc D μολίβου ABE 7 χυλὸν FH: *comp.* K κηρωτῇ] FGK: *om.* D: κηρωτὴν ABEHM μυρcίνῃ] FK: μυρcίνηc DH: μυρcίνην ABEGM
8 κεκαυμένην DF: κ̊ ABEGHKM ιβ̄] β̄ G 9 κε̄] ιε̄ D μολίβδου] DFGK: μολίβου ABEHM ὀξυβάφου] -ου *corr. ex* ο B: *om.* DG 𐅵' *om.* F: < HKM *et seq. lac.* A: < 𐅵' E, *in ras.* B: < ᾱ DG 10 ἐφ'] ἐν F 12 < ς̄ *(pr.) om.* D < *(alt.)*] ἀνὰ < DF 13 κεκαυμένην DF: κ̊ ABEGHKM < β̄] FK: < ᾱ D: *om.* ABEGHM 14 ᾱ] δ̄ D μυρcίνῳ D 17 ἐρυcίπελαν AED[3] 18 ξανθῆc] DFGK: *om.* ABEHM cυνεcτῶτα *om.* DF: *supra scr.* D[3] 19 τὴν . . . θέμενοc *om.* D 22 γινομένων D 23 ἕτερον DK γε] δὲ F: δέ γε K 24 κρίcιν AE ὅτι] DE[3]: *om.* ABEFGHKM τυγχάνει] ABDEFM: τυγχάννει H[2]: τυγχάννη H: τυγχάνειν GK 25 ἐκπράκτου AEK

μὴ φαίνοιτο, τὴν εὑριςκομένην· εἰ δὲ διά τι κωλῦον μὴ φλεβοτομήςομεν, καθάρςει χρηςτέον διὰ χολαγωγοῦ φαρμάκου. ταύτῃ μέν γε κἀπὶ τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις μέρεςιν ἐρυςιπελάτων χρηςτέον ἢ κλύςμαςι πρακτικωτέροις καταχρίειν τε τοῖς πρὸς ἐρυςιπέλατα τὸ μὲν ἐπιρρέον ἀποκρουομένους διὰ τῶν ψυχόντων, τὸ δὲ ἀθροιςθὲν διαφοροῦντας διὰ τῶν μετρίως θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων, πρὶν πελιδνὸν ἢ μέλαν γενέςθαι τὸ μόριον, φυλαττομένων ἀεὶ τῶν ἐπιχριομένων διύγρων διὰ τὸ ςυχνότερον ἐξαλλάττεςθαι δι' εὐαφῶν ςπόγγων ἀποπλυνομένων τῶν πρώτων· ἡ γὰρ πολλὴ τοῦ μορίου πύρωςις ταχέως ἐξατμίζουςα ταῦτα
2 ξηραίνει. χρήζει δὲ τὰ ἐρυςιπέλατα κατ' ἀρχάς, ὡς ἔφην, τῶν ψυχόντων μεθ' ὑγρότητος ἄνευ ςτύψεως, οἷόν ἐςτιν ἀείζωον καὶ ἀνδράχνη καὶ ψύλλιον ὅ τε ἀπὸ τῶν τελμάτων φακὸς καὶ ςέρις καὶ κολοκύντη ςτρύχνον τε καὶ ὑοςκύαμος καὶ θριδακίνη καὶ γλαύκιον, ἔτι γε μὴν ςέλινον καὶ τῆς ῥάμνου τὰ φύλλα καθ' αὑτὰ ἢ ςὺν ἄρτῳ καταπλαςςόμενα αἵ τε δι' ὕδατος πάνυ ψυχροῦ κηρωταί· μίγνυται δὲ καὶ ὀπίου τι τούτοις καὶ χυλοῦ μήκωνος καὶ κωνείου καὶ μανδραγόρου, καὶ γίνεται ςύνθετα φάρμακα. γίνοιτο δ' ἂν ἡ κηρωτὴ κηρῷ τρακτῷ ῥοδίνου τετραπλοῦ μιχθέντος ἐξ ὀμφακίνου ἐλαίου χωρὶς ἁλῶν πεποιημένου ἐν θυΐᾳ τε μαλαττομένων αὐτῶν ὕδατος παραχεομένου ψυχροῦ, ὅςον εἰςδέξαςθαι δύναται· εἰ δὲ καὶ ὄξους λεπτοῦ καὶ διαυγοῦς βραχύ τι μίξαις, ἄμεινον ἐργάςῃ τὸ φάρμακον. καὶ ἄλφιτα δὲ μετά τινος τῶν εἰρημένων ψυκτικῶν βοτανῶν ἐμψύχουςιν ἱκανῶς καὶ φοίνικες λιπαροὶ ςύν τινι τούτων. καταχρίοιτο δ' ἂν τὸ μέρος καὶ ψιμυθίῳ ἢ Κιμωλίᾳ ἢ κεραμικῇ γῇ μετὰ ςτρύχνου ἢ λιθαργύρῳ μετὰ ῥοδίνου ἢ χαλκίτιδι μετὰ ἐλαίου καὶ γλυκέος ἢ ψιμυθίῳ μετ' ὄξους καὶ λυκίου ἢ ἀκακίᾳ μετ' ὄξους. ἐνδιδούςης δὲ τῆς ζέςεως χρηςτέον ἁπλοῖς μὲν θείῳ ἀπύρῳ καὶ ἡδυόςμῳ μετ' ὀξυροδίνου ἢ πηγάνῳ μετ' ἀψινθίου καὶ ὄξους καὶ ἐλαίου ἢ λιθαργύρῳ μετὰ χυλοῦ πράςου καὶ ςεύτλου· ςυνθέτοις δὲ ἰδίως μὲν ἐν

2 *sqq. Oribasius, Coll. XLIV 27; Synops. VII 32; Ad Eunap. III 47—48*

1 διά *om.* DF κωλῦον] κωλύει DF μὴ *om.* D φλεβοτομήςομεν] *e corr.* BM: φλεβοτομήςωμεν ABEGHKM: φλεβοτομεῖν DF 3 ἢ] ἢ καὶ D 4 τοῖς πρὸς] G: τοῖς περὶ τὰ F: τοῖς ABEHKM: τὰ DB³ *et in ras.* J ἐρυςιπέλαςι K ἀποκρουομένους] DFK: ἀποκρουομένοις ABEGHM 6 μέλαν ἢ πελιδνὸν D 8 εὐβαφῶν B: εὐβαθῶν F 11 ςτύψεως] DF: ςτύψεος *mrg.* H²: ψύξεως ABEGHKM ἐςτιν] ἐςτιν τὸ K: ἐςτι τὸ F 12 κολοκύντη] κολοκύνθης ξέςματα D: κολόκυνθα F 13 ςτρύχνος DFK: ςτρύχνō *in ras.* B μὴν] μὴν καὶ EF 15 ψυχροῦ πάνυ H 15. 16 τι τούτοις] τούτοις χυλὸς D 16 χυλοῦ *om.* D 17 ςύνθετον φάρμακον D γίνοιτο] DF: γίγνοιτο K: καὶ γίνοιτο ABEGHM 18 πεποιημένον K θυείᾳ D 19 ὕδατος] καὶ ὕδατος DF περιχεομένου D 20 μίξαις] EHM, *e corr.* AB: μίξας AFGK: μίξεις D 23 τὸ *om.* K ἢ *(pr.) om.* K 24 λιθαργύρῳ . . . ὄξους *(25) om.* F λιθαργύρῳ] D: *comp.* G: λιθαργύρου ABEHKM χαλκίτιδι] DK: χαλκίτιδος ABEGHM 25 ψιμυθίου HK: *comp.* DG καὶ . . . ὄξους *om.* K καὶ] μετὰ F: ἢ καὶ D λυκίῳ D ἀκακίας AE 26 ἡδυόςμῳ] DFK: ἡδυόςμου ABEGHM 27 ἀψινθίου] BGK: ψιμυθίου ADEFHM ἢ *(alt.)*] καὶ E 28 λιθαργύρου FK: *comp.* G τεύτλου M δὲ *om.* A μὲν *om.* G

τῇ κεφαλῇ τούτῳ τῷ τροχίσκῳ· λιθαργύρου, ψιμυθίου, κρόκου, θείου ἀπύρου, ὀπίου μετὰ γλυκέος. κοινῶς δὲ πᾶσι μίλτου Σινωπικῆς, χαλκίτεως, μίσυος ὀπτοῦ, ἰοῦ, χαλκάνθου, σχιστῆς ἴσα· ὄξει χρῶ.

Ἄλλο. θείου ἀπύρου, ψιμυθίου, ὀπίου, ἀκακίας ἴσα ὄξει. 4

Κατάπλασμα πρὸς ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, ἀποστήματα, παρωτίδας καὶ πυρίκαυτα. 3

Ἀλθαίας νεαρᾶς φύλλων ἁπαλῶν λι. ᾱ ἑψήσας ἐν ὑδρελαίῳ τρῖψον καλῶς καὶ προσβαλὼν ῥοδίνου Γο δ̄, λιθαργύρου, ψιμυθίου ἀνὰ Γο β̄ ∠′ λείου πάλιν κοριαννοῦ χυλῷ ἢ ἀειζώου ἢ στρύχνου, εἶτα ἐπιβαλὼν ψῖχας, ὡς ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι, κατάπλασσε. ἐμπλάστρῳ δὲ ταύτῃ κέχρησο· κικίνου λι. ᾱ, μυρσίνου λι. ᾱ, κηροῦ Γο ε̄, λιθαργύρου Γο δ̄, ἰοῦ ξυστοῦ Γο β̄· ὄξει λειοῦται ἰὸς καὶ λιθάργυρος.

Κηρωτὴ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ κατακαύματα. 4

Κηροῦ τρακτοῦ Γο δ̄, ῥοδίνου Γο γ̄, ᾠὰ ϛ̄, περδικιάδος Γο δ̄.

παυσαμένης δὲ τῆς φλεγμονῆς ἢ χρονιζούσης, πρὶν πελιδνὸν γενέσθαι τὸ μόριον, κατάπλαττε δι' ὠμῆς λύσεως. εἰ δὲ καὶ φθάσοι γενέσθαι πελιδνόν, ἀποσχαστέον τὰ μέρη καὶ καταπλαστέον ἐπὶ πλεῖον καὶ καταντλητέον δι' ὕδατος θερμοῦ γλυκέος, ἐνίοτε δὲ καὶ θαλάττης ἢ ἅλμης· καί ποτε καὶ τῷ καταπλάσματι μιγνύναι τοῦτο. κἄπειτα τοῖς εἰρημένοις συνθέτοις χρηστέον προσέχοντας· ἐπιμενόντων γὰρ εἰς μεταβολὴν πύου ἢ εἰς σηπεδόνα μετάπτωσις γίνεται.

κβ′. Περὶ φύματος καὶ βουβώνων καὶ φυγέθλου.

Κατὰ μὲν τὸν Γαληνὸν ὁ βουβὼν καὶ τὸ φῦμα καὶ τὸ φύγεθλον 1 ἀδένων εἰσὶ παθήματα, βουβὼν μὲν ἡ φλεγμονή, φῦμα δὲ ἡ πρὸς ἐκπύησιν ἐπειγομένη φλεγμονὴ τοῦ ἀδένος, φύγεθλον δὲ τὸ φλεγμονῶδες ἐρυσίπελας ἢ ἐρυσιπελατώδης φλεγμονὴ τοῦ ἀδένος· κατ' ἄλλους δέ τινας κοινῶς ἅπαντες οἱ ἐκφυόμενοι παρὰ φύσιν ἐν οἱῳδηποτοῦν μορίῳ οἷον ἀποστηματώδεις ὄγκοι φύματα προσαγορεύονται· φησὶ γὰρ Ἱππο-

15—19 *Oribasius, Coll. XLIV 27; Synops. VII 32; Ad Eunap. III 48* 23 Γαληνὸν] *Ad Glauc. De med. meth. II 1 (XI 77)* 28 Ἱπποκράτης] *Aphorism. VII 57*

2 ὀπίου *om.* D *post* δὲ *supra add.* ἐπὶ D 3 σχιστῆς] στυπτηρίας σχιστῆς F ὄξει] λύσας ὄξει D: ὄξει καὶ G 4 *om.* DF 5 ἐρυσίπελας G: ἐρυσιπέλατα ἕλκη A 8 πρόσβαλλε D δ] ᾱ D: ᾱ ἢ καὶ δ̄ F 9 λείου πάλιν *om.* D χυλῷ] K: χυλὸν D: χυλοῦ F: *comp.* ABEGHM ἐπιβάλλων DF 10 ἐμπλαστῶδες G 11 λι. ᾱ *(pr.) om.* D μυρσινίνου D λι. *(alt.)*] ἀνὰ λι. D 12 λειοῦται] λειουμέ/ ποιεῖ δὲ καὶ D ἰὸς] ὁ ἰὸς F καὶ] καὶ ὁ F 13 Κηρωτὴ *om.* AE καὶ] κηρωτὴ καὶ AE καύματα K 19 καὶ τῷ] τῷ FK ταῦτα D 22 βουβῶνος K 24 βουβὼν] φῦμα D μὲν] μὲν γὰρ D φῦμα] βουβὼν D 25 ἐπειγομένη] DK: ἐπιγομένη E: ἐπιγινομένη ABGHM: ἐπιγενομένη F φύγεθλον . . . ἀδένος *(26)*] DFGK, *mrg.* E[2]: *om.* ABHM δὲ *om.* FG 26 *ante* ἐρυσίπελας *eras.* καὶ K ἢ] ἢ ἡ D: ἡ F φλεγμονὴ] δὲ φλεγμονὴ F

κράτης· ὁκόσοισι φύματα ἐν τῇ οὐρήθρῃ ἐκφύεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος λύσις.

2 οἱ μὲν οὖν ἐπὶ προσπταίσμασιν ἢ ἑτέροις ἕλκεσιν ἢ ὀδύναις συνιστάμενοι βουβῶνες τῶν ἀκινδύνων εἰσίν, οἱ δὲ ἐπὶ πυρετοῖς, οἳ δὴ μάλιστα λοιμικῶς συνεισπίπτειν εἰώθασι, κάκιστοι, ἄν τε κατὰ τοὺς μηροὺς ἄν τε κατὰ τὰς μασχάλας ἢ τράχηλον ὦσιν γεγενημένοι. ἀλλὰ τοὺς μὲν προτέρους ἐν ἀρχῇ καθάπερ ἅπασαν φλεγμονὴν διὰ τῶν ψυχόντων τε καὶ στυφόντων ἀποκρούεσθαι βοηθημάτων ἤτοι σπόγγον ἐπιτιθέντας ἀπὸ ὀξυκράτου ἢ ἔρια δι᾽ οἴνου καὶ ἐλαίου ὠμοτριβοῦς ἢ ῥοδίνου ἢ μηλίνου ἢ σχινίνου ἢ μυρσίνου· κἄπειτα τοῖς διαφοροῦσι χρηστέον. εἰ δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα πληθωρικὸν ᾖ, προκενωτέον αὐτό· ἀπερίττου δὲ ὄντος τοῦ μὲν ἕλκους, ἐφ᾽ οὗ γεγένηται, προνοήσομεν, ὡς ἐν τῷ περὶ ἑλκῶν εἰρήσεται, τὸν δὲ ἀδένα φλεγμαίνοντα παρηγορητέον ἐρίοις ἐν ἐλαίῳ τῶν χαλαστικῶν τινι δεδευμένοις, καὶ ὅλον δὲ τὸ κῶλον αὐτοῖς περιελίττειν· διαπυηθέντα δὲ τὸν ὄγκον οὐ προχείρως διαιρεῖν, ἀλλὰ πειρᾶσθαι τοῖς κηρωτοειδέσιν ἁπαλοῖς φαρμάκοις διαφορεῖν, ὁποῖόν ἐστι μάλιστα τὸ διὰ τοῦ ἀπερανοῦ καὶ τὸ βοτανικόν. μὴ γινομένης δὲ τῆς διαφορήσεως ἐπὶ τὴν ῥῆξιν ἰτέον ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἀποστήμασιν καὶ θεραπεύειν ὡς ἐκεῖνα.

3 ἐπὶ δὲ τῶν ἐπὶ πυρετοῖς ἢ ἁπλῶς ἐπὶ πλήθει χυμῶν γινομένων φυλάττεσθαι μὲν τὰ ἀποκρούοντα διὰ τὸ μὴ παλινδρομεῖν ὠθουμένην εἰς τὸ βάθος τὴν ὕλην, ἀπὸ δὲ τῶν διαφορούντων εὐθέως ἄρχεσθαι· μηδενὸς δὲ κωλύοντος, οἷον ἡλικίας ἢ δυνάμεως, φλεβοτομία πρότερον ἀπ᾽ ἀγκῶνος παραλαμβανέσθω· κατὰ δὲ τὸν τόπον πυρίαις χρηστέον δι᾽ ἀφεψήματος χαμαιμήλων ἢ ἀνήθων ἤ τινος τῶν ὁμοίων. τὴν δὲ λοιπὴν τῶν φαρμάκων ὕλην μάλιστα μὲν ἐκ τῶν πρὸς παρωτίδας ἐν τῷ τρίτῳ λελεγμένων μετενεκτέον βιβλίῳ, οὐχ ἥκιστα δὲ κἀκ τῶν πρὸς φλεγμονὰς ἔναγχος εἰρημένων, ὥσπερ οὖν καὶ τὴν τῶν φυγέθλων θεραπείαν ἐκ τούτων τε καὶ τῶν πρὸς ἐρυσιπέλατα λεχθέντων. ὁ δὲ Ἀττικὸς ἀστὴρ ἡ πόα, ἣν καὶ βουβώνιον δι᾽ αὐτὸ τοῦτο καλοῦσιν, οὐ

3—6 *cf. Oribasius, Coll. XLIV 17* 6 *sqq. cf. Oribasius, Coll. XLIV 16; Synops. VII 31; Ad Eunap. III 46* 13 εἰρήσεται] *cap. 37 sqq.* 27 τρίτῳ] *cap. 23, 13* 28 ἔναγχος] *cap. 17* 29 λεχθέντων] *cap. 21* 30 *sq. Galenus XI 841*

1 οὐρήθρᾳ FM ἐκφύενται E: ἐκφύονται A 4 οἱ] ὅσοι D: οἷον F πυρεκτικοῖς D οἳ δὴ] ἤδη K: οἰδήμασι D: *om.* F 5 λοιμικοῖς F συμπίπτειν DFK κἄν D 6 κἄν D τὰς *om.* BK: *ins.* A ἢ] ἢ τὸν D 8 ἢ σπόγγους D 9 ἔριον B 10 μυρσίνου ἢ σχινίνου K μυρσινίνου D ἢ μυρσίνου] *mrg.* B[2] 11 ᾖ] εἴη FHK: εἶ *seq. ras.* M 12 προνοήσομεν] D, *e corr.* B: προνοήσωμεν ABEFGHKMD[3] 15 διαπυηθέντος δὲ τοῦ ὄγκου D οὐ] οὐ δεῖ D 16 κηρωτοειδέσι ABEFGH: κηροειδέσι M ἁπαλοῖς] DK: *om.* ABEFGHM φαρμάκοις] φαρμάκοις ἁπαλοῖς F διαφορεῖν] βοηθεῖν D 20 ἐπὶ *(sec.)*] ἐν G 23 δὲ *om.* FM φλεβοτομητέον D 24 παραλαμβανέσθω *om.* D τῶν τόπων D 26 ἐν] ἐν δὲ FK 28 ἔναγχος *om.* D 29 τε *om.* A: δὲ H τῶν πρὸς] τῶν ἐπὶ D: πρὸς περὶ G ἐρυσιπέλατος G: ἐρυσιπέλασι D προλελεχθέντων D

μόνον καταπλαττόμενον, ἀλλὰ καὶ περιαπτόμενον βουβῶνας ὠφελεῖν πεπίστευται.

τὰ δὲ φύματα διαφορεῖ καταπλασσόμενα ἰδίως ἀδίαντον, ἀτράφαξυς, 4 ἑλξίνη, ἀλθαίας ῥίζα ἐν οἴνῳ ἑψηθεῖσα, ἀμμωνιακὸν μετὰ μέλιτος μαλαχθὲν καὶ ἐπιτεθέν, ἰξὸς σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρωτῇ· ῥήσσει δὲ πρόπολις, θέρμοι πικροὶ μετὰ ὄξους καταπλασθέντες, σικύου ἀγρίου ῥίζα τερμινθίνῃ ἀναληφθεῖσα, καππάρεως ῥίζα ὁμοίως, νίτρον μετὰ ζύμης ἢ σύκων.

κγʹ. Περὶ δοθιήνων.

Καὶ ὁ δοθιὴν ὄγκος ἐστὶν ἀποστηματώδης ἐκ παχέων χυμῶν ἐν τοῖς σαρκώδεσι μάλιστα τόποις συνιστάμενος, ἐπιεικὴς μὲν ὑπάρχων, ὅταν ἐν αὐτῷ μόνῳ συνίσταται τῷ δέρματι, κακοήθης δέ, ὅταν ἐκ πλείονος ἀνίσχῃ βάθους. διαφοροῦσι δὲ τοὺς δοθιῆνας καὶ πέττουσι πυροὶ μασώμενοι καὶ ἐπιτιθέμενοι, μαστίχη Αἰγυπτία, σταφίδες ἐκγιγαρτισθεῖσαι καὶ σὺν ἁλὶ τριβεῖσαι καὶ καταπλασθεῖσαι· τοῦτο ἢ διαχεῖ ἢ ῥήσσει. ἢ ἰσχάδας ἑφθὰς ἐν ὑδρομέλιτι ἐπιτίθει ἢ ταῖς ἰσχάσιν μίξας ῥητίνην ἐπιτίθει ἢ αὐτὰς τὰς ἰσχάδας, ὅταν ὦσι λιπαραί, σχίσας, ἢ ζύμην μετὰ νίτρου ἢ λινόσπερμα μετὰ μέλιτος ἢ ὑοσκυάμου φύλλα λεῖα μετὰ βουτύρου. σύνθετα δὲ τό τε διὰ ζύμης καὶ τὸ διὰ γύρεως καὶ τὸ ἰδίως δοθιηνικὸν προσαγορευόμενον ἁρμόσει. πυρία δὲ μαλακοῖς σπόγγοις συνεχῶς εἰς θερμὸν ὕδωρ ἀποβάπτων, εἶθ' οὕτως ἐπιτίθει τὰ φάρμακα.

κδʹ. Περὶ τερμίνθου.

Ὁ μὲν Ὀριβάσιος φύματος εἶδός φησι τὴν τέρμινθον, ἐπικεῖσθαι δὲ αὐτῆς ἀνωτάτω φλύκταιναν μέλαιναν, ἧς ἐκραγείσης τὸ ὑποκάτω ὅμοιον ἀποσεσυρμένῳ φαίνεσθαι, τούτου δὲ διαιρεθέντος πῦον εὑρίσκεσθαι. Διοσκορίδης δὲ ὁ Ἀλεξανδρεύς φησιν· τέρμινθοί εἰσιν ὑπεροχαὶ ἐπὶ τοῦ χρωτὸς συνιστάμεναι, στρογγύλαι, μελανόχλωροι, ἐοικυῖαι τερμίνθου καρπῷ. καὶ ταύτας οὖν παραπλησίως τοῖς ἄλλοις φυματώδεσιν ὄγκοις θεραπευτέον ἐκ τῶν εἰρημένων μεταφέροντας τὰ βοηθήματα.

3—7 *Oribasius Synops. VII 29* 8—16 *Oribasius, Synops. VII 41; Ad Eunap. III 53; cf. Coll. XLIV 32—33* 22—25 *Oribasius, Synops. VII 36; cf. Coll. XLIV 18; Aëtius XIV 62* 26—28 *Galenus XVI 461*

1 βουβῶνας *om.* E 5 καὶ *(alt.)*] DFK: *om.* ABEGHM 6 τερμινθίνῃ] AEGHKM: τερεβινθίνῃ BDF 11 ὅταν *(pr.)*] ὅτε D 12 πέττουσι] πυοῦσι D 13 διαμασώμενοι D ἐκγιγαρτιθεῖσαι BM: αἱ ἐκγιγαρτισθεῖσαι K 15 ἢ ταῖς . . . ἐπιτίθει *(16) om.* G, *mrg.* B 16 σχίσας *om.* D 17 λινόσπερμα] AEH: λίνου σπέρμα K: λινόσπερμο (-ο *e corr.*) D: λινοσπέρμου F: λινόσπερμον GM, *e corr.* B 19 δοθιηνικὸν] ADE: δοθηνικὸν F: δοθιονικὸν GHKM, *e corr.* B δὲ] τε D: *om.* F 24 ἀνωτάτω] F: ἄνω κάτω ABE GHKM: ἄνω καὶ κάτω D 25 ἀνευρίσκεσθαι M 26 τερέμινθοι F: τερέβινθοι B 27 μελάγχροοι D τερεβίνθου B 28 καρπῷ] DFK: καρπόν ABEGHM 29 μεταφέροντας] DK: *comp.* EG: μεταφέροντα ABHM: μεταφέρων F τὰ] τὰ αὐτὰ F

κε΄. Περὶ ἀνθράκων.

1 Τοῦ αἵματος μελαγχολικωτέρου γενομένου καὶ ζέσαντος ἐνσκήψαντός τε μορίῳ τινὶ τοὺς ὀνομαζομένους ἄνθρακας γίνεσθαι συμβαίνει, ἅπερ εἰσὶν ἐσχαρώδη ἕλκη, τὰ πολλὰ μὲν ἀπὸ φλυκταίνης ἀρχόμενα τοῖς πυρικαύτοις ἐμφερῶς, ἐνίοτε δὲ καὶ χωρὶς ταύτης. ἀλλὰ κνῶνταί γε πάντως ἐν ἀρχῇ τὸ μόριον, εἶτα ποτὲ μὲν μία φλύκταινα, ποτὲ δὲ πλείους ἐπανίστανται λεπταί, καθάπερ κέγχροι τινές, ὧν ἐκρηγνυμένων ὁμοίως ἐσχαρῶδες ἕλκος γίνεται παραπλήσιον τοῖς ὑπὸ καυτηρίων γινομένοις, ποτὲ μὲν τεφρώδους τῆς ἐσχάρας φαινομένης, ποτὲ δὲ μελαίνης, σὺν τῷ προσέχεσθαι τῇ βάσει καὶ τρόπον τινὰ προσηλῶσθαι μετὰ νομῆς· ἡ δὲ ἄλλη σὰρξ ἡ πέριξ φλογώδης ἰσχυρῶς καὶ μέλαινα τῇ χροιᾷ γίνεται καὶ στίλβουσα παραπλησίως ἀσφάλτῳ καὶ πίττῃ· τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ ἀκριβῶς μέλαινα χολή. ἀλλ᾽ οἱ μὲν περὶ τῇ σαρκὶ συστάντες ἄνθρακες συντόμως περιγράφονται· οἱ δὲ κατὰ τῶν ὑμένων ἢ τῶν νεύρων γινόμενοι μέχρι πολλοῦ παραμένουσι καὶ τῆς συμπαθείας τοῖς ὑποκειμένοις μεταδιδόασι τόποις, ὥστε καὶ φλεγμονὰς ἐρυσιπελατώδεις αὐτοῖς γίνεσθαι· οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ εἰς διαπύησιν ἐτράπη, τοῖς δὲ πλείστοις καὶ πυρετοὶ συνεδρεύουσι. γίνονται δὲ καὶ κατά τινας ἐπιδήμους αἰτίας οἱ ἄνθρακες.

2 θεραπεύειν οὖν τούτους, εἰ μὴ μικροὶ παντελῶς εἶεν, ἀπὸ φλεβοτομίας ἀρχομένους κενοῦντας αὐτοὺς μέχρι λειποθυμίας· καὶ ἀποσχάζειν δὲ μετὰ φλεβοτομίαν οὐκ ἀνάρμοστόν ἐστι βαθυτέραις ἀμυχαῖς διὰ τὸ τοῦ χυμοῦ πάχος. κατὰ δὲ τοῦ πεπονθότος τοῖς ἀποκρουομένοις μετρίως καὶ διαφοροῦσι χρησόμεθα· τοιοῦτο δέ ἐστι τὸ δι᾽ ἀρνογλώσσου καὶ φακῆς ἑφθῆς κατάπλασμα λαμβάνον ἄρτου κλιβανίτου τὸ ἁπαλὸν μήτε ἄγαν καθαροῦ μήτε ῥυπαροῦ. κατ᾽ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἕλκους ἐπιθήσομεν τῶν σφοδρῶν τι φαρμάκων, οἷόν ἐστι τό τε Ἄνδρωνος καὶ τὸ Πολυείδου καὶ τὸ Πασίωνος, ἀνιέντες αὐτὰ γλυκεῖ μέχρι γλοιώδους συστάσεως, καὶ τὸ Μασσαλεωτικὸν ξηρὸν καὶ αὐτὸ παραπλησίως ἀνειμένον· καὶ ῥίζα δὲ δρακοντίου ἢ ἀριστολοχίας ἢ ὀπὸς σιλφίου ἢ Κυρηναϊκός, ἕκαστον δι᾽ ὄξους, καλῶς ἂν καταχρισθείη. τὰ δὲ ἐρυσιπελατώδη

κε΄ *cf. Aëtius XIV 58* 1—7 *Oribasius, Coll. LI 43* 1—29 *id. Synops. VII 12; Ad Eunap. III 27* 10—19 *Oribasius vol. IV 617*

4 ἅπερ] DEF: ὅπερ ABGHK: οἵπερ MB³ 5 πυρικαύστοις ADF ἀλλὰ κνῶνταί] ADEFK: ἀνακνῶνται BGHM 8 παραπλήσι° A: παραπλησίως D 9 φαινομένης] γενομένης D 13 ἀκριβῶς ἡ K ἀκριβῆς G 14 συστάντες] G, *e corr.* B: συνιστάντες AEHKM: συνιστάμενοι D: συνίστανται F 15 τῆς] D: τὰς ABEFGHKM 17 αὐτοῖς *om.* AF γίγνεσθαι K: φαίνεσθαι F 18 συνεδρεύουσιν AGH: -ν *eras.* B 20 τούτους] DGK: αὐτούς ABEFHM μὴ *om.* DF 21 ἀρχομένους] D: ἀρχόμενοι F: ἀρχόμεθα K: *om.* ABEGHM κενοῦντες FK 22 μετὰ] μετὰ τὴν D 24 τοιοῦτον DG: -ν *eras.* B 25 κατάπλασσε G 27 τι *om.* F: τε D 28 πολυείδους FGK 29 μασσαλιωτικὸν D ξηρὸν] AGK: δὲ ξηρὸν D: ξηρίον EF: ξηρίον εἰ H: ξηρὸν εἰ BM ἀνιέμενον FK 30 δὲ *om.* D ἀριστολοχία D ἢ *(sec.)*] καὶ FK κυριναικός F: κυρηναικόν DK: κυρηναικοῦ ABEGHM

τοῖς πρὸς ἐρυσιπέλατα καταχριέσθω. τὰ δέ γε περὶ συμπαθείας ὕποπτα τῶν μερῶν ἐμβρεκτέον οἰσυπηροῖς ἐρίοις δι' οἰνελαίου. παυσαμένης δὲ τῆς φλογώσεως κατὰ τῶν ἀνθράκων ἐπιρριπτέον κεφαλικὰς κηρωτὰς ἀνειμένας ἐμμότους· καλὴ δὲ μάλιστα ἡ διὰ βοτανῶν καὶ ἡ διὰ νίτρου καὶ τὰ πρὸς νομὰς ξηρὰ κατ' ἰδίαν καὶ μετὰ ῥοδίνου. ἐπιμενούσης δὲ τῆς σκληρίας χρηστέον τῇ μηλίνῃ Σαραπίωνος· σπουδαστέον μέντοι ὡς ὅτι τάχιστα διαπυΐσκειν τοὺς ἄνθρακας δὶς μὲν τῆς ἡμέρας, ἅπαξ δὲ τῆς νυκτὸς ἀλλάσσοντα τά τε καταπλάσματα καὶ φάρμακα. πρὸς δὲ τὸ ἐκριζῶσαι τοὺς ἄνθρακας καὶ ἀπολῦσαι τῆς πρὸς τὰ παρακείμενα συνεχείας ῥοιὰς ὀξείας κατασχίσας ἕψε ἐν ὄξει καὶ τακερὰς λειοτριβήσας ἔμπλασον εἰς ὀθόνιον καὶ ἐπιτίθει· ξηραινόμενον δὲ ὑγραινέσθω τῷ ὄξει.

Ἄνθρακας πυοποιεῖ καὶ ῥήσσει καρύου βασιλικοῦ παλαιοῦ τὸ ἐντὸς 3 ἢ καὶ μὴ παλαιοῦ, κυπαρίσσου τὰ φύλλα καὶ οἱ βλαστοὶ καὶ τὰ νέα καὶ ἁπαλὰ σφαιρία σὺν ἀλφίτοις, σταφὶς ἐκγιγαρτισθεῖσα, ἰσχάδες ἑφθαὶ ἐν οἴνῳ, μήκωνος κερατίτιδος ἄνθη, ὀπὸς σιλφίου μετὰ πηγάνου καὶ ὀλίγου μέλιτος, ὑγρόπισσον σὺν σταφίδι καὶ ὑείῳ στέατι.

Πρὸς ἄνθρακας πάνυ καλόν. 4

Λιθαργύρου λι. ᾱ, ἐλαίου παλαιοῦ λι. ᾱ ∟', ἀρσενικοῦ ℥ ᾱ· ἑψήσας ἔλαιον καὶ λιθάργυρον ἕως ἀμολύντου καὶ ἐπάρας ἐπίβαλλε τὸ ἀρσενικὸν καὶ πάλιν ἕψε, ἕως μέλαν γένηται, καὶ λειώσας εἰς θυΐαν χρῶ ἐμμότῳ.

Πρὸς γαγγραίνας, παλαιὰ ἕλκη, Χειρώνια, χοιράδας, ποδάγραν, δαιμονίως δὲ πρὸς ἄνθρακας. 5

Πρὸς τοὺς ἐν βλεφάροις ἄνθρακας· ὀπίου, ἀκακίας, μίσυος ὀπτοῦ, λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ < β̄, χαλκάνθου < ᾱ, ὑοσκυάμου σπέρματος < ᾱ· λεάνας ἐν ὕδατι χρῶ. ποιεῖ δὲ καλῶς, φησί, καὶ ἡ τετραφάρμακος ἔχουσα τὸ πέμπτον λιβάνου.

πρὸς δὲ τοὺς ἐν αἰδοίοις ἄνθρακας· χαλκίτεως, χαλκάνθου ἀνὰ < η̄, ἀφονίτρου < β̄· μεθ' ὕδατος λεάνας χρῶ. ποιεῖ δὲ καὶ κόπρος προβα-

12—15 *Oribasius, Synops. VII 12; Ad Eunap. III 27* 12—16 *cf. Oribasius vol. IV 618* 17—21 *Oribasius vol. IV 619* 24—27 *Oribasius vol. IV 618*

1 τοῖς] τὰ K χριέσθω D 3 φλογὸς K κεφαλωτὰς F 4 ἐμμότοις D 5 ξηρία F 8 ἀλάσσον BM: -τα *add.* B³ καὶ] καὶ τὰ DF 10 ἕψει D: ἕψειν F ἐν *om.* F 11 ἔμπλασον] ABH: ἔμπλα^c^σον M: ἔμπλασσον EGK: ἔμπλασσε D: ἔμβαλλε ἐμπλάσσων F εἰς ὀθόνιον] ὀθονίῳ F ξηραινομένων F: ξηραινομένας D ὕγραινε D 12 ἄλλο *praemitt.* D 13 ὁ βλαστὸς D 15 κερατίδος E 16 ὀλίγον M αἵματος E σταφί^δ^ E: σταφίδων B 18 παλαιοῦ *om.* K 19 ἔλαιον] τὸ ἔλαιον F καὶ *(pr.)*] καὶ τὸν F ἐπίβαλλε *om.* K τὸ *om.* BK 20 ἕψει D ἐν θυείᾳ D 22 Πρὸς . . . λιβάνου *(27) om.* F 23 δαιμονίως] δαιμονί^ω^ A: δαιμονίων E: μόνως G: τε δαιμονίως *e corr.* B³ δὲ *om.* E ἄνθρακα K: *comp.* AE 24 τοὺς ἐν] ἐν E: τοὺς ἐν τοῖς A 25 ἀνὰ *om.* H < *(pr.)*] ℥ E β̄ . . . < *(sec.) om.* G < ᾱ *(pr.) om.* D σπέρματος] σπέρματος ἀνὰ D: *comp.* EK: σπέρμα ABGHM < *(tert.)*] ℥ K 29 ἀφρονίτρου K δὲ *om.* D

τεία φωχθεῖcα μετὰ μέλιτοc. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ cαραπιάδι, ἥτιc καὶ ὄρχιc καὶ τριόρχηc ὀνομάζεται, χλωρᾷ μετὰ ψιχῶν ὡc καταπλάcματι χρῶνται πρὸc ἄνθρακαc καὶ πάντα τὰ ἐcχαρώδη. ἐκπεcούcηc δὲ τῆc ἐcχάραc ὡc ἕλκοc κοινὸν θεράπευε.

κϛ'. Περὶ καρκίνων.

1 Ἐν ἅπαντι μὲν τοῦ cώματοc μέρει πέφυκεν ὁ καρκίνοc γίνεcθαι· καὶ γὰρ ἐν ὀφθαλμοῖc καὶ ὑcτέρᾳ, ὡc ἐν τοῖc περὶ αὐτῶν εἴρηται λόγοιc, καὶ ἐν ἄλλοιc δὲ πλείοcι μορίοιc· ἀλλ' ἐν τοῖc τιτθοῖc μάλιcτα τῶν γυναικῶν πλεονάζει διὰ τὸ χαύνουc ὄνταc ἑτοίμωc εἰcδέχεcθαι τὴν ὕλην παχυτάτην ὑπάρχουcαν· ἐκ μελαίνηc γὰρ χολῆc ζεούcηc οἱ καρκίνοι cυνίcτανται καί, εἰ δριμυτέρα τύχοι, μεθ' ἑλκώcεωc. διὰ τοῦτο κατὰ τὴν χροιὰν μελάντεροι τῶν φλεγμονῶν εἰcι χωρὶc θερμότητοc τοcαύτηc, αἱ φλέβεc δὲ πληροῦνταί τε καὶ τείνονται πέριξ παραπληcίωc τοῖc τοῦ καρκίνου τοῦ ζῴου ποcίν· ὅθεν καὶ τῆc ὀνομαcίαc ταύτηc τετύχηκεν· τινὲc δέ φαcι διὰ τὸ δυcαπολύτωc ἔχεcθαι τῶν μορίων, ὧν ἂν λάβηται, καθάπερ ὁ καρκίνοc τὸ ζῷον. διὰ δὲ τὸ πάχοc τοῦ χυμοῦ τούτου καὶ ἀνίατοc ὁ καρκίνοc ἐcτὶν μήτε ἀποκρουcθῆναι δυνάμενοc μήτε διαφορηθῆναι, μήτε δὲ ταῖc ὅλου τοῦ cώματοc εἴκων καθάρcεcιν ἢ καὶ τῶν μὲν πραοτέρων φαρμάκων ἐπιτιθεμένων καταφρονῶν, ὑπὸ δὲ τῶν cφοδροτέρων παροξυνόμενοc.
2 δυνατὸν μὴν τοὺc ἀρχομένουc καρκίνουc κωλύειν αὔξεcθαι τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν κενοῦνταc, πρὶν ἐν τῷ πεπονθότι μορίῳ cτηριχθῆναι. κενώcομεν δὲ πρῶτον μέν, εἰ μή τι κωλύοι, διὰ φλεβοτομίαc, ἔπειτα δὲ διὰ καθάρcεωc, κατ' ἀρχὰc μὲν τοῖc ἁπλουcτέροιc, οἷόν ἐcτι τὸ ἐπίθυμον πλῆθοc ℔ δ̅ ἐν ὀρῷ γάλακτοc ἢ μελικράτῳ διδόμενον, εἰc ὕcτερον δὲ καὶ διὰ τῆc ἱερᾶc τὸν μέλανα λαμβανούcηc ἐλλέβορον. ἐπὶ δὲ τοῦ πεπονθότοc τόπου προcφερόμενον ἀλύπωc ποιεῖ τοῖc εἱλκωμένοιc cτρύχνου χυλὸc ὀθονίου μαλακοῦ διπτύχου δευομένου ἐν αὐτῷ καὶ ἐπιτιθεμένου· δεῖ δὲ ἔξωθεν κατ' αὐτοῦ ἐρίον ἁπαλὸν περιβάλλειν δευόμενον καὶ αὐτὸ τῷ χυλῷ καὶ προνοεῖν, ὅπωc μὴ ξηρανθείη ταῦτα, cυνεχέcτερον ἐπαντλουμένου τοῦ χυλοῦ.

7 λόγοιc] *III 26 et 67* 10—*p. 349, 2 Oribasius, Synops. VII 13; Ad Eunap. III 28. Aëtius XIV 57*

1 ἐν *om.* F: καὶ D τῇ] δὲ τῇ F cαραπίδι FK: cαριπιάδι E ἥ τιcι A 3 χρηcτέον D 4 θεραπεύειν E: θεραπεύει F: θεραπεύεται H 6 ἅπαντι] DFK: παντὶ ABEGHM 7 ὑcτέραιc DK *et corr. ex* ὑcτέροιc F 13 ἐκτείνονται G 14 τοῦ *(alt.) om.* EF τετύχηκε ταύτηc ABEM: *corr.* B² (β-α): τετύχηκεν ταύτηc H 17 τοῦτο K 18 ταῖc] DK: *om.* F: τῆc ABEGHM ἥκων K: ἥκειν F καθάρcεcιν] DK: καθάρcεcι F: καθάρcεωc ABEGHM 19 ἢ] DHK: εἰ ABEM: *om.* FG 20 μὴν] μὲν B: μὲν οὖν D: μέντοι F 21 κωλύcειν K 22 κένωc K δὲ *om.* K πρῶτον μέν *om.* E: πρῶτον F 23 κωλύει DEFH 25 διδόμενον] DFGK: δίδομεν ABEHM καὶ *om.* BF τὸν] τῆc τὸν D 25. 26 μέλαν ἀναλαμβανούcηc K

26 προcφερόμεν° D 27 εἱλκωμένοιc] BGK: ἡλκωμένοιc AEFHM: ἡλκωμένοιc ἐντέροιc D 28 δευομένου] δεδευμένου D: *corr.* D³ 29 ἐρ(ί)ου BM δεδευμένον D καὶ αὐτὸ τῷ] τῷ αὐτῷ F αὐτῷ AEH

χρήσαιτο δ' ἄν τις χρονίως ἐπὶ τῶν εἱλκωμένων καρκίνων καὶ τῷ διὰ πομφόλυγος· οὐκ ἀνάρμοστα δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸ τρίτον περὶ τῶν ἐν ὑστέρᾳ καρκίνων λελεγμένα βοηθήματα.

Πρὸς τὰ καρκινώδη καὶ κακοήθη πρός τε τὰ ἐν ἕδρᾳ 3 στολιδώδη καὶ τὰς ἐν αἰδοίοις ἢ ὄρχεσιν ἢ μαστοῖς φλεγμονάς.

ἐν μολιβδίνῳ ἰγδίῳ καὶ δοίδυκι μολιβδίνῳ Λημνίαν σφραγῖδα δι' ὀξυκράτου ἢ μελικράτου ἢ γάλακτος ἐκτρίψας, ὥστε μελανθῆναι ἢ ῥόδινον ἢ ὀμφάκινον ἔλαιον ἢ χυλὸν ἀειζώου ἢ κοτυληδόνος ἢ θριδακίνης ἢ ψυλλίου ἢ ὄμφακος τρίψας ὁμοίως κατάχριε.

διαιτάσθω δὲ ὁ κάμνων ἔν τε χυλῷ πτισάνης πλεονάζων καὶ γάλακτος ὀρῷ καὶ λαχάνων μαλάχῃ καὶ ἀτραφάξυϊ βλίτῳ τε καὶ κολοκύνθῃ καὶ τοῖς πετραίοις τῶν ἰχθύων καὶ ὀρνέοις ἅπασι πλὴν τῶν ἑλείων.

Ἀρχιγένους πρὸς καρκινώδη καὶ κακοήθη ἕλκη. 4

Καρκίνων ποταμίων κεκαυμένων καὶ καδμίας ἴσα λεῖα ἐπίπασσε ἢ τὴν σποδὸν τῶν καρκίνων μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθει ἢ ἐρυσίμου σπέρμα λεῖον σὺν μέλιτι ἐπιτίθει.

κζ'. Περὶ οἰδήματος.

Περὶ τῶν ἐπὶ θερμοτέροις χυμοῖς συνισταμένων ὄγκων διαλαβόντες αὖθις περὶ τῶν ἐναντίων διαληψόμεθα τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ οἰδήματος ποιούμενοι. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ χολώδει ῥεύματι τὸ ἐρυσίπελας, οὕτως ἐπὶ φλεγματώδει τὸ οἴδημα γίνεται, χαῦνός τις ὄγκος ὑπάρχων ἀνώδυνος. ἴσμεν δὲ δήπου καὶ ἄλλως οἰδήματα γινόμενα περὶ τοῖς ποσὶν ἐν ὑδερικαῖς διαθέσεσι καὶ φθόαις καὶ καχεξίαις. ἐπ' ἐκείνων μὲν οὖν σύμπτωμά ἐστι τὸ οἴδημα τοῦ κατέχοντος πάθους τὸν ἄνθρωπον οὐδεμιᾶς ἰδίας ἐξαιρέτου θεραπείας δεόμενον· ἀρκεῖ γάρ, εἴπερ ἄρα, τηνικαῦτα τρίβειν τὰ σκέλη, ποτὲ μὲν δι' ὀξυροδίνου, ποτὲ δὲ δι' ἐλαίου καὶ ἁλῶν ἢ καὶ αὐτῷ τῷ ὀξυροδίνῳ τῶν ἁλῶν ἐπεμβάλλοντα.

2 τρίτον] *cap. 67* κς' 3—4 *Aëtius XIV 57* 4—9 *cf. Oribasius, Coll. LI 57* 10—13 *Oribasius, Synops. VII 13; Ad Eunap. III 28* κζ' *Oribasius, Coll. XLIV 31; Synops. VII 35; Ad Eunap. III 51; cf. Aëtius XV 1*

1 χρονίως] μετρίως A, *corr. mrg.* (γρ.) ἐπὶ τῶν χρονίως D εἱλκωμένων] GK: ἡλκωμένων ABDEFHM τῷ] D: τῶν K: τὸ ABEFGHM 7 τρίψας D 8 ὀμφάκιον BH 11 καὶ *(pr.)*] ποιεῖ δὲ καὶ D ἀτράφαξυς DK: ἀτράφαξις F: ἀτράφαξυ G βλίτῳ] ἢ βλίτα D: βλῆτον K τε *om.* EGM κολοκύνθῃ] FK: κολόκυνθα D: κολοκύντῃ ABEGHM 12 οἱ πετραῖοι D ὄρνεα D ἅπασιν HK: πάντα D 14 καὶ *om.* AE 15 κεκαυμένων] D: *om.* FH: *comp.* ABEGKM 16 ἢ] DF: *om.* ABEGHKM σπέρματος F

17 λειότατον DK: *om.* F 20 ἀπὸ] ἐπ K 24 φθόαις] DFH, *e corr.* B: φθοραῖς AEGKM, *e corr.* H 26 δεομένου D εἴπερ ἄρα *om.* D 28 ἢ ... ἁλῶν *om.* K αὐτῷ] D: αὐτὸ B: αὐτοῦ AEGHM τῷ ὀξυροδίνῳ αὐτῷ F τῷ ὀξυροδίνῳ] D: τοῦ ὀξυροδίνου AEGHM

διὰ δὲ τὸν φλεγματώδη χυμὸν ἐπιρρυέντα μορίῳ συστάντος οἰδήματος ἱκανὸς ἐνίοτε καὶ σπόγγος ὀξυκράτῳ βραχεὶς καὶ ἐπιτιθέμενος μετ' ἐπιδέσεως ἠρέμα σφιγγούσης ἐκ τῶν κάτω μερῶν ἀρχομένης, τελευτώσης δὲ εἰς τὰ ἄνω. καινὸν δὲ χρὴ εἶναι τὸν σπόγγον· εἰ δὲ μὴ παρείη τοιοῦτος, ἐκκαθαίρειν τὸν παρόντα νίτρῳ καὶ μᾶλλον τῇ καλουμένῃ στακτῇ κονίᾳ. μὴ καθισταμένου δὲ ἐπὶ τούτοις τοῦ οἰδήματος βραχύ τι στυπτηρίας μιγνύειν· ἐπιτήδειον δὲ καὶ τὸ ἁπαλώτατον ἐλλύχνιον ὑγρότητι τοιαύτῃ δευόμενον καὶ ἐπιτιθέμενον· καλὸν δὲ καὶ τὸ γλαύκιον. κεχρονικὸς δὲ οἴδημα προϋπαλείψας ἐλαίῳ τὸ μόριον, εἶτα ἐπιθεὶς σπόγγον ἐκ κονίας καὶ σφίγξας βιαιότερον θεραπεύσεις. διαφορεῖ δὲ καὶ προστέλλει τοὺς οἰδηματώδεις ὄγκους γῆ πᾶσα καταχριομένη, καὶ μᾶλλον ἡ Αἰγυπτία, καὶ ἰσάτις ἥμερος.

κη'. Περὶ ἐμφυσήματος.

Πνεύματος φυσώδους ποτὲ μὲν ὑπὸ τῷ δέρματι, ποτὲ δὲ ὑπὸ τοῖς περιοστέοις ὑμέσιν ἢ τοῖς τοὺς μῦς περιέχουσιν ἀθροιζομένου τὸ ἐμφύσημα γίνεται· ἀθροίζεται δέ ποτε καὶ κατὰ τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα καὶ μεταξὺ τούτων τε καὶ τοῦ περιτοναίου κατὰ τοὺς τυμπανίας προσαγορευομένους ὑδέρους. καὶ διαφέρει γε τῶν οἰδημάτων τῷ πρὸς τῷ μὴ βοθροῦσθαι καθάπερ ἐκεῖνα πιεζόμενα καὶ ψοφεῖν ὥσπερ τύμπανον. συνεργεῖ δὲ τῷ μὴ διαπνεῖσθαι τὸ πνεῦμα τῶν σωμάτων ἡ πυκνότης ἅμα τῷ καὶ αὐτὸ παχυμερὲς εἶναι τὸ πνεῦμα· ὅθεν καὶ ὁ σκοπὸς τῆς θεραπείας ἀραίωσις μὲν τῶν σωμάτων, λέπτυνσις δὲ τοῦ πεπαχυσμένου πνεύματός ἐστι διὰ τῶν λεπτομερῶν τε καὶ θερμῶν ἐπιτελουμένη φαρμάκων. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ τὴν γαστέρα καὶ τὰ σπλάγχνα λεπτομερὲς ἔλαιον ἐργάζεται τοῦτο πήγανον ἐναπεζεσμένον ἔχον ἢ κύμινον ἢ σελίνου σπέρμα· καί ποτε καὶ σικύα μεγάλη χωρὶς ἀμυχῶν περὶ τὸν ὀμφαλὸν δὶς ἢ τρὶς τεθεῖσα διεφόρησεν. τῶν μυῶν δὲ διὰ θλάσιν, ὥσπερ ἐπὶ κρούσμασιν, ἐμπεφυσημένων ἐπὶ τοῖς ἄγαν θερμοῖς καὶ δριμέσιν ἀγανακτεῖν συμβαίνει τὰ μόρια· διὸ κατ' ἀρχὰς

κη' *Oribasius, Coll. XLV 22; Synops. VII 50; Ad Eunap. III 61; cf. Aëtius XV 2*

2 ἐπιτιθέμενος] DFK: ἐπιτεθεὶς ABEGHM 4 παρείη] DF: παρίει H: παρῇ ABEGK: παρεῖ M 6 κονίᾳ στακτῇ DM καθισταμένου] F: καθαιρομένου ABEGHKM: καθαιρουμένου B³: ἐνδιδόντος D τι] τι καὶ D 9 κεχρονικὸς] καιχρονικὸς H: κεγχρονικὸς M: καὶ χρονικὸν D: καὶ χρονικῶς F τὸ μόριον ἐλαίῳ D ἐπιθεὶς] DF: ἐπιτιθεὶς ABEGHM: ἐπιτίθει K 10 σφίξας FH: σφίγμα G βιαιότερον] AFHM: βεβαιότερον BDEK: προυπαλείψας G 11 προστέλλει *etiam codd. Or.* 12 καὶ] BDF: καὶ ἡ AEGHKM ἥμερος] ἡ ἥμερος DF 15 περιοστέοις] *corr. ex* ὀστέοις B²: περὶ τὰ ὀστέα D ἢ] οἱ D: *om.* F τοῖς *(alt.) om.* DF: εἰς K τὸ] τοῦ K *et post ras.* A 16 ἐμφυσήματος K 17 τε] δὲ K τοῦ] τὸ B: *om.* DFM 20 μὴ *om.* K 23 πεπαχυσμένου] DK: πεπαχυμένου F: παχέος ABEGHM διὰ] δὲ K 24 τὴν *om.* F τὰ *om.* DF 27 προστεθεῖσα D 28 ἐπὶ κρούσμασιν] DFM³: ἐπὶ κρούσματι K: ἐπίκρουσμα ABEGHM ἐμπεφυσημένων] ADHK: ἐμπεφυσιωμένων F: ἐπεμφυσημένων BGM: ἐπεμφυσημένον E 29 συμβαίνειν D

μὲν τοῖς παρηγορικοῖς δεῖ πλεονάζειν, παρακμῆς δὲ γενομένης τοῖς διαφοροῦσι. χρηστέον τοίνυν τῷ ἀφεψήματι μετ' ἐλαίου βραχέος ἀναλαμβάνοντας οἰσυπηροῖς θερμὰ ἢ καὶ τὴν δι' ὑσσώπου κηρωτὴν ἐπιμιγνύντας, καὶ φροντίζειν, ὅπως ἂν ἡ θερμότης παραμένοι· ψύχεσθαι γὰρ οὐ συμφέρει. παρηγορηθέντος δὲ τοῦ κάμνοντος ὄξους παραμιγνύναι καὶ νίτρου ἢ ἀφονίτρου καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τῆς στακτῆς κονίας, εἶθ' ὕστερον διαφορητικαῖς ἐμπλάστροις εἰς ἀποκατάστασιν χρῆσθαι, οἵα ἐστι καὶ ἡ ὑποτεταγμένη· γλοιὸν ἀποζέσας διήθησον πρῶτον, ὡς καθαρὸν γενέσθαι, καὶ πάλιν ἐμβαλὼν τῇ κακάβῃ καὶ λεάνας ἄσβεστον τίτανον ὡς ἄλευρον ἔμπασσε μέχρι πηλώδους συστάσεως καὶ χρῶ. τούτου δὲ δραστικώτερόν ἐστι τὸ διὰ συκομόρων σύνθετον φάρμακον.

κθ'. Πρὸς στρέμματα καὶ θλάσματα.

Πρὸς τὰ περὶ τοῖς ἄρθροις στρέμματα καὶ θλάσματα ποιεῖ ἔρια οἰσυπηρὰ ἢ σπόγγος ὀξελαίῳ βρεχόμενος καὶ ἐπιτιθέμενος, βολβῶν ἑφθῶν τὰ ἁπαλὰ μετὰ μέλιτος ἢ κηρωτῆς, ἅλας λεῖον μετὰ μέλιτος, ἄγνου φύλλα καὶ ἅλας καὶ νίτρον ὀπτὸν λεῖα μετὰ κηρωτῆς. χρῶ δὲ καὶ καταντλήσει ὕδατος γλυκέος ἢ θαλασσίου θερμοῦ· μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὴν φλεγμονὴν καὶ τοὺς πόνους καὶ ἀνατρίψει χρῶ τῶν ἐστραμμένων μορίων.

λ'. Περὶ σαρκοθλασμάτων καὶ ἐκχυμωμάτων.

Σαρκὸς θλασθείσης ὑπό τινος βαρέος ἐμπεσόντος καὶ τῶν μικρῶν ἐν ταύτῃ φλεβίων διακριθέντων αἷμα προχεῖται κατὰ διαπήδησιν, ὅθεν ἀθροιζόμενον ὑπὸ τῷ δέρματι ποιεῖ τὸ καλούμενον ἐκχύμωμα μὴ διαιρεθέντος τοῦ δέρματος, ᾧπερ ὄγκος εὐαφὴς εἴκων ἕπεται πελιδνὸς ἀνώδυνος τὰ πολλά. σκοπὸς οὖν ἐστιν ἡμῖν διαφορῆσαι τὸ περιεχόμενον αἷμα, καὶ τοῦτο συντόμως, πρὶν μελανθῆναι. κατ' ἀρχὰς δὲ καὶ τῶν στυπτικῶν τι παραπλέκειν χρὴ τοῖς διαφοροῦσι διὰ τὸ τοὺς χι-

κθ' *Oribasius, Synops. VII 16; Ad Eunap. III 31; cf. Aëtius XIV 71*
λ' *Oribasius, Synops. VII 14; Ad Eunap. III 29; cf. Aëtius XIV 68*

2 βραχέντος D 3 θερμοῖς DF 3. 4 ἐπιμιγνύντες FK 4 ἡ] DF: *om.* ABEGHKM παραμένοι] ABDEGHKM: παραμένει F ψύγεσθαι K 6 ἀφρονίτρου K: φονίτρου M τῆς] τὴν K: ταῖς τῆς D 7 εἶθ'] AEF: εἰς BDGHKM διαφορητικοῖς D 8 ἡ *om.* K διήθησον] D: ἤθησον ABEGHKM: ἤθισον F 9 ἐμβαλὼν] DFK: ἔμβαλον ABEGM: ἔμβαλλε H καὶ λεάνας] λείου F ἄσβεστον] F: σβέσον ABDEGHKM 10 ἔμπασσε] ἔμπασε F: ἔμπλαττε K: καὶ ἔμπλασσε ABEGHM: καὶ ἔμπλαττε D 12 περὶ στρέμματος καὶ θλάσματος D 15 ἢ . . . μέλιτος] F: *om.* ABDEGHKM 16 νίτρον] EF: νίτρου D: κίτρον ABGKM: κήτρον H ὀπτοῦ D: κόπτων F λείου D μετὰ] μέρος μετὰ D: μετὰ μέλιτος ἢ μάλιστα F 17 καὶ] FG: *om.* ABDEHKM ἢ] ἐν K θαλασσίῳ θερμῷ K 21 βάρους F μικρῶν *om.* D 22 ἐν ταύτῃ] αὐτῇ F 23 μὴ] *supra scr.* M²: δ D: ἢ F 23. 24 ἀναιρεθέντος K 24 ᾧπερ] *scripsi*: ὅπερ F: ὥσπερ ABDEGHKM 25 οὖν] D: *om.* F: μὲν οὖν BEGHKM: μὲν μὲν οὖν A ἡμῖν ἐστι DK ἐστι F: ἐστι τὸ K ἡμῖν *om.* F 26 αἷμα . . . ἀρχὰς] δεῖ D 27 χρὴ *om.* D

τῶνας τῶν φλεβίων τεθλαςμένους χρῄζειν πυκνώςεως· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ χωρὶς τοῦ ςτύφειν τοῖς διαφορητικοῖς μόνοις χρηςόμεθα· καὶ ἀποςχάζοντες δὲ ἐν ἀρχῇ τὰ ἐκχυμώματα οὕτω τὴν ἑξῆς θεραπείαν προςάγομεν. πρὸς δὲ τὰ χρόνια τῶν ἐκχυμωμάτων ῥάφανος καταπλαςςομένη ποιεῖ· ἀφαίρει δὲ αὐτήν, ὅταν ἄρξηται δάκνειν· ἢ ῥαφάνων χυλὸν μετὰ ψιχῶν κατάπλαςςε. εἴδη δὲ τοῦ ἐκχυμώματός ἐςτιν καὶ τὰ καλούμενα ὑπώπια καὶ τὰ ὑποςφάγματα καὶ ἡ κατὰ τοὺς ὄνυχας ἐπιδρομὴ τοῦ αἵματος ἐκ πληγῆς γινομένη· περὶ ὧν ἐν τοῖς ἰδίοις εἴρηται τόποις κατὰ τὸ τρίτον βιβλίον, περὶ δὲ τῶν ἐν τοῖς ὄνυξι κἀν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήςεται.

λα′. Περὶ ῥήγματος καὶ ςπάςματος.

1 Τὰ ῥήγματα ςὺν ἐκχυμώςεςι μὲν γίνεται πάντως, ἰᾶται δὲ αὐτὰ τῶν φαρμάκων τὰ μετρίως θερμαίνοντα· τοιοῦτο δέ ἐςτι τὸ διὰ τῶν αἰγείρων ἄκοπον, καὶ ὅςα τούτῳ ὅμοια. δεῖ δὲ ἐπὶ τῶν ἐν βάθει τοῦ ςώματος ῥηγμάτων δριμύτερα καὶ τμητικώτερα προςφέρειν τὰ φάρμακα· ὠφέλιμος δὲ τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ τῆς ςικύας χρῆςις. ἐὰν μὲν οὖν εὐθὺς διαφορηθῇ τὸ ὅλον ἐκχύμωμα, ςυμφύεται ῥᾳδίως ἡ διαςτᾶςα ςάρξ· ἐὰν δὲ χρονίςῃ καὶ ῥύπος ὑποτραφῇ, ςυμφυῆναι τῷ ῥήγματι λοιπὸν ἀδύνατον, παρατιθέναι δὲ ἀλλήλοις τὰ χείλη μόνον, ὡς καὶ μικρὰν πρόφαςιν ῥᾳδίως αὐτὰ διιςτᾶν ἐμπίπλαςθαί τε τὴν μεταξὺ χώραν αὐτῶν ὑγρότητός τινος καὶ τρόπον τινὰ ςυνεχῶς ἐκχύμωμα γίνεςθαι παραπλήςιον τῷ κατ᾽ ἀρχάς, πλὴν ὅτι θᾶττον ἐκείνων διαφορούμενον ἅτε ἰχῶρα λεπτὸν περιέχον, τοῦ κατ᾽ ἀρχὰς ἐξ αἵματος ςυνιςταμένου.
2 τὸ δὲ ςπάςμα γίνεται διαςπωμένων τινῶν ἰνῶν καὶ παρηγορίας μόνης δεῖται ἄχρις ἀνωδυνίας· κολληθῆναι γὰρ αὐτὰς οὐ δυνατόν. ἀριςτολοχία τοίνυν ςτρογγύλη ῥήγμαςι καὶ ςπάςμαςιν, εἴπερ τι ἄλλο, ἐπιτήδειον, ὁμοίως κενταυρίου τοῦ μεγάλου ἡ ῥίζα καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς, ῥέον, κόςτος, βδέλλιον ςὺν ὀξυμέλιτι πινόμενα.

9 τρίτον] *capp. 25, 4; 22, 7; 81, 6* 10 εἰρήςεται] *VI 86* λα′ *Oribasius, Synops. VII 15; Ad Eunap. III 30; cf. Aëtius XIV 69—70*

1 χρῄζειν] F: ὄντας χρῄζειν D: ἔχειν χρῄζειν ABEGHKM 2 καὶ *(pr.) om.* DF μόνοις] F: μόνον ABEGHKM: μᾶλλον D 3 οὕτως F προςάγομεν] DM: προςάγωμεν F: προςαγάγωμεν ABEGHK 5 ἀφαίρει] D: ἀφαιρεῖν F: ἀφορεῖ K: διαφορεῖ ABEGHM ῥεφάνων BGKM: ῥαφάνου D χυλὸν] DF: *comp.* EK: χυλὸς ABGHM 6 μετὰ ψιχῶν κατάπλαςςε] K: μετὰ ψιχῶν κατάπλαττε D: μετὰ ψιχῶν καταπλαςςόμενοι F: καταπλαςςόμενος μετὰ ψιχῶν ABEGHM εἶδος F ἐςτιν] -ν *eras.* B: ἐςτι M: εἰςι D: *om.* F 9 δὲ] τε K καὶ K 12 ἐκχυμώςεςι] *Or*: ἐγχυμώςεςι F: ἐκχυμώςει ABDEGHKM ταῦτα DF 13 τοιοῦτον G 14 τούτῳ] τῶν τοιούτων D 16 τῆς ςικύας ἡ DF 19 παρατεθῆναι F δὲ *om.* K 19. 20 μικρᾷ προφάςει F 20 διεςτάναι F 21 ςυνεχὲς D γίνεται K 22 πλὴν . . . ἀρχὰς *(23) om.* D διαφορουμένων FGK 23 ςυνιςταμένῳ D 24 ἰνῶν τινων G 25 ἄχρις] DF: ἄχρι ABEGHKM 26 ἀριςτολοχία] DF, *e corr.* B: *comp.* GK: ἀριςτολοχίας ABEHM ςτρογγύλη] DF, *e corr.* B: *comp.* G: ςτρογγύλης AB EHKM 27 αὐτοῦ F 28 ῥῆον G: ῥαῖον D

λβ΄. Περὶ σκίρρων.

Ὁ μὲν ἀκριβὴς σκίρρος ὄγκος ἐστὶν παρὰ φύσιν ἀναίσθητός τε καὶ σκληρός, ὁ δὲ οὐκ ἀκριβὴς δυσαίσθητος· καὶ ὁ μὲν ἀναίσθητος ἀνίατος, ὁ δὲ δυσαίσθητος οὐκ ἀνίατος μέν, οὐ μὴν εὐίατος· γίνεται γὰρ ὑπὸ γλίσχρου καὶ παχέος χυμοῦ δυσλύτως ἐμπλαττομένου τοῖς σκιρρουμένοις μορίοις. ἐνίοτε μὲν οὖν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συνίσταταί τε καὶ αὔξεται, τὰ πολλὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν κατασκευάζεται ψυξάντων τε καὶ στυψάντων σφοδρῶς ἐρυσιπέλατά τε καὶ φλεγμονάς. ἐὰν μὲν οὖν τις τὰ ἰσχυρῶς διαφοροῦντα τοῖς σκιρρουμένοις σώμασιν προσφέρῃ φάρμακα, σαφῆ μείωσιν ἐργασάμενος τοῦ σκίρρου χρόνῳ βραχεῖ τὸ λοιπὸν τοῦ πάθους λείψανον ἀνίατον ἐργάσεται τῆς μὲν λεπτοτέρας ὑγρότητος διαφορηθείσης, τῆς δὲ λοιπῆς ἀποξηρανθείσης καὶ οἷον λιθώδους γεγενημένης. χρὴ τοίνυν τὸ διαφορητικὸν φάρμακον ἔχειν τι καὶ μαλακτικὸν ἄνευ τοῦ θερμαίνειν τε καὶ ξηραίνειν ἰσχυρῶς· τοιοῦτοι δέ εἰσιν μυελοί τε σύμπαντες καὶ μᾶλλον ὁ ἐλάφειός τε καὶ μόσχειος, στεάτων δὲ τό τε λεόντειον καὶ τὸ τῆς παρδάλεως καὶ τὸ τῶν ἄρκων, εἶτα τῶν ταύρων, ἐν δὲ τοῖς ὀρνέοις τό τε χήνειον καὶ τὸ τῆς ἀλεκτορίδος καὶ φασιανικόν, ξηρότερόν τε τὸ τῶν αἰγῶν τε καὶ τράγων, ἔτι τε πρὸς τούτοις ἀμμωνιακὸν θυμίαμα καὶ βδέλλιον, μάλιστα τὸ Σκυθικόν, καὶ στύραξ ὁ ὑγρότερός τε καὶ λιπαρὸς καὶ ἡ Αἰγυπτία μαστίχη. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων μορίων σκιρρωθέντων ἑκάστῳ τε τούτων κατ᾽ ἰδίαν χρηστέον καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν συντιθεμένοις φαρμάκοις· ἐπὶ δὲ τῶν τενόντων καὶ συνδέσμων ὄξει δριμυτάτῳ δεῖ σβεννύειν προπυρωθέντα λίθον, εἰ μὲν οἷόν τε, τὸν πυρίτην, εἰ δὲ μή, τὸν γοῦν μυλίτην, ἐφ᾽ οὗ τὸ πεπονθὸς μόριον χρὴ διακινεῖν, ὅπως τὸν ἀναφερόμενον ἀτμὸν δέχοιτο, καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν τὸ μαλακτικὸν ἐπιτιθέναι φάρμακον ἐλαίῳ τε μὴν λεπτομερεῖ ἀπ᾽ ἀρχῆς, οὐχ ὕδατι, τὸ μόριον καταντλεῖν ἄχρι παντὸς ἑκάστης ἡμέρας, ἐναφέψοντας ἐνίοτε τῷ ἐλαίῳ καὶ τῆς ἀλθαίας τὴν ῥίζαν ἢ τοῦ ἀγρίου σικύου· λουτροῦ δὲ τὸ παράπαν ἀφεκτέον αὐτοὺς ἢ γοῦν τοῦ συχνοῦ. μετρίως δὲ τοῦ σκίρρου μαλαχθέντος ἀμμωνιακὸν τὸ λιπαρώτατον διέντες ὄξει δριμυτάτῳ καταχρίομεν τὸ

λβ΄ *Oribasius, Coll. XLIV 30; Synops. VII 34; Ad Eunap. III 50. cf. Aëtius XV 3—4*

5 δυσλύτως ἐμπλαττομένου *om.* K 6 τε *om.* FGH 7 δὲ πολλὰ D 8. 9 ἰσχυρῶς τὰ G 9 φάρμακα *om.* D 10 σαφῆ] DFGK: καὶ σαφῆ ABEHM 11 ἐργάσεται] DK: ἐργάσηται ABEM: ἐργάσιται H: ἐργάζεται FG 14 τοιοῦτο E 15 τε *(pr.)*] DFGK: *supra scr.* B: *om.* AEHM ὁ *om.* DE 16 δὲ] τε H 18 φασιανικόν] G: φασινιακόν B: τὸ φασιανοῦ D: φασιανῶν F: φασιανικοῦ AEHKM τε *(pr.)*] δὲ D τε *(sec.) om.* A καὶ *(alt.)*] DFK: καὶ τῶν ABEGHM 19 ἀμμωνιακὸν] ADEFGB²: ἀμμωνιακοῦ BHKM θυμίαμα] *comp.* ABGKM: *om.* FH μάλιστα] καὶ μάλιστα D 20 ὁ] *supra scr.* D: *om.* F 21 ἑκάστῳ τε] ἑκάστοτε FGH *et e corr.* B 23 καὶ] BDFK: τε καὶ AEGHM 24 τὴν πυρίτιν D 25 ὅπως] DFGK, *in ras.* B³: ἐφ᾽ οὗ AEHM 27 μὴν *om.* DFG τὸ *om.* FH: *ins.* B³ μόριον . . . ἐναφέψοντας *(28)*] μόνῳ ἀλλ᾽ F καταντλεῖν] *scripsi*: ἀπαντλεῖν ABEGHKM: ἐπαντλεῖν *e corr.* D 28 ἡμέρας *om.* M ἐναφέψοντες K 31 ἀμμωνιακοῦ F

μόριον ἄχρι συχνῶν ἡμερῶν· μεθ᾽ ἃς πάλιν τῷ μαλακτικῷ χρηστέον προσειληφότι χαλβάνης τε καὶ ὀποπάνακος καὶ τῶν λιπαρωτάτων· τοιαῦτα δέ εἰσι μάλιστα τὸ διὰ πέρνης καὶ τὸ Ἀμυθάονος καὶ τὰ πρὸς χοιράδας ἀναγραφησόμενα φάρμακα.

λγ΄. Περὶ χοιράδων.

1 Αἱ χοιράδες ἀδένες εἰσὶν ἐσκιρρωμένοι κατά τε τὸν τράχηλον καὶ
μασχάλας καὶ βουβῶνας μάλιστα συνιστάμεναι. κοινῶς μὲν οὖν τῇ τῶν
σκίρρων εἰρημένῃ νῦν ὑπάγεται θεραπείᾳ· ἰδίως δὲ θέρμων πικρῶν
ἄλευρον δι᾽ ὀξυμέλιτος ἕψων κατάπλασσε (τοῦτο καὶ πρὸς τὰ φύματα)
ἢ βοείᾳ κόπρῳ σὺν ὄξει ἑψομένῃ κατάπλασσε (τοῦτο καὶ τοὺς σκιρρώ-
δεις ὄγκους ἅπαντας διαφορεῖ). καλῶς δὲ διαφορεῖ χοιράδας ἄσβεστος
μέλιτι ἢ γλοιῷ ἀναληφθεῖσα ἢ ἐλαίῳ ἢ στέατι χοιρείῳ, ἢ ἀσβέστου καὶ
νίτρου ἴσα, καρδαμώμου καὶ τήλεως τετραπλοῦν, σὺν μέλιτι ὡς μάλαγμα
2 ἐπιτίθει· τὰς σκληρὰς διαφορεῖ. τὰς μεταβεβλημένας ῥήσσει αἴρινον
ἄλευρον μετὰ περιστερᾶς κόπρου καὶ λινοσπέρμου ἐν οἴνῳ ἑψηθέν,
ὄλυνθοι ἄγριοι καὶ ἥμεροι, ἢ κάρδαμον λευκὸν λεῖον μετὰ πίσσης ὑγρᾶς
μαλαγματῶδες ποιῶν ἐπιτίθει ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζης ξηρᾶς καὶ δάφνης
φύλλων ξηρῶν κεκαυμένων τὴν τέφραν μετὰ τερμινθίνης ἐπιτίθει ἢ
σταφίδος ἀγρίας, νίτρου τὸ ἴσον, εὐζώμου τὸ διπλάσιον, μετὰ ῥητίνης
ἐπίθες ἢ κόπρον αἰγείαν ἢ βοείαν ἐν ὄξει ἑφθὴν ἢ ὀρόβινον ἄλευρον
ἐν οὔρῳ ἀφθόρου παιδὸς βραχὲν καὶ ἀναληφθὲν πίσσῃ καὶ κηρῷ ἐν
ἐλαίῳ τετηκόσιν ἢ ὄφιν νεκρὸν βαλὼν εἰς χύτραν καὶ γυψώσας δὸς
εἰς κάμινον καυθῆναι καὶ τὴν σποδὸν αὐτοῦ μῖξον τήλεως ἴσῳ καὶ
ἀναλαβὼν μέλιτι χρῶ. καὶ τὸ διὰ τῶν ἀσπίδων δὲ φάρμακον θαυμαστόν
ἐστι τό τε διὰ τοῦ στρουθίου καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀγρίου σικύου καὶ τὸ διὰ
κεδρίας.

3 χοιράδας διαπυΐσκει ἢ διαχεῖ· σμύρνης < ι̅, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος < ζ̅, ἰξοῦ δρυΐνου < η̅, χαλβάνης < δ̅, προπόλεως < α̅· ὁλμοκοπεῖται.

4 Πρὸς χοιράδας μαστῶν καὶ σκληρίας.

Ἰξοῦ εἰργασμένου, ῥητίνης ξηρᾶς, κηροῦ ἀνὰ λι. α̅, χαλβάνης ℥ γ̅.

λγ΄ 1—2 *Oribasius, Coll. XLV 21; Synops. VII 29; Ad Eunap. III 44*

2 καὶ τῶν] D: τῶν ABEFGHKM   3 εἰσιν E: ἐστι FK   πτέρνης F   6 τὸν *om.* D   9 κατάπλαττε DF   τὰ πρὸς K   10 ἑψημένη F   κατάπλαττε DF   11 καλῶς δὲ διαφορεῖ *om.* K   12 ἔλαιον ἢ στέαρ χοίρειον D   ἄσβεστον D   13 νίτρον D   καρδάμου GK: ἢ καὶ καρδαμώμου D   14 τὰς . . . ῥήσσει] ποιεῖ καὶ D   σκληρίας F   ἴρινον FG   15 καὶ] ἢ D   λινόσπερμον DF   16 ὄλυνθοι] καὶ ὄλυνθοι D   κάρδαμον] καὶ καρδάμωμον D   18 τερεμινθίνης B: τερεβινθίνης DF   19 νίτρου] καὶ νίτρου D   τὸ *(alt.)*] τε τὸ D   20 ἐπιτίθει FM   21 ἐν *(alt.)*] D: καὶ ABEFGHKM   23 τῷ σποδῷ F   ἴσον FG   25 τοῦ *(pr.)*] *supra scr.* D   διὰ τοῦ *(alt.)* *om.* F: δι᾽ D   27 σμύρνης] ἄλλο. σμύρνης D   28 ὁλμοκοπήσας χρῶ DF   29 μαστῶν καὶ] *mut. in* καὶ μαστῶν B[2]: μασθῶν καὶ K: καὶ μασθῶν F   30 ἰοῦ K   ῥητίνης] καὶ ῥητίνης K   ℥] ἀνὰ ℥ G   γ̅] γ̅ ποιεῖ D: γ̅ ἑνώσας χρῶ F

Πρὸς χοιράδας εἱλκωμένας καὶ ἀνελκωτούς. 5

Κηροῦ πιτυΐνης, στέατος χοιρείου ἀνάλου, πρασίου, ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ Γο ϛ.

Χοιραδικόν. 6

Ἐλαίου παλαιοῦ λι. β̄, κηροῦ λι. ᾱ, κολοφωνίας Γο δ̄, νίτρου Γο δ̄, σκόρδα ιβ̄· λεπίσας τῶν σκόρδων τὰς ἄγλιθας βρέξον εἰς τὸ ἔλαιον ἐπὶ ἡμέρας γ̄, εἶτα ἑψήσας, ἕως φρυγῶσιν, αὐτὰς μὲν ῥῖψον, ἐντήξας δὲ τὰ τηκτὰ τῷ ἐλαίῳ μετὰ τὸ ἀφελεῖν τοῦ πυρὸς ἔμπασσε λειότατον τὸ νίτρον· ῥήσσει καὶ ἀποστήματα.

Ἄλλο. συκίνης τέφρας Γο β̄, σχιστῆς Γο ᾱ, ἀφονίτρου Γο ᾱ, ὑγροπίσσης Γο ζ̄.

Σηπτὴ χοιραδική. 7

Σχιστῆς, σανδαράχης ἀνὰ < δ̄, λεπίδος χαλκοῦ < β̄, ἀρσενικοῦ < ᾱ· ξηρῷ κατάπασσε χοιράδας, ἐὰν δὲ ᾖ καρκινώδη, ῥοδίνῳ φυράσας δὶς τῆς ἡμέρας χρῶ.

λδ'. Περὶ στεατωμάτων καὶ ἀθερωμάτων καὶ μελικηρίδων.

1 Τοῦ γένους τῶν ἀποστημάτων, ὡς ἐν ἐκείνοις ἐλέγομεν, ὑπάρχοντα καὶ ταῦτα προσηγορίας ἕκαστον αὐτῶν ἰδίας τετύχηκεν ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος τῶν περιεχομένων οὐσιῶν κατὰ τοὺς ὄγκους· ἔστι γὰρ αὐτῶν ἡ μέν τις οἷόνπερ τὸ στέαρ, ἡ δὲ οἷον μέλι, καί τις ἀθήρᾳ παραπλήσιος. οἱ σκοποὶ δὲ τῆς θεραπείας κοινοί, διαφορῆσαι τὸ περιεχόμενον ἢ σῆψαι πᾶν ἢ ἐκτεμεῖν. ἔνιοι μὲν οὖν ὄγκοι τοῖς τρισὶν ὑποπίπτουσι σκοποῖς, οἳ [μὲν] λεπτότερον ὑγρὸν ἔχουσιν, ὡς μελικηρίς, ἔνιοι δὲ τοῖς δύο μόνοις, ὥσπερ τὸ ἀθέρωμα· καὶ γὰρ καὶ ἐκτεμεῖν

λγ' 5 *Oribasius IV 609, 27*   λγ' 7 *Oribasius IV 620, 1*   λδ' cf. *Aëtius XV 8*
17 ἐλέγομεν] ιη' 8   18—p. 356, 2 *Galenus, Meth. med. XIV 12 (X p. 985)*

1 εἱλκωμένας] BGK: εἱλκωμένους AE: ἡλκωμένας DFHMB²   3 ϛ] ϛ χρῶ F   5 Γο δ̄ *(pr.) om.* D   νίτρου Γο δ̄ *om.* F   Γο *(alt.)*] ἀνὰ Γο D   6 σκόρωδα K: σκόροδα D: σκορόδων F   ιβ] τρισκαίδεκα D   τῶν . . . ἄγλιθας] τὰ σκόροδα F   σκορόδων DK   ἄγλιθας] ABEHKM: σκελίδας DG, *mrg.* B² (γρ.)   7 αὐτὰς] GK: ταύτας D: αὐτὰ ABEFHM   μὲν *om.* D   8 τὰ τηκτὰ τῷ ἐλαίῳ] DFGK: τῷ ἐλαίῳ τὰ τηκτὰ ABEHM   τὸ *(pr.)*] τοῦ BH   ἔμπασσε] G, *e corr.* B: ἐπίπασαι F: ἔμπλασσε ABDEHKM   λειότατον *om.* F   τὸ *(alt.) om.* DF   9 νίτρον] νίτρον λεῖον F   καὶ *om.* G   10 Ἄλλο] *mrg.* A²: *om.* E   Γο ᾱ *(pr.) om.* DF   ἀφρονίτρου K   Γο *(alt.)*] ἀνὰ Γο DF   12 σηπτικὴ D: σηπτικὸν F   χοιριακή K: χοιριακῶν F   13 ἀνὰ *om.* D   β] ᾱ M   14 ξηρῷ] *seq. ras.* B: ξηροῖς D   κατάπλασσε EG: κατάπλαττε τὰς D   καρκινῶδες F   16 στεάτων HM *et* B, *corr.* B³: στεα^τω^μάτων D   17 ἐν] *in ras.* B²: *om.* HM   18 ταῦτα] ταῦτα καὶ K   20 οἷόνπερ τὸ] οἷόν τι D: οἷόνπερ καὶ E   ἀνθηρὰ K: ἀθέρι DF   21 παραπλησίως K: παραπλησία F: παραπλησίως ἔχει D   23 ὑποπίπτουσα D   οἳ μὲν] οἷα δὴ D: ὅσοι F: μὲν *deleo*   ἔχοντες D   24 ἀθέρωμα] DFGK: ἀθήρωμα ABEHM   ἐκτεμεῖν] DFK: ἐκτέμνειν ABEGHM

οἷόν τε καὶ cῆψαι τοῦτο· τὸ δὲ cτεάτωμα διὰ τῆc χειρουργίαc μόνηc θεραπεύεται μήτε caπῆναι μήτε διαφορηθῆναι δυνάμενον· ἑκάcτου δὲ τούτων τὴν διάγνωcιν ἐν τοῖc χειρουργουμένοιc εὑρήcειc. τῶν μὲν οὖν διαφορούντων τὴν ὕλην ἐν τῷ περὶ χοιράδων εὑρήcειc· ἰδίωc δὲ μελικηρίδαc διαφορεῖ τοῦτο· cταφίδεc ἀφαιρεθέντων τῶν γιγάρτων κ̄, λεπίδοc ⟨ γ̄· προπυριῶν ἐπιτίθει.

2 Ἄλλο. λαδάνου, βδελλίου, χαλβάνηc, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc, προπόλεωc, τερμινθίνηc ἴcα· ὁλμοκοπεῖται. ποιεῖ καὶ χοιράcι, παρωτίcι, δοθιῆcι, φύμαcιν.

ὁ δὲ Ἀρχιγένηc· πρὸc μελικηρίδαc, φηcίν, ἀφόνιτρον καὶ ἐλλεβόρου τὸ διπλοῦν μετὰ κηρωτῆc cκληρᾶc ἐπιτίθει.

3 τοῖc δὲ cηπτοῖc οὐχ οἷόν τε χρήcαcθαι περικειμένου τοῦ δέρματοc· δεῖ οὖν τούτου πρότερον τὰc μελικηρίδαc τε καὶ τὰ ἀθερώματα ἢ καὶ χοιράδαc γυμνοῦν διὰ τῶν καυcτικῶν φαρμάκων· ἐξ ὧν ἁπλούcτερον μέν ἐcτιν τὸ λαμβάνον ἀcβέcτου καὶ cάπωνοc καὶ cτακτῆc κονίαc, ποικιλώτερον δὲ καὶ φυλάττεcθαι δυνάμενον ἀποθέcει τοῦτο· ἀcβέcτου ⟨ δ̄, cφέκληc (ἥτιc ἐcτὶν τρὺξ οἴνου) κεκαυμένηc, νίτρου ὑγροῦ ὀπτοῦ ἀνὰ ⟨ β̄, μίλτου ⟨ ᾱ· λείου ἐν cτακτῇ κονίᾳ, ποιήcαc δὲ πάχοc μέλιτοc ὑγροτέρου ζέcον πράωc, ὥcτε ποcῶc cυcτῆναι, καὶ ἀπόθου ἐν μολιβδίνῃ πυξίδι παραcτάζων τῆc κονίαc, ὅπωc μὴ ταχέωc ξηρανθῇ. ποιεῖ καὶ πρὸc ἀκροχορδόναc, μυρμηκίαc, πτερύγια, ἥλουc, τύλουc, οὐλὰc ὑπερεχούcαc· ἡ cφέκλα μὴ παλαιοτέρα δύο μηνῶν ἔcτω. τούτῳ ἐπίχριε τὸ δέρμα καί, ὅταν ἄρξηται ξηραίνεcθαι, ἀποπλύναc cπόγγῳ αὖθιc ἐπίχριcον καί, ὅταν μελανθῇ τὸ δέρμα, πάλιν ἀποπλύναc τοῖc ἀπεcχαρωτικοῖc· ἐκπεcούcηc δὲ τῆc ἐcχάραc τὰ cηπτὰ παραλαμβανέcθω.

cηπτὴ ἱκανῶc ἄδηκτοc. λεπίδοc χαλκοῦ ⟨ δ̄, cανδαράχηc ⟨ β̄, ἐλλεβόρου μέλανοc ⟨ β̄· μετὰ ῥοδίνου χρῶ.

4 Ἄλλο. λεπίδοc, cανδαράχηc, κνίδηc cπέρματοc πεφωcμένου ἴcα· μετὰ ῥοδίνου χρῶ.

3 χειρουργουμένοιc] *VI 36* 4 τῷ περὶ χοιράδων] *cap.* λγʹ 5—6 *Oribasius IV 610, 25* 28—29 *Oribasius IV 619, 29*

2 διαφθαρῆναι E 3 τούτου ABEHM: *corr.* B τῶν . . . εὑρήcειc *(4) om.* F οὖν *om.* K 4 τῷ] τοῖc B 5 κ̄ . . . γ̄ *(6) om.* F 6 γ̄] δ̄ GK 7 Ἄλλο] *mrg.* E²D³ 8 τερεβινθίνηc DF καὶ ποιεῖ D 10 πρὸc *om.* K ἀφρόνιτρον K ἐλλέβορον D 11 τὸ *om.* D διπλοῦν] λευκοῦν A, *corr. mrg.* (γρ.) μετὰ *om.* D κηρωτῇ cκληρᾷ D 12 cηπτικοῖc D 13 ἀνθερώματα K 14 φαρμάκων τῶν καυcτικῶν A 15 μὲν *om.* K 16 καὶ *om.* AEF ἀποθέcει] ἐν ἀποθέcει F δ̄] ᾱ D 17 κεκαυμένηc] κ^ε ABDEGM: κεκαυμένου F: καὶ KB², *comp.* H ὑγροῦ *om.* GK ἀνὰ *om.* D 19 ὑγρότερον F: ὑγροῦ M πράωc] DGK, *mrg.* B²: τρεῖc M: τρὶc ABEFH ὥcτε ποcῶc] τέ πωc ὡc D καὶ *om.* D μολιβδίνῃ] DFK: μολυβδίνῃ ABEGHM 22 cφέκλα] AEB²: cφέκλη D: cφέκλην F: φέκλα BGHKM τούτῳ] DG: τοῦτο ABEFHKM 24 τοῖc] χρῶ τοῖc F ἀπεcχαρωτικοῖc] D, *e corr.* B: ἀποcχαρωτικοῖc BEGH: ἀπαcχαρωτικοῖc K: ἐcχαρωτικοῖc AFM; *deinde add.* κέχρηcο D: χρῆcαι G, *mrg.* B³ 25 cηπτικὰ D 26 cηπτικὴ D ⟨ β̄ *om.* D 27 ⟨] ἀνὰ ⟨ D χρῶ *om.* M 28 Ἄλλο] DFG: ἄλλ°/ K: ἄλλη ABEHM πεφωγμένου K ἴcοιc D

Ἄλλο. ἐχίνων κεκαυμένων, σηπίας ὀστράκου, ἀρσενικοῦ ἴσα μετὰ ῥοδίνου· τὰ δὲ κύκλῳ προσκατάχριε ψιμυθίῳ μετ᾽ ἐλαίου.

ἀγαθὴ δὲ καὶ ἡ δι᾽ ἀσβέστου· ἀσβέστου μέρη $\bar{\beta}$, χαλκίτεως μέρος $\bar{\alpha}$, ἀρσενικοῦ μέρος $\bar{\alpha}$.

λε΄. Περὶ κηρίων.

Τὸ κηρίον ὄγκος ἐστὶν ἐπὶ τοῦ δέρματος ἔχων κατατρήσεις, δι᾽ ὧν μελιτῶδες ὑγρὸν ἐκκρίνεται. ἐπιθετέον οὖν αὐτῷ σταφίδας μετὰ πηγάνου ἢ συκῆς τὰ ἁπαλώτατα φύλλα μετὰ μέλιτος ἢ κάρδαμον μετὰ λινοσπέρμου σὺν μέλιτι ἢ σικύου ἡμέρου ῥίζαν μετὰ μέλιτος ἢ θεῖον ἄπυρον μετὰ κηρωτῆς ἢ τερμινθίνης. ποικιλωτέραν δὲ τὴν περὶ τῶν κηρίων ποιήσεις θεραπείαν τὰ ἐν τῷ περὶ ἀχώρων κατὰ τὸ γ΄ βιβλίον εἰρημένα μεταφέρων ἐνταῦθα.

λϛ΄. Περὶ ἁπλοῦ ἕλκους.

Ἐπειδὴ τὸ ἁπλοῦν ἕλκος διαίρεσίς ἐστιν μόνον, εἴ τις συνάγοι τὰ διαιρεθέντα δεσμὸν ἐν κύκλῳ περιθείς, συμφυήσεται τὰ διεστῶτα μόρια χωρὶς ἑτέρας τινὸς πραγματείας· δεῖ δέ, ὅταν μὲν καθ᾽ ἕν τι τῶν χειλῶν ἐκτετραμμένον εἴη τὸ ἕλκος εἰς τὸ πλάγιον, ἐκεῖθεν τὴν ἀρχὴν ποιεῖσθαι τῆς ἐπιδέσεως καὶ περιτρέπειν εἰς τἀναντία, κατ᾽ ἀμφότερα δὲ οὔσης τῆς ἐκτροπῆς τὴν ἀπὸ δυεῖν ἀρχῶν παραλαμβάνειν ἐπίδεσιν καὶ προσάγειν οὕτως τὰ χείλη· μηδενὸς γὰρ μεταξὺ τῶν χειλῶν παρεμπεσόντος, οἷον τριχὸς ἢ ψάμμου ἢ ἐλαίου ἢ ῥύπου ἤ τινος τοιούτου, πάντως συμφυήσεται τὸ ἕλκος. μεγάλου δὲ ὄντος τοῦ ἕλκους, ὡς μὴ δύνασθαι τὰ κεχωρισμένα δι᾽ ὅλου συναχθῆναι διὰ τῆς εἰρημένης ἐπιδέσεως, ῥαφαῖς πρότερον αὐτὰ συνακτέον, εἶθ᾽ οὕτως ἐπιδήσαντα τοῖς κολλητικοῖς λεγομένοις χρηστέον βοηθήμασιν ξηραίνειν τε καὶ δαπανᾶν τὴν ἠθροισμένην ὑγρότητα καὶ ἑτέραν ἐπιρρεῖν κωλῦσαι δυναμένοις.

λε΄ *cf. Aëtius XV 11* 7—10 *Oribasius IV 611, 9* 11 γ΄ βιβλίον] *cap.* γ΄ 4
λϛ΄ *Oribasius, Synops. VII 1; Ad Eunap. III 13. cf. Aëtius XIV 26*

1 Ἄλλο *om.* E: *mrg.* F κεκαυμένων] καὶ F *et comp.* H σηπέας BGHKM: *corr.* B 2 ῥοδίνου] ῥοδίνου ποίει D: ῥοδίνου χρῶ F προκατάχριε B: κατάχριε DF ψιμιθίῳ G: ψιμυθίου K 3 δὲ] DFGK: *om.* ABEHM ἀσβέστου *(alt.)*] ABEHM: *om.* DFGK 4 $\bar{\alpha}$] $\bar{\alpha}$ γρ. $\bar{\beta}$ ABME² 5—12 *post cap. 37* F, *mrg.* ζητ΄ ἄνωθεν 5 κηρίου FG 6 περὶ τὸ δέρμα D 8 καρδάμου M: καρδάμωμον D 10 τερεβινθίνης BDFG τὴν περὶ *om.* D: τὴν F 11 ποιήσει K 14 συνάγοιτο K: συνάγει DF τὰ *om.* K 15 περιτιθεὶς D ἐμφυήσεται K: ἐμφυήσαιτε F τὰ *om.* K 16 μὲν] μέν τι K 18 κατ᾽] εἰς τὰ F ἀμφότερα] DF: ἀμφοτέρας ABEGHKM 19 δυοῖν F, *mrg.* B 20 παραπεσόντος BE: περιπεσόντος F 22 τοῦ ἕλκους K 23 τὰ *om.* D ὅλου] ὅλου τὰ μέρη D 24 ῥαφαῖς . . . ἐπιδήσαντα *om.* D ἐπιδῆσαν K

λζʹ. Ὅσα κολλᾶν ἕλκη δύναται.

1 Δρυὸς φύλλα καταπλασσόμενα καὶ ἰτέας καὶ κράμβης μηλέας τε
ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ χυλὸς καὶ ὁ φλοιὸς τῆς αὐστηροτέρας,
ἀρνόγλωσσον, πάπυρος ὀξυκράτῳ ἢ οἴνῳ βραχεῖσα καὶ ἐν κύκλῳ περι-
ειλουμένη. τὰ δὲ πρόσφατα κολλᾷ πίτυος καὶ πεύκης τὰ φύλλα καὶ ὁ
φλοιὸς πρόσφατος ὡς ἐπίδεσμος περιειλούμενος μεθ᾽ ὕδατος ἢ ὀξυκράτου
ἢ οἴνου, τυρὸς πρόσφατος λειωθείς, ἔξωθεν δὲ ἐπιτιθέναι δεῖ φύλλα
λαπάθου ἢ ἀμπέλου ἢ τεύτλου ἢ θριδακίνης· ὁ δὲ ὀξυγαλάκτινος τυρὸς
καὶ τὰ μείζονα τραύματα, ἀχράδες δὲ καὶ ἀναστέλλουσι τὸ ῥεῦμα·
ἵππουρις καταπλασσομένη, κἂν νεῦρα διατετμημένα τύχῃ, ἰσάτις ἡ ἥμερος
ἐπὶ τῶν σκληρῶν σωμάτων, κἂν ἐν ταῖς τῶν μυῶν ᾖ κεφαλαῖς, κυπα-
ρίσσου τὰ φύλλα καὶ οἱ βλαστοὶ καὶ τὰ νέα τῶν σφαιρίων καὶ μαλακὰ
ἐπὶ τῶν σκληρῶν σωμάτων· μιγνύναι δὲ χρὴ λελειωμένην ἄχνην ἀλεύρου
λαμβάνοντα ἀπὸ τοίχου πλησιάζοντος μύλῃ· σμύρνα σὺν ὕδατι κατα-
χρισθεῖσα ἢ λιβανωτός, γῆς ἔντερα (καὶ νεύρων διακοπὰς κολλᾷ), πεν-
2 ταφύλλου φύλλα μετὰ μέλιτος, σκόρδα καέντα καταπλασσόμενα. πρὸς
δὲ τὰ πρεσβυτικὰ ἕλκη ἀναγαλλὶς ποιεῖ μετὰ κηρωτῆς, κριθαὶ καυθεῖσαι
καὶ ψιμύθιον μετὰ κηρωτῆς μυρσίνης τριπλασίονος. πρὸς δὲ τὰ ἐν
κεφαλῇ σμύρναν ξηρὰν ἐπιπάσσειν καὶ μὴ βρέχειν (ταχέως γὰρ συνάγει),
ἢ ἀλόην ξηρὰν ἢ ἀριστολοχίαν τρίψας καὶ μετὰ μέλιτος καὶ οἴνου συν-
εψήσας ἕως συμμέτρου πάχους εἰς μοτὸν ἐπιχρίων ἐπιτίθει. τῶν δὲ
συνθέτων κολλητικῶν αἵ τε βάρβαροί εἰσι καὶ ἡ χρυσῆ καὶ ἡ Νικολάου
δι᾽ ἰτεῶν τε καὶ διὰ δικτάμνου καὶ ταύταις ἕτεραι παραπλήσιαι τὰ
μεγάλα μάλιστα τραύματα κολλᾶν δυνάμεναι.

λζʹ *Oribasius, Synops. VII 1; Ad Eunap. III 13*

2 μηλέας] DF: μηλαίας G: χαμαιλέας AM: χαμαιλαίας B (*ante* λ *ras. 2 litt.*): χαμελαίας EK: χαμελέας H 3 ὁ φλοιὸς [β] καὶ [α] ὁ χυλὸς M 4 ἀρνόγλωσσον] GK *et fort.* D: ἀρνογλώσσου ABEFHMD[3] περιειλουμένη] περιειλουμένη ποιεῖ D 7 τυρὸς] καὶ τυρὸς D δὲ] δὲ δεῖ D δεῖ] FKB[2]: *om.* ABDEGHM 8 σεύτλου DF 9 ἀχράδες] καὶ ἀχράδες D δὲ καὶ] *Or*: δὲ DF: καὶ ABEGHKM 10 ἵππουρις] καὶ ἵππουρις D διατεταμένα K: διατεταμμένα F τύχῃ] GK: τύχοι ABDEHM: εἴη F ἰσάτις] ἰσάτης AEKM: καὶ ἰσάτις D: εἰς ὅτι F ἡ] DGKB[2]: *om.* ABEFHM 11 κυπαρίσσου] καὶ κυπαρί[c]σου D: κυπαρίσσου δὲ F 13 ἐπὶ] καὶ ἐπὶ B: *om.* K τῶν *om.* K ἄχνην] F: ἀράχνην AEGHKM, *e corr.* B: ἀνδράχνην B[3] *sed* -δ- *del.*: ἀράχνην καὶ προσεμβάλλειν D 14 λαμβάνοντος F: *om.* D ἀπὸ τοίχου] *Or*: ἀπὸ τοίχους F (-οι- *e corr.*): *om.* ABDEGHKM πλησιάζοντας E: πλησιάζοντα H: τὰ πλησιάζοντα D μύλου F: τῇ μύλῃ ἔτι δὲ D 15 ἢ *om.* D 16 φύλλα *om.* K σκόροδα DF κατακαέντα K: καέντα καὶ F 17 ἀναγαλλὶς] *Or*: ἀνάπαλιν ABDEFGHKM κηρωτῆς] κηρωτῆς τοῦτο D κριθαὶ . . . κηρωτῆς *(18) om.* F 18 μετὰ] D: δὲ μετὰ ABEGHKM μυρσινίνης D τριπλάσιος AE 19 ἐπιπάσσειν . . . ξηρὰν *(20) om.* D 20 μετὰ] *Or*: *om.* ABDEFGHKM μέλιτος καὶ οἴνου] οἰνομέλιτι F 23 δι᾽] ἢ δι᾽ D τε *om.* K διὰ] ἢ διὰ D 24 δυνάμενα K

λη′. Πρὸς περιωδυνοῦντα καὶ φλεγμαίνοντα.

Πρὸς δὲ τὰ περιωδυνοῦντα καὶ φλεγμαίνοντα τραύματα χρεία τῶν ξηραντικῶν τε καὶ ἀφλεγμάντων φαρμάκων. ὑγρῶν μὲν οὖν κάλλιστόν ἐcτιν οἶνος, ποιεῖ δὲ καὶ ὀξύκρατον, εἰ δὲ cὺν ῥύπῳ φλεγμαίνοι, καὶ μελίκρατον ὑδαρέc· τῶν δὲ ξηρῶν φαρμάκων κοινῶc μὲν ἁρμόcει τὰ πρὸc φλεγμονὰc εἰρημένα πλὴν τῶν ἐλαιωδῶν τε καὶ δριμέων, ἰδίωc δὲ τοῦτο· ῥοιὰν γλυκεῖαν ἑψήcαc ἐν οἴνῳ καὶ τρίψαc κατάπλαccε. θαυμαcτὸν τοῦτο καὶ πολύχρηcτον· πρόc τε γὰρ τὰ ἐν κεφαλῇ ἕλκη ποιεῖ καὶ τὰ ἐν αἰδοίοιc καὶ πρὸc τὰ ἐν ὅλῳ τῷ cώματι περιωδυνοῦντα καὶ πρὸc ὀφθαλμῶν φλεγμονάc. εἰ δὲ καὶ ἐρυcίπελαc ἤ τι τοιοῦτον τῷ ἕλκει προcγένοιτο, τοῖc πρὸc ἐκεῖνα χρηcτέον ἀναγεγραμμένοιc βοηθήμαcιν.

λθ′. Πρὸc ἄπεπτα καὶ ἀνεκπύητα ἕλκη.

Τὰ μὲν πρόcφατα καὶ διὰ τὸ ἔτι φλεγμονώδη τυγχάνειν ἀνεκπύητα τῶν ἑλκῶν cυμπέττει τε καὶ πυοποιεῖ ἁπλᾶ μὲν ὕδωρ εὔκρατον καταντλούμενον, πύρινον ἄλευρον ἢ χόνδροc ἢ ἄρτοc ἢ κόλλα ἡ εἰc τὰ βιβλία μετὰ τερμινθίνηc καταπλαccόμενα, κηρόc, κρόκοc, λιβανωτόc, πίccα, ῥόδινον, cτέαρ ὕειόν τε καὶ μόcχειον· cύνθετον δὲ τὸ τετραφάρμακον ἔμμοτον ἀνεθὲν ῥοδίνῳ. τὰ δὲ παλαιὰ καὶ τυλώδη cυμπέττει ἁπλᾶ μὲν cταφὶc ἥμεροc, cτύραξ, χαλβάνη, cμύρνα, λάδανον, πίccα, ῥητίνη, βούτυρον, μαcτίχη Αἰγυπτία, ὕccωπον, cύνθετα δὲ ἥ τε διὰ τοῦ κηκίνου ἄκηροc Γαληνοῦ ἔμμοτοc ἀναλυθεῖcα δι᾽ ἐλαίου παλαιοῦ ἢ κηκίνου ἥ τε δίχρωμοc ὁμοίωc καὶ τὸ βαcιλικὸν καὶ αἱ παραπλήcιαι.

μ′. Περὶ τῶν κοίλων ἑλκῶν.

Τὸ κοῖλον ἕλκοc τῆc ἐλλειπούcηc cαρκὸc ἀπαιτεῖ τὴν ἀναπλήρωcιν, 1 ὕλη δὲ ταύτηc αἷμα cύμμετρόν τε καὶ χρηcτόν ἐcτιν. οὐκοῦν τὴν μὲν cυμμετρίαν αὐτοῦ διὰ τῆc αὐτάρκουc τροφῆc χαριcόμεθα, τὴν εὐκραcίαν δὲ διά τε τῆc αὐτῶν τῶν τροφῶν εὐχυμίαc καὶ τῆc εὐκραcίαc τοῦ

2—4, 7—10 *Oribasius, Synops. VII 1; Ad Eunap. III 14* 22 Γαληνοῦ] *De comp. medic. per gen. IV 14 (XIII 759)* μ′ *cf. Aëtius XIV 33—35* 25 *sqq. cf. Galenus, Meth. med. III 3*

1 ὀδυνοῦντα AE φλεγμαίνοντα] φλεγμαίνοντα ἕλκη AEF 2 χρεία *om.* E 3 ὑγρὸν DEFH 4 ποιεῖ] εἰ K δὲ *(alt.)*] DFK: δὲ καὶ ABEGHM 5 ἁρμόcει (ζ *supra* c) D 6 τε] DFGK: *om.* ABEHM 7 ῥοιὰν γλυκεῖαν] DFK: ῥοιὰc γλυκείαc ABEGHM ἐν οἴνῳ ἕψηcαc F κατάπλαττε DE 8 τοῦτο] γὰρ τοῦτο F γὰρ *om.* D τὰ *om.* K ἐγκεφαλῇ K: ἐν τῇ κεφαλῇ AEFG 9 τὰ *(pr.) om.* E 10 τοιοῦτον] ABDF: τοιοῦτο EHM: τοιούτω GK 15 τε] δὲ K 16 εἰc] πρὸc D 17 τερεβινθίνηc BF 18 ὕειόν] DFGK: χοίρειόν ABEHM 20 ἥμεροc] DFG: μ A: μ^ε BEHKM cμύρνη K πίccη AE 23 ὅλωc K 24 τῶν *om.* FG 25 τῆc *om.* D 26 τὴν] καὶ τὴν K μὲν *om.* E: *supra scr.* B^2 27 αὐτῷ D αὐτάρκου DFM χαριcόμεθα] D, *e corr.* J: χρηcόμεθα KM: χρηcώμεθα ABE GH: ἐργαcώμεθα F: *fort.* προχειριcόμεθα 28 τῶν *om.* FHK

μορίου, ἐν ᾧ τὸ ἕλκος ἐστίν. ἐπεὶ δὲ τοῦ κενουμένου περιττώματος
τὸ μὲν λεπτὸν ὑγρότερον τὸ ἕλκος ἀποτελεῖ, τὸ δὲ παχύτερον περι-
πηγνύμενον αὐτῷ ῥύπος γίνεται, διὰ τοῦτο φαρμάκων δεῖται τῶν
μετρίως ξηραινόντων τε καὶ ῥυπτόντων· τοιαῦτα δέ ἐστι λιβανωτὸς
καὶ κρίθινον ἄλευρον καὶ κυάμινον καὶ ὀρόβινον καὶ ἶρις καὶ ἀριστο-
λοχία καὶ καδμία καὶ πάναξ καὶ πομφόλυξ. ὅταν δὲ μηδὲν ὠφελήσῃ
τὸ προσαγόμενον σαρκωτικὸν φάρμακον, οὕτω πως ἐπ᾽ ἄλλο μετα-
βαίνειν. ἀλλ᾽ εἰ μὲν πλείων ὁ ῥύπος φανείη καὶ ὑγρότερον τὸ ἕλκος,
εἰδέναι προσῆκεν, ὡς ἐνδεέστερον ἐξήρανεν τὸ φάρμακον, καὶ ἐπιτείνειν
αὐτὸ μέλιτος μίξει· εἰ δὲ καθαρὸν καὶ μᾶλλον ἄνικμον εὑρεθείη, πλέον
ἤπερ ἐχρῆν ἐξήρανεν, καὶ χρὴ δι᾽ ἐλαίου πλείονος ἀνιέντα κηρωτὴν
2 προσφέρειν. συμβαίνει δὲ ἐνίοτε τοῦ φαρμάκου τυγχάνοντος ἰσχυροτέρου
συντήκεσθαί τι τῆς σαρκός, ὡς ῥυπαρὸν καὶ ὑγρὸν φαίνεσθαι τὸ ἕλκος
παραπλησίως τοῖς ἐνδεέστερον ξηρανθεῖσιν· ἀλλὰ τοῦτο κοιλότερόν τε
συντηκόμενον γίνεται καὶ ὀχθῶδες τοῖς χείλεσιν ἐρυθρόν τε καί τι καὶ
φλεγμονῆς ἔχον, πολλάκις δὲ καὶ δάκνεται σαφῶς ὁ πάσχων· τὸ δὲ
ἕτερον ὑπὸ τῶν ἔλαττον ξηραινόντων οὐδὲν τούτων ἔχει παρακολου-
θοῦν. σαπρότης τοίνυν ξύλων, καὶ μάλιστα ὅσα μετέχει μετρίας στύψεώς
τε καὶ ῥύψεως, ὥσπερ καὶ ἡ πτελέα, καθαίρει καὶ ἀναπληροῖ τὰ καθαρὰ
τῶν ἑλκῶν ἢ ἀνεμῶναι προστιθέμεναι. πίτυος φλοιὸν ἀποξύσας καὶ
τρίψας μετὰ κηρωτῆς εἰς μοτοὺς ἐγχρίων ἐπὶ τῶν κοίλων ἑλκῶν καὶ
3 μάλιστα τῶν προσφάτων ἐπιτίθει· πληροῖ γὰρ αὐτά. σύνθετα δὲ καθαρῶν
μὲν ὄντων τῶν ἑλκῶν τό τε διὰ τῶν ὀστρέων ἐστὶ καὶ τὸ Μανέθωνος
διὰ σφέκλης καὶ τὸ διὰ τῆς ἁλόης καὶ ἡ μελιτηρὰ προσαγορευόμενον
ξηρίον καὶ τὸ λαμβάνον ἀμύλου, μάννης, ἅλικος, ὀρόβου ἴσα· ὁμοίως
δὲ καὶ τὸ διὰ λιβάνου καὶ τὸ ἀφροδιτάριον, ῥυπαρώτερον δὲ ποσῶς,
τά τε κεφαλικὰ προσαγορευόμενα ξηρία. ἔμμοτα δὲ φάρμακα ἥ τε τρο-
φός ἐστι καλουμένη καὶ ἡ Ἶσις καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ διὰ τῶν ἀτρακτυ-
λίδων· ἔστι καὶ τὸ λεγόμενον Ἰταλικὸν καὶ ὅσα διὰ πείρας.

3—22 *Oribasius, Synops. VII 2; Ad Eunap. III 15*

1 ἐπεὶ] D, *e corr.* J: ἐπὶ ABEFGHKM 3 τῶν *om.* F 7 οὕτω πως] οὕτως F: οὐ χρὴ συντόνως D 8 ἀλλ᾽ *om. Or* 9 προσήκει F 10 μᾶλλον καὶ D 11 ἤπερ] BDM: εἴπερ AEFGHK χρὴ] δεῖ D πλείονος] DFG: πλεῖον ABEHKM ἀνιέντας F 12 τυγχάνοντος] συμβαίνοντος K 13 τι] D: *om.* ABEFGHKM 14 τε] τε καὶ M 15 μοχθῶδες K τε καί τι] D: τ᾽ ἔτι AEHK, *e corr.* M: τε ἔτι G, *e corr.* B: τε F 16 φλεγμονὴν E: φλεγμονῶδες F ἔχον *om.* F: ὑπάρχων H 17 ἐλάττων BGK, *corr.* B: ἐλάττω F ξηραῖνον K οὐδὲν τούτων ἔχει *om.* FK συνακολουθοῦσα K: συνακολουθεῖ F 18 πρότης K 20 πίτυος] ἢ πίτυος D 21 ἐπὶ] κατὰ DG: διὰ K 24 διὰ *(pr.)*] καὶ τὸ διὰ DF διὰ τῆς] δι᾽ F ἁλὸς G προσαγορευομένη DF 25 ξηρίον] τὸ ξηρίον D: *om.* F ὁμοίως . . . ξηρία *(27) om.* F 26 ῥυπαρωτέρων D ποσῶς] DK, *e corr.* B: πως A: πως ὡς BEGHM 27 τά] ὅσα A τε *(pr.) om.* D 27. 28 καλουμένη τροφὸς (*om.* ἐστι) F 28 ἡ *(pr.) om.* K 29 ἔστιν G: *om.* F: *fort.* ἔτι

μα'. Ἀνακαθαρκικὰ ῥυπαρῶν ἑλκῶν.

1 Τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν, εἴτε κοῖλα εἶεν εἴτε ἰςόπεδα, καλῶς ἀνακαθαίρει ἀριστολοχία cὺν μέλιτι, τερεβινθίνη μετὰ ἴcου ῥοδίνου καὶ μέλιτος ἢ ἀντὶ ῥοδίνου βούτυρον, ἶρις Ἰλλυρικὴ μετὰ μέλιτος, ἐλαῖαι κολυμβάδες καταπλαcθεῖcαι· πρὸς δὲ τὰ νευρώδη τερμινθίνη cὺν βουτύρῳ τακεῖcα. τοῖc δὲ ἄγαν ῥυπαροῖc καὶ νομώδεcι ποιεῖ πράcιον μετὰ μέλιτος· τοῦτο καὶ ἐcχάρας ἐκβάλλει.

2 cύνθετα δὲ ταῦτα· ἀμόργης ἑφθῆς, μέλιτος ἀπηφριcμένου, cτυπτηρίας φορίμης ἴcα.

Ἄλλο. cαραπιάδος τῆς καὶ τριόρχεως ξηρᾶς, ἴρεως Ἰλλυρικῆς, πραcίου ξηροῦ, ἀριστολοχίας ἀνὰ < η̄, ὀροβίνου ἀλεύρου < ῑ· ξηρῷ χρῶ καὶ μετὰ μέλιτος.

ἔτι δὲ πρὸς τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν ἥ τε Αἰγυπτία ποιεῖ καὶ αἱ δι' ἁλῶν κηρωταὶ cυντακεῖcαι ἥ τε Ἰνδικὴ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ αἱ χλωραὶ ἀνιέμεναι τό τε διὰ κιcήρεως καὶ τὰ δι' ὀρόβου ξηρὰ καὶ ὁ μελάγχλωρος τροχίcκος· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κριογενής.

μβ'. Πρὸς cκώληκας ἑλκῶν.

Πρὸς τοὺς ἐν ἕλκεcι γεννωμένους cκώληκας τὸ μὲν πρῶτόν ἐcτι παῦcαι τὴν ὑγρότητα καὶ τὴν cηπεδόνα τὴν ἐργαζομένην αὐτούς· ἀναιρεῖ δὲ τοὺς cκώληκας κοινῶς μὲν ἅπαντα τὰ πρὸς τοὺς ἐν ὠcὶ cκώληκας ἀναγεγραμμένα· πρὸς δὲ τοὺς ἐν τοῖc ἕλκεcι, Ἀρχιγένης φηcίν, ψιμύθιον καὶ πόλιον ἴcα cὺν πίccῃ ὑγρᾷ κατάχριε.

μγ'. Περὶ ὑπερcαρκούντων ἑλκῶν.

1 Ἡ τῶν ὑπερcαρκούντων ἑλκῶν καθαίρεcις ὑπὸ τῶν ἰcχυρῶς ξηραινόντων γίνεται φαρμάκων, οἷόν ἐcτι διφρυγὲς καταπλαccόμενον καὶ λεπὶς χαλκοῦ καὶ τὰ ὀcτρεώδη πάντα καυθέντα καὶ οἱ ἐχῖνοι καυθέντες ἀμφότεροι cὺν τῷ cώματι παντί. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μετρίως καθαίρει

μα' *cf. Oribasius IV 612* μβ' *cf. Aëtius XIV 48* 21 Ἀρχιγένης] *Galenus, De compos. med. per gen. IV 10 (XIII p. 733)* μγ' 1 *cf. Oribasius, Synops. VII 4; Ad Eunap. III 17. Aëtius XIV 36*

1 ἀνακαθαρτικὸν G: *comp.* E 2 καλῶc] *om.* F: καθαρῶc AED^3 3 τερμινθίνη E 4 βουτύρου F 8 *ante* cύνθετα *add.* ἄλλ^ο/ B 10 Ἄλλο] *mrg.* E τῆc καὶ] *om.* D: καὶ K: τῆc FG 12 καὶ μετὰ] FGB^3: καὶ ABEHKM: cὺν D μέλιτι D 13 ἔτι] ἐπὶ K δὲ] δὲ καὶ HM 15 τε] δὲ FM 17 ἑλκῶν] ἐν ἕλκει D 18 γεννωμένους] BK: γενωμένους M: γεννομένους H: γενομένους AEG: γινομένους DF 19 καὶ τὴν cηπεδόνα *om.* D αὐτούς] ∸ τὴν cηπεδόνα D: *mrg.* ∸ αὐτούς 21 τοῖc *om.* DF ἕλκεcι] BGHKM: ἕλκεcιν AEF: ἕλκει cκώληκας D 22 φηcίν] AH: *comp.* EGK: φηcί BDFM πόλιν A ἴcα *om.* G 24 ὑπὸ] DFG: *om.* ABEHKM: ὑπὲρ *supra scr.* B^2: διὰ *supra scr.* J 25 γίνεται] E: γίγνεται ADFG: γίνονται BK (*corrigere vol.* K^3): γίνονται δὲ M: δαίων τε H (*h. e.* δέονται) ἐcτι] ἐcτι τὸ DF καταπαccόμενον G *et e corr.* B: καλούμενον F 26 ὀcτρεώδη] ὀcτρέα δὲ DG

τε καὶ προςςτέλλει τὰ ὑπερςαρκοῦντα· τὸ δὲ τῆς Ἀςίας πέτρας ἄνθος ἰςχυρότερον, τούτου δὲ μᾶλλον ςῶρί τε καὶ χρυςόκολλα καὶ χαλκῖτις καὶ μίςυ, καυθέντα δὲ ἀδηκτότερα, καὶ τοῦ χαλκοῦ τὸ ἄνθος ὁμοίως· ὁ δὲ ἰὸς πάντων ἰςχυρότερος. ἅλες δὲ καυθέντες τὰς πλαδαρὰς τῶν ςαρκῶν ὑπεκτήκουςιν· ὁμοίως καὶ μοτοὶ τιλτοὶ ἐκ ῥάκους ἐν ἅλμῃ δριμυτέρᾳ βραχέντος καὶ ξηρανθέντος πεποιημένοι καὶ ἐπιτιθέμενοι τὰ μέτρια τῶν ὑπερςαρκωμάτων ὑπεκτήκει· ὁ δὲ ἰὸς μετὰ λεπίδος χαλκοῦ τῶν ἰςχυρῶς ἐςτι καταςτελλόντων. ςύνθετα δὲ ἥ τε Ῥοδία καλουμένη ξηρὰ καὶ τὸ ψαρόν, ἔτι τε τὸ ξανθόν, ἀδήκτως καταςτέλλει· τὰς δὲ μεγίςτας ὑπερςαρκώςεις ἄχρι βάθους ἐςχαροῦςιν οἵ τε Φαυςτιανοὶ τροχίςκοι λεῖοι ἐπιπαττόμενοι καὶ τὸ ἡλιοκαὲς ξηρίον. τὸ δὲ λαμβάνον ἀςβέςτου λεπίδος τε χαλκοῦ καὶ μάννης ἴςον ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ὑπεραυξανόμενα καὶ μύκηςιν ὅμοια ἀνακαθαίρει τε μετὰ μέλιτος καὶ πληροῖ μετὰ κηρωτῆς.

2 Ξηρίον καταςτέλλον.

Λιθαργύρου, χαλκίτεως, ἰοῦ, μολυβδαίνης ἴςα.

3 Καταςτέλλον ἰςχυρῶς ἄδηκτον· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς νομὰς καὶ μάλιςτα ἐπουλίδας, λευκαίνει δὲ καὶ τοὺς ὀδόντας.

ἀςβέςτου λι. α̅, ἀρςενικοῦ Γ° ϛ̅· λειώςας τὸ ἀρςενικὸν ξηρὸν μεθ' ὕδατος ἐπίβαλλε τὴν ἄςβεςτον πλυθεῖςαν ὥςπερ καδμίαν καὶ τρίψας ξήραινε καὶ χρῶ.

καὶ τῶν τροχίςκων δὲ ὅ τε παντόλμιος, καὶ ὅςοι πρὸς πόλυπάς εἰςιν ἀναγεγραμμένοι, καλῶς ἕλκη καταςτέλλουςιν. αἱ δὲ χλωραὶ τῶν ἐμπλάςτρων, καὶ μάλιςτα ἡ διὰ τῶν Καππαδοκικῶν ἁλῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἶςις ἄκρατος, ὑπερςαρκοῦν κωλύουςι τὰ ἕλκη.

μδʹ. Περὶ νομῶν καὶ ςηπεδόνων καὶ φαγεδαίνης.

1 Καταντλήμαςι μὲν χρηςτέον ἐπὶ τῶν νεμομένων τε καὶ ςηπομένων ἑλκῶν δι' ὄξους τε καὶ ὀξυκράτου ἢ οἴνου ςτύφοντος ἢ ψυχροῦ ὕδατος ἢ θαλάττης ἢ ἀφεψήματος φακῆς, ςιδίων, βαλαυςτίων, ςχίνου, μύρτων, ἀκάνθης Αἰγυπτίας, ἤ τινι τῶν ςτυφόντων τε καὶ ξηραινόντων·

17—21 *Oribasius IV 613, 3* μδʹ *cf. Galenus, De compos. med. per gen. IV 10 (XIII 731 sqq.). Aëtius XIV 50*

1 τε *om.* D προςςτέλλει] *scripsi*: προςτέλλει DFG: προςτέλλεται ABEHKM 2 καὶ *(pr.)* . . . χαλκῖτις *om.* F χαλκῖτις . . . τοῦ *(3) om.* D χαλκίτης BEHM, *corr.* E[3]: *comp.* G 6 βραχέντες καὶ ξηρανθέντες FG 7 μέτρια] DFGB[3]: μετρικὰ ABHKM: μερικὰ E ὑπεκτήκουςιν D 8 δὲ *om.* B 9 ξηρὰ *om.* D 10 φαυςτινιανοὶ D 11 ξηρίον] DFGH, *e corr.* B: ξηρόν ABEKM δὲ] τε D 12 τε *om.* DF: *eras.* B ἴςον] τὸ ἴςον G καὶ *(alt.)*] δὲ καὶ D ὑπεραυξανόμενα] -αν- *eras.* B: ὑπεραυξηθέντα F 13 τε] γὰρ D: τε καὶ F ἀναπληροῖ DG 15 ξηρὸν DF 16 ἄλλο *praem.* BG 19 τῷ ἀρςενικῷ ξηρῷ D: *om.* F 21 ξήρανε FG 22 πάντολμος F 25 ἄκρατος] *mut. in* ἀκροτάτως B: ἀκροτάτως G: ἄκρας F ὑπερςαρκοῦντα D 26 φαγεδαίνης] DG, *e corr.* B: φαγεδαινῶν AEFHKM 27 τε *om.* D ςηπεδονωδῶν D: ςηπεδονῶδες F 29 ςχοίνου BG

καταπλαστέον τε τούτοις αὐτοῖς καὶ τοῖς δι' ὀροβίνου ἀλεύρου καὶ στυπτηρίας ὑγρᾶς, ἄρτου τε σεμιδαλίτου τοῦ ἐντός, κωβιοῦ παλαιοῦ ἢ ἄλλου ταριχηροῦ παλαιοῦ, σαρκὸς ἀπλύτου, τερεβινθίνης ὑγρᾶς ἴσα σταθμῷ λεάνας ἐπιτίθει, ἢ ἀριστολοχίας καὶ κικίνων φύλλων χυλοῦ τὸ ἴσον, ἰοῦ τὸ ἥμισυ δι' ὕδατος μέλιτος πάχος κατάχριε· ἐὰν δὲ μὴ ἀφιστῆται ἡ ἐσχάρα, ἐλατηρίου τὸ ἴσον τῷ ἰῷ πρόσμισγε. ἐπὶ δὲ τῶν σηπεδονωδῶν ποιεῖ σῶρι λεῖον ἐπιπασσόμενον καὶ ἐπάνω τίλμα ξηρόν· ἢ ἀριστολοχίαν στρογγύλην καὶ κηκῖδας ἴσα μετ' ἐλαίου περίχριε, ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζαν ἢ κράμβης ἢ σεύτλου ἢ λαπάθου φύλλα ἐνδήσας θερμοσποδίᾳ ἔγκρυψον, ὅταν δὲ μαλακυνθῇ, σὺν ἁλὶ τρίψας ἐπίθες· εὐτόνως ἀνακαθαίρει. ἢ θαλλίᾳ ἐν οἴνῳ ἑφθῇ μετὰ μέλιτος κατάπλασσε ἢ χαλκῖτιν κατάπλασσε ἢ σελίνου σπέρμα λεῖον μετὰ χαλκάνθου ἐπιτίθει ἢ θύμῳ καὶ σταφίδι καὶ σύκοις ἑφθοῖς κατάπλασσε ἢ συκίνοις φύλλοις λείοις μετὰ μέλιτος ἢ νίτρῳ καὶ κυμίνῳ καὶ ἀλεύρῳ μετὰ μέλιτος ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζῃ ἢ σκίλλῃ ἑφθῇ μετὰ μέλιτος, ἢ σώρεως < ιβ̄, χαλκίτεως < ῑ, μίσυος < δ̄, σὺν ὄξει δριμυτάτῳ ἡμικοτυλίῳ λέαινε, μέχρι ἂν ξηρανθῇ, καὶ ἀνελόμενος χρῶ μήλην βάπτων καὶ ἐπικυλίων τῷ ἕλκει καὶ ἐπάνω διπλοῦν ὀθόνιον ἐξ οἰνελαίου ἐπιτίθει· ἐὰν δὲ φλεγμαίνῃ, ὑοσκυάμῳ μετὰ ἀλφίτου ἢ κράμβῃ μετὰ μέλιτος κατάπλασσε.

Πρὸς σηπεδόνας τὰς ἐν παντὶ τόπῳ καὶ νομάς. 2

Ἀσβέστου, χαλκίτεως ἀνὰ < β̄, ἀρσενικοῦ < ᾱ· τούτῳ καὶ πρὸς τὰ ἐν τοῖς δακτύλοις πτερύγια καὶ πρὸς φαγεδαίνας καὶ πρὸς ἄνθρακας χρηστέον, ἐν τοῖς αἰδοίοις μετὰ μέλιτος, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ξηρῷ, ἄνωθεν σπλήνιον ῥητίνης ἐπιτιθείς.

1 τε] δὲ καὶ D: *om.* FJ τούτοις *om.* E: γρ. τούτοις *mrg.* E^{2}: τούτοις τε J: τοῖς F αὐτοὺς E καὶ *(pr.)*] D: *om.* ABEFGHKM δι'] δὲ F *et seq. ras. 2 litt.* B 2 τοῦ] τὸ EFG 3. 4 ἰσόσταθμα D 4 ἀριστολοχίας] FH: *comp.* DGK: ἀριστολοχίαν ABEM χυλοῦ] DF: *comp.* G: χυλῶν A: χυλὸν BEHKM 5 πάχος] πάχος ποιήσας D 6 τὸ *om.* D 7 σηπεδόνων DH τίλμα ξηρόν] ξηρὰ τιλτά G 8 ἀριστολοχία F: *comp.* DGK στρογγύλη DF: *comp.* GK καὶ] D: ἢ ABEFGHKM ἴσα] δὲ D 9 κράμβην ἢ σεῦτλον D φύλλα] DF: φύλλων ABEGHKM 9. 10 συνδήσας θερμῇ σποδιᾷ D 10 μαλακυνθῇ] DG: μαλακοθῇ B: μάλα καυθῇ AEHKM: μαλαχθῇ F ἁλσὶ DG ἐπιτίθει E 11 εὐτόνως] εὐτόνως γὰρ DF ἢ . . . κατάπλασσε *om.* D 12 ἢ *(pr.)* . . . λεῖον *om.* F χαλκίτην ABEGHKM σελίνου] λίνου G σπέρμα] σπέρμα κατάπλασσε K λεῖον] DEGK: ἢ λινόσπερμον λεῖον F: λεῖον ἢ λινόσπερμα λεῖον ABHM ἐπιτίθει] ἢ λινοσπέρμου K 14 ἢ . . . μέλιτος *om.* A νίτρῳ καὶ κυμίνῳ] D: νίτρου καὶ κυμίνου F: νίτρον καὶ κύμινον ABEGHKM καὶ ἀλεύρῳ] ἀλεύρῳ D: καὶ ἀλεύρου F: καὶ ἄλευρον ABEGHKM 15 ἢ *(pr.)*] καὶ K 17 μέχρις EFG, *e corr.* B μήλῃ F, *e corr.* B: μίλην D 19 φλεγμάνῃ D ὑοσκυάμῳ] D: ὑοσκυάμου ABEFGHKM κράμβην G 21 τοῦτο FK 23 μετὰ] μὲν μετὰ D ξηρῷ] ξηροῦ (ω *supra*) D, *mrg.* γρ. ξηρὸν ἀνεθὲν σπλη/ 24 ἐπιτίθει DF, *corr.* D^{2}

3 Πρὸς νομὰς πάσας, καὶ τὰς ἐν στόματι, καὶ πρὸς αἱμορραγίας καὶ ὑπερσαρκοῦντα καταστέλλον πάγχρηστον ξηρόν.

Χαλκίτεως, μίσυος ὠμῶν ἀνὰ < κ̅, λεπίδος σιδήρου < ι̅ϛ̅, κηκῖδος ὀμφακίτιδος < η̅.

4 Πρὸς νομὰς καὶ σηπεδόνας.

Ἁλῶν < β̅, στυπτηρίας οἱασδήποτε κεκαυμένης < α̅, λεπίδος, κισήρεως κεκαυμένης ἴσα· ποιεῖ καὶ ἰὸς ξυστὸς μετὰ μίσυος κεκαυμένου ἀναληφθέντα πίσσῃ ὑγρᾷ καὶ λεπὶς σιδήρου σὺν ἐλαίῳ.

5 Πρὸς νομὰς αἰδοίου

ταῦτά τε καὶ τὸ λεγόμενον ἁρμόσει μελιτήριον τό τε δι' ὀξυμυρσίνης καὶ τὸ διὰ χάρτου ξηρὸν πρὸς πάσας νομὰς καὶ τὸ δι' ὀξυμέλιτος κοράκιον ὅ τε τοῦ Ἄνδρωνος τροχίσκος καὶ οἱ παραπλήσιοι. τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ πρὸς φαγεδαίνας ἁρμόζει· καὶ γὰρ καὶ ἡ φαγέδαινα ἕλκος ἐστὶ νομῶδες ἀναβιβρωσκόμενον.

6 Πρὸς τὰ πλαδαρὰ καὶ δυσώδη

Λημνία σφραγὶς δι' ὄξους ἢ ὀξυμέλιτος ἢ ὀξυκράτου ἢ οἴνου ἀνειμένη εἰς πηλώδη σύστασιν καταχρισθεῖσα ποιεῖ ἢ κυπαρίσσου τὰ φύλλα καὶ οἱ βλαστοὶ καὶ τὰ σφαιρία τὰ ἁπαλὰ ἢ κολοκύνθης ξηρᾶς κεκαυμένης τέφρα ἢ πλατάνου φλοιοῦ κεκαυμένου ἢ ἀνήθου κεκαυμένου ὁμοίως ἢ ἐρίων ῥυπαρῶν κεκαυμένων ἢ ἀρνόγλωσσον, ἰσάτις καθ' αὑτὴν ἢ σὺν ἀλφίτοις ἢ πευκεδάνου ῥίζα ξηρά.

με'. Περὶ τῶν οὐλῆς δεομένων ἑλκῶν.

1 Ξηραίνοντες καὶ στύφοντες τὴν σάρκα τῶν οὐλῆς δεομένων ἑλκῶν εἰς τοσοῦτον, ὥστε μὴ μόνον διαφορῆσαι τὸ παρὰ φύσιν περιττόν, ἀλλὰ καὶ τοῦ κατὰ φύσιν ἅψασθαι, τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἕλκους παραπλήσιον δέρματι κατασκευάσομεν καὶ εἰς οὐλὴν ἄξομεν τὸ ἕλκος. ἐπιτήδειον δὲ εἰς τοῦτο κηκὶς ὀμφακῖτις καὶ τὰ τῆς ῥοιᾶς λέμματα μετρίως

με' 1 *Oribasius, Synops. VII 3; Ad Eunap. III 16. cf. Aëtius XIV 37*

1—2 *add.* D[3] 2 ξηρὸν πάγχρηστον DE ξηρίον FG, *mrg.* B[2] (γρ.) 3 < κ̅ . . . ἁλῶν *(6) om.* D ι̅ϛ̅] ϛ̅ B, *sed corr.* 6 β̅] ι̅β̅ KM: ι̅β̅ ἢ < β̅ B οἱασδήποτε] *in ras.* B: ἡσδήποτε HKM: σχιστῆς F λεπίδος . . . κεκαυμένου *(7) om.* D 8 ἐλαίῳ] ἐλαίῳ ποιεῖ D 9 αἰδοίων F 10 μελητήριον B: μελιτάριον D: ἐλατήριον E: δηλιτήριον A: καὶ μελιτήριον F 11 ξηρίον F: ξηρὸν καὶ D: καὶ *supra add.* B[2] 13 φαγέδαιναν D ἁρμόζει . . . φαγέδαινα *om.* D 14 ἐστὶ] ABE, *comp.* K: δέ ἐστι D: ἐστὶν GHM: τί ἐστιν F 15 καὶ] ἕλκη καὶ DG, *e corr.* B 17 ἀνιεμένη F 18 καὶ *(pr.)*] ἢ D 19 τέφρα] ἡ τέφρα DF φλοιὸς κεκαυμένος D ἢ *(alt.)*] καὶ ἡ B ἀνήθου] FGB[2]: ἀνηθίνου BEKM: ἀνιθήνου AH: ἄνηθον D κεκαυμένον D 20 ἔριον ῥυπαρὸν DF κεκαυμένον D: *om.* F ἰσάτις . . . ἢ *(pr. 21) om.* F ἰσάτις] ἢ ἰσάτις D 26 ἄξωμεν EGH: αὔξωμεν AF 27 εἰς τοῦτο] *corr. ex* τοῦτο M: τοῦτο D: εἰ τοῦτο H: *om.* K ὀμφακίτης BGKM: ὄμφαξ F

ξηραίνοντα· καὶ ὅςα δὲ χωρὶς τοῦ ςτύφειν ἀδήκτως ξηραίνει, καὶ ταῦτα εἰς οὐλὴν ἄγει, οἷον ςμύρνα, λιθάργυρος καί, εἰ καυθείη, ὄςτρεον (ἐπιπαττόμενα γὰρ ξηρὰ καὶ ταῦτα πολλάκις ἐπούλωςεν), πίτυος φλοιὸς ςὺν κηρωτῇ μυρςίνῃ, κιςςοῦ ἄνθος μετὰ κηρωτῆς, κρίνου ῥίζα ςὺν ῥοδίνῳ, ἢ πιτυΐνη ξηρά, κίςηρις ὀπτή, λεπὶς χαλκοῦ ἴςα· ξηροῖς χρῶ· τοῦτο καὶ καταςτέλλει. ἢ κιςήρει λείᾳ μάννης καὶ διφρυγοῦς μίξας ἀνὰ ὀλίγον χρῶ, ἢ λιθαργύρου μέρος ᾱ, διφρυγοῦς τὸ ἥμιςυ, μετὰ κηρωτῆς ὡς ςπλήνιον ἐπιτίθει. τὰ δὲ παλαιὰ ἀπουλοῖ ἰξὸς ςὺν λιβανωτῷ, ἰὸς μετὰ διφρυγοῦς ἴςου καὶ μετὰ κηρωτῆς μυρςίνης, ἢ κενταύριον τὸ μικρὸν πρόςφατον καταπλαττόμενον. τὰ δὲ ὑγρότερα κρίνου ῥίζῃ κατάπλαττε. πρὸς δὲ τὰ καθ᾽ ἕδραν τε καὶ αἰδοῖον μάλιςτα φλεγμαίνοντα ἀλόῃ χρῶ λείᾳ ξηρᾷ ἢ δι᾽ ὕδατος, ἢ λεπίδα χαλκῆν ἢ χρυςόκολλαν ἐν ἡλίῳ μετὰ κηροῦ μαλάξας ἐπιτίθει.

Ξηρὸν ἀπουλωτικόν. 2

Ὀςτρέων < ιβ, μάννης < ς̄, καδμίας < δ̄· ποιεῖ καὶ πρὸς νομάς.

Ἄλλο. ἀριςτολοχίας < ς̄, πίτυος φλοιοῦ < ς̄, μάννης < ς̄, κιςήρεως < δ̄, κολοφωνίας < δ̄, ἴρεως < δ̄.

Ἄλλο. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου < δ̄, πίτυος φλοιοῦ Γο ς̄, ψιμυθίου Γο δ̄, ἰοῦ ξυςτοῦ Γο θ̄, καδμίας < ιη̄.

Ἄλλο. κυτίνων, χαλκάνθου ἀνὰ < ις̄, λεπίδος χαλκοῦ, ςτυπτηρίας ςχιςτῆς ἀνὰ < η̄, κηκῖδος < ᾱ.

Ἄλλο. ψιμυθίου, λιθαργύρου ἀνὰ < η̄, ςκωρέας μολίβδου, κηκῖδος, ςμύρνης ξηρᾶς ἀνὰ < δ̄.

Κατουλωτικόν. 3

Σχιςτῆς ςτυπτηρίας Γο ᾱ λειώςας βρέξον ἐν ὕδατος ξ ᾱ, λυθείςης δὲ τῷ ὕδατι μοτοὺς βρέξας καὶ ξηράνας αὐτοῖς χρῶ.

με′ 2 *cf. Aëtius XIV 38*

1 καὶ *(pr.) om.* FK 2 οἷον *om.* K ςμύρνης K λιθαργύρου F ὄςτρεον] καὶ ὄςτρεον D 3 ἐπούλωςε M: -ν *eras.* B: ἀπούλωςεν ἔτι δὲ D 4 μυρςινίνῃ D κιςςοῦ . . . μυρςίνης *(9)*] *litt. minorib. mrg. inf. ins.* B ἄνθος] τὸ ἄνθος BDG ἰρίνου K 5 ἢ *om.* BFG ἴςοις D 6 ἢ *om.* DF κίςςηρις DF: κίςςιρης K 7 λιθάργυρον D 8 πληνίον H: πληςίον K 9 ἴςα FG μυρςινίνης D: ἢ ςμύρνης B 10 κρίνου] D: κυπρίνου ABEGHKM: κυπέρου F ῥίζαν FG 12 λείᾳ *om.* D λεπίδος χαλκοῦ EF χρυςόκολλον AK: χρυςοκόλλης F 13 ἡλείῳ G: πλείω K 14 ξηρίον F 15 καδμίας . . . ς̄ *(tert. 16) om.* D καδμία E καὶ] δὲ καὶ F 16 ς̄ *(pr.)*] β̄ F: ις̄ K < ς̄ *(sec.) om.* G: < β̄ F < *(tert.)*] ἀνὰ < G 17 < δ̄ *(pr.) om.* F < δ̄ *(sec.) om.* DFG < *(tert.)*] ἀνὰ < DFG δ̄ *(tert.)*] ᾱ K 18 ἐλάφου D κεκαυμένου *om.* DF < δ̄ *om.* F Γο ς̄] *in ras.* M: *om.* F 19 Γο *(pr.)*] *in ras.* M: ο < K: < G: ἀνὰ < F Γο *(alt.)*] < FGK 20 κυτίνων . . . Ἄλλο *(22) om.* D 20. 21 ςχιςτῆς ςτυπτηρίας GK 22 <] DFGK: Γο ABEHM ςκωρίας DEGH μολίβου FK 23 <] Γο FK 25 ςτυπτηρίας ςχιςτῆς DF ἐν . . . τῷ *(26) om.* F ὕδατος] GK: ὕδατι ABDEHM 26 αὐτοὺς D

4 ῎Εμπλαστρος ἀπουλωτικὴ τῶν ἁπλουστέρων.

Κηροῦ < μ̄, λιθαργύρου < λε̄, διφρυγοῦς < η̄, μυρσίνου ἡμικοτύλιον. ποιεῖ δὲ πρὸς ταῦτα καὶ ἡ φοινικίνη καὶ ἡ διὰ καδμίας τό τε μυρσινάτον καὶ τὰ παραπλήσια. πρὸς δὲ τὰ δυσαπούλωτα κηροῦ, μυρσίνου ἀνὰ < ϛ̄, καδμίας < ϛ̄, μολίβδου, λιβάνου ἀνὰ < β̄, σχιστῆς στυπτηρίας, χαλκοῦ κεκαυμένου ἀνὰ < ᾱ, ἰοῦ ξυστοῦ < β̄· ἐπίλυε παρὰ μίαν.

5 Χρονίοις καὶ δυσαπουλώτοις.

Καδμίας < η̄, χρυσοκόλλης < η̄, σχιστῆς < η̄, ἰοῦ, λεπίδος χαλκῆς ἀνὰ < ᾱ, πιτυΐνης < μ̄, κηροῦ < ρ̄, μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν.

῎Αλλο. κηροῦ, πιτυΐνης ἀνὰ Γ° ϛ̄, καδμίας Γ° γ̄, χαλκίτεως ὠμῆς Γ° γ̄, μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν· οἴνῳ λειοῦται ἡ καδμία καὶ ἡ χαλκῖτις ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα· χρῶ πλατύσματι καὶ ἐπάνω μοτῷ καὶ σπόγγῳ δι᾽ οἴνου.

῎Αλλο. χαλκοῦ κεκαυμένου Γ° β̄, σχιστῆς στυπτηρίας Γ° β̄, ἁλῶν ἀμμωνιακῶν < β̄, κηροῦ Γ° ϛ̄, κολοφωνίας Γ° ϛ̄, μυρσίνου Γ° β̄· ὄξει λειοῦται τὰ ξηρὰ ἐν ἡλίῳ ἡμέρας κ̄, ὅταν δὲ μελιτῶδες γένηται, ἐκτήξας καὶ ψύξας τὸν κηρὸν μίσγε μαλάσσων. ποιεῖ πρὸς ταῦτα καὶ τὸ διὰ κισήρεως φάρμακον ἥ τε ῏Ισις καὶ τὰ παραπλήσια.

μϛʹ. Περὶ κακοήθων ἑλκῶν, ἃ δὴ Χειρώνια καὶ Τηλέφεια καλεῖται.

1 Τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα τῶν ἑλκῶν οἱ μὲν Χειρώνεια προσηγόρευσαν οἷα δὴ τοῦ Χείρωνος αὐτοῦ δεόμενα πρὸς ἴασιν, οἱ δὲ Τηλέφεια διὰ τὸ τὸν Τήλεφον ἐν ἕλκει τοιούτῳ χρονίσαι. σκεπτέον τοίνυν, μήποτε καὶ τὸ ὅλον σῶμα κακόχυμον ὑπάρχον τοιαύτας ἐπιρροίας ἐκπέμπει τῷ ἕλκει, καὶ τὸν πλεονάζοντα χυμὸν διὰ τῶν καταλλήλων κενωτέον φαρμάκων. εἰ δὲ καὶ κιρσὸς ἐπιπέμπων εἴη τοῖς σκέλεσιν ἐν τούτοις τοῦ ἕλκους τυγχάνοντος, καὶ τοῦτον ἀποληπτέον, ὡς ἐν τοῖς

μεʹ 4 *cf. Aëtius XIV 39*

1 ἔμπλαστρον AE 2 μυρσινίνου D 3 φοινικίνη] *e corr.* B: φοινικήνη G: φοινίκη AEHM 4 μυρσινίνου D 5 ἀνὰ < ϛ̄] *om.* D: ἀνὰ λι. ϛ̄ F < *(sec.)*] AEGK: Γ° BFHM: ἀνὰ < β̄ D μολίβου ABEHM: μολυβδαίνης F β̄] ᾱ M: ϛ̄ F στυπτηρίας σχιστῆς F 6 ἀνὰ >] DFGHK: *om.* B: ἀνὰ Γ° AEMB³ 8 < η̄ *(pr. et sec.) om.* DFG < *(tert.)*] ἀνὰ < DFG χαλκοῦ F 9 < μ̄, κηροῦ] ἀνὰ < ϛ̄ D μυρσινίνου D 10 ῎Αλλο] *mrg.* D³ κηροῦ . . . ῎Αλλο *(13) om.* F Γ° ϛ̄] < ϛ̄ DG: Γ° β̄ K Γ° *(alt.)*] < DG γ̄] DGK: ϛ̄ ABEHM χαλκίτεως . . . γ̄ *(11) om.* K 11 μυρσινίνου D οἴνου H: οἴνῳ δὲ D 11. 12 ἐν τοῖς] τούτοις D 13 ῎Αλλο . . . παραπλήσια *(17) om.* D Γ° β̄ *(pr.) om.* F στυπτηρίας σχιστῆς F: *om.* K Γ° β̄ *(alt.) om.* FK 14 <] ἀνὰ Γ° F Γ° ϛ̄ *(pr.)*] *om.* G: < ϛ̄ F Γ° *(sec.)*] ἀνὰ Γ° G: *om.* F ϛ̄ *(sec.) om.* F Γ° *(tert.)*] ἀνὰ Γ° F 15 ξηρία E ἡλίῳ *om.* EG ἡμέρες E: ἐπὶ ἡμέρας F 16 μίσγε μαλάσσων] μάλασσε μίξας αὐτὰ H 18 ἃ . . . καλεῖται *(19) om.* F δὴ] DEK: δεῖ G: *om.* ABHM καὶ] τε καὶ DG 20 δυσαπούλωτα EF 25 εἴη] DFGK: *om.* ABEHM 26 τοῦτον] τούτων FG ἀπαλειπτέον D

χειρουργουμένοις εἰρήσεται, ἢ διὰ φλεβοτομίας γοῦν αὐτοὺς κενωτέον συχνὸν ἀφαιροῦντας τοῦ αἵματος, κἄπειτα τοῖς τοπικοῖς χρηστέον βοηθήμασιν τῆς ἀνασκευαστικῆς ἀδήκτως ὑπάρχουσι δυνάμεως. ἁπλᾶ μὲν οὖν τὰ διὰ κισήρεώς τε καὶ διφρυγοῦς καὶ λεπίδος ἰοῦ τε καὶ τιτάνου μετρίως πλυθείσης· ἢ στυπτηρίαν σχιστὴν λείαν ἐπίπασσε. ὑσσώπου < δ̅, σταφίδος < δ̅, νίτρου < β̅, προεπιχρίσας μέλιτι κατάπλασσε, ἢ λεπίδος χαλκῆς < ι̅, στυπτηρίας < β, μετὰ κηροῦ < ι̅ μαλάξας ἐν ἡλίῳ ἐπιτίθει. σύνθετα δὲ ταῦτα·

Ἔμπλαστρος πρὸς Χειρώνια. 2

Ψιμυθίου ℔ η̅, σχιστῆς στυπτηρίας ℔ β, λεπίδος χαλκῆς ℔ β̅, ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, λιβάνου, ἰοῦ ξυστοῦ, σιδίων ἀνὰ ℔ β̅, ἀσβέστου ξηρᾶς ℔ α̅, κηροῦ λι. α̅, μυρσίνου λι. α̅ ∠· τὰ ξηρὰ οἴνῳ λείου. ἐκτυλοῖ ἐν ἀρχῇ καὶ ἀποτιθέμενον φυλάσσεται, ἐπὶ τέλει δὲ τὸ ἀπὸ χρήσεως ἀναμαλασσόμενον μυρσίνῳ κατουλοῖ.

Ἄλλο. λιθαργύρου λι. α̅, ἐλαίου λι. β̅, χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης, ἀριστολοχίας, κηκῖδος ὀμφακίτιδος ἀνὰ ℔ α̅, χαλβάνης, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, λιβανωτοῦ ἀνὰ ℔ β̅· σκεύαζε κινῶν ῥίζαις χλωρῶν καλάμων.

Ἀρχιγένους πρὸς Χειρώνια τά τε ἐπὶ τῶν κνημῶν καὶ τὰ ἐν μαστοῖς κακοήθη, χοιράδας, παρωτίδας. 3

Στέατος βοείου λι. γ̅, τερμινθίνης ℔ ε̅, μάννης ℔ ζ̅, γῆς τῆς λεγομένης Σάρδης, ᾗ οἱ γναφεῖς χρῶνται, ℔ ε̅· τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν βαλὼν καὶ ἑνώσας χρῶ.

Ἄλλο Ἀρχιγένους. κηροῦ ℔ δ̅, ἐλαίου ὀμφακίνου, μάννης ἢ λιβανωτοῦ, διφρυγοῦς, λεπίδος ἀνὰ < δ̅· σὺν ὄξει τὰ ξηρὰ λεάνας καὶ μελιτῶδες πάχος ποιήσας μίσγε τῇ κηρωτῇ καὶ χρῶ ἀνεὶς ἐμμότῳ.

1 εἰρήσεται] *VI 82* 15—17 *Oribasius IV 613, 26* 20—22 *Galenus, De compos. med. per gen. IV 11 (XIII 733)*

1 γοῦν] *corr. ex* γ᾽ M: *om.* F αὐτοὺς *om.* F 2 βοηθήμασι χρηστέον A 4 τε *(pr.) om.* DF τίτανος F 5 πλυθεισῶν G: πλυθεῖσα F ἢ] DFGK: *om.* ABEHM ἐπίπλασσε K: ἐπίπασσε ἢ DF 6 σταφίδος < δ̅ *om.* DFG κατάπασσε D, *e corr.* B ἢ] DFGK: *om.* ABEHM 7 χαλκοῦ DEF: *comp.* G ι̅ *(pr.)*] β̅ D: γ̅ F ι̅ *(alt.)*] β̅ DH ἡλίῳ] ☉ ἡμ^ε G 8 σύνθετα . . . Χειρώνια *(9)*] ἄλλο F 9 ἔμπλαστρον AE 10 σχιστῆς . . . β̅ *(pr.) om.* F στυπτηρίας σχιστῆς DG ℔ β̅ *(pr.) om.* DG χαλκοῦ DF: *comp.* G ℔ β̅ *(alt.)*] AEH: *om.* DFG: < β̅ BKM 11 β̅] η̅ F ξηρᾶς] G: ξηροῦ D: ξ^ε α̅ K: ζώσης F: *om.* ABEHM 12 μυρσίνου] GK: μυρσινίνου D: *om.* F: μυρσίνης ABEHM λι. α̅ ∠] *om.* F: λι. α̅ H λειοῖ K ἐκτιλοῖ EFG 13 ἐπὶ — 14 *om.* F 13 ἐναλλασσόμενον D 14 μυρσινίνῳ D 16 ὄμφακος GK 17 λιβανωτοῦ . . . *p. 368, 2*] ἄλλο F 17 ῥίζας GK χλωραῖς D 19 χοιράδας] καὶ χοιράδας καὶ D 20 τερεβινθίνης DG τῆς] DGK: *om.* ABEHM 21 κναφεῖς G 23 ἄλλη DK Ἀρχιγένους] τοῦ αὐτοῦ E 24 <] ℔ DH μέλιτος D 25 τὴν κηρωτὴν D ἀνεὶς] ἀνιεὶς G: *om.* D

4 Πρὸς τὰ τῶν γυναικῶν κακοήθη ἕλκη καὶ τῶν ἄλλως ἀπαλοχρώτων.

Κηροῦ Τυρρηνικοῦ < η̄, στέατος ταυρείου, τερμινθίνης, μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου ἀνὰ < ᾱ· χρῶ ἐμμότῳ ἀνεὶς διὰ ῥοδίνου ἢ μυρσίνου.

μζ΄. Πρὸς οὐλὰς μελαίνας.

1 Οὐλὰς μελαίνας αἴρει βρυωνίας ῥίζης λευκῆς καὶ μελαίνης ἑψηθείσης ἐν ἐλαίῳ ἄχρι χυλώσεως τὸ ἔλαιον ἐπιτιθέμενον, καλαμίνθη ἐν οἴνῳ ἑφθή, λιθάργυρος πεπλυμένη σὺν ῥοδίνῳ λευκῷ. τὰς δὲ ἐκ λειχήνων οὐλὰς καὶ τὰς ἄλλας ὁμοχρόους ποιεῖ ὄνειον στέαρ καταχριόμενον, εὐζώμου σπέρμα λεῖον μετὰ χολῆς αἰγὸς καὶ βοὸς καὶ προβάτου καταχριόμενον σὺν λιθαργύρῳ, προβάτειος ἀστράγαλος κεκαυμένος λεῖος σὺν αὐστηρῷ οἴνῳ, ἀμμωνιακὸν θυμίαμα σὺν ὑείᾳ χολῇ καταχριόμενον. σύνθετα δὲ λιθαργύρου, ἡδυόσμου, λιβανωτοῦ ἴσα μέλιτι.

Ἄλλο. νίτρου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, σμύρνης, θείου ἀπύρου ἴσα ὄξει λευκῷ ἢ οἴνῳ ἢ ὕδατι λειοτριβήσας ἐπίχριε ὀλιγοστόν, ὡς μὴ ἑλκωθῆναι.

Ἄλλο. κιμωλίας, περιστερῶν κόπρου, σάπωνος, λιβάνου ἴσα δι᾽ ὄξους.

2 Σμῆγμα πρὸς οὐλὰς μελαίνας.

Κιμωλίας < η̄, ἀφονίτρου < ε̄, ἐλλεβόρου λευκοῦ < ε̄, μυροβαλάνου πιέσματος < δ̄· ἐν βαλανείῳ σμῆχε.

μη΄. Περὶ κόλπων.

1 Ὅτε τὸ παρακείμενον δέρμα τοῖς ἕλκεσιν ἐπὶ πλέον ἀκόλλητον ᾖ τοῖς ὑποκειμένοις σώμασιν, κόλπον τὸ τοιοῦτον πάθος ὀνομάζουσι. πρὸς μὲν οὖν τὴν ἄνω χώραν ἀνατεταμένου τοῦ κόλπου ῥᾳδίως ἐκρεῖ διὰ τοῦ στόματος ὁ ἰχώρ, καὶ ἡ κόλλησις εὐχερὴς γίνεται· ἀναρρόπου δὲ ὄντος αὐτοῦ μένων ἔνδον ὁ ἰχὼρ ἀναβιβρώσκει τι τῶν συνεχῶν,

μϛ΄ 4 *Oribasius IV 613, 17* 6—12 *Oribasius, Synops. VII 21; Ad Eunap. III 37* 14—17 *Oribasius IV 614, 14* μζ΄ 2 *Aëtius XIII 129* μη΄ *Oribasius, Coll. XLIV 15. cf. Aëtius XIV 53*

1—2] DGK, *mrg.* B: ἄλλο ABEHM 1 καὶ] καὶ τὰ K ἄλλως] D: ἄλλων BGK 3 <] ἀνὰ < M η̄] ν̄ G: δ̄ M μολίβου K 4 κεκαυμένου] *om.* H: κ^{ε} ἀνὰ < δ̄ AE πεπλυμένου] F: π^{ε} DGK: $\pi\pi^{\varepsilon\varepsilon}$ ABEHM ἀνὰ < ᾱ] ὁμοίως AE: ἀνὰ < δ̄ DG: ἀνὰ ʼȣγγ. ᾱ F ἀνιεὶς DG 5 μυρσινίνου D 7 λευκῆς *om.* K 8 ἐν *om.* AE γλοιώσεως F 11 σπέρμα] *mrg.* M: τε σπέρμα D 13 ὑείᾳ] ὕα G: *om.* D 15—19 *om.* F 15 σμύρνης . . . ἴσα *(16)*] DGK: θείου ἀπύρου ἴσα σμύρνης ABEHM 16 ἢ *(alt.) om.* K ὀλίγιστον D 21 ἀφρονίτρου K < ε̄ *(pr.)*] < η̄ F: *om.* D < ε̄ *(alt.)*] *om.* F: ἀνὰ < ε̄ D 24 γρ. ἐπικείμενον *mrg.* B^3 26 ἀνατεταμμένου EH: ἀνατεταγμένου K τοῦ *om.* K 27 ὁ *om.* DFGK εὐχερῶς F 28 μένων] ὁ D ὁ *om.* DFK

καὶ εἰ μὴ πρότερον εἰς ὑπόρρυςίν τινα ποιήςεις τομήν, οὐδὲν ἀνύςεις
οὔτε ἐν τῷ ςαρκοῦν αὐτοὺς οὔτε ἐν τῷ κολλᾶν. εἰ δὲ κατά τι τῶν
κώλων, οἷον πῆχυν ἢ μηρόν, ὁ κόλπος ὑπάρχει, δύναιτ' ἂν καὶ χωρὶς
ἀντιδιαιρέςεως κολληθῆναι κατάρροπον ἐπινοοῦντός ςου ςχῆμα· ἐν μὲν
γὰρ τῷ πήχει πληςίον τοῦ ἀγκῶνος ὑπάρχοντος τοῦ ςτομίου τὸ ἄκρον
τῆς χειρὸς ὑψηλότερον ἀνατείνων εἰς ὑπόρρυςιν τρέψεις τὸν κόλπον·
ἐν δὲ τῷ μηρῷ τοῦ κόλπου πρὸς τῷ γόνατι τὸ πέρας ἔχοντος κατάρ-
ροπον ἐργάςῃ τὸ ςχῆμα κατὰ τὴν ἰγνύαν ὑποτιθεὶς ὑπαυχένιον μαλα-
κόν, ὡς ταπεινοτέραν ἔχειν τὴν θέςιν τὸν βουβῶνα τοῦ γόνατος. εἰ 2
μὲν οὖν μὴ δέοιτο ςαρκώςεως ὁ κόλπος, εὐθὺς δι' εὐθυτρήτου τινὸς
αὐλίςκου κύςτιν ἔχοντος ἐνειμένην πρὸς μὲν τὸ ἀπορρύψαι τοὺς κατὰ
τὸν κόλπον ἰχῶρας μελικράτῳ ὑδαρεῖ, ὡς ἂν πίοι τις, κλυςτέον αὐτόν,
πρὸς δὲ τὴν μέλλουςαν κόλληςιν οἴνῳ ἢ οἰνομέλιτι, κἄπειτα χωρητέον
ἐπὶ τὸ κολλητικὸν φάρμακον. εἰ δὲ κοῖλος ὢν ὁ κόλπος δέοιτο ςαρ-
κώςεως, πρῶτον μὲν ἐνιέναι τοῦ διὰ χάρτου ξηροῦ ὀλίγον μετὰ πολλοῦ
ῥοδίνου, κἄπειτα τιλτῷ μοτῷ βύειν τὸ ςτόμιον, μετὰ δὲ τοῦτο τῆς
Ἴςιδος ἢ τοῦ Μαχαιρίωνος ἤ τινος τῶν παραπληςίων ἐμπλάςτρων φαρ-
μάκων ἅμα ῥοδίνῃ κηρωτῇ ὑγροτέρᾳ τήκοντας ὡςαύτως ἐνιέναι. ςυμ- 3
μέτρως δὲ ὑποςαρκωθέντος τοῦ κόλπου τῶν παρακολλητικῶν τι φαρ-
μάκων ἐπιθήςεις, ὡς εἰ καὶ πρόςφατον ἔναιμον ἐθεράπευες τραῦμα·
τοιαῦται δέ εἰςιν αἵ τε βάρβαροι καὶ δίχρωμοι καὶ κιρραὶ προςαγο-
ρευόμεναι, μάλιςτα δὲ παςῶν ἡ διὰ τοῦ κικίνου καὶ τῶν μεταλλικῶν
χωρὶς κηροῦ ςκευαζομένη κιρρὰ τοῦ Γαληνοῦ ἔμπλαςτρος ἁρμόςει. μετὰ
δὲ τὴν ἐπίθεςιν τοῦ φαρμάκου ςπόγγος καινὸς ἐξ οἰνομέλιτος ἢ οἴνου
περιβαλλέςθω μαλακὸς μάλιςτα, καὶ ἡ ἐπίδεςις ἀπὸ μὲν τοῦ πυθμένος
ἀρχέςθω τοῦ κόλπου, τελευτάτω δὲ ἐπὶ ςτόμα· αἱ δὲ περιβολαὶ τῶν
ὀθονίων ςφιγγέτωςαν μὲν ἀνωδύνως τὸν πυθμένα τοῦ κόλπου, κατὰ
βραχὺ δὲ ἐκλυέςθωςαν ἄχρι τοῦ ςτομίου τῆς περιβαλλομένης ἔξωθεν
ἐμπλάςτρου τῷ κόλπῳ διεψαλιςμένης κατὰ τὸ ςτόμιον, ὡς ἐκκρίνεςθαι
τοὺς ἰχῶρας, μικροῦ δέ τινος ἄλλου κατὰ τούτου ἐπιτιθεμένου ἐμπλα-
ςτρίου ἐκ τοῦ αὐτοῦ φαρμάκου χαύνου διὰ τὴν αὐτὴν ἔκροιαν· ἐὰν

23 Γαληνοῦ] *De comp. medic. per gen. II 12 (XIII 519)*

3 ὁ] DFG: ἢ K: *om.* ABEHM ὑπάρχει] DFGK: ὑπάρχοι ABEHM 4 διαιρέςεως F: ἀντιδιαθέςεως K 5 τῷ *om.* E 7 ἔχοντος] D, *e corr.* B: ἔχοντι AEGHKM: ἔχοντα F 8 ἰγνὺν DG 10 ςαρκώςεως] καυχήςεως K εὐθυτρήτου] DG: εὐθυτρίτου F, *e corr.* B: εὐτρήτου AEHK: εὐτρίτου BM 11 ἀπορρύψαι] D: ἀπορύψαι K: ἀπορρίψαι ABEHMD³: ἀπορίψαι FG 12 κόλπον] τόπον G πίνοι D 13 χωρήςεως K 14 ἐπὶ . . . ςαρκώςεως *om.* K κόλπος] τόπος AE 15 ὀλίγον] BGK: ὀλίγου ADEHM ὀλίγον . . . τιλτῷ *(16) om.* F πολλοῦ *om.* G 16 βύειν] *e corr.* B: μύειν D: δυοῖν F 18 τήκοντος AEHM 19 ὑπερςαρκωθέντος D: -πο- *e corr.* A τι] ABEHM: τε F: *om.* DGK 21 τοιαῦτα E 22 δὲ *om.* K 24 οἴνου] DFGK: οἴνῳ ABEHM 25 μαλακὸς] DG: μαλακῶς FB³: μαλακῷ ABEHKM μάλιςτα] ὡς ἔνι μάλιςτα F 26 τελευτῶςα E ἐπὶ] ἐπὶ τὸ E αἱ δὲ . . . κόλπου *(27) om.* D 27 ςφιγγέτωςαν μὲν] FGK, *mrg.* B³ (γρ.): *om.* ABEHM 29 διεψαλλιςμένης AE: διεςταλμένης F τὸ *om.* AE 30 δέ] γέ D 31 ἐκ] κατὰ K

δὲ αὐτὸ μέχρι τῆς ἐπιλύσεως, ἣν διὰ τρίτης ποιησάμενος ἀφαιρήσεις αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀλλάξεις ἐάσας τὸ καθ' ὅλου τοῦ κόλπου περιβεβλη-
4 μένον φάρμακον. ἔσται δέ σοι διάγνωσις, εἰ κεκόλληται τὸ βάθος τοῦ κόλπου καλῶς, ἐκρυέντος ἰχῶρος ὀλίγου τε καὶ πεπεμμένου ἢ καὶ μηδ' ὅλως ἐκρυέντος· ἔτι δὲ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν κόλπον, εἰ μήτε ὀδύνη τις αἰσθητὴ μήτε ὄγκος, ἀλλὰ προσέσταλται τὸ χωρίον ἅπαν καὶ ξηρὸν καὶ ἀνώδυνόν ἐστιν· ἐὰν δὲ καὶ πῦον εὔπεπτον ἐπὶ τοῦ στόματος ἴδῃς ὀλίγον, ἔτι μᾶλλον ἐλπίδας ἀγαθὰς ἕξεις. εἰ δὲ καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἢ δευτέραν ἡμέραν ἐκκρίνηταί τις ἰχὼρ λεπτὸς ἐκ τοῦ κόλπου, μὴ πάνυ τι τῆς κολλήσεως ἀπέλπιζε· πολλάκις γὰρ ἡ τοῦ φαρμάκου δύναμις ἐκθλίβει σφοδρῶς ἐκ τῶν ὑποκειμένων ὑγρότητα λεπτήν, ἧς ἐκθλιβείσης συμμέτρως ξηρὰ γενόμενα τὰ χωρία κολλᾶται. κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ἢ τετάρτην ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐὰν ἄπεπτος ἰχὼρ φέρηται διὰ τοῦ στομίου, γίνωσκε μὴ κεκολλῆσθαι τὸν κόλπον καὶ ἐπίμενε τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ· ἀφιστάμενον δέ, ὡς εἰκός, αὐτὸ δι' ὑγρότητά τινα καὶ ἀλλάξαι οὐδὲν ἄτοπον ἐκ τοῦ αὐτοῦ φαρμάκου.

5 Περὶ ῥακωδῶν κόλπων.

Ὅταν δὲ βραδέως τμηθέντος ἀποστήματος ἤτοι διὰ ἀμαθίαν τοῦ ἰατρεύοντος ἢ διὰ δειλίαν τοῦ θεραπευομένου τὸ ἐπικείμενον τῷ κόλπῳ δέρμα λεπτὸν καὶ ῥακῶδες εἴη καὶ μὴ οἷόν τε περιελεῖν αὐτό, μετὰ τὰ λελεγμένα κλύσματα κολλητικῷ χρηστέον φαρμάκῳ, συστάσει μὲν ὑγρῷ, τῇ δυνάμει δὲ ξηρῷ. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ διὰ χαλκίτεως φοινικίνη προσαγορευομένη ἀνιεμένη δι' ἐλαίου παλαιοῦ, ὡς μήτε σκληρὰν πάνυ εἶναι μήτε ἀμόλυντον, κἄπειτα μετὰ οἴνου μετρίως παλαιοῦ φυρομένη, εἶτα ἐπιτιθεμένη ἐν κύκλῳ μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιδέσεως. ἁρμόττει δὲ ἐπὶ τῶν ῥακωδῶν, ὡς εἴρηται, δερμάτων οὐχ ἥκιστα μέλι μέχρι συστάσεως ἐμπλαστρώδους ἑψηθὲν καὶ ἐπιτεθέν· ἄμεινον δὲ μετὰ τὴν ἐν τῷ ῥάκει ἐπίπλασιν καταπάττειν αὐτῷ διὰ κοσκίνου μετεώρου χνοώδη σμύρναν ἢ ἀλόην ἢ λιβανωτὸν ἢ πάντα ὁμοῦ. ἐπειράθην δὲ τοῦ λεπτοῦ κενταυρίου θαυμασίου φαρμάκου πρὸς τὴν αὐτὴν χρείαν· ἐφεξῆς δὲ αὐτῷ τὸ σύμφυτόν ἐστιν καὶ μετὰ τοῦτο τῆς Ἰλλυρίδος ἴρεως ἡ ῥίζα, μεθ' ὃ τὸ τῶν ὀρόβων ἄλευρον. ἐνίοτε δὲ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν

μη' 5 *cf. Aëtius XIV 54*

1 ὑπολύσεως D 2 τὸ] DK: τε F: τι ABEGHM 3 ἔστω DF *Gal.* 5 ἔτι δὲ καὶ] ἐπεὶ δὲ καὶ K: ἢ F 6 προσέσταλται] ADEHK, *e corr.* B: προέσταλται BGM: προέστανται F 9 ἐκκρίνεται FG 10 ἀπέλπιζεν K: ἀφέλπιζε FHM 11 ὑπερκειμένων D 13 ἢ τετάρτην ἡμέραν FG ἐὰν] ἐν K φέρηται] D *Or.*: φαίνηται ABEGHM *Gal.*, *e corr.* K: γένηται F 14 μὴ] FGKB²: *om.* ABDEHM 15 δὲ] DF: *om.* ABEGHKM 21 τὰ *om.* K φαρμάκῳ] φαρμακώδη K 21. 22 μὲν ὑγρῷ *om.* K 22 τῇ δὲ δυνάμει F ἐστιν ἡ] ἐστι K 23 παλαιοῦ] *om.* G: πολλοῦ F 24 μετὰ] *om.* K: *ras.* M, *mrg.* μετὰ: μετ' DFG 26 δεμάτων ABHM: *corr.* B³ 28 τῷ *om.* K καταπάττειν] καταπλάττειν FGK: ἐπιπάττειν ABDEHM αὐτῷ] DFH: αὐτῷ μετὰ K: αὐτὸ ABEGM κοσσίκου K 29 ἐπειράνθη A: ἐπειράνθην E 31 αὐτὸ FK 32 μεθ' ὃ] μετὰ H ὃ] ABDEKM: ἃ F: ὧν GB² τὸ *om.* K κατ' αὐτὴν] ταύτην G: κατὰ M

ἕψησιν ἐμπάττομεν αὐτὰ τῷ μέλιτι, ὅτε μέλλει καθαιρεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἡ κακκάβη, κάλλιον δὲ καὶ μετὰ τὸ ἐπαρθῆναι· εἶτα κινεῖν, ὅτε δὲ γένηται χλιαρόν, ἐπιτιθέναι αὐτὸ τῷ κόλπῳ καὶ ἐπιδεῖν, ὡς εἴρηται.

μθ′. Περὶ σύριγγος. 4

Ἡ σύριγξ κόλπος ἐστὶ τετυλωμένος ἐξ ἀποστημάτων τὰ πολλὰ 1
συνιστάμενος ἐκ μεταφορᾶς τῶν καλαμίνων συρίγγων ὠνομασμένος. εἰ μὲν οὖν εἰς ὀστοῦν καταλήγοι, τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν αὐτὴν ἄνευ χειρουργίας ἰαθῆναι, πλὴν εἰ μὴ χρόνῳ λεπὶς αὐτομάτως ἢ ὀστοῦν ἀποσταίη· εἰ δὲ μὴ καταλήγοι εἰς ὀστοῦν, διὰ τῶν ἐκτυλωτικῶν τε καὶ κολλητικῶν ἰαθήσεται φαρμάκων. ἐκτυλωτικὰ μὲν οὖν εἰσι ταῦτα· σπονδυλίου ῥίζα περιξεομένη καὶ ἐντιθεμένη συρίγγων τύλους ἀφαιρεῖ, καὶ ἐλλέβορος μέλας ἐντιθέμενος ἐν δύο καὶ τρισὶν ἡμέραις ἀφίστησι τὸν τύλον· ἀμόργη ἡψημένη καὶ ἐγκλυζομένη, σῶρι ὠμὸν ἢ κεκαυμένον μετ᾽ ὀλίγου κράματος ἐγκλυζόμενον, σῶρι καὶ κροκόμαγμα μεθ᾽ ὑδρομέλιτος· ἢ ἐλατήριον τερμινθίνῃ ἀναλαβὼν κολλούρια ποίει καὶ ἐντίθει, ἢ σιλφίου ῥίζης χυλῷ ἐγχυμάτιζε. ὑπεκτήκει δὲ τοῦτο· ἰοῦ < ιβ̄, ἀμμωνιακοῦ < β̄· ἀναλαβὼν ὄξει ποίει ἐπιμήκη.

Κολλούριον, ᾧ χρῶμαι εἰς ἐκτύλωσιν συρίγγων. 2

Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, χαλκάνθου, ἰοῦ, μίσυος, χαλκίτεως, κόμμεως ἴσα· ἀναλάμβανε ὄξει.

Ἄλλο, ἐκ τῶν Ἡλιοδώρου χειρουργουμένων. καδμίας, μίσυος, χαλκάνθου, χαλκοῦ κεκαυμένου, κόμμεως ἀνὰ < δ̄, χαλκίτεως ὠμῆς < γ̄· ἀναλάμβανε οὔρῳ παιδὸς ἀφθόρου καὶ πλάσσε κολλούρια, ἐνθεὶς δὲ τὸ κολλούριον ἐν τῇ σύριγγι ἔξωθεν ἐπιτίθει ἄρτου τὸ ἐντὸς ὕδατι βραχὲν ἀλλάσσων αὐτό, ἕως ἀφλέγμαντος γένηται, καὶ ἐκπέσῃ ἡ ἐσχάρα.

Ἄλλο, ὃ ἔλαβον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. ἀγχούσης ῥιζῶν, μίσυος ὀπτοῦ, χαλκίτεως, ἰοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, χαλκάνθου, ἀλόης ἀνὰ 𐅻 ᾱ, κανθαρίδας ε̄· ὄξει λειώσας ποίει κολλούρια.

μθ′ *cf. Aëtius XIV 55* 5—10 *Galenus, Comm. in Hippocr. De humor. III 28 (XVI 463)* 10—17 *Oribasius, Coll. XLIV 15; Synops. VII 30; Ad Eunap. III 45* μθ′ 2 *Oribasius IV 614*

1 ἐμπλάττομεν G: ἐμπαττόμενα D αὐτὸ F: *om.* D καθελεῖσθαι G 2 κάλλιον] ποιοῦσι, κάλλιον D εἶτε K: *om.* G κινεῖν *om.* D ὅτε] ἐνίοτε K 3 δὲ] BDFGK: *om.* AEHM ἐπιθέναι FM: ἐπιτίθει K αὐτὰ D: αὐτῷ GH 7 οὖν *om.* FK 9 τε *om.* AF 10 σφονδυλίου K 11 ἐπιτιθεμένη BF 13 σῶρι *om.* F 15 τερεβινθίνῃ DF ἐπιτίθει G 16 χυλὸν DF: *corr.* D ιβ̄] β̄ F 17 ἐπιμήκη] ADEM: ἐπὶ μήκει BGHK: ἐπιμήκη κολλύρια F 18 Κολλούριον] DG, -ιον *in ras.* B: *comp.* AEHM: ἐκτυλοῦν σύριγγας K: ἄλλο ἐκτυλοῦν σύριγγας F ᾧ χρῶμαι] DHK *et* ᾧ *in ras.* B: ὃ χρῶμαι AEGM: *om.* F εἰς . . . συρίγγων *om.* FK: εἰς ἐκτύλωσιν D 19 Ἀμμωνιακοῦ . . . χειρουργουμένων *(21) om.* D 21 χαλκάνθου *om.* D 23 ἀνάλαβε D πλάττε DF δὲ *om.* K 24 τῇ] τῷ K 25 ἀλλάσσων αὐτό] καὶ ἅλας σὺν αὐτῷ D ἀφλέγμαντος] AEKM, *e corr.* B: ἀφλέγματος BH: ἀφλέγμαντον DFG 26 ὃ *om.* K ῥίζης D 27 χαλκάνθου *om.* D

Ἄλλο. χαλκάνθου < β̄, χαλκίτεως, ἰοῦ ἀνὰ < ᾱ· ἀναλάμβανε κόμμι ἢ ἀμμωνιακῷ καὶ χρῶ.

3 ὅταν δὲ ἐκτυλωθῇ, ἰῷ ἑφθῷ μετὰ μέλιτος καθαρωτάτου ὀκταπλασίου ἀνακάθαιρε ποιῶν κολλούρια· μετὰ δὲ τὸ ἐκτυλωθῆναι σαρκωτικοῖς δεῖ χρῆσθαι.

Κολλούριον σαρκωτικόν. ἀλόης, σμύρνης, ἀμμωνιακοῦ, ᾠῶν λεπῶν κεκαυμένων τῆς τέφρας ἴσον· ὕδατι λειώσας πλάσσε κολλούρια καὶ ἐντίθει.

Ἄλλο. σμύρνης, ἀλόης, λιβάνου, σιδίων τὸ ἴσον· ἀναλάμβανε ὕδατι (τινὲς χολῇ ταυρείᾳ).

σαρκοῖ δὲ καὶ τὸ ὀμφάκιον ἐγκλυζόμενον.

οἶδά τινα κεδρίᾳ κλύζοντα τὰς σύριγγας, καὶ θαυμαστῶς ἐπετύγχανεν.

4 μετὰ δὲ τὸ σαρκωθῆναι τῷ κολλητικῷ χρηστέον φαρμάκῳ κατὰ τὸν ἐν τῷ περὶ τῶν ἄλλων κόλπων διηγορευμένον τρόπον. στενῆς δὲ οὔσης ἅμα καὶ μακρᾶς τῆς σύριγγος, φησὶν ὁ Γαληνός, καὶ μηδέπω μοι φαινομένης ἔχειν ἔνδον ἐν αὐτῇ τύλον, ἀλλὰ μόνον ῥύπον, ἐνῆκα πρότερον τὴν κονίαν, εἶτα ἐπισχὼν ἐν τῇ σύριγγι τοσοῦτον χρόνον, ἕως ὅτε τὸν ῥύπον ἤλπισα τελείως ἐκπεσεῖν, μετὰ ταῦτα ἐπέθηκα τὸ φάρμακον. ἦν δὲ τὸ διὰ κικίνου ἐλαίου λεχθὲν ἀνωτέρω.

ν΄. Περὶ τῶν ἀναρρηγνυμένων.

Τινὰ δὲ τῶν ἑλκῶν ἐπουλούμενα πολλάκις μετὰ χρόνον οὐ πολὺν αὖθις φλεγμαίνει τε καὶ ἀναρρήγνυται· παθόντος γὰρ ὀστοῦ τινος ἐνίοτε ἡ ἐπικειμένη σὰρξ ἐπουλοῦται μὲν ῥᾳδίως καὶ ὑγιὴς εἶναι δοκεῖ τελέως, πάλιν δὲ ἰσχυρῶς ἐπιρρέοντος κατ᾽ ὀλίγον ἐκ τοῦ φθειρομένου κατὰ [τὸ] βάθος ὀστοῦ φλεγμονή τε καὶ πῦον ὑπογίνεται τὴν οὐλὴν ἀναξαῖνον. τίς οὖν ἡ θεραπεία τῶν τοιούτων ἑλκῶν; ξήρανσις ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς ἀποστῆναι τὸ πεπονθὸς ὀστοῦν. ῥᾳδίως οὖν ἀναπλεύσει

15 διηγορευμένον] *cap. XLVIII* 16 Γαληνός] *Ad Glauc. de med. meth. II 10 (XI 132)* 20 ἀνωτέρω] *p. 369, 22* ν΄ *Oribasius, Coll. LI 40; Synops. VII 10; Ad Eunap. III 24. cf. Aëtius XIV 45*

1 κόμμει D: κόμι BEKM, *supra scr.* A: κόμη GH: κόμην F 2 ἢ ἀμμωνιακῷ] DG, *mrg.* B: ἢ ἀμμωνιακοῦ K: ἢ ἀμμωνιακὸν F: *om.* AEHM 3 ἐκτυλωθῶσιν K καθαρωτάτου *om.* GK 4 ἀνακαθάρε FD³: ἀνακαθάραι E, *e corr.* D³: ἵνα καθάραι K 5 δεῖ] δὴ K κεχρῆσθαι D χρῆσθαι . . . σμύρνης *(6) om.* K 6 ἀλόης . . . Ἄλλο *(9) om.* F ᾠο K: ὡς G: ᾠω H λέπους D: λέπον K 7 ἴσα D πλάσον G: πλάττε D 9 ἀλόης *om.* D 10 χολῇ] δὲ χολὴν D ταυρείαν D 11 ὀμφάκινον K 12 τινα] δέ τινα D κεδρίᾳ] DFGK: κεδρίαν ABEHM τοὺς FK 17 ἡνίκα G: ἕνεκα F 18 εἶτα *om.* G 19 ὅτε] ὅτου D: *om.* B 20 διὰ] διὰ τοῦ GK 22 ἀπουλούμενα D οὐ *om.* K: δὲ F 23 φλεγμαίνει τε] DF: φλεγμαίνεται BEGHKM: φλεγμαίνεταί τε A 24 ἀπουλοῦται D 26 τὸ *om.* K: τοῦ GH βάθους G ὑπογίνεται] K: ὑπο γὰρ F: ἐπιγίνεται ABDEHM: ἐπιγίγνεται G 27 ξήρανσις] DG: ξηρανεῖς ABEHKM: ξηραίνειν F 28 ἀναπλέουσι F: ἀναπαύσει AE

τὰ ἐγκαθήμενα τῶν ὀστῶν, εἰ μήκωνος ἀγρίας καὶ συκῆς φύλλα λεῖα μετὰ πάλης ἀλφίτου καὶ οἴνου καταπλάσεις ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα καὶ χάλκανθον ἴσα τρίψας ἐπιθήσεις· ἢ πευκεδάνου ἡ ῥίζα λεπίδας ὀστῶν ἀφίστησιν ἐν τάχει.

να'. Περὶ τῶν ἐν ἄρθροις ἑλκῶν.

Τὰ ἄρθρα ξηρότερα τῶν σαρκωδῶν ἐστι μορίων· διόπερ ἑλκωθέντα ξηροτέρων δεῖται φαρμάκων. καλῶς γοῦν ὁ τοῦ Πολυείδου τροχίσκος ποιεῖ μετ' οἴνου τριβόμενος ἕως γλοιώδους συστάσεως καὶ τὰ ὁμοίως τούτῳ ξηραίνοντα φάρμακα. καὶ θαλάττῃ δὲ καὶ ἅλμῃ πολλάκις αἰονήσαντες αὐτὰ βέλτιον ἐθεασάμεθα διατιθέμενα. χρηστέον οὖν ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τοῖς μᾶλλον ξηραίνουσιν.

νβ'. Ὅσα σκόλοπας καὶ ἀκίδας καὶ ἀκάνθας ἀνάγει καὶ τὰ παραπλήσια.

Ἀκίδας καὶ καλάμους, ἔτι δὲ σκόλοπας καὶ ἀκάνθας, ἐπισπῶνται ἀναγαλλίδες αἱ δύο, ἀριστολοχία στρογγύλη, ἀμμωνιακὸν σὺν μέλιτι, ὑοσκυάμου καρπὸς λεῖος καταπλασσόμενος. καλάμου ῥίζαν κόψας καὶ μέλιτι μίξας εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσσων δαψιλὲς ἐπιτίθει· συντόμως ἀνάγει.

νγ'. Περὶ αἱμορραγίας τῆς τε ἀπὸ φλεβὸς καὶ τῆς ἀπὸ ἀρτηρίας.

Ἐπὶ τῶν αἱμορραγούντων μορίων τὸ τοῖς κόλποις ἐναντίον ἁρμόσει σχῆμα, τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἀνάρροπον. ἔστω δὲ μηδὲ τοῦτο ἄμετρον· κίνδυνος γὰρ ὀδύνην γενέσθαι καὶ αὖθις αἱμορραγῆσαι τὸ ἀγγεῖον· οὐδὲν γὰρ ὀδύνης πλέον αἱμορραγίας τε κινεῖ καὶ φλεγμονὰς αὐξάνει.

ἐπὶ δὲ τῶν αἱμορραγούντων μορίων αὐτίκα μὲν ἐπίβαλλε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ κατὰ τὸ ἀγγεῖον ἕλκους ἐρείδων πράως καὶ

να' *Oribasius, Synops. VII 19; Ad Eunap. III 35* νβ' *Oribasius, Synops. VII 17; Ad Eunap. III 32* νγ' *Galenus, De meth. med. V 3—4 (X 318 sqq.); Oribasius, Synops. VII 20; Ad Eunap. III 36. cf. Aëtius XIV 51*

2 παιπάλης D: ἀπάλης F καὶ οἴνου *om.* FG καταπλάσεις] BDM: καταπλάσις H: *comp.* G: καταπλάσσεις AEF: μεταπλάσεις K ἢ *om.* K 3 χαλκάνθου F: χαλκὸν E ἐπιθήσεις] D: ἐπιθείσεις *e corr.* B²: ἐπιτίθει AEF GKM: ἐπιτήθι H ἢ *om.* G ἡ ῥίζα] ῥίζαν DF ὀστῶν] γὰρ ὀστῶν D 6 εἰσι τῶν σαρκωδῶν F ἐστιν EH: -ν *eras.* B: εἰσιν G 7 οὖν DF Πολυείδους F 8 ὅμοια K 9 τούτων AEH καὶ *(alt.) om.* FK μονίσαντες K 10 διατιθέμενοι K 11 καὶ *om.* DF 12 ἀνάγει] *om.* E: καὶ καλάμους ἀνάγει D καὶ τὰ παραπλήσια *om.* E τὰ *om.* K 14 Ἀκίδας . . . ἐπισπῶνται *om.* D δὲ] δὲ καὶ G 16 καταπλασσόμενος] DFGK: καταπασσόμενος ABEHM *ante* καλάμου *add.* ἄλλο D 17 μέλι ABEK εἰς] DF: εἰς τὸ ABEGHKM δαψιλῶς G ἐπιτιθεὶς K συντόμως ἀνάγει] *om.* F: συντόμως γὰρ ἀνάγει D 18 τε *om.* DEF τῆς ἀπὸ *om.* F 20 κόλποις] DFGK: σκολόποις AE: σκωλόποις BM: σκώλποις *e corr.* B *seq. ras. 3 litt.*: κολῶποις H 21 μηδὲ τοῦτο] τοῦτο μὴ D 23 αὔξει B 24 ἐπίβαλε K 25 ἐπὶ] κατὰ D ἀγγεῖον] εὐαγγέλιον K, *corr.* K²

πιέζων ἀνωδύνως· ἅμα τε γὰρ ἐφέξεις τὸ αἷμα καὶ θρόμβον ἐπιπήξεις τῇ τρώσει· καὶ μέντοι καί, εἰ διὰ συχνοῦ βάθους εἴη τὸ αἱμορραγοῦν ἀγγεῖον, ἀκριβέστερον ἂν καταμάθοις τήν τε θέσιν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ πότερα φλέψ ἐστιν ἢ ἀρτηρία. μετὰ δὲ ταῦτα cμικροῦ μὲν ὄντος τοῦ ἀγγείου τινὶ τῶν ἰcχαίμων χρηστέον· κάλλιστα δὲ αὐτῶν ἐστι τὰ ἐμπλαστικὰ συντιθέμενα διά τε τῆς φρυκτῆς ῥητίνης καὶ ἀλεύρου πυρίνου χνοῦ καὶ γύψου, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ᾠοῦ τῷ λευκῷ φυρώμενα καὶ σὺν λαγῴαις θριξὶν ἐπιτιθέμενα. μεγάλου δὲ ὄντος αὐτοῦ διαπείρας ἀγκίστρῳ τὸ ἀγγεῖον ἀνάτεινέ τε καὶ περίστρεφε μετρίως· ἐπισχεθέντος δὲ τοῦ αἵματος, εἰ μὲν φλὲψ εἴη, πειρᾶσθαι χωρὶς βρόχου στέλλειν τὸ αἷμα τοῖς αὐτοῖς τούτοις φαρμάκοις, εἰ δὲ ἀρτηρία, δυοῖν θάτερον,
2 ἢ βρόχον περιθεὶς ἢ ὅλον διακόψας τὸ ἀγγεῖον ἐφέξεις τὸ αἷμα. βρόχον δὲ ἀναγκαζόμεθά ποτε καὶ ταῖς μεγάλαις περιτιθέναι φλεψίν, ὥσπερ γε διατέμνειν ποτὲ αὐτὰς ὅλας, ἐγκαρσίας δηλονότι. κατασταίη δ' ἄν τις εἰς ἀνάγκην τοῦδε κατὰ τὰς ἐκ πολλοῦ βάθους ὀρθίας ἀναφερομένας καὶ μάλιστα διὰ στενοχωρίας τινὸς ἢ μερῶν κυρίων· ἀνασπᾶται γὰρ οὕτως ἑκάτερον τὸ μέρος ἑκατέρωσε, καὶ κρύπτεται καὶ σκέπεται πρὸς τῶν ἐπικειμένων σωμάτων ἡ τρῶσις. ἀσφαλέστερον δὲ ἄμφω ποιεῖν, βρόχον μὲν τῇ ῥίζῃ περιθεῖναι τοῦ ἀγγείου, τέμνειν δὲ τοὐντεῦθεν. ταῦτα δὲ πράξαντα σαρκοῦν ὅτι τάχιστα τὸ τραῦμα, πρὶν ἀπορρυῆναι τοῦ ἀγγείου τὸν βρόχον· εἰ μὴ γὰρ ταχέως σαρκωθῇ, ἀλλ' εὑρεθῇ που χώρα κενή, τὸ καλούμενον ἀνεύρυσμα γίνεται. διαγνώσῃ δέ, πότερα φλὲψ ἢ ἀρτηρία ἐστὶν ἡ αἱμορραγοῦσα τῷ τῆς μὲν ἀρτηρίας ξανθότερόν τε καὶ λεπτότερον εἶναι τὸ αἷμα καὶ σφυγματωδῶς κενού-
3 μενον, τῆς δὲ φλεβὸς μελάντερόν τε καὶ χωρὶς σφυγμοῦ. ἄριστον οὖν ἁπάντων, ὧν ἴσμεν, σαρκωτικῶν ἐστι φάρμακον, ᾧ καὶ πρὸς τὰς ἐκ μηνίγγων αἱμορραγίας ἀσφαλέστερον χρῆσθαι καὶ πρὸς τὰς ἐν τραχήλῳ τρώσεις ἄχρι καὶ τῶν σφαγιτίδων (καὶ γὰρ καὶ τούτων ἐπέχει τὸ αἷμα χωρὶς βρόχου), λαμβάνον λιβανωτοῦ τοῦ λιπαρωτάτου μέρος α̅, ἀλόης ἐπὶ μὲν τῶν μαλακωτέρων σωμάτων μέρος ∠′, ἐπὶ δὲ τῶν σκληροτέρων τὸ ἴσον καὶ ἀντὶ λιβανωτοῦ μάννης τὸ ἴσον· ᾠοῦ τῷ λευκῷ καὶ τοῦτο φυράσθω, ὡς μελιτώδη σύστασιν ἔχειν, εἶτα ἀναλαμβανέσθω λαγῴαις

4 πότερα] FK: πότερον BDGHM: πρότερον AE μικροῦ F 7 πυρίνου] καὶ πυρίνου K χνοῦ *om.* D φυραθέντα F 8 λαγείαις D διαπείρας] DF: διαπέρας GK: διαπέρα ABEHM 9 ἀνάτεινέ τε] ἀνάτειναί τε BM: ἀνατείνεται K τε καὶ *om.* F 12 ὅλα K ἐφέξεις] στήσεις D βρόχον *(alt.)*] βρόγχον K 16 μερῶν κυρίων] FK: μορίων κυρίων ABEHM: κυρίων μορίων DG 17 τὸ *om.* K ἑκατέρως FK καὶ κρύπτεται] ἐγκεκρύπτεται K: καίκρυπται H καὶ *(alt.)*] τε καὶ K 18 σκέπεται] ABDGM: σκέπτεται EFK 19 βρόγχον K ῥίζῃ] ῥήξει DF δὲ] τε K 20 πράξαντας FK ἀρκοῦν K 21 μὴ] μὲν B 22 εὑρεθῇ] DFK: εὑρεθεῖ E: εὑρεθείη ABGHM που χώρα] ἰχῶρά που K: ἰχῶρα F 23 προτέρα K: πότερον D ἐστιν ἢ ἀρτηρία FG 24 κινούμενον E 25 τῆς δὲ] τὸ δὲ τῆς F καὶ] καὶ παχύτερον καὶ D 26 ἐστι *om.* DF φάρμακον] FH: φαρμάκων ABDEGKM 27 ἀσφαλέστερον] BDFG: ἀσφαλέστατον AEHKM 29 λαμβάνον] τὸ λαμβάνον D 31 λιβάνου D τῷ] δὲ τῷ D τούτῳ EG: τὸ K 32 σχεῖν D ἀντιλαμβανέσθω D λαγείαις D, *sed corr.*

θριξὶν μαλακωτάταις κἄπειτα τῷ τε ἀγγείῳ καὶ τῷ ἕλκει παντὶ πλεῖστον ἐπιτιθέσθω· καταδείσθω δὲ ἔξωθεν ἐξ ὀθόνης ἐπιδεσμίδι, τὰς μὲν πρώτας ἐπιβολὰς $\bar{δ}$ ἢ $\bar{ε}$ κατ' αὐτοῦ τοῦ αἱμορραγοῦντος ἀγγείου ποιουμένων ἡμῶν, ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν ῥίζαν αὐτοῦ νεμομένων· εἶτα λύσας διὰ τρίτης, εἰ μὲν ἀσφαλῶς ἔτι προσέχοιτο τῷ ἕλκει τὸ φάρμακον, αὖθις ἕτερον ἐν κύκλῳ περιχέοντα καὶ ὥσπερ ἐπιτέγγοντα πάλιν ἐπιδεῖν· εἰ δὲ αὐτόματος ὁ πρῶτος ἀποπτύοιτο μοτός, ἀτρέμα πιέζοντα τῷ δακτύλῳ τὴν ῥίζαν τοῦ ἀγγείου πρὸς τὸ μηδὲν ἐπιρρυῆναι τοῦτο μὲν ἀφελεῖν ἠρέμα, προσθεῖναι δὲ ἕτερον, οὕτω τε θεραπεύειν, μέχριπερ ἂν σαρκωθῇ τὸ ἀγγεῖον, ἀεὶ τοῦ ἀναρρόπου φυλαττομένου σχήματος ἀλύπως. τὰ δέ γε τὰς ἐσχάρας ἐπιπηγνύντα γυμνότερον ἐργάζεται **4** τὸ μέρος, ἢ κατὰ φύσιν εἶχεν, ἀποπιπτούσης τῆς ἐσχάρας, καὶ πολλοῖς αἱμορραγία δυσεπίσχετος ἠκολούθησεν ἐπὶ ταῖς τῶν ἐσχαρῶν ἀποπτώσεσιν. χρηστέον δὲ ὅμως καὶ τούτοις, ὅταν ἀνάγκη μεγάλη βιάζηται· μεγίστη δὲ ἀνάγκη τοῦ χρῆσθαι φαρμάκοις ἐσχαρωτικοῖς ἢ καυτηρίοις διαπύροις, ὅταν ἐξ ἀναβρώσεως σηπεδονώδους ἡ αἱμορραγία γίνηται. καὶ μέντοι κἀπειδὰν ἐν ταῖς τοιαύταις διαθέσεσιν ἅπαν ἐκκόψωμεν τὸ σηπόμενον, ἀσφαλέστερον ἤτοι καίειν αὐτοῦ τὴν οἷον ῥίζαν ἢ φαρμάκοις ἐσχαρωτικοῖς χρῆσθαι· τοῦτο δὲ μάλιστα ἐπί τε αἰδοίων καὶ ἕδρας συμβαίνει γίνεσθαι. σκοπὸς δὲ τῶν ἐσχαρούντων ἡ μετὰ στύψεως θερμότης, καθάπερ ἐν χαλκίτιδι καὶ μίσυι καὶ χαλκάνθῳ. τὰ δὲ διὰ τῆς ἀσβέστου σφοδρότερα μέν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ στύφειν τὴν τίτανον θᾶττον ἀποπίπτουσιν αἱ ἀπ' αὐτῶν ἐσχάραι. κάλλιον δὲ μένειν αὐτάς· φθάνει γὰρ ὑποσαρκοῦσθαι κατὰ τὴν βάσιν αὐτῶν καὶ γίνεσθαι καθάπερ τι πῶμα τοῖς ἀγγείοις. ἐπὶ δὲ τῶν οὕτως αἱμορραγούντων ἰσάτις ἥμερος **5** ἐπιπαττομένη καλῶς ἐπέχει ἢ κηκῖδες καυθεῖσαι· δεῖ δὲ αὐτὰς διαπύρους δι' ὄξους ἢ δι' οἴνου σβεννύειν. καθάπαξ δὲ αἱμορραγίας ἵστησιν ἁπλᾶ μὲν ἀλόη, λίβανος, μάννα, Σάμιος ἀστήρ, ἰὸς σιδήρου, ἐρίων καυθέντων ὁμοίως ἡ τέφρα λειοτάτη, κόπρος ὄνου καὶ ἵππου, ἄσφαλτος, βατράχου σποδιά, διφρυγές, κηκίς, μυρσίνη ξηρά, στυπτηρία πᾶσα ὠμή τε καὶ καυθεῖσα, ῥητίνη φρυκτή, ἀμπέλου φλοιὸς ἢ φύλλα ξηρά, τῶν πλατάνων

νγ' 5—6 *Oribasius IV 604 sq.*

1 τε *om.* F: *supra scr.* B² 2 δὲ] τε D: *om.* AE ἐπιδεσμίδι] F: ἐπιδέσμει δὲ ABEGKM: ἐπιδεσμὴ δὲ H: ἐπιδέσμῳ D 3 ἐκβολὰς G 4 τρεπομένων D 5 τὸ *om.* D 6 περιέχοντα K 7 αὐτομάτως K πιέζοντα] FK: πιεζοῦντα ABDEG: πιάζοντα H: πιαιζοῦντα M 9 τε *om.* AE 10 ἀεὶ] δεῖ K 12 μόριον G 13 ἀποπτώσεις K: ἀποπτώσεσι DG: -ν *eras.* B 14 δ' ADEM βιάζηται] ADEF: βιάζεται BGHK: ἄξεται M 15 ἢ *om.* K 16 γίνηται] D: γένηται F: γίνεται ABEGHKM 17 καὶ] καίειν D 18 ἤτοι] γὰρ ἤτοι D: εἴη τὸ F αὐτοῦ] FGK: αὐτὴν ABDEHM τὴν] DFGK: *om.* ABEHM 21 ἐν] ἢ ἐν D 22 διὰ τὸ μὴ] μὴ διὰ τὸ K 24 ὑποσαρκοῦσθαι] DFGK: ὑπερσαρκοῦσθαι ABEHM κατὰ *om.* F: τὰ κατὰ *Galen.* γίγνεσθαι G: γίνονται D 25 ἀγγείοις] DFGK: αἰτίοις ABEHM: γρ. τοῖς ἀγγείοις *mrg.* B³ ἥμερος] ἡ ἥμερος FG, *e corr.* B: ἦν μέρος K 29 ὁμοίως *om.* DF ἄσφαλτος] FGK, *mrg.* B²: *om.* ABDEH(M?) βατράχου] F: βραχοῦ ABED³ *(de* M *non constat)*: βραχοῦσι H, *mrg.* M: βραχουσιν K: βραχύς G, *mrg.* B²: *om.* D 30 σποδιά] F: σίδια ABDEGHM: δια K κηκίς] *supra scr.* D³ κεκαυμένη D

τῶν cφαιρίων ὁ χνοῦc, μάλιcτα ὅτε τὸν ἐπίπαγον ἀποβάλῃ· ἰδίωc δὲ μυκτῆροc αἱμορραγίαν ἐντιθέμενα cτέλλει ὀξυcχοίνου καρπόc, κνίδηc φύλλων χυλόc, χαλκῖτιc, ἀνθυλλὶc κεκαυμένη, τρίχεc λαγωοῦ, νάρθηκοc τὸ μέcον καυθὲν cὺν ὄξει, ὀνὶc ξηρὰ ἢ ὑγρά, χυλὸc πράcου μετὰ λιβάνου ἐλλυχνίῳ ἀναληφθείc. cύνθετα δὲ πάcηc αἱμορραγίαc εἰcὶ φάρμακα τάδε· cπόγγον καινὸν εἰc ὑγρὰν πίccαν δεύcαc καὶ ἀcφάλτῳ καταπλάcαc ἐν χύτρᾳ καινῇ καῦcον, τῆc δὲ cποδιᾶc μέρη β̄ βαλὼν μίcγε μολίβδου μέροc ᾱ καὶ cτίμεωc μέροc ᾱ.

6 Ἄλλο. λιβανωτοῦ, μάννηc, θείου ἀπύρου ἴcα· ἔμπλαccε.

Ἄλλο. χαλκίτεωc < κ̄, λιβανωτοῦ ἢ μάννηc < ιϛ̄, ῥητίνηc φρυκτῆc < η̄, γύψου κεκαυμένου < η̄.

Ἐcχαρωτικὸν ἴcχαιμον. χαλκίτεωc, χαλκοῦ κεκαυμένου, χαλκάνθου, μίcυοc ὀπτοῦ ἴcον.

Καὶ ἡ Ῥοδία δὲ προcαγορευομένη καὶ ἡ ξανθὴ τῶν ἀγαθῶν ἰcχαίμων εἰcίν.

νδʹ. Περὶ νευροτρώτων.

1 Τὰ τετρωμένα τῶν νεύρων ἢ νυγέντα τὴν φλεγμονὴν καὶ τὴν ὀδύνην ὑπερβάλλουcαν ἔχει διὰ τὸ περιττὸν τῆc αἰcθήcεωc· διὸ καὶ πυρετοὶ καὶ cπαcμοὶ τούτοιc περιγίνονται, τιcὶ δὲ καὶ παραφροcύνη διὰ τὴν πρὸc τὸν ἐγκέφαλον τῶν νεύρων cυνέχειαν· ἔcθ᾽ ὅτε δὲ καὶ κατ᾽ ἄλλα χωρία τοῦ τρωθέντοc μορίου φλεγμοναὶ καὶ ἀποcτάcειc εἰώθαcι γίνεcθαι κατ᾽ αὐτοῦ τοῦ νεύρου τοῦ τρωθέντοc διὰ τὴν cυνέχειαν αὐτοῦ. δεῖ οὖν τὴν τοῦ δέρματοc τρῶcιν διατηρεῖν ἀκόλλητον, ἵνα δι᾽ αὐτῆc οἱ ἰχῶρεc ἐκρέοιεν, ἐπὶ δὲ τῶν νυγμάτων, εἰ τυφλὰ φαίνοιτο, καὶ προcεπιτέμνειν δύο διαιρέcεcιν τεμνούcαιc ἀλλήλαc. ἐν δὲ τοῖc βοηθήμαcιν, εἰ πληθωρικὸν εἴη τὸ cῶμα καὶ ἡ φλεγμονὴ μεγάλη, πρῶτον ἀπὸ φλεβοτομίαc ἄρχεcθαι· κακοχύμου δὲ φαινομένου
2 τοῦ cώματοc καὶ καθάρcει χρηcτέον. φάρμακα δὲ προcαγέcθω τῷ τραύματι τὰ τὴν ὀδύνην πραΰνοντα καὶ τὴν ἐκροὴν ἀναcτομοῦντα, μὴ γεγονυίαc μάλιcτα τῆc ἐπιδιαιρέcεωc. τὸ μὲν οὖν θερμὸν ὕδωρ τὸ ταῖc

νδʹ *Galenus, De meth. med. VI 2—3 (X 391 sqq.); Oribasius, Synops. VII 22; Ad Eunap. III 38. cf. Aëtius XIV 27*

1 ὅτε τὸν] τῶν K ἀποβάλῃ] DK: ἀποβάλλῃ ABEG(M?): ἀποβάλλει F: ἐπιβάλλῃ H 3 ἄνθηλιc χαλκῖτιc D 4 καὲν D ὄνωνιc D πραcίου D 5 εἰcὶ φάρμακα] εἰcὶν φάρμακα K: φάρμακά εἰcι E *sed add.* β—α: φάρμακα D: *om.* F 6 τάδε] DFGK, *e corr.* B: καὶ τάδε ABEH(M?) εἰc] F: *om.* ABDEGHKM ὑγρὰν πίccαν] *mut. in* ὑγρᾷ πίccῃ B: ὑγρᾷ πίττῃ D 7 λαβὼν F 8 ᾱ *(alt.)*] β̄ G 9 θείου ἀπύρου μάννηc K ἔμπλαccε] FGHK: ἔμπαccε ABDEM 10—15 *om.* F 10 κ̄] ADGKM: η̄ EH, *e corr.* B 11 < η̄ *(pr.) om.* D < *(alt.)*] ἀνὰ < D 19 ἐπιγίνονται D: ἐπιγίγνονται F 20 δὲ *om.* M: *seq. ras. 3—4 litt.* A καὶ . . . ἀποcτάcειc *(21)*] *mrg.* A (γρ). 21 κατ᾽ ἄλλα] DF: τἄλλα ABEHKM: τὰ ἄλλα G: *mrg.* γρ. καὶ κατὰ ἄλλα τὰ πέριξ χωρία B[3] 22 γίγνεcθαι FG 24 ἐκρέωcιν F 25 δυcὶ D τεμνούcαc G ἀλλήλαc] DG: ἀλλήλαιc ABEFHKM 28 καὶ] *supra scr.* D[3] προcακτέον F: *om.* G 29 τὰ] προcακτέον τὰ G 30 διαιρέcεωc DM: ἐπι *mrg.* M

ἄλλαις φλεγμοναῖς ἐπιτηδειότατον εἰδέναι τούτοις πολέμιον, καὶ κάλλιον καταιονᾶν ἐλαίῳ λεπτομερεῖ μηδὲν ἔχοντι στύψεως θερμῷ πρὸς αἴσθησιν· οὔτε γὰρ τὸ ψυχρὸν οὔτε τὸ χλιαρὸν ἄγαν ἀβλαβὲς αὐτοῖς ἐστι. τῶν δὲ φαρμάκων ἐπιτήδειός ἐστι ῥητίνη τερμινθίνη, καθ' ἑαυτὴν μὲν ἐπὶ παιδίων καὶ γυναικῶν καὶ τῶν ἁπαλοσάρκων, μετὰ δὲ εὐφορβίου μαλαττομένη ἐπὶ τῶν σκληροσάρκων, κἄν ποτε σκληροτέρα τύχοι, σύν τινι τῶν λεπτομερῶν ἐλαίων. καταπλάσμασι δ' ἄν τις ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων καὶ σηπομένων νεύρων χρήσαιτο κρίθινον ἄλευρον ἢ κυάμινον ἢ ὀρόβινον ἑψήσας ἐν κονίᾳ στακτῇ σὺν ὀξυμέλιτι. χωρὶς δὲ τῆς **3** ἑψήσεως ἐπὶ τῶν νυγμάτων καὶ κηρωτῇ τις ἂν χρήσαιτο τοιαύτῃ· κηροῦ Γο γ̄, εὐφορβίου Γο ᾱ ἢ περιστερᾶς κόπρου ἐπὶ τῶν σκληροτέρων σωμάτων, ἐλαίου Γο β̄, ἔσθ' ὅτε καὶ τερμινθίνης Γο ᾱ· ἐμπλαστρῶδες δὲ τὸ φάρμακον ἐργαζόμενος εἰς τὴν οὐγκίαν τοῦ εὐφορβίου ἀνὰ ϛ Γο κηροῦ καὶ φρυκτῆς ῥητίνης καὶ ἐλαίου καὶ πίσσης λιπαρᾶς ἐμβαλεῖς, ἀντὶ δὲ τῆς ῥητίνης πρόπολιν τὴν λιπαρωτάτην ἐμβάλλων ἄμεινον ποιήσεις. καὶ τοῦτο δὲ πρὸς τὰ νυγέντα νεῦρα τῶν ἀγαθῶν ἐστι φαρμάκων ποιοῦν καὶ πρὸς τοὺς λυσσοδήκτους· ὄξους ξ ᾱ, πίσσης λιπαρᾶς λι. ᾱ, ὀποπάνακος Γο γ̄· τὸν ὀποπάνακα λύσας ὄξει ἐπὶ πλέον ἐκλείου καὶ τὴν πίσσαν τήξας καὶ μίξας ἕψε. τοῦτο τὸ φάρμακον τοῖς νενυγμένοις νεύροις ἐπιτήδειόν ἐστιν οὐ συγχωροῦν μῦσαι τὸ στόμιον τοῦ νύγματος, ὥσπερ οὐδὲ τῶν λυσσοδήκτων συνουλωθῆναι τὸ ἕλκος· ποιεῖ δὲ ἐπὶ μόνων τῶν σκληρῶν σωμάτων. εἰ δὲ ἐπὶ παιδίου νυγέντος ἢ **4** ἁπαλοσάρκου χρήσασθαι βουληθείης αὐτῷ, ἔνεστί σοι τήκειν αὐτὸ διά τινος τῶν διαφορούντων, ἀμαρακίνου ἢ ὀποβαλσάμου ἢ ἐλαίου παλαιοῦ. ἁρμόττει δὲ καὶ τὸ βασιλικὸν φάρμακον προσλαμβάνον νίτρου ἢ ἀσβέστου ἢ εὐφορβίου ἢ θείου ἀπύρου ἢ ἀγρίας περιστερᾶς κόπρου ἢ ὀποπάνακος ἢ σαγαπηνοῦ ἢ ὀποῦ Κυρηναικοῦ ἢ καστορίου· εἰς λίτραν δὲ τοῦ φαρμάκου Γο ᾱ ἐμβαλεῖν τῶν εἰρημένων τινός· ποιεῖ γὰρ καλῶς πρὸς τοὺς νευροτρώτους καὶ μάλιστα τοὺς νενυγμένους. δύναιτο δ' ἄν

16—24 *Oribasius, Ad Eunap. III 39*

4 ἐπιτήδειον D: ἐπιτηδεία F τερεβινθίνη F 5 καὶ *(pr.)*] τε καὶ M καὶ *(alt.)*] καὶ ἐπὶ M 6 τύχῃ F 10 σήψεως FG 12 β̄] ιβ̄ F τερεβινθίνης F ἐμπλαστρῶδες . . . οὐγκίαν *(13) om.* F 13 ἐργαζομένῳ *e corr.* D οὐγκίαν] ABEK: ὀγκίαν GHM: Γο D ϛ Γο] K: Γο ϛ DF: ϛ̄ ΓοΓο A: ϛ ΓοΓο E: ϛ̄ οὐγκίας BGH: ϛ ὀγκίας M 14 καὶ *(pr.)*] *om.* G: τε F ῥητίνης φρυκτῆς FH καὶ *(sec.)* . . . ῥητίνης *(15)*] FG: *mrg.* B *omisso* ῥητίνης *ins. ante* ῥητίνης *(14)*: καὶ D: *om.* AEHKM καὶ *(sec.) om.* F πίττης G ἐμβαλεῖν F 15 τῆς *om.* F πρόπολιν τὴν λιπαρωτάτην] προπόλεως μ/ε D ἐμβαλὼν BH: βαλὼν F: ἐμβάλλειν D ἄμεινον . . . δὲ *(16) om.* D 16 τῶν ἀγαθῶν] ἀγαθόν F φάρμακον DF 17 ποιοῦν . . . λυσσοδήκτους] *pro titulo* D 19 καὶ μίξας] FGB[3]: *om.* ABDEHKM ἕψει D τὸ *om.* B 22 παιδίων G *et e corr.* B νυγέντων G *et e corr.* B 23 ἁπαλοσάρκου] F: ἁπαλοσάρκων ABDEGKM: ἁπαλόσαρκον H χρήσασθαι] FGB[2]: χρῆσθαι ABDEHKM ἔνεστί] F: ἔστι ABEGHKM: ἐπιμελὲς ἔστω D 24 *post* διαφορούντων *ins.* αὐτὸ *mrg.* B[2] 25 προσλαμβανόμενον AEF 28 Γο ᾱ *om.* E ἐμβαλεῖν] F: ἐμβάλλειν ABEGHKM: ἔμβαλλε D γὰρ] δὲ B καλῶς] FG: *om.* ABDEHKM 29 καὶ] FG: καλῶς καὶ ABDEHKM

τις κατ᾽ ἀγρὸν μηδενὸς εὐπορῶν πρόπολιν πρόσφατον καὶ λιπαρὰν ἐντιθέναι κατὰ τοῦ τραύματος ἢ ζύμην, μάλιστα παλαιάν, μόνην τε καὶ μετὰ τῆς προπόλεως μίξας ἢ μετὰ ὀποῦ τιθυμάλλου. τοῖς καταπλάσμασι δὲ τοῖς δι᾽ ὀξυμέλιτος ἢ στακτῆς κονίας μετὰ ἀλεύρου κυάμων ἢ ὀρόβων ἢ ἐρεβίνθων ἢ θέρμων πικρῶν ἢ κριθῶν ἢ πάλης ἀλφίτων οὐ μόνον ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων ἀλλ᾽ ἤδη καὶ κατ᾽ ἀρχὰς εὐθέως κεχρῆσθαι δεῖ· τὰ δὲ χαλαστικὰ τῶν καταπλασμάτων ἐπὶ τῶν νευροτρώπων ἀεὶ παραιτεῖσθαι δεῖ. εἰ δὲ μὴ νυγείη τὸ νεῦρον, ἀλλὰ σαφεῖ τῇ τομῇ τρωθείη διαιρεθέντος καὶ τοῦ προκειμένου δέρματος, ὡς γυμνὸν φαίνεσθαι τὸ νεῦρον καὶ ὄρθιον, οὐκ ἐγκάρσιον, διῃρημένον, τῶν προειρημένων δι᾽ εὐφορβίου καὶ τῶν οὕτω δριμέων οὐδενὶ χρήσῃ· γυμνὸν
5 γὰρ ὂν τὸ νεῦρον οὐκ οἴσει τὴν δύναμιν αὐτῶν σφοδρὰν οὖσαν. τὴν τίτανον οὖν παραλήψῃ πεπλυμένην πολλάκις ἐν ὥρᾳ θερμῇ πλείονι τῷ ἐλαίῳ δευομένην. καλὸν δὲ καὶ τὸ διὰ πομφόλυγος καὶ τὸ διὰ μέλιτος ἐν ῥοδίνῳ πλείονι τακέν. δεῖ δὲ μηδὲν τῆς τρώσεως ψαύειν· αἰσθητικὸν γάρ ἐστι τὸ νεῦρον καὶ τῇ κράσει ψυχρὸν καὶ συνεχὲς τῇ κυριωτάτῃ τῶν ἀρχῶν. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐλαίῳ καταιονᾶν προσήκει τὸ τοιοῦτον ἕλκος· ῥυποῦται γάρ. ἀπομάττειν οὖν μόνον τοὺς ἰχῶρας δεῖ μαλακὸν ἔριον ὑπαλείπτρῳ περιελίττοντας. πάντων δὲ κατὰ γνώμην προχωρούντων ἀκίνδυνον γλυκεῖ διαβρέχειν· ἐπὶ δὲ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ τῷ Πολυείδου τροχίσκῳ μετὰ σιραίου θερμῷ διαμότῳ χρῆσθαι. μετὰ δὲ τὸ σκεπασθῆναι τὸ γεγυμνωμένον νεῦρον τοὺς μοτοὺς ἔξωθεν περιβάλλειν δεῖ τινι τῶν πρὸς τὰς στενὰς τρώσεις ποιούντων, οἷον τῷ δι᾽ εὐφορβίου ἢ τῷ διὰ τῆς κόπρου τῶν περιστερῶν, συμπεριλαμβά-
6 νοντα πολὺ καὶ τῶν ὑγιεινῶν μερῶν. τῆς τρώσεως δὲ ἐγκαρσίας γενομένης ὁ μὲν κίνδυνος τοῦ σπασθῆναι μείζων, τὰ δὲ τῆς θεραπείας καὶ ἐπὶ ταύτης ὅμοια, πλὴν ὅτι τῆς τρώσεως ἔτι προσφάτου τυγχανούσης ῥαφαῖς ἐχρήσαντό τινες καὶ τῶν κολλητικῶν τινι φαρμάκων· ἀλλὰ δεῖ τὰς ῥαφὰς μὴ λίαν ἐπιπολῆς διδόναι, ἵνα μὴ τὸ βάθος ἀκόλλητον μείνῃ, ἀλλὰ βαθυτέρας, φυλαττόμενον μέντοι τὸ πάλιν ὑπὸ τῆς βελόνης νυγῆναι τὸ νεῦρον. εἰδέναι δὲ καθάπαξ ἐπὶ τῶν νευροτρώτων, ὅτι τὸ τὰ νύγ-

31 — p. 379, 5 *cf. Galenus, De comp. medic. sec. gen. III 2 (XIII 606)*

2 παλαιὰν μάλιστα H 3 τῆς *om.* D μετὰ *(alt.) om.* D 4 ἀλεύρου] F *et e corr.* B: ἄλευρον BH: ἀλεύρων ADEGKM 5 παιπάλης D: ἀπάλης F ἀλφίτου FG *deinde* οἷς *supra add.* D 7 δεῖ] F: *om.* ABDEGHK 8 νυγείη] F: νυγῇ ABDEGK: νυγεῖ HM 13 θερινῇ *Or*: θέρους F 14 τὸ *(pr.)*] DFGM: τὰ ABEHK 15 ἐν ῥοδίνῳ] σὺν ῥοδίνῳ D: εὐροδίνῳ H: ὑγροροδίνῳ B ψαύειν] ψαύειν ψυχρόν F 17 τὸ ... μήτε τῷ *(p. 379, 13) om.* F 18 δεῖ] ADEKM: διὰ GH, *e corr.* B 19 μαλακὸν ἔριον] ABDEHKM: μαλακῶν ἐρίων G *et e corr.* B 21 Πολυείδου] DM: πολυείδῳ ABEGK: πολυΐδῳ H σιραίου] G: σειρέου D: συρέου *e corr.* J: σηρέου *e corr.* B: σιδηρέου ABE HKM 23 *ante* τινι *ins.* σὺν B[3] οἷον] οἷόν ἐστι D τῷ] τὸ DEGK 24 τῷ] τὸ DEG 25 δὲ *om.* D γινομένης M: δὲ γενομένης D 26 σπασθῆναι] *Or*: σκεπασθῆναι ABDEGHKM 27 ταύτης] BGK: ταύτῃ ADEHM ἔτι] ἐπὶ K 28 τινι] *om.* G: ἔστιν οἷς D 30 τὸ] τὸ μὴ D 31 δὲ] *om.* K: δὲ δεῖ D τὸ *(alt.) om.* GK

ματα θεραπεῦον φάρμακον θερμότερον ὑπάρχον οὐχ οἷόν τέ ἐστιν διαίρεσιν νεύρου θεραπεύειν οὐχ ὑπομένοντος τὴν ἐξ αὐτῶν δῆξίν τε καὶ φλόγωσιν, οὔτε δὲ τὸ τὰς διαιρέσεις θεραπεῦον ἁρμόζει τοῖς νύγμασιν· οὐ γὰρ ἐξικνεῖται πρὸς τὸ βάθος ἡ δύναμις αὐτοῦ στενῆς οὔσης τῆς τοῦ δέρματος διαιρέσεως.

δίαιτα δὲ παραλαμβανέσθω λεπτοτέρα καὶ στρωμνὴ μαλακή, καὶ 7
θερμῷ τῷ ἐλαίῳ χρῆσθαι κατὰ μασχαλῶν καὶ κεφαλῆς καὶ τραχήλου, τῆς δὲ τρώσεως ἐν σκέλει γενομένης κατά τε βουβώνων καὶ ἤτρου καὶ τῶν τῇδε χωρίων. λουτρῶν δὲ τὸ μὲν σύμπαν ἄχρι τῆς παρακμῆς τῶν φλεγμονῶν ἀπέχεσθαι μηδαμῶς αὐτοῖς ἁρμοζούσης τῆς τοῦ ὕδατος, ὡς ἔφημεν, ψαύσεως. ἐπεὶ δέ τινες οὐκ ἀνέχονται μένειν ἄλουτοι δι᾽ ἔθος, εἰ μὲν τὸ τετρωμένον μόριον χεὶρ εἴη, πειρατέον ὡς οἷόν τε μὴ βρέχειν αὐτὴν τῷ ὕδατι μήτε τῷ θερμῷ μήτε πολλῷ πλέον τῷ ψυχρῷ· ἐν ποδὶ δὲ τῆς τρώσεως γενομένης, ἐπεὶ τὸ μὴ βρέχειν ἀδύνατόν ἐστιν, μελλόντων αὐτῶν λούεσθαι κατὰ τοῦ τετρωμένου μέρους ἐπιθεὶς τῶν ἐμπλάστρων τι φαρμάκων ἔξωθεν αὐτοῦ πάλιν ἐπίβαλλε πολυπτύχους ὀθόνας πλείονας ἐλαίῳ διαβρόχους, αἷς αὖθις ἔξωθεν ἐπίδεσμον ἐξ ὀθόνης ἐπιβάλλειν, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ προσκατάχει τοῦ ἐπιδέσμου τὸ ἔλαιον μέλλοντος εἰς τὴν πύελον ἐμβαίνειν τοῦ νευροτρώτου· λουσαμένου δὲ τὰ μὲν ἐπικείμενα πάντα ἀπόβαλλε,
χρῶ δὲ τῇ προειρημένῃ τῆς ὅλης θεραπείας ἀγωγῇ. θλάσεως δὲ μόνης 8
τοῦ νεύρου γενομένης, ἐὰν μὲν ἅμα τῷ δέρματι θλασθέντι καὶ ἕλκωσις γένηται, τὸ διὰ τῶν κυαμίνων ἀλεύρων καὶ ὀξυμέλιτος ἐπιτήδειον κατάπλασμα, προσβαλεῖς δὲ ἐνίοτε καὶ ὀροβίνων ἀλεύρων καὶ ἴρεως. τῇ θλάσει δὲ ὀδύνης συνούσης πίττης ὑγρᾶς μιγνύειν. ἐὰν δὲ χωρὶς τοῦ θλασθῆναι τὸ δέρμα γένηται, διαφορητικώτερον καταντλεῖν ἐλαίῳ θερμῷ συνεχῶς, ἀνηθίνῳ φημὶ ἢ πηγανίνῳ ἢ ἰρίνῳ ἢ ἀμαρακίνῳ. τοῦ νεύρου δὲ ὅλου διακοπέντος κίνδυνος μὲν οὐδεὶς ἕψεται, τὸ μόριον δὲ ἀνάπηρον γενήσεται· θεραπεία δὲ ὁμοία παραληφθήσεται τοῖς ἄλλοις ἕλκεσιν.

9—21 *cf. Galenus, De comp. medic. sec. gen. III 2 (XIII 597)*
21—30 *Aëtius XIV 29*

3 οὔτε] οὕτω K 6 καὶ *(pr.)*] τε καὶ G 7 καὶ *(pr.)*] ἢ K 8 γενομένης] BD: γινομένης AEGHKM 11 ἔφαμεν *e corr.* D ἄλουτοι] ἀλλ᾽ οὗτοι K 12 ὡς] ὁμοίως K 13 πολλῷ πλέον] D: *om.* FG: τῷ πολλῷ πλέον ABEKM: τὸ πολλῷ πλέον H 14 γινομένης AEH 15 ἐπιθεὶς] ABEGK: ἐπίθες F: ἐπιτιθεὶς DM: ἐπιτηθεὶς H 16 ἔξωθεν . . . ἐπίδεσμον *(17) om.* D 17 διαβρόχους] F: διαβρεχούσας K: διαβραχείσας ABEGHM αἷς] *Gal.*: καὶ F: *om.* ABEGHKM ἐπίδεσμον] GK, *e corr.* B: ἐπιδεσμῶν ABEHM: ἐπιδέσμει F 17. 18 ἐξ ὀθόνης *om.* F 18 ἐπιβάλλειν] ABDEGKM: ἐπιβάλλην H: *om.* F προσκατάχει] AEHKM: προσκαταχεῖν D: προκατάχει G: προκατέχειν *e corr.* B: προκαταντλεῖν F 19 τῷ ἐπιδέσμῳ F 22 γινομένης A 24 προσβαλεῖς] ADEF, *e corr.* B: προσβάλλεις BGHM: προσβάλλης K ὀρόβινον ἄλευρον DFGM: *corr.* M 25 δὲ] DFGB^3: *om.* ABEHKM πίσσης F 26 διαφορητικώτερον] *mut. in* διαφορητικωτέρῳ B^3 28 ὅλως K οὐδεὶς μὲν M ὄψεται K 29 γενήσεται] D: γένηται F: γίνεται ABEGHKM δὲ] τε D

9 αὕτη μὲν ἡ διὰ τῶν ἁπλουστέρων βοηθημάτων ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ἴασις ἀρκοῦσα πρὸς τὴν ὅλην θεραπείαν. τινὲς δὲ καὶ πολυσυνθέτοις ἐπὶ αὐτῶν εἰώθασι χρῆσθαι φαρμάκοις, ὁποῖά ἐστι τό τε διὰ τῶν μεταλλικῶν καὶ αἱ βάρβαροι προσαγορευόμεναι τό τε κίσσινον καὶ τὸ διὰ τοῦ ἠριγέροντος καὶ τὸ μελάγχλωρον ἥ τε Ἰνδικὴ καὶ ἡ ἁρμονία καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ὧν τὰς συνθέσεις καὶ τὸν τῆς χρήσεως τρόπον κατὰ τὸ ἕβδομον εὑρήσεις βιβλίον. ἐπεὶ δέ τινες τῶν ζαπλούτων καὶ πολυτελέσιν ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ἀξιοῦσι χρῆσθαι φαρμάκοις, ὁ Γαληνὸς ἀνεγράψατο πρὸς μὲν τὰ νύγματα τῶν νεύρων τάδε· κινναμώμου Γ° α̅, δικτάμνου Γ° α̅, μαράθρου Γ° α̅, ἀμαράκου Γ° β̅, κηροῦ Γ° η̅, ὀποβαλσάμου Γ° ι̅, τερεβινθίνης Γ° α̅.

10 Ἄλλο. ὀποῦ Κυρηναικοῦ Γ° α̅, κηροῦ Γ° γ̅, ὀποβαλσάμου Γ° ιβ̅. πρὸς δὲ τὰ γυμνωθέντα νεῦρα τόδε· κηροῦ μυρεψικοῦ Γ° γ̅, μύρου σπικάτου ἢ φουλιάτου ἢ νάρδου Γ° ιβ̅, πομφόλυγος πεπλυμένης Γ° α̅, ναρδοστάχυος Γ° α̅, ἀμώμου Γ° α̅, φύλλου Γ° α̅. καὶ ταῦτα δὲ τῶν ὑπὲρ ἐλπίδας εὐδοκιμούντων ὁ Γαληνὸς ἀπεφήνατο.

νε΄. Περὶ ἀγκυλώσεως.

Ἀγκύλας τε καὶ ἀγκυλώσεις προσαγορεύειν εἰώθασι τὰς τῶν ἄρθρων κατοχὰς διὰ σφήνωσιν ἢ νευρικήν τινα τάσιν γινομένας, ἐφ᾽ ὧν τῆς μαλακτικῆς τε καὶ χαλαστικῆς δεήσει δυνάμεως. κοινότερον μὲν οὖν καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἐσκιρρωμένων μορίων, ἔτι δὲ μᾶλλον τὰ ἐπὶ τῶν παραλυθέντων εἰρημένα τούτοις ἁρμόσει, ἰδιαίτερον δὲ καταιονήσεις δι᾽ ὑδρελαίου, ἐν ᾧ ἀφηψήθη λινόσπερμον, τῆλις, ἀλθαία, δάφνη, σικύου ἀγρίου ῥίζα, καὶ αὐτὸ τὸ Σικυώνιον. μετὰ δὲ τὴν καταιόνησιν προσαγέσθω τούτοις ἄκοπα μὲν πρῶτον τὰ ἁπλούστερα, οἷόν ἐστι τό τε διὰ τῆς αἰγείρου καὶ τὸ διὰ τῆς ἐλάτης τό τε βρόμιον καὶ τὸ Βασιλείου καὶ ἡ πυξίς· μεθ᾽ ἃ τό τε Ἀριστοφάνειον καὶ τὸ τοῦ Ἀζανίτου. ἰσχυρότατα

νδ΄ 9 *cf. Oribasius IV 605 sq.* 8 Γαληνὸς] *De comp. medic. sec. gen. III 8 (XIII 635 sqq.)*

2 ἰάσει K ἄλλην AK 3 ἐστιν DH: εἰσι FK τό] ἡ D τε] FGK: *om.* ABDEHM 4 καὶ *(pr.)*] FGK: τε καὶ ABDEHM 5 Ἰνδικὴ] ἴνδη K: *om.* F καὶ ἡ] DGK: *om.* ABEFHM ἀρμενία DF 6 τὰς] DFGHK: καὶ τὰς ABEM 9 Γ° α̅ *om.* DF 10 δικτάμνου] μαράθρου K Γ° α̅ *(pr.) om.* DF μαράθρου] δικτάμνου K: μαράθου D: μάρου *Gal.* Γ° α̅ *(sec.)*] *om.* K: ἀνὰ Γ° α̅ DF Γ° *(tert.)*] < AEFM β̅] α̅ F Γ° *(quart.)*] *om.* G: < AEM 13 τόδε] *om.* D: τάδε AF 14 φουλλιάτου G: φολιάτου K ναρδίνου G πεπλυμένης] F: *comp.* AEMB³: πεπ with εε above K: πεπλυμμένης D: *om.* B: περι G Γ° α̅ *om.* FG 15 Γ° α̅ *(pr.) om.* DFG Γ° α̅ *(sec.) om.* DFG Γ° *(tert.)*] ἀνὰ Γ° DFG καὶ . . . εὐδοκιμούντων *(16) om.* K ὑπὲρ] DF: ὑπ᾽ ABEGM 17 ἀγκυλώσεως] FK: ἀγκυλώσεων ABDEGM 18 τε *om.* G 19 τινα *om.* M τίσιν K: πίεσσιν F 20 δεήσει] BD: δεήσῃ F: δεήσοι AEGKM 21 τὰ *(pr.)*] DGK, *e corr.* B: τὰς ABEM 22 δὲ] δὲ μᾶλλον GK: μᾶλλον *add. mrg.* B καταιονήσεις] DFK: καταιόνησις BM: καταιώνησις AEG 23 ἀφηψήθη] DGK: ἀφεψήθη ABEFM 24 αὐτὸ] DF: οὕτω ABEGK: οὕτως M 27 ἰσχυρότατον D

δὲ τό τε λυcιπόνιον προcαγορευόμενον καὶ τὸ ποικίλον ἐcτίν. ἔμπλαcτρα δὲ φάρμακα τό τε Ἀμυθάωνόc ἐcτι καὶ ἡ ἀνίκητοc· κάλλιcτον δὲ τοῦτο· βδελλίου, cτέατοc μοcχείου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματοc, ἴρεωc Ἰλλυρικῆc ἀνὰ < ιϛ̄, ὀποπάνακοc, χαλβάνηc, κάχρυοc, cτύρακοc, λιβάνου ἀνὰ < η̄, πεπέρεωc κόκκοι ρ̄ξ̄, κηροῦ λι. L′, ῥητίνηc τερεβινθίνηc λι. L′, ἰρίνου ὑποcτάθμηc ὅcον ἐξαρκεῖ, οἴνου τὸ ἱκανόν· κοπτόν ἐcτι τὸ φάρμακον· ἔcτι δὲ καὶ ἄκοπον ἀγαθὸν διαλυόμενον ἰρίνῳ ἢ κυπρίνῳ ἢ δαφνίνῳ. μεταξὺ δὲ τῶν τε ἀκόπων καὶ τῶν ἐμπλάcτρων ἐcτὶ τὸ διὰ πέρνηc τὸ πολυμάγματον. ἡ δὲ τῶν ἀκόπων χρῆcιc διὰ μαλακῆc γινέcθω καὶ ἐπιμόνου τρίψεωc μετὰ τοῦ ἀποπειρᾶcθαι καὶ τῆc τοῦ πεπονθότοc ἄρθρου κάμψεώc τε καὶ ἐκτάcεωc.

νϛ′. Περὶ κεχαλαcμένων ἄρθρων.

Χαλᾶται τὰ ἄρθρα πολλάκιc ἐπί τε πυρεκτικοῖc χρονίοιc νοcήμαcιν ἐπί τε κωλικοῖc καὶ παραλυτικοῖc θερμοτέραc ὡc μάλιcτα καὶ ὑγροτέραc αὐτὰ δυcκραcίαc καταλαβούcηc, κἀντεῦθεν ἡ κίνηcιc παραποδίζεται. ἐφ᾽ ὧν ἀκακίαc χυλὸc ἀνεθεὶc ὕδατι καὶ καταντλούμενοc ἢ βάτου ἢ μυρcίνηc ἢ cχίνου ἢ πτελέαc τῶν ῥιζῶν τοῦ φλοιοῦ ἁρμόcει τὸ ἀφέψημα ἢ cίδια καταπλαcθέντα ἢ μυρcίνηc φύλλα cὺν κηρωτῇ μυρcίνῃ ἐπιτιθέμενα· κρατύνεcθαι γὰρ δεῖται τὰ cυνδετικὰ νεῦρα διὰ τῆc cτυφούcηc τε καὶ ξηραινούcηc δυνάμεωc. τὰ οὖν τοιαῦτα τοῖc ἄρθροιc ἐπιθετέον φάρμακα, οἷον τό τε διὰ ἰτεῶν καὶ ἡ ὀξηρὰ καὶ ἡ φοινικίνη οἴνου cτύφοντοc ἢ ὄξουc τι προcλαβοῦcα. πολλοὶ δὲ νομίζοντεc ὑπὸ ψύξεωc γίνεcθαι τὴν τοιαύτην ἀκράτειαν εἶτα θερμοτέροιc χρηcάμενοι βοηθήμαcιν μείζονα βλάβην εἰργάcαντο.

νζ′. Περὶ ἑλμίνθων.

Τρεῖc εἰcιν ἅπαcαι τῶν ἑλμίνθων αἱ διαφοραί, μία μὲν ἡ τῆc 1
cτρογγύληc κατὰ πάχοc, ἑτέρα δὲ ἡ τῆc πλατείαc καὶ τρίτη, ἣν ἀcκα-

2—7 *Galenus, De comp. medic. sec. gen. VII 6 (XIII 969); Oribasius IV 610. cf. Aëtius XII 42* νϛ′ *cf. Aëtius XIV 72* 16—18 *Oribasius, Synops. VII 23; Ad Eunap. III 40* νζ′ *cf. Alexander Trall. II 587 sqq.*

1 λυcιπόνιον] DFGK, *e corr.* A: λυcοπόνιον BM: λυοπόνιον AE τὸ *(alt.)*] DFG: τοῦτο ABEKM ἔμπλαcτα K 2 φάρμακα *om.* D ἐcτι] *om.* D: ἐcτιν G ἄκκητοc AE 4 χαλβάνηc . . . κηροῦ *(5) om.* D 5 κόκκοι *om.* K ξ̄ G L′ *(pr.)*] *post ras.* K: τὸ L′ AE 6 ὑποcτάθμη ABEM: ὑποcτάθμην KB² 7 ἄκοπτον BF 9 πολυμίγματον F *et corr. ex* πολυμάγματον B 10 ἐπιπόνου G 15 καταλαμβανούcηc F παρεμποδίζεται F 16 ἀνεθείcηc D καὶ *om.* D 17 μυρcίνου F ἁρμόττει F 18 μυρcινίνῃ D: μυρcίνου F 19 γὰρ] δὲ D 20 τὰ . . . ἐπιθετέον] καὶ cύνθετα οὖν ἐπιθετέον τοῖc ἄρθροιc τοιαῦτα F 21 καὶ *(pr.)*] ἐcτι καὶ D: ἢ F ὀ(ι)ξηρὰ D: ξηρὰ K 22 τι] D: *om.* F: ἐcτὶ AEGM: ἔτι K *et e corr.* B 23 γίγνεcθαι G: γενέcθαι F 26 εἰcι πᾶcαι DF 27 ἀcκαρίδαc F

ρίδα προσαγορεύουσιν. ἡ δὲ γένεσις ἁπάσαις ἐξ ὠμῆς καὶ παχείας καὶ φλεγματικῆς ὕλης καὶ πρὸς σῆψιν ἐπιτηδείας ἐστίν, οἵαπερ ἀθροίζεται τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς ἄλλως ἀδηφαγοῦσιν, ἀλλʼ οὐκ ἀπὸ θερμῆς καὶ δριμείας ἢ μελαγχολικῆς· αὗται γὰρ καὶ τὴν τοῦ τρέφειν ὑπερβᾶσαι φύσιν ἀφυεῖς πρὸς τὴν τῶν ἑλμίνθων καθεστήκασι γένεσιν, τοὐναντίον δὲ καὶ φθαρτικὰ τούτων εἰσὶ τὰ χολώδη μάλιστα περιττώματα. εἰ δέ ποτε ταῖς ἕλμινσι χολὴ συνεξεκρίθη ξανθὴ κάτωθεν ἢ καὶ διʼ ἐμέτων, αὐτὰς μὲν ἐν τοῖς ἐντέροις ἴσθι γινομένας, τὸν δὲ χολώδη χυμὸν ἤτοι κατὰ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ συστῆναι μορίῳ. ἑκάστης οὖν αὐτῶν διαφορᾶς εἴπωμεν εἶδός τε καὶ γένεσιν καὶ τόπον καὶ διάγνωσιν καὶ θεραπείαν ἀπὸ τῆς στρογγύλης ἀρξάμενοι.

2 Περὶ στρογγύλων ἑλμίνθων.

Αἱ τοίνυν στρογγύλαι τῶν ἑλμίνθων τὸ μὲν εἶδος ἅπασι κατάδηλον ἔχουσιν, ὅτι δὴ καὶ μᾶλλον αὗται τῶν ἄλλων πλεονάζουσι. συνίστανται δὲ κατὰ τὰ λεπτὰ μάλιστα τῶν ἐντέρων πλησιάζουσαι καὶ τῇ γαστρί (διὸ καὶ διὰ στόματος πολλάκις ἀναφέρονται, τισὶ δὲ καὶ διὰ ῥινῶν ἐξεκρίθησαν), πλεονάζουσαι μᾶλλον τῶν ἄλλων περὶ τὰ νήπια καὶ σὺν πυρετῷ κατὰ τὸ πλεῖστον. ἀλλὰ περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς τῶν πυρετῶν γινόμεναι τὴν ὑπόστασιν ἐξ ὑποκειμένης διαφθορᾶς ἴσχουσιν, περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς ἐκ πονηρᾶς νόσου, περὶ δὲ τὰς παρακμὰς ἐκ μεταβολῆς τῶν ὅλων ἐπὶ τὸ κρεῖττον· καὶ γὰρ Ἱπποκράτης φησίν· ἀγαθὸν δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι πρὸς κρίσιν ἰούσης τῆς νόσου, αἳ δὴ καὶ
3 τάχιον ἀποκτείνονται. παρέπεται δὲ τοῖς ἕλμινθας στρογγύλας ἔχουσι δηγμὸς ἐντέρων καὶ κοιλίας καὶ βῆχες μικραὶ διερεθίζουσαι ξηραί, τισὶ δὲ καὶ λυγμός, ὕπνοι τε μετὰ παλμῶν καὶ ἀλόγων ἐξαναστάσεων (ἔνιοι δὲ καὶ μετὰ κραυγῆς ἐξανίστανται καὶ πάλιν καταφέρονται), σφυγμοὶ ἀνώμαλοι, καὶ οἱ πυρετοὶ μεγεθύνονται ἀτάκτως ἐπιτιθέμενοι μετὰ περιψύξεως τῶν ἄκρων καὶ τρίτον ἔσθʼ ὅτε καὶ τέταρτον τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς ἀλόγως ἐπισημαίνοντες. τοῖς δὲ παιδίοις καὶ μάσησις μετὰ

νζʹ 2—9 *cf. Aëtius IX 39; Oribasius IV 572 sq.* 21 Ἱπποκράτης] *Prognost. 11 (II 136)*

1 ἡ] F, *e corr.* E: αἱ ABDGHKM γένεσις] H: γέννησις F: γενέσεις ABDEGKM ἁπάσαις] F, *mrg.* B³ (γρ.): ἅπασαι ABDEGHKM: ἁπασῶν *e corr.* E καὶ παχείας *om.* F καὶ *(alt.)*] DFK: *om.* ABEGHM 2 πρὸς σῆψιν] DF: σήψεως ABEGHKM ἐστίν] AEGHM: ἐστί FK: εἰσίν D *et e corr.* B 3 ἄλλως] DF: ἄλλοις ABEGHKM καὶ *(alt.)*] ἢ F: ἢ H 6 δὲ *(pr.)*] γὰρ F εἰσὶ] ἐπὶ K περιττεύματα K 7 ἕλμισι FK, *corr.* K: ἕλμισιν G συνεκρίθη AE: *corr.* E³ 8 γιγνομένας G: γενομένας F 10 διαφορᾶς αὐτῶν B: διαφορᾶς αὐτῆς F 11 ἀρξόμενοι K 12 *om.* F περὶ] περὶ τῶν BDHM 14 δὴ *om.* D πλεονάζουσιν EHK: πλεονάζουσαι F 18 ἀλλὰ] ἀλλʼ αἱ F 19 διαφθορᾶς] BDHM³, *e corr.* E: διαφορᾶς AEFGKM ἔχουσι F δὲ] μὲν D 21 δὲ καὶ] γὰρ F 22 νούσου E δὴ] FG: δὲ ABDEHKM 23 ἀποκρίνονται DG 24 σμικραὶ D διερεθίζουσι F 25 καὶ *(pr.)* *om.* A παλμῶν] σπασμῶν D ἔνια K 26 ἐξανίσταται K καταφέρεται K 27 μετὰ] καὶ μετὰ M 28 ἄκρων] *mrg.* B³: ἄρθρων BF καὶ *(alt.)*] ἢ F 29 ἢ] καὶ FH μάδησις D

προβολῆϲ τῆϲ γλώττηϲ διὰ κενῆϲ καὶ τριϲμὸϲ ὀδόντων γίνεται, καὶ τὰ
ὄμματα μύουϲι, καὶ ϲιωπᾶν ἐθέλουϲι καὶ πρὸϲ τοὺϲ διεγείροντας ἀγα-
νακτοῦϲι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὕφαιμοι φαίνονται, καὶ τὰ μῆλα ἐρυθραίνεται
καὶ πάλιν εἰϲ τὸ πελιδνὸν μεταβάλλεται, πρὸϲ βραχὺ δὲ ταῦτα καὶ ἐκ
διαϲτημάτων. τιϲὶ δὲ προϲτρέχουϲαι τῷ ϲτομάχῳ ναυτιῶν καὶ δηγμῶν
αἴτιαι γίνονται, καὶ ἀνορεκτοῦϲιν οἱ κάμνοντεϲ, ἐκβιαϲθέντεϲ δὲ ναυτιῶν-
τεϲ μόλιϲ καταπίνουϲιν ἢ καὶ ἀπεμοῦϲι τὸ προϲενεχθέν· πολλοῖϲ δὲ
καὶ ἡ γαϲτὴρ καταφέρεται μετὰ διαφθορᾶϲ τῶν ἐδηδεϲμένων καὶ ἐμφυ-
ϲᾶται τυμπάνου δίκην, τό τε λοιπὸν ϲῶμα παραλόγωϲ ἐκτήκεται μήτε
λιμαγχονίαϲ γενομένηϲ μήτε κενώϲεωϲ ἀμέτρου. οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ 4
πάντα δεῖ ζητεῖν τὰ λεχθέντα ϲημεῖα, ἀλλά τινα πρὸϲ τὸ ἐπικρατοῦν,
ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ πλεῖϲτα. ταῦτα δὲ ϲυμβαίνει τῶν ζῴων ἑλιϲϲομένων
κατὰ τὰ ἔντερα καὶ δακνόντων καὶ τῆϲ πυρετώδουϲ θερμαϲίαϲ ἀτμοὺϲ
ἀναφερούϲηϲ παρὰ τὸν ἐγκέφαλον μοχθηροὺϲ ἐκ τῆϲ ἀθροιϲθείϲηϲ ἐν
τῇ γαϲτρὶ ϲηπεδονώδουϲ ὑγρότητοϲ. ἐφ᾽ ὧν δεῖ πῆ μὲν ἀμφοῖν ὁμοίωϲ
προνοεῖϲθαι τοῦ τε πυρετοῦ καὶ τῶν ἑλμίνθων, πῆ δὲ τοῦ πυρετοῦ
φροντίϲαντας ὀλίγον ϲπουδαίωϲ ἐξαιρεῖν τὰϲ ἕλμινθαϲ τοῦ ϲώματοϲ·
πολλοὶ γὰρ ἀμεληθέντεϲ διεβρώθηϲαν ὑπ᾽ αὐτῶν καὶ ϲπαϲθέντεϲ ἀπέθα-
νον· ἄλλοι δέ φαϲιν ἑωρακέναι διὰ τῶν βουβώνων τοῦ κάμνοντοϲ αὐ-
τὰϲ ἐξεληλυθέναι. ἐξαιρήϲειϲ δὲ ταύταϲ ἀποκτείναϲ, ἀποκτενεῖϲ δὲ τοῖϲ
πικροῖϲ μάλιϲτα χρώμενοϲ βοηθήμαϲιν. κοινῆϲ μὲν οὖν τῆϲ θεραπείαϲ
τοῦ πυρετοῦ καὶ τῶν ἑλμίνθων ὑπαρχούϲηϲ ἁρμόϲει τῶν βοηθημάτων
τὰ ἁπλούϲτερα. προποτιϲτέον τοίνυν αὐτοὺϲ τῷ τε τῶν χαμαιμήλων 5
ἀφεψήματι καὶ τῶν ὀνομαζομένων μυξαρίων, ἢ καὶ αὐτὰ δοτέον ἐϲθίειν
τὰ μυξάρια καθηψημένα· δοτέον δὲ καὶ τῆϲ ϲέρεωϲ τὸν χυλὸν ἢ τοῦ
κοριαννοῦ τὸ ϲπέρμα μεθ᾽ ὕδατοϲ θερμοῦ λεῖον ἢ μετ᾽ ὀξυκράτου ἢ
τῆϲ μυωτίδοϲ βοτάνηϲ τὸ ἀφέψημα ἢ τοῦ ἐλαφείου κέρατοϲ τὸ ῥίνημα
ἢ τὴν Ϲινωπίδα μίλτον λειοτάτην. καὶ ἐλαίου δὲ ὠμοτριβοῦϲ τοῦ πικροῦ
κατὰ βραχὺ κοχλιάρια β̄ καταρροφείτωϲαν· τῷ μὲν γὰρ πικρῷ τὰϲ ἕλ-
μινθαϲ ἀναιρεῖ, τῷ δὲ ὀλιϲθηρῷ καταϲῦρον αὐτὰϲ τῇ κόπρῳ ϲυναπο-
δίδωϲιν. φλεγμονῆϲ δὲ καὶ διατάϲεωϲ τῶν ϲπλάγχνων ὑπαρχούϲηϲ τῷ
διὰ λινοϲπέρμου καὶ ἀλεύρου θερμίνου καὶ ἀψινθίαϲ καὶ βρυωνίαϲ ῥίζηϲ
χρηϲτέον καταπλάϲματι δι᾽ ὑδρομέλιτοϲ ἢ καὶ τῇ δι᾽ ἐλαίου χαμαιμη-

1 προϲβολῆϲ HM, -ϲ- *eras.* B τριγμὸϲ K 3 ὕφαιμοι] F: κοῖλοι D: *om.* ABEGHKM ἐρυθραίνεται] GK: ἐρυθραίνονται F: ἐρυθρὰ γίνεται D: ἐρυθρὰ γίνονται ABEHM 4 μεταβάλλονται F ταῦτα *om.* F 5 δὲ *om.* F 6 αἴτιοι F: αἴτια E 7 καὶ *om.* K ἀφεμοῦϲιν K: ἀφεμοῦϲι F 8 διαφορᾶϲ FG ἐδηδωμένων F 9 τε] δὲ E 10 λιμαγχονίαϲ] *post* λι- *ras. 1 litt.* K: ἀγχονίαϲ B, *corr.* B[3]: μελαγχονίαϲ A: μελαγχολίαϲ E οὐκ *om.* K δὲ] δεῖ F 11 δεῖ] *om.* DF: δὴ B 13 πυρώδουϲ D ἀτόμουϲ K 14 παρὰ] κατὰ F 15 ὧν] F: ᾧ ABDEGHKM δὴ K 16 τε *om.* DEH καὶ . . . πυρετοῦ *om.* K 17 ἕλμειϲ K 21 χρώμενοϲ] *om.* DF: *corr. ex* χρωμένοιϲ K κοινῆϲ . . . ἕλμινθαϲ καὶ *(p. 384, 24) om.* F τῆϲ] DEGK, *e corr.* B: τῆϲ δὲ BHM: τῆϲδε τῆϲ A 23 τε *om.* D 24 καὶ *(pr.)*] ἢ καὶ G ἐϲθίειν . . . δοτέον *(25) om.* K 25 ϲέρ[ρ]εωϲ D 27 μυοϲωτίδοϲ G: μυοτίδοϲ BHK 28 πικροτάτου G

λίνου καὶ οἴνου καὶ ἀψινθίας καρποῦ καὶ ἀλόης περὶ τὰ ὑποχόνδρια
6 καταιονήσει. μὴ σφόδρα δὲ τῶν πυρετῶν ἐνοχλούντων μικτέον τοῖς
μυξαρίοις τὸ ἡδύοσμον καὶ δοτέον, ἐν ἀπυρεξίᾳ δὲ καὶ τὰ δραστικώτερα,
οἷον τὸ ἀφέψημα τοῦ σερίφου ἢ καλαμίνθης ἢ πτέρεως ἢ τοῦ καρδα-
μώμου τὸ σπέρμα ἢ ῥοιᾶς ὀξείας ῥίζης ἀποτριτωθὲν τὸ ἀφέψημα ἢ
τοῦ φρυκτοῦ κυμίνου ἢ νίτρου πυρροῦ ἀνὰ γρ. γ̄ ἢ τὸ σανδονικὸν ἢ
τὸ ἀβρότονον ἢ καὶ ἄμφω ὁμοῦ σὺν μέλιτι καταπότια γεγενημένα ἢ
θέρμων πικρῶν γρ. γ̄ ἢ τῆς κράμβης ἢ τοῦ εὐζώμου τὸ σπέρμα λεῖον
ἢ τὸ ἀψίνθιον, ὃ καὶ μόνον πολλάκις ἤρκεσεν. δοτέον δὲ καὶ τῆς πεπλυ-
μένης ἀλόης ὅσον γρ. γ̄ (τοῦτο τῶν ἄγαν εὐδοκιμούντων ἐστίν), ἐπὶ δὲ
τῶν ἰσχυροτέρων καὶ ἀπλύτου. ἐπειδὴ δὲ τὰ παιδία τὴν ἀλόην οὐ
προσίενται, διὰ ζωμηρύσεως ὑπτίων αὐτῶν κρατουμένων τὸ στόμα δια-
στήσαντες διὰ κλυστηριδίου τινὸς ἰσχυρὸν ἔχοντος αὐλίσκον ἄκουσιν
αὐτοῖς τὴν ἀλόην ὡς ὅτι μάλιστα ἐσωτέρω παραπέμψαντες ἐμβαλοῦμεν,
θαυμασία μέθοδος ἐπὶ τῶν δυσανασχετούντων παιδίων, ἐφ᾿ ὧν καὶ
τροφὰς πολλάκις ῥοφηματώδεις τῷ τρόπῳ τούτῳ ἀνορεκτούντων ἐν-
7 εχέαμεν. καὶ τὸ κῦφι δὲ καὶ τὸ μασουάφιον καλῶς ἂν δοθείη καὶ τὸ
κέρας τὸ ἐλάφειον κεκαυμένον μετὰ πεπέρεως σὺν μέλιτι ἢ ὀξυμέλιτι·
καὶ τὰ λοιπὰ δὲ δι᾿ ὀξυμέλιτος αὐτοῖς πειρατέον διδόναι (κάλλιον δέ,
εἰ καὶ σκιλλητικὸν εἴη τὸ ὄξος, καὶ μάλιστα τοῖς τελειοτέροις) ἢ τὸ
νᾶπυ μετὰ ἐλαίου καὶ ὄξους κοχλιαρίου μέγεθος. τοὺς δὲ μετὰ ῥεύμα-
τος κοιλίας ἐνοχλουμένους ὑπὸ τῶν ἑλμίνθων προποτιστέον ἀρνογλώσ-
σου χυλῷ, ἢ καὶ αὐτὸ ξηρὸν δοτέον τὸ ἀρνόγλωσσον· ἐπ᾿ ἴσης γὰρ
πρὸς ἑκάτερον ἐνεργεῖ τήν τε ῥύσιν καὶ τὰς ἕλμινθας. καὶ καταπλαστέον
δὲ τούτους τῆς δι᾿ ὠμῆς λύσεως καὶ πτέρεως καὶ ἀψινθίας καὶ ἀλεύρου
θερμίνου καὶ σανδονικοῦ καὶ ἀβροτόνου· ἤδη δὲ καὶ σίδια καὶ ἀκακίαν
8 καὶ κηκῖδα ἢ βαλαύστιον ἐπιμικτέον. ἐπεὶ δέ τινες πολλάκις ἀπαρέσκον-
ται τοῖς πικροῖς πόμασιν, τῶν μὲν ἤδη λεχθέντων αὐτοῖς διδόναι τὰ
μὴ καταφανῶς πικρά, πρὸς δὲ τούτοις ἔτι χαμαιπίτυν τε καὶ πράσιον,
ἑλένιον, δαφνόκοκκον, κασσίαν, θύμον, γλήχωνα, καρπησίαν καὶ κύπερον,
πολυπόδιον, ἶριν, κνῆκον, ἐρυθρόδανον, ἄκανθαν Αἰγυπτίαν μετὰ πε-
πέρεως ἴσου γρ. ς̄ εἰς ἀπόζεμα ἡδυόσμου, μορέας ῥίζης τὸν χυλὸν ἢ

4 *sqq. cf. Oribasius, Ad Eunap. IV 89*

1 ἀψινθίας] ἀψινθίου δὲ D καρπὸς D 2 καταιονήσει] ὀνήσει D 3 τὸ] ABDEHM: τὸν GKB² καὶ *(pr.) om.* K (G?, *supra scr.* C) 4 τὸ *om.* D τοῦ *(pr.) om.* D πτερώσεως K 6 σαρδονικὸν K 8 ἢ τῆς . . . γ̄ *(10) om.* H 9 ἀψίνθινον B ὃ καὶ] DGK, *in ras.* E: ἢ καὶ ὃ ABM 10 γ̄ *om.* A 11 καὶ] καὶ τῆς D τὴν ἀλόην τὰ παιδία AE 12 ὕπτιον D 14 μάλιστα] μάλιστα τὰ K ἐμβαλοῦμεν] AEG: ἐμβαλοῦ BKM: ἐμβάλλου H: ἐμβάλλουσιν D 15 θαυμασία] αὕτη θαυμασία D παιδίων *om.* A 16 ἀνε-χέαμεν K 17 μασσουάφιον D 22 ἀπὸ D 24 καὶ *(alt.) om.* B 25 τῆς] τῷ D: τοὺς F 26 σαρδονικοῦ FK 27 καὶ κηκῖδα *om.* G ἢ] ἢ καὶ D: *om.* GK βαλαυστίων DFG ἐπειδὴ F ἀπαρέσκονται πολλάκις F 28 τὰ *om.* K 29 τε] *seq. ras.* B: *om.* K 30 δαφνόκοκκα DF καὶ *om.* DF κύπερον] κύπερον καὶ G

τὸ ἀφέψημα, πετροσέλινον καὶ τὰ παραπλήσια τῶν εὐωδῶν σπερμάτων. ἔξωθεν δὲ χρηστέον ἀλόῃ σὺν μηλίνῳ καὶ οἴνῳ (τοῦτο καὶ τὴν ὄρεξιν διεγείρει πάνυ περισπούδαστον οὖσαν), ἐπιμικτέον δὲ τῇ ἀλόῃ πολλάκις καὶ ἀψίνθιον· ἢ χολῇ ταυρείᾳ πληροῦν τὸν ὀμφαλὸν σύν τινι τῶν εἰρημένων πικρῶν, ἢ τὸ διὰ τῆς ῥοδοδάφνης ἔλαιον συχνῶς ἐπαλειπτέον, ἢ τὴν κεδρέαν ἐπιθετέον μόνην τε καὶ σὺν κηρωτῇ κατὰ πάσης τῆς γαστρός, ἢ τὴν ξηρὰν πίτταν λείαν ἐπιπαστέον, ἢ τὸ ἡδύοσμον ἢ μελάνθιον σὺν ῥοδίνῳ ἐπιχριστέον, ἢ καὶ σερίφου ἀπόζεμα αὐτοῖς ἐπιμικτέον, ἢ μηλέας Περσικῆς τὰ φύλλα ἐκλειώσαντες καταπλάσομεν· χρηστέον δὲ καὶ τῷ ἐλαφείῳ μυελῷ τρόπον ἀλείμματος κατά τε ὀμφαλοῦ καὶ ἤτρου καὶ ὀσφύος. καὶ κηρωτὴν δὲ προσάξομεν, εἰ δεήσοι, **9** ταύτην· ἀλόης, ἀψινθίου, ἀλεύρου θερμίνου, σερίφου, μελανθίου ἀνὰ γρ. ϛ̅, κηροῦ Γº α̅ ∠΄, χαμαιμηλίνου τὸ ἀρκοῦν· χολῇ ταυρείᾳ λείου τὰ ξηρά. ἐνετέον δὲ συχνότερον αὐτοὺς τῷ μελικράτῳ, ὅπως ἂν πρὸς τὴν γλυκύτητα τοῦ μέλιτος αἱ ἕλμινθες ὑποβιβάζοιντο κάτω. εἰ δὲ σαπεῖσαι κατὰ τὸ βάθος μὴ ἐκκρίνοιντο, ἀλλὰ μᾶλλον ἀναθυμιάσεις ἐργάζοιντο, δεῖ ὑπεξάγειν αὐτὰς ἢ τὴν ἀλόην ἢ τὸ δι᾽ αὐτῆς πικρὸν φάρμακον αὐτοὺς προποτίζοντα, ὅπου γε καὶ ἄλλως οὐκ ἀνόνητος αὐτοῖς ἐστιν ἡ δι᾽ ὑπηλάτου μετρία κένωσις.

Περὶ πλατείας ἕλμινθος. **10**

Ἡ πλατεῖα ἕλμινς ἔστι μέν, ὡς εἰπεῖν, μεταβολὴ τοῦ ὑποπεφυκότος ἔνδοθεν τὰ ἔντερα ὑμένος ἐπί τι σῶμα ζῳῶδες, ἥτις ἢ ἐκκρίνεται πολλάκις ὅλη ἄπιστον ὄψιν μεγέθους χάριν παρέχουσα ἢ κατὰ μέρη ἀποκρίνεται, ἀπολυθεῖσα μέντοι οὐ συνίσταται· πλεονάζει δὲ ποτὲ μὲν καὶ ἐπὶ ἀπυρέτων, καὶ πυρέττουσι δὲ συμβαίνει διὰ μακρὰς νόσους, ἐπιφέρουσα δηγμοὺς τοῦ στομάχου συνεχεῖς καὶ πρὸς σιτία ὀρέξεις ἀκρατεῖς. τὸ γὰρ ζῳοποιηθὲν ἐν τοῖς ἐντέροις τὴν παρακειμένην ἀναρπάζει τροφήν, ὡς ἑτέρας εὐθὺς προσδεῖσθαι καί, εἰ μὴ λάβοιεν, δάκνεσθαι τὰ ἔντερα. παρέπεται δὲ αὐτοῖς καὶ ἰσχνότης τοῦ σώματος καὶ

νζ΄ 10—13 *cf. Aëtius IX 40; Oribasius IV 573 sq.*

1 πετροσέλινα E, πετροσελίνου FGM 2 χριστέον M ἀλόην AEG καὶ *(pr.)*] ἢ F τούτῳ K: ταῦτα F 3 τῇ ἀλόῃ πολλάκις] FGK: πολλάκις τῇ ἀλόῃ ABDEHM 4 χολῆς ταυρίας F σύν . . . ῥοδοδάφνης *(5)*] δάφνης F 5 τὸ διὰ] τῷ τῆς D ἐλαίῳ DF 6 κεδρίαν DFG 7 ἢ *(tert.)*] ἢ τὸ D: ἢ τῷ F μελανθίῳ F 9 τὰ *om.* K καταπλάσομεν] AEM: καταπλάσωμεν K: καταπλάσσομεν FGH: καταπλάττομεν D: καταπλάσσωμεν B 10 τρόπον] ἐν τρόπῳ D τε] τε τοῦ DF 11 καὶ κηρωτὴν] *inc.* N 12 σερίφου *om.* D 13 χαμαιμήλου K χολῇ] ἢ χολῇ D 15 ἕλμεις GK ὑποβιάζοιντο EF 17 ἢ τὸ . . . αὐτοὺς *(18) om.* F 18 προποτίζοντας D: *comp.* G: ποτίζοντες F ὅπου . . . οὐκ] εἰ καὶ F ἐστιν] ἀλαχοῦ ἐστιν F 21 ἕλμινς] AEKM, *e corr.* DB³: ἕλμις DFG: ἕλμινθος B: ἕλμινθα H 22 τῶν ἐντέρων D τι] ABDEH: τὸ CK: τε F: τισι M *mrg.* ση. ξένος BM 23 χάριν *om.* E ἢ] ἢ καὶ D 24 οὐ] οὐκέτι F ποτὲ] πολλάκις D 25 μακρᾶς νόσου FGK 27 ἁρπάζει EF 28 εὐθὺς] αὖθις D προδεῖσθαι K: ὑποδεῖσθαι F

ἀδυναμία μετὰ νωχελίας. τὸ δὲ ἀψευδέστατον σημεῖον· τοῖς διαχωρήμασιν συναποκρίνεταί τινα σπέρματι κολοκύνθης ἐμφερῆ.

11 ἡ δὲ θεραπεία σύμφωνος· προποτισμοί τε γὰρ οἱ διὰ τῶν δριμέων καὶ σκορδοφαγία καὶ τῆς πτέρεως ἢ τοῦ κενταυρίου τὸ ἀφέψημα πινόμενόν τε καὶ ἐνιέμενον ἢ καλαμίνθης ἢ δικτάμνου ἢ γλήχωνος. ἐνετέον δὲ αὐτοὺς καὶ τὴν ἅλμην, προποτίζειν δὲ τοῦτο μηδὲ τοῖς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἑλμίνθων ἐνοχλουμένοις ἄχρηστον, εἰ ἀπύρετοι μάλιστα τυγχάνοιεν· νίτρου ἐρυθροῦ, πεπέρεως, καρδαμώμου ἴσον· ἡ δόσις γρ. γ̅ μετ᾽ οἴνου ἢ ὕδατος θερμοῦ.

12 Ἄλλο. ἔκλειγμα. πεπέρεως, δαφνίδων καθαρῶν, κυμίνου Αἰθιοπικοῦ, μαστίχης ἴσον, μέλιτος τὸ ἀρκοῦν· ἡ δόσις κοχλιάριον α̅ ἕωθεν καὶ εἰς κοίτην· εἰ δὲ βούλει πρακτικώτερον αὐτὸ γενέσθαι, καὶ νίτρου τοῦ ἐρυθροῦ τὸ ἴσον.

Ἄλλο. ἑλενίου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, πεπέρεως (ἐν ἄλλῳ πτέριδος) ἀνὰ < ε̅ μετ᾽ ὀξυμέλιτος θερμοῦ· καὶ διαστήσας πότιζε εὐφορβίου < α̅ ἢ β̅ τοὺς τελείους.

13 Ἄλλο. πτέρεως ὀξύβαφον, νίτρου < β̅· δίδου ἐν κοτύλῃ ὕδατος προκεκενωμένῳ· βέλτιον δὲ γίνεται, εἰ προσλάβοι καὶ σκαμμωνίαν ὀλίγην.

Ἄλλο. ῥοιᾶς ὀξείας ῥιζῶν φλοιοῦ εἰς τὸ ἄνω λεπισθέντος < δ̅, πεπέρεως < δ̅, καρδαμώμου < ϛ̅, πρασίου < β̅· μέλιτι δίδου προεσκορδοφαγηκότι.

εἰς δὲ παντελῆ τοῦ πάθους ἀπαλλαγὴν καὶ τῆς θηριακῆς ἂν παράσχοις μὴ κωλύοντος ἰσχυροῦ πυρετοῦ.

14 ## Περὶ ἀσκαρίδων.

Καὶ αἱ ἀσκαρίδες, ὡς ἤδη καὶ φθάσαντες εἴπομεν, εἶδός εἰσιν ἑλμίνθων σκώληξι παραπλήσιον, συνιστάμεναι περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ ἀπευ-

νζ΄ 14—16 *cf. Aëtius IX 41; Oribasius IV 573*

1 μετὰ νωχελίας] DG, *e corr.* A: μετὰ νοχελίας F: μετὰ νωχαλίας AHKMN: μετ᾽ ἀνωμαλίας E: μετ᾽ ἀνομαλίας B διαχωρήσασιν K 2 σπερματικὰ K 3 οἱ] DFK: οἵ τε ABEGHMN 4 σκορδοφαγίαι B: σκοροδοφαγία DFG 6 αὐτοῖς A τῇ ἅλμῃ D μηδὲ] οὐδὲ D 8 ἴσον] FGK: ἴσα BDEHMN, *e corr.* A 10 ἄλλο . . . πυρετοῦ *(24) om.* F ἔλιγμα D 12. 13 τοῦ ἐρυθροῦ *om.* B 13 τὸ *om.* D 17—19 *post lin. 22 coll.* G 17 Ἄλλο *om.* H πτέρεως ὀξύβαφον] $\overset{εε}{ππ}$ G νίτρον G ἐν κοτύλῃ] DK: ἐν $\overset{o}{κ}$ ABEHM: ἐν κοχλιάριον C (G?) 18 προκενώσας K προσλάβοις K καὶ *om.* GK 20 Ἄλλο *om.* A < δ̅ *om.* D 21 πεπέρεως < δ̅ *om.* E < *(pr.)*] ἀνὰ < D μέλιτι] ἐν μέλιτι D 21. 22 προεσκοροδοφαγηκότι D: προεσκοροδοφαγότι G: προεσκοροδοφαγόντι K 25 νη̅ BCK 26 αἱ *om.* E εἶδός] ἴδιοι K ἐστιν D 27 σκώληξιν AGMN, -ν *eras.* B: σκώληξην *corr. in* σκώληξι H παραπλήσιον] AE: παραπλησίων DE²: παραπλήσιοι BFGKMN: παραπλησίως *e corr.* H τὰ] CDFB²: *om.* ABEHKMN ἔσχατα τοῦ] ἐσχάτου K

θυσμένου καὶ τὰ πρῶτα τοῦ cφιγκτῆρος ἐπιφέρουcαι τῶν τόπων τού-
των κνηcμὸν ἰcχυρόν. ποιητικὰ δὲ τοῦ εἴδουc φαῦλαι τροφαὶ καὶ ψῦξιc
καὶ διαφθορὰ cιτίων. κενωτέον οὖν αὐτὰc ἐπὶ μὲν τῶν νηπίων βαλάνοιc
διὰ μέλιτοc μετὰ μετρίων ἁλῶν ἢ νίτρου, ἐπὶ δὲ τῶν τελειοτέρων
ἅλμῃ δριμείᾳ ἢ ἀφεψήματι κενταυρίου cὺν νίτρῳ καὶ μέλιτι ἢ κολο-
κυνθίδοc ἢ ἀψινθίου ἢ χαμαιλέοντοc ἢ ἀγχούcηc ἢ κνήκου ἢ ὑccώπου
ἢ γλήχωνοc ἢ καλαμίνθηc θερμοῖc. μετὰ δὲ τὰ κλύcματα ὑποχριcτέον **15**
τὸ ἀπευθυcμένον ἁπλοῖc μὲν ἀκακίᾳ ἢ ὑποκιcτίδι μετὰ νίτρου ἢ ῥῷ
Cυριακῷ μετὰ cτυπτηρίαc ὑγρᾶc, ἐπὶ δὲ τῶν cτυφομένων Λημνίᾳ
cφραγῖδι μετὰ οἴνου· cυνθέτοιc δὲ τῷ τε Ἄνδρωνοc τροχίcκῳ καὶ τοῖc
παραπληcίοιc· καὶ τῇ κεδρέᾳ δὲ αὐτοὺc ἐνετέον διὰ κλυcτῆροc πολυ-
τρήτου, οἷοίπερ εἰcιν οἱ μητρεγχύται προcαγορευόμενοι, ἢ κρέαc ἁλιcτὸν
ἁρμόcαι δυνάμενον ἐνθέντεc ἐπιδέcει χρώμεθα, ἐφ᾽ ὅcον ἂν ὑπομένῃ
χρόνον, καὶ τοῦτο πολλάκιc ἀλλαccέcθω. κοινῶc δὲ πάνταc τοὺc ὑπὸ **16**
τῶν ἑλμίνθων νοcοῦνταc ὠφελοῦcιν ἰχνεύμονοc τρίχεc ὑποθυμιώμεναι.
τροφαὶ δὲ αὐτοῖc ἔcτωcαν εὔχυμοί τε καὶ εὐδιοίκητοι μήτε τὴν τῶν
ἑλμίνθων ποιητικὴν αἰτίαν αὔξουcαι μήτε τὴν δύναμιν ἐλαττοῦcθαι
cυγχωροῦcαι, δι᾽ ἣν καὶ οἴνου δώcομεν ὑδαροῦ. cυχνότερον δὲ τρέφειν
αὐτοὺc δι᾽ αὐτὸ δὴ τοῦτο, καὶ ἵνα μὴ τροφῆc ἀμοιροῦcαι αἱ ἕλμινθεc
δήξειc ἐμποιῶcι. καιρὸc δὲ τῆc τροφῆc, ὅτε μάλιcτα εὐτροφώτερον
ἔχουcιν. εἰ δὲ καὶ ῥευματιcμὸc ἐνείη τῆc γαcτρόc, ἰcτέον μᾶλλον πλη-
θυνομέναc τὰc ἕλμινθαc μὴ διοικουμένων τῶν τροφῶν, καὶ δεῖ ῥοφη-
ματώδη μὲν αὐτοῖc διδόναι cιτία ἐπιμιγνύνταc τινὰ καὶ τῶν cτυπτικῶν,
οἷον ἄπιον ἢ μῆλον ἢ ῥοιάν, καὶ μάλιcτα τὴν ὀξεῖαν. ἔξωθεν δὲ τῆc
γαcτρὸc ἐφεκτικοῖc χρῆcθαι βοηθήμαcιν, ὡc ἀνωτέρω λέλεκται.

νη΄. Περὶ δρακοντίων.

Ἐν Ἰνδικῇ καὶ τοῖc ἄνω τῆc Αἰγύπτου τόποιc τὰ λεγόμενα δρα- **1**
κόντια cυνίcτανται, καθάπερ ἑλμινθώδη τινὰ ζῷα, ἐν τοῖc μυώδεcι τῶν

7 *Oribasius, Ad Eunap. IV 89* 25 ἀνωτέρω] *p. 384, 24 sqq.* νη΄ *cf. Aëtius XIV 85*

1 καὶ τὰ] κατὰ K τῶν τρόπων K: τῷ τόπῳ DF: τὸν τόπον GH τούτῳ D: τοῦτον G: *om.* F 2 ψύξειc DF 3 διαφθοραὶ D: διαφοραὶ F: διατροφαὶ H, *corr.* H^2 5 κολοκυνθίδα M 7 θερμοῖc] *mut. in* ἢ θέρμων B^2: ἢ θέρμουc F 8 ἀκακίαν ἢ ὑποκυcτίδα GK 9 ἐπὶ . . . οἴνου *(10) om.* F Λημνίᾳ] καὶ λημνίᾳ D 10 cύνθετα M 11 κεδρίᾳ D: κέδρου F αὐτοῖc F 13 δυνάμενα K ἐνθεὶc D: ἐνεθέντεc AF, *corr.* A χρῶ D ὑπομένῃ] H: ὑπομένει F: ὑπομένοι ABDEGKMN 15 τῶν *om.* DF νοcοῦνταc] ἐνοχλουμένουc N ἰχνευμένοc BHN, *corr.* B 16 μήτε] D: μηδὲ ABEFGHKMN 17 αὐξόντων K μήτε] D: μηδὲ ABEFGHKMN δύναμιν] δαπανὴν AE 18 δι᾽ ὃ F ὑδαροῦ] ABEHKMN: *om.* F: ὑδαροῦc DG 19 δι᾽] δεῖ δι᾽ D δὴ] τε D 20 ἐμποιῶcι] DGK: ἐμποιοῦcι ABFH: ἐμπο[ι]οῦcι M: ἐμποιοῦcιν E καιρὸc] *corr. ex* καιροῦ B^2: καιροὺc HMN ὅτι K εὐφορώτερον F 21 προcείη D τῇ γαcτρί F 22 ἕλμεινc K: ἕλμηc G 24 ὅcον K ἀπίων DFG, *mrg.* B^3 μήλων CDF ῥοιῶν DFG τὴν ὀξεῖαν] τῶν ὀξιζουcῶν G: τῶν ὀξύνων F: . . . ξουcῶν *mrg.* B^3 25 ὡc] K: καθὼc F: ὧν G: *om.* ABDEHMN λέλεκται] AFGK: δὲ λέλεκται BEMN, *e corr.* A: δὲ περὶ αὐτῶν λέλεκται D: διαλέλεκται H 26 νη΄] νθ BC: *om.* K δρακόντων AKM: -ί- *eras.* N 27 τῆc] τοῖc BHMN 28 cυνίcταται AK

μορίων, οἷον βραχίοϲι, μηροῖϲ, κνήμαιϲ, ἐπὶ δὲ τῶν παιδίων καὶ πλευροῖϲ, ὑπὸ τῷ δέρματι ϲυνιϲτάμενα καὶ κινούμενα ϲαφῶϲ· εἶθ᾽ ὅταν χρονίϲῃ, κατά τι πέραϲ τοῦ δρακοντίου πυοῦται ὁ τόποϲ, καὶ τοῦ δέρματοϲ ἀναϲτομουμένου ἔξω προέρχεται τοῦ δρακοντίου ἡ ἀρχή, ἑλκόμενον δὲ τὸ δρακόντιον ἀλγηδόναϲ ἐμποιεῖ, καὶ μάλιϲτα ὅταν ἀπορραγείη. διὸ τινὲϲ μέν φαϲι χρῆναι μολίβδιον ἐξαρτᾶν τοῦ δρακοντίου, ἵνα μὴ ἀθρόωϲ ἀλλὰ κατὰ μέροϲ τῷ βάρει τοῦ μολιβδίου ἡ ἀπόπτωϲιϲ αὐτοῦ γένηται· ἕτεροι δὲ τούτων καταγνωκότεϲ διὰ τὸ μηδὲν ἧττον τῷ βάρει τοῦ μολιβδίου τὸ δρακόντιον ἀπορρήγνυϲθαι καὶ ὀδύναϲ ἰϲχυρὰϲ ἐμποιεῖν παρακελεύονται τὸ μόριον εἰϲ ὕδωρ καθεῖναι θερμόν, ἵνα τὸ δρακόντιον θαλπόμενον πρὸϲ τὸ ἐκτὸϲ χωρῇ, κἄπειτα τοῖϲ δακτύλοιϲ αὐτὸ κατὰ μέροϲ ἐξέλκειν.

2 ὁ δὲ Ϲωρανὸϲ οὐδὲ ζῷον τὴν ἀρχὴν ἀλλὰ νευρίου τινὸϲ ϲύϲταϲιν οἴεται τὸ δρακόντιον δόκηϲιν μόνον ἐμποιοῦντοϲ τοῦ κινεῖϲθαι. εἴτε δὲ τοῦτο εἴτε τὸ πρότερον, καὶ τῷ Ϲωρανῷ καὶ τῷ Λεωνίδῃ καὶ ἑτέροιϲ ἔδοξε προϲαντλήϲει θερμῇ καὶ καταπλάϲμαϲι πεπτικοῖϲ ἐπὶ τούτων κεχρῆϲθαι τοῖϲ διὰ μελικράτου καὶ ἀλεύρου πυρίνου ἢ κριθίνου· καὶ ἐμπλάϲτρου δὲ χρῆϲιν ἔϲθ᾽ ὅτε δοκιμάζουϲιν τῆϲ ὁμοίαϲ δυνάμεωϲ. ἁρμόϲοι δ᾽ ἂν καὶ ἡ διὰ δαφνίδων καὶ ἡ διὰ μέλιτοϲ· νεκρούμενα γὰρ ἐκ τῆϲ τούτων χρήϲεωϲ τὰ δρακόντια ἤγουν τὸ περιεχόμενον ϲωμάτιον ἐκπίπτει. διαπυήϲεωϲ δὲ γενομένηϲ, εἰ μὴ ἐκπέϲοι, διαιρείϲθω τὸ δέρμα, καὶ γυμνωθὲν ἀφαιρείϲθω τὸ περιεχόμενον, καὶ διαμοτούϲθω τὸ δέρμα, καὶ ἡ ἀκόλουθοϲ πυοποιὸϲ ἐπιμέλεια δοκιμαζέϲθω.

3 κατά τι πέραϲ] κατ᾽ ἀντιπέραϲ D 6 ἀπορραγεῖ F τοῦ] CDF: μὲν τοῦ ABEHKMN 7 ἀλλὰ *om.* K 10 καθεῖναι] *in* κα- *des.* G *fol. 206ᵛ* 11 ἵνα] CFK, *in ras.* B: καὶ AEHMN: οὕτω γὰρ D τὸ ἐκτὸϲ] BCD: τὸ οἶκτοϲ K: τοὐκτὸϲ AEFHMN χωρῇ] BHM: χωρεῖ ACEN, *in ras.* K, *mrg.* D[3]: χωρεῖν D 13 νεύρου FK 14 μόνην DN ἐμποιοῦντοϲ] -τοϲ *eras.* B τοῦ *om.* C 15 ἕτερα K 16 καὶ] CDF: *postea add.* B: *om.* AEHKMN πεπτικοῖϲ] ἐφεκτικοῖϲ F 16. 17 χρῆϲθαι F 17 μελικράτοιϲ K 18 δὲ] δεῖ K τοῖϲ K ὁμοίωϲ K: -αϲ *e corr.* E ἁρμόζοι D: ἁρμόϲειε CK 19 καὶ *(pr.) om.* DF 20 ἤγουν . . . ϲωμάτιον *om.* F 21 διαπυήϲεωϲ] ἢ διαπυήϲεωϲ CK διαιρεῖϲθαι M 22 καὶ *(pr.)* . . . δέρμα *(23) om.* D μοτούϲθω F: διατομούϲθω M, *mrg.* μοτου: ἀποτομούϲθω N 23 καὶ *om.* CK

τέλοϲ τοῦ δ̄ βιβλίου ABDEKN